Ja yajc’achil testamento sbaj ja cajualtic

Jesucristo

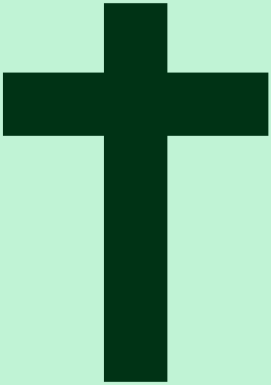

New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)

Ja yajcʼachil testamento sbaj ja cajualtic Jesucristo

New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tojolabal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tojolabal [toj], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tojolabal

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
763315ea-6d79-5e72-b3f1-cc6278e267e7

Contents

SAN MATEO . . . 1
SAN MARCOS . . 82
SAN LUCAS . . . 132
SAN JUAN 217
HECHOS 281
ROMANOS 365
1 CORINTIOS . . 403
2 CORINTIOS . . 442
GÁLATAS 467
EFESIOS 483
FILIPENSES . . . 497
COLOSENSES . . 507
1 TESALONICENSES 517
2 TESALONICENSES 525
1 TIMOTEO . . . 529
2 TIMOTEO . . . 540
TITO 547
FILEMÓN 552
HEBREOS 554
SANTIAGO 587
1 PEDRO 598
2 PEDRO 609
1 JUAN 616
2 JUAN 626
3 JUAN 628
JUDAS 630
APOCALIPSIS . . 634

El Santo Evangelio Según San Mateo
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Mateo

Ja matic ec' pax ta yuj ja yintil ja Jesucristo
(Lc. 3:23-38)

1 Ja juun iti, ja' ni huax yala machunc'a yintil ja Jesucristo. Ja yeni, yintil ja rey Davidi soc cho yintil ja Abrahami.
2 Ja Abrahami, ja' yunin ja Isaac, jaxa Isaqui, ja' yunin ja Jacob, jaxa Jacobi, ja' yunin ja Judá soc ja yermano jumasa.
3 Jaxa Judá, Tamar sbiil ja xcheumi. Ay chab yuntiquil ja yenlei, ja juni Fares sbiil, jaxa yijtz'ini, Zara. Jaxa Faresi, ja' yunin ja Esrom, jaxa Esromi, ja' yunin ja Aram.
4 Ja Arami, ja' yunin ja Aminadab, jaxa Aminadabi, ja' yunin ja Naasón, jaxa Naasoni, ja' yunin ja Salmón.
5 Jaxa Salmoni, Rahab sbiil ja xcheumi, jaxa yunini, Booz sbiil. Jaxa xcheum ja Boozi, Rut sbiil, jaxa yunini, Obed sbiil. Jaxa Obedi, ja' yunin ja Isaí.
6 Jaxa Isaí, ja' yunin ja rey David, jaxa rey Davidi, ja' yunin ja Salomoni. Jaxa snan ja Salomoni, cuando yora mi tox yiaj sbaje soc ja rey Davidi, ja' ni statam ja Uriasi.
7 Jaxa Salomoni, ja' yunin ja Roboam, jaxa Roboami, ja' yunin ja Abías, jaxa Abiasi, ja' yunin ja Asa.
8 Jaxa Asai, ja' yunin ja Josafat, jaxa Josafati, ja' yunin ja Joram, jaxa Jorami, ja' yunin ja Uzías.
9 Jaxa Uziasi, ja' yunin ja Jotam, jaxa Jotami, ja' yunin ja Acaz, jaxa Acazi, ja' yunin ja Ezequías.
10 Jaxa Ezequiasi, ja' yunin ja Manasés, jaxa Manasesi, ja' yunin ja Amón, jaxa Amoni, ja' yunin ja Josías.
11 Jaxa Josiasi, ja' yunin ja Jeconías soc ay otro mas ja yermano jumasa ja Jeconiasi. Ja jun c'ole jahui, ti ni aye ja yora jac ch'ac iijuque och mozoil ja ba Babilonia spetzanil ja israeleño jumasa.
12 Cuando ti xa aye ba Babilonia ja israeleño jumasa, ti to manxi ja yunin ja Jeconías, Salatiel sbiil, jaxa Salatieli, ja' yunin ja Zorobabel.
13 Jaxa Zorobabeli, ja' yunin ja Abiud, jaxa Abiudi, ja' yunin ja Eliaquim, jaxa Eliaquimi, ja' yunin ja Azor.
14 Jaxa Azori, ja' yunin ja Sadoc, jaxa Sadoqui, ja' yunin ja Aquim, jaxa Aquimi, ja' yunin ja Eliud.
15 Jaxa Eliudi, ja' yunin ja Eleazar, jaxa Eleazari, ja' yunin ja Matán, jaxa Matani, ja' yunin ja Jacob.
16 Jaxa Jacobi, ja' yunin ja José, jaxa Josei, ja' xcheum ja María, ja' ni ja snan ja Jesús ja ma' yena ni ja Cristoi, ja ma' tzaubal yuj ja Diosi.

17 Jitzan tiempo ec' ja
yora mi tox manxi ja Cristo.
Desde manxi ja Abrahami,
ec' catorce lame cristiano,
ti to manxi ja rey Davidi.
Ti cho ec' otro catorce lame
cristiano, ti to iijiye fuerza
ja ba Babilonia ja israeleño
jumasa. Ti cho ec' otro
catorce lame cristiano, ti to
manxi ja Cristo.

Ja jastal manxi ja Jesucristo
(Lc. 2:1-7)

18 Ja Jesucristo jach manxi
ja jastal iti: Ja' ni ja snan ja
María, jaxa yeni, ja' smacben
huinic ja José, pero mi tox yiaj
sbaje. Huaj to snaa sbaj, tucbi
ta, pero ja' ni yuj ja Espíritu
Santo.
19 Jaxa José, ja ma' oj ni
yii, como toj ni ay ja yeni, mi
sc'ana oj sloilta ja smacben
ixuqui, jayuj ch'aban ti' abal
huas sc'ana yaa can ajyi.
20 Jach mero huan pensar,
iday, jun ta repente huay-
chini. Yila juntiro jun yangel
ja Cajualtiqui. Jac aljuc yabi:
—Q'uelahuil José, ja huena
ni ja yintila ja rey Davidi.
Mix cham ac'ujol. Mi lom xa
huala que mi oja huii ja hua
cheum María. Ja jastal ayi, ja'
ni sbaj ja Espíritu Santo.
21 Oj sman jun yal alatz,
pero querem. Jaxa hueni
oj hua sbiiluc Jesús porque
yena ni ja ma' mero oj scolta
spetzanil ja cristiano soc ja
jastal huas slea ja smulei,
xchi ja angeli.
22 Jaxa José, jach ni sc'ulan
ja jastal yala ja angeli, como
jach ni yalunej ja Cajualtic
Dios ja yora yiaj majan ja sti'
ja yaluman ja najatei. Jach
yala jastal iti:

23 Q'uelahuile, jun soltera oj
ni tucbuca.
Oj sman jun yal alatz,
querem nia.

Oj bi aajuc sbiiluc Emanuel.
Jach ni yala ja aluman-Diosi.
Jaxa biilal jau Emanuel, ay ni
sbeja - mi ni cualquiera bi-
ilaluc. Ja' ni bi huax yala que
ti ni bi ay jmoctic ja Diosi.
24 Ja Josei, yajni huaychini, ti
yaa sbaja. Ti sc'uan ja jas alji
yab yuj ja yangel ja Cajual-
tiqui, jayuj ti yiaj ja xcheumi.
25 Hauj to snaa sbaj como
jastal xcheum cuando manxi
ta ja sbajtanil yal ja María.
Yaa ni sbiiluc Jesús.

Jac iljuc yuj ja ma' jel huas snaahue jastal ay ja satq'uinali

2

1 Ja yora manxi ja Jesús ba
Belén sbaj lugar Judea, jaxa
ma' ay yatel ja ora jahui, ja' ni
ja rey Herodesi. Jaxa tiempo
jahui, ti c'otye ba Jerusalén
chaboxe ja matic jel ni vivo
ay juntiro soc ja jastic ay ja
ba satq'uinali. Ti elye jan ba
lado huax el q'uen ja c'ac'u.
Cuando c'otye ja ba chonab
Jerusaleni,
2 Ti sobohue yabalila: —Ala
cabticon, ¿baya sbejlal ja snaj
ja sreyil ja israeleño jumasa,
ja yal ch'in queremi? Ja ba
lado huax el q'uen ja c'ac'u

ja ba jlugarticoni, ti quilaticon ja sc'anali, jayuj jacticon ba oj caaticon yi ja smajtani porque mi cualquiera alatzuc, xchi ja matic jel vivo.

3 Jaxa rey Herodesi, cuando ch'ac yab ja loil it que ti xa ay otro sreyil ja israeleño jumasa, jel jom juntiro ja s'olomi soc jach ni spetzanil ja suinquil ja Jerusaleni.

4 Ti stzomo sbaj spetzanil ja nihuac spagre ja israeleño jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi. Jaxa rey Herodesi, ti sobo leca: —Alahuic cabi, ¿ba bi oj manxuc ja Cristoi? xchi ja reyi.

5 —Ti ba Belén, como jach ni stz'ijbunej ja aluman-Diosi. Ata huabil ja jas huax yala ja suun tac:

6 Q'uelahuilex ja huenlex ja janec' ti ayex ba Belén sbaj lugar Judá, mi lom xa hualahuex ta jel ch'in ja hua chonabilexi, jaxa ba otro chonab ja Judá, mas jel tzatz ja mandari. Porque ja ba hua chonabilexi oj to ni ajyuc june ja ma' jel ni tzatz oj ajyuqui, jaxa yeni, oj ni stalna ec' ja quisraeleño jumasa,

xchi ja Diosi. Jach ni tz'ijbanubal ja ba suun ja aluman-Dios, xchi ja spagreil ja israeleño jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi.

7 Jaxa rey Herodesi ti spaya jan ja huinique ja ma' jel huas snaahue jastal ay ja satq'uinali, pero ch'aban ti' abal spaya. Ti och ya el sti' t'ilana jas ora yilahue ja c'anal jahui,

8 Ti xa seca ja ba Beleni: —Cax leanic ja yal querem jahui, pero leanic lec. Cuando huaxa taahuexi, tix jac ahualex caba, jaxa queni oj cho huajcon. Oj ni cho huajcon ja queni ba oj caa yi ja smajtani porque sbej ni, como rey ni ja yena, xchi ja rey Herodesi.

9 Cuando yabye ja jas yala ja reyi, ti huajyea. Iday, huaj to yile, ti ni cho yilahue ja c'anali, pero ti ni mismo ja ba yilahue ja ba lugar jau ba lado ja ba huax el q'uen ja c'ac'u. Ti sate huan xta huajel ja c'anali, pero toj ni huaj ja ba lugar jau ja ba manxi ja yal querem Jesusi. Ti ni c'ot tec'ana ja ba mero ay ja yal alatzi.

10 Ja yajni yilahue c'ot tec'an ja c'anali, jel juntiro gustoaxiye.

11 Ti ochye ja ba yoj naitzi. Yilahue ja yal queremi soc ja snani, ja' ni ja María. Ti cooye mec'ana. Samahue ja scopreei. Ti yaahue yi ja smajtan ja yal querem Jesusi. Yaahue yi oro soc pom soc jun perpume, mirra sbiil yujile.

12 Ja mas tzaani, ja huinique jumasa jahui ti suaychinea. Ja ba suayichei alji yabye yuj ja Diosi que mi xa oj to ec'uque ja ba snaj ja rey Herodesi. Jayuj sc'ulane pensar que pilan xa bej oj yie ja cumxiye ja ba slugarei.

Ja jastal huajye ba Egipto

13 Cuando elye ja ba Belén
ja huinique jahui, ti cho
suaychin ja José. Sea sbaj
yi jun yangel ja Cajualtiqui.
Yala: —José, nutza baj,
q'uean. Iaj huego ja alatzi
soc ja snani. Caaxic. Ti oj
huajanic ba Egipto. Ti ni oj
ajyanic ja tihua masan to oj
cho cala huab otro vuelta
porque ja rey Herodesi huas
sc'ana oj slee ja yal queremi
ba oj xch'ay snaajel, xchi ja
angeli.
14 Jaxa José ti yaa sbaja.
Yiaj ja yal queremi soc ja
snani, jaxa mismo acual
jahui, elye. Ti huajye ba
Egipto.
15 Ti ajyiye t'usan tiempo ja
tihui, masan to cham ja rey
Herodesi, como jach ni yala
ja Cajualtiqui ja yora yiaj ma-
jan ja sti ja yaluman ja na-
jatei:

Ja' ni ba lugar Egipto ba cal
yab oj sip can ja cunini,
xchi ja aluman-Dios jahui.

Ja Herodesi seca miluman ja yal untiqui

16 Cuando jac sc'ujol ja rey
Herodesi que mi c'uaji yabal
yuj ja huinique jau jel vivoei,
jel juntiro tajqui. Ti yala mas
lec oj ch'ay snaajel spetzanil
ja yal queremtic ja janec' tey
ba Belén soc ja ba yal lugar
ja ba mojan yioj sbaji. Como
sc'ana ta lec sc'ujole ja matic
jel vivo jas mero ora yilahue
ja c'anali, jayuj yala oj ch'ac
chamuc spetzanil ja ma' yioj
chab jabili soc ja ma' mi to ni
staa chab jabili.
17 Ja jastal sc'ulan ja rey
Herodesi, c'ot ni smeranil
ja jas yala ja aluman-Dios
Jeremías ja najatei. Jach ni
yala jastal ita:

18 Xuooljiye xta oq'uel
ja ba lugar Ramai.
Xch'eeljiye xta oq'uel.
Q'ue sni sc'ujole. Spet-
zanil ja nanal jumasa
ja ba Israeli, jel huax
ocye juntiro yuj ja
yuntiquilei, mi ni huas
sc'ana ay jas oj aljuc
yabye ba oj cujlajuc ja
sc'ujolei, como ch'ac
ni ch'ay snaajel ja yal
yuntiquilei,

xchi ja ba slibro ja Jeremiasi.
19-20 Cuando cham ta ja rey
Herodesi, jun yangel ja Ca-
jualtiqui ti cho sea sbaj yi ja
Josei. Cho suaychin cuando
ti to aye ba Egipto. Alji
yab ja ba suayichi: —Q'uean
José. Iaj ja yal queremi soc ja
snani. Oj xa ni cumxanic ja
ba hua lugar Israeli. Ja matic
huas sc'ana oj xch'ay snaajeli,
cham ta, x'utji ja José.
21 Yajni yaa sbaji, yiaj ja yal
queremi soc ja snani, ti xa
cumxiye ja ba slugar Israeli.
22 Pero ja José, cuando yab
yabalil ja' ni ay yatel ja Ar-
quelao, jaxa yeni, ja' bi yunin
ja rey Herodes ajyi, xihuel xi-
huel aye ba oj cumxuque ja
ba Judea. Cho huaychini ja
José. Alji yab yuj ja Diosi ti
bi oj huajuque ja ba lugar ba
Galilea.
23 Jayuj ti huajye ba Galilea.
Ti ajyiye ba jun chonab sbiil
Nazaret. Jach ni c'ot smeranil
ja jas yala ja aluman-Dios ja

najatei, que oj ni aljuc sbaj ja
Jesús que nazareño nia.

Ja Juani yaa bautismo ja ba ch'ayan lugari
(Mr. 1:1-8; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

3

1 Ec' jitzan jabil y ja Juan
it ja ma' huax yaa bautismo
ti huan sloiltajel ja yabal ja
Diosi. Ti ajyi ba Judea pero ba
jun ch'ayan lugar.
2 Ti huax yala ja jastal iti:
—Aa xa ni suchuc ja hua
c'ujolexa porque jel xa mojan
ba oja huil soc ja hua satex
ja ma' oj sc'ulucotic mandari
porque ja yeni, ti ni coel jan ja
ba satq'uinali, xchi ja Juan ja
huas sloilta ja yabal ja Diosi.
3 Ja Juan jahui, yena
ni ja ma' taaji ti' yuj ja
aluman-Dios Isaiasi. Jach ni
yalunej can ja jastal iti:

Oj to ajyuc jun ma' tzatz
lec oj c'umanuc ja ba
ch'ayan lugari: —Ja
jastal huaxa c'ulanex
ja cuando huax jac ja
ma' ay yateli, huaxa
jamahuex ja sbej
nihuan lec, jach huas
sc'ana oj ajyuc ja hua
c'ujolexi ja cuando
huax jac ja Cajualtiqui.

Jach bi oj chiuc ja huinic
jahui. Y meran nia, ja jastal
stz'ijba can ja aluman-Diosi,
jach ni yala ja Juana.
4 Ja sc'u ja Juani, ja' ni c'ulubal
soc ja stzotzil jun chante sbiil
camello, jaxa cincho ja ba
snalani, tz'uum nia. Ja suaeli,
ja' ni ja yal chan sbiil cha-
pulín. Puro yaal chab huax
yuaj.
5 Jaxa suinquil ja Jerusaleni,
lom xta xnololjiye huax hua-
jye soc ja Juani soc jach ni ja
suinquil ja Judea soc ni spet-
zanil ja matic mojan ay ja ba
nihuanja Jordani.
6 Yaj ch'ac yab spetzanil ja
jas yala ja Juani, ti suchi ja
sc'ujolei, ti el stie ja smulei. Ja
ba nihuanja Jordani, ti huaj
aajuc yile ja' yuj ja Juani.
7 Jach ni ja fariseo jumasa soc
ja saduceo jumasa, cho hua-
jye ja yenlei. Jach sbiile yuj ja
sreligionei. Jitzan cho huajye
ja yenlei. Huas sc'ana oj ni yie
ja' ja yenle chomajquili. Pero
ja Juani ti yalaa: —Ja huen-
lexi, ja' amojex ja chante it
huax elye ajnel ja cuando
huax jac ja tziq'uinali. ¿Huan
ma xa hualahuex ta oj elanic
libre yuj ja huaxa pacahuex
ajneli? ¡Majlayic, ti oja huilex
ta tajnel ja scastigo ja Diosi!
8 ¡Tojbes abajic! Ta meran se-
guro xa ayexi, ta meran huan
xax ilxi que suchi ta ja hua
c'ujolexi,
9 Mi jauc ja huenlex ta mismo
oj eluc ja hua tiexi: —Ja'
Abraham ja quintilticon ja
quenticoni, ja' oj chianiqui.
Huax cala huabyex, ja Diosi
ta huan c'a sc'ana, oj ya pax
yintilil ja Abraham ja ton ju-
masa iti.
10 Ja yaani, ja Diosi lajan soc
jastal jun huinic puesto xta
ay soc ja yecheji ba oj ch'ac
sc'utz el ja te' ba mi tzamaluc
ja sati. Oj sip ja ba yoj c'ac'.
11 Ja queni huax ca huiex ja'

yuj ja suchi ta ja hua c'ujolex
merani. Pero ja ma' oj to
jacuqui, ja yeni oj yaa huilex
ja Espíritu Santo, pero con
todo yip. Pero ja matic mix
c'ocxiye, oj ni aajuc cajane
c'ac'a. Mas jel nihuan juntiro
ja ma' oj jacuqui. Ja queni, mi
oj maconucon yuj, mi ni ba oj
sop yi ja xanabi.
12 Ja yeni huax jac ba oj ch'ac
spil ja ba lec ja sat iximi soc
ja ba somelali, soc oj smes el
ja stz'ilelali. Ti xa oj snol can
ja iximi ja ba snajtzili, jaxa
spolvoili, ti xa oj sip ba yoj
c'ac' ja ba mi ni nunca huax
tupi, xchi ja Juan ja yora huan
sloiltajel ja yabal ja Diosi.

Ja Jesusi aaji yi ja'
(Mr. 1:9-11; Lc. 3:21-22)

13 Ja Jesusi ti el ja ba Galilea.
Ti huajum ja ba lado Jordán ja
bay ja Juani. Huas sc'ana oj
aajuc yi ja'.
14 Pero ja Juani mi sc'ana oj
ya yii ja'. Ti yalaa: —¿Jasyujil
oj ca huii ja'? Huen oj hua
quii ja' mi huen oj ca huii ja',
xchi ja Juani.
15 Ti yala ja Jesusi: —Meran
nia, pero ja huego, acta cani.
Sbej ni jach oj c'ultic ba oj
ni c'uuctic ja jas huax yala
ja Dios que lec nia, xchi ja
Jesusi. Soc ja jahui, sc'uan ni
ja Juana.
16 Cuando ch'ac aajuc yi
ja' ja Jesusi, ti xa el el ja
ba yoj ja'. Huaj to yile,
jamxi ja satq'uinali, ti yila jun
yalchan entero jastal splanta
jun paloma, pero ja' ni ja
Yespíritu ja Diosi. Ti co jan
luchan sbaj.
17 Ti abji ja sc'umal ja mero
Dios Tatal ja ba satq'uinali:
—Ja iti, ja' ni ja cunina, xchi.
Jel yaj huax cabi. Jel ni gusto
huax quilaa. Jach yala ja Dios
Tatal ja ora jahui.

Ja Jesusi c'ulaji probar
(Mr. 1:12-13; Lc. 4:1-13)

4

1 Ja Jesusi ti iiji och yuj
ja Espíritu Santo ja ba jun
ch'ayan lugar. Ti huaj ja tihui
ba oj c'ulajuc probar yuj ja
tan diablo.
2 Cuarenta c'ac'u soc
cuarenta acual mi huai, ti xa
och huain xyaba.
3 Ti jac ja tan diablo. Jac
sc'ul probar ja Jesusi. Ti
yalaa: —Como huena ni
yunin Diosaa, a pax quitic
huego panil ja ton iti, x'utji
ja Jesusi.
4 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuile, mi quechanuc
ja huaelal huax yaa sac'anil
ja cristiano, ja' ni spetzanil ja
jas huax el ja ba sti ja Diosi.
¿Mi ma jach tz'ijbanubal ja
ba yabal ja Dios ba? xchi ja
Jesusi.
5 Ja tzaan ja jahui, ja diablo
ti yiaj och ja ba Jerusalén, ja'
ni ja xchonabil ja Diosi. Ti
huajye ja ba s'olom ja templo
ja tihui.
6 Jaxa diablo ti yalaa:
—Como huena ni yunin
Diosaa, jipa quitic co abaj.
Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac:
Ja Diosi oj ni sc'ul mandar ja
yangel ba oj scoltaya.
Oj bi xchecha eq'ue ba

mi oj c'ochuc ahuoc ja toni.
¿Mi ma jach ni huax yala ba? xchi ja diablo.
7 —Eso sí, pero huan nix cho yala que moc ni lom q'uiq'uinal oja c'ul probar ja hua Huajual Diosi, xchi ja Jesusi.
8 Otro vuelta cho iiji och yuj ja diablo ba jun huitz, ja ba chaan lec ja huitzi. Ch'ac jeejuc yi spetzanil ja lugar jumasa ba mundo. Xlijpi xta yila ja lugar jumasa.
9 Ti yala ja diablo: —Q'uelahuil, spetzanil ja lugar iti oj caa hui pero siquiera oj coan mec'an ja ba sti jsati, xchi ja diablo.
10 —¡Elan ja ba jtz'eel Satanás! xchi ja Jesusi. Ja hua Huajual Diosi, yena ni oj coan mec'an ja ba sti sati. Ja yeni, ja' ni oja huaa c'ujola. Jach ni huax yala ja yabal ja Diosi, xchi ja Jesusi.
11 Yajni yab ja diablo ja jas yala ja Jesús ja jastal jahui, ti xa ela. Huaj to yil ja Jesusi, ti xa ay ja ángel jumasa. Jacye ba oj scolta soc ja snesesida.

Ja Jesusi q'ue ja yatel ja ba Galilea
(Mr. 1:14-15; Lc. 4:14-15)

12 Ja mas tzaani, ja Jesusi, cuando yab yabalil ja Juani, que ochel preso, ti cho cumxi ba Galilea.
13 Ti ec' ja ba Nazareti, pero mi albi. Ti xa huaj culan ba Capernaum. Ja Capernaumi tey ba sti ja'. Mojan yioj sbaj soc ja lugar Zabuloni soc ja lugar Neftalí.
14 Jach ni yala can ja aluman-Dios Isaiasi. Najate lec yala jachuc:
15 Ja lugar Zabulón soc ja lugar Neftalí ti ni ay ja ba sti ja', ja ba otro lado ja nihuanja Jordani, sbaj ni Galileaa. Ja tihui, ti ni mero culan jitzan ja ma' mi judiouqui, ja cristiano ja matic q'uiq'uinal ayi.
16 Pero yilahue ni ja nihuan luza. Jel ch'ayel ajyiye pero lijpi ni ja luz ja bayei.
Jach ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja Isaiasi.
17 Ja yora huaj ja ba Capernaum ja Jesusi, ti q'ue stul ja sloiltajel ja yabal ja Diosi: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi, xchi. Ora xa ni oja huaa bajex soc ja ma' tey ba satq'uinali, xchi.

Ja Jesusi spaya chahuane yamachay
(Mr. 1:16-20; Lc. 5:1-11)

18 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan bejyel ec' ja ba sti ja' ba Galilea. Ti yila chab huinica. Yermano ni sbaje ja huinique jahui. Ja juni, Simón - huax cho alji sbaj Pedro - jaxa yijtz'ini, Andrés. Huane sipjel co ja yenubei ja ba yoj jai. Yamachaye nia.
19 Ti yala ja Jesusi: —Laic xa jmoc. Meran, ja' huajel ac'ujolex syamjel ja chayi, pero ja yaani, ja' oja huaa c'ujolex sleejel jan ja cristiano ba oj cho jac jmoc ja yenlei, xchi ja Jesusi.

20 Jaxa yenlei ti yaa can ja
yenubei. Ti huajye soc ja Je-
susi.
21 Cuando huane bejyeli,
ti yilahue otro chahuane
huiniquea, cho yermano ni
sbajea. Jacobo ja banquilali,
jaxa ijtz'inali, Juan. Ja' ni
yuntiquil ja Zebedeo. Naca
ti ni aye ja ba sbarco ja statei.
Huane stz'acbajel ja yenubei.
Ti sobo ja Jesús ta mi huas
sc'ana oj huajuque soc ja
yeni,
22 Jayuj ti yaahue can
huego ja barco soc ja statei.
Ti xa huajye soc ja Jesusi.

*Ja Jesusi sea yi jitzan cris-
tiano*
(Lc. 6:17-19)

23 Ja Jesusi c'atan xta ay
eq'ue ja ba sutanal ja Galilea.
Ti huan seejel ja ba yigle-
sia ja judio jumasa. Ja' ni
huan sloiltajel ec' ja jastal jel
tzamal cuando huas sc'ulan
mandar ja Diosi. Spetzanil ja
chamum jumasa, chican jas
tiq'ue chamel yioje, huan nix
ya tojbuca.
24 Jaxa cristiano, ja' xta ni
sloile ec' ja jas huan sc'ulajel
ec' ja Jesusi, jayuj ch'ac yabye
ba spetzanil ja lugar ba Siria.
Jaxa tiempo jahui, iiji jan
yi spetzanil ja ma' malo ayi.
Tuctuquil ja chamel yiojei.
Ay ma' huan ixtalajel lec yuj
ja pucuji. Ay ni ma' huax tup
yic' cho ay ma' tulido ay ja
yoc sc'abi, pero yaa ni tojbuc
spetzanilea.
25 Ja cristiano huan xta
sbatalaan ec' sbaje ba oj huaj
smaclaye ja jas huax yala
ja Jesusi. Ay ma' jacye ba
Galilea soc ja ba Decapolisi
soc ja ba Jerusaleni soc ja ba
sutanal ja Judea. Soc ay ma'
cho jac ja ba otro lado ja ja'
Jordani.

*Ja jastal yala ja Jesús ja ba
huitzi*

5

1 Ja Jesusi, cuando yila
botz'an xta sbaj ja cristiano, ti
xa huaj ba jun huitz. Ja tihui,
ti och culana. Ja snebumani
ti jacye soca.
2 Ti xa och jeejuc yilea:
3 —Jel lec huax ec' yujile ja
matic huas snaa que jel ajul ja
sbaje ja ba sti sat ja Diosi. Ja
yenlei ti xa ni aye ba sc'ab ja
Dios ba satq'uinali.
4 Jel lec huax ec' yujile ja
matic huax oq'ui. Ja yen-
lei oj ni aajuc yile snihuan
sc'ujolea.
5 Jel lec huax ec' yujile ja
matic mix c'umani porque ja
yenlei, lajan soc tey ba sc'abe
spetzanil ja jas ay ja ba luumi.
6 Jel lec huax ec' yujile
ja matic jex c'anc'oni toj oj
ajyuqui. Oj ni coltajuque yuj
ja Diosi.
7 Jel lec huax ec' yujile ja
matic huas stalna syaujulal
ja smoji. Oj ni cho talnajuc
syaujulal yuj ja Diosa.
8 Jel lec huax ec' yujile ja
matic jel toj ja spensarei. Oj
ni yile sat ja Diosa.
9 Jel lec huax ec' yujile ja
matic huax ya lamxuc ja
pleito. Oj ni naajuque que
yunin Diose nia.
10 Jel lec huax ec' yujile ja
matic huax yiaj huocol yuj ja

toj ni ayei. Ti xa ni aye ja ba
sc'ab ja Dios ja ba satq'uinali.
11 Jel lec huax ec' ahuujilex
cuando jel malo huala utjiyex
yuj ja jbiili. Soc ta huax aaji
ahuilex huocol, ma lom ni mi
alben ja jas huax alji abajexi,
12 Aahuic yi stz'acatal ja
Diosi. Ajyanic gusto porque
jel tzamal ja hua majtanex
tey ba satq'uinali. Jach ni yi-
aje huocol ja aluman-Dios ja
najatei.

Huala maconitic jastal atz'am soc luzotic ja ba mundo
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)

13 Lec moc to jauc ja
huenlexi, mi naben jastal
oj huajuc ja mundo porque
ja huenlexi, lajanex soc ja
atz'ami. Porque q'uelahuil
ja atz'ami. Mi c'a ayuc, mey
yajbal ja huaelali. Pero huax
cho cala huabyex, moc alajex
ja atz'am it huax pooxi, mi
xa nix maconi ja mas tzaani.
Sbaj xa ni sipjela, anima ti xa
huas sbatalaan ja cristiano.
14 Jach ni, luzex ni ayex ja
ba mundo. Q'uelahuil jun
chonab tey ba scajanal ja
huitzi. Chican lec. Mi ni huax
nacxia.
15 Ila jun lámpara. Cuando
huan ajlel, mi ni sbejuc oj
nujxuc soc jun cajón. ¿Mi
ma tiuc huax aaji culan ja ba
jun mesa ba? Ja jastal jahui,
spetzanil ja matic tey ba yoj
naitzi, huan nix yila q'uinala.
16 Jachuc ja huenlexi, a
yil q'uinal ja hua mojexi.
Jea yi ja jas jel lec huaxa
c'ulanexi. Jachuc, oj ni yaa
yi stz'acatal ja hua Tatex tey
ba satq'uinali.

Ja Jesusi huas sea jastal ja smandar ja Moisesi

17 Mi lom xa hualahuex ta
jacyon ba oj ch'ay ja sman-
dar ja Moisesi soc ja jas yala
ja aluman-Dios jumasa. Mi
jacyon ba oj ch'aye. Jac jea
huilex jas mero sbej ja man-
dar jumasa jahui.
18 Meran huax cala, mi lo-
muc, mi ni jun palabra oj
ch'ayuc ja smandar ja Diosi.
Ja luumi soc ja satq'uinali
oj ni ch'acuca, pero ja jas
huax yala ja Diosi, oj ni c'ot
smeranil spetzanila.
19 Ta ay c'a ma' mandar xa
aye yuj ja Dios ba satq'uinali,
pero huan c'a syoopes sbaj
soc ja smandar ja Diosi, an-
ima jun mandar ba jel ch'in
huax yabi, jach ni huas sea
yi ja smoja, jel ni coel oj iljuc
ja ba sti sat ja Diosa. Pero ja
ma' huas sc'uan ja mandari,
jach ni huas sea yi ja smoja,
ja yeni, jel ni nihuan oj iljuc
yuj ja Dios ja ma' huax yaa ja
mandar ja ba satq'uinali.
20 Q'uelahuil ja fariseo soc
ja ma' huas sea ja smandar
ja Moisesi. Jel toj aye ja
huax yalahuei. Huax cala,
pero meran, ta jach c'a hua
modoex ja huenlexi ja jastal
ja smodo ja yenlei, ja ma' tey
ba satq'uinali mi ni oj yaex
cuenta ja ba huas sc'ulan
mandari.

Ja Jesusi huas sea que mi sbejuc ja coraja
(Lc. 12:57-59)

21 Ja huabunejex ja jas alji
yab ja ma' ec' pax ta huu-
jilexi: —Mi la milhuani. Oj
c'a milhuanan, oj ni yaa hui
castigo ja jueza, x'utjiye bi.
22 Pero ja queni huax
cala huabyex, ta ay c'a ma'
coraja huax yila ja yermano,
ay modo jastal oj c'ulajuc
castigara. —Lajan soc ja
tz'iilel ja jau yen, huan c'ax
yutaj ja yermano, ja ma' jach
ni huax c'umani, ay modo
jastal oj c'ulajuc castigar yuj
ja juez mas nihuani. Jaxa
ma' huax yal yab ja yermano:
—Ja hueni, lajana soc ja sat
tz'ii, jach c'a huas sc'ulan,
pues a yaa scuidado. Ay
modo oj jecjuc ja ba yoj
sc'ajc'al ja inpierno soc ja
jastal huax c'umani.
23 Ja hueni, ta huan c'ax
huaj ahuaa yi ja smajtan ja
Diosi, yutzil xa oja huaa yi
cuando huax jac ac'ujol que
ja hua huermano, ay scoraja
amoc,
24 Aa t'an cani. Cax tojbes
abajex bajtan soc ja huer-
mano, entonces ti la jaca. Tix
jac ahuaa yi ja smajtan ja
Diosi.
25 Tojbes abajex. Ora to ja
huego. Mi c'a, ja mas tzaani
ja hua condra oj ni yaa endre-
gal ja ba sti sat ja juezi, jaxa
juezi, oj yaa ba sc'ab ja co-
mandante, jaxa comandante
oj xch'ica och preso.
26 Huax cala, pero meran,
ja ba yoj preso mi ni oj elana
masan huax ch'ac atup spet-
zanil ja hua muli.

Ja Jesusi sea que toj oj ajyuc jun huinic soc ja xcheumi

27 Ja huabunejex ja jas alji
ja najatei: —Moc lomuc alee
otro acheum. Moc lomuc alee
otro atatam. Jach ni alubal
ahuabyexa.
28 Pero ja quen huax cala
huabyex, ta ay c'a jun huinic
quechan huax yila jun ixuc,
jex c'anc'oni yuj, quechan soc
ja jahui, slea ta ni smula, an-
ima mi jas huas sc'ulan.
29 Jayuj ta ja' c'a ja hua sat
huax ya lee ja hua muli, mas
lec, sutu jun lado. Mas lec
ach'ay snaajel junuc ja hua
sati que no que spetzanil ja
hua cuerpo oj aajuc och ja ba
inpierno.
30 Ta ja c'a ja hua c'abi
huax ya lee ja hua muli, pues
mas lec a ch'ay snaajel junuc
que no que spetzanil ja hua
cuerpo oj aajuc och ja ba in-
pierno.

Ja Jesusi huas sea que mi sbejuc huas spila sbaj jun huinic soc ja xcheumi

(Mt. 19:9; Mr. 10:11-12; Lc. 16:18)

31 Alubal nia: —Ja ma' huas
sipa can ja xcheumi, oj ni yaa
yi jun juuna.
32 Pero ja queni huax cala
huabyex, ta ay c'a ma' lom
huas sipa can ja xcheumi, ta
mi c'a huanuc sleejel smul
soc otro huinic, lajan soc
ti huas sipa ba yoj c'ac' ja
xcheumi. Jach ni ja huinic
oj cho nupanuc soc ja ma'
jipubal cani, huan nix cho
staa smul soca.

Ja Jesusi huas sea que oj caa jcuidadotic soc ja jas huax el ja ba jtiitiqui

33 Ja huabunejex ja jas alji yabye ja ma' ec' pax ta huujilexi: —Ta huan c'a xa taa ti' ja Diosi - xila Dios, meran la chi - entonces mi lom xa lea mentira. Ta huan c'a xa taa ti' ja sbiil ja Diosi, t'ilan ni oja hual ja smeranila.

34 Pero ja queni huax cala huabyex, mas lec mi xa taa ti' ja sbiil ja Diosi soc mi ni ja satq'uinali. Ja satq'uinali, delicado, porque ti ni ay ja ma' huas sc'ulan mandari.

35 Soc jach ja lumq'uinali, mi lom xa taahuex ti' porque ja ba luum iti, c'atan ni ay ec' ja Diosa. Mi ni ja Jerusaleni, mi xa taahuex ti'. Ja chonab jahui, ja' xchonabil ja Diosi. Ti ni mero oj sc'ul mandara. Delicado nia.

36 —Anima huax c'utzji ja j'olomi, meran nia, la chiyex. Iday, mi sbejuc huaxa huala jachuqui. Pues Dios huas snaa ta oj eluc ja hua olomi. Mi jas huaxa naa ja hueni.

37 Alahuic ta meran ma mi meranuc. Huan c'a la jelxi, soc ja jahui, oja taa mul.

Ja Jesusi sea que mi jas oj cutic ja ma' huas sc'ulan quitic malo

(Lc. 6:29-30)

38 Cho huabunejex que alji ni yab ja cristiano ja najatei: —Ta ay c'a jun amoj huas stupu hui june ja hua sati, jach ni ja yen, oj cho tupjuc yi june ja sati. Huan c'ax ya el jun ahuej, jach ni ja yen, oj cho aaji eluc june ja yeji.

39 Pero ja queni huax cala huabyex, ta ay c'a ma' jel malo, huan c'ax yixtalaana, mi lom xa colta baj. Ta ay c'a ma' huax yaa yi vuelta ja hua choji, cho sutu yi ja otro lado, cho a yaa yi.

40 Ta ay c'a ma' huax och parte, huas sc'ana hui ja hua c'ui, aa yi. Mi lom xa yajta. Cho aa yi ja hua camisolai.

41 Huan c'ax jac jun soldado, huan c'ax yala oja cuch spetzanil ja jas yioji ba jun lehua, pues cuchu yi chab lehua.

42 Ta ay c'a ma' huas sc'ana hui jun cosa, mi lom xa yajta. Aa yi.

Sbej oj yajtatic ja jcondratiqui

(Lc. 6:27-28, 32-36)

43 Ja huabunejex ja jastal alubal ja najatei: —Yaj xa huab ja hua moji, pero ta ay c'a ma' huax yilahua condra, jachuc ja huen, cho acta cani.

44 Pero ja queni huax cala huabyex, yaj xa huab ja hua condraexi. C'uman ja Dios yuj ja ma' huax yilahua coraja.

45 Jach c'a huaxa c'ulanex, como yuninex nia ja hua Tatex tey ba satq'uinali. Q'uelahuil ja yeni. Ja yeni sc'ulunej ja c'ac'u ba oj quijlabuctic, sea lec ja jmodotiqui ma mi lecuc. Huax ya jacuc ja jai, sea ja ma' mi tojuc, ma sea ja ma' toj ayi.

46 Quechan c'a yaj huaxa huab ja ma' yaj huax yabya, ja jahui, mi huocoluc. Ja jahui, mi jas oj aajuc ahui.

Hasta ja cristiano ja ma' huas
stzomo ja contribucioni, jel
coel huaxa huilahuex, pero
ja yenlei, yaj huax yab ja
yamigo jumasa.
47 Ta quechan c'a ja
hua huamigo huaxa huaa
yi Diosi, ¿jasunc'a huaxa
c'ulanex mas lequi? Hasta ja
ma' mi sc'uan ja Diosi, huan
nix yaa yi Dios ja yamigo
jumasa.
48 Pero ja huenlexi, sbej
que oj ajyanic ja jastal toj
ay ja Dios Tatal tey ba
satq'uinali.

Ja Jesusi sea jastal tzamal oj c'ultiqui

6

1 Ta toj c'a aya meran soc ja
jas huaxa c'uani, mi lom xa
c'ulan abaj ba oj stoya ja cris-
tiano. Jach c'a huaxa c'ulan,
mi jas oj yaa hui ja hua Tat tey
ba satq'uinali.
2 Cuando huaxa huaa hua
limosna, mi t'ilan ma' oja
hual yabi porque ta ay c'a ma'
huaxa hual yabi, quechan
huaxa lea ba oj toyjan. Pe
jitzan ni lec ja ma' jach ni
smodoe tac. Huax huajye ba
yiglesia. Jaxa ba calle gana
huas slea jun sbejyele yac xta
ba oj toyjuque que jel huas
sc'uan ja Diosi. Huan nix
toyjiyea pero quechana, pero
soc ja Diosi, mi jas ay.
3 Pero ja huenlexi, cuando
huaxa huaa hua limosnaexi,
pues mi ni ja hua huamigo,
mi t'ilanuc oj snae.
4 Jach ch'aban ti' abal, jaxa
Tatal Dios ja ma' huax yila
que nac'ul abal ay ahuujilexi,
ay ni jas oj yaa huilexa.

Ja Jesusi sea jastal oj c'umaxuc ja Diosi
(Lc. 11:2-4)

5 Cuando huaxa c'uman ja
Diosi, moc lomuc alajex ja
ma' huas sea sbaj que lajan
soc jel lequi. Ja yenlei huax
huajye ba iglesia. Ja tihui,
ja' ni sgustoe huas sc'umane
ja Diosi, pero quechan ba
huas sc'ana oj toyjuque lec.
Cada huas staahue jujune
calle, t'ilan huax c'otye tec'an.
Huas sc'umane ja Diosi. Ja'
mero smodo ja yenlei. Ja'
ni mero huas slea stoyjelea.
Huan nix toyjiyea pero
quechana, pero soc ja Diosi,
mi jas ay.
6 Pero ja huenlexi, cuando
oja c'umuquex ja Diosi,
leahuic jun lugar ba ch'ayan.
Mi t'ilan oja jea baj yi soc ja
cristiano. Jaxa tihui, c'uman
ja hua Tatexi. Anima jun
ch'ayan lugar, ja yeni ti ni
aya. Ja hua Tatexi huax yila
ja jas huaxa c'ulanexi. Oj
ni yaa huilex ja jas huaxa
c'anahuexi.
7 Cuando huaxa c'umanex
ja Diosi, mi jauc ja lom oj xta
bulbunananiqui ja jastal ja
ma' mi sc'uan ja Dios sac'ani.
Ja yenlei huax yalahue que
ti huax yab ja sdiose yuj ja
jastal ja sc'umalei.
8 Moc alajex ja yenlei
porque ja hua Tatexi, mi
to xa c'ana yi, ja yeni huan
xa ni snaa jasunc'a ja hua
nesesida.
9 Oj cala huabyex jastal oja
c'umuquex ja Diosi:

Jtaticon Dios ti aya ba satq'uinali, ja hua biili, mi cualquierauc - jel nihuan juntiro.
10 A jacuc ja tiempo oj ni ac'ul mandari.
A c'ulajuc ja jastal huaxa c'ana.
Ja jastal huaxa c'ulan ja ba satq'uinali, jach ni a c'ulajuc ja ba luum chomajquili.
11 Ja yaan c'ac'u aa quiticon ja juaelticoni.
12 Como jc'ulanticon ta perdonar ja ma' huas sc'ulan quiticon malo, c'ulanoticon xa perdonar soc ja jmulticon Cajual.
13 Moc hua c'ulajucoticon ganar soc ja jmulticoni. Pilahuoticon ja ba yoj maloili porque ja huena ni ayticon ba hua c'abi. Quechan ni huen jel ja hua huipi. Ja hueni, huan ni la lijpia. Jach ni aya tola vidaa. Amén.
Jach ni oja c'umuquex jastal it ja Diosa.
14 Ta ay c'a smul ja hua moji, ta huan c'a xa c'ulanex perdonar, jach ni ja hua Tatex tey ba satq'uinali, oj ni sc'uluquex perdonara.
15 Pero ta mi c'a xa c'ulanex perdonar ja hua mojexi, jach ni ja hua Tatex tey ba satq'uinali, mi ni oj sc'ul perdonar ja hua mulexa.

Ja Jesusi sea jas sbej ja huax comxi ja juaeltiqui

16 Jaxa cuando huaxa como ja hua huaelexi, mi lom xa jea bajex que jel triste ayex. Jach c'a huaxa jea bajex, yuj ni huanex sleejel jastal oj toyjanica. Ja' amojex ja jun c'ole jau gana huas somo sbaje siquiera oj naajuc yuj ja cristiano que huane scomjel ja suaelei. Huan nix toyjiyea pero quechana, pero soc ja Diosi, mi jas ay.
17 Pero ja huenlexi, cuando huaxa como ja hua huaelexi, mi lom xa c'ulan cambiar abajex mas. Jixa hua olomex como siempre. Atnanic como jastal ja hua modoexi.
18 Jach c'a huaxa c'ulanex, mi oj naajuc ta huaxa como ja hua huaelexi. Quechan oj yil ja hua Tatex ja ma' huax yila spetzanil ja lugari, anima jun ch'ayan lugaruc. Ja yeni, oj ni yaa hua majtanex ba jel nihuana.

Ja jas nolobal quitic ja ba satq'uinali
(Lc. 12:33-34)

19 Ja jas ay ja ba mundo, chican jas cosa, mi lom xa yajta porque oj ni och xchajnula soc oj ni cuxbuca. Oj cho ni och lagron ba oj yie.
20 Mas lec mi lom xa yajtayex. Ta mi c'a ja' huajel ja hua c'ujolex ja jas ay ba mundo, ja ba satq'uinali ay jas nolobal ahuilex ba mas jel tzamali. Ja tihui mix och xchajnul soc mix cuxbi soc mey lagron ba oj yie.
21 Chican ja ba huaxa yajtayexi, ti ni huajel ja hua c'ujolexa.

Ja jastal ja ma' yioj ja sluz ja Diosi
(Lc. 11:34-36)

22 Ta ja' c'a huaxa yajtayex ja cosa ba Diosi, entonces lajan soc ja ma' ti xa ay ba jel ja luzi. Toj xa ni huan bejyela.
23 Pero ta mi c'a huanuca bejyel toji, lajan soc ti ni huana bejyel ja ba yoj q'uiq'uinali. Jachuc, ta huan c'a xa huala que ti xa aya ja ba luzi pero ta ja' c'a jel yaj huaxa huab ja cosa ba mundo, lom ni huaxa huala que ti xa aya ba luzi. Mas to jel q'uiq'uinal juntiro aya.

Mix bob yajtaxuc ja Dios ta ja' huaxa yajta ja ba mundo
(Lc. 16:13)

24 Q'uelahuil jun huinic. Mi ni modo oj slee chab yajuala. Ta jach c'a huas sc'ulan, pues lec oj yil ja juni, jaxa juni, coraja oj yile. Menos oj yil ja juni, jaxa otro juni, yaj ni oj yaba. Jach ay ja Diosi soc ja taq'uini. Mix bob ayajta ja xchabili, jayuj tzaa ba oja huaa c'ujolexi.

Ja Diosi huas stalna ja yuntiquili
(Lc. 12:22-31)

25 Jayuj huax cala huabyex, mi lom xa c'ulanex pensar jastal oj ajyanic, jastal oj huaanic. Jach ni ja hua c'uexi, mi xa c'ulanex pensar. Ja jas huaxa huabyexi soc ja jastal huaxa c'uutes abajexi, pero ay to mas jel t'ilan que yuj ja jahui.
26 Q'uelahuil ja yalchan jumasa. Mi jas huas stz'unuhue soc mi ni huax jach'ulaniye, mi ni ba huas snolo ja suaelei, iday, jaxa hua Tatex ja ba satq'uinali, yen huax yaa yi ja suaeli. Iday, yalchane, ¡jauc to ma huenlexi!
27 ¿Huan ama xa hualahuex que oj ajyan jitzan tiempo ja ba luumi yuj ja chamc'ujol xta ayexi?
28 Jach ni ja hua c'uexi, ¿yuj ama ti oja taex yuj ja chamc'ujoli? Q'uelahuil ja yal nichim ba huitzi. Mix atjiye. Mix ch'alniye.
29 Pero mi ni ja sc'u ja rey Salomoni mi slaja ja jastal ja yelahuil ja yal nichim jahui conser ja Salomoni jel tzamal juntiro ja sc'u huas slapa.
30 Jaxa nichim ba huitzi, ja huego yaax, jaxa jecheli huax ch'ac c'ac', pero anima, jel tzamal ja yelahuil huas sc'ulan ja Diosi. ¡Jauc to ma huenlex mi oj ni sc'uutesexa! Pero ja huenlexi, jel huocol huaxa c'uanex.
31 —¿Jasunc'a oj cabtiqui? ¿Jastal oj taa ja jc'uutiqui? la chiyex. ¡Ch'abananic soc ja hua pensarexi! Actayic can t'usan ja abc'ujoli.
32 Spetzanil ja jastal iti, ja' huajel sc'ujol ja ma' mi sc'uan ja Dios sac'ani. Pero ja huenlexi, ja hua Tatex tey ba satq'uinali huan ni snaa jastic junuca huaxa c'ulanex nesesitari.
33 Jayuj aa bajex spetzanil ja hua c'ujolex ja ba smandar ja Diosi. Ajyanic toj como jastal ja yeni. A huajuc ja hua c'ujolex soc ja yeni. Jach c'a ayex, mi ni jas oj sc'uluc ahuilex palta.

34 Jach ni ja tiempo oj to
jacuqui, mix cham ac'ujolex.
Mi sbejuc najtil tiempo ja hua
pensarexi. C'ac'u c'ac'u huan
eq'uel ahuocolexi.

Mi lom xa huaa huochel ja
otro cristiano
(Lc. 6:37-38, 41-42)

7

1 Mi lom xa huaa huochel
ja otro cristiano. Ta jach c'a
huaxa c'ulan, jach ni ja hueni,
oj aajan ochelal.
2 Huan ita c'a xa q'uela ja
hueni, jach ni ja hueni, oj ita
ni cho q'ueljana. Ta jach c'a
huaxa c'ulan ja hueni, jach ni
oj cho c'ulajuc ahuia.
3 ¿Jas lom huaxa q'uela ja
stz'iilelal ja sat ja hua huer-
mano pero mas to jel nihuan
tey ba hua baj ja hueni, iday,
mi ni huaxa huaa yi casoa?
4 —Majla, oj ca eluc ahui
ja stz'iilelal ja hua sati.
Jach huaxa hual yab ja hua
huermano. Pero hua baj ja
hueni, ¡mi ni icben sbej jastal
aya! ¿Jastal modo oja hual yab
jachuc ja hua huermano?
5 Ja hueni, pacaxero aya
juntiro. Mas lec, a el baj-
tan ja tz'iilel tey ba hua sat
ja hueni, entonces oj xa bob
ahuil q'uinal ba oj hua eluc ja
stz'iilelal ja sat ja hua huer-
mano.
6 Pero aa cuidadoex soc ja
cristiano jumasa. Ta ay c'a
ma' jel coraja huax yab ja
smeranil ja Diosi, puro c'a
burla huax ochye, aa cuida-
doex ja jastal huaxa taahuex
ti' ja Diosi porque ja yeni, mi
cualquierauc. Mi c'a, lajan
soc huaxa huaahuex ba oj
yixtalauque ja sbiil ja Diosi.
Huaj to ahuabyex, yaahuex
ta can baan luum ja huenlex
chomajquili.

C'anahuic yi ja Dios ja jas
huaxa c'anahuexi
(Lc. 11:9-13; 6:31)

7 Cuando huaxa c'umanex
ja Diosi, c'anahuic yi ja
jas huaxa c'anahuexi. Ja
yeni oj ni yaa huilexa. Mi
lom xa huaahuex can ja
sc'anjel yii. T'ilan oj aajuc
ahuilex. Jaman c'a ja hua
tiexi, oj ni ataex ja jas huaxa
c'anahuexi.
8 Porque spetzanil ja ma'
ay jas huas sc'ana yi ja Diosi,
huan nix aaji yia, jaxa ma'
mix yaa can ja sc'anjeli, huan
ni sc'ulan recibira, jaxa ma'
jaman ni ja stii, huan ni staaa.
9 ¿Machunc'a junuc ja huen-
lexi ja hua huuninexi, ta
huan c'a sc'ana huilex jun
pan, oj ma huaex yi jun ton
ba?
10 Ma huas sc'ana huilex
jun chay, ¿oj ma huaahuex yi
jun mal chan ba?
11 Ja huenlexi, eso sí, mal-
oex nia pero iday, huan ni xa
huaahuex yi ba lec ja smajtan
ja hua huuntiquilexi. ¡Jauc to
ma ja hua Tatex ja ma' tey
ba satq'uinali! Puro ni lequil
majtan oj yaa yi ja matic huas
sc'ana.
12 Q'uelahuil ja huenlexi,
puro lec huaxa c'ana oj
c'ulajuc ahuilex. Jachuc ja
huenlexi, c'ulanic yi lec ja
cristiano. Ja iti, ja' ni ja sbej
ja sley ja Diosi, soc jach ni

yala ja aluman-Dios jumasa
ba najatei.

Ja ch'in puerta
(Lc. 13:24)

13 Ochanic ja ba puerta ba
ch'ini porque ja puerta ba ni-
huani soc ja bej ba jel ni-
huani, ja tihui, ti huax huaj ja
ma' ch'ayel ni ayi. Jel jitzan
juntiro ja ma' huax huaj ja
tihui porque mi ni huocoluc
ja bej jahui.
14 Jaxa puerta ba ch'ini soc
ja ch'in beji, ja' ni huax huaj
ja ma' puro tzamal oj yili. Jel
t'usan ja ma' huas staa ja bej
jahui porque jel ni huocola.

Ja jastal ja sat ja tei, jach ay
ja smodo ja cristiano
(Lc. 6:43-44)

15 Aa cuidadoex soc ja
ma' huas sea sbaj que
aluman-Dios bii. Ja yenlei
huas sea jun smodo ba jel
tzamal, jaxa sc'ujolei, huan
xta huaatzhuunuc.
16 Oja naex jastal ay ja
sc'ujolei yuj ja yatele mi
lecuc huas sc'ulanei porque
q'uelahuilex jun q'uiix. Mi
ni modo oj yaa sat jastal jun
lobal.
17 Spetzanil ja te' ba lequi,
tzamal ni ja sat huax yaa.
Pero cuando mi xa lecuc ja
tei, jach ni ja sati, mi xa lecuc.
18 Ja te' ba lequi, mi ni modo
oj yaa sat maloa, jaxa jun te'
ba mi xa lecuc, mi ni ja sati,
mi ni modo oj yaa leca.
19 Ja te' ba mi xax yaa
tzamal ja sati, sbaj xa ni
sc'utzjela, sbaj xa ni oj och
c'ac'a.
20 Cuando huaxa huila
jastal ay ja sat ja tei, huaxa
naa ta lec ma mi lecuc. Jach
ay ja tantic cristiano jahui.
Cuando huaxa huilahuex ja
smodoei, yuj ni jach ay ja
sc'ujolea.

Mi spetzaniluc oj ochuc ja
ba huas sc'ulan mandar ja ma'
tey ba satq'uinali
(Lc. 13:25-27)

21 Ja ma' tola vida huax
yala: —Cajual, Cajual, yuj
ja huax yala jachuqui, ¿yuj
ama yuj tola vida huax yala
jachuqui ti xa ay soc ja sman-
dar ja ma' tey ba satq'uinal
ba? Quechan ja ma' huas
sc'ulan ja jas huax yala ja
jTat tey ba satq'uinali, oj ni
ochuque ja tihui. Mi ni modo
oj ochuc yuj ja jastic huan elel
ja ba stii.
22 Ja último c'ac'u jahui jel
jitzan ja ma' oj yal cabi: —Ca-
jual, Cajual, pero jloiltaticon
ja hua biil tac. Quechan
jtaaticon ti' ja hua biili, jaxa
pucuji yacta can ja cristiano.
Jc'ulanticon jitzan milagro
yuj ja hua biili. ¿Mi ma ahuila
ba? oj chiuque.
23 —Pero ja queni, mi ni
nunca jnaa bajex, oj cute.
Caaxic. Ja' huajel ac'ujolex ja
maloili. Jach oj cal yabye ja
quen ja c'ac'u jahui.

Ja chab naitzi
(Lc. 6:47-49; Mr. 1:22)

24 Pero ja ma' huax yab
ja jas huax cala, huan ni
sc'uana, lajan soc jun huinic
ba jel vivo. Huas sc'ulan ja
snaji pero tz'unan lec huax
yaa cani.
25 Jaxa mas tzaani, co ja jai.
Jac ja butjai. Cho jac jun ic' jel

tzatz. Huas spuctzin sbaj ja
ja' ba sat ja snaji, pero mi jas
sc'ulan, como tz'unan ni leca.
26 Pero ta ay c'a ma' huax
yab ja jas huax cala, pero mix
yaa caso, ja yeni lajan soc ja
ma' huas sc'ulan ja snaji pero
huan ita xyaa cajan can ja ba
sat ja luumi. Lajan soc jun yal
untic ba michinq'uinal ay.
27 Co ja jai. Jac ja butjai.
Cho jac jun ic' jel tzatz. Huas
spuctzin sbaj ja ja' ba sat ja
naitz jahui. Soc ja jahui, uch-
piji ja naitzi. Jel ni tristea.
28 Cuando ch'ac ta yal ja
jastal it ja Jesusi, ti jel och ja
spensar ja cristiano yuj ja jas
huax yala.
29 Lajan bi soc jun huinic
ay lec yatel. Tuc bi juntiro
ja yen soc ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic huan c'ael ja sbacteli
(Mr. 1:40-45; Lc. 5:12-16)

8

1 Ja Jesusi, cuando co ja
ba huitzi, ti jac nochjuc yuj
jitzan cristianoa.
2 Huaj to cho yil ja Jesusi, ti
jac jun huinic malo ay. Huan
c'ael ja sbacteli. Huaj tajuc
sc'ab, ti yalaa: —Cajual, ta
jach c'a huaxa c'ana ja hueni,
oj ni hua tojbucona, xchi.
3 Jaxa Jesusi xija ja sc'abi.
Syama ja huiniqui, ti yalaa:
—Huan nix c'anaa. Oj ni to-
jbana, xchi. Jaxa sc'aelal ja
sbacteli, huego huego tojbi.
4 Ti alji yab yuj ja Jesusi:
—Moc lomuc aloilta ja jastal
tojbiya. Mas lec, caax. Cax
jea baj yi ja pagre, ti xa huaa
yi ja jas yala can ja Moisesi,
cosaque oj ni naajuc que to-
jbiya taa, x'utji.

Ja Jesusi ya tojbuc ja smozo ja sepeil ja soldado
(Lc. 7:1-10)

5 Ja Jesusi ti huaj ba Caper-
naum. Cuando oj xa c'otuqui,
ti jac tajuc yuj jun huinic ja
ma' jepe ay ba jun c'ole sol-
dado.
6 Jac c'anjuc yi jitzan pavor:
—Cajual, ay quioj jun mozo ja
ba jnaji. Pero jel huan huocol
soc ja xchameli. Mi xax bob
snic sbaj, xchi ja soldado.
7 —Lec, oj huajcon. Oj ni
huaj ca tojbuca, xchi ja Jesusi.
8 Pero ja huiniqui ti yalaa:
—Cajual, jel q'uixhuel ja jbaj
oj huaj abat ja jnaji. Malan
soc oja hual cabi. Ja jahui,
huan nix naa que oj ni tojbuc
ja jmozo.
9 Ja queni mandar ayon y
ay quioj soldado huax c'ulan
mandar ja quen chomajquili.
Huax cal yab ja jun iti, caax,
huax cutaj, y huan nix huaja.
Jaxa otro jun iti, la, huax cu-
taj, y huan nix jaca. Jaxa
jmozo, c'ulan ja iti, y huan ni
sc'ulana, xchi ja jepe jahui.
10 Cuando yab ja Jesús ja jas
yala ja huinic jahui, jel och
juntiro ja spensari. Jaxa cris-
tiano ja ma' jac nochan soqui,
ti ch'ac yal yaba: —Huax cala
huabyex, pero meran, mi ni
nunca jtaa ja ma' huas sc'uan
ja jastal ja huinic iti, mi ni
june ba Israel oj slaj ja yeni.
11 Jach ni, jitzan ja ma' oj
el ba spetzanil lado ja lugari

oj jac stae ja Abrahami soc
ja Isaqui soc ja Jacobi. La-
jan oj ajyuque ja ba huas
sc'ulan mandar ja ma' tey ba
satq'uinali,
12 Pero ja jun c'ole oj
ni sbajuc ja satq'uinal
ajyi, ja' ni ja israeleño ju-
masa, oj nutz'ujuque ba yoj
q'uiq'uinal, jaxa tihui jel ja
oq'ueli. Oj ni sc'ux ja yejea.
13 Ja Jesusi ti yal yab ja
sepeil ja soldado: —Ja hueni,
caax. Oj ni c'ulajuc ahui ja
jas huaxa c'ana. Ja hua mozo
tojbi, como hua c'uan, xyutaj.
Jaxa mozo jahui, ja mismo
ora jahui, tojbi nia.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Pedro
(Mr. 1:29-31; Lc. 4:38-39)

14 Ja Jesusi, cuando huaj ja
ba snaj ja Pedro, ti yila ja snial
ixuqui. Baan eq'ue. Ay yioj
c'ac'.
15 Ti syama yi ja sc'ab ja
ixuc jahui, jaxa sc'ajc'ali ec'
huego. Ti xa q'uea. Q'ue yaa
yi ja suael ja ma' tey ba snaji.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi
(Mr. 1:32-34; Lc. 4:40-41)

16 Jaxa mismo och c'ac'u
jahui ti iiji jan yi jitzan ja
cristiano ja matic ixtalanubal
yuj ja pucuji. Quechan soc ja
c'umani ja Jesusi, ya el libre
ja cristiano, jaxa pucuji, spac-
ahue ajnel. Spetzanil ja matic
malo ayi yaa ni tojbuca.
17 Jachuc, c'ot smeranil ja
jas yala ja aluman-Dios Isaías
ja najatei:
Ja yeni, yena ni ja ma' el
el yuj spetzanil ja
jchameltiqui. Yuj ja
yeni, yaa ni ch'ayuc ja
jchameltiqui,
xchi ja Isaiasi.

Ja jas yala ja Jesusi cuando yora huax c'anji oj tzajlajuqui
(Lc. 9:57-62)

18 Ja Jesusi, cuando yila jac
xta botz'an sbaj ja cristiano,
entonces ti yala que mas lec
oj ec' sc'utz ja jai soc ja sneb-
umani.
19 Cuando oj xa huajuque,
ti jac june ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi: —Mae-
stro, chican ba huala huaja,
oj ni huajcon amoca, xchi.
20 Jaxa Jesusi ti yalaa:
—Pero ja queni, mas lec ja
jalahui. Ay sq'ueen. Soc
ja yalchan huax jujpi ec' ba
nalanchaani, ay soj. Ja queni
coelon ni jan ja ba satq'uinali,
pero mi ni ba oj ochcon
baani, mey quioj, xchi.
21 Ay to otro jun huinic
huan snebjel ja jas huax yala
ja Jesusi. Ti yala ja yeni: —Ca-
jual, cuando huax cham ja
jtati, ti oj jacon amoca, xchi.
22 —Ja hua tati, oj ni mucjuc
yuj ja ma' mi ni cuenta ayuc
soc ja Diosi, jaxa hueni, la xa
jmoc, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi ya lamxuc ja iq'ui soc ja jai
(Mr. 4:35-41; Lc. 8:22-25)

23 Ti xa q'ue ja ba barco ja
Jesusi. Jach ni ja snebuman
jumasa, cho q'ueye.
24 Cuando ti xa ay ja sbar-
coe ba yoj jai, huaj to yile, jac
jun ic' pero jel tzatz juntiro.
Jaxa barco, ti mustalaji yuj ja

jai. Iday, jaxa Jesusi, huan huayel.

25 Jaxa smoj jumasa ja Jesusi ti huajyea. Huaj syujquese ja Jesusi: —Cajual, q'uean. Coltayoticon. Mi c'a, oj xa huajtic ja', xchiye xta.

26 —¿Jasyuj jel huala xiuyexi? ¿Mi ma huaxa c'uanex ba? xchi ja Jesusi. Ti xa q'uea. Yal yab ja iq'ui que oj lamxuc, jach ni ja jai, yal yab que oj lamxuc. Xlamami huaji.

27 Jaxa huiniquei, jel och ja spensarei: —¿Jas huiniquil ja iti? Hasta ic' huax ya lamxuc, jach ni ja jai, huax ya lamxuc, xchiye.

Ja huinique gadareño ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mr. 5:1-20; Lc. 8:26-39)

28 Ja Jesusi ti c'ot ja ba otro lado ja jai, ja' ni ja slugar ja gadareño jumasa. Ti jac tajuc yuj chab huinica. Ja yenlei, juntiro mandar ay yuj ja pucuji. Ti elye jan ba campo santo. Jel c'aq'ue juntiro. Mi sc'anahue que ay ma' oj ec'uc ja ba bej jahui.

29 Ti ahuaniyea: —Ja huena ni ja yunina Dios tac y ¡jastal aya jmocticon ja huen ba! ¿Yuja huocheloticon ba? ¿Jaquela ma ba oja huixtalaucoticon ba? Iday, mi to coraucticon tac, xchiye.

30 Iday, jaxa mismo lugar jahui, mi mero najatuc, tey jun nole chitama. Ti huane huaela.

31 Pero ja pucuj jumasa, ti c'anji yi jitzan stz'acatal ja Jesusi: —Ta huan c'a xa nutzuhuoticon, c'ulan quiticon pavor. Aa quiticon permiso ba oj ochcoticon ba scuerpoe ja chitam jumasa, xchiye.

32 —Pues ochanic, x'utjiye yuj ja Jesusi. Ja pucuj jumasa ti yaahue can ja huinique jahui, ti huaj ochuque ja ba scuerpo ja chitam jumasa jahui. Jaxa chitami, lom xta xbalali ch'ac couque ja ba huitzi. Ti ch'ac couque ba yoj ja'. Ti ch'ac siq'ue ja'.

33 Jaxa tanumchitam jumasa, ti ch'ac spaque ajnela. Ti huajye ja ba yoj chonabi. Ch'ac huaj sloiltaye spetzanil. Jach ni, cho yalahue jastal ay ja chab huinique ja ma' huax c'ulaji mandar yuj ja pucuj ajyi.

34 Jaxa spetzanil ja cristiano ja ba chonab jahui, ti huaj slee ja Jesusi. Cuando staahuei, ti sc'anahue yi stz'acatal ba oj eluc ja ba slugarei.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay
(Mr. 2:1-12; Lc. 5:17-26)

9

1 Jaxa Jesusi ti q'ue jun barcoa. Ec' sc'utz otro vuelta ja jai. Ti c'ot ja ba xchonabili.

2 Huaj to yile, ti iiji jan yi jun huinic, q'uechubal soc xch'ajtilteil. Tulido ay ja yoc sc'abi. Jaxa Jesusi yila que huax c'uaji lec, ti yal yab ja ma' tulido ayi: —Hijito, mix cham ac'ujol, ja hua muli, tupel xa, xchi ja Jesusi.

3 Pero tey chaboxe ja ma' huas sea ja smandar ja

Moisesi. Quechan ta yenle huax yaltalaan sbaje: —Ja jas huan yaljel ja tan huinic iti, ¡jel piero! ¡Huas sc'ulan sbaj jastal Dios tac! xchiye.

4 Pero ja Jesusi huas snaa jastal ay ja sc'ujolei, jayuj ti yalaa: —¿Jaxa yuj ja toj malo huan sc'ulajel pensar ja hua c'ujolexi?

5 ¿Jasunc'a huaxa c'anahuex oj cal ba? ¿Q'uean huego, oj ma cut ba? ¿Ja' ma gustoex jach oj cal ba, soc ja huax cala, ja hua muli, tupel xa?

6 Porque ja queni, ti coelon jan ja ba satq'uinali. Ja' catel ayon ja ba luumi que oj ni jc'ul perdonar ja mulali. Pero ba oja c'uuc ja huenlexi, que yuj ni ac'ubal catela, oj ni ca tojbuc ja huinic ita. Ti yal yab ja huinic ja ma' tulido ayi que oj q'ueuc. —Iaj ja hua huaynubi, cax xa ja ba hua naji, xyutaj ja huiniqui.

7 Ti xa q'ue ja huinica. Huaj ja ba snaji.

8 Jitzan ja cristiano ja ma' yila ja iti, jel och juntiro ja spensarei. Jel sc'anahue yi stz'acatal ja Diosi yuj ja ay xa ma' tey ba luum ac'ubal yip yuj ja Diosi.

9 Ja Jesusi ti xa el ja tihui. Ti ec' ja ba oficina ja ba huas tzomxi ja contribucioni. Jaxa tihui, quena ni huanon ni atela - Mateo jbiil. Yajni yilahuon ja Cajualtic Jesusi, ti yala caba: —Mateo, ¿mi ma xa c'ana jacan jmoc ba? xyutajon. Ti xa q'ueyon tec'an huegoa. Huajyon soc ja yeni.

10-11 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huaj huauc ja ba jnaji. Ti smoj ja snebuman jumasa. Cho tey jitzan ja jmoj atel ajyi ja ba colecturía, cho tey jitzan otro cristiano. Iday, ja tantic fariseo yalahue que jel bi mulanumoticon como ti bi huane huael jmocticon lajana. Como ti huas sq'uelahuoticon ja tantic fariseo, ti yalahue yab ja snebuman ja Cajualtic Jesusi: —¿Jas sbej ja jun ta sec' huan huael ja hua maestroexi soc ja tantic colector jumasa soc ja tantic mulanum jumasa? xchiye xta.

12 Cuando yab ja Jesús ja iti, ti yalaa: —Ja matic lec ayi, mi huas slea ja doctor pero ja matic malo ayi, huane sleejel ja sdoctorei.

13 A jac ac'ujolex ja jas huax yala ja spalabra ja. Diosi:

Ja queni huax c'ana oj talna
syaujulal ja cristiano.
Mi jauc huala ocyon
yuj oja mil jun chante
ba oja huaa ba sti jsati.

¿Mi ma jach ni huax yala ja Dios ba? Ja queni mi jaquelucon ba oj lee ja ma' huas stoyo sbaj que jel toji. Jaquelon ba oj lee ja mulanum jumasa ba oj yaa can jun lado ja smulei. Jach alji yab ja tantic fariseo yuj ja Jesús ja ora jahui.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi scomo ja suael ja snebumani
(Mr. 2:18-22; Lc. 5:33-39)

14 Entonces ti jac ja snebuman ja Juan it huax yaa bautismo. Ti jac jobjuc yi ja Jesusi: —¿Jastal ay ba? Ja quenticoni soc ja fariseo, tola

vida huan nix como ja juaelticona, pero ja hua nebuman ja hueni, mi ni t'usan huas scomo ja suaelei, xyutaje ja Jesusi.

15 Ti sutu jan ja Jesús chomajquila: —Pero ¿jasyuj oj tecticon huaini? Pe gusto ayticon tac. Q'uelahuil jun ch'acabalanum. Ja yamigo ja nupanumi, mi ni modo oj ajyuque tristea, como ti ni tzomane soc ja nupanumi. Pero oj ni jacuc ja c'ac'u cuando oj ni ch'ay yujile ja nupanumi. Eso sí, ja c'ac'u jahui oj ni scom ja suaelea yuj oj ni but'uque yuj ja stristeilei, xchi ja Jesusi.

16 Ja Jesusi ti cho yala otro palabra ba oj jac sc'ujole que yajc'achil nia ja jas haun seejel ja yen: —Ba jun poco c'ual mas lec mix hua ochuquex smactonil ba yajc'achil porque ja c'uutz jahui, mi quechan oj sujbuc. Toj coleto ni oj huajuca.

17 Jach ni jun oxom ba ay syaj. Mix bob hua och ja taan ba yajc'achil to. Jach c'a huaxa c'ulan, huaj to ahuile, leutz'uji ta snalan ja oxomi, jaxa hua taani, mi xa lecuca. Mas lec aa ba jun oxom ba mey syaj. Jachuc, mi ni jas oj sc'uluca, mi ni ja oxomi soc mi ni ja taani, xchi ja Jesusi.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc ja ma' syama yi ja sc'u ja Jesusi
(Mr. 5:21-43; Lc. 8:40-56)

18 Jach huan yaljel cuando jac jun huinic. Ay yatel ba yiglesia ja judio jumasa. Jac staa yi sc'ab ja Jesusi. Ti yal yaba: —Ay tat, cham ta ja cunin aq'uixi. C'ulan qui pavor, caax. Cax yama qui ja scuerpo ja cunini ba oj sac-huuc, xchi ja huiniqui.

19 Yajni yab ja Jesusi, huego huaj soc ja huiniqui, jach ni ja snebuman jumasa chomajquili.

20 Huajume ja ba snaj ja huiniqui, huaj to snaa ja Jesusi, ti nochobal yuj jun ixuc. Jaxa ixuc jahui, ti syama yi ja snich ja sc'u ja Jesusi. Huan lec huocol. Ay xa lajchahue jabil mi xax ec' ja scuenta.

21 Huan xta loil ja sc'ujol cuando mi to syama ja sc'u ja Jesusi: —Siquiera oj bob jyam ja sc'ui, soc ja jahui oj ni tojbucona, xchi.

22 Ja Jesusi ti sutu sbaj, ti sq'uelaa, ti yal yaba: —Hija, mix cham ac'ujol. Yuj ja hua c'uani, tojbiya ta, x'utji ja ixuc jahui. Iday, huego huego ec' ja xchameli.

23 Jaxa Jesusi ti c'ot ja ba snaj ja huinic jau ja ma' ay yateli. Jel ja ajmayanumi, jaxa jun nole mucachamhuiniqui, tuctuquil ja jas huanei.

24 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Caxic xa ba hua najex porque ja aq'uix iti, mi ni chameluca. Quechan huan huayel, xchi. Jaxa yenlei ti taquintzeeniyea.

25 Cuando ch'ac ta el spetzanil ja jun nole cristiano jahui, ja Jesusi ti och ja bay ja chamhuiniqui. Syama yi ja sc'abi, jaxa aq'uixi q'ue huego.

26 Yuj ja ya sac-huuc ja
aq'uix jahui, xpucuqui xta ec'
ja yabalil ja ba lugar jumasa
tihui.

Ja Jesusi ya yil q'uinal chahuane huinic tupel ja satei

27 Jaxa Jesusi ti xa el ja
ba lugar tihui. Ja cuando ti
to ay ba nalan beji, ti cho
jac nochjuc yuj chab huinic.
Puro tupel ja satei. Huane xta
ahuanel: —Majla, ja huena
ni yintila rey Davidi. Talna
jyaalticon, xchiye.
28 Pero ja Jesusi ti xa och ja
ba jun naitz. Jaxa ma' tupel
ja satei ti cho ochyea. Ti jobji
yile yuj ja Jesusa: —¿Huan ma
xa hualahuex ta oj bob jc'uluc
ja iti?
—¡Ba miyuca Cajual! xchi ja
huiniquei.
29 Ti yamji yile ja satea: —Ja
yaani oj xa huilex q'uinal,
como ja c'uanonex ta, xchi ja
Jesusi.
30 Y meran nia, huego
huego yilahue ni q'uinala.
—Q'uelahuilex, mi lom ma'
xa hualex yab ja jastal tojbi
ja hua satexi, x'utjiye. Pero
cuando yala jastal iti, c'ac' ni
ay ja sc'umala.
31 Pero iday, ja huajye ja yen-
lei, ja' yobrae ch'ac spuque
ec' ba spetzanil ja lugar jahui.

Ja Jesusi ya c'umanuc jun mudo

32 Cuando elye ja tihui, ti
cho iiji jan yi jun huinic ixta-
lanubal yuj ja pucuji. Mi xax
aaji c'umanuc.
33 Cuando ch'ac ta aaji el
yi ja pucuji, ti xa jamxi ja
stii. Iday, jaxa huinic jahui,
mi xax c'umani ajyi. Jaxa jun
nole cristiano jahui, jel jun-
tiro och ja spensarei: —Eso
sí, israeleñootic nia, pero ba
oj quiltic oj c'ulajuc quitic
ja jastal ja it ja quentiqui,
xchiye.
34 Pero ja fariseo, tuc ja jas
huax yalahue ja yenlei: —Eso
sí, huax ya el ja pucuji, pero
mi yenuc yip, pero como ja' ni
yip ja sepeil ja tantic pucuji,
xchiye xta.

*Ja Jesusi huas stalna syau-
julal ja cristiano*

35 Ja Jesusi, c'atan xta
ay eq'ue. Huax huaj ba
spetzanil ja chonabi soc ja
yal hacienda jumasa. Jaxa
ba yiglesia ja judio jumasa,
ja' ni huan sloiltajel ja jastal
jel tzamal cuando huas
sc'ulan mandar ja Dios ja ba
jc'ujoltiqui. Soc huan nix
ch'ac ya tojbuc ja cristiano,
chican jas tiq'ue chamel
yioje.
36 Cuando yila jel ja cris-
tiano mi xa snaa jas oj
sc'uluque, lajane xa bi soc ja
chej ba suelto xa ni ayi, mi xa
ay tanuman. Jayuj ti jel jac
syaal sc'ujola.
37 Ti yal yab ja snebumani:
—Ja cristiano jumasa lajan
soc jun alaj ba stiempo xa
sachjeli, pero jasa, jel t'usan
ja jach'ulumi.
38 Mas lec, c'anahuic yi ja
suinquil ja jach'oji ba oj sec
mas ja jach'ulumi ba oj scuch
jan ja iximi, xchi ja Jesusi.

*Ja Jesusi stzaa la-
jchahuane jecabanum*
(Mr. 3:13-19; Lc. 6:12-16)

10

1 Ja Jesusi ti spaya jan ja
lajchahue snebumani. Ti
yala ja Jesusi: —Ja huego
oja c'uluquex mandar ja
pucuj jumasa porque jel
huax yixtalaane ja cristiano
ja tantic pucuj jahui, xchi
ja Jesusi. Cuando huax jac
ja ma' ay xchameli, chican
jas tiq'ue chamelil yioj, a
tojbuquex, xchi.
2 Ja sbiil ja lajchahue sneb-
uman it oj xa sequi, jach ni ja
jastal iti: Ja sbajtanili, Simón
sbiil, cho huax alji sbaj Pe-
droil. Soc ja Andrés ja yi-
jtz'ini, soc ja Jacobo yunin ja
Zebedeo, soc ja Juan ja yi-
jtz'ini,
3 Soc ja Felipe, soc ja
Bartolomé, soc ja Tomasi, soc
ja queni ja Mateooni. Ja catel
ajyi, huas tzomo taq'uini.
Jaxa otro snebumani, ja' ni
ja Jacobo yunin ja Alfeo, soc
ja Lebeo ja ma' ay otro sbiil
Tadeo,
4 Soc ja Simón ja cananista,
soc ja Judas Iscariote ja yena
ma' yaa endregal ja Jesús ja
mas tzaani.

Ja Jesusi seca ja snebuman jumasa ba oj sloiltaye ec' ja yabali
(Mr. 6:7-13; Lc. 9:1-6)

5 Ja Jesusi, cuando ch'ac see
yi ja lajchahuanei, ti seca ba
oj sloilta ja yabal ja Diosi:
—Moc lomuc ahualex yab ja
ma' tuc raza ayi soc mi lom
la huajyex ja ba xchonabil ja
samariteño jumasa.
6 Pero caaxic. Cax loilta
yabye ja ch'ayel cheji, ja' ni
ja jmojtic israeleñoili, xchi ja
Jesusi.
7 Oj cala huabyex jas oja
hualex yabi: Tiempo xa ni
oja huaa bajex soc ja Dios ja
ma' huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali, utajic.
8 A tojbuquex ja matic malo
ayi, jaxa ma' cham ta, aahuic
sac-huuc, jaxa ma' huan
c'ael ja sbactelei, aahuic
tojbuc. C'ulanic mandar ja
pucuji. Ja hua huipex iti,
ac'ubal ni ahuilexa y mi
amanunejuquex. Jayuj mi
sbejuc oja c'uluquex cobrar
ja huenlex chomajquili.
9 Mi lom xa c'ulanex pen-
sar ta mey sbaal ja yal amor-
ralexi.
10 Mi ni ja hua c'uex, ta mi
c'a potzanuc chabei, soc mi
ni hua xanabexi, soc mi ni ja
hua najbanteexi. Porque jun
atjum, sbej ni oj aajuc yi ja
stz'acola.
11 Chican jas chonabil ma
chican jas yal haciendail ja ba
huala c'otyexi, jobohuic ya-
balil ja cristiano ja ma' toj ni
ayei. Ti la huajyex ba snaj ja
yenlei. Ti la ajyiyex ja tihui
masan to oj elanic.
12 Cuando huala ochyex ja
ba naitz jahui, aahuic yi Dios.
13 Ta meran c'a toj ay ja
suinquili, c'umanic ja Diosi
ba laman oj ajyuque, pero
ta mi c'a toj ayuque, como
laman ajyanic ja huenlexi.
Actayic cani.
14 Mi c'a huas sc'ulanex
recibir, mi c'ax yab slugaril ja
hua palabraexi, pues elanic
ja ba naitz jahui. Actayic can
ja xchonabilei. Tzijun can ja

spolvoil ja hua huoquexi.
15 Ja c'ac'u oj yae yi cuenta
ja Diosi, ¡ay pobre ja yenlei!
Ja suinquil ja Sodoma soc ja
suinquil ja Gomorra, jel ni
piero ja yenlea, pero mas to
leque que yuj ja suinquil ja
chonab jahui. Pero meran
huax cala, mi loiluc.

Ja jastal oj q'ueuc ja huocoli

16 Eso sí, ja cristiano jel
c'aq'ue. Ja huenlexi, lajanex
soc jun chej. Lajan soc huax
jecahuex ja ba yojol ja tigre.
Vivo ajyanic como jastal ja
chichi. Pero cho ch'in ajyanic
como jastal ja yal untiqui.
17 Aa cuidadoex porque oj
ni yaex endregal ja ba sti
sat ja juezi, jaxa ba yojol ja
yiglesiaei, oj ni smaq'uex soc
chicotaa.
18 Oj ni yaex endregal ja
ba sti sat ja gobierno soc ja
ba sti sat ja reyi pero yuj ja
huaxa c'uanonexi. Jachuc, oj
ni yabye cabalil ja yenlei. Soc
jach ni ja ma' tuc raza ayi, oj
ni yaba.
19 Ja cuando huala
c'ulajiyex endregali, ja
mero ora jahui, mi lom
xcham ac'ujolex jastal oj
c'umananic, jas oja hualex.
Ja ora jahui, oj ni aajuc jacuc
ac'ujolexa.
20 Mi huenuc oj c'umananic,
ja' ni ja Yespíritu ja hua Tatex
tey ba satq'uinali. Ja yeni oj
c'umanuc ja ba hua tiexi.
21 Oj c'otuc ja tiempo jun
huinic oj sc'ul endregal ja
yermano ba oj chamuc.
Jachuc jun tatal, oj sc'ul
endregal ja yunini. Jachuc
jun nanal tatal, oj iljuque
condra yuj ja yuntiquili,
masan oj chamuque.
22 Jach ni ja huenlexi, yuj
ja huiojex ja jbiili, oj ni yilex
condra ja cristianoa. Pero ja
ma' huas sc'ulan ahuantar ja
masan to huax ec' ja tiempo
ja huocol jahui, ja yeni, oj ni
c'ulajuc librara.
23 Ta ti c'a ayex ba jun
chonab, jel c'a huax aaji
ahuilex huocol, elanic xa.
Caxic ba otro chonab. Mas
mi tox ch'ac abatex spetzanil
ja xchonabil ja jmojtic is-
raeleñoili, oj cho jac ja ma'
coel ni jan ja ba satq'uinali.
24 Q'uelahuil jun maestro.
Mi oja hual mas nihuan ja
ma' huan snebjel ja ateli.
Jachuc jun ajualal. Mi oja
hual mas nihuan ja smozo.
25 Pero ja ma' huan snebjel
ja ateli, jel lec ta huas slaja
svivoil ja smaestro. Jachuc
jun mozo, jel lec ta oj cho bob
ajyuc ajualalil. Pero ta huan
c'ax alji sbaj inpierno ja ma'
Ajualal ayi, ¡jauc to ma jun
mozo mas to jel tzatz oj aljuc
sbaj!

Naahuic jastal oj xihuanic yuj ja Diosi
(Lc. 12:2-9)

26 Pero mi jauc oj xihuanic
yuj ja jas oj aljuc abajexi. Mi
jas nac'an ay ba mi oj chicna-
juc. Mi ni jas cosa ba ch'aban
ti' abal oj ajyuca.
27 Ja jas nac'an huanon yal-
jel ahuabyexi, alahuic satala-
jel abal ja huenlexi. Ja huego,

lajan soc sajaloil huanex yab-
jeli, jaxa huenlexi, alahuic ba
yoj comon.
28 Ja matic huas sc'ana smil
ja jcuerpotiqui, mi lom la xi-
uyex yuj. Mix bob xch'ay ja
caltziltiqui. Mas lec, ja' oj xi-
huanic yuj ja Diosi, porque ja
yeni, ay yip ba oj bob xch'ay
ja caltziltiqui soc jach ni ja
jcuerpotiqui. Ti oj ya xch'ay
snaajel ba yoj inpierno.
29 Q'uelahuil ja yal tz'unuli.
Lom nia. Mi ni ma' oj smana.
Pero anima, mi ni june ja yen-
lei ba mi oj yil ja hua Tatex oj
co luumi.
30 ¡Jauc to ma huenlexi!
Hasta ja stzotzil ja hua
olomexi, cuenta ay.
31 Jayuj, mi lom la xiuyex.
Yajtanubal to ni ja yal ch'in
tz'unuli, ¡jauc to ma huen-
lexa!

Ja ma' huax yala satalajel abal ja Jesucristo
(Lc. 12:8-9)

32 Spetzanil ja matic claro
huas staa ti' ja jbiili, jachuc
ja queni, oj ni jtae ti' ja sbi-
ilei ja ba sti sat ja jTat tey ba
satq'uinali.
33 Pero spetzanil ja matic
nac'ul ay yuj ja jbiili, jach ni
ja queni, mi ni oj taa ti' ja
sbiile ja ba sti sat ja jTat tey ba
satq'uinali.

C'olan c'olan oj yil sbaj ja cristiano yuj ja Jesusi
(Lc. 12:51-53; 14:26-27)

34 Mi lom xa c'ulanex pen-
sar ta jaquelon ba luum ba
oj ca lamxuc ja cristiano. Mi
jaquelucon ba oj ca lamxuc.
Jaquelon ba oj ca q'ue pleito.
35 Jun huinic oj yil condra ja
stati, jaxa jun ixuc oj yil con-
dra ja snani. Jun ixuc huax
och alibajel, oj yil condra ja
yalib ixuqui.
36 Jun huinic, ja' ni ja scon-
dra ja suinquil ja snaji.
37 Ja ma' mas huas syajta ja
snan stat que yuj ja queni, mi
ni sbejuc oj bajuca. Jachuc ja
ma' mas huas syajta ja yun-
tiquili que yuj ja queni, mi ni
oj bajuca.
38 Pero c'ulanic ahuantar
ja huocoli. Anima huax aaji
locananic ja ba cruzi, pero
siquiera laic jmoc. Mi c'a, mi
ni nunca oj bajuquexa.
39 Porque ja ma' huas syajta
ja scuerpo, ja yaltzili huan ni
sipa ba yoj c'ac'a. Pero ja ma'
mi huas syajta ja scuerpo yuj
ja queni, ja yeni, oj ni staa
scoltajela.

Ja nihuan majatanal oj to aajuc yi ja cristiano
(Mr. 9:41)

40 Ja ma' huas sc'ulanex
recibiri, quena ni huas
sc'ulanone recibira. Jaxa ma'
huas sc'ulanon recibiri, ja' ni
huas sc'ulane recibir ja ma'
secahuon coni.
41 Ja ma' huas sc'ulan
recibir jun aluman-Dios yuj
ja jecubal ni jan yuj ja Diosi,
oj sc'ul recibir ja smajtan
ja jastal oj sc'ul recibir jun
aluman-Dios. Jach ni, ta huax
jac jun huinic ba toj, y huan
c'a xa c'ulanex recibir, jun
xta yabal ja hua majtanex
oja c'uluquex recibir ja c'ac'u
jahui.

42 Jaxa yal cuntiquili, ta ay
c'a ma' huax yaa yi siquiera
jun vaso cheel ja' yuj ja quen
jecuneji, entonces ja ma'
huax yaa, ay ni jas oj to aajuc
yi ja yen chomajquili. Oj ni
sc'ul recibir ja smajtani.

Ja Juani seca ja snebuman
ja bay ja Jesusi
(Lc. 7:18-35)

11

1 Ja Jesusi, cuando ch'ac yaa
yi mandar ja lajchahue sneb-
umani, ti xa spila sbaj soca.
Ti huaj ja ba xchonabile ja
yenlei. Huaj sloilta ja yabal
ja Diosi soc huaj see yi ja cris-
tiano.
2 Ja Juani lutan preso ja ora
jahui, jaxa cuando yab ya-
balil ja jas huan sc'ulajel ec'
ja Cristo, ti seca ja snebuman
jumasa.
3 Huaj sob yi ta yena ni ja
Cristo ja huane smajlajeli, ja'
ni ja ma' tzaubal yuj ja Diosi,
—¿ma ay otro ma' oj majlati-
con? xchiye.
4 Ti yala ja Jesusi: —Caaxic.
Cax alahuic yab ja Juani ja
jas huaxa huabyexi soc ja jas
huaxa huilahuexi porque
5 Ja ma' tupel ja sat ajyi,
huan xax yila q'uinal, jaxa
ma' renco ay ajyi, toj xa huax
bejyi, jaxa ma' huan c'ael
ja sbactel ajyi, tojbi ta, jaxa
ma' mix yab q'uinal ajyi,
huan xax yab q'uinal. Jaxa
ma' cham ta ajyi, sacui ta,
jaxa ma' pobre ayi, huan xax
yabye ja jas yajc'achil xa ba
jel tzamali. Jach cax alahuic
yab ja Juani.
6 Jel lec oj ec' yujil ja ma'
mix ec' sc'ujol ta mi quenuc
ni ja jecubalon yuj ja Diosi,
x'utjiye yuj ja Jesusi.
7 Ja secabanum ja Juani ti
huajyea. Jaxa Jesusi ti och
sloilta jastal ay ja Juani, como
jel ja cristiano huane smacla-
jeli: —Jaxa cuando huajyex
ja ba ch'ayan lugari, ¿jasunc'a
huaj ahuilexi? ¿Yuj ama huaj
ahuilex jun huinic lajan soc
ja aj huan xta cumtz'ijel yuj ja
iq'ui?
8 Entonces ¿jasunc'a ja
huilahuexi? ¿Yuj ama huaj
ahuilex jun huinic ba jel
tzamal juntiro ja sc'ui? Iday,
¿mi ma quechanuc huax tax
ja ba snaj ja rey ja jastal jau
ba?
9 ¿Jastal lec huajyex ja tihui?
¿Yuj ama huaxa hualahuex
que oja huilex junuc ja
yaluman ja Diosi? Meran
nia, ja huilahuex nia, pero
mas to jel nihuan ja ma'
ahuilahuexi.
10 Ja huinic jahui, yena ni
ja ma' taubal ti' ja ba slibro ja
Diosi:

Q'uelahuile, ay ma' oj jeque
ba oj sloilta ja cabali.
Ja yeni, bajtan oj ya
q'ueuc ja ateli que yuj
ja hueni. Yuj ja jas
huas sea ja yeni jayuj
puesto oj ajyuc ja cris-
tiano ba oj sc'uuc ja jas
oja loilta ja hueni,

xchi ja ba yabal ja Diosi.
11 Mi ni june ja ma' ac'ubal
yi yatel como jastal aaji yi ja
Juani. Iday, jel ni nihuan ja
yateli pero ay to jas mas jel ni-
huan que yuj ja yatel ac'ubal

yii. Q'uelahuile ja jas huas
sc'ulan ja Diosi. Huas staa jun
cristiano ba jel ch'in juntiro
huax ilji, ti huax yila como
jastal yuntiquil. ¿Mi ma mas
jel nihuanuc ja jau ba?
12 Desde tiempo jau q'ue
ja yatel ja Juan it huax
yaa bautismo, masan ora,
huan xta sbatalaan sbaje ja
cristiano yuj ja mix yilahue
ora oj yaa sbaje ja ba sc'ab ja
ma' tey ba satq'uinali. Lajan
soc sac ajnele xta aye eq'ue.
13 Como najate ni alubal
jachuca. Jach ni yalahue
spetzanil ja aluman-Diosi soc
jach ni tz'ijbanubal ja ba sley
ja Diosi. Jayuj cuando manxi
ja Juani, c'ot ni smeranil
spetzanil ja jas tz'ijbanubal
sbaj ja yeni.
14 Ja Diosi yala que ja' ni ja
aluman-Dios Elías oj sec jan
ajyi, pero ta huan c'ax bob
ac'uuquexi, yena nia ja Juan
ja ma' jaqui. Cuando jac ja
Juan jahui, ti ilxi ja smeranil
ja jas yalunej ja Diosi.
15 Ja ma' huax yab q'uinali, a
yab slugaril, xchi ja Jesusi.
16 —¿Jasunc'a oj ca smojuc
ja cristiano jumasa iti? Ja'
mero smoje ja yal untiqui.
Q'uelahuil ja yal untiqui,
ta ay c'a chab c'ole huax
yiaj sbaje tajnel nalan patio,
yenle ta huax yautalaan
sbaje:
17 Ja quenticoni juuticon ta
ja ajmayi, jaxa huenlexi mi
ni modo hua la chaaniyexa,
xchiye. Ja quenticoni octi-
con ta, iday ja huenlexi, mi
ni modo hua la ocyexa. Jach
huax yutaj sbaje.
18 Jaxa cristiano iti, lajan soc
ja jun c'ole yal untic ba mi
jas huas sc'anahuei, porque
ja Juani, jel ni scomo ja suaela
soc mi ni t'usan yuaj ja yaalel
tz'usubi, iday, huax yaahue
och demonioil.
19 Jaxa queni ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali y mix
como ja juaeli. Huax cho
cuaj ja yaalel tz'usubi, iday
huax yutajone chitamil. Tan
yacbumon bi. Ja' bi jmoj ja
cristiano jumasa jau huas
stzomohue ja taq'uini soc ja
otro mulanum jumasa. Pero
anima. Ja ma' mero yuntiquil
ja Diosi, huan ni snaahue sbaj
machunc'a ja mero Tatali,
jaxa Tatali, huan nix yila ja
jc'ujoltiqui cada jujune. Huas
snaa ja Diosi ja baya lequi,
xchi ja Jesusi.

Ja cristiano jumasa ja ma'
mi huas sc'uanei
(Lc. 10:13-15)

20 Cuando ch'ac yal ja
jachuqui, ti xa och utanuc
leca. Jel ja jas yal yab ja
suinquil ja chonab ja ba
sc'ulan ta jitzan ja milagro.
Utjiye yuj ja mi ni modo huas
suchi ja sc'ujolei.
21 —¡Ay pobre ja huenlex ja
matic suinquilex ja Corazini!
Soc jach ni ja matic suin-
quilex ja Betsaida, ¡jel ajul
abajex! Jach c'a c'ulaji ja mi-
lagro ja ba suinquil ja Tiro
soc ja ba suinquil ja Sidoni,
entonces ay xa tiempo suchi
ja sc'ujolea. Jach c'a, ja' xa
ni sc'ue ja huanhuocha soc
huan xa ni saxa sbaje taana.

Yatz'an xta ni tola vida ja
yaltzile yuj ja smulei.
22 Huax cala, pero meran,
mas yoc'an oj yii ja scastigo
ja suinquil ja Tiro soc ja suin-
quil ja Sidoni ja c'ac'u oja
huaex yi cuenta ja Diosi. Pero
ja huenlexi, tzatz juntiro oja
huiex ja castigo.
23 Jaxa huenlex ja matic
suinquilex ja Capernaumi, jel
lom juntiro huaxa toya bajex.
¿Yuj ama huaxa hualahuex ta
oj q'ueanic ja ba satq'uinali?
¡Ay pobre ja huenlexi! ¡Ti ni
oj jipjanic ja yoj inpierno! Ta
jach c'a c'ulaji ja milagro ja
ba Sodoma ja jastal c'ulaji ja
ba hua chonabilex ja huen-
lexi, pues mex ch'ay snaajel
masan oraa.
24 Jach huax cala, pero
meran. Ja c'ac'u jau oja huaex
yi cuenta ja Diosi, mas yoc'an
ja scastigoe oj aajuc yile ja
suinquil ja Sodoma que yuj
ja huenlexi, xchi ja Jesusi.

*Laic xa jmoc, oj xa ca ji-
jlanic, xchi ja Jesusi*
(Lc. 10:21-22)

25 Ja mismo ora jahui, ja Je-
susi ti yalaa: —Ja huen Tatey,
Ajualal aya ja ba satq'uinali
soc jach ni ja ba luumi. Ja
ma' vivo soc ja ma' jel huas
snaahuei, mi jauc huaxa jea
yi ja jastic iti. Tz'acatal, ja'
huaxa jea yi ja matic ch'in
huax yaa sbaj ahuii.
26 Lec Tatey, como jach ni
huaxa c'anaa.
27 Ja yaani, Tatey, quena
ni huax c'ulan mandara pero
huena ni ahuaunej quia. Mi
ni ma' huas snaa ta quena ni
ja huuninoni. Quechan huen
huaxa naa soc ja ma' huax
c'ana oj jee yi que quena ni ja
hua huuninoni porque mi ni
june ma' huas snaa ba ayaa
Tatey. Quechan ja quen huax
naa porque ahuuninon nia.
28 Ja Jesusi ti yal yab ja cris-
tiano: —Ja huenlex ja matic
cuchan ahuujilex jun montón
ja mandar jumasa, cuchan ni
ahuujilex tola vida ja hua car-
gaexi, yajtiquex xta, laic xa
jmoc. Oj ni ca jijlanica.
29 ¿Mi ma xa c'anahuex oja
huiex ja jmandar ja quen ba?
¡Jel oj liquicuc oj huajuc ja
hua hualtzilexi! Nebahuic ja
jastal ja queni, porque jel ja
jas oj jea huilex, ti oja huilex
que jel mansoon soc jel ja
jpasensia.
30 Ja mandar huax caa ja
queni, mi t'ilan montón car-
gauc. Jel tzamal oja huabyex.

*Ja snebuman ja Jesusi
stuch'uhue trigo ja sc'ac'uil ja
jijleli*
(Mr. 2:23-28; Lc. 6:1-5)

12

1 Jun c'ac'u ja Jesusi soc
ja snebumani ti ecye ba jun
yalajil trigo. Ja snebumani
jel xa huain xyabye. Ti
stuch'uhue ja sat ja trigo.
Sc'uxuhue,
2 Iday, iljiye yuj ja fariseo
jumasa. Ti huaj chonjuc ya-
balilea: —Q'uelahuile Jesús,
xchiye, ¿mi ma jauc ja c'ac'u
jijlel ja huego ba? ¿Sbej ama
jach huane ja hua nebuman
ba? xchi ja fariseo.
3 Ti yala ja Jesusi: —En-
tonces mi ni t'un huaxa
huabyex slugaril ja jas yala

ja slibro ja Diosi. ¿Mi ma
xa naahuex ja jas sc'ulan ja
rey David ja najatei cuando
och huain xyabi soc ja smoj
jumasa?
4 Ja yeni, cuando och ja ba
stemplo ja Diosi, sloohue ni ja
pan ti jian ec' ja ba sti sat ja
Diosi, iday, ja pan jahui, mi
sbejuc oj sloe, mi ni ja Davidi
soc mi ni ja smoji. Quechan
huax bob sloo ja pagre ju-
masa.
5 Pero q'uelahuilex ja pa-
gre ja ba templo. T'ilan ni
huas sc'ocohue ja sc'ac'uil ja
jijleli, pero mi ni malouc ja jas
huas sc'ulanei. ¿Mi ma jach
tz'ijbanubal ja ba sley ja Dios
ba?
6 Ja huenlexi, jel nihuan
ahuiojex ja hua temploexi,
pero ja huego, como ti xa ni
ayon amoquexa, ay jas mas
jel t'ilan oja huaahuex caso
yuj ja templo.
7 Aa xa jac t'unuc ja hua
c'ujolex ja jas huax yala ja
Diosi:

Mi jauc huax c'ana ba
oja milex chante ba
oja huaahuex quii.
Quechan huax c'ana
que oja talnayex ja
syaal ja hua mojexi,

xchi ja Diosi. Pero ja
huenlexi, mi ni t'un huaxa
huabyex slugarila. Huanuc
to c'a xa huabyex slugaril ja
yabal ja Diosi, entonces mi
oja chonex yabalil ja ma' mi
ni ay smula.
8 Ja queni coelon jan ja ba
satq'uinali. Quena ni oj cal ja-
sunc'a lec sc'ulajel ja ba c'ac'u
jijleli, xchi ja Jesusi.

Tojbi jun huinic jiman xa ec' ja sc'abi
(Mr. 3:1-6; Lc. 6:6-11)

9 Ja Jesusi ti xa huaja. Ti och
ja ba yiglesia ja mismo judio
jumasa jahui.
10 Huaj to yile, tey jun
huinica. Jiman xa ec' ja
sc'abi. Mi xa ni modo xbob
ya q'ueuca. Pero ja fariseo
jumasa ti yalahuea: —Ja
c'ac'u iti, ja' ni sbaj jijlel tac.
¿Yuj ama sbej oj hua tojbuc ja
yaan c'ac'u ba? xchiye.
11 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa
huenlex ba, ta ay c'a huio-
jex jun chej, huan c'ax moc'
ba yoj q'ueen, ja' c'a sc'ac'uil
jijleli, ¿mi ma oj bob hua
eluquex ba?
12 Iday, jun chej, ¡jauc to ma
ja huinic ita! Abyic t'un sbej
ba. Ja sc'ac'uil jijleli sbej ni oj
c'ulaxuc ja ba leca.
13 Ti yal yab ja huinic jahui:
—A q'ueuc ja hua c'abi, xchi.
Jaxa huiniqui ya q'ueuc ja
sc'abi. Staa slugar como
jastal ja otro jun sc'abi.
14 Jaxa fariseo ti xa elyea.
Och yii yabal sbaje: —¿Jas oj
c'ultic yi ja iti? ¡La xa jch'aytic
el snaajel! xchiye xta.

Ja jas yala sbaj ja Jesusi ja Isaiasi

15 Pero ja Jesusi huan ni
snaa jasunc'a ja spensarei,
jayuj ti xa el ja tihui. Pero ti
huaj nochan soc jitzan cris-
tiano. Jaxa matic malo ayi, mi
ni june ma' mi ya tojbuca.
16 Pero yala que mi oj
spuque ec' ja jastal tojbiyei.
17 Jachuc, c'ot ni smeranil ja
jas yala ja Dios ja ba slibro ja

Isaías aluman-Dios ja najatei.
Jach yala jastal iti:
18 Q'uelahuil ja jmozo. Quena
ni jtzauneja. Jel ni yaj
huax caba. Jel gusto
ayon soc. Oj ni caa yi ja
Espíritu Santo ba oj bob
sloilta yab ja cristiano
jastal oj to quii cuenta
ja smulei.
19 Ja jmozo jahui mi lom oj
c'umanuc, mi ni oj cho
bulbunuc lom. Mi oj
ahuanuc ba yoj calle.
20 Ja ma' jel ajul ja sbaj huax
ilji, mi oj yil condra ja
yeni, jaxa ma' lajan soc
ja tz'iilel huax ilji, oj
ni syajta ja yena. Jach
oj sc'uluc ja jmozo. Oj
ch'ac xch'ay snaajel
spetzanil ja jas malo ja
ba luumi,
21 Jaxa cristiano ja ma' mi
judiouqui, oj ni aajuc
snihuanil sc'ujole yuj
ja jmozo jahui.
Jach huax yala ja Dios ja ba
slibro ja Isaías tac.

Locji abal ja Jesusi ay bi soc diablo
(Mr. 3:19-30; Lc. 11:14-23; 12:10)

22 Ti iiji jan yi jun huinica.
Ixtalanubal juntiro yuj ja pu-
cuji. Tupel xa ja sati y mi
xax el sc'umal. Jaxa yila ja
Jesusi, ya tojbuc. Jaxa mismo
ora jahui yila q'uinal soc el
sc'umal huego.
23 Ja cristiano jumasa,
ja matic ti aye ja tihui, jel
och juntiro ja spensarei, ti
yalahuea: —Pero ja huinic iti,
¿jas huiniquila? ¿Mi ma jauc
ja Cristo ja yintil ja rey David
ba? xchiye. —Miyuc, xchi ja
tuqui.
24 Jaxa fariseo, yajni yabye
ja jastal jahui, ti yalahuea:
—Miyuc. Es, huan ni sc'ulan
mandar ja pucuj yena, pero
ja' ni yip ja tan Beelzebuji ja
sepeil ja tantic pucuji, xchiye
xta.
25 Pero ja Jesusi huas snaa
jastal huan xta huaatzhu-
unuc ja sc'ujolei, ti yalaa:
—C'ulanic t'un pensar. Ja ba
jun lugar, ta huan c'ax yila
sbaje condra ja suinquili, mi
ni lec oj ajyuca. Jachuc ja
suinquil ba jun chonab ma
sea jun naitz, ta huan c'ax
yila sbaje condra ja suinquili,
ja jastal jahui, ja' ni mero
somelala.
26 Jaxa Satanás, ta yen ta
c'a huas snutztalaan sbaje,
¿mi ma oj q'ueuc spleitoe ba?
Jaxa ba huas sc'ulan man-
dari, oj ni jomuca.
27 Ja queni, huaxa
hualahuex que ja' quioj ja
yip ja Beelzebú, jayuj huax
bob jc'ul mandar ja tantic
pucuji. Iday, ¿jaxa hua mojex
ba? Ja yenlei huan bi sc'ulane
mandar ja pucuji. ¿Ba huax
yiaje ja yipe ja yenle ba?
¡Majlayic! Soc ja hua mojex
jahui, mi libre ayuquex.
28 Pero ja queni, ja Yespíritu
ja Diosi huax yaa qui ja quip
ba huax c'ulan mandar ja pu-
cuji. Naahuic xa t'usan que
huan xa sc'ulajel mandar ja
Dios ja ili.
29 Q'uelahuil jun huinic ba
jel ja yipi. Mi ni ma' oj
bob och ba snaj ba oj yii

ja jastic sbaji. Quechan ta
huax mochji bajtan ja tzatzal
huinic jahui, ti oj bob ochuc
ja ba snaji. Oj ni iijuc yi ja
jastic sbaji.
30 Ja ma' mix bob smo-
juconi, condra ni huax yi-
lahuona, jaxa ma' mix bob
yab ja cabali, huas somo jun-
tiro ja cristiano.
31 Ja cristiano, cuando huas
slea ja smulei, chican jas
tiq'ue mulalil, anima huas
staa ti' malo ja Diosi, ay modo
oj ni c'ulajuque perdonara.
Pero ta ja' c'a huas staa ti'
malo ja Espíritu Santo, ja
mulal jahui, mi ni nunca oj
c'ulajuque perdonara.
32 Ja ma' huas staahuon
ti' malo ja queni, anima ti
coelon jan ja ba satq'uinali,
ay modo oj ni jc'ul perdonara
pero ta ja' c'a ja Espíritu Santo
huas staahue ti' malo, eso
sí, mi oj c'ulajuque perdonar,
mi ni ja huego soc mi ni ja
tiempo oj to jacuqui.

Ja cristiano huax naaxi ta lec ma malo yuj ja jas huas sc'ulanei
(Lc. 6:43-45)

33 Q'uelahuil jun te' ba tza-
mal. Lec ni ja sat huax yaa.
Mi ni modo oja hualex que
ta mi lecuca. Jach ni, jun
te' ba huan xa c'ael, jaxa sat
huax yaa, mi xa ni lecuca. Mi
ni modo oja hualex ta leca.
Malan soc ja sat oja huilexi,
oja naex que lec ni ja steila.
34 Ja huenlexi, toj chanteex.
Toj malo juntiro huan yaljel
ja hua c'ujolexi jayuj mi ni
modo oj bob eluc jun cosa tza-
mal ja hua tiexa porque ja jas
huax el ja ba jtiitiqui, yuj ti ni
ay ja ba caltziltica.
35 Jun cristiano ba toj ay ja
yaltzili, tzamal ni ja jas huax
el ja ba stia. Jach ni, jun cris-
tiano ba mi tojuc ay ja yaltzili,
toj malo ni ja jas huax el ja ba
stia.
36 Naahuic t'usan, ja c'ac'u
jau oja huaex cuenta soc
ja Diosi, cada palabra ja
hualahuex ba mi sbejuqui,
mi oj elanic libre ja ora jahui.
37 Yuj ja hua tiexi oj hua-
janic libre ma oja huiex cas-
tigo, xchi ja Jesusi.

Ja cristiano ja ma' jel piero ja spensarei huas sc'ana oj yile jun milagro
(Mr. 8:12; Lc. 11:29-32)

38 Ti sac'a jan chaboxe ja
ma' huas seahue ja sman-
dar ja Moisesi soc chaboxe
ja fariseo jumasa: —Maestro,
jea quiticon ta ay meran ja
hua huip ba, cosaque ti oj
naaticon que meran ni ja'
Dios secahua cona.
39 Ti yala ja Jesusi: —Ja
queni mi jaquelucon ba oj
c'uuc yabal jun cristiano ja
ma' huan xta huaatzhuunuc
ja sc'ujol jmoqui. Ja jun nole
ja huenlexi, ja' xta cahuan
atiex oja huilex ja yip ja
Diosi, pero mi ni jas oj jeejuc
ahuilexa. Ja tiempo ti to ajyi
ja Jonasi, eso sí, jeeji yi jun
nihuan señaa,
40 Como ti ni ajyi oxe c'ac'u
soc oxe acual ja ba yoj slucum
ja nihuan chay ja yeni. Jach
ni oj cho ajyucon ja queni.
Ti ni cooyon ja ba satq'uinali,

pero oj ni cho ajyucon oxe
c'ac'u soc oxe acual ja ba yoj
luumi.
41 Jaxa c'ac'u oja huaahuex
yi cuenta ja Diosi, ti ni oj
ajyuc ja suinquil ja Ninivé,
jaxa yenlei oj yaex endre-
gal. Ja yenlei suchi ja sc'ujole
ja yora loiltaji yabye yuj ja
Jonasi. Iday, ja ili ay jun ma'
mas nihuan que yuj ja Jonasi.
42 Jachuc ja reina jau ja
ma' el jan ja ba jun najtil lu-
gar. Huaj sc'an yi sc'ujol ja
rey Salomoni, iday el jan ba
jun najtil lugar lec. Ti ni oj
ajyuc ja reina jau cuando oja
huaahuex yi cuenta ja Diosi.
Ja yeni oj ni yaex endregala.
Iday, ja ili ay jun ma' mas ni-
huan que yuj ja rey Salomoni.

Ja pucuj it ja ma' cumxi sbaj ja huiniqui
(Lc. 11:24-26)

43 Q'uelahuil jun pucuj.
Huax yaa can jun huinic.
Ti huax huaj ba jun taquin
lugar, jaxa tihui, c'atan xta ay
eq'ue. Mix yila ora ba oj staa
ja sijlubi, pero meyuc.
44 Ti yalaa: Oj ma cumxu-
con soc ja huinic ja it caa cani,
xchi. Ti xa cumxia. Jaxa c'oti,
ti ni ay puesto ja huinica.
Chapan ay lec ja yaltzili. Tola
vida huan smajlajel.
45 Jaxa pucuji ti huaja. Huaj
yii jan otro juque ja smoj
pucujili, pero mas to pegor
ja jucuane jahui que soc ja
yeni. Ti ochye culan ja bay
ja huinic jahui. Jaxa pobre
huiniqui, mas to pegor huaji.
Mas lec ay ja jastal ajyi. Jach
ni ja jun lame cristiano iti,
jach ni mero oj huajuquea,
xchi ja Jesusi.

Ja snan soc ja yermano ja Jesusi
(Mr. 3:31-35; Lc. 8:19-21)

46 Yutzil huan to loil soc
ja cristiano jumasa cuando
och c'ot ja snani soc ja yer-
mano jumasa. Huas sc'ana oj
c'umajuc yuj ja yenlei.
47 Ja Jesusi ti alji yaba:
—Q'uelahuile, ja hua nani
soc ja huermano jumasa, ti
aye ba fuera. Huas sc'ana oj
sc'umuca, x'utji ja Jesusi.
48 Ti yalaa: —¿Jas bi la
chi? ¿Machunc'a ja jnan ba?
¿Machunc'a ja quermano ba?
49 Ja nebuman ja it tey ba
jtz'eeli, ja' ni jnana y ja' ni
quermano jumasa.
50 Porque chican ja ma'
huas sc'uan ja jTat tey ba
satq'uinali, ja yeni ja' quer-
mano soc ja' quermana soc
ja' jnani, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mr. 4:1-9; Lc. 8:4-8)

13

1 Jun c'ac'u ja Jesusi el ja ba
snaji, ti huaj culan ja ba sti ja
jai.
2 Ti jac botz'an sbaj jitzan ja
cristiano. Jaxa yila jel huan
stzomjel sbaj ja cristiano, ti
xa q'ue ba jun barco. Ti och
culan ja tihui, jaxa cristiano
ti ch'ac canuque q'uelan ja ba
sti ja jai.
3 Jaxa Jesusi ti och see yi
ja cristiano, pero soc jun
loil sea: —Q'uelahuilex. Jun
huinic huaj ba oj stic ja inati.

4 Jaxa cuando huan sticjeli,
ay ba co ba yoj bej. Pero iday,
ti jac ja yalchan jumasa. Ti
stuluhue ela.
5 Jaxa tuqui, ti co ba yoj ton
ja ba mey lec ja luumi, jaxa ti-
hui, huego eli como jel t'usan
ja luumi.
6 Pero iday, cuando el q'uen
ja c'ac'u, huego cho tacji
porque mey yech. Huego
c'oxbi ja spoohuili.
7 Jaxa tuc inati ti co ja ba
yoj q'uiix. Jaxa tihui, cho q'ui
ja q'uiixi, jaxa inati, c'utzji
sq'uiel.
8 Jaxa tuqui ti co ba lequil
luum. Jun nihuan alaj ajyi. Ja
jun sat inati ya pojxuc cien,
jaxa otro juni, sesenta, jaxa
otro juni, treinta.
9 Ja ma' ay xchiquini, a
yabi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mr. 4:10-12; Lc. 8:9-10)

10 Ti yala ja snebu-
mani: —Pero Cajual, ¿jasyuj
quechan jun loil huaxa jea yi
ja cristiano iti? xchiye.
11 —Q'uelahuilex, ja
huenlexi tzaubalex ba oja
huabyex slugaril ja jastal jel
tzamal cuando huas sc'ulan
mandar ja yen ja ma' tey ba
satq'uinali. Ja ajyi, ch'aban
ti' abal ay ja iti. Eso sí, ja jas
huax cala, mi ni clarouca,
jayuj mi ni cualquierauc ja
ma' oj yab slugarili.
12 Pero ja ma' huas sc'ulan
seguir sbaj, oj ni aajuc sna
masa. Jel ni vivo oj ajyuca.
Pero ja ma' mi huas sc'ulan
seguir sbaji, ja janec' huas
snaa, oj ni ch'ay sc'ujola.
13 Jayuj huax ca slaj jun
loil. Eso sí, ja cristiano
jumasa ay sate pero lajan
soc mix yilahue q'uinal. Ay
xchiquine pero lajan soc mix
yabye q'uinal porque mix
yabye slugaril.
14 Meran ni ja jas yala ja
Isaías ja najatei:

Ja huenlexi, tola vida huanex
yabjel ja yabal ja Diosi
pero mi xa huabyex
slugaril. Tey ja hua
satexi, pero mix yila
q'uinal.

15 Ja cristiano iti, jel ch'uuy
ja sc'ujolei. Ja
xchiquinei, lajan soc
huan xa tupel, jaxa
satei, mutz'an xa jun-
tiro. Pero sganae. Moc
to jach huas sc'ulane,
oj ni jamxuc ja satea.
Oj ni yabye sbeja, oj
ni can sc'ujolea. Ay
modo oj ni suchuc ja
sc'ujolea, jaxa queni,
oj ni ca tojbuque ajyia.

Jach ni yala ja Isaías tac.
16 Pero ja huenlex cuntiquil,
jel lec xa huilahuex. Ja hua
satexi huan nix yila q'uinala,
jaxa hua chiquinexi, huan
nix yab q'uinala.
17 Pero meran huax cala.
Q'uelahuil ja aluman-Dios
ba najatei. Jach ni jitzan
ja ma' toj ni ayi, jel sgusto
oj yile ja jas huanex yiljel
ja huenlexi, pero mi ni
yilahuea. Jel sgustoe oj
yabye ja jas huanex yabjel ja
huenlexi, pero mi ni yabyea.

Ja Jesusi yala jas sbej ja tica-inati
(Mr. 4:13-20; Lc. 8:11-15)

18 Abyic. Oj cala huabyex jas sbej ja loil it sbaj ja ma' huaj stic ja inati.

19 Ta ay c'a ma' huax yab ja yabal ja ma' jel tzamal huax c'ulhuani mandar, ja ma' tey ba satq'uinali, pero ta mi c'ax yab sbej, huego huax jac ja diablo. Huax jac sap yi ja jas ti ni ay ja ba sc'ujoli. Ja sc'ujol ja cristiano iti, ja' ni smoj ja inat it co ja ba yoj beji.

20 Jaxa cristiano ja ma' jel huego huax yaa sbaji, jel gusto huax yab ja yabali, ja sc'ujol ja yenlei, ja' ni smoj ja inat it co ja ba yoj toni,

21 Pero lom nia. Huaj to cho ilxuc, cho lolaji ta. Huan c'ax jac ja huocoli, ta ay ma' huas sc'ulan burla yuj ja yabal ja Diosi, huego huas scomo sbaj.

22 Jaxa cristiano ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi, pero yuj ja jas ay ja ba mundo, huax aaji ch'ay sc'ujole. Huax lolaji yuj. Ja sc'ujol ja cristiano jahui, ja' ni smoj ja inat it co ja ba yoj q'uiixi.

23 Pero ja cristiano ja ma' huax yab sbej ja yabal ja Diosi, huan ni stucbes meran ja smodoa. Ja' ni huajel sc'ujole oj yaa yi ja smoj ja ba jel tzamali. Ja yenlei, lajane soc ja inat it co ja ba lequil luumi. Ay ba oj ya pojxuc cien, ay ba oj ya pojxuc sesenta, soc ay ba quechan treinta oj ya pojxuc. Ja sc'ujol ja cristiano jahui, ja' ni smoj ja lequil inati.

Ja loil sbaj ja c'ul tey soc ja trigo

24 Ja Jesusi ti cho yala otro loila: —Oj cala huabyex jun loil jastal ayex ja ili cuando ti xa mandar ayex yuj ja ma' tey ba satq'uinali. Lajan soc jun huinic huax huaj stz'un ja yalaji pero ja yintil ja yalaji, puro tzamal.

25 Pero iday, cuando huane huayeli, ti huax jac ja scondra ja ajualali. Ti huax jac stz'un can jun c'ul ba malo leca, pero ti ba mero yojol ja trigo. Ti xa huaja.

26 Jaxa trigo eli. Q'uii. Yaa sat. Ti chicnaji ja c'ul jahua ja cuando satini ja trigo.

27 Jaxa smozo ja ajualali ti jacyea. Jac yal yab ja yajualei: Cajual, ¿mi ma lequil inatuc ja huaa quiticon ba oj tz'unticon ja ba hua hualaji? ¿Pe jastal ay ba? Pe tey jun c'ul ba jel tuc tac, xchiye.

28 —¡Seguro ja' jcondra jac yaa can ja c'ul iti! xchi ja ajualali. —Entonces ¿jasunc'a huaxa c'ana oj c'ulticon yii? ¿Oj ma huaj jotzticon ja c'ul jau ba? xchi ja mozo jumasa.

29 —Miyuc. Repente oja jotzex ja trigo cuando huanex sotzjel ja c'uli.

30 Mas lec, a canuc masan to stiempo ja jach'oji. Oj cal yab ja jach'ulumi a stzome bajtan ja c'uli. A sc'ul manoja ba oj jipxuc yoj c'ac'. Ti oj stzome tzaan ja trigo, entonces ti oj ya ochuque ba yoj jrancho, xchi ja ajualali. Jach huaj ja loil jahui, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja sbac ja mostaza
(Mr. 4:30-32; Lc. 13:18-19)

31 Ti cho yala otro jun loil ja
Jesusi: —Q'uelahuil ja huen-
lexi, ja matic mandar xa ayex
yuj ja ma' tey ba satq'uinali.
T'usan oj q'ueanic pero oj
jitzanbananic lec como jastal
ja sbac' ja mostaza.
32 Porque jun sbac'
mostaza, jel ch'in juntiro.
Mey otro inat ja jastal jahui.
Pero iday, jun jabil mi ma' oj
sc'oc ja sc'abi, huaj to iljuc,
pojxi ta lec ja jun yal sbac'
jahui. Hasta ja yalchani oj
bob sc'uluc ja soj ja ba pimi.

Ja loil sbaj ja levadura
(Lc. 13:20-21)

33 Ja Jesusi ti cho yala otro
jun loila: —Q'uelahuil ja
huenlexi, ja matic mandar
xa ayex yuj ja ma' tey
ba satq'uinali. T'usan oj
q'ueanic pero oj jitzan-
bananic lec como jastal ja
slevadurail ja pani. Jun
c'ulapan huax yiaj t'usan
altiro ja levadura, ti huax ya
och socan soc oxe medida
harina. Huaj to yile, ja
yarina, pojxi ta lec. Q'ui ta,
xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mr. 4:33-34)

34 Spetzanil ja jas sea ja Je-
susi, ja' huax ya slaj jun loil.
Mi ni toj juntiro yalaa, jayuj
huax ya slaj sbaj soc jun loil.
35 Jachuc, c'ot ni smeranil
ja jas yala ja aluman-Dios ja
najatei:
Oj cala huabyex t'usan, pero
oj ca slaj sbaj soc jun
loil. Ja' oj cala huabyex
ja jas nac'an musan to
ay ajyi Masan cujlaji ja
satq'uinali, mi ni huax
chicnaji leca.
Jachuc, c'ot ni smeranil ja jas
yala ja aluman-Diosi.

Ja Jesusi yala jas sbej ja loil sbaj ja c'ul tey soc ja trigo

36 Ja Jesusi ti spila sbaj soc
ja cristiano. Ti och ba jun
naitz, jaxa snebumani ti jac
jobjuc yia: —Ala cabticon ba,
¿jas sbej ja loil it huaxa huala
cabticon ja c'ul it q'ui ba yoj
yalajil ja trigo? xchiye.
37 Ti yala ja Jesusi: —Ja ma'
huas stz'unu ja lequil inati,
quena nia, como ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali.
38 Jaxa yalajil ja trigo, ja'
ni spetzanil ja cristiano ja ba
luumi. Jaxa lequil inati, ja' ni
ja ma' mandar ay yuj ja Diosi.
Jaxa c'uli, ja' ni ja ma' mandar
ay yuj ja yen ja ma' jel malo.
39 Jaxa jcondratic ja ma'
stz'unu can ja c'uli, ja' ni ja di-
ablo. Jaxa stiempo ja jach'oji,
ja' ni ja jas ora oj c'ot tic'an ja
tiempo. Jaxa jach'ulumi, ja'
ni ja ángel jumasa ja smozo ja
Diosi.
40 Ja jastal cala que oj
tzomxuc ja c'ul jau malo, oj
jipxuc yoj c'ac', jach ni oj c'ot
smeranil soc ja matic tey ba
sc'ab ja diablo. Oj jipjuque ba
yoj c'ac' ja ora jau oj ni c'ot
tic'an ja tiempo.
41 Oj ni jac ja cangel ju-
masa, como ti ni coelon jan ja
ba satq'uinali. Jaxa ba huax

c'ulan mandari, ja ángel jumasa oj ni ch'ac spil can ja
matic huas sc'oco ja mandari
soc ja ma' huas somo ja lugari.
42 Ti ni oj ch'ac jipjuque yuj ja ángel ba yojol ja nihuan
c'ac' jahui. Ja tihui jel oj ajyuc
ja oq'ueli. Oj ni sc'ux ja yejea.
43 Pero ja ma' toj ay soc ja
mandari, oj ni bi lijpuquea ja
ba sti sat ja Dios Tatal ja ba
lugar jau ja ba huas sc'ulan
mandari. Ja ma' ay xchiquin,
a yabi, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja it jel ja svale

44 Ja Jesusi, otro vuelta
yala jun loil: —Huan ni
xa naahuex mey otro mas
tzamal yuj ja jastal mandar
xa ni ayex yuj ja ma' tey
ba satq'uinali. Ja jastal iti,
lajanex soc jun huinic it
staa jun cosa ba jitzan lec ja
svale, ti huaj smuc cana. Jel
gustoaxi juntiro, jayuj huaj
xchon can spetzanil ja jas
yioji siquiera ba oj sman ja
pedazo luum ja ba smucu
cani.

Ja loil sbaj ja chona-ujali

45 —Meran nia. Jel lec jun-
tiro ja ti xa mandar ayex yuj
ja ma' tey ba satq'uinali. La-
janex soc jun comerciante ja
ma' ja' snegocio ja xchonjel ja
ujal ba jel ja stz'acoli.
46 Jun c'ac'u ti yila jun
perla ba huax lijpi, pero jel
ja stz'acoli. Ti yalaa: Oj
huaj chon can spetzanil ja
jas quioji siquiera oj taa ja
stz'acol ja perla iti, xchi.

Ja loil sbaj ja enubi

47 —Jachuc ja huenlex ja
matic meran mandar xa
ni ayex yuj ja ma' tey ba
satq'uinali. Pero ay ma' mi
ni jachucuc aya. Q'uelahuil
jun enub ba huax yamxi ja
chayi. Huax jipxi ba yoj ja', ti
huax och ja chayi, tuctuquil
tiq'ueil.
48 Cuando huax but' ja
enubi, huax licji el ja ba sti
ja jai, jaxa tihui, huax aaji och
ba mooch ja lequil chayi, jaxa
ba mi lec sc'uxjeli, huax jipji
ele.
49 Jach ni oj c'ulajuc ja
cuando huax c'ot tic'an ja
tiempo. Oj jac ja ángel
jumasa. Oj ch'ac spil can ja
ma' malo soc ja ma' toj ayi.
50 Jaxa ma' malo, ti ni oj
jipjuque ja ba yoj c'aq'ui. Ja
tihui jel ja oq'ueli. Oj ni sc'ux
ja yejea.

Ja loil sbaj ja viejo soc ja ba yajc'achil

51 —¿Ja huabyex ama sbej
spetzanil ja loil iti? —Cabti-
con, xchi ja snebuman ju-
masa.
52 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuil jun ajualal. Ja
ba yoj snaji ay ba yajc'achil
ja sastic sbaji, cho ay ba
poco. Huax maconi yujil
spetzanil, sea yajch'achil, sea
poco. Jachuc, ja ma' huas
sea sbaj soc ja smoji jastal
oj yaa sbaje ba sc'ab ja Dios
tey ba satq'uinali. Ja jas
huas snaa, sea najate yilunej,
ma yajc'achil, oj ni maconuc
spetzanila.

Ja Jesusi huaj ja ba Nazaret
(Mr. 6:1-6; Lc. 4:16-30)

53 Ja Jesusi, ja jastal ch'ac
yal can ja loil iti, ti xa spila
sbaj ja tihua.
54 Ti huaj ja ba mero
xchonabili. Ti och ja ba
yiglesia ja judio ja tihui ba
oj see yi ja cristiano. Pero
ja cristiano, jom juntiro
ja s'olomei. Ti yalahuea:
—¿Jastal ay ja iti? ¿Ba yiaj ja
svivoili? ¿Ba yiaj ja yip ba? ¡Pe
huax bob sc'ul milagro tac!
55 Pero ¡ja' yunin ja tan
carpintero tac! jaxa snani,
¡ja' ni ja men María! Jaxa
yermano, ja' ni ja tan Santi-
ago soc ja tan José soc ja tan
Simón soc ja tan Judasi.
56 Jaxa yermana ixuque ba,
¿mi ma teyuque il ba? ¿Ma'
aaji sneb yuj ja jas huax bob
sc'uluqui? xchiye ja suinquil
ja xchonabil ja Jesusi.
57 Malan soc ja loil jahui,
juntiro boboaxiye, jayuj
ja cristiano mi mero sgus-
touque. Ti yala ja Jesusi:
—Pe jach ni ja aluman-Dios
jumasa tac. Jel gusto iljiye
ja ba otro lugari pero ja ba
mero xchonabilei, soc ja ba
yoj snajei, jel ch'in iljiye, xchi
ja Jesusi.
58 Jayujil mi ni sc'ulan mi-
lagro ja ba xchonabili porque
ja cristiano mi ni t'un huas
sc'uanea.

Ja jastal cham ja Juan ja ma' huax yaa bautismo
(Mr. 6:14-29; Lc. 9:7-9)

14

1 Ja rey Herodesi ja ma'
ay yatel ja tiempo jahui, ti
ch'ac yab yabalil ja jas huan
sc'ulajel ja Jesusi.
2 Ti yal yab ja smozo
jumasaa: —Ja huinic jahui,
seguro ja' tan Juan it ma'
huax yaa bautismo ajyi. Eso
sí, cham ta nia pero seguro
sacui ta ja huego, jayuj huax
bob sc'ul milagro, xchi ja reyi.
3-4 Como ja rey Herodesi, ay
ni smula yuj ja slea smul soc
ja ixuc Herodíasi ja xcheum
ja yijtz'in Felipe. Jaxa Juani
ti yalaa: —Pero ja ixuc jahui,
mi sbejuc ja jastal aya soqui,
x'utji ja rey Herodesi. Yajni
alji yab claro jastal ay soc ja
ixuc jahui, ti syama ja Juani.
Aaji och preso. Mochji can
soc jun cadena pero ja' ta ni
smulan yuj ja yala ja smul soc
ja ixuc jau Herodíasi.
5 Jaxa rey Herodesi yala
que oj xch'ay snaajel pero
huax xiu yuj ja cristiano
porque huax yalahue que
aluman-Dios bi ja Juani.
6 Ti xa ajyi jun sq'uinil ja
rey Herodesi. Jaxa ba q'uin
jahui, chaani ja yal ja ixuc
Herodíasi. Jel gusto juntiro
yila ja rey Herodesi, ti yalaa:
7 —Xila Dios, oj ni caa yi ja
jas huas sc'ana quii, xchi ja
reyi.
8 Jaxa aq'uixi ti huaj sc'an
sc'ujol ja men snani. Ti
yala ja snani: —Pues c'ana
yi a sec jan ba jun plato ja
s'olom ja tan Juan it huax
yaa bautismo, xchi ja snan
Herodíasi.
9 Jaxa yab ja rey Herodesi,
jel tristeaxi pero como jel ja
testigo yab ja jas yala,
10 Jayuj ti seca suinquili:
—Caxic ni. Cax c'utzuhuic jan
ja s'olom ja tan Juan it tey ba

preso, xchi.
11 Ti huajyea. Ti spachahue
jan ba jun plato ja s'olomi.
Yaahue yi ja aq'uixi, jaxa yeni
ti yaa yi ja snani.
12 Jaxa snebuman ja Juani
ti jacyea. Jac stule ja scuerpo,
ti smucuhuea. Ti huaj yale
yab ja Jesusi.

Ja Jesusi yaa yi suael joe mil huinic
(Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

13 Cuando yab ja Jesusi, ti
q'ue jun barcoa. Spila sbaj,
ti huaj ba jun ch'ayan lugar,
stuch'il. Pero iday, cuando
yab ja cristiano, ti ch'ac hua-
juque nochana. Soc yoque
ch'ac eluque ba xchonabilei.
14 Huaj to yil ja Jesusi, ti
xa aye jun nole cristiano.
Ti stalna syaujulal ja Jesusi,
jayuj ch'ac ya tojbuc ja ma'
malo ayi.
15 Cuando mojan oj xa
mucxuc ja c'ac'u, ti jac ja
snebumani. Ti yalahuea:
—Ja lugar iti jel ch'ayan
juntiro soc och ta c'ac'u. Jeca
xa huego ja cristiano ba oj
stae ja hacienda jumasa. Ja
tihui oj stae manjel ja jas oj
yabyei, xchiye.
16 —Pero ¿jas yatel oj hua-
juque? Aahuic yi ja suael ja
huenlexi, xchi ja Jesusi.
17 —Pero Cajual, quechan
joe pan quiojtic tac, soc chab
ala chay, xchiye.
18 —Pues iajic jan qui, xchi
ja Jesusi.
19 Ti yal yab ja cristiano ba
oj ochuque culan ja ba yoj
jobi. Ti yiaj ja joe pani soc
ja chab chayi, ti sq'uela ja
satq'uinali. Ti sc'ulan bendi-
ciar ja huaelal jahui. Ti yiaj
ja pani, ti spilaa. Yaa yi ja
snebumani, jaxa snebumani
ya ec' yi ja cristiano.
20 Jaxa cristiano ti huaayea.
But'iye lec. Ti stuluhue ja
jas can sobra, iday, soc ja so-
bra pan jahui, sbut'uhue la-
jchahue mooch.
21 Iday, joe mil ja huinique
ja ma' huai. Pilan ja ixuquei,
cho ay yal untic.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat ja jai
(Mr. 6:45-52; Jn. 6:16-21)

22 Ja Jesusi ti sc'ulan man-
dar ja snebumani que oj hua-
juque soc barco ja ba otro
lado ja jai, jaxa yeni, tzaan to
bi oj huajuc. Jaxa cristiano ti
seca ja ba snajei.
23 Cuando ch'ac sequi, ti
huaj ba jun huitz ja yeni.
Huaj sc'umuc ja Diosi. Ti
xa mucxi ja c'ac'u, jaxa yeni,
stuch'il.
24 Pero ja barco, najat ay
soc ja sti jai. Huan ixtalajel
juntiro ja ba yoj jai porque
ja iq'ui ti jacum ja ba lado
huajum ja yenlei.
25 Cuando mojan xa ja yoxil
gallo, ja Jesusi ti huajum ja
bay ja snebumani, pero ti
huan bejyel ba sat ja'.
26 Jaxa snebuman jumasa,
cuando yilahue ay ma' huan
bejyel jani, ti jel xiuye jun-
tiroa: —¡Pero mi ma altzilaluc
ja jahui! xchiye, pero ti och
ahuanuque yuj ja xihuelei.
27 Pero ja Jesusi ti c'umani
huegoa: —Tzatzal c'ujolana

bajex. Ch'abananic soc ja hua
xihuelexi. Quena nia. Mi lom
la xiuyex, xchi.
28 Ti yala ja Pedro: —Ca-
jual, ta meran c'a huena ni,
aa hua mandari. Oj huaj taa
jani. A cho bejyucon ja quen
ja ba sat ja jai, xchi.
29 —Lec, coan ba. La, xchi
ja Jesusi. Jaxa Pedro ti el ja
ba barco. Och ja ba yoj jai. Ti
stojo och ja ba huan jaquel ja
Jesusi.
30 Cuando ti xa huan bejyel
ja ba sat jai, jun ta repente jac
xihuel yuj ja iq'ui, ti sulji coa.
—Cajual, coltayon, xchi, pero
ahuanel.
31 Jaxa Jesusi, huego xija ja
sc'abi. Syama. —¿Yuj ama mi
ni t'usan huaxa c'uan ba? ¿Jas
lom huan xta c'umal ja hua
c'ujoli? x'utji ja Pedro.
32 Cuando q'ueye ja ba
barco, ti ch'abaji ja iq'ui,
33 Jaxa matic tey ba yoj
barco ti cooye mec'ana:
—Meran lec que huena ni
yunina Diosa, xchiye.

Ja Jesusi ya tojbuc ja ma'
malo ayi ja ba Genesareti
(Mr. 6:53-56)

34 Cuando elye c'ot ja ba
otro lado ja jai, ti ba jun lugar
sbiil Genesaret,
35 Jaxa suinquil ja lugar
jahui, huego snaahue que ja'
ni ja Jesusi. Ch'ac seque spay-
jel ba oj ch'ac yii jan ja matic
malo ayi.
36 Sc'anahue yi stz'acatal ja
Jesusi siquiera oj yamjuc yi ja
snich ja sc'ui, jaxa matic ch'ac
syami, ch'ac ni tojbuquea.

Ja jas huax ya jomuc ja
cristiano
(Mr. 7:1-23)

15

1 Ti jac chaboxe fariseo soc
chavoxe ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi. Ti cu-
lane ja ba Jerusaleni pero jac
ba oj sc'umuque ja Jesusi:
2 —¿Jastal ay ba? Pero
ja hua nebuman jumasa
mi ni sbejuc ja jastal huas
sac'ahue ja sc'abe cuando oj
xa huauque porque ¡mi ni
sbejuc huas sc'ocohue ja scos-
tumbre ja banquilal jumasa,
xchi ja fariseo jumasa.
3 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa
huenlex ba, ¡pe pegor ja jas
huaxa c'ulanex tac! Eso sí, ja
costumbre, jel nihuan ahuio-
jex pero ja sley ja Diosi, ja'
huaxa c'ocohuex.
4 Porque ja Diosi huax yala
que oj yajtatic ja jnan jtatiqui,
jaxa ma' huax c'umani malo
soc ja snan stati, oj ni aajuc
ch'ay snaajela.
5 Pero ja huenlexi, tuc ja jas
huajel ac'ujolexi: —Naney,
tatey, eso sí, huax c'ana
jcoltayex nique ajyi, pero
spetzanil ja jas quioji, naca
caunej yi ja Diosi, huaxa
huutaj ja hua nan atatexi.
6 Yuj ja jastal huaxa
hualahuex ja jastal jahui, ¿yuj
ama ja' ti oj elanic libre ja
huaxa hualahuexi? Ja jastal
jahui, huaxa hualahuex que
lom juntiro ja yabal ja Diosi,
que mas jel t'ilan ja hua
costumbreexi.
7 Ja huenlexi, ¡toj chab cara
ayex juntiro! Ja huenlex nia

ja staahuex ti' ja Diosi ja ba
slibro ja aluman-Dios Isaiasi:
8 Ja cristiano, ja stiei huas sea
sbaje que huas syajtay-
one, pero ja sc'ujolei,
najat yiojone juntiro.
9 Lom ni juntiro huax cooye
mec'an ja ba sti jsata,
jaxa jas huax el ja ba
s'olom ja cristiano, ja'
huas seahue que ja' bi
ja yabal ja Diosi,
como jach ni yala ja Isaiasi,
xchi ja Jesusi.
10 Ja Jesusi ti spaya jan ja cris-
tiano, ti yalaa: —Abyic t'un
sbej ja iti.
11 Mi jauc ja jas huax och ja
ba hua tiexi, ja' oj jomanic
yuj. Ja jas huax el ja ba
hua tiexi, ja' mero huas so-
mohuex, xchi ja Jesusi.
12 Ti jac ja snebumani, ti
yalahuea: —Pero ja fariseo
jumasa, jel coraja aye yuj
ja yabye ja hua huala jastal
jahui, xchiye.
13 —Ja yenlei, como mi ni
cuenta ayuque soc ja Tatal
Diosi, oj ni aajuc ch'ay snaa-
jelea.
14 —¡Actayic can ja jau ju-
masa! Mutz'an ni ja satea
pero iday, huane seejel yi
sbej ja ma' cho tupel ja satei.
Jun huinic, ta tupel c'a ja
sati, huas sea yi ja sbej ja
smoj tupel satili, ¿mi ma
xchahuaniluque oj moc'uque
ba yoj q'ueen ba? ¿Mi ma
meranuc ja jastal jau ba?
xchi ja Jesusi.
15 —Pero ¿jasyuj ja quechan
loil huaxa huala cabticon ba?
¿Jaxa mi xa huala cabticon
claro? xchi ja Pedro.
16 —Jaxa huenlex ba, ¿yuj
ama mi huaxa naahuex jastal
aye ba?
17 Spetzanil ja jas huax och
ja ba jtiitiqui, toj eq'uel huax
huaji. Jaxa jahui, ¿mi ma xa
naahuex ba?
18 Pero ja jas huax yala ja
jc'ujoltiqui, jach ni huax el ja
ba jtiitica. Ja jahui, eso sí,
huas somo ja hua hualtzilexi.
19 Ja hua pensarex ba malo,
yuj ti ni ay ba ja hua c'ujolexa.
Jachuc ja milhuaneli, soc ja
sleejel ja tuc ixuquei, sleejel
ja tuc huiniquei, spetzanil ja
ma' lajan soc chante ja spen-
sarei. Jach ni ay ja sc'ujolea.
Jachuc ja elc'aneli soc ja slee-
jel ja smul ja hua moji, gana
huaxa tzica jun ja hua moji.
Spetzanil ja mulal iti, ti huax
el ja ba sc'ujol ja cristiano.
20 Ja pecado jumasa iti, ja' ni
huas somo ja cristiano. ¡Vaya,
ja sacjel ja c'abal yen, mi ni
jas yioja!

Jun ixuc sbaj tuc raza sc'uan ja Jesusi
(Mr. 7:24-30)

21 Ja Jesusi ti el ja tihui. Ti
huaj ja ba lugar ba mojan
ja chonab Tiro soc ja chonab
Sidoni.
22 Ti jac jun ixuc suinquil
ja lugar jahui. Cananera nia.
Ti c'umani tzatz leca: —Ay
Cajual, huena ni ja yintila rey
Davidi, jayuj talna jyaal. Ja
cala aq'uixi, ixta juntiro huax
ilji yuj ja tan pucuji, xchi ja
ixuqui.
23 Pero ja Jesusi, c'an ta yabi
mi yabi. Ti jac ja snebuman
jumasa. Jac aljuc yabi que

oj sec ele: —Jeca ele porque
quechan lom huax yahuay-
otic. Pero huahuanto xta
huane yaljel ja snebumani.
24 Pero ja Jesusi ti yal yab
ja ixuc jahui: —Ja queni je-
cubalon ba oj lee ja ch'ayel
chej jumasa pero quechan
ja sbaj ja israeleño jumasa,
xchi.
25 Jaxa ixuqui stela ja
sc'abi, ti sc'ana yi lec pavor:
—Pero Cajual, coltayon, xchi.
26 —Pero mi ni sbejuc oj
japxuc yi ja suael ja yal un-
tiqui ba oj aaxuc yi ja ma' mix
naaxi sbaji, xchi ja Jesusi.
27 —Eso sí, meran ni Cajual.
Pero q'uelahuil jun ula. Huax
jac ja ba jun naitz. Anima
jauc ja sobra, oj ni aajuc yia ja
ula jahui, xchi ja ixuqui.
28 —Ay nana, ¡jel lec huaxa
huila porque jel huaxa c'uan!
Ja jas huaxa c'ana, oj ni
c'ulajuc ahuia, xchi ja Jesusi,
jaxa yal aq'uix ja ma' jel malo
ayi, huego tojbi.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi

29 Ja Jesusi ti el ja tihui.
Ja cuando ec' ja ba sti ja ja'
ba Galilea, ti q'ue jun huitza.
Och culan ja tihui,
30 Jaxa cristiano, lom xta
xnololi ch'ac jacuque. Ti iiji
jan yi ja ma' renco ayi, ja ma'
mix bob bejyuqui, soc ja ma'
tupel ja sati, soc ja ma' mix
el ja sc'umali, soc jel jitzan
ja matic yioj tuctuquil tiq'ue
chameli. Ti ch'ac aajuc yi
endregal ja ba sti sati, jaxa
Jesusi ch'ac ya tojbuque spet-
zanile.
31 Jaxa cristiano, jel och
ja spensare cuando yilahue
huan xax el sc'umal ja matic
mix c'umani ajyi, jaxa renco
jumasa, toj xa huax bejyiye.
Chican jas spaltail ja yoc
sc'abei, ch'ac tojbuque. Jaxa
ma' tupel ja satei, ch'ac yile
q'uinal. Yaahue yi stz'acatal
ja sDios ja israeleño jumasa.

Ja Jesusi yaa yi suael chane mil huinic
(Mr. 8:1-10)

32 Ja Jesusi ti spaya jan ja
snebuman jumasa, ti yalaa:
—¡Jel ajul ja sbaj ja cristiano
jumasa! Ay xa oxe c'ac'u ti
aye jmoctic ja ili pero mi jas
yioje ja jas oj yabyei. Mix
c'ana oj jeque cuando huain
xyabyei. Lom oj ch'ac yipe ja
ba beji, xchi ja Jesusi.
33 Jaxa snebumani ti
yalahuea: —Pero ¿ba oj
quiitic ja pan ba oj caatic
huauc jun nole cristiano
jastal iti? Ja iti, oj sc'an
jun montón ja pani, pero
¡jun ch'ayan lugar aytic tac!
xchiye.
34 —¿Jaye to ja pan quiojtic
ba? xchi ja Jesusi. —Quechan
xta juque soc chaboxe yal
chay, xchiye.
35 Ti yal yab ja cristiano ba
oj ochuque culan ja ba luumi.
36 Ti yiaj ja juque pani soc
ja chayi. Yaa yi stz'acatal ja
Diosi, ti spila yi ja snebumani,
jaxa snebuman jumasa, ch'ac
xchol yi ja cristiano.
37 Jaxa cristiano ti och
huauquea. But'iye lec. Ti
ch'ac stzome ja jas ch'ac can
sobra, iday, cho but' otro

juque mooch, pero huosan
lec.
38 Iday, ¡chane mil huinic ja
matic ch'ac huauquei! Pilan
ja ixuquei soc ja yal untiqui.
39 Ja Jesusi ti spila sbaj soc
ja cristiano. Q'ue jun barco,
ti huaj ba jun lugar sbiil Mag-
dala.

Ja fariseo soc ja saduceo huas sc'ana yile jun nihuan milagro
(Mr. 8:11-13; Lc. 12:54-56)

16

1 Ti jacye ja fariseo ju-
masa. Cho jac otro cristiano
saduceo sbiil ja spartida ja
yenlei. Jac sc'uluque probar
ja Jesusi: —Jea quiticon
jun seña ba oj quilticon ta
ay meran ahuipi pero jea
quiticon ja ba satq'uinal
chomajquili, ti oj naaticon
que Dios secahua cona,
xchiye.
2 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi cuando huaxa
huilahuex huax chacbi ja
satq'uinali ja cuando huax
och ja c'ac'u, ti huaxa
hualahuexa: Ja jecheli leman
oj ajyuc ja c'ac'u, la chiyex.
3 Pero ta jel c'a chac ja
c'ac'u huax el jani, ti huaxa
hualahuex que: Ja yaani oj
jac jun tzatzal ic', la chiyex.
Huala c'umaniyex, como
ay atiex, como huan ni xa
naahuex jastal ja seña ja
satq'uinali. Eso sí, huan ni xa
naahuex yena pero iday, ja
jas jel nihuan huanex yiljel
ja tiempo jumasa iti, mi ni
t'usan huaxa naahuex jas
sbeja.
4 Ja' mero cahuan atiex ba
oja huilex ta meran ac'ubal
quip yuj ja Diosi pero como
jel maloex. Mi ni t'un huax
oc' ac'ujolex ja Dios ja huen-
lexi. Pero mi ni jun seña
oj jeejuc ahuilex, quechan ja
seña ja Jonasi, eso sí, oj ni
ahuilexa, xchi ja Jesusi. Ti xa
spila sbaja. Huaji.

Ja jastal ja slevadura ja fariseo
(Mr. 8:14-21)

5 Jaxa snebuman jumasa ja
Jesusi ti ec' sc'utze jan ja jaa.
Iday, ch'ay sc'ujol ja spanei.
6 Ti yala ja Jesusi:
—C'ulanic t'un pensar. Aa
cuidadoex soc ja slevadura ja
fariseo soc ja saduceo, xchi.
7 Pero ja snebuman jumasa
ti yalahue yenle itaa: —Jach
huax yala porque mi quiajtic
jan ja pani, xchiye.
8 Pero ja Jesusi huas snaa
jasunc'a huane yaljeli: —Ja
huenlexi lajan soc mi jas
huaxa naahuex. Ja' huajel ja
hua c'ujolex ja hua panex ja
mi anaahuexi.
9 Bob ta mi ahuabyex
sbej. ¿Mi ni ma t'un huaxa
naahuex jastal huaj ja joe
pan jahui soc ja ma' huaa joe
mili? ¿Ch'ay ama c'ujolex jaye
nihuac mooch atuluhuex ja
sobra ja pan jau ba?
10 Jaxa juque pani soc
ja chane mil ja ma' huaa
ja c'ac'u jahui soc ja jaye
mooch ja tuluhuexi, ¿mi ma
xa naahuex ba?
11 Mi jauc huax c'ulan pen-
sar ja hua panexi. Abyic
q'uinal. Aa cuidadoex soc ja

slevadura ja fariseo soc ja saduceo, xchi ja Jesusi.
12 Soc ja jahui, ti xa jac
sc'ujole que mi jauc huax
taaji ti' ja spanei, pero ja' ni
huax taaji ti' ja jas huas sea
ja fariseo soc ja saduceo, que
oj bi yaa scuidadoe soc ja jas
huane seejeli. Ja' bi smoj ja
slevadurail ja pani.

Ja Pedro yala claro que ja Jesús, ja' ni ja Cristo
(Mr. 8:27-30; Lc. 9:18-21)

13 Ja Jesusi ti huaj ba jun
lugar sbiil Cesarea Filipo. Ti
sobo yi ja snebumani: —Ja
queni ti coelon jan ja ba
satq'uinali, pero ja cristiano,
¿jasunc'a huax yalahue jbaj
ba?
14 Ti sac'a jan ja snebu-
mani: —Ay ma' huax yala
que ja huena ni ja Juani ja ma'
huax yaa bautismo ajyi. Jaxa
tuqui huax yala que Eliasa,
jaxa otro c'olei huax yala
que Jeremiasa, ma junuc ja
aluman-Diosi, xchiye.
15 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa
huenlexi, ¿machunquilon
huaxa hualahuex ja huen-
lexi? xchi.
16 —Pues huena ni ja
Cristoa tac, yunina ja Dios
sac'an lequi, xchi ja Simón
Pedro.
17 —A Simón, jaxa hueni,
ja' ni atat ja Jonasi pero
iday, mi ni ma' yala oja hual
cab ja jastal iti. Ja' ya jac
ja hua c'ujol ja jTat tey ba
satq'uinali. ¡Jel lec huaxa
huila!
18 Como ahuala ni cab
que quena ni ja Cristooni,
que yuninon ja Diosa. Soc
ja iti, jitzan ni lec ja ma'
oj sc'uuconi, y oj ni cun-
tiquiluquea, jaxa yenlei, mi
ni oj bob c'ulajuque ganar,
anima huax jac spetzanil
ja yip ja diablo. Jaxa huen
Simón, ja yaani, Pedro xa ni
ja hua biili. Tzatz ni lec oj
ajyana jastal jun te' tz'unan
lec.
19 Ja huen oja poj ja beji y
ti oj huaj nochan ja ma' oj
yii ja sbej ja Diosi. Ja hueni
oj canan como jastal jloc'ol
ja ba luumi. Ja jas huaxa
huila mi lec huas sc'ulan ja
cristiano, jach ni oj cho yil ja
ma' huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali. Y ja jas huaxa
huala ba lequi, lec ni oj cho yil
ja ma' huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali, x'utji ja Pedro.
20 Ja Jesusi ti xa yal yab ja
snebuman jumasa que mi bi
ma' oj yal yab ta yen bi ja
Cristo ja ma' tzaubal yuj ja
Diosi.

Ja Jesusi yala jastal oj ni chamuca
(Mr. 8:31-9:1; Lc. 9:22-27)

21 Desde ja tiempo jahui, ja
Jesucristo q'ue see yi ja sneb-
uman jumasa que t'ilan bi oj
huaj ba Jerusaleni. Oj bi cho
aajuc yi jitzan huocol yuj ja
banquilal jumasa soc ja ni-
huac spagre ja judio jumasa
soc ja matic huas sea ja sman-
dar ja Moisesi. Oj bi miljuc
pero ba yoxil c'ac'u, oj ni bi
sac-huuca.
22 Jaxa Pedro ti spaya el
pilan ja Jesusi, ti och yal
yaba: —Cajual, sc'an to Dios,
miyuc. Mi oj bobuc ahuuj ja
jachuqui, xchi.

23 Ti yala ja Jesusi: —Elan ja
ba jtz'eeli. Lajan soc ja' spal-
abra ja Satanás huaxa hua la
cabi. Ja hueni quechan ba
huax jac acomon. Ja' huajel
ac'ujol juntiro soc ja jastal ja
spensar ja cristiano, mi jauc
ja cosa sbaj Diosi, xchi ja Je-
susi.
24 Ti cho yal yab ja sneb-
uman jumasa: —Ta ay c'a
ma' huas sc'ana sip sc'ujol
jmoc, moc lom yen ita oj sya-
jta sbaj. A yaa sbaj juntiro,
anima huax aaji locan ja ba
cruzi, pero siquiera a sip jun-
tiro sc'ujol jmoc.
25 Porque spetzanil ja ma'
quechan huajel sc'ujol que
oj ajyuc tzamal ja ba luum
iti, huan ni xch'aya sbaja.
Pero ja ma' huax yala: Ta
huala chamyon, ti la chamy-
ona, pero siquiera oj ajyuc lec
ja caltzili - ja ma' jach huax
yala yuj ja queni, oj ni staa ja
svida ba jel leca.
26 Pero ja ma' tey ba sc'ab
spetzanil ja jas ay ja ba
mundo, pero ta huan c'ax
ch'ay ja yaltzili, ¿ja' ma ba
slequil ja jau ba? ¡Mi xa
huala que oj bob yaa taq'uin
siquiera ba oj ajyuc lec ja
yaltzil ja ora jahui!
27 Ja queni ti coelon jan ja
ba satq'uinali, pero oj to ni
cho jacona. Pero cuando la
jacyoni, oj ni ya lijpucon ja
jTata. Oj ni sec jmoc ja yan-
gela. Jaxa ora jahui, chican ja
yatel ja cada jujunei, ay ni jas
oj caa yia.
28 Q'uelahuilex. Ja queni, ti
ni coelon jan ja ba satq'uinali.
Pero ay chaboxe ja huen-
lex ti ayex ja ili, pero mi
oj chamanic masan to oja
huilonex. Oj ni ahuilonexa,
pero ja' ni ja ba huax c'ulan
mandari, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stucbes sbaj ja ba sti sat ja snebumani
(Mr. 9:2-13; Lc. 9:28-36)

17

1 Ti ec' huaque c'ac'u masa.
Ja Jesusi soc ja Pedro soc ja
Jacobo soc ja yijtz'in Juani,
ti huajye ja ba jun chaanil
huitz. Stuch'ile.
2 Jaxa Jesusi stucbes sbaj ja
ba sti sat ja yenlei. Ja sati lijpi
juntiro jastal ja sat ja c'ac'u.
Jaxa sc'ui sact'ost'os xta huaji.
3 Huaj to yile, tey ja
aluman-Dios Moisesi soc ja
aluman-Dios Eliasi. Ti huane
loil soc ja Jesusi.
4 Ti yala ja Pedro: —Cajual,
jel lec juntiro ti ayotic ja ili.
Huan c'a xa c'ana, jutz'in oj
c'ulticon oxe yal naitz, june
hua baji, soc june sbaj ja Tat
Moisesi, soc june sbaj ja Tat
Eliasi, xchi ja Pedro.
5 Cuando jach huan yaljel
ja Pedro, huaj to yile, jac
musjuque yuj jun ason, pero
jex lijpi ja asoni. Ti yabye jun
c'umal ja ba yojol ja asoni, ja'
ni ja sc'umal ja Tatal Diosi:
—Ja iti, ja' ni ja cunin yaj ni
huax caba. Jel gusto huax
quila, jayuj c'uanic ja huen-
lexi, xchi ja Diosi.
6 Jaxa yabye ja c'umani ja
Diosi, ti ch'ac couque sacnu-
jnuja. Jel xiuye juntiro.
7 Ti jac ja Jesusi. Ti
yamjiyea: —Q'ueanic, mi lom
la xiuyex, x'utjiye.

8 Jaxa q'ueyei, q'uelan
jacane, pero yilahue que
stuch'il ja Jesusi. Mi xa teyuc
ja smoj jumasa.
9 Cuando huane xa coel ja
ba huitzi, ti alji yabye yuj ja
Jesusi: —Ja jas ahuilahuexi,
moc lom ma' jas ahualex yabi
masan to la sacuiyon otro
vuelta porque ja queni, ti ni
coelon jan ja ba satq'uinali,
xchi.
10 —Pero ¿jastal ay ba?
Huax yala ja ma' huas seahue
ja smandar ja Moisesi que
jel bi t'ilan bajtan oj jacuc ja
aluman-Dios Eliasi, xchi ja
snebuman jumasa.
11 —Meran nia, oj ni jacuc
ja aluman-Dios Eliasi, jaxa
yeni oj stojbes spetzanil ja
cristiano.
12 Pero huax cala huabyex,
jac ta ni ja Eliasa pero mi
c'ulaji caso. Sc'ulane ja jas
sc'ana sc'uluquei. Jach ni ja
queni, ti ni coelon jan ja ba
satq'uinali pero anima, oj ni
yixtalauconea, xchi ja Jesusi.
13 Ti xa jac sc'ujole ja sneb-
uman jumasa que ja' ni ja
Juan huan staajel ti' ja Jesusi,
pero ja' ni ja Juan ja ma' huax
yaa bautismo ajyi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun
querem jel huax tup ja yiq'ui
(Mr. 9:14-29; Lc. 9:37-43)

14 Cuando cooye ja ba
huitzi, tey jun nole cristiano.
Ti jac jun huinica. Jac tajuc yi
sc'ab ja Jesusi, ti yalaa:
15 —Cajual, talna syaal ja
cunini. Jel huax tup yic'. Jel
xa yioj juntiro. Tola vida
huax moc' ja ba yoj c'ac' soc ja
ba yoj ja'.
16 Quiaj ta jan yi ja hua neb-
uman jumasa pero jun xta ay.
Mix bob ya tojbuque, xchi ja
huiniqui.
17 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi, mi ni t'un huaxa
c'uanex. Jel ch'uuyex jun-
tiro. Ay xa tiempo ti ayex
jmoca. ¿Jaye to tiempo huaxa
c'anahuex oj caa jpasensia?
Iaj jan qui, xchi ja Jesusi.
18 Ti yal yab ja pucuji que
oj yacta can ja querem jahui,
jaxa queremi, huego huego
tojbi.
19 Cuando stuch'ile ja Jesús
soc ja snebumani, jaxa sneb-
uman jumasa ti xa sobohuea:
—¿Jasyuj mi bob cujticon ja
quenticon oj caaticon eluc ja
pucuj ba? xchiye.
20 —Porque mi xa c'uanex
tac. Q'uelahuil ja sbac' ja
mostaza. Toj ch'inic juntiro
pero ta huan c'a xa c'uanex
ja jastal jahui, oj bob ahualex
yab ja huitz iti: Elan ja ili, cax
ja tihui, y oj ni eluca. Mi ni jas
mi oj bob ahuujilexa.
21 Pero ja jun tiq'ue pu-
cuj iti, mi ni huax el loma.
Quechan ta huaxa c'uanex
meran ja Diosi soc huaxa
como ahuaelexi, xchi ja Je-
susi.

Ja Jesusi cho yala jastal oj
chamuc
(Mr. 9:30-32; Lc. 9:43-45)

22 Cuando ti xa aye ba
Galilea, c'atan xta aye eq'ue.
Ti yala ja Jesusi: —Ja quen ti
coelon ni jan ja ba satq'uinali

pero oj ni c'ulajucon endregal ja ba sc'ab ja cristiano.
23 Oj smilone pero ba yoxil
c'ac'u, oj ni sac-huucona,
xchi. Pero ja snebumani, jel
triste yabye ja jas yala.

Ja jastal yaa scoperacion ja Jesusi

24 Cuando c'otye ja ba Capernaum, ti jac ja matic huas
stzomo ja coperación. Ti
yalahue yab ja Pedro: —Ja
hua maestroex ba, ¿mi ma oj
yaa ja taq'uin ba?
25 —¡Ba miyuca! xchi ja Pedro. Ti huaj sob yi ja Jesús
ja ba yoj naitzi, pero bajtan
to yala jan ja Jesusi: —Pero
Simón, huan nix naatic jastal
ja smodo ja ma' huas stzomo
ja taq'uini y huan ni sc'ulan
librar ja yermano jumasa.
Jaxa tuc jumasa, t'ilan huas
sc'anahue yia.
26 —Meran ni Cajual, xchi
ja Simoni. Ti yala ja Jesusi:
—Mi ni sbejuc oj caatica,
27 Pero ba mi ni ma' jas oj
yal cabtic, cax ja ba jai, ti
xa hua couc ja anzuelo. Ja
primero chay huax el ahuuji,
a eluc y cahua yi ja stii. Ti oja
taa jun taq'uina. Iaj. Cax tupu
yile. Tupu ja jbaj ja queni,
cho tupu ja baj ja hueni, xchi
ja Jesusi.

Ja Jesusi yala machunc'a mas nihuani
(Mr. 9:33-37; Lc. 9:46-48)

18

1 Ja c'ac'u jumasa jahui,
ti jac ja snebuman jumasa.
Jac jobjuc yi ja Jesusi: —Ala
cabticon, ja janec' yib mandar ayticon yuj ja Dios tey ba
satq'uinali, ¿machunc'a mas
nihuan ba? xchiye.
2 Ja Jesusi ti spaya jan jun
yal untica. Ya och ba snalane,
ti yalaa:
3 —Q'uelahuilex. Mi c'a la
ajyiyex como jastal yal untic,
mi ni oj ochanic ja ba sc'ab ja
ma' tey ba satq'uinali.
4 Porque ja ma' ch'in huax
yaa sbaji, ja jastal ja yal untic iti, yena ni mas nihuan
huax ilji yuj ja Dios ja ma'
huan sc'ulajel mandar ja ba
satq'uinali.
5 Jaxa ma' huas sc'ulan
recibir jun yal untic ja jastal
iti yuj ni yaj huax yabyona,
lajan soc quena ni huas
sc'ulanon recibira.

Mi loiltajneluc ja ma' huas slea smuli
(Mr. 9:42-48; Lc. 17:1-2)

6 Pero ja ma' huas somo yi
ja spensar ja jun ch'inita ja
ma' huas sc'uanoni, mas lec,
mocho yi jun sc'ab cha' ja ba
snuq'ui. A jipjuc ba yoj ja',
jaxa tihui, ti ni oj chamuca.
7 ¡Jel ajul ja sbaj ja cristiano ba mundo iti! Jel ja ma'
huas somo ja s'olomei, pero
jach nia. T'ilan ni oj ajyuc
ja ma' huas somo ja s'olom ja
cristiano pero ¡pobre ja matic
huas somo!
8 Ja' c'a hua c'ab ma ja' hua
huoqui huax ya lee ja hua
muli, pues mas lec, a ch'ay
snaajel junuc. Mas lec mey
jun ahuoc huala och ja ba
lequil vida. Mas lec renco
ochan, no que soc ja tz'ican
ahuoc ac'abi ti oj huajan ba

yoj c'ac' jau ba mi ni nunca
huax tupi.
9 Ja' c'a june ja hua sat huax
ya lee ja hua muli, mas lec
a ch'ay snaajel junuc. Mas
lec quechan june ja hua sat
oj ochan ja ba lequil vida que
no que soc ja tey ja xchabil ja
hua sat oj jipjan ba sc'ajc'al ja
inpierno.

Ja loil sbaj ja ch'ayel cheji
(Lc. 15:3-7)

10 Moc lomuc ahuilex
menos ja yal ch'in jumasa
iti, porque ja yenlei, huane
q'ueljel yuj ja ángel jumasa.
Jaxa ángel jumasa jahui, ti ni
ay ba satq'uinala, y ti ni aye
ja ba sti sat ja jTati.
11 Ja queni ti ni coelon jan ja
ba satq'uinali pero jac jcolta
ja ma' ch'ayeli.
12 Jun huinic, ta ay c'a yioj
cien chej pero ta huan c'ax
ch'ay junuc ja jahui, oj ni yaa
can ja noventa nueve ja ba
huitzi. Oj ni huaj slee ja jun
it ch'ay can yuji. ¿Mi ma jach
ni oj sc'ul ba?
13 Pero man to huas staa,
ti xa huax cujlaji ja sc'ujoli.
Mas jel sgusto ja jun jau it
ch'ay yujili soc ja noventa
nueve mi ch'ayeluqui.
14 Porque ja hua Tatex tey
ba satq'uinali, mi ni june
huas sc'ana oj ch'ayuc ja yal
ch'in jumasa iti.

Ja sbej ja jastal oj c'ul per-
donar jbajtiqui
(Lc. 17:3)

15 Ta huan c'a slea smul ja
hua huermano, caax. Cax
como, pero atuch'ilex. Ta
huan c'a smacla ja jas oja
huali, oj ni tojbuca.
16 Pero ta mi c'a huas
smacla ja jas oja huali, ti
xa lea junuc ma chabuc ja
hua testigo cosaque jachuc
oj ilxuc ja smeranili porque
ay chaboxe tial.
17 Pero ta mi ni c'a jastal
jahui mi smacla, ala claro ba
yoj iglesia. Mi ni c'a ja igle-
sia, mi c'a cho smacla, en-
tonces lajan soc ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi. Ilahuic
jastal june ja ma' mi ni huax
naatic sbaji, jastal ja ma' lom
huax yaa ba sc'ab ja taq'uini.
Jach oja huilex.
18 Pero huax cala, pero
meran, ja huenlexi oj cananic
como jastal jloc'ol ja ba lu-
umi. Ja jas huaxa huilahuex
mi lec huas sc'ulane ja
cristiano, jach ni oj cho yil ja
ma' huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali. Y ja jas huaxa
huala ba lequi, lec ni oj cho yil
ja ma' huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali.
19 Soc oj to cala huabyex
otro cosa. Ta ay c'a
chahuanex lajti abal ayex
huaxa c'anahuex yi ja Dios
jun cosa, oj ni yaa huilex ja
jTat tey ba satq'uinali.
20 Ta tzoman c'a ay chaboxe
yuj ja jbiil ja queni, ti ni oj
ajyucon ja ba snalanei, xchi
ja Jesusi.
21 Ti jac sob ja Pedro:
—Cajual, jun quermano, ta
huan c'a slea smul jmoc, ¿jaye
vuelta oj c'ul perdonar ba?
¿Oj ma jc'ul perdonar juque
vuelta? xchi.
22 —¡Jas yatel quechan

juque vuelta huaxa c'ana oja
c'ul perdonar! Chican jaye
vuelta, c'ulan ni perdonara.

Ja loil sbaj ja mozo ja ma'
mi yaa sperdon

23 Ja ma' mandar ay yuj ja
Dios tey ba satq'uinali, ja' ni
mero sbej oja c'ul perdonar
abajexa. Maclayic ja jas
sc'ulan jun rey huas sc'ana oj
aajuc yi cuenta yuj ja smozo
jumasa.
24 Cuando ja' huane cuenta
soc ja smozo, ti payji jan june
ja ma' ay sel soqui, pero jel
aay juntiro ja seli.
25 Pero iday, mi ni modo
huax bob stupa. Jayuj ti yala
ja ajualali que oj chonjuc ja
yeni soc ja xcheumi soc ja
yuntiquili, soc spetzanil ja
jastic sbaji. Jachuc oj bi bob
stup ja seli.
26 Jaxa mozo ti sipa sbaj
ja ba sti sat ja ajualali: Ca-
jual, ¿mi ma oja huaa t'an qui
perdón? Majlayon t'usan. Oj
ni tup ahuia, pero spetzanil,
xchi ja mozo.
27 Jaxa ajualali stalna syaal
ja smozo. Ya huaj libre. Ch'ac
sc'ul perdonar spetzanil ja
seli.
28 Ti huaj ja mozo. Ti staa
sbaj soc jun ja smoj mozoili.
Jaxa mozo jahui, ay sel soc
ja ma' ch'ayji ta yi ja sel soc
ja yajuali, pero ja jun iti,
t'usan ja seli. Iday, ti syamaa.
Stz'oto yi ja snuq'ui: Aa qui
huego ja hua jeli, xyutaj.
29 Jaxa smoj mozoili ti cho
sipa sbaj ja ba sti sati: ¿Mi
ma oja huaa t'an qui perdón?
Majlayon t'usan. Oj ni tup
ahuia, xchi.
30 Jaxa yeni, mi ni t'un
yaba. Yiaj. Huaj ya och preso.
Masan to yaa ja seli, ti to ya el
librea.
31 Pero ilji ja jas sc'ulane.
Iljiye yuj ja otro mozo ju-
masa. Juntiro och stristeilei.
Huaj yale yab ja yajualei.
32 Jaxa yajualei ti spaya
jan ja ma' sc'ulan ta per-
donari: Ja huen mozo, jel
maloa juntiro. Ja quen caa
hui perdón porque ja c'ana
qui lec perdón.
33 Jaxa hua moj mozoili, mi
ni huaxa talna syaujulala ja
jastal jtalna ja hua yaujulal ja
hueni. Pero ¿jasyujil? xchi ja
ajualali.
34 Jel xa q'ueel juntiro ja
scoraja jayuj ti xa yaa ba sc'ab
ja matic jel tzatz huax yaa
castigo. Ti bi oj ajyuc masan
to huax ch'ac tupuc ja seli.
35 Ti cho yala ja Jesusi:
—Jachuc ja huenlexi, ta mi
c'a xa c'ulanex perdonar soc
spetzanil ja hua c'ujolex ja
hua huermanoexi, jach oj
cho sc'uluc ahuilex ja jTat tey
ba satq'uinali, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala que mi sbejuc
oj spil sbaj ja ma' nupaneli
(Mr. 10:1-12; Lc. 16:18)

19

1 Ja cuando ch'ac ta yal ja
jastal jahui, ti xa el ja ba
Galilea. Ti huaj ja ba lugar
Judea ja ba otro lado ja ni-
huanja Jordani.
2 Iday, nochji yuj jitzan cris-
tiano. Ti ch'ac ya tojbuc ja
chamum jumasa.

3 Ti jac chaboxe fariseoa.
Jac sc'uluque probar ja
Jesusi: —Ala cabticon ba.
Jun huinic soc ja xcheumi,
ta huan c'a spila sbaje ja ba
mi sbejuqui, ¿lec ama ba?
¿Jas huaxa huala soc ja hua
mandar ja huen ba?
4 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ni
ma t'usan huaxa q'uelahuex
ja yabal ja Dios ba? Ja ma'
sc'ulanexi, sc'ulan ixuc soc
cho sc'ulan huinic. Jach ni
masan cujlaji ja satq'uinali.
5 Jayuj yala que jun huinic,
t'ilan oj yaa can ja snan stati.
Oj bi yii ja xcheumi. Meran
nia, chahuane ajyi pero ja
huego, lajan soc quechan xta
june aye.
6 Jayuj huax alxi que mi xa
chabeuc, quechan xta june.
Ja jas ya staa sbaj ja Diosi, mi
lecuc ay ma' oj jac spile, xchi
ja Jesusi.
7 —Entonces, ¿jasyujil ja
yala ja Moisesi que oj yaa
yi jun juun ja xcheume ja
cuando huas spila sbaje ba?
xchi ja fariseo.
8 Ti yala ja Jesusi: —Yala
nia, pero yuj ja jel ch'uuy
ja hua c'ujolexi, jayuj yala
que oja pil abajex soc ja hua
cheumexi. Pero ja cujlaji ja
satq'uinali, mi jachucuc ay.
9 Pero ja queni huax cala
huabyex, ja ma' c'a lom huas
sipa can ja xcheumi, ta mi
c'a huanuc sleejel smul soc
otro huinic, ti c'a huax cho
nupani soc otro ixuc, huan ni
slea smula. Jach ni, ja ma'
huax cho nupani soc ja ixuc it
jipubal cani, huan ni cho staa
smula, xchi ja Jesusi.
10 Ti yala ja snebuman ju-
masa: —Entonces ta jach c'a
ay jun huinic soc ja xcheumi,
mas lec mi la nupaniticon,
xchiye.
11 Ti yala ja Jesusi: —Ja
iti, chican chican ja ma' huax
yab slugarili. Quechan ita
ja ma' ac'ubal spensar yuj ja
Diosi.
12 Tuctuquil ay ja ma' mix
nupani. Ay ma' manxel yuj
ni mi tz'icanuc ac'ubala. Soc
ay ma' ba satq'uinal xa it
huax jom lom ja scuerpo ba
mi oj c'anc'onuc oj yii jun
ixuc. Soc ay ma' mix nupani
yuj huas sc'ana oj ajyuc li-
bre cosaque oj bob sc'uluc ja
jas huas sc'ana ja Dios ja ma'
mero huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali. Ta huan c'ax
bob ahuujilex, pues jel lec,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mr. 10:13-16; Lc. 18:15-17)

13 Ja Jesusi ti iiji jan yi
chaboxe yal untica. C'anji yi
pavor que oj bi syame, oj bi
sc'umuc ja Dios yuj ja yen-
lei. Pero ja snebuman jumasa
scomohue ja snan statei.
14 Ti yala ja Jesusi: —Miyuc.
Actayic. A jacuc jmoc ja yal
untiqui. Mi lom xa mac-
ahuex. Ja jastal ja sc'ujol ja
yal untic iti, jach ni ay ja
sc'ujole ja ma' mandar ay yuj
ja jTat tey ba satq'uinali, xchi
ja Jesusi.
15 Cuando ch'ac ya cajan ja
sc'ab ja s'olomei, ti el ja tihui.

Ja querem rico sc'uman ja Jesusi
(Mr. 10:17-31; Lc. 18:18-30)

16 Huaj to yil ja Jesusi, ti jac
jun solteroa: —Maestro, jel
leca juntiro. Ala cab jasunc'a
lec oj c'uluc oj quil jun vida
ba jel lec ba mi ni nunca oj
ch'acuc, xchi.
17 —¿Jasyuj huaxa huala cab
que leconi? Mi ni june ma'
lec, quechan ja Diosi. Pero ta
huan c'a xa c'ana oj ochan ja
vida ba lequi, c'uan ja man-
dari, x'utji.
18 —Pero ¿jas mandaril ba?
xchi ja soltero. Ti yala ja Je-
susi: —Moc lom milhuanan.
Moc alee amul soc jun ixuc.
Moc lom elc'anan. Moc lo-
muc alee mentira.
19 Yajta ja hua nan atati. Yaj
oja huab ja hua moji jastal ja
huen yaj huaxa huab abaji,
xchi ja Jesusi.
20 —Pero jach ni huax
c'ulan man jch'inila. ¿Jasunc'a
huas sc'ulanon palta ba? xchi
ja soltero.
21 Ti alji yab yuj ja Jesusi:
—Ta meran huaxa c'ana
toj lec oj ajyani, caax. Cax
chono can ja jastic ahuioji,
ti xa huaa yi ja pobre ju-
masa. Cuando xch'ac ac'uluc
jachuc, ti la jac jmoca, ti oja
huil que oj ni ata ja jas jel
tzamal ja ba satq'uinali, x'utji
yuj ja Jesusi.
22 Jaxa soltero jahui,
cuando ch'ac yabi, jel triste
huaji porque jel ja jastic sbaji.
23 Ja Jesusi ti yal yab ja
snebuman jumasa: —Jel huo-
col huax yaa sbaj jun rico
ba oj c'ulajuc mandar yuj ja
ma' tey ba satq'uinali. Pero
meran huax cala.
24 Soc oj cho cala huabyex
otro vuelta, mas mi huocoluc
oj ec' jun camello ba sotol ja
tz'istaq'uini que jun rico oj
yaa sbaj oj c'ulajuc mandar
yuj ja Diosi, xchi ja Jesusi.
25 —Entonces ¿machunc'a oj
bob el libre soc ja smul ba?
xchi ja snebumani. Cham
yabye juntiro ja yabye ja jas
yala ja Jesusi.
26 Ti tojtoq'ueljiye lec yuj
ja Jesusi: —Ja cristiano, mi
jas oj bob yuj, pero ja Diosi,
mi huocoluc. Oj ni bob yuj
spetzanila.
27 Ja Pedro ti yalaa: —En-
tonces, ¿jaxa quenticon ba?
Caunejticon can spetzanil ja
jastic quiojticoni ba oj ajyu-
coticon amoc. ¿Jasunc'a oj aa-
juc quiticon ba? xchi.
28 —Pues oj cala huabyex ja
smeranili. Ja queni ti coelon
jan ja ba satq'uinali pero ja
ba yajc'achil ja mundoi, oj ni
aajuc jun catel ba jel tzamal
juntiro. Y jachuc ja huenlexi
ja lajchahuanexi, oj ni cho aa-
juc ahuatelexa. Oja tojbesex
ja cristiano ba Israel. Jach ni
oj aajuc ahuilex ja huenlexi
yuj ja hua jipunejex ja hua
c'ujolex jmoqui.
29 Jach ni spetzanil ja ma'
yauneje can ja snaji, ma ja
yermano jumasa, ma ja yer-
mana jumasa, soc ja snan
stati, ma ja xcheumi, ma ja
yuntiquili, ma ja slugari yuj
ja sipa sc'ujole jmoc ja queni,
oj ni aajuc yi sloc'ol spet-
zanila, soc cien vuelta mas.
Oj cho aajuc yi jun svida ba jel

tzamal ba mi ni nunca huax
ch'aqui.
30 Soc jitzan ja ma' nihuan
huax ilji ja ili, pero ja tihui, jel
juntiro ch'in oj iljuque. Soc
jitzan ja ma' jel ch'in huax
iljiye ja ili, jaxa tihui, jel ni-
huan oj iljuque, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja atjumi

20

1 Cuando mandar xa ayex
yuj ja ma' tey ba satq'uinali,
mi xa sbejuc oja huil aba-
jex condra. Q'uelahuil jun
ajualal. Ja sacbeli huaj sc'ul
trato soc ja atjum jumasa ba
oj atjuque ja ba yalajil ja
stz'usubi.
2 Oj bi tupjuque joe peso
ja c'ac'u. Cuando ch'ac ta
sc'uluque ja trato, ti xa seca
ba yalaja.
3 Cuando chaan xa lec ja
c'ac'u, ti xa cho huaj otro
vuelta ja ba plaza. Ti yila
ti saculcul ec' ja ma' mey
yatelei.
4 Ti yal yaba: Caaxic ja
huenlex chomajquili. Cax
taahuic ja catjum tey ba
calaji. Mix cham ac'ujolex ja
hua tz'acolexi. Oj caa huilex,
xchi ja ajualali. Ti huajyea.
5 Jaxa cujlaji ja c'ac'u, ti cho
huaj otro vuelta ja ba plaza,
soc ja nalan tz'elan c'ac'u cho
huaji.
6 Soc huaj jun vuelta mojan
xa las cinco. Ti cho staa otro
chaboxe huinique ti tec'ane
ec'a: ¿Jasyuj ti ayex ja il snajtil
ja c'ac'u meyuc ahuatelexi?
xchi ja ajualali.
7 Porque mi ma' huax yala
cabticon atel, xchiye. Pues
caaxic ba calaji. Ay catel ja
quen, xchi ja ajualali.
8 Cuando q'uicbi ja q'uinali,
ja suinquil ja yalajil tz'usubi
ti yal yab ja smayordomo:
Paya xa jan ja atjum jumasa.
Aa xa yi ja stz'acolei. Bajtan
oja huaa yi ja ma' tzaan juli,
x'utji ja mayordomo.
9 Ti jacye ja ma' ochye atel
ba las cinco. Cada huinic aaji
yile jotique peso.
10 Jaxa yajni jacye ja ma'
bajtan ochye ateli, huego
c'umani sc'ujole oj aajuc yi
mas. Pero jach ni ja yenlei,
jotique peso sc'ulane recibir.
11 Yajni yilahue quechan
joe peso aaji yilei, jel q'ue jun-
tiro ja scorajae soc ja yajualei.
12 Ja yenle ja ma' tzaan
ochye ateli, quechan jun ora
atjiye iday, jun xta lajan ja
jtz'acolticoni. Jaxa quenti-
coni, snajtil ja c'ac'u huan-
ticon atel y jel yaj juntiro
ja c'ac'u, xchiye ja atjum ju-
masa jahui.
13 Pero tata, ¿mi ma cal ni
huab que joe peso oj caa hui
ba? Ja quen mey xlolaya.
14 Iajic ja ba hua baj ja
huenlexi. Caaxic. Ja huinic
it ja ma' tzaan ochi, oj ni
caa yi ja jastal caa huilex ja
huenlexi, como jach ni huax
c'anaa.
15 ¿Mi ma sbejuc ni oj c'uluc
ja jas huax c'ana soc ja jas
quioj ba? Ja huenlexi, jel en-
vidiosoex soc ja ma' huaxa
huilahuex jaman ja jc'ab so-
qui, xchi ja ajualali.
16 Pues jach ni aya, xchi
ja Jesusi. Ja ma' huaxa
huilahuex tzaan ay ja ba

luumi, yen to bajtan oj ajyuc
ja ba huas sc'ulan mandar
ja mero Ajualali. Jaxa ma'
bajtan ay ja ba luumi, yen
tzaan oj ajyuc ja tihui.

Yoxil vuelta yala ja Jesusi jastal oj chamuqui
(Mr. 10:32-34; Lc. 18:31-34)

17 Cuando ti huajume ja ba
Jerusaleni, smoj jitzan cris-
tiano. Ti spiltalaan ja la-
jchahue snebuman ja ba lado
bay ja yeni. Ti xa yala ja Je-
susi:
18 —Q'uelahuilex. Hua-
jumotic xa ba Jerusaleni.
Ja queni coelon jan ja ba
satq'uinali pero anima, oj
ni c'ulajucon endregal ja
ba sc'ab ja nihuac pagre
jumasa soc ja ma' huas sea
ja smandar ja Moisesi. Ja
yenlei oj yaone endregal ba
oj miljucon.
19 Oj yaone yi ja ba sc'ab ja
ma' mi sc'uan ja Diosi, jaxa
yenlei, oj yixtalaucone lec. Oj
smac'one soc cabresto, ti oj
yaone locan ja ba cruzi. Pero
ba yoxil c'ac'u oj sac-huucon,
xchi ja Jesusi.

Ja snan ja Jacobo soc ja Juani sc'ana yi pavor ja Jesusi
(Mr. 10:35-45)

20 Jaxa xcheum ja Zebedeo
ti yiaj och ja yuntiquili. Jaxa
ixuc jahui ti huaj staa yi sc'ab
ja Jesusi. Huaj sc'an yi pavor.
21 —¿Jasunc'a huaxa c'ana
ja huen nana? xchi ja Je-
susi. —Cajual, ja' huax c'ana,
cuando och ta huateli, huax
c'ana hui pavor oja huaa yi
ba mas tzatz ja yatele ja cun-
tiquili, xchi ja ixuqui.
22 —Pero nana, ja hueni,
mi xa naa jasunc'a huana
sc'anjeli, xchi ja Jesusi. Jaxa
huenlex queremtic, ¿oj ma
bob ac'uluquex ahuantar jun
nihuan huocol ba? ¿Oj ma
huaa bajex ba oj chamanic?
xchi ja Jesusi. —Ojo, xchi ja
yenlei.
23 Ti yala ja Jesusi: —Meran
nia, lajan oj quiitic ja huocoli.
Pero ba oj caa hui ja atel ba
mas tzatzi, mi ni sbejuc oj caa
huia. Tzaubal ni yuj ja ma' oj
yaa yi ja jTata, xchi ja Jesusi.
24 Jaxa lajunhuane ja
smoj snebumanil, cuando
ch'ac yabye ja iti, jel q'ue ja
scorajae soc ja chab huinique
jahui.
25 Ti yala ja Jesusi:
—Ch'abananic. Ja matic mi
sc'uan ja Diosi, huan ni xa
naahuex jastal culan yuj
ja ma' ay yatel yujilei. Jel
c'aq'ue. Jel menos huax
yilahue ja suiniquei.
26 Pero ja huenlexi, mi jach
oja huila bajex. Ta huan
c'a xa c'anahuex nihuan oj
ajyanic, colta ja hua mojexi.
27 Ta huaxa c'ana ajyanic
jepeil, ochanic mozoil.
28 Q'uelahuil ja queni.
Coelon jan ja ba satq'uinali
pero mi jaquelucon ba ay ma'
oj yateltayon. Jaquelon ba
oj colta ja cristiano - oj caa
ja jvida ba oj bob ajyuc libre
spetzanil ja yenlei.

Ja Jesusi ya tojbuc chahuane tupel ja satei
(Mr. 10:46-52; Lc.

18:35-43)

29 Cuando elye ja ba
chonab Jericó, nochjiye yuj
jitzan cristiano.
30 Jaxa ba sti ja beji, ti culan
ec' chab huinica. Tupel ja
satei. Yabye yabalil ja Jesusi
que ti bi ec'um ja tihui: —Ca-
jual, talna jyaalticon. Huena
ni yintil ja rey Davida, pero
ahuanel huane yaljel.
31 Jaxa cristiano, huane xta
huooljuc: —Ch'abananic ja
huenlex pac'a sat, xchiye xta.
Pero ja ma' tupel ja satei, mas
to ahuaniye: —Cajual, talna
jyaalticon. Huena ni yintil
ja rey Davidi, jecubala yuj ja
Dios jel nihuani, xchiye.
32 Ti c'ot tec'an ja Jesusi.
Spaya jani: —¿Jasunc'a huaxa
c'ana oj c'uluc ahuilex ja
huenlex ba? xchi.
33 —Cajual, huax c'ana oj
hua quilticon q'uinal, xchiye.
34 Ti talnaji syaale yuj ja
Jesusi. Yamji yile ja satei.
Huego yilahue q'uinal, ti xa
huajye nochan soc ja Jesusa.

Ja Jesusi, ja jastal och c'ot ja ba Jerusaleni

(Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

21

1 Cuando mojan xa yioje
ja Jerusaleni, ti c'otye ba jun
lugar sbiil Betfagé ja bay ja
huitz Olivosi. Ja Jesusi huas
sc'ana sec chabe ja snebu-
mani,
2 Ti yal yabyea: —Caaxic ja
ba ch'in chonab ja ba lado sti
jsatiqui. Jaxa tihui, ti oja taex
jun burra mochantea. Cho ay
ni yal. Tucuhuic. Iajic jan
qui.
3 Ta ay c'a ma' jas huax
yala huabyex, alahuic yabi,
ja' huas sc'ulan necesitar ja
Cajualtiqui, utajic. Pues iajic
ba, oj yutex, xchi ja Jesusi.
4 Spetzanil ja jastal iti, jach
huaji, iday c'ot ni smeranil
ja jas yala ja aluman-Dios ja
najatei:
5 Cax alahuic yab ja suin-
quil ja Jerusaleni:
Q'uelahuilex, ja hua
reyexi oj xa jac amo-
quex. Cajan burrito oj
jacuc. Pobre ni huax
jaca. Cajan jun yal
burro, yal jun burra ba
carga oj jacuc ja hua
reyexi.
Jach ni huax yala ja
aluman-Dios tac.
6 Ti huajye ja snebumani.
Sc'ulane nia ja jas alji yabye
yuj ja Jesusi.
7 Ti yiaje jan ja burra soc ja
yali. Ti ya bacan ja sc'uei, ti
q'ue ja Jesusa. Quechan scu-
jlaban ja c'uutz jahui.
8 Jaxa cristiano, jel aaye jun-
tiro. Ch'ac slich'e ja sc'ue ja ba
yoj beji, soc ay ma' sc'utzu ja
spoohuil ja tei. Ti xcholohue
ja ba beji.
9 Jitzan ja cristiano ja ma'
ba sti sat ja Jesusi soc jitzan
lec ja ma' tzaan ba spatiqui.
Spetzanil huane xta ahuanel:
—¡Viva ja ma' yintil ni ja rey
Davidi! ¡Stz'acatal ja ma' jac
yuj ja sbiil ja Cajualtiqui!
¡Viva ja ma' tey ba satq'uinali!
xchiye xta ja cristiano.
10 Cuando ochye ja ba
Jerusaleni, spetzanil ja suin-

quili, jel och ja spensare:
—¿Machunc'a ja iti? xchiye.
11 Jaxa tuc cristiano: —Ja
huinic iti, aluman-Dios nia,
ja' ni ja Jesús ba Nazaret sbaj
Galilea, xchiye.

Ja Jesusi snutzuhue ja ma'
ay jas huane sc'ulajel ja ba
templo
(Mr. 11:15-19; Lc.
19:45-48; Jn. 2:13-22)

12 Ja Jesusi ti och ja ba
spatioil ja templo. Ti yila ja
ma' huan xchonjel ja cosa
soc ja ma' huan smanjeli.
Jaxa yeni, ch'ac snutz el
spetzanile. Jaxa smesa ja
ma' huan sc'ulajel cambiar
ja taq'uini, ti suichpun ele.
Jach ni ja silla ja ma' huan
xchonjel paloma.
13 —Ja jnaji, quechan ba
huax c'umaxi ja Diosi, ¿mi ma
jach ni tz'ijbanubal ba? Pero
ja huenlexi, ¡huaahuex ta pax
snaj lagronil! xchi ja Jesusi.
14 Ja matic tupel ja satei soc
ja renco jumasa ti huajye soc
ja Jesusi cuando ti xa ay ba
yojol ja templo. Jaxa yeni
ch'ac ni ya tojbuca.
15 Spetzanil ja jastic jel tza-
mal huan sc'ulajel ja Jesusi,
huane yiljel ja nihuac spagre
ja judio jumasa soc ja matic
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi. Cho huane yabjel ja
jastal ja yahuanel ja yal untic
jumasa: —¡Viva ja yintil ja rey
Davidi! xchiye xta, iday, jaxa
yenlei, jel q'ue juntiro ja sco-
rajae ja yabyei.
16 Ti xa yalahue yab ja Je-
susi: —¿Mi ma xa huab ja jas
huane yaljel ja yal untic it ba?
xchi ja pagre jumasa. Ti yala
ja Jesusi: —¡Jastal mi oj cabi!
Bob ta mi ni nunca huaxa
q'uelahuex ja juun ja huen-
lexi ja ba huax yala jastal iti:
Jel toyjiya juntiro pero ja'
ni ba sti ja yal untic
jumasa, ja' sti ja ma'
huan to chuuneli.
¿Mi ma jach ni huax yala ja
yabal ja Dios ba? xchi ja Je-
susi.
17 Ja Jesusi ti sipa can ja yen-
lei. El ja ba chonabi, ti huaj
ja ba jun ch'in chonab, Beta-
nia sbiil. Ja tihui, ti staa ja
sposada ja ba huayi.

Ja Jesusi yala que mi oj
ajyuc ja sat ja higo
(Mr. 11:12-14, 20-26)

18 Ja Jesusi sacbel saj to
cumxi ja ba Jerusaleni, pero
cuando ti xa ay ja ba beji, ti
jac huain xyaba.
19 Ti yila jun steil ja higo
tey ba sti ja bej ba eq'ui. Ti
huaj sq'uel c'ubana, pero mi
ni jun sat aya. Quechan tey ja
spoohuili. Ti yalaa: —Ja huen
higo, mi ni nunca oj ajyuc ja
hua sati. Jaxa steil ja higo,
huego tacji.
20 Jaxa yilahue ja snebu-
mani, jel och juntiro ja spen-
sarei. Ti yalahuea: —¿Jasyujil
ja steil ja higo huego huego
tacji? xchiye.
21 Ti yala ja Jesusi: —Huan
c'a xa c'uanex meran, mi lom
xc'umani ja hua c'ujolex, jach
ni ja huenlexi. Oj ni bobuc
ahuujilex soc ja steil ja higo
iti. Soc mi quechanuc ja iti.
Oj bob ahualex yab ja huitzi,
elan ja ili, cax jipa baj ba yoj
jai, y oj ni c'otuca.

22 Porque spetzanil ja
jas huaxa c'anahuex yi ja
Diosi, ta huan c'a xa c'uanex
merani, oj ni aajuc ahuilexa,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ma' ac'uni
ja yateli
(Mr. 11:27-33; Lc. 20:1-8)

23 Ja Jesusi cuando och ja
ba templo, ti q'ue see yi ja
cristiano. Ti jac ja nihuac
pagre jumasa soc ja ma' ban-
quilal ay yujile ja cristiano.
Ti yalahuea: —¿Yuj ama ay
ahuatel ja huen huaxa c'ulan
ja cosa jumasa iti? Entonces,
¿ma' yaa hui ja hua huateli?
xyutaje.

24 Ti yala ja Jesusi: —Jachuc
ja queni, ay jas huax c'ana
job ahuilex. Ta huan c'a xa
hualahuex cabi, entonces oj
cala huabyex ma' yaa qui oj
c'uluc ja cosa jumasa iti.

25 Jaxa Juan it huax yaa
bautismo, ¿machunc'a yala oj
sc'ul bautizar ja cristiano?
¿Ja' ma alji yab yuj ja ma' tey
ba satq'uinali, ma ja' alji yab
yuj ja cristiano? Pero ja pa-
gre jumasa soc ja banquilal
jumasa ti ochye loil yenle
mismo: —Huan c'ax calatic
ja ma' tey ba satq'uinali, en-
tonces oj yal cabtic, entonces,
¿jaxa yuj ja mi xa c'uanex ba?
oj yutotic.

26 Iday, ta huan c'ax cho
calatic que ja' sbaj cristiano,
jel xihuel ja sbaj porque
ay modo ay jas oj yal
cabtic porque spetzanil huax
yalahue que aluman-Dios ja
Juani, xyutaj sbaje.

27 Ti yalahue yab ja Je-
susi: —Mix naaticon, xchiye.
—Entonces jachuc ja queni,
mi oj cala huabyex ma' yaa
qui ja cateli, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj chab queremtic

28 Pero maclayonic, ti xa
huala cab jasunc'a ja hua
pensarexi. Ay jun huinic soc
ay chab yuntiquil. Ja tatali
ti huaj yal yab june ja yenlei:
Cunin, cax atjanan ja yaan
c'ac'u ja ba yalajil ja tz'usubi,
xchi.

29 Pues mix c'ana huajcon
tatey, xchi ja yunin jahui.
Pero ti sc'ulan pensar ja mas
tzaani, ti huaja.

30 Jach cho huaj soc ja otro
jun yunini. Cho huaj yal yab
como jastal huaj yal yab ja
otro juni, iday, jaxa yeni: Lec
tatey, oj ni huajcona, xchi.
Pero iday, mi ni huaja.

31 Ti cho sobo ja Jesusi:
—Jaxa chahuane queremtic
jahui, ¿machunc'a sc'uan ja ya-
bal ja stati? xchi ja Jesusi.
Ti yalahuea: —Ja' ni it ma'
alji yab bajtani, como yala
que mi oj huajuc, iday, huaj
nia. Ti yala ja Jesusi: —Meran
huax cala huabyex, ja tan-
tic colector jumasa ja ma' jel
coraja huaxa huilahuexi, soc
ja ixuque jumasa mañosa, la-
jan soc mi ni nunca oj yaa
sbaje soc ja Diosi, pero iday,
ja mas tzaani, huan nix yaa
sbajea. Pero ja huenlexi, lec,
la chiyex, pero iday, mi ni
nunca huaxa c'ulanexa.

32 Ja Juan it ma' yaa
bautismo, yena ni sea huilex
ja bej ba lequi, pero ja

huenlexi, mi ac'uanex. Hasta man ahuilahuex que ja yenle ja ma' jel coraja huaxa huilahuex huan suchel ja sc'ujolei, jaxa huenlexi, mi ni t'un huaxa c'ulanex pensara. Hasta que mi ni oja c'uuquexa, iday, sea ni huilex ja bej ba mas lec ja Juani. ¡Jel ni ch'uuy juntiro ja hua c'ujolexi!

Ja loil sbaj ja tantic mal atjumi
(Mr. 12:1-12; Lc. 20:9-19)

33 Cho maclayic. Oj cala huabyex otro jun loil. Ay jun huinic, jaxa huinic jahui, ay jun yunin. Sc'ulan jun yalajil tz'usub, ti smacbaa. Sc'ulan jun sluchayub ba oj yil spetzanil ja yalaji. Jaxa yalaj jahui, ti sc'ulan trato soc chaboxe huiniquea. Jaxa mero suinquili, najat huaji.

34 Cuando ja' xa yorail ja sbaal ja alaji, ja suinquili ti seca chaboxe ja smozo ba oj huaj sc'umuc ja ma' trato ay soc ja alaj jahui ba oj cho c'ulajuc recibir ja sracion ja yeni.

35 Jaxa huinique jahui, ti syamahue ja mozo jumasa. Ja juni, smac'ahue, jaxa juni, smilahue, jaxa otro juni, xch'ojohue ton.

36 Jaxa suinquil ja alaji ti cho seca chanjoe ja smozo jumasa. Mas aaye xa huajye ja tiempo iti. Pero jun xta yabal c'ulaji yile soc ja ma' bajtan huajyei.

37 Jaxa suinquil ja alaj jahui mi xa snaa jas oj sc'uluc. Ti yalaa: Oj ma jec ja cunini. Ja cunini, bob ta oj ni sc'ul respetara, xchi ja suinquil ja alaji.

38 ¡Pero malaya! Yilahue sat ja yunini, ti cho yalahue yenle itaa: Ja iti, yen oj yii can spetzanil ja dote. ¿Jaxa mix milatic ele? Ta huan c'ax cham cujtic, quen ni oj bajuctic ja sdotea, xchiye.

39 Ti syamahuea. Ti yiaje ja ba spat alaj, ti smilahuea.

40 Cuando huax cumxi ja suinquil ja alaj jahui, ¿jas huala chiyex? ¿Jas oj yut ja huinique jumasa jahui? xchi ja Jesusi.

41 Ti yalahue ja ma' huan loil soqui: —Pues moc lom yaa sperdon. ¡A ch'ay snaajel ja mal cristiano jumasa jahui! ¡A yaa ba sc'ab ja otro cristiano ja yalaji ba oj yateltaye. Cuando oj staa ja yorail ja sbaal ja yalaji, oj ni aajuc yi ja sracion ja suinquili, xchiye ja ma' huan smaclajel ja loili.

42 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ni ma nunca huaxa q'uelahuex ja suun ja Dios ba?

Ay jun oy ba jel tzamali, pero
ja c'ulanaitzi mi huas
squitz'a, iday, jaxa oy
jau mi squitz'ahuei, ja'
mero oj yaa mas yip ja
naitzi. Ja Cajualtiqui,
yena ni sc'ulan ja iti y
jel tzamal juntiro huax
abxi,
xchi ja yabal ja Diosi.

43 Ja huenlex ja matic pagre ayexi, soc ja fariseo jumasa, cuenta ayex lec yuj ja Dios ajyi. Pero ja huego, lajan soc

toj suelto xa ayex soc ja smandar ja Diosi. Ja mandari, eso sí, ti ni aya, pero chican ja ma' huas sc'uani. Yenle ni oj ochuque cuenta soc ja Diosi.
44 Ta ay c'a ma' huas st'aspun sbaj soc ja oy jahui, jel tzatz juntiro oj yie. Pero ta ja' c'a oy tec'an eq'ue, y huax moc' ja oy jahui, eso sí, pedazo oj huajanic. Y jach ni oj huajanica ta mi xa c'uanonexi. Ja castigo, jach ni oj couc abajexa.
45 Huan yaljel lec ja loil it ja Jesusi, jaxa yabye ja yenle ja nihuac pagre jumasa soc ja fariseo, huego jac sc'ujole que yenle huax tajiye tii.
46 Ti huas sc'ana syamea, pero xihuel xihuel aye juntiro yuj ja cristiano porque huax yalahue que aluman-Dios ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja ch'ac abali

22

1 Ja Jesusi ti cho yal yabye otro jun loila:

2 —Mi cualquierauc xta ja ma' oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja ma' tey ba satq'uinali ba oj c'ulajuc mandar. Q'uelahuil jun rey cuando huax ch'ac yabalil ja yunini.

3 Ti seca ja smozo ba oj huaj yal yab spetzanil ja sloc jumasa ba oj xa jacuque ja ba ch'ac abali. Jaxa loc jumasa, mi ni june yala oj jacuquea.

4 Jaxa reyi, cho seca otro vuelta ja smozo: Caaxic. Cax alahuic yab ja loc jumasa jahui, q'uelahuilex, chapan xa huaelali. Ch'ac ta chamuc ja huacax jumasa y tzaubal lec ja ba cojleli. Chapan xa spetzanil. La xa huaanic ja ba ch'ac abal ba, utajic.

5 Pero ja loc jumasa, mi ni yaahue casoa. Huaj como jastal huas sc'ulanei. Ja tuqui huaj ba yalaj, jaxa tuqui, huaj soc ja jas huax xchonohue.

6 Jaxa tuqui, syamahue ja mozo jumasa. Yixtalaane lec hasta man smilahue.

7 Jaxa reyi, jel q'ue juntiro ja scoraja. Ti seca ja soldado jumasa. Ch'ac smil spetzanil ja milhuanum jumasa. Xchimahue c'ac' ja xchonabilei.

8 Ja reyi ti yal yab ja smozo jumasa: Ja ch'ac abali, chapan xa nia, jaxa loc jumasa ajyi, jel maloe juntiro. Pero como mi ni sbejuc oj jacuque ajyia.

9 Pero caaxic. Cax ja ba nihuan beji. Chican ma' huax ec' ja tihui, locohuic jani. A jacuque ja ba ch'ac abali, x'utjiye.

10 Ti huaj ja mozo jumasa. Huajye ba calle. Chican ma' staahue, sea mal cristiano, sea lequil cristiano, pero stzomohue nia. Jaxa naitz ja bay ja ch'ac abali but'iye juntiro ja loc jumasa.

11 Ti xa och jan ja reyi. Sq'uela lec ja sloc jumasa iday, yila jun huinic. Mi slapunejuc ja sc'u ba ch'ac abali.

12 Ti yala ja reyi: Jaxa huen camigo, ¿jasyuj ja jach jacya mi alapunejuc ac'u ba ch'ac abali? Jaxa huinic jahui, mi ni jun palabra c'umani.

13 Jaxa reyi, ti sc'ulan

mandar ja smozo jumasa:
Chuyuhuic ja huinic iti.
Pujtzinic el ja ba q'uiq'uinali.
Ja tihui, jel ja oq'ueli. Oj ni
sc'ux ja yeja, xchi ja reyi.
14 Meran nia, jel jitzan ja
ma' locobali, pero ja ma' oj
tzaajuqui, jel ni t'usana, xchi
ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ta sbej oj yae ja contribucioni
(Mr. 12:13-17; Lc. 20:20-26)

15 Ja fariseo jumasa ti och
yii yabal sbaje siquiera bi
jastal oj yaahue el sti jun pal-
abra ja Jesusi.
16 Jayuj ti secahue ja
suiniqui soc ja yamigo ju-
masa ja rey Herodesi. Hauj
yie loil ja Jesusi, ti yalahuea:
—Maestro, huax naaticon
que ja jas huaxa huala ja
hueni, puro meran. Huen
huaxa jea bay ja sbej ja Diosi,
pero meran. Mi la xiu yuj
ja cristiano soc mi tzaubaluc
ahuuj.
17 Jayuj jac jobticon ahui,
¿lec ama oj caatic yi contribu-
ción ja gobierno Cesari, ma
miyuc? ¿Jas la chi ja huen ba?
18 Ja Jesusi jac sc'ujol ja-
sunc'a huas sc'ulane pensari,
que toj malo ja sc'ujolei, ti
yalaa: —Ja huenlexi, toj chab
cara ayex. ¿Jas sbej ja huax
jac ac'uluconex probari?
19 Jea qui jas taq'uinil
huaxa tupuhuex ja contribu-
cioni, xchi ja Jesusi. Ti seahue
yi jun taq'uin sbiil denario.
20 —¿Ma' s'olom ja iti? Jaxa
sletraili, ¿ma' sc'ulan? xchi ja
Jesusi.
21 —Ja' sbaj gobierno Ce-
sari, xchiye. —Entonces ta
ja c'a sbaj gobierno Cesari,
aahuic yi ja César ja ba sbaji,
jaxa jas sbaj ja Diosi, aahuic
yi, x'utjiye.
22 Jaxa ch'ac yal ja iti, cham
yabye juntiro. Ti xa spila
sbaje soc ja Jesusa. Ti hua-
jyea.

Ja Jesusi yala jastal oj aaji sac-huuc ja cristiano
(Mr. 12:18-27; Lc. 20:27-40)

23 Ja Jesusi ja mismo c'ac'u
jahui, ti cho jac jobjuc yi yuj
chaboxe huinique. Saduceo
huax aaji sbiiluque, jaxa yen-
lei mi huas sc'uane ta huas
sacui ja scuerpo ja cristiano
ja ba otro lado huax chamyei.
24 Ti yalahuea: —Maestro,
ta ay c'a jun huinic huax
chami, huax yaa can ja
xcheumi, pero mey yun-
tiquile, jaxa Moisesi yaa
smandar que oj iijuc ja
xcheum ja chamhuiniqui
yuj ja yijtz'in huiniqui. Jaxa
yuntiquil ja yenlei, que oj bi
aljuc que ja' bi yuntiquil ja
chamhuinic banquilali.
25 Ma oj caltic que ti bi aye
jmoctic ja jucuane yermano
sbajei. Ja banquilali nupani,
pero chami. Mi ni jun yun-
tiquil cana. Jaxa xcheumi, ja'
ita yiaj ja xchabil yijtz'ini.
26 Ja jastal sc'ulan ja ban-
quilali, jach cho sc'ulan ja
xchabili. Soc jach ni ja yoxili.
Jach ni cho ec' scajcajile ja
sucuanilea.
27 Ti xa cho cham ja
xcheumea.

28 Jaxa ba otro lado, cuando
oj sac-huuc ja scuerpoei,
¿machunc'a mero oj yii ja ixuc
jau ba? Porque spetzanile
xcheumane ja ba luumi, xchi
ja saduceo jumasa.
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja
petzanilex mi ni jas huaxa
naahuex t'usana. Mi xa
huabyex sbej ja slibro ja
Diosi. Mi huaxa c'uanex ja
yip ja Diosi.
30 Porque cuando oj
sac-huuc ja scuerpo ja ma'
huax chamyei, mi xa oj to
ajyuc nupanel. Mi xa oj to
aajuc nupanuque. Ja tihui mi
xa ma' oj yii sbaje. Oj ajyuque
jastal ja ángel jumasa ja ba
satq'uinali.
31 Pero ja Diosi yala ni que
oj ni sac-huuc ja ma' huax
chamyei. Bob ta mey xa
q'uelahuex ja suuni:
32 Ja queni sDioson ni ja
Abrahami, sDioson
ja Isaqui, sDioson ja
Jacobi,
xchi ja yabal ja Diosi. Como ja
Diosi, mi huax yila ta ay ma'
chamel. Puro ni sac'an huax
yilahuotica, xchi ja Jesusi.
33 Cuando yab ja cristiano ja
jastal iti, jel och ja spensare ja
jas huan seejel ja Jesusi.

Ja mandar mas nihuani
(Mr. 12:28-34)

34 Pero ja fariseo cuando
ch'ac yabye que canye jac'an
ja saduceo jumasa, ti cho
huajye jun nole ja yenlei.
35 Ay june ja yenlei, jel vivo.
Jel huas snaa soc ja smandar
ja Moisesi. Oj bi sc'ul probar
ja Jesusi. Ti soboa:
36 —Maestro, ja ba spet-
zanil ja smandar ja Moisesi,
¿bay ja mas t'ilani? xchi.
37 Ti yala ja Jesusi: —Yaj
oja huab ja Huajual Diosi soc
spetzanil ja hua c'ujoli, soc
spetzanil ja hua hualtzili, soc
spetzanil ja hua pensari.
38 Ja mandar iti, ja' mero
mas t'ilan soc mas nihuan.
39 Soc ay otro mandar oj
slaj ja iti: Ja jastal huaxa yajta
baj ja huen mismo, jach oja
yajta ja hua moji.
40 Ta mi c'a ayuc ja chab
mandar jahui, lom ni ja
tuc smandar ja Moisesi soc
lom ni ja jas yala ja otro
aluman-Dios jumasa. Mas jel
t'ilan ja chab mandar jahui,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sobo yi ja cris-
tiano ma' yintil ja Cristo
(Mr. 12:35-37; Lc.
20:41-44)

41 Como ti ni tzomane ja
fariseo jumasa, ja Jesusi ti
sobo yilea:
42 —Ja Cristo, ¿jas la chiyex
soc ba? ¿Ma' yintil ba? Jaxa
yenlei: —Pues ja' ni ja yintil ja
rey Davidi, xchiye.
43 —Pues meran nia, pero
mi cualquierauc. Ay jas yala
ja Davidi, pero julbesnubal
yuj ja Santo Espíritu. Ata hua-
bilex:
44 Ja Dios Tatali ti yal yab
ja Cajual Cristoi:
Quechan ja huen oj
ajyuc ja huatel mas
tzatz. Oj caa ba yib
ac'ab ja hua condra
jumasa, x'utji.
45 Ja huabyex que yajualan
ja Cristo ja rey Davidi, iday,

yena ni yintila, ¡pero mi tox
manxi ja ora jahui! ¿Jastal xa
ay ja jahua? xchi ja Jesusi.
46 Ti ch'ac canuque jac'ana.
Masan ja c'ac'u jahui ti scomo
sbaje juntiroa. Mi xa ma'
huax yaa sbaj ba oj sc'ul pro-
bar ja Jesusi.

Ja fariseo soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi alji yab ja smulei

(Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54, 20:45-47)

23

1 Ja Jesusi ti yal yab ja jun
nole cristiano tey tihui soc ja
snebuman jumasa:
2 —Ja fariseo jumasa soc ja
matic huas sea ja smandar
ja Moisesi, ja' ni xchole huas
seahue ja smandar ja Moi-
sesi.
3 Bueno, ja jas huas sea
huilex soc ja stiei, c'uanic,
pero ja jastal ja smodoei, moc
atzajlayex. Jel tzamal ja jas
huax yalahuei pero iday, mi
huas sc'ulane.
4 Lajan soc huas stz'alahue
yi jun nihuan scarga ja cris-
tiano, ti huax ya scuchea,
jaxa yenlei, jach xta xbuch-
buniye eq'ue.
5 Spetzanil ja jas huas
sc'ulane ja yenlei, siquiera ba
lec oj iljuque yuj ja cristiano.
Jaxa yal scajone huas smo-
chohue ja ba spatanei, mas
jel xa nihuan huas sc'ulane
ja huego. Jach ni ja snich
ja sc'uei, mas najat huas
sc'ulane.
6 Jaxa huax huajye ba jun
huaelal, huan ita sq'uelahue
ja lugar ja ba mas tzamali.
Jach ni ba yoj yiglesiaei, ti ni
huax huajye ja ba huax och
culan ja ma' ay yateli.
7 Jaxa ba plaza, jel sgus-
toe oj jac tajuc sc'abe. Huas
sc'ana oj aljuc yabye: Mae-
stro, Maestro, oj utjuque.
8 Pero ja huenlexi, mi lom
x'oc' ac'ujolex que oj aljuc
ahuabyex Maestroil. Ay ni
hua Maestroex meran ni,
pero quechan june, ja' ni ja
Cristoi. Jaxa huenlexi, puro
ahuermano abajex.
9 Soc quechan june ja
hua tatexi, ja' ni ja ma' tey
ba satq'uinali. Mi lom jel
xa huiajex snihuanil jun
cristiano ba mi sbejuc oja
tatuquexi. Moc lomuc hua
ochuquex diosil jun cristiano
ja ba luumi.
10 Moc lomuc ac'anex que
oj aljuc ahuabyex jepeil
porque quechan june ja hua
jepeexi, ja' ni ja Cristo.
11 Pero ja huenlexi, ja ma'
yutzil sc'ujol huas scolta ja
yermano, ja yeni, mas ni-
huan oj iljuc yuj ja Diosi.
12 Pero ja ma' jel nihuan
huax yaa sbaji, ch'in ni oj aaji
huajuca. Pero ja ma' huax
yaa sbaj ch'ini, jel nihuan oj
aaji huajuc.
13 ¡Ay pobre ja huenlex ja
huanex seejel ja smandar ja
Moisesi! Jach ni ja huenlex
fariseo, ¡toj chab cara ayex!
Huaxa macahuex sbej ja cris-
tiano ja ma' huas sc'ana oj
yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.
Mi xa huaa bajex ja huen-
lexi, jaxa ma' huas sc'ana yaa
sbaji, huaxa comohuex.

14 ¡Ay pobre ja huenlex ja
huanex seejel ja smandar ja
Moisesi! Jach ni ja huenlex
fariseo, ¡toj chab cara ayex!
Huaxa japahuex yi ja snaj
ja viguda jumasa, entonces
ti huax och ac'umuquex ja
Diosi, pero albel juntiro.
Ja jastal jahui, oj ni aajuc
ahuilex ja ba mas nihuan ja
castigo.

15 ¡Ay pobre ja huenlex
ja matic huanex seejel ja
smandar ja Moisesi! Jach ni
ja huenlex fariseo, ¡toj chab
cara ayex! Eso sí, c'atan xta
ayex eq'ue. Hasta huaxa
c'utzuhuex ja mari huala
huajyex ja ba lugar jumasa
siquiera oj sc'uuc ja cristiano
jastal huaxa c'uanex ja huen-
lexi. Iday, cuando huax ch'ac
sc'uuquei, yuj ja hua tz'acatal
ja huenlexi, huax jomye mas.
Eso sí, lajan soc ja' amojex
ja diablo ja huenlexi pero ja
yenlei, ¡mas to pegor huax
hua huajuquex!

16 Ja huenlexi, lajan soc mi
xa huila jastal huanex bejyel.
Jach ni ja cristiano, jel huaxa
lolayex juntiro. Ata jasunc'a
huaxa hualahuexi, quera oj
c'uajuc ahuilex ja jas huaxa
hualahuexi. Quechan ta ay
c'a ma' huas staa ti' ja templo,
ja jahui, mi jas yioj la chiyex.
Pero ta ja' c'a yoroil ja templo
huas staahue tii, ja jahui, oj ni
c'ot smeranila, la chiyex. Jach
huaxa lolayex ja cristiano.

17 Ja huenlexi, jel tontoex.
Lajan soc mutz'an ja hua sa-
texi. ¿Jas yioj ja oro? Mi
c'a jauc ba yoj templo, jun
cualquiera taq'uin. Ja queni,
mas t'ilan huax cab ja templo
que soc ja oro.

18 Soc huax cho hualahuex
ta ay c'a ma' huas staa ti'
ja juegon ba huas tzicxi ja
smajtan ja Diosi, mi jas yioj,
la chiyex. Pero ta ja c'a
huax taxi ti' ja smajtan Dios
ti cajan ja ba sat ja juegon
jahui, entonces t'ilan huax
c'ot smeranil ja jas huax yala,
la chiyex.

19 Ja huenlexi, jel tontoex.
Lajan soc mutz'an ja hua sa-
texi. Yuj ja juegon jahui,
jayuj ja chante ti cajan ja tihui
huax pax smajtanil ja Diosi.
Ja juegoni, iday, mas to jel
t'ilan juntiro.

20 Ja ma' huax ya och
testigoil ja juegoni, mi
quechanuc ja juegoni. Jach
spetzanil ja jas ti cajani, ja' ni
ja smajtan ja Diosi.

21 Jaxa ma' huax ya
och testigoil ja templo, mi
quechanuc ja templo. Jach
ni spetzanil ja jas ay ba yojol
ja templo.

22 Jach ni spetzanil ja
ma' huax ya och testigoil ja
satq'uinali. Ja' ni ja lugar jau
ba jel tzamal ti culan ec' ja
Diosi, soc jach ni ja ma' ti
culan ec' ja tihui.

23 ¡Ay pobre ja huenlex
huanex seejel ja smandar
ja Moisesi! Soc jach ni ja
huenlex fariseo, ¡toj chab
cara ayex! Hasta arabueno,
hasta eneldo, hasta cominos
huaxa huaahuex lec cuenta.
Ja ba cada lajunei, ti huax
hua eluquex jujune ja ba
smajtan ja Diosi, jaxa ba mas

t'ilan ja mandari, mi ni t'un
huaxa huaahuex yi casoa.
Mi xa naa jastal oja talna
syaujulal ja hua moji. Mi ni
t'un huaxa c'uanex ja Diosi.
Jel lec huaxa huaahuex yi ja
Dios ja hua c'ulexi pero mi
lec huaxa huaahuex can jun
lado ja ba mas t'ilani.
24 Meran huax cala, lajan
soc mi xa huila jastal huanex
bejyel. Ja ba ch'ini, ja' huaxa
huaahuex caso, jaxa ba ni-
huani, mi huaxa huaahuex
caso.
25 ¡Ay pobre ja huenlex
huanex seejel ja smandar
ja Moisesi! Soc jach ni ja
huenlex fariseo, ¡toj chab
cara ayex! Ja ba spatic
ja vaso soc ja plato huaxa
sac'ahuex, jaxa yojoli, quistal
juntiro. Jach ni mero ay ja
hua c'ujolexa. Huan ni la
elc'aniyexa porque jach ni
jex c'anc'oni ahuujilexa.
26 ¡Fariseo chorocos!
Sac'ahuic bajtan ja ba yojol
ja hua vasoexi soc ja hua
platoexi, jaxa spatic, sac ni
oj ajyuca.
27 ¡Ay pobre ja huenlex ja
ma' huanex seejel ja sman-
dar ja Moisesi! Soc jach ni ja
huenlex fariseo jumasa, ¡toj
chab cara ayex! Ja' mero
amojex ja yal naitz ba campo
santo, ja snajtzil ja rico ju-
masa ja ma' huax chami. Ja
sparedeili, c'ulubal lec blan-
quear. Tojbel lec iday, ja ba
yojoli, ti but'el ja sc'aelal ja
chamhuiniqui. Jel tuu jun-
tiro.
28 Jach mero ayex ja huen-
lexi. Ja ba fuera, jel toj
huaxa jea bajex soc ja hua
mojex jumasa, pero ja ba hua
c'ujolexi, toj chab cara ayex.
Quechan cajan ac'ujolex ja
maloili.
29 ¡Ay pobre ja huenlex ja
huaxa jeahuex ja smandar
ja Moisesi! Soc jach ni ja
huenlex fariseo jumasa, ¡toj
chab cara ayex! Ja ba canele
mucan ja aluman-Dios
jumasa, jaxa huenlexi, ti
huaxa c'ulanex ja snajtzil
ja sq'uejnalei. Huax hua
tzatzjuquex lec ja ba mucane
ja matic jel toji.
30 Ti huaxa hualahuexi: Ja
lec ti xa ayotic ja yora ec' ja
aluman-Dios jumasa iti, mey
xchamyea. Ja quentiqui mi
ni nunca oj miltic como jastal
sc'ulan ja jun lame jahui, la
chiyex.
31 Ata huabil ja jas huaxa
hualahuexi, iday, ja' ni mero
ja ec' pax ta huujilex ja jun
lame jau ja ma' ch'ac smil ja
aluman-Dios jumasa.
32 Pero mi tz'icui yujile ja
smaloil ja yenle ja jau ju-
masa. ¡Aahuic xa tz'ic-huuc
qui ja huenlexi!
33 ¡Toj chanteex! Ja' amo-
jex ja chan it huax c'uxhuani.
¿Huan ma xa hualahuex ta mi
ti oj aaji ochanic ja ba in-
pierno ba?
34 Oj xa jeca huilex ja ma'
oj xchol ahuabyex ja yabal ja
Diosi. Ja yenlei ay svivoil yuj
ja Diosi. Jel huas snaahue
ja suun ja Diosi, pero an-
ima, ay ma' oja milex. Ay
ma' oj huaahuex locan ba
cruz soc ay ma' tey ba yoj
ja hua huiglesiaex ti oj och

amaq'uex leca. Jaxa tuqui,
cada lugar ja ba huax huajye,
ti nochanex ec' soca.
35 ¡Jel lec juntiro ja jas
huaxa c'ulanexi! ¡Ochanic
mas con gana! Jachuc, ¿huan
ma xa huala ta mi huenlex
oj ch'ac acuchex can ja smul
ja ma' milhuani ja najatei?
Lom ni spec'a ja xchiq'uele
ja matic toj eq'ui. Ja hua moj
milhuanum jumasa, jach ni
huane sc'ulajel ja ba mundo
desde yora milji ja Abeli.
Jach lamlamil sc'ulane hasta
smilahue ja Zacarías yunin ja
Berequiasi. Ja Abeli, jel toj
ay juntiro, jaxa Zacariasi, ti
smilahue ba templo ba stz'eel
ja juegoni. Iday, ¡ja' ni mero
amojex ja jau ma' milhuanii!
36 ¡Majlayic! Oja huilex ta mi
huen oj ch'ac atupex can ja
scastigo ja jau jumasa. Huen
xa ni cajan abajex spetzanila.

Ja Jesusi, jel lástima yila ja suinquil ja Jerusaleni
(Lc. 13:34-35)

37 ¡A jerusaleño suinquil ja
Jerusaleni! Huaxa milahuex
ja aluman-Diosi. Soc ton
huaxa milahuex ja matic
huax jecji ahuilex. Mi naben
jaye vuelta huax c'ana oj
tzomex can jastal ja gallina
huas stzomo ja yuntiquili,
ti huax yaa ba yibel ja
suech'i. Pero mi ni modo xa
c'anahuexa.
38 ¡Ay pobre ja huenlexi! Oj
xa can lutan ja hua najexi.
39 Quechan xta huaxa
huilahuonex ja huego. Eso
sí, oj to ahuilonex, pero ja ora
jahui: Stz'acatal ja ma' huax
jac yuj ja sbiil ja Cajualtiqui,
oj chianic.

Ja Jesusi yala que oj jemjuc ja templo
(Mr. 13:1-2; Lc. 21:5-6)

24

1 Ja Jesusi ti el ja ba tem-
plo. Ti xa huajuma cuando ti
ch'ac jac c'uban ja snebuman
jumasa, jaxa yenlei ti och stae
ti' ja jastaltic ay ja naitz ju-
masa ja ba templo.
2 Ti yala ja Jesusi: —¿Ch'ac
ama huilex ba? Pues ja naitz
jumasa jahui, mi ni jun ton
oj can latzana. Oj ch'ac jem
spetzanil, pero meran, xchi ja
Jesusi.

Ja jas oj ilxuc cuando mojan xa tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui
(Mr. 13:3-23; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Cuando c'otye ja ba
huitz Olivosi, ti och culan
ja Jesusi. Ja snebumani ti
huaj sc'umuque c'ubana.
Quechan ita yenle, mey otro:
—Cajual, ala cabticon ¿jas
ora oj c'ot smeranil ja jasa
hualunej cabticon ba? ¿Jas
señail oja jee cuando oj xa
jacani, cuando oj xa c'ot tic'an
ja tiempo jumasa iti? xchiye.
4 Ti yala ja Jesusi: —Aa
cuidadoex moc ma' oj slo-
layex,
5 Porque jel ja ma' oj yii
majan ja jbiili: Quen ja
Cristooni, oj chiuque. Jel ni
ja ma' oj lolajuqui.

6 Oja huabyex yabalil ja
guerra. Ja' mero oj sloil-
taye ja guerra ja cristiano ju-
masa pero moc lom chamuc
ac'ujolex porque t'ilan ni oj
c'ot smeranil spetzanil ja ita.
Pero ja jahui, mi to jauc ja
mero oj c'ot tic'an ja tiempo.
7 Ja lugar jumasa, puro
coraja oj yil sbaje. Ja go-
bierno jumasa oj ochuque
pleito. Oj cho jacuc ja
chamel jumasa, pero mi
cualquierauc. Jel oj ajyuc ja
huaini, jaxa ba tuctuquil ja
lugari, jel oj ajyuc ja templori.
8 Pero ja seña iti, huan
tox och q'ueuc, pero ja mas
tzatzi, tzaan to ay.
9 Ja hua condraexi, ja'
sgusto ba oj yaa huilex ja
huocoli. Oj smilex. Cuando
huax yilahuex ja cristiano,
lajan soc ja sat tz'i oj yilexi,
pero jayuj ahuiojex ja jbiili.
10 Jayujil jitzan oj snaq'ue ja
jbiil ja ora jahui. Jitzan oj yaa
endregal ja smoji. Jel coraja
oj yil sbaje ja cristiano.
11 Jel ja ma' oj stoy sbaj que
aluman-Dios bii. Oj slolaye
jitzan ja cristiano.
12 Oj jelxuc juntiro ja mal-
oili. Ja ma' yaj huax yab ja
Dios ajyi, tacal tacal oj ch'ay
sc'ujole.
13 Pero ja matic oj cuch yu-
jil ja huocoli hasta man xc'ot
tic'an ja tiempo jahui, yenle
ni ja ma' oj c'ulajuque librari.
14 Jaxa yajc'achil loil it
jastal huan xa sc'ulajel
mandar ja Diosi, ja loil iti oj
ch'ac pucxuc ja ba spetzanil
ja lugari. Cada lugar oj ch'ac
cholxuc yabye ja suinquili.
Cuando ch'ac ta pucxuqui, ti
xa oj c'ot tic'an ja tiempo ita.
15 Naahuic que ja cuando
huaxa huilahuex ja cosa jau
jel quistal juntiro tey ba yojol
ja templo jau mi cualquier-
auqui, entonces mi xa na-
jatuc ay ja chamel ch'aqueli.
Ja aluman-Dios Daniel staa ni
ti' ja cosa iti, jaxa ma' huas
sq'uela ja suun ja Danieli, a
yab sbej.
16 Jaxa suinquil ja Judea,
cuando huax yilahue ja tan
quistal cosa jahui, aa xa
spaque ajnel ba huitz.
17 Ja ora jahui, ta ay c'a ma'
tey ba xchabil lame ja naitzi,
cuando huax coi, toj eq'uel a
huajuc. Moc xa lom jas oj och
yii ja ba yoj snaji.
18 Jaxa ma' tey ba huitzi,
moc xa lom oj cumxuc oj huaj
yii ja sc'ui.
19 ¡Jel ajul ja sbaj ja ma'
cuchan yuj ja nihuac chameli
soc ja ma' ay to yioje ja yal
alatz huan to chuuneli.
20 C'anahuic yi ja Diosi
cuando ora oja paquex ajneli
que mi jauc stiempo chee soc
mi jauc ja sc'ac'uil ja jijeli.
21 Porque ja huocol iti, jel
tzatz juntiro. Quechan huo-
col mas tzatz ja iti masan cu-
jlaji ja satq'uinali soc mi ni
nunca oj jac otro vuelta ja
jastal iti.
22 Ja huocol jau jel tzatzi, mi
c'a com tic'anuc t'usan, mi ni
june ma' oj cuch yuja. Pero
como ay to ni ma' stzauneji,
jayuj huan to sbisjel t'usan ja
huocoli.
23 Pero ta ay c'a ma'

huax jac yala huabyex:
Q'uelahuilex, jul bi ja il ja
Cristo, ma q'uelahuilex, ti
bi aya, pero moc lomuc
ac'uuquex.
24 Ay ni ma' oj yal que
Cristoa soc ay ma' oj stoy
sbaj que aluman-Dios bi. Oj
sea huilex jitzan cosa ba mi
ni nunca ahuilahuex. Oj
bob sc'uluque jitzan milagro.
Hasta ja ma' tzaubal ni yuj ja
Diosi oj slolaye.
25 Pero con tiempo huax
cala huabyex.
26 Ta huan c'ax yala
huabyex: Q'uelahuile, ja
Cristo ti bi ay ba ch'ayan
lugar, ta xchiye c'a, moc
lom huajanic. Ta huan c'ax
yalahue: Q'uelahuile, tey ba
yoj naitz, ta xchiye c'a, moc
lomuc ac'uuquex, porque
lom nia.
27 Porque cuando ora oj
cho cocon jan otro vuelta ja
ba satq'uinali, jel tuc juntiro.
Jach oj jacon jastal huax lijpi
ja chamtzelau huax ya lijpuc
juntiro ja satq'uinali. Y mi ni
june ma' mi oj yile. Jach oj
cho cocon jani.
28 Jaxa ora jahui, chican jas
tiq'ue mulali, pero t'ilan ni oj
ch'ac c'ulajuc castigar como
jastal jun chamel cahuu huax
co jun montón sbaje ja useji,
huax ch'aca ele.

*Ja jastal oj cho jacuc ja ma'
co jan ja ba satq'uinali*
*(Mr. 13:24-37; Lc.
21:25-33; 17:26-30, 34-36)*

29 Cuando huax ch'ac ja
huocol ja c'ac'u jumasa jahui,
huego huego oj tupuc ja
c'ac'u, jaxa luna, oj ch'acuc,
jaxa c'anal jumasa, oj ch'ac
lujbajuc con ja ba satq'uinali.
Oj ni ch'ac syoopes ja yip
ja Dios jel tzatz ay ja ba
satq'uinali.
30 Ti oj iljuc jun nihuan
seña ja ba satq'uinali. Ja seña
jahui, yuj ni huanon xa coel
jana. Jaxa cristiano jumasa
ja ba luumi, tuctuquil ja ya-
balei, naca xta oj st'uxpuc ja
sc'abei. Oj yile ti huanon coel
jan ja ba asoni soc huanon xa
mandar. Oj lijpucon lec.
31 Oj cal yab ja cangel
jumasa que tzatz lec oj ya
oc' ja corneta, ti oj stzom
sbaj spetzanil ja ma' tzaubal
cuji. Oj stzomtalauc sbaje
ja ba xchanil xchiquin ja
satq'uinali, ja ba spetzanil ja
lugar jumasa.
32 Q'uelahuil ja steil ja higo.
Ay jas oj ca jac ac'ujolex soc
ja te' jahui. Cuando huaxa
huilahuex yaau xa sc'abi, yuj
oj xa eluc ja spoohuili, ti
huaxa naahuex que q'ue ta
stiempo jai.
33 Jachuc, cuando huaxa
huilahuex spetzanil ja cosa
iti, naahuic que jel xa mojan
ja tiempo ja huocol jahui. Ja'
xa nia.
34 Huax cala, pero meran,
ja jun lame cristiano jahui
mi oj chamuque masan to
huax c'ot smeranil spetzanil
ja jastal jahui.
35 Ja satq'uinali soc ja lu-
umi oj ni ch'acuca pero ja
jas huax cala, t'ilan ni oj c'ot
smeranila.
36 Pero ja c'ac'u jahui, soc ja
mero yorail oj ec'uc ja cosa ju-
masa iti, mi ni june ma' huas

snaa, mi ni ja ángel jumasa
tey ba satq'uinali. Quechan
ja Dios Tatal oj snae.
37 Ja jastal ja tiempo jumasa
jau ja ti ajyi ba luum ja Noeji,
jach ni oj ajyuc ja cuando la
coyon jan ja ba satq'uinali.
38 Ja tiempo jau mojan xa
oj jacuc ja butjai, ja cristiano,
jun xta ja smodoei. Huax
huaaye. Huax nupaniye.
Huax aaji ch'ac yabalile. Jach
sc'ulane hasta c'ot ja c'ac'u
jau och ja ba barco ja Noeji.
39 Mi ni t'un yabye sbej
ja jas alji yabyei. Hasta yi-
lahue meran jac ja butjai, ti
xa sc'uanea. Cuando huane
xa huajel jai, ti snaahue que
meran nia. Jach oj cho ajyuc
otro vuelta cuando ora oj cho
cocon jan ja ba satq'uinali.
40 Ti aye chab huinique ja
ba huitzi. Ja juni oj iijuc, jaxa
juni, oj aajuc cani.
41 Y otro chab ixuc, jun ta
aq'uinte huane chee. Ja juni
oj iijuc, jaxa juni, oj aajuc
cani.
42 Chapan ajyanic porque
mi xa naahuex jas ora oj
jacuc ja hua Huajualexi.
43 C'ulanic t'un pensar. Ja
statalil ja yoj naitzi, ta huan
c'a snaa jas ora oj jac ja la-
groni, oj smacla. Mi oj yaa ja
snaj ba oj ochuc ja lagroni.
44 Jachuc ja huenlexi.
Q'uelan jacan ajyanic.
Cuando mi jauc huaxa
c'ulanex pensari, ja' mero
c'ac'u oj cho cocon jan ja ba
satq'uinali.

Ja loil sbaj ja lequil mozo soc ja mal mozo
(Lc. 12:41-48)

45 Jun ajualal, mi
cualquierauc ja smozo oj yaa
yi ba sc'ab ja snaji. Ja mero
yorail ja huaeli, ja' xchol oj
yil ta huax ch'ac yii ja suaele
spetzanil ja matic tey ba yoj
naitzi. Ja mozo jahui jel huax
c'uaji soc jel toj ja spensari.
46 Ta jach c'a huan sc'ulajel
tola vida, cuando xul ja ya-
juali, jel lec oj iljuc juntiro.
47 Seguro oj ni aajuc ba
sc'ab spetzanil ja tiempo ja
jas yioj ja ajualali.
48 Pero ta ay c'a jun mozo,
yajni huax yila huax huaj ja
yajuali, huan c'ax yala: Ja ca-
juali, mi baq'uin oj cumxuc,
ta xchi c'a,
49 Ti huax och yixtalauc ja
smoj mozoili. Huas smojan ja
yacbum jumasa. Huas smo-
jan huael, huas smojan yuu-
jel trago.
50 Iday, cuando mi jauc
huas sc'ulan pensar, huan
tox huaj yile, tey ja yajuali.
Mi ni t'usan huas snaa ta oj
xa jacuc ja ora jahui.
51 Jaxa ajualali, jel tzatz
oj yaa yi ja scastigo. Ti
oj nutzjuc soc ja matic toj
chab cara ayi, jaxa tihui, puro
oq'uel. Oj xta jechjeljuc ja
yejei yuj ja jel ja huocoli.

Ja loil sbaj ja lajune soltera

25

1 Ja c'ac'u jau oj ochuc ja
cristiano ja ba lugar ja ba
huas sc'ulan mandar ja ma'
tey ba satq'uinali, lajan soc
ja jastal sc'ulunej ja lajune

soltera. Yiaje cada jujune ja
scandilei, ti elyea. Huajume
ja ba jun ch'ac abal ba oj smo-
jtaye ja nupanumi.
2 Ja soltera jumasa, ja jo-
huanei, jel bobae, jaxa jo-
huanei, lista xta aye.
3 Ja soltera ja ma' jel bobaei,
jel tanteado yioj ja sbaal ja
scandilei,
4 Jaxa ma' lista, but'el yioj
ja scandilei, y cho yiaje otro
pilan.
5 Ja nupanum it trato ay
oj huaj staei, iday, mix julye.
Jaxa soltera jumasa jahui jac
snecuele. Ti och ja suayelea.
6 Iday, como nalan acual ti
yabye jun ahuanela: ¡Ti xa
huax jac ja nupanumi! Cax
xa taahuic, x'utjiye.
7 Ti q'ueye spetzanilea. Ya
ajluc ja scandilei.
8 Pero ja johuane ja ma' jel
bobaei ti yalahuea: Aa quiti-
con t'usan ja sbaal ja hua can-
dilexi. Huan xa tupel ja jbajti-
con tac, xchiye.
9 Jaxa matic lista ti
yalahuea: Mi ma yena. Ta
huan c'ax caaticon ahui, mi
ni ja jbajticoni, mi oj yae. Mas
lec, cax manahuic ja ba huax
chonxi, x'utjiye.
10 Ti huajyea. Iday, mi tox
c'otye cuando jul ja nupan-
umi. Jaxa ma' lista xta ni ayei,
ti xa huaj soc ja nupanumi. Ti
c'otye ja ba oj ajyuc ja ch'ac
abali. Ti xa lutji can ja puer-
taa.
11 Jaxa mas tzaani, c'otye
ja johuane ja ma' jel boba,
ti yalahuea: Cajual, cajual,
jama quiticon ja puerta,
xchiye.
12 Pero ja nupanumi ti
yalaa: Ja smeranili, mi nix
naa bajexa, xchi.
13 Ti xa yala ja Jesusi:
—Jachuc ja huenlexi, q'uelan
jacan ajyanic porque mi ni
oja naex jas ora oj cocon jan
ja ba satq'uinali.

Ja loil sbaj ja ma' yiaj can ja taq'uini

14 Ja huenlex ja matic man-
dar xa ac'ubalex yuj ja ma'
tey ba satq'uinali, lajanex soc
ja smozo jun ajualal. Ja
ajualal jahui huajum xa ba
jun lugar ba najat lec. Pero ja
mi tox huaji, ti huas spaya jan
ja smozo jumasa. Huax yaa
can ba sc'ab ja jas yioji.
15 Ja june ja smozoi yaa
yi joe mil peso, jaxa otro
jun smozo, yaa yi chab mil
peso, jaxa otro jun smozo,
quechan jun mil peso yaa
yi. Ja jun jel vivo, yaa yi
mas, jaxa chahuane ma' mi
jel vivouqui, menos yaa yi.
Yajni ch'ac spil can ja staq'uin
ja ajualal jahui, ti xa huaj na-
jat leca.
16 Ja ma' sc'ulan recibir ja
joe mil peso jahui ti huaja.
Huaj ya atjuc ja staq'uini.
Huaj to yile, ay xa yioj otro joe
mil peso mas.
17 Soc jach ni ja jun mozo
jau aaji can yi chab mil peso.
Sc'ulan ganar otro chab mil ja
yeni.
18 Pero ja ma' aaji can yi
quechan jun mil peso ti huaj
smuc can ja ba luumi. Huaj
snac' can lec ja staq'uin ja ya-
juali.

19 Jaxa yajual ja mozo
jumasa, cuando albi ta jan
lequi, ti xa jula. Ti xa sobo
yi ja smozo jumasa jastal ay
ja scuentaei.
20 Ti jac ja ma' sc'ulan
recibir joe mili. Cho yiaj
jan otro joe mil: Cajual, ja
huaa can qui joe mil peso.
Oj xa jc'uluc ahui entregar ja
huego. Caa ta ni pojxuc ahui
otro joe mil, xchi ja mozo
jahui.
21 Ti yala ja ajualali: Pues
jel lec juntiro. Jel lequil
huinica juntiro. Jel lec ja hua
huateli. Jel t'usan caa hui
pero jel lec ja jas ac'ulan so-
qui. Ja yaani oj caa hui, pero
jitzan. Ja queni ahuajualon
y jel gusto ayon juntiro. Jach
ajyan gusto ja hueni, x'utji.
22 Ti jac ja mozo jau ja ma'
aaji can yi chab mili: Cajual,
ja huaa qui chab mil peso.
Oj xa jc'uluc ahui entregar ja
huego. Caa ta ni pojxuc ahui
otro chab mil, xchi.
23 Ti yala ja ajualali: Pues
jel lec juntiro. Jel lequil
huinica juntiro. Jel lec ja hua
huateli. Jel t'usan caa hui
pero jel lec ja jas ac'ulan so-
qui. Ja yaani oj caa hui, pero
jitzan. Ja queni ahuajualon y
jel gusto ayon juntiro. Jach
ajyan gusto ja hueni, x'utji
yuj ja yajuali.
24 Ti jac ja mozo ja ma'
sc'ulan recibir quechan jun
mil peso: Cajual, huax naa
que c'ac'al huinica. Pavor
huaxa huiaj sbaal ja hua
hualaji, iday, mi ahuateluc ja
huena.
25 Jayuj huaj mus can luum
ja taq'uin ja huaa can qui.
Huanon xihuel ahuuj jayuj
huan xax c'ulan entregar
ahui, xchi ja mozo jahui.
26 ¡Ay mozo, jel malo jun-
tiro ja hua c'ujoli! Mero jara-
gana juntiro. ¡Entonces pavor
huala huaayon ta jachuqui!
Mi quenuc huas tz'unu ja
calaji. Jach huana yaljel cabi.
27 Mas lec oj elan ajyi ja lec
huaa to och qui ba banco ja
jtaq'uini. Ja tihui oj alinuc.
Anima quechan t'usanuc ja
yal oj c'ul recibir ajyi, xchi ja
ajualali.
28 Ti yal yab ja tuc mozo ju-
masa: Japahuic yi ja taq'uin
jahui. Ja' oj yii ja ma' yioj
lajune mil peso,
29 Porque ay cristiano ay ni
jas yiojea, y ay ni jas oj aajuc
yi masa. Ay ni jas mas oj
sbajuquea. Cho ay cristiano
jel t'usan ja jas yiojei, pero ja
t'usan jahui, oj japjuc yile.
30 Jaxa mozo iti, nujtzinic el
ja ba yoj q'uiq'uinal. Y ¿jas
yateluc cuj? Mix maconi tac.
Eso sí, ja tihui jel ja oq'ueli. ¡A
huaj ya jechjeljuc ja yeji! xchi
ja ajualali.

Ja jastal oj ch'ac iijuc cuenta ja cristiano

31 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja
queni oj ni cho cocon jan ja
ba satq'uinali, jaxa ora jahui,
oj ni lijpucon juntiroa. Ja'
ni jmoj spetzanil ja ángel ju-
masa. Ti oj tul ja catel jau mi
cualquierauqui.
32 Jaxa ba sti jsati, ti oj
tzomjuque spetzanil ja suin-
quil ja lugar jumasa. Jaxa
queni oj ch'ac jpile. Ja jastal

jun talnachej huax yaa pilan
ja xcheji soc pilan ja chibo
jumasa, jach oj c'uluc ja quen
ja ora jahui.
33 Ja ba lado stojol jc'abi, ti
oj caa ja jcheji, jaxa ba lado
surdero jc'abi, ti oj ch'ac caa
ja chiboi.
34 Ja ora jahui, quena
ni hua reyonexa. Oj c'ul
mandar. Oj cal yab ja ma'
tey ba lado stojol jc'abi:
Q'uelahuilex, ja huenlex ja
ma' ahuiojex ja sbendicion ja
jTati, laic xa. La ochanic ja ba
huas sc'ulan mandar ja Diosi.
Ja mi tox cujlaji ja satq'uinali,
jach ni st'ujpinex ja Diosi ba
ti oj ajyanic ja tihui.
35 Ja yora jel huain xcabi, ja
huaahuex huaacon. Cuando
taquin jtii, ja huaahuex cu ja'.
Cuando ula ayon ja ba hua
lugarexi, ja locohuonex ja ba
hua najexi.
36 Meyuc ja jc'ui pero
ja huaahuex qui ja jc'ui.
Cuando maloaxiyon, huaj
ahuilonex. Cho lutjiyon
preso pero huaj ahuilonex.
Jach oj cal ja ora jahui.
37 Jaxa jun c'ole matic naca
toj ayei, ti oj yalea: Cajual,
pero mi ni nunca quilaticon
huain xa huab tac. Mi ni ba
caaticon ahui ahuaeli. Ala
cabticon ba, ¿jas ora caati-
con ahui ja' oja huu cuando
taquin ati' ba?
38 Cuando huana ulataneli,
huaxa huala que jlocohuati-
con ja ba jnajticon. Pero lajan
soc mi jc'ulanticon ahui jach
tac. Mi ni nunca quilaticon
que meyuc ac'u soc mi caati-
con ahui.
39 ¿Jas ora maloaxiya ba?
¿Jas ora lutjiya preso? ¡Mi ni
huaj quilaticon tac! Jach oj
yal ja jun c'ole ja ma' toj ayei.
40 Como quena ni reyon ja
ora jahui, quena ni ayex ba
jc'aba. Ti oj cala huabyexa:
Pero jachuc ac'ulanex tac.
Mi quenuc mismo, pero
lajan soc quena nia. Ja
mero smeranili, ja c'ulanex
yi ja quermano iti, jaxa
yeni bob ta mas ch'in que
apetzanilex, pero quena ni
hua coltayonexa.
41 Jaxa jun c'ole tey ba jsur-
dero, ti oj cal yabyea: Elanic
ja ba jtz'eel ja huenlexi. Na-
jat juntiro ni ahuiojonexa,
oj cute. Ti oj ajyanic ba
yoj c'ac' jau ba mi ni nunca
oj tupuqui. Ja c'ac' jahui,
ac'ubal ni ba oj ajyuc ja dia-
blo soc ja smozo jumasa.
42 Ja yora huain xcabi, mi
ni jas ahuaahuex qui t'usana.
Cuando jel taquin juntiro ja
jtii, mi ni t'un ja huaahuex
quia.
43 Ula ayon ja ba hua lu-
garexi pero mi ahuaahuex
qui majan ja hua najexi. Ja
huilahuex que basanon pero
mi ni ahuaahuex qui jc'ua.
Maloaxiyon, ti ajyiyon lutan
preso, pero mi ni t'usan huaj
ahuilonex. Jach oj cal yabye
ja ora jahui.
44 Ti oj yal ja jun c'ole
jahui: Pero Cajual, mi ni
t'un quilaticon que huain xa
huabi, que taquin ati'. Mix
naaticon ta jacya ulatanel.
Mi quilaticon ta ajyiya basan.
Mi cabticon ta maloaxiya,

mi ni ta lutjiya preso. Mi
ni t'usan huax naaticon ta
mey xcoltayaticon, oj chiuc
ja yenlei.
45 Q'uelahuilex ja jun quer-
mano iti. Ja yeni mas jel
ch'in juntiro ahuilahuex. Mi
acoltayex. Pero mi yenuc.
Quena nia.
46 Ja jun c'ole ba jsurderoi,
ti oj huajuc ja ba lugar jau
ba mi ni nunca huax ch'ac
ja castigo, jaxa jun c'ole ja
ma' toj ayei, oj ochuque ja ba
lequil vida ba mi ni nunca oj
ch'acuc, xchi ja Jesusi.

Chapji yabalil ja Jesusi
(Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

26

1 Cuando ch'ac ta aljuc
yabye jachuc ja cristiano yuj
ja Jesusi, ti xa cho yal yabye
ja snebuman jumasa:
2 —Huan ni xa naahuex
que jel xa mojan ja
syalq'uinali. Quechan xta
chab c'ac'u huas sc'ana.
Meran nia, ti coyon jan ja
ba satq'uinali pero ja mero
sc'ac'uil ja q'uini, ja' mero ora
jau oj c'ulajucon endregar
ba oj aajucon locan ba cruz,
xchi.
3 Ti stzomo sbaje ja nihuac
spagreil ja judio jumasa soc
ja ma' banquilal ay yujile ja
cristiano. Ti ch'ac huaj sta
sbaje ja ba spatioil ja snaj
ja pagre mas nihuani, Caifás
sbiil.
4 Ti och yii yabal sbajea
jastal oj bob syame ja Je-
susi pero ch'aban ti' abal oj
sc'uluque ba oj bob smile.
5 Ti yalahuea: —Pero mi
jauc ja sc'ac'uil ja q'uini
porque ja cristiano, ay modo
oj q'uecotic soc pleito, xchiye.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mr. 14:3-9; Jn. 12:1-8)

6 Jaxa yen ja Jesusi ti huaj
ba jun yal hacienda Betania
sbiil. Huaj ulatanel ja ba
snaj ja Simón ja ma' huax alji
sbaj yajchamel xta ajyi yuj ja
huan c'ael ja sbacteli.
7 Ti jac jun ixuca. Yiaj
jan yi jun perpume ba jel ja
stz'acoli, jaxa yetali, c'ulubal
soc jun ton alabastro sbiil.
Ja Jesusi tey ba mesa, jaxa
ixuqui ti jac spec' yi ja ba
s'olomi.
8 Pero ja snebuman ju-
masa, cuando yilahue ja jas
ch'ac sc'uluc ja ixuqui, ti q'ue
ja scorajaei. —¡Jel lástima
juntiro jach huax ch'ay lom
ja perpume!
9 Mas lec huan tox chonxi,
caro lec oj chonxuc ajyi, jaxa
stz'acoli, oj aaxuc yi ja ma'
pobre, xchiye.
10 Pero ja Jesusi huas
snaa jasunc'a huane yaljeli.
—¿Jasyuj huanex staajel ti' ja
ixuc iti? Jel tzamal juntiro ja
jas sc'ulunej quii.
11 Ja matic pobre, tola vida
oj ajyuc amoquex pero ja
queni, mi tola vidauc oj ajyu-
con amoquex.
12 Ja ixuc iti, eso sí, spec'a
qui ja ba jcuerpo ja perpume
pero mi lomuc. Huan xax
chapahuon ja ba jmuculabili.

13 Jaxa abal it ba jel tzamali,
chican ba lugar ja ba spet-
zanil ja mundo oj to cholx-
uqui, oj ni abjuc ja jas sc'ulan
qui ja ixuc iti. Mi ni nunca
oj ch'ay snaajel ja jas sc'ulani,
xchi ja Jesusi.

Ja Judasi yiaj spatic ja Je-
susi
(Mr. 14:10-11; Lc. 22:3-6)

14 Entonces june ja la-
jchahuane snebumani, Judas
Iscariote sbiil, ti huaj sob yi ja
pagre mas nihuaqui:
15 —¿Jaye ma oj bob ahuaex
qui ta huan c'ax bob oj c'uluc
ahuilex endregar ja tan Je-
susi? xchi ja Judasi. Jaxa
yenlei ti yalahuea: —Pues
oj caaticon ahui treinta sat
taq'uin puro plata, xchiye.
16 Jaxa Judasi, cuando yab
ja jachuqui, ti slea modo
jastal oj sc'ul endregar ja
Jesusi.

Ja cena sbaj ja Cajualtiqui
(Mr. 14:12-25; Lc. 22:7-23;
Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

17 Ja c'ac'u jumasa jau
culan yujile huas sueahue
ja pan it mey slevaduraili,
pero ja mero sbajtanil c'ac'u
huax q'ue stule t'ani, ti
jac ja snebuman jumasa.
Ti yalahue yab ja Jesusi:
—Cajual, syalq'uinal xa tac.
¿Ba oj c'uxtic ja cheji ja
jastal huan nix c'uxutiqui?
Ala cabticon ba, ti oj huaj
chapticona, xchiye.
18 Ti yala ja Jesusi: —Caxic
ja ba chonabi. Ja tihui ay ma'
oja taex, ti oja hualex yaba:
Ja Maestro, jel xa bi mojan ja
yora. Ti bi ja ba hua naji, ti bi
oj ec' cujticon ja syalq'uinali.
Oj bi jac ja yeni soc ja quen-
ticon janec' ayoticon ja sneb-
umani. Jach oja hualex yabi,
xchi ja Jesusi.
19 Jaxa snebuman jumasa
ti huaj sc'uluque ja jas alji
yabye yuj ja Jesusi. Ti xcha-
pahuea ja ba oj ec' yujile ja
syalq'uinali.
20 Cuando och ja acuali, ti
xa ochye ba mesa ja Jesusi soc
ja lajchahuanei.
21 Cuando snalan ja suaelei,
ti alji yabye yuj ja Jesusi:
—June ja huenlexi oja
c'uluconex endregar, pero
meran, xchi.
22 Jaxa yenlei ch'ac jom jun-
tiro ja s'olomei. —¿Machunc'a
ba Cajual? ¿Quen ama? Jach
ch'ac sobe cada jujune. Jel
tristeaxiye juntiro.
23 Ti yala ja Jesusi: —Pues
june ja ma' lajan huanon
xchicjel soc ja juaeli, yena ni
oj sc'ulucon endregar.
24 Meran nia, ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali pero oj
ni chamcona, como jach ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Pero ¡pobre ja huinic
jau ja ma' oj sc'ulucon en-
dregari! Mas lec moc to
manxuc ja huinic jahui, xchi
ja Jesusi.
25 Ti yala ja Judas ja
ma' sc'ulan ni endregari:
—¿Machunc'a ba Maestro?
¿Quen ama? —Pero huen ta
ni huaxa huala baja, xchi ja
Jesusi.
26 Cuando mojan xa oj ch'ac
huauquei, ti syama jun pan ja
Jesusi. Ti sc'ana yi stz'acatal
ja Diosi. Ti xet'aa. Ch'ac yaa

yi ja snebuman jumasa. —Ia-
jic. Hueanic. Ja iti, ja' xa ni ja
jcuerpoa, xchi ja Jesusi.
27 Ti syama jun vaso
but'el yaalel tz'usub. Yaa
yi stz'acatal ja Diosi, ti cho
yaa yi ja snebuman jumasa.
—Uc'anic apetzanilex.
28 Porque ja' xa ni ja
jchiq'uela. Ja Diosi sc'ulunej
jun yajc'achil trato soc ja
cristiano, ja' cuando xpec'
ja jchiq'ueli, oj bi huajuque
libre jitzan cristiano soc ja
smulei.
29 Ja yaani, mi xa oj to
cu otro vuelta ja yaalel ja
tz'usubi. Man to cuando ti xa
aytic jpetzaniltic ja ba lugar
jau ja ba huas sc'ulan mandar
ja jTati, ti xa oj ch'ac xiitalauc
jbajtic yuj jel ja jgustotiqui,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jastal oi nacjuc yuj ja Pedro
(Mr. 14:26-31; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

30 Cuando ch'ac yale jun
stz'eboj Dios, ti huajye ba
huitz Olivosi.
31 Ti yala ja Jesusi: —Ja
jastal oja huilex oj ec' cujil ja
yaan acuali, oj xihuanic jun-
tiro. Oja ch'ayon ac'ujolex,
como jach ni tz'ijbanubala:

Oj ca yajbuc ja tanumcheji,
jaxa jun nole ja xcheji,
sactantan oj ch'ac hua-
juque.

Jach ni huax yala ja yabal ja
Diosa.
32 Pero cuando la sacuiyoni,
ti oj huajcon ba Galileaa. Tix
cho la huajyex ja huenlexi,
xchi ja Jesusi.
33 Pero ja Pedro ti yalaa:
—Ja tuqui bob ta oj xch'aya
sc'ujole pero ja queni, miyuc.
34 Ti yala ja Jesusi: —Huax
cala, pero meran, cuando mi
tox oc' ja gallo ja yaan acuali,
oxe vuelta oja hual que mi xa
naa jbaj.
35 —Pero miyuc. Anima
huala chamyon amoc lajan,
pero mi ni nunca oj cal que
mix naa baj, xchi ja Pedro.
Jach ni ja tuc snebuman
jumasa, jach ni ch'ac yale
chomajquila.

Ja Jesusi huaj sc'umuc ja Dios ja ba Getsemaní
(Mr. 14:32-42; Lc. 22:39-46)

36 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti c'otye ba jun lu-
gar sbiil Getsemaní. Ti yalaa:
—Culananic ja ili, jaxa queni,
ti oj huaj c'umuc ja Dios ja
tihui, xchi.
37 Ti alji yabye ja Pedro soc
ja chab yuntiquil ja Zebedeo
que oj huajuque soc. Jaxa
Jesusi ti syatz'a sbaj ja yaltzili.
Mi snaa jas oj sc'uluc. Ti
yalaa:
38 —Jel yatz'an juntiro
ja caltzili. Lajan soc oj
xa chamcon mas ligero.
Moc ahuaonex cani. Moc
lomuc hua ochuquex ja hua
huayelexi, xchi ja Jesusi.
39 Ti huaj och otro jun
maq'ue mas ja Jesusi. Ti co
pacan ba luum. Och sc'umuc
ja Diosi: —Tatey, ta huan c'ax
bobi, a ec' qui ja juocol iti,
pero mi jauc ja jas huax c'ana
ja queni. C'ulan ja jas huaxa
c'ana ja hueni, xchi.

40 Ti xa cumxi ja bay ja Pedro soc ja xchabil ja yuntiquil ja Zebedeo. Naca huane xa huayel staa. Ti yal yab ja Pedro: —¿Mi ni ma jun ora oj bob atec' ja hua huayelex ba?
41 Mi lom la huayex. C'umanic ja Diosi ba mi oja ta ja hua mulexi. Ja hua hualtzilexi, jel huas sc'ana oj sc'uluc ja ba lequi, jaxa hua cuerpoexi, jel yaau juntiro. Mey yip, xchi ja Jesusi.
42 Ti cho spila sbaj otro vueltaa. Ti cho och sc'umuc ja Diosa: —Tatey, ta jel c'a t'ilan oj ec' cujil ja huocol iti, pues chican ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.
43 Ti cho huaj ja bay ja oxhuane snebumani. Cho huane huayel staa. Lajan soc but'el tz'iilel ja satei.
44 Ti cho yaa cana. Ja' xa ba yoxil vuelta huaj sc'umuc ja Diosi. Jun xta mismo ja jas cho yal yab ja Diosi.
45 Ti cho jac ja bay ja snebuman jumasa. Ti yalaa: —¿Huanex to ma huayel ba? Lec xa. Jijlanic xa. Malan xa soca porque ja queni, chapanon xa nia ba oj chamcona. Meran nia, ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero iday, jpatic huanon iijel. Oj xa aajucon ja ba sc'ab ja mulanum jumasa.
46 Q'ueanic xa huego. Ata huabyex jastal xcululiye xta jani. Huajtic xa porque ti xa huax jac ja ma' yionej xa jpatiqui, xchi ja Jesusi.

Yamji ja Jesusi
(Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

47 Mi tox ch'ac el yujila, huaj to yile, ti xa ay ja Judasi, ja' ni june ja lajchahuane snebumani. Smoj jun nole cristiano. Naca ay smachite soc sgarrotee. Jecubale yuj ja pagre mas nihuaqui soc ja ma' banquilal ay yujile ja cristiano.
48 Pero ja mi tox c'otyei, ti alji yabye yuj ja Judas ja ma' yionej xa spatiqui: —Ja ma' oj huaj cujtz'uqui, yena nia. Ti xa yamahuexa, xchi ja Judasi.
49 Iday, cuando c'oti, ti huaj sta yi sc'ab ja Jesusi: —Maestro, xchi. Ti yujtz'ana.
50 Ti yala ja Jesusi: —Lec camigo. Mi lomuc jacya. C'ulan ja jas huaxa c'ana oja c'uluc quii, x'utji yuj ja Jesusi. Jaxa cristiano ti jac syamea. Smochohue.
51 Huaj to yile, june ja ma' tey soc ja Jesusi stasa ba snaj ja smachiti. Yaa yi ja smozo ja pagre mas nihuani. Sc'utzu el yi june ja xchiquini.
52 Ti yala ja Jesusi: —Acta cani. A och ba snaj ja hua machiti. Ja ma' huas syama ja machiti, jach ni oj chamuca.
53 ¿Huan ma xa huala ta mi oj bob jcolta jbaj? Quechan oj c'an yi ja jTati, huego oj sec qui lajchahue tropa ja yangeli.
54 Pero como mi huax c'ana. Mas lec a c'ot smeranil ja jas huax yala ja yabal ja Diosi, xchi ja Jesusi.
55 Ja Jesusi ti yal yab ja cristiano jumasa: —¿Yuj ama lagronon soc machit soc garrote huax jac ayamonex ja ili? Pero cada c'ac'u ti huanon

seejel ahuilex ba yoj templo, iday, mi ni jas huaxa hualahuex caba.
56 Pero lec nia ba oj c'ot smeranil ja jas stz'ijba can ja aluman-Dios jumasa ja najatei, xchi ja Jesusi. Cuando ch'ac yabye ja jastal it ja snebuman jumasa, ti spila sbajea. Spacahue ajnel spetzanile.

Ja Jesusi tey ba yoj junta
(Mr. 14:53-65; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

57 Jaxa yamhuanum jumasa ti yiaje och ja Jesús ja ba snaj ja pagre mas nihuan sbaj ja judio jumasa, Caifás sbiil. Jaxa tihui, ti stzomonej sbaje ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja banquilal yujilei.
58 Jaxa Pedro ti huaj nochana, pero najtic najtic ay. Ti och ja ba spatioil ja snaj ja pagre mas nihuani. Jaxa tihui, ti aye chanjoe mozo soc ja criada jumasa. Jaxa Pedro ti och culan ja tihui ba oj yil jastal oj ch'ac huajuc.
59 Jaxa pagre mas nihuaqui soc ja banquilal jumasa, spetzanil ja ma' ay yateli, ti huane junta. Huane xta sleejel yi smul ja Jesusi, pero puro mentira, pero como huas sleahue modo jastal oj chamuc.
60 Pero mi ni modo huax bob yujile conser ay jitzan stestigoe. Huane xta slocjel abal pero mi meranuc ja jas huax yalahuei. Ti cho och otro chahuanea. Sea sbaje que testigoe.
61 —Ja tan huinic iti, jel huas stoyo sbaj ta huan c'a bi sc'ana, oj bi sem ja stemplo ja Diosi, jaxa yoxil c'ac'u, oj bi cho ya q'ue otro vuelta, xchiye ja testigo jumasa jahui.
62 Jaxa pagre mas nihuani xachachi xta q'ue tec'an. Ti q'ue yal yab ja Jesusa: —Jaxa hueni, ¿jas la chi ba? ¿Ja huab ama jas yala ja it jumasa?
63 Jaxa Jesusi, mi ni jun palabra sama stii. Ti cho yala ja pagre mas nihuani: —Ala cabticon ja mero smeranil ta huen c'a Cristoai, ta huen c'a yunin ja Diosai. Oj yab ja Dios sac'an lequi, xchi ja pagre.
64 Ti sac'a jan ja Jesusi: —Pero quena nia. Pero ay jas oj cala huabyex. Ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero ja yaani oja huilex que oj aaji ochcon ja ba lugar jau ja ba huax ilxi ja yip ja Diosi, jaxa ba nalan chaani oja huilex oj cho cocon jan ja ba asoni, xchi ja Jesusi.
65 Jaxa pagre mas nihuani, yajni yab ja jas yala ja Jesusi, tix batbuni ec' yuj ja scoraja. Ti yalaa: —Pero ata huabilex tac. Ja tan huinic iti huan nix yala claro que Dios bi. ¿Jas yatel cujtic mas testigo? Ja huabyex yala que yen bi yunin Dios tac.
66 ¿Jas la chiyex? Ti yala ja yenlei: —Pero sbej ni oj chamuca, xchi ja cristiano.
67 Ti stzujbaye ja sat ja Jesusi. Yaahue yi golpe. Yaahue yi vuelta ja ba xchoji.
68 Ti yalahuea: —Ta

huena c'a Cristoa, naa sbaj
machunc'a huas smac'ahua
ba, huax yutaje.
69 Jaxa Pedro tey ba fuera.
Ti culan ec' ba patio. Ti huaj
tajuc yuj jun criada, ti yala
ja criada jahui: —Jach ni ja
hueni, ja mojan ec' ja tan
Jesús jau ba Galilea. ¿Mi ma
meranuc ba? xchi.
70 Pero ja Pedro huax yala
que miyuc: —Mix cab ja jas
huaxa huala cabi, xyutaj.
71 Ti huaj tec'an ja ba
puerta calle. Ti cho ilji yuj
otro jun criada: —Jach ni ja
tan huinic iti, ti ajyi ec' soc ja
Jesús ja tan nazareño, xchi ja
aq'uixi.
72 —Xila Dios, mix naa sbaj
ja tan huinic jahui, xchi ja
Pedro.
73 Jaxa otro jutz'ini, ti ja-
cye ja matic ti huan com-
compaxyal ec' ba patio. Ti
yalahuea: —Meran nia. Ja
mojan ni abajexa. Pe chican
ja hua c'umal tac, x'utji ja Pe-
dro.
74 Ja yab ja Pedro iti, jel
q'ue ja scoraja, ti jel piero
c'umania: —Xila Dios, mix
naa sbaj ja tan huinic jahui,
xchi. Cuando ch'ac yal jachuc
ja Pedro, oc' huego ja gallo.
75 Ti xa jac sc'ujol ja Pedro
ja jas alji yab yuj ja Jesusi, ja
cuando mi to bix oc' ja gallo,
oxe bi vuelta oj yal que mi
snaa sbaj. Ti el ja tihui. Ti
q'ue juntiro sni sc'ujola.

Ja Jesusi c'ulaji entregar yi ja Pilato

(Mr. 15:1; Lc. 23:1-2; Jn. 18:28-32)

27

1 Cuando el ja c'ac'u, spet-
zanil ja nihuac spagre sbaj
ja judio jumasa soc ja matic
banquilal yujilei ti slajahue
lec jastal oj bob ya chamuc ja
Jesusi.
2 Jayuj ti smochohue ocha.
Huaj yae yi endregal ja ba
sc'ab ja Pilato ja ma' gobierno
ayi.

Cham ja Judasi

3 Jaxa Judas ja ma' sc'ulan
endregal ja Jesusi, cuando
yab que t'ilan oj chamuqui,
jel juntiro snaa malaya. Jaxa
treinta sat taq'uin puro plata
jahui, ti huaj ya cumxuc yi ja
nihuac pagre soc ja banquilal
jumasa.
4 Ti yalaa: —Ja huinic jahui,
lom ni oj pec'uc ja xchiq'ueli.
Mi ni jun smul ay, jaxa queni,
mi ni t'un sbejuc jc'ulan
ahuilex endregal, xchi ja
Judasi. —¡Jas cochelticon ja
quenticoni! Pero ja huen
ac'ulan endregal quiticon
tac, x'utji ja Judasi.
5 Jaxa yab ja jastal iti, ti
yiaj ja plata jumasa jahui.
Spoctzin can ja ba yojol ja
templo, ti xa huaja. Huaj sc'ul
jorcar sbaj.
6 Jaxa nihuac pagre jumasa
ti huaj stule ja sat taq'uin
jahui. Ti yalahuea: —Ja
taq'uin iti, mi cualquierauc.
Stz'acol ni svida jun huinica.
Mi sbejuc ja' oj caatic sta sbaj
soc ja tuc taq'uin sbaj templo,
xchiye.
7 Ti yalahue que oj smane
jun pedazo luum pero sbaj
jun c'ulaoxom ajyi. Ti bi

oj mucxuc ja polestero jumasa ja ma' huax cham ja ba Jerusaleni.

8 Jaxa luum jau smanahuei ya sbiiluque chiq'uil. Man ora jach sbiil.

9 Jaxa jas yala can ja aluman-Dios Jeremías ja najatei, c'ot ni smeranila:

Ja israeleño jumasa trato xa ay oj stup treinta sat taq'uin puro plata. Ti yiaje ja treinta sat taq'uin plata jau, ja' ni ja stz'acol ja svida jun huinic,

10 ti smanahue sluum jun c'ulaoxoma. Jach ni yalunej ni cab ja Cajuala.

Jach ni yala ja Jeremías ja ba yabal ja Diosi.

Ja Jesusi iiji ba sti sat ja Pilato
(Mr. 15:2-5; Lc. 23:3-5; Jn. 18:33-38)

11 Jaxa Jesusi ti aaji tec'an ja ba sti sat ja gobierno Poncio Pilato. Ti jobji yia: —Bueno, ala cabi, ja judio jumasa, ¿meran ama huen sreya? —Quena nia, xchi ja Jesusi.

12 Jaxa nihuac pagre soc ja banquilal jumasa huane xta sleejel yi ja smuli. Pero ja Jesusi, mi ni jun palabra sama stii.

13 —¡Ata huab ja jas huax yala baj ja testigo jumasa tac! xchi ja Pilato.

14 Pero mi ni soc ja jahui, mi c'umani. Jel och juntiro ja spensar ja gobierno Pilato.

Ja Jesusi t'ilan aaji chamuc
(Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

15 Ja ba q'uin jahui, culan ni yuj ja gobierno que huax ya el libre jun presoanumi, pero tzaubal huax ya eluc ja cristiano ja ma' oj eluqui.

16 Jaxa q'uin jahui, lutan jun huinic sbiil Barrabás. Naubal lec yuj ja cristiano jumasa que jel tzatz juntiro ja smuli.

17 Cuando ti tzoman spetzanil ja cristiano, ti jobji yile yuj ja Pilato: —¿Jas la chiyex? ¿Ja' ma Barrabás ma ja' Jesús it huax alji sbaj Cristo oj sijpuc huilex? xchi ja Pilato.

18 Como huas snaa ja Pilato que puro envidioso aye, jayuj sc'ulane endregar ja Jesusi.

19 Ja Pilato ti culan ec' ja ba juzgado, jaxa xcheumi ti seca och jun jecabanuma. —Ja hua cheumi huaychini bi ja huaaxa pero jel bi xiu juntiro yuj ja suayichi. Ja' bi suaychin ja huinic jahui, pero jel bi toj juntiro. Oj bi ahuacta cani, xyutajon jan ja hua cheumi, x'utji ja Pilato.

20 Pero ja Pilato mi ni modo huax bob yujila. Ja nihuac pagre sbaj ja judio jumasa soc ja banquilal jumasa huane xta yaljel yab ja cristiano: —C'anahuic ja tan Barrabasi. Alahuic oj chamuc ja tan Jesusi, xchiye xta.

21 Jaxa gobierno ti yalaa: —Ay chab huinique. ¿Baya huaxa c'anahuexi? Oj ni sijpuc ahuilexa ja ba oja c'anexi, xchi. —¡Ja' ni ja

Barrabasi! xchiye xta ja cristiano.
22 —Jaxa Jesús it huax alji sbaj Cristoili, ¿jas oj c'ul yi? xchi ja Pilato. Ti ahuani spetzanilea: —¡A chamuc ba cruz! ¡A chamuc ba cruz!
23 —Pero ¿jasunc'a ja smuli? xchi ja Pilato. Lom xta xuooljiye huax q'ueye: —¡A chamuc ba cruz! ¡A chamuc ba cruz! xchiye xta.
24 Ja Pilato, cuando yila snicjel xta ja cristiano, mi xa jas huax bob sc'uluc ja yeni. Huan to nique slea modo jastal oj sac sbaj. Ti yalaa: —Ja queni, limpio ayon. Mi oj cuch ja mulal iti. Ja huinic iti, mi ni ay smul cujtica. Lom oj pec'uc ja xchiq'ueli.
25 Cuando yabye ja jastal yala ja Pilato, ti yala ja cristiano: —Pues mi t'ilanuc. Tix cuchu ja quenticona soc ja cuntiquilticoni, xchiye xta.
26 Entonces ja Pilato ti sijpan yile ja Barrabasi, jaxa Jesusi, cuando ch'ac mac'juc, ti yala ja Pilato que oj bi aajuc locan ba cruz.
27 Ja soldado jumasa ja ma' mandar ay yuj ja gobierno, ti yiaje och ba presidencia ja Jesusi. Ti ch'ac jacuque nolan sbaja.
28 Sopohue yi ja sc'ui, ti yaahue slap jun najtil c'ual morado ja jastal huas slapa ja gobierno.
29 Jaxa ba s'olomi yaahue cajan jun corona pero puro q'uiix sc'uluneje. Ti yaa yi jun aj ba oj bi syam soc ja stojol sc'abi como jastal ja vara huas syama ja reyi. Jaxa soldado jumasa ti ch'ac couque mec'an ba sti sati, pero burla huane: —¡Viva ja srey ja judio jumasa! xchiye xta.
30 Huas stzujbaye ja sati, ti sapahue yi ja aj yaman yuji, jaxa soc ja aj jahui, yaahue yi ja s'olomi.
31 Cuando ch'ac eluc ja sganae soc ja burla, ti xa cho sopohue yi ja c'ual jau morado. Yaahue slap ja mero sc'ui. Ti xa yiaje ba oj yaahue locan ba cruz.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

32 Cuando ti xa aye ba beji, ti staahue jun huinic suinquil ja Cirene, Simón sbiil. Ti yalahue yab fuerza que oj bi scuch ja scruz ja Jesusi.
33 Ti c'otye ja ba huitz sbiil Gólgota. Jach sbiil yujile como ja' ni el ja splanta ja sbaquel ja s'olom ja chamhuiniqui.
34 Jaxa Jesusi ti aaji yi vinagre socan soc jun c'ul ba jel c'aj ja' bi ba mi oj yab syajal ja suocoli. Sc'ulan probar, pero mi yuaj.
35 Cuando ch'ac aaji locan ja ba cruzi, ja soldado jumasa sc'ulane ripar ja sc'u ja Jesusi. Jach spilahuea, ti c'ot smeranil ja jas yala can ja aluman-Dios ja najatei. Yala nia que ja sc'ui oj ch'ac spil sbaje ja yenlei. Oj bi sc'uluque ripar ja sc'ui, xchi ni ja aluman-Diosa.
36 Jaxa soldado jumasa ti saculcule ec' ja tihui. Ti huane stalnajel ja Jesusi.

37 Ti yaahue jun letrero ja
ba s'olom ja scruzi, ja' bi huax
yala jastal ja smuli: Ja Jesusi,
srey ja judio jumasa, xchi ja
ba letrero.
38 Soc ay chab lagron cho
aaji q'ueuque locan ja ba
cruz, ja juni, ja scruz ja yeni
ti ajyi ba lado stojol sc'ab ja
Jesusi, jaxa juni, ti ajyi ba
lado surdero.
39 Jaxa cristiano huan
eq'uel ja tihui, huane xta
burla. Naca huane xta
st'uxpijel ja sc'abei.
40 Ti huax yalahuea: —Ja
yaani, ¿jasyuj ja mi la co ja
ba cruzi? ¡Yunin Diosa tac!
Pero huaxa huala oja jem ja
templo tac y ja ba yoxil c'ac'u
oj hua q'ueuc. ¡Colta baj ja
huen mismo ba! xchiye xta.
41 Jach ni huane xta
sc'ulajel ja nihuac pagre
jumasa soc ja ma' huas
seahue ja smandar ja Moisesi
soc ja fariseo jumasa soc ja
banquilal jumasa:
42 —Jaxa tuc jumasa, jel
huas scolta, pero iday, jaxa
yeni, mix bob scolta sbaj ja
yen mismo. Ta meran c'a
yen ja srey ba Israeli, aa
ba co huego ba, ti oj naatic
que meran yunin Diosa como
jastal huax yala cabtiqui.
43 Jel bi huas sc'uan ja Diosi.
¿Jasyuj ja mix jac c'ulajuc li-
brar ta jel gusto huax ilji yuj
ja Dios ba? Quena ni yunin
Diosoni, pe xchi tac, xchiye
xta ja yenlei.
44 Jach ni ja chab lagron
lajan aaji q'ueuque ja ba
cruzi. Huane xta burla ja
yenle chomajquili.

Cham ja Jesusi
(Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

45 Jaxa mero culan c'ac'u,
q'uicbi juntiro ja satq'uinali.
Masan to ec' ja oxe ora, ti to
lijpia.
46 Oj xa lijpuc ja satq'uinali
cuando c'umani ja Jesusi,
pero tzatz lec c'umani: —Elí,
Elí, ¿lama sabactani? xchi soc
ja mero yabali. Dios mío, Dios
mío, ¿jas lom ahuaahuon ta
cani? Jach sbej ja yala soc ja
yabali.
47 —Huan xa spayjel jan ja
aluman-Dios Eliasi, xchiye
chaboxe ja ma' tey tihui
cuando yab ja yahuaneli.
48 Jaxa june ja yenlei ti jac
ajnel huegoa. Yiaj jun yojol
c'aem. Ya yu vinagre ja yojol
c'aem jahui, ti xch'ica jun tea.
Ti sacha q'ue yia ba oj xchuuc
ja Jesusi.
49 Jaxa smoj jumasa: —Acta
can ja hueni. Oj quiltic ta
oj jac sc'ul librar ja Eliasi,
xchiye.
50 Jaxa Jesusi ti cho ahuani
otro vueltaa. Ja' xa mero ora
chami.
51 Jaxa ba yojol ja templo
ay jun nihuan scortinail, jaxa
ora jahui xch'ia sbaj snalan.
Ja xch'ielali stulu con man sti
q'ueel. El con man ba luumi.
Ti cho ajyi jun tzatzal tem-
plor. Nijqui juntiro ja luumi.
Spetzanil ja toni pedazo ch'ac
huajuc.
52 Jaxa q'ueen ba mucan
can ja scuerpo ja creyente
jumasa ja matic ch'ac ta
ni chamuquei, ti ch'ac sam

sbaja. Ja scuerpo ja yuntiquil ja Dios jahui, ti ch'ac sac-huuquea,

53 Ti ch'ac q'ueuque ja ba sq'uejnalea. Jaxa cuando sacui ja Jesús chomajquili, jaxa matic ch'ac ta sac-huuquei, ti xa huajye och ja ba chonab jau mi cualquierauqui, ja' ni ja Jerusaleni, iday, iljiye yuj jitzan cristiano.

54 Cuando ti to locan ba cruz ja Jesusi, huan talnajel yuj jun capitán soc ja smoj soldadoili. Pero cuando yilahue jac ja templori soc cho yilahue spetzanil ja jas ch'ac ec'uc ja ora jahui, jel xiuye juntiro, ti yalahuea: —Ja huinic iti, yena ni meran ja yunin Diosa, xchiye.

55 Jaxa tihui, tey jun nole ixuque, ja' ni ja ma' smojtaye jan ja Jesusi masan ec' ba Galilea. Jacye soc ba oj scoltaye ja Jesús ja ba beji. Najat huane q'uelhuanel ja yora huan chameli.

56 Tey ja María it sbaj Magdala, soc tey ja María snan ja Jacobo soc ja José, soc tey ja xcheum ja Zebedeo, ja' ni ja snane ja Jacobo soc ja Juani.

Ja Jesusi mucji
(Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

57 Ay jun huinic rico, José sbiil, suinquil Arimatea. Ja yeni, snebuman ni ja Jesusi. Cuando och ja acuali,

58 Ti huaj ja bay ja Pilato. Ti huaj sc'an ja scuerpo ja Jesusi ba oj bob smuque. Jaxa Pilato ti yaa smandar que oj bi yii ja scuerpo ja Jesús ja José jahui.

59 Ti yiaja. Ti spotzo soc jun sábana ba sac aya.

60 Ti huaj yaa can ba jun patac' pero ja patac' jahui, ajc'ach to jotobal jastal q'ueen. Yen ya c'ulajuc ja José jahui. Ti sbaltzun jan jun tona, ti smaca can lec ja sti ja q'ueeni. Ti huaja.

61 Pero cuando jach to huan sc'ulajel ja Josei, ti culane ec' ba stz'eel ja q'ueeni ja María sbaj Magdala soc ja otro jun María.

Jecji talnuman ja ba sq'uejnal ja Jesusi

62 Jaxa tuc cristiano jumasa huan xax xch'ac xchap sbaje porque jechel xa ja sc'ac'uil ja jijlel yujilei. Jaxa el ja c'ac'u ti ch'ac huaj stzom sbaje ba sti sat ja Pilato ja nihuac pagre soc ja fariseo jumasa.

63 Ti yalahuea: —Jac jc'ujolticon ja jas huax yala ja tan lolanum jahui ja mi tox chami que oj bi sac-huuc ja ba yoxil c'ac'u, xchiye.

64 Aa pavor. Jeca ja soldado jumasa ba oj stalna lec ja q'ueeni, siquiera oxe c'ac'u. Mi c'a, ay modo acual oj jac ja snebuman jumasa oj jac ya eluque nac'ul ja scuerpo. Ti oj cho yale yab ja cristiano que meran nia, que cham nia pero cho sacui ta, como jach ni smodoea. Jel ni piero ja huegoa, pero ta jach c'a huas sc'ulane, mas to pegor oj huajuc, xchiye.

65 Ti yala ja Pilato: —Pues lec, iajic chanjoe soldado.

Cax talnayic lec como ja
huenlexi huaxa naahuex
jastal mi oj bob ajnuc,
x'utjiye.
66 Ti huajyea. Jaxa ton jau
macan soc ja sti ja q'ueeni, ti
yaahue lec señ*a* ja yenlei soc
jun sello ja gobierno. Ti yal
yabye ja soldado jumasa oj
can stalnaye lec ba mi ni ma'
oj jac sam ja q'ueeni.

Aaji sac-huuc ja Jesusi
(Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

28

1 Jach ec' yujile ja sc'ac'uil
ja jijleli. Jaxa otro c'ac'u,
ja' ni ja sbajtanil sc'ac'uil ja
semana, como domingo nia,
jaxa Mar*í*a suinquil ja Mag-
dala, soc ja otro Mar*í*a, ti huaj
yile ja sq'uejnal ja Jes*ú*s ja ba
mucani.
2 Jaxa luumi nijqui juntiro
ja ora jahui porque jun yan-
gel ja Cajualtiqui ti co jan ja
ba satq'uinali. Ti huaj ya eluc
ja ton jau ba sti ja q'ueeni. Ti
och culan ja ba sat ja toni.
3 Ja splanta ja angeli
lajan soc jastal huax lijpi
ja chamtzelahui, jaxa sc'ui
sact'ost'os xta.
4 Jaxa soldado ja ma' huas
stalna ja q'ueeni, jel xiuye
juntiro ja yilahue ja angeli.
Ti ch'ac couque baana. Tup
yiq'ue. Lajan soc juntiro
chamye.
5 Jaxa angeli ti yal yabye ja
ixuquei: —Mi lom la xiuyex.
Huax naa ja' jac ahuilex ja
Jes*ú*s aaji locan ja ba cruzi
6 Pero mi xa teyuca. Sacui
ta nia como jach ni yalaa.
Laic. La ilahuic ba aaji can ja
Cajualtiqui, xchi ja angeli. Ti
och yilea, ti alji yabyea:
7 —Jayujil caaxic. Cax
alahuic yab ja snebuman
jumasa que sacui ta. Mi xa
chameluc. Oj bi huaj ba
Galilea ja Cajualtiqui, ti bi
cho la huajyex ja huenlexi, ti
bi oja huila bajex soca. Jayuj
huax cala huabyex, xchi ja
angeli.
8 Jaxa ixuquei, jel gusto aye
pero cho huane xihuel. Ti
elye ja ba q'ueeni. Ajnel huaj
yale yab ja snebuman jumasa
spetzanil ja jas yajc'achil to
yabyei. Mix yilahue ora oj yal
yab ja snebuman ja Jesusi ja
jas yajc'achili. Cuando bej to
aye ja ixuque jahui,
9 Huaj to yile, jac tajuque
yuj ja Jesusi. Ti aaji yile Dios
yuj ja yeni. Jaxa ixuquei ti
huajye ajnela. Huaj couque
mec'an ja ba sti sat ja Je-
susi: —¡A Cajual, huen ama!
xchiye.
10 Ti yala ja Jesusi: —Quena
nia. Mi la xiuyex. Cax alahuic
yab ja quermanotic jumasa ja
jas yajc'achil huanex yiljeli.
Alahuic yabye a huajuque ba
Galilea, ti oj c'um jbajtic ja
tihui, xchi ja Jesusi.
11 Jaxa ixuquei, ti cho stulu
ja sbejea. Jaxa mismo ora
jahui, chaboxe ja soldado ja
ma' huane stalnajel ja q'ueen
ajyi, ti huajye ja ba chonabi.
Huaj yal yabye ja nihuac pa-
gre jumasa spetzanil ja jas
ch'ac ec'uqui.
12 Jaxa pagre jumasa yiaj
yabal sbaje soc ja banquilal

jumasa. Ti sc'apahue yile
jitzan taq'uin ja soldado ju-
masa ba mi oj sloiltaye ja jas
yilahuei.
13 —Oja hualex que ja sneb-
uman jumasa, acual jac yie
ja scuerpo ja tan Jesús jahui,
jaxa quenticon, naca huanti-
con huayel, oj chianic.
14 Y ta huan c'ax c'ot
xchiquin ja gobierno, mix
cham ac'ujolex. Oj tojbesti-
con ja quenticoni, jaxa
huenlexi, mi jas oj sc'uluc
ahuilex, x'utjiye ja soldado
jumasa.
15 Jaxa yenlei, ti syamahue
ja taq'uina. Sc'uane nia ja
jastal alji yabyei. Jaxa men-
tira jahui, ti pucxia, Jach ni
yabye spetzanil ja judio ju-
masa, jayuj man ora jach
huax alxi.

Ja Jesusi yaa yi yatel ja snebuman jumasa
(Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

16 Jaxa once snebuman ja
Jesusi ti huajye ba Galilea ja
ba huitz jau yalunej ja Jesusi.
17 Cuando yilahue ja Jesusi,
ti coye mec'ana, pero ay ma'
huan c'umal ja sc'ujolei.
18 Cuando ti xa aye ba
stzeeli, ti c'umani ja Jesusi:
—Spetzanil ja satq'uinali soc
ja mundoi, ac'ubal xa ba
jc'ab.
19 Jaxa huenlexi, caaxic,
cax ja ba spetzanil ja lugari
ba jachuc oj och jnebumanil
ja cristiano jumasa. Ti xa
c'ulanex bautizara ja ba sbiil
ja Tatali soc ja queni, como
yuninon nia, soc ja Espíritu
Santo.
20 Jeahuic ba oj sc'uuque
spetzanil ja jmandari. Jaxa
queni oj ni jmojtayex ec' tola
vida, masan to cuando huax
ch'ac ja mundoi, xchi ja Je-
susi. Ti ch'aca. Amén.

El Santo Evangelio Según San Marcos
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Marcosi

Ja Juan ja ma' yaa bautismo ti yala ja yabal ja Dios ja ba ch'ayan lugari
(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

1 Ja abal it jel tzamali, ja' huax yala jastal ay ja Jesucristo ja yunin ja Diosi, jach q'ue ja jastal iti:
2 Ja najate lequi, yalunej ni jastal ay ja aluman-Dios Isaiasi. Ata huabilex ja jas yala can tac:
Q'uelahuilex, bajtan oj jec ja cala jecabanumi, jaxa yeni oj sam ja hua beji, ti oj cho huajan nochan ja hueni.
3 Ja jecabanum jahui ti oj ajyuc ec' ja ba ch'ayan lugar jumasa. Tzatz lec oj c'umanuc eq'ue. Oj yal ja jastal iti: Ja jastal huaxa jamahuex ja bej ja cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja huaex puesto ja hua c'ujolexi porque oj xa jac ja Cajualtiqui.
Jach bi oj yal yab ja cristiano, xchi ja Isaiasi.
4 Jayujil huaj to yabye ja cristiano jumasa, ti xa bi ay ba jun ch'ayan lugar ja Juani, ja' ni ja Juan it huax yaa bautismo. Huan yaljel que aa xa bi suchuc ja sc'ujol ja cristiano, ti xa bi oj c'ulajuque perdonara, ti xa bi oj yie jaa.
5 Jaxa spetzanil ja cristiano suinquil ja Judea soc jach ni ba Jerusaleni, lom xta xnololjiye huaj smaclaye ja jas huax yala ja Juani. Cuando yabye ja jas yalai, ti ch'ac el stie ja smulei, ti xa aaji yie jaa.
6 Jaxa Juani, ja' c'ulubal soc ja stzotzil camello ja sc'ui, jaxa snalani, pitan soc jun sincho tz'uum, jaxa suaeli, ja' tz'itit soc yaal chab.
7 Con gana huan xcholjel ja yabal ja Dios ja Juani. Ti huax yalaa: —Meran, ti xa ayon ja queni pero oj to jacuc ja ma' jel tzatz juntiro ja yateli. Mi ni ba oj sop yi ja xanabi oj maconucon ja queni.
8 Ja queni huax ca huiex ja', jaxa yeni oj yaa huilex ja Espíritu Santo, pero con todo yip, xchi ni ec' ja Juana.

Aaji yi ja' ja Jesusi
(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

9 Ja c'ac'u jumasa jahui ja Jesusi ti el ja ba Nazaret ba lugar Galilea. Ti huaj ja bay ja Juani, ti aaji yi ja' yuj ja Juani. Ja ba nihuanja Jordán ti yiaj ja' ja Jesusi.
10 Iday, cuando huan xa elel jan ja ba sti ja ja' ja Jesusi, huaj to yile, jamxi ja satq'uinali, jaxa Espíritu Santo ti co t'ucan sbaj, pero entero splanta jastal paloma.
11 Ti yab jun c'umal ja ba satq'uinali: —Mero cunina ja hueni. Jel juntiro yaj huax

cabya. Jel huaxa huaa qui gusto, xchi ja c'umal jahui.

C'ulaji probar ja Jesusi
(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

12 Ja Jesusi ti yab ja ba sc'ujoli que jel bi t'ilan oj huajuc ba jun ch'ayan lugar pero ja' alji yab yuj ja Espíritu Santo.
13 Ti ajyi cuarenta c'ac'u ja tihui, pero mero ch'ayan lugar nia. Jel ja sbaal ja huitzi. Ti jel c'ulaji probar yuj ja Satanasi pero ja mas tzaani ti jac ja ángel jumasa ba oj scoltaye ja Jesusi.

Ja Jesusi q'ue ja yatel ja ba Galilea
(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

14 Ja c'ac'u jumasa jahui, aaji och preso ja Juani. Ti to lutana cuando cho cumxi ja ba Galilea ja Jesusi. Ti huaj ja ba Galilea ba oj see yi ja cristiano ja yabal ja Diosi.
15 Ti yalaa: —Ora xa nia. Tiempo xa oja huaa bajex ja ba sc'ab ja Diosi. Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi. C'uanic xa ja ajc'ach abal it huax cala huabyexi porque jel tzamal juntiro, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stzaa chanhuane yamachayi
(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

16 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan bejyel ec' ja ba sti ja ja' ja ba Galilea. Jaxa tihui ti yila ja Simoni soc ja yijtz'in Andresi. Ti huane sipjel yoj ja' ja yenubei, como yamachaye nia.
17 Ti yala ja Jesusi: —Ti la jacyex jmoca. Eso sí meran, quechan huajel ac'ujolex ja syamjel ja chayi pero ja yaani ja' oja huaa c'ujolex ja sleejel ja cristiano ba oj jac jmoc, x'utjiye ja Simón soc ja Andresi.
18 Jayuj ja yenlei ti yaahue can ja yenubei. Ti huajye soc ja Jesusi.
19 Cuando huajye ta jun maq'uei, ti yilahue ja Jacobo soc ja yijtz'in Juani, ja' ni ja yuntiquil ja Zebedeo. Ti aye ba jun barco. Ti huane stz'acbajel ja yenubei.
20 Ti ya q'ueuc ja sloilei. Ti xa yala ja Jesusi: —¿Mi ma xa c'anahuex oj huajanic jmoc ba? xchi ja Jesusi. Jaxa Jacobo soc ja Juani ti xa yaahue can ja statei soc ja yatjume tey ba yoj barco. Ti xa huajye soc ja Jesusi.

Jun huinic ixtalanubal yuj ja pucuji
(Lc. 4:31-37)

21 Ti huajye ba Capernaum, jaxa sc'ac'uil ja jijleli, ti huaj ba iglesia ja Jesusi. Och see yi ja cristiano.
22 Cuando abji ja jas huax yala, jel och juntiro ja spensar ja cristiano jumasa. Lajan bi soc jun ma' jel tzatz ja yateli. Mi bi oj slaj ja yenle ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi.
23 Jaxa ba mismo iglesia jahui, huaj to yile, tey jun huinica. Ja yeni ixtalanubal juntiro yuj ja pucuji. Ti och ahuanuca:
24 —Ja huen Jesús nazareño, ¿jas ahuocheloticon ja quenticoni? ¿Yuj ama

huaxa c'ana oja ch'ayoticon ja huen ba? Huan nix naaticon abaja. Eso sí, ja hueni mi ni huaxa taa tan amul tac. ¡Yunina ni ja Diosa! Jach el sti ja huinic jahui.

25 Ti xa yal yab ja Jesusi: —Ch'abananic ja huenlexi. Actayic can ja huinic iti, x'utjiye ja tantic pucuji.

26 Jaxa pucuj jumasa ti syamahue ja huiniqui. Ya q'uitc'onuc spetzanil ja scuerpo. Ti ya ahuanuc tzatz leca. Ti xa actaji can ja huinic jahui.

27 Jaxa cuando yila ja cristiano jumasa, jel xiuye juntiro. Ti huax yala sbajea: —¿Jastal ay ja iti? ¿Yuj ama ay jas yajc'achil ay ba? Pero ¡huas sc'ulan mandar ja tantic pucuj tac, y huax c'uaji! xchiye xta.

28 Huego huego ch'ac pucxuc yabalil ja Jesusi. Ch'ac yabye ja cristiano ja ba sutanal ja Galilea.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Pedro
(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

29 Ja Jesusi ti el ja ba iglesia jahui. Ti xa huaj ja ba snaj ja Simón soc ja Andresi. Ti smoj ja Jacobo soc ja Juani.

30 Cuando c'otye ja tihui, ti alji yab ja Jesusi que ti baan ec' ja snial ixuc ja Simoni. Jel bi yioj c'ac'.

31 Jaxa Jesusi ti huaj och ja bayi. Syama yi ja sc'ab ja chamumi. Ya q'ueuc. Huaj to yabi, mi xa ay ja sc'ajc'ali. Yen xa ya ec'uc ja suaele ja huiniquei.

Ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' malo ayi
(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

32 Cuando mucxi ta c'ac'ui, oj xa q'uicbuc ja q'uinali, ti iiji jan yi ja Jesús spetzanil ja matic malo ayi soc ja matic ixtalanubale yuj ja pucuji.

33 Spetzanil ja suinquil ja chonabi ti ch'ac jacuque montón ja ba sti naitz ja bay ja Jesusi.

34 Jaxa yeni, jitzan ja ma' ya tojbuc ja ora jahui. Tuctuquil tiq'ue chamel yioje, jaxa pucuji, yaa yi mandar que oj yactaye can ja cristiano jumasa. Mi aaji c'umanuque yuj ja Jesusi porque huas snaa machunc'a ja yeni.

Ja Jesusi ti sloilta ja ba Galilea
(Lc. 4:42-44)

35 Jaxa el ja c'ac'u, ja Jesusi jel saj q'uei, q'uic' to ja q'uinali. Ti huaj sc'umuc ja Dios ja ba jun ch'ayan lugar.

36 Ti huaj leejuc yuj ja Simoni soc ja smoj jumasa.

37 Yajni staahuei, ti yalahue yaba: —Pero huana leejel yuj ja cristiano jumasa tac, xyutaje.

38 Ti yala ja Jesusi: —Pero oj ni huajtic ja ba lugar mojan yaman tac. Oj cho huaj choltic ja yabal ja Dios ja tihui. Jayuj ti xa ni ayon ja il tac, xchi ja Jesusi.

39 Jaxa ba spetzanil ja yal lugar ba Galilea, ti xa och see yi ja ba yiglesiae ja smoj judioili. Chican ba huax huaj

ec'a, huan ni sc'ulan ec' mandar ja pucuj jumasa ba oj yactaye can ja cristiano.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic huan c'ael ja sbacteli
(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

40 Jun c'ac'u ti jac jun huinic soc jun chamel huan c'ael ja sbacteli. Ti jac sc'an yi stz'acatal ja Jesusi. Co mec'an ja ba sti sati: —Cajual, ta jach c'a huaxa c'ana, oj ni hua tojbucona, xchi ja huiniqui.

41 Jaxa Jesusi jel stalna syaujulal. Ti ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo ja huiniqui: —Huan nix c'ana oj tojbana hijo, xchi.

42 Mi tox el yuj ja palabra jahui, ch'ay huego ja spieroil ja sbacteli. Huego huego tojbi.

43-44 Ja Jesusi ti yalaa: —Pero huax cala huabi, moc ma' ahual yab que quen ca tojban. Cax xa. Cax jea baj yi ja pagre. Aa yi ja jastal ni yalunej ja Moisesi ba oj yil ja cristiano que lec xa ni ayaa. Cuando ch'ac yala jastal it ja Jesusi, ti xa spila sbaja.

45 Pero iday, lajan soc yal yab ba oj spuc eq'ue. Ja' xta huan xcholjel ec' jastal tojbi, jayuj ja Jesusi mi xax bob och satalajel abal ja ba chonab jumasa. Jayuj ti xa can ja ba jun ch'ayan lugar ba mey lec ja suinquili. Pero ja cristiano huaj ni stae ja bayi. Ba spetzanil lugar ch'ac jacuque ja cristiano.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay
(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

2

1 Ja Jesusi ti ajyi chaboxe c'ac'u ja tihui, ti xa cho cumxi ja ba Capernaumi. Ti abji yabalil que ti xa bi ay ba jun naitz.

2 Yajni ch'ac yab ja cristiano ja jastal jahui, sac ajnel xta ch'ac huaj yile. But' ja ba naitz jahui. Mi ni ba mojan ja puerta huax bob ochuque. Pec' man fuera ja cristiano. Jaxa Jesusi ja' ni mero huan xta yaljel ja yabal ja Diosi.

3 Ti xa c'ot chaboxe cristianoa. Chanhuane slicuneje jan jun huinic mi xax bob snic ja scuerpo.

4 Pero ja c'otyei, mi ni modo huax bob ochuque c'uban porque jel juntiro ja cristiano, jayuj ti xa q'ueye ja ba s'olom ja naitzi. Sotohue ja tihui, ti yaahue couque ja chamumi soc ja xch'atilteili.

5 Jaxa Jesusi cuando yila jel huax c'uaji yuj ja cristiano jumasa jahui, ti yal yab ja chamumi: —Hijo, perdonado xa ay ja hua muli, xyutaj.

6 Pero ti ni aye chaboxe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi, ti culane ec'a. Huan xta c'umal ja sc'ujolei.

7 —¿Jasyuj jach huax yala ja iti? ¡Huan amax yala que Dios ja yen ba! ¿Mi ma quechanuc ja Dios oj bob c'ulhuanuc perdonar ba? ¡Jel piero juntiro ja jas huax yala tac!

8 Pero ja Jesusi como huan ni snaa que jach huan xta loil ja sc'ujole ja jau jumasa, jayuj ti yalaa: —¿Jas lom huan xta c'umal ja hua c'ujolexi?

9 ¿Mi ma jun xta ni ja huax

cal yab que perdonado ay
ja smul ba, ma ja' huaxa
c'anahuex oj cal yab a q'ueuc,
a stul ja xch'ati, a bejyuc?
¿Baya mas lec ba? x'utjiye.
10 Ja queni ti ni coelon jan
ja ba satq'uinali pero ba oja
c'uuquex que huax bob jc'ul
perdonar ja mulali, ba oja
naex que tzatz ni ayon ja ba
luumi, ay ni jas oj cal yab ja
chamum iti. Ti yal yab ja ma'
mix bob snic sbaji:
11 —Ja huen hijito, q'uean
xa. Iaj xa hua huaynubi. Cax
xa ba hua naji, xyutaj.
12 Jaxa huinic jahui, huego
huego q'uei. Ti ba sat
ja cristiano ch'ac spac ja
xch'atilteili, ti huaja. Jaxa
cristiano jel och juntiro ja
spensarei: —¡A stz'acatal
juntiro ja Diosi! Jun ta ora
huax quilatic ja jastal iti,
xchiye.

Ja Jesusi stzaa ja Leví
(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

13 Ja Jesusi ti cho huaj ja ba
sti ja jai, jaxa tihui ti c'ot spet-
zanil ja cristiano ba oj jeejuc
yile.
14 Jaxa cuando ch'ac see yi
ja cristiano, ti xa cho huaja.
Ti ec' ja ba colecturía ba huax
och ja scontribucion ja cris-
tiano jumasa. Jaxa tihui ti
culan ec' jun atjum sbiil Leví,
ja' stat ja Alfeo. Ja Jesusi ti och
loil soca: —¿Jaxa mila huaj
jmoc ba? xchi. Jaxa Levii ti
q'ue huegoa. Ti huaj soca.
15 Jun c'ac'u ti huaj ba snaj
ja Leví jau ja Jesusi. Ti och cu-
lan ja ba mesa, soc tey jitzan
ja ma' huax atji ba colecturía
soc tey ja ma' ay smulei soc ti
ni aye ja snebuman jumasa.
Pero smoj ni sbaje huaela.
Ja tiempo jumasa iti, jel xa
jitzan ja ma' tey ec' soc ja Je-
susi.
16 Jaxa fariseo jumasa soc
ja ma' huas seahue ja sman-
dar ja Moisesi ti yilahue smoj
sbaje huael ja Jesusi soc ja
colector jumasa soc ja ma'
jel bi ja smulei. Jayuj ti
ochye loil soc ja snebuman
jumasa: —Pero ¿jastal ay ja
iti? Ja hua maestroexi, pero
ti huan huael soc ja tantic
colector tac soc ja mulanum
tac, xchiye xta.
17 Pero ja Jesusi c'ot
xchiquin ja jas huane yaljeli,
ti yalaa: —Pe ¡mi jas yioj!
Ja' ni yuj jaquelon taca, ba
oj colta ja ma' ay smuli. Ja
mulanum jumasa huan ni
sc'ulane necesitar jun doctor
pero ja huenlexi, como jel
lec ayex, mi ni ayuc ja hua
nesesidaexi. ¡Jas lom oj
coltayex! xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi jas sbej mi
scomo ja suaelei
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

18 Ja snebuman jumasa ja
Juani soc jach ni ja snebuman
ja fariseo jumasa, culan
yujile tola vida huas scomo
ja suaelei. Ti huaj sobe yi
ja Jesusi: —Ja janec' ayticon
snebumanil ja Juani soc ja
fariseo jumasa, c'ajyeloticon
huan nix como ja juaelticon
tola vidaa. Iday, jaxa hua
nebuman ja hueni, mi ni
t'usan huas scomo ja suaelei.
¿Jaxa yuj ba?

19 Ti yala ja Jesusi: —Pero
q'uelahuilex jun ch'ac abal.
Ja loc jumasa mi ni modo oj
scom ja suaelei como ti ni
tzomane soc ja nupanumi. Jel
ja sgustoei. Mi ni sbejuc oj
scom ja suaelei como ti ni ay
soc ja ma' huan nupaneli.
20 Pero oj ni jacuc ja c'ac'u
ja' oj ch'ay yujile ja nupan-
umi, jaxa tiempo jahui, eso sí,
sbej ni oj scom ja suaelea. Oj
ni but'uque yuj ja stristeilea.
21 Meran huax cala
huabyex, jel huocol huaxa
huabyex huaxa huaahuex
can ja viejo scostumbre ja
jmojtic judioili. Porque
q'uelahuilex jun poco
c'uutz. Mas lec mix hua
ochuquex smactonil ba
yajc'achil. Huan c'ax ochi,
jaxa yajc'achili oj sujbuc y toj
coleto huax huaji.
22 Jach ni jun oxom ba ay
syaj. Mix bob hua och taan
ba yajc'achil to. Jach c'a
huaxa c'ulan, huaj to ahuile,
leutz'uji ta snalan ja oxomi,
jaxa taani, oj ch'ac co bu-
lan ba luum. Mi xa lecuc ja
taani, jaxa oxomi, lom nia. Ta
yajc'achil c'a ja taani, mas lec,
aa ba jun oxom mey syaj.

Ja snebuman ja Jesusi stuch'uhue ja trigo ja sc'ac'uil ja jijleli
(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

23 Jun sc'ac'uil ja jijleli, ti
huane eq'uel ba yoj alajal-
tiqui ja Jesusi soc ja snebu-
man jumasa. Ti och stuch'e ja
sni ja trigo.
24 Cuando yilahue ja
fariseo jumasa, ti yalahuea:
—Q'uelahuil ja hua nebuman
jumasa. ¿Sbej ama jach huane
sc'ulajel ba? ¿Mi ma jauc ja
sc'ac'uil ja jijlel ja yaan ba?
25 Ti sac'a jan ja Jesusi:
—Bob ta mey xa q'uelahuex
ja juun ja ba huax yala jas
sc'ulan ja rey David ja na-
jatei cuando jel bi och huain
xyabi. Y mi quechanuc ja
yen, jach ni spetzanil ja smoj
jumasa.
26 Och bi ja ba snaj ja Diosi.
Ti bi ch'ac suee ja pan it ti jian
ec' ja ba sti sat ja Diosi, iday,
mi sbejuc cualquier cristiano
oj sue ja pan jahui. Ja' sbaj
quechan oj sue ja pagre ju-
masa. Pero ja ora jahui, ja Da-
vidi suea nia soc cho yaa yi ja
smoj jumasa, y mi ni malouc
iljia. Ja nihuan pagre ja ora
jahui, ja' ni ja Abiatari.
27 Ja sc'ac'uil ja jijleli
ac'ubal yi ja cristiano ba
slequilei, mi jauc ja ba
yibc'abal oj yaa sbaje ja c'ac'u
jahui.
28 Ja queni ti ni coelon jan
ja ba satq'uinali. Quena ni oj
cal jasunc'a lec sc'ulajel ja ba
c'ac'u jijleli porque ac'ubal ni
qui ba quen oj cal jasunc'a lec
oj c'ulaxuqui, xchi ja Jesusi.

Tojbi jun huinic jiman ec' ja sc'abi
(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

3

1 Ja Jesusi ti cho huaj otro
vuelta ja ba yiglesia ja judio
jumasa. Huaj to yile, tey
jun huinic jiman xa ec' ja
sc'abi. Mi xa ni modo xbob ya
q'ueuca.

2 Como ja' ni ja sc'ac'uil ja
jijleli, jaxa scondra jumasa
ja Jesusi quechan huane xta
smajlajel ba oj yile ta oj ya
tojbuc ja chamum jahui. Ta
huan c'a bix aaji tojbuc, ti bi
oj sta smul ja Jesusi.
3 Ja Jesusi ti yal yab ja
huinic it jiman ec' ja sc'abi:
—Q'uean xa ja ba culana ec' ja
hueni, ti la jac ba sti jsaticoni,
x'utji ja huiniqui.
4 Ja Jesusi ti yal yab ja
cristiano: —Q'uelahuilex ja
huenlexi. Ja yaan c'ac'u ja' ni
sc'ac'uil ja jijleli. Mi sbejuc
oj c'ultic yi malo ja jmojtic ja
c'ac'u iti. Oj ni jc'ultic ja ba
leca. Oj coltatic, mi oj caatic
chamuc, xchi. Jaxa scondra
ja Jesusi, mi jun palabra sama
stiei.
5 Ja Jesusi ti och stojtoq'uel
ja cristiano. Coraja ay soc
huax jac jun stristeil porque
jel ch'uuy juntiro ja sc'ujolei.
Ti yal yab ja huinic jahui:
—A q'ueuc ja hua c'abi, xyu-
taj. Iday, ja huiniqui ti ya
q'ueuca, jaxa sc'abi, huego
staa slugar ja jastal ja otro jun
sc'abi.
6 Jaxa fariseo jumasa ti elye
ja tihui. Huaj yii yabal sbaje
soc ja yamigo jumasa ja rey
Herodesi. Huaj xchape ya-
balil ja Jesusi.

Ja Jesusi tzajlaji yuj jitzan cristiano ba sti ja jai

7 Jaxa Jesusi ti huaj ba sti
jaa. Ja' smoj ja snebuman
jumasa. Ti huaj nochan jun
nole cristiano sbaj Galilea soc
sbaj Judea,
8 Soc jach ni ba Jerusalén
soc ba Idumea. Cho jacye
ja ba otro lado c'ax ja ba ni-
huanja Jordani, soc ba tuc-
tuquil lugar ba Tiro soc ja ba
Sidoni. Cuando ch'ac yabye
spetzanil ja jas jel nihuan
huan sc'ulajel ec' ja Jesusi,
lom xta xnololji ch'ac jacuc ja
cristiano.
9 Ti yal yab ja snebuman
jumasa que oj yae puesto jun
barco ba cualquiera ora oj
bob q'ueuque ja tihui porque
jel bi juntiro ja cristiano. Ay
bi modo oj batalajuc.
10 Jaxa chamum jumasa,
jitzan lec ya tojbuc, jaxa
matic mi tox ya tojbuqui,
huane xta sutbintalaan sbaje
siquiera oj huaj syame ja
Jesusi.
11 Jaxa ma' ixtalanubal
yuj ja pucuji, cuando huax
yilahue ja Jesusi, huax coye
pacan ja ba sti sati: —Ja
hueni yunina ni ja Diosa,
xchiye xta, pero tzatz lec
huax c'umaniye.
12 Jaxa Jesusi c'ac' lec huax
comhuani ba mi oj yale
machunc'a ja yeni.

*Ja Jesusi stzaa la-
jchahuane ja snebumani*
(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

13 Ti q'ue ba jun huitz
ja Jesusi. Ti spaya jan ja
matic huas sc'ana oj sc'uluc ja
yateli. Ti cho q'ueye ba huitz
ja yenle chomajquili.
14 Ti tzaajiye can la-
jchahuanea ba oj ajyuc ec' soc
ja Jesusi. Oj bi huaj xchole ja
yabal ja Diosi.

15 Soc aaji yipe ba oj cho
bob ya tojbuque ja matic
malo ayi soc oj bi sc'uluque
mandar ja pucuj jumasa
ba mi xa oj yixtalauc ja
cristiano.
16 Stzaa ja Simoni, ti slea yi
otro sbiila. Yaa yi Pedroil.
17 Cho stzaa ja Jacobo soc ja
yijtz'in Juani, ja' state ja Zebe-
deo. Jaxa yenlei, jel bi t'usan
ja xchijnaq'uei. Lajane bi soc
ja mentzululi porque snicjele
xta nia.
18 Cho stzaa ja Andresi, soc
ja Felipe, soc ja Bartolomé,
soc ja Mateo, soc ja Tomasi,
soc ja Jacobo ja' stat ja Alfeo,
soc ja Tadeo, soc ja Simón
cananero,
19 Soc ja Judas Iscariote, ja
ma' sc'ulan endregal ja mas
tzaani.

Ja Jesusi alji sbaj que ja' yip ja diablo ja yioji
(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

Yaj ni ch'ac stzai, ti xa
cumxiye ja ba snajea.
20 Ja cristiano jumasa ti xta
nolane ja bay ja Jesusi, jaxa
yeni soc ja snebumani, mi
xax bob huauque.
21 Ti c'ot xchiquin ja yer-
mano jumasa ja Jesusi, jayuj
ti huaj yilea. Ti yalahuea:
—Loco xa ma quermano-
tiqui. Mas lec huan xax jac
jmoctic, xchiye.
22 Jaxa matic ti jac ja ba
Jerusaleni soc ja matic huas
sea ja smandar ja Moisesi
mi huax yalahue que loco.
Ja' huax yaahue smojuc ja
diablo, soc yen bi mero
statalil ja diablo, ja' bi yuj
huax bob sc'ul mandar ja
pucuj jumasa. Como ay ni
bi yipa, ja' bi yuj huax bob
yal yab que oj actajuc can ja
cristiano.
23 Ja Jesusi ti spaya jan ja
matic jach huan yaljeli. Ti
yala jun loila: —Pero ¿sbej
ama jach huanex yaljel ba?
Ja Satanasi, ¿oj ma snutz el ja
smoj Satanasil ba?
24 Q'uelahuilex, ja cristiano
ma' jun ta lugar ayei, ta tola
vida huas snutzu sbaje, oj jo-
muc ja lugar jahui.
25 Y jach ay ba jun naitz. Ja
suinquili, ta puro pleito aye,
oj ni jomuca.
26 Pero jach ni ja Satanás
soc ja smoj jumasa tac. Ta toj
pleito c'a aye, huan c'a snutzu
ja smoji, oj ni jomuquea. Ti ni
oj ch'acuquea.
27 Ja diablo jel tzatz juntiro.
Jel jitzan ja ma' yaa ta och
smozoil ja ba snaji. Mi ni
nunca oj bob ochan ba snaj oj
hua el libre ja smozo jumasa.
Quechan ta huaxa mocho ba-
jtan ja mero statalili, eso sí,
oj bob ochan ja ba snaji. Ti
oj bob oj el libre ja smozo
jumasa.
28 Huax cala, pero meran,
spetzanil ja specado ja cris-
tiano oj c'ulajuc yi perdonar,
anima jel piero ja jas huax el
ja ba stii.
29 Pero ta huan c'ax yaahue
och pucujil ja Espíritu Santo,
mi ni nunca oj c'ulajuque
perdonar. Mi ni nunca oj
ch'ac ja scastigoei.
30 Jach yala ja Jesusi yuj ja
yalahue sbaj que ja' bi yip ja
diablo yioji.

Ja snan soc ja yermano ja Jesusi
(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

31 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ti c'otye ja yermano jumasa soc ja snani. Secahue spayjel ba oj huaj sc'umuque porque ti aye ba fuera.
32 Jaxa cristiano ja ma' ti culane ec' mojan stz'eel ja Jesusi, ti yalahuea: —Abi, ti bi ay ba fuera ja hua nani soc ja hua huermano jumasa. Huan bi sc'ana oj sc'umuca.
33 Pero ¿machunc'a ja jnan ba? ¿Machunc'a ja quermano jumasa? xchi ja Jesusi.
34 Ti stojtoq'uela ja cristiano ja matic culane ec' ba stz'eeli: —Ja it jumasa, ja' jnan, ja' quermano jumasa
35 Porque spetzanil ja ma' huas sc'uan ja smandar ja Diosi, ja jau jumasa, ja' ni ja quermano soc ja quermana soc ja jnani, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

4

1 Ja Jesusi ti cho och see yi ja cristiano. Ti tzoman aye ja ba sti ja jai, pero montón xta aye. Jayuj ti huaj culan ba yoj barco ti lac'an ba yoj ja'. Jaxa cristiano ti ch'ac canuque ba sti ja jai.
2 Jel jitzan ja jas jeeji yile yuj ja Jesusi pero soc jun loil:
3 —Maclayic. Jun c'ac'u jun huinic huaj stic ja yintil ja trigo.
4 Cuando huan sticjel ec' ja inat jahui, iday, ay ba co ba yoj bej. Pero jac ja yalchani, ti stuch'u ela.
5 Soc ay ba co yoj ton ba mey lec ja luumi. Huego el jani porque mi pimuc ja luumi.
6 Iday, cuando el q'uen ja c'ac'u, huego huego tacji, como mey yech.
7 Soc ay tuc inat ti co ba yoj q'uiix. Jaxa tihui, huax q'ui ja q'uiixi, jayuj ja inat jahui, c'utzji sq'uiel. Mi ni satinia.
8 Pero ay ba co ja ba lequil luumi. Huaj to yile, tz'ipan xa ec' ja yal trigoi. Jel tzamal q'uii. Ajyi sat. Ja jun sat inati, ya pojxuc treinta, jaxa otro juni, sesenta, jaxa otro juni, ya pojxuc cien.
9 Ja ma' ay xchiquini, a yabi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

10 Jaxa mas tzaani, canye stuch'il ja Jesusi soc ja lajchahuanei soc chaboxe ja ma' mas yamigo sbajei. Ti och sobe yi ja Jesús jas sbej ja loil jau ja jas ch'ac yal yab ja cristiano.
11 Ti yala ja Jesusi: —Ja ajyi, mi ni mero huax chijcaji jastal huas sc'ulan mandar ja Dios ja ba c'ujolali pero ja yaani sbej ni claro oja huabyexa. Pero ja tuc jumasa, sbej ni oj yabye jastal jun loil, porque mi nix c'ocxiyea.
12 Huas smaclaye pero mi ni huax yabyea. Eso sí, huax yilahue, pero ja smeranili, lajan soc mi ni huax yilahuea. Jayuj huax cal yab soc loil

tac. Mi c'a, oj to huaja huabi,
lec, oj chique. La xa c'uuctic
siquiera oj c'ulajuc perdonar
ja jmultiqui, pero yib ta ni
abal oj yalea.

Ja Jesusi yala jas sbej ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

13 Pero ja huenlexi, ¿casta
mi ahuabyex ja sbeji? ¿Jastal
xa oja huabyex sbej ja otro
loil oj to cal ba?
14 Ja ma' huaj stic ja inati,
ja' ni ja ma' huan xcholjel ja
yabal ja Diosi.
15 Jaxa ma' huas smacla ja
yabal ja Diosi pero cuando
huax ch'ac yabi, ti huax jac
ja diablo. Huax jac sap yi ja
jas ti xa ay ba sc'ujoli. Ja jun
tiq'ue cristiano jahui lajane
soc ja inat ti co ba yoj beji.
16 Soc ay ma' cuando huax
yabye ja yabal ja Diosi, huego
huas sc'ulane gusto. Lajane
soc ja inati jau ti co yoj ton it
huego eli,
17 Porque cuando huax
q'ue ja huocoli, coraja huax
iljiye yuj ja sc'uan ja yabal
ja Diosi, mi huas sc'ulane
ahuantar. Huax yaa can
ja yabal ja Diosi. Mey
yahuantare. Ja' ni smoj ja
yal trigo jau tacji porque mey
yech.
18-19 Jaxa ma' huax yab ja
yabal ja Diosi, pero ja' hua-
jel sc'ujol ja svida ba mundo,
huax lolajiye yuj ja taq'uini,
huax oc' sc'ujole ja cosa ju-
masa, pues, spetzanil ja jas-
tic jahui, lajan soc huax jac
sc'utz sq'uiel ja yabal ja Diosi.
Mi huax ajyi sat. Lajane
ni soc ja inat jau co ba yoj
q'uiixi.
20 Pero ja ma' huax yab ja
yabal ja Diosi y huas sc'uan
merani, ja' ni smoj ja inat jau
co ba lequil luum ja it yaa
sati. Ay ba yaa treinta, ay
ba yaa sesenta soc ay ba yaa
cien. Iday, quechan jun yala
sat tz'unji.

Ja loil sbaj ja yajlel ja candela
(Lc. 8:16-18)

21 Ja jas huax jea, lajan soc
jun candela huan ajleli. Jaxa
candela, mi jauc ja ba oj nu-
jxuc soc jun cajón, mi ni ba oj
aaxuc ba yib ch'at. Sbaj ni oj
aaxuc ba jun candelerio ba oj
ijlabanuca.
22 Porque mi ni modo oj can
musan ja jas huax jea. Sbaj ni
t'ilan oj chicnajuca. Eso sí, ja
huego nac'an musan to t'usan
ja jas huanon yaljeli pero oj
ni ch'ac abxuc sbeja.
23 Ja ma' ay xchiquin, a
yabi, xchi ja Jesusi.
24 Ti cho yalaa: —Ja jas
huax cala huabyexi, toj a
ajyuc ja hua c'ujolexi. Chi-
can ja jastal huaxa c'anahuex
yi ja Diosi, jach ni oj yaa
huilexa. Ta soc spetzanil ja
hua c'ujolex huaxa maclayex
ja yabali, entonces ja Diosi oj
ya jac ac'ujolex mas.
25 Porque ja ma' huax yab
sbej ja jas huax cala, oj to
ni jamxuc mas ja sata. Jaxa
ma' quechan huas smacla,
mi jachucuc ay ja sc'ujoli, ja
t'usan huas snaa, oj ni aajuc
ch'ay sc'ujola.

Ja loil sbaj ja inat it tz'unji

26 Ja Diosi ja jastal huax atji
ja ba sc'ujol ja ma' yaunej sbaj
ba oj c'ulajuc mandar, lajan
soc jun huinic huas stz'unu
can ja inati,
27 Ti xa huax huaja. Huax
huaj como jastal ja smodo
culan yuji. Ja acuali huax
huayi, jaxa sacbeli huax
q'uei. Mi jauc huan sc'ulajel
pensar ta huan sitz'el ja inat
jau stz'ununeji. Mey sc'ulan
pensar jas ora oj eluc.
28 Como smodo ni ja luuma.
Stuch'il huax q'ui ja sbaali.
Bajtan huax q'uii, ti huax jac
ja yal jia, jaxa tzaani, ti huax
ajyi ja sata.
29 Cuando c'an xa, es que
yuj ni mojan xa jach'oji.

Ja loil sbaj ja sbac mostaza
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

30 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja
jastal huax pojxi el ja abal it
jastal huax c'ulhuani mandar
ja Diosi, oj cala huabyex otro
jun loil.
31 Lajan soc ja ch'in sbac
mostaza. Jel ja inat ja ba lu-
umi pero quechan mas ch'in
ja iti. Cuando huax moc' ja ba
yoj alaji,
32 Huaj to ahuile, tz'ipan xa
eq'ue. Jun jabil mi ma' oj sc'oc
ja sc'abi, quechan yen mas
nihuan oj ajyuc soc ja smoj
c'ulili. Jel huax ajyi ja sc'abi,
jaxa yalchani huax jac sc'ul
ja soj ja ba spimil ja sc'abi
como ay yaxubil ja tihui, xchi
ja Jesusi ja huan seejel yi ja
cristiano.

Ja Jesusi yala jas sbej yuj ja puro loil huas sea
(Mt. 13:34-35)

33 Jel ni sea yi ja cristiano
ja Jesús ja yabal ja Diosi pero
mi juntiro clarouc yala. Pero
cuando huax yila ja Jesús mi
xa huan to smaclayei, ti xa
huax ch'ajbajia.
34 Huax ya slaj loil ja jas
huax yal yab ja cristiano pero
ja snebuman jumasa, claro ni
huax yal yabyea.
35 Ja mismo c'ac'u jahui,
cuando och ja acuali, ti yal
yabye ja snebuman jumasa:
—Huajtiquic xa. Oj xa ec'
jc'utztic ja jai, xchi.
36 Ti ch'ac sc'um can ja cris-
tiano jumasa. Jaxa yeni mi
ni t'un xchapa sbaja. Jach
ni huaj ja jastal ni ayi. Ja'
ni huajye soc ja mismo barco
ja ba culane eq'ue. Soc ay
ni chaboxe yal barco huaj
nochana.
37 Bej xa aye cuando jac
jun tzatzal ic'. Spuctzin sbaj
ja ja' ja ba barco. But' ja'
ja yoj barco, jaxa snebumani
huane xta yaljel que oj bi ib-
jaaxuc ja sbarco.
38 Jaxa Jesusi huan huayel
ja ba stop ja barco. Ti baan ec'
ba jun scolchonil ja barco. Ti
huaj syujquesea, ti yalahuea:
—Jaxa huen Maestro, ¿mi
huaxa naa que oj xa huajcotic
ja' ba? xchiye.
39 Jaxa Jesusi ti xa q'uea. Ti
scomo ja iq'ui. Ti yal yab ja ja'
que oj ch'ajbajuc. —Laman la
ajyi, xyutaj. Jaxa ch'ac yali,
ch'abaji huego ja iq'ui. Xla-
mami huaj juntiro.

40 Ti yal yab ja snebumani:
—¿Jasyuj ja huanex ta xihueli?
¿Yuj ama mi ni t'usan huaxa
c'uanex ba? x'utjiye.
41 Jaxa yenlei jel och juntiro
ja spensarei. Ti yala sbaje
yenle itaa: —¿Jas huiniquil ja
iti? Ja jai soc ja iq'ui, ¡pe huax
c'uaji tac!

Ja huinic ixtalanubal yuj ja pucuj ja ba Gadara
(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

5

1 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti c'otye ja ba otro
lado sti ja jai, ja' ni ja slugare
ja suinquil ja Gadara.
2 Cuando ch'ac couc ja ba
barco ja Jesusi, ti jac tajuc
huego yuj jun huinica jaxa
huinic jahui, ja' ixtalanubal
lec yuj ja pucuji. Ti el jan ja
ba campo santo
3 Porque ti xa ni huax ajyi
ec' ja tihui. Mi xa ni huan
tox bob mochjuca, mi ni soc
cadena.
4 Mi naben jaye vuelta
huax mochji yi ja yoqui.
Huax aaji och yi scadenail
pero ja cadena, pedazo huax
ch'ac ya huajuc, jaxa cuando
mochan ja yoqui, lajan soc mi
mochanuc huax yab ja yen.
Mi ni june ja ma' huax bob
ochuc ja ba sti sati.
5 C'ac'u acual huax bejyi
eq'ue. Huax huaj ja ba huitzi,
ti huax cho huaj ja ba campo
santo. Lom xta huan ahuanel
eq'ue. Ti huas stulu jun ton.
Huax ch'ia soc ja sbactel ja
ton jahui.
6 Jun ta repente yila najat ja
Jesusi. Ti huaj ajnela. Huaj
stae. Ti co mec'an ja ba sti
sati:
7 —A Jesús, ja huena ni
ja yunina Dios jel nihuani.
¿Jastal aya jmoc ja huen ba?
Por Diosito, tz'acataluca, moc
lomuc jas oja c'ul qui, xchi ja
huiniqui.
8 Jach yala porque yala ja
Jesusi que oj bi yacta can ja
huinic jau ja pucuji.
9 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa
hueni, ¿jas abiil ba? —Jel ni
ja jbiil huax alji jbaji porque
jel ni jitzanoticon, xchi ja
huiniqui.
10 Ti och sc'an yi lec pavor
ja Jesusi que mi bi oj jecjuque
ba otro lugar, ti bi oj canuque
ja ba mismo lugar jahui.
11 Iday, tey jun huitz ti ta
mojan ay ja tihui. Tey jun
montón chitam huan huael ja
ba huitz jahui.
12 —C'ulan quiticon lec pa-
vor. Jecahuoticon soc ja tan-
tic chitam jumasa jahui ba oj
bob ochcoticon ja ba scuer-
poei, xchiye xta spetzanil ja
pucuj jumasa.
13 —Pues lec, caaxic, xchi ja
Jesusi. Jaxa pucuj jumasa ti
yactaye can ja huiniqui. Ti
huajye soc ja chitam jumasa
jahui. Chab mil ja chitam jau
huane huaeli. Iday, ja chi-
tam jumasa, lom xta xbalali
ch'ac couque jan ja ba huitzi.
Ti ch'ac couque ja ba yoj jai.
Ti ch'ac siq'ue jaa. Ch'ac
chamuque spetzanil ja chab
mil chitam jahui.
14 Jaxa matic huan stalna-
jel ja chitam jumasa jahui, ti
ch'ac spaque ajnela. Ti hua-
jye ba yoj chonabi soc hua-

jye ba sti ja chonabi. Ch'ac
sloilta yabye ja cristiano ju-
masa, jaxa yenlei lom xta
xnololji ch'ac huaj yile.
15 Ti c'otye ja bay ja Jesusi
soc ja ma' ixtalanubal yuj ajyi
ja pucuji. Ja huinic jahui ti
xa culan ec'a. Lapan xa sc'u.
Siempre xa smodo. Mi xa lo-
couc. Pero ja cristiano, xihuel
xihuel ni aya.
16 Jaxa matic yilahue tojbi
ja huinic jahui, ti cho och
yale yab ja tuqui, cho yalahue
jastal yilahue huaj ja chitami.
17 Jaxa cristiano jumasa ti
och sc'an yi stz'acatal ja Je-
susi. Sc'anahue yi lec pavor
que a el huego, que oj bi yacta
can ja slugarei.
18 Jaxa Jesusi ti q'ue ja ba
barco, jaxa huinic jau ja ma'
ixtalanubal ajyi yuj ja pucuji,
ti och sc'an yi jitzan stz'acatal
ja Jesús ta ay modo oj huaj
soc.
19 Jaxa Jesusi mi sc'ana oj
huajuc: —Miyuc. Mas lec cax
ba hua naji soc ja hua huer-
mano jumasa. Al yabye ja
jastal jel tzamal jc'ulan ahuii,
jastal jtalna ja hua yaujulali.
Jach sc'ulan qui ja Cajuali, oja
huute, xchi ja Jesusi.
20 Ti huaj ja huiniqui, jaxa
slugari, Decápolis sbiil. Ti
och spuc ec' ja jastal jel tza-
mal c'ulaji yi yuj ja Jesusi,
jaxa cristiano jel och juntiro
ja spensarei.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc
ja ma' syama yi ja snich ja sc'ui
(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

21 Como ti ni ay ba yojol ja
barco ja Jesusi, ti xa ec' sc'utz
otro vuelta ja jai. Cuando c'ot
ja ba jun lado sti ja jai, ti ch'ac
stzom sbaj jitzan lec ja cris-
tiano, jaxa Jesusi ti can ja ba
mero sti ja jai.
22 Ti jac june ja ma' ay yatel
ba yiglesia ja judio jumasa,
Jairo sbiil. Cuando yila bay ja
Jesusi, ti co mec'an ja ba sti
sati.
23 Ti och sc'an yi lec pavora:
—Ja caq'uixi jel juntiro huan
huocol. Oj c'ana hui pavor
oj huajan jmoc ba oja yam yi
ja scuerpo ja caq'uixi ba oj
tojbuc, ba mi oj chamuc, xchi
ja Jairo.
24 Jaxa Jesusi ti huaj soca.
Jaxa cristiano ti ch'ac hua-
juque nochana. Pero jel aaye
juntiro. Huan xta sbatalaan
sbaje.
25 Jaxa ba yojol ja cristiano
jumasa tey jun ixuca. Ay xa
lajchahue jabil mi xax ec' ja
scuenta.
26 Jel yiaj ta huocol. Jel xa
jitzan ja doctor yajna ta pero
mas to huax aaji ipaxuc cani.
Ch'ac ta spetzanil ja staq'uini.
Lajan soc mi anuc huax yab
ja scuerpo. Pegor xa ay.
27 Ja ixuc jahui yab yabalil
ja Jesusi, jayuj ti xa nochan
ec' soca, pero ti lapan ja ba
yojol ja cristiano. Jaxa ixuc
jahui, ti syama yi ja sc'u ja
Jesusi porque
28 Huan xta yaljel ja sc'ujoli,
anima bi quechanuc ja sc'u
oj syam yii, oj ni bi tojbuca,
xchi.
29 Y meran nia, cuando
ch'ac syam yi ja sc'u ja Jesusi,
huego huego c'ot tec'an ja
scuenta, jaxa scuerpo, jel

xliquiqui huaji. Snaa huego
que tojbi ta ja xchameli.
30 Jach ni ja Jesusi. Yab
sc'ujol que ay ma' ya to-
jbuc porque c'ot man ba
scuerpo. Jayuj ti sutu sbaja.
Sobo yi ja cristiano jumasa:
—Machunc'a cab syama qui
ja jc'ui? xchi ja Jesusi.
31 —Pe xa huila latzan ay ja
cristiano tac, iday huaxa jobo
mach'a huas syamahuoni, la
chi, xchi ja snebuman ju-
masa.
32 Pero ja Jesusi q'uelan ja-
can ay eq'ue. Huan sleejel
machunc'a yamji yuji.
33 Jaxa ixuqui xiu juntiro.
Och q'uitc'onuc ja scuerpo
pero huan ni snaa jastal
huaja. Ti huaj ja ba stz'eel
ja Jesusi. Co mec'an ja ba
sti sati: —Quena jyamahua
Cajual, xchi.
34 Ti alji yab yuj ja Jesusi:
—Hija, yuj ja hua c'uani, to-
jbiya ta. Mix cham ac'ujol.
Cax xa. Mi xa ni oj cho coan
soc ja chamel iti, x'utji ja ix-
uqui.
35 Jach huan yaljel ja Jesusi
cuando c'ot jun jecabanum.
Ti el jan ja ba snaj ja Jairo,
como jepe ay ja ba yiglesia ja
judio jumasa. Ti yalaa: —Ja
huala aq'uixi cham ta. ¿Jas to
yatel oj josjonan soc mas ja
Maestro? xchi ja jecabanumi.
36 Pero ja Jesusi cuando
ch'ac yab ja jas yala ja jeca-
banum jahui, ti yal yab ja
sepeil ja yiglesia ja judio, ja'
ni ja Jairo ja ma' cham ta bi ja
yunini: —Mix cham ac'ujol,
como c'uan, x'utji.
37 Ja Jesusi ti yala que
quechan oj huaj soc ja Pedro
soc ja Jacobo soc ja Juan ja
yijtz'in ja Jacobo.
38 Ti c'otye ja ba snaj ja
sepeil ja yiglesia ja judio
jumasa. Jaxa naitz jahui
but'el xa ja cristiano. Lom
xta xuooljiye. Tuc ma'
huan meba oq'uel, tuc ma'
huan q'ueel sni sc'ujol yuj ja
oq'ueli. Ja Jesusi, cuando yila,
39 Ti och ja ba yoj naitzi.
Ti yalaa: —¿Jasyuj lom jel
huanex oq'ueli? ¿Jasyuj jel
juntiro huaxa huaahuex
ja ruido? Ja aq'uix iti mi
chameluc. Huan huayel tac,
xchi.
40 Jaxa mucuanum jumasa:
—Lom huan c'umal ja iti,
xchiye. Pero ja Jesusi ti yal
yab ja mucuanum jumasa
que oj ch'ac eluque. Ti can
ba yoj naitz ja snan stat ja
aq'uixi soc ti ni ay ja ma'
stzaunej ni ja Jesusi. Ti ochye
ja ba liban ec' ja aq'uixi.
41 Ti syama yi ja sc'ab ja
aq'uixi: —Talita cumi, xchi
soc ja sc'umali, jaxa soc ja
jc'umaltiqui: Nina, huax
cala huabi, q'uean, xyutaj ja
aq'uixi.
42 Jaxa aq'uixi, huego
huego q'uei. Q'ue bejyuc.
Lajchahue jabil yioj ja aq'uix
jahui. Jaxa cristiano ch'ac
boboaxuque juntiro.
43 Pero ja Jesusi ti ch'ac
scom c'ac' lec ja cristiano que
mi bi ma' oj yale yab ja jastal
huaj ja aq'uix jahui. Ti yala
que oj xa aajuc yi ja suael ja
aq'uixi.

Ja Jesusi huaj ba Nazaret
(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

6

1 Ja Jesusi ti yaa can ja lugar
jahui. Ti huaj ja ba slugar ja
yeni. Ja' smoj ja snebuman
jumasa.
2 Jaxa ba sc'ac'uil ja jijleli,
ti huaj ba yiglesia ja judio
jumasa, jaxa tihui, ti och
see yi ja cristiano. Ja matic
huan yabjeli, jel och juntiro
ja spensarei, ti yalahuea:
—¿Jastal ay ja iti? ¿Ba yiaj
ja svivoili? Huax bob sc'ul
milagro tac. ¿Ma' ac'uni yip ja
huinic iti?
3 Pero ja' yunin ja carpin-
tero tac, jaxa snani, ja' ni ja
men María, jaxa yijtz'ini, ja'
ni ja tan Jacobo soc ja tan
José, soc ja tan Judas, soc ja
tan Simoni. Jaxa ixuquei,
pero jmojtic ni taca, xchiye
xta. Jayuj mi ni t'un yaahue
casoa.
4 Jayuj ti yala ja Jesusi:
—Jach ni ja aluman-Dios ju-
masa. Jel gusto iljiye ja ba
otro lugari, pero ja ba mero
xchonabilei, soc ja yermano
jumasa, ja ba yoj snajei, jel
ch'in iljiye.
5 Jayuj mi ni bob sc'ul mila-
gro ja tiu ja Jesusi. Quechan
syama yi ja scuerpo chaboxe
cristiano ja ma' malo ayei,
jaxa yenlei tojbiye.
6 Pero ja tuc jumasa, jel och
ja spensar ja Jesusi porque mi
ni t'un huax c'uajia, jayuj ti el
ja tihui. Ti xa huaj ec' ja ba yal
hacienda jumasa ja ba mojan
yaman ja tihui. Huaj see yi ja
cristiano.

Ja Jesusi seca ja snebumani
ba oj huaj sloiltaye ja yabal ja
Diosi
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

7 Jaxa ec' ja c'ac'u jumasa
jahui, ti c'umajiye ja la-
jchahuane jau yuj ja Jesusi.
Naca cuagrilla cuagrilla bi oj
yi sbaje ja ba oj huajuquei.
—Caxic xa. Huax caa hu-
atelex ba oj bob ac'uluquex
mandar ja pucuji, x'utjiye.
8 Mi bi jas oj yie eq'ue. Mi
bi oj yii ja snutiei, soc mi ni
ja yoot spichei, soc mi ni bi
jun centavo oj yie ja ba smor-
ralei. Quechan bi oj yie ja
snajbantei.
9 Soc oj bi slap ja xanabei
pero malan bi soc ja sc'ue la-
pan yujilei.
10 —Huan c'ax aaji ochanic
ba jun naitz, ti la ajyiyex ja
tihui masan to oj elanic ja ba
lugar jahui.
11 Pero ta ay c'a jun lu-
gar mi huas sc'ulanex recibir,
mi huas smacla ja jas huaxa
hualahuexi, pues elanic ja ti-
hui. Tzijunic can ja spolvoil
ja hua huoquexi. A yil can
sbaje. Ja c'ac'u oj yae yi
cuenta ja Diosi, ¡ay pobre ja
yenlei! Mas lec oj ajyuc ja
suinquil ja Sodoma soc ja
suinquil ja Gomorra que yuj
ja suinquil ja chonab jahui,
xchi ja Jesusi.
12 Jaxa snebuman ja Jesusi
ti huaj yale yab ja cristiano
jumasa que aa xa bi suchuc ja
sc'ujolei.
13 Jel jitzan ja cristiano
actaji can yuj ja pucuj jumasa
yuj ja jach ni sc'ulan mandar
ja snebuman ja Jesusi, jaxa

matic malo ayei, quechan
jaxji yile aceite ja s'olomei,
ch'ac ni tojbuquea.

Ja Juan ja ma' yaa bautismo, chami
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

14 Ja rey Herodesi ti yab
yabalil ja Jesusi porque pu-
can xa ni yabalila: —Ja' ni
ja Juan it huax yaa bautismo
ajyi, jayuj jel ja jas huax bob
yujili. Eso sí, cham ta nia,
pero seguro cho sacui ta, xchi
ja Herodesi.
15 Jaxa tuqui: —Miyuc. Ja'
ni ja Eliasi. Jaxa tuqui: —Ja'
ma aluman-Diosi, ma ja' june
ja aluman-Dios ba najatei,
xchiye.
16 Jach c'ot xchiquin ja rey
Herodesi. Ti yalaa: —Seguro
ja' ni ja Juani. Eso sí, cham
nia porque jeca ni c'utzuman
ja s'olomi, pero cho sacui ta,
xchi.
17 Porque yena ni ja
Herodes jau yaa smandar
ba oj yamjuc ja Juan ajyi.
Xch'ica ba preso y cho
smocho soc cadena. Jach ni
sc'ulana yuj ja scuentosil ja
ixuc Herodíasi. Ja Herodíasi,
ja' statam ja yijtz'in ja rey
Herodesi, Felipe sbiil. Jaxa
xcheum ja Felipe, japji yuj ja
sbanquil rey Herodesi.
18 Jaxa rey Herodesi ti
alji yab yuj ja Juani: —Ja
ixuc jahui, ja' ni sbaj ja hua
huijtz'ini. Mi sbejuc huaxa
cheuman, x'utji.
19 Jayuj ja ixuc Herodíasi, jel
coraja ay soc ja Juani. Huan
xchapjel yabalil. Huas sc'ana
oj smile pero mi bob yujil
20 Porque ja rey Herodesi,
xihuel xihuel ay yuj ja Juani.
Huas snaa que jel toj ay soc
mi huas slea ja smuli, jayuj
mix yaa orden ba ay jas oj
c'ulajuc yi ja Juani. Huas
smacla ja jas huax yala ja
Juani, anima mix yab sbej,
pero jel ni ja sganaa.
21 Pero c'ot ni ja c'ac'u bob
yujil ja jas huas sc'ana ja ix-
uqui. Ja rey Herodesi yaa jun
q'uin, como ja' ni ja sc'ac'uil ja
sq'uini. Sloco ja ma' ay yatel
yuji, soc ja soldado jumasa,
soc ja ma' ay yatel ba Galilea.
Sloco ba jun huaelal.
22 Ti och ja yal ja ixuc
Herodíasi. Ti och chaanuca.
Jaxa rey Herodesi, jel sgusto,
jach ni ja smoj huael jumasa.
Ja reyi ti yal yab ja aq'uixi:
—Chican jas huaxa c'ana qui,
oj ni caa huia.
23 Xila Dios, hasta snalan ja
ba huax c'ulan mandari, oj
caa hui, xchi ja reyi.
24 Jaxa aq'uixi ti ela. Ti huaj
yii yabal ja snani. —¿Jasunc'a
lec oj c'an yii? xchi ja aq'uixi.
Jaxa snani ti yalaa: —C'ana yi
ja s'olom ja tan Juan it huax
yaa bautismo, xyutaj.
25 Jaxa aq'uixi, ti cho och
huego ja ba sti sat ja reyi, ti
yal yaba: —Ay ni jas huax
c'ana oj c'an ahui Señor Rey.
Huax c'ana oja pach jan qui
ba jun plato ja s'olom ja tan
Juan it huax yaa bautismo.
Pero aa qui huego, xchi.
26 Jaxa rey Herodesi, jel
tristeaxi pero como yab ja
smoj huael jumasa soc jel
tzatz ja sti yala, jayuj mi
sc'ana oj stucbes ja spalabra.

27 Huego spaya jan june ja
soldado ja matic huas stalna
ja snaj ja reyi. Oj bi huaj yii
jan ja s'olom ja Juani.
28 Ti huaj ja soldado jahui,
jaxa ba yoj preso, ti sc'utzu
el yi ja s'olomi. Ti yaa ba
jun plato. Ti spacha och yi ja
aq'uixi, jaxa aq'uixi ti yaa yi
ja snani.
29 Ti c'ot xchiquin ja sneb-
uman ja Juani. Ti jac yie ja
scuerpo. Ti smucuhue ba jun
q'ueen.

Ja Jesusi ya huauc joe mil huinic
(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

30 Jaxa matic jecji yuj ja
Jesús ba oj huaj sloiltaye ja
yabal ja Diosi, cuando ch'ac
sloiltaye eq'ue, ti cumxiyea.
Ti huaj yale yab ja Jesusi ja
jastic sc'ulanei. Cho yalahue
yab jastic seahue yi ja cris-
tiano.
31 Ti yala ja Jesusi: —Lec
ay, la xa huajtic ba jun lugar
ba mey lec ja suinquili ba oja
huii ahuipexi, xchi ja Jesusi.
Porque jel xa jitzan ja cris-
tiano. Tuc ma' huan cumxel
ba snajei, tuc ma' huan c'otel
ja bay ja yenlei. Mi xa ni ba oj
huauque, mi xax bob yujile.
32 Jayuj ti spila sbajea. Soc
barco huajye ba jun ch'ayan
lugar.
33 Pero iday, mi bob yujile.
Iljiye huajye. Naaji sbaje que
yenle. Jaxa ma' yila, ja' ni
ja suinquil ja chonab jumasa
mojan ja tihui. Ti cho huajye
nochan ja yenlea. Soc yoque
soybaye ja jai, jaxa mi tox c'ot
ja Jesús soc ja snebuman ju-
masa, ti xa aye ja cristiano
jumasa. Huane xta smajlajel
oj c'otuc ja Jesusi.
34 Jaxa Jesusi, cuando c'ot
ja tihui, ti co ja ba barco.
Cuando yila tey jun nole ja
cristiano, ti stalna syaujul-
alea. Lajane bi soc jun nole
chej pero mey talnuman. Ti
och see yi jitzan cosa.
35 Cuando jel xa och ta
c'ac'u, ja snebuman jumasa
ti jac ja bay ja Jesusi. Ti
yalahuea: —Pero ja lugar iti,
jel najat ay y jel xa och ta
c'ac'u.
36 Mas lec al yab ja cristiano
que aa xa huajuque. Tix hua-
jye ja ba yal hacienda ja ba
yal lugar jumasa ba mojani.
A huaj sman ja yoot spichei
porque mi xa ni jas yiojea,
xchi ja snebuman jumasa.
37 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaxa
mi xa huaahuex yi ja suaele
ja huenlex ba? Ti yala ja yen-
lei: —Pero Cajual, ¿jastal ay
ba? ¿Oj ma bob huaj manti-
con dosciento peso ja pan ja
quenticon ba oj caaticon ja
suaele ba? xchiye.
38 —Cax ilahuic jaye pan
ahuiojex ja huenlex ba, xchi
ja Jesusi. Jaxa snebuman ju-
masa, cuando yilahue jaye
pan yiojei, ti yalahue yaba:
—Pe quechan xta joe pan soc
chab ala chay, xchiye.
39 Ti yala ja Jesús que oj bi
ochuque culan ba yoj job ja
cristiano jumasa, que oj bi yii
sbaje jujun nole.
40 Jach ni sc'ulanea. Ay ba
yioj sbaje cien, soc ay ba cin-
cuenta cada yal nole jahui.

41 Jaxa Jesusi ti yiaj ja
joe pani soc ja chab chayi.
Sq'uela q'ue ja ba satq'uinali,
ti yaa yi stz'acatal ja Diosi. Ti
spilaa. Yaa yile ja snebuman
jumasa ba oj ya ec' yi ja
cristiano. Soc jach ni ja
chab chayi. Spilahue yi
ja cristiano, iday, yaa ba
spetzanile.
42 Mi ni june ma' mi huaa.
Ch'ac but'uque lec.
43 Cuando ch'ac stzome ja
sobra ja pani soc ja sobra
ja chayi, cho but' lajchahue
mooch.
44 Jaxa janec' huaayei,
cinco mil huinic.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat jai
(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

45 Ja Jesusi ti yal yab ja
snebuman jumasa que oj xa
bi huajuque soc barco ba Bet-
saida ja ba otro lado sti ja jai.
Jaxa yeni oj to bi sc'um can ja
cristiano jumasa, ti bi oj cho
huajuca.
46 Jaxa cuando ch'ac sc'um
can ja cristiano jumasa, ti
huaj sc'umuc ja Diosi ja ba
jun huitz.
47 Jaxa och ja acuali, ti xa
ay ja snebuman jumasa ja ba
sbarcoei ja ba snalan ja jai,
jaxa Jesusi ti to ay ja ba huitzi.
48 Ja Jesusi yila que jel
huane huocol soc ja sbarcoei.
Jel xa yajtique soc ja snicjeli
porque ja iq'ui ti jacum ja ba
lado huane huajeli. Ja Jesusi
ti huaj snoch ja snebuman
jumasa, pero ti huan bejyel
och ja ba sat ja jai ba oj ec' toj
eq'uel, pero sbaj xa xchanil
gallo.
49 Pero ja snebuman ju-
masa, cuando yilahue que ti
huan bejyel jan ja ba sat ja
jai, mi snaahue machunc'a.
Jel tuc yilahue ja scuerpo. Ti
ch'ac ahuanuquea.
50 Jel xiuye juntiro. Spet-
zanile ch'ac yile. Jaxa Jesusi
ti c'umani: —Mi la xiuyex.
Quena nia. Tzatz la ajyiyex.
51 Ti q'ue ba barco ja Je-
susi. Scomo ja iq'ui. Jaxa
snebuman jumasa ch'ac pax-
uque boboil. Jel och juntiro ja
spensarei.
52 Ja ora jahui, eso sí, yi-
lahue jastal jitzanbi ja pani,
pero mi jauc jac sc'ujole. La-
jan soc mi yilunejuque.

Ja Jesusi ya tojbuc ja ma'
malo ay ja ba Genesareti
(Mt. 14:34-36)

53 Cuando ch'ac sc'utze ja
jai, ti c'otye ja ba jun lugar
Genesaret. Ti smochohue
can ja sbarcoei ja ba sti ja jai.
54 Cuando ch'ac couque ja
ba barco, huego huego naaji
sbaj ja Jesusi.
55 Jaxa ba spetzanil ja lu-
gar ja ba mojan yamani, sac
ajnel xta ch'ac jacuque ja cris-
tiano jumasa. Ch'ac yie jan ja
ma' malo ayi. Soc xch'atilteil
huas slicahue jani, chican ba
lugaril huax yabye bay ja Je-
susi.
56 Chican ba huax huaj ja
Jesusi, sea ba yal hacienda,
sea ba chonab, ma ba sti ja
chonabi, ti huax huaj tajuc
yuj ja cristiano. Huax yiaje
jan ja chamum jumasa. Ti
huax yaahue can ba calle.
Ti huax huaj sc'ane yi lec

pavor ja Jesusi, anima bi quechanuc ja snich ja sc'u oj yamjuc yii. Y meran nia, spetzanil ja ma' syama, ch'ac ni tojbuquea.

Ja jas huax jomji yuj ja cristiano
(Mt. 15:1-20)

7

1 Ja fariseo jumasa soc chanjoe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi ti huajye ja bay ja Jesusi. Ja yenlei ti elye jan ja ba Jerusaleni.
2 Cuando yilahue jastal huane huael chaboxe ja snebuman ja Jesusi, ti sleahue yi ja smula porque mi bi sbejuc ja jastal sac'ahue ja sc'abei. Jel bi cux ja sc'ab huas syamahue ja suaelei.
3 Ja fariseo jumasa, jach ni spetzanil ja cristiano judio, culan ni yujile jitzan vuelta huas sac'a ja sc'abei. Ja costumbre iti, ja' ni sbaj ja ma' ec' pax ta yujilei. Mi c'a huas sac'ahue jitzan vuelta, mi ni bi modo oj bob huauque.
4 Cuando huax huajye ba plaza ti huax cumxiye ja ba snajei, mi c'a huas sac'a jitzan vuelta ja sc'abei, mi ni bi oj huauquea. Jitzan lec ja scostumbre yioje xa ja jastal jahui. Jach ni ja svasoe ja ba huax yuaje ja' soc ja jarro jumasa soc ja oxom taq'uini. Hasta ja suaynubei, huas sac'ahue lec.
5 Jayuj ti jac sobe yi ja Jesusi ja fariseo jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi: —Ja hua nebuman jumasa mi ni t'un huas squitz'ahue ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Pe scuxil sc'ab huax huaaye tac. ¿Jasyuj jach huas sc'ulane ba?
6 Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi toj chab cara ayex. Meran ni ja jastal staahuex ti' ja Isaiasi:

Ja cristiano jumasa iti huas
sea sbaje que huas
squitz'ahuone.
7 Jel tzamal ja sc'umalei,
pero iday, ja sc'ujolei,
mi ni t'un huas
squitz'ahuone. Ja' bi
ja ba sti jsati huas
stzomo sbaje, pero
lom ni juntiroa. Ja jas
huane seejeli, spensar
ni yenlea,

xchi ni ja Isaías tac.
8 Huaxa huaahuex can jun lado ja smandar ja Diosi, jaxa jastic culan ahuujilexi, ja' jel nihuan ahuiojex. Q'uelahuilex ja jastal huaxa sac'ahuex ja hua jarroex soc ja hua vasoexi. Montón jastal jau huaxa c'ulanexi, xchi ja Jesusi.
9 Soc ay jas mas yala: —Jel ni vivoexa. Jel xa naahuex jastal huaxa c'ulan ja hua costumbreexi, jaxa smandar ja Diosi, huaxa huaahuex can jun lado.
10 ¿Mi ma yala ja Moisesi que oj bi yajtatic ja jnan jtatiqui, jaxa ma' huas staahue ti' malo ja snan stati, oj ni bi aajuc ch'ay snaajela?
11 Jaxa huenlexi, at ja jas huaxa hualahuexi: Naney, tatey, eso sí, huax c'ana jcoltayex nique ajyi pero spetzanil ja jas quioji, naca

caunej yi ja Diosi, huaxa
huutajex ja hua nan atatexi.
Jach huaxa jeahuex yi ja
cristiano.
12 Jaxa cristiano, mix bob
scolta mas ja snan statei pero
ja' yuj ja hua mul ja huenlexi.
13 Lamlamil jach huaxa
jeahuex yi ja cristiano. Puro
ja' hua costumbreexi, jaxa
yabal ja Diosi, lom ni altiro
ahuujilexa. But'elex soc ja
hua modoex ja jastal jahui,
x'utji ja fariseo jumasa.
14 Ja Jesusi ti spaya jan ja jun
nole cristiano ja tihui, ti ch'ac
och aljuc yabyea: —Maclayic
apetzanilex. Naahuic t'unuc
ja sbeji.
15 Ja jas huax och ba hua tiexi,
mi jauc oj jomanic yuj. Ja
jas huax el ja ba hua tiexi, ja'
mero huas somohuex.
16 Ja ma' ay xchiquin, a yabi,
xchi ja Jesusi.
17 Ti xa spila sbaj soc ja cris-
tiano jumasa. Cuando och ja
ba yoj naitzi, ti jobji yi yuj ja
snebuman jumasa jastal ay ja
loil it ch'ac ta yali.
18 Ti yala ja Jesusi: —Jaxa
huenlex chomajquili, ¿yuj
ama mi ni t'un huaxa
huabyex slugaril ba?
19-20 ¿Mi ma huaxa naahuex ja
jas huax och ba hua tiexi, mi
jauc oj jomanic yuj? Ja jahui
mi jas yioj ba hua hualtzilexi.
Ja jas huax och ba hua tiexi,
ti huax co ba hua lucumexi,
jaxa ba ja hua lucumexi, toj
eq'uel huax eq'ui, xchi ja Je-
susi. Cuando jach yala, slu-
gar que yala que lec yabjel
spetzanil ja huaelali.
21 Ja' bi ja jas huax el ja ba jtii-
tiqui, ja' bi oj jomcotic yuj, mi
bi jauc ja juaeltiqui. Porque
ja' ni ja caltziltiqui, ti huax jac
ja malo jpensartiqui. Huax
leatic ja tuc jcheumtiqui, ma
ja tuc huiniqui. Lajan soc
chante ja jpensartiqui, huala
milhuanitic, como ti ni ay ja
ba caltziltica.
22 Huala elc'anitic. Jex
c'anc'oni ja jc'ujoltiqui,
chican jas malo huax
c'ulantiqui. Huax lola jbajtic.
Toj malo ja jpensartiqui, en-
vidiosootic, huala c'umanitic
malo, huax toyo jbajtic, jel
bobootic.
23 Spetzanil ja jastal jahui, ti
ni cajan jc'ujoltica. Juntiro
huax jomo jbajtic.

Jun ixuc ba tuc raza sc'uan ja Jesusi
(Mt. 15:21-28)

24 Ja Jesusi ti xa el ja ti-
hui, ti huaj ja ba lugar mojan
ja ba Tiro soc ja ba Sidoni.
Cuando c'ot ja tihui, ti och ba
jun naitz. Mi sc'ana oj see
sbaj satalajel abal pero mi ni
modo huax bob yujila.
25 Ti abji yabalil yuj jun
ixuc, jaxa ixuc jahui, ay yal.
Ja yal yaq'uixi ixtalanubal
yuj ja pucuji. Ti huaj ja bay
ja Jesusi, jaxa ixuqui ti co
mec'an ja ba sti sati.
26 Ti och sc'an yi jitzan pa-
vor ba oj sc'ul mandar ja pu-
cuji ba oj actajuc can ja yali.
Sirofeñera ja yeni. Griego
huax c'umani.
27 Ti alji yab yuj ja Jesusi:
—¿Mi ma sbejuc bajtan huax
huaa ja yal untic ba? Jel piero
ta huan c'ax japxi ja suael ja

yal untiqui oj aaxuc yi ja ma'
mix naaxi sbaji, xchi ja Jesusi.
28 —Meran Cajual. Eso sí,
anima tz'iuc pero q'uelahuil
jun ula tac. Huax jac ja ba
jun naitz, anima jauc ja sobra
pero oj ni aajuc yia, xchi ja
ixuqui.
29 Ti yala ja Jesusi: —Caax
xa. Yuj ja jel tzamal ja jas
ahualai, ja hua huali libre xa
aaji ta can yuj ja pucuji, xyu-
taj.
30 Y meran nia. Yajni c'ot
ja ba snaj ja ixuqui, huaj yile,
lec xa ay ja yali. Ti to ni baan
ec' ba sat ch'at pero mi xa
ixtalanubaluc yuj ja pucuji.
31 Ja Jesusi ti yaa can ja
lugar mojan ba Tiro. Toj
eq'uel ec' ba Sidón soc ba
Decápolis masan c'ot ja ba ja'
sbaj Galilea.
32 Cuando ti xa ay c'ot ja
tihui, ti iiji jan yi jun huinic
sordo ay y jel queec huax
c'umani. Ti c'anji yi pavor
ja Jesusi ba oj syam yi ja
scuerpo.
33 Ja Jesusi ti spila sbaj
soc jun maq'ue ja huinic
jau sordo ay y queec huax
c'umani. Ti smaca soc ja
xchiquin ja yal sc'abi. Yajni
ch'ac sc'uluc ja jachuqui, ti
tzujbania. Ti syama yi ja
yac'a.
34 Ja Jesusi ti sq'uela q'ue
ja satq'uinali. Sic'a sc'ujol:
—Efata, xchi soc ja sc'umali.
Oj xa huab q'uinal. Oj xa bob
c'umanan claro. Jach sbej ja
jas yala.
35 Y meran nia. Huego
huego jamxi ja xchiquini,
jaxa yaq'ui lajan soc tzatzbel
ajyi, jaxa ora jahui, huego
huego c'umbi. Jel claro el ja
sc'umali.
36 Ja Jesusi ti och sc'an yi
lec pavor ja cristiano jumasa
que mi ni ma' oj yale yab ja
jastal tojbi ja huinic jahui.
Pero lajan soc sulbes ita ja
cristiano. Yochele ec' ch'ac
spuque ec' jastal tojbi ja
huiniqui.
37 Jel och juntiro ja spen-
sarei, ti yalahuea: —Jel
ni tzamal spetzanil ja jas
huas sc'ulani. Huax ya yab
q'uinal ja ma' tupel xchiquin,
jaxa matic mudo, huax ya
c'umanuc, xchiye xta.

Ja Jesusi ya huauc chane mil cristiano
(Mt. 15:32-39)

8

1 Ja c'ac'u jumasa jahui lom
xta xnoloji huax jac ja cris-
tiano jumasa ja bay ja Je-
susi, iday, mi xa ay ja suaelei,
como ch'ac ta. Ja Jesusi ti
spaya jan ja snebumani, ti
yalaa:
2 —¡Jel ajul ja sbaj ja cris-
tiano jumasa iti! Ay xa oxe
c'ac'u ti jmoctica y ch'ac ta
yoot spichiei.
3 Huan c'ax cal yab oj hua-
juque ba snajei, oj ch'ac yipe
ja ba beji porque oj xta sy-
atz'atz'uc ja yaltzilei yuj ja
huaini porque ay ma' jel na-
jat jaquele, xchi ja Jesusi.
4 Ti yala ja snebuman
jumasa: —Pero Cajual, jel
ch'ayan lugar juntiro tac. ¿Ba
xa oj yie ja suaele ba? ¿Jastal
oj bob but'uque ja ili?

5 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaye ja
pan ahuiojex ba? —Quechan
xta juque, xchiye.
6 Ja Jesusi ti yal yab ja cris-
tiano oj ochuque culan ba yoj
job. Ti yiaj ja juque pani. Yaa
yi stz'acatal ja Diosi, ti spila
yi ja snebuman jumasa, jaxa
snebumani ch'ac ya ec' yi ja
cristiano jumasa.
7 Ja snebuman jumasa cho
ay yioje chaboxe chay. Ja Je-
susi ti sc'ana yi stz'acatal ja
Diosi. Ti yal yab ja snebu-
mani oj cho ch'ac yaa yi ja
cristiano.
8 Ja cristiano jumasa ti
och huauquea. Butye lec.
Cuando ch'ac huauquei, ti
och stzome ja jas can sobra.
But' juque mooch.
9 Chane mil cristiano huaa
ja ora jahui. Jaxa Jesusi, ti
xa sc'uman can ja cristiano
jumasa. Ti q'ue jun barco soc
ja snebuman jumasa.
10 Ti huajye ba jun lugar
Dalmanuta.

Ja Jesusi c'anji yuj ja fariseo ba oj yile jun milagro
(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

11 Jaxa ba lugar jahui, ti
jacye chaboxe ja fariseo ju-
masa. Jac yie loil ja Jesusi.
Eso sí, jacye pero mi slequi-
luc sc'ujole. Oj bi jeejuc yile
jun seña ja ba satq'uinali ti
bi oj snae que meran tey soc
ja Dios ja Jesusi, pero como
quechan huane sc'ulajel pro-
bar.
12 Ja Jesusi ti syatz'a sbaj
ja yaltzili, ti yalaa: —Ja
cristiano iti, quechan huane
sc'anjel que oj bi yile jun
seña ba jel ja smilagro pero
ja mero smeranili, mi jas oj
jeexuc yile, xchi ja Jesusi.
Quechan alji can yabye
jachuc,
13 Ti xa huaja. Cho q'ue ja
ba barco, ti cho ec' sc'utz ja
jaa.

Ja slevadura ja fariseo jumasa
(Mt. 16:5-12)

14 Pero ja snebuman ju-
masa ch'ay sc'ujole mi yiaje
jan ja pani. Quechan june
altiro ja pan ti nolan yujile ja
ba barco.
15 Ti yala ja Jesusi: —Aa
cuidadoex soc ja slevadurail
ja fariseo jumasa soc ja tan
Herodesi, xchi.
16 —¿Jas sbej jach huax
yala cabtic ba? ¿Yuj ama
jayujil huax yala yuj ja ch'ay
jc'ujoltic mi quiajtic jan ja
pan ba? Jach och sobtalauc
sbaje ja snebuman jumasa.
17 Ja Jesusi cuando yab ja
jas huane yaljeli, ti yalaa:
—¿Ja' ma pan huanex xta
staajel ti' ba? Mi ni t'un huaxa
naahuexa. ¿Mi ni ma t'un
huax jac ac'ujolex ba? Lajan
soc mi teyuc ja hua c'ujolex
huaxa huilahuex ja jas huax
c'ulani.
18 Eso sí, ay asatex,
pero mila ilhuaniyex. Ay
achiquinex pero lajan soc mi
xa huabyex q'uinal. A jac t'un
ac'ujolex.
19 Ja yora quechan xta
joe pan quiojtiqui, jpila yi
ja cristiano jumasa, iday,
joe mil huaaye, jaxa sobrai,
¿jaye mooch atzomohuex ba?
—Lajchahue, xchi ja yenlei.

20 —Jaxa it yora quechan
xta juque pan quiojtiqui,
jpila yi ja cristiano jumasa,
¿jaye mooch atzomohuex ja
sobra ba? —Juque, xchiye.
21 —Iday, ja huilunejex
pero mi ni t'un huax jac
ac'ujolexa, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi ya tojbuc jun ma'
tupel sat ja ba Betsaida

22 Ti c'otye ja ba lugar Bet-
saida jaxa tihui, ti iiji jan yi
jun huinic tupel sat. Ti c'anji
yi pavor ba oj syam ja sati.
23 Ja Jesusi ti syama yi ja
sc'ab ja huiniqui. Xchecha
el ja ba sti hacienda, jaxa
cuando ti xa aye ja tihui, ja
Jesusi ti ya och yi t'usan ja
yaal sti ja ba sat ja huiniqui.
Ti saxa yi ja sati. Sobo yi ta ay
jas huax yila.
24 Jaxa huiniqui ti sacha ja
sati, ti yalaa: —Lajan soc te'
huax quila pero ¡huan bejyel
tac! ¡Ja' ma cristiano jahui!
xchi.
25 Jaxa Jesusi ti syama yi
otro vuelta ja sati. Yajni ch'ac
syam yi, huego huego yila
q'uinal lec. Tojbi ja sati. Claro
juntiro huax yila ja cristiano,
y najat lec.
26 —Lec, caax xa. Cax ba
hua naji. Moc lom huajan
ja ba yoj hacienda. Mi lom
xa hual yab ja suinquil ja ha-
cienda jastal tojbia, xyutaj ja
Jesusi.

Ja Pedro yala claro que ja
Jesusi, ja' ni ja Cristo
(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

27 Ja Jesusi soc ja snebu-
man jumasa ti stulu ja sbejei.
Yabalil ti oj huajuque ja ba
yal lugar jumasa ja ba huas
sc'ulan mandar ja Filipo, Ce-
sarea sbiil. Cuando bej to aye,
ja Jesusi ti sobo yi ja sneb-
uman jumasa: —Jaxa cris-
tiano ba, ¿mach ayon ja huax
yalahuei? xchi.
28 Ti sac'a jan ja snebuman
jumasa: —Ay ma' huax
yalahue que huena bi ja
Juan it huax yaa bautismo
ajyi. Jaxa tuqui huax yalahue
que Eliasa, jaxa tuqui huax
yala que huena bi june ja
aluman-Diosi, xchiye.
29 Jaxa huenlexi, ¿machun-
quilon huaxa hualahuex ba?
Ti yala ja Pedro: —¡Pero
huena ni ja Cristoa tac!
30 Cuando yab ja Jesús ja jas
yala ja Pedro, ti sc'ana yile lec
pavor que mi bi ma' oj yale
yab ja jastal jahui.

Ja Jesusi yala que oj
chamuc
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

31 Ja Jesusi ti och see yi ja
snebuman jumasa. Ja yeni ti
bi coel jan ja ba satq'uinali
pero oj to bi yii jitzan huocol.
—Ja banquilal jumasa soc ja
nihuac pagre jumasa soc ni ja
ma' huas seahue ja smandar
ja Moisesi mi oj squitz'one,
xchi. Oj ni chamcona pero
ja huax ec' oxe c'ac'u, ti oj
sachuucona, xchi ja Jesusi.
32 Jel claro juntiro yala
jachuc. Ja Pedro ti spaya ja
Jesusi. Cuando stuch'ilei, ti
yala ja Pedro que mi bi lec
huax yala jachuc ja Jesusi.
33 Pero ja Jesusi ti sutu sbaj
ja bay ja tuc snebuman ju-
masa. Stojtoq'uela lec, ti

yal yab ja Pedro: —Elan ba jtz'eel ja huen diablo. Mi jauc ja Dios huajel ja hua c'ujoli. Quechan cajan ac'ujol ja spensar ja cristiano, xyutaj.

34 Ja Jesusi ti spaya jan ja cristiano jumasa soc ja snebuman jumasa, ti yalaa: —Ta ay c'a ma' huas sc'ana ajyuc jmoqui, mi yen mismo oj syajta sbaj. A yaa sbaj juntiro, anima huax aaji locan ja ba cruzi. A stul ja jmodo ja queni.

35 Spetzanil ja ma' huajel sc'ujol ba quechan oj ajyuc tzamali, huan nix ch'aya sbaja. Pero ja ma' huax yala, ta huala chamyon, ti la chamyona, pero siquiera oj ajyuc lec ja caltzili - ja ma' jach huax yala yuj ja queni - huax yala jachuc yuj ja jas jel tzamal ajc'ach huan yabjeli - pues ja yeni oj ni sta ja svida ba jel lequi.

36 Ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja jas ay ja ba mundo, pero ta huan c'ax ch'ay ja yaltzili, ¿ja' ma ba slequil ja jau ba?

37 ¡Mi xa huala que oj bob yaa taq'uin siquiera ba oj ajyuc lec ja yaltzil ja ora jahui!

38 Ja cristiano, mi huajeluc sc'ujole soc ja Diosi. Otro lado ay juntiro. Mulanume nia. Oj to q'uixhuucon yuj ja yenlei. Ja queni ti coelon jan ja ba satq'uinali pero ja c'ac'u jau oj cho jacon soc ja jTati soc ja cangel jau mi cualquierauqui, oj lijpucon. Ja c'ac'u jahui oj q'uixhuucon juntiro yuj ja smodoe ja cristiano jumasa iti, xchi ja Jesusi.

9

1 Ti cho yala ja Jesusi: —Huax cala, pero meran, ay chaboxe ti ayex ja ili pero mi oj chamanic masan to oja huilex jastal jel tzamal ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi. Oja huilex que jel juntiro ja yipi, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi stucbes sbaj
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

2 Cuando ch'ac yal ja jachuqui, ti ec' huaque c'ac'ua. Ja Jesusi ti yal yab ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani que oj bi huajuque stuch'ile ba jun chaanil huitz. Cuando c'otye ja tihui, ja Jesusi ti stucbes sbaj ba sti sat ja yenlei.

3 Ja sc'ui ch'ac lijpuc juntiro. Sact'ost'os xta ch'ac huajuc. Ja sacal ja sc'ui mi ni june ma' oj bob chuc'ulanuc ja jastal jahui.

4 Huaj to cho yile, ti xa ay ja Eliasi soc ja Moisés ja ma' ch'ac ni chamuque ja najatei. Ti xa huane loil soc ja Jesusi.

5 Ti yala ja Pedro: —Maestro, ¡jel lec juntiro ja ti ayotic ja ili! Oj c'ulticon oxe yal naitz, june ja hua baji, soc june sbaj ja tat Moisesi soc june sbaj ja tat Eliasi, xchi.

6 Pero lom huan bulbunuc ja Pedro. Mi huas snaa jasunc'a huan yaljeli. Xihuel xihuel ay. Jach ni ja Jacobo soc ja Juani.

7 Huaj to yile, jac musjuque yuj ja asoni, jaxa ba yojol

ja ason jahui ti yabye jun
c'umala: —Ja iti, ja' ni ja
cunini. Jel yaj huax cabi.
Maclayic ja jas huax yala,
xchi ja c'umali.
8 Huaj to cho yile, mi xa ma'
tey soc ja Jesusi.
9 Cuando huane xa coel ja
ba huitz jahui, ti comjiye yuj
ja Jesusi. Mi ni bi ma' oj yale
yab ja jas ch'ac yilei. Ja yeni
ti bi coel jan ja ba satq'uinali.
Oj to bi chamuc pero cuando
huas sacui, ti to bi oj yale ja
jas ch'ac yile ja ora jahui.
10 Jach ni sc'ulanea. Ti och
sob sbajea: —¿Jas sbej ja huax
yala oj chamuqui y huax yala
oj cho sac-huuc?
11 Ti sobohue yi ja Jesusi:
—Jaxa matic huas sea ja
smandar ja Moisesi huax
yalahue que t'ilan bi bajtan
oj jacuc ja Eliasi. ¿Jasyuj jach
huax yalahue ba? xchi ja
yenlei.
12 Ti yala ja Jesusi: —Meran
nia, bajtan ni oj jac ja Eliasa.
Yen oj ch'ac stojbes spetzanil.
Jaxa queni, ti ni coelon jan ja
ba satq'uinali pero ¿huan ma
xa naahuex jas huax yala ja
yabal ja Diosi, que oj ni bi quii
jitzan huocola? Mi ni bi oj
quitzjucona.
13 Ja mero smeranili, jac
ni ja Eliasi, iday, sc'ulan ja
sgusto ja cristiano, como jach
ni huax yala ja yabal ja Diosa,
xchi ja Jesusi.

Jun querem ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

14 Ja Jesusi soc ja Pedro soc
ja Jacobo soc ja Juani ti c'otye
ja bay ja otro snebuman ju-
masa. Cho tey jun nole cris-
tiano, jaxa matic huas sea ja
smandar ja Moisesi, cho ti ni
ayea. Jaxa yenlei, huane xta
huooljuc c'umal.
15 Jun ta repente yilahue
ja Jesús ja cristiano. Cham
yabye. Sac ajnel ch'ac huaj
yae yi Dios.
16 Ti sobo ja Jesusi: —¿Ja-
sunc'a ja hua loilex ba? xchi ja
Jesusi.
17 Ti sac'a jan june ja yenlei:
—Maestro, ja queni quiaj jan
ahui ja cunini. Ixtalanubal
juntiro yuj ja pucuji. Mix aaji
c'umanuc.
18 Jun ta repente huas
syama ja scuerpo. Huax ya
q'uitc'onuc juntiro. Huax
puuxani ja stii, jaxa yeji huax
ya jechjech'uc. ¡Jel xa ajul
ja sbaj juntiro! Jel xa el ta
sgana. Jc'ana yi stz'acatal ja
hua nebuman jumasa ba oj
sc'ul mandar ja tan pucuji ba
oj yacta can ja cunini pero mi
bob yujile, xchi ja huiniqui.
19 Ti yala ja Jesusi: —¡A, ja
cristiano iti mi ni t'un huas
sc'uane! Ay xa tiempo ti ayex
jmoc pero lom nia. ¿Jaye to
tiempo oj caa jpasensia amo-
quex? Ja Jesusi ti yal yab ja
huiniqui: —Caax. Iaj jan qui
ja hua huunini.
20 Ti iiji jan yi ja querem
jahui. Jaxa pucuji, cuando
yila ja Jesusi, ti cho och
ya q'uitc'onuc tzatz lec ja
queremi. Ya moc' man luum.
Och sc'oc sbaj ja scuerpo. Cho
ya puuxanuc ja stii.
21 Ja Jesusi ti sobo yi ja stat
ja querem jahui: —¿Ay xa

ma tiempo jach ay ja hua hu-
unini? —Desde xch'inil jach
huas sc'ulan, xchi ja tatali.
22 Vuelta huas sipa sbaj
c'ac', vuelta huas sipa sbaj
ba yoj ja'. Huas sc'ana
miljuc. C'ulan quiticon ja
pavori. Talna jyaujulalticon,
coltayoticon ta huan c'ax bob
ahuuj, xchi ja stat ja querem
jahui.
23 Ti yala ja Jesusi: —¿Huan
ma xa c'uan ta oj bob cujil? Ta
huan c'a xa c'uan, mi jas mi oj
bobuc. Oj ni bobuca, xchi ja
Jesusi.
24 Huan nix c'uana, jaxa
janec' mix c'uani, coltayon,
xchi ja tatali, pero tzatz lec
yala jachuqui.
25 Ja Jesusi ti yila que huan
xta jaquel mas ja cristiano ja
ba stz'eeli. Ti sc'ulan man-
dar ja pucuji: —¡Diablo ja
hueni! Huaxa maca ja sti
ja querem iti. Huax hua
tupuc ja xchiquini. Ja yaani
huax cala huabi, elan ja ba
stz'eel ja querem iti. Mi xa
ni nunca oj bob ahuixtalauc
mas, x'utji.
26 Jaxa pucuji ahuani tzatz
lec. Con gana ya q'uitc'onuc
ja queremi. Ti yacta cana.
Jaxa ma' ixtalanubal ajyi, ti
tup can yic'a. Lajan soc cham
cani. Jaxa cristiano yala que
cham ta bi.
27 Pero ja Jesusi ti syama ja
sc'abi. Scolta ba oj q'ue cu-
lan. Jaxa queremi xachachi
xta q'ue tec'an.
28 Jaxa ch'ac sc'uluc ja jastal
jahui, ja Jesusi soc ja snebu-
man jumasa ti ochye ba jun
naitz. Ti sobohue ja snebu-
man jumasa: —Jaxa quenti-
con ba, ¿jastal lec mi sc'uan
quiticon ja cabalticon ja tan
pucuj jahui? xchiye.
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja
jun tiq'ue jahui, mi c'a xa
c'umanex ja Diosi, mi c'a xa
como ja hua huaelexi, mi ni
nunca oj yacta can ja yixtala-
jel ja cristiano.

Ja Jesusi cho yala jastal oj chamuc
(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

30 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti yaahue can ja lu-
gar jahui. Bejyel huajye ja
ba sutanal ja Galilea pero ja
Jesusi mi huas sc'ana oj abjuc
ba huajumea
31 Porque ja' huan seejel
yi ja snebuman jumasa:
—Ja queni ti coelon jan
ja ba satq'uinali pero oj
c'ulajucon entregar ja ba
sc'ab ja cristiano jumasa ba
oj miljucon. Oj ni chamcona
pero ja ba yoxil c'ac'u ti oj cho
sac-huucona, xchi.
32 Pero ja snebuman ju-
masa, mi ni huax yabye sbeja
pero como huax xiuye, jayuj
mi ni sobohuea.

Ja Jesusi yala machunc'a ja mas nihuani
(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

33 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti c'otye ba Caper-
naum. Cuando ti xa aye ba
yoj snaj ja Jesusi, ti jobji yile
yuj ja Jesusi: —Jel huanex loil
ja ba beji. ¿Jasunc'a ja hua
loilex ba?
34 Jaxa snebuman jumasa,
ti ch'abaji juntiroa porque ja'
huane yaljel mach bi junuca

mas nihuan oj huajuquei.
Jach ni mero sloilea.
35 Ja Jesusi ti och culana.
Spaya jan ja lajchahuane
snebumani. Ti och sob yia:
—¿Jel ama x'oc' ac'ujolex que
jel nihuan oj iljanic ba? Pues
ta jach c'a huaxa c'anahuex,
t'ilan oj ch'inbanic juntiro ja
ba sti sat ja hua mojexi, y oj
cho ahuateltayex.
36 Ti spaya jan jun yal
querem. Ti yaa ba snalan ja
yenlei, ti stelaa:
37 —Huan c'a xa yajta ja yal
untic ja jastal ja yal querem
iti, pero ja c'a yuj ja queni,
quena ni huaxa yajtayonexa.
Iday, ta quen c'a huaxa yaj-
tayonex, entonces ja ma' sec-
ahuon coni, jach ni huaxa ya-
jtayexa.

Ja Jesusi yala que mi c'a
condra huax ilji, yamigo nia
(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

38 Ti sac'a jan ja Juani:
—Maestro, pero quilaticon
jun huinic: Ja huen pucuj,
acta can ja huinic iti, huax
cala huab yuj ja sbiil ja
Jesusi, pe xchi tac. Pero
ja quenticoni jcomoticon
porque mi ni jauc ja jmojtica,
xchi.
39 Ti yala ja Jesusi: —Pero
¿jas sbej ja hua comohuexi?
Ta ja' c'a yuj ja queni huas
sc'ulan ja milagro, mi xa
hualahuex que ta oj bob
staon ti' malo.
40 Mi c'a condra huax yi-
lahuotic, camigotic nia.
41 Q'uelahuilex. Ja queni
Cristoon nia, jaxa huenlexi,
ti xa ayex jmoca. Ta ja' c'a
yuj ja jbiili, anima jun vaso ja'
huax aaji ahuilex, mi lomuc
ja jahui. Ay ni jas oj sc'uluque
recibir ja ma' ay jas huax yaa
huilexi.

Mi loiltajneluc ja mulali
(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

42 Q'uelahuilex ja yal
querem iti soc ja smoj yal
untiquili ja janec' huas
sc'uanonei. Ta ay c'a ma'
huax jac som ja spensarei,
mas lec a mochjuc jun sc'ab
cha' ja ba snuq'ui, a jipjuc ba
yoj ja'.
43 Jach ni ja huenlex
chomajquili. Ta ja' c'a hua
c'abex huax ya le ja hua
mulexi, mas lec, a ch'ay snaa-
jel. Mas lec tunco oj ochanic
ja ba vida jau jel tzamali
que no que tz'ican ac'abex oj
huajanic yoj inpierno ja ba
mi ni nunca huax bob tupuc
ja sc'ajc'ali
44 Jaxa yaljai mix chamye.
Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca
huax tupi.
45 Ta ja' c'a hua huoquex
huax ya le ja hua mulexi, mas
lec a ch'ay snaajel. Mas lec
renco oj ochan ja ba vida jau
jel tzamali que no que tz'ican
ahuoquex oj huajanic ba yoj
inpierno ja ba mi ni nunca
huax bob tupuc ja sc'ajc'ali
46 Jaxa yaljai mix chamye.
Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca
huax tupi.
47 Ta ja c'a june ja hua sat
huax ya le ja hua mulexi, mas
lec a ch'ay snaajel. Mas lec
quechan june ja hua satex
oj ochanic ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi que no que

tey xchabil ja hua sat oj hua-
janic ja ba yoj inpierno ja ba
mi ni nunca huax bob tupuc
ja sc'ajc'ali
48 Jaxa yaljai mix chamye.
Ja c'ac' ja tihui mi ni nunca
huax tupi.
49 Jayuj jel ni t'ilan juntiro
oj iixuc ja huocol ja janec' ti to
oj ajyucotic ja ba mundo iti.
50 Pero tzatz la ajyiyex.
Moc alajex ja atz'am it huax
pooxi, mi xa nix maconi ja
mas tzaani. Pero ja huenlexi,
laman la ajyiyex.

Ja Jesusi yala que mi sbejuc oj spil sbaj ja ma' nupaneli
(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

10

1 Cuando elye ja ba Caper-
naum, ti huajye ja ba Judea
ba c'ax jun lado ja nihuanja
ba Jordani. Jaxa cristiano
ti stzomo sbaje otro vuelta
ja bay ja Jesusi, jaxa Jesusi,
como jach ni ja smodoa, ti cho
och see yi ja cristiano.
2 Ti jac ja ba stz'eel chaboxe
fariseo jumasa pe quechan
ba oj sc'uluque probar ja Je-
susi. Ti sobohue yi ta lec c'a oj
sip can ja xcheum jun huinic.
3 Ja Jesusi ti yalaa: —¿Ja-
sunc'a yala can ja Moisés ba?
4 —Ja Moisesi yena ni yala
que lec bi oj sip can sbaj soc ja
xcheumi pero oj bi ya el suu-
nil, xchiye ja fariseo jumasa.
5 —Meran nia, pero ja' yu-
jil jel ch'uuy ja hua c'ujolexi,
jayuj jach yala.
6 Pero cuando ch'ac cujla-
juc ja satq'uinali, huinic soc
ixuc sc'ulan ja Diosi.
7 Jayuj jun huinic oj bi yaa
can ja snan stati, ja' oj yii ja
xcheumi.
8 Eso sí meran, chahuane
ajyi, pero cuando huax nu-
paniyei, jun ita huax hua-
jyea. Jayuj mi xa ni chahua-
neuque toa porque june ita ni
ayea.
9 Jayuj mi sbejuc oja pilex ja
jas ya staa sbaj ja Diosi, xchi
ja Jesusi.
10 Cuando ochye ja ba
naitzi, ja snebuman jumasa
ti cho sobohue yi otro vuelta
jastal ay ja jahui.
11 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Jun
huinic, ta huan c'a sipa can
ja xcheumi, tuc ja ma' huax
yiaji, ja yeni staa ta ni smul
soc ja mero xcheuma.
12 Soc jach ni ja ixuqui. Ta
huan c'a sipa can ja statami,
tuc statam c'a huax yiaj, jach
ni ja yeni, cho staa ta ni
smula.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

13 Ja Jesusi ti iiji jan yi jitzan
yal untic ba oj yamjuc ja
s'olomei. Jaxa snebuman ju-
masa ti yalahue yab ja matic
huan yiijel jani que mi xa bi
oj yie jani.
14 Cuando yab ja Jesús ja
jas huane yaljeli, mi sc'ulan
gusto, ti yalaa: —Lec ja huax
jac ja yal untiqui. Mi lom xa
comohuex. Ja jastal ja sc'ujol
ja yal untic iti, jach ni ay ja
sc'ujole ja matic yaunej xa ni
sbaj ba sc'ab ja Diosi.
15 Huax cala huabyex, pero
meran, mi c'a la ch'inbiyex

jastal jun yal untic cuando
huaxa huaa bajex ja ba sc'ab
ja Diosi, mi ni modo oj bob
ochanic soc ja Diosi.
16 Ja Jesusi ti stela ja yal un-
tiqui. Syama yi ja s'olomei, ti
sc'ulan bendiciara.

Jun querem rico sc'uman ja Jesusi
(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

17 Ja Jesusi ti el ja ba naitz
jahui. Oj xa stul ja sbeji,
huaj to yile, ti huan jaquel
jun huinica, pero ajnel ay.
Jac tajuc sc'ab. Ja huiniqui
ti yalaa: —Maestro, jel leca
juntiro. Ala cab jasunc'a lec
oj c'uluc oj quil ja vida jau ba
jel lequi.
18 Ti yala ja Jesusi: —¿Jasyuj
huaxa huala jel leconi? Mi
ni june ma' lec, quechan ja
Diosi.
19 ¿Mi ma huaxa naa ja
mandar jumasa ja ba huax
yala mi oja lea mul soc jun
ixuc soc mi ni oj milhuanan?
Mi oj elc'anan. Moc lomuc
alee mentira. Moca lola ja
hua moji. Yajta ja hua nan
atati, xchi ja Jesusi.
20 Ti yala ja huinic jahui:
—Pero jach ni huax c'ulan
man jch'inila.
21 Ja Jesusi ti stojtoq'uelaa.
Jel yaj yabi. Ti yalaa: —Pero
ay to jas huas sc'ulan ahui
palta. Cax chono can spet-
zanil ja jastic ahuioji. Aa yi ja
pobre jumasa. Jach c'a huaxa
c'ulan, jel ja jas oj aajuc ahui
ja ba satq'uinali. Pero caax.
Cax c'ulan jachuc, ti la jac
jmoca. C'uanon anima huala
aaji locan ja ba cruzi, xchi ja
Jesusi.
22 Pero ja huiniqui, cuando
yab ja jas ch'ac aljuc yabi,
cham yabi. Tristeaxi juntiro
porque jel ja jastic sbaji.
23 Ja Jesusi ti sq'uela ja
snebuman jumasa, ti yalaa:
—Ja ma' jel ja jastic sbaji, jel
huocol juntiro oj yaa sbaj ja
ba sc'ab ja Diosi.
24 Cuando yabye ja jas yala
ja Jesusi, cham yabye ja sneb-
uman jumasa. Ti cho yala
ja Jesusi: —Cuntiquil, ja ma'
huajel sc'ujol soc ja sastic
sbaji, jel huocol juntiro huas
sipa sc'ujol soc ja Diosi.
25 Mas mi huocoluc oj ec'
jun camello ja ba sotol ja
tz'istaq'uini que soc oj yaa
sbaj ba sc'ab ja Dios jun rico,
xchi ja Jesusi.
26 —Ta jel c'a huocol oj
sc'uuc ja Dios ja ma' ay
staq'uini, ¿machunc'a oj bob
coltajuc ba? Jach sobo ja
snebuman jumasa porque
cham yabye juntiro ja jas yala
ja Jesusi.
27 Ja Jesusi ti stojtoq'uela
otro vuelta: —Ja cristiano, mi
ni oj bob yujila pero ja Diosi,
oj ni bob yujila. Ja Diosi huax
bob yuj spetzanil, xchi.
28 Ja Pedro ti yalaa: —En-
tonces ¿jaxa quenticon ba, Ca-
jual? Caunejticon can spet-
zanil ja jastic quiojticoni ba oj
ajyucoticon amoc, xchi.
29 Ti yala ja Jesusi: —Pues
oj cala huabyex ja smeranili.
Spetzanil ja ma' yaunej can ja
snaji, ma ja yermano jumasa,
ma ja yermana jumasa, ma ja

snan stati, ma ja xcheumi, ma
ja yuntiquili, ma ja slugari,
mi ni lomuca. Ta ja c'a yuj ja
queni, ma ja' yujil ja abal it jel
tzamali, mi ni lomuca.
30 Oj ni sc'ul recibir cien
tanto mas ja tiempo iti. Oj
sc'ul recibir cien tanto ja
snaji soc ja yermano jumasa,
soc ja yermana jumasa, soc ja
snan stati, soc ja yuntiquili,
soc ja slugari, pero oj ni yie
ja huocola. Pero ja ba otro
vida oj yil ja vida jau ba mi ni
nunca oj ch'acuqui.
31 Pero jitzan ja ma' huax
ilji nihuan ja huego, jel ch'in
oj huajuque ja tihui, jaxa
matic jel ch'in huax ilji ja
huego, ay modo jel nihuan oj
huajuque ja ora jahui.

Ja Jesusi cho yala otro vuelta jastal oj chamuc
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

32 Ja Jesusi soc ja snebu-
man jumasa soc jun nole cris-
tiano ti huane huajel ja ba
Jerusaleni. Yen bajtan ay ja
Jesusi. Ti nochan ja snebu-
man jumasa pero xihuel xi-
huel aye. Jel ja spensarei.
Ja Jesusi ti ch'ac spay ja ba
stz'eel ja snebuman jumasa.
Och yal yabye jastal oj to
c'ulajuc yi:
33 —Q'uelahuilex. Ti xa
huajumotic ja ba Jerusaleni.
Ja queni ti ni coelon jan ja ba
sat'quinali pero anima, oj ni
c'ulajucon endregal ba sc'ab
ja nihuac pagre soc ja ma'
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi. Huane xa ni xchapjel
cabalila. Oj ni sc'ulucone en-
dregal ja ba sc'ab ja ma' mi
sc'uan ja Diosi.
34 Oj yaahue qui burla. Oj
smac'one. Oj tzujbayone. Oj
smilone pero x'ec' oxe c'ac'u,
oj cho sac-huucon, xchi ja Je-
susi.

Ja Jacobo soc ja Juani sc'ana yi pavor ja Jesusi
(Mt. 20:20-28)

35 Ti jac ba stz'eel ja Jesús
ja Jacobo soc ja Juani, ja'
yuntiquil ja Zebedeo. Ti
yalahuea: —Maestro, ay jas
oj c'anticon ahui. C'ulan
quiticon ja pavori.
36 —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj
c'uluc ahuilex ba? xchi ja Je-
susi.
37 —Pues, oj c'anticon ahui
pavor, cuando ti xa aytic ja
ba jel tzamal huana sc'ulajel
mandari, oja huaa quiticon
ja catelticon ba mas tzatzi,
xchiye.
38 Ti yala ja Jesusi: —Pero
mi xa naahuex jasunc'a
huanex sc'anjeli. Ja queni
oj ni quii ja huocola. ¿Oj ma
bob ahuiex huocol ja huenlex
ba? Jel ja jas oj c'ul ahuantar,
¿jaxa huenlex ba? ¿Oj ma bob
ac'uluquex ahuantar?
39 —Pues ojo, xchiye. Ti
yala ja Jesusi: —Pues meran
nia, ja jastal oj quii ja huocoli,
jach ni oj cho huiex ja huen-
lex chomajquili. Ja jastal oj
c'ul ahuantar ja queni, jach ni
oj cho ac'uluquex ahuantar ja
huenlex chomajquili.
40 Pero ba oj caa huilex ja
atel ba mas tzatzi, mi ni sba-

juc oj caa huilexa. Tzaubal ni
ja ma' oj aajuc yii.
41 Jaxa lajunhuane ja sneb-
umani, cuando ch'ac yabye ja
iti, jel q'ue ja scorajae soc ja
Jacobo soc ja Juani.
42 Ja Jesusi ti spaya jan
ja otro snebuman jumasa, ti
yalaa: —Ja ba spetzanil ja lu-
gar jumasa, ja ma' ay yateli,
jel nihuan huax yaa sbaje. Jel
tzatz ja smandarei.
43 Pero ja huenlexi, mi
jachucuc oja c'uluquex. Ta
huan c'a xa c'ana nihuan oj
ajyanic, sbej ni oj ch'inbanica
ba oja huateltayex ja tuqui.
44 Ta huan c'a xa c'ana ni-
huan oj ajyan ja ba sti sat ja
Diosi, sbej ni ch'in oja jee aba-
jex ja ba sti sat ja hua mojexi.
45 Ja queni, ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali pero mi
jaquelucon ba oj ateltajucon.
Jaquelon ba oj catelta ja cris-
tiano soc oj caa ja jvida ba oj
huajuc libre jitzan ja yenlei.

Ja Jesusi ya tojbuc ja Bartimeo ja ma' tupel ja sat ajyi
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

46 Ti c'otye ja ba jun
chonab, Jericó sbiil. Ja Jesusi
soc ja snebuman jumasa ti
cho smoje jun nole cristiano.
Cuando elye ja ba chonab
Jericó, huaj to yile, ti culan
ec' jun huinic ba sti bej, jaxa
huinic jahui, Bartimeo sbiil,
pero tupel ja sati. Ja' stat ja
Timeo. Jaxa Bartimeo huan
sc'anjel limosna.
47 Ti yab que ja' huan
eq'uel ja Jesús ja tihui, jayuj
ti ahuania: —¡Jesús, ja hueni,
ja' ni ja yintila rey David
tac! Talna jyaujulal, xchi xta,
pero ahuanel.
48 Ti comji yuj jitzan cris-
tiano pero lajan soc alji yab
ba oj ahuanuc mas tzatz: —¡Ja
huen yintila rey Davidi, talna
jyaujulal! xchi xta ja Bar-
timeo.
49 Ti c'ot tec'an ja Jesusi,
ti yalaa: —A jacuc ja huinic
jahui, xchi ja Jesusi. Ti huaj
aljuc yab ja ma' tupel ja sati:
—Mix cham ac'ujol. Q'uean
xa. Cax bi oche, xyutaj.
50 Ja Bartimeo ti sipa can ja
scotoni. Q'uei. Ti huaj ja ba
stz'eel ja Jesusi.
51 —¿Jasunc'a huaxa c'ana oj
c'uluc ahui? xchi ja Jesusi.
—Maestro, huax c'ana oj quil
q'uinal, xchi ja ma' tupel ja
sati.
52 —Huan ni xa c'uan mer-
ana. Caax xa, x'utji. Iday,
huego huego yila q'uinal ja
Bartimeo. Ti huaj nochan soc
ja Jesusi.

Ja jastal och c'ot ba Jerusalén ja Jesusi
(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11

1 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa soc jun nole lec ja
cristiano mojan xa yioje ja
Jerusaleni. Ti xa aye ba jun
huitz Olivos sbiil, jaxa tihui
ay chab yal hacienda, Betfagé
soc Betania. Ja Jesusi ti yal
yab chahuane ja snebumani:
2 —Q'uelahuilex ja yal ha-
cienda jau mojan xa quioj-
tiqui. Caxic ja huenlexi. Ja ba
sti ja hacienda ti oja taex jun

yal burro mochante. Mi to
ni ma' huax q'uea. Tucuhuic.
Iajic jani.
3 Ta ay c'a ma' huas
sobo huilex jasyujil huaxa
tucuhuexi, ti xa hualahuex
yabi que ja' oj maconuc yuj ja
Cajualtiqui, oj bi ya cumxuc
jan huego, utajic, xchi ja
Jesusi.
4 Ti huajye ja chahuane
snebuman jahui. Ti ni
staahue ja yal burro ti
mochan ba sti ja puerta ja ba
huas spila sbaj ja beji. Ti xa
stucuhuea.
5 Ti yilahue chaboxe ja ma'
tey tihui. Ti yalahuea: —¿Jas
sbej ja huaxa tucuhuex ja yal
burro jau ba?
6 Jaxa jecabanum jahui ti
yalahue ja jas alji yabye yuj ja
Jesusi. —Entonces ta jachuc,
lec, iajic, x'utjiye.
7 Ti yiaje och ja yal burro
ja bay ja Jesusi. Ti yaahue
bacan ja sc'uei, jaxa Jesusi, ti
q'uea.
8 Jaxa cristiano, jel ja ma'
ch'ac slich'e ja sc'ue ja ba yoj
beji. Soc ay ma' sc'utzu ja
spoohuil ja tei, ti xcholohue
ja ba beji.
9 Jitzan ja cristiano bajtan
ba sti sat ja Jesusi soc jitzan
lec ja ma' tzaan ba spa-
tiqui. Ti yalahuea: —¡Viva!
¡Stz'acata! lec ja ma' jac yuj ja
sbiil ja Cajualtiqui!
10 Oj ni och sc'ul mandar
june ja yintil ja rey Davidi,
como quintiltic nia. ¡Stz'acata!
huax c'anatic yi! ¡Viva ja ma'
tey ba satq'uinali! xchiye
xta ja cristiano, pero ahuanel
huane.
11 Ti xa huane ochel ja ba
yoj chonab ba Jerusalén. Ti
c'otye ja ba templo, jaxa Je-
susi ti ch'ac sq'uel ec' spet-
zanil ja ba yojol ja templo.
Jaxa cuando oj xa ochuc ja
acuali, ti xa cumxi ba Betania
soc ja lajchahuane ja snebu-
mani.

Ja Jesusi, ja jastal yala que mi oj ajyuc ja sat ja higo
(Mt. 21:18-19)

12 Ti canye jun acual ja ba
Betania, jaxa el ja c'ac'u, ti
cho stulu ja sbeja. Ti to ay
ba nalan bej ja Jesusi cuando
och huain xyabi.
13 Ti yila najat jun steil higo.
Ay xa lec spoohuil. Ti huaj
c'ubana ba oj yil ta ay sat pero
cuando c'uban xa ayi, huaj to
yile, mi ni jun sat ay. Jel xa ja
spoohuili pero mi to ayuc ja
sati como mi to ni stiempouca
ja higo.
14 Ja Jesusi ti yal yab ja
steil ja higo jahui: —Mi ni
nunca oja huaa sat ja hueni,
xchi. Jaxa snebuman jumasa
ti yabye ja jas yal yab ja steil
ja higo jahui.

Ja Jesusi snutzu el ja ma' ay jas huane sc'ulajel ja ba templo
(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

15 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti c'otye ba Jerusalén,
jaxa Jesusi ti och ja ba templo.
Ti snutzu el ja ma' huane
xchonjel cosa ja ba yojol
ja templo soc ja ma' huane
smanjeli, jaxa ma' huan
sc'ulajel cambiar taq'uini,
suichpun el ja smesaei.

Jachuc ja ma' huane xchonjel
paloma, ch'ac sutbuc el ja
sillaei.
16 Spetzanil ja matic huan
scuchjel ja sastic sbajei, mi
huax yaa licensia oj ec'uque
ja ba spatioil ja temploi.
17 Ti och yal ja jas huax
yala ja yabal ja Diosi. Ja
templo ja' ni ba oj maconuc
yuj spetzanil ja cristiano ba
oj sc'umuque ja Diosi. —¿Mi
ma jach ni huax yala ja suun
ja Dios ba? Pero ja huen-
lexi huaahuex ta pax snaj la-
gronil, xchi ja Jesusi.
18 Jaxa ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi soc
ja nihuac pagre jumasa ti
huane smaclajela. Juntiro
ch'ac xihuuque yuj ja Jesusi
porque spetzanil ja cristiano
jel huas sc'ulane gusto ja jas
huan yaljeli, jaxa yenlei ti och
xchape yabalila.
19 Jaxa Jesusi, cuando och
ja acuali, ti xa el ja chonab
jahui.

Tacji ja steil ja higo
(Mt. 21:20-22)

20 Jaxa el ja c'ac'u, huaj
to yile ja snebuman jumasa,
taquin xa juntiro ja steil ja
higo, pero man yech.
21 Ti jul sc'ujol ja Pedro:
—Q'uelahuil Maestro, ja
jastal ahual yab ja steil ja
higo, meran nia. ¡Taquin xa
ni juntiro taca!
22 Ti yala ja Jesusi:
—C'uanic ja Diosi.
23 Q'uelahuilex ja huitz iti.
Huan c'a xa hualahuex yab oj
stucbes ja slugari, huan c'a xa
hualahuex yab oj sip sbaj ba
yoj ja', oj ni bobuca. Pero mi
oj c'umanuc ja hua c'ujolexi.
Oja c'uuquex que oj ni c'otuc
ja jas huaxa hualahuexi.
Huax cala huabyex, pero
meran.
24 Cuando huaxa c'umanex
ja Diosi, c'uanic que oj aajuc
ahuilex spetzanil ja jas huaxa
c'anahuex yi ja Diosi y oj ni
ahuilex sata.
25 Cuando huanex
sc'umajel ja Diosi, ta ay c'a
ma' timan ahuabalex soc,
c'ulanic perdonar. Jachuc, ja
hua Tatex tey ba satq'uinali
oj sc'ul perdonar ja hua
mulex ja huenlexi.
26 Pero ta mi c'a xa
c'ulan perdonar ja hua
moji, jach ni ja hua Tatex
tey ba satq'uinali, mi ni
oj sc'uluquex perdonar ja
huenlex chomajquili, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi jobji yi ma' ac'uni
ja yateli
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

27 Ti cho huajye otro vuelta
ja ba Jerusaleni. Ja Jesusi ti
och ja ba templo, jaxa nihuac
spagreil ja judio soc ja matic
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi soc ja banquilal jumasa ti
huajye ja ba huan bejyel ec' ja
Jesusi.
28 Ti yalahuea: —¿Yuj ama
ay ahuatel ja huen huaxa
c'ulan ja cosa jumasa iti? En-
tonces, ¿ma' yaa hui ja hua
huatel ba? xyutaje.
29 —Jachuc ja queni, ay jas
huax c'ana oj job ahuilex. Ta
huan c'a xa hualahuex cabi,
entonces oj cala huabyex ma'

yaa qui oj c'uluc ja cosa jumasa iti.
30 Ja Juani, ¿machunc'a yala
oj sc'ul bautizar ja cristiano?
¿Ja' ma alji yab yuj ja ma' tey
ba satq'uinali ma ja' alji yab
yuj ja cristiano? Alahuic cab
ba, xchi ja Jesusi.
31 Jaxa yenlei ti ochye
loil yenle itaa: —Huan
c'ax calatic ja ma' tey ba
satq'uinali, entonces oj yal
cabtic: Entonces ¿jaxa yuj ja
mi xa c'uanex ba? oj yutotic.
32 Iday, ta huan c'ax cho
calatic que ja' sbaj cristiano
... mi snaa jas oj yale porque
xihuel xihuel aye yuj ja cris-
tiano porque ja cristiano toy-
obal yujile ja Juani que mero
aluman-Dios bi.
33 Ti yalahue yab ja Je-
susi: —Mix naaticon, xchiye.
—Entonces jachuc ja queni,
mi oj cala huabyex ma' yaa
qui ja cateli, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja tantic malo atjumi
(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

12

1 Ja Jesusi ti och yal yab
ja cristiano pero soc jun loil:
—Ay jun huinic, jaxa yeni
stz'unu jun yalajil tz'usub.
Smacba. Sboyo jun sq'uejnal
ja strapichi. Ya q'ue jun
sluchayub ba huax q'ue yil ja
yalaji. Cuando ch'ac sc'uluc
ja jachuqui, ti sc'ulan trato
soc chaboxe ja ma' oj yil can
ja yatel ja yalaji, jaxa yeni ti
huaj najata.
2 Ti sc'ulan tantear ja
tiempo. Ti seca jun smozo ba
oj yii jan ja sbaal ja yalaji.
3 Cuando c'ot ja mozo jahui,
ti yamji yuj ja matic canel
ba sc'ab ja ateli. Smac'ahue.
Telan sc'ab yaahue huajuc.
4 Jaxa suinquil ja yalajil
tz'usubi ti cho seca otro ja
smozo pero iday, yajni yi-
lahue, ti och xch'oje tona.
Yaahue yajbuc ja s'olomi. Xi-
huel ja sbaj ja jas sc'ulane yii.
5 Jaxa suinquil ja alaji
otro vuelta cho seca june
ja smozo, jaxa mozo jahui,
smilahue. Jel ja ma' seca pero
¡malaya, ay ma' puro golpe
yaahue yi, jaxa tuc jumasa,
smilahue!
6 Pero ja suinquil ja yalajil
tz'usubi, ay to ni yioj junea, ja'
ni ja yunini. Jel yaj huax yabi.
Ti yal yaba: —Ja huego, cax
ja hueni. Oj sc'uluca respetar
porque mero cunina, xyutaj.
7 Pero cuando c'ot ja
yunini, ti yalahue yenle itaa:
—Ja iti, ja' ni ja ma' oj yii can
ja dote. ¿Jaxa mix milatiqui?
Ta cham c'a, quen oj bajuctic
can ja sdotea, xchiye.
8 Ti syamahuea. Smilahue.
Ti yiaje el ba spat alaj.
9 Cuando ch'ac ja loil jahui,
ti sobo ja Jesusi: —Jaxa huen-
lexi, ¿jas la chiyex? Cuando
huax cumxi ja suinquil ja alaj
jahui, ¿mi ma oj xch'ay snaa-
jel ja tantic huinique jahui,
tuc ja ma' oj yaa ba sc'abi?
10 ¿Yuj ama mi huaxa
q'uelahuex ja juun ja jastal
huas staahuon ti' ba? Huax
yala que quena ni ja oy
it jel tzamal tac. Pero
q'uelahuilex:
Ay jun oy ba jel tzamali
pero ja c'ulanaitzi mi

squitz'ahue, iday, jaxa
oy jau mi squitz'ahuei,
ja' mero oj yaa mas yip
ja naitzi.
11 Ja Cajualtic Diosi, yena ni
sc'ulan ja iti. Jel tzamal
juntiro huax cabticon,
xchi ja yabal ja Dios tac, xchi
ja Jesusi.
12 Pero ja loil it yala ja Jesusi,
huego jac sc'ujole que yenle
ja huax tajiye tii. Jayuj huas
sc'anahue oj syame pero mi
bob yujile porque huax xiuye
yuj ja cristiano jumasa. Ti
yaahue cana. Huajye.

Ja Jesusi jobji yi ta sbej oj yae ja contribucioni
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

13 Ja mas tzaani ti huajye
chaboxe fariseo jumasa soc
chaboxe yamigo ja Herodesi.
Ti huajye ja bay ja Jesusi,
pero jecubal huajye. Bob ta
ay bi jas oj el sti.
14 Cuando c'otye ja bay ja
Jesusi, ti yiaje loila: —Mae-
stro, huax naaticon que ja jas
huaxa huala ja hueni, que
meran. Mi ni huala xiu yuj
ja cristiano tac. Mi huanuca
sleejel oj iljan lec pero ja'
huaxa jea ja sbej ja Diosi,
pero puro smeranil. Jac jobti-
con ahui, ¿lec ama oj caatic
yi contribución ja gobierno
César ma miyuc? ¿Jas la chi
ba? ¿Oj ma caatic yi ma
miyuc? xchiye.
15 Jaxa Jesusi huego snaa
que xchabil lado aye. Ti
yalaa: —¿Yuj ama oja
c'uluconex probar ba? Lec
ay. Jeahuic qui ja taq'uini. Oj
q'uele.
16 Ti seahue yi ja taq'uini.
Ti sobo ja Jesusi: —Jaxa olo-
mal jahui, ¿ma' sbaj ba? Jaxa
sletraili, ¿ma' sbiil ba? —Ja'
sbaj Cesari, xchiye.
17 —Entonces ta ja c'a ba
Cesari, aahuic yi ja César ja
ba sbaji, jaxa jas sbaj ja Diosi,
aahuic yi, x'utjiye yuj ja Je-
susi. Jaxa yenlei smaca jun-
tiro ja stiei.

Ja Jesusi yala jastal huax aaji sac-huuc ja cristiano
(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18 Jaxa jun c'ole cristiano
jumasa, saduceo sbiile, ti
huajye ja bay ja Jesusi. Ja
yenlei mi huas sc'uane ta
huas sacui ja ma' huax
chami. Ti yalahuea:
19 —Maestro, ja Moisesi
yala can ta huan c'ax cham
jun banquilal y huax yaa can
ja xcheumi pero mey yun-
tiquile, entonces oj bi iijuc
ja xcheum ja chamhuiniqui
yuj ja yijtz'in ja ma' nochan
soqui, jaxa yuntiquil ja yenlei
que oj bi bob aljuc que ja'
bi yuntiquil ja chamhuinic
banquilali.
20 ¿Jaxa ta lec ay jucuane
yermano sbaje ba? Ja
banquilali huax nupani pero
huax chami. Mi ni jun
yuntiquil huax cani.
21 Jaxa xcheum ja ban-
quilal jahui, jaxa ta lec ja'
tax cho iiji yuj ja yijtz'in
nochan soc ja statam ajyi y
ta huan c'a cho xcham ja yen
chomajquili, y mi ni ja yeni,

mix yaa can yuntiquil ... ja lec
jach cho sc'ulan ja ba yoxil
ijtz'inali ...
22 ¿Jaxa ta lec jach xch'ac
ec'uque sucuanile ba? ¡Y ta
mi ni c'a jun yuntiquil huax
can spetzanile! Ja lec ti xa
huax cho cham ja ixuc jahui,
23 Jaxa ba otro lado, cuando
oj sac-huuc ja scuerpoei,
¿machunc'a mero oj yii ja ixuc
jau ba? porque spetzanile
xcheumane ja ba luumi, xchi
ja saduceo jumasa.
24 Ti yala ja Jesusi: —Ja
spetzanilex mi ni jas huaxa
naahuex t'usana. Mi ni t'un
huaxa huabyex sbej ja slibro
ja Diosi, mi ni huaxa c'uanex
ja jastal ja yipi.
25 Porque cuando oj
sac-huuc ja scuerpo ja ma'
huax chamyei, mi xa oj to
ajyuc nupanel. Mi xa oj to
aajuc nupanuque. Ja tihui mi
xa ma' oj yii sbaje. Oj ajyuque
jastal ja ángel jumasa ja ba
satq'uinali.
26 Jaxa ma' huax chamyei,
oj ni sac-huuquea. Bob ta
mey xa q'uelahuex ja slibro ja
Moisesi. Ja Diosi, cuando ti
c'umani ba yoj q'uiixi, ti yal
yab ja Moisesi:

Ja queni sDioson ni ja
Abrahami, sDioson
ja Isaqui, sDioson ja
Jacobi,

jach bi alji yab ja Moisesi,
iday, ja ora jahui, mi xa ni
huaanuc to ch'ac chamuque
ja oxhuane jahua.
27 Jach yala porque ja ox-
huane huinique jahui ti ni
aye soc ja Diosi. Ja ba sti
sat ja Diosi mi ni ma' huax
cham juntiro. Mi ni jas huaxa
naahuex t'usana, xchi ja Je-
susi.

Ja mandar mas nihuani
(Mt. 22:34-40)

28 Ti jac c'uban june ja ma'
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi. Yab sloile soc ja saduceo
jumasa. Huas snaa que jel
lec ja jastal sutji yile ja sloil
ja saduceo jumasa. Ti sobo
ja huinic jahua: —Ja ba spet-
zanil ja mandar jumasa ¿bay
ja mas t'ilan ba?
29 Ti yala ja Jesusi: —Ja
mandar ja ba mas t'ilani
huax yala jachuc: Israeleño
jumasa abyic. Ja Cajualtic
Diosi, quechan ni june ja
Cajualtica.
30 Yaj oja huab ja Huajual
Diosi soc spetzanil ja hua
c'ujoli soc spetzanil ja hua
hualtzili, soc spetzanil ja hua
pensari, soc spetzanil ja hua
huipi. Ja jahui, ja' ni ja man-
dar mas t'ilani.
31 Soc ay otro mandar oj
slaj ja iti: Ja jastal huaxa ya-
jta baj ja huen mismo, jach
oja yajta ja hua moji. Mey
otro mandar oj slaj ja jastal
ja chab mandar jahui, xchi ja
Jesusi.
32 —Meran Maestro, meran
ja jas huaxa huala. Quechan
june ja Diosi, mey otro.
33 Mas ni t'ilan ja mandar
ba oj yajtatic soc spetzanil ja
jc'ujoltiqui, soc spetzanil ja
jpensartiqui, soc spetzanil ja
caltziltiqui, soc spetzanil ja
quiptiqui. Soc oj ni yajtatic
ja jmojtic ja jastal huax ya-
jta jbajtiqui. Mas jel t'ilan
juntiro oj c'ultic jachuc que

oj quiitic jan chante ba oj tzicxuc ja ba sti sat ja Diosi, xchi ja huiniqui.

34 Ja Jesusi, cuando yab que jel lec ja jas yala ja huiniqui, ti yal yaba: —Ja hueni, jel t'usan sc'ana oja jip ac'ujol soc ja Diosi ba oja huaa baj ja ba smandari, x'utji. Jaxa cristiano ti ch'ac canuque jac'ana. Mi xa ni june ma' huax yaa sbaj jas oj sob yi ja Jesusi.

Ja Jesusi sobo yi ja cristiano ma' yintil ja Cristo
(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

35 Ja Jesusi ti huaj see ba templo, ti yalaa: —Ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi huax yalahue que cuando oj bi manxuc ja Cristo, ti bi oj jac manxuc ja ba yintil ja rey Davidi.

36 Pero ja rey Davidi, julbesnubal yuj ja Espíritu Santo yala jachuc:

Ja Dios Tatali ti yal yab ja Cajual Cristoi: Quechan ja huen oj ajyuc ja huatel mas tzatz. Oj caa ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji.

37 Ja huabyex que yajualan ja Cristo ja Davidi, iday, yena ni yintila pero mi to nix manxi ja Cristo tac. Jaxa ma' huas sea ja smandar ja Moisesi huax yala que ja Cristo oj to manxuqui, ja' ni bi ja yintil ja rey Davidi, iday, huan xax yajualan. ¿Jastal ay ja it ba? xchi ja Jesusi. Jaxa cristiano jel juntiro ja ma' jel sgusto huax yabye ja jas huax yalai.

38 Ay to mas ja jas yala ja Jesusi cuando huan seejel yi ja cristiano: —Ja yenle ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi ja' sgustoe huan xta huecheljuc ec' soc ja snajtil sc'uei soc ja' mero sgustoe oj jac tajuc sc'abe ja ba plaza.

39 Jaxa ba yiglesiaei huan ita sq'uelahue ja lugar ba huax och culan ja ma' ay yateli. Jach ni ja huax huajye ba jun huaelal, ja' mero huas sleahue ja lugar ba mas tzamali.

40 Pero iday, ja viguda jumasa, huas sapahue yi ja snajei. Albel lec huax och sc'umuque ja Diosi ja' ba lec oj iljuque. ¡A smajlaye! Ja it jumasa oj ni yii ja castigo ba mas tzatzi, xchi ja Jesusi.

Ja jastal yaa slimosna jun viguda pobre
(Lc. 21:1-4)

41 Ja Jesusi ti och culan ja ba mojan ja cajón ja ba huax yaahue can ja slimosna ja cristiano. Yila que huax yaa can jitzan taq'uin ja rico jumasa.

42 Ti jac jun viguda jel pobre, jaxa yeni ti yaa can chab yal sat taq'uin.

43 Ja Jesusi ti spaya jan ja snebuman jumasa: —Q'uelahuilex ja viguda jahui. Pero ja mero smeranili, mas jel yaa can ja yen ja ba yoj cajoni que yuj spetzanil ja tuc jumasa.

44 Ja yenlei quechan ja ba sobraei huax yaahue cani pero ja viguda iti, pobre juntiro. Yaunej spetzanil ja

janec' yioji. Mi ni jas huax can sobra yujil, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jastal oj jemjuc ja templo
(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

13

1 Cuando elye ja ba templo, june ja snebuman jumasa ti yal yab ja Jesusi: —Maestro, q'uelahuil ja snajtzil jumasa ja templo. ¡Jel tzamal juntiro ja stojnali! xchi.

2 —Meran nia. Jel nihuan juntiro ja naitz jumasa pero iday, mi ni jun ton oj can latzana. Polvo oj ch'ac huajuc spetzanil, xchi ja Jesusi.

Ja jas oj ilxuc cuando oj xa jacuc ja Cajualtiqui
(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

3 Ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti huajye ja ba huitz Olivos, jaxa tihui, ti och culan ja ba spunto ja templo ja Jesusi. Jaxa Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani soc ja Andresi ti jac ba stz'eel ja Jesusi.

4 Ti sobohuea: —Pero Maestro, huaxa huala mi oj can latzan ja stojnal ja templo. Ala cabticon jas ora jach oj ec'uc ba. ¿Oj ma naaticon jas ora oj ec'uc ja it ba? ¿Oj ma ajyuc señ̃a ba?

5 Ti yala ja Jesusi: —Moca huaa bajex ba oj lolajananic.

6 Porque cuando mojan ja tiempo jahui jel ja ma' oj yii ja jbiili: Ja queni Cristoon nia. Stzaunejon ja Diosi, oj chiuque. Oj slolaye jitzan lec ja cristiano.

7 Oja huabyex yabalil ja guerra. Ja' mero oj sloiltaye ja guerra ja cristiano pero moc lom chamuc ac'ujolex. T'ilan ni oj c'ot smeranil ja jastal ita. Pero ja jahui, mi to jauc ja mero oj c'ot tic'an ja tiempo.

8 Ja lugar jumasa puro coraja oj yil sbaje. Ja gobierno jumasa oj ochuque pleito. Oj ajyuc templor ba jitzan lugar. Jel oj ajyuc ja huaini. Oj jomuc juntiro ja mundo pero spetzanil, cuando huas staa ja jastal iti, yuj ni huan tox och q'ueuc. Mi to jauc ja mero.

9 Pero aa cuidadoex porque oj soquex parte ja ba sat ja ma' ay yateli, jaxa ba yoj yiglesiaei oj yaa huilex golpe. Oj ya huajanic ba sti sat ja gobierno jumasa soc ja rey jumasa pero ja' yujil ja huaxa loiltayonex eq'ue, pero anima, oj ni cho yabye ja yenle chomajquila.

10 Ja mi tox c'ot tic'an ja tiempo, jel ni t'ilan oj loiltaxuc ba spetzanil ja lugar jumasa ja abal it jel tzamali.

11 Pero cuando huax yiajex ja ba sat ja ma' ay yateli, mix cham ac'ujolex ja jas oja hualexi. Mi t'ilanuc oja c'uluquex pensar ja jas oja hualex ja ora jahui porque ja mero ora oj aajuc jac ac'ujolex ja jas oja hualexi. Ja' oja hualex. Mi ni ahuenuquex oj c'umananica ja ora jahui, ja' ni ja Espíritu Santo.

12 Jun huinic, ja mero yermano oj sc'ul endregal ba oj chamuc. Jach ni jun tatal,

oj sc'ul endregal ja yunini.
Jaxa jun nanal tatali, condra
oj iljuque yuj ja yuntiquilei.
Oj smile can ja snan statei.
13 Quechan yuj ja huiojex ja
jbiili jel coraja oj iljanic yuj
spetzanil ja cristiano. Pero
ja ma' oj cuch yujil ja huocol
iti hasta man xc'ot tic'an ja
tiempo jahui, oj ni coltajuque
ja yenlea.
14 Ja ma' huas sq'uela ja
juun iti, a yab sbej. A sna que
ja cuando huaxa huilahuex
ja cosa jau jel quistal juntiro
tey ba lugar jau ba mi sbejuc
ti oj ajyuqui, entonces ja
suinquil ja Judea, mas lec
aa xa spaque ajnel ja ba
huitzi porque ti xa ay ja
huocol ba jel tzatzi. Ja yen
ja aluman-Dios Danieli yen
ch'ac yal can ja jastal iti.
15 Ja ora jahui, ta ay c'a ma'
tey ba xchabil lame ja naitzi,
toj eq'uel a huajuc cuando
huax coi. Moc xa lom jas oj
och yii ja ba yoj snaji.
16 Jaxa ma' tey ba huitz,
moc xa lom oj cumxuc oj huaj
yii ja xchompa.
17 ¡Jel ajul ja sbaj ja ma'
cuchan yuj ja nihuac chameli
soc ja ma' ay to yioje ja yal
alatz huan to chuuneli!
18 C'anahuic yi ja Dios
cuando ora oja paquex ajneli
que mi jauc stiempo chee
19 Porque ja huocol iti jel
tzatz juntiro. Quechan huo-
col mas tzatz oj ajyuc masan
ya cujlajuc ja satq'uinal ja
Diosi. Mi ni nunca ba ilxia soc
mi ni nunca oj jac otro vuelta
ja jastal iti.
20 Stz'acatal ja Cajualtic
Diosi oj bob scom ja sc'ac'uil
ja huocol jahui porque ta mi
c'a comtic'anuc t'usani, mi ni
june ma' oj el librea. Pero
ja' yujil ja matic tzaubale ni
yuj ja Diosi, jayuj comtic'an
ni t'usan oj yaa ja huocoli.
21 Pero ta ay c'a ma'
huax jac yala huabyex,
q'uelahuilex, jul bi ja il ja
Cristo, ma q'uelahuilex, ti
bi aya, pero moc lomuc
ac'uuquex.
22 Ay ni ma' oj yal que
Cristo, que tzaubal bi yuj ja
Diosi, soc ay ma' oj stoy sbaj
que aluman-Dios bi. Ay jas oj
sea huilex siquiera ba oj slo-
layex. Oj bob sc'uluque mi-
lagro. Hasta ja ma' stzaunej
ni ja Diosi, ay modo jastal
oj lolajuque ta mi c'a tzatz
ayuquei.
23 Pero ja huenlexi, aa
cuidadoex. Con tiempo huax
cala huabyex.

Ja jastal oj jacuc ja ma' oj co jan ja ba satq'uinali

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

24 Ja tiempo jahui, cuando
huax ch'ac ec' ja huocoli, ja
c'ac'u oj tupuc, jaxa luna oj
ch'acuc,
25 Jaxa c'anal jumasa oj
ch'ac lujbajuc con ja ba
satq'uinali. Oj ni ch'ac
syoopes ja yip ja Dios ja ba
satq'uinali.
26 Ja queni ti ni coelon jan ja
ba satq'uinali, jaxa ora jahui,
oj cho cocon jan otro vuelta.
Ti oj cocon jan ba yoj ason. Jel

tzatz oj ajyucon. Oj ni lijpu-
cona. Jaxa cristiano jumasa,
oj ni yilonea.
27 Oj jec ja cangel jumasa
ja ba xchanil xchiquin ja
satq'uinali. Oj huaj stzome
jan spetzanil ja ma' jtzauneji
ja ba spetzanil ja mundo.
28 Q'uelahuilex ja steil ja
higo. Cuando yaau xa ja
sc'abi, huan ni xa naahuex
que q'ue ta stiempo ja'.
29 Jachuc, cuando huaxa
huilahuex spetzanil ja cosa
iti, naahuic que jel xa mojan
ja tiempo, ja' xa nia.
30 Huax cala, pero meran,
ja cristiano ma' sac'an ja ora
jahui, mi oj chamuque masan
to huax c'ot smeranil spet-
zanil ja jastal jahui.
31 Anima huax ch'ac ja
satq'uinali soc ja luumi pero
ja jas huax cala, t'ilan ni oj
c'ot smeranila.
32 Pero ja c'ac'u jahui soc ja
mero yorail oj ec'uc ja cosa
jumasa iti, mi ni june ma' oj
snaa, mi ni ja ángel jumasa
tey ba satq'uinali. Ja queni
mero yuninon ja jTati pero
mi ni oj naa. Quechan ja jTati
oj snae.
33 Jayuj chapan ajyanic.
Q'uelan jacan ajyanic.
C'umanic ja Diosi porque mi
xa naahuex jas ora oj jaconi.
34 Lajan soc ja huinic jau
yaa can ja snaji ba oj hua-
juc najat lec. Yaa ba sc'ab ja
smozo jumasa. Cada mozo
yaa yi ja yateli. Ti yal yab
ja ma' huas stalna ja puerta:
Q'uelan jacan xta la ajyi, xyu-
taj.
35 Jachuc ja huenlex
chomajquili. Q'uelan ja-
can ajyanic porque mi xa
naahuex jas ora oj cumxuc
ja suinquil ja naitzi. Bob ta oj
jacuc cuando huan xax och
ja acuali, ma nalan acual,
ma xchabil gallo, ma sacbi
q'uinal.
36 Q'uelan jacan ajyanic
porque jun ta ch'ay c'ujol oj
jacuc ja suinquil ja naitzi.
Q'uixhuel ja sbaj ta huanex
c'a huayel oj staexi.
37 Jayujil huax cala
huabyex ja huenlexi soc
spetzanil ja cristiano, q'uelan
jacan ajyanic apetzanilex.

Chapji yabalil ja Jesusi
(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14

1 Ja c'ac'u yala jachuc ja Je-
susi, quechan xta chab c'ac'u
sc'ana ja syalq'uinal ja ju-
dio jumasa, ja' ni ja q'uin it
huas sueahue ja pan it mey
slevaduraili. Ja nihuac spa-
greil ja judio jumasa soc ja
ma' huas seahue ja smandar
ja Moisesi huane xa xchap-
jel yabalil ja Jesusi. Ta ay bi
modo jastal oj bob syame, oj
bi yaahue ch'ay snaajel.
2 Pero mi bi jauc ja mero
sc'ac'uil ja q'uini porque ja
cristiano lom bi oj q'ueuque
soc pleito.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

3 Jaxa Jesusi ti xa ay ba yal
hacienda Betania ja ba snaj ja
Simón ja ma' huax alji sbaj yaj
chamel xta ajyi yuj ja huan

c'ael ja sbacteli. Cuando ti
culan ec' ba mesa ja Jesusi, ti
jac jun ixuca. Yiaj jan yi jun
perpume c'ulubal soc puro
nardo ba jel ja stz'acoli. Jaxa
yetali, c'ulubal soc jun ton
alabastro sbiil. Ja ixuqui ti
spojo ja alabastro, jaxa per-
pume ti spec'a yi ja ba s'olom
ja Jesusi.
4 Pero ay chaboxe ja tihui,
lom xta xuatati ja sc'ujolei. Ti
yalahuea: —¡Jel lástima jun-
tiro jach huax ch'ay lom ja
perpume iti! ¿Jasyuj jach huas
sc'ulan ba?
5 Mas lec chonxuc to.
Oj chonxuc mas que
milquinientos peso, jaxa
taq'uin jahui, oj aaxuc yi ja
ma' pobre, xchiye. Xbul-
buniye xta sbaj ja ixuqui.
6 Ti yala ja Jesusi:
—Ch'abananic ja huenlexi.
¿Jasyuj huanex staajel ti' ja
ixuc iti? Jel tzamal juntiro ja
jas sc'ulunej quii.
7 Ja matic pobre, tola
vida oj ajyuc amoquex.
Cualquiera ora oj bob
acoltayex, pero ja queni,
mi tola vidauc oj ajyucon
amoquex.
8 Ja ixuc iti sc'ulunej spet-
zanil ja jas huax bob yujili.
Meran nia, mi to la chamyon
pero ja yeni spec'a ta qui ja
jcuerpo ja perpume. Ja' xa ni
huax xchapahuon ja ba jmu-
culabili.
9 Jaxa abal it jel tzamali,
chican ba lugar ja ba spet-
zanil ja mundo oj to cholx-
uqui, oj ni abjuc ja jas sc'ulan
qui ja ixuc iti. Mi ni nunca
oj ch'ay snaajel ja jas sc'ulan
quii, xchi ja Jesusi.

Ja Judasi yiaj spatic ja Jesusi
(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

10 Jaxa Judas Iscariote, ja' ni
june ja lajchahuanei, ti huaj
soc ja nihuac pagre jumasa.
Huaj sc'ul trato ba oj sc'ul yile
endregal ja Jesusi.
11 Jaxa pagre jumasa
cuando jach alji yabyei, jel
gusto juntiro yabye. Ti
sc'ulane trato. Oj bi yae yi
taq'uin ja Judas. Jaxa Judasi ti
oj slee jastal oj sc'ul endregal
ja Jesusi.

Ja cena sbaj ja Cajualtiqui
(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

12 Ja q'uin it huas sueahue
ja pan mey slevaduraili ja'
ni ja mero sbajtanil c'ac'u
ja q'uin jahui, culan yujile
huas smilahue jun chej cada
syalq'uinal. Ja c'ac'u jahui ja
snebuman jumasa ti sobohue
yi ja Jesusi: —¿Ba huaxa c'ana
oj huaj chapticon ba, porque
syalq'uinal xa tac. Sbej xa ni
oj c'uxtic ja chej ja jastal ni
culan cujtiqui.
13 Ti yal yab chabe ja sneb-
uman jumasa: —Caxic xa ba
chonab. Cuando ti xa ayex ja
ba sti ja chonabi, ti oja taex
bej jun huinic cuchan xch'ub,
ti xa tzajlayexa.
14 Ti oj c'ot ja ba jun naitz,
jaxa suinquil ja naitz jahui
oja jobex yi bay ja cuarto jau
ba nalan chaani. ¿Ba bi oj
sc'ux ja xchejil ja syalq'uinal
ja Maestro soc ja snebuman
jumasa? oja huutex.

15 Jaxa yeni oj sea huilex
jun nihuan cuarto ba nalan
chaani, chapan xa. Jaxa
huenlexi ti oja tojbesex leca,
xchi ja Jesusi.
16 Ja snebuman jumasa
ti huajyea. Jaxa ba sti ja
chonabi, ti ni staahue ja jastal
ni alji yabyei. Stojbese ja ba
oj ec' yujile ja syalq'uinali.
17 Cuando och ja acuali, ja
Jesusi soc ja snebuman ju-
masa ti huajye ja ba cuarto
jahui.
18 Ti ochye culan ja ba
mesa. Huane xa huael
cuando yala ja Jesusi: —Huax
cala, pero meran, june ja
huenlexi, ja' ni ja jmoj huaeli,
oja c'uluconex endregal,
xchi.
19 Jaxa yenlei ch'ac jom jun-
tiro ja s'olomei. Ti och sobe yi
chol ja Jesusi: —¿Quen ama?
xchiye xta.
20 Jaxa Jesusi ti yalaa:
—June ni ja huenlex ja
lajchahuaneexi. Lajan ni
huanon xchicjel soc ja juaela.
21 Meran nia, ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali pero oj
ni chamcona. Como jach ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi pero ¡pobre ja huinic jau
ja ma' oj sc'ulucon endregal!
¡Mas lec moc to manxuc ja
huinic jahui! xchi ja Jesusi.
22 Huane to huael cuando
yiaj jun pan ja Jesusi. Cuando
ch'ac sc'an yi stz'acatal ja
Diosi, ti xet'aa: —Hueanic. Ja
iti, ja' ni ja jcuerpoa, xchi.
23 Ti syama jun vaso
but'el yaalel tz'usub. Yaa yi
stz'acatal ja Diosi, ti cho yaa
yi ja snebuman jumasa, jaxa
yenlei ch'ac yue spetzanile.
24 Ti yala ja Jesusi: —Ja
yaalel tz'usub iti, ja' ni ja
jchiq'uela. Ja Diosi sc'ulunej
jun yajc'achil trato soc ja
cristiano, ja' cuando xpec'
ja jchiq'ueli, oj bi huajuque
libre soc ja smulei.
25 Huax cala, pero meran,
ja yaani mi xa oj to cu otro
vuelta ja yaalel ja tz'usubi
man to cuando ti xa aytic
jpetzaniltic ja ba lugar jau ja
ba huas sc'ulan mandar ja
jTati, ti xa oj xiitalauc jbajtic
yuj ja jgustotiqui, xchi ja Je-
susi.

Ja Jesusi yala jastal oj nacjuc yuj ja Pedro
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

26 Cuando ch'ac yale jun
stz'eboj Dios, ti huajye ja ba
huitz Olivosi.
27 Ti yala ja Jesusi: —Ja
jastal oj ec' cujil ja yaan
acuali, oj xihuanic juntiro.
Como jach ni tz'ijbanubala:
Oj ca yajbuc ja tanumcheji,
jaxa jun nole ja xcheji,
sactantan oj ch'ac hua-
juc,
xchi nia.
28 Oj ni miljucona pero oj cho
sac-huucon, ti oj huajcon ba
Galileaa. Tix cho la huajyex
ja huenlexi.
29 Pero ja Pedro ti yalaa:
—Ja tuqui, bob ta oj xch'aya
sc'ujol pero ja queni, miyuc,
xchi xta.
30 —Huax cala, pero meran,
cuando mi tox oc' ja xcha-
bil gallo ja yaan acuali, oxe
vuelta oja hual que mi xa naa
jbaj, xchi ja Jesusi.

31 Pero ja Pedro jel tzatz juntiro ja stii: —Anima huala chamyon amoc, pero mi ni nunca oj cal que mix naa baj. Jach ni ja tuc snebuman jumasa, jach ni ch'ac yale chomajquila.

Ja Jesusi huaj sc'umuc ja Dios ja ba Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

32 Ti c'otye ba jun lugar sbiil Getsemaní. Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Culananic ja ili jaxa queni oj huaj c'umuc ja Diosi, xchi.

33 Ti yal yab ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani: —Laic ja huenlexi, xyutaj. Pero ja Jesusi och tristeaxuc juntiro ja ora jahui. Syatz'a sbaj ja yaltzili.

34 Ti yalaa: —Jel yatz'an ja caltzili. Lajan soc oj xa chamcon mas ligero. Cananic ja ili pero moc lomuc hua ochuc ja hua huayelexi.

35 Ti huaj och otro jun maq'ue mas ja Jesusi. Ti co pacan ba luum. Ti och sc'an yi stz'acatal ja Diosi, ta ay modo oj bob ec'uc ja huocol jahui.

36 —Tatey, ja hueni, huax bob ahuuj spetzanil. A ec' qui ja huocol iti pero mi jauc ja jas huax c'ana ja queni pero ja' ni ja jas huaxa c'ana ja hueni, xchi.

37 Ti xa cumxi ja bay ja oxhuane snebuman jumasa. Naca huane xa huayel jac stae. Ti yal yab ja Pedro: —Simón, pero ¡huana xa huayel tac! ¿Mi ni ma jun ora oj bob atec' ja hua huayelex ba?

38 Mi lom la huayex. C'umanic ja Diosi ba mi oja lee ja hua mulexi. Ja hua hualtzilexi jel huas sc'ana oj sc'uluc ja ba lequi, jaxa hua cuerpoexi, jel yaau juntiro. Mey yip.

39 Ti cho huaj otro vueltaa. Jun xta mismo ja jas och sc'an yi ja Diosi.

40 Ti cho cumxi otro vuelta ja bay ja oxhuane snebuman jumasa. Cho huane huayel staa. Lajan soc but'el tz'iilel ja satei. Jaxa yenlei mi snaahue jas oj yale.

41 Jaxa ba yoxil vuelta, ja Jesusi ti yalaa: —¿Huanex to ma huayel ba? Lec xa. Jijlanic xa. Malan xa soca porque ja queni chapanon xa nia ba oj chamcona. Meran nia, ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali pero iday, jpatic huanon iijel. Oj xa aajucon ja ba sc'ab ja mulanum jumasa.

42 Q'ueanic huego. Huajtic xa. Ti xa huax jac ja ma' yionej jpatiqui, xchi ja Jesusi.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

43 Mi tox ch'ac el yujila, huaj to yile, ti xa ay ja Judasi, ja' ni june ja lajchahuane snebumani. Smoj jun nole cristiano. Naca ay smachite soc sgarrotee. Jecubale yuj ja pagre mas nihuaqui soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi soc ja ma' banquilal ay yuj ja cristiano.

44 Pero ja mi tox c'otyei, ti alji yabye yuj ja Judas ja ma'

yionej spatic ja Jesusi: —Ja ma' oj huaj cujtz'uqui, yena nia. Ti xa yamahuexa. Mi huocoluc oja huiex, xchi ja Judasi.

45 Cuando mojan xa ay ja Jesusi, ti huaj yaa yi Diosa, ti yujtz'ana, como smodoe nia.

46 Jaxa smoj jumasa ja Judasi ti syamahuea, pero con gana.

47 Jayuj ti xa stasa ja smachit june ja yenlei. Aaji yi ja smozo ja pagre mas nihuani. C'utzji el yi june ja xchiquini.

48 Ti cho yala ja Jesusi: —¿Yuj ama lagronon soc machit soc garrote huax jac ayamonex ba?

49 Cada c'ac'u huaxa huilahuex huanon seejel ja ba templo. ¿Jasyuj ja mi ti ayamahuonex ja tihui? Jach ni huaxa c'ulanexa yuj ja jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi.

50 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, ja snebuman jumasa ti xa elye ja tihui. Spacahue ajnel.

Ja querem ja ma' spaca ajneli

51 Pero ay jun soltero ja tihui, ja' ni june ja ma' huax bejyi ec' soc ja Jesús ajyi. Bech'an soc jun sábana. Pero ja cristiano ti syamahuea pero ja yeni soco sbaj.

52 Cholpiji can ja sábana. Basan spaca ajnel.

Ja Jesusi tey ba yoj junta

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

53 Ja Jesusi ti iiji och ba sti sat ja pagre mas nihuani. Ti jac nolan sbaj spetzanil ja nihuac pagre jumasa soc ja banquilal jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi.

54 Jaxa Pedro ti huaj nochana. Najtic najtic huas sq'uela. Ti och ja ba spatioil ja snaj ja pagre mas nihuani. Ti och culan ba sti c'ac'. Tey jun nole mozo jumasa soc ja criada jumasa. Naca huane c'atnel.

55 Jaxa Jesusi, mi xax yilahue ora jastal oj bob smile. Ja nihuac pagre soc spetzanil ja ma' tzoman sbaji, huane xta sleejel ja smul ja Jesusi, pero mi ni jas huax bob yujilea.

56 Jitzan ja ma' och testigoili, pero puro mentira huane. Tuctuquil ja jas huax yalahuei.

57 Ti cho jac chaboxe masa. Jac yale que testigoe bi pero tuc juntiro ja jas jac yalei.

58 Yabye bi que oj bi sem ja templo: —Ja templo iti c'ulubal soc c'abal pero ja queni oj jem ele. Jaxa ba yoxil c'ac'u oj cho ca sta slugar siempre pero mi soc c'abaluc oj sta slugar. —Jach huax yala, xchi ja testigo jumasa jahui.

59 Pero mi ni modoa. Mix lajxi ja jas huax yalahuei.

60 Jaxa pagre mas nihuani xachachi xta q'ue tec'an ja ba sat ja cristiano. Ti och sob yi ja Jesusi: —Jaxa hueni, ¿jas la chi ba? ¿Ja huab ama jas yala ja it jumasa?

61 Pero ja Jesusi mi ni jun palabra sama ja stii. Mi sac'a

jan ja jas jobji yii. Jaxa ni-
huan pagre ti cho och sob
yi otro vuelta: —¿Meran ama
huen ja Cristo ja ma' stzaunej
ja Diosi? ¿Yunina ama ja Dios
ja ma' jel huax yajtaticoni?
xchi.
62 —Quena nia. Ja queni ti
ni coelon jan ja ba satq'uinali.
Jel tzatz juntiro oj ajyucon
yuj ja yip ja Dios ja ma' jel
nihuani. Oj to cocon jan ja ba
satq'uinali ba yoj asoni. Oj ni
ahuilonexa, xchi ja Jesusi.
63 Jaxa pagre mas nihuani
ti st'uxpin ec' ja sc'ab yuj ja
scoraja. Ti yalaa: —¿Jas yatel
cujtic mas testigo?
64 ¡Ja huabyex yala que
yen bi yunin Dios tac! ¿Jas
la chiyex? Spetzanile huax
yalahue que sbej ni oj
chamuca, que mas bi lec oj
chamuc.
65 Jaxa tuqui ti och
stzujbaye ja sat ja Jesusi.
Smacahue yi ja sati, ti och
st'uxpuque vueltaa: —Naa
quitic sbaj ja ma' huas
smac'ahuai. Ala machunc'a
huax yaa hui vuelta, xchiye
xta. Jaxa policía jumasa ti cho
och smac'taluque ja ba sati.

Ja Pedro snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

66 Jaxa Pedro mi teyuc ja
tihui. Ti ni ay ba spatioil ja sti
naitzi. Ti jac june ja scriada ja
pagre mas nihuani.
67 Ja criada ti yila que ti
huan c'atnel ja Pedro. Sto-
jtoq'uela lec, ti yalaa: —Ja
hueni, ja' ni ja hua moj ja
tan Jesús nazareño, x'utji ja
Pedro.
68 Jaxa Pedro yala que
miyuc. —Mi ni huax naa sbaj.
Mix cab ja jas huaxa huala
cabi, xchi. Ch'ac yal jachuc
ja Pedro, ti huaj tec'an ja ba
puerta calle. Ti oc' ja galloa.
69 Jaxa criada cho sq'uela
otro vuelta. Ti och yab ja ma'
tey tihui: —Ja tan huinic iti,
ja' ni june ja yenlei, xchi.
70 Jaxa Pedro cho yala otro
vuelta que mi bi snaa sbaj. Ti
cho ec' jutz'ina. Jaxa matic
tey ja tihui, ti yalahuea: —Ja
hueni galileñoa nia. Ja mero
smeranili, ja' ni ja hua moj ja
yenlei porque jun xta ja hua
c'umalex tac.
71 Jaxa Pedro och xta bul-
bunuc. Jel piero ja jas yala:
—Xila Dios mix naa sbaj ja
tan huinic jau huaxa taahuex
tii, xchi.
72 Ti xa oc' ja xchabil gal-
loa. Malan soc ja jahui, ti jul
sc'ujol ja Pedro ja jas alubal
yab yuj ja Jesusi, que ja mi tox
oc' chab vuelta ja gallo, oxe
vuelta oj yal que mi snaa sbaj.
Cuando jac sc'ujol ja Pedro, ti
och oc'uc leca.

Ja Jesusi iiji ba sti sat ja Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15

1 Ja nihuac pagre sbaj ja
judio jumasa soc ja banquilal
jumasa soc ja ma' huas
seahue ja smandar ja Moisesi
soc spetzanil ja matic tey
ba yoj junta, lajti abal xa ni
ayea. Saj to lec smochohue ja
Jesusi. Yiaje och ja ba sti sat
ja Pilato ja ma' ay yateli.

2 Jaxa Pilato ti sobo yi ja
Jesusi: —Jaxa huen, ala cabi,
¿meran ama huen sreya ja hua
moj judioili? —Quena nia
como jach ni huana yaljela,
xchi ja Jesusi.
3 Jaxa nihuac pagre ti
och slee yi ja smuli, pero
xuooljiye xta.
4 Jaxa Pilato ti cho yalaa:
—¿Jasyuj mi la c'umani? ¡Ata
huab ja jas huax yalahue
abaji!
5 Pero ja Jesusi mi ni soc ja
jahui, mi ni jun palabra sama
stii. Jel och juntiro ja spensar
ja Pilato.

Ja Jesusi, t'ilan aaji chamuc
(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

6 Ja mero sc'ac'uil ja q'uin
jahui, culan ni yujil ja ma' ay
yatel huax ya el libre jun pre-
soanum pero tzaubal huax
ya eluc ja cristiano.
7 Jaxa q'uin jahui, lutan
jun nole huinique ja ma' mil-
huaniye ja yora q'ue jun ni-
huan spleitoe. Ay june ja
yenle lutan preso, Barrabás
sbiil.
8 Jaxa c'ac'u jahui, ti jac jun
nole ja cristiano. Jac sc'ane
yi ja Pilato que oj sc'uluc ja
jastal ni culan yujile ja ba
q'uin jahui.
9 Ti sobo ja Pilato: ¿Mi
ma xa c'anahuex ja oj sijpuc
ahuilex ja hua reyexi?
10 Como huas snaa ja Pilato
que puro envidioso aye ja ni-
huac pagre, jayuj sc'ulane en-
tregar ja Jesusi.
11 Pero ja nihuac pagre ju-
masa huane xta yaljel yab
ja cristiano ba oj sc'ane yi
ja Pilato ba oj sijpuc ja tan
Barrabasi.
12 Jaxa Pilato ti sobo yi
otro vuelta ja cristiano:
—Entonces jaxa ma' huaxa
hualahuex que ja' hua reyexi,
¿jasunc'a huaxa c'anahuex oj
c'ul yi ba?
13 —¡A chamuc ba cruz!
xchiye xta, pero ahuanel
huane.
14 —Pero ¿jasunc'a ja smuli?
xchi ja Pilato. Lom xta
xuooljiye huax q'ueye: —¡A
chamuc ba cruz! xchiye.
15 Jaxa Pilato, como huas
sc'ana oj can lec soc ja
cristiano, ti ya el libre ja
Barrabasi, ti yaa endregal
ja Jesusi ba oj ni mac'juca.
Ti yaa ba sc'ab ja ma' oj yaa
locan ba cruz.
16 Jaxa soldado jumasa ti
yiaje ja Jesusi. Yiaje och ba
yoj presidencia, pretorio sbiil
yujile. Ti spaya jan spetzanil
ja smoj soldadoili.
17 Cuando jacyei, ti yaahue
slap jun c'ual morado ja jastal
huas slapa ja reyi. Jaxa
ba s'olomi, yaahue cajan
jun corona pero puro q'uiix
sc'uluneje.
18 Ti yalahuea: —¡Viva ja
srey ja judio jumasa!
19 Ti syamahue jun aja.
Smac'ahue soc ja s'olomi.
Stzujbaye, ti ochye mec'an ja
ba sti sati, pero puro burla
huane.
20 Cuando el ja sganae soc
ja burla, ti sopohue yi ja c'ual
morado. Yaahue slap ja mero

sc'ui. Ti yaahue eluc ba oj yae
locan ba cruz.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Jaxa ba beji, ti ec'
jun huinic cireño, Simón
sbiil, jaxa yuntiquili sbiil
Alejandro soc Rufo. Ch'ac ta
cumxuc jan ba huitz. Jaxa
soldado jumasa, ti yalahue
yab ja Simón jahui que oj
scuch och ja cruzi.
22 Jaxa Jesusi ti yiaje och ba
jun lugar sbiil Gólgota. Jach
sbiil yujile como ja' ni el ja
splanta ja sbaquel ja s'olom ja
chamhuiniqui.
23 Ti yaahue yi ja Jesús
t'usan yaalel tz'usub pero paj
xa, socan soc jun an sbiil
mirra, ja' bi ba mi oj yab ja
syajal ja suocoli. Oj bi yue
pero ja Jesusi mi yuaj.
24 Ti yaahue locan ja ba
cruzi. Ti yiaje ja sc'u jumasa
ja Jesusi. Sc'ulane ripar ba
oj yile machunc'a oj co sbaj
yujile ja soldado jumasa.
25 Ja mero ora aaji locan ba
cruz ja Jesusi, como las nueve
de la mañana.
26 Ti stz'ijbaye can jas sbej
ja huax yaahue locan ja ba
cruzi: Ja srey ja judio jumasa,
xchi ja letrero sc'ulanei.
27 Cho ay chab lagron ti cho
yaahue locan ja ba stz'eel ja
scruz ja Jesusi. Ja juni, ti
yaahue ba lado stojol sc'ab ja
Jesusi, jaxa juni, tey ba lado
surdero.
28 Jachuc, c'ot ni smeranil ja
jas huax yala ja yabal ja Diosi,
ja' ni aaji smojuc ja ma' jel ja
smulei.
29 Jaxa matic huax ec' ja ti-
hui, huane xta burla. Naca
huane xta seetalajel ja sc'abi,
ti huax yalahuea: —¿Baya
huaxa huala oja jem ja stem-
plo ja Diosi jaxa yoxil c'ac'u oj
hua sta slugar?
30 Colta baj ja huen mismo
ba. ¿Jaxa mi la co ja ba cruz
ba? xchiye xta.
31 Jachuc ja nihuac pagre,
huane xta burla ja yenle
chomajquili. Huax yiaj sbaje
loil soc ja matic huas seahue
ja smandar ja Moisesi, ti huax
yalahuea: —Ja tuqui, jel huas
scolta, jaxa yeni mix bob
scolta sbaj.
32 Pero ¡Cristoa tac! ¡Huaxa
toya baj que huena jreyati-
con tac! ¿Jastal lec mi la co ja
ba cruz ja huego ba? ¡Colta baj
ba, ti oj c'uucaticona! xchiye
xta. Jachuc ja chahuane ja
ma' lajan locane ja ba cruzi,
huane xta burla.

Cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

33 Jaxa mero culan c'ac'u
q'uicbi juntiro ja satq'uinali.
Masan to ec' ja oxe ora, ti xa
cho lijpia.
34 Cuando oj xa lijpuc ja
satq'uinali, ti c'umani ja
Jesusi, pero tzatz lec c'umani:
—Eloi, Eloi, ¿lami sabactani?
xchi soc ja mero yabali.
Dios mío, Dios mío, ¿jas lom
ahuaahuon ta cani? Jach ni
sbej ja jas yala soc ja yabali.
35 —Ata huabilex, huan
xa spayjel ja Eliasi, xchiye

chaboxe ja ma' tey tihui
cuando yab ja yahuaneli.
36 Jaxa june ja yenlei ti huaj
ajnel huegoa. Yiaj jun yo-
jol c'aem, ti sbut'u soc vina-
gre. Ti xch'ica jun tea. Ti
jac sach q'ue yia ba oj xchuuc
ja Jesusi: —¡Actayic cani!
Oj
quiltic ta oj jac sc'ul librar ja
Eliasi, xchi june ja huinique
jahui.
37 Jaxa Jesusi ti cho ahuani
otro vueltaa. Ti chama.
38 Jaxa ba yojol ja templo
ay jun nihuan scortinail, jaxa
ora jahui, xch'ia sbaj snalan.
Ja xch'ielali, stulu con man sti
q'ueel. El con man ba luum.
39 Jaxa ba sti sat ja Jesusi,
ti tec'an ec' jun capitán
soldado. Ja soldado jahui,
yila quechan pavor ch'ac
ahuanuc ja Jesusi, cham
huego, ti yalaa: —Ja huinic
jahui, yunin ni ja Dios
merana.
40 Soc ay jun c'ole ixuque
ti huane q'uelhuanela pero
najat aye. Tey ja María sbaj
Magdala, soc ja María snan ja
ch'in Jacobo soc ja José, soc
tey ja ixuc Salomé.
41 Ja ixuque jumasa jahui,
jel scoltaye ja Jesús cuando
yora ti huan bejyel ec' ba
Galilea. Soc ay to jitzan
ja ixuque ja matic smojane
ja Jesús ja yora huaj ja ba
Jerusaleni.

Ja Jesusi mucji
(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42 Ja och c'ac'u jau cuando
ti to locan ba cruz ja Jesusi,
ja' ni ja yoch c'ac'uil huax
q'ue xchap sbaj ja cristiano
porque ja otro c'ac'u, sc'ac'uil
xa ni sijlelea.
43 Jaxa och c'ac'u jahui, ti
och ba sti sat ja Pilato ja José
ba Arimatea. Ja yeni ay ni
yatela. Jel lec huax ilji yuj ja
smoj jumasa. Ja yeni huan
ni smajlajel jas ora oj sc'ul
mandar ja Diosi. Pero ja och
c'ac'u jahui, mi xihui. Ti och
sc'an yi pavor ja Pilato ba oj
aajuc yi ja scuerpo ja Jesusi.
44 Jaxa Pilato cham yab que
cham ta ja Jesusi. Ti spaya jan
ja soldado captiani. Sobo ta
meran cham ta ja Jesusi.
45 —Cham ta nia, xchi ja
capitani. Cuando yab jachuc
ja Pilato, ti yal yab ja José que
lec bi oj yii ja scuerpo.
46 Jaxa José ti smana jun
sábanaa. Ti ya couc ja ba cruz
ja scuerpo ja Jesusi. Sbech'a
soc ja sábana jahui. Ti yaa
ba jun q'ueen pero ja q'ueen
jahui jotobal ba jun nihuan
patac'. Ti sbaltzun jan jun
tona. Ti smaca can lec ja sti ja
q'ueeni.
47 Pero cuando jach to huan
sc'ulajel ja Josei, ti culane ec'
ba stz'eel ja q'ueeni ja María
sbaj Magdala soc ja María
snan ja José.

Ja Jesusi sacui
(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16

1 Entonces ja cristiano ti xa
jijliyea, como ja' ni ja sc'ac'uil
sijlelei. Jaxa otro c'ac'u, como
ja' ni sbajtanil c'ac'u ja sem-
ana, ja María sbaj Magdala
soc ja María snan ja Jacobo

soc ja Salomé ti smanahue
jun perpume ba oj saxe yi ja
scuerpo ja Jesusi.
2 Ti huajye saj to leca.
Cuando c'otye ja ba q'ueeni
huan xa elel q'uen ja c'ac'u.
3 —Saber ta ay ma' oj ya
el quitic ja ton ja ba sti ja
q'ueeni, xchiye.
4 Pero cuando ti xa aye ja
tihui, ti yilahue que mi xa
macanuc ja q'ueeni. Ja ni-
huan ton jahui, ti xa ay ba jun
lado.
5 Ti ochye ba yoj q'ueeni,
jaxa ba lado stojol ja sc'abei,
ti culan ec' jun soltero, jaxa
sc'u lapan yuji, jel najat soc
jel sac. Jaxa ixuquei, xiuye
juntiro.
6 Pero ja soltero jahui ti
yalaa: —Mi lom la xiuyex.
Huanex ni sleejel ja Jesús
ja nazareño, ja' ni ja ma'
aaji locan ba cruz pero
mi xa teyuca. Sacui ta.
Q'uelahuilex ja lugar ja ba
aaji can ja scuerpo tac.
7 Caaxic xa. Cax alahuic
yab ja snebuman jumasa soc
ja Pedro que ti xa huaj ta ba
Galilea ja Jesusi. Al yab aa xa
huajuc ja yenle chomajquili.
Ti oja c'umuquex ja tihui ja
jastal ni yala huabyexi, xchi
ja angeli.
8 Jaxa ixuquei ajnel elye ja
ba q'ueeni porque huane xa
q'uitc'onel yuj ja xihueli. Mi
ni june ma' huax yalahue yab
ja ba beji porque jel juntiro ja
xihueli.

Ja jastal sea sbaj yi ja María sbaj Magdala ja Jesusi
(Jn. 20:11-18)

9 Ja Jesusi, ja' ni ja sbajtanil
c'ac'u ja semana sacui, pero
saj to lec. Jaxa ma' mero ba-
jtan sea sbaj yi, ja' ni ja María
sbaj Magdala. Ja ixuc jahui,
ixtalanubal yuj juque pucuj
ajyi pero ja Jesusi yen ya el
libre.
10 Jaxa María, cuando ch'ac
yil ja Jesusi, ti huaj yal yab ja
ma' smojan ec' ja Jesús ajyi.
Ja yenlei jel triste aye juntiro.
Huane xta oq'uel.
11 Jaxa cuando yabye que
sac'an xa bi ja Jesusi, que yila
bi, mi ni modo huas sc'uanea.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja chab snebumani
(Lc. 24:13-35)

12 Jaxa mas tzaani, ja Je-
susi ti sea sbaj yi chahuane
huinique cuando bej to aye.
Ti to huane eq'uel ba huitz.
13 Soc jach ni ja yenlei, cho
huaj yale yab ja tuc jumasa,
pero mi ni soc ja jastal jahui,
mi sc'uane.

Ja Jesusi yaa yi yatel ja secabanum jumasa
(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

14 Jaxa mas tzaan ja jahui,
ti culane ec' ba mesa ja ju-
luchuane snebumani. Ja Je-
susi ti jac see sbaj yilea. Ti
och aljuc yabye t'un abala yuj
ja mi bi huas sc'uane. Jel bi
ch'uuy juntiro ja sc'ujolei. Mi
ni modo huas sc'uane ja jas
huax alji yabye yuj ja matic
yilahue que sacui ta.
15 Ti alji yabyea: —Caxic xa
ba spetzanil ja mundo. Loil-
tayic ec' ja abal it jel tzamali.

Alahuic yab ba spetzanil ja cristiano.
16 Jaxa ma' mi sc'uani, oj ni aajuc yi ja scastigoa, jaxa ma' huas sc'uani soc huax yiaj jai, oj ni coltajuquea.
17 Ja ma' huas sc'uanonei, ay jas oj bob sc'uluque ba oj naajuc que meran ni huas sc'uanonea. Quechan oj stae ti' ja jbiili, jaxa tantic pucuj jumasa oj yacta can ja cristiano ja ma' huax yixtalaanei. Oj bob c'umanuque soc yajc'achil abal.
18 Oj bob syame ja mal chani. Ta ay c'a jas huax yuaje ba veneno, mi ni jas oj bob sc'uluquea. Oj bob ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo ja ma' malo ayi y oj ni tojbuquea.

Ja Jesusi iiji ja ba satq'uinali
(Lc. 24:50-53)

19 Cuando ch'ac yal jachuc ja Cajualtiqui, ti iiji q'ue ja ba satq'uinali, jaxa tihui, ti aaji yi ja yatel ba mas nihuani.
20 Jaxa snebuman jumasa, ti huajyea. Huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi ja ba spetzanil ja lugari. Coltajiye yuj ja Cajualtiqui. Ja yenlei huane sloiltajel, jaxa Cajualtiqui, jitzan cosa jas huax ya chijcajuc ba oj ya snaa ja cristiano que sbaj ni ja Diosa. Ti ch'aca. Amén.

El Santo Evangelio Según San Lucas
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Lucasi

Ja Lucasi stz'ijba ja Teófilo

1 Lec ay Teófilo, ay jitzan ja
ma' yaunej xa sbaje ba xcho-
jlal oj stz'ijbaye ja jastal ec'
cujticoni.
2 Oj ni ch'ac ya ochuque
juun ja jastal ni yala cabticon
ja ma' mero yilahue ja Ca-
jualtiqui desde ora jau q'ue ja
yateli. Ja yenlei cho sloiltaye
ec' ja yabal ja Diosi.
3 Jach ni ja quen choma-
jquili. Como jc'ana ta yi lec
sc'ujol ja ma' huas snaa, jach
ni ja huen Teófilo, xchojlal oj
tz'ijba hui,
4 Ti oja huil que oj slaj sbaj
soc ja jas jeubal ni ahuii.

Jun ángel jac yal que oj manxuc ja Juan it yaa bautismo

5 Ja loil iti ja' to q'ue ja
tiempo yora ay yatel ja rey
Herodesi, ja ma' ay yatel ja ba
Judea. Jaxa tihui cho ay jun
pagre sbiil Zacarías. Ja yeni,
ja' cuenta ay soc ja scuagriya
ja Abiasi. Jaxa xcheumi sbiil
Elisabet, ja' ni ja yintil ja Aa-
roni.
6 Jun xta yabale jel toj aye
ja ba sti sat ja Diosi. Mi ni
modo huax taji smulea. Huas
sc'uane spetzanil ja smandar
ja Cajualtiqui. Yib c'abal ni
aye soc ja Diosi.
7 Pero mey yuntiquile yuj ja
mi ni nunca yila unticanel ja
Elisabeti. Soc meum tatame
xa.
8 Pero jun c'ac'u, como ja' ni
xchol ja scuagriya, ja Zacarías
aaji och pagreil ja ba sti sat ja
Diosi.
9 Como jach ni culan yu-
jile ja spagre ja judio jumasa,
huas staahue ja ma' oj och
stzic ja pom ja ba yoj stemplo
ja Cajualtiqui. Jaxa Zacariasi
yen co xchol.
10 Jun c'ac'u spetzanil ja
cristiano ti aye ba fuera.
Huane sc'umajel ja Diosi
cuando huan tzicxel ja pomi
ja ba yojol ja templo.
11 Ja Zacariasi, huaj to yile,
tey jun yangel ja Cajualtiqui.
Jaxa ángel jahui ti tec'an ec'
ba lado stojol sc'ab ja ba mero
bay ja tzicupomi.
12 Jaxa Zacariasi, huego
huego c'umbi yoc sc'ab ja
yajni yila. Jel och juntiro ja
spensari.
13 —Zacarías, mi la xihui.
Ja huaxa c'uman ja Diosi,
abunubal. Jachuc ja Elisabet
ja hua cheumi, oj to sman jun
yal jaxa yal alatz jahui, Juan
oja huaa yi ja sbiili.
14 Jaxa hueni oj chaanan
yuj ja hua gusto. Jaxa cris-
tiano jumasa, jel oj gustoax-
uque juntiro cuando huax yi-
lahue ja yal alatzi.
15 Ja alatz jahui jel nihuan
oj huajuc ja ba sti sat ja Diosi.
Mi oj yu ja yaalel tz'usubi ja
ba paj xa soc mi ni ja jas huax
yaa yacbeli. Desde ora oj jul

xchonjeli, ti ni oj ajyuc ja ba
sc'ab ja Espíritu Santo.
16 Soc mi quechanuc ja iti.
Yuj ja yeni, jitzan ja israeleño
jumasa oj cumxuque soc ja
Cajualtic Diosi.
17 Jaxa yal ahuunin oj ni
manxuqui, yen bajtan oj ya
q'ueuc ja ateli, ti xa oj q'ue
stul ja yatel ja Cajualtiqui.
Pero ja hua Juani, ja' ni oj
stul ja smodo ja aluman-Dios
Eliasi. Ja jastal jel tzatz ec'
ja Eliasi, jach oj huajuc ja
yeni. Oj ya culan yi sc'ujol ja
tatal soc ja yuntiquili. Jachuc
ja ma' mix c'ocxi, oj ni ya
c'ocxuca. Oj ya stul ja smodo
ja ma' toji. Jaxa cuando huax
jac ja Cajualtiqui, yaa ta ni
chapxuc lec ja sc'ujol ja cris-
tiano jumasa, xchi ja angeli.
18 —Pero mix naa ta meran
ja jastal iti, xchi ja Zacariasi.
¡Pe tatamon xa ni taca! Soc
jach ni ja jcheumi, meum xa,
xchi.
19 —¿Huan ama xa huala ta
mi Gabrielucon ja queni? Ti
ni ayon ja ba sti sat ja Diosi,
pero jecubalon ahui ba oja
huab ja abal it jel tzamali.
20 Pero ja yaani, mudo oj
canan. Mi oj bob c'umanan
masan to oj c'otuc ja iti yuj
ja mi ac'uan ja jas cala huabi,
x'utji. Pero ja jas cala huabi,
ti oja huil ta mi oj ni c'ot
smeranila, xchi ja angeli.
21 Jaxa cristiano jumasa
huane xta smajlajel ja Zacari-
asi pero jel och ja spensare
yuj ja jel xa albi ta jan ja ba
yoj templo.
22 Jaxa Zacariasi, cuando el
jani, mi xax bob c'umanuc.
Ti jac sc'ujole ja cristiano que
ay jas snajsatin ja ba yojol ja
templo. Quechan seña huas
sea yuj ja mi ni modo huax
bob eluc ja sc'umali.
23 Yajni tz'icui ja sc'ac'u ja
yatel ba yoj templo, ti xa huaj
ja ba snaj ja Zacariasi.
24 Ja ec' ja c'ac'u jumasa
jahui, jaxa xcheum Elisabeti
ti xa tucbia. Joe ixau mi ni jun
parte el ja ba snaji.
25 Ti yala ja Elisabeti: —Ja
yaani c'ot ni ja c'ac'u oj ya
ec' qui ja jq'uixol ja ba sti
sat ja cristiano ja Cajualtiqui.
Como yena ni yaunej qui ja
jastal ayoni, xchi ja Elisabeti.

Jun ángel jac yal que oj manxuc ja Jesusi

26 Jaxa ba suaquil ixahui ja
ángel Gabrieli cho jecji otro
vuelta yuj ja Diosi ba jun yal
chonab, Nazaret sbiil, ja' ni
sbaj ja lugar Galilea.
27 Jaxa ba chonab jahui, ti
och ba jun naitz, jaxa ba naitz
jahui, ti ni ay ja soltera jau
ja smacben ixuc jun huinic
sbiil José. Jaxa José ja' yintil
ja rey David sbaj najatei. Jaxa
soltera jahui, María sbiil.
28 Huaj to yil ja María, huaj
aajuc yi Dios yuj ja ángel ja
bayi. Ti yalaa: —María ja
hueni mero tzaubala yuj ja
Cajualtiqui. Ti ni ay amoc
ja yeni. Ja ba spetzanil ja
hua moj ixuquili, quechan
ja huen tzaajiya. ¡Jel lec xa
huila! x'utji.
29 Pero ja María jel juntiro
och ja spensar ja cuando
ch'ac yab jastal alji yabi.
—¿Jastal ay ja it ba? xchi.

30 —Mi la xiu María. Jel lec
huala ilji yuj ja Diosi
31 Jayuj ja yaani oj xa
tucban. Oj ni aman jun yal
aquerem. Oja huaa yi sbiiluc
Jesús,
32 Jaxa yeni jel nihuan oj
huajuc. Oj ni aljuc que ja'
ni yunin ja Dios ja ma' jel ni-
huani, jaxa Cajualtic Diosi oj
aajuc yi ba oj sc'ul mandar ja
jastal sc'ulan mandar ja rey
Davidi ja yen ja ma' ec' pax ta
huujilexi.
33 Oj cho sc'ul mandar ja
israeleño jumasa spetzanil ja
tiempo. Mi ni nunca oj eluc ja
yateli, xchi ja angeli.
34 Jaxa María ti yalaa:
—¿Jastal ay ba? ¡Pero mey
jtatam ja quen tac! xchi.
35 Ti yala ja angeli:
—Meyuc pero ja Espíritu
Santo oj jac amoc ja huen.
Quechan yuj ja yip ja Dios
jel nihuani, jayuj oja man
ja hua huali. Jaxa alatz oj
manxuqui, mi ni jun smul
ay pero oj ni aljuc que yunin
Dios nia.
36 Jach ni ja hua huatz Elis-
abeti, ja yeni tucbi ta, iday, ay
xa sc'ujol. Ja' xa sbaj suaquil
ixau ja huego, iday, spetzanil
ja cristiano huas snaa que mi
xa ni oj yil unticanela.
37 Porque ja Diosi mi jas mi
oj bob sc'uluc, xchi ja angeli.
38 —Pues lec ba, como ti
ni ayon ja ba sc'ab ja Cajual-
tiqui. A sc'ul qui ja jas huaxa
huala, xchi ja María. Jaxa
angeli ti huaja.

Ja María huaj yulata ja Elisabeti

39 Ja mismo c'ac'u jumasa
jahui ja María ti huaj ja ba
jun hacienda, ja' ni sbaj Judá,
jaxa hacienda jahui, ti ni ay
ba huitz.
40 Ti och c'ot ja ba snaj ja
Zacariasi. Ti yaa yi Dios ja
Elisabeti.
41 Ja Elisabeti, cuando yab
aaji yi Dios yuj ja María, jaxa
alatz ti to ni cuchan yujili
snica sbaj juntiro. Ja Elisa-
beti ti iiji majan ja sti yuj ja
Espíritu Santo, ti yalaa:
42 —Ja ba spetzanil ja hua
moj ixuquili, quechan ni ja
huena tzaubala ni leca, jaxa
alatz oj to amani, t'ujpinubal
ni ahuiaj.
43 Iday, ¿janec'on to ni ja
queni? Ja huena ni snana ja
Cajual tac, iday, quen huax
jac ahuilon.
44 Quechan pavor cab
ach'ac ahuaa qui Diosi, jaxa
jastal ayoni, tzatz juntiro
snica sbaj yuj ja sgusto.
45 Jel lec oj ec' ahuuj yuj
ja hua c'uani porque ja jastal
alji ahuabi yuj ja Cajualtiqui,
oj ni c'ot smeranila, xchi ja
Elisabeti.
46 Jaxa María ti yalaa:

Ja ba jc'ujoli jel juntiro huax
toyo ja Cajualtiqui,

47 Jaxa caltzili jel alegre ay yuj
ja Dios ja jColtanum-
tiqui.

48 Ja queni ja' ni jmoj ja
tz'iileli. Jel ajul ja
jbaj, pero stalna ni ja
jyaujulali. Ja yaani
lamlamil oj toyjucon

49 Yuj ja jel nihuan ja jas
sc'ulan qui ja ma' jel

ja yipi. Ja sbiili mi
cualquierauc.
50 Lamlamil huas stalna ja
syaujulale ja matic
huax xiu yuji.
51 Seunej jastal ja yipi. Ch'ac
ya huaj sactantan ja
ma' huas stoyo sbaj ja
ba sc'ujolei
52 Soc huax ch'ac sap yi ja ya-
tel ja ma' jel tzatz ayi,
jaxa ma' jel ch'in ayi,
huax ya nihuanbuc.
53 Ja ma' jel huain xyabyei,
ya but'uc soc ja jas
jel lequi, jaxa rico
jumasa, telan sc'ab
ch'ac sec ele.
54 Ja yatjum jumasa ba Israeli
cho scolta ja jastal ni
yala que oj bi stalna
syaujulalei.
55 Mi ch'ay sc'ujol ja Abra-
hami soc spetzanil ja
yintil ja janec' oj to
manxuqui. Sc'ulan ta
ni ja jastal yalunej yab
ja ma' ec' pax ta cuj-
tiqui,
xchi ja María.
56 Ja María ti can soc ja Elis-
abet mojan oxe ixau, ti xa
cumxi ja ba snaj ja el ja oxe
ixau jahui.

Manxi ja Juan ja ma' yaa bautismo

57 Ja Elisabeti cuando
tz'icui ja balune ixau ja
xchameli, ti smana jun yal
querema.
58 Jel gustoaxi yajni yila sat
ja yal squeremi. Jach ni ja
svecino jumasa soc ja yer-
mano jumasa, cuando yabye
yabalil jastal jel talnaji syau-
julal yuj ja Diosi, jel gusto
yabye juntiro.
59 Ja ay xa yioj huaxaque
c'ac'u ja yal alatz jahui,
ti jacye ba oj sc'uluque
circuncidar ja jastal culan
yujilei. Jaxa mismo ora jahui,
ti sleahue ja sbiili. Ti yalahue
que oj bi yaahue yi sbiiluc
Zacarías, como jach ni sbiil
ja stata.
60 Jaxa snani ti yalaa:
—Miyuc, oj sbiiluc Juan, xchi.
61 —¿Jasyujil? Pero mi ni
june ja hua huermano ay sbiil
ja jastal iti, xchiye.
62 Ti sobohue yi ja stati
jastal huas sc'ana yaa yi ja
sbiili pero soc seña sobohue.
63 Jaxa yen ja Zacariasi ti
sc'ana jun yal aq'uintea. Ti
och stz'ijbaa, jaxa cuando yi-
lahuei, Juan oj yii ja sbiili,
xchi ja ba stz'ijbai. Jaxa
smoj jumasa jel juntiro och ja
spensarei.
64 Ja mero ora jahui ti jamxi
ja sti ja Zacariasi. Juntiro
claro el ja sc'umali. Jel stoyo
ja Diosi.
65 Juntiro och xihuele spet-
zanil ja svecino jumasa. Jaxa
spetzanil ja matic tey ba huitz
ba Judea, huego huego ch'ac
yabye jastal huaji.
66 Jaxa matic ch'ac yabi,
huan xta tz'iptz'unuc ja
sc'ujolei: —¡Saber jastal oj
huajuc ja alatz it ja mas
tzaani! xchiye. Jaxa yal
querem jahui ti ni ay ba sc'ab
ja Cajualtiqui.

Ja Zacariasi jel yaa yi stz'acatal ja Diosi

67 Jaxa Zacarías ja stat ja alatzi, ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti yalaa:

68 Stz'acatal lec ja Cajualtic Dios sbaj Israeli. Yaunej sc'ujol ja yuntiquili. Jac yaa sbaj ba oj ya el libre ja matic yaunej sbaj ja ba sc'abi

69 Soc cho seca quitic jun jColtanumtic jel ja yipi, ja' ni yintil ja rey David ja yatjum ja Diosi.

70 Seca ni ja jastal huan yaljel desde najate lec cuando yora yiaj majan ja sti ja yalumani, ja it mi cualquierauqui.

71 Yala jastal oj coltajucotic ja ba sc'ab ja jcondratiqui soc spetzanil ja matic coraja xta huax yilahuotiqui.

72 Oj ni bi stalna syaujulal ja matic ec' pax ta cujtiqui soc oj ni snaa ja trato jau mi cualquierauqui.

73 Jach ni alji yab ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Jach ni bi oj sc'ul quitic ja Diosi.

74 Oj ni sc'ulucotic librar ja ba sc'ab ja jcondratiqui cosaque jachuc mey xihuel oj cateltatic ja Diosi.

75 Mi xa bi sbejuc oj lee ja jmultiqui. Toj bi oj ajyucotic ja ba sti sat ja Diosi spetzanil ja tiempo oj ajyuc ja jsac'aniltiqui.

76 Jaxa huen alatz, oja biiluc Yalumanil ja ma' jel nihuani. Ja huen bajtan oja hua q'ue ja ateli, ti xa oj cho stul ja Cajualtica. Ja jastal huax jamxi ja bej cuando oj jac ja ma' ay yateli, jach oja huaa puesto ja sc'ujol ja cristiano ja cuando huax jac ja Cajualtiqui.

77 Oja jee yi ja yuntiquili jastal oj coltajuque soc jastal oj c'ulajuque librar soc ja smulei.

78 Ja jDiostiqui jel juntiro huas stalna ja jyaujulaltiqui. Yaunejotic sc'ujol. Seca con quitic ja yunin ja ba satq'uinali ba oj yaa quitic jun yajc'achil jvidatic.

79 Jach sc'ulan quitic yuj ja ti ni ayotic ba yoj q'uiq'uinali, como paan jac'anotic xta ni yuj ja chamel ch'aquela. Ja jDiostiqui oj ni ya quiitic ic'a soc oj ya elcotic ja ba q'uiq'uinali. Oj ni yaa quijlabtica.

Spetzanil ja jastal jahui, jach ni ch'ac yal ja viejito Zacariasa.

80 Jaxa yal querem Juani q'uii. Jel tzatz ay soc ja Diosi. Cuando nihuan xa, ti ajyi ja ba jun lugar ba mi aayuc ja suinquili, jaxa mas tzaani, ti xa q'ue stul ja yatela. Ch'ac sloilta yab ja israeleño jumasa ja yabal ja Diosi.

Manxi ja Jesusi
(Mt. 1:18-25)

2

1 Ja c'ac'u jumasa jahui ti
yaa jun orden ja ma' ay ya-
tel, Augusto César sbiil. Spet-
zanil ja cristiano oj bi ch'ac
ochuque juun.
2 Ja censo iti ja' ni ja sba-
jtanil censo sc'ulan cuando
och yatel ja huinic Cirenio
sbiil, ja ba lugar jau Siria.
3 Jaxa cristiano ti huajye
spetzanilea. Cada cristiano
pilan pilan ja smunicipioei,
chican bay ja xchonabile ja
ma' ec' pax ta yujilei. Ti ni
huajye ba oj ochuque juuni.
4 Ja José ti culan ba Nazaret,
ja' ni sbaj lugar Galilea. Ti
huaj ja ba xchonabil ja rey
Davidi, Belén sbiil, ja' ni sbaj
Judea. Ti huaj ja tihui yuj
ja ja' ni yintil ja José ja rey
Davidi.
5 Huaj ba oj ochuque juun
soc ja María ja smacben ix-
uqui. Jaxa yeni mi xa lecuc
ay.
6 Cuando ti aye c'ot ja tihui,
ja' xa ni ti tz'icui ja c'ac'u oj
tojbuqui.
7 Ti smana ja sbajtanil yali.
Sbech'a soc jun c'uutz, ti yaa
baan ba jun pesebre ja ba
huax maconi ja huax huaa ja
chantei. Ti yaa ja tihui yuj
ja mi xa ni staahue majan ja
sijlubei.

Ja ángel jumasa ti jac ba stz'eel ja talna chej jumasa

8 Jaxa mojan ja tihui ay
talnachej. Ti aye ba yoj job.
Acual ni huas stalnaye ja
xchejea.
9 Iday, huaj to yile, jun yan-
gel ja Cajualtiqui huaj ja ba
stz'eelei. Jaxa yijlab ja Ca-
jualtiqui lijpi juntiro ja bay ja
yenlei. Ti jel och xihuelea.
10 Ti yala ja angeli: —Mi
la xiuyex. Ata huabyex. Ay
jas ajc'ach oj cala huabyex
jel tzamal juntiro. Jel gusto
juntiro oja huabyex. Jach ni
spetzanil ja cristiano.
11 Ja huaaxa manxi ta jun
aColtanumex ja ba xchonabil
ja rey Davidi, ja' ni ja Ca-
jualtic Cristo ja ma' tzaubal
yuj ja Diosi.
12 Ja huaxa taahuex jun yal
alatz bech'ubal soc jun c'uutz
ti baan ec' ja ba jun pesebre,
ti oja naex que ja' nia, xchi ja
angeli.
13 Huaj to cho yile, cho tey
jun nole ángel, ja' ni ja ma'
tey ba satq'uinali. Huane
xta stoyjel ja Diosi. Ti huax
yalahuea:
14 Ja ba satq'uinali ti huax aaji
yi stz'acatal ja Diosi,
jaxa ba luumi, laman
a ajyuc ja suinquili soc
jel lec a yil sbaje,
xchi ja ángel jumasa jahui.
15 Yajni ch'ac yale jastal jahui,
ti xa huajyea. Ti q'ueye
q'ue ja ba satq'uinali, jaxa
talnachej jumasa ti yala sbaj
yenle itaa: —La huaj quiltic
ja ba Belén ba, xchiye. La
huaj quiltic jastal ay ja jastal
cabtic yala ja Cajualtiqui,
xchiye.
16 Ti huajye huegoa. Ti ni
staahue ja María soc ja José
soc ja yal alatzi ti baan ec' ba
jun pesebre.

17 Yajni yilahuei, ti yalahue
ja jastal yabye yabalil ja yal
alatz jahui.
18 Jaxa matic ch'ac yabye ja
jas yala ja talnachej jumasa,
jel juntiro och ja spensarei.
19 Pero ja María buc'an yuj
ja jastic yabuneji. Quechan
huan xta tz'iptz'unuc ja
sc'ujoli.
20 Ti xa cumxiye ja talnachej
jumasa. Huane xta sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi soc huane
xta stoyjel ja Diosi yuj ja jas-
tic ch'ac yabyei soc ja jas yi-
lahuei. C'ot ta ni smeranil
spetzanil ja jas ch'ac aljuc
yabyei.

Ja alatz Jesusi iiji och ba templo

21 Ja ay xa yioj huaxaque
c'ac'u ja yal alatz Jesusi, ti xa
c'ulaji circuncidar ja jastal ni
culan yujile ja judio jumasa,
soc aaji sbiiluc Jesús. Jach ni
yala can ja ángel ja yora mi
tox tucbi ja snani que Jesús bi
oj yii ja sbiili.
22 Ja tz'icui ja sc'ac'u huas
stalna sbaje ja ixuquei, ja
jastal ni ja smandar ja Moi-
sesi, ti xa yiaje jan ja ba
Jerusalena. Huaj yaahue yi
ba sti sat ja Cajualtiqui.
23 Ja jastal ni tz'ijbanubal ja
smandar ja Cajualtiqui: Spet-
zanil ja yal querem bajtan
alatzi, tzaubal bi oj ajyuc ba
sti sat ja Cajualtic Diosi.
24 Jayuj ja snan stat ja yal
alatzi ti yiaje och ba oj yae yi
ja smajtan ja Diosi ja jastal
ni huax yala ja smandar ja
Cajualtiqui: Jun bi pares
paloma ma chab pichón oj
aajuc yi ja Cajualtiqui.
25 Jaxa ti ba Jerusaleni ay
jun huinic sbiil Simeón. Ja
huinic jahui jel toj soc meran
huas sc'uan ja Diosi. Huan
smajlajel ja ma' oj jac yaa sni-
huan sc'ujol ja israeleño ju-
masa. Jaxa Espíritu Santo tey
soc ja yeni.
26 Aaji jac sc'ujol yuj
ja Espíritu Santo mi bi oj
chamuc ta mi c'a huax yila
ja Cristo ja ma' tzaubal yuj ja
Cajualtiqui.
27 Ja viejito Simeoni,
julbesnubal yuj ja Espíritu
ti huaj ja ba templo ja mero
ora jahui, jaxa snan stat ja
yal querem Jesusi yioje jan
ja ba templo ba oj sc'uluque
yi ja jastal culan yujile soc ja
smandar ja Moisesi.
28 Jaxa Simeoni ti
sc'atantela ja yal alatz Jesusi.
Ti och sc'an yi stz'acatal ja
Diosi:
29 Cajual, ja huatjumon nia.
Ja yaani, anima la
chamyon xa. Jecahuon
xa jun jc'ujol ja jastal ni
huaxa hualai,
30 Porque soc ja mismo ja
jsati quila ta ja ma' oj
coltanuqui.
31 Oj ni scolta spetzanil ja cris-
tiano jumasa.
32 Anima mi judiouc ja cris-
tiano, ja jeca ta con
ba oj yaa yijlab ja sbej
ja yenle chomajquili,
jaxa hua huuntiquil ja
ba Israeli, oj ni ijla-
banuc ja tihua,
xchi ja viejito Simeoni.

33 Jaxa José soc ja María jel
och ja spensare ja jastal huax
alji sbaj ja yal queremi.
34 Ja Simeoni sc'ulan ben-
diciar, ti yal yab ja María
ja snani: —Ja querem iti,
t'ujpinubal ba oj ya moc'
jitzan ja israeleño jumasa soc
jitzan lec ja israeleño jumasa
oj cho ya stul sbaj. Jaxa yal
alatz iti, coraja xta oj iljuc
pero ja' ni ja seña yuj ja yena
ni ja ma' tzaubal ni, xchi ja
Simeoni.
35 Ti cho yalaa: —Jachuc
ja huen María. Lajan soc
jun cuchilu oj ec' ja ba hua
hualtzili. Yuj ja yeni oj ya
chicnajuc ja jastal ay ja sc'ujol
ja cristiano jumasa, xchi ja
Simeoni.
36 Ja tihui cho ti ni ay ja viejita
Ana. Ja yeni aluman-Dios,
ja' yunin ja Fanueli, ja' ni
yintil ja Aseri. Ja Ana,
cuando soltera to, nupani
pero quechan juque jabil ec'
soc ja statami
37 Ti can vigudaila. Jaxa
tiempo ja yora c'otye ja María
soc ja José, ay xa yioj ochenta
cuatro jabil ja ora jahui. Pero
mi ni huas sipa can ja tem-
ploa. Tola vida huas scomo
ja suaeli. Ja' huajel sc'ujol
sc'umajel ja Diosi.
38 Ja yora jul ja snan stat ja yal
alatzi, ja' ni ora jau ti jac ja
Anai. Ti och sc'an yi stz'acatal
ja Diosi. Ja mas tzaani ti huaj
soc ja matic q'uelan sate que
oj aajuc eluque libre ja ma'
tey ba Jerusaleni. Ja' mero
huan staajel ti' ja yal querem
Jesusi.

Ti cumxiye ja ba Nazareti

39 Ja María soc ja José, ja ya-
jni ch'ac ta sc'uluc spetzanil
ja jas huax yala ja smandar ja
Cajualtiqui, ti xa cumxiye ba
Galilea ja ba Nazareti.
40 Ja yal querem Jesusi
q'uii. Staa yip. Vivoaxi lec.
Ac'ubal ni satal yuj ja Diosi.

Ja yal querem Jesusi ti taaji ba yoj templo

41 Cada jabil ja ba stiempo
ja syalq'uinal ja judio jumasa,
ja snan stat ja yal queremi ti
huax huajye ja ba Jerusaleni.
42 Cuando ay xa yioj la-
jchahue jabil ja Jesusi, ti xa
huaj soc ja snan stati ja jastal
ni culan yujilei huax huaj yile
ja q'uin jau ja ba Jerusaleni.
43 Yajni ch'ac ja q'uini, ti
xa huane cumxel ja ba snajei.
Jaxa yal querem Jesusi ti can
ja ba Jerusaleni, pero mi snaa
ja snan stati.
44 Huax yalahue que tey soc
ja smojei, jayuj ti bejyiye jun
c'ac'ua. Sleahue ja ba yer-
mano jumasa soc ja ba scono-
cido jumasa.
45 Pero como mi staahue, ti
cho cumxiye ja ba Jerusaleni.
Huaj slee jani.
46 Yajni ec' oxe c'ac'u ti
staahue ja ba yoj templo. Ja
Jesusi ti culan ec' ba snalan
ja ma' huas sea ja smandar ja
Moisesi. Ti huan smaclajela,
ti huax och soba.
47 Spetzanil ja ma' huan
yabjeli jex och ja spensarei ja
jastal ja svivoili soc ja jastal
huax cho sutu jan ja loili.
48 Ja snan stati, yajni yi-
lahuei, cham yabye. Ti yala

ja snani: —A cal, xchi, ¿jasyuj
ja jach huaxa c'ulan quiticon
ba? Huax leahuaticon soc ja
hua tati pero jel xa huanticon
pensar juntiro.
49 Ti yala ja Jesusi: —¿Jas
lom huaxa leahuonex ba?
¿Mi ma t'un huax jac ja hua
c'ujolex que ja yatel ja jTati,
t'ilan ni oj c'uluca? xchi.
50 Pero ja nanal tatali mi
yab slugaril ja jas yalai.
51 Ti huajye lajana.
Cumxiye jan ja ba Nazareti.
Jaxa Jesusi yib c'abal ni
ac'ubal yuj ja snan stati. Jaxa
snani naca buc'an yuj ba
sc'ujol spetzanil ja jastaltic
yabuneji.
52 Ja Jesusi mas to huan
vivoaxel. Jach ni ja scuerpo,
huan q'uiel. Huan xa tzatzbel
ja ba sti sat ja Diosi. Huan xax
aaji cuenta yuj ja cristiano.

Ja Juani sloilta ja yabal ja Diosi ja ba ch'ayan lugari
(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

3

1 Ja tiempo jahui ay xa yioj
quince jabil ochel yatel ja
Tiberio César, jaxa ti ba Judea,
gobierno ay ja Poncio Pilato.
Jaxa ba Galilea ja Herodesi,
ay yatel. Jaxa Herodesi ay jun
yermano Felipe sbiil, ay yatel
ja ba Iturea soc jach ni ja ba
Traconite. Jaxa ba Abilinia ay
ochel yatel ja Lisaniasi.
2 Jaxa Anasi soc ja Caifasi,
yenle ja pagre mas nihuan
yujile ja judio jumasa ja
tiempo jahui. Jaxa Juan
ja yunin ja Zacariasi, ti xa
c'umaji yuj ja Diosi ba jun
ch'ayan lugar. Ja tiempo
jahui, tey ec' ja ba ch'ayan
lugar jahui.
3 Ja yen ja Juani ti huaj ec'
ja ba sutanal ja nihuanja Jor-
dani. Huan sloiltajel ec' jastal
huax aaxi yi ja' ja cristiano
cuando huas suchi ja sc'ujolei
ba jachuc oj bi ch'ay snaajel ja
smulei.
4 Jach ni huan sc'ulajel ja
jastal tz'ijbanubal ja ba slibro
ja aluman-Dios Isaiasi:

Oj to ajyuc jun ma' tzatz
lec oj c'umanuc ja ba
lugar jau mey lec ja
suinquili, ti oj yal yab
ja cristiano ja jastal
iti: Ja jastal huaxa
jamahuex ja bej ja
cuando oj jac ja ma' ay
yateli, jach oja huaex
puesto ja hua c'ujolexi
porque oj xa jacuc ja
Cajualtiqui.
5 Jun rey, ta huax jamxi
ja sbeji, spetzanil
ja cañada jumasa oj
ch'ac but'xuc. Anima
nihuan huitzuc ma
yal huitzuc, oj ch'ac
jemxuc, jaxa bej ba jel
lochani, oj ni tojxuc
leca, soc ja bej jel lopan
jotz'ani, oj cho lajxuc
lec.
6 Ta jach c'a huaxa huaa
puesto ja hua c'ujolexi,
oja huilex oj ni colta-
jananic ja cuando
huax jac ja jColtanum-
tiqui.

Jach ni yala ja Isaiasi cuando
staa ti' ja Juani.
7 Y meran nia, ti jac jun nole
cristiano ja bay ja Juani.

Huax jacye ba oj aajuc yile
ja' yuj ja Juani, pero como
huas snaa ja Juan jastal
ay ja sc'ujolei, ti huax alji
yabyea: —Ja huenlexi ja'
amojex ja chan it huax elye
ajnel ja cuando huax jac ja
tziq'uinali. ¿Huan ama xa
hualahuex que ta oj elanic
libre yuj ja huaxa pacahuex
ajneli? ¡Majlayic! ti oja huilex
ta loil tajnel ja scastigo ja
Diosi, xchi ja Juani.

8 A ilxuc ja hua modoex
que suchi ta meran ja hua
c'ujolexi. Mi jauc ja huen ita
oja hualex, ja' quintilticon
ja Abrahami, oj chianiqui.
Huaxa cala huabyex, ja Diosi
ta huan c'a sc'ana, oj ya pax
yintilil ja Abraham ja ton
jumasa iti.

9 Ja yaani, lajan soc jastal
jun huinic puesto xta ay ja
yecheji ba oj sc'utz con todo
yech ja tei. Jach ni ay ja Dios
chomajquili. Puesto xta ay ba
oj yaa castigo. Ja ma' mi lecuc
ja smodo, lajan soc ja te' it mi
lecuc ja sati. Oj c'uchuc ele.
Oj jipxuc ja ba yoj c'ac', xchi
ja Juani.

10 —Entonces ¿jasunc'a oj
c'ulticon ba? xchi ja cristiano
jumasa jahui.

11 —Pues ta ay c'a ma' ay chab
lame ja sc'ui, a yaa yi ja ma'
mey yioji. Jach ni a sc'uluc ja
ma' ay suaeli, xchi ja Juani.

12 Ti jacye chaboxe ja ma'
huas stzomo ja taq'uini. Huas
sc'ana oj aajuc yile ja'. Ti
yalahuea: —Maestro, jaxa
quenticoni, ¿jasunc'a lec oj
c'ulticon ba? xchiye.

13 Ti yala ja Juani: —Moc
lom ec'anic mas ja jastal huax
yala ja hua leyexi, xchi.

14 Jach ni chaboxe soldado, ti
yalahuea: —Jaxa quenticoni,
¿jasunc'a lec oj c'ulticoni?
xchiye. —Pues mi lom xa
yamahuex ja cristiano ba oj
hua eluquex fuerza ja jas
yiojei. Mi lom xa locohuex
abal q'uiq'uinal ja cristiano,
jaxa hua tz'acolexi, gusto
cananic ja janec' huax aaji
ahuilexi, xchi ja Juani.

15 Jaxa cristiano jumasa,
cuando yabye ja jas huan
yaljel ja Juani, yaa jun
snihuanil sc'ujole. Huan xta
tz'iptz'unuc ja sc'ujolei: —Ja
Juan iti, ¿ja' ma yen ja Cristo
ja ma' tzaubal yuj ja Diosi?
xchiye.

16 Ti yala ja Juani: —Pues ja
queni huax ca huiex ja' pero
ay ma' oj to jacuqui. Ja yeni oj
to yaa huilex ja Espíritu Santo
pero con todo yip. Ja matic
mix c'ocxiyei, oj ni aajuc ca-
jan c'ac'a. Jaxa yen ja ma' oj to
jacuqui, mas nihuan juntiro
yuj ja queni. Mi ni oj maconu-
con oj sop yi ja xanabi.

17 Ja yeni huax jac ba oj ch'ac
spil ja ba lec ja sat iximi soc
ja ba somelali. Oj smes el ja
stz'iilelali, ti xa oj snol can
ja ixim ja ba snajtzili, jaxa
spolvoili ti oj ya och ba yoj
c'ac' ja ba mi ni nunca huax
tupi, xchi ja Juani.

18 Soc ja jastal iti soc otro
jitzan modo ti huax och
sloilta yab ja cristiano ja abal
it jel tzamali.

19 Ja Herodes it ja ma' ay

yateli, ti alji yab ja smul yuj
ja Juani. Mi bi sbejuc ja
jastal huan sc'ulajel soc ja
ixuc Herodíasi, ja xcheum ja
yijtz'in Felipe, soc cho yala
spetzanil ja smodo jel malo
huan sc'ulajeli.
20 Iday, mas to somelal huaj
ja rey Herodesi, hasta slutu
preso ja Juani.

Aaji yii ja' ja Jesusi
(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

21 Ja tiempo yora huan to
yiijel ja' spetzanil ja cristiano,
jach ni ja Jesusi. Cho yiaj
ja' ja yen chomajquili. Ti
och sc'umuc ja Diosi, jaxa
satq'uinali jamxi.
22 Ti co t'ucan sbaj ja
Espíritu Santo, pero entero
splanta jastal jun paloma.
Ti c'umani ja Dios ja ba
satq'uinali: —Ja huen mero
cunina. Jel yaj huax cabya
soc jel huaxa huaa qui gusto,
xchi.

Ja ma' ec' pax yujil ja Jesucristo
(Mt. 1:1-17)

23 Ja Jesusi ja yora q'ue stul
ja yateli, ay xa yioj mojan
treinta jabil. Huax alji que ja'
bi yunin ja José. Jaxa José, ja'
stat ja Elí,
24 Jaxa Elii, ja' stat ja Matat,
jaxa Matati, ja' stat ja Leví,
jaxa Levii, ja' stat ja Melqui,
jaxa Melquii, ja' stat ja Jana,
jaxa Janai, ja' stat ja José,
25 Jaxa Josei, ja' stat ja
Matatías, jaxa Matatiasi, ja'
stat ja Amós, jaxa Amosi, ja'
stat ja Nahum, jaxa Nahumi,
ja' stat ja Esli, jaxa Eslii, ja'
stat ja Nagay,
26 Jaxa Nagayi, ja' stat ja
Maat, jaxa Maati, ja' stat ja
Matatías, jaxa Matatiasi, ja'
stat ja Semey, jaxa Semeyi, ja'
stat ja José, jaxa Josei, ja' stat
ja Judá,
27 Jaxa Judai, ja' stat ja
Joana, jaxa Joanai, ja' stat
ja Resa, jaxa Resai, ja' stat
ja Zorobabel, jaxa Zorobabeli, ja' stat ja Salatiel, jaxa
Salatieli, ja' stat ja Neri,
28 Jaxa Nerii, ja' stat ja
Melqui, jaxa Melquii, ja' stat
ja Adi, jaxa Adii, ja' stat ja
Cosam, jaxa Cosami, ja' stat
ja Elmodam, jaxa Elmodami,
ja' stat ja Er,
29 Jaxa Eri, ja' stat ja Josué,
jaxa Josuei, ja' stat ja Eliezer,
jaxa Eliezeri, ja' stat ja Jorim,
jaxa Jorimi, ja' stat ja Matat,
30 Jaxa Matati, ja' stat ja
Leví, jaxa Levii, ja' stat ja
Simeón, jaxa Simeoni, ja' stat
ja Judá, jaxa Judai, ja' stat
ja José, jaxa Josei, ja' stat ja
Jonán, jaxa Jonani, ja' stat ja
Eliaquim,
31 Jaxa Eliaquimi, ja' stat ja
Melea, jaxa Meleai, ja' stat ja
Mainán, jaxa Mainani, ja' stat
ja Matata, jaxa Matatai, ja'
stat ja Natán,
32 Jaxa Natani, ja' stat ja
David, jaxa Davidi, ja' stat
ja Isaí, jaxa Isaí, ja' stat ja
Obed, jaxa Obedi, ja' stat ja
Booz, jaxa Boozi, ja' stat ja
Salmón, jaxa Salmoni, ja' stat
ja Naasón,
33 Jaxa Naasoni, ja' stat ja
Aminadab, jaxa Aminadabi,
ja' stat ja Aram, jaxa Arami,
ja' stat ja Esrom, jaxa Esromi,

ja' stat ja Fares, jaxa Faresi, ja'
stat ja Judá,
34 Jaxa Judai, ja' stat ja Ja-
cob, jaxa Jacobi, ja' stat ja
Isaac, jaxa Isaqui, ja' stat ja
Abraham, jaxa Abrahami, ja'
stat ja Taré, jaxa Tarei, ja' stat
ja Nacor,
35 Jaxa Nacori, ja' stat ja
Serug, jaxa Serugui, ja' stat ja
Ragau, jaxa Ragahui, ja' stat
ja Peleg, jaxa Pelegui, ja' stat
ja Heber, jaxa Heberi, ja' stat
ja Sala,
36 Jaxa Salai, ja' stat ja
Cainán, jaxa Cainani, ja' stat
ja Arfaxad, jaxa Arfaxadi, ja'
stat ja Sem, jaxa Semi, ja' stat
ja Noé, jaxa Noeji, ja' stat ja
Lamec,
37 Jaxa Lamequi, ja' stat ja
Matusalén, jaxa Matusaleni,
ja' stat ja Enoc, jaxa Enoqui,
ja' stat ja Jared, jaxa Jaredi, ja'
stat ja Mahalaleel, jaxa Ma-
halaleeli, ja' stat ja Cainán,
38 Jaxa Cainani, ja' stat ja
Enós, jaxa Enosi, ja' stat ja Set,
jaxa Seti, ja' stat ja Adán, jaxa
Adani, ja' sc'ulan ja Diosi.

C'ulaji probar ja Jesusi
(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)

4

1 Ja Jesusi tey soc juntiro
ja Espíritu Santo, jayuj ti xa
el ja ba nihuanja Jordani.
Julbesnubal huaj yuj ja
Espíritu ja ba jun ch'ayan
lugar.
2 Cuarenta c'ac'u tejc'aji ja
tihui, jaxa cuarenta c'ac'u
jahui, c'ulaji lec probar yuj ja
diablo. Ja c'ac'u jumasa jahui
mi jas yab altiro. Cuando
ch'ac ta ec'uc ja c'ac'u jumasa
jahui, ti xa och huain xyaba.
3 Ti alji yab yuj ja diablo:
—Ja huena ni yunin Diosaa.
A pax huego panil ja ton iti,
xyutaj ja Jesusi.
4 Ti yala ja Jesusi: —Pero
jach ni tz'ijbanubal taca, que
mi quechanuc yuj ja pan
huax ajyi sac'anil ja cristiano
pero ja' ni yuj spetzanil ja
spalabra ja Diosi, xchi ja
Jesusi.
5 Ja Jesusi ti iiji yuj ja diablo
ba jun chaanil huitz. Ti ch'ac
jeejuc yi huego huego spet-
zanil ja lugar ja ba spetzanil
ja mundo.
6 Ti alji yab yuj ja dia-
blo: —Ja hueni oj caa hui
ba hua c'ab spetzanil ja lu-
gar jumasa. Jel nihuan oj il-
jan yuj ja cristiano. Ja queni
ac'ubal qui ba jc'ab spetzanil
ja lugari. Chican ja ma' huax
c'ana ja queni, oj ni caa yia.
7 Ja huen quechan oj coan
mec'an ja ba sti jsati, oj ni
ch'ac caa hui ba hua c'ab ja
lugar jumasa, xchi ja diablo.
8 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—Elan ja ba jtz'eel Satanás,
yuj ja jach ni tz'ijbanubali:

Ja ba sti sat ja hua Huajual
Diosi oj coan mec'an.
Quechan ja yen ja ma'
oja huatelta,

xchi ja ba yabal ja Dios tac,
xchi ja Jesusi.
9 Ti cho iiji och ja ba Jerusalén
ja Jesusi. Aaji q'ueuc ja ba
s'olom ja templo ja tihui. Ti
alji yaba: —Huena ni yunin
Diosaa. Jipa quit co abaj, xyu-
taj.

10 ¿Mi ma jach huax yala ja ba
yabal ja Dios ba?
Oj seca hui ja yangel ba oj
stalnaya,
¿mi ma xchi ba?
11 Ja yenlei soc sc'abe oj
sbecha eq'ue cosaque
jachuc mi oja c'ochuc
ahuoc soc ja toni.
Ala quitic ta mi jach huax
yala, xchi ja diablo.
12 Ti cho yala ja Jesusi: —Es
jach nia, pero huax cho yala
que mi lom xa c'ulan probar
ja hua Huajual Diosi, xchi.
13 Ja diablo, yajni ch'ac ja jun
lame prueba iti, ti xa spila
sbaj chaboxe tiempoa.

Ja Jesusi q'ue stul ja yatel ba Galilea
(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)

14 Ja Jesusi ti cumxi ba
Galilea. Jel tzatz ay soc ja
Espíritu Santo, jayuj ti el
yabalil ja ba yibanal ja lugari.
15 Ti huan seejel ec' ja ba
yiglesia ja judio jumasa. Jel
nihuan huax ilji yuj spetzanil
ja cristiano.

Ja Jesusi ti cumxi ja ba Nazareti
(Mt. 13;53-58; Mr. 6;1-6)

16 Ti cho huaj ja ba Nazaret
ja ba q'uii. Ja c'ac'u huax ji-
jliye ja judio jumasa, ti och
ja ba yiglesiaei ja jastal ni
smodo. Ti q'ue tec'ana. Och
sq'uel ja yabal ja Diosi
17 Ti aaji yi ja slibro ja Isaías
ja aluman-Diosi. Ja cuando
sama ja libro, ti staa ja ba
parte huax yala jachuqui:
18 Ja Yespíritu ja Cajual Diosi ti
ni ay ec' jmoca. Yuj ja
stzaunejon ba oj loilta
yab ja matic mi jas yio-
jei. Ay jas yajc'achil oj
cal yabye, jaxa matic
jel triste ayi, oj ca ec'uc
ja stristeilei, jaxa matic
naca mochan tei, jac
cal yabye que libre xa
aye, jaxa matic tupel
ja satei, jac ca jamxuc
ja satei. Jaxa matic jel
coel huax iljiyei, jac ca
ec'uc ja suocolei.
19 Seconejon ba oj cal yab ja
mulanum jumasa que
ja' xa ni tiempo huax
talnaji syaujulale yuj
ja Diosi.
20 Ja cuando ch'ac ta sbal ja
juun ja Jesusi, ti cho yaa yi
ja ma' ay yatel ja ba iglesia.
Ti och culana. Och see yi ja
cristiano. Jaxa spetzanil ja
ma' tey ba yoj iglesia, ti huax
tojtoq'uelji lec ja Jesusi.
21 Ti och yal yabyea: —Ja
yaani ja ba sti ja hua satexi
ja jas tz'ijbanubal ja ba slibro
ja Diosi huan xa c'otel, xchi ja
Jesusi.
22 Jaxa cristiano jel tzamal
huas staahue ti' ja Jesusi. Jun-
tiro ch'abajiye yuj ja jel tza-
mal juntiro ja jas huan yaljeli.
—¿Jastal ay ba? ¿Mi ma jauc ja
yunin ja José ba? xchiye.
23 Ti yala ja Jesusi: —Huax
naatic jastal ja yaljel ita ni
huax calatiqui: Ta doctor c'a
aya, ajnanan ja il ba. Jach
ni mero huan c'umal ja hua
c'ujolexi. Ja huabyex ni ja
jastal ca tojbuc ja cristiano ju-
masa ba Capernaum. Jaxa ba
slugar ja ba q'uii, mi jas huas
sc'ulan, la chiyex.

24 Huax cala huabyex pero
meran, que mi ni jun
aluman-Dios c'ulaji caso ja ba
q'uii, xchi.
25 Pero oj cala huabyex ja
smeranili. Ja tiempo jau ja
tey ja aluman-Dios Eliasi, ja'
ni ja tiempo jau albel lec mi ni
co ja jai - oxe jabil soc huaque
ixau mi yaa jai - ti ajyi jun
nihuan huain ja ba sutanal ja
satq'uinali. Jaxa tiempo jahui
jel ni jitzan ja viguda jumasa
ja ba Israeli.
26 Pero mi ni june ja viguda
jumasa jahui huaj iljuc yuj ja
Eliasi. Es huaj nia, pero jun
viguda ba otro raza soc tuc
lugar ay. Ti culan ba Sarepta
ja ba lugar Sidoni.
27 Jaxa stiempo ja aluman-Dios
Eliseo, ja ba Israeli jel ni ja
ma' yioj ja chamel it huax c'a
ja sbactelei. Pero mi ni june
tojbiye ja israeleño jumasa.
Eso sí, tojbi ni ja Naamani
pero otro raza ja yeni soc tuc
lugar ay. Ja yen ti culan ba
Siria, xchi ja Jesusi.
28 Yajni ch'ac yabye ja jastal
iti, ja ma' tey ba yoj iglesia,
juntiro q'ue ja scorajaei.
29 Xachalji xta ch'ac
q'ueuque, ti yiaje el ja ba sti
ja hacienda jahui. Yiaje man
ba scajanal ja huitz ja bay ja
xchonabilei. Ti huas sc'ana oj
sipe co ja tihui.
30 Pero ja yen ja Jesusi ti ec'
sc'utz och ja ba snalan ja yen-
lei. Ti huaja.

Ja huinic ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mr. 1:21-28)

31 Ti xa huaj och ja ba
Capernaum, jun chonab ba
Galilea. Jaxa c'ac'u huax ji-
jliye ja judio jumasa, ja Jesusi
ti huax huaj see yi ja cristiano
jumasa.
32 Jel huax och spensare yuj
ja jas huan seejeli. Ja sloili
lajan soc yabal june ma' ay
yatel.
33 Ja ba yiglesia ja judio ju-
masa tey jun huinic ja tihui
ixtalanubal yuj ja pucuji. Ti
ahuani tzatz leca:
34 —Actayoticon. Iday,
¿jastal aya jmocticon ja huen
ba Jesús nazareño? ¿Jaquela
ma ba oja ch'ayoticon? Ja
queni huax naa mach ayaa.
¡Ja hueni mi ni huaxa lea tan
amul tac! Ti ni aya soc ja
Diosa, xchi
35 Ja Jesusi ti scomo c'ac'
leca: —¡Ch'abanan ja hueni!
Acta can huego ja huinic
iti, xyutaj. Jaxa pucuji ti
sbantzun sbaj luuma ja ba
sti sat ja yenlei. Ti yaa can
ja huinic jahui. Mi ni jun
spaltail cana.
36 Spetzanil ja cristiano jel
och juntiro ja spensarei. Ti
huax yala sbaje yenle itaa:
—¿Ba jac ja loil iti? xchiye. La-
jan soc jun ma' ay lec yateli.
Jel ja yip huas sc'ulan man-
dar ja pucuj tac. Iday, ¡huan
nix c'uaji taca! xchiye xta.
37 Jaxa ba spetzanil ja lugar
mojani, ch'ac yabye yabalil ja
Jesusi.

Ja Jesusi ya tojbuc ja snial ja Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)

38 Ja Jesusi ti xa el ja ba
yiglesia ja judio jumasa. Ti
huaj ja ba snaj ja Simoni. Jaxa
snial ixuc ja Simoni jel jun-
tiro ja sc'ajc'ali. Ja Simoni ti
sc'ana yi pavora que oj huaj
yile.
39 Jaxa Jesusi ti och c'uban
sq'uelaa. Ya lamxuc ja
sc'ajc'ali. Huego eq'ui. Ti xa
q'ue huegoa. Yen xa sc'ulan
ja suael ja huiniquei.

Aaji tojbuc jitzan ja ma'
malo ayi
(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)

40 Ja cuando huan xa
mucxel ja c'ac'u, spetzanil ja
matic ay xchamumi, chican
jas tiq'ue chamelil yiojei, ti
huax iiji och yi ja Jesusi. Jaxa
yeni ti huax ya cajan ja sc'ab
ja ba cada jujune ja yenlei.
Huan nix ch'ac ya tojbuquea.
41 Jach ni ja tuc choma-
jquili. Jel jitzan ja matic
actaji can yuj ja pucuji.
Huax ahuaniye, ti huax cho
yalahuea: —Ja hueni, huena
ni ja yunin Diosa, xchiye
xta. Pero ja Jesusi ti huas
scomo c'ac' leca. Mi aaji
c'umanuque yuj ja huas
snaahue que ja yeni, yena ni
ja Cristoa.

Ja Jesusi sloilta ja yabal ja
Diosi ja ba Galilea
(Mr. 1:35-39)

42 Jaxa el ja c'ac'u, ti huaja.
Ti huaj ba jun lugar ja ba
mey lec ja suinquili, jaxa
cristiano huane sleejel eq'ue.
Ti staahue ja tihui. T'ilan
yalahue yabi que mi bi oj
jipjuque can ja yenlei.
43 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—Pero jach ni ja tuc lugar
chomajquili. T'ilan oj huaj
cal yab jastal ay ja ba huas
sc'ulan mandar ja Diosi.
Jayuj jecubalon ja il tac, xchi.
44 Jaxa ba tuctuquil yiglesia
ja judio jumasa ja ba Galilea,
ti huan sloiltajel ec' ja yabal ja
Diosi.

C'ulaji yi milagro ja ya-
machay jumasa
(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)

5

1 Ja yora ti ajyi ja Jesús
ja ba sti ja ja' ja ba Gene-
sareti, ja cristiano huan xta
xac botz'an sbaj ja yen ba oj
yabye ja yabal ja Diosi.
2 Ja Jesusi ti yila chab barco
ti lac'an ja ba sti ja jai. Jaxa
yamachay jumasa coye ja ba
sbarcoei. Ti huane siijel ja
yenubei.
3 Jaxa Jesusi ti q'ue june ja
barco jahui, ja' sbarco ja Si-
moni. Ti sc'ana yi pavor ja
Simón Pedro ba oj ya och och
t'un mas ja ba yoj jai. Jaxa
Jesusi ti och culan ja ba yoj
barco. Ti och see yi ja cris-
tiano jumasa ja tihui.
4 Yajni ch'ac see yi ja cris-
tiano, ti yal yab ja Simoni:
—Ochanic och mas ja ba yoj
jai. Tix hua ochuquex ja hua
huenubexi ba oja yamex ja
chayi, x'utjiye.
5 Jaxa Simoni ti yalaa:
—Pero q'uelahuil Maestro,
snajtil ja acuali huanticon
atel pero mi ni jas jyamati-
cona. Pero como huen huaxa
huala, oj ni cho jipticon co ja
quenubticona, xchi.

6 Jach ni sc'ulanea. Jaxa
yenubei but' juntiro ja chayi,
pero ch'ac c'utzuc yuj ja
yalali.
7 Ti seahue yi seña ja smo-
jei, ja ma' tey ba otro barco ba
oj jac coltajuque. Ti jacyea.
Y jach ni ja sbarco ja yenlei.
Ch'ac but' ja chayi. Ibjaaxi yuj
ja yalali.
8 Cuando ch'ac yil ja jastal it
ja Simón Pedro, ti co mec'an
ja ba sti sat ja Jesusi: —Mi lom
xa mojanon, Cajual, porque
ja queni mulanumon, xchi.
9 Jach yala yuj ja xihuel ja
sbaj ja janec' syamahue ja
chayi. Jach ni ja smoj jumasa
chomajquili.
10 Soc jach ni ja Jacobo soc
ja Juani, ja yuntiquil ja Zebe-
deo, smoj sbaje yamachayil
soc ja Simón Pedroi. Jel och ja
spensare juntiro. Pero ja Je-
susi ti yal yab ja Simoni: —Mi
xa c'ulan pensar. Meran,
ja' huajel ac'ujolex syamjel ja
chayi pero ja yaani, ja' oja
huaa ac'ujolex oja leex jan
qui ja cristiano.
11 Yajni yaahue eluque jan
ja chab barco jau ja ba sti jai,
ti xa yaahue can spetzanila.
Ti huajye soc ja Jesusi.

*Ja Jesusi ya tojbuc jun ma'
huan c'ael ja sbacteli*
(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

12 Jun c'ac'u ja Jesusi tey ba
june ja hacienda jumasa ja ba
lugar jahui. Huaj to yile, ti jac
jun huinic ay yioj jun chamel
huan c'ael ja sbacteli. Jel xa
yioj juntiro. Ja huinic jahui
cuando yila ja sat ja Jesusi,
ti co mec'ana. Och sc'an yi
pavor: —Cajual, ta jach c'a
huaxa c'ana, oj bob hua to-
jbucon, xchi.
13 Jaxa Jesusi ti xija ja
sc'abi. Syama, ti yalaa:
—Huan nix c'ana oj tojbana,
xchi. Jaxa sc'aelali, huego
huego eq'ui.
14 Ti alji yab que moc lom
ma' oj yal yabi: —Pero caax,
utji, cax jea baj yi ja pagre.
Yuj ja lec xa aya, jayuj aa yi
ja smajtan ja Dios ja jastal ni
yala can ja Moisesi. Soc ja
jahui ti oj snaa ja cristiano
que tojbiya ta, xchi ja Jesusi.
15 Pero ja yabalil ja Jesusi
mas to pucxi juntiro. Jaxa
cristiano, partida huax jacye
ba oj smaclaye soc ba oj aaji
tojbuque soc ja xchamelei.
16 Jaxa Jesusi ti huaj ba jun
lugar ba mey lec ja suinquili
ba oj bob sc'umuc ja Diosi.

*Ja Jesusi ya tojbuc jun
huinic tulido ayi*
(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

17 Jun c'ac'u ti huan seejel
ja Jesusi. Ti aye jun nole ju-
dio, fariseo sbiil. Ja fariseo
jumasa soc ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi ti culane
ec'a. Ti ch'ac jacuque ja ba
spetzanil ja ch'in lugar sbaj
Galilea soc ja sbaj Judea soc
jach ni ja ba Jerusaleni. Jaxa
c'ac'u jahui jel tzatz juntiro
huaj ja yip ja Jesusi. Ch'ac
ni tojbuc yuj ja cristiano ju-
masa, ja' ni yuj ja yip ja Ca-
jualtic Diosi.
18 Huaj to cho yile, ti jac
chaboxe huinica. Lican
yujile jun huinic tulido ay.

Huane fuerza oj yii och man
yoj naitz ba oj see yi ja Jesusi,
19 Pero mi ni staahue modo
jas oj sc'uluquea yuj ja jel
but'el ja cristiano. Jayuj ti xa
q'ueye ba s'olom ja naitzi. Ti
sotohue ja tihui, ti ya couque
ja xch'ajtilteili. Ti ya couque
ba snalan ja cristiano ja ba
mero spunto bay ja Jesusi.
20 Ja Jesusi, ja yila jastal
huax c'uaji, ti yalaa: —Hijo,
ja hua muli perdonado xa ay,
xchi.
21 Jaxa fariseo jumasa soc
ja matic huas sea ja smandar
ja Moisesi ti och sc'uluque
pensara: —¿Janec' to ni ja iti ja
huan stoyjel sbaji? ¿Yuj ama
yen ja Dios ba? ¿Aya ma' oj
bob sc'ul perdonar ja mulal
ba? ¿Mi ma quechanuc ja
Dios ba? xchi ja ba sc'ujolei.
22 Jaxa Jesusi snaa jastal
ay ja spensar ja yenlei, ti
yalaa: —Iday, ¿jasyuj ja jach
huan huaatzhuunuc ja hua
c'ujolex ja huenlex ba?
23 ¿Jasunc'a huaxa c'anahuex
oj cal ba? ¿Q'uean, bejyan, oj
ma cut ba? ¿Ja' ma gustoex
jach oj cal ba, soc ja huax cala,
ja hua muli, perdonado xa
ay?
24 Ja queni ti coelon jan ja
ba satq'uinali. Ja' catel ayon
ja ba luumi que oj ni jc'ul
perdonar ja mulali. Pero ba
oja c'uuc ja huenlexi, oj ni ca
tojbuc ja huinic ita. Ti yal yab
ja huinic ja ma' tulido ayi que
oj q'ueuc.
25 Jaxa huinic jahui ti ba
satalajel abal q'ue huego.
Yiaj ja suaynubi ja jas huas
suaynuban ajyi. Ti xa huaj
ba snaji. Huan sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi.
26 Spetzanil ja cristiano
jahui jel och ja spensarei.
Ti yalahuea: —¡Stz'acatal ja
Diosi! ¡Xihuel ja sbaj ja jas
huan sc'ulajeli! Quilatic ta ja
jas jel tzamal huan sc'ulajel
ja Diosi, xchiye.

Tzaaji ja Levii
(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

27 Yajni ch'ac sc'uluc ja
jastal it ja Jesusi, ti xa huaja.
Ti yila jun colector sbiil Leví
ti culan ec' ja ba huax och ja
contribucioni: —¿Mi ma xa
c'ana huajan jmoc ba? xchi
ja Jesusi.
28 Ja Levii ti yaa can spet-
zanil ja atel jahui, ti huaj soc
ja Jesusi.
29 Ja mas tzaani ja Leví ti
sc'ulan jun nihuan huaelal ja
ba snaji ba oj sloc ja Jesusi.
Jitzan ja ma' jaqui soc ja smoj
colectorili. Naca ti xa aye ba
mesa.
30 Jaxa matic huas sea
ja smandar ja Moisesi soc
ja fariseo jumasa ti och
huooljuque sbaj ja sneb-
uman jumasa: —¿Mi ma
la q'uixuiyex lajan huanex
huael soc ja tantic colector
jumasa? ¡Jun ita aseq'uex
huanex huael soc ja tantic
mulanum jumasa tac!
31 Ti yala ja Jesusi: —¡Lec
xta huujilex ja huenlexi,
meyuc anesesidaex soc doc-
tor como naca jel lec ayex!
Pero ja yenlei huas sc'ulan
necesitar jun sdoctore.
32 Ja' ni yuj jaquelona ba
oj colta soc ja smulei ba oj

suchuc ja sc'ujolei pero ja ma'
lec ayi, mi t'ilan huax yab oj
colta, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi
scomo ja suaeli
(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)

33 Ja cristiano ja ma' huane
smaclajel ja loili ti yalahuea:
—Q'uelahuilex, ja snebuman
ja Juani tola vida huas
scomo ja suaelei soc huas
sc'umane ja Diosi. Jach ni
culan yujile ja snebuman
jumasa ja fariseo. Jaxa hua
nebuman jumasa ja hueni
mi ni t'usan huas scomo ja
suaelea, xchiye.
34 Ti yala ja Jesusi: —Ilahuil
jun ch'ac abalanum. Ja sloc ja
nupanumi mi ni sbejuc mi oj
huauquea, como tzomane to
soc ja nupanumi.
35 Pero oj ni jacuc ja c'ac'u
cuando oj ni ch'ay yujile ja
nupanumi. Eso sí, ja c'ac'u
jumasa jahui, oj ni scom ja
suaelea yuj ja oj ni but'uque
yuj ja stristeilei.
36 Ti cho och yal otro loila:
—Mi ni modo oja ch'iex jun
yajc'achil ac'uex ba oj hua
ochuquex smactonil ja ba
poco xa. Ta jach c'a huaxa
c'ulanex, oj sujbuc juntiro ja
macton jau ba yajc'achili, soc
toj coleto oj huajuc.
37 Jach ni jun poco oxom ba
ay syaj. Mix bob hua och ja
taan ba yajc'achil to. Jach c'a
huaxa c'ulan, huaj to ahuile,
leutz'uji ta snalan ja oxomi,
jaxa hua taani, mi xa lecuca.
38 Mas lec, aa ba jun
yajc'achil oxom ba mey syaj.
Jachuc, mi ni jas oj sc'uluca,
mi ni ja oxomi soc mi ni ja
taani.
39 Jach yala jastal it ja Jesusi
porque jel huocol huax yab ja
ma' c'ajyel soc ja poco modo.
Cuando huax yabye jun cosa
yajc'achil, mi ni modo huas
sc'anahuea. —Mas lec jun-
tiro ja jpoco modotiqui, huax
xchiye. Porque ja yajc'achili,
ja' ni sbaj ja Jesusi.

Ja snebumani stuch'uhue
ja trigo ja sc'ac'uil ja jijleli
(Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

6

1 Jun sc'ac'uil ja sijlele ja
judio jumasa ja Jesusi soc ja
snebuman jumasa ti ecye ba
jun yalajil trigo. Jaxa sneb-
uman jumasa ti stuch'uhue ja
sati. Ti sbuyuhue ja ba yoj
sc'abei, ti sc'uxuhuea.
2 Jaxa chaboxe fariseo ju-
masa ti yalahuea: —¿Jasyuj
jach huaxa c'ulanex ba? ¿Yuj
ama mi xa naahuex que mi
jach culanuc ja sc'ac'uil ja
jijleltic ba? Ja jas huanex
sc'ulajeli, atel nia, xchiye xta.
3 Ti yala ja Jesusi:
—Entonces mi ni huaxa
q'uelahuex ja yabal ja Diosi.
¿Mi ma xa naahuex ja jas
sc'ulan ja rey David cuando
och huain xyabi soc ja smoj
jumasa?
4 Ja yeni, cuando och ja ba
templo it c'ulubal soc c'uutzi,
sloo ni ja pan ti jian ec' ja ba
sti sat ja Diosi. Jach ni ja smoj
jumasa, cho yaa yile, iday, ja
pan jahui mi sbejuc oj sloo ja
rey Davidi soc mi ni ja smoj
jumasa. Quechan huax bob
sloo ja pagre jumasa. Iday,

jaxa rey Davidi mi malouc ilji
yuj ja Diosi.
5 Ja queni coelon jan ja ba
satq'uinali. Quena ni oj cal ja-
sunc'a lec sc'ulajel ja ba c'ac'u
jijleli, xchi ja Jesusi.

Tojbi ja huinic ja ma' jiman
ec' ja sc'abi
(Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

6 Otro vuelta ja sc'ac'uil ja
sijlele ja judio jumasa, ja Je-
susi ti och ja ba yiglesiaei. Ti
och see yi ja cristiano. Huaj to
yile, tey jun huinica. Ja stojol
sc'abi lom xta ti jiman ec'a.
Mi xa ni modo huax bob ya
q'ueuca.
7 Pero como ja' ni ja sc'ac'uil
ja jijleli, ja matic huas sea ja
smandar ja Moisesi quechan
ta huas stz'elsatine ba oj yile
ta oj ya tojbuc ja huinic jahui.
Ta jach c'a huas sc'ulan, oj ni
stae yi ja smula.
8 Pero ja Jesusi huas snaa
jastal ay ja sc'ujol ja yen-
lei. Ti yal yab ja huinic
jau ja ma' jiman xa ni ec' ja
sc'abi: —Q'uean, ti la jac ja
ba jnalanticoni, xyutaj. Jaxa
yeni ti q'ue tec'ana.
9 Jaxa Jesusi ti yiaj yabalea:
—Huax c'ana job ahuilex.
Judiootic ja quentiqui. Jaxa
sc'ac'uil ja jijleltiqui, ¿sbej
ama oj c'ultic ja ba lequi ma
ja' sbej oj c'ultic ja malo? ¿Lec
ama oj coltatic ja cristiano
ma oj ch'aytic snaajele?
10 Ti och sq'ueltalauc spet-
zanil ja janec' joyan ec' ja cris-
tiano. Ti yal yab ja huiniqui:
—A q'ueuc ja hua c'abi, xyu-
taj. Jaxa huiniqui ti ya q'ueuc
ja sc'aba. Huego huego staa
slugar ja jastal ay ja otro jun
sc'abi.
11 Jaxa fariseo jumasa soc
ja matic huas sea ja smandar
ja Moisesi xuaatzhuoni xta
huaj ja scorajei. Ti yiaj yabal
sbaje jas lec oj sc'uluque yi ja
Jesusi.

Ja Jesusi stzaa ja la-
jchahuane secabanumi
(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

12 Ja c'ac'u jumasa jahui ja
Jesusi ti huaj ba jun huitz.
Huaj sc'umuc ja Diosi. Sna-
jtil ja acual huan sc'umajel ja
Diosi.
13 Cuando el ja c'ac'u
ti spaya jan ja snebuman
jumasa. Ti tzaajiye la-
jchahuane ja yenlei, jaxa
lajchahuane jahui ochye
jecabanumil.
14 Stzaa ja Simoni, ti slea
yi otro sbiila. Yaa yi Pedroil.
Cho tzaaji ja yijtz'in Andresi,
soc ja Jacobo, soc ja Juani, soc
ja Felipe, soc ja Bartolomé,
15 Soc ja Mateo, soc ja
Tomasi, soc ja Jacobo ja yunin
ja Alfeo. Cho stzaa ja Simón ja
ma' huax alji sbaj Zelote,
16 Jach ni ja Judas, yermano
sbaje soc ja Jacobo, soc ja Ju-
das Iscariote, ja' ni ja ma' yiaj
spatic ja Jesús ja mas tzaani.

Ja Jesusi sea yi jitzan ja
cristiano
(Mt. 4:23-25)

17 Ja Jesusi ti xa coye jan soc
ja snebuman jumasa. Yajni
elye jul ja ba yoj jobi, ti tejc'aji
t'usana. Ti smoj ja snebuman
jumasa soc jun nole cristiano
ja sbaj sutanal ja Judea. Soc
ay ni ja ba Jerusaleni soc jach

ni ja ma' tey ba sti ja' ja ba
Tiro soc ja ba Sidoni. Jacye ba
oj smaclaye ja yabal ja Diosi
soc ba oj cho aaji tojbuc ja
xchamelei.
18 Jaxa matic huan ixtalajel
yuj ja pucuj jumasa, ja yenlei
ch'ac tojbuque.
19 Spetzanil ja cristiano
huas sc'ulane fuerza ba
oj syame porque huas
snaahue que jel ja yipi. Oj
ni bi tojbuquea, siquiera
huas syamahuei. Y meran
nia, spetzanile ch'ac ni
tojbuquea.

Ja Jesusi yala jastal mas lec oj ec' yuj ja cristiano
(Mt. 5:1-12)

20 Ja Jesusi ti stojtoq'uela
lec ja snebuman jumasa ti
yal yabyea: —Ja huenlex ja
janec' huaxa naahuex jel ajul
abajex ja ba sti sat ja Diosi, ¡jel
lec huaxa huilahuex! Ti xa ni
ayex ja ba sc'ab ja Diosi.
21 Ja huenlex ja janec' jex
c'anc'oni toj oj ajyaniqui, jel
lec huaxa huilex. Oj ni colta-
jananic yuj ja Diosa. Jel lec
oj ec' ahuujilex ja huenlex
ja huanex oq'uel ja huego,
jaxa mas tzaani, jel gusto oj
ajyanic.
22 Jel lec oj ec' ahuujilex
ta coraja xta huax yilahuex
ja cristiano jumasa, mi c'ax
bob smojuquexi, quechan c'a
sloile ja' huax yutajex eq'ue.
Ta mix bob abjuc ja hua bi-
ilexi, ta ja c'a ja hua mulex yuj
ja huaxa c'uanonexi yuj ja ti
ni coelon jan ja ba satq'uinali,
23 Cuando jach huan
c'ulajel ahuilexi, mas to
ajyanic gusto. Chaananic
yuj ja hua gustoexi. A
jac ac'ujolex ja hua maj-
tanex nolobal ahuilex ja ba
satq'uinali, jel nihuan jun-
tiro. Ja jastal oj yixtalauquex
ja huenlexi, jach ni ixtalajiye
ja aluman-Dios jumasa ja
najatei.
24 Pobre ja huenlex ja matic
rico ayex huaxa huabyexi.
¡Jel ajul abajex juntiro! Ja
jastal ayexi, jacha ni oj ajyan-
ica.
25 Jaxa huenlex ja janec'
mi jas huas sc'ulan ahuilex
palta, ¡jel ajul abajex! Oj ni
c'otuc ja c'ac'u cuando mi jas
oja taexi. Jaxa huenlex ja ma'
ja huan xta xa jautz'un aba-
jex tzee ja huegoi, jaxa mas
tzaani ti oja huilex ta mi oj
meba oc'anic leca. Oj ni oc'
xchabil ja hua satexa.
26 ¡Jel ajul abaj ja huenlexi
ta jel c'a huas stoyohuex ja
cristiano! Eso sí, jach ni
toyjiye ja ma' huas stoyo sbaj
ja najate que aluman-Dios bi.

Yaj xa huab ja hua condra
(Mt. 5:38-48; 7:12)

27 Pero ja huenlexi ja janec'
huaxa huabyex slugaril ja jas
huax cala, yaj xa huab ja
hua condraexi. C'ulanic yi
lec ja ma' coraja huax yi-
lahuexi. Huax cala huabyex,
pero meran.
28 C'anahuic yi ja Diosi que
oj sc'ul bendiciar ja hua con-
draexi. C'umanic ja Dios sbaj
ja ma' miicben sbej ja jas
huax yala bajexi.
29 Ta ay c'a ma' huax yaa
hui vuelta ba hua choji, cho
sutu yi ja jun lado. Ta ay c'a

ma' huas sapa hui ja hua c'ui,
cho aa yi ja hua camisola.
30 Chican ma' ay jas huas
sc'ana hui, aa yi. Ta ay c'a ma'
huas sbajan ja hua jas abaji,
mi lom xa c'ana yi ba oj ya
paxuc ahui.
31 Ja jastal huaxa c'anahuex
lec oj sc'uluc ahuilex ja
cristiano, jach c'ulanic yi ja
huenlex chomajquili.
32 Ta quechan c'a yaj huaxa
huabyex ja ma' yaj huax
yabyexi, pues ja jahui lom
ni altiroa. Como jach ni ja
mulanumi, yaj ni huax yab
ja ma' yaj huax abji yuji.
33 Quechan c'a huaxa
c'ulanex yi lec ja ma' lec huas
sc'ulan ahuilexi, mi ni ay
sbeja. Jach ni ja mulanum
jumasa tac. Jach ni huax cho
sc'ulan sbajea.
34 Ta ay c'a jas ahuioj, oj
jac majuc ahui, oja huaa yi
yuj ja huaxa naa que oj c'otuc
ja c'ac'u ay jas oj yaa hui
ja yeni, ja jahui mi jas yioj.
Como jach ni ja mulanum
jumasa chomajquili. Huas
smaja sbaje soc ja smoj mu-
lanumili.
35 Pero ja huenlexi yaj xa
huabyex ja ma' condra huax
yilahuexi. C'ulanic yi lec.
Aahuic yi majan, mi jauc ja
q'uelan asatex que ay jas oj
yaa huilex ja huenlexi. Ta
jach c'a huaxa c'ulanex, jel ni-
huan juntiro ja hua majtanex
oj yaa huilex ja Diosi. Oj iljuc
que yuninex ja Dios jel ni-
huani. Como jach ni ja yeni,
jel yaj huax yab ja ma' mi
ni stz'acatal huas sc'anahuei
soc ja ma' jel timasani.
36 Talnayic syaujulal ja
yenle ja ma' jel ajul ja sbajei
ja jastal ni ja hua Tatex jel
huas stalna ja hua yaujulalex
ja huenlexi.

Mi lom xa huaa huochel ja otro cristiano
(Mt. 7:1-5)

37 Mi lom xa huaa huochel
ja otro cristiano. Ta mi c'a
huaxa huaa huochel ja huen,
jach ni ja huen, mi oj aajan
ochelal. Mi lom xa tzujba
ja hua moji. Mi c'a huaxa
tzujba ja hua moji, jach ni ja
hueni, mi oj cho tzujbajanan.
C'ulanic perdonar. Huan c'a
xa c'ulanex perdonar ja hua
mojexi, jach ni ja hueni, oj
c'ulajanan perdonar.
38 Ay c'a jas ahuiojex,
aahuic yi ja hua mojexi. Oj
ni cho aajuc ahuilex mas ja
huenlexa. Ja jastal huaxa
huaa yi ja hua mojexi, jach ni
oj cho ya cumxuc ahuilexa.
Ja sbisol oj aajuc ahuilexi,
tzaubal ni ja bis jahua. Mi
jaxanuc oj aajuc ahuilex.
T'enubal lec soc huosan lec.
39 Ja Jesusi ti cho yala otro
jun loila: —Ay jitzan maestro
lajan soc ja ma' tupel ja satei.
Ilahuil ja ma' tupel ja sati. Mi
ni modo oj bob see yi ja sbej ja
smoj tupel satili. Ti c'a huane
bejyel ba yoj huitzi, ta ay c'a
jun q'ueen, ti oj moc'uque la-
jan ba yoj q'ueeni.
40 Q'uelahuil jun cristiano
huan jeejel yi yuj ja smae-
stro. Cuando huan tox och
jeejuc yi, mas jel huas snaa
juntiro ja smaestro. Pero

cuando huax ch'ac sneb spetzanil ja jas oj jeejuc yii, entonces ja ma' sea, ja' ni oj iijuc ja smodo, sea lec ma sea malo.
41 ¿Jas lom huaxa q'uela ja stz'iilelal ja sat ja hua huermano pero mas to jel nihuan tey ba hua baj ja hueni, iday, mi ni huaxa huaa yi casoa?
42 Majla quijtz'in, la chi. Oj ca eluc ahui ja stz'iilelal ja hua sati, pero hua baj ja hueni, ¡mi ni icben sbej jastal aya! ¡Jastal modo oja hual yab jachuc ja hua huermano! ¡Toj chab cara aya! A el bajtan ja jas ay tey ba yoj ja hua sati. Jachuc, ti oj bob ahuil q'uinal oj hua el yi ja stz'iilelal ja sat ja hua huermano, xchi.

Ja tei huax naaxi yuj ja sati
(Mt. 7:17-20; 12:34-35)

43 Jun sate' ba jel piero, mi oja hual que lec ja steili. Jaxa jun sate' ba tzamal, mi oja hual que ti jac ba jun mal te'.
44 Yuj ja sat ja tei, ti huax naaxi jas tiq'ue teila. Q'uelahuil ja q'uehuexi. Mi ni modo oja hual que steil q'uiix. Soc mi ni oja tul pelul ja ba steil jun morax.
45 Jayuj jachuc ja cristiano. Ja ma' toj ayi, yuj ni toj ay ja ba sc'ujola. Jaxa cristiano ja ma' toj malo, yuj ni jach ay ja ba sc'ujola. Ja jas ay ja ba sc'ujoli, jach ni huax el ja ba stia.

Ja naitz cajan ta ec' ja ba sat luumi
(Mt. 7:24-27)

46 Eso sí, ja huenlexi huaxa hualahuex ja huajualonex pero lom nia. Mi ni huaxa c'ulanex ja jas huax calai, xchi ja Jesusi.
47 Spetzanil ja ma' huax jac smacla ja jas huax cala, huan ni sc'uanea, oj cala huabyex machunc'a oj slaji.
48 Lajan soc jun huinic ja ma' huas sc'ulan ja snaji. Tz'unan lec huax yaa cani. Jel tzatz huax cani. Jaxa mas tzaani jac ja butjai. Spuctzin sbaj ja ba sat ja naitz jahui, pero mi ni huax nijquia yuj ja tz'unan ni lec ja syojyali.
49 Jaxa ma' huas smacla ja jas huax cala pero lom nia, mi ni huas sc'uana, ja yeni lajan soc ja ma' huas sc'ulan ja snaji pero huan ita xyaa cajan ja ba sat luumi. Mi huas stz'apa lec ja yipi. Yajni jac ja butjai, huas spuctzin sbaj ja ba sat ja naitz jahui. Soc ja jahui, uchpiji ja naitzi. Ti huaj cayan ja ba sat ja jai, xchi ja Jesusi.

Aaji tojbuc ja smozo ja sepe ja soldado jumasa
(Mt. 8:5-13)

7

1 Jaxa Jesusi cuando ch'ac yal yab ja cristiano ja jastal jahui, ti xa huaj ja ba Capernaum.
2 Jaxa tihui tey jun scapitan ja soldado jumasa. Ja yeni ay jun smozo jel yajtanubal yuj, jaxa mozo jahui, jel xa yioj. Lajan soc oj xa chamuc.
3 Ja capitani cuando yab yabalil ja jas huan sc'ulajel ec' ja Jesusi, ti seca chaboxe judio jumasa, ja ma' banquilal yujilei. Huajye ba oj sc'an yi

stz'acatal ta ay modo oj jacuc
ba oj ya tojbuc ja smozo.
4 Jaxa banquilal jumasa
jahui ti huajye ja bay ja
Jesusi. Ti och sc'ane yi pavor
leca: —¿Mi ma oja talna
syaujulal ba? Pero ¡lequil
cristiano tac!
5 Eso sí, ja yeni tuc raza nia
pero huan ni sc'anahuotica.
Yuj ja yeni, ya c'ulajuc ja
iglesia ja ba jchonabilticoni,
xchiye.
6 Jaxa Jesusi ti huaj soc
ja yenlei. Cuando mojan
xa yioje ja snaj ja capitani,
jaxa capitani ti seca chaboxe
yamigoa ba oj yal yab ja
Jesusi: —Cajual, mi xa bi
t'ilanuc oj huajan och masan.
Jel bi oj q'uixhuuc ahuuj
7 Jayuj mi ni huax jac staaa.
Malan bi soc oja hual que oj
tojbuc ja smozo, soc ja jahui,
oj ni bi tojbuca.
8 Porque q'uelahuile, ja
yeni mandar bi ay, iday,
huax cho sc'ulan mandar ja
soldado jumasa. Ta huan c'a
bix yal yab ja jun iti, caax,
ta huax yutaj, oj bi huajuc.
Soc ta huan c'a bi spaya jan
ja otro juni, la, ta huax yutaj,
huan ni bix jaca. Jaxa smozo,
c'ulan ja iti, ta huan c'a bix
yutaj, huan ni bi sc'ulana,
¡jauc to ma bi ja hueni mi oj ni
bob ac'uluc ja jas huaxa c'ana
oja c'uluqui!
9 Ja ch'ac yab ja jastal it
ja Jesusi, juntiro och ja spen-
sari. Ti sutu sbaja. Yal yab
ja cristiano ja matic smoji:
—Meran huax cala huabyex,
mi ni june ja israeleño ju-
masa quila huas sc'uan ja
jastal ja huinic iti, iday, ja
yeni tzeil cristiano ni jun-
tiroa, xchi.
10 Jaxa jecabanum jahui,
huaj to c'otuque ja ba snaj ja
capitani, lec xa ni c'ot stae ja
mozo jahua.

Aaji sac-huuc ja yal ja viguda

11 Ja mas tzaani ja Jesusi ti
huaj ja ba jun chonab sbiil
Naín. Ti smoj ja snebumani
soc jun nole cristiano.
12 Oj xa stae altiro ja
spuertail ja chonabi, huaj
to yile, ti q'uechubal jan
jun chamhuinic. Viguda ay
ja snani, jaxa viguda jahui
quechan altiro yal yioj ajyi
ja iti, iday chami. Soc jel
jitzan ja cristiano suinquil ja
chonab jahui ti smojonej ja
viguda jahui.
13 Cuando yila ja Cajual-
tiqui, ti stalna syaujulal ja
nanal jahui. Ti yal yaba: —Mi
la oq'ui, xyutaj.
14 Ti och c'ubana. Ti syama
ja scajonil ja chamhuiniqui,
jaxa matic q'uechan yuji ti
c'otye tec'ana. Ti yala ja Je-
susi: —Hijo, c'uan ja jas huax
cala huabi, q'uean xa, x'utji.
15 Jaxa yen ja ma' cham ta
ajyi, ti q'ue culana. Ti och
c'umanuca. Jaxa Jesusi ti yal
yab ja snani: —Ja huego ti xa
ay ja hua huali, xchi.
16 Spetzanile och xihuele.
Och yae yi stz'acatal ja
Diosi: —Ja aluman-Dios iti
jel nihuan juntiro. Sea ta ni
sbaj quitica. Dios ni jac ta
scoltayotica porque sbajotic
nia, xchiye xta.

17 Ja yabalil ja Jesusi juntiro pucxi ec' ja ba spetzanil ja Judea soc ja ba sutanal ja lugar jahui.

Ja Juani seca ja secabanum jumasa ja bay ja Jesusi
(Mt. 11:2-19)

18 Jaxa snebuman jumasa ja Juani ti huaj yale yab ja Juani spetzanil ja jas ajc'ach huan sc'ulajel ec' ja Jesusi. Jaxa Juani ti spaya jan chabe ja snebumani.

19 Ti yala que oj huaj sobe yi ta yena ni ja ma' secunej jan ja Diosi ma ay to ma' otro oj to majlaticon: —Jach oja hualex yabi, xchi ja Juani. Jaxa snebuman ja Juani ti huajye ja bay ja Jesusi.

20 Cuando c'otye ja huinique jumasa jahui, ti yalahuea: —Ja yen ja Juan ja ma' huax yaa bautismo, yen secahuoticon. Oj bi jobticon ahui ta huena ni ja ma' secunej ja Diosi ma t'ilan oj to jmajlaticon, xchiye.

21 Iday, ti to tec'an ec' ja yenlei, huaj to yile, ja Jesusi ya tojbuc jitzan ja ma' mi lec ayuqui soc ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji. Jitzan ja ma' tupel ja sati ch'ac ya yil q'uinal ja ora jahui.

22 Ja Jesusi ti xa yalaa: —Caaxic, cax alahuic yab ja Juani ja jastal ahuilahuexi soc jastal ahuabyexi. Ja ma' tupel ja sati huan xax yila q'uinal, jaxa ma' renco ayi, toj xa huax bejyiye, jaxa ma' huan c'ael ja sbacteli, naca lec xa aye. Jachuc ja ma' mix yab q'uinali, huan xax yabye, soc ja ma' cham ta ajyi, ch'ac ni sac-huuquea. Ja ma' mi jas yioji huan aljel yabye ja abal it jel tzamali.

23 Jel lec oj ec' yujil ja ma' mix ec' sc'ujol ta mi quenuc ni ja jecubalon yuj ja Diosi, xchi ja Jesusi.

24 Yajni huaj ja chahuane secabanum ja Juani, jaxa Jesusi ti och sta ti' ja Juani, como ti to ni canye jun nole ja cristiano: —Jaxa cuando huajyex ja ba ch'ayan lugari, ¿jasunc'a huaj ahuilexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic lajan soc ja aj huan cumtz'ijel yuj ja iq'ui?

25 Entonces ¿jasunc'a ja huilahuexi? ¿Yuj ama huaj ahuilex jun huinic ba jel tzamal juntiro ja sc'ui? Jach c'a, yuj ti huajyex ja ba snaj ja reyi porque ja tihui, ti ni aye ja ma' jel tzamal ja sc'uei.

26 ¿Jastal lec huajyex ja ba ch'ayan lugar jahui? ¿Yuj ama huaj ahuilex junuc ja yaluman-Diosi? Meran nia, ja Juani aluman-Dios nia. Pero mi quechanuca. Ay otro atel sc'ulan.

27 Ja huinic jahui, yena ni ja ma' taubal ti' ja ba slibro ja Diosi. Yala que oj jecjuc ba oj sloilta ec' ja cabali. Ja yeni bajtan bi oj ya q'ueuc ja ateli, ti xa oj q'ue atul ja hua huatel ja hueni, jach ni xchi tac. Yuj ja jas huas sea ja yeni jayuj puesto oj ajyuc ja cristiano ba oj sc'uuc ja jas oja loilta ja hueni, xchi ja yabal ja Diosi.

28 Mi ni june ma' ac'ubal yi yatel como jastal ajyi yi ja aluman-Dios Juani. Jel ni-

huan ja yateli pero iday, ay
to mas jel nihuan que yuj ja
yatel ac'ubal yi. Q'uelahuile
ja jastal ja smandar ja Diosi.
Huas staa jun cristiano ba jel
ch'in juntiro huax ilji, ti huax
yila jastal yuntiquil. ¡Pero
mas to jel nihuan juntiro ja
jas huas sc'ulan ja Dios tac!
29 Jitzan lec ja cristiano,
hasta ja ma' huas stzomohue
ja taq'uini, ja cuando ch'ac
yabye ja jas yala ja Jesusi, ti
jac sc'ujole que jel ni tzamal
ja jas huas sc'ulan ja Diosi,
como aaji ni yie ja' yuj ja
Juana.
30 Jaxa fariseo jumasa soc
ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi, eso sí, ja Diosi
huas sc'ana oj scolta ajyi pero
mi ni modo sc'anahuea. Mi ni
jotye ba oj bob aajuc yile ja'
yuj ja Juani.
31 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala
huabyex machunc'a oj slaj ja
cristiano ja tiempo iti.
32 Lajane soc chab c'ole yal
untic huax yiaj sbaje tajnel
ja ba nalan patio. Yen ta
huax yautalaan sbaje: Ja
hualahuex oj c'ultic q'uin.
Ja quenticoni juuticon ta ja
ajmayi, jaxa huenlexi mi ni
huala chaaniyexa. Cham ja
yal cali, xchi june ja yenlei.
Ja quenticoni huanoticon
oq'uel, jaxa huenlexi, mi
ni modo la ocyexa. ¿Jasyuj
jach huaxa c'ulanex ba?
Jach huax yala sbaje ja yal
untiqui.
33 Ja cristiano, ja' ni smoj
ja yal untic jahui porque ja
jastal ja smodo ja Juani, jel
huas scomo ja suaeli soc mix
yuaj ja yaalel tz'usubi, jaxa
huenlexi huaxa hualahuex
que pucuj.
34 Jaxa queni ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali, iday,
huala huaayon. Huax cuaj ja
yaalel tz'usubi y huaxa huutajonex chitamil. Huax hua
ochconex yacbumil. Huaxa
hualahuex que ja' jmoj ja ma'
huas syama lom ja taq'uini,
ja' jmoj ja mulanum jumasa.
35 Pero ja ma' huax yaa sbaj
soc ja Diosi, ja yenlei mi jauc
huas sc'ulan pensar ja jastal
huaxa c'ulan pensar ja huenlexi. Gusto ni huax yilahue ja
jas huan sc'ulajel ja Diosi.

Ja fariseo Simoni sloco huael ja Jesusi

36 June ja fariseo ti sloco
huael ja Jesusi. Ja och c'ot ja
ba snaj ja fariseo, ti aaji yi ja
suaeli. Ti och huauca.
37 Huaj to yile, ti jac jun
ixuc suinquil ja chonab jahui.
Jaxa ixuqui jel juntiro huas
staa smul soc ja huiniqui.
Como yab yabalil que ti locobal huael ja Jesús ja ba snaj
ja fariseo jahui, ti yiaj jan jun
perpume, jaxa yetal ja perpume jahui, c'ulubal soc jun
ton alabastro sbiil.
38 Ja ixuc jahui ti och ba
stz'eel ja Jesusi ja ba lado xijan ja yoqui. Ti och oc'uca.
Ti co ja yaalel sat ja ba yoc
ja Jesusi. Ti och scus soc ja
s'olomi. Ti och yujtz'uc ja
yoqui. Saxa can yi ja perpume ja ba yoc ja Jesusi.
39 Ja fariseo ja ma' sloconej
huael ja Jesusi, cuando yila
jastal iti, ti och tz'iptz'unuc ja
sc'ujoli: —Ja iti, ta meran c'a

aluman-Diosi, oj jac sc'ujol
ma' huan syamjel ja yoqui.
Oj snaa jas tiq'ueil ja ixuc
iti. ¡Xihuel ja sbaj ja smul tac!
Jach huan c'umal ja sc'ujol ja
fariseo.
40 —Simón, ay jas oj cala
huabi, xchi ja Jesusi. —Pues
ala cab ba, Maestro, xchi ja
Simoni.
41 —Ay jun huinic yaa
yi majan taq'uin chahuane
huinique. Ja juni yaa yi jel
quinientos pesos, jaxa otro
juni, cincuenta pesos.
42 Pero ja yenlei mi jas yioje
ba oj stupe, jayuj c'ulajiye
perdonar xchahuanile. Ala
cab ba, ja chahuane huinique
jahui, ¿machunc'a mas yaj yab
ja ma' yaa jel ja taq'uini?
43 Ti yala ja Simoni: —Ja
quen lajan soc ja' huax cab ja
ma' mas jitzan ja sel ch'ayji
yii, xchi. —Pues ja' nia, xchi
ja Jesusi.
44 Ti sutu sbaj ja ba lado
bay ja ixuqui. Ti yal yab ja
Simoni: —Q'uelahuil ja ixuc
iti. Ja huen, ochyon ja ba hua
naji, iday, mi ahuaa qui ja' ja
sbaj coqui. Pero ja yeni ja'
spec'a ja yaalel sati ja sac'a
qui ja coqui. Ja' soc ja s'olomi
scusu qui, xchi.
45 Ja hueni mi ni ahuaa qui
Dios ja ochyon juli, mi ni ahu-
ujtz'an qui ja jc'abi pero ja
yeni quechan pavor och jule,
mix yaa can yujtz'ajel ja co-
qui.
46 Mi ajaxa yi aceite ja
j'olomi pero ja yeni jac sax
qui perpume ja ba coqui.
47 Jayuj huax cala huabi, ja
ixuc iti jel huas syajtayon jun-
tiro porque ja smul jel jitzani,
c'ulaji ta perdonar. Pero ja
ma' quechan t'usan ja smul
huax c'ulaji perdonari, jach
ni, quechan t'usan huax yaj-
tani.
48 Ja Jesusi ti yal yab ja ix-
uqui: —Ja hua muli tupel xa
nia, x'utji ja ixuc jahui.
49 Jaxa matic lajan huane
huaeli ti och yal sbaje yenle
itaa: —¡Janec' to ni ja it ja huax
yala huas sc'ulan perdonar ja
mulali! xchiye xta.
50 Pero ja Jesusi ti yal yab
ja ixuc jahui: —Yuj ja hua
c'uani, jayuj coltajiya. Ja
yaani cax gusto, xyutaj.

Ja ixuque ja ma' scolta ja Jesusi

8

1 Jaxa mas tzaan t'usani,
ja Jesusi ti xa huaja. Huaj
sloilta ec' ja yabal ja Diosi.
Huan yaljel ec' ja jastal huas
sc'ulan mandar ja Diosi. Ti
huaj ba jitzan ja chonabi soc
ja yal hacienda jumasa. Ja la-
jchahuane snebumani ja' ni
smoj ec'a.
2 Soc tey chaboxe ixuquea.
Ja ixuque jahui c'ulajiye ta
librar soc ja pucuji soc aaji
tojbuque ja xchamelei. June
ja yenlei, ja' ni ja María ja ma'
sbiilan magdaleña. Yena ni
ja ma' ixtalanubal yuj juque
pucuj ajyi.
3 Soc tey ja Juana, ja'
statam ja Chuza. Jaxa Chuza,
ac'ubal yi jun yatel yuj ja
rey Herodesi. Soc tey jun
ixuc Susana sbiil soc ay jitzan
ixuque huax coltaniye eq'ue.

Huane yaajel ja jas yioje t'usani.

Ja loil sbaj ja tica-inati
(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

4 Jel aaye elye ja ba xchonabilei soc ja yal ya-ciendaei ba oj huaj yile ja Jesusi. Cuando ch'ac stzom sbaj jitzan lec ja cristiano, jaxa Jesusi ti och see yile soc puro loil:

5 —Q'uelahuilex, jun huinic huaj stic inat. Cuando huan sticjel eq'ue, iday, ay ba huax co ba yoj bej, ti huax batji cana. Huax jac ja yalchani, ti huas stulu ela.

6 Soc ay ba co yoj ton ba mey lec ja luumi. Yajni el q'uen ja ba sat luumi, huego tacji porque taquin lugar. Mi yaaxuc ja luumi.

7 Soc ay ba co ba yoj q'uiix. Ja inat jahui ti el q'uen lajan soc ja q'uiixi, jaxa mas tzaani, c'utzji sq'uiel ja inati.

8 Soc ay ba co ba lequil luumi. Q'uii. Ajyi sat. Ay ba yaa cien ja sati. Yajni ch'ac yal ja jastal iti, ti c'umani tzatz leca: —Ja ma' ay xchiquini, a yabi, xchi.

Ja jastal ja sbej ja loil it yala ja Jesusi
(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

9 Ti och sob ja snebuman jumasa: —¿Jas bej ja loil it ahuala cabticoni? xchiye.

10 Ti yala ja Jesusi: —Meran nia, soc ni loil huax jea yi ja cristiano. Eso sí, ja yenlei ay sate pero mix yilahue q'uinal. Ay xchiquine pero mix yabye q'uinal. Ja jastal huas sc'ulan mandar ja Diosi mi mero huax abxi claro pero ja huenlexi, sbej ni oja huabyex claroa.

Ja Jesusi yala jas sbej ja tica-inati
(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

11 Oj cala huabyex jas sbej ja loil iti. Ja inat jahui, ja' ni smoj ja yabal ja Diosi.

12 Ja inat jau co ba yoj beji lajan soc ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi pero huax jac ja diablo. Huax aaji ch'ay sc'ujole ja jas yabyei ba mi oj sc'uuque soc mi ni oj cho coltajuquea.

13 Jaxa inat jau co ba yoj toni lajan soc ja ma' jel gusto huax yab ja yabal ja Diosi. Huego huax yala oj sc'uuque pero lom. Mi ni ay yipea. Huas sc'uane chaboxe tiempo pero cuando huax jac jun suocole, ti huax ch'ay ja sc'ujole ja jas huas sc'uanei.

14 Jaxa inat jau co ba yoj q'uiixi lajan soc ja matic huax yabi, ti huax huaja. Jel ja yateli. Ja' huajel sc'ujol ba oj stul sbajei. Quechan huane sc'ulajel pensar ba jel gusto oj ajyuque, jaxa yabal ja Diosi huax yaahue can jun lado. Mi ni t'un huax bob yujilea.

15 Pero ja inat jau co ba lequil luumi lajan soc ja ma' huas sc'uan soc spetzanil ja sc'ujoli. Tola vida puesto aye. Huas sc'uane ja jas huax alji yabyei. Jun xta aye tola vida. Meran huax ilxi que tucbi ja smodoea.

Ja loil sbaj ja yajlel ja candela
(Mr. 4:21-25)

16 Ja Jesusi ti cho och yal otro vuelta jun loil: —Ja jas huax jea lajan soc jastal jun candela. Mi ni jun ma' oj ya ajluc jun candela ba quechan oj snuj soc jun cajón. Mi ni oj yaa ba yib ch'at. Ti oj ya ochuc ba jun candelerio, jaxa ma' huax och ja tihui, oj ni bob yil q'uinala.

17 Porque mi ni modo oj can musan ja jas huax jea. Sbaj ni t'ilan oj chicnajuca. Eso sí, ja huego nac'an musan to t'usan, pero oj ni abxuc sbeja. Claro lec oj abxuc.

18 Aa cuidadoex ja jas huax cala huabyexi. Ja ma' huas sc'uan ja cabali, oj ni ca snaa masa. Pero ja ma' mi huas sc'uan ja cabali, ja janec' t'usan huas snaa, oj ni ch'ay sc'ujola, xchi ja Jesusi.

C'ot ja snan soc ja yermano jumasa ja Jesusi
(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

19 Ti jac ja snan ja Jesusi soc ja yermano jumasa. Pero mi bob ochuque yuj ja jel but'el ja cristiano.

20 Ti alji yab ja Jesusi: —Ja hua nani soc ja hua huermano jumasa ti aye ba fuera. Huas sc'ana oj sc'umuca, xchiye.

21 Jaxa yeni ti yalaa: —Ja jnani soc ja quermano jumasa ja' ni ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi soc ja ma' huas sc'uanei, xchi ja Jesusi.

Aaji ch'abajuc ja iq'ui soc ja jai
(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

22 Ja Jesusi jun c'ac'u ti q'ue ba jun barcoa. Ti smoj ja snebuman jumasa. —La xa huajtic ja ba otro lado ja jai, xchi. —Lec, xchiye. Ti huajyea.

23 Cuando ti xa huan bejyel ja barco ja ba yoj jai, jaxa Jesusi ti och suayela. Ti jac jun tzatzal ic' ja ba yojol ja jai. But' ja' ja yoj sbarcoei. Lajan soc oj xa ibjaaxuc ja barco.

24 Jaxa snebuman jumasa ti huaj syujquese ja Jesusi: —Maestro, Maestro, xyutaje. Ja huego huantic xa huajel ja'. Ti xa q'ue ja Jesusi. Scomo ja ic' jahui. Ya lamxuc ja yip ja jai. Lamxi juntiro. Xch'ababi xta huaji.

25 Ti yala ja Jesusi: —¿Baya huaxa c'uanex ba? xchi. Porque huane xta q'uitc'onuc yuj ja xihueli. Juntiro ch'ac och spensare. Ti yala sbaj yenle itaa: —¿Jas huiniquil ja yen ba? Hasta ja iq'ui soc ja jai huas sc'ulan mandar, ¡pero huax c'uaji yi tac! xchiye.

Ja gadareño ixtalanubal yuj ja pucuj jumasa
(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

26 Ti c'otye ja ba slugar ja gadareño jumasa ja ba mero spunto ja Galilea.

27 Ja Jesusi cuando el c'ot ja ba sti ja jai, ti jac tajuc yuj jun huinic suinquil ja chonabi. Ay xa jitzan tiempo ixtalanubal yuj ja pucuji. Mi xa huan to slapa ja sc'u soc mi

xa teyuc ba snaj pero ti xa ni
culan ba campo santoa.
28-29 Culan xa yuj ja pu-
cuji jun ta repente huas
syama ja huinic jahui, jayuj
huax mochji yi soc cadena
ja xchanil ja yoc sc'ab ja
huiniqui. Pero ja yeni huas
sc'utzu ja cadena. Ti huax
iiji och fuerza ja ba lugar
ch'ayani, pero ja' yujil ja
pucuji. Ja huinic jahui
cuando yila ja Jesusi, ti sipa
sbaj luum ba sti sati. Ja
Jesusi ti sc'ulan mandar ja
pucuji que oj yacta can ja
huinic jahui. Jaxa pucuji
ti q'ue ahuanuc tzatz leca:
—¿Jastal aya jmoc ja huen
ba Jesús? Ja hueni yunina
ni ja Dios jel nihuani. Huax
c'ana hui tz'acatal mi lom xa
huixtalaanon, xchi ja pucuji
pero ti ni ba sti ja huiniqui.
30 —¿Jas abiil ja hueni? xchi
ja Jesusi. —Como jel ni ay-
oticon ja quenticona, xchi ja
pucuji. Como meran nia. Jel
ni aayea huax yixtalaane ja
huinic jahui.
31 Ti och c'anjuc yi pavor ja
Jesusi que mi bi oj jecjuque ja
ba yoj q'uiq'uinali.
32 Ja ba lugar jahui tey jun
trozo chitama. Ti huane
huael ja ba jun huitz mo-
jani. Jaxa pucuj jumasa ti
sc'anahue yi pavor ja Jesusi
ba oj jecjuque soc ja chi-
tam jumasa jahui siquiera ba
oj ochuque ja ba scuerpoei.
—Pues lec, caaxic, xchi ja Je-
susi.
33 Jaxa pucuj jumasa it
yaahue can ja huinic jahui. Ti
huajye soc ja chitam jumasa,
jaxa jun trozo chitam jahui
ti sipa sbaje co ja ba snexanal
ja huitzi. Ti baltzujiye co man
ba yoj ja'. Ti ch'ac siq'ue jaa.
34 Jaxa matic huan stalna-
jel ja chitam jumasa, yajni yi-
lahue jastal ch'ac huajuqui, ti
spacahue ajnela. Ti huaj yae
razón ja ba yoj chonabi soc ja
ba sti chonabi.
35 Jaxa cristiano jumasa
lom xta xnololji ch'ac huaj
yile. Ti huajye ja bay ja Jesusi.
Ti staahue ja huinic it ma' aaji
ta can yuj ja pucuj jumasa. Ti
culan ec' ba stz'eel ja Jesusi.
Ay xa sc'u soc toj xa ay ja
spensari. Jel xiuye juntiro ja
cristiano.
36 Jaxa matic ch'ac yil jastal
tojbi ja huiniqui ti och yale
jastal c'ulaji librar ja ma' ixta-
lanubal yuj ja pucuj ajyi.
37 Pero ja cristiano ja ba su-
tanal ja slugar ja gadareño ju-
masa ti och sc'an yi stz'acatal
ja Jesusi que oj bi yacta can
ja slugarei. Jel bi huax xiuye
juntiro, jayuj ja Jesusi ti cho
q'ue ja ba barco. Ti cumxia.
38 Pero cuando mi tox huaj
ja Jesusi, jaxa huinic jau ja
ma' ixtalanubal ajyi yuj ja
pucuji, ti och sc'an yi jitzan
stz'acatal ta ay modo oj huaj
soc. Pero ja Jesusi ti yalaa:
39 —Miyuc. Cax ja ba hua
naji. Loilta ec' ja jas jel tzamal
sc'ulan ahui ja Diosi, x'utji ja
huiniqui. Ti huaj ja huiniqui.
Ch'ac sloilta ec' ja ba spet-
zanil ja chonabi ja jastal jel
tzamal c'ulaji yi yuj ja Jesusi.

Ja yunin ja Jairo soc ja ixuc

ja ma' syama ja sc'u ja Jesusi
(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)

40 Yajni cho cumxi jan ja
Jesusi, ti xa huan majlajel yuj
jun nole cristiano. Mix yi-
lahue ora oj c'otuc.
41 Huaj to yile, ti jac jun
huinic sbiil Jairo. Ti huaj
tajuc yi sc'aba. Ja yeni ay
yatel ja ba yiglesia ja judio ju-
masa. Ti och sc'an yi pavora
ta mey modo oj huajuc ja ba
snaji.
42 Porque ay bi jun aq'uix
yunin. Quechan bi altiro
yena. Ay xa bi yioj mojan
lajchahue jabil, iday, jaxa
aq'uix jahui, huan xa chamel.
Jaxa Jesusi ti yala que oj huaj
yila. Cuando ti xa huajumi,
jaxa cristiano jumasa ti
smoji. Huan xta sbatalaan
sbaje.
43 Jaxa ba yojol ja cristiano
jahui, tey jun ixuca. Jaxa ixuc
jahui ay xa lajchahue jabil
mix ec' ja scuenta. Ch'ac ta
xch'ac el ja janec' yioji pero
mi ni june ja doctor huas
snaa jastal oj ya tojbuc ja ixuc
jahui.
44 Jaxa huego tey soc ja
cristiano jumasa, ja ma' ti
nochan ba spatic ja Jesusi.
Ti och c'ubana. Huaj syam
yi ja snich ja sc'ui, iday, jaxa
scuenta, huego huego c'ot
tec'an.
45 Jaxa Jesusi ti yalaa:
—¿Machunc'a syamahuoni?
xchi. —Pero mi ni mach'a
tac, xchiye spetzanile. Ti
yala ja Pedro soc ja smoj
jumasa: —Como ti ni aya ba
yoj cristiano tac, Maestro,
jayuj huas slatzahua. Huas
st'enahua iday, jaxa hueni
huana sobjel machunc'a
syamahuoni, la chi.
46 —Pero meran, ay ma'
syamahuon porque yab
jchiq'uel que ay ma' tojbi cuj
porque c'ot man ba jcuerpo,
xchi ja Jesusi.
47 Jaxa ixuc jahui yajni yab
ja jas yala ja Jesusi, ti jac ja
ba stz'eeli. Huan q'uitc'onel.
Ti co mec'an ja ba sti sat ja
Jesusi. Ti yala satalajel abal
jas sbej ja syamai, cho yala
jastal huego huego tojbi.
48 Ti yala ja Jesusi: —Hija,
yuj ja hua c'uani, tojbiya ta.
Ja yaani, cax gusto, xyutaj.
49 Cuando jach to huan
yaljel ja Jesusi, huaj to yile,
ti jac june ja suinquil ja
snaj ja Jairo. Ti alji yabi:
—Q'uelahuil, ja hua huunini
cham ta. Moc xa lomuc ahual
yab que oj huajuc ja Maestro.
50 Ja ch'ac yab ja it ja Je-
susi, ti yal yab ja Jairo: —Mix
cham ac'ujol, como c'uan. Ja
hua huunini oj ni sac-huuca,
xchi.
51 Yajni c'otye ja ba snaj ja
Jairo, ti yala que quechan oj
och soc ja Pedro soc ja Jacobo
soc ja Juani soc ja snan stat ja
chamhuiniqui.
52 Jaxa mucuanum jumasa
huane xta meba oq'uel.
Huane xta staajel ti' ja ma'
chameli. Pero ja Jesusi ti
yalaa: —Mi lom la ocyex.
Ja aq'uix iti mi chameluc,
quechan huan huayel, xchi.
53 Pero ja mucuanum
jumasa quechan huas
spechtiane. Huan ni snaahue
que cham ta nia.

54 Ja Jesusi ti huaj syam yi
ja sc'ab ja aq'uixi. Ti sc'uman
tzatz leca: —Nina, q'uean,
xyutaj.
55 Jaxa aq'uixi huego huego
sacui. Q'uei. Ti yala ja Jesusa:
—Aahuic xa yi ja suaeli, xchi.
56 Jaxa snan stat ja aq'uixi
juntiro boboaxiye pero ja Je-
susi ti yala que mi ni june
ma' oj yale yabye ja jastal
sc'ulani.

Ja Jesusi seca lajchahuane ja snebumani
(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

9

1 Ja Jesusi ti seca spayjel
ja lajchahuane snebumani.
Cuando ti xa tzomanei, ti
yalaa: —Ja yaani huax caa
huatelex ba oj hua eluquex
ja pucuji, chican jas tiq'ueil
soc oj hua tojbuquex ja matic
malo ayi, como huan nix caa
hui ja hua huipexi.
2 Oj huaj aloiltayex ec'
jastal oj ajyuque ja cristiano
jumasa cuando huax yaa
sbaje ja ba sc'ab ja Diosi. Cax
a tojbuquex ja ma' malo ayi.
3 Moc lom jas oja huiex ja
ba beji, mi ni hua najbante-
exi soc mi ni hua morralexi
soc mi ni hua huoot apichiexi
soc mi ni hua taq'uinexi, soc
moc cho ahuiex otro ac'uex.
Quechan oja huiex ja jas la-
pan ahuujilexi.
4 Ja naitz ja ba huala
ochyexi, ti la ajiyexa. Ti oj
cho elanica.
5 Pero ta huan c'a la c'otyex
ba jun chonab y mi huas
sc'ulanex recibir, pues ac-
tayic cani. Tzijun can ja
spolvoil ja hua huoquexi. A
yil can sbaje.
6 Ja ch'ac yal ja jachuqui, ti
huajye ja snebuman jumasa.
Chol yiaje ja yal hacienda ju-
masa. Huane sloiltajel ec'
ja abal it jel tzamali. Huax
cho yaahue tojbuc ja ma' ay
xchameli ja ba spetzanil ja lu-
gar jumasa.

Ja Juani ja ma' yaa bautismo, milji
(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

7 Ja Herodes ja ma' jel ni-
huan ja yateli, ti yab yabalil
spetzanil ja jas huan sc'ulajel
ec' ja Jesusi. Jel boboaxi jun-
tiro ja spensari como ay ma'
huax yala que sacui ta Juan it
ma' huax yaa bautismo ajyi,
ja' ni ja Juan ja it ma' yaa ni
miljuqui.
8 Jaxa tuqui huax yalahue
que ja' ni ja aluman-Dios
Elías ba najatei. Soc ay ma'
huax yala que ja' ni june
ja yaluman-Dios ba najatei
sacui ta bi.
9 Ti yala ja Herodesi: —Ja
Juan jahui, eso sí, quen ca
c'utzuc el ja snuq'ui, pero ja
jastal huax cab jitzan cosa
que ay jas huan c'ulajel eq'ue,
¿machunc'a jau ba? xchi. Huas
slea modo jastal oj bob yil ja
Jesusi.

Joe mil huinic aaji huauque
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)

10 Cuando cumxiye ja jeca-
banum jumasa jahui, ti ch'ac
xchole ja jastaltic sc'ulanei.
Ja Jesusi ti yala que oj hua-
juque ja ba jun ch'ayan lu-
gara, ja ba meyuc ja cristiano,

mojan ba jun yal hacienda
sbiil Betsaida.
11 Pero ja cristiano, yajni
yabyei, lom xta xnololi ch'ac
huajuque. Jaxa Jesusi yajni
yila ti xa ay c'ot ja cristiano,
ti och see yi jastal oj ajyuque
ta huan c'ax yaa sbaje ja ba
sc'ab ja Diosi. Soc ch'ac ya
tojbuc ja ma' jel ja snesesida
soc ja xchamelei.
12 Cuando huan xa
tz'elpujel ja c'ac'u, ti jac ja
lajchahuanei. Ti yalahuea:
—Jeca xa ja cristiano. Malan
oj c'otuque ja ba yal hacienda
jumasa ma ja ba yal lugar
mojani cosaque oj bob stae
majan ja sposadaei. Ja tihui
oj staa ja suaelei, pero ja ili,
ti aytic ja ba mey cristiano,
xchiye.
13 Ti yala ja Jesusi: —¿Jaxa
mi xa huaahuex yi ja suaele
ja huenlex ba? Ti yala ja yen-
lei: —Ja quentiqui quechan
xta joe ala pan quiojtic soc
chab chay. Entonces ¿quen oj
huaj manticon ja jas oj yabye
ja jun montón cristiano iti?
xchiye.
14 Porque ja janec' cris-
tiano jahui, ja quechan ja
huiniquei, ay mojan joe
mil. Ja Jesusi ti yal yab ja
snebuman jumasa: —Cax
alahuic yab oj ochuque
culan, a yi sbaje cincuenta
cada c'ole, xchi ja Jesusi.
15 Jach ni sc'ulanea.
Yalahue yab oj ochuque
culan spetzanile.
16 Ja Jesusi ti yiaj ja joe pani
soc ja chab chayi. Ti sq'uela
q'ue ja satq'uinali. Ti sc'ana
yi stz'acatal ja Diosi. Ti och
xet' ja pani. Yaa yi ja snebu-
man jumasa, jaxa snebumani
ya ec' yi ja cristiano jumasa.
17 Ti och huaa spetzanil ja
cristiano. Butye lec. Jaxa
jas can sobrai, ti stzomohuea,
iday, lajchahue mooch but'i.

Ja Pedro yala que ja Jesusi, yena ni ja Cristo
(Mt. 16:13-19; Mr. 8:27-29)

18 Jun c'ac'u ja Jesusi soc
ja snebumani ti huajye ba
jun ch'ayan lugar. Ti huaj
sc'umuc ja Dios ja Jesusi.
Jaxa mas tzaani ti och sob
ja Jesusi: —Jaxa cristiano ba,
¿mach ayon huax yalahue ba?
xchi.
19 Ti sac'a jan ja snebuman
jumasa: —Ay ma' huax
yalahue que huena ni bi ja
Juan it huax yaa bautismo
ajyi. Jaxa tuqui huax yalahue
que aluman-Dios Eliasa,
jaxa tuqui huax yalahue
que huena ni bi june ja
aluman-Dios ba najatei
sacuiya ta bi, xchiye.
20 —Jaxa huenlexi,
¿machunquilon huaxa hualahuex
ba? xchi ja Jesusi. —Huena
ni ja Cristo tzaubala ni yuj ja
Dios tac, xchi ja Pedro.

Ja Jesús yala que oj ni chamuca
(Mt. 16:20-28; Mr. 8:30-9:1)

21 Pero ja yeni ti scomo ja
snebuman jumasa ba mi ma'
jas oj yal yab ja iti, pero sc'ana
lec pavor.
22 Ti yalaa: —Ja queni ti
coyon jan ja ba satq'uinali
pero anima, oj ni quii jitzan

huocola. Ja banquilal jumasa
mi oj sc'ulucon recibir soc
jach ni ja nihuac pagre ju-
masa. Mi ni ja matic huas
sea ja smandar ja Moisesi, mi
oj sc'ulucone recibir. T'ilan
ni oj chamcona pero ba yoxil
c'ac'u oj ni sac-huucona.
23 Ja Jesusi ti spaya jan ja
cristiano jumasa. Ti och yal
yabyea: —Ta ay c'a ma' huas
sc'ana ajyuc jmoqui, mi yen
mismo oj syajta sbaj. A yaa
sbaj juntiro cada c'ac'u, an-
ima huax aaji locan ja ba
cruzi. A sneb ja jmodo ja
queni.
24 Spetzanil ja ma' huajel
sc'ujol que oj ajyuc tzamali,
huan nix ch'aya sbaja. Pero
ja ma' huax yala, ta hualа
chamyon yuj ja huax c'uan ja
hueni, ti la chamyona, pero
siquiera oj ajyuc lec ja caltzili
- ja ma' jach huax yala, pues
ja yeni oj ni staa ja svida ba jel
leca.
25 Ja ma' tey ba sc'ab spet-
zanil ja jas ay ja ba mundo,
pero ta huan c'ax ch'ay ja
yaltzili, ¿ja' ma ba slequil ja
jau ba?
26 Ja queni ti ni coelon jan
ja ba satq'uinali pero oj xa
cumxucon ja tihui. Pero oj
cho jacuc ja c'ac'u ja oj cocon
jani, jaxa c'ac'u jahui oj lijpuc
juntiro ja yijlab ja jTati. Jel ni
tzamal oj jacon soc ja yangel
ja Diosi. Pero ja ma' q'uixhui
yuj ja cabali, jach ni ja queni,
oj q'uixhuucon yujile ja ba sti
sat ja jTat ja ora jahui.
27 Huax cala, pero meran,
ja janec' ayex ja ili, ay
chaboxe ja ma' oj xa yil jastal
ay ja ba huas sc'ulan mandar
ja Diosi pero oj xa yile mas
ligero, pero mi jauc ba oj xa
chamuque.

Ja Jesusi stucbes sbaj
(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)

28 Ja ch'ac yal ja jastal jau
ja Jesusi, ti ec' mojan huax-
aque c'ac'ua, entonces jaxa
ora jahui, ja Jesusi ti huaj ba
huitz. Ja' smoj ja Pedro soc
ja Juan soc ja Jacobo. Ti huaj
sc'umuc ja Dios ja Jesusi.
29 Cuando huan sc'umajel
ja Dios ja Jesusi, huaj to yile,
tucbi juntiro ja sati, jaxa sc'ui,
sact'ost'os xta ch'ac huajuc.
Lijpi juntiro.
30 Huaj to cho yile, tey chab
huinica. Ti huane loil soc ja
Jesusi, jaxa huinique jahui,
ja' ni ja Moisesi soc ja Eliasi.
31 Jaxa bayei, joybanubale
yuj ja luzi, pero huax lijpi jun-
tiro. Ja' huane yaljel ja jastal
oj to yii huocol ja ba Jerusalén
ja Jesusi. Ja' ni mero sloile ja
jastal ni oj chamuqui.
32 Jaxa Pedro soc ja
chahuane smoji jel juntiro ja
suayelei pero huas sc'ulane
fuerza oj ec'uc ja suayelei
siquiera ba oj yile ja jastal
huan lijpel ja Jesusi soc ja
chahuane huinic ti smoji.
33 Jaxa chahuane jahui
ti spila sbaj soc ja Jesusi.
Cuando huajume xa, ti yala ja
Pedro: —Maestro, ¡pe jel lec
ja ti aytic ja il tac! Oj c'ulticon
huego oxe yal naitz, june
ja hua baji soc june sbaj ja
Moisesi soc june sbaj ja Eliasi.
Pero lom huan bulbunuc ja

Pedro. Mi huas snaa jasunc'a
huan yaljeli.
34 Cuando huan yaljel
jachuc ja Pedro, huaj to
yile, cho jac jun ason, ti ta
musjiyea. Jel xiuye yajni
yilahue ja ason jahui.
35 Jaxa ba yojol ja asoni ti
yabye jun c'umala: —Ja iti,
ja' ni mero cunin jel yaj huax
cabi. Maclayic ja jas huax
yala, xchi ja c'umali.
36 Cuando ch'ac ja c'umal
jahui, huaj to yile, stuch'il
xa ja Jesusi. Jaxa yenlei mi
ni june ma' c'umani yujilea.
Ja c'ac'u jumasa jahui, mi ni
june ma' jas yalahue yab ja
jas yilahuei.

Tojbi jun querem ixtalanubal yuj ja pucuji
(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)

37 Jaxa ba xchabil c'ac'u ti
xa coye ba huitz jahui, jaxa
cristiano jumasa, jitzan lec
jac stae ja Jesusi.
38 Tey jun huinic ja ba yojol
ja cristiano, jaxa huinic jahui
ti och c'umanuc tzatz leca:
—Maestro, tz'acatalucaa. La
ila qui ja cunini. Quechan ni
altiro quioj tac.
39 Huax jac yamjuc yuj ja
tan pucuji. Huax ya ahuanuc.
Huax ya tup yic! Huax ya
puuxanuc ja stii. Jel huax
yixtalaan juntiro. Jel huocol
huax ya jijluc can t'usan.
40 Jc'ana ta yi stz'acatal ja
hua nebuman jumasa ba oj
sc'ul mandar ja pucuj ba oj
yacta cani pero mi bob yujile,
xchi ja huiniqui.
41 Ti yala ja Jesusi: —A,
ja cristiano iti mi ni t'un
huas sc'uane. ¡Jel ch'uuy ja
sc'ujolei! Ay xa tiempo ti ayex
jmoca pero lom nia. ¿Jaye
to tiempo oj caa jpasensia
amoquex? Ti yal yab ja
huiniqui: —Cax iaj jan qui ja
hua huunini, xyutaj.
42 Ja querem jahui cuando
mojan xa ay ja ba stz'eel ja
Jesusi, jaxa tan pucuji ti cho
sipa man luuma. Ya tup yic'.
Jaxa Jesusi ti yal yab oj eluc
ja tan pucuj jahui. Ti tojbi
huego ja queremi. Ti xa yaa
ba sc'ab ja stati.
43 Spetzanil ja cristiano jel
och ja spensare ja yilahue ja
jas jel tzamal huan sc'ulajel ja
Diosi.

Ja Jesusi yala otro vuelta que oj ni chamuca
(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)

Cuando huane to lec pensar ja cristiano, jaxa Jesusi ti
yal yab ja snebuman jumasa:
44 —Pero ja huenlexi, abyic
lec ja jas oj cala huabyexi.
Ja queni ti ni coelon jan
ja ba satq'uinali pero oj xa
c'ulajucon endregal ja ba
sc'ab ja cristiano jumasa,
xchi.
45 Pero ja snebuman ju-
masa mi yabye sbej ja jas alji
yabyei. Lajan soc macji ja
xchiquinei. Huas sc'ana oj
sobe yi jas sbej pero jel huane
xihuel.

¿Machunc'a mas nihuan ba?
(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

46 Ti q'ue ja sloile ja sneb-
uman jumasa: —¿Mach'a ma
junuca ja ma' mas nihuan

oj huajuc cujtic ja quentiqui?
Jach ni huane yaljela.
47 Jaxa Jesusi como huas
snaa jastal ay ja spensarei, ti
yiaj jan jun yal querema. Ti
ya tec'an ja ba stz'eeli.
48 Ti yalaa: —Q'uelahuilex
ja yal querem iti. Ta ay
c'a ma' huas squitz'a yuj
ja queni, quena ni huas
squitz'ahuona. Jaxa ma' huas
squitz'ahuon ja queni, ja' ni
huas squitz'a ja jTat ja ma'
seconejon coni. Ja huenlex
ja ma' jun ac'ujol ayexi, yena
ni mas nihuan oj ajyuca, xchi
ja Jesusi.

Ja ma' mi jcondrauctiqui, camigo ni jbajtic soca
(Mr. 9:38-40)

49 Yajni ch'ac yal jachuc
ja Jesusi, jaxa Juani ti sac'a
jana: —Maestro, quilaticon
jun huinic: Yuj ja sbiil ja Je-
susi acta can ja huinic jahui,
pe xchi tac. Pe ja quenticon
jcomoticon porque mi ni jmo-
juctica, xchi ja Juani.
50 Ti yala ja Jesusi: —Pero
mi sbejuc huaxa comohuexi
porque ja ma' mi jcondrauc-
tiqui, camigo ni jbajtic soca,
xchi.

Ja Jesusi scomo ja Jacobo soc ja Juani

51 Ja Jesusi cuando jel xa
mojan ja tiempo oj iijuc q'ue
ja ba satq'uinali, ti xa sutan ja
sc'ujol que oj xa huajuc ja ba
Jerusaleni.
52 Ti seca och chaboxe jeca-
banuma. Ti huajye ba jun yal
hacienda sbaj ja samariteño
jumasa. Huaj slee posada ba
oj huayuquei.
53 Pero ja samariteño ja ba
yal hacienda jahui mi sc'ana
oj yae yi majan ja sposada ja
Jesusi. Ti huaj yale yab ja Je-
susi que mi bi huas sc'anahue
porque ti bi huajume ja ba
Jerusaleni.
54 Ja yab jastal alji yab ja
Jesús ja Jacobo soc ja Juani,
ti yalahuea: —Cajual, ¿mi ma
lec oj c'antic ja c'ac' ja ba
satq'uinali ba oj ch'acuc ja it
jumasa? Jach ni sc'ulan ja
Elías tac, xchiye.
55 Ti sutu sbaj ja Jesusi. Ti
yalaa: —Ja huenlexi lajan soc
ja spensar ja pucuj ja hua
pensarexi.
56 Iday, jaxa queni, ti ni
coelon jan ja ba satq'uinali
pero mi jaquelucon ba oj
ch'ay ja yaltzil ja cristiano.
Jacyon ba oj colta ja yaltzilei,
xchi ja Jesusi. Ti cho huajye
ba otro yal haciendaa.

Ja ma' huas sc'ana yaa sbaj soc ja Jesusi
(Mt. 8:19-22)

57 Cuando ti xa huajumei,
ti jac jun huinica. Ti yal yab
ja Jesusi: —Cajual, chican ba
huala huaja, oj ni nocha ec'a,
xchi.
58 Ti yala ja Jesusi: —Pero
ja queni, mas lec ja jalahui.
Ay sq'ueen. Soc ja yalchan, ay
soj. Ja queni coelon ni jan ja
ba satq'uinali pero mi ni ba
oj ochcon baani, mey quioj,
xchi.
59 Ti yal yab ja otro
juni: —Jachuc ja hueni, no-
chohuon. Ti yala ja huiniqui:
—Cajual, cuando huax cham
ja jtati, ti oj jacon amoca.

60 Ti yala ja Jesusi: —Ja hua
tati oj ni mucjuc yuj ja ma' mi
ni cuenta ayuqui, jaxa hueni,
caax. Cax loilta ec' ja jastal
oj ajyuc ja cristiano cuando
huax yaa sbaj ja ba sc'ab ja
Diosi.
61 Ti cho yala otro juni:
—Oj jacon amoc, Cajual, pero
c'ulan qui ja pavori, jecahuon
ba oj huaj c'um can bajtan ja
suinquil ja jnaji.
62 Ti yala ja Jesusi: —Ja
hueni ja' amoj ja ma' huas
syama arado, ti huas sq'uela
spatica, iday, ja xchojlal ja
alaji, c'atan mechan xta huax
huaji. Mi ni tojuc ja yatela.
Huaxa huala oj jacan jmoc,
iday, huax cho ahuala oj
cumxan ba hua naji. Ja ma'
q'uelq'uelpatic ayi, quechan
ita huas somo ja ateli, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi seca ja setenta huiniqui

10

1 Jaxa mas tzaan t'usani ja
Cajualtiqui ti cho stzaa otro
setenta huinica. Jaxa setenta
huinic jahui ti yala que oj yii
sbaje chaticuane ba oj hua-
juque ba spetzanil ja yal ha-
cienda jumasa soc ja yal lu-
gar jumasa, jaxa yeni ti bi oj
huaj tzaana.
2 Ti yal yabyea: —Ja cris-
tiano, jel xa chapan juntiro
ja sc'ujolei. Lajane soc jun
alaj ja ba huan xa smajlajel
ja sachjeli. Pero ja atjumi, jel
t'usan, jayuj c'anahuic yi ja
suinquil ja alaji ba oj sec mas
ja atjumi ba oj scuche jan ja
iximi.
3 Jayuj ja yaani caxic
xa. Meran, ja cristiano jel
c'aq'ue, lajane soc ja choji.
Jaxa huenlexi lajan soc ja'
amojex jun yal cheji, iday, ti
huax jecahuex ba snalan ja
yenle tac.
4 Mi lom xa huiajex ja
hua nutiexi soc mi ni ja hua
taq'uinexi soc mi ni ja hua
xanabexi, soc mi jauc ja oj
ochanic loil ja ba beji.
5 Chican ba naitz huala
ochyexi, bajtan oja c'anex yi
ja Diosi que oj ajyuc laman ja
suinquil ja naitz jahui.
6 Ta ay c'a mach ay ja tihui,
ta huan c'a sc'ana oj smacla
ja jas huaxa hualahuexi,
entonces oj ni lamxuc ja
yaltzila. Ta mi c'a sc'ana,
pues como laman ajyanic ja
huenlexi.
7 Ja ba mismo naitz jahui
ti la ajyiyexa. Chican jas
huax aaji ahuilex, iajic. Abyic
porque jun atjum sbej ni oj yii
ja stz'acoli. Mi sbejuc ja chol
oj yii ec' ja naitzaltiqui.
8 Chican ba yal haciendail
huala huajyexi, ta huan c'ax
aaji ochanic, ay c'a jas huax
yaa huilex, abyic, xchi ja Je-
susi.
9 Jaxa ba yal hacienda
jahui, ta ay c'a ma' malo
ay, aahuic tojbuc, ti xa
hualahuex yaba: Ja yaani c'ot
ta ni ja ora ba oj sc'ulucotic
mandar ja Diosi, utajic.
10 Pero ta huan c'a la hua-
jyex ba jun yal hacienda, mi
c'a huas sc'anahue ja jas oja
hualexi, ti la elyexa. Pero ti
xa hualahuex can yaba:
11 Ja cocticoni cux ta pero

ja' yujil ja spolvoil ja hua lugarexi. Pero ti oj tzijucticon can ja ba sti ja hua satexi. Pero ¡pobre ja huenlexi! Ja Diosi, eso sí, jac ta nique ba oj sc'uluquex mandar pero mi ni modo huaxa huaa bajexa!

12 ¡Pero majlayic! Ja c'ac'u jau oj jac ja castigo, mas to lec ja scastigo ja suinqil ja Sodoma que soc ja hua castigo ja huenlex ja ba hacienda iti, iday, ja suinquil ja Sodoma mero mal cristianoe, utajic cani, xchi ja Jesusi.

Jel utji ja cristiano yuj ja Jesusi
(Mt. 11:20-24)

13 ¡Ay pobre ja huenlex ja matic suinquilex ja Corazini! Soc jach ni ja huenlex ja matic ti culanex ba Betsaida, ¡jel ajul abajex! Jach c'a c'ulaji ja milagro ja ba suinquil ja Tiro soc ja suinquil ja Sidoni, najate suchi ja sc'ujolea, iday, ja yenlei mi ni t'un huas snaahue sbaj ja Diosi. Jach c'a, ja' xa ni sc'ue ja coxtala soc huan xa ni saxa sbaje taana. Yatz'an xta ni tola vida ja yaltzile yuj ja smulei.

14 Mas yoc'an oj yii ja scastigo ja suinquil ja Tiro soc ja suinquil ja Sidoni ja c'ac'u oja huaex yi cuenta ja Diosi. Pero ja huenlexi, tzatz juntiro oja huiex ja castigo.

15 Jaxa huenlex ja matic ti culanex ja ba Capernaumi, jel lom juntiro huaxa toyo bajex. ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta oj q'ueanic ja ba satq'uinali? ¡Ay pobre ja huenlexi! Ti ni oj jipjanic co ja ba yoj inpierno.

16 Ja Jesusi ti cho yal yab ja setenta huinic jahui: —Ja matic huas smacla ja jas huaxa hualahuex ja huenlexi, lajan soc quen huas smaclayone. Jaxa ma' mi smaclayexi, quena ni mi huas sc'ulanone casoa. Jaxa ma' mi huas sc'ulanon caso ja quen, yena ni ja ma' seconejoni mi sc'ulane caso, xchi ja Jesusi. Jaxa setenta jahui ti huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi.

Cumxi ja setenta huiniquei

17 Yajni cumxiyei, jel gusto aye juntiro. Ti yalahuea: —Cajual, hasta ja pucuji, quechan huax taaticon ti' ja hua biili, huas sc'uan ja cabalticoni, xchiye.

18 Ti yala ja Jesusi: —Huan nix naa. Can ta ni baan ja Satanasa. Huan nix quila jasunc'a hua c'ulanexa. Quila sacbanban ch'ac canuc ja pucuj jumasa.

19 Pero quen caa ja hua huipexi. Anima huaxa batahuex ja mal chani soc ja tzequi, mi ni jas oj bob sc'uluc ahuilexa. Anima jel tzatz ja hua condraexi, mi ni oj bob sc'uluquex ganara. Mi ni jas oj bob sc'uluc ahuilexa.

20 Jel lec ja sc'uanex ja pucuj jumasa. Jel juntiro agustoex pero ay to jun cosa mas jel nihuan. Ja hua biilexi ti xa ni tz'ijbanubal ja ba libro ja ba satq'uinal tac, jayuj sbej que mas to jel gusto oj ajyanic yuj ja jahui.

Jel gustoaxi ja Jesusi
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

21 Ja Jesusi cuando ch'ac
yal ja jachuqui, jel gustoaxi
juntiro yuj ja Espíritu Santo.
Ti yalaa: —Ja huen Tatey,
Ajualal aya ba satq'uinali
soc jach ni ja ba luumi. Ja
ma' vivo soc ja ma' jel huas
snaahuei mi jauc huaxa jea
yi ja jastal iti. Tz'acatal ja'
huaxa jea yi ja matic ch'in
huax yaa sbaj ahuii. Lec,
Tatey, como jach ni huaxa
c'anaa.
22 Ja yaani quena ni huax
c'ulan mandara pero huena
ni ahuaunej qui, Tatey. Mi
ni ma' huas snaa ta quena ni
ahuuninon. Quechan huen
huaxa naa. Soc mi ni ma'
huas snaa ta huena ni ja
jTatai. Quechan ja quen huax
naa baj, como ahuuninon
nia. Eso sí, ay tuc ma' huas
snaa baj pero quen huax ca
snae abaj.
23 Ja Jesusi ti sutu sbaj ja
ba lado bay ja snebumani. Ti
och yal yab yenle itaa: —¡Lec
xta huujilex ja jas huanex yil-
jeli!
24 Porque jitzan ja
aluman-Dios soc ja rey
jumasa huas sc'ana oj yile
ja jas huanex yiljeli pero mi
yilahue. Huas sc'ana oj yabye
ja jastal huanex yabjeli pero
mi yabye, xchi ja Jesusi.

Ja samariteño ba jel lec ja
sc'ujoli

25 Ja Jesusi, huaj to yile,
ti jac ba stz'eel jun huinic
ja ma' huas sea ja smandar
ja Moisesi. Ti yiaj loila
pero quechan huas sc'ana
oj yab jas oj el sti ja Jesusi:
—Maestro, ¿jasunc'a mero
lec oj c'uluc ba oj ajyuc ja
jsac'anil tola vida? xchi.
26 Ti yala ja Jesusi: —¿Ja-
sunc'a huax yala ja smandar
ja Moisés ba? ¿Jastal huax
yala ja juun huaxa q'uela ba?
27 Ti yala ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi: —Huax
yala que yaj oja huab ja hua
Huajual Diosi soc spetzanil
ja hua c'ujoli soc spetzanil ja
hua hualtzili soc spetzanil ja
hua huipi soc spetzanil ja hua
pensari. Jachuc ja hua moji,
yaj oja huab jastal huaxa ya-
jta baj ja huen mismo, xchi ja
huiniqui.
28 —Meran ni ja jas huaxa
hualaa, xchi ja Jesusi. Huan
c'a xa c'ulan jachuc, oj ni
ajyuc ja hua sac'anil tola
vida, xchi.
29 Pero ja huiniqui huan
ni slea modo jastal oj scolta
sbaja. Ti yal yab ja Jesusi:
—Eso sí, huan nix yala oj
yajtatic ja jmojtica, pero
¿machunc'a ja jmojtic ba?
30 Jaxa Jesusi ti yalaa: —Jun
huinic, ti el ja ba Jerusaleni, ti
huajum ja ba Jericó. Cuando
ti xa ay ja ba beji, ti staa
chaboxe lagrona. Jaxa huinic
jahui yamji. Ch'ac japjuc yi ja
sastic sbaji. Ajyi yajbuc lec.
Cham sac'an aaji cani. Ti huaj
ja lagrona.
31 Jaxa bay ja huiniqui, ti ec'
jun pagrea. Ec' toj c'an ta yila,
mi yila can ja huinic jahui.
32 Otro jutz'in ti cho ec' jun
huinic levita ay yatel ja ba yoj
templo. Mojan juntiro eq'ui

pero quechan sq'uela can lec.
33 Ti cho ec' jun samariteñoa,
jaxa yeni toj tuc cristiano nia.
Ti huaj sta och c'uban ja bay
ja huinic jahui. Yajni yila
jastal ayi, ti stalna syaujulala.
34 Yajni ti xa ay ja ba stz'eeli,
ti spotzo yi ja syajbeli. Ya och
yi aceite soc yaalel ja tz'usubi.
Ti ya q'ueuc ja ba spatic ja
scahuu. Ti yiaj och ba jun
chonaba. Slea yi ja sposada
soc stalna.
35 Jaxa otro c'ac'u cuando
oj xa huajuc ja samariteño
jahui, ti ya el chab sat taq'uin,
denario sbiil yujile. Yaa yi
ja suinquil ja naitzi. Ti yal
yaba: —Aa hua pavori. Talna
qui ja huinic iti. Ta mi c'ax
yaa ja taq'uin huax caa cani,
ta ay c'a jas huaxa huaa ja
hueni, oj tup ahui cuando
huala cumxiyoni, xchi ja
samariteño.
36 Ja Jesusi ti sobo yi ja
ma' huas sea ja smandar
ja Moisesi: —¿Jas la chi ja
huen ba? Ja ma' yajbesji
cani, jaxa oxhuane ja ma' ec'
ba, ¿machunc'a june ja yenle
coltani ba?
37 Ti yala ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi: —Pues
¿mi ma jauc ja' ma' stalna
syaujulal ba? Ti yala ja Jesusi:
—Ja' nia conser ja samariteño
jahui toj tuc cristiano ja ma'
scolta. Pero sbej ni ja jas
sc'ulana porque puro ni jmoj
jbajtica. Jach ni ja huen
chomajquili, cax c'ulan ja
jastal jahui, x'utji.

Ja Jesusi huaj ba snaj ja Marta soc ja María

38 Jun c'ac'u ja Jesusi tey
ba bej. Ti c'ot ja ba jun yal
chonab, jaxa tihui ay jun ixuc
sbiil Marta. Jaxa ixuc jahui
sloco ja Jesús ja ba snaji.
39 Jaxa Marta, ay jun yer-
mana María sbiil. Ja María
ti och culan ja ba stz'eel ja
Jesusi. Ti huan smaclajel ja
jas huan yaljeli.
40 Pero ja Marta jel juntiro
t'ilan huax yab ja yateli, jayuj
ti och parte soc ja Jesusi:
—Cajual, ¿sbej ama huaxa
huab ja jtuch'il huanon atel
ba? ¡Jaxa quijtz'ini lom culan
ec' ba hua tz'eel tac! Aa
hua pavori al yabi que a
scoltayon, xchi ja Marta.
41 Ti yala ja Jesusi: —Marta,
ja' huajel ac'ujol soc ja hua
huateli. Quechan huana
snutzjel abaj soc ja jahui.
42 Pero ay jas mas jel t'ilan.
Ja María stzaa ta ni ja ba mas
leca y mi ni ma' oj sap yia,
xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi sea jastal oj c'umtic ja Diosi
(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

11

1 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huaj
sc'umuc ja Dios ba jun lu-
gar. Cuando ch'ac sc'umuc
ja Diosi, june ja snebumani
ti yalaa: —Cajual, jea quiti-
con jastal oj c'umticon ja Dios
ja quenticon ba. Pe jach
ni ja Juan tac, sea ni yi ja
snebuman jumasa jastal oj
sc'umuque ja Diosi, xchi.
2 Ti yala ja Jesusi: —Lec
oj cala huabyex jastal oja
c'umuquex ja Diosi:

JTaticon Dios ti aya ba satq'uinali, ja hua biili, mi cualquierauc. A jacuc ja tiempo oj ni ac'ul mandari. A c'ulajuc ja jastal huaxa c'anai. Ja jastal huaxa c'ulan ja ba satq'uinali, jach ni a c'ulajuc ja ba luum chomajquili.

3 Ja yaan c'ac'u aa quiticon ja juaelticoni.

4 C'ulan quiticon perdonar ja jmulticoni porque jach ni ja quenticoni, jc'ulanticon ta perdonar ja ma' huas sc'ulan quiticon ja malo. Moc hua c'ulajucoticon ganar soc ja jmulticoni. Pilahuoticon ja ba yoj maloili.

Jach ni c'anahuic yi ja Dios jastal ita, xchi ja Jesusi.

5 Ti cho yala ja Jesusi: Q'uelahuile, cuando ay jun ahuamigo, jaxa hueni nalan acual oj huajan ja ba snaj ja huamigo jahui. Ti oja hual yaba: Camigo, a jel t'an siquiera chanjouc ja hua huooti.

6 Ay jun camigo huan tox jul ja ba jnaji pero mi jas quioj ba oj ca yabi, oj chian c'ote.

7 Jaxa hua huamigo tey yoj naitzi ti oj yal jana: Jachuc ja quen, mi xa jas can sobra ja cooti, cho lutan xa ja jnaji. Soc huan xa huayel ja cuntiquil ja ba jch'ati jayuj mi xa oj bob jas oj caa hui, oj chiuc.

8 Iday, ja huamigo nia pero mi ni modo oj q'ue yaa hui jel ja yooti. Pero yajni huax yila mi ni la huaji, ti oj q'ue yaa hui spetzanil ja jas huaxa c'ana.

9 Jayuj huax cala huabyex, cuando huaxa c'umanex ja Diosi, c'anahuic yi ja jas huaxa c'anahuexi. Ja yeni oj ni yaa huilexa. Mi lom xa huaahuex can ja sc'anjel yii. T'ilan oj aajuc ahuilex. Jaman c'a ja hua tiexi, oj ni ataex ja jas huaxa c'anahuexi.

10 Porque spetzanil ni ja ma' huas sc'ana yi ja Diosi, huan nix aaji yia, jaxa ma' mix yaa can ja sc'anjeli, huan ni sc'ulan recibira, jaxa ma' jaman ni ja stii, huan ni staaa.

11 Ja huenlexi tatalex, jaxa huuntiquilexi ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun pan, ¿oj ma huaex yi jun ton ba? Ma ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun chay, ¿oj ma huaex yi jun mal chan ba?

12 Ma ta huan c'ax jac sc'an ahuilex jun nolob, ¿oj ma huaex yi jun tzec ba?

13 Ja huenlexi, eso sí, maloex nia pero iday, huan ni xa huaahuex yi ba lec ja smajtan ja hua huuntiquilexi, ¡jauc to ma ja hua Tatex tey ba satq'uinali! Ja yeni oj yaa yi ja Espíritu Santo ja ma' huan sc'anjeli, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi locji abal que lajti abal bi ay soc ja pucuji

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:19-27)

14 Jaxa mas tzaani ja Jesusi ti iiji jan yi jun huinic ixtalanubal yuj ja pucuji. Aaji ta pax mudoil. Jaxa Jesusi ti yal yab ja pucuj jau que oj yacta can ja huinic jahui. Yajni el

ja pucuji, jaxa ma' mudo ajyi, c'umani. Jaxa cristiano jumasa jel och juntiro ja spensarei.
15 Pero ay chaboxe ja yenlei ti yalahuea: —Es, huan ni sc'ulan mandar ja pucuja pero ja' ac'ubal yip yuj ja sepeil ja pucuji, pero ja' ni ja tan Satanasi, xchiye.
16 Jaxa tuqui ti cho yalahue yaba: —Siquiera oja jee jun nihuan seṉ̃a sbaj ja Diosi. Jach yalahue porque quechan huas sc'ana oj sc'uluque probar ja Jesusi
17 Pero ja Jesusi huas snaa jastal huan xta huaatzhuunuc ja sc'ujolei. Ti yalaa: —Ja ba jun lugar, ta huan c'ax yila sbaje condra ja suinquili, mi ni lec oj ajyuca. Y jach ay ba jun naitz, ta puro pleito aye, oj ni jomuca.
18 Ja pucuj jumasa, ta pilan pilan c'a aye, ¿mi ma oj cho jomuque ba? Ja queni huaxa hualahuex que ja' quioj ja yip ja diablo jayuj huax bob jc'ul mandar ja pucuji.
19 Ta meran c'a ja' quioj ja yip ja diablo, iday, ¿jaxa hua mojex ba? ¿Ba huax yiaj ja yip ja yenle ba? ¡Majlayic! Ja yenle ja hua mojex jahui mi oj sc'ul gusto oja hualex jastal iti.
20 Pero ta ja' c'a yuj ja Dios huax bob jc'ul mandar ja pucuji, entonces ja' xa ni ja Dios huan xa sc'ulajel mandar ja ila.
21 Q'uelahuil jun huinic jel ja yipi. Chapan lec. Ta huan c'ax jac ja scondra, mi jas oj sc'ul yi palta. Oj ni bob scolta sbaja. Jel huas stalna ja snaji, jaxa jastic sbaji, mi huanuc pensar ta oj elc'ajuc yi como jel ni seguro aya.
22 Pero ta huan c'ax jac ja ma' mas jel ja yipi, eso sí, oj ni c'ulajuc ganara. Oj japjuc yi spetzanil ja jas huas scolta sbaj soc ajyi, jaxa jastic sbaji oj ni ch'ac iijuc yia.
23 Ja ma' mix bob smojuconi, condra ni huax yilahuona, jaxa ma' mi sc'ana oj scoltayon soc ja cateli, ja' ni sgusto ja mi oj bejyuc ja catela.

Ja pucuji cumxi ja ba snaji (Mt. 12:43-45)

24 Q'uelahuil jun pucuj. Huax yaa can jun huinic, ti huax huaj ba jun taquin lugar, jaxa tihui c'atan xta ay eq'ue. Mix yila ora ba oj staa ja sijlubi, pero meyuc. Ti huax yalaa: —Oj ma cumxucon ja ba jnaji ja ba elyon jani.
25 Ti xa cumxia. Jaxa c'oti, mesubal lec ja naitzi. Tojbel lec.
26 Ti huaja. Huaj yii jan otro juque ja smoj pucujili, pero mas to pegor ja jucuane jahui que soc ja yeni. Ti ochye culan ja ba naitz jahui. Ja huinic jahui mas lec ja jastal ay ajyi, xchi ja Jesusi.

Jel lec huax yila ja ma' huax yab ja yabal ja Diosi soc ja ma' huas sc'uani

27 Ja Jesusi cuando jach to huan yaljel jachuqui, jun ixuc ja ba yojol ja cristiano ti c'umani tzatz leca: —¡Jel lec huax yila ja ma' yalintaya soc ja ma' ya chuunani! xchi.

28 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—Eso sí, pero mas to jel lec
huax yila ja ma' huax yab ja
yabal ja Diosi soc ja ma' huas
sc'uani, xchi.

Ja cristiano t'ilan sc'anahue oj yile jun milagro
(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

29 Ja cristiano mas to huan
stzomjel sbaje ja bay ja Je-
susi, jaxa Jesusi ti yalaa: —Ja
cristiano iti, jel maloe juntiro.
Quechan huane sc'anjel ba oj
yile jun seña pero mi ni oj
yilea. Eso sí, ay ni jas oj yilea
pero ja' ni jastal ec' ja Jonasi.
30 Ja jastal jeeji yile ja yip ja
Dios ja suinquil ja Ninivé yuj
ja jas c'ulaji yi ja Jonasi, jach
ni oj cho jeejuc yile ja yip ja
Dios ja cristiano iti. Oj ch'ac
yile ja jastal oj ec' cujili, iday,
ja queni ti ni coelon jan ja ba
satq'uinala.
31 Jaxa c'ac'u oja huaex yi
cuenta ja Diosi, ti ni oj ajyuc
ja reina jau ja ma' el jan ja
ba najtil lugar. Huaj sc'an
yi sc'ujol ja rey Salomoni
porque ja reyi jel juntiro huas
snaa. Iday, ja reina jahui ti
jac ja ba jun najtil lugar lec.
Ja yeni oj ni yaex endregala.
Iday, ja ili ay jun ma' mas
nihuan que yuj ja Salomoni
pero mi xa huaahuonex caso.
32 Jachuc ja suinquil ja
Ninivé chomajquili. Oj ni
yaex endregala. Ja yenlei
suchi ja sc'ujole ja yora
loiltaji yabye yuj ja Jonasi.
Iday, ti ayon amoquex ja
queni. Mas nihuanon ja quen
que yuj ja Jonasi pero mi
ni modo huas suchi ja hua
c'ujolexi.

Ja jas huax jea, lajan soc jun candela, xchi ja Jesusi
(Mt. 5:15; 6:22-23)

33 Ja jas huax jea lajan soc
jastal jun candela. Q'uelahuil
jun candela. Ta huan c'ax
aaji ajluc, yuj oj ni maconuca.
Mi ni modo oj nujxuc soc jun
cajón soc mi ni modo oj aa-
juc ajluc ba jun naitz ba mey
suinquil. Ti oj aaji ochuc
ba jun candelerio, jaxa ma'
huax och ja tihui, oj ni bob yil
q'uinala.
34 Jaxa ma' huax yab slu-
garil ja jas huax jea, lajan soc
ja ma' lec ay lec ja sati. Toj
ni huax bejyia porque ja jsa-
tiqui, ja' ni huax ya yil q'uinal
ja jcuerpotica. Pero ja ma' mi
lecuc ay ja sati, ti ni ay ja ba
q'uiq'uinala.
35 Ta ti xa c'a aya ja ba yoj
luzi, pero aa lec acuidadoex
porque ay modo jastal oj cho
ochanic ja ba yoj q'uiq'uinali.
36 Ta meran c'a ti xa aya ja
ba luzi, najat xa ni ahuioj ja
q'uiq'uinala. Lajan soc ti aya
ja ba huax lijpi juntiro, como
jastal ja ti aya ba stz'eel jun
luz ba jel tzatz ja yijlabi.

Jel bi ja smul ja fariseo soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

37 Cuando ch'ac yal ja jastal
it ja Jesusi, ti locji huael yuj
june ja fariseo. Yajni och c'ot
ja ba snaj ja fariseo jahui, ti
och culan ja ba mesa.

38 Ja fariseo jahui cuando
yila mi sac'a ja sc'ab ja Jesusi
ja jastal culan yujile cuando
mi tox och huauquei, jel tuc
juntiro yila.

39 Jaxa Cajualtiqui ti yalaa:
—Ja huenlexi, fariseoex,
ja hua vasoexi soc ja hua
platoexi sac'ubal lec huaxa
huaahuex ja spatiqui pero ja
yojoli, cux ta ni aya. Jach ni
mero amodoexa. Jel tzamal
huaxa jea bajex ja ba fuera
pero ja hua c'ujolexi mi icben
sbej jastal ay. Puro elc'al
but'el.

40 ¡Tontos! Ja ma' sc'ulanex,
eso sí, huax yila jastal huaxa
jea bajexi, ¡jauc to ma hua
c'ujolex mi oj bob yil jastal ay!

41 Mas lec, mi xa mutz'u ja
hua c'ab soc ja hua moj ju-
masa. Jaman c'a ja hua c'abi,
ti oja huil que tzamal oj ajyuc
ja hualtzili, mi quechanuc
sac'ubal ja spatic ja hua va-
soexa.

42 ¡Ay pobre ja huenlex
fariseo! Hasta arabueno,
hasta ruda, spetzanil ja yal
c'uli huaxa huaahuex lec
cuenta. Ja ba cada lajunei,
ti huax hua eluquex jujune ja
ba smajtan ja Diosi. Lajan soc
jel toj ayex pero iday, mi ni
t'un toj ayuquex soc ja Diosi.
Mi ni t'un huaxa naahuex
ja syajtajel ja Diosi. Jel lec
huaxa huaahuex yi ja Dios
ja hua c'ulexi, pero ja ba mas
t'ilani, huaxa huaahuex can
jun lado.

43 ¡Ay pobre ja huenlex
fariseo! Jex oc' ac'ujolex ja
lugar ba mas tzamal ja ba yoj
ahuiglesiaexi. Jaxa ba plaza
jel ja hua gustoex huax jac
tajuc ja hua c'abexi.

44 ¡Ay pobre ja huenlex ja
huanex seejel ja smandar
ja Moisesi soc ja huenlex
fariseo jumasa! ¡Toj chab
cara ayex! Ja' ni amojex ja
sq'uejnal ja chamhuinic ba
mi xa ay seña pero iday, ja
yojol ja q'ueen jahui, jel ni
quistala. Ja ba hua c'ujolexi,
mi icben sbej jastal ay ja
mulali. Ja cristiano huax hua
snebex ja hua modoexi. Jaxa
pobre cristiano ja ma' huaxa
jeahuex yii, jun sc'ujol huas
smaclayex.

45 Ti sac'a jan june ja
ma' huas sea ja smandar ja
Moisesi: —Maestro, entonces
quen huax hua jmacchiquin-
ucticon, xchi.

46 Ti yala ja Jesusi: —¡Ja
huenlex nia! ¡Jel ajul abajex
ja huanex seejel ja smandar
ja Moisesi! Ja huaahuex ta
och mas. Lajan soc huaxa
tz'alahuex yi jun nihuan
scarga ja cristiano jaxa huen-
lexi jach la bachbuniyex
eq'ue.

47 ¡Ay pobre ja huen-
lexi! Ja ba can mucan ja
aluman-Dios jumasa, jaxa
huenlexi ti huaxa c'ulanex ja
snajtzil ja sq'uejnalei pero ja
mero smeranili, ja' ni amojex
ja tantic mulanum ja ma' ec'
pax ta huujilexi porque yenle
ni ch'ac smilea.

48 Moc ahualex ta mi
huaxa naahuex lec ja iti.
Lajan soc lajti abal ch'ac
huajanic ja jastal ch'ac smile
ja aluman-Dios. Ch'ac smile
ja yenlei, jaxa huego ja

huenlexi, huen huax hua
q'ueuquex ja snajtzil ja
sq'uejnalei.
49 Ja Diosi, como huan ni
snaaa, yala ni que oj ni sec
yi ja cristiano ja yaluman ju-
masa soc ja secabanum ju-
masa pero yala ni que ay ni
ma' oj miljuca, jaxa tuqui oj
aajuc yi jitzan huocol.
50 Jaxa huenlex ja jun lame
iti, huen oja cuchex can ja
xchiq'uel ja aluman-Dios ju-
masa ja janec' pec' desde cu-
jlaji ja satq'uinali.
51 Desde yora milji ja
Abeli, jach ni lamlamil ch'ac
chamuquea hasta cham ja
Zacarías it milji ja ba scol ja
templo soc ja ba huas tzicxi
ja smajtan ja Diosi. Spetzanil
ja jau jumasa, huenlex ni oj
ch'ac acuchex can spetzanila.
52 ¡Ay pobre ja huenlex ja
matic huas sea ja smandar ja
Moisesi! Lajan soc alutune-
jex ja puerta ja bay ja Diosi.
Mi la ochyex ja huenlexi soc
huax cho amacahuex sbej ja
ma' huas sc'ana oj ochuqui.
53 Ja Jesusi cuando ch'ac
yal ja jastal jahui, jaxa matic
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi soc ja fariseo jumasa mi
snaa jas oj sc'uluque yi. Ti
och sc'ane yi sc'ujol jitzan
cosaa
54 Ba mi oj sc'ul palta jas
mas piero oj el sti ja Jesusi ba
oj bob slee ja smuli.

Mi bi lecuc ja chab cara ay ja cristiano

12

1 Malan jach to huan
yaljel ja Jesusi, jaxa cristiano
jumasa huan xta stzomjel
sbaje, mi naben jaye mil.
Huan xta sbatalaan sbaje. Ja
Jesusi ti och yal yab bajtan
ja snebuman jumasa: —Aa
cuidadoex porque ja fariseo
jumasa toj chab cara aye,
jaxa smodo yiojei, lajan soc
levadura. Huax pojxi.
2 Pero mi jas nac'an ay ba
mi oj chicnajuc. Mi ni jas cosa
ba ch'aban ti' abal oj ajyuca.
3 Spetzanil ja jas nac'ul abal
huaxa hualahuexi, satalajel
abal oj chicnajuc, jaxa jastal
huala ochyex loil ba yoj ja na-
jexi, lajan soc ic' huax yiaj.

¿Machunc'a sbej oj xihuanic yujili?
(Mt. 10:28-31)

4 Camigo jumasa, ay jas oj
cho cala huabyex. Moc lom
xihuanic yuj ja matic huax
bob smil ja jcuerpotiqui, jaxa
mas tzaani, mi ni jas oj bob
sc'ul quitica.
5 Pero oj cala huabyex ja
ma' oj xihuanic yuji. Xi-
huanic yuj ja Diosi. Huan
c'ax yala oj chamanic, oj ni
chamanica. Ay ni yip oj
sipex yoj inpierno ta ja c'a
sbajex inpierno. Jayuj huax
cala huabyex, xihuanic yuj ja
Diosi.
6 Q'uelahuil ja yalchan
huax chonji ba yoj mercado.
Jel barato juntiro. Quechan
chab centavo stz'acol ja joe
yalchani. Pero anima, cuenta
ni ay yuj ja Dios ja yalchan
jumasa jahui.
7 Q'uelahuil ja stzotzil ja
hua olomexi. Cuenta ay
yuj ja Diosi. Cuenta to ay

jitzan ja yalchani, ¡jauc to ma ahualtzilex mi cuentauc oj ajyuca! Jayuj moc lom xihuanic.

Ja ma' huas staa ti' ja sbiil ja Jesucristo ja ba sti sat ja cristiano
(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 Huax cala, pero meran, spetzanil ja ma' mix q'uixhui huas staa ti' ja jbiili ja ba sti sat ja cristiano, como ti ni coelon jan ja ba satq'uinali, jach ni ja quen chomajquili, mi oj q'uixhuucon ja oj taa ti' ja sbiilei ja ba sti sat ja yangel ja Diosi.

9 Pero ja ma' huas snac'ahuon ja ba sti sat ja cristiano, jach ni oj cho jnac' ja yenle ja ba sti sat ja yangel ja Diosi.

10 Ja queni meran ni ti coelon jan ja ba satq'uinali pero ta ay c'a ma' huas staahuon ti' malo, oj ni c'ulajuc perdonara. Pero ta ay c'a ma' huas staa ti' malo ja Espíritu Santo, mi ni nunca oj bob c'ulajuc perdonara.

11 Cuando huala iijiyex ja ba quiglesiatiqui ma ba sti sat ja comandante jumasa, ma ba sti sat ja ma' ay yateli, mix cham ac'ujolex ja jas oja hualexi. Mix cham ac'ujolex jastal oj c'umananic.

12 Ja Espíritu Santo ja mero ora jahui oj ya jac ac'ujolex jasunc'a lec oja hualexi, xchi ja Jesusi.

Ja ma' huas stzomo jitzan ja sriquesaili

13 Ti yala jan june ja jun nole cristiano jahui: —Maestro, al yab ja quermano que oj yaa qui ja jdote ja queni, xchi.

14 Ti yala ja Jesusi: —Quere, ¿pe jas cochel ja queni? ¿Yuj ama juezon ma pilaluumon?

15 Ti och yal yabye ja cristiano: —Ata huabyex. Aa t'un acuidadoex ja japan tuch'an ja jastic cosa jumasa. Mi jauc oj ajyuc ja hua sac'anilex yuj ja jel ja hua jastic abajexi.

16 Ti och yal jun loila: —Q'uelahuil, ta ay c'a jun rico huinic, jaxa sluumi jel xbaalani juntiro,

17 Ti huax yala sbaj yen itaa: ¿Jas oj cut ja jas jbaji? oj chiuc. Mix taa ba oj nol ja sbaal ja jluumi.

18 Oj ma jc'ul jachuc. Oj jom el ja snojlayub ja jastic jbaji, entonces ti oj c'ul mas nihuaca. Ti oj bob jnol spetzanil ja sbaal ja jluumi soc chican ja jastic quioji.

19 Mi xa t'ilanuc oj atjucon, como ay ba jitzan jabil ja jas nolan cuji. Ja yaani oj xa jijlucon. Oj huaacon lec. Oj ajyucon gusto. Jach oj yal sbaj ja huinic jahui.

20 Pero ja Diosi ti oj yala: ¡Ja hueni lajan soc pumpu ja hua olomi! Ja yaan acuali oj chaman, jaxa jastic nolan ahuuji, ¿ma' oja huaa can yi ba? oj utjuc.

21 Jachuc ja ma' mutz'an yuj ja sricoili, jaxa soc ja Diosi, mi ni t'un ricouca, xchi ja Jesusi.

22 Ja Jesusi ti yal yab ja snebuman jumasa: —Jayuj

huax cala huabyex, mi lom
xa c'ulanex pensar jastal oj
ajyanic, jastal oj huaanic.
Jach ni ja hua c'uexi, mi xa
c'ulanex pensar.
23 Ja jas huaxa huabyexi
soc ja jastal huaxa c'utes aba-
jexi, pero ay to mas t'ilan que
yuj ja jahui.
24 Q'uelahuil ja joji. Mi
jas huas stz'unuhue soc mi
ni huax jach'ulaniye, mi ni
ba huas snolo ja suaelei soc
mi ni ay sranchoea pero an-
ima, ja Diosi huan nix yaa yi
ja suaelea. Iday, ja yenlei,
yalchane, ¡jauc to ma huen-
lexi!
25 ¿Huan ama xa hualahuex
que oj ajyan jitzan tiempo ja
ba luumi yuj ja chamc'ujol
xta ayexi?
26 ¡Mi ni ay sbej ja
chamc'ujola! Mi oj alban mas
ja ba luumi soc mi ni oja taa
ja jas huaxa c'ulan necesitar
yuj ja chamc'ujol xta ayexi.
27 Q'uelahuil ja yal nichim
huax ajyi ja ba huitzi. Mix
atjiye. Mix ch'alniye. Pero
mi ni ja sc'u ja rey Salomoni
mi slaja ja jastal ja yelahuil
ja yal nichim jahui conser ja
Salomoni jel tzamal juntiro ja
sc'u huas slapa ajyi.
28 Jaxa nichim ba huitzi,
ja huego yaax, jaxa jecheli
huax ch'ac c'ac', pero anima,
jel tzamal ja yelahuil huas
sc'ulan ja Diosi, ¡jauc to ma
huenlex mi oj ni sc'utesexa!
¡Pero ja huenlexi mi mero
huaxa c'uanex!
29 Mi lom xcham ac'ujolex
ja jas oja huabyexi soc ja
ja' oja huuexi. Mi jauc ja
chamc'ujol xta oj ajyaniqui.
30 Spetzanil ja jastal iti, ja'
huajel sc'ujol ja ma' mi sc'uan
ja Diosi pero ja huenlexi
ay jun aTatex huas snaa
jasunc'a huaxa c'ulanex
nesesitari.
31 Jayujil, aa bajex ja ba
sc'ab ja Diosi. Jach c'a huaxa
c'ulanex, oj ni ataex ja jastic
abajexi.

Ja majtanal tey ba satq'uinali
(Mt. 6:19-21)

32 Mi ni sbejuc oj xihuanica.
Ja huenlexi lajan soc yal
jchejex nia. Meran, ja
huenlexi jel t'usanex pero ja
hua Tatexi jel sgusto que ti xa
ayex ja ba sc'abi.
33 Chonohuic ja jastic
abajexi. Q'uebahuic yi ja
ma' mi jas yioji. Ja jas
ahuiojexi a atjuquex soc ja
yatel ja Diosi cosaque mi
oj ch'ayuc ahuujilexa. Jach
c'a huaxa c'ulanex, lajan
soc ti xa huanex snoljel ja
ba satq'uinali. Ja tihui mi
oj bob elc'ajuc soc mi ni ja
huorhuojo, mi oj sote.
34 Chican ja ba huaxa ya-
jtayexi, ti ni huajel ja hua
c'ujolexa.

T'ilan chapan oj ajyanic

35 Ja Jesusi ti och see jastal
chapan oj ajyucotic cuando
huax co jan otro vuelta ja
yeni. Ti yalaa: —Chapan xta
la ajiyex. A xta ajluc ja hua
tajexi.
36 Jach la ajyiyex jastal jun
mozo huan smajlajel oj jacuc
ja yajuali. Ja ajualali huajel
to ba jun ch'ac abal. Pero ja

huax cumxi jan ja ajualal ja
ba snaji, ti huax c'umania.
Jaxa smozoi, como huan xta
ni smajlajela, jayuj huego
huas sama ja puerta.
37 Jel lec oj ec' yujil ja mozo
jahui yuj ja cuando huax
cumxi ja yajuali, huan xta ni
smajlajela. Huax cala, pero
meran, ja ajualal jahui ti oj
xchap sbaja ba oj ya ec'uc
ja huaelal ja ba mesa, jaxa
mozo jahui ti xa culan ec' ba
mesa ba oj huauc.
38 Anima ba xchabil gallo
ma ba yoxil gallo huax jul
ja ajualali pero ta sac'an c'a
huax c'ot tajuc ja mozo jahui,
pues jel lec oj yile.
39 C'ulanic t'un pensar. Ta
ay c'a jun huinic huas snaa
jas ora oj c'otuc ja lagron ja ba
snaji, mi ni oj och suayela. Mi
ni oj yaa ja snaj ba oj elc'ajuc
yia.
40 Jach ni ja huenlexi.
Puesto xta ni ajyanica porque
cuando mi huanuquex
sc'ulajel pensar oj jaconi,
ja' ni mero ora oj jacona.
Oj ni cho cocon jan ja ba
satq'uinala.

Ja lequil mozo soc ja mal mozo
(Mt. 24:45-51)

41 Ja Pedro ti yalaa: —Ca-
jual, ja loil it ahualai ¿quechan
ama quenticon huax hua
macchiquinucticon ba, ma
spetzanil ja cristiano?
42 Ti yala ja Cajualtiqui:
—Jun ajualal, mi cualquier-
auc ja smayordomo oj yaa yi
ba sc'ab ja snaji. Ja mero
yorail ja huaeli, ja' xchol oj
yil ta huax ch'ac yii ja suaele
spetzanil ja matic tey ba yoj
naitzi. Ja mayordomo jahui
jel huax c'uaji soc jel toj ja
spensari.
43 Ta jach c'a huan sc'ulajel
tola vida, cuando xul ja ya-
juali, jel lec oj iljuc juntiro.
44 Seguro oj ni aajuc ba
sc'ab ja jas yioj ja ajualali.
45 Pero ta ay c'a jun mozo
huan c'ax yala: Ja cajuali mi
baq'uin oj cumxuc, ta xchi
c'a ba sc'ujoli, ti c'a huax och
smac' ja smoj mozoili soc ja
criada jumasa, huas smojan
ja yacbum jumasa, huas smo-
jan huael, huas smojan yuu-
jel trago,
46 Mi ni c'a t'un huas sc'ulan
pensar jas ora oj jac ja yajuali,
pero huaj to yile, ti xa ay ja
yajuali, jel tzatz oj yii ja cas-
tigo. Ti oj nutzjuc soc ja smoj
caprichudoili.
47 Jaxa mozo jau ja ma'
huas snaa jasunc'a huas
sc'ana ja yajuali pero mi
snutzu sbaj soc mi ni huas
sc'uana, jel oj mac'juc juntiro.
48 Pero ta ay c'a jun mozo
mi snaa jasunc'a huas sc'ana
ja yajuali, eso sí, huas sc'ulan
ja jas mi lecuqui, oj ni aajuc yi
castigo, pero punto. Chican
ja ma' ac'ubal ba sc'ab jitzan
ja ateli, yuj ni huax c'uaji
que toj oj ajyuc soca. Y mi
quechanuc ja janec' alubal
yabi. Huan ni sc'ulan mas ja
atel ta huax yila ay to sc'ana.
Jach ni mero huas sc'ana ja
ajualali. Ja ma' huax yab lec
ja jas huax yala ja ajualali y
huan ni sc'ulana, huan nix
naaxi que mi quechanuc oj

sc'uluc ja janec' huax alji
yabi. Oj to sc'ul mas.

Yuj ja Jesusi, jayuj coraja huax yila sbaje ja cristiano
(Mt. 10:34-36)

49 Ja Jesusi ti yalaa: —Yuj ja
jacyon ja quen ja ba mundo,
jayuj oj ch'ac q'ue ja suocol
ja cristiano. Pero ja huocol
jahui, mi pierouc anima ca-
jan xta c'ac' oj ajyanic.
50 Pero jach ni ja quen
chomajquili. T'ilan oj q'ue
lec ja juocoli. Cuando huax
jac jc'ujoli, huax syatz'a sbaj
ja caltzili, lajan soc ec' ta cuj.
51 ¿Huan ama xa hualahuex
ta jacyon ja ba mundo ba
laman oj ajyuc ja cristiano?
Meran huax cala huabyex,
miyuc. Yuj ja jacyoni, jayuj oj
yil sbaje condra ja cristiano.
52 Ja huego ba jun naitz, ta
ay c'a joe suinquil, coraja oj
yil sbaje. Ja jun c'olei, ox-
huane, jaxa otro jun c'olei,
chahuane.
53 Ja tatali condra oj yil
ja yunini, jaxa uninali oj yil
condra ja stati. Jachuc jun
nanal, condra oj yil ja yali,
jaxa aq'uix jahui, condra oj
yil ja snani. Jachuc ja alibali,
condra oj yil ja yalibi, jaxa
ma' ochel alibajeli, condra oj
cho yil ja yalibi.

*Ja señ*a *ja tiempo jastal oj to ec'uqui*
(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

54 Yajni ch'ac yal jachuc
ja Jesusi, ti och see yi ja
cristiano jumasa: —Cuando
mi stiempo jauqui, huaxa
huilahuex lechechi xta huax
q'ue ja asoni: Es, ja yaani oj
jac ja jai, la chiyex, y huan
nix yaa merana.
55 Cuando huax jac ja iq'ui:
Ja yaani mi xa oj to yaa ja jai.
Jamxi ta can ja satq'uinal, la
chiyex. Jach ni meran huas
sc'ulan ja ic'a.
56 ¡Toj chab lado ayex!
Eso sí, vivoex soc ja señ*a* ja
satq'uinali soc ja ba luumi,
pero jastal oj to ec'uc ja
tiempo oj jaconi, jel tontoex
juntiro. Iday, ay lec señ*a* pero
mi huax jac ac'ujolex.

C'ulan fuerza oja tojbes abaj soc ja hua condra
(Mt. 5:25-26)

57 ¿Pero jas mi xa c'ulanex
lec pensar ja ba toji?
58 Cuando ay jun acon-
draex, jaxa yeni oj squichex
och ja ba sti sat ja ma' ay
yatel, mas lec cuando ti to
ayex ja ba beji, lea modo
jastal oja c'umuquex. Mi c'a
xa lea modo jastal oja c'umuc,
oj ni yia och ja ba sti sat ja
jueza, jaxa juezi oj yaa ba
sc'ab ja comandante, jaxa
comandante oj sluta preso.
59 Huax cala, pero meran,
ja tihui mi ni oj elana masan
to xch'ac atup spetzanil ja
hua muli.

Ta mi c'a xa tucbes ja hua pensarexi, oj ni chamanica

13

1 Ja mismo tiempo jau
huan to seejel ja Jesusi, ti jac
chaboxe huinica. Jac yale
yab ja Jesusi ja jastal huajye
chaboxe huinic sbaj Galilea.
Huane bi smiljel chante ba
oj yaahue yi ja smajtan ja

Diosi jaxa mismo ora jahui,
ja yenle chomajquili, cho
miljiye, pero ja' yaa orden ja
Pilato ba oj miljuque.
2 Ti yala ja Jesusi: —¿Yuj
ama huaxa hualahuex que jel
ja smulei, jayuj chamye? ¿Yuj
ama mi ni june ja galileño oj
slaj ja smul ja yenle ba?
3 Pero huax cala que miyuc.
Jach ni ja huenlex choma-
jquili. Oj ni chamanic ta
mi c'a xa tucbes ja hua pen-
sarexi.
4 Jaxa dieciocho huinic
jau chamye ba Siloé cuando
t'enjiye yuj ja chaanil naitz
jahui, ¿yuj ama jel ja smule
ba? Ja ba spetzanil ja
suinquil ja Jerusaleni, ¿yuj
ama quechan ja yenle ay
smule ba?
5 Pero huax cala que miyuc.
Jach ni ja huenlex choma-
jquili. Oj ni chamanic ta
mi c'a xa tucbes ja hua pen-
sarexi.

Ja steil higo ba mey sati

6 Ti cho yala otro jun loila:
—Ay jun huinic ay stz'ununej
jun ibe higo ja ba yalaji. Huaj
yil ta ay xa sat pero mi jas
staa.
7 Entonces ti yal yab ja
huinic ja ma' huas stalna ja
alaj jahui: Q'uelahuile, ay xa
oxe jabil huax jac quil ta ay
sat ja higo iti pero mi ni jun
jabil huax taa ja sati. Mas
lec, c'utzu xa ele. Lom huan
smacjel luum ja ili, xchi.
8 Ti yala ja ma' huas stalna
ja alaji: Cajual, aa can
siquiera ja jabil iti. Oj boy ja
luum ja yibeli soc oj cho jc'ul
abonar.
9 Ta huan c'ax yaa sati, lec,
pero ta mi c'a, ti xa xa c'utzu
ela, xchi ja talna-alaji. Jach
yala jastal it ja Jesusi.

*Aaji tojbuc jun ixuc
c'ochan huax bejyi ajyi*

10 Jun sc'ac'uil sijlele ja ju-
dio jumasa, ja Jesusi ti huan
seejel ja ba yiglesiaei.
11 Ja tihui tey jun ixuca. Ay
xa dieciocho jabil malo ay. Ja
chamel yioji ac'ubal yi yuj ja
pucuji. C'ochan xa juntiro
huax bejyi. Mi xa ni modo
huax bob xijpuc sbaja.
12 Cuando yila ja Jesusi, ti
spaya jana. Ti yalaa: —Nana,
ja yaani oj xa tojban soc ja
chamel ahuioji.
13 Ti ya cajan ja sc'ab ja
Jesús ja ba scuerpo ja ixuc
jahui, jaxa mismo ora jahui,
huego huego xijpun sbaj.
Ti och sc'an yi stz'acatal ja
Diosa.
14 Pero ja sepeil ja iglesia
jahui q'ue juntiro ja scoraja
yuj ja ja' ni ja sc'ac'uil jijlel
aaji tojbuc ja ixuc jahui. Ja
jepe ba iglesia ti yal yab ja
cristiano: —Huaque c'ac'u ay
ja ba oj atjucotiqui. Ja' la ja-
cyex ja c'ac'u jumasa jahui ba
oj aaji tojbaniqui, mi jauc ja
ba sc'ac'uil ja jijleltiqui, xchi.
15 Ti sac'a jan ja Cajual-
tiqui: —¡Toj chab cara ayex!
Q'uelahuil ja huenlexi. Ta
mochan c'a te' ja hua hua-
caxex ma ja hua burroexi, an-
ima jauc ja sc'ac'uil ja jijleli,
¿mi ma oja sijpuquex ba oj
huaj yu ja' ba?
16 ¡Jauc to ma ja ixuc iti,
ja' ni ja yintil ja Abraham

tac! Ja yeni ay xa dieciocho jabil mochante yuj ja Satanasi. ¿Mi ma sbejuc ni oj c'ulaxuc librar ba, anima jauc ja sc'ac'uil ja jijleli?

17 Cuando ch'ac yal jachuc ja Jesusi, spetzanil ja scondra jumasa jel q'uixhuiye juntiro. Pero ja otro cristiano jumasa, jel gusto yabye ja jas yilahue jel tzamal huan sc'ulajel ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja sbac mostaza (Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

18 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj cala huabyex jastal huax pojxiye ja ma' ac'ubal mandar yuj ja Diosi.

19 Lajan soc jun yal sbac' mostaza. Ja mostaza jahui tey ba yalaj jun huinic. Jaxa huiniqui, huaj to yile, pojxi ta lec ja jun yal sbac' jahui. Hasta ja yalchani bob sc'uluc ja soj ja ba pimi.

Ja loil sbaj ja slevadurail ja pani
(Mt. 13:33)

20 Ja matic ac'ubal mandar yuj ja Diosi lajan soc ja levadura.

21 Lajan soc ja slevadurail ja pani. Q'uelahuil jun ixuc. Huax yiaj ja levadura jahui, ti huas soco soc oxe medida harina. Huan tox huaj yile, q'ui ta lec ja pani.

Ochanic ja puerta ba ch'ini (Mt. 7:13-14, 21-23)

22 Ja Jesusi cuando huan huajel ja ba Jerusaleni, ti huax ec' ja ba chonab jumasa soc ja ba yal hacienda jumasa. Ti huax ec' see yi ja cristiano.

23 Pero jun c'ac'u ti jobji yi ja Jesusi: —Cajual, ¿t'usan it ama ja ma' oj aaji el libre soc ja smule yuj ja Dios ba? Ti yala ja Jesusi:

24 —C'ulanic fuerza ba oj ochanic ja puerta ba ch'ini. Huax cala huabyex, jitzan ja ma' oj sc'an oj ochuquei pero mi oj bob yujile,

25 Porque ja suinquil ja naitzi oj q'ueuc. Oj q'ue slut ja puerta. Jaxa huenlex ti ayex ba fuera: Cajual, jama quiticon ja puerta ba, oj chianic. Jaxa suinquil ja naitzi ti oj yala huabyexa: Mix naa ba jaquelex ja huenlexi.

26 Jaxa huenlexi ti oja hualexa: ¿Mi ma xa naa ba? Pe huaelotic ni lajan tac. Ja huana seejel ja ba yoj plaza, ti ni ayticon ja quenticon tac.

27 Jaxa yeni ti oj yala huabyexa: Huax cala huabyex, mix naa ba jaquelex ja huenlexi, oj yutex. ¡Elanic ja ba jtz'eel ja huenlexi porque puro malo jas ac'ulanexi! oj yutex.

28 Ja tihui oj oc'anic lec. Cuando huaxa huilahuex sat ja Abrahami soc ja Isaqui soc ja Jacobi soc spetzanil ja aluman-Dios jumasa, como ja yenlei ti aye ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi, jaxa huenlexi, ti ayex ba fuera, ti oja c'uxex lec ja hua huejexi.

29 Ja cristiano tey ba huas sc'ulan mandar ja Diosi oj ch'ac stzom sbaje

ja ba xchanil xchiquin ja
satq'uinali ba oj huauque ja
ba mesa ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi.
30 Jaxa c'ac'u jahui ja ma'
lajan soc mi cristianouc ilji
yuj ja smoj cristianoili, pero
ja' xa soc ja Diosi jel nihuan
oj iljuc. Jaxa ma' jel nihuan
huax ilji ja ili, pero ja ora
jahui jel ch'in oj iljuc, xchi ja
Jesusi.

Ja Jesusi oc' yuj ja suinquil ja Jerusaleni
(Mt. 23:37-39)

31 Ja mismo ora jahui ti
huaj chaboxe fariseo. Huaj
yale yab ja Jesusi: —Mas
lec elan ja ili porque ja tan
rey Herodesi huax yala oj bi
smila.
32 Ti yala ja Jesusi: —A, ja
huinic jahui quechan jel vivo
soc ja smaloili. Cax alahuic
yabi que ja yaan c'ac'ui soc
ja jecheli oj ca el libre ja cris-
tiano ja ma' huan ixtalajel yuj
ja pucuji. Oj ni ca tojbuc ja
ma' malo ayi. Man to chabej
oj ch'acuc ja cateli, utajic.
33 Ti ni huajumon ja ba
Jerusalena. Oj to bejyucon
ja yaani soc ja jecheli soc
ja chabeji. T'ilan ni oj
huajcona porque mi ni jun
aluman-Dios chamel ja ba
otro lugari, quechan ti ba
Jerusaleni. Cax alahuic yab
jastal it ja Herodesi, xchi ja
Jesusi.
34 Yajni ch'ac yal jachuc
ja Jesusi, ti och yala: —A
jerusaleño, suinquil ja
Jerusaleni, huaxa milahuex
ja aluman-Diosi. Soc ton
huaxa milahuex ja matic
huax jecji ahuilex. Mi naben
jaye vuelta huax c'ana oj
tzomex can jastal ja gallina
huas stzomo ja yuntiquili ti
huax yaa ba yibel ja suech'i,
pero mi ni modo huaxa
c'anahuexa.
35 ¡Ay pobre ja huenlexi! Oj
xa can lutan ja hua najexi.
Huax cala huabyex quechan
xta huaxa huilahuonex ja
huego. Eso sí, oj to ahuilonex
pero ja ora jahui, stz'acatal
ja ma' huax jac yuj ja sbiil ja
Cajualtiqui, oj chianic.

Aaji tojbuc jun huinic sitz'el ja yoc sc'abi

14

1 Jun sc'ac'uil ja sijlel ja
judio jumasa ja Jesusi ti locji
huael yuj june ja fariseo
ja ma' ay yatel. Ti huaj ja
ba snaji. Tey chaboxe ja
smoj fariseoil ja ma' locuanel
huaeli, jaxa yenlei huane
smajlajel ta ay jas oj el sti ja
Jesusi.
2 Cho tey jun huinic ba mo-
jan ja stz'eel ja Jesusi jaxa
huinic jahui, sitz'el sni sat.
3 Ja Jesusi ti sobo yi ja ma'
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi soc ja fariseo jumasa:
—¿Lec ama ta huax caatic to-
jbuc ja ma' ay xchamel ja
sc'ac'uil ja jijleli? xchi.
4 Jaxa yenlei mi ni jun
palabra ma' c'umani yujilea.
Jaxa Jesusi ti syama ja ma'
malo ayi, ti ya tojbuca, ti yal
yaba: —Cax xa, x'utji ja ma'
malo ay ajyi.

5 Ti yal yab ja fariseo
jumasa soc ja matic huas
sea ja smandar ja Moisesi:
—Q'uelahuil ja huenlexi, ta
huan c'ax moc' q'ueen ja hua
burroexi ma ja huacaxexi,
¿mi ma oj ni hua eluquex
huego ba, anima jauc ja
sc'ac'uil ja jijleli? xchi ja
Jesusi.
6 Jaxa yenlei mi ni jun pal-
abra ma' sama stii.

Ja matic locji ba jun ch'ac abali

7 Jaxa tuc jumasa, ja ma'
locobal ni, yajni huax ochye
c'ote, huan ita sq'uelahue
ja silla ba mojan stz'eel ja
suinquil ja naitzi. Ja Jesusi
cuando yila jastal ja smodoei,
ti och yal jun loila:
8 —Ta ay c'a ma' huas slo-
cohuex ba jun ch'ac abal,
mas lec mi la ochyex culan
ja ba lugar tzaubali porque
mi xa naa ta ay ma' oj jacuc
jaxa yenlei mas t'ilan ti oj
ochuque culan ja tihui que
soc ja hueni.
9 Entonces oj jacuc ja suin-
quil ja naitzi, oj yala huabi:
¿Mi ma oj bob huajan culan ja
ti c'ote porque ay ma' oj och
culan ja ili? oj yuta. Jaxa
hueni, ti oj elana pero jel oj
q'uixhuan, ti oj huajan ja ba
jun xchiquin naitz.
10 Mas lec, cuando huala
locjiyexi, culananic ja ba
stz'eel ja ma' mey xcholi. Ti
oj jacuc ja suinquil ja naitzi:
Jaxa huen tatjun, ¿jas huaxa
lea c'ot ja tihui? Ja hueni sbej
ni ti oj jacan il ja huena, oj
yuta. Ti oj yila ja cristiano
que tzaubal ja hua lugari.
11 Porque ja ma' jel huas
stoyo sbaje oj aaji q'uixhuuc,
jaxa ma' mi huanuc sleejel
ba oj toyjuqui, mas toyobal oj
huajuc.
12 Cuando ch'ac yal jachuc
ja Jesusi, ti yal yab ja ma'
locuani: —Ja hueni, cuando
huaxa c'ulan jun q'uin y
huaxa huaa huaelal, mi lom
xa loco ja hua huamigo ju-
masa, mi ni ja hua huermano
jumasa, mi ni ja hua najtil
hermano, mi ni ja hua vecino
jumasa ja ma' jel ja staq'uini.
Porque ja yenlei ay modo oj
cho sloca. Ta jach c'a, lajan
soc huan nix ya paxuc ahui
sloc'ola.
13 Mas lec, cuando huaxa
c'ulan jun huaelali, loco ja po-
bre jumasa soc ja impedido
jumasa soc ja renco jumasa
soc ja ma' tupel ja sati.
14 Ti oja huil que jel gusto oj
canuc ahualtzili, porque mi
oj bob cho yaa hui ja yen-
lei. Jaxa ora oj ya sac-huuc
ja Dios ja ma' jel toj ayi, ti
oj aajuc ahui ja stz'acol ja jas
huaxa huaa.

*Jun huinic sc'ulan jun ni-
huan huaelal*

15 Ja ch'ac yal ja jastal it ja
Jesusi, ti yala june ja ma' ti
culan ja ba mesa: —¡Lec xta
yuj ja ma' oj locjuc huael ja ba
huas sc'ulan mandar ja Diosi!
16 Ja Jesusi ti yalaa: —Ay
jun huinic sc'ulan jun nihuan
huaelal y jel jitzan ja matic
slocoi.
17 Jaxa cuando lec xa ay ja
huaelali, ti seca ja smozo ba

oj ch'ac spay jan ja ma' sloconeji: Laic xa. Ja huaelali lec xa ay, xchi ja mozoi.

18 Iday, spetzanile ch'ac yale que mi oj bob jacuque. Ja ba mero bajtan huaji: Huan tox ch'ac jman jun pedazo jluum. Ja' t'ilan oj huaj quile, jayuj c'ulanon perdonar, xchi.

19 Jaxa otro juni ti cho yalaa: Q'uelahuile, jmanunej to joe teele juacax. Huax c'ana oj c'ul probar. C'ulanon perdonar, xchi.

20 Ti cho yala ja otro juni: Ajc'ach to ch'ac nupanucon, jayuj mi oj bob huajcon, xchi.

21 Jaxa mozo ti cumxia. Huaj yal yab ja yajuali. Ti jel q'ue ja scoraja ja suinquil ja naitzi. Ti alji yab ja mozo: Cax ja ba plazai soc ja ba calle jumasa ja ba yoj chonabi. Iaj jan ja pobre jumasa soc ja impedido jumasa soc ja renco jumasa soc ja matic tupel ja sati, xyutaj ja smozo. Jaxa mozo ti huaja.

22 Cuando cumxi jani, ti yalaa: Cajual, jc'ulan ja jas ahualai pero ay to ni lugara, xchi.

23 Ti yala ja ajualali: Pues cho cax ja ba beji. Ta ay c'a ma' huaxa taa tec'an ja ba sti ja beji, chican ma' huaxa taa, iaj jan t'ilan ba oj but'uc ja jnaji.

24 Huax cala, pero meran, ja ma' mero jloconeji mi ni oj yabye yajbal ja huaela, xchi ja ajualali. Jach ni sbej ja loil it ja jastal yala ja Jesusi.

Jel huocol oj bob caa jbajtic ja ba sc'ab ja Cristo

25 Ja Jesusi ti huan huajel soc jun nole lec ja cristiano ja ba Jerusaleni. Ti sutu sbaja. Ti yalaa:

26 —Ta ay c'a ma' huas sc'ana jac jmoc ja queni pero ta mas c'a jel yaj huax yab ja snan stati, ma ja xcheumi, ma ja yuntiquili, ma ja yermano, ma ja yermana yuj ja queni, entonces mi sbejuc huax och jnebumanil. Jachuc ja ma' huajel sc'ujol huas syajta sbaj ja yen mismo, mi ni sbejuc huax och jnebumanila.

27 Ta ay c'a ma' huas sc'ana oj jac jmoc, pero ta mi c'a huas sc'ulan ahuantar ja huocoli, mi lom xa huala ta jnebuman ja yeni. Ja ma' jnebuman ni ja queni, oj sc'ul ahuantar ja huocoli, anima huax aaji locan ja ba cruzi.

28 Q'uelahuil ja huenlexi, ta huaxa c'ana oja c'uluquex jun nihuan naitz, bajtan oja c'uluquex pensar ta oja taex ja taq'uini ba oj ch'ac ac'uluquexi.

29 Mi c'a, c'ot ora quechan huax hua chotanex cani, jaxa s'olomi mi oja taex. Jaxa ma' huax yila ti oj och stzeuquexa:

30 Ja huinic iti och suas sbaj soc ja snaji pero mi bob yuj, oj chiuque.

31 Q'uelahuil, ta ay chab rey jel coraja huax yila sbaje, nechan xta aye, oj q'ueuc ja guerra. Pero ja juni, quechan diez mil soldado yioj, jaxa juni, ay yioj veinte mil. Ja ma' quechan diez mil yioji, mi sc'ana ya q'ueuc ja pleito.

Bajtan oj sc'ul pensar que mi
oj bob yuj.
32 Cuando najat to ay ja otro
reyi, oj sec ja secabanumi.
Oj huaj slee modo jastal oj
canuque gusto.
33 Jachuc ja huenlexi. Ta
mi c'a pensado ayuquex lec
ba oja huaex can spetzanil ja
jas ahuiojexi, mi ni oj bob oj
ochanic jnebumanila.

Ja atz'am huax jomi
(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

34 Ja ma' huas sc'ana oj
och jnebumanil, jel ni leca.
Porque q'uelahuil ja atz'ami,
mi ni oja hual que mi lecuca.
Pero oj cho cala huabyex,
moca lajex ja atz'am it huax
pooxi, mi xa nix maconi ja
mas tzaani,
35 Mi ni ba abono. Sbaj xa
ni xch'ayela. Ja' ni mero smoj
ja ma' yaahuon ta cani. Mi xa
ni jun yatel cujila.

Ja ch'ayel cheji
(Mt. 18:10-14)

15

1 Spetzanil ja colector jau ja
ma' huas stzomo ja taq'uini
soc ja otro mulanum jumasa
ti jacye ja ba stz'eel ja Jesusi
ba oj smaclaye ja jas huax
yala.
2 Ja yajni yilahue ja fariseo
jumasa soc ja matic huas
sea ja smandar ja Moisesi
ti och bulbunuquea: —Ja
tan huinic iti lajan huas staa
sbaj soc ja mulanum jumasa.
¡Jun ta sec' huax huaaye tac!
xchiye xta.
3 Jaxa Jesusi ti och yal jun
loila:
4 —Q'uelahuil junuc ja
huenlexi. Ta ay c'a ma' yioj
cien chej, ta huan c'ax ch'ay
junuc ja cien jahui, entonces
ti oj yaa can ba huitz ja
noventa nueve, ti oj cumxuc
ba oj slee ja jun yal chej jau
ch'ay cani man oj stae.
5 Cuando huas staai, ti oj
ya cajan ja ba stejlubi. Jel xa
gusto oj cumxuc ja ba snaji.
6 Jaxa cuando huax c'ot
ja ba snaji, ti oj stzom ja
yamigo jumasa soc ja svecino
jumasa. Ti oj yal yabyea: La
xa jc'ultic jun q'uin porque
jtaa ja yal chej ch'ayeli.
7 Meran huax cala
huabyex, ta huan c'a suchi
ja sc'ujol ja june ja ma' ay
smuli, jel oj yaa gusto ja ba
satq'uinali. Pero ja noventa
nueve jau huas stoyo sbaj
que jel toji, mi sc'ana suchuc
ja sc'ujolei, mi ni t'usan
huax yaahue gusto ja ba
satq'uinali.

Ja taq'uin ch'ayi

8 Jach ni jun ixuc ta ay c'a
yioj lajune peso taq'uin, ta
huan c'ax ch'ay yuj jun peso
ja staq'uin jahui, oj ni xch'ix
ec' ja staj ja ba yoj snaji. Ti oj
och smes ja snaji. Oj slee lec
masan oj stae.
9 Yajni huas staai, ti oj sloc
jan ja yamiga jumasa soc ja
svecina jumasa. Ti oj yala:
La xa c'ultic jun q'uin porque
jtaa ja cala taq'uin ch'ayeli.
10 Jayuj huax cala huabyex,
jel gusto huax yab ja yangel ja
Diosi ta ay c'a jun mulanum
huas suchi ja sc'ujoli.

Ja uninal ja ma' xch'aya sbaji

11 Ja Jesusi ti cho yala otro
jun loila: —Jun huinic ay yioj
chab yunin.
12 Ja ijtz'inali ti yal yab ja
stati: Tatey, aa qui ja jdote it
oj ni ahuaa quii, xchi. Ti pilji
yile ja sdoteei.
13 Jaxa ec' t'usan ja c'ac'u,
ja ijtz'inal jahui ti ch'ac stzom
spetzanil ja sastic sbaji. Ti
huaja. Ti huaj ba jun lugar
najat lec, jaxa tihui, ti ch'ac
xch'ac el lom q'uiq'uinal ja
staq'uini. Xch'ayelal ni huaj
juntiroa.
14 Yajni ch'ac ta yixtalauc
el spetzanil ja staq'uini, ti co
jun nihuan huain ja ba lugar
jahui. Iday, jaxa yeni mi xa ni
jun centavo yioja.
15 Ti huaj sc'ap sbaj yi jun
huinic ja ba lugar jahui. Ti
jecji ba jun srancho ba oj
stalna chitam.
16 Pero mi ni huax aaji
huauca. Ja huax yaa yi ja
suael ja chitami, lajan soc oj
cho sc'ux ja yeni.
17 Ti och sc'ul pensara: Ja
ba srancho ja jtati mi naben
jaye atjum huan ateli pero ay
lec suaele. Huax can sobra ja
suaele ja huax huaayei, jaxa
queni huanon chamel huain
ja ili, xchi.
18 ¡Oj xa ma cumxucon soc
ja jtati! Oj cal yab jachuc:
Tatey, jlea ta jmul soc ja ma'
tey ba satq'uinali soc ja huen
chomajquili, oj ma cute.
19 Anima mi xa xa
huilahuon jastal ahuunin,
siquiera oja huilon jastal
junuc ja hua huatjumi, oj ma
chicon c'ote.
20 Ja ijtz'inal jahui ti xa huaj
ja ba snaj ja stati. Cuando na-
jat to ayi, ti ilji yuj ja stati, jaxa
stati jel lástima yila ja jastal xa
ayi. Ti huaj staa ajnela. Ti
stela leca. Yujtz'an.
21 Ti yal yab ja stati: Tatey,
jlea ta jmul soc ja ma' tey
ba satq'uinali soc jachuc ja
hueni. Ja yaani mi xa ni sbe-
juc oja huilon ja jastal huaxa
huilahuon ajyi. Lajan soc mi
xa ni ahuuninucona.
22 Pero ja tatali ti yal yab ja
smozo: Iajic jan ja jc'u ja ba
mas tzamali. Aahuic slap ja
cunini. Aahuic yi jun anillo
ba oj ya och ja ba sc'abi, cho
aahuic yi jun xanab.
23 Cax yamahuic ja becerro
jau ba mas cojleli, ti xa mi-
lahuexa. Oj c'uxtic. Oj c'ultic
jun q'uin.
24 Porque ja cunin iti la-
jan soc cham ta ajyi pero
ja huego, lajan soc sacui ta.
Ch'ayel xa ni ay ajyia pero ja
huego, jac ta yaa sbaj quitic,
xchi ja tatali. Ti och ya
q'ueuque ja q'uina.
25 Jaxa banquilali ti huajel
ba huitz ja ora jahui. Yajni
cumxi, ja mojan xa yioj ja
snaji, ti yab que jel ja q'uin ja
ba snaji soc ay chaanel.
26 Ti spaya jan june ja
mozo. Ti sobo yi jasyuj jel ja
q'uini.
27 Ti yala ja mozo: Ja' jul
ta hua huijtz'ini. Jel lec ay ja
juli. Mi ni ay spaltaila jayuj
ja yila ja hua tati, yala que
oj milticon ja becerro it jel
cojleli, xchi ja mozo.

28 Jaxa banquilali jel q'ue
juntiro ja scoraja. Mi ni t'un
yala oj ochuca. Yajni yila ja
stat que mix yala oj ochuc, ti
huaj yal yab que oj ochuc ja
ba yoj q'uini.
29 Ti yala ja banquilali:
Tatey, naa t'unuc jaye jabil
huanon atel amoc. Mi ni jun
vuelta ba mix c'uan ja hua
huabali. Pero iday, mi ni
siquiera jun yal chibo huaxa
huaa qui ba oj c'ul q'uin soc
ja camigo jumasa.
30 Iday, jaxa huego yuj ja
jul ta tan ahuunin it ja ma'
quechan ixuc huajel sc'ujoli -
soc ni ixuc ch'ac xch'ac el lom
ja hua taq'uin it ja huaa yii,
iday, ¡jaxa huen huana smiljel
ja becerro mas cojleli!
31 Ti yala ja stati: Q'uelahuil
cunin, ja hueni tola vida ti ni
aya jmoca. Spetzanil ja jas
quioji naca baj ni ja huenaa.
32 Pero ja huego sbej ni
oj caatic sq'uinil ja hua hui-
jtz'ina. Oj ni ajyucotic soc
gustoa porque ja hua hui-
jtz'ini lajan soc cham ta ajyi
pero ja huego lajan soc sacui
ta. Ch'ayel xa ni ay ajyia, pero
ja huego jac ta yaa sbaj quitic,
xchi ja tatali. Spetzanil ja loil
iti, jach yala ja Jesusi.

Ja mayordomo ja ma' slola ja yajuali

16

1 Ja Jesusi ti cho yal yab
ja snebuman jumasa: —Ay
jun ajualal jel rico soc ay
jun smayordomo. Jaxa
mayordomo jahui ti huaj
chonjuc yabalil ja jastal lom
q'uiq'uinal huan xch'acjel ja
staq'uin ja yajuali.
2 Jaxa ajualali ti seca spay-
jela: Ay jas huanon yabjel ja
huabalil, jayuj ja huego mi xa
oj to caa ja hua huateli pero
c'ulan qui entregar spetzanil
ja juun jas tey ba hua c'abi,
x'utji.
3 Jaxa mayordomo jahui ti
och juntiro ja spensari: ¿Ja-
sunc'a oj c'uluc ja yaani? Ja
cajuali oj xa ya el qui ja catel
tac, y mey quip oj atjucon soc
ja luumi. Oj cho q'uixhuucon
ja oj c'an ec' limosna.
4 Pero jnaa ta jas modo oj
c'uluc. Oj lee ja camigo ju-
masa, ja ma' oj snolon ja ba
snaj cuando x'aaji elcon ja
mayordomoili.
5 Ti ch'ac sec spayjel spet-
zanil ja ma' ay sel yuj ja ya-
juali. Jaxa ma' bajtan jaqui, ti
sobo yia: ¿Janec' ja hua jel soc
ja cajuali? xchi.
6 Jaxa yeni ti yalaa: Pues
ay jel soc cien barril aceite.
Ti yala ja mayordomo jahui:
Iaj ja juun iti. Quechan xta
cincuenta a och juun huego,
xyutaj.
7 Ti cho jul ja otro juni:
Jaxa hueni, ¿janec' ja hua
jeli? Ti yala ja yeni: Pues
ay quioj cien medida trigo,
xchi. Ti yala ja mayordomoa:
Iaj ja juun iti. Quechan xta
ochenta a och juun, xyutaj.
8 Jaxa ajualali cuando yab
jas huan sc'ulajel ja mayor-
domo jahui, ti yalaa: ¡A, ja
tan huinic jahui jel vivo soc ja
smaloil ja jas huan sc'ulajeli,
xchi. Ti yala ja Jesusi: Meran

nia. Jach ni ja ma' tey ba
mundo tac. Jel snaa huas
sc'ulan ja trato soc ja smoj ju-
masa. Mas jel vivoe ja yenle
soc ja ma' spila ta sbaj ja ba
q'uiq'uinali.
9 Oj cala huabyex jasunc'a
mas lec oja c'uluquexi. Ja
huego ti ayex ja ba yoj
maloili jaxa taq'uin tey ba
hua c'abexi, mas lec, lean ja
hua huamigoex soc ja jahui.
Porque oj c'otuc ja c'ac'u
ja mi jas ahuiojexi pero ta
jach c'a ac'ulanex, ay ma' oj
sc'uluquex recibir ja ba snaji,
ja' ni ja snaj ja ma' ti culan
ja ba satq'uinali, jaxa naitz
jahui mi ni nunca oj ch'acuc.
10 Ja ma' toj ay soc ja t'usan
yioji, toj ni oj cho ajyuc soc
ja ta jitzan c'a yioji. Jaxa ma'
mi tojuc ay soc ja t'usan yioji,
¡jauc to ma ta aay c'a yioji, mi
ni t'usan oj ajyuc soc toja!
11 Ja jas ay ba mundo, chi-
can ja jas tey ba hua c'abexi,
ta mi c'a toj ayuquex soc
ja jahui, ¡jauc to ma oj aa-
juc ahuilex ja ricoil ba mi ni
nunca huax ch'aqui!
12 Ta huan c'a xa huixta-
laan yi ja scosa ja hua moji,
jaxa mero ja hua baj ja huen,
mi ni nunca jas oja huil sata.
13 Mi ni jun mozo oj bob
yatelta chab ajualal. Ta jach
c'a huas sc'ulan, coraja oj yil
ja jun yajuali, jaxa juni, yaj
oj yabi. Ja' oj yaa sc'ujol
ja juni, jaxa otro juni mi ni
t'un oj squitz'a. Ja Diosi, ma
ja taq'uini, jayuj tzaa ba oja
huaa c'ujoli, xchi ja Jesusi.
14 Jaxa jas huan yaljel ja Je-
susi, ti huan yabjel ja fariseo
jumasa. Ja yenlei, como ja'
huajel sc'ujole ja taq'uini, ti
huas spechtianea.
15 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi quechan huaxa jea
bajex que jel lequex ja ba sat
ja cristiano pero ja Diosi huas
snaa jastal ay ja hua c'ujolexi.
Ja cristiano ja jas jel nihuan
huax yilahue ja ili pero ja
Diosi jel tuu huax yabi.

Ja smandar ja Moisesi soc ja jastal huas sc'ulan mandar ja Diosi

16 Cuando mi tox q'ue stul
oj yaa bautismo ja Juani, ti
xa ni ay ja smandar ja Moi-
sesi soc ja jas stz'ijbaye can
ja aluman-Dios jumasa. Jayuj
yajni q'ue yaa bautismo ja
Juani, ti xa och loiltaxuc ec'
ja jastal huas sc'ulan mandar
ja Diosi. Jaxa spetzanil ja
mulanum jumasa huan xta
sbatalaan sbaje siquiera ba oj
ochuque ja ba huas sc'ulan
mandar ja Diosi.
17 Anima huax ch'ac ja
satq'uinali soc ja luumi pero
ja smandar ja Diosi, t'ilan ni
oj c'ot smeranila.

Ja ma' huas sipa can ja xcheumi
(Mt. 19:1-12; Mr. 10:1-12)

18 Ta ay c'a jun huinic huas
sipa can ja xcheumi, huax nu-
pani soc otro ixuc, huan ni
staa smula. Jaxa ma' cho nu-
pani soc ja ixuc ma' jipji cani,
jach ni ja yeni, huan ni staa
smula.

Ja huinic rico soc ja Lázaro

19 Ja Jesusi ti cho ya q'ue
otro loila: —Ay jun huinic
rico. Ja sc'u huas slapa puro

pino. Jel tzamal juntiro. Cada
c'ac'u huax yaa jun nihuan
huaelal, jaxa ba huax huaa ja
cristiano, tojbel lec.
20 Cho ay jun huinic
limosnero, Lázaro sbiil. Ja
yeni ti moch'an ec' ja ba
spuerta ja rico jahui, jaxa
scuerpo puro xta llaga.
21 Ti huax jac ja tz'ii. Huax
jac lecjuc yi ja llaga yioji.
Huas sc'ana oj huaj stul ja
stz'ubil ja suael huax moc' ja
ba yib smesa ja rico.
22 Jun c'ac'u cham ja pobre
huinic jahui. Jaxa angeli ti
jac yiea ba ti oj ajyuc soc ja
Abrahami ja ba lugar jau jel
tzamali. Jaxa rico jau choma-
jquili, mi ec' mas c'ac'u, ti xta
cho chama. Ti huaj mucjuc
cana.
23 Jaxa ti xa ay ba slugaril ja
chamhuinic jumasa, huan lec
huocol. Ti sq'uela q'uea. Ti
yila ja Abrahami soc ja Lázaro
pero najat aye lec.
24 Ti ahuani tzatz leca: Tat
Abraham, talna jyaujulal.
Jeca qui ja Lázaro siquiera
oj yaa qui jun bechuc ja jai.
¡Taquin xa juntiro yoj jnuc'
tac! Jel huanon yiijel huocol
ja ba yoj tan c'ac' iti, xchi ja
rico huiniqui.
25 Jaxa Abrahami ti yalaa:
Hijo, a jac ja hua c'ujoli. Jel
lec ec' ahuuj ja yora ti aya
ba luumi pero ja Lázaro, jel
ajul ja sbaj soc ja xchamel
eq'ui. Pero ja huego sc'ulan ta
recibir ja svida ba jel tzamali,
jaxa hueni huana lec huocol.
26 Jach huaxa huala pero
mey modo porque ay jun ni-
huan uc'um ja ba jnalantiqui.
Ta ay c'a ma' huas sc'ana hua-
juc ja tihui, mix bobi soc mi
ni ja huenlexi, mix bob oj ja-
canic, xchi ja Abrahami.
27 Entonces ti yala ja ricoa:
Oj c'an ahui pavor ta jach tat
Abraham, jeca qui ja Lázaro ja
ba snaj ja jtati.
28 Ja tihui ay to ni joe quer-
manoa. A huaj yal yabi
siquiera moc jacuque ja ba
lugar ili porque jel tzatz jun-
tiro ja huocoli. A yal yab que
a suchuc ja sc'ujolei.
29 Ti yala ja Abrahami: Ja
yenlei tey ba sc'abe ja jas
stz'ijbunej can ja Moisesi soc
ja aluman-Dios jumasa pero
mix yaahue caso.
30 Ti yala ja rico: Meran, tat
Abraham, pero ta huan c'ax
huaj junuc ja ma' cham ta,
bob ta oj suchuc ja sc'ujolei,
xchi ja rico jahui.
31 Ti yala ja Abrahami: Mi
tox yaahue caso ja Moisesi
soc ja aluman-Dios jumasa,
¡jauc to ma oj squitz'e ja ma'
cham ta, anima xeeji yile en-
tero cristiano! xchi ni ja Je-
susa.

Mi loiltajneluc ja ma' huas slea smuli
(Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

17

1 Ja Jesusi ti yal yab ja seca-
banum jumasa: —Mi oj sc'ul
palta jastal oj slee ja smul ja
cristiano pero ¡pobre ja yen ja
ma' gana huax ya slee ja smul
ja smoji!
2 Mas lec, a cajan jun sc'ab
cha' ja ba spat s'olomi, tix
jipji co ja ba yoj mari porque

quechan huax ya slee ja smul
ja ma' jel to yaau ay ja ba sti
sat ja Diosi.
3 Aa cuidadoex. Ja hua moj
creyenteili, ta ay c'a jas huas
sc'ulan ahui malo, ti la huaja.
Lea modo jastal oja hual yabi.
Ta huan c'a sc'ana hui perdón
con todo sc'ujol, pues c'ulan
perdonar.
4 Anima jach huas sc'ulan
ahui juque vuelta ba c'ac'u:
Pero mi xa oj to jc'uluc ahui
otro vuelta, ta xchi c'a, pues
sbej ni oja c'ul perdonara, an-
ima cada vuelta huax yala
huab que mi xa oj to sc'uluc.

Huan c'ax c'uantic ja Diosi,
jel ja jas oj bobuqui

5 Jaxa jecabanum jumasa
cuando yabye ja iti, ti
yalahuea: —Aa quiticon mas
ja quipticon ba.
6 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuilex ja sbac'
mostaza. Jel ch'in juntiro
pero ta huan c'a xa c'uanex
ja jastal ja xch'inil ja sbac'
mostaza, oj bob ahualex yab
ja moraxte iti: Elan ja ili, tix
huaj atz'ap ja hua huech ja ba
yoj mari, jaxa te' jahui ti oja
huil que oj sc'uuquex.

Jun mozo, sbej ni oj sc'uluc
ja jas oj aljuc yaba

7 June ja huenlexi, ta ay c'a
huiojex jun mozo, jaxa mozo
jahui snajtil ja c'ac'u huan
atel. Huan jutuj luum. Huan
stalnajel huacax, jaxa huax
jul ja och c'ac'u ba hua naji,
mi ni modo oja hual yabi: La
xa culanan. Oj xa huaan, mi
oja huute.
8 Miyuc, oja hual yabi:
Chapa baj. Oja tojbes qui
ja juaeli porque jel huain
xcabi. A ec' qui ja jcajpei.
Cuando huax ch'ac huaacon
ja queni, ti oj huaan ja huena,
oja huutex ja hua mozoexi.
9 Ja mozo jahui sbej ni oj
sc'uluc ja jas oja hualex yabi
y mi sbejuc huaxa huaa yi
stz'acatal.
10 Jachuc ja huenlex soc ja
Diosi. Smozoex nia. Cuando
huax ch'ac ac'uluquex
spetzanil ja jas huax yala
huabyexi, ti oja hualexa:
Como smozootic nia. Sbej
ni jach jc'ulantica. Jach oj
chianic.

Aaji tojbuque lajunhuane
ja ma' huan c'ael ja sbactelei

11 Ja Jesusi cuando ti xa ay
ba bej cuando huan huajel ja
ba Jerusaleni, ti ec' ja ba scol
ja lugar Samaria soc ja lugar
Galilea.
12 Cuando oj xa c'otuc ja ba
jun yal hacienda, ti huaj tajuc
yuj lajune huinic ja ma' ay
yioj ja chamel jau huax c'a ja
sbactelei pero como mix bob
mojhuanuque, jayuj
13 Ti ahuaniyea: —Maestro
Jesús, talna jyaujulalticon ja
quenticoni, xchiye.
14 Ja Jesusi cuando yabi, ti
sq'uela ocha: —Cax jea bajex
yi ja pagre jumasa, x'utjiye
yuj ja Jesusi. Ti huajyea.
Cuando ti xa aye ba beji, huaj
to snaa sbaje, ch'ac ta to-
jbuque spetzanile.
15 Entonces june ja yenlei,
yajni yila que tojbi ta, ti
cumxia. Huan yaajel yi

stz'acatal ja Diosi, pero
ahuanel.
16 Ti co mec'an ja ba sti
sat ja Jesusi pero huan oq'uel
yuj ja sgusto. Iday, ja huinic
jahui mi judiouc. Samariteño
nia.
17 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ma
lajunhuaneuquex huiniquex
tojbiyex ba? Jaxa balune
huinique jau ja hua moji, ¿bay
baa?
18 Ja huinic iti, mi quin-
tiluctic. Tuc raza ni ay ja
yena pero cumxi ba oj yaa yi
stz'acatal ja Diosi.
19 Ti yal yab ja huinic jahui:
—Q'uean xa. Cax xa. Tojbiya
ta yuj ja hua c'uani, x'utji.

Ja jastal oj ec'uc cuando huax co jan ja Jesucristo
(Mt. 24:23-28, 36-41)

20 Ja fariseo jumasa ti och
sobe yi ja Jesusi jas ora oj jac
sc'ul mandar ja Diosi. Ti yala
ja Jesusi: —Cuando huax jac
sc'ul mandar ja Diosi, mi xa
hualahuex ta oja huilex.
21 Mi ni ma' oj bob yal ta
ti huan sc'ulajel mandar ja ili
ma ti huan sc'ulajel mandar
ja tihui porque ja ma' oj sc'ul
mandari, ti xa ni ay amoquex
ja huenlexa.
22 Ti yal yab ja snebumani:
—Q'uelahuilex, ja queni ti
coelon jan ja ba satq'uinali
pero oj jac ja c'ac'u cuando
oja hualex: Siquiera juneuc
xta nique c'ac'u oj quiltic ja
jastal huax quilatic ajyi pero
mi xa ni oj to ahuilexa.
23 Pero ay ma' oj yala
huabyex: Ja Cristo ti xa
ay ba lugar iti, oj chiuc,
ma oj cho yala huabyex:
Ja Cristo ti xa ay ba lugar
jahui. Pero moc lom huajanic
ja ba huax yalahuei. Moc
lom ac'uuquex ja cristiano
jumasa jahui.
24 Porque ja c'ac'u oj cocon
ja ba satq'uinal ja queni, oj
lijpucon juntiro ja jastal huax
lijpi ja chamtzelahui.
25 Pero ja tiempo jumasa ja
iti oj ni qui lec ja huocola. Ja
cristiano jel coraja oj yilone.
Mi ni ma' oj yion leca.
26 Jaxa cuando mojan
xa oj cho cocon jan ja ba
satq'uinali, jach ni oj cho
ajyuc ja cristiano jumasa ja
jastal ja jun lame cristiano ec'
ja ba stiempo ja Noeji.
27 Ja yenlei, como siempre
smodo jastal culan yujilei,
huax nupaniye, huax ya nu-
panuque ja yuntiquilei, huax
huaaye, huax yuaje ja'.
28 Jach ni chomajquil ja jun
lame cristiano jau ja stiempo
ja Loti. Huax huaaye, huax
yuaje ja', huas smana ja sastic
sbajei, huax cho xchonohue,
huas stz'unu ja yalajei, huas
sc'ulan ja snajei.
29 Pero cuando el ja Lot ja
ba chonab jau ja ba Sodoma,
ti co jan ja c'ac'al taan ja
ba satq'uinali, socan soc
azufre. Jaxa ora jahui, ch'ac
ni cham spetzanil ja suinquil
ja chonab jahui.
30 Jach oj ajyuc ja c'ac'u
oj cho cocon jan ja ba
satq'uinali.
31 Ja c'ac'u jahui, ta ay c'a
ma' ti t'ucan ja ba s'olom ja
naitzi, jaxa sastic sbaji tey ba
yoj naitzi, moc xa lom co ya

eluc. Jaxa ma' tey ba huitzi,
moc xa lom cumxuc ja ba
snaji.
32 Naahuic t'unuc ja jastal
huaj ja xcheum ja Loti.
33 Ja ma' huajel sc'ujol
quechan yen huas syajta
sbaj yen mismo pero ja
mas tzaani oj ni ch'ayuc ja
yaltzila. Pero ja ma' huas
syajta ja smoj jastal huas
syajta sbaj ja yen mismo,
ja mas tzaani, mi ni ni oj
ch'ayuc ja yaltzila.
34 Huax cala huabyex, ja
acual jau oj jaconi, chab cris-
tiano huane huayel jun ta
ch'at. Ja juni oj ni iijuca, jaxa
juni, oj aajuc cani.
35 Chahuane ixuque huane
chenel jun ta aq'uinte. Ja juni
oj ni iijuca, jaxa juni, oj aajuc
cani.
36 Chahuane huinique tey
ba huitz. Ja juni oj ni iijuca,
jaxa juni oj aajuc cani.
37 Cuando yabye ja jastal
iti, ti yalahuea: —Pero ¿jas
bej jach oj ec'uc ba Cajual?
xchiye. Ti yala ja Jesusi: —Ja'
ni yuj ja ti sacbanban oj ajyuc
ec' ja scuerpo ja cristiano.
Quechan ni ti huan poc'oljuc
ec' ja useja.

Ja viguda soc ja juezi

18

1 Ja Jesusi ti yala jun loila.
Jach yala ba mi oj yae can ja
sc'umajel ja Diosi soc ba mi oj
el sganae:
2 —Q'uelahuil ba jun
chonab tey ja juezi. Ja yeni
mi ni t'un huax xiu yuj ja
Diosi soc mi huas soyba ja
cristiano.
3 Ja ba mismo chonab jahui
ay jun ixuc viguda ay. Ja yeni
tola vida huax huaj parte soc
ja juez jahui. Huas sc'ana oj
tojbesjuc soc ja scondra.
4 Pero ja juezi jitzan vuelta
mi yaa yi caso pero ja mas
tzaani ti sc'ulan pensara: Eso
sí, ja queni mix caa yi caso ja
Diosi, ¡jauc to ma cristianoa!
5 Pero jaxa men viguda iti
tola vida huan tox huaj quile,
ti xa ay jul ja ba jnaji. Mas ma
lec oj colta ba mi huahuanto
oj jacuc ja ba jnaji. Mi c'a, re-
pente oj q'ue jcoraja soc, xchi
ja juezi.
6 Ti yala ja Cajualtiqui:
—Ata huabil ja jas yala ja
juezi iday, jel malo pero
scolta ni ja viguda jahua.
7 ¡Jauc to ma Dios que mi oj
ni scolta ja ma' tzaubal ni yu-
jili! Ta huane c'a parte c'ac'u
acual, mi xa huala mi baq'uin
oj stojbes.
8 Huax cala huabyex,
huego oj stojbes. Pero yajni
huala coyon jan otro vuelta
ja ba satq'uinali, mi naben
ta ay to cristiano ja ma' huas
sc'uan ja Diosi, xchi ja Jesusi.

Ja fariseo soc ja colectori huaj sc'umuque ja Diosi

9 Ja Jesusi ti cho yala otro
jun loila. Jayuj yala jachuc ba
oj ya smacchiquinuc ja ma'
jel huas stoyo sbaje, jaxa smoj
jumasa, lajan soc mi smojuc
cristianoil huax yilahue:
10 —Q'uelahuil, chahuane
huinique huaj sc'umuque ja
Dios ja ba templo. Ja juni

fariseo, jaxa juni colector, ja'
ni june ja ma' huas stzomo ja
taq'uini.
11 Ja fariseo ti och tec'ana.
Och sc'umuc ja Diosi pero yen
ta huan sc'umajel sbaj. Ti
yalaa: Dios, huax c'ana hui
tz'acatal porque ja queni mi
lajanucon soc ja tuqui. Mi la
elc'aniyon. Mi maloucon. Mi
huax lea jmul soc ixuc soc mi
ni t'usita jmojuc ja tan colec-
tor jau lom huax ya eluc ja
taq'uini.
12 Cada semana huax como
chab vuelta ja juaeli, jaxa jas
huax c'ulan ganari huax pila
hui lajune cada cosa tac, xchi
ja huas sc'uman ja Dios ja
fariseo jahui.
13 Jaxa colector jahui can
najat. Ti och tz'inana. Ti
stela ja sc'abi. Och sc'umuc
ja Diosi: A Dios, talna jyau-
julal porque ja queni jel ja
jmuli. Jach yala ja colector
jahui cuando huan sc'umajel
ja Diosi.
14 Ti yala ja Jesusi: —Huax
cala huabyex, ja colector
jahui, cuando cumxi ja ba
snaji, c'ulaji ta ni perdonara,
jaxa fariseo, mi ni c'ulaji
perdonara. Como jach nia. Ja
ma' jel nihuan huax yaa sbaji,
jel ch'in oj aaji huajuc, jaxa
ma' jel ch'in huax yaa sbaji,
jel nihuan oj aaji huajuc.

Ja Jesusi sc'ulan bendiciar ja yal untiqui
(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

15 Ja Jesusi ti iiji jan yi ja yal
untiqui ba oj syam ja s'olomei
pero cuando yila ja snebu-
man jumasa, ti scomohuea.
16 Pero ja Jesusi ti spaya jan
ja snebumani. Ti yalaa: —Lec
ja huax jacye ja yal untiqui.
Mi lom xa comohuex porque
ja jastal ja sc'ujol ja yal untic
iti, jach ni ay ja sc'ujole ja
matic yaunej sbaj ja ba sc'ab
ja Diosi.
17 Huax cala huabyex, pero
meran, mi c'a la ch'inbiyex
jastal jun yal untic cuando
huaxa huaa bajex ja ba sc'ab
ja Diosi, mi ni modo oj bob
ochanic soc ja yeni.

Ja soltero jel rico och loil soc ja Jesusi
(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

18 June ja huinic ja ma' ay
yateli ti soboa: —Maestro, jel
leca juntiro. Ala cab jasunc'a
lec oj c'uluc oj quil ja vida jau
ba jel lequi ba mi ni nunca
huax ch'aqui.
19 —¿Jasyuj huaxa huala cab
que jel leconi? Mi ni june ma'
lec, quechan ja Diosi.
20 Ja hueni huaxa naa ja
mandar jumasa, que mi oja
lee amul soc ja ixuqui, mi
oj milhuanan, mi oj elc'anan,
mi lom q'uiq'uinal oja lee ja
smul ja hua moji. Yaj oja
huab ja hua nan atati, xchi ja
Jesusi.
21 Ti yala ja huiniqui:
—Pero jach ni huax c'ulan
man jch'inila, xchi
22 Yajni yab ja Jesús ja jastal
iti, ti yalaa: —Pero ay to
jas huas sc'ulan ahui palta.
Cax chono can spetzanil ja

jastic ahuioji. Aa yi ja pobre jumasa. Jach c'a huaxa c'ulan, jel ja jas oj aajuc ahui ja ba satq'uinali. Cax c'ulan jachuc, ti la jac jmoca, xchi ja Jesusi.

23 Pero ja huiniqui, cuando yab ja jas ch'ac aljuc yabi, tristeaxi juntiro porque jel ja jastic sbaji.

24 Ja Jesusi cuando yila tucbi ja smodo, ti yalaa: —Ja ma' jel ja jastic sbaji, jel huocol juntiro oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja Diosi.

25 Mas mi huocoluc oj ec' jun camello ja ba sotol ja tz'istaq'uini que soc oj yaa sbaj ba sc'ab ja Dios jun rico, xchi ja Jesusi.

26 Jaxa matic ch'ac yab ja jas yala ja Jesusi, ti yalahuea: —Entonces ¿machunc'a oj bob el libre soc ja smul ba?

27 —Ja cristiano mi ni oj bob yujila pero ja Diosi oj ni bob yujila, xchi ja Jesusi.

28 Ti yala ja Pedro: —Entonces ¿jaxa quenticon ba? Caunejticon can spetzanil ja jastic quiojticoni ba oj ajyucoticon amoc Cajual.

29 Ti yala ja Jesusi: —Pues oj cala huabyex ja smeranili. Spetzanil ja ma' yaunej can ja snaji, ma ja snan stati, ma ja yermano jumasa, ma ja xcheumi, ma ja yuntiquili, ta ja' c'a huax yaa can yuj ja huas sc'ana yaa sbaj soc ja Diosi, ja jahui, mi ni lomuca.

30 Ja ba mundo iti oj ni sc'ul recibir mas de snalan que soc ja janec' yaa cani, jaxa ba otro mundo oj sc'ul recibir ja vida jau ba jel lequi soc ba mi ni nunca huax ch'aqui, xchi.

Otro vuelta yala ja Jesús que oj chamuc
(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

31 Ja Jesusi ti ch'ac spay ja ba stz'eel ja snebuman jumasa. Ti yalaa: —Q'uelahuilex, ti xa huajumotic ja ba Jerusaleni. Ja tihui oj c'ot smeranil spetzanil ja jas stz'ijbaye can ja aluman-Dios jumasa ja jastal oj ni ec' cujili. Ja queni ti ni coelon jan ja ba satq'uinali.

32 Pero oj c'ulajucon endregal ja ba sc'ab ja tzeil cristiano. Oj aajuc qui jitzan burla. Oj yixtalaucone. Oj stzujbaye ja jsati.

33 Oj smac'one. Man oj smilone pero ja ba yoxil c'ac'u oj sac-huucon.

34 Pero ja snebuman jumasa mi ni t'un yabye sbej ja jas yala. Mi snaahue jasunc'a huax alji yabyei. Lajan soc juntiro macji ja spensarei.

Aaji yil q'uinal jun tupel sat sbaj Jericó
(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)

35 Mojan xa yioj ja Jesús ja ba chonab Jericó. Huaj to yile, ti culan ec' jun huinic tupel sat ba sti bej. Huan sc'anjel limosna.

36 Cuando yab huan xta culuc huan eq'uel ja cristiano jahui, ti sobo jasyuj ja jel ja cristiano.

37 Ti alji yab que ja' huan eq'uel ja Jesús nazareño.

38 Ti och ahuanuc tzatz
leca: —¡Jesús yintila rey
Davidi, talna jyaujulal ba!
xchi xta.
39 Jaxa cristiano ja ma' ba-
jtan ayi ti huas scomohuea
pero lajan soc alji yab ba oj
ahuanuc mas tzatz: —¡Yintila
rey Davidi, talna jyaujulal ba!
xchi.
40 Ti c'ot tec'an ja Jesusi. Ti
seca spayjela. Cuando ti xa ay
ba stz'eeli, ti sobo yia:
41 —¿Jasunc'a huaxa c'ana
oj c'uluc ahui ba? xchi.
—Cajual, huax c'ana oj quil
q'uinal.
42 Ti yala ja Jesusi: —Lec,
yuj ja hua c'uani, oj xa ni to-
jbana.
43 Iday, huego huego yila
q'uinal. Ti huaj nochan soc
ja Jesusi. Huan xta sc'anjel
yi stz'acatal ja Diosi. Jaxa
spetzanil ja cristiano, cuando
yilahue jastal tojbi ja huinic
jahui, jel huax cho stoyohue
ja Dios ja yenle chomajquili.

Ja Jesusi soc ja Zaqueo

19

1 Ja Jesusi ti c'ot ja ba
chonab Jericó. Ti huan bejyel
ec' ja ba yoj chonabi.
2 Ay jun suinquil ja chonab
jahui, Zaqueo sbiil. Ja huinic
jahui jel rico, como yen huas
sc'ulan mandar ja ba colec-
turía ja ba huax tzomxi ja
taq'uini.
3 Jaxa yajni yab que tey
ba yoj chonab ja Jesusi, jel
sgusto huas sc'ana oj yil
ja sati pero mix bob yujil
porque jel ja cristiano, jaxa
yeni, jel yal tzapito.
4 Jayuj ti ec' ajnel bajtana.
Ti q'ue huego jun steil morax-
tea ba oj bob yile, yuj ja ti ni bi
oj ec'uc ja Jesús ja tihui.
5 Jaxa Jesusi cuando ec' ja
tihui, ti sq'uela q'ue ja ba tei.
Ti yila ti t'ucan ec' ja Zaqueo.
Ti yalaa: —Zaqueo, coan jan
huego porque ja huego ti oj
jijlucon ja ba hua naji, xyutaj.
6 Jaxa Zaqueo ti co jan hue-
goa. Jel sgusto yiaj och ja ba
snaji.
7 Jaxa cristiano jumasa,
cuando yilahue ba oj huaj
jijluc ja Jesusi, ti yochele xta
c'umal ja ba ja' mi jauqui:
—Q'uelahuile, ti huax huaj ja
ba snaj ja tan mulanum jahui,
xchiye xta.
8 Jaxa Jesusi soc ja smoji
cuando c'otye ja ba snaj ja
Zaqueo, ti ochye culana. Jaxa
Zaqueo ti q'ue tec'ana, ti
yalaa: —Q'uelahuil Cajual, ja
jastic jbaji oj caa yi snalan ja
pobre jumasa. Ta ay c'a ma'
jlolonej satalajel abal, oj ni
ca cumxuc yile chane vuelta
mas, xchi ja Zaqueo.
9 Jaxa yajni yab ja Jesusi,
ti och yal yab ja ma' tey ba
yoj naitzi: —Ja yaani jac ta
c'ulajuc librar ja suinquil ja
naitz iti. Ja huinic iti lajan soc
ja' to ni yintil chomajquil ja
Abrahami.
10 Jayuj coyon ni jan ja ba
satq'uinal tac. Jac jlee ja ma'
ch'ayeli ba oj colta, xchi ja
Jesusi.

*Ja lajune mozo aaji yile ju-
june taq'uin*

11 Jaxa cristiano ti huane
smaclajel ja jas huan yaljel

ja Jesusi. Huax yalahue que
jel xa mojan ja c'ac'u oj aa-
juc och yatel ja Jesusi. Jaxa
Jesusi, como mojan xa ay
ja Jerusaleni soc huas snaa
jastal huan c'umal ja sc'ujol ja
cristiano, jayuj ti och yal jun
loila:
12 —Q'uelahuil jun huinic,
Ja yeni spetzanil ja ma' ec'
pax ta yujili, xchojlal ch'ac
och yatele. Jachuc ja yeni ti
huaj ba jun najtil lugar lec ba
oj aaji och reyil, ti xa bi oj
cumxuc ja ba mero slugari.
13 Pero ja mi tox huaji, ti
spaya jan lajune ja smozo ba
oj yaa can yile ja staq'uini y
jel aay yaa can yi cada jujune.
Ti yal yabyea: Q'uelahuilex,
oj xa huajcon pero ja taq'uin
it huax caa huilexi, atjananic
soc, xyutaj ja smozo jumasa.
Ti xa huaj ja huinic jahua.
14 Pero ja suinquil ja slugar
ja ajualal jahui, jel coraja
yilahue. Ti secahue jun
comisión ba oj huaj yale yab
que mi huas sc'anahue oj och
sreyil.
15 Pero ja huinic jahui aaji
ni och reyila. Ja mas tzaani, ti
cumxi ja ba slugari. Cuando
c'oti, ti seca spayjel ja smozo
jumasa, ja ma' yaa can yi ja
taq'uini. Huas sc'ana oj snaa
janec' sc'ulane ta ganar cada
jujune.
16 Ja ma' bajtan jaqui ti
yalaa: Cajual, ja hua taq'uini
alini ta cuj otro lajune tanto
ja minai, como jach ni sbiil ja
staq'uinei.
17 —Pues jel lec. Mero
lequil mozoa. Ja janec'
t'usan caa huii, jel lec ja jas
hua c'ulan soqui, jayuj ja
huego oja c'ul mandar lajune
chonab, xchi ja reyi.
18 Ti cho jac ja otro juni, ti
yalaa: Cajual, ja hua taq'uin
ahuaa can quii alini ta cuj
otro joe tanto, xchi.
19 —Jachuc ja huen, oj cho
ac'ul mandar joe chonab,
xchi ja reyi.
20 Ti cho jac ja otro juni:
Cajual, oj xa caa hui endregal
ja hua taq'uin it ahuaa quii.
Jpotzo can ba jun mojchilal
21 Porque huala xiuyon
ahuujil. Huax naa que c'ac'al
huinica. Ja hua modo ni
toj jotzuanel ja hua gustoi.
Pavor huaxa huiaj sbaal ja
hua hualaji. Mi ahuateluc ja
huena, xchi ja mozo jahui.
22 —¡Ay mozo, jel malo jun-
tiro ja hua c'ujoli! Yuj ja jas
el ja ba hua tii, jayuj oj ch'ac
jap ahui ja janec' ahuioji. ¡En-
tonces huax quiaj ja ba mi jba-
juqui! ¡Pavor huala huaayon
ta jachuqui! Mi quenuc huax
catelta.
23 Entonces ta jachuc,
¿jasyuj mi hua och qui ba
banco ja jtaq'uini ba oj c'ul
recibir ja yal cuando la
cumxiyon ja ba jnaji? x'utji
ja mozo jahui.
24 Ja reyi ti yal yab ja ma'
tey tihui: Japahuic yi ja
taq'uin jahui. Aahuic yi ja
ma' ya alinuc diez tanto ja
minai.
25 Ti yalahuea: Pero Cajual,
¡ja yeni ay xa yioj diez mina
tac!
26 Ti yala ja reyi: Pero huax
cala huabyex, jach nia. Ja
ma' ay ni jas yioji, oj ni aajuc

yi masa. Jaxa ma' quechan
t'usan yiojei, ja t'usan jahui oj
ni japjuc yilea.
27 Jaxa jcondra jumasa ja
ma' mi sc'ana oj ochcon rey-
ili, iajic jan qui, ti xa mi-
lahuex ja ba sti jsati, xchi ja
reyi.

Ja Jesusi och c'ot ja ba Jerusaleni
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)

28 Yajni ch'ac ja loil jahui,
ja Jesusi ti stulu ja sbeji,
como ti ni huan huajel ja ba
Jerusaleni.
29 Mojan xa yioje ja ha-
cienda Betfagé soc ja Betania,
soc mojan xa yioje ja huitz
jau sbiil Olivos. Ja Jesusi ti
spaya jan chahuane ja sneb-
umani, ti yalaa:
30 —Caxic ja ba yal ha-
cienda ja ba mojan xa quio-
jtiqui. Cuando la c'otyex ja
tihui, ti oja taex jun yal burro
ti mochantea. Mi to ni ma'
huax q'uea. Tucuhuic, ti xa
huiajex jan quia.
31 Ta ay c'a ma' huas
sobo huilex jasyuj huaxa
tucuhuexi, ti xa hualahuex
yaba: Ja' huas sc'ana ja
Cajualtiqui, xa huutajex, xchi
ja Jesusi.
32 Ti huajye ja chahuane
snebuman jahui. Ti ni
staahue ja jastal yala ja
Jesusi.
33 Cuando huane stucjel ja
yal burro jahui, ti jac ja suin-
quil jumasa: —¿Jas sbej ja
huanex stucjel ja yal jburroti-
coni? xchiye.
34 —Pero oj bi maconuc yuj
ja Cajualtiqui, xchi ja yenlei.
35 Ti yiaje och yi ja Jesusa.
Yaahue bacan ja sc'ue ja ba
spatic ja yal burro. Ti xa q'ue
ja Jesusa.
36 Jaxa ba bej ja ba huajum
ja Jesusi, ja cristiano ti huane
slibjel ja sc'uei como jach ni
culan yujile cuando huax yi-
lahue ja ma' jel nihuani.
37 Cuando mojan xa yioje
ja ba yib huitz sbaj Olivosi,
jaxa jun nole ja ma' yaunej
xa sbaj soc ja Jesusi ti och
ahuanuque yuj ja sgustoei.
Huane sc'anjel yi stz'acatal ja
Diosi soc ja spetzanil ja mila-
gro yilunejei.
38 —¡Viva ja jreytiqui! ¡Ja
yeni jecji jan yuj ja Cajualtic
Diosi! ¡Jel tzamal laman ay ja
satq'uinali! ¡Ja tihui xlijpi xta
juntiro! xchiye xta.
39 Pero ja ba jun nole
cristiano jahui ay chaboxe
fariseo. Ti yalahuea: —Mae-
stro, como t'unuc ja hua
nebuman ba.
40 —Huax cala huabyex, ta
huan c'ax ch'abajiye ja yen-
lei, ay ni jas mas oj cho ilxuca.
Hasta ja toni oj ahuanuque,
xchi ja Jesusi.
41 Ja Jesusi yila mojan xa ay
ja Jerusaleni, ti bojti yoq'uela.
42 Ti yalaa: —¡Ay jerusaleño
jumasa! Ja tiempo jumasa iti,
ay modo jastal nique oj bob
aajanic nique laman ajyi. Jel
lec ja lec ahuabyex to nique
slugarili. Ja yaani mi xax
bobi porque ec' ta.
43 Pero oja huilex oj jacuc
ja c'ac'u ja hua condraexi oj

soybayex. Lot'obal oj ajyanic.
Oj ni snolc'abuquexa.
44 Sacbanban oj cananic ja
ba luumi, jerusaleño jumasa.
Oj ni ch'ac miljanica. Ja ba yoj
achonabilexi mi ni jun ton oj
can latzan pero ja' yujil ja mi
ni aquitz'ahuex ta Dios ni ja
ma' jac yulatayex ja ba hua
chonabilexi.

Ja Jesusi snutzu el ja matic huan negocio ja ba yoj templo (Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

45 Ja Jesusi ti c'ot ja ba
Jerusaleni. Ti och ja ba tem-
plo. Huaj to yile, tey ja ma'
huan xchonjel ja cosa soc ja
ma' huan smanjeli. Ti ch'ac
snutz el ba fueraa. Ti yalaa:
46 —Ja yabal ja Diosi huax
yala ja ba snaji quechan ba
huax c'umaxi ja Diosi. Pero
ja huenlexi huaahuex ta pax
snaj lagronil, xchi ja Jesusi.
47 Spetzanil ja chaboxe
c'ac'u jumasa jahui, ja Jesusi
ti huan seejel ja ba yoj
templo pero ja nihuac pagre
jumasa soc ja ma' huas sea ja
smandar ja Moisesi soc ja ma'
ay yatel ja ba chonab jahui ti
och xchape yabalila.
48 Pero mi ni staahue modo
jas oj sc'uluquea porque spet-
zanil ja cristiano jel ja sgus-
toei. Huane smaclajel ja jas
huan seejel ja Jesusi.

Jel tzatz ja yatel ja Jesusi (Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)

20

1 Jun c'ac'u ja Jesusi ti huan
seejel yi ja cristiano ja ba yoj
templo. Ja' huan sloiltajel ja
abal it jel tzamali. Ti c'ot ja
nihuac pagre jumasa soc ja
matic huas sea ja smandar ja
Moisesi soc ja banquilal ju-
masa.
2 Ti yalahuea: —¿Yuj ama
ay ahuatel ja huen huaxa
c'ulan ja cosa jumasa iti? En-
tonces ¿ma' yaa hui ja hua hu-
atel ba? x'utji.
3 —Jachuc ja queni, ay
jas huax c'ana job ahuilex,
alahuic cabi.
4 Ja Juani, ¿machunc'a yala
oj sc'ul bautizar ja cristiano?
¿Ja' ma alji yab yuj ja ma' tey
ba satq'uinali ma ja' alji yab
yuj ja cristiano? xchi ja Je-
susi.
5 Jaxa yenlei ti ochye
loil yenle itaa: —Huan
c'ax calatic ja ma' tey ba
satq'uinali, entonces oj yal
cabtic, entonces ¿jaxa yuj ja
mi xa c'uanex ba? oj yutotic.
6 Iday, ta huan c'ax cho
calatic que ja' ba cristiano,
spetzanil ja cristiano oj
xch'ojotic ton porque ja
yenlei mero aluman-Dios
yujile ja tan Juan jahui.
7 Ti yalahue yab ja Jesusi:
—Mix naaticon.
8 —Entonces jachuc ja
queni, mi oj cala huabyex
ma' yaunej qui ja jas huanon
sc'ulajel eq'ui, xchi.

Ja ma' aaji can ba sc'ab ja yalajil tz'usubi (Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

9 Ja Jesusi ti och yal
yab ja cristiano jun loila:
—Q'uelahuil, jun huinic
stz'unu jun yalajil tz'usub. Ti
sc'ulan trato soc chaboxe ja

ma' oj yatelta ja yalaji, jaxa
yeni ti el ja tihui, pero jitzan
tiempo huaji.
10 Ti sc'ulan tantear ja
tiempo. Ti seca jun mozo
ba oj yii jan ja sbaal ja yalaji
pero ja talna-alaji smac'ahue.
Telan sc'ab yaahue huajuc ja
mozo jahui.
11 Jaxa suinquil ja yalajil
tz'usubi ti cho seca otro ja
smozo, pero jachuc ja yeni
mac'ji. Xihuel ja sbaj ja jas
c'ulaji yii, cho telan sc'ab aaji
huajuc.
12 Jaxa suinquil ja alaji ti
cho seca otro smozoa, pero
ja' xa ba yoxili. Jachuc ja
yeni, cho aaji yajbuc. Ti cho
nutzjia.
13 Ti yala ja suinquil ja yala-
jil tz'usubi: ¿Jas oj c'ul ba? Oj
ma jec ja cunin jel yaj huax
cabi. Bob ta oj sc'uluque re-
spectar ja yajni xyilahuei.
14 Pero malaya, yajni ilji sat
ja yunini, ti yalahue yenle
itaa: Ja iti, yen oj yii can spet-
zanil ja dote. ¿Jaxa mix mila-
tiqui? Ta cham c'a, quen oj
bajuctic ja sdotea, xchiye.
15 Ti syamahuea. Ti yi-
aje ba spat alaj. Ti smi-
lahuea. Cuando huax cumxi
ja suinquil ja alaj jahui, ¿jas
huala chiyex? ¿Jas oj yut ja
huinique jau ba? xchi ja Je-
susi.
16 Oj cala huabyex jasunc'a
oj sc'uluqui. Cuando huax
cumxi oj ni ch'ayjuc snaaje-
lea. Tuc ja ma' oj yaa ba sc'ab
ja alaj jahui. Cuando yala
jachuc ja Jesusi, ti yalahue ja
ma' huan smaclajel ja loil iti:
—¡Moc ama sc'an Dios!
17 Ti tojtoq'ueljiye lec yuj ja
Jesusi: —¿Jasunc'a huax yala
ja yabal ja Dios ba?
Ay jun oy ba jel tzamali
pero ja c'ulanaitzi mi
squitz'ahue, iday, jaxa
oy jau mi quitzji, ja'
mero oj yaa mas yip ja
naitzi.
¿Mi ma jach ni huax yala ba?
18 Jaxa ma' huas sloco yoc soc
ja oy jahui, jel ni tzatz oj yii
ja yeni, pero ta ja' c'a oy huax
moq'ui, polvo ni oj huajuc ja
ma' oj co sbaji, xchi ja Jesusi.

¿Lec ama oj caatic yi contribución ja gobierno, ma miyuc?

(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)

19 Ja nihuac pagre jumasa
soc ja matic huas sea ja
smandar ja Moisesi ja mero
ora jahui, ja' huas sc'ana oj
syame ja Jesusi porque jac
sc'ujole que yenle ni huax
tajiye ti' soc ja loil it yala
ja Jesusi pero xiuye yuj ja
cristiano jumasa.
20 Jayuj ti secahue chaboxe
huinique, jaxa huinique
jahui oj bi huaj see sbaje
que jel leque, ti oj yie loila,
entonces jaxa Jesusi mi
sc'ulan palta jas oj el sti
t'usan. Malan bi soc ja jahui,
ti oj sc'uluque endregal ja ba
sc'ab ja gobierno ja ma' ay
yateli.
21 Cuando c'otye ja ba
stz'eel ja Jesusi ti yalahuea:
—Maestro, huax naaticon
que jel toj ja jas huaxa huala
soc ja jas huaxa jea. Mi
tzaubaluc ita ja cristiano ja
ma' huaxa jea ja sbej ja Diosi.

Puro ni smeranil ja jas huaxa
huala,
22 Jayuj jac jobticon ahui,
¿lec ama oj caatic yi contribu-
ción ja gobierno César ma
miyuc? xchiye.
23 Jaxa Jesusi huego snaa
que xchabil lado aye. —¿Yuj
ama jac ac'uluconex probar
ba?
24 Jeahuic qui ja taq'uin ba.
Jaxa olomal iti, ¿ma' sbaj?
jaxa jas tz'ijbanubal jahui,
¿ma' sbiil? —Ja' sbaj gobierno
Cesari, xchiye.
25 —Entonces ta ja c'a sbaj
Cesari, aahuic yi ja César ja
sbaji, jaxa jas sbaj ja Diosi,
aahuic yi, x'utjiye yuj ja Je-
susi.
26 Mi ni t'un bob yujile que
ay jas oj el sti ja ba sti sat ja
cristiano. Mas lec, yen smaca
juntiro ja stiei. Huas snaahue
que jel toj ja jas yala ja Jesusi.

Oj ni sac-huuc ja scuerpo ja ma' ch'ac ta chamuqui
(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

27 Ti c'otye ba stz'eel ja Jesús
chaboxe saduceo. Judioe nia
pero mi huas sc'uane ta oj
to sac-huuc ja scuerpo ja ma'
huax chami. Ti yalahue ja
saduceo jumasa jahui:
28 —Maestro, ja Moisesi
yala can ta huan c'ax cham
jun banquilal y huax yaa can
ja xcheumi pero mey yun-
tiquile, entonces oj bi iijuc
ja xcheum ja chamhuiniqui.
Ja' bi oj yii can ja ma' nochan
soc ja chamhuinic ajyi, jaxa
yuntiquil ja yenlei, que oj
bi och cuenta que ja' bi
yuntiquil ja chamhuinic
banquilali.
29 Ta ay c'a jucuane yer-
mano sbaje, jaxa banquilali
nupani pero chami. Mi ni jun
yuntiquil cani.
30 Jaxa xcheum ja ban-
quilali, ta huan c'ax iiji yuj ja
ma' nochan soc ja statam ajyi,
pero cho cham ja yeni. Mi ni
ja yeni, mi yaa can yuntiquil.
31 Ta jach cho sc'ulan ja
ba yoxil ijtz'inali, ta jach c'a
ch'ac ec'uque sucuanile, mi
ni jun yuntiquil can spet-
zanilea,
32 Ja lec ti xax cham ja ixuc
jahui,
33 Jaxa ba otro lado cuando
oj sac-huuc ja scuerpoei,
¿machunc'a mero oj yii ja ixuc
jau ba? Porque spetzanil
xcheumane ja ba luumi, xchi
ja saduceo jumasa.
34 Ti yala ja Jesusi: —Meran
nia. Ja cristiano ja ba mundo
iti huax nupaniye. Huax aaji
nupanuque.
35 Pero ta jel c'a lec ja
sportuna oj c'otuque ja ba
otro mundo, ta huan c'ax
chamye, jaxa mas tzaan oj
sac-huuque, ja ba mundo
tihui mi ni oj nupanuquea
soc mi oj aajuc nupanuque,
36 Porque ja tihui, mi xa ni
ma' oj chamuca. Ja ángel ju-
masa mix chamye, jachuc oj
ajyuc ja yenlei. Ta huan c'a
sacuiye, yuj ni yuntiquile xa
ni ja Diosa.
37 Jaxa ma' huax chamyei,
oj ni sac-huuquea. Jach ni
huas sea ja Moisés ja ba ya-
bal ja Diosi ja ba huax taji
ti' ja q'uiixi. Ja ba juun

jahui yalunej claro ja Moisesi
que ja Abrahami, sDios ni ja
Diosa. Jach ni ja Isaqui, sDios
ni ja Diosa, soc jach ni ja Ja-
cobi, sDios ni ja Diosa.
38 Jach yala ja Diosi porque
mi chameluc ja oxhuane
huinique jahui. Ja ba sti sat
ja Diosi mi ni ma' huax cham
juntiro, xchi ja Jesusi.
39 Ti yala chaboxe ja matic
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi: —Maestro, meran ni ja
jas huaxa hualaa.
40 Ti c'otye tec'ana. Mi xa ni
jas yalahue masa.

Ja Cristo, ¿machunc'a ja sTati?
(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

41 Jaxa Jesusi ti cho
yalaa: —Pues ja yenlei huax
yalahue que yintil bi ja David
ja Cristo.
42 Pero ja yen mismo ja Da-
vidi huax yala ba libro ba
Salmosi:
Ja Dios Tatali ti yal yab ja Ca-
jual Cristoi: Quechan
ja huen oj ajyuc ja hu-
atel mas tzatz.
43 Oj ni caa ba yib ac'ab ja hua
condra jumasa, x'utji.
44 Ja huabyex que yajualan
ja Cristo ja Davidi. ¿Jastal ay
ja jahui? ¡Pero mi ni huax
cajualan jbajtic ja quermano
jbajtic tac! xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala ja smul ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi
(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

45 Ti ch'ac yab spetzanil ja
cristiano ja jas yalai. Ti cho
och yal yab ja snebuman ju-
masa:
46 —Aa lec acuidadoex soc
ja matic huas sea ja smandar
ja Moisesi. Ja yenlei ja' sgus-
toe ja xuecheljiye xta ec' soc
ja sc'uei. Soc ja' mero sgus-
toe oj jac tajuc sc'abe ja ba
plaza, jaxa ba yoj yiglesiaei
ja' huax huaj slee ja lugar ja
ba huax och culan ja ma' ay
yateli. Jach ni ja huax huajye
ba jun huaelal, ja' mero huas
sleahue ja lugar ba mas tza-
mali.
47 Jachuc ja viguda jumasa,
huas sapahue yi ja snajei
pero ba mi oj naajuc ja jas
huane sc'ulajeli, ti huax och
sc'an yi stz'acatal ja Dios yuj
ja viguda jahui pero albel lec
huas sc'umane ja Diosi. Ja jau
jumasa oj ni yii ja castigo ba
mas tzatzi, xchi ja Jesusi.

Ja viguda jel pobre yaa slimosna
(Mr. 12:41-44)

21

1 Ja Jesusi ti yila huane yaa-
jel limosna ja rico jumasa. Ti
huax ya ochuque ja ba cajón
ja ba yoj templo.
2 Ti jac jun vigudaa. Ja yeni
jel pobre pero ya och chab sat
taq'uin blanca sbiil yujile.
3 Ti yala ja Jesusi: —Ja
mero smeranili, huax cala
huabyexi, ja viguda iti jel po-
bre pero mas yaa can ja yen
que soc ja tantic rico jumasa.
4 Ja yenlei, quechan ja
ba sobrae huax yaahue ja
slimosnaei pero ja viguda iti,
pobre juntiro pero yaa can
spetzanil ja janec' yioji. Mi ni

ba stz'acol ja suaeli, mi ni yiaj cana, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala oj jemuc ja templo
(Mt. 24:1-2; Mr. 13:1-2)

5 Como ti ni ay ja snebuman jumasa, ti och yale jastal jel tzamal ja templo. Jel bi tzamal ja stojnali. Jel bi lec ja smajtan ja Dios huan yaajel ja cristiano ja ba oj maconuc ja ba sc'ulajel ja templo. Jayuj ti yala ja Jesusi:

6 —Eso sí, jel tzamal huaxa huilahuex pero oj jacuc ja c'ac'u mi ni jun ton oj can latzana. Polvo oj ch'ac can spetzanil.

*Ja señ*a *jastal oj to jacuc cuando oj xa ch'acuc ja mundo*
(Mt. 24:3-28; Mr. 13:3-23)

7 —Maestro, ala cabticon jas ora oj ec'uc ja jau ba. ¿Oj ma jnaaticon jas ora oj ec'uc ja it ba? ¿Oj ma ajyuc señ*a*?

8 Ti yala ja Jesusi: —Moc ahuaa bajex ba oj lolajananic porque ja ora jahui jel ja ma' oj yii ja jbiili: Quen ja Cristooni, oj chique. Jaxa tuqui: Ja yaani oj xa ni ch'acotica, oj chiuque. Pero moc lomuc ahuaex caso.

9 Cuando huaxa huabyex huan loiltajel ja guerra, pleito, moc lom xihuanic yuj porque t'ilan ni oj c'ot smeranil ja jastal iti. Pero ja jahui, mi to jauc oj c'ot tic'an ja tiempo.

10 Ja lugar jumasa puro coraja oj yil sbaje. Ja gobierno jumasa oj ochuque pleito.

11 Xihuel ja sbaj oj ajyuc ja templori. Jel oj ajyuc ja huaini. Oj ajyuc jitzan chamel ja ba tuctuquil lugari, jaxa ba satq'uinali, oj iljuc ja jas jel oj yaa ja xihueli. Nihuan señ*a* lec.

12 Pero ja mi tox ahuilahuex ja señ*a* jumasa jastal jahui, ja huenlexi oj mochjanic, ti oj iijanic ja ba iglesia jumasa. Oj cho aaji ochanic preso ma oj aaji ochanic ja ba sti sat ja ma' ay yateli soc ja ba sti sat ja gobierno jumasa. Pero ja' yuj ja huaxa c'uanonex ja queni.

13 Pero mi jas oj sc'uluc. Soc ja jas huas sc'ulanei, oj yabye claro lec ja jas huaxa c'uanexi.

14 Naahuic t'usan. Moc lom oja c'uluquex pensar jastal oj c'umananic. Mi jauc oja c'uluquex pensar jastal oja colta bajex ja ora jahui

15 Porque ja quen oj cala huabyex jastal oj c'umananic. Oj ca vivoaxanic, jaxa hua condraexi juntiro oj smac ja sti ja jas oja hualexi. Mi ni oj bob jas oj sc'uluc ahuilexa.

16 Pero ja huenlexi, anima jauc ja hua nan atatexi, soc ja hua huermanoexi, soc ja hua najtil ahuermanoexi, soc ja hua huamigoexi, oj ni yii apatiquexa. Ay ni ma' oj chamuc ahuujilex ja huenlexa.

17 Lajan soc tz'i oj yilex spetzanil ja cristiano pero ja' yujil huaxa c'uanonex ja queni.

18 Pero anima, porque q'uelahuilex ja stzotzil ja hua

olomexi, cuenta ni aya, ¡jauc
to ma hualtzilexi!
19 Ta huan c'ax ec' ahu-
ujilex spetzanil ja huocol
jahui, oj ni ataex ja hua
vidaex ba jel lequi.
20 Cuando huaxa huilahuex
ja Jerusaleni lot'obal xa yuj
ja soldado jumasa, yuj ni
oj xa ch'acjuque con todo
xchonabilea.
21 Jaxa matic tey ba Judea,
mas lec aa xa huajuque ajnel
ba huitz. Jaxa matic tey ba
yoj chonab ba Jerusaleni,
mas lec a eluque ja tihui.
Jaxa matic tey ba huitzi, moc
xa lom cumxuque ba yoj
chonabi.
22 Ja c'ac'u jumasa iti ja'
oj stup ja smul ja cristiano.
Oj ni c'ot smeranil ja jastal
ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja
Diosi.
23 Jel ajul ja sbaj ja ixuque
ja ma' cuchan yuj ja nihuac
chameli soc ja ma' ay yioj
yal alatz huan chuunel yujili
porque ja tiempo jahui jel ni
yaj oj jacuc ja huocola. Jun
castigo ba jel tzatz juntiro oj
yii ja cristiano jumasa jahui.
24 Jel ni ja ma' oj chamuc
ja ba guerra, jaxa tuqui oj
mochjuque. Oj iijuque ja
ba spetzanil ja lugari, ti oj
aaji ochuque presoa. Jaxa
ma' huax can ja ba Jerusaleni
oj ni batjuque yuj ja pole-
stero. Ja jmojtic judioili ti oj
ajyuque ba sc'ab ja polestero
jumasa masan to oj c'ot tic'an
ja tiempo oj sc'uluque man-
dar ja yenlei.

Ja jastal oj cho co jan ba satq'uinal ja Jesucristo
(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)

25 Ja tiempo jahui ja ba
satq'uinali, oj tucbuc juntiro
ja c'ac'u, jach ni ja luna, jach
ni ja c'anali pero ja' ni ja seña
lec ja jahua. Jaxa ba luumi, ja
ba spetzanil ja lugar jumasa
oj jom juntiro. Mi oj snaa
jas oj sc'uluque ja cristiano.
Ja ma' mojan yioj ja mari oj
xihuuque yuj juntiro yuj ja
sruidoili. Jel tzatz juntiro oj
spuctzuc sbaj.
26 Ja cristiano jumasa oj
bobaxuc juntiro yuj ja jel xi-
huel ja sbaj ja jastal oj to
c'otuqui. Ja yip ja Dios ja jel
tzatz ay ja ba satq'uinali, oj
ni ch'ac syopes spetzanil. Oj
ch'ac lospujuc con ja jas tey
ba satq'uinali.
27 Entonces spetzanil ja
cristiano oj yilone oj cocon
jan ja ba satq'uinali. Jel tzatz
juntiro oj cocon jan ja ba yoj
asoni. Jel tzamal oj lijpuc
juntiro ja quijlabi.
28 Cuando huaxa huilahuex
huax q'ue ja huocol jumasa
jahui, tzatz lec la ajiyex. A
jachan ja hua pis'olomexi
porque jel xa mojan ja ora oj
c'ulajananic librari.
29 Ja Jesusi ti och yal jun
loila: —Q'uelahuilex ja steil
ja higo ma chican jas teil.
30 Cuando yaau xa ja
spoohuili, huan ni xa
naahuex que q'ue ta ni ja
stiempo jaa.
31 Jachuc cuando huaxa
huilahuex ja cosa jumasa
iti, naahuic t'usan que oj xa

jacuc ja Dios ja ma' huas
sc'ulan mandari.
32 Huax cala, pero meran,
ja jun lame cristiano jahui
mi oj chamuque masan to
huax c'ot smeranil spetzanil
ja jastal jahui.
33 Anima huax ch'ac ja
satq'uinali soc ja luumi, pero
ja jas huax cala t'ilan ni oj c'ot
smeranila.
34 Aa cuidadoex mi
xa huaahuex yi lugar oj
c'anc'onuc ac'ujol soc ja jas ay
ja ba mundo iti. Aa cuidado
soc ja yuujel trago. Mi lom
ja' oj huaj ac'ujolex ja hua
vidaex ba mundo. Ta mi
xa huaa cuidadoex soc ja
jahui, oj ch'uybuc ja hua
c'ujolexi porque cuando mi
jauc huaxa c'ulanex pensari,
huan tox huaj ahuilex, ti xa
ay jul ja Diosi.
35 Lajan soc jun pojhuic'
jun ta ch'ayc'ujol huax co
trampa. Jach oj co spetzanil
ja ma' ay ba xchanil xchiquin
ja satq'uinali ja c'ac'u oj couc
ja castigo.
36 Jayuj q'uelan ja-
can ajyanic ja huenlexi.
C'umanic ja Dios tola vida.
C'anahuic yi pavor ba oj
scoltayex soc spetzanil ja
jas oj to jacuqui soc ba oj
bob ochanic ja ba sti jsati
como oj to ni cocon jan ja ba
satq'uinali, xchi ja Jesusi.
37 Ja Jesusi ti huan seejel ja
ba templo ja sat c'ac'u, jaxa
acuali, ti huax huaj ja ba
huitz Olivosi.
38 Jaxa huax el ja c'ac'u
ti huax jac spetzanil ja cris-
tiano. Huax jac smaclaye ja
yabal ja jas huan seejel ja ba
yoj templo.

Yiaj yabal sbaje jastal oj syame ja Jesusi
(Mt. 26:1-5, 14-16; Mr. 14:1-2, 10-11; Jn. 11:45-53)

22

1 Jel xa mojan ay ja
syalq'uinal ja judio jumasa.
Culan ni yujile ja q'uin jahui
huas sueahue ja pan mey
slevaduraili.
2 Ja nihuac pagre jumasa
soc ja matic huas sea ja sman-
dar ja Moisesi huas sleahue
modo jastal oj bob smile ja
Jesusi pero mi nix bob yu-
jilea, como huane xihuel yuj
ja cristiano jumasa.
3 Entonces ja Satanasi ti
jac ja ba stz'eel ja Judas ja
ma' huax aaji sbiiluc Iscar-
iote. Ja yeni ja' ni june ja
lajchahuane snebuman ja Je-
susi.
4 Ja Judas jahui ti huaj
sc'umuc ja nihuac pagre
jumasa soc ja matic huas
sc'ulane mandar ja ba yoj
templo. Ti och xchape yabalil
jastal oj bob syame ja Jesusi.
5 Jaxa yenle ja matic tey ba
templo, jel gusto yabye jun-
tiro. Ti yalahue que oj bi yae
yi taq'uin ja Judasi.
6 Ti sc'ulane tratoa. Jaxa
Judasi ti och slee modo jastal
oj bob sc'ul entregar ja Jesusi
pero nac'ul abal.

Ja último cena ja Cajualtiqui
(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Cor. 11:23-26)

7 Ti c'ot ja sc'ac'uil ja q'uin
it huas sueahue ja pan it mey

slevaduraili. Ja c'ac'u jahui
culan yujile huas smilahue
jun chej cada syalq'uinal ja
ba smajtan ja Diosi.
8 Ja Jesusi ti seca ja Pedro
soc ja Juani. Ti yal yabyea:
—Caaxic. Cax tojbesic ja
ba oj huaacotiqui porque ja'
xa mero syalq'uinal ja yaan
c'ac'u.
9 —¿Ba huaxa c'ana oj chap-
ticon ba? xchiye.
10 Jaxa Jesusi ti yalaa:
—Cuando ti xa ayex ja ba
sti ja chonabi, ti oja taex bej
jun huinic q'uechan xch'ub.
Nochohuic man oj och c'ot ja
ba naitzi.
11 Jaxa suinquil ja naitz
jahui oja jobex yi bay ja
cuarto jau ba nalan chaani.
¿Ba bi oj sc'ux ja xchejil ja
syalq'uinal ja Maestro soc ja
snebuman jumasa? utajic.
12 Jaxa yeni oj sea huilex
jun nihuan cuarto ba nalan
chaani, chapan xa. Ti oja to-
jbesex leca, xchi ja Jesusi.
13 Ti huajyea. Ti ni staahue
ja jastal ni alji yabye yuj ja
Jesusi. Stojbese ja ba oj ec'
yujile ja syalq'uinali.
14 Cuando ja' xa ni yorail
ja suaelei, ja Jesusi soc ja
snebuman jumasa ti ochye
ba mesa.
15 Ti yala ja Jesusi: —Jel
gusto juntiro huax cab
ja lajan huantic huael ja
syalq'uinal iti porque oj xa
ni chamcona.
16 Huax cala huabyex
quechan xta último vuelta
lajan huantic huael ja huego.
Oj to cho huaacotic lajan pero
cuando ti xa ayotic ja ba huas
sc'ulan mandar ja Diosi, xchi.
17 Ja Jesusi ti syama ja vaso
but'el yalel tz'usub. Sc'ana
yi stz'acatal ja Diosi, ti yalaa:
—Iajic ja iti. Uc'anic apet-
zanilex.
18 Porque huax cala
huabyex mi xa oj to cu otro
vuelta ja yalel ja tz'usubi
masan to cuando oj sc'ul
mandar ja Dios oj stzom
spetzanil ja yuntiquili.
19 Ti syama ja pani. Ti cho
sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Ti
xet'aa. Ti yaa yi ja snebu-
man jumasa. Ti yalaa: —Ja
iti, ja' ni ja jcuerpo oj caa yuj
ja huenlexi. Cuando huaxa
hueahuex otro vuelta, a jac
ac'ujolex jastal caa jbaj con
todo jcuerpo yuj ja huenlexi.
20 Jach ni cho sc'ulan soc ja
jun vaso yalel tz'usub. Yajni
ch'ac huauquei, ja Jesusi ti
syama ja vaso jahui, ti yalaa:
—Ja jun vaso yalel tz'usub iti,
ja' xa ni ja jchiq'uela. Ja Diosi
sc'ulunej jun yajc'achil trato
soc ja huenlexi, ja' cuando
xpec' ja jchiq'ueli oj bi hua-
janic libre soc ja hua mulexi.
21 Porque ja ma' oj ni
sc'ulucon endregali ti ni
culan ec' jmoc lajan ja ba
mesa iti.
22 Meran, ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali pero
oj ni chamcona como
t'ujpinubalon ni ba oj cham-
cona pero ¡pobre ja huinic jau
ja ma' oj sc'ulucon endregali!
xchi ja Jesusi.
23 Jaxa snebuman jumasa
ti och sob sbaje yenle itaa:
—¿Mach ama junuc ja oj
sc'uluc ja jahui? xchiye.

¿Machunc'a ja mas nihuani?

24 Ja snebuman jumasa ja
Jesusi ti q'ue sloilea: —¿Ay
ama junuc ja quentic ja ma'
mas nihuan huax ilji? ¿Jas la
chiyex ba? xchiye.
25 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuilex, ja matic mi
judiouqui, ja ma' ay yatel
yujilei, lajan soc huax och
ajualalil. Jaxa cristiano
jumasa tey ba sc'abei, anima
mi tzamaluc ja jas huas
sc'ulane ja ma' ay yateli,
pero huan nix c'anji yile
stz'acatala.
26 Pero ja huenlexi moc lom
jach ajyanic ja jastal jahui. Ja
ma' mas jel huas snaa ahuu-
jilexi, oj see sbaj que mi jas
huas snaa, jaxa ma' mas ni-
huan ja yateli, eso sí, ay yatel
pero jach oj see sbaj jastal ja
ma' huan c'ulajel mandari.
27 ¿Machunc'a ja mas ni-
huani? ¿Ja' ama ma' huax
aaji ec' jan yi ja suaeli ma ja'
huan slechjel jan ja huaelali?
¿Mi ma jauc ni ja ma' huan
smajlajel ja suael huax aaji
ec' jan yi ba? Iday, ja queni
lajanon soc ja ma' huas
slecha jan ja huaelali.
28 Spetzanil ja huocol
eq'uel cuji, ja huilunejex nia.
29 Jayuj oj caa ja hua hu-
atelex como jastal ja jTat yaa
qui ja catel ja queni.
30 Jaxa ba oj to jc'ul man-
dar ja queni, ti oj huaacotic
lajana. Ja tihui oj aajanic
ochanic juezil. Oja tojbesex
ja lajchau c'ole ja jmojtic is-
raeleño jumasa, x'utjiye yuj
ja Jesusi.

Ja Jesusi yala que oj nacjuc yuj ja Pedro
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

31 Ti cho yala ja Cajualtiqui:
—Simón, q'uelahuile. Ja Sa-
tanasi sc'anunej licencia ba
oj yaa huilex jun huocol, pero
tzatz lec. Mi oja naex ba oja
huiex ic'a.
32 Pero jc'ana ta yi ja
Diosi ba mi oj ch'ay ac'ujol
ja jas huaxa c'uani. Pero
cuando huala cumxi jmoc
otro vuelta, ti xa colta ja hua
huermano jumasa.
33 Ti yala ja Simoni: —Pero
Cajual, puesto ayon oj ni hua-
jcon amoca, anima huax aaji
ochcon preso. Puesto ayon oj
chamcon amoc lajan.
34 —Pedro, huax cala huabi
ja yaan acuali, ja mi tox oc' ja
gallo, oxe vuelta oja hual que
mi xa naa jbaj, xchi ja Jesusi.

Mojxi ja yora ja suocoli

35 Ti cho yala ja Jesusi:
—Cuando jecahuex sin mor-
rali, ja it yora mi ni jun
centavo ahuiojexi soc mi ni
ja hua xanabexi, ¿ay ama
jas sc'ulan ahuilex palta ba?
—Pues, mi ni jas sc'ulan quiti-
con palta yena, xchiye.
36 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja
yaani chapa bajex lec porque
oj xa ni ahuilex ja jas oj ni
ec'uqui. Ja ma' ay smorrali, a
yie soc a yii ja staq'uini. Jaxa
ma' mey smachiti, anima
jauc ja xchompa oj xchoni,
a sman ja smachiti.
37 Porque huax cala
huabyex t'ilan ni oj c'ot
smeranil ja jastal ni

tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Huan nix yala que
oj ni aaji jmojuc ja ma'
jel malo. Como jach ni
tz'ijbanubalona, jayuj t'ilan
ni oj c'ot smeranila.
38 Ti yala ja yenlei: —Ca-
jual, ay ni quiojticon chab
machita. Ti yala ja Jesusi:
—Pues lec, malan soc.

Ja Jesusi sc'uman ja Dios ja ba Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)

39 Ja Jesusi cuando el ja ti-
hui, ti huaj ja ba huitz Olivos,
como jach ni culan yujila. Ti
ch'ac huaj nochan ja snebu-
man jumasa.
40 Ja c'otye ja ba huitz jahui,
ti yala ja Jesusi: —C'umanic
ja Diosi ba mi oja lee ja hua
mulexi.
41 Jaxa Jesusi ti spila sbaj
jun maq'uea. Ti co mec'ana.
Och sc'umuc ja Diosi:
42 —Tatey, ta jach huaxa
c'ana, a ec' qui ja huocol iti,
pero mi jauc ja jas huax c'ana
ja queni pero ja' ni ja jas
huaxa c'ana ja hueni, xchi.
43 Huaj to yile, ti co jan jun
ángel ja ba satq'uinali. Jac
aajuc yi mas ja yipi.
44 Pero juntiro syatz'a sbaj
ja yaltzili. Ti och sc'an yi
mas stz'acatal ja Diosi. Jaxa
sticahui huego huego el yoc.
Lajan soc chic' huax t'ujpiji
man luum.
45 Yajni ch'ac sc'umuc ja
Diosi, ti q'uea. Huaj ja bay ja
snebuman jumasa. Chamele
huayel yuj ja stristeilei.
46 Ti yalaa: —¿Jasyuj ja
huanex xta huayel ja huen-
lexi? Q'ueanic. C'umanic
ja Diosi ba mi oja lee ja hua
mulexi.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

47 Cuando jach huan yaljel
ja Jesusi, huaj to yile, ti c'ot
jitzan ja cristiano. Ja ma'
mero bajtan yujilei, yena ni
ja ma' Judas sbiil, ja' ni june
ja lajchahuane ja snebumani.
Ti huaj c'uban ja ba stz'eel
ja Jesusi ba oj yujtz'uc, como
jach ni ja scostumbreei.
48 —Judas, jel lec huax
jac ahuujtz'ucon yena pero
ahuionej ni lec jpatica. Pero
naa t'unuc, ti ni coelon jan ja
ba satq'uinali, xchi ja Jesusi.
49 Ja smoj jumasa ja Jesusi,
cuando yilahue jastal oj xa
ec'uc ja cosa jumasa iti, ti
yalahuea: —Cajual ¿jas la chi?
¿Mi ma lec oj jaxticon machit?
xchiye.
50 Iday, june ja yenlei huaj
yaa yi ja smozo ja pagre mas
nihuani. Sc'utzu el yi ja stojol
xchiquini.
51 —Jaxa huenlexi, ¿jasyuj
jach huanex sc'ulajeli? Acta
cani, xchi ja Jesusi. Ti syama
ja xchiquini. Ya staa sbaj
huego.
52 Ja Jesusi ti yal yab ja
nihuac pagre jumasa soc ja
matic sepeil ja soldado ju-
masa ba templo soc ja ban-
quilal jumasa, spetzanil ja
ma' oj xa nolc'abijuc ja yeni:
—¿Jasyujil ja soc machit soc
garrote huax jac ayamonexi?

¿Yuj ama lagronon ja quen ba?
53 Ja chaboxe c'ac'u ec' ta
jani ti ni ajyiyon amoquex
cada c'ac'u ba templo, iday,
mi ni t'usan jas ahualahuex
caba. Pero ja huego oj ni
ac'uluquex ganar ja huen-
lexa porque ja' ni ora it tzatz
lec huan huajel ja ma' suin-
quil ja q'uiq'uinali.

Ja Pedro yala que mi snaa sbaj ja Jesusi
(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

54 Ti smochohue ja Jesusi.
Ti yiaje ja ba snaj ja pagre
mas nihuani. Jaxa Pedro ti
nochan och najtic najtica.
55 Jaxa ba snaj ja pagre mas
nihuani, ti stzomo sbaje jun
montón cristiano. Ti ochye
culan ba sti ja c'aq'ui. Ti cho
och culan ja Pedro soc ja yen-
lei.
56 Entonces jun criada, ya-
jni yila ti culan ec' lajan ja
ba sti ja c'aq'ui, ti stojtoq'uela
leca. Ti yalaa: —¡Pero ja tan
huinic iti ja' ni smoj ja tan
Jesús jahui! xchi.
57 Pero ja Pedro: —Nana,
¡pero mi ni t'un huax naa sbaj
ja huinic jahui! xchi.
58 Ja mas tzaani ti cho ilji
ja Pedro: —Jach ni ja hueni,
amoj ni abajex soc ja yena,
x'utji. —Miyuc, mi quenuc,
xchi ja Pedro.
59 Jaxa ec' ta mojan jun ora,
ti cho alji yaba: —Meran, ja
tan huinic iti smoj ni sbaje
soca. Sbaj ni Galilea ja yen
chomajquil tac, xchi, pero jel
tzatz juntiro ja stii.
60 Ti yala ja Pedro: —Tata,
mix naa jasunc'a huana yal-
jeli. Cuando jach to huan yal-
jeli, ti oc' ja galloa.
61 Jaxa Cajualtiqui ti sutu
sbaja. Ti sq'uela lec ja Pedroa.
Ti jac sc'ujol ja Pedro ja jas
alji yab yuj ja Cajualtiqui, ja
cuando mi to bix oc' ja gallo,
oxe bi vuelta oj yal que mi
snaa sbaj.
62 Ti xa el ja Pedroa. Ti och
smil sbaj oq'uela.

C'ulaji yi burla ja Jesusi
(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

63 Ja huinique jumasa jau
ja ma' ti xa ni ay ba sc'abe ja
Jesusi ti och yaahue yi burlaa.
Ti cho och smaq'uea.
64 Ti smacahue yi ja sati.
Ti och yaahue yi vuelta ja ba
xchoji. Ti yalahuea: —Ala
machunc'a huas smac'ahua
ba.
65 Jaxa tuqui ba sbiil ba mi
sbiiluc huax yutaje.

Ja Jesusi iiji och ba yoj juntai
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

66 Cuando el ja c'ac'u ti
stzomo sbaje ja banquilal ju-
masa soc ja nihuac pagre ju-
masa soc ja matic huas sea ja
smandar ja Moisesi. Ti yiaje
och ja Jesusi ja ba junta ja ba
tzoman spetzanil ja cristiano.
Ti sobohue yia:
67 —Ala cabticon ba, ¿huen
ama Cristoa? xchiye. Ti yala
ja Jesusi: —Anima huax cala
huabyex ta quena, mi ni oja
c'uuconexa.
68 Ta huan c'ax c'an
ac'ujolex machunc'a ja

Cristoi, mi ni oja hualex caba,
soc mi ni oja sijpuconexa.
69 Ja queni coelon jan ja ba
satq'uinali pero ja huego oj
xa huajcon ja ba mero stz'eel
ja Dios ba jel juntiro ja yipi.
70 Ti och yalea: —¡Ja
huena ni ja yunin ja Dios
ta jachuqui! —Pues quena.
¿Jasyuj huaxa jobohuexi?
xchi ja Jesusi.
71 Ti yalahue ja yenlei:
—Pues, ¿jas yatel cujtic mas
testigo? ¡Mismo quentic
cabtic ta ja jas el ta ba sti tac!
xchiye xta.

Ja Jesusi c'ulaji endregal ja ba sti sat ja Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

23

1 Spetzanil ja cristiano ja
janec' stzomonej sbajei, ti yi-
aje och ja Jesús ja ba sti sat ja
Pilato.
2 Ti och slee yi ja smula:
—Ja huinic iti co ta cujticon
ja jas huan sc'ulajel ec' ja ba
jlugartiqui. Huan somjel yi
ja s'olom ja cristiano. Mi bi
oj caaticon yi contribución ja
gobierno Cesari. Huax cho
stoyo sbaj que yen bi ja Cristo
tzaubal bi yuj ja Diosi. Rey ni
bia, xchiye xta.
3 Entonces ja Pilato ti yalaa:
—Entonces, ¡ja huena ni ja
sreya ja judio jumasa ta
jachuqui! —Como huen ita ni
huaxa hualaa, xchi ja Jesusi.
4 Ja Pilato ti yal yabye ja
nihuac pagre jumasa soc ja
cristiano jumasa: —Ja huinic
iti mi ni jun smul huax taa ja
queni, xchi.
5 Pero ja yenlei mas to jel
tzatz huaj ja stiei: —Huan
somjel juntiro ja cristiano ju-
masa sbaj Judea soc ja jas
huan seejeli. Q'ue stul ba
Galilea. El ta jul man ili,
xchiye xta.

Ja Jesusi cho c'ulaji endregal ja ba sti sat ja Herodesi

6 Ja Pilato yajni yab ja jastal
iti, ti sobo ta galileño ja Jesusi.
7 Yajni alji yab que galileño
nia, ti seca ja ba sti sat ja
Herodesa, como yena ni go-
bierno ay ja ba Galilea pero
ja c'ac'u jumasa jahui, ti ni ay
c'ot ja ba Jerusalena.
8 Jaxa Herodesi yajni yila
ja sat ja Jesusi, jel gustoaxi
juntiro. Ay xa tiempo huas
sc'ana oj snaa sbaj. Yabunej
lec yabalil ja Jesusi. Jel ja
sgusto oj yil oj sc'ul jun mila-
gro.
9 Ti och sc'an yi sc'ujol
jitzan cosaa. Pero ja Jesusi
mi ni jun palabra c'umania.
10 Jaxa tihui tey ja nihuac
pagre jumasa soc ja matic
huas sea ja smandar ja Moi-
sesi. Mas to jel tzatz huane
sleejel yi ja smuli.
11 Ja Herodesi soc ja sol-
dado jumasa ti och yixta-
lauquea. Ti ya slape jun sc'u
ba jel tzamal ja jastal huas
slapa ja reyi, pero puro burla
huane. Ja el ja sganae ja jastal
huan sc'ulajel yii, ja Herodesi
ti cho seca och ja ba sc'ab ja
Pilato.
12 Ja Pilato soc ja Herodesi
mero scondra sbaje ajyi pero
ja c'ac'u jahui, yamigoan
sbaje.

Yalahue que t'ilan oj chamuc ja Jesusi
(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39-19:16)

13 Ja Pilato ti spaya jan ja nihuac pagre jumasa soc ja matic ay yatel yujilei, spetzanil ja cristiano jumasa.
14 Ti och yala: —Q'uelahuilex, ja huenlexi ja huiajex jan ja huinic iti. Huaxa hualahuex que huas somo ja s'olom ja cristiano. Ti ba sti asatex jitzan ja jas jobo ta yii, pero ja queni mi ni jun smul huax taa yi ja jastal huanex yaljeli.
15 Jach ni ja Herodes chomajquili, cho seca jan qui otro vuelta. Ti huaxa huabyexa, mi ni jun sbej que oj chamuca.
16 Eso sí, oj yii castigo pero oj ni jsijpuca, xchi ja gobierno Pilato.
17 Ja ba q'uin jahui, culan ni yujile huax ya el libre jun presoanum ja Pilato
18 Jayuj ja cristiano jumasa ti och yalea: —¡A chamuc! ¡Mix c'anaticon! ¡Ja' huax c'anaticon oj el libre ja Barrabasi! pero xch'eljiye xta ahuanel.
19 Ja Barrabás jahui aaji och preso yuj ja ya q'ue jun nihuan pleito ja ba yojol ja chonab jahui, cho milhuani.
20 Ti cho c'umani otro vuelta ja Pilato porque ay ni sgana oj sijpuc ja Jesusi.
21 Pero ja cristiano ti cho och ahuanuquea: —¡A cham ba cruz, a cham ba cruz! xchiye xta.
22 Ti cho yala ba yoxil vuelta ja Pilato: —¡Pe mi jas malo huan sc'ulajel tac! ¡Mi ni jun sbej ba oj chamuca! Oj caa yi castigo, ti oj sijpuca, xchi ja Pilato.
23 Pero ja cristiano mas jel tzatz q'ue ahuanuque. Huane xta ni yaljel que oj ni chamuc ja ba cruza. Yuj ja jel ni tzatz ja stie ja yenlei soc ja nihuac pagre jumasa, jayuj sc'ulane ni ganara.
24 Jaxa Pilato ti xa yaa orden ba oj sc'uluque yi ja jastal huas sc'ana ja yenlei.
25 Ti ya el libre ja huinic jau huan ni sc'anahuei, ja huinic jau ma' aaji och preso yuj ja milhuani, cho ya q'ue jun nihuan pleito. Ti xa c'ulaji endregal ja Jesús ja ba sc'ab ja soldado ja jastal ni yalahue ja cristiano jumasa.

Aaji locan ba cruz ja Jesusi
(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

26 Jaxa soldado jumasa ti yiaje ja Jesusi. Cuando ti xa aye ba beji, ti yilahue tey jun huinic suinquil ja Cirene, Simón sbiil. Huan tox ch'ac juluc ja ba huitzi. Ti spayahue ba oj sq'uech ja cruzi. Ti huaj nochan ja ba spatic ja Jesusi.
27 Ti cho nochane jun nole lec ja cristiano soc jitzan ja ixuque huane oq'ueli. Huane mebaoq'uel yuj ja stristeilei.
28 Ti sutu sbaj ja Jesusi. Ti yalaa: —Ixuque ba Jerusalén, mi la ocyex yuj ja queni. Mas lec, a oc' xchabil ja hua satexi yuj ja hua huocolexi soc ja suocol ja hua huuntiquilexi,
29 Porque oj ni c'otuc ja c'ac'u mas lec oj yil ja ma' mi

ni nunca yila unticaneli. Ti
oja hualexa: Mas lec juntiro
ja ixuque ma' mi yila unti-
caneli, ja ma' mi ni nunca ya
chunuc ja yal alatzi. Jach ni
oja hualex ja c'ac'u jumasa
jahui.
30 Jaxa cristiano jumasa ti
oj och yala: Mas lec huan
xa sama sbaj ja lumq'uinali
que no que lom jel huantic
yiijel ja castigo iti. Tuu xa
huax cabtic ja satq'uinali, oj
chiuque.
31 Ja cristiano, q'uelahuil
jas huane sc'ulajel ja huego
y ti to ayona pero ¡majlayic!
Cuando huax jac ja scasti-
goei, ¡pegor oj huajuque jun-
tiro! xchi ja Jesusi.
32 Soc ti yioje chahuane
huinique ja ma' co soc
ja smulei. Lajan bi oj
chamuque soc ja Jesusi.
33 Cuando c'otye ja ba huitz
jau huax aaji sbiiluc s'olom
chamhuiniquili, jaxa tihui ti
yaahue q'ue locan ba cruza.
Jaxa chahuane huinic jau ma'
co soc ja smulei, ja juni ti
aaji q'ue ba lado stojol sc'ab
ja Jesús ja ba stz'eel ja scruzi,
jaxa otro juni ba lado sur-
dero.
34 Ti yala ja Jesusi: —Tatey,
c'ulan perdonar ja cristiano
jumasa. Mi snaahue jasunc'a
huane sc'ulajeli. Ja soldado
jumasa ti sc'ulane ripar ja
sc'u ja Jesusi ba oj spil sbaje ja
janec' aye ja yenlei.
35 Jaxa cristiano, q'uelan ja-
cane xta c'ote, jaxa ma' ay
yateli huane xta burla sbaj
ja Jesusi: —Jel scolta ja cris-
tiano jumasa tac. Ja huego, ta
Cristo c'a meran, ¡a scolta sbaj
ja yen mismo ba, como tza-
ubal ni bi yuj ja Diosi! xchiye
xta.
36 Jach ni ja soldado ju-
masa, cho och yaahue yi
burla. Ochye c'uban, ti
yaahue yi vinagre ba oj yue.
37 Ti yalahuea: —¡Ta huen
c'a sreya ja judio jumasa,
colta baj ja huen mismo ba!
38 Jaxa ba lado bay ja s'olom
ja Jesusi ti yaahue pac'an jun
juuna. Tz'ijbanubal oxe abal
ja ba juun jahui, ja' ni ja abal
griego soc latina soc hebrea:
Ja huinic iti, ja' ni ja srey ja
judio jumasa. Jach ni xchi ja
ba tz'ijbanubali.
39 Jaxa june ja ma' locan ec'
ja ma' ay ni smul merani, ti
och bulbunuca: —Ta huen c'a
ja Cristoa merani, colta baj ja
huen mismo ba, cho coltay-
oticon ja quenticoni, xyutaj.
40 Jaxa smoj mulanumili ti
yalaa: —Ch'abanan ja hueni.
¡Mi ni t'un huala xiu yuj ja
Diosi, iday, ti aya ba yojol ja
castigo! Jaxa yeni huan yiijel
ja castigo jastal huantic yiijel
ja quentiqui,
41 Pero ja huinic iti mi ni jas
malo sc'ulana. Ja quentiqui
ay ni lec sbej huax quiajtic
ja huocola. Sbej ni huantic
stupel ja jastic ch'ac jc'ultiqui.
42 Ja huinic jahui ti yal yab
ja Jesusi: —Cuando huala
c'ot ja ba oja c'ul mandari,
xa naahuon t'usan ja queni,
xchi.
43 Ti yala ja Jesusi: —Huax
cala huabi, pero meran, ja
yaan c'ac'u ti ni oj c'um jbajtic
ja ba lugar jau jel tzamali.

Cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

44 Cuando oj xa sta ja nalan c'ac'u, ti q'uicbi juntiro ja q'uinali. Ti to cho lijpi ja mojan nalan tz'elan c'ac'u.
45 Ja c'ac'u tupi, jaxa nihuan scortinail ja templo ti xch'ia con sbaj snalan.
46 Ja Jesusi ti ahuani tzatz leca: —Tatey, iaj xa ja caltzili. Quechan ch'ac yal ja jachuqui, ti chama.
47 Jaxa scapitanil ja soldado jumasa jahui, cuando yila jastal huaji, ti och sc'an yi stz'acatal ja Diosi: —Meran ja huinic iti lequil huinic nia.
48 Spetzanil ja cristiano ja matic teyi, yajni yilahue jastal huaji, ti xa elye ja tihua. Mi snaa jas oj sc'uluque soc ja spensarei.
49 Jaxa spetzanil ja yamigo jumasa ja Jesusi soc ja ixuque jau ja ma' ti nochane jan man ba Galilea, ti huane sq'ueljel najat spetzanil ja jastal ch'ac ec'uqui.

Ti aaji och ba jun q'ueen ja Jesusi
(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

50 Ay jun huinic ja tihui, José sbiil. Ti culan ba Arimatea ajyi, ja' ni jun hacienda sbaj Judea. Ja yeni ay yatel soc ja smoj judioili. Lequil huinic nia soc jel toj.
51 Ja yeni huan ni smajlajel jas ora oj sc'ul mandar ja Diosi. Como mi ni xch'ica sbaj ja jas ch'ac sc'uluc ja smoj jumasa, mi ni lajanuc staa sbajea.
52 Ja José jahui ti huaj sc'an yi ja Pilato ja scuerpo ja Jesusi,
53 Entonces ti huaja. Ti ya couc ja ba cruzi. Sbech'a soc jun sábana. Ti yaa ba jun q'ueen pero ja q'ueen jahui jotobal ba jun patac'. Mi to ni ma' huax mucji ba q'ueen jahua.
54 Ja c'ac'u jau mucxi ja Jesusi, ja' ni ja c'ac'u huax q'ue xchap sbaj ja judio jumasa ba oj stalnaye ja sc'ac'uil ja sijlelei. Oj xa mucxuc altiro ja c'ac'u.
55 Jaxa ixuque jumasa ja ma' nochane jan masan ba Galilea, ti huaj yile ja sq'uejnal ja Jesusi. Yilahue ja jastal aaji can ja scuerpo.
56 Ti cumxiye ja ba sposadaei. Ti xchapahue yi jun yajnal ba jex ajbani ja yiq'uili soc ja yajnal ja ba oj saxe yi ja scuerpo ja Jesusi. Ti jijliye ja sc'ac'uil ja sijlelei, ja jastal ni huas sc'uane ja smandar ja judio jumasa.

Sacui ja Jesusi
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

24

1 Jaxa sbajtanil c'ac'u ja semana, ja' ni ja c'ac'u domingo, ja ixuque jahui saj to lec huajye ja ba q'ueeni. Yiaje ja yajnal it xchapahuei, como jel nix ajbani ja yiq'uila. Soc ay otro ixuque huaj mojtajuque yuj.

2 Cuando c'otye ja tihui,
jaxa ton ja macji can soc ja
sti ja q'ueeni, tz'elan xa ec'
staahue.
3 Ti ochye ba yoj q'ueeni
pero mi ni staahue ja scuerpo
ja Cajualtic Jesusi.
4 Jel huane xihuel juntiro.
Mi snaa jas oj sc'uluque. Huaj
to yile, ti tec'an ec' ba stz'eele
chahuane huinique, jaxa
sc'uei, jex lijpi juntiro.
5 Como jel huane xihuel, ti
ch'ac snujbuc ja sate ja ba
luumi. Ti yala ja huiniquei:
—¿Jas huanex ec' ja il ba? Ja
ili, ja' sbaj ja chamhuiniqui,
mi jauc sbaj ja ma' sac'an xa.
6 Ja ma' huaxa leahuexi mi
xa teyuc ja ili. Sacui ta nia.
¿Mi ma huax jac ac'ujolex ja
jas yala cuando ti to ay ba
Galilea ba?
7 Ti ni bi coel jan ja ba
satq'uinali pero anima, oj
ni bi c'ulajuc endregal ja ba
sc'ab ja mulanum jumasa. Oj
ni bi aajuc q'ue locan ja ba
cruza pero ba yoxil c'ac'u oj
ni bi sac-huuca, ¿mi ma xa
naahuex ba? xchi ja angeli.
8 Jaxa yenlei ti xa jac
sc'ujole ja jas yala meran ja
Jesusi.
9 Ti xa cumxiye ja bay ja
juluchuane secabanum ja Je-
susi soc ja tuc ja ma' ti ni
ayei. Ti ch'ac yale spetzanil ja
jastaltic yilahuei.
10 Jaxa ma' yiaj och ja ra-
zoni, ja' ni ja María sbaj Mag-
dala, soc ja Juana, soc ja
María snan ja Jacobo, soc ay
otro ixuquei.
11 Pero ja juluchuane seca-
banum ja Jesusi ti yalahuea:
—Ja' ama mojex ja loco ja
huenlexi. ¡Jastal oj c'uucticon
ja jahui!
12 Pero ja Pedro ti ela,
pero ajnel huaj yil ja ba
q'ueeni. Huaj to yil ja ba yoj
q'ueeni, quechan ti pacan ec'
ja sábana. Cuando cumxi ja ba
naitz ja baye ja smoj jumasa,
jel juntiro huan pensar ja
jastal eq'ui.

Ja Jesusi sea sbaj yi chab huinic ja ba yal hacienda Emausi
(Mr. 16:12-13)

13 Ja mismo c'ac'u jahui
chahuane ja snebuman ja Je-
susi ti huajume ba jun yal ha-
cienda, Emaús sbiil. Mojan
oxe lehua yioj ba Jerusaleni.
14 Ja' ni mero sloile ja jastal
yabye ch'ac ec'uqui.
15 Cuando huane lec loili,
ja' ni huane yaljela. Huaj to
yile, tey ba stz'eele ja Jesusi.
Ja bej yioje ja yenlei ja mismo
bej cho yiaj ja Jesusi.
16 Iday, ja yenlei mi ni t'un
bob snae sbaj machunc'aa.
17 Ti yala ja Jesusi: —¿Ja-
sunc'a huanex yaljel ja ba bej
ba? ¿Jasyuj jel triste ayex ba?
18 Ti yala jan ja ma' Cleofas
sbiili, ja' ni june ja chahuane
huinique jahui: —Pero
spetzanil ja cristiano ja sbaj
Jerusaleni, mi ni june ma'
mi yabunejuc ja jastal ch'ac
ec'uc ja c'ac'u jumasa iti.
¿Quechan ma huen mi to xa
huab ba?
19 —Pero ¿jasunc'a ec' ba?
xchi ja Jesusi. —¿Mi ma
xa huab yabalil ja Jesús
nazareño ba? Jun huinic

pero mero aluman-Dios. Jel
tzatz ja yateli soc jel nihuan
juntiro ja jas huax yala. Jel
tzatz ay ja ba sti sat ja Diosi,
jaxa ba yojol ja cristiano, jel
nihuan ja jas sc'ulani.
20 Pero ja nihuac pagre ju-
masa soc ja ma' ay yatel cu-
jtiqui xchapahue yabalil que
oj bi chamuc. Yaahue q'ue
locan ba cruz.
21 Pero ja quenticoni
nihuan jc'ujolticon ba oj
sc'ulucotic librar ja janec'
israeleñootic ja ba sc'ab
ja jcondratiqui. Jel ja jas
sc'ulani pero iday, ja huego
ay xa oxe c'ac'u aaji q'ue
locan ja ba cruzi.
22 Jaxa huaaxa saj to lequi,
huaj chaboxe ixuc ja jmojti-
coni. Huajye ba sq'uejnali
pero iday, jel xiuye juntiro
23 Porque mi staahue ja
scuerpo. Ti jac yale cabticon
que snajsatine bi chaboxe
ángel. Ti bi alji yabye que ja
Jesús sacui ta bi.
24 Ti cho huajye chaboxe
ja jmojticon huiniquil ja ba
q'ueeni. Pero jach ni staahue
ja jastal ni yalahue ja ixuquei.
Pero ja scuerpo ja Jesusi mi ni
bi yilahuea.
25 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi, ¡jel huocol juntiro
huaxa c'uanex! ¿Mi ni ma
t'un huax jac ac'ujolex ta
mi meranuc ja jas yala ja
aluman-Dios jumasa?
26 ¿Mi ma bajtanuc ni t'ilan
jel oj yii huocol ja Cristo ba?
¿Jaxa mas tzaani oj ni huajuc
ja ba huax lijpia?
27 Ti och yal ja jastal huax
taji ti' ja Cristo ja ba spet-
zanil ja slibro ja Diosi. Och
stul ja jas stz'ijba can ja Moi-
sesi masan ch'ac ec'uc ja li-
bro stz'ijba can spetzanil ja
aluman-Dios jumasa.
28 Yajni c'otye ja ba yal ha-
cienda ja ba huajumei, jaxa
Jesusi sea sbaj que mas najat
oj huajuc.
29 Pero ja yenlei ti sc'ulane
fuerza que oj can soquea:
—¿Mi ma mas lec oj xa canan
jmocticon porque och ta
c'ac'u? Lajan soc acual xa nia.
Entonces yajni yab ja Jesusi,
ti xa och och ja ba yoj naitza.
Can soc ja yenlei.
30 Yajni ti xa culane ja ba
mesa, ti syama ja pani. Ti
sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Ti
xet'a yi xen yamana. Ti yaa yi
ja yenlei.
31 Ti to jac lec sc'ujole
machunc'aa. Quechan pavor
snaahue machunc'a, huaj to
yile, ch'ay huego.
32 Ti och yal sbaje yenle
itaa: —¿Mi ma jel alegre huaj
ja hua hualtzili cuando huan
loil jan jmoctic ja ba beji,
como ja' ni huan seejel quitic
ja jas tz'ijbanubal ja ba slibro
ja Diosi? huax yutaj sbaje.
33 Y mi smajlaye mas. Cho
yiaj ja sbejei. Cho cumxiye ja
mismo ora ja acual jahui ja
ba Jerusaleni. Ti ni staahue
tzoman ja juluchuane jeca-
banumi soc ja smoje jumasa.
34 Ja' ni huane xta ni yaljela:
—Meran nia, sacui ta ni ja
Cajualtica. Meran ni yila ja
Simona, xchiye xta.
35 Jaxa chahuane jau
cumxiye jan yilahue ja

Cajualtiqui, ti och xchole
ja jastal yilahue ja ba beji.
Pero ti to bi snaahue sbaj ja
cuando spila ja pani.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja sneb-
uman jumasa
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)

36 Cuando jach to huane
yaljeli, huaj to yile, ti tec'an
ec' ba snalane ja Jesusi. Ti
aaji yile Diosa.
37 Pero ja yenlei xlasasi
ch'ac huajuc ja xchiq'uelei.
Juntiro jel och ja xihuelei.
Huax yalahue que altzilal bi
huax yilahue.
38 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—¿Jasyuj jel huanex xihuel
ja huenlex ba? ¿Jas sbej
huan xta tz'iptz'unuc ja hua
c'ujolexi?
39 Q'uelahuilex ja coc
jc'abi. Quena ni merana.
Yamahuonic. Q'uelahuonic.
Jun altzilal mey scuerpo ja
jastal huaxa huilahuonex ja
queni, xchi ja Jesusi.
40 Ch'ac yal ja jastal iti, ti sea
ja yoc sc'abi.
41 Jaxa yenlei jel sgustoe
juntiro pero jel jomel ja
s'olomei, jayuj mi mero huas
sc'uane. Yajni yila ja Jesusi, ti
yalaa: —¿Ay ama jas ahuiojex
ba oj cabtic?
42 Ti yaahue yi jun pedazo
bacbel chaya soc jun penca
chab.
43 Jaxa Jesusi ti yiaja. Och
sc'ux ja ba sti sat ja yenlei, cho
sloo ja chabi.
44 Ti yalaa: —Ja jastal ch'ac
ec' cujili, como jach cala
huabyex cuando ti to ni ayon
amoquex ajyi. Spetzanil
ja jas tz'ijbanubal ja ba
smandar ja Moisesi soc ja ba
slibro ja aluman-Dios jumasa
soc ja libro ja Salmo jumasa
t'ilan ch'ac c'ot smeranila.
45 Soc ja jas yala ja Jesús ja
ora jahui, ti to jac sc'ujole jas
sbej ja jas tz'ijbanubal ja ba
slibro ja Diosi.
46 Ti cho yala ja Jesusi: —Ja
Cristo t'ilan ni bi oj chamuca,
jaxa ba yoxil c'ac'u oj ni
sac-huuca. ¡Pero quena ni ja
Cristoon tac!
47 Jaxa ba spetzanil ja lugar
jumasa oj xa ch'ac loiltaxuc ja
jas yajc'achil ch'ac ta ec'uqui
ba oj suchuc ja sc'ujol ja cris-
tiano soc ba oj c'ulajuc per-
donar ja smulei, pero ja' ni
yuj ja jastal ch'ac ta ec' cujili.
Ti oj q'ue tulxuc ja sloiltajel ja
ba Jerusaleni.
48 Pero ja huenlexi testi-
goex nia porque ahuilunejex
ja jas ch'ac ta ec' cujili.
49 Pero q'uelahuilex. Oj ni
jec ahuilex ja Espíritu Santo ja
jastal ni yalunej ja jTati. Pero
cananic ja il ba Jerusaleni
masan to oj yaa hui ja hua
huipex ja Diosi, x'utjiye yuj ja
Jesusi.

Iiji q'ue ba satq'uinal ja Je-
susi
(Mr. 16:19-20)

50 Ja Jesusi soc spetzanil ja
snebumani ti huajye ba Be-
tania. Ja Jesusi ti ya q'ueuc
ja sc'abi. Sc'ulan bendiciar ja
yenlei.
51 Cuando ch'ac sc'ul ben-
diciari, ti spila sbaj soc ja
yenlei. Ti xa iiji q'ue ja ba
satq'uinali.

52 Jaxa snebuman jumasa
ti coye mec'ana. Yaahue yi
stz'acatal ja Diosi. Entonces
ti xa cumxiye ja ba Jerusaleni
pero jel gusto aye juntiro.
53 Tola vida huax huajye ba
templo. Huas sc'anahue yi
stz'acatal ja Diosi. Ti ch'aca.
Amén.

El Santo Evangelio Según San Juan
Ja Loil It Jel Tzamali Ja Jastal Stz'ijba Can Ja San Juani

Ja ma' yala jastal ay ja Diosi pax ni cristianoila

1 Ja cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ti xa ni ay ja yen ja ma' yala cabtic jastal ay ja Diosi. Tey ba stz'eel ja Dios Tatali, como Dios ni ja yen chomajquili.

2 Ti ni culan soc lajan ja Dios ja yora mi tox cujlaji ja satq'uinali.

3 Yuj ja yeni, c'ulaji spetzanil ja jastic ay ja ba luumi soc ja ba satq'uinali. Mi ni jun cosa ba mi sc'ulan ja yeni.

4 Ja yeni yaa sac'anil spetzanil ja jas sac'an ay ja ba luumi, pero yip ni yena. Jaxa sac'anil yaa ja yeni, ya ijlabanuc ja spensar ja cristiano ba oj snaa ja cosa ba lequi soc ja ba mi lecuqui.

5 Anima ti aye ba yoj q'uiq'uinal ja cristiano; yena ni huan ijlabanel ja ba sc'ujolei. Mix bob macxuc ja yijlabi.

6 Ajyi jun huinic jecubal yuj ja Diosi, jaxa huinic jahui, Juan sbiil.

7 Ja yeni jac yal ja smeranili, ja' ni huan xa staajel ti' ja yen ja ma' huax ya ijlabanuc ja sbej ja cristiano siquiera oj c'uajuc yi ja jas huan yaljeli.

8 Porque ja Juani, mi yenuc ya ijlabanuc ja cristiano. Ja yeni, quechan jecubal ba oj yal cabtic jastal ay ja ma' huax ya ijlabanuc ja jbejtiqui.

9 Pero ja ma' meran huax ijlabani, huax cho ya ijlabanuc ja sc'ujol ja cristiano, oj xa ni q'ue ya chijcajuc ba sat ja cristiano ja ora jahui.

10 Ti ni ay ja ba mundo ja yen ja ma' jac yal cabtic jastal ay ja Diosi. Yuj ja yeni, c'ulaji ja mundo pero ja cristiano mi snaahue machunc'a.

11 Ti co jan ja ba mundo ja ba sc'uluneji. Ay svida ja cristiano pero ja' yuj ja yeni, pero iday, mi ni c'ulaji casoa.

12 Pero mi spetzaniluque. Ay ma' sc'ulane recibir, jaxa yenlei, sc'uane nia. Ti alji yabye que oj xa ochuque cuenta como jastal yuntiquil ja Diosi.

13 Pero tuc juntiro. Mi jachucuc como jastal jun cualquiera nanal tatal. Ja yenlei huas sc'ana oj ajyuc yuntiquile, jayuj huax manxi ja yal untiqui. Pero ja ma' huas sc'uan meran ja Diosi, och ta ni mero yuntiquil ja Diosa.

14 Ja yen ja ma' yala cabtic jastal ay ja Diosi pax cristianoil. Ja quenticoni, ti ajyiticon soc chaboxe tiempo. Quilaticon jastal huax lijpi, jaxa yateli, jel tzamal juntiro. Quechan único ja yunin ja Dios Tatali huax bob lijpuc ja jastal quilaticoni. Jel yaj juntiro ja

sc'ujoli soc puro meran ja jas
yala.
15 Ata huabilex jastal taaji
ti' yuj ja Juan ja ma' huax yaa
bautismo ja tiempo jahui. Ti
yala ja jastal iti: —Ja huinic
iti, ja' ni huanon staajel tia.
Cala ni que ti oj jac tzaan
ja ba jpatic ja queni, pero
ja mero smeranili, ti ni ay
ja yeni porque cuando mi
to la manxiyoni, ti xa ni ay
ja yena, xchi ni ja Juan ja
tiempo jahui.
16 Ja yeni mi ni jas huas
sc'ulan yi paltaa, jaxa jas
yioji, jel juntiro ja spavor
jmoctiqui. Mi ajtaben ja
sbendicion huax yaa qui-
tiqui.
17 Eso sí, ja mandar ju-
masa, yen yaa quitic ja Moi-
sesi, pero ta mi c'a jauc jac
ja Jesucristo, mi ni oj naatic
jastal jel yaj huax yabyotica,
mi ni oj cabtic ja smeranila.
18 Mi ni nunca ma' yila ja
sat ja Diosi, pero ja yunin jel
yaj huax yabi, ti ni ay ja ba
stz'eel ja Tatal Diosi. Yena ni
sea quitic jastal ay ja Diosi.

Ja Juani, jel tzamal ja jastal staa ti' ja Jesucristo
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

19 Ja jmojticon judioil
jumasa ja ba Jerusaleni, ti
secahue ja jpagreticon soc
ja levita jumasa ja ma' ay
yatele ja ba templo. Jecjiye
ba oj huaj sobe yi ja Juan
machunc'a ja yeni.
20 Ja Juani ti yala claro leca:
—Ja queni, mi quenucon ja
Cristo ja ma' jecubal yuj ja
Diosi, xchi.
21 —¿Machunquiluca huen
ba? Entonces ¿huen ama
aluman-Dios Eliasa? xchiye.
Ti yala ja Juani: —Pues
miyuc. Ti cho sobohue yi otro
vuelta: —Entonces, ¿huen
ama aluman-Dios it t'ilan ni
oj to jacuqui? —Miyuc, xchi
ja Juani.
22 —Pues ala cabticon
mach aya ba, porque t'ilan
oj snaa ja ma' secahuoticoni.
Ala cabticon jasunc'a ja hua
chol huana ec' ja il ba, xchiye.
23 Ti yala ja Juani: —Pues
quena ni ja ma' jel bi tzatz
oj c'umanuc ec' ja ba ch'ayan
lugar:

Ja jastal huaxa jamahuex ja
bej ja cuando oj jac ja
ma' ay yateli, jach oja
huaex puesto ja hua
c'ujolexi porque oj xa
jacuc ja Cajualtiqui,

la chiyon ni ec'a. Najate jach
ni yala ja aluman-Dios Isaías
que jach oj cale, xchi ja Juani.
24 Ja huinique jahui, ja' ni je-
cubale yuj ja fariseo jumasa.
25 Ti cho sobohue yi ja
Juani: —Entonces ta mi c'a
huenuc ja Cristoa soc mi ni
ja aluman-Dios Eliasi, soc mi
ni ja aluman-Dios jau oj to
jacuqui, ¿jasyuj huaxa huaa
bautismo ba?
26 Ti yala ja Juani: —Eso sí,
meran nia, huan nix ca yii
ja' ja cristianoa. Pero ay ma'
ti xa ay jmoctic ja quentiqui
pero ja huenlexi, mi to xa
naahuex sbaj.
27 Ja quen ja huego, ti ayon
ja ili pero majlayic, jechel

chabe ay ma' oj jacuc, jaxa
yeni, como bajtan xa ni ay
yuj ja queni. Pero mi ni oj
maconucon yuj oj sop yi ja
xanabi, xchi ja Juani.
28 Ja ora jau jobji yi ja Juani, ti
ni aye ba jun lugar Betábara,
ja' ni ja ba mojan ja sti ja
nihuanja Jordani, ja ba lado
spunto ja ba huax el q'uen ja
c'ac'u, ja ba huan nix ya yii ja'
ja cristiano.

Ja Jesusi, lajan bi soc yal chej yila ja Diosi

29 Jaxa ba xchabil c'ac'u ja
Juani ti yila ti jacum ja Jesusi.
Ti yalaa: —Q'uelahuilex,
yena ni ja ma' oj yaa sbaj
como jastal ja chej huax aaxi
ja ba sti sat ja Diosi. Yena ni
oj xch'ay spetzanil ja smul ja
cristiano.
30 Yena ni ja ma' huanon
staajel ec' tii. Cala ni
huabyexa que oj to jacuc ja
ma' mas tzatz yuj ja queni,
jaxa yeni ti ni aya desde ora
manxiyoni.
31 Jach ni ja quen, mi huax
naa machunc'a ajyia pero jac
ca yii ja' ja cristiano ba spet-
zanil ja israeleño ba oj bob
snae sbaj.
32 Icha quila ta jastal co
jan ja Espíritu Santo ja ba
satq'uinali, entero splanta
jastal jun paloma. Ti can
t'ucan sbaj ja yeni.
33 Pero mi tox naa
machunc'a ajyia, pero ja
ma' secahuon oj ca yii ja' ja
cristiano, yen yala cab que
cuando huax quila huax co
jan ja Espíritu Santo, ti bi oj
can t'ucan sbaj jun huinic,
jaxa huinic jahui, yena ni bi
ja ma' oj yaa quitic ja Espíritu
Santo, pero con todo yip.
34 Pero quila ta nia, jayuj ja
yaani, testigoon nia que yena
ni ja yunin ja Diosi, xchi ja
Juani.

Ja ma' slea bajtan ja Jesusi

35 Jaxa ba xchabil c'ac'u,
ja Juani cho tey otro vuelta
ja ba mismo lugari, cho tey
chahuane ja snebumani.
36 Cuando yila ec' ja Jesús
ja tihui, ti yala ja Juani:
—Q'uelahuilex, yena ni ja
ma' oj yaa sbaj jastal ja xchej
ja Dios tac.
37 Jaxa chahuane snebu-
man jahui, cuando yabye ja
jas yala ja Juani, ti snochohue
ja Jesusi.
38 Ja Jesusi, ti sutu sbaj ja
ba spatiqui. Huaj to yil que ti
nochan soqui, ti yalaa: —¿Ja-
sunc'a huaxa leahuex ba? Ti
yala ja yenlei: —Maestro, ¿ba
culanaa?
39 Ti yala ja Jesusi: —La
ilahuic. Ti huajye soca. Ti yi-
lahue bay ja snaji, ti ec' yujile
ja c'ac'u soc ja yeni porque
och ta c'ac'u c'otye ja ba snaj
ja Jesusi.
40 Jaxa june ja yenle ja
chahuane jau ja ma' yabye ja
jas yala ja Juani, ja ma' huaj
nochan soc ja Jesusi, Andrés
sbiil, ja' ni ja yijtz'in ja Simón
Pedro.
41 Jaxa Andrés jahui, ti huaj
slee jan ja sbanquil Simoni,
ti yalaa: —Jtaaticon ta ja ma'
huantic ni smajlajeli, ja' ni ja
Mesiasi, xchi c'ote. (Jaxa bi-
ilal Mesiasi, ja' ni ja Cristoa.)

42 Jayuj ja Andresi, huego
yiaj och ja Simón ja bay ja Je-
susi. Jaxa Jesusi, cuando yila,
ti yal yaba: —Huena ni ja Si-
mona, pero ja' ni atat ja Jonas
tac. Pero ja huego, oj tucbes
ja hua biili. Oja biiluc Cefas,
x'utji, jaxa biilal Cefasi, Pedro
ni huax el ja ba jc'umaltiqui.

Ja Jesusi slea ja Felipe soc ja Natanaeli

43 Jaxa yoxil c'ac'u, ja Jesusi
huas sc'ana oj huajuc ja ba
Galilea. Cuando huajume xa,
ti staa bej ja Felipe: —¿Mi ma
xa c'ana oj huajan jmoc? xchi
ja Jesusi.
44 Ja Felipe, ja' ni suinquil
ja chonab Betsaida, ja' ni ja
xchonabile ja Pedro soc ja
Andresi.
45 Jach ni ja Felipe, ti huaja.
Huaj slee jan ja Natanaeli.
Ti yalaa: —¿Huan ma xa
naa machunc'a quilaticon?
Quilaticon ta ja ma' huax taji
ti' ja ba libro ja ba huax taxi ja
smandar ja Moisesi, huax cho
staahue ti' ja aluman-Dios
jumasa chomajquili, ja it ma'
sbiil Jesusi. Ja stati, ja' ni ja
José ba Nazareti, xchi.
46 Ti yala ja Natanaeli:
—¿Yuj ama ay jas oj bob el lec
ja ba Nazaret ba? —Pues la
ilahuile, xchi ja Felipe.
47 Cuando oj xa c'otuque ja
bay ja Jesusi, ti och loil soc
ja ma' tey ba stz'eeli: —Ja
Natanael jahui, mix bob slola
ja cristiano. Mero israeleño
nia, xchi ja Jesusi.
48 —¿Jastal lec huaxa naa
jbaj ba? xchi ja Natanaeli.
—Pero quilahua cuando ti
aya ba yibel ja higo. Ja Felipe
mi to ni huax c'ot ja ora jahua.
Mi to ni jas huax yala huaba,
xchi ja Jesusi.
49 —Entonces Cajual, ja
huena ni yunin Diosai.
Huena ni srey ja israeleño
jumasa, xchi ja Natanaeli.
50 —¿Huan ama xa c'uan yuj
ja jas cala huab que quilahua
ba yibel ja higo? ¡Majla huile!
Oj to ahuil jitzan cosa mas
nihuan que yuj ja iti
51 Porque ja queni ti coelon
jan ja ba satq'uinali. Oj
to ahuil jastal oj jamxuc ja
satq'uinali. Oja huil jastal
huax coi huax q'ue ja ángel
jumasa ja bayoni, x'utji ja
Natanael yuj ja Jesusi.

Ja Jesusi huaj ba jun ch'ac abal ja ba Cana sbaj Galilea

2

1 Ti ec' otro oxe c'ac'u masa.
Ti ajyi jun ch'ac abal ja ba jun
hacienda Caná tey ba Galilea.
Jaxa snan ja Jesusi ti ni ay ja
tihua.
2 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti locjiye ja ba ch'ac
abal jahui.
3 Jaxa ch'ac abalanum ju-
masa, ch'ac ja yalel tz'usub
huane yuujeli, jayuj ja snan
ja Jesusi ti yalaa: —A cal,
mi xa jas ay ja yalel tz'usubi,
xchi.
4 —Pues ja huen naney, mi
ahuocheluc. Ja queni mi to
staa ja yoraili, xchi ja Jesusi.
5 Pero ja snan ja Jesusi ti yal
yab ja atjum jumasa ja ma'
tey ba sc'ab spetzanil ja atel

jau ba q'uini: —C'ulanic spetzanil ja jas oj yala huabyexi, x'utjiye.

6 Jaxa tihui ay yioje huaque tinaja, c'ulubal soc luum. Huax maconi yujile ja jastal huas sac'a ja sc'abe ja ba sreligione ja judio jumasa. Jaxa cada jujune ja tinaja jahui, huax och mojan ochenta litro, ma cien.

7 Ja Jesusi ti yal yab ja atjum jumasa: —But'uhuic soc ja' ja tinaja jumasa iti, xchi. Ti sbut'uhue leca.

8 Ti yala ja Jesusi: —Ja huego, a eluquex t'usan. Iajic och yi ja banquilal jumasa, x'utjiye. Jach ni sc'ulanea.

9 Jaxa banquilali ti sc'ulan probar ja sbaal ja tinaja. Huaj to yabi, yalel tz'usub nia. Mi jac sc'ujol ba jaca. Quechan ja matic huan ateli, eso sí, snaahue porque yena ni sbut'uhue ja jai. Jayuj ja banquilali ti spaya jan ja querem ja ma' huan nupaneli.

10 Ti yalaa: —Pero culan ni cujtic jpetzaniltica, ja' ni mero bajtan huax el ja yalel tz'usub ja ba mas lequi, jaxa cuando cuajtic ta jitzani, huax el ja ba mi lecuqui. Pero ja hueni, ¡huan tox hua el jan ja ba mas lequi! xchi ja banquilali.

11 Ja jastal it sc'ulan ja Jesús ja ba hacienda Caná ja ba Galilea, ja' ni ja mero sbajtanil seña sea jastal sc'ulan ja milagro. Ilji jastal jel nihuan ja yipi, jaxa snebuman jumasa, ja mero ora jahui, ti sc'uane juntiroa.

12 Jaxa ec' ja iti, ti xa huajye ja ba chonab Capernaum. Ti smoj ja snani, soc ja yermano jumasa, soc ja snebuman jumasa. Ti tejc'ajiye chaboxe c'ac'u.

Ja Jesusi snutzu el ja ma' huan xchonjel cosa ba templo
(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

13 Ja syalsq'uinale ja judio jumasa jel xa mojan ay ja ora jahui jayuj ja Jesusi ti huaj ja ba Jerusaleni.

14 Jaxa ba templo, huaj to yile, ti huan chonjel ja huacaxi, soc ja cheji, soc ja paloma, jaxa ma' huas sc'ulan cambiar ja taq'uini, ti saculcule ec' ja ba smesaei.

15 Cuando yila jas huan ja cristiano ja Jesusi, ti stz'acba jun maq'ue tz'uuma. Ti ch'ac snutz el ja ba fuera spetzanil ja cristiano soc ja xchejei soc ja suacaxei, jaxa ma' huas sc'ulan cambiar ja taq'uini, ti ch'ac sutbuc ele ja smesaei, jaxa staq'uinei, sactantan ch'ac huajuc.

16 Jaxa ma' huan xchonjel ja paloma, ti alji yabyea: —¡A eluquex ja cosa jumasa iti! ¡Mi lom xa c'ulanex mercadoil ja snaj ja jTati!

17 Ti jac sc'ujole ja snebuman jumasa ja ba huax yala ja ba slibro ja Diosi:

Ja hua naji, lajan soc oj
ch'acuc ja satq'uinal
ja huax quilai. Jel yaj
juntiro huax cabi,

xchi ni ja ba yabal ja Diosi.

18 Entonces ja judio jumasa ti yalahuea: —Jaxa hueni, ¿jas

seña oja jee quiticon ba oj
naaticon que ay achol ja jas
huax jac ac'uluc ja ili?
19 Ti yala ja Jesusi: —Pues
jemahuic el ja templo it ba, ti
oja huilex ja ba yoxil c'ac'u,
yajc'achil xa ni ti tec'an ec'a.
20 Ti yala ja judio jumasa:
—¡Janec' c'a to ni ja hueni
ja huaxa huala quechan oxe
c'ac'u oj hua q'ueuqui! Ja
templo iti, cuarenta seis ja-
bil sc'ulan ja ma' sc'ulanei,
jaxa hueni huana yaljel que
quechan oxe c'ac'u oj hua
q'ue yajc'achil! xchiye.
21 Pero ja jas yala ja Jesusi, mi
ni jauc huas staa ti' ja templo
jahua. Ja' ni huan staajel ti' ja
scuerpo.
22 Jayuj yaj ni cuando cham
ja Jesusi, cho sacui, ja sneb-
uman jumasa ti jac sc'ujole
ja jas yala ja ora jahui. Ti
sc'uane lec ja jas tz'ijbanubal
ni ja ba yabal ja Diosi soc ja
jas yala ba sti ja Jesusi.

Ja Jesusi huas snaa jastal ay ja sc'ujol ja cristiano

23 Ja Jesusi ti ni ay ja
ba Jerusalén ja el jul ja
syalq'uinali. Jaxa ora jahui,
jel c'uaji ja yeni porque ja
cristiano yilahue ja milagro
sc'ulani.
24 Pero ja Jesusi jacan jacan
ay. Mi mojxi xchiq'uel sbaj
soc ja cristiano jumasa jahui
25 Porque huas snaa jastal
ay ja sc'ujolei. Mi t'ilanuc
ay ma' huax aluni yab jastal
ay ja sc'ujolei, como huan ni
snaa ja yena.

Ja Nicodemo huaj yil ja Jesusi

3

1 Ay jun fariseo Nicodemo
sbiil, jaxa yeni, ja' ni june ja
ma' ay yatel yujile ja judio
jumasa.
2 Jun acual ti huaj ja ba snaj
ja Jesusi, ti yalaa: —Maestro,
huax naaticon que Dios ni
seconeja ja hueni ba oja jee
quiticon porque ¿machunc'a oj
bob sc'uluc ja milagro jastal
huax bob ac'uluc ja hueni?
Mi c'a jauc tey amoc ja Diosi,
¡jastal oj bob ajee ahuip ja
jastal iti! xchi ja Nicodemo.
3 Ti yala ja Jesusi: —Huax
cala huabi, jel xa tzatz huan
mandar ja Dios ja huego,
pero ta mi c'ax ajc'achbi ja
huala pensari, caso oj jac
ac'ujol ja iti. Huas sc'ana
oj paxan ajc'ach cristianoil,
lajan soc oj manxan otro
vuelta.
4 Ti yala ja Nicodemo:
—Pero ¿jastal oj bob manxu-
con otro vuelta? ¡Pero viejoon
xa tac! Entonces ¡lajan soc
oj cho smanon otro vuelta
ja jnan ta jachuqui! xchi ja
Nicodemo.
5 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja
mero smeranili, ta mi c'a la
c'ocxi ba oja hui ja', mi c'a xa
huaa baj ba yen oj stucbesa
ja Espíritu Santo, mi ni nunca
oja huab yajbal ja smandar ja
Diosi,
6 Porque ja hua hualtzili
huax ajc'achbi yuj ja Espíritu
Santo. Eso sí, ja hua cuerpoi
jac ni yuj ja hua nan atati
7 Pero ja hua hualtzili, ¿yuj
ama jel tuc huax cala huab
que t'ilan oj ajc'achbuc ba?
8 Ja jastal iti, ja' ni mero

smoj ja iq'ui. Huaxa huabyex
huax jac ja sruidoili. Lom
xta xuui huax jaqui pero mi
huaxa naahuex ba huax jaca
soc mi ni ja ba huax huaji. Ja'
ni mero oj slaj cuando huax
ya ajc'achbuc ja yaltzil jun
cristiano ja Espíritu Santo.
9 —Pero ¿jas sbej ja jastal
jau ba? xchi ja Nicodemo.
10 Ti yala ja Jesusi: —Ja
hueni jun nihuan maestroa
ja ba Israeli, iday, mi huaxa
naa jas sbej ja iti.
11 Oj cala huab ja mero
smeranili. Ja jas huax cala,
yuj ni huax naaa. Huan nix
naa ja mero smeranila, pero
ja huenlexi, mi xa c'uanex ja
jas huax calai.
12 Ja queni, ja' huanon staa-
jel ti' ja jastal huan eq'uel
ja ba mundo iday, mi xa
c'ulan entender, ¡jauc to ma
oja c'uluquex entender ta ja
c'a huax cala huabyex jastal
ay ja ba satq'uinali.
13 Porque ja queni ti ni
coelon jan ja tihui. Mey otro
ma' coel jan ja ba satq'uinali,
quechan ja queni.
14 Eso sí, ti coyon jan ja
ba satq'uinali, iday, ay ni
jas oj ec' cujila. Huaxa
naahuex jastal sc'ulan ja
Moisés cuando ya locan ba
jun te' ja chan jau c'ulubal
soc taq'uin. Ti yaa locan ja ba
ch'ayan lugar jahui. Jach ni
mero oj c'ulajuc qui ja quen
chomajquili
15 Jaxa spetzanil ja ma'
huas sc'uanon ja queni, mi
ni oj ch'ayuca. Oj ni staa ja
svida jau ba mi ni nunca oj
ch'acuqui, xchi ja Jesusi.

Ja Diosi jel yaj sc'ujol ja cristiano

16 Como ja Diosi, jel yaj
huax yab juntiro spetzanil ja
cristiano, jayuj seca con ja
único yunini. Jaxa spetzanil
ja ma' huas sc'uan ja yeni, mi
ni oj ch'ayuquea. Oj ni stae
ja svida jau ba mi ni nunca
huax ch'aqui.
17 Porque ja Diosi mi seca
con ja ba mundo ja yunini ba
oj xch'ay snaajel ja cristiano.
Seca con ba oj huajuque libre
soc ja smulei cuando huax
c'uaji ja yeni.
18 Ja ma' huas sc'uan
ja yunin ja Diosi, mi ni
ch'ayeluca pero ja ma' mi
sc'uani, ch'ayel xa ni aya
porque mi ni huas sc'uane ja
yunin ja Diosa.
19 Jayuj ch'ayele xa nia
porque mi ni huas sc'uanea.
Yena ni huax ya ijlabanucot-
ica, jayuj jac ja ba mundo
tac, pero iday, ja cristiano
mi ni modo huas sc'anahue.
Huas sc'ulane gusto mas ja
q'uiq'uinali porque ja yatelei,
puro ni maloa.
20 Mi ni modo huas sc'ana
oj ochuque ja bay ja yijlabi
porque mi sc'anahue oj
chicnajuc ja jas malo huane
sc'ulajeli. Jayuj jel coraja
huax yilahue ja yijlab ja yeni.
21 Pero ja ma' huajel sc'ujol
soc ja smeranili, ti xa ay ba
mojan stz'eel ja yijlab ja ma'
mi cualquierauqui ba oj iljuc
que tey soc ja Dios ja yenlei,
jaxa jas huas sc'ulanei, toj ni
aya.

Ja Juani cho och yal jastal ay ja Jesusi

22 Jaxa mas tzaan t'usani, ja Jesusi soc ja snebuman jumasa ti huajye ja ba lugar Judea. Ti tejc'ajiye t'usan ja tihui porque huax ya yii ja' ja cristiano.

23 Jach ni ja Juan chomajquili, cho ti huax ya yii ja' ja cristiano ja ba Enoni, mojan ja ba stz'eel ja Salim porque ja tihui, jel tzamal ja jai. Jaxa cristiano huane xta jaquel ba oj aajuc yile ja'.

24 Jaxa ora jahui, mi to nix aaji och preso ja Juana.

25 Entonces ay chaboxe ja snebuman ja Juani ti ochye c'umal soc chaboxe ja judio ja ma' jel to tzatze soc ja sreligionei. Ja' huane yaljel jastal bi mas lec oj sc'uluquei cosaque chapan oj ajyuque cuando huax jac sc'ul mandar ja Cristo ja ma' huane smajlajeli.

26 Jaxa snebuman ja Juani ti huaj sobea: —Tat Juan, ata huab jas yala cabticon ja tantic jmojtic judioil jahui, que ja huinic jau ja ma' ti ajyi amoc ja ba nihuanja Jordán, ja it ba lado huax el q'uen ja c'ac'u, ja' ni ja ma' jel huaxa taa ti', pero ja huego huan xa bi yaajel yi ja' ja cristiano, jaxa cristiano, lom xta bix nololi ec' sbaj ja yeni, xchiye nia.

27 Ti yala ja Juani: —Pues lec nia porque mi ni june ma' ay jas oj bob yuj ta mi c'a jauc huax aaji yi yuj ja Diosi.

28 Porque ja huenlexi ja huabyex ni ja jas cala. Cala ni que mi quenucon ja Cristo ja ma' oj ni jacuqui. Eso sí, bajtanon ja ba sti sati, pero mi Cristoucon ja queni.

29 Q'uelahuilex jun nupanum. Ti huax ajyi ba stz'eel ja aq'uix ja ma' huan nupanel soqui pero ja yamigo ja nupanum jahui, ti ni huan maclajel yuj ja ma' jel gusto huax ilji yuji. Jaxa queni ja' mero jmoj ja amigoal jahui. Jel alegre huala huajyon huax cabi

30 Porque ja yen ja mero Cristo t'ilan ni jel nihuan oj huajuca, jaxa queni, t'ilan ni oj ch'inbucona.

Ja jastal ay ja ma' ti co jan ja ba satq'uinali

31 Como ja yeni ti coel jan ja ba satq'uinali. Quechan ni yen mas nihuan que spetzanil ja cristiano, jaxa quentic ti aytic ja ba mundo iti. Jbajtic nia. Ja' ni huax loiltatic ja jas ay ja ba luumi. Pero ja Cristo, como ti coel jan ja ba satq'uinali, quechan ni yen ja mas nihuani.

32 Ja' ni huan sloiltajel ja jas yiluneji soc ja jas yabuneji pero iday, mi ni june ma' huas sc'uan ja jas huax yalai.

33 Pero ta ay c'a ma' huas sc'uan merani, yuj ni huax yab slugaril que meran ja jas huax yala ja Diosi.

34 Ja Cristo, como jecubal ni yuj ja Diosi, yena ni huan staajel ec' ti' ja yabal ja Diosa. Ac'ubal ni yi ja Santo Espíritu, pero con todo yip.

35 Ja Dios Tatali jel yaj huax yab juntiro ja yunini, jayuj

ac'ubal yip ba yibc'abal oj yaa
spetzanil ja jas ayi.
36 Jaxa ma' huas sc'uan ja
yunin ja Diosi, staa ta ni
ja svida ba mi ni nunca oj
ch'acuqui. Pero ja ma' mi
sc'ana oj sc'uuc ja yunin ja
Diosi, mi ni oj staa ja vida
jahui. Quechan ni oj sc'ul
recibir ja castigo jau ba mi
icben sbej ja sbaj Diosi, xchi
ja Juani.

Ja Jesusi taji yuj ja samariteña

4

1 Jaxa fariseo jumasa ti
yabye que jel xa aaye ja
cristiano ti xa nochan ec'
soc ja Jesusi, jaxa Juani, jel
xa t'usan ja ma' nochan ec'
soqui, jayuj jel xa t'usan ja
ma' huax ya yii ja' ja yeni.
Pero ja Jesusi, jel ja ma' huax
ya yii jai.
2 Eso sí, ja mero smeranili,
mi yenuc mismo huax ya yii
ja' ja cristiano, ja' ni ja sneb-
man jumasa.
3 Jaxa Jesusi, cuando yab ja
jas huane yaljeli, ti xa el ja ba
Judea. Ti cumxi ja ba Galilea.
4 Pero ja bej yiaji, ti huax ec'
ja ba Samaria.
5 Ti c'ot ja ba jun hacienda
sbiil Sicar ja ba stz'eel ja
sluum ajyi ja Jacobi, ja' ni ja
luum jau ja ba sc'ulan can
dotear ja yunin Josei.
6 Ti ni ay ja pozo jau it jo-
tobal chaan lequi, jaxa cris-
tiano huax ya sbiiluque ja
spozo Jacobil. Jaxa Jesusi,
como huan ni bejyel jana,
jayuj jel xa yajtic c'ot ja ba
pozo jahui. Ti och culan ja
ba sti ja pozo. Mojan culan
c'ac'u.
7 Ti culan ec' ja tihui
cuando c'ot jun ixuc, suinquil
ja Samaria. Jac ba oj ya eluc ja
jai. Ti yala ja Jesusi: —Nana,
¿mi ma oja q'ueb qui t'unuc ja
huala aali? xchi.
8 Jaxa snebuman jumasa ti
huajele ja ba yoj hacienda
ba oj smane t'usan ja jas oj
yabyei.
9 Jaxa ixuc jau suinquil ja
Samaria, ti yalaa: —¿Jastal
lec huaxa c'ana qui ja jai? Ja
hueni judioa nia, jaxa queni,
samariteñaon. (Jach yala
jastal iti yuj ja mi ni huax yaa
sbaje caso soc ja judio.)
10 Ti yala ja Jesusi: —Ja lec
huanuc to xa naa jasunc'a oj
yaa hui ja Diosi ma huanuc
to xa naa machunquilucon ja
queni, entonces mi quen oj
c'an ahui ja jai. Huen oja c'an
qui, jaxa queni oj caa hui ja
ja' jau huax yaa sac'anil ja
cristiano, xchi ja Jesusi.
11 Ja ixuqui ti yalaa: —Pero
tata, ja hueni mi jas ahuioj ba
oj hua el soc ja jai porque ja
pozo, jel chaan juntiro. ¿Ba oj
jacuc ja ja' jau oj yaa sac'anil
ba? ¿Ba oja huii ba?
12 Ja Jacob ja ma' ec' pax
ta cujtiqui, yaa can quiticon
ja pozo iti. Ja' ni yuaj yalel
ja pozo it ja yeni soc ja yun-
tiquili, soc ja xchanste ju-
masa. ¿Yuj ama mas nihuan
ja huen soc ja Jacob ba? xchi
ja ixuqui.
13 Ti yala ja Jesusi: —Pero
meran huax cala huabi, spet-
zanil ja ma' huax yuaj ja ja'
iti, tola vida taquin sti oj

ajyuquea
14 Pero ta huan c'ax yuaje
ja ja' oj caa ja queni, mi ni
nunca oj tacjuc stiea. Lajan
soc jastal jun satja cuando
huan bojtel tola vida ja ba
svida ja ma' oj yii ja ja' oj caa
ja queni. Oj ni aajuc ja svida
ba mi ni nunca oj ch'acuqui,
xchi ja Jesusi.
15 Ti yala ja ixuqui: —Ca-
jual, aa qui ja ja' jahui
cosaque mi xa oj to tacjuc ja
jti ja quena. ¡Bob ta mi xa ni oj
to cho jac quii ja ja' ila! xchi
ja ixuqui.
16 Ti yala ja Jesusi: —Cax
paya jan ja hua tatami ti la
jacyexa.
17 —Pero mey jtatam tac,
xchi ja ixuqui. —Pues ay ni
sbej huaxa huala que meyuc
ja hua tatami
18 Porque joe ni huinic ecya
ta soca, pero ja ma' ahuioj ja
huego mi ni atatamuca. Jayuj
ja jas ahuala, ti ni ay t'usan ja
smeranili, xchi ja Jesusi.
19 Cuando ch'ac yab ja
jastal iti, ti yala ja ixuca:
—Cajual, jac ta jc'ujol. Ja
huen, mero aluman-Diosa.
20 Jaxa ma' ec' pax ta
cujticon ja quenticoni
yalahue cani que ti bi oj jac
jc'umucticon ja Dios ja ba
huitz iti, pero ja huenlex ja
judioexi, huaxa hualahuex
ja ba Jerusaleni, ti bi sbej oj
c'umaxuc ja Dios ja tihui, xchi
ja ixuqui.
21 Ti yala ja Jesusi: —Meran
huax cala huab nana,
c'uanon. Oj jacuc ja c'ac'u
ja huenlexi cuando oja
c'umuquex ja Tatal Diosi,
pero mi sbejuc oj jacanic ja
ba huitz iti soc mi t'ilanuc oj
huajanic ja ba Jerusaleni.
22 Ja huenlex samariteño
jumasa, mi huaxa naahuex
jasunc'a huaxa c'uanexi. Ja
quenticoni huax naaticon
machunc'a huax c'uanticoni
porque ja ma' oj sc'ul librar
ja cristiano ja' ni ja yintil ja
judio jumasa.
23 Pero c'ot ta ni ja c'ac'u
ja ma' meran huas sc'uan ja
Diosi, malan soc ja ba sc'ujoli
oj sc'uuc ja Diosi. Oj sc'uuc
pero mero smeranil. Como
jach ni huas sc'ana oj c'uajuc
ja Tatal Diosa.
24 Ja yeni, ic' ason ni ay
ec'a, jayuj huas sc'ana que
oj c'uajuc pero soc spetzanil
ja sc'ujol ja cristiano, pero
meran, xchi ja Jesusi.
25 Ti yala ja ixuqui: —Huan
nix naa que oj ni jacuc ja
Mesiasi. Cuando xac ja yeni,
oj ni yal cabtic ja mero sbeja,
xchi ja samariteña. (Jaxa bi-
ilal Mesiasi, ja' ni ja Cristoa.)
26 Ti yala ja Jesusi: —Pero
ja ma' huaxa taa tii, yena ni ja
ma' huana loil soc tac, xchi.
27 Cuando jach to huane
yaljeli, ti c'otye ja snebuman
jumasa. Yajni yilahue ti huan
loil soc jun ixuc, cham yabye.
Quechan naca sq'ueltalaane.
Mi ni ma' sobo yujile jasunc'a
huan sleejeli, soc mi sobo-
hue jasunc'a sloil soc ja ixuc
jahui.
28 Entonces ja ixuqui ti yaa
can ja xch'ub ja tihui, ti huaj
ja ba yoj hacienda. Cuando
c'oti, ti yal yab ja cristiano:

29 —Cax ilahuic jun huinic.
Ch'ac ta yal cab spetzanil ja
jas ch'ac ta jc'uluqui. ¡Saber ta
mi yenuc ja Cristo! xchi.
30 Ti ch'ac huaj yile ja bay ja
Jesusi.
31 Cuando ti to huajum
ja ixuc ja ba yoj hacienda,
jaxa snebuman jumasa ti xa
yalahue yaba: —La xa Cajual,
la xa huaacotic.
32 Ti yala ja Jesusi: —Ja
queni, ay quioj t'usan ja
juaeli pero mi xa naahuex ja
huenlexi.
33 Cuando yabye ja it ja yen-
lei, ti och sob sbajea: —Se-
guro ay ma' ac'uni yi ja suaeli,
xchiye.
34 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala
huabyex jasunc'a ja juael ja
queni. Ja' ni huala but'iyon
yuj cuando huax c'ulan ja jas
huas sc'ana ja ma' seconejon
coni, jayuj oj ni ch'ac jc'uluc
ja yatela
35 Y jel xa ni ja yatela. Mi oj
slaj jastal ja stiempo sachjel
ja alaji: Quechan xta chane
ixau, ti oj ajyuc ja jach'oji,
la chiyex. Pero mi lom xa
c'ulanex pensar que ta mi to
chapanuc ja sc'ujol ja cris-
tiano. Jel ja ma' chapan xa
sc'ujole ba oj xa sc'uuque ja
Dios mas ligero. Quechan
huas sc'ana que al tanto xta oj
ajyanic ja huenlexi.
36 Ta huan c'a sc'uane ja
Dios yuj ja huenlexi, ay ni
jas oja c'uluquex recibira ba
oj maconuc ja ba vida jau
ba mi ni nunca oj ch'acuqui.
Cho jel gusto oj ajyuc ja ma'
mero bajtan yala ja yabal ja
Diosi. Ja yenlei mi yilahue
sat ja yatelei pero ja huen-
lexi, oj to ahuilex sat pero
jun xta mismo ja hua gus-
toex oj ajyanic cuando huaxa
c'ulanex recibir ja hua maj-
tanexi.
37 Jach ni aya. Tuc ja ma'
primero huax yala ja yabal ja
Diosi y mi huax c'uaji, jaxa
ma' huax jac yal ja tzaani,
huan xa nix c'uajia. Lajan
soc ja ma' huas stz'unu can
jun alaj y tuc xa ja ma' huas
sach'a.
38 Y jachuc ja huenlexi.
Ti huax jecahuex ja ba
chapan xa ja sc'ujol ja
cristiano porque tuc ja ma'
yalunej xa ni yabye ja cabali.
Pero yuj ja huenlexi, oj xa
sc'uuque meran ja Diosi.
Pero stz'acatal ja ma' atji
primero, jayuj oj xa huilex
sat ja yatel ja yenlei.
39 Jach yala yuj ja jel ni ja
samariteño ja ma' sc'uan ja
Jesús yuj ja jas yala ja ixuqui.
Como yala que alji yab spet-
zanil ja jas ch'ac ta sc'uluqui.
40 Jayuj ja cuando ch'ac
c'otuque ja samariteño ju-
masa ja bay ja Jesusi, ti
sc'anahue yi lec pavor ba ti
oj can soc ja yenlei. Jayuj ja
Jesusi ti can chab c'ac'ua.
41 Cuando ch'ac yabye ja
jas huax yala ja Jesusi, jel ni
ja ma' sc'uan ja chab c'ac'u
jahui.
42 Jaxa ma' ch'ac sc'uuqui,
ti yalahue yab ja ixuca: —Ja
huego huax c'uanticon yuj
ja mi quechanuc yuj ja jas
ahuala cabticoni. Como
cabticon ja mismo ja sti ja
yeni. Huan xax naaticon que

yena ni meran ja Cristo ja
ma' oj sc'ul librar spetzanil ja
cristiano, xchi ja samariteño
jumasa.

Ja Jesusi ya tojbuc ja yunin ja huinic ac'ubal yi yatel yuj ja gobierno

43 Ja ec' ja chab c'ac'u jahui,
ti xa el ja Jesús ja ba Samaria.
Ti xa cho stul ja sbeja, como ti
ni huajum ja ba Galilea,
44 Porque yala nia, jun
aluman-Dios mi huax quitzji
ja ba mero xchonabili.
45 Pero cuando c'ot ja ba
Galilea, ja suinquil ja tihui,
jel sgustoe porque ti staa
c'ot sbaje ja iluj q'uin jau ba
syalq'uinal ja ba Jerusaleni.
Yilahue spetzanil ja jas
sc'ulan ja Jesús ja ba q'uin
jahui.
46 Ja mas tzaan t'usani ti
xa cumxi ba Caná como ti
ni ay ba Galilea ja hacienda
jahui, ja' ni ja ba ya pax yalel
tz'usubil ja jai. Jaxa tihui tey
jun huinic ac'ubal yi jun ni-
huan atel yuj ja gobierno. Ja
huinic jahui ay jun yunin ja
ba Capernaumi, pero jel bi
malo ay.
47 Jayuj yajni yab que ti xa
ay ba Galilea ja Jesusi - el ta
jan ja ba Judea - ti huaj yila. Ti
sc'ana yi lec pavor ta oj hua-
juc ja ba snaji ba oj ya tojbuc
ja yunini porque lajan bi soc
oj xa cham altiro.
48 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi, mi ni nunca oja
c'uuquex ta mi xa huilahuex
ja milagro. Quechan huaxa
c'anahuex oja huilex jun
seña, ti to oj jac ac'ujolex
que meran ay quipa, xchi ja
Jesusi.
49 —Pero Cajual, cax huego.
Repente xcham mas ligero ja
cunini, xchi ja huinic jau ja
ma' ay yateli.
50 Ti yala ja Jesusi: —Cax
xa ja ba hua naji porque ja
hua huunini lec xa ay, x'utji
ja huiniqui. Jayuj sc'uan ni ja
jas yala ja Jesusi. Ti huaja.
51 Cuando oj xa c'otuc ja ba
snaji, ja smozo jumasa ti huaj
stae jana. Ti yalahuea: —Ja
hua huunini, lec xa ay.
52 Entonces ti sobo jas ora
och tojbuc ja yunini. Jaxa
yenlei ti yalahuea: —Pues
eque ta como mojan tz'elan
t'usan ja c'ac'u, ti ec' ja
sc'ajc'ala, xchiye.
53 Yajni yab ja tatal ja jastal
iti, ti jac sc'ujol ja' ni mero ora
cuando alji yab yuj ja Jesusi
que lec xa bi ay ja yunini.
Ja huinic jahui, spetzanile ja
janec' aye ba yoj snajei, ch'ac
ni sc'uuque ja Jesusa.
54 Ja iti, ja' ni ja ba xchabil
vuelta sc'ulan ja milagro ja
Jesusi, pero nihuan milagro.
Ti ch'ac el jan ja ba Judea. Ti
xa ni ay ja ba Galilea cuando
sc'ulan ja milagro jahui.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tulido ay ja ba Betesda

5

1 Jaxa mas tzaan ja iti, ja ju-
dio jumasa sc'ulane jun q'uin
jayuj ja Jesusi, ti xa cho cumxi
otro vuelta ja ba Jerusaleni.
2 Jaxa ba yoj chonab
Jerusaleni, ja mojan stz'eel
ja puerta ja ba huax ec' ja

cheji, ay jun tanque sbaj
ja'. Betesda sbiil yujile ja ba
sc'umale hebreoi. Ja ba sti ja
tanque jahui ay joe ten.
3 Jaxa ba yaxubil ja ten ju-
masa jahui, ti sacbanban ec'
jitzan lec ja chamum jumasa.
Ay ma' tupel ja sati, soc ay ma'
renco ay, soc ay ma' tulido ay
ja yoc sc'abi. Ja' huane sma-
jlajel jas ora huax q'ue snic
sbaj ja jai
4 Porque tiempo tiempo ita
huax co jan jun ángel ja ba
tanque jahui, ti huas snica
sbaj ja jai. Jaxa ma' och mero
bajtani, tojbi nia, chican jas
chamelil yioj ajyi.
5 Jaxa tihui, tey jun huinic.
Ay xa yioj treinta ocho jabil
malo ay.
6 Jaxa Jesusi ti yila ti baan
ec' ja tihui. Ti jac sc'ujol ay
xa jitzan tiempo malo ay ja
huinic jahui. Ti yalaa: —¿Mi
ma xa c'ana oj tojban ba?
xchi ja Jesusi.
7 —Pero Cajual, mi ma'
huax bob scoltayon oj ochcon
cuando huax q'ue snic sbaj ja
jai. Cada vuelta cuando huax
c'ana oj ochconi, huan tox
huaj quile, huas sipa sbaj ja
tuqui, xchi ja ma' malo ayi.
8 Ti yala ja Jesusi: —Q'uean.
Paca hua huaynubi. Cax xa.
9 Jaxa huinic jahui, huaj to
snaa sbaj, lec xa ni aya. Ti
spaca ja suaynubi, ti och be-
jyuca. Pero como ja' ni ja
sc'ac'uil ja jijleli,
10 Jayuj ja judio jumasa ti
yalahue yab ja ma' ch'ac ta
tojbuqui: —Pero ja huego ja'
sc'ac'uil ja jijleli. ¿Jastal lec
atelunej xa ja hua pop ba?
xyutaje.
11 Ti yala ja huiniqui:
—Pero ja ma' ya tojbuconi,
yen yala cab que oj xa jtul ja
juaynubi. Oj bi bejyucon.
12 —¿Jas sbej oja tul ja hua
huaynubi? ¡Huaxa huala oj xa
bejyan! ¿Machunc'a yala huab
ja jastal jahui? xchi ja judio
jumasa.
13 —Pero mix naa
machunc'a ya tojbuconi, xchi
ja huiniqui. Jach yala yuj
ja jel ni but'el ja cristiano ja
tihui, como ja Jesusi, huaj ta
nia.
14 Pero ja mas tzaani ja
Jesusi ti staa ba yoj templo
ja ma' tojbi nii, ti yal yaba:
—Q'uelahuile, lec xa aya.
Moc xa lee otro vuelta ja
hua muli. Huan c'a xa lea
otro vuelta ja hua muli, mas
to pegor oj huajan, x'utji ja
huiniqui.
15 Jayuj ja huiniqui ti huaj
ja bay ja judio jumasa. Ti
yalaa: —Ja' ni ja Jesús ja ma'
ya tojbuconi, xchi.
16 Jayuj ja judio jumasa ti
och yixtalauque lec ja Jesusi
ja jastal huax ya tojbuc ja
cristiano. Mi bi sbejuc jachuc
huas sc'ulan ja ba sc'ac'uil ja
jijleli.
17 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuilex, ja jTati c'ac'u
acual huan atel y jach ni ja
queni, t'ilan oj cho atjucon.
18 Jayuj ja judio jumasa,
mas to jel sgustoe huas sc'ana
oj xch'ay snaajel ja Jesusi
porque mi quechanuc huan
sc'oquel ja smandare soc ja
sc'ac'uil ja sijlelei, huan bi

cho stoyo sbaj lom que ja'
bi sTat ja Diosi: —¿Yuj ama
huax yala que Dios ja yen ba?
xchiye xta ja judio jumasa.

Ja jastal yaa yi yatel ja yunin ja Diosi

19 Ti yala ja Jesusi: —Huax
cala huabyex, pero meran,
quena ni yuninon Diosa pero
anima, ja jas huax c'ulani,
mix bob jc'uluc ja quechan ja
queni. Masan to huax naa
jastal huas sc'ulan ja jTati,
ti huax cho jc'ulan ja queni.
Spetzanil ja jas huas sc'ulan
ja jTati, jach ni huax cho
jc'ulan ja queni, como yuni-
non nia.
20 Ja jTati, jel yaj huax
yabyon jayuj huas sea qui
spetzanil ja jas huas sc'ulani.
Ay to jas oj see qui mas jel
nihuan, jaxa cuando huaxa
huilahuexi, jel oj och ja hua
pensarexi.
21 Ja jTati, hasta huax ya
sac-huuc ja ma' cham ta y
jach ni ja quen chomajquili,
chican machunc'a huax
c'ana, oj ni ca sac-huuca.
22 Ja jTati, mi yenuc huas
stojbes ja cristiano. Yaunej
qui ba jc'ab ja queni, ba
quena ni oj tojbes ja cristiano
jumasa. Quena ni oj cal jas
castigoil oj yii ja cristiano soc
quena ni oj cal ta oj huajuque
libre.
23 Jayuj ja mero sbeji, sbaj
ni oj yajtajucon ja jastal huax
yajtaji ja jTati. Y jach ni, ja
ma' mi huas sc'ulanon caso
ja queni, mi ni huas sc'ulan
caso ja jTati ja ma' seconejon
ahuilexi, porque yuninon ni
ja quena.
24 Huax cala huabyex ja
smeranili, ja ma' huas smacla
ja jas huax cala, ta huan c'ax
cho sc'uan ja Dios Tatal ja ma'
secahuon coni, ja yeni staa ta
ni ja svida jau mix ch'aqui.
Mi ni oj ch'ayjuc snaajela.
Yaa ta can ja vida it oj ni cham
ajyi ja yaltzili, jaxa huego, ay
xa yioj jun yajc'achil vida. Mi
ni nunca oj chamuca.
25 Huax cala huabyex, pero
meran, oj c'otuc ja c'ac'u
ja ma' cham ta, oj yab ja
jc'umali y como yuninon
ni ja Diosa, oj ni ch'ac
sac-huuquea
26 Porque ja queni, quena
ni huax caa ja sac'anil ja cris-
tiano. Ja jTati sac'an ni leca y
mi ma' yaa yi ja sac'anili jayuj
jachuc ja quen chomajquili.
Yuj ni jach ni huas sc'ana ja
Diosi.
27 Ti ni coelon jan ja ba
satq'uinali, jayuj yaa qui ba
jc'ab ba oj tojbes ja cristiano.
Quena ni oj cal ta oj yii castigo
ma miyuc.
28-29 Oj ni c'otuc ja c'ac'u
ja ma' chamel xa, oj yab ja
jc'umali ti ni oj eluque ja ba
sq'uejnalei. Jaxa ma' toj ecye
ja ba svidaei, cuando huas
sacuiyei, oj ni staa svida jau
jel tzamali, pero ja ma' mi
tojuc ecye ja janec' sac'ane to
ajyi, eso sí, oj ni sac-huuquea
pero ti xa oj aljuc yabye jas
castigo oj yie. ¿Jasyuj jel ja hua
pensarex ja jas huax cala ba?

Jel ja prueba jastal ac'ubal yi yatel ja Jesusi

30 Ja queni, mi jas huax bob
jc'uluc ja jtuch'ili. Meran nia,

quena ni oj cal jastal oj to
huajuc ja cristiano, pero chi-
can ja jas huax yala cab ja
jTati. Pero toj ni ja castigo
oj caa yile. Ja queni, mi jauc
huax c'ulan ja jas huax c'ana
ja queni, ja' ni huax c'ulan ja
jas huas sc'ana ja jTat ja ma'
secahuon coni.
31 Ta quechan c'a quen ti
huax el ja ba j'olom ja jas
huax calai, entonces mi ni
oj bob ac'uuconex ja jastal
jahua.
32 Pero ja iti, ay otro jun ja
ma' huas staahuon ti' y huan
nix naa ja jas huax yala jbaji,
ja' ni mero smeranili.
33 Ja' ni ja Juan it ja ma' yaa
bautismo, ja yeni ja jecahuex
joboman mach ayon bi ja
queni, jaxa jas yala huabyexi,
smeranil nia.
34 Pero ja queni, jun xta
huax cabi, como huinic ni ja
yeni. Jel ni lec ja jas yala
jbaji. Yala, pero ba oj scolta
ja hua hualtzilexi, jayuj huax
cala huabyex ja huego. Pero
mi huinicuc ja ma' huas snaa
machunquilon merani.
35 Eso sí, ja Juani jel tza-
mal ja jas sc'ulani. Lajan
soc huax ijlabani eq'ue. Jel
tzamal ahuilahuex ja yijlabi,
pero quechan t'usan tiempo.
36 Jel ni tzamal staahuon
ti' ja yen yen, pero ja catel
huanon sc'ulajeli, malan
soca. Huanex ni yiljel soc
mismo asatexi y seguro
huax jac ac'ujolex que mi
cualquiera ateluc. Mero seña
lec que jecubalon yuj ja Dios
Tatali, como yena ni huax
yala cab jasunc'a oj c'uluqui.
37 Yena ni ja jTati ja ma' sec-
ahuon coni, yen mismo huax
yala que quen ja yuninoni,
jayuj jel tzamal huax el ja jas
huax c'ulan tac. Pero ja huen-
lexi, mi ni huaxa huabyex ja
jas huax yala ja jTati soc mi
nix bob ahuilex ja sat ja yeni.
38 Ja jas huax yala, mi ni
huaxa huiajex snihuanila,
como mi huaxa c'uanex que
jecubalon yuj ja yeni.
39 Eso sí, tola vida huaxa
q'uelahuex ja slibro ja Diosi.
Jel ja hua gustoexi. Huaxa
hualahuex ta huan c'ax
aq'uelahuex lec ja slibro ja
Diosi, oj ni ataa ja vidaex jau
ba mi ni nunca oj ch'acuqui.
Ja' ni mero atiex ja jahui.
Iday, q'uiq'uinal ayex juntiro
porque ja ba libro jahui, ti ni
huala taajiyon ti' ja quena.
40 Mi ni modo huala jacyex
jmoc ba oja taa ja hua vidaex
ba jel tzamali.
41 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex que huanon
sleejel ba oja toyonex?
42 Ja quen huan nix naa
jastal ay ja hua c'ujolexa.
Huax naa que mi yajuc huaxa
huabyex ja Diosi.
43 Ti ni ayon ja ili yuj ja
seconejon ni con ja jTati pero
iday, mi xa quitz'ahuonex.
Pero ta ay c'a ma' huax jaqui,
mi ni ma' jecubal yuj, eso sí, ja
jahui, jel nihuan huaxa huia-
jex.
44 Ja' mero agustoex ja'
huaxa toytalaan abajexi,
pero ba oj stoyex ja Dios
jel nihuani, mi ni t'usan
tey ja hua pensarex soc ja
yeni. ¡Jastal oj bob ajyanic

toj ja jastal jahui! ¡Mi huaxa
c'uanex tac!
45 ¡Majlayic! Ja c'ac'u jau
oja huaex cuenta ja ba sti sat
ja jTati, mi xa hualahuex ta
quen oj cal ja hua mulexi.
Ja Moisesi, yen to ni bajtan
oj yal janec' ja hua mulexa,
iday, ja Moisés jahui, ja' mero
snihuanil ac'ujolex.
46 Pero ta meran c'a huaxa
c'uanex ja jas yala ja Moisesi,
oj ni cho ac'uuconex ja quena
porque ja ba slibro ja Moisesi,
quena ni huala taajiyon tia.
47 Ja mero smeranili, mi
ni huaxa c'uanex ja slibro
ja Moisesi, ¡jauc to ma oja
c'uuquex ja jas huax cala ja
queni!

Ja Jesusi yaa yi suael joe mil huinic
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6

1 Ja mas tzaan t'usani, ja
Jesusi ti ec' ja ba otro lado ja
ja' jau ba Galilea. Ja ja' jahui,
ay otro sbiil yujile, Tibérias.
2 Jel jitzan ja cristiano
ti huajye nochani, como
yiluneje jastal huax ya tojbuc
ja matic malo ayi. Ja' bi sbaj
Dios ja jas huas sc'ulani.
3 Ja Jesusi soc ja snebuman
jumasa ti xa q'ueye ba jun
huitz. Ti ochye culan ja tihui.
4 Ja ora jahui, jel xa ni mo-
jan ja syalq'uinal huas stal-
naye ja judio jumasa.
5 Huaj to yile, jel jitzan
ja cristiano huan jaquel ja
bayei. Ja Jesusi ti yal yab ja
Felipe: —¡Mi c'a cal cristiano
huan jaquel! ¿Ba xa oj huaj
mantic ja juaeltic soc ja cris-
tiano jumasa it ba? xchi ja
Jesusi.
6 Jach yala jachuc, pero
quechan ba oj yab jas oj yal ja
Felipe, como ja Jesusi huan ni
snaa jasunc'a oj xa sc'uluqui.
7 Ti yala ja Felipe: —Mi ni
mil peso pan oj yaa ba oj el-
cotic xentic yaman, xchi.
8 Entonces ja Andresi, ja' ni
june ja snebuman ja Jesusi,
yijtz'in ni ja Simón Pedro, ti
yalaa:
9 —Ja ili, tey jun yal
querem. Ay yioj joe pan
negro soc chab chay, pero ja
jahui, mi janec' oj eluc. ¡Pe
jun montón ja cristiano tac!
10 Ti yala ja Jesusi:
—Alahuic yab spetzanile a
ochuque culan, xchi ja Jesusi.
Ja tihui, jel tzamal ja aqui.
Ti ochye culana, pero ay ni
mojan joe mil huinica.
11 Ja Jesusi ti yiaj ja joe yal
pani, ti sc'ana yi stz'acatal ja
Diosi. Ti xa yaa yi ja snebu-
man jumasa, jaxa snebuman
jumasa, ti spila yile ja matic ti
culane eq'ue. Jach ni sc'ulan
soc ja chay chomajquili. Ya
ec' yile ja cristiano, chican
janec' huax butye.
12 Cuando ch'ac ta but'uque
lec ja cristiano, ja Jesusi ti
yal yab ja snebuman jumasa:
—Ch'acan tzomohuic spet-
zanil ja sobra ja pani porque
mi ni modo oj ch'aytic loma.
13 Ti stzomohuea. But' la-
jchahue mooch ja spedazoil
ja joe pan negro jahui.
14 Cuando yilahue ja cris-
tiano ja jas sc'ulan ja Jesusi,

ti yalahuea: —Ja huinic iti, ja'
ni meran ja yaluman-Dios oj
ni jacuc ja ba mundo. Malan
soc ja jas huantic yiljeli,
xchiye xta.
15 Ja Jesusi ti yab xchiq'uel
que huas sc'ana ja cristiano
que fuerza oj yaahue och
reyil, jayuj ti spila sbaj soc ja
yenlei. Stuch'il ni huaj ja ba
huitzi.

Ja Jesusi bejyi ja ba sat ja jai
(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

16 Cuando oj xa och ja
acuali, ja snebuman jumasa
ja Jesusi ti coye ja ba huitzi.
Ti huajye ja ba sti ja jai.
17 Q'ueye jun barco, ti
och ya bejyuquea. Ti huas
sc'ana oj huajuque ja ba
Capernaumi. Q'uic' xa lec ja
q'uinali pero ja Jesusi mi tox
cumxi coni.
18 Ti jac jun tzatzal ic' leca,
ti q'ue spuctzuc sbaj tzatz lec
ja jaa.
19 Ja ora iti, bejyiye ta mo-
jan joe ma huaque kilómetro,
iday, huaj to yile, ja Jesusi
ti xa nochan ja ba spatic ja
barco. Huan bejyel ja ba sat
ja jai. Jaxa yenlei, jel xiuye
juntiro.
20 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—¡Mi la xiuyex! ¡Quena nia!
xchi.
21 Jaxa yenlei, jel gus-
toaxiye juntiro cuando q'ue
ja ba yoj barco ja Jesusi. Huaj
to yile, elye ta t'an c'ot ja ba
sti ja ja' ja ba huajume ni.

Ja cristiano huaj slee ec' ja Jesusi

22 Yajni el ja c'ac'u ja cris-
tiano jumasa ja ma' canye
ja ba otro lado sti ja jai, ti
jac sc'ujolea, ja snebuman ju-
masa ja Jesusi, que huajye ta
soc ja yal barco ti ni ay ja ti-
hui, como quechan ni jun yal
barco aya. Huax yalahue que
mi huaj ja Jesús soc ja yenlei.
23 Cuando jach to huane
yaljeli, huaj to yile, c'ot
chaboxe yal barco ja ba
mojan stz'eel ja ba huaayei, ja
huaelal it ba sc'ana stz'acatal
ja Cajualtiqui. Jaxa yal barco
jumasa jahui, ti elye jan ja ba
chonab Tiberiasi.
24 Yajni yilahue que meyuc
ja Jesusi, soc mi ni ja sneb-
uman jumasa, ti q'ueye ja
barco jumasa jahui. Ti huaj
slee ja ba Capernaumi.

Ja Jesusi huax yaa yi sac'anil ja cristiano

25 Yajni c'otye ja ba otro
lado sti ja jai, ti staahue ja Je-
susi. Ti sobohue yia: —Mae-
stro, ¿jas ora julya ja il ba?
26 Ti yala ja Jesusi: —Oj
cala huabyex ja smeranili.
Jac ta jc'ujol jas sbej huaxa
leahuonex eq'ue. Como
butyex ni lec soc ja pan jahui
pero mi ni t'un huax jac
ac'ujolex ja jas huan sc'ulajel
ja Dios ja ili.
27 Ja huenlexi, quechan
ja' huajel ac'ujolex sleejel ja
sbaal ja hua lucumexi. Eso sí,
lec ni yena, pero ja huaelal
jahui, ec'um bej ita nia. Ja
mero sbej, oja leex jastal mas
lec oj ajyuc ahualtzilex ja ba
otro lado porque quena ni
huax caa ja sac'anil ja hua

hualtzilex tac. Jach huax cala
porque ja queni ti ni coelon
jan ja ba satq'uinali. Ja' ni
mero seña que seconejon con
ja Dios Tatali.
28 Ti yala ja cristiano ju-
masa: —¿Jastal oj naaticon ja-
sunc'a huas sc'ana ja Dios oj
c'ulticon ba?
29 Ti yala ja Jesusi: —Oj
cala huabyex jasunc'a huas
sc'ana ja Dios Tatali, huas
sc'ana que oja c'uuconex ja
queni porque yena ni secone-
jon con ja Diosi, xchi ja Jesusi.
30 —Pe ¿jastal oj naaticon
ta meran ja quenticoni?
Quechan lec ta huaxa c'ulan
jun nihuan milagro, c'ulan
jun nihuan atel ba oj quilti-
con, ti oj c'uucaticona.
31 Q'uelahuil ja ma' ec' pax
ta cujtiqui. Ti ajyiye ec' ba jun
ch'ayan lugar ba mey suin-
quil pero iday, huaaye lec. Ti
co jan ba satq'uinal ja spanei.
Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac, xchiye xta ja cris-
tiano.
32 Ti yala ja Jesusi: —Pero ja
pan yaa ja Dios ja ba stiempo
ja Moisesi lajan soc jastal
jun seña. Ti ni co jan ja
ba satq'uinali. Sloohue pero
mi yaa sac'anil ja yaltzile ja
pan jahui. Pero ja huego, ja
Dios Tatali secunej con ja ba
satq'uinali jun pan ba huax
yaa ja sac'anili
33 Jaxa spetzanil ja cris-
tiano ja ma' huas sloo ja pan
jahui, oj ni staa ja svidaea.
Ja pan jahui, ti ni coel jan ja
ba satq'uinali como Dios ni ja
ma' huax yaa.
34 Ti yalahuea: —Pues
q'uelahuile tata, ¿mi ma ay
modo oja huaa quiticon tola
vida ja pan jahui?
35 Ti yala ja Jesusi: —¡Pero
quen mismo ja pan huanon
yaljel tac! Jayuj huax cala,
ja ma' huax jac jmoqui mi
ni nunca oj cham huain. Oj
ajyuc sac'anil tola vida. Ja
ma' huas sc'uanoni, mi ni
nunca oj cho tacjuc sti.
36 Cala ta nia huabyex tac,
anima huaxa huilahuonex
soc xchabil ja hua sa-
texi, pero mi ni huaxa
c'uanonexa.
37 Ta ja' c'a jTat huas seca
jan qui ja cristiano, oj ni
jacuque jmoca. Spetzanil ja
ma' huax jac jmoqui, mi ni
modo oj nutz ele.
38 Jayuj ti ni coelon jan ja ba
satq'uinal tac, ba oj c'uluc ja
jas huas sc'ana ja ma' secone-
joni. Mi jaquelucon quechan
oj c'uluc ja jas huax c'ana ja
quen mismo.
39 Ja yen ja ma' secahuon
coni mi huas sc'ana oj ch'ay
ja ma' yaunej xa ni quii. Mi
ni bi june oj ch'ayuc. Oj bi
ca sac-huuc ja último c'ac'u
jahui.
40 Oj bi staa ja svida ba mi
ni nunca oj ch'acuc. Jach
ni huas sc'ana ja jTati ja
spetzanil ja ma' huax yaa
sbaj jmoqui, ja' ni ja ma' huas
sc'uanon merani porque
yuninon ni ja Diosa. Ja
yenlei, oj ni ca sac-huuc ja
último c'ac'u jahui, xchi ja
Jesusi.
41 Jaxa judio jumasa,
cuando ch'ac yabye ja iti, ti
och bulbunuc ja ba ja' mi

jauqui: —¡Jastal modo oj yal
que pan ja yeni y ti bi cho co
jan ja ba satq'uinali!
42 ¿Pe mi ma yenuc ni ja
yunin ja tan José ba? ¡Pero
ja tantic cristiano jahua, jmoj
ni jbajtic soca! ¡Jastal lec
huan yaljel que ti coel jan ja
ba satq'uinali, huax yutalaan
sbaje!
43 Ti yala ja Jesusi:
—Ch'abananic t'usan.
44 Meran ni ja jas huax cala.
Ja jTati seconejon nia ba oj ca
sac-huuc ja cristiano ja último
c'ac'u. Ta mi c'a jauc ja jTat
huas seca jan quii, pues mi ni
ma' oj jac jmoca.
45 Q'uelahuile ja jas
huax yala ja ba slibro ja
aluman-Dios jumasa. Ja ma'
huax jac jmoqui, yuj ni bi
huax alji yab yuj ja Diosi.
Spetzanil ja ma' huax yab
slugaril ja jas huax yala ja
Dios Tatali, ja ma' huax yaa
sbaje merani, oj ni jac jmoca.
46 Pero mi ni huax bob
yile satalajel abal ja jTati.
Quechan ni quen quilunej,
como ti coelon jan ja ba sti sat
ja Diosi.
47 Jayuj huanon yaljel
ahuabyex ja smeranili. Ja
ma' huas sc'uanon ja queni,
staa ta ni ja svida ja ba mix
ch'aqui.
48 Lajan soc sueahue ni ja
pan it huax yaa sac'anilei,
pero quena ni ja pan jau tac.
49 Ja ma' ec' pax ta hu-
ujilexi, cuando ti aye ba
ch'ayan lugar jahui, sloohue
ni ja yal ch'in pan jau co jan
ja ba satq'uinali.
50 Pero tuc panil ja jas
huanon yaljel ja quen it co
jan ba satq'uinali. Ja ma'
huas suea ja pan huax calai,
mi ni oj chamuquea.
51 Ja pan iti, sac'an ni
leca como ti ni co jan ja ba
satq'uinali, como quena nia.
Jaxa ma' huas suea ja pan
iti, oj ni ajyuc sac'anil tola
vida. Quena ni oj caa yi ja
svidae jahui. Oj caa ja mismo
jcuerpo ba oj staa ja sac'anil
ja cristiano jumasa. Lajan
soc oj pax panil ja jcuerpoi,
xchi ja Jesusi.
52 Ti och bulbunuque ja ju-
dio jumasa: —¡Huax yala oj
yaa quitic ja pani! ¡Oj bi
hueetic pero huax cho yala
que ja' bi ja scuerpo! ¿Sbej
ama jas huan yaljel ba?
53 Ti yala ja Jesusi:
—Pero meran nia huax cala
huabyex, ja queni ti coelon
jan ja ba satq'uinali pero
anima, oj ni caa ja jcuerpo.
Oj ni pec' ja jchiq'uela pero ta
mi c'a xa c'ulanex caso, yuj
ni ch'ayelex nia, yuj ni mi
ataunejuquex ja hua vidaexi.
54 Pero ja ma' huas sc'uan
soc spetzanil ja sc'ujoli, mi
ni t'un lom oj caa ja jcuerpo,
oj ni jpec' ja jchiq'ueli yuj
ja yeni, ta huan c'a sc'uan
meran, oj ni staa svida jau
ba mix ch'aqui, jaxa queni, oj
ni ca sac-huuc ja último c'ac'u
jahui.
55 Porque meran, mi lom oj
caa ja jcuerpo, mi ni lomuc oj
pec'uc ja jchiq'uela. Yuj ni oj
caa jbaj ba oj staa ja svidae ja
cristiano tac.
56 Ja ma' huas sc'ulan en-
tender jas sbej huax caa ja

jcuerpo, jas sbej huax pec'a
ja jchiq'ueli, ja yeni soc ja
queni, jel mojan oj quii jbajti-
con soc.
57 Ja Dios Tatali, sac'an ni
leca. Yena ni seconejon coni.
Stz'acatal ja yeni, ay sac'anil
ja quen chomajquili. Jach
ni ja ma' huas sc'uanon ja
queni, oj ni staa ja mero
sac'anili.
58 Ja pan it huax cala ti
co jan ja ba satq'uinali, pero
¡quena nia! Ja ma' huas sloo
ja pan jahui, mi ni nunca oj
chamuc. Tuc juntiro ja pan
jau sloo ja ma' ec' pax ta hu-
ujilex yen porque ja yenlei,
chamye nia, xchi ja Jesusi.
59 Spetzanil ja jastal iti, ti
ch'ac yal ja ba yiglesia ja judio
jumasa, ja' ni ja iglesia tey ba
Capernaumi.

Ja jas sea ja Jesusi, ja' ni ja vida ba mix ch'aqui

60 Ja ma' nochan ec' soc ja
Jesusi, ja ch'ac yabye ja jastal
iti, ti yalahuea: —¡Jel huocol
juntiro oj bob sc'uajel porque
mix chijcaji jas sbej ja jas
huax yala tac! ¡Mi ni ma' oj
yaa caso jun loil jastal jahui!
61 Ja Jesusi ti jac sc'ujol
jastal lom huane bulbunuc
ja snebuman jumasa jayuj
ti yalaa: —¿Jel ama piero
ahuabyex ba?
62 ¡Jauc to ma xa huilahuex
huala q'ueyon otro vuelta ja
ba coyon jani! ¡Saber jasunc'a
oja c'uluquex pensar cuando
huaxa huilahuexi!
63 Ja jas ch'ac ta cali,
huanon staajel ti' ja hua
hualtzilexi. Huanon yaljel ja
hua vidaex it ba mi ni nunca
oj ch'acuqui. Ja poco modoex
ba jel piero, lom ni altiroa.
64 Pero ja huenlexi, ay to
ni ja ma' mi huas sc'uanon
ja huujilexa, xchi ja Jesusi.
Jach yala yuj ja huan ni
snaa desde yora mi tox
cujlaji ja satq'uinali ja ma'
mi ni oj sc'uuca. Cho snaa
ni machunc'a oj ic'unuc
spatiqui, jayuj
65 Ti yalaa: —Jayuj cala ni
ahuabyex tac, mi ni ma' oj
bob jac jmoc ja queni ta mi
c'a jauc huas seca qui ja jTati,
xchi ja Jesusi.
66 Ja ora jahui, jitzan ja ma'
nochan soc ajyi ja Jesusi, pero
cuando yabye ja jas yala, ti
xa spiltalaan sbajea. Mi xa ni
huajye ec' soc ja yena.
67 Cuando yila huajye ja
tuqui, ja Jesusi ti sobo yi ja
lajchahuane ja snebumani:
—Jaxa huenlexi, ¿jas la
chiyex? ¿Mi ma huax cho
hualahuex oj huajanic?
68 Ti yala jan ja Simón
Pedro: —Pero Cajual,
¿machunc'a oj huajcoticon soc
ba? porque ja jas huaxa
huala, ja' ni mero huana
yaljel ja vida jau mix ch'ac
tac.
69 Ja quenticoni, jc'uanticon
ta. Huax naaticon, huena ni
ja Cristoa, yunina ni ja Dios
jel sac'ani, xchi.
70 Ja Jesusi ti yalaa:
—Meran, ja huenlexi, la-
jchahuanex nia. Tzaubalex
cuj pero ay june ja huenlexi,
ja' ni smoj ja diablo, xchi ja
Jesusi.
71 Pero ja' ni huan staajel ti'
ja Judas Iscariote, ja it Simón

sbiil ja stati porque ja Judas jahui, yena ni oj yii spatic ja Jesús ja mas tzaani, iday, ja' ni june ja lajchahuane ja snebumani.

Ja yermano ja Jesusi, mi huax c'uaji

7

1 Tzaan ja iti, ja Jesusi ti ajyi ec' ja ba Galilea porque ja ba Judea ja judio jumasa huane sleejel modo jastal oj bob xch'aye snaajel.

2 Jel xa mojan ja q'uin jau ja huas sc'ulan ja judio jumasa ja cuando huas sc'ulane jitzan ja jacali - sq'uin jacal sbiil yujile.

3 Ja yermano jumasa ja Jesusi ti yalahuea: —¿Jastal lec ti aya il ja huen ba? ¿Jaxa mi la huaj ja ba Judea porque ja tihui ti ni jel ja hua huamigo tac. Cax jea yi ja atel huana sc'ulajeli

4 Porque mi ni sbejuc oj nacxuca. Sbej ni oj naaxuc machunquilucaa. Ja jas huana sc'ulajeli, c'ulan satalajel abal, xchi ja yermano jumasa.

5 Jach yalahue porque mi ni ja yermano jumasa mi ni t'usila huax yiaje snihuanil ja sbanquilei.

6 Ti yala ja Jesusi: —Pero mi to staa ja jtiempo jas ora oj jee jbaj satalajel abal. Quechan ja huenlexi, chican jas ora huaxa c'ana huajanic pero ja queni, mi cualquiera orauc oj huajcon. Como ja huenlexi, naca suinquilex ja mundo iti, jayuj mi ni oj bob ahuil abajex condraa.

7 Como ja hua mojex, ti ni ay ja hua pensarex ja ba mundo. Mi ni sbejuc oj yijnayexa, pero ja queni, coraja ni huala iljiyona como claro huax cala que jel piero ja smodo ja ma' tey ba mundo.

8 Cax ilahuic ja q'uin ja huenlexi. Ja queni, mi to huajcon porque mi to tiempouc oj jee jbaj satalajel abal.

9 Jach ni yala ja Jesusi. Jayuj ti can ja ba Galilea ja chaboxe c'ac'u jahui.

Ja Jesusi huaj ja ba sq'uin jacali

10 Pero cuando ch'ac huajuque ja ba q'uin ja yermano jumasa, ti cho huaj tzaan ja yeni. Pero mi ni ma' huas snaa como ch'abanti abal huaji.

11 Jaxa ti ba yoj q'uin jahui, ti huan leejel yuj ja smoj judioil jumasa. Ti huax yalahuea: —¿Bay ja tan huinic jau ba? xchiye.

12 Jaxa cristiano, ja' ni mero huane xta staajel ti' ja Jesusi. Ay ma' huax yala que lequil huinic, jaxa tuqui huax yalahue que mi lequil huinicuc. —Quechan huan slolajel ec' ja cristiano, xchiye xta.

13 Pero ja sloilei, mi ni mero satalajel abaluca, como huane xihuel t'usan yuj ja smoj judioilei.

14 Ja q'uini, oj xa staa snalan cuando ti xa och c'ot ja ba templo ja Jesusi. Ti och see ja tihui.

15 Entonces ja judio jumasa
jel och juntiro ja spensarei.
Ti yalahuea: —¿Pe jasyuj
jel huas snaa juntiro ja iti?
¡Porque mi ni jas estudio yioj
tac! xchiye.
16 Ti yala ja Jesusi: —Pero
ja jas huanon seejel ja queni,
mi jauc quechan ja jas huax
el ja ba j'olomi. Ja ma' sec-
ahuoni, yena ni huax yala
cab jasunc'a oj jei.
17 Ja huenlexi, ta meran c'a
xa c'ana oja c'uluquex ja jas
huas sc'ana ja Diosi, oj ni jac
ac'ujolex ba huax jac ja jas
huanon seejeli. Oja naex ta
ja' c'a sbaj ja Diosi ma lom
huan elel ja ba j'olom ja queni
18 Porque ja ma' lom huan
yaljel ja jas huax el ja ba
s'olomi, quechan huan slee-
jel ba oj toyjuc. Pero ja ma'
meran huan sleejel ba oj iljuc
lec yuj ja Diosi, oj ni yal ja
smeranili, mi ni modo oj yal
ja mentira.
19 Ja Moisesi, yena ni yaa
ja mandar jumasa pero
iday, mi ni june huaxa
c'uanex ja mandar jumasa
jahui. Entonces, ¿sbej ama
huanex sleejel modo jastal
oja milonex ba? xchi ja
Jesusi.
20 —¡Ja hueni, ja' xa ma
amoj ja diablo! ¿Machunc'a
huax yala oj smila? xchiye
xta.
21 Ti yala ja Jesusi: —¡Ja
huenlex nia! Jel cham
ahuabyex ja t'usan ja jas
jc'ulan ja c'ac'u jijleli.
22 ¡Pe jach ja huenlex tac!
Anima jauc ja sc'ac'uil ja ji-
jleli, huan ni xa c'ulanex cir-
cuncidar ja yal queremtiqui,
como jach ni yala can ja Moi-
sesi. Ja mero smeranili, mi
jauc ja Moisés ya q'ueuc ja
costumbre jahui. Ti xa ni aya
ja stiempo ec' ja yeni
23 Pero mi ni modo oja
c'oquex ja smandar jau ja
Moisesi jayuj anima jauc
ja sc'ac'uil ja jijleli, huaxa
c'ulanex circuncidar. Jaxa
queni yuj ja ca tojbuc jun
chamumi, jel coraja huaxa
huilahuonex. ¿Sbej ama jau
ba?
24 Mi lom la c'umaniyex
cuando mi xa naahuex jastal
ja sbeji. Quechan ta seguro
c'a ayex, eso sí, oj bob
c'umananic, xchi ja Jesusi.

Ja Jesusi yala ba jaquel ja yeni

25 Ti och sobtalauc sbaje
chanjoe cristiano ja ma' ti
sbaje ba Jerusaleni: —¿Mi ma
yenuc ja it huan leejel ba oj
miljuc ba?
26 ¡Jastal lec mi jas huax
yalahue ba! Pe satalajel abal
ba yoj comon huan c'umal
tac. ¿Yuj ama huas sc'uan
ja ma' ay yatel que yena ni
meran ja Cristo ba?
27 ¡Pero chican lec ba jac
ja tan huinic iti! Ja Cristo
cuando huax jaqui, mi ni ma'
oj snaa ba oj jacuca, xchiye
xta ja cristiano jahui.
28 Jayuj ja Jesusi, cuando
och see ja ba templo, ti yalaa:
—¡Entonces huaxa naahuex
jbaj! ¡Huaxa naahuex ba
jaquelon ta jachuqui! Pero
naahuic que mi quen cala
oj jacon. Ja ma' secahuoni,

mi ni huaxa naahuex sbaja.
Ja yeni puro smeranil ja jas
huax yala.
29 Ja queni huax naa sbaj
porque ti ajyiyon soca. Yena
ni secahuon cona, xchi ja Je-
susi.
30 Jayuj ja cristiano huas
sc'ana oj syame pero mi ni
june ma' bob yujili como mi
to ni yorauca.
31 Pero jel ni ja ma' sc'uane
ja ora jahui, ti yalahuea:
—¿Yuj ama mas jel nihuan oj
bob sc'ul ja milagro ja Cristo
ba? Pero ja huinic iti, jel
nihuan juntiro ja jas huan
sc'ulajel tac.

Secahue policia ba oj yamjuc ja Jesusi

32 Jaxa fariseo jumasa
ti yabye ja jastal q'ueel ja
sc'umal ja cristiano, jayuj
ti secahue ja policía ja ma'
huax atjiye ja ba templo
ba oj syame ja Jesusi. Ti
cho ch'ican ja pagre mas
nihuaqui.
33 Ti yala ja Jesusi: —Lec
nia pero quechan t'usan
tiempo oj ajyucon amoquex,
jaxa mas tzaani t'ilan oj
cho cumxucon soc ja ma'
secahuoni.
34 Oja leonex eq'ue pero mi
ni oja taonexa porque mi oj
bob huajanic ja bayoni.
35 Cuando yabye ja jahui, ja
judio jumasa ti och yal sba-
jea: —¿Ba oj huajuc ja it ja
huan yaljel mi oj bob jtaa-
tiqui? ¿Mi ma ti oj huajuc
soc ja jun c'ole jmojtic judioil
ja ma' ti xa aye soc ja tantic
griego? Seguro ja' oj cho huaj
see yi ja yenle chomajquili.
36 ¿Jas sbej huax yala oj
leetic y mi oj taatic porque
mi bi oj bob huajtic ja ba oj
ajyuqui, xchiye xta.

Ja loil sbaj ja ja' ba oj yaa sac'anil ja cristiano

37 Ja ba q'uin jahui, ja' ni
mas nihuan yioje ja último
c'ac'u huax ch'ac ja q'uini.
Ja c'ac'u jahui, ja Jesusi ti
q'ue tec'ana, ti yala tzatz leca:
—Ta ay c'a ma' jel taquin ja
stii, a jac jmoc. Oj ni ca yu ja
jaa.
38 Ja ma' huas sc'uanon ja
queni ja jastal ni huax yala
ja ba slibro ja Diosi, ja ba
yaltzili, lajan soc oj bojtuc jun
satja, pero ja ja' jahui, oj ni
yaa sac'anil tola vida, xchi ja
Jesusi.
39 Jaxa mero sbej ja jas
yala ja Jesusi, ja ma' huas
sc'uan ja yeni, oj ni aajuc yi
ja Espíritu Santoa, jayuj yala
jachuc. Ja ora jahui, mi tox
jac ja Espíritu Santo yuj ja mi
tox iiji q'ue ja Jesús ba oj sc'ul
recibir ja yatel jel nihuani.

Tuctuquil ch'ac huajuc ja spensar ja cristiano

40 Ja janec' ay ja cristiano ja
tihui, ay ma' huax yala yujile:
—Ja huinic iti, yena ni meran
ja aluman-Dios ja ma' t'ilan ni
oj jacuqui.
41 Jaxa tuqui: —Yena ni ja
Cristoa, xchiye. Pero ja tuqui
huax yalahue: —¡Mi ahual-
huex ti oj jacuc ba Galilea ja
Cristo!
42 Ja yabal ja Diosi huax
yala que ja Cristo, t'ilan oj

manxuc ja yintil ja rey Davidi, pero t'ilan ni bi ti oj manxuc ja ba Beleni, como ja' ni ja xchonabil ja rey Davidi, xchiye.

43 Como tuctuquil xta ja spensarei.

44 Ay ma' huas sc'ana oj yaahue och preso pero mi ni jas bob sc'uluquea.

Ja ma' ay yatel mi sc'uane ja Jesusi

45 Ja policía jumasa ja ma' jecjiye ba oj syame ja Jesusi ti cumxiye ja bay ja fariseo jumasa soc ja sepeil ja pagre jumasa: —¿Jasyuj mi ahuiajex jan ba? x'utjiye.

46 Ti yala ja policía jumasa: —Porque mi ni june ma' huax c'umani ja jastal huax c'umani ja huinic jahui.

47 Ti yala ja fariseo jumasa: —Iday, ja huenlexi, ¡cho ahuaa bajex lolajel!

48 ¿Yuj ama huilahuex ja ma' ay yatel ma ja fariseo jumasa, huan ama sc'uane ja yenle ba?

49 Ja tantic cristiano jau ja ma' mi ni huas snaahue ja smandar ja Moisesi, ¡ti ni aye ja ba yojol ja scastigo ja Diosi! xchiye xta.

50 Tey ja Nicodemo jau ja ma' huaj yulata acual ja Jesusi. Fariseo ja yen chomajquili. Ti yalaa:

51 —Pero chican ja jas huax yala ja leyi. Mi ni bi sbejuc oj yii castigo jun huinic ta mi huax maclaxi bajtan jasunc'a ja smuli, xchi ja Nicodemo.

52 Entonces ti yalahue ja smoj fariseoili: —¿Yuj ama cho amoj ja huen ja tan galileño jau ba? Q'uelahuil lec ja yabal ja Diosi, ti oja huil que mi ni jun aluman-Dios ti oj jacuc ja ba Galilea, xchi ja fariseo jumasa.

53 Malan soc ja jahui, ti xa spila sbajea. Ch'ac huajuque ja ba snajei.

Ja ixuc ja ma' slea smuli

8

1 Pero ja Jesusi ti huaj ja ba huitz Olivos.

2 Cuando el ja c'ac'u ja Jesusi ti cho huaj ja ba templo, jaxa cristiano ti ch'ac jacuque nolan sbaj ja yen, jayuj ja Jesusi ti och culana. Ti och see yile ja yabal ja Diosi.

3 Huaj to yile, ti jac ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi soc ja fariseo jumasa. Ti macan jan yujile jun ixuc yuj bi staahue soc jun huinic. Ti yaahue ba snalan ja jun montón cristiano jahui.

4 Ti yalahue yab ja Jesusi: —Maestro, ¿jas la chi? Ja ixuc iti, ti jtaaticon soc jun huinic ba sti bej

5 Pero ja smandar ja Moisesi, ja jastal ja ixuc iti, sbej ni oj ch'ojxuc tona. Jaxa hueni, ¿jas la chi ba?

6 Jach sobohue pero quechan ba oj sc'uluque probar ja Jesusi, siquiera tuc ja jas oj yal ja yeni, ti oj stae yi ja smula. Ja Jesusi ti och chubana. Ti och stz'ijba ja luumi soc ja yal sc'abi.

7 Pero ja fariseo jumasa soc ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi huane xta ni sobjela. Ja Jesusi ti q'ue tec'ana, ti

yalaa: —Chican ja huenlexi,
ta ay c'a ma' mey smul ahu-
ujilex, a yaa yi bajtan ja toni,
x'utjiye.
8 Cuando ch'ac yal ja
jachuqui, ti cho och chubana.
Cho och stz'ijba otro vuelta ja
ba luumi.
9 Pero ja huinique jumasa
jahui, cuando yabye ja jas
yala ja Jesusi, ti c'otye jacana.
Jac sc'ujole que ay smule ja
yenle chomajquili. Ti xa
ch'ac eluque jujuntica. Ja' to
mero bajtan ch'ac eluc ja ma'
mas ay xa sc'ujoli. Cuando
ch'ac ta eluquei, stuch'il can
ja Jesusi soc ja ixuqui,
10 Ti q'ue tec'an ja Jesusi.
Como yila que quechan xta
stuch'il ay soc ja ixuqui, ti
yalaa: —Nana, ¿ba ch'ac hua-
juque ja ma' huan yaljel ja
hua mul ba? ¿Mi ni ma june
ma' yaa hui ja toni?
11 —Miyuc tata. Mi ni ma'
yaa quia, xchi ja ixuqui. Ti
yala ja Jesusi: —Jach ni ja
queni, mi ni jas oj cala huaba.
Quechan cax xa, pero moc xa
lee otro vuelta ja hua muli,
x'utji.

Ja Jesusi jac ya ijlabanuc ja sbej ja cristiano

12 Ja Jesusi ti cho och see
yi otro vuelta ja cristiano:
—Ja queni jac ca ijlabanuc ja
sbej ja ma' naca tey ba yoj
q'uiq'uinali. Ja ma' huax jac
jmoqui ti oj bejyuc ja ba bej
jau ja ba jel ja luzi. Mi xa
ni nunca oj bejyuc ja ba yoj
q'uiq'uinali porque staa ta ja
sac'anil ba jel tzamali.
13 Ti yala ja fariseo jumasa:
—¡Lom altiro huana stoyjel
abaj ja hueni! ¡Puro mentira
huana!
14 —Ta mentira c'a xa
huabyex pero mi mentira
huanucon ja queni. Anima
quen ta mismo huanon yaljel
pero huax naa ba jacyona,
huax cho jnaa ba oj huajcona
pero ja huenlexi mi jas huaxa
naahuex ja iti.
15 Ja jas huaxa hualahuex
jbaji, lom nia. Pero como mi
huocoluc huax el ahuujilex.
Ja queni, mi ni ma' jas huax
cal yaba,
16 Pero ta huan c'ax cala
ay smul jun cristiano, yuj ni
meran que ay smula. Pero mi
tiuc lom huax el ja ba j'olomi.
Ja ma' secahuon coni, yena ni
huax ya jac jc'ujol jastal ay ja
sc'ujol ja cristiano.
17 Ja ba ley jau jel nihuan
ahuujilexi huax yala ta ay
c'a chab testigo, jun xta c'a
mismo ja jas huax yalahuei,
sbej ni oj c'uaxuca.
18 Ja queni, ja jas huax cala
huabyexi, jun xta ni mismo
soc ja jas huax yala jbaj ja jTat
chomajquili, xchi ja Jesusi.
19 Ti yala ja fariseo jumasa:
—¿Bay ja hua tat ba? Ti yala
ja Jesusi: —Ja huenlexi mi
xa naahuex jbaj mach ayona,
¡jauc to ma jTat oja naex sbaj!
Ja lec huan to xa naahuex jbaj
mach ayon ja queni, entonces
jach ni ja jTati, oj cho anaex
sbaja.
20 Jach yala jachuc ja Je-
susi cuando ti huan seejel
ja ba templo. Ti ni ay ja
ba cuarto jau ja bay ja co-

pre ja ba huax yaahue can ja
slimosnaei. Pero mi ni ma'
bob syam ja Jesús ja ora jahui
porque mi to yorauc.

Ja ba oj huajcon ja queni,
mi oj bob huajanic ja huenlexi

21 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj
ni huajcona, jaxa huenlexi ti
oja leonex ec'a pero ja ba oj
huajcon ja queni, ja huenlexi
mi ni oj bob huajanica. Oj
chamanic, ti oja huiex och ja
hua mulexi.
22 Ti yala sbaje yenle ita ja
judio jumasa: —¿Jas bi xchi?
¿Mi oj bob huajtic ja ba oj hua-
juc ja yeni? ¡Jas sbej ja jach
huax yala! ¿Yuj ama oj smil
sbaj ba?
23 Ja Jesusi ti yalaa: —Ja
huenlexi suinquilex ja
mundo iti pero ja queni
sbajon ni ja satq'uinala. Ja
huenlexi tey ja hua najex ja
ili, pero ja queni tuc lugar ja
bay ja jnaji.
24 Jayuj huax cala huabyex
oj chamanic, ti oja huiex och
ja hua mulexi. Ý meran nia,
mi c'a xa c'uanonex ja queni,
que mi cualquieraucon, oj ni
acuchex och ja hua mulexa.
25 Ti yalahuea: —¿Mach aya
huen ba? —Pero calunej ni
ahuabyex desde q'ue jtul ja
catel tac.
26 Ja queni, huan c'ax c'ana,
jel ja jas oj bob cala bajexi.
Oj ni bob cal spetzanil ja hua
mulexi. Pero ja iti, tuc ja jas
huanon yaljel ec' ja queni. Ja'
huanon yaljel ja jas cab yala
ja ma' secahuon coni porque
ja yeni, puro smeranil ja jas
huax yala, xchi ja Jesusi.
27 Pero ja judio jumasa mi
yabye slugaril ta ja' huan
staajel ti' ja Dios Tatali
28 Jayuj ja Jesusi ti cho
yal yabyea: —Oj to anaex
machunquilucon ja queni
pero masan to huaxa
huaahuonex locan ja ba
cruzi, ti oj jac ac'ujolex que ti
ni coyon jan ja ba satq'uinali.
Ja jas huanon yaljel ja huego,
ja ora jahui, oj jac ac'ujolex
que mi ti huax el ja ba j'olom
ja jas huanon yaljeli, que ja
jas cala, ja' ni ja jas sea qui ja
Dios Tatali.
29 Ja ma' secahuon coni,
ti ni ay jmoc tola vidaa.
Ja jTati mi ni nunca huax
yaahuon can jtuch'il, jaxa
queni quechan huax c'ulan
ja jas huas sc'ana ja yeni.
30 Yuj ja jas ch'ac yal ja Je-
susi, jel jitzan ja ma' sc'uanei.

Ja yuntiquil ja Diosi, naca
libre aye

31 Ja Jesusi ti yal yab ja ju-
dio jumasa jau ja ma' ch'ac
ta sc'uuquei: —Ja huenlexi,
huan c'a xa c'ulan seguir aba-
jex soc ja jas huax jea, oj ni
ochanic mero jnebumanila.
32 Oj ni anaex jasunc'a
mero smeranila porque ja
smeranili, oj ya huajanic
libre, xchi ja Jesusi.
33 Ti yala ja otro jun c'ole
judio jumasa: —Pero ja
quenticoni yintiloticon ni
ja Abraham tac. Quechan
ni altiro Cajualticon ja Dios
sac'ani, mi ni ay otro ma'
huas sc'ulanoticon mandara.
¿Oj huajanic libre la chi? ¿Jas
sbej ja jach huaxa huala?

porque libre ni ayticon ja
quenticon tac.
34 Ti yala ja Jesusi: —Pe
mi meranuc ja jahui porque
spetzanil ja ma' huas slea
smuli, mandar ni ay yuj ja
mulali. ¿Mi ma meranuc ba?
35 Porque q'uelahuil jun
ajualal. Ay yioj jitzan huinic
mandar lec ay yuj pero ja
huinique jahui, mi ni nunca
oj slaj jastal ja yunin ja
ajualali como mozo ni aye ja
yenlea.
36 Pero jun c'ac'u ta huan
c'ax jac ja yunin ja ajualali,
ta huan c'ax yal yab ja smozo
jumasa: Libre xa yex, ta xchi
c'a, pues libre xa ayex ni mer-
ana, como uninal ja ma' yala.
37 Meran nia, yintilex ni ja
Abrahami - huan nix naaa.
Pero ta ja' c'a meran yin-
tilex ja Abrahami mi cora-
jauc oja huabyex ja jas huax
cala. Pero ja iti, huanex
sleejel modo jastal oj bob
amilonex tac.
38 Ja queni, quechan huax
cala ja jas quila ja yora ti to
ayon soc ja jTati. Y jachuc
ja huenlex chomajquili. Ja
jas huaxa c'ulanex, ja' ni ja
smandar ja hua tatexi.
39 Ja judio jumasa ti
yalahuea: —Pero ja' ni huan-
ticon sc'ulajel ja jas yala can
cabticon ja Abrahami, como
yintiloticon nia, xchiye. Ti
yala ja Jesusi: —Ja huenlexi,
jel nihuan ahuiojex que ja'
yintilex ja Abrahami, pero
lom nia. Ja lec jauc to ni
merani, ja' ni ahuiojex can
ja smodo ja yena.
40 Porque ja Abrahami, ¿yuj
ama xch'aya snaajel ja ma'
huan yaljel ja smeranil ja
jastal huax alji yab yuj ja
mismo Dios ba? Ja Abrahami,
mi ni nunca sc'ulan ja jastal
huaxa c'ulanex ja huenlexi.
41 Pero como ja' ni ahuiojex
ja smodo ja hua tatexi, xchi
ja Jesusi. Ti yala ja yenlei:
—Pero siquiera ja quenticoni
mi tulubalucoticon ba bej. Ay
jtaticon manxiticon cho jTati-
con ni ja Diosi.
42 —Ja lec meranuc sbajex
ja Diosi, entonces oj ni ayaj-
tayonexa porque ja queni ti
coelon jan ja ba stz'eel ja Dios
Tatali. Mi quen cala oj ja-
con ja ili, yuj ni secahuon ja
Diosa.
43 ¿Jasyuj mix jac ac'ujolex
jas slugaril ja jas huax cala
ba? ¡Como jel ni ch'uuy jun-
tiro ja hua c'ujolexi, jayuj!
44 Ja mero smeranili, ja
huenlexi ja' ni atatex ja
tan diablo. Como sbajex
nia, jayuj chican jas huax
yala huabyexi, huan ni
xa c'uanexa. Como desde
cujlaji ja satq'uinali, mero ni
milhuanuma. Mi huas snaa
jasunc'a merani. Mi ni nunca
huax yala ja smeranili. Huax
yala ja ba mi meranuqui,
como mero ni mentirosoa.
Puro mentira huax yala,
como smodo nia, como yena
ni mero statalil ja mentira.
45 Jayuj cuando huax cala
huabyex ja smeranili, mi ni
modo huaxa c'uanexa.
46 Ta ay c'a june ja huen-
lexi, ta huan c'a xa naahuex
que huanon sleejel ja jmuli,
alahuic ba. Pero ta huanon
c'a yaljel ja smeranili, ¿jaxa

mi xa c'uanex ba?
47 ¿Huaxa naahuex jasyuj
mi xa c'ana ja maclayonex?
Como mi ni sbajuquex ja
Diosa, porque ja ma' tzaubal
yuj ja Diosi, huan ni smacla
ja yabal ja Diosa.

Ja Cristo, ti xa ni aya cuando mi tox manxi ja Abrahami

48 Ti yala ja judio jumasa:
—Jayuj meran ni lec ja jas
huax calaticona. Ja hueni ja'
ni mero amoj ja tantic poles-
tero. ¡Lajana soc ja tan diablo!
49 Ti yala ja Jesusi: —Ja
queni caso jau huax mojan
ja diablo. Ja jas huanon
sc'ulajeli, ja' ni huanon seejel
jastal jel nihuan ja jTati, pero
ja huenlexi, jel coraja huaxa
huilahuonex.
50 Mi xa hualahuex ta
huanon sleejel ba oj toyju-
con. Eso sí, ay ni ma' huas
stoyohuona, como huas
snaa que toj ja jas huanon
sc'ulajeli.
51 Huax cala huabyex ja
mero smeranili. Ja ma' huas
sc'uan ja jas huax cala, mi
ni nunca oj chamuc, xchi ja
Jesusi.
52 Ti yala ja judio jumasa:
—¡Ata huabilex tac! Ja huego
chican lec que ti ni aya soc
ja diablo. Ja Abrahami soc
spetzanil ja aluman-Dios ju-
masa ch'ac ni chamuquea,
jaxa huen huana yaljel ja ma'
huas sc'uan ja hua huabal ja
hueni, mi ni nunca oj chamuc
la chi.
53 ¿Yuj ama huaxa huala ta
mas nihuan ja huen soc ja
Abraham ja ma' ec' pax ta cu-
jtic ba? Ja yeni, cham nia.
Jach ni ja aluman-Dios ju-
masa, jaxa hueni, ¿mach aya
huaxa huala huen ba?
54 Ja Jesusi ti yalaa: —Ta
quen c'a mismo huax toyo
huilex jbaj, entonces lom nia.
Pero ja ma' huas stoyohuoni,
ja' ni ja jTati, ja' ni ja ma'
huaxa hualahuex que ja' ni ja
hua Diosex ni.
55 Pero mi ni huaxa
naahuex sbaja. Ja queni
huan nix naa sbaja, pero ta
huan c'ax cala que mix naa
sbaj, entonces oj laj ja hua
mentirosoilex ja huenlexa.
Pero ja mero smeranili, huan
nix naa sbaja. Ja' ni huax
c'uan ja yabal ja yen tac.
56 Ja Abraham ja ma' ec' pax
ta cujtiqui, jel sgusto oj yil ja
tiempo oj jaconi. Snaa lec que
oj ni jacona jayuj chaani ec'
yuj ja sgusto, xchi ja Jesusi.
57 Ja judio jumasa ti
yalahue yab ja Jesusi: —Ja
hueni, huana yaljel que
ahuilunej ja Abrahami. Lom
huana c'umal ja hueni. ¡Mi to
ni cincuenta jabil ahuioj tac!
58 Ti yala ja Jesusi: —Oj cala
huabyex ja smeranili. Ja yora
mi to nix manxi ja Abrahami,
ti ni ayon ja queni.
59 Jaxa yajni ch'ac yal jastal
iti, ti stuluhue ja toni ba oj
yaahue yi ja Jesusi pero ja Je-
susi snac'a sbaj jaxa mas tza-
ani ti el ja ba templo.

Ja Jesusi ya tojbuc jun huinic tupel sat manxi

9

1 Ja Jesusi cuando huan

eq'uel ja ba jun lugari, ti yila
jun huinic tupel ja sati, como
jach ni manxia.
2 Ti sobo ja snebuman ju-
masa: —Cajual, ¿jastal lec
manxi tupel ja sat ja huinic
iti? ¿Yuj ama ja' smul ja snan
stati, ma smul yena?
3 Ti yala ja Jesusi: —Miyuc.
Mi jauc smul ja snan stati soc
mi smuluc ja yen. Manxi
jachuc ba oj yil ja cristiano
jastal ja jel juntiro ja yip ja
Diosi.
4 Y ora xa huego oj c'ultic ja
yatel ja ma' secahuon coni. Oj
ni jacuc ja c'ac'u mi ni ma' oj
bob atjuc.
5 Pero como ti xa ni ayon ja
ba mundo oj ni ca ijlabanuc ja
ma' tey ba mundo.
6 Jach huan yaljel cuando
stzujba ja luumi, ti xa slubu ja
lococ it sc'ulan soc ja stzujubi,
ti ya pac'an ja ba sat ja ma'
tupel ja sati.
7 Ti yalaa: —Caax. Cax ja
ba tanque tey ba Siloé, ti xa
sac'a lec ja hua sati. (Ja sbiil
ja tanque jahui, Jecubal huax
el ja ba sc'umal ja judio ju-
masa.) Ti huaj ja huiniqui.
Huaj sac' ja sati, jaxa cuando
cumxi, huan xax yila q'uinal.
8 Cham yabye juntiro ja
svecino jumasa soc ja ma'
huan ni snaa sbaj que tu-
pel ja sat ajyi. Ti yalahuea:
—¿Mi ma yenuc ja huinic it
huax och culan tola vida huas
sc'ana limosna ba?
9 Jaxa tuqui: —Yena nia.
Jaxa tuqui: —Lajan soc
pe seguro mi yenuc. Jaxa
huiniqui, yen mismo yala:
—¡Pero quena ni taca!
10 Ti sobohuea: —¿Jastal lec
huan xax bob ahuil q'uinal
ba?
11 Ti yala ja yeni: —Ja
huinic ja ma' Jesús sbiili,
quechan stzujba ba luumi ti
slubua, ti saxa qui ja ba jsati.
Ti yala cab que oj huaj sac'
ja jsat ja ba tanque ba Siloé.
Ti huajyona, jaxa yajni ch'ac
jsac' ja jsati, ti jamxi ja jsata.
12 —¿Bay ja huinic jau ba?
xchiye. —Mi naben, xchi ja
ma' tupel ja sat ajyi.

C'anji sc'ujol ja huinic ja ma' tojbi

13 Ja cristiano ti yiaje och ja
ba sti sat ja fariseo jumasa.
14 Ja huiniqui ti ch'ac xchol
ja jas c'ulaji yi. Pero ja yora
tojbi ja sati, ja' ni ja sc'ac'uil ja
jijleli.
15 Pero yuj ja sc'ulan ja lo-
coc ja c'ac'u jau ja Jesusi, jayuj
ja fariseo jumasa ti cho sobo-
hue otro vuelta jastal bob yil
q'uinal. Ti yala ja huiniqui:
—Saxa qui t'un lococ ja ba
jsati, ti huaj jsac'a, jayuj huan
xax quila q'uinal ja huego.
16 Ti yala chaboxe ja fariseo
jumasa: —Pero ja huinic ja
ma' sc'ulan ja iti, mi ni modo
oja hual que sbajuc ja Diosa
porque mi huas stalna ja
sc'ac'uil ja jijleltic tac, xchiye.
Pero jaxa tuqui ti yalahuea:
—Ta meran c'a ay ja smuli, ¡ba
oj bob sc'ul milagro ja jastal
iti! Jayuj mi ni modo huax
lajxi yujilea.
17 Ti cho huaj sobe yi otro
vuelta ja ma' tupel ajyi ja sati:
—Jaxa hueni, ¿jas la chi soc ja
huinic it ma' ya tojbuc ja hua

sati? —Ja queni huax cala
que jun aluman-Dios, xchi ja
huiniqui.
18 Pero ja judio jumasa
mi ni modo huas sc'ana
oj sc'uuque ta meran ja
tupel ja sat ajyi, jaxa huego
huax bob yil q'uinal, jayuj ti
secahue spayjel ja snan stat
ja huiniqui.
19 Ti sobohue yi ja stati:
—¿Ja' ma ja hua huunin ja
iti? ¿Meran ama tupel ni ja sat
manxi? ¿Jastal lec huax bob
yil q'uinal ja huego ba?
20 Ti yala ja stati: —Meran
nia. Ja cunin iti tupel ni ja sat
manxia. Jaxa snani ti yalaa:
—Meran nia tata, tupel ni ja
sat manxi ja cala ala.
21 Ti cho yala ja stati:
—Pero mix naaticon jastal
huan xax bob yil q'uinal
ja huego. Mi huax cho
jnaaticon sbaj machunc'a ya
tojbuc ja sati. Jobohuic yi ja
yeni - ay xa ni sc'ujol ja cunin
tac. Yen mismo oj bob yala
huabyex, xchi ja tatali.
22 Ja nanal tatali jach
yalahue jachuc porque
huane xihuel. Ja judio
jumasa lajti abal xa ay yujile
lec, ta ay c'a ma' huax yala
que Cristo ni ja Jesusa, ja' ni ja
ma' oj jecjuc con yuj ja Diosi,
oj bi snutze el ja ba yiglesiaei.
23 Jayuj ja nanal tatali ti
yalahue que oj bi sobe yen
mismo ja huiniqui, como ay
xa ni bi sc'ujola.
24 Ja judio jumasa ti cho
spaya jan ja ma' tupel ajyi ja
sati, ti yalahuea: —Ala cabti-
con ja mero smeranili. Ta mi
c'a, huax yilahua ja Dios que
huana ni mentiraa porque ja
quenticoni huan nix naati-
con que ja tan huinic jahui,
mulanum nia.
25 Ti yala ja huinique: —Ja
queni, mix naa ta mulanum
ma miyuc pero huax naa
que tupel ja jsat ajyi, pero
ja huego, huan xax quila
q'uinal.
26 Ti yala ja fariseo jumasa:
—Pero ¿jasunc'a sc'ulan yi ja
hua sat ja bob ya huil q'uinal
ba?
27 Ti yala ja yeni: —Pe cala
ta huabyex jas sc'ulan qui
pero como mi huaxa c'uanex,
¿jas sbej otro vuelta oj cala
huabyexi? ¿Yuj ama huax cho
c'ana ochanic snebumanil
ba?
28 Cuando yabye ch'ac yal
ja jastal iti, snicjel ita ch'ac
huajuque, ti yalahuea: —Ja
hueni, nocho ta huaxa c'ana
ja tan huinic jahui, pero ja
quenticoni, ti ni oj ajyucoti-
con ja ba sparte ja Moisesi.
29 Ja quenticoni huax
naaticon que c'umaji yuj ja
Dios ja Moisesi pero ja tan
huinic jahui, mi ni t'usan
huax naaticon ba jaquela.
30 Ti yala ja huiniqui: —¡Jel
tuc juntiro! ¡Jastal modo mi
oja naex ba jaquela! Ja queni
ya quil q'uinal. ¡Malan soca!
31 Como huan nix naatic,
ja Diosi mi huas smacla ja
mulanum jumasa. Quechan
huas smacla ja ma' huax xiu
yujil soc ja ma' huas sc'uan ja
yabali.
32 Masan cujlaji ja
satq'uinali mi ni nunca huax
abxi ta ay ma' oj bob ya yil

q'uinal ja ma' huax manxi
tupel ja sati.
33 Ja huinic iti, ta mi c'a sba-
juc Dios, mi ni oj bob sc'uluc
ja jastal ita, xchi ja ma' tupel
ja sat ajyi.
34 Ti yala ja fariseo ju-
masa: —¡Ja hueni, mi ni
tojuc manxelucaa, iday, jaxa
huego, huan xa xa c'ana oj
ochan jmaestroilticon! ¡Elan
ja huen ja ili! xchiye xta, pero
ahuanel.

Ja jastal ay ja ma' tey ba q'uiq'uinali

35 Ja Jesusi yajni yab que
nutzji ja ma' tupel ja sati,
cuando staa, ti yal yaba:
—¿Huan ma xa c'uan que ay
ma' coel jan ja ba satq'uinal
ba?
36 —Cajual, ala cab
machunc'a ba, ti oj c'uuca,
xchi ja huiniqui.
37 Ti yala ja Jesusi: —Pero
ahuila ta ni taca. Quena nia.
¡Huana ni loil soc ja yen ja ma'
jecubal ni con yuj ja Diosi!
38 Ja huiniqui ti co mec'an
ja ba sti sat ja Jesusi, ti
yalaa: —Cajual, huan xa nix
c'uanaa.
39 Ti yala ja Jesusi: —Jayuj
jacyon ja ba mundo tac, ba
oj ch'ac quii cuenta ja ma' jel
huas stoyo sbaj que jel jaman
ja sati. Pero oj ni ch'ac tupuc
ja sate ja yenlei. Jaxa ma'
mutz'an juntiro ja satei, oj ca
jamxuc, xchi ja Jesusi.
40 Tey chaboxe fariseo mo-
jan ja tihui. Yajni yabye ja
jas yala ja Jesusi, ti yalahuea:
—¡Entonces quenticon ja la-
jan soc mutz'an ja jsaticon ta
jachuqui! xchiye.
41 —Mas to lec ja lec tupeluc
juntiro ja hua satexi, ay modo
mi oja taa ja hua mulexi. Pero
ja iti, quechan huaxa toyo ba-
jex que jel huaxa naahuex,
ti huaxa taa juntiro ja hua
mulexi, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj ja snajtzil ja cheji

10

1 Ti cho yala ja Jesusi:
—Meran huax cala huabyex,
ja ma' mix och ja ba spuertail
ja snajtzil ja cheji, yuj ni
lagrona. Ja lagroni, tuc
lado ni huas sotoa, porque
elc'anel ni huana.
2 Pero ja ma' huax och ja ba
puerta, yuj ni ja' talnacheja.
3 Cuando ti xa jacum jan
ja ma' huas stalna ja cheji,
ti huax el jan ja ma' huas
sama ja puerta ba oj bob
ochuc ja talnacheji. Ja tal-
nacheji, como naca ay sbiil
yuj ja xchej jumasa, ti xa huas
spaytalaan cada jujune. Jach
huas sc'ulan cuando huax el
ja ba snaji.
4 Cuando huax ch'ac el
spetzanil ja xcheji, jaxa
talnanumi, bajtan huax
eq'ui, ti huax huaj tzalan ja
chej jumasa como naubal lec
yujil ja sc'umali.
5 Mi ni huas snochohue jun
cualquiera cristianoa. Ta mi
c'a jauc ja ma' tola vida huas
stalna, entonces ja cheji, oj
ch'ac eluque ajnel. Como mi
ni c'ajyeluc soc ja sc'umal ja
otro cristiano, xchi ja Jesusi.
6 Ja loil iti yala ja Jesusi
porque huas sc'ana ay jas oj

ya sneb ja cristiano pero mi
ni t'un yabye slugarila.

Ja Jesusi lajan soc jun
lequil talnachej

7 Jayuj ja Jesusi ti cho yala
otro loila: —Ja huego ay jas
oj cala huabyexi pero ja' ni
mero smeranili. Ta mi c'a
quenuc, ¿jastal oj bob ochuc ja
ba snaj ja cheji? Ja queni, la-
jan soc quena ni ja puertaon
ja ba huax och ja cheji.
8 Jaxa spetzanil ja ma' ti ni
ay ja il ja yora mi to la jacyon
ja queni, puro ni lagron ayea.
Toj elc'anel ja sgustoei, jayuj
mi c'ulajiye caso yuj ja jchej
jumasa.
9 Ja queni, lajan soc quena
ni ja puertaon ja ba huax och
ja cheji. Ja ma' huax och ja
ba puerta jahui, oj ni staa ja
scoltajela. Como jastal ja yal
cheji huax och ja ba snaji, ti
huax huaj slee ja suaeli, jach
oj ajyuc ja ma' huax och ja ba
puerta jahui.
10 Jayuj jacyon ja queni ba
oj staa ja svida ja cristiano
pero ja vida jahui, jel tzamal
juntiro. Tuc juntiro ja spen-
sar ja lagroni. Quechan huax
jac ch'ac yii ja ba mi sbajuqui.
Huax jac som spetzanil.
Huax jac milhuanuque.
11 Pero q'uelahuile. Jun
lequil talnachej, hasta que
oj yaa ja svida yuj ja xcheji.
¡Pero quena ni ja talnachej jau
taqui!
12 Pero ta jun talnachej
quechan huan pensar soc
ja stz'acoli, entonces huan
c'ax jac jun oq'uil, oj yaa can
endregal ja xcheji, jaxa yeni
oj spac ajnel. ¡Ba miyuca,
como mi ni sbajuc ja cheja!
Quechan huan ganar. Ta jach
c'a, ¡jel ajul ja sbaj ja cheji!
Oj ni yamjuc yuj ja oq'uili,
jaxa tuqui, sactantan oj ch'ac
huajuque.
13 Jach ni oj huajuca
porque ja tan huinic jahui,
quechan ni huan smajlajel
ja stz'acoli. Ja cheji, tix yila
sbaj ja ora jahui, como mi ni
sbajuca.
14 Mi ni nunca oj slaj ja
ma' mero sbaj ja cheji. Huas
snaatalaan sbaj ja xcheji,
jaxa cheji huas snaa sbaj
ja yajuali. ¡Pero quena ni
suinquilon ja chej jumasa
tac!
15 Puesto ni ayona oj caa
ja jvida yuj ja jchej jumasa.
Q'uelahuile ja jTati. Huan
ni snaa jbaj. Jach ni ja
queni, huan nix cho jnaa
sbaja. Jayuj jachuc ja jchej
chomajquili, huan nix cho
snaa jbaja.
16 Pero ay to jitzan jchej
najat to aye. Mi tox och ja
ba snaj ja ba quioj ja tuc ju-
masa ja iti. Y t'ilan ni oj
ch'ac huaj quii jana. Oj ni
snae ja jc'umal cuando huax
payahue jani. Entonces jun
ita ni nole oj ajyuque spet-
zanile. Quechan june ja tal-
numani, pero quena nia.
17 Ja jTati, jel ni huas
sc'anahuona porque oj ni caa
ja jvida, pero ja mas tzaani oj
ni cho sac-huucona.
18 Mi ni ma' oj ya el qui
ja jvida porque jach ni huax
c'ana oj caa jbaja. Como jach
ni alubal cab que oj ni bi

caa jbaja pero oj ni bi cho
sac-huucona. Jach ni yala cab
ja jTati, xchi ja Jesusi.
19 Yajni yabye ja jas yala
ja Jesusi, ti q'ue juntiro ja
c'umali pero mi ni modo
huax lajxi yujile ja judio
jumasa:
20 —¡Loco ja tan huinic iti!
¡Ja' ni mero smoj ja diablo!
¡Jas sbej ja oj c'ultic caso ja jas
huax yala! xchi ja jun c'olei.
21 Jaxa otro c'olei: —Pero ta
ja' c'a smoj ja diablo, ¿jastal oj
bob c'umanuc tzamal ja jastal
huan c'umal ba? Porque ja
diablo mi ni oj bob ya yil
q'uinal ja ma' tupel ja sati,
xchiye.

Ja judio mix bob yile ja Jesusi

22 Ja ora jahui, ja' ni
mero stiempo chee ja ba
Jerusaleni, jaxa cristiano, ja'
ni mero tiempo huas sc'ulan
ja sq'uinil ja stemploei, como
jach ni culan yujilea.
23 Ja Jesusi ti huan bejyel ja
ba yoj sten ja Salomoni,
24 Jaxa judio jumasa ti hua-
jye nolan sbaja. Ti yalahuea:
—Ja quenticoni jel ja jpensar-
ticoni. Tola vida t'aban xta
jc'ujolticon jas ora oja hual
cabticon que ta huena c'a ja
Cristo ja ma' secunej ni con ja
Diosi. Huax c'ana ja quenti-
con oja hual cabticon juntiro.
25 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi, pe mi na' jaye
vuelta cala ta huabyex tac, y
mi xa c'uanonex. Malan soc
ja jas huanon sc'ulajeli, huax
ilxi que ja' ni quip yaunej qui
ja jTati
26 Pero ja huenlexi, mi ni
modo huaxa c'uanex. Yuj ni
mi jchejuquex ja huenlexa
27 Porque ja jchej ja queni,
huan ni snaahue lec sbaj ja
jc'umali. Huas stzajlayone,
jaxa queni huan nix naahue
sbaja.
28 Jayuj huax caa yile ja
sac'anil jau mi ni nunca huax
ch'aqui, mi ni oj chamuquea.
Ja mero jcheji, mi ni ma' oj
bob ya el qui ja ba jc'aba.
29 Yena ni ja jTat ja ma' yaa
quii, jaxa jTati, quechan yen
mas nihuan que spetzanil.
Mi ni jun ma' oj ya el yi ja ba
sc'ab ja cala cheji.
30 Porque ja queni soc ja
jTati, jun ita ni ayticona, xchi
ja Jesusi.
31 Jaxa judio jumasa ti cho
stuluhue otro vuelta ja ton ba
oj yaahue yi.
32 Ti yala ja Jesusi: —Jitzan
lec ja jas ahuilunejex
jc'ulunej ja ba jel tzamali
pero puro yatel ja jTati. ¿Yuj
ama ay jas jc'ulan ja ba mi
lecuc ba, jayuj oja ch'ojonex
ton ja huego?
33 —Mi jauc yuj oj
ch'ojaticon ton yuj ja jas
ac'ulunej ja ba lequi. Oj caati-
con ahui yuj ja jastal huaxa
taa ti' ja Diosi. ¡Cristianoa
nia, iday, huaxa toyo baj que
Diosa! xchi ja judio jumasa.
34-35 Ti yala ja Jesusi:
—Pero q'uelahuilex. Ja
najatei ja ma' sc'uan ja yabal
ja Diosi, ti alji yabye yuj ja
Diosi que lajane bi soc jastal
ja Diosi. ¿Mi ma jach ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja

Dios ba? Huax naatic que ja
jas tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi, mi loiltajneluc,
36 ¡Jauc to ma queni! Tza-
ubalon yuj ja Diosi. Sec-
ahuon ja ba mundo iti. ¿Jastal
modo coraja oj yilon ja Diosi
yuj ja huax cala que yuninon
ja yeni?
37 Ta mi c'a huanucon
sc'ulajel ja yatel ja jTati, mi
ni sbejuc oja c'uuconexa.
38 Pero ja iti, ja' ni huanon
sc'ulajela. Ta mi xa c'ana
oja c'uuconex ja queni,
siquiera oj jac t'un ac'ujolex
ja atel huanon sc'ulajeli, mi
cualquierauc. Jayuj naahuic
ja jTati ti ni ay jmoca, jachuc
ja queni, ti ni ayon soca, xchi
ja Jesusi.
39 Jayuj ti xa huas sc'ana oj
syamea pero mi ni bob yu-
jilea. Yoj sc'abe xa ni ela.
40 Ti huaj ja ba mojan ja ni-
huanja Jordani, ja ba lado ja
ba huax el q'uen ja c'ac'u, ja'
ni ja mismo lugar ja ba huax
ya yii ja' ja cristiano ajyi ja
Juani. Ti tejc'aji ja tihui.
41 Ti huaj iljuc yuj jitzan ja
cristiano. Ti yalahuea: —Eso
sí, ja Juani mi ni jun milagro
quilatic sc'ulana, pero spet-
zanil ja jas yala sbaj ja huinic
iti, meran nia.
42 Jayuj jel c'uaji ja Jesús ja
ba lugar jahui.

Ja jastal cham ja Lázaro

11

1 Ay jun huinic ti culan
ba Betania, Lázaro sbiil, pero
maloaxi ja yeni. Ti cho culan
soc ja Marta ja suatzi soc ja yi-
jtz'in María. Naca smoj'alijel
ni sbaje soc ja Lázaro.
2 Jaxa María ja yijtz'in ja
Lázaro, yena ni ja María jau
ja spec'a yi perpume ja yoc ja
Cajualtiqui, ti cho scusu soc ja
s'olomi.
3 Jayuj ja Marta soc ja María
ti secahue jun jecabanum ja
bay ja Jesusi. Ti yalahue
yaba: —Alahuic yabi: Cajual,
ja hua huamigo ja ma' jel yaj
xa huabi, jel xa yioj, utajic.
4 Yajni yab ja Jesús ja jastal
jahui, ti yalaa: —Pero mi oj
chamuc soc ja chamel jahui.
Eso sí, malo ay, pero ma-
jlayic. Oj iljuc ja yip ja Dios
yuj ja chamel iti. Jachuc,
oj iljuc jastal jel tzatzon ja
queni, como yuninon ni ja
Diosa, xchi ja Jesusi.
5 Ja Jesusi, eso sí, jel yaj
huax yab ja Marta soc ja yi-
jtz'ini soc ja Lázaro,
6 Pero iday, cuando alji yab
que jel xa yioj ja Lázaro, jaxa
yeni can to mas chab c'ac'u ja
ba lugar jau ba huan ateli.
7 Cuando ec' ja chab c'ac'u
jahui, ti yal yab ja snebuman
jumasa: —Huajtic otro vuelta
ja ba Judea, xchi.
8 Ti yala ja snebuman
jumasa: —Pero Cajual, mi to
aayuc c'ac'u eq'uel, ja judio
jumasa huane xchapjel ja
huabalil que oj xch'oja ton,
iday, ¡huan xax cho c'ana
huajan otro vuelta ja tihui!
xchiye.
9-10 Ti yala ja Jesusi: —Pero
¿mi ma xa naahuex que ora
xa oj bejyucotic? Sat c'ac'u xa
tac. Mi ni jas oj c'ultica. Ja ba

mundo iti, mi c'a la bejyi sat
c'ac'u, ti oj pumuljanan ec'a
porque jel ni piero bejyel ja
ba q'uiq'uinali.
11 Ja mas tzaani ti yalaa:
—Ja camigotic Lázaro huan xa
huayel, pero oj huaj yujques
cani.
12 —Pero Cajual, ta huan xa
c'a huayel, yuj ni mas lec xa
ay t'usana, xchiye ja snebu-
mani.
13 Pero ja Jesusi, ja mero
sbej ja jas yala, ja Lázaro
cham ta nia, xchi, pero ja
snebuman jumasa huax
yalahue que huan ni huayel
merana.
14 Jayuj ja Jesusi ti yala
claroa: —Ja Lázaro, cham ta
nia.
15 Pero jel lec huax cabi
yuj ja mi ni ti ayucon ja ti-
hui. Ja jastal iti, ja' ni ja ba
hua lequil ja huenlexi ba oja
c'uuquex meran. Pero la xa
huaj quiltic, xchi ja Jesusi.
16 Entonces ja Tomás it
huax aaji sbiiluc gemeloili,
ti yal cabticona, como jmoj
ni jabajticon nebumanila:
—¡Huajtic ja quentic choma-
jquili, ti la chamtic soc lajana!

Ja Jesusi oj ya sac-huuc ja cristiano

17 Cuando c'otye ja tiu ja
Jesusi, chane xa bi c'ac'u mu-
can ja Lázaro.
18 Como jel mojan yioj sbaj
ja Betania soc ja Jerusaleni -
bob ta mi ni jun lehue yioj -
19 Jayuj jitzan ja judio ju-
masa huaj yulataye ja Marta
soc ja María ba oj ya cujlajuc
t'usan ja sc'ujolei, como cham
ta ni ja yermanoea.
20 Pero ja Marta, cuando
yab yabalil que oj xa c'otuc ja
Jesusi, jayuj ti huaj staa. Jaxa
María ti can ja ba yoj snajei.
21 Ja Marta ti yal yab ja Je-
susa: —Cajual, ja lec jacan
to, seguro mi ni cham ja qui-
jtz'ina,
22 Pero huan nix naa que oj
ni yaa hui ja Dios ja jas huaxa
c'ana yii.
23 Ti yala ja Jesusi: —Ja hua
huijtz'ini oj ni sac-huuca.
24 —Meran nia. Huan nix
naa que oj ni sac-huuc ja
último c'ac'u jau cuando huax
ch'ac sac-huuc spetzanil ja
chamhuinic jumasa, xchi ja
Marta.
25 Ti yala ja Jesusi: —Pero
quena ni oj ca sac-huuc ja
cristiano jumasa. Quena ni
oj cho caa yi ja sac'anilei. Ja
ma' huas sc'uanon ja queni,
anima huax chami, pero oj ni
cho sac-huuca,
26 Jaxa ma sac'an to ja ora
jahui, ta huan c'a sc'uanoni,
mi ni nunca oj chamuc ja yen-
lei. ¿Huan ma xa c'uan ja iti?
27 —Huan, Cajual. Huax
naa que huena ni ja Cristoa,
yunin ja Diosai. Ja huena ni
ja ma' huax majlaticon ajyi oj
jacuc ja ba mundo, xchi.

Ja jastal oc' ja Jesús ja ba sq'uejnal ja Lázaro

28 Cuando ch'ac yal ja jastal
jau ja Marta, ti huaj spay jan
ja yijtz'in María. Ti yal yab
tacal ja yijtz'ini: —Ja Cajual-
tiqui, ti xa ay ja ili. Huas
spayahua, xchi.

29 Quechan ch'ac yab ja María ja iti, ti q'ue tec'ana. Ti huaj yila
30 Pero ja Jesusi mi tox och ja ba yoj hacienda. Ti to ni ay ja ba staa ja Marta.
31 Jaxa judio jumasa ja ma' jac ya culan sc'ujolei, cuando yilahue xachachi xta q'ue tec'an ja María, ti huajye nochana. Huax yalahue ta ti huajum oq'uel ja ba sq'uejnal ja snui.
32 Ja María cuando c'ot ja bay ja Jesusi, ti co mec'an ja ba sti sati, ti yalaa: —Cajual, ja lec tiuc to ayuca ili, seguro mi cham ja jnua.
33 Huan oq'uel ja María cho huane oq'uel ja judio jumasa ja ma' jac soc lajan ja María. Yajni yila ja Jesusi, ti syatz'a sbaj ja yaltzil ja yeni. Lajan soc oj cho oc'uc.
34 Ti yalaa: —¿Ba amucuhuex ba? —Huaj quiltic ahuil baya Cajual, xchiye.
35 Ja Jesusi ti bojti yoq'uela.
36 Ti yala ja judio jumasa: —Q'uelahuile, ¡jel yaj xyab juntiro!
37 Pero ay chaboxe ja ma' yala: —Pero q'uelahuilex. Ja yeni ya yil q'uinal ja ma' tupel ja sat ajyi, iday, ja Lázaro, mi ni jas sc'ulan yia. ¿Mi ma sbejuc ni mi oj ya cham ajyi ba?

Ja Lázaro aaji sac-huuc

38 Ja Lázaro ti mucji ba jun q'ueen ba jun huitz, jaxa ba sti ja sq'uejnali ti smacahue soc jun nihuan tona. Pero ja Jesusi yaau juntiro ja sc'ujoli. Ti huaj ja ba stz'eel ja q'ueeni.
39 Ti yalaa: —A eluquex ja toni. Ti yala ja Marta ja suatz ja chamhuiniqui: —Pero Cajual, seguro ay xa yiq'uil porque ay xa chane c'ac'u mucan.
40 Ti yala ja Jesusi: —¿Mi ma cala huabi ta huaxa c'uani, oj ni ahuil ja yip ja Diosa?
41 Jayuj ti yaahue eluc ja toni. Ja Jesusi ti sq'uela q'ue ja ba satq'uinali, ti yalaa: —Tatey, tz'acatal porque huaxa macla ja jas huax calai.
42 Huan nix naa que tola vida huaxa maclayon pero huax cala huabi, ja' ni ba slequil ja cristiano jumasa iti ba oj sc'uuque que huena ni ajeconejona.
43 Ti c'umani tzatz leca: —Lázaro, ¡elan xa jan ja tihui!
44 Jaxa Lázaro ja ma' chamel xa ni ajyi, ti el jana. Pero yuch'ubal ni lec ja yoc sc'aba soc jun c'uutz, jaxa sati, macan soc jun mojchilal. Ti yala ja Jesusi: —Tucuhuic. A huajuc libre, xchi.

Ja jastal xchapahue ba oj syame ja Jesusi
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

45 Yuj ja iti, sc'uane jitzan ja judio jumasa ja ma' ti aye soc ja María porque yilahue ja jas sc'ulan ja Jesús ja ora jahui.
46 Pero ay chaboxe ja yenlei ti huaj yale yab ja fariseo jumasa. Ch'ac xchole spetzanil ja jas yilahue sc'ulan ja Jesusi,
47 Jayuj ja fariseo jumasa soc ja sepeil ja pagre jumasa ti stzomo sbajea. Yaahue junta. Ti yalahuea: —¿Jasunc'a lec oj c'ultic ba? Ja tan

huinic jahui huan sc'ulajel ec'
jitzan milagro.
48 Ta huax caatic can
jachuc, spetzanil ja cristiano
oj c'uajuc ja yeni. Huan tox
huaj naa jbajtic, ti xa ay jul
ja tantic ma' ay yatel ja ba
Roma. Oj jac seme el ja jtem-
plotiqui, jaxa jlugartiqui, oj
ni ch'ay snaajela, xchiye xta.
49 Pero june ja yenlei, ja'
ni ja mero sepeil ja pagre
jumasa ja jabil jahui, Caifás
sbiil, ti yalaa: —Ja huenlexi
mi ni t'un huaxa naahuexa.
50 Pero mas ni lec ja ba
jlequil ja quentiqui ta huan
c'ax cham quechan jun
huinic que no que soc oj
ch'ay jnaajeltic jpetzaniltic
ja janec' suinquilotic ja
jlugartiqui, xchi ja Caifasi.
51 Pero ja jas ch'ac el sti
ja Caifás jahui, mi s'olomuc
yena. Iiji majan ja sti yuj
ja Diosi como ja jabil jahui,
yena ni mero sepeil ja pagre
jumasa. Ja sbej ja jas yalai,
ja' ni huan yaljel que ja Jesusi
oj ni yaa ja svida yuj ja judio
jumasa
52 Pero mi quechanuc ja
yenlei. Spetzanil ja cris-
tiano ja ma' oj to bob och
yuntiquilil ja Diosi, anima
najticuc lec yioj sbaje, pero
mero ni yermano oj yil
sbajea.
53 Jayuj ja c'ac'u jahui spet-
zanil ja judio ja matic ay
yateli ti och xchape yabalil ja
Jesusi.
54 Jayuj ja Jesusi mi xa ni
huax bejyi satalajel abala ja
ba yojol ja smoj judioili. Ti
el ja ba Judea. Ti huaj ja ba
jun lugar ba mojan stz'eel jun
ch'ayan lugar, Efraín sbiil ja
lugar jahui. Ti tejc'ajiticon
ja tihui soc jpetzanilticon ja
janec' ja snebumanoticoni.
55 Jel xa mojan ay ja
syalq'uinal ja judio jumasa,
jaxa ba cada yal hacienda,
jel jitzan ja cristiano ti huax
huajye ja ba Jerusaleni.
Huajye cuando ay to sc'ana
chaboxe c'ac'u ja q'uini ba oj
sc'uluque jastal ja scostum-
bre siquiera ba chapan oj
ajyuquea ti oj bob ochuque
ja ba sq'uinei.
56 Jaxa cristiano jahui
huane sleejel ec' ja Jesusi.
Cuando ch'ac staa sbaje ja
ba templo, ti yalahuea: —¿Jas
la chiyex? ¿Oj ma jac yil ja
q'uini, ma miyuc?
57 Porque ja fariseo jumasa
soc ja sepeil ja pagre jumasa
yauneje orden, chican ma'
huas snaa bay ja Jesusi, a
aljuc yabye ba oj bob syame.
Oj bi yaahue ochuc preso.

Jun ixuc spec'a yi perpume ja Jesusi
(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12

1 Ay to sc'ana huaque c'ac'u
ja syaljq'uinalticon ja janec'
judiooticoni, jaxa Jesusi ti
huaj ja ba Betania. Ja tihui
ti ni culan ja Lázaro it ja ma'
cham ta ajyi, ja' ni ja ma' ya
sac-huuc ja Jesusi.
2 Ja Lázaro soc ja yermana
jumasa sc'ulane jun nihuan
huaelal yuj ja ti ni ay ja Jesusi.

Ja Marta, yen ya ec' ja huaelali, jaxa Lázaro, ja' ni smoj huael ja Jesusi.

3 Jaxa María ti yiaj jan jun litro perpume c'ulubal soc jun nichim nardo. Jel aay ja stz'acol ja perpume jahui. Ti huaj spec' ja ba yoc ja Jesusi, ti scusu soc ja s'oloma. Jaxa yoj naitzi, ch'ac spuc sbaj ja yiq'uil ja perpume jahui.

4 Ti yala ja Judas Iscariote, ja' it ma' Simón ja stati. Ja Judas jahui ja' ni june ja janec' snebumanoticon ja Jesusi, pero yena ni ja ma' yiaj ni spatic ja mas tzaani. Ti yala jachuca:

5 —Mas lec xchonuc to ja perpume iti. Oj ni xchon mojan milquiniento peso, jaxa taq'uin jahui, oj bob coltaxuc ja pobre jumasa, xchi ja Judasi.

6 Pero ja Judasi, eso sí, yala jachuqui, pero mi jauc ba huas stalna syaujulal ja pobre. Como yen huas snolo ja sbolsail ja jtaq'uinticoni. Tola vida huan nix yelc'an can t'usan ja taq'uin jahua, como toj elc'anel ni huajel sc'ujola.

7 Ti yala ja Jesusi: —¡Acta can ja hueni! Ja perpume caneli tix maconi cuando huala mucjiyoni.

8 Ja pobre jumasa, tola vida ti ni oj ajyuquea, chican jas ora huaxa c'ana coltayexi, pero ja queni, quechan xta t'usan tiempo ti ayon amoquex ja ili, xchi ja Jesusi.

Chapji yabalil ja Lázaro

9 Jayuj ja judio jumasa, yajni yabye yabalil que ti xa ay ba Betania ja Jesusi, ti huaj yilea. Pero mi quechanuc huajye ba oj yile ja Jesusi. Yabye yabalil jastal cham ta ajyi ja Lázaro, pero ja Jesusi cho ya sac-huuc, jayuj ti huaj yile ja Lázaro chomajquili.

10 Jaxa sepeil ja pagre jumasa ti sc'uman sbaje leca. Huas sc'ana oj cho smile ja Lázaro

11 Porque smul bi yena, jayujil jel jitzan ja smoj judioili ja' xa huajel sc'ujole oj sc'uuque ja Jesusi, jaxa yenlei, mi xa ni huax c'uaji yile ja jas huax yalahuei.

Ja jastal och c'ot ja Jesús ja ba Jerusaleni

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

12 Jaxa otro c'ac'u jel jitzan ja cristiano huajye ja ba Jerusalén ba oj yile ja q'uin jau ja sbaj syalq'uinali. Huan ni snaahue que oj xa c'otuc ja Jesusi

13 Jayuj ti huaj sc'utze ja spoohuil ja xaani. Ti huaj stae jana. Ti och ahuanuquea: —¡Stz'acatal lec ja Diosi! ¡Jel lec huax yila ja yen ja ma' jac yuj ja sbiil ja Cajualtiqui! ¡Lec xta yuj ja rey ba Israeli! xchiye xta, pero ahuanel huane.

14 Ja Jesusi ti staa bej jun yal burro, ti q'uea. Como jach ni tz'ijbanubal can ja najate ja ba yabal ja Diosi:

15 Ja huenlex ja janec' ti ayex ja ba Sioni, q'uelahuilex. ¡Ti huax jac cajan jun yal burro ja hua reyexi!

xchi ni ja ba yabal ja Diosi.

16 Ja mero ora it jach huanei,
jaxa quenticon ja janec'
snebumanoticoni, mi ni jac
jc'ujolticon jas sbej ja jach
huane yaljel ja cristianoa,
pero yajni cumxi ja ba
satq'uinal ja Jesusi ba oj sc'ul
recibir ja yateli, ti to jac
jc'ujolticon spetzanil ja jastal
huax taaji ti' ja ba yabal ja
Diosi. Meran nia, ja jastal
ni tz'ijbanubali, jach ni c'ot
smeranila.
17 Jaxa cristiano ja matic
smoj ja Jesús ja yora sc'uman
ja chamhuinic Lázaro ja
ba yoj sq'uejnali, y yaa ni
sac-huuca, ja' ni huane yaljel
ja jas yilahuei.
18 Jayuj jel ja ma' ti huaj
stae ja Jesusi, como yabye
yabalil ja milagro jel nihuan
sc'uluneji.
19 Ti yalahue ja fariseo ju-
masa: —¡Oja huilex, mi jas
oj bob jc'ultic ja quentiqui!
Spetzanil ja cristiano ti xa
huajum soc ja yen tac.

Ja Jesusi leeji yuj ja griego jumasa

20 Ja ba q'uin jahui, ja
cristiano jumasa huax huaj
sc'umuque ja Dios ja ba
templo. Ti ni cho och jun
nole cristiano ja ma' sc'umale
griego.
21 Ja cristiano jumasa jahui
ti huaj c'umajuc ja Felipe
ja jmojticon nebumanil it
ja ma' jaquel ba Betsaida
sbaj Galilea. Ti yalahuea:
—Tata, huax c'anaticon ta ay
c'a modo, oj bob quilticon ja
Jesusi.
22 Jayuj ja Felipe ti huaj
yal yab ja Andresi, jaxa
xchahuanile, ti huaj yale yab
ja Jesusi.
23 Ti yala ja Jesusi: —Mi
oj bob cuj porque jel xa mo-
jan ja ora oj huaj c'ul recibir
ja catel it jel nihuani. Ja ba
coyon jani ti oj cho huajcon
otro vuelta.
24-25 Pero huax cala
huabyex ja smeranili. Ja ma'
quechan yen huas syajta sbaj
yen mismo, oj ni ch'ayuc ja
yaltzila. Lajan soc jastal jun
sat ixim huas tz'unji, pero ti
huax c'aa. Ja sat ixim jahui,
lom ni ja yaltzila porque mi
ni huax pojxi masa. Pero ja
ma' mi huas syajta sbaj ja ba
mundo iti, seguro ni oj staa
ja svida jau ba mi ni nunca
oj ch'acuqui. Ja' ni smoj ja
sat ixim ja ba huas tz'unxi.
Eso sí, ja sat ixim jahui, lajan
soc huax c'ai, pero ja yaltzili,
mi na' jaye sat ixim huax ya
pojxuc ja jun sat ixim jahui.
26 Ja ma' huas sc'ana oj
yateltayon merani, pero
t'ilan oj stul ja jmodo ja queni,
jaxa jmozo jumasa jahui, ti
ni oj huajuque ja bayon ja
queni. Spetzanil ja ma' huax
yateltayon ja queni, toyobal
oj ajyuque yuj ja jTati.

Ja Jesusi yala jastal oj chamuc

27 Ja queni jel xa tuc ayon -
lajan soc ajnel jomel xta ayon
eq'ue. ¿Jasunc'a mas lec oj
c'uluc ba? ¿Oj ma cal yab ja
jTati que oj jac ya elcon ja
ba yojol ja huocol iti? Pero

miyuc porque ja' ni yuj jaque-
lon ja ili. Sbej ni oj cuch ja
huocoli, xchi ja Jesusi.
28 Yajni ch'ac yal ja
jachuqui, ti och sc'umuc ja
Diosi: —Tatey, anima mi
ajtaben ja huocol huax quiaji,
siquiera jel nihuan oj iljan ja
hueni. Cuando ch'ac yal ja
jastal iti, ti abji jun c'umal ja
ba satq'uinali: —Ay ni ma'
jel nihuan huax yilahuon ja
huego. Oj to ni yilone mas
nihuan. Jach xchi ja sc'umal
ja Dios Tatali.
29 Jaxa cristiano ja ma'
yabyei, huax yalahue que
chahuuc, jaxa tuqui huax
yalahue que c'umani con jun
ángel ba oj yab ja Jesusi.
30 Pero ja Jesusi ti yalaa:
—Miyuc. Mi quenuc.
C'umani ja Diosi ba oja
huabyex ja huenlexi.
31 C'ot ta ora ja huego, ja
Diosi huan yiljel ja c'ujolali.
Huan yaajel cuenta jastal
huax yilahuone spetzanil ja
cristiano, jaxa tan ajualal ja
ba mundo, oj xa can ibilajel
porque t'usan altiro huas
sc'ana, mi na' ta ay jas oja
hualex jbaj ja último ora
jahui. Chican ja jas oja
hualex jbaji, ma lequilalex,
ma ch'ayelalex, pero ja ora
jahui, ja yajualalil ja luum iti,
oj ni can patelajela.
32 Pero ja cuando huax aaji
locanucon ja ba cruzi, ti xa
oj bob jpay jan spetzanil ja
cristiano ba oj jacuque jun-
tiro jmoc, xchi ja Jesusi.
33 Jach yala jachuc ba oj
bob cabticon jas mero sbej oj
chamuqui.
34 Ti yala june ja ma' tey
tihui: —Pero ja yabal ja Diosi
ja ba libro ba huax taxi ja
smandar ja Moisesi, ti huax
taxi ti' ja Cristo, iday, ¡oj bi
ajyuc sac'an tola vida! Ti
coelon jan ja ba satq'uinali, la
chi, jaxa huego huana yaljel
oj aajan locan ja ba cruzi. ¡Mi
ni jun sbej ja jastal huax och
bulbunan ja hueni! xchi ja
huinic jahui.
35 Ti cho yala ja Jesusi: —Oj
xa och altiro ja acuali. Sbej
huala bejyiyex t'usan mas ja
huego ja janec' ti to ay ja luzi.
Mi c'a, oj to huaj ahuilex, och
ta huujilex ja acuali y mi oja
naex bay ja beji.
36 Ora xa huego oj bejyanic
ja ba quijlabi. Quena ni
huax ca ijlabanuc ja hua be-
jexi. Leca ti to ayon amo-
quex ja huego. Huan c'a xa
c'uanonex, oj ni bejyanic tola
vida ja ba jex lijpi, xchi ja Je-
susi. Yajni ch'ac yal ja jachuc
ja Jesusi, ti ela. Gana huaj ba
mi oj taajuc yuj ja cristiano.

Ja Jesusi yala jas sbej ja mi sc'uan ja judio jumasa

37 Ja Jesusi jel ja jas
sc'ulunej ja ba sti sat ja
cristiano jumasa jahui ba oj
yile ja yip ja Diosi pero mi ni
modo sc'uanea.
38 Jayuj c'ot ni smeranil
ja jas stz'ijba can ja
aluman-Dios Isaías ja najatei:
Cajual, mi ni modo huas
sc'uane ja jas huax
calatic tac. Yiluneje ja
hua huip Cajual, pero

lajan soc mutz'an ja
satei.
Jach huax yala ja ba slibro ja
Isaiasi.
39 Y meran nia, mi ni huas
sc'uane taca. Pero mi
quechanuc ja iti, ay ni mas
jas stz'ijbunej can ja Isaiasi:
40 Lajan soc mutz'an ni ja
sate ja cristiano y jel
ch'uuy ja sc'ujolei. Mix
yilahue q'uinal soc
ja satei y mix yabye
slugaril. Jayuj ja Diosi
el ja sgana, jayuj ti
yaa can ja jastal ni ja
xch'uuyil ja sc'ujolei.
Ti alji yabye yuj ja
Diosi: ¡Moc lom jacanic
jmoc! Jachuc mi ni oj
ca tojbanica, x'utjiye
yuj ja Diosi.
41 Ja Isaiasi jach stz'ijba cani,
como aaji jac sc'ujol jastal jel
nihuan juntiro oj jacuc ja Je-
susi. Jayuj jach ni staa ti' ja ba
slibroi.
42 Pero anima, jitzan ni ja ju-
dio sc'uane ja Jesusa hasta ay
ma' sc'uane ja ma' ay yatel
yujilei. Pero mix yalahue sa-
talajel abal yuj ja huax xiuye
yuj ja fariseo jumasa. Mix
yalahue porque lom oj aaji
eluque ja ba yiglesiaei.
43 Jex c'anc'oni oj iljuque ni-
huan yuj ja smoj cristianoili,
jaxa ba oj iljuque lec yuj ja
Diosi, mi t'ilanuc huax yabye.

*Oj aajuc yi castigo ja cris-
tiano yuj ja mi sc'uan ja jas
yala ja Jesusi*

44 Ja Jesusi ti och c'umanuc
tzatz leca: —Ja ma' huas
sc'uanon ja queni, mi
quechanuc quen huas
sc'uanon. Yuj ni huax
cho sc'uane ja jTat ja ma'
secahuon coni.
45 Cuando huax yilahuone
ja queni, oj cho yile ja jTat ja
ma' secahuon coni.
46 Ja queni jaquelon ja ba
mundo ba oj caa yijlab ja
sbej ja ma' huas sc'uanon ja
queni, jayuj mi ni oj canuque
ja ba q'uiq'uinali.
47 Pero ja ma' huas smacla
ja cabali y mi huas sc'ulan
caso, mi xa ni quen tey ba
jc'aba. Pilan ja ma' yiaj ta
cuenta jastal oj yaa castigo.
Ja queni mi jaquelucon ba
xch'ayelal ja cristiano. Jaque-
lon ba oj coltaye.
48 ¡Jel ch'in huax yilahuone!
Ja jas huax cala, tzeejil huax
yiaje. ¡A smajlaye! Ay ma'
huan yiijel cuenta, jaxa spet-
zanil ja jas caluneji, mi ni jas
oj ch'ayuc ja ora jahui, jayuj
ti oj yile jas castigoil oj aajuc
yile ja último c'ac'u jahui.
49 Ja jas huax cala, mi lom
huax el ja ba j'olom ja quen
mismo. Ja jTat ja ma' sec-
ahuon coni, yena ni huax
yala cab jasunc'a oj cali soc
jasunc'a oj jei.
50 Ja queni huax naa ja
smandar ja jTati. Ta huan
c'ax c'uaji, oj ni staa ja svida
ba jel tzamal ja ma' huan ni
sc'uani. Jayuj spetzanil ja
jas huax cala ja queni, yuj ni
alubal cab yuj ja Dios Tatali,
xchi ja Jesusi.

*Ja Jesusi sac'a ja yoc ja
snebumani*

13

1 Quechan xta jaman ja

c'ac'u jahui, jastal jechel xa
ni oj q'ueuc ja q'uin sbaj
syalq'uinal ja judio jumasa.
Ja Jesusi, como huan ni snaa
oj xa yaa can ja mundo iti, oj
xa ni huaj soc ja sTata. Pero ja
ba mundo iti, jel ni yaj huax
yab juntiro spetzanil ja ma'
ti xa ni ay ba sc'ab ja yeni.
Jaxa huego, huas slea jun
modo jastal oj bob iljuc janec'
spetzanil ja syajal ja sc'ujoli.

2-4 Pero ja Judas Iscariote
ja ma' Simón sbiil ja stati, ja
ora jahui yaa ta sbaj soc jun-
tiro ja diablo. Ti xa ay ba
sc'ujol jastal oj yii spatic ja
Jesusi. Pero ja Jesusi snaonej
xa que oj xa cumxuc soc ja
Diosi, como ti ni el con soc
ja Diosa. Huan ni snaa que
ac'ubal ni ba sc'ab spetzanil,
como jach ni huas sc'ana ja
Tatal Diosi. Ja Jesusi soc
ja quenticon ja janec' sneb-
umanoticoni cuando huanti-
con xa huael, ti q'ue ja Jesusi.
Sopo jun lame ja sc'u ba sata-
lajeli. Ti syuch'u jun toalla ja
ba snalani.

5 Ti sbut'u yalel jun vasija.
Ti och sac' quiticon ja cocti-
coni. Yajni ch'ac sac' ja coc-
ticoni, ti scusu soc ja toalla ti
yuch'an ja ba snalani.

6 Cuando huaj sac' yi ja
yoc ja Simón Pedro, ti yalaa:
—Pero Cajual, ¿jasyuj huen
huaxa sac'a qui ja coqui?

7 —Ja huego mix jac ac'ujol
ja jas huanon sc'ulajeli, pero
ja mas tzaani oj jac ac'ujol,
xchi ja Jesusi.

8 —Ja queni, mi ni oj caa
hui ba oja sac' qui ja coqui,
xchi ja Pedro. —Pero ta mi
c'a huas sac'a hui, yuj ni mi
xa teyuca ba jparte ja queni,
xchi ja Jesusi.

9 —Ta jach c'a Cajual, ¡sac'a
qui ja jc'abi soc ja j'olomi, mi
quechanuc ja coqui! xchi ja
Pedro.

10 Ti yala ja Jesusi: —Pero
q'uelahuile. Ja ma' atni ta con
todo scuerpo, malan soc ja
yoc oj cho sacxuc yi ja huego,
porque sac'ubale xa nia. Ja
huenlexi, sac xa ni ayexa,
pero mi apetzaniluquex.
Ay ma' mi ni t'un sac ay ja
yaltzili, xchi ja Jesusi.

11 Jach yala que mi jpet-
zanilticon sac ayticon yuj ja
huan ni snaa machunc'a oj
ic'unuc spatiqui.

12 Yajni ch'ac sac' quiticon
ja cocticoni, ti xa cho slapa ja
sc'u ba satalajela. Ti cho och
culan ja ba mesa. Ti yalaa:
—¿Huan max jac ac'ujolex jas
sbej ja ch'ac jsac' ja hua huo-
quexi?

13 Huax hua ochconex
maestroil. Huaxa hua-
jualanonex. Sbej ni ja jas
huaxa hualahuex caba, como
jach ni ayona.

14 Ja maestroonex nia y
ahuajualonex nia pero an-
ima, quena ni jsac'a hua huo-
quexa. Jach ni ja huenlexi,
t'ilan oja sac' abajex ja hua
huoquexi.

15 Ja huego ch'ac ta jea
huilex ja jas lec oja c'uluquexi
y sbej ni jach oj cho ac'uluc ja
huenlexa.

16 Q'uelahuilex, ja queni ja
huajualonex. Huax c'ulanex
mandar, iday, huas sac'a
huilex ja hua huoquexi, ¡jauc

to ma huenlexi! Quena
huax jecahuex jastal jun
jecabanum. Mi oja lajonex
pero anima, huas sac'a ja hua
huoquexi. ¡Ba mi oj bobuc ja
huenlexi!
17 Ta huan c'a xa huabyex
slugaril ja jas huax jea
huilexi, huan c'a xa c'ulanex,
jel ni gusto oj ajyanica.
18 Pero ay june ja huen-
lexi mi sbajuc ja jas huanon
yaljel ahuabyexi. Huax naa
sbaj ja ma' jtzaunej ni. Pero
t'ilan oj c'ot smeranil ja jas
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi, que ja ma' lajan huax
huaa jmoqui, yena ni bi oj yii
jpatica. Jach ni huax yala ja
yabal ja Dios tac.
19 Pero bajtan xa huanon
yaljel ahuabyex cosaque
cuando huax c'ot smeranili ti
oja naex que quena nia huala
tajiyon ti' ja ba yabal ja Diosi.
20 Meran huax cala
huabyex, ja ma' huas sc'ulan
recibir ja ma' huax jeca
ja queni, quena ni huas
sc'ulanone recibira, jaxa ma'
huas sc'ulanon recibir ja
queni, huan ni sc'ulan recibir
ja ma' seconejon coni.

Ja Jesusi yala jastal oj iijuc spatic yuj ja Judasi
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

21 Yajni ch'ac yal jachuc ja
Jesusi, jel syatz'a sbaj jun-
tiro ja yaltzili. Ti xa yala
claro leca: —Meran huax
cala huabyexi, june ja huen-
lexi oj xa huiex jpatic.
22 Jaxa snebuman ju-
masa ti och sq'ueltalauc
sbajea porque mi snaahue
machunc'a huan tajel ti'.
23 Jaxa ba mero stz'eel ja Je-
susi ti huanon huael ja queni.
Jel yaj huax yabyon juntiro ja
Jesusi.
24 Jaxa Simón Pedro ti sea
qui seña ba oj job yi ja Jesús
machunc'a huan stajel ti'.
25 Jayuj ti ochyon mas
c'uban ja ba stz'eel ja Jesusi.
Ti calaa: —Cajual, ¿machunc'a
huana stajel ti' ba?
26 Ti yala ja Jesusi:
—Q'uelahuile. Oja huile. Oj
ca pooxuc jun pedazo pan,
jaxa ma' oj caa yi ja pan jahui,
yena nia, xchi ja Jesusi. Ti
yiaj jun pedazo ja pani. Ya
pooxuc, ti yaa yi ja Judas
Iscariote ja ma' Simón sbiil
ja stati.
27 Jaxa Judasi, yajni yiaj ja
pan jahui, juntiro tzatzbi ele
soc ja tan Satanasi. Ti alji
yab yuj ja Jesusi: —Ja jas
oja c'uluqui, c'ulan xa mas
ligero, x'utji.
28 Pero mi ni june ja janec'
huanticon huaeli cabticon
slugaril ja jastal iti.
29 Ja Judasi, como tey
ba sc'ab ja bolsa ja bay ja
jtaq'uinticoni jayuj huax
yalahue yuj ja jas yala ja
Jesusi que oj huaj sman ja jas
huax c'ulanticon necesitar ja
ba q'uini ma bob ta ay jas
oj yaa yi ja pobre jumasa
xchiye.
30 Yajni ch'ac sloo ja pan ja
Judasi, ti huaja, pero huaaxa
t'un acual.

Ja Jesusi yaa jun mandar yajc'achil

31 Yajni el ja Judasi, ti yala
ja Jesusi: —Ja queni ti coelon
jan ja ba satq'uinali, jaxa
yaani oj xa huilex jastal jel ni-
huan juntiro oj huajcon. Oja
huilex jastal jel nihuan ja yip
ja Diosi pero yuj ni jc'ulan ta
ja jastal sc'ana ja yeni.
32 Ta huan c'ax ilji jastal ja
yip ja Dios yuj ja jc'ulan ta ja
jas yala cabi, jachuc ja huen-
lexi, oj cho sea huilex jastal
jel nihuan ja yeni porque
yuninon nia. Ti ni coyon jan
ja ba satq'uinali pero mi xa
ni najatuc ay ja ora oj jeexuc
ja jastal ja quijlabticon soc ja
jTati.
33 Ay chotic cuntiquil,
quechan xta t'usan tiempo
teyon amoquexa. Eso sí, jel
oj ch'aych'unuc juntiro ja
hua c'ujolexi yuj ja mi xa
teyuconi. Pero lajan soc ja
jas cal yab ja jmojtic judioili,
jach oj cho cala huabyex ja
huego ja huenlexi: Mi to oj
bob huajanic ja ba oj huajcon
ja queni.
34 Pero oj cho caa huilex
jun mandar yajc'achil. Yaj xa
huab abajex ja huenlexi. Ja
jastal yaj huax quilahuex ja
queni, sbej ni oja yajta bajex
ja huenlexi.
35 Ta yaj c'a huaxa huab
abajex, entonces ti oj aljuca:
Ja jau jumasa, seguro ja'
snebuman ja Cristo porque
jel juntiro yaj huax yab sbaje,
oj chiuque ja cristiano.

Ja Jesusi yala jastal oj nacjuc yuj ja Pedro

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

36 Ti yala ja Simón Pedro:
—Pero Cajual, ¿ba oj huajan
ba? Ti yala ja Jesusi: —Ja ba oj
huajconi, mi oj bob anochon
ja huego, pero ja mas tzaani,
oj ni bob huajan ja huenlex
chomajquili.
37 Ti yala ja Pedro: —Pero
Cajual, ¿jasyuj mi oj bob
jnocha ja huego? ¡Ja queni
puesto ayon oj caa ja jvida
yuj ja hueni!
38 Ti yala ja Jesusi: —¿Meran
ama puesto aya oja huaa hua
vida yuj ja queni? Ja mero
smeranili, oxe vuelta oja hual
que mi xa naa jbaj cuando mi
tox oc' ja gallo, x'utji ja Pedro.

Ja Jesusi sea jastal ja sbej ja Diosi

14

1 Mi lom jex cham ja hua
c'ujolexi. Huan ni xa c'uanex
ja Diosi, cho c'uanonic ja
quen chomajquili.
2 Ja ba snaj ja jTati jel ja
lugar ja ba oj bob ajyaniqui.
Ta mi c'a meranuc, ¿jas yatel
lom oj cala huabyex? Pero
ja iti, jayuj oj xa huaj chap
ahuilex jun alugarexi.
3 Oj ni huaj chap alugarexi,
ti oj cho jacon otro vuelta ba
oj jac quiex ba oj ajyucotic
jun xta mismo lugar ja bayon
ja queni.
4 Ja huenlexi huaxa
naahuex lec ba oj huajconi,
huax cho anaahuex ja bej
chomajquili, xchi ja Jesusi.
5 —Cajual, ¡jastal oj naati-
con ba oj huajana! ¿Jastal
oj cho jnaaticon bay ja beji?
xchi ja Tomasi.

6 Ti yala ja Jesusi: —Ja
bej jahui, quena nia. Puro
smeranil ja jas huax cala
huabyexi. Quena ni huax caa
ja hua sac'anilexi. Ta ay c'a
ma' oj c'otuc ja bay ja jTati,
yuj ni oj yii ja bej jahui, y
quena nia.
7 Ta huan c'a xa naahuex
jbaj ja queni, yuj ni huaxa
naahuex sbaj ja jTata. Huan
ni xa naahuex sbaja como
ahuilunejex nia, xchi ja Je-
susi.
8 Ti yala ja Felipe: —Cajual,
jea quiticon bay ja Tatal ba.
Malan soc ja jahui, oj naati-
con merana.
9 Ti yala ja Jesusi: —Felipe,
ay xa t'usan tiempo ti ayex
jmoc, iday, ¡mi to ni xa naa
jbaja! Porque ja ma' huax yi-
lahuon ja quen, huan nix yila
ja Tatala. Iday, huana sc'anjel
que oj jea hui ja jTati. ¡Jastal
ay ja jau ba!
10 ¿Mi ma xa c'uan que ti
ayon soc ja jTati, jaxa jTati ti
ni ay jmoca? Ja jas huax cala
huabyexi, mi ti huax el ja ba
j'olomi. Huax yala cab ja jTati
como ti ni ay jmoca. Yen huax
yala cab jasunc'a oj c'uluqui.
11 C'uanic ba que ti ayon
soc ja jTati, jaxa jTati, ti ni ay
jmoc ja quen chomajquili. Mi
c'a, siquiera c'uanic ja huaxa
huilahuex ja jas huanon
sc'ulajeli.
12 Huax cala huabyex
ja smeranili, ja ma' huas
sc'uanoni, oj cho bob sc'uluc
ja jas huax c'ulan ja queni.
Ay jas mas to nihuan oj bob
sc'uluc como oj xa huajcon
soc ja jTat ja queni
13 Jaxa spetzanil ja jas
huaxa c'anahuex yuj ja jbiil
ja queni, oj ni caa huilexa.
Como yuninon nia, huax lea
ba oj toyjuc ja jTati.
14 Chican jasunc'a huaxa
c'anahuex qui yuj ja jbiili, oj
ni caa huilexa.

Ja Jesusi yala que oj sec ja Espíritu Santo

15 Ta yaj c'a huaxa huaby-
onex, oja c'uuquex ja mandar
huax caa huilexi.
16 Oj ni jc'an yi ja jTati
ba oj sec ahuilex ja ma' oj
scoltayex. Oj yaa snihuanil ja
hua c'ujolex. Tola vida ti oj
ajyuc amoquex.
17 Ja yeni, yena ni ja Espíritu
Santo. Oj sea huilex ja jas
merani. Ja suinquil ja mundo
iti mix bob oj sc'uluque
recibir ja Espíritu Santo. Mix
bob yile, mi ni huas snaahue
sbaja. Pero ja huenlexi huaxa
naahuex sbaj como ti ni ay
amoquexa. Mi ni nunca oj
yaex cani.
18 Miyuc cuntiquil, mi oj
caex can atuch'ilex. Oj cumx-
ucon ba ti oj ajyucon amo-
quexa.
19 T'usan sc'ana, mi xa
oj to yilon mas ja mundo.
Quechan ja huenlexi, eso sí,
oja huilonex. Oj ajyucon
sac'an ja queni. Jachuc
ja huenlexi, oj cho ajyanic
sac'an.
20 Ja tiempo jahui, oja
huilex que ti ayon soc ja jTati
y ti ni oj cho ajyanic jmoc ja
huenlexi.
21 Ja ma' huas sc'uan ja
jmandari, huax ilji que
meran ni yaj huax yabyona.

Ja jTati yaj huax cho yab ja
ma' yaj huax yabyon ja queni.
Jach ni ja quen chomajquili,
yaj oj cho cabi. Oj cho jee yi
ja quipi.
22 Ti yala ja Judasi, pero mi
jauc ja Iscariotei: —Cajual,
¿jasyuj ja quechan ja quenti-
con oja jee quiticon ja hua
huip ba? ¿Jaxa cristiano ju-
masa ja ba mundo ba?
23 Ti yala ja Jesusi: —Pero
ja ma' yaj huax yabyoni, huas
sc'uan ja cabali, ja yenlei jel
yaj huax abji yuj ja jTati. Jaxa
jTati soc ja queni, ti oj ajyu-
coticon tola vida soc ja yenlei.
24 Pero ja cristiano ba
mundo mi yajuc huax yaby-
one jayuj mi squitz'ahue
ja cabali. Ja jas huax cala
huabyexi, mi ti huax el ja
ba j'olomi. Ja jTat ja ma'
seconejon coni, yen yala cabi.
25 Yuj ja ti xa ayon amo-
quexi, jayuj huanon yaljel
ahuabyex ja iti.
26 Pero cuando la huajyon
ja queni, oj jecjuc ahuilex ja
Espíritu Santo. Oj scoltayex
ja yeni. Oj yaa ja snihuanil
ac'ujolex. Oj sea huilex spet-
zanil soc oj ya jul ac'ujolex
ja jas calunej ahuabyexi. Je-
cubal oj jacuc yuj ja jTati ba oj
och jloc'ol ja queni.
27 Oj xa huajcon ja queni,
pero laman la ajiyex ja
huenlexi. Ja jastal laman ja
jc'ujol ja queni, jach laman
oj ajyanic ja huenlexi. Mi ni
nunca oj slaj ja jastal ja ba
mundo. Mix cham ac'ujolex.
Moc lom xihuanic.
28 Ja huabyex cala que oj xa
huajcon, pero oj to jacon otro
vuelta. Ta ay c'a meran ja
syajal ac'ujolex jmoqui, sbej
que gusto ni oja huabyexa
cuando huaxa huabyex que
oj xa huajcon soc ja jTati
porque ja yeni, mas nihuan
que yuj ja queni.
29 Huanon yaljel ahuabyex
ja huego que oj xa huajcon.
Cuando mi xa ti ayucon
amoquexi, ti oja huilex que
meran nia.
30 Ja yajualil ja mundo iti,
jacum xa. Mi xa oj bob
ochcotic loil mas. Pero ja
yeni, mi jas yioj jmoc.
31 Ja queni quechan
huanon sc'ulajel ja jas huax
yala cab ja jTati ba oj snaa ja
mundo que yaj huax cab ja
yeni. Q'ueanic xa. Huajtiquic
xa, xchi ja Jesusi.

Ja loil sbaj jun ibe cajpe

15

1 Ja queni ja' jmoj jastal jun
ibe cajpe, jaxa jTati, yen ja
ma' huas stalna ja steil ja ca-
jpe jahui.
2 Q'uelahuil ja cajpe tac. Ta
ay c'a jun sc'ab huax yila que
meyuc ja sati, huas sc'utzu
ele, jaxa sc'ab ba ay ja sati,
huas sc'ulan can lec podar y
huax yaa can tzamal ba oj
ajyuc mas ja sati.
3 Jachuc ja huenlexi, como
sac'ubal xa ni ay ja hua
c'ujolexi porque ac'uunejex
ja jas jea huilexi.
4 Q'uelahuilex jun sc'ab ca-
jpe. Ta huan c'ax jechji ele,
mi xa ni modo oj to satinuca.
Ja ba huax yaa sati, sbej ni
noc'an soc ja steila. Ja' mero

amojex ja huenlexi. Ta mi
c'a ti ayuquex mojan ja ba
jtz'eeli, mi ni nunca oj bob jas
oja huilex sata. Pero huan
c'a xa leahuonex, oj ni jacon
amoquexa.
5 Meran nia, jach ni ayon
jastal ja jun ibe cajpe jahui,
jaxa huenlexi, lajan soc
jc'abex. Ta ti c'a huala ajiyex
tola vida mojan ja ba jtz'eeli,
jel ja jas oja huilex sati. Pero
ta najat ahuiajonex, mi ni jas
oj bobuc ahuujilexa.
6 Ja hua vidaexi oj jomuc.
Lajan soc oj jipjanic el ja ba
fuera porque jach ni huax
jipxi jun sc'ab te' cuando
huax tacji. Huax tzomxi
spetzanil ja ba taquini, ti
huax jipxi ba yoj c'ac'.
7 Pero ta tola vida huanex
sleejel jastal mojan oj ajyanic
jmoc, mi c'a huax ch'ay
ac'ujolex ja cabali, entonces
c'anahuic qui ja jas huaxa
c'anahuexi y oj ni caa
huilexa.
8 Ja cristiano cuando huax
yilahue que jel tzamal ja hua
modoexi, jel ni oj yaahue
yi stz'acatal ja jTat ja ba
satq'uinali. Oj chicnajuc lec
que mero jnebumanex nia.
9 Ja jastal yaj huax yabyon
ja jTati, jach ni yaj huax
cabyex ja huenlexa. C'ulan
seguir abajex. Naahuic tola
vida que jel yaj huax cabyex
10 Porque ta jach c'a
huanex, yuj ni huanex ni
sc'uajel ja jmandari. Jach ni
ayon soc ja jTat ja quen. Tola
vida huax c'uan ja smandari,
jayuj huax naa lec que jel ja
syajal sc'ujol jmoqui.
11 Ja jas huax cala
huabyexi, yuj ni ba oja
huabyex ja gusto ja ba jc'ujol
ja queni. Huax c'ana que jel
alegre juntiro oj huajuc ja
hua hualtzilexi.
12 Ja jastal yaj huax cabyex
ja huenlexi, jach ni yaj oja
huab abajex apetzanilex. Ja
iti, ja' ni ja jmandar huax caa
huilexi.
13 Ta ay c'a ma' huax yaa ja
svida yuj ja yamigo, yuj ni jel
yaj huax yaba. ¡Jas mas oj bob
sc'ul yi!
14 Jayuj naahuic, camigoex
nia ta huaxa c'uanex ja jman-
dari.
15 Ja huenlexi, mi xa huan
tox cala que jmozoex porque
jun mozo mi huas snaa jas
huas sc'ulan ja yajuali. Pero
lec yuj ja camigo xa jbajtiqui,
jayuj caa ta naex spetzanil ja
jas cab yala ja jTati.
16 Ja huenlexi, mi huenuc
atzaunejonex. Quena ni
jtzaahuexa, jayuj huax cala
huabyex, caaxic xa. Aa xa
iljuc sat ja hua huatelexi,
jaxa atel jahui mi ni nunca oj
ch'ayuc. Jayuj ja jTati, chican
ja jas huaxa c'anahuex yi, oj
ni yaa huilexa porque huan
xa la ochyex ba sti sati yuj ja
jbiil ja queni.
17 Jayuj huax cala huabyex
lec tac, yaj xa huab abajex. Ja'
ni mero jmandar ja iti.

Ja ma' sbaj ja mundo mix bob iljuc ja Jesusi soc ja yuntiquili

18 Ta coraja c'a huax
yilahuex ja cristiano, a jac
ja hua c'ujolex que jach ni
coraja yilahuone ja quen tac.

19 Porque ta sbajex c'a ja
mundo ja huenlexi, gusto ni
oj iljanica porque ja ma' tey
ba mundo, yaj ni huax yab
sbajea. Eso sí, ti ayex ja ba
mundo ajyi, pero jtzaahuex
nia, jayuj ja ma' ti to ay ba
mundo, jel xa coraja huax
yilahuex porque mi xa sba-
juquex ja mundo.
20 A jac ac'ujolex ja jas
calunej ahuabyexi. Mi ni
jun mozo oj slaj ja yajuali.
Ja queni, ja huajualonex,
pero iday, ixta ni huax yi-
lahuonea, ¡jauc to ma huenlex
mi ixta ni oj iljanica! Pero ay
ni ma' sc'uan ja jas cala. Jach
ni ja huenlex chomajquili. Ay
ma' oj sc'uuquex.
21 Pero t'ilan ni oj ixta-
lajanica yuj ja huan ni xa
c'uanonexi, como mi ni huas
snaahue sbaj ja ma' secahuon
coni.
22 Ja cristiano, moc to ja-
con ja queni, eso sí, mi ni jun
smule ayea. Pero ja huego,
como jac jee yile, jayuj mi xa
ay perdón.
23 Ja mero smeranili, ja
ma' coraja huax yilahuon ja
queni, jach ni, coraja ni huax
cho yila ja jTata.
24 Jitzan atel jc'ulunej ja ba
sat ja yenlei. Mi ni nunca ma'
sc'ulan ja jastal iti. Ja lec mey
xyilahuei, mi ni ay smulea.
Pero ja iti, yiluneje jitzan
cosa, pero anima, coraja ni
huax yilahuonea. Y jach ni
ja jTati, coraja huax cho yi-
lahue.
25 Pero jach ni oj sc'uluquea
porque jach ni huax yala ja
ba yabal ja Diosi. Coraja bi
oj yilone pero mi ni jun sbej.
Jach ni huax yala ja ba slibro
ja Dios huas sq'uelahue tac.
26 Pero ay ma' oj to jacuc,
jaxa yeni oj ya jac ac'ujolex
machunquilon ja queni. Ti
oj el jan ja ba mero stz'eel
ja jTati ba oj jac yaa sni-
huanil ac'ujolexi. Oj cho ya
naex spetzanil ja jas merani
porque quena ni oj jec con
ahuilexa.
27 Jachuc ja huenlexi, sbej
huaxa loiltayex ec' ja cabali
porque huenlex nia ti ni
ajyiyex ec' jmoc desde yora
q'ue ja cateli.

16

1 Jayuj huax cala huabyex
spetzanil ja iti. Moc lom jo-
muc ja hua pensarexi. Mi
jauc ja oja huaex can jun lado
ja Diosi.
2 Eso sí, ja jmojtic judioili
oj snutzex ja ba hua huiglesi-
aexi. Oj c'ot ja c'ac'u ta ay ma'
huas smilahuex june ja huen-
lexi, oj stoy sbaje que huane
ni yateltajel ja Dios ja jastal
jahui.
3 Jach oj sc'uluque porque
mi ni nunca snaahue sbaj ja
jTati soc mi ni ja queni.
4 Jayuj huax cala huabyex
spetzanil ja iti porque
cuando huax c'ot ja c'ac'u
jau que ay ma' oj miljuc
ahuujilexi ti oj jac ac'ujolex ja
jas huanon yaljel ahuabyex
ja huegoi.

Ja jastal ja yatel ja Espíritu Santo

Como meran nia, mi cala
huabyex ja cuando och jtul

t'an ja cateli, como ti ni ayon
amoquexa.
5 Pero ja huego, como oj
xa huajcon soc ja ma' sec-
ahuon coni, jayuj huan xax
cala huabyex. Iday, ja huen-
lexi, mi ni ma' huax yaa sbaj
ahuujilex ba oj sob qui ba
huala huajyona.
6 Ja mero smeranili, jel
triste ayex juntiro yuj ja jas
huax cala huabyexi.
7 Pero mas lec huax cala
huabyex oj huajconi como
meran nia, porque mi c'a la
huajyon ja queni, mi oj jacuc
amoquex ja ma' oj yaa sni-
huanil ac'ujolexi. Ja yeni oj
scoltayex lec. Pero como oj ni
huajcona, jayuj oj jeca huilex
ja Espíritu Santo.
8 Yajni huax jac ja yeni, oj
ya jac sc'ujol spetzanil ja cris-
tiano que mi quenuc ay jmuli
- yenle nia, soc oj cho aaji jac
sc'ujole que oj yae cuenta ja
smule ja ba sti sat ja Diosi.
9 Ti ni cuchan yujile
ja smulei yuj ja mi huas
sc'uanone ja queni.
10 Oj xa ni huajcon ja bay
ja jTati. Ja huenlexi mi xa oj
to ahuilonex mas, jaxa cris-
tiano ti oj jac sc'ujolea que
mey jmul ja queni.
11 Oj snae que jel nihuan
juntiro jastal oj ch'ac yii
cuenta ja Diosi porque ja yen
ja ma' huas sc'ulan mandar
ja ba mundo iti oj ni jipjuc el
ba jun ladoa.
12 Ay to jitzan ja jas huax
c'ana cala huabyexi pero mi
to ni oj bob ch'ac ahuabyexa.
13 Pero cuando huax jac ja
Espíritu Santo, ja yeni oj ya
naex ja jas merani porque mi
tiuc oj eluc ba s'olom ja jas
oj yali. Ja' ni oj yal spetzanil
ja jas huax yab huax yala ja
Dios Tatali. Oj ya jac ac'ujolex
spetzanil ja jas oj to ec'uqui.
14 Oj sea huilex jastal ayon
ja queni. Jel tzamal oj staa ti'
ja jbiili.
15 Spetzanil ja jas yioj ja
jTati, jbaj ni quena jayuj huax
cala huabyex que ja Espíritu
Santo oj sea huilex spetzanil
ja iti.

Ja tristeili oj pax puro gusto

16 T'usan sc'ana, mi xa oj to
ahuilonex, pero majlayic. A
cho ec' t'usan mas ja c'ac'u, ti
oj cho huilonex otro vueltaa
porque oj xa huajcon ja bay ja
jTati, xchi ja Jesusi.
17 Ti och sobtalauc sbaje
chaboxe ja snebuman ju-
masa: —¿Pero jas sbej ja
jahui? Huax yala que t'usan
c'ac'u sc'ana, mi xa oj to
quiltic, y huax cho yala que
oj ec' t'usan ja c'ac'u, ti oj cho
quiltica porque ti bi oj huajuc
ja bay ja sTati.
18 ¿Jas sbej ja huax yala
t'usan sc'ana? Mix c'ulantic
entender ja jas huan yaljeli,
xchiye.
19 Ja Jesusi ti yab xchiq'uel
que ay jas huas sc'ana sobe ja
snebuman jumasa, ti yalaa:
—Cala ta huabyex que t'usan
sc'ana mi xa oj to ahuilonex
pero a cho ec' t'usan ja
c'ac'u, ti oj cho huilonex otro
vueltaa. ¿Ja' ma jel ja hua
pensarex yuj ja huabyex jach
cala jastal iti?

20 Ja mero smeranili, oj
to oc'anic lec. Jel triste oj
huajanic pero ja cristiano,
jel gusto juntiro oj huajuque.
Meran nia, jel triste oj hua-
janic ja huenlexi pero huan
tox huaj anaa bajex, jel xa
gusto ayex juntiro.
21 Lajan soc jastal jun ixuc
cuando oj xa tojbuc can soc
ja yal alatzi. Jel ja spensari
porque q'ue ta ni suocoli pero
cuando ti xa ay ja yal alatzi,
spetzanil ja ba yaj huax yab
ajyi, mi xa jauc to huas snaa.
Ja' xa jel ja sgusto yuj ja ti xa
huan sq'ueljel ja sat ja yali.
22 Jachuc ja huenlexi, oj xa
q'ueuc ja hua huocolexi, pero
cuando huax cho jac quilex
otro vuelta, jel juntiro oj
gustoaxuc ja hua hualtzilexi,
jaxa hua gustoex jahui, mi ni
ma' oj bob ya eluc ahuilexa.
23 Ja c'ac'u jahui, mi xa
quen to oja jobex qui. Huax
cala huabyex ja smeranili,
ja' xa mismo jTat oj yaa
huilex spetzanil ja jas huaxa
c'anahuex yi, como ay ni
ahuiojex ja jbiil ja queni.
24 Masan ora mi to xa
nebahuex jastal oja hualex
yab ja Diosi: Yuj ja sbiil ja
Cajualticoni aa quiticon ja
jas huax c'anaticoni. Pero ja
yaani, c'anahuic xa y oj aajuc
ahuilex y soc ja jahui, oj xa ni
ajyanic lec gustoa.

Ja Jesucristo sc'ulan ganar ja yajualil ja mundo

25 Spetzanil ja loil ch'ac
ta cala huabyexi, huax lea
jun modo siquiera ba oja
c'uluquex entender. Pero ja
yaani claro lec oj ch'ac el jti
jastal ay ja Tatal Diosi. Mi xa
oj to ca najatbuc ja jloili.
26 Ja yaani, como ay xa
huiojex ja jbiili, mi xa t'ilanuc
quen mismo oj c'an yi ja jTat
ja jas huaxa c'anahuexi
27 Porque ja Tatali, yen
mismo jel yaj huax yabyex.
T'ilan oj yaa huilex ja jas
huaxa c'anahuex yi. Jel
yaj huax yabyex porque
huas snaa que yaj huaxa
huabyonex ja huenlexi y
huaxa c'uanex que quen
jecubalon yuj ja Diosi.
28 Ja queni caa can ja jTati
ba oj jacon ja ba mundo iti
pero ja huego, oj xa caa can
ja mundo. Oj xa cho huajcon
soc otro vuelta ja jTati, xchi ja
Jesusi.
29 Ti yala ja snebuman ju-
masa: —Ja huego, claro lec ja
jas huana yaljeli y huan xax
cabticon sbej.
30 Huan xax naaticon ja
huego que mi jas mi huaxa
naa ja hueni. Mi xa t'ilanuc
oj jobticon ahui. Jayuj huan
xax c'uanticon que jecubala
yuj ja Diosi, xchiye.
31 Ti yala ja Jesusi: —En-
tonces ¿jun ta ora huaxa
c'uanex?
32 ¡Pero lástima porque ja'
xa ni ora iti oj huajanic
sactantan ja huenlexi! Oja
huaonex can jtuch'il. Pero mi
jtuch'iluc porque ja jTati, ti ni
ay jmoca.
33 Huax cala huabyex spet-
zanil ja iti ba oj bob ajyuc
laman ja hua c'ujolex yuj ja
huaxa c'uanonex ja queni. Ja
ba mundo iti jel ni oja huiexa

pero c'ulanic ahuantar. Tzatz
la ajiyex porque lec xa ay.
Jc'ulan ta ganar. Can ta baan
ja yajualil ja mundo.

Ja Jesusi sc'uman ja Dios sbaj ja snebumani

17

1 Yajni ch'ac yal spetzanil ja
jastal iti, ja Jesusi ti sq'uela
q'ue ja ba satq'uinali. Ti
yalaa: —Tatey, c'ot ta ni ja
cora. Ja huuninon nia. A
iljuc ja jastal jel lec huaxa
huilahuoni y jach ni ja queni,
oj ni ca nihuanbuc ja hua bi-
ila.
2 Ja yaani tey ba jc'ab spet-
zanil ja matic ahuaunej qui.
Ja' jchol ahuaonejon ba oj caa
yile sac'anile ba tola vida.
3 Ja sac'anil jahui ja' ba oj
naajuc abaj ja hueni porque
ja hueni, quechan único Dios
mas nihuana. Sac'ana lec. Oj
cho naajucon ja quen choma-
jquili. Ti oj yalea: Entonces
ja Jesús jahui, ja' ni ja Cristo
ja it seconej quitic ja Diosi, oj
chiuque ja cristiano.
4 Ja ba mundo iti, ch'ac ta ca
chijcajuc jastal jel tzatz jun-
tiro ja hua huipi. Ja huego,
ch'ac ta jc'uluc ja atel ahuaa
quii.
5 Ja yaan Tatey, lec xa ay. Oj
xa c'otcon ja ba sti ja hua sati.
Tz'acatal lec porque oj xa hua
lijpucon otro vuelta ja jastal
ayon ahuuj ajyi, ja yora mi to
la jacyon ja ba luumi.
6 Jaxa ma' apilunej jan qui
ja ba mundo, ch'ac ta ca snae
jastal aya ja hueni. Ja yenlei
como ja baj ni ja huenaa pero
ahuaunej qui. Sc'uane ta hua
huabali.
7 Ja yaani huan xa snaahue
spetzanil ja jas quioji, huena
ni ahuaunej quia.
8 Cala ta yabye spetzanil
ja jas ahualaunej cabi, jaxa
yenlei, sc'uane ta nia. Jac
ta sc'ujole que meran huena
ni ajeconejona. Huan xa ni
snaahue que ti elyon con ja
bay ja hueni.
9 Jayuj huax c'ana hui
pavor yuj ja yenlei. Mi jauc
oj c'ana hui yuj ja ma' tey
ba mundo. Ja' ni huanon
sc'anjel ahui yuj ja ma'
ahuaunej ni quii, como abaj
ni ahuenaa.
10 Spetzanil ja jas quioj ja
queni, ja baj ni ahuenaa, jaxa
jas ahuioj ja hueni, jbaj ni
quen chomajquila. Jaxa qui-
jlabi huan xax yijlabane ja
yenlei.
11 Ja queni mi xa ti oj ajyu-
con ja ba mundo como oj xa
huajcon ba ti oj ajyucon amoc
ja hueni pero ja yenlei ti ni
oj canuque ja ba mundoa.
Tatey, ja hueni jel santoa
jayuj talna qui soc spetzanil
ja hua huipi ja ma' ahuaunej
quii ba oj bob yil sbaje como
jastal smoj'aljijel sbaje como
jastal ayon amoqui.
12 Porque cuando ti ajyiyon
soc ja yenle ja ba mundo,
ahuaa qui ja huipi, jayuj bob
jtalnaye ja ma' ahuaunej ni
quii. Tola vida coltanubale
ni cujila. Mi ni june ja yen-
lei ch'aye cujil. Eso sí, ja
jun ma' ch'ayel xa nii, ch'ay
nia. C'ot ni smeranil ja jastal
tz'ijbanubal ja ba hua hua-

bali.
13 Pero oj xa ni huajcon
ja bay ja hueni, pero leca ti
to ayon ja ba luumi, ja jas
huanon yaljel ahuabi, huax
cala siquiera oj bob yab ja
yenlei cosaque gusto ni oj
ajyuquea porque ja queni, jel
gusto ayon juntiro.
14 Cala ta yabye ja hua
huabali. Jel coraja huax
iljiye porque mi sbajuque ja
mundo ja yenlei ja jastal mi
sbajucon ja mundo ja queni.
15 Mi huax c'ana hui ba
oj hua eluque ja ba mundo.
Quechan huax c'ana hui ba
mi oj c'ulajuque ganar yuj
ja diablo porque toj malo ja
yeni.
16 Ja queni mi sbajucon ja
mundo y jachuc ja yenlei, mi
sbajuque ja mundo.
17 A snae mas y mas ja hua-
bali porque puro smeranil.
Jachuc, oj bob ajyuque mas
toj.
18 Ja jastal ajecahuon ja
quen ja ba mundo, jach oj cho
jeque ja ba mundo ja yenlei.
19 Huax c'ana que oj caa
jbaj ahui juntiro cosaque
jachuc ja yenlei, oj bob yaa
sbaj ahui, pero meran.
20 Pero mi quechanuc huax
c'ana hui yuj ja yenlei. Huax
cho c'ana hui yuj ja ma' oj to
sc'uuc ja mas tzaan cuando
huax yabye oj aljuc yabye ja
cabal yuj ja yenlei.
21 Tatey, huax c'ana hui lec
pavor que spetzanil ja ma'
huas sc'uanei, soc ja ma' oj to
sc'uuque ja mas tzaani, que oj
quil jbajtic como jastal mero
jmoj'alijel jbajtic jpetzaniltic.
Ja hueni, jbaja, jaxa queni, ja
bajon nia, jaxa yenlei, jun ita
ni oj cho ajyucotic soca. Ta
jach c'a merani, ja cristiano
oj snaa que meran huena ni
ajeconejon cona.
22 Ja jastal jel tzamal jun-
tiro ja jas ac'ulunej qui, jach
jc'ulunej yi ja yenlei ba jun
xta yabal oj yil sbaje ja jastal
ja quentic jun xta huax quila
jbajtiqui.
23 Ja queni, jun xta ayon
soque, jaxa hueni, jun xta
ayon amoc, siquiera huax
c'ot ja c'ac'u jahui que tzatz
oj ajyuque jmoctic cosaque ja
cristiano ja ba mundo oj snae
que huena ni ajeconejona. Oj
snae que huan ni xa yajtayea
como jastal huaxa yajtayon
ja queni.
24 Tatey, huena ni ahuaa
qui ja cristiano jumasa iti.
Huax c'ana que ti oj ajyuque
jmoc ja ba oj huajconi ba
oj bob yile jastal ja qui-
jlab ahuaunej quii porque
cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, jel ni yaj huaxa
huabyona.
25 Tatey, jel toj juntiro ja
hua pensari pero ja cristiano
mi huas snaa baj. Pero ja
queni huax naa baj soc jach
ni ja it jumasa. Huan xa ni
snaahue que huena ni ajec-
ahuon coni.
26 Caa ta snae mach ayaa
y oj to ca snae mas. Oj
ca jac sc'ujole jastal jel yaj
huaxa huabyoni, ti ni oj ajyuc
lec ja syajal sc'ujole ja yenle
chomajquili, jaxa yenlei, oj ni
snae que ti ni ayon soque ja
quena.

Yamji ja Jesusi
(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18

1 Yajni ch'ac yal ja jastal it ja Jesusi, ti huajticona. Ec' jc'utzticon jun uc'um, Cedrón sbiil, jaxa tihui tey jun huerta. Ja janec' snebumanoticoni ti huajticon soc ja Jesusi.
2 Jaxa ja Judas ja ma' huan xa ni yiijel spatic ja Jesusi, huas snaa bay ja huerta jahui porque jitzan vuelta ni huajticon lajan soc ja Jesús ja tihui.
3 Jayuj ja Judas jahui ti yiaj och jun nole soldado soc chaboxe policía ja ma' huas stalna ja templo. Jecubal huajye yuj ja sepeil ja nihuac pagre jumasa soc ja fariseo jumasa. Listo xta aye soc ja svaraei. Ay yioje ja sc'aq'ue soc ja stajei.
4 Pero ja Jesusi, como huan xa ni snaa jastal oj ch'ac ec'uca, jayuj yajni yila jacyei, ti huaj staea, ti sobo yia: —¿Machunc'a huaxa leahuexi? xchi.
5 —Ja' huax leaticon ja tan Jesús nazareño, xchiye. —Pero quena nia, xchi ja Jesusi. —Jaxa Judas ja ma' huan yiijel spatic ja Jesusi ti ni ay ba snalan ja cristiano jumasa jahui.
6 Pero iday, quechan pavor ch'ac yal ja Jesús que yena, jaxa cristiano jumasa, ti ch'ac couque sacjaujau man luuma.
7 Ti cho sobo otro vuelta ja Jesusi: —¿Mach bi junuc huaxa leahuexi? —Ja' huax leaticon ja tan Jesús nazareño, xchiye.
8 —Pero ch'ac ta cala huabyex que quena ni taca. Ta quen c'a huaxa leahuonexi, pero ja jmoj jumasa, a huajuque libre, xchi ja Jesusi.
9 Ch'ac ni eluque librea, como jach ni yala ja Jesús que mi ni june oj ch'ayuc ja yenle ja ma' ac'ubal yi yuj ja Tatali.
10 Entonces ja Simón Pedro, como ay yioj ja smachiti, ti stasaa. Ti sc'utzu el yi ja stojol xchiquin jun huinic Malco sbiil, jaxa huinic jahui, ja' ni mero smozo ja pagre mas nihuani.
11 Pero ja Jesusi ti yal yab ja Pedro: —Ch'ica ba snaj ja hua machit ja hueni. ¿Yuj ama huaxa huala que ta mi jauc ja jTat huax yala que oj ni qui ja huocol it ba?

Ja Jesusi ti iiji ja ba sti sat ja nihuac pagre jumasa
(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

12 Entonces ja jun nole soldado soc ja scomdanteei soc ja jpoliciaticon ja janec' jmoj jbajticon judioili ti syamahue ja Jesusi. Ti syuch'uhuea.
13 Ti yiaje och ja ba snaj ja Anasi. Ja Anás jahui, ja' ni snial ja Ciafasi, jaxa jabil jahui, ja Caifasi, yena ni ochel pagreil mas nihuan ja ba spetzanil ja pagre jumasa.
14 Jaxa Caifás jahui, yena ni ja ma' yalunej ni yab ja judio jumasa que mas bi lec quechan jun huinic oj yaa

svida que soc ja oj cham spetzanil ja suinquil ja slugarei. Jach ni yaluneja.

Ja Pedro snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

15 Jaxa Simón Pedro soc ja queni, como jmoj ni jbajticon nebumanila, ti nochanoticon och soc ja Jesusi. Ja queni, como camigo jbaj soc ja pagre mas nihuani, jayuj ti aaji ochcoticon soc ja Jesús ja ba spatioil ja snaji.
16 Pero ja Pedro ti can ja ba calle mojan ja ba sti ja puerta. Jayuj ja queni ti huaj jc'umuc ja aq'uix ja ma' huas stalna ja puerta, jayuj ti cho och ja Pedro chomajquili.
17 Entonces ja aq'uix jau ja ma' huan stalnajel ja puerta ti sobo yi ja Pedro: —Jaxa hueni, ¿mi ma huenuc ni june ja snebuman ja tan huinic jahui? —¡Miyuc! xchi ja Pedro.
18 Como jel ja chee, ja atjum jumasa ja ba naitz jahui soc ja policía jumasa, jayuj ti stzomoneje jun montón c'ac'. Chacjinjin xta yujile. Jaxa ba sti ja c'aq'ui ti sactec'tec' ec' huane sq'uixnajel ja yoquei. Cho ti ni ay ja Pedro soc ja yenlei. Ti huane c'atnel lajan ja ba sti ja c'aq'ui.

Jel ja jas sc'anahue yi sc'ujol ja Jesusi
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

19 Jaxa pagre mas nihuani ti och sob yi ja Jesusi: —Ala cabi, ¿machtic junuc ja hua nebumani? xyutaj ja Jesusi. ¿Jasunc'a huana seejel eq'ue?
20 Ti yala ja Jesusi: —Ja jas huax cala eq'ui, satalajel abal juntiro. Pe jeunej ni ja ba hua huiglesiaex tac, soc ja ba templo ja ba huaxa tzomo bajex apetzanilex ja janec' jmoj jbajtic judioili. Ja jas ch'ac cali, mi ni nac'ul abaluca.
21 Pero mi sbejuc huaxa jobo qui ja queni. Jobo yi ja matic ch'ac yabye ja jas huax jeai. A yal yenle ja jas caluneji. Huan ni snaahue lec taca, xchi ja Jesusi.
22 Yajni ch'ac yal jachuc ja Jesusi, june ja policía ja ba templo ja ma' tey ja tihui, ti snocho yi jun vuelta ja ba sat ja Jesusi. Ti yalaa: —¿Jas sbej ja jach huaxa hual yab ja jpagretic ba?
23 —¿Yuj ama ay jas cala malo ba? Ala jasunc'a mi lecuc calai. Porque ta sbej ja jas cala, ¿jas sbej ja lom huaxa mac'ahuoni? xchi ja Jesusi.
24 Jayuj ja Anasi ti yala que oj mochjuca, ti bi oj iiji och ja ba sti sat ja Caifasi, jaxa Caifasi, ja' ni ja pagre mas nihuan yujile ja jabil jahui.

Ja Pedro cho snac'a ja Jesusi
(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

25 Cuando ti to ay ja ba sti sat ja Anás ja Jesusi, jaxa Pedro ti ni tec'an ec' ja ba sti ja c'aq'ui. Ti huan c'atnela. Ti jobji yia: —¿Mi ma huenuc june ja snebuman ja tan huinic jahui? —Mi quenuc, xchi ja Pedro.

26 Ti sobo yi june ja smozo
ja pagre mas nihuani. Ja
mozo jahui, yermano sbaje
soc ja mozo ja ma' sc'utzu yi
ja xchiquin ja Pedro. —¿Yuj
ama huaxa huala que mi
quilahua ja ba huerta soc ja
tan huinic jahui? xchi.
27 Ja Pedro ti cho yala otro
vuelta que miyuc. Quechan
pavor ch'ac yale, ti oc' huego
ja galloa.

Ja Jesusi iiji och ba sti sat ja Pilato
(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

28 Jaxa ma' tey ba yoj snaj
ja Caifasi, ti xa elyea. Ti yiaje
och ja Jesús ja ba spalacio ja
gobierno, pero huan xa sac-
bel ja q'uinali. Jaxa judio ju-
masa mi ochye ja ba palacio,
ja' bi ba mi oj staa ja smulei.
Huan c'a bix ochye, mi bi oj
bob huauque ja ba suael ja
sq'uinei.
29 Jayuj ja gobierno Pilato,
yen el jan ja ba yoj palacio ba
oj sc'umuc ja judio jumasa:
—¿Jasunc'a ja smul ahuujilex
ja huinic iti? xchi.
30 —Ta mi c'a ay smul, mi
oj quiiticon jan ahui ja huen
Señor Gobernador, xchi ja
cristiano.
31 Ja Pilato ti yalaa: —En-
tonces ¡tojbesic ja huenlex ta
jachuqui! C'ulanic yi ja jastal
ja hua ley ja huenlexi. —Pero
ja quenticoni, judiooticon
nia. Mi ni sbejuc oj milticon
jun cristiano, xchi ja yenlei.
32 Jayuj c'ot smeranil ja jas
yala ja Jesús ja jas oj c'ulajuc
yi. Oj bi miljuc ja ba cruzi
pero mi bi jauc ja smoj judioil
oj miljuc yuji.
33 Ja Pilato ti cho och ja ba
yoj palacio. Ti spaya jan ja Je-
susi. Ti sobo yia: —¡Ata huab
tac! ¿Huena ma srey ja judio
jumasa?
34 Ti yala ja Jesusi: —¿Huana
ma sobjel quechan ja huen
atuch'il, ma ay ma' yalunej
ahuab ja iti? xchi ja Jesusi.
35 Ti yala ja Pilato: —¿Yuj
ama judioon ja quen ba? Ja
hua moj judioili soc ja sepeil
ja hua pagreex jumasa, yen
sc'ulana qui endregal ja ba
jc'abi. ¿Jasunc'a hua c'ulunej
yile ba? xchi ja Pilato.
36 Ti yala ja Jesusi: —Ja ba
huax c'ulan mandar ja queni,
mi jauc ja ba mundo iti. Ja lec
jauc to, entonces ja camigo
jumasa oj ochuque pleito ba
mi oj aajucon endregal ja ba
sc'ab ja jmoj judioili. Pero
ja iti, como mi sbajuc oj c'ul
mandar ja ili.
37 Ja Pilato ti yalaa: —En-
tonces slugar huena reya ta
jachuqui. Ti yala ja Jesusi:
—Reyon nia, como huen
huaxa huala. Moc to jac
manxucon ja ba mundo iti,
mi ni ma' oj snaa ja jas
merani. Jaxa spetzanil ja
ma' huas sc'ana oj sc'uuc ja
smeranili, huan ni smaclaye
ja jas huax cala, xchi ja Jesusi.
38 —Pero ¿jasunc'a ja
smeranil ba? xchi ja Pilato.

Ja Jesusi alji sbaj que t'ilan oj chamuc
(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Yajni jach yala ja Pilato,
ti cho el otro vuelta ba oj
sc'umuc ja judio jumasa. —Ja
queni, mi ni jun smul huax
quila ja huinic iti.
39 Pero como culan ni ahu-
ujilex huax sijpan ahuilex
jun presoanum ja q'uin it
syalq'uinali, ¿huana ma xa
c'anahuex oj ca huaj libre ja
hua reyexi? xchi ja gobierno
Pilato.
40 Ti ahuaniye tzatz lec
ja cristiano: —¡Ja jahui,
miyuc! ¡Ja' huax c'anaticon
oj huaj libre ja tan Barrabasi!
xchiye. Iday, jaxa Barrabás
jahui, mero ni lagrona.

19

1 Entonces ja Pilato ti yiaj
ja Jesusi. Ti yaa orden ba oj
mac'juc.
2 Ja soldado jumasa ti
sc'ulane jun corona puro
q'uiix, ti yaahue cajan ja ba
s'olom ja Jesusi. Ti yaahue
slap jun sc'u morado, como
morado ni ja sc'u huas slapa
ja reyi.
3 Ti ochye c'ubana: —¡Viva
ja sreyil ja judio jumasa!
xchi ja soldado jumasa,
como huane ni burlaa. Ti
smac'ahue ja ba sati.
4 Jaxa Pilato ti cho el
otro vuelta ja bay ja cris-
tiano jumasa. Ti yalaa:
—Q'uelahuilex. Quiaj jani ba
oja naex que ja queni mi ni
jun smul huax taa yi.
5 Ti el jan ja Jesusi, jaxa ba
s'olomi ti lapan yuj ja corona
q'uiixi, jaxa sc'ui, ja' ni ja
morado jastal huas slapa ja
reyi. Ti yala ja Pilato: —¡It
bay jul ja huinic it yen! xchi.
6 Yajni yilahue ja sepeil ja
pagre jumasa soc ja policía
jumasa ti och ahuanuquea:
—¡A cham ba cruz! ¡A cham
ba cruz! xchiye xta. Ti yala
ja Pilato: —Ta jach c'a, pues
iajic. A q'ueuquex locan ba
cruz ja huenlexi porque ja
queni, mi ni jun smul huax
taa yia.
7 Ti yalahue jan ja judio
jumasa: —Ja quenticoni ay
jun jleyticon, jaxa ley jahui
huax yala que sbej oj chamuc
porque huas stoyo sbaj que
yunin Dios bi.
8 Ja Pilato cuando ch'ac yab
ja jas yalahuei, ti och mas ja
xihueli.
9 Ti och och otro vuelta ja
ba yoj palacio. Ti sobo yi ja
Jesusi: —¿Ba jacya ja hueni?
xchi. Pero ja Jesusi mi ni jun
palabra c'umania.
10 Ti yala ja Pilato:
—C'umanon ba porque ¿mi
ma huaxa naa quen ay catel?
Huan c'ax c'ana, oj caa orden
oj chaman ja ba cruzi ma oj
cho caa orden que oj huajan
libre.
11 Ti yala ja Jesusi: —Eso
sí, meran, huen ay ahuatel
pero lec moc to jauc ja Diosi,
entonces mi ni jas oj bobuc
ahuuj soc ja quena. Jayuj
ja ma' jac sc'ulucon endregar
ahuii, mas jel nihuan juntiro
ja smule que yuj ja hueni,
xchi ja Jesusi.
12 Ja ora jahui, ja Pilato
och slee modo jastal oj bob
yaa can libre ja Jesusi pero
ja judio jumasa, ti cho och

ahuanuquea. —Pero ta huan
c'a xa huaa can libre, yuj ni
mi amigo ayuca soc ja mero
jepe ja ba Roma. Porque ja
tan Jesús iti huan stoyjel sbaj
que oj och reyil. Entonces ja'
mero scondra ja jepetic Ce-
sari, xchiye xta.
13 Jayuj ja Pilato, cuando
ch'ac yab ja jastal iti, ti yala
que oj ya eluque ja Jesusi,
jaxa yeni ti huaj culan ja ba
huax ajyi arreglo. Ja lugar
jahui, Gabata sbiil yujile ja
judio ja ma' huax c'umaniye
hebreo, jaxa palabra jahui, ja
mero sbeji, Empiedrado Ay.
14 Mojan culan lec ja c'ac'u,
jaxa c'ac'u jahui, quechan
xta ni ja c'ac'u jamana, jaxa
ni jastal jecheli ja' ni ja
syalq'uinala. Ja Pilato ti yal
yab ja judio jumasa: —¡Oj
xa caa ba hua c'abex ja hua
reyexi! ¡Ch'abananic xa!
15 Pero ja yenlei ti cho q'ue
ahuanuquea: —¡A chamuc!
¡A chamuc! ¡A q'ue locan ba
cruz! xchiye xta. Ti yala
ja Pilato: —Pe ¿huan ama xa
c'anahuex oj ca q'ue locan ba
cruz ja hua reyex ba? Ti
yala jan ja sepeil ja pagre ju-
masa: —Ja quenticoni, mey
otro jreyticon. Quechan ni
jreyticon ja ma' tey ba Roma,
ja' ni ja Cesari, xchiye.
16 Yajni yab ja jastal it ja
Pilato, ti sc'ulan yile endregal
ja ba sc'abe ja Jesusi ba oj
ya q'ueque locan ja ba cruzi.
Jaxa yenlei, ti yiajea.

Ja Jesusi aaji locan ja ba cruzi
(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

17 Ti aaji sq'uech ja scruzi.
Ti huaj ja ba lugar Gólgota
sbiil yujile ja ba sc'umale
hebreoi, porque ja pal-
abra jahui huax yala que
splanta sbaquel ja s'olom ja
chamhuiniqui.
18 Ja tihui, ti yaahue locan
ja ba cruzi. Ti cho aaji q'ue
locan otro chahuane huinic
smoja, jaxa Jesusi, ti och ba
nalanajel.
19 Jaxa Pilato ti yaa orden
que oj c'ulaxuc jun letrero,
jaxa letrero jahui, oj bi aajuc
pac'an ja ba s'olom ja scruz ja
Jesusi: JESUS SBAJ NAZARET,
SREYIL JA JUDIO JUMASA
xchi ja letrero sc'ulani.
20 Jitzan lec ja judio sq'uela
ja letrero jahui porque ja
lugar jau ba aaji locan
ba cruz ja Jesusi, mojan
yioj sbaj soc ja chonabi,
jaxa jas tz'ijbanubal ja ba
letrero jahui, oxe c'umal
ni tz'ijbanubala, ja' ni ja
hebrero soc ja griego, soc ja
latini.
21 Jayuj ja ma' jepe ay ja
ba spagre ja judio jumasa, ti
yalahue yab ja Pilato: —Mi
lom xa tz'ijba que sreyil ja
judio jumasa. Mas lec tz'ijba
que ja ma' huax yala sbaj que
sreyil ja judio jumasa, xchi ja
pagre.
22 —Ja jastal jtz'ijba ta,
jacha ni oj canuca, xchi ja
Pilato.
23 Yajni ch'ac ta ya
q'ueuque locan ja ba cruz ja
Jesusi, ti xa stuluhue ja sc'ui.
Cada jujune ja xchanhuane
soldado jahui yiaje jujune ja

sc'u ja Jesusi. Pero ay jun
sc'u toj eq'uel jalubal man ba
scuerpo soc man ba yoc.
24 Ti yalahue ja soldado
jumasa: —Mas lec mi huax
ch'iatic ja sc'u iti. Mas lec
la jc'ultic ripar. Oj quiltic
machunc'a oj yii, xchiye.
Cuando jach sc'ulane ja jastal
jahui, ti c'ot smeranil ja jastal
ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi:
Spila sbaje ja jc'ui. Sc'ulane
ripar,
xchi ja yabal ja Diosi.
25 Y meran nia, jach ni
sc'ulane ja soldado jumasa ja
c'ac'u jahui. Jaxa ba stz'eel
ja scruz ja Jesusi, ti tec'an
ec' ja snani. Cho ti ni ay ja
suatz ja snani soc tey ja María
jau xcheum ja Cleofasi, soc ja
María jau sbaj Magdala.
26 Jaxa Jesusi, cuando yila
ti tec'an ec' ja snani soc ja
queni, como jel ni yaj huax
yabyona, ti yal yab ja snani:
—Naney, ja yaani, ja' xa oj xa
ochuc ahualil ja Juani.
27 Ti yala cab ja queni: —Jaxa
hueni, ila jastal mero ja hua
nan ja jnani, xyutajon. Jaxa
ora jahui, ja snan ja Jesusi ti
xa quiaj och ja ba jnaji como
snebumanon nia.

Ja jastal cham ja Jesusi
(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Yajni ch'ac ta yal
jachuqui, ja Jesusi, como
huan ni snaa ch'ac ta
sc'uluc spetzanil ja yatel
oj ni sc'uluqui, soc ba oj
c'ot smeranil ja jastal ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi, jayuj ti yalaa: —Jel
taquin ja jtii, xchi.
29 Ti culan ec' jun jarra ja
tihui but'el ja yalel tz'usubi,
pero jelxi ta spajali. Ti yiaje
jun yojol c'aem, ti sbut'uhue
ja yalel tz'usub jahui. Ti
stz'acbaye soc otro te', jaxa te'
jahui, hisopo sbiil cujticon. Ti
ya q'ueque man ba stia.
30 Ja Jesusi ti xchuan ja
yalel tz'usub jahui. Ti yalaa:
—Ja yaani, ch'ac ta jc'uluc
spetzanil ja cateli, xchi. Ti
tz'uyuyi xta huaj ja s'olomi, ti
chama.

Lapji cuchilu ja ba scostilla ja Jesusi

31 Como ja c'ac'u jahui
quechan xta ni jamana.
Jastal jechel xa ni ja
syalq'uinali. Jaxa jmojticon
judioili mi huas sc'anahue
que ti oj ajyuc locan ja
scuerpoe ja ma' ti locan ba
cruz ja sc'ac'uil ja sijlele
jahui, como q'uin nia y mas
jel nihuan yioje ja mero
sc'ac'uil jahui, jayuj ti huaj
sc'ane yi ja Pilato que oj yaa
orden que oj huaj sc'oque yi
ja sat yoc ja matic ti locan ja
ba cruzi.
32 Jayuj ti huaj ja soldado
jumasa. Huaj sc'oque yi ja sat
yoc ja juni, y jach ni ja otro
ja ma' ti locan ja ba stz'eel ja
Jesusi.
33 Jaxa yajni ti xa aye ba
stz'eel ja Jesusi, ti yilahue que
chamel xaa, jayuj mi xa ni
sc'ocohue ja sat yoc ja yena.
34 Pero june ja soldado
jahui ti stasa ja scuchilu, ti
xch'ubu yi ja ba scostilla ja

Jesusi. Jaxa xchiq'uel eli,
socan soc ja'.
35 Quena ni huanon yaljel
ja iti porque quila soc ja jsati.
Ja jas huax cala, yuj ni mer-
ana. Yuj ni huax naa que
meran ja jas huanon yaljeli
ba oj bob ac'uuc ja huenlexi.
36 Spetzanil ja jastal ec' yu-
jil ja ora jahui, como jach
ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Mi ni bi june ja sbaquel
oj sc'oque yii.
37 Cho ay otro ja ba
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Huax yala que ja
cristiano oj syajbese, jaxa
mas tzaani, ti oj sq'uele jastal
yaahue yajbuc leca. Jach ni
huax yala ja yabal ja Dios tac.

Ja Jesusi mucji
(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

38 Ay jun huinic José sbiil,
yamigo ni sbaje ajyi soc
ja Jesusi, pero nac'ul abal
yamigo sbaje porque ja Josei,
jel huax xiu yuj ja jmojticon
judioili. Ja xchonabil ja yeni,
Arimatea sbiil. Yena ni ja José
jahui huaj sc'an yi permiso
ja Pilato ba oj bob yii con ja
scuerpo ja Jesusi. Ja Pilato ti
yaa permisoa jayuj ja José ti
yiaj ja scuerpo.
39 Ti cho c'ot ja Nicodemo
ja ma' huaj loil soc jun acual
ja Jesusi. Yiaj jan jun polvo
ba jex ajbani ja yiq'uili ba oj
sax yi ja scuerpo ja Jesusi. Ay
socan soc jun c'ul mirra sbiil,
soc áloes. Ay mojan como
treinta kilo ja yalal ja yajnal
jahui.
40 Ja José soc ja Nicodemo
ti yiaje ja scuerpo ja Jesusi.
Ti sbech'ahue soc c'uutz, jaxa
c'uutz jahui balubal ni lec soc
ja perpumea, como jach ni ja
jcostumbreticon ja janec' ju-
diooticon cuando huax mu-
cuticon ja chamhuiniqui.
41 Mojan ja ba stz'eel ja lu-
gar jau ja bay ja cruz ja ba aaji
q'ue locan ja Jesusi, ay jun
huerta. Jaxa ba yoj huerta
jahui ay jun nihuan patac'
yajc'achil to jotobal. Mi to ni
ma' huax mucji ja tihua.
42 Jaxa tihui ti yaahue och
ja scuerpo ja Jesusi, como
mas mojan ay ja q'ueen jahui.
Jach sc'ulane yuj ja oj xa q'ue
altiro ja sc'ac'uil ja sijlele ja
jmojticon judio jumasa.

Ja jastal sacui ja Jesusi
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20

1 Ja sbajtanil c'ac'u ja se-
mana, ja' ni ja domingo, ja
María jau sbaj Magdala ti
huaj ja ba q'ueeni pero jel
saj juntiro huaji. Q'uic' to ja
q'uinali. Huaj to yile, mi xa
teyuc ja ton jau macan soc ja
sti ja q'ueen ajyi.
2 Ja María ti huaj ajnel ja
bay ja Simón Pedro soc ja
queni, como jel ni yaj yabyon
ja Jesusi. Ti yala ja María:
—¡Yaahue ta eluc ja ba q'ueen
ja scuerpo ja Cajualtiqui!
¡Saber ba yaahuea!
3 Jaxa Pedro soc ja queni ti
huajticon ja ba q'ueeni.

4 Lajan elticon pero ja
queni mas jel carreda hua-
jyon jayuj bajtan c'otyon ja
ba q'ueen que yuj ja Pedro.
5 Ti coyon cotan jq'uela lec
ja ba yoj q'ueeni. Huaj to
quile, quechan ti pacan ec' ja
c'uutzi, pero mi ochyon.
6 Yajni c'ot ja Simón Pedro,
como tzaan xa c'oti, ti och och
ja ba yoj q'ueeni. Jach ni ja
yeni, cho yila ti pacan ec' ja
c'uutz jahui,
7 Cho yila ja c'uutz it ti
bechji ja ba s'olom ja Jesús
ajyi, pilan pacan.
8 Ja queni bajtan c'otyon ja
ba q'ueeni pero tzaan ochyon
ja ba yojoli. Ti jac jc'ujol jastal
aya. Ti jc'uan juntiroa.
9 Cuando mi tox quilaticon
ja jastal iti, lajan soc mi ni
huax c'ulanticon entender ja
jastal ay ja ba yabal ja Diosi,
que ja Jesusi oj ni bi chamuca,
pero t'ilan ni bi oj sac-huuca.
10 Yajni ch'ac quilticon, ti xa
cumxiticon ja ba jnajticoni.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja María sbaj Magdala
(Mr. 16:9-11)

11 Pero ja María ti can ja
ba sti ja q'ueeni. Ti huan
oq'uela. Huan lec oq'uel
cuando co nujan sq'uel ja ba
yoj q'ueeni.
12 Ti yila chab ángel sac jun-
tiro ja sc'uei. Ti culane ec' ja
ba baan ja scuerpo ja Jesús
ajyi. Ja juni, tey ba s'olom,
jaxa juni, tey ba lado ajyi ja
yoqui.
13 Ti yala ja angeli: —Nana,
¿jasyuj huana oq'ueli? Ti yala
ja María: —Porque ay ma'
yiaj quiticon ja scuerpo ja
Cajualticoni y mi naben ba
yaahue ja ma' yiaji.
14 Quechan pavor ch'ac yal
ja jachuqui, ti sutu sbaja. Ti
yila ja Jesusi pero mi huas
snaa ta yena ni ja Jesusi. Ti
tec'an ec' ja ba stz'eeli.
15 Ti yala ja Jesusi: —Nana,
¿jasyuj huana oq'ueli?
¿Machunc'a huaxa leai? Pero
ja María huax yala que ja' ma'
huan stalnajel ja huerta. Ti
yalaa: —Tata, ta huen c'a hua
eluc, ala cab ba ahuaa ba oj
bob huaj quii jani.
16 Ti yala ja Jesusi: —¡María!
Ti sutu sbaj ja María, ti
yala soc ja sc'umal hebreo:
—¡Raboni! Maestro huax yala
ja palabra jahui.
17 Ti yala ja Jesusi: —Moc
ayamon porque mi to la
q'ueyon ja bay ja jTati. Pero
caax. Cax al yab ja querman-
otic jumasa que oj xa q'uecon
ja bay ja jTati. Ja Tat ni ja
huenlex chomajquili. Oj xa
q'uecon ja bay ja jDiosi pero
jDiostic ni lajana.
18 Ja María jau sbaj Mag-
dala ti huaj yal cabticon ja
janec' nebumanoticon que
yila ta bi ja Cajualtiqui, ti
ch'ac xchol cabticon spet-
zanil ja jastic alji yabi.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja sneb-
uman jumasa
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

19 Ja mismo c'ac'u jahui,
ja cuando och ja acuali, ja'
ni mero sbajtanil c'ac'u ja

semana, ti jtzomonej jbajticon pero ja puerta jumasa lutan cujticon yuj ja jel huanticon xihuel yuj ja cristiano jumasa. Ja Jesusi ti ocha. Huaj to quilticon, ti xa tec'an ec' ja ba jnalanticon. Ti yaa quiticon Diosa. Ti yalaa: —Laman la ajiyex, xchi ja Jesusi.

20 Yajni ch'ac ta yal ja jastal iti, ti xa sea quiticon ja sc'abi soc ja scostilla, como snebumanoticon nia. Jel gusto juntiro quilaticon ja Cajualticoni.

21 Ti cho yala ja Jesusi: —Laman la ajiyex. Ja jastal secahuon ja jTati, jach huax cho jecahuex ja huenlexi.

22 Ja Jesusi ti suuhuoticona. Yajni ch'ac ta suoticon, ti yalaa: —C'ulanic xa recibir ja Espíritu Santo, xyutajoticon.

23 Ta ay c'a ma' huas sc'ana oj c'ulajuc perdonar ja smuli, oj ni jc'ultic perdonara. Pero ta ay c'a ma' jel tzatz ay soc ja smuli, pues ti scuchu cana. Jach yala cabticon.

24 Pero ja Tomás jau ja ma' huax calaticon sbaj gemeloili, ja' ni june ja quenticon ja janec' snebumanoticon nii, ja yeni mi teyuc ja yora jac ja Jesús soc ja quenticoni.

25 Cuando cumxi ja Tomasi, ti calaticon yab jastal quilaticon ja Cajualtiqui. Ti yala ja Tomasi: —Pero ja queni, ti oj c'uuc ta huan c'ax quila ja sc'ab ba och ja clavo. Oj ch'ic ja yal jc'ab ja ba sotoli, jaxa ba scostilla oj cho jch'ic ja jc'abi, ti oj c'uuca, xchi xta.

26 Ti ec' otro huaxaque c'ac'ua. Ti cho jtzomonej jbajticon otro vuelta ba jun naitz ja janec' snebumanoticoni. Ja ora iti, ti xa ni ay ja Tomasi. Eso sí, ja puerta jumasa lutan lec cujticon pero anima, huaj to cho quilticon, tey ba jtz'eelticon ja Jesusi. Ti cho yaa quiticon Diosa: —Laman la ajiyex, xyutajoticon.

27 Ti yal yab ja Tomasi: —La ahuil Tomás. La ch'ica quitic ja yal ac'ab ja ba och ja clavo. Q'uelahuil ja jc'abi. Iaj jan quitic ja hua c'abi. Ch'ica och ja ba jcostilla. Mi lom x'ec ac'ujol que mi quenucon. ¡C'uan xa t'unuc Tomás! x'utji.

28 Ti yala ja Tomasi: —¡Dios Cajual!

29 Ti yala ja Jesusi: —Ja huego Tomás, huaxa c'uan yuj ja huilahuon ta. Pero mas lec huax yilahue ja ma' huas sc'uan y mi ni huax yilahuonea.

Ja jas sbej tz'ijbaxi ja libro iti

30 Ja Jesusi mi quechan sc'ulan can ja jas ti tz'ijbanubal ja ba libro iti. Mas jitzan lec ja jas sc'ulan ba oj ya sna ja cristiano que ja' ni jecubal yuj ja Diosi. Mi ajtaben ja milagro quilaticon ja janec' snebumanoticoni.

31 Pero ja jas tz'ijbanubal can ja ba libro iti, ja' ba oja c'uuquex que meran yena ni ja Cristo, ja yunin ja Dios ja Jesús iti. Ta huan c'a xa c'uanex merani, ti oja taex ja sac'anilex ba tola vida.

Ja Jesusi sea sbaj yi ja jucuane snebumani

21

1 Jaxa mas tzaan t'usan ja
iti, ja Jesusi ti cho sea sbaj
quiticon otro vuelta ja janec'
snebumanoticoni. Ti jac ja ba
sti ja ja' Tiberiasi. Jach huaj ja
jastal iti:
2 Ti jmoj jbajticon soc ja
Simón Pedro soc ja Tomás jau
huax alji sbaj gemelo, soc ja
Natanael jau ja ma' slugar
ajyi ja Caná sbaj Galilea. Cho
tey ja chab yuntiquil ja Zebe-
deo soc ay otro june snebu-
man ja Jesusi soc ja queni.
3 Ti yala ja Simón Pedro:
—Ja quen oj xa huaj yam
chay, xchi. Ti calaticon
ja quenticoni: —Jach ni ja
quenticoni. Oj huajcoticon
amoc. Jayuj ti huajticona.
Huaj q'ueticon jun barco
pero ja acual jahui, mi ni jun
chay jyamaticona.
4 Cuando huan xax och
sacbuc ja q'uinali, huaj to
quilticon, tey ja Jesús ja ba
sti ja jai pero mi ni huax
naaticon ta yena nia.
5 Ti sc'umanoticon ja Je-
susi: —Queremtic, ¿mi ni ma
jas huaxa yamahuex ba? Ti
calaticona: —Mi ni jas huax
taaticona.
6 Ti yala ja Jesusi: —Ji-
pahuic co ja hua huenubexi
ja ba lado stojol ja hua
c'abexi ti oja huilex ta mi
oj ni ayamexa. Jach ni
jc'ulanticona. Y meran nia,
mi xax bob ca elticon ja
quenubticoni yuj ja but'el
juntiro ja chayi.
7 Ti cal yab ja Pedro: —¡Se-
guro ja' ja Cajualtiqui! la
chiyon. Quechan pavor ch'ac
yab ja Pedro que ja' Cajual-
tiqui, ti slapa huego ja sc'u so-
ponej ajyi. Sipa sbaj ja ba yoj
jai. Mix yila ora oj sc'umuc ja
Jesusi.
8 Jaxa quenticon ja smojoti-
con nebumanili ti c'oticon ja
ba sti ja ja' soc ja jbarcoti-
coni. Ti jquichunejticon jan
ja enub ba but'el ja chayi,
como ja ba tec'an ec' ja jbar-
coticon ajyi, ay yioj mojan
cien metro ja ba sti ja jai.
9 Cuando coticon ja ba
jbarcoticon ja ba sti ja jai
ti jtaaticon jun montón ja
c'aq'ui pero chac xa lec. Ti
xa ay jun chay huan bacbela
soc tey ja pan ti pachan ja ba
sti ja c'aq'ui.
10 Ti yala ja Jesusi: —Iajic
jan chaboxe ja chay huan tox
ch'ac ayamexi.
11 Jaxa Simón Pedro ti cho
q'ue ja ba barcoa. Ti squicha
el ja ba sti ja ja' ja enub
jau but'el ja nihuac chayi.
¡Ay ciento cincuenta tres ja
chayi! Jel jitzan juntiro ja
chayi pero ja enubi, mi ni
c'utza.
12 Ti yala ja Jesusi: —La
xa huaacotic, xchi. Ja quen-
ticoni, mi ni ma' yaa sbaj
oj sobe yi machunc'aa, como
huan nix naaticon que ja' ni
ja Cajualtiqui.
13 Ja Jesusi ti huaj ja ba sti
ja c'aq'ui. Ti syama ja pani,
ti spila quiticona. Jach ni
sc'ulan soc ja chay choma-
jquili.
14 Ja iti, ja yoxil vuelta sea
sbaj quiticon ja janec' snebu-
manoticoni porque sac'an xa
nia. Es meran nia, cham ta

ajyia pero ja ora jahui, cho
sacui ta.

Ja Jesusi lolani soc ja Simón Pedro

15 Cuando ch'ac huaacoti-
coni, ja Jesusi ti yal yab ja
ma' Jonas sbiil ja stati, ja'
ni ja Simón Pedro: —Simón,
¿quechan ma huen mas jel yaj
huaxa huabyon que soc ja it
jumasa? —Cajual, huan ni
xa naa que jel huax c'anahua,
xchi ja Pedro. Ti yala ja Je-
susi: —Ta jach c'a, aa yi ja
suael ja yal jchej jumasa.
16 Ti cho sobo yi otro
vuelta ja Pedro ja yunin ja
Jonasi: —Simón, ¿yaj ama
xa huabyon merani? —Pero
meran Cajual. Huan ni xa
naa que jel huax c'anahua,
xchi ja Pedro. Ti yala ja
Jesusi: —Entonces talna ja
jchej jumasa ba.
17 Ti cho sobo yi ba yoxil
vuelta ja Pedro ja yunin ja
Jonasi: —Simón, ¿huan ama
xa c'anahuon meran? Jaxa
Pedro jel tristeaxi yuj ja jobji
yi oxe vuelta ta meran ja yaj
huax yabi, ti cho yala ja Pe-
dro: —Cajual, pe huan ni xa
naa spetzanil tac. Huan nix
cho huila que jel yaj huax
cabya tac. Ti yala ja Jesusi:
—Entonces aa yi ja suael ja
jchej jumasa.
18 Huax cala, pero meran,
cuando untica to, huaxa lapa
ja hua c'ui, tzatz aya lec y
huala huaji ba huaxa c'ana
huajani. Pero cuando mas
viejoa xa, ti oja huil que oj
jachjuc ahui ja hua c'abi. Pi-
lan ja ma' oj ya lap ja hua c'ui.
Oj quichjan ja ba mi huaxa
c'ana huajani, x'utji ja Pedro
yuj ja Jesusi.
19 Jach yala jastal it ja Jesusi
ba oj ya jac sc'ujol jastal oj
to chamuc ja Pedro, como oj
to ni bi yaa svida ba oj ya
nihuanbuc ja sbiil ja Diosi. Ja
Jesusi ti cho yal yab ja Pe-
dro: —Pero anima, ja huego,
c'uanon nia.

Ja nebuman jau jel yaj huax abji

20 Ti huajticona. Yen
mero bajtan ay ja Jesusi
soc ja Pedro. Jaxa Pedro ti
sutu sbaja. Ti yilahuona.
(Ja queni, ja yora último
huaaticon soc ja Cajualtiqui,
ti ayon ja ba mero stz'eeli.
Quena ni jobo yi machunc'a
mero oj yii spatiqui.)
21 Jaxa Pedro cuando yi-
lahuoni, ti yalaa: —Cajual
jaxa huinic iti, ¿jastal oj ec' yuj
ba?
22 Ti yala ja Jesusi: —Pero
Pedro, mi ahuocheluca ja
yeni. Chican ja jas huax c'ana
ja queni, ta oj taa sac'an ma
miyuc ja ora oj cho jacon
otro vuelta. Ja hueni, ja ba
mas t'ilani, c'ulan seguir abaj,
quechana.
23 Yuj ja yala jachuc ja Je-
susi, jayuj el ja razon que mi
ni bi nunca oj chamcon ja
queni. Pero ja Jesusi mi yala
que mi oj chamcon. Eso si,
yala ta jach huas sc'ana ja
yeni, sac'an oj staon cuando
huax cumxi. Mi bi yocheluc
ja Pedro ja jahui. Jach ni
yalaa.
24 Ja queni, quena ni ja neb-
uman jau staahuon ti' ja Je-

susi. Huax cala ja smeranil
jastal huaji jayuj jtz'ijba ta
can ja ba libro iti. Huax naaxi
lec que meran ja jas huax
cala.
25 Ja Jesusi ay to jas jel
jitzan ja jas sc'ulani. Ja lec
huax ch'ac tz'ijbaxuc spet-
zanil ja jastaltic sc'ulani, pero
ja libro jumasa huax cala que
mi ni nunca oj taxuc ba oj
ch'ac ochuc ja ba mundo iti.
Ti ch'aca. Amén.

Los Hechos De Los Apóstoles
Ja Jas Sc'ulan Ja Snebuman Jumasa Ja Jesusi

Oj bi jecjuc con ja Espíritu Santo

1 Lec ay, Tata Teófilo, ja
mero sbajtanil juun it jtz'ijba
ta huii, ch'ac ni cala huab
spetzanil ja jastic sc'ulan soc
ja jastic sea ja Cajualtic Jesusi.
Jach ni sc'ulan desde q'ue stul
ja yateli
2 Masan to iiji q'ue ja ba
satq'uinali. Pero ja mi tox
huaj ja ba satq'uinal ja Jesusi,
stzaa ja secabanum jumasa.
Yal yab ja jas lec oj sc'uluquei,
jaxa jas yala, como ja' ni yuj ja
yip ja Espíritu Santo.
3 Jaxa Jesusi ti xa chama,
iday, ja mas tzaani ja se-
cabanum jumasa yilahue
entero scuerpo. Snajtil ja
cuarenta c'ac'u jumasa jahui,
jujune ta ch'ay c'ujol huax jac
see sbaj yile. Jac ni see sbaj
juntiro claro leca ba oj snaa ja
secabanum jumasa que sacui
ta. Ja' ni mero huan staajel ti'
jastal jel nihuan huas sc'ulan
mandar ja Diosi.
4 Pero cuando ti to ni ay
ja Jesús soc ja secabanum ju-
masa ti yala que mi to bi
lom oj huajuque t'ani, que ti
bi oj tec'ajuque t'usan ja ba
Jerusaleni: —Majlayic ja jas
oj yaa huilex ja jTati, ja' ni
ja jas yaluneji, xyutaj ja seca-
banum jumasa.
5 Eso sí, ja Juani ya huiex
ja' pero t'usan c'ac'u sc'ana ti
oj jacuc amoquex ja Espíritu
Santo, pero soc spetzanil ja
yipi, x'utjiye.

Ja Jesusi q'ue ta q'ue ja ba satq'uinali

6 Cuando ti ni tzamane soc
ja Jesusi ti sobohuea: —Ca-
jual, ¿yuj ama ja' xa ora oj hua
elcoticon libre ja quenticon
ja israeleñooticon ba?
7 Ti yala ja Jesusi: —Ja
huenlexi mi t'ilanuc oja naex
jas ora. Quechan ja jTati huas
snaa, como ti ni ay ba sc'aba.
Yen huas snaa jas sc'ac'uil oj
sc'uluc ja jahui.
8 Pero cuando huax co jan
abajex ja Espíritu Santo, ja
huenlexi oja taa lec ahuipex,
ti oj elanic ec' oja loiltayonex
ec' ja queni. Oja hualex ec'
ja ba Jerusaleni soc ja ba
sutanal ja Judea soc ja ba
Samaria soc ja ba spetzanil
ja najtil lugar jumasa ba su-
tanal ja satq'uinali, xchi ja Je-
susi.
9 Yajni ch'ac yal ja jastal
iti, jaxa secabanum jumasa
ti huane sq'ueljel ja Jesusi.
Huaj to yile, ja Jesusi iiji q'ue
ja ba satq'uinali. Ti jac jun
t'one asona. Musji ja Jesusi, ti
ta ch'aya.
10 Cuando ti to ch'ipan ja
sate ja ba satq'uinal ja ba
yilahue q'ue ja Jesusi, huaj
to yile, tey ba stz'eele chab
huinic. Toj sac juntiro ja
sc'uei.
11 Ti alji yabyea: —Jaxa
huenlex galileño, ¿jasyuj

lom ti canyex q'uelan ja ba
satq'uinali? Ja jastal ti asatex
ahuilahuex q'ue ja Jesús ja
ba satq'uinali, jach ni oj cho
jacuc otro vuelta como jastal
ahuilahuex q'uei, xchi ja
ángel jumasa jahui.

Tzaaji ja Matiasi ba oj sloc'oluc ja Judasi

12 Ti xa coye ba huitz
Olivosa. Cumxiye ba
Jerusaleni, como mojan ni
yioj sbaj soc ja huitz jahui,
jach ni snajtil ja janec' ni
huax bejyiye ja sc'ac'uil ja
jijleli, yuj ja jach ni culan
yujile soc ja sleyei.
13 Cuando c'otye ja ba
Jerusaleni, ti q'ueye ba
cuarto ba xchabil piso ja bay
ja sposadaei. Tey ja Pedro
soc ja Jacobo soc ja Juani, soc
ja Andresi, soc ja Felipe, soc
ja Tomasi, soc ja Bartolomé,
soc ja Mateo, soc ja Jacobo
yunin ja Alfeo, soc ja Simón
ja ma' tey ba slado ja partido
cananista, soc ja Judas ja
yermano ja Jacobo.
14 Spetzanil ja yenlei
stzomonej sbaje soc ja yer-
mano jumasa ja Jesusi, soc
ja María ja snani, soc ay
chaboxe ixuque. Ti huane
sc'umajel ja Diosi.
15 Ja c'ac'u jumasa jahui
ja Pedro ti q'ue tec'an ja ba
snalan ja yermano jumasa,
ay ma como ciento veinte
cristiano. Ti yalaa:
16 —Quermano jumasa,
ja najate lequi, ja Davidi ti
julbesji yuj ja Espíritu Santo
ch'ac stz'ijba ja ba yabal ja
Diosi jastal oj to ec'uc ja
Judas ja ma' slea smoj ba oj
huaj syam ja Jesusi, iday, ja
jas stz'ijba cani t'ilan ni c'ot
smeranila.
17 Ja Judas jahui ja' ni june
ja jmoj quentica. Jmojtic ni
atela.
18 Iday, xchono sbaj yuj
ja smaloil ja sc'ujoli, jaxa
stz'acoli, ti manji soc jun
pedazo luumila. Jaxa Judas
jahui ti moc'a. Huichquintop
coi. Toj bojtel huaji. Ch'ac
huospujuc el ja xchanlucumi.
19 Jaxa suinquil ja
Jerusaleni, cuando ch'ac
yabye ja jastal iti, ti yaahue
sbiiluc ja luum ba smanahuei
chic', pero ja ba yabal ja
yenlei, Aceldama sbiil yujile.
20 Jaxa ba libro ba Salmo
jumasa huan nix yala que oj
ni can lutan ja snaj ja Judasi.
Mi ni bi oj ajyuc suinquil ja
snaja. Cho yala que pilan ma'
oj yii ja yateli.
21-22 Jayuj june ja querman-
otic jumasa iti, sbej ni oj och
cuenta jmoctic pero ja' ni oj
leetic june ja ma' smojtayotic
eq'ue snajtil ja tiempo ja yora
tey ja Cajualtic Jesusi. Pero ja'
ni oj leexuc ja ma' yila aaji yii
ja' yuj ja Juani masan huaj ja
ba satq'uinali ba oj ni och tes-
tigoil jmoctica jastal quilatic
sacui ja Cajualtiqui, xchi ja
Pedro.
23 Ti stzaahue chahuane,
ja juni José Barsabás. Cho
aaji sbiiluc Justo, jaxa juni,
Matías.
24 Ti xa och sc'umuque
ja Diosa: —Cajual, huen
huaxa naa jastal ay spetzanil
ja sc'ujol ja cristiano. Jea

quiticon ja chahuane iti ja
machunc'a tzaubal ahuuji
25 Ba oj och jecabanumil. Oj
och sloc'ol ja Judas ja ma' mi
tz'icui ja yatel yuj ja lom staa
ja smuli. Huaj ta ni ja ba lugar
jau ba chapubal yii, xchiye
ja cuando huane sc'umajel ja
Diosi.
26 Ti sc'ulane ripar ja
chahuane huinique jahui,
jaxa Matiasi, yen co sbaj.
Ti xa och cuenta soc ja
juluchuane jecabanumi.

Ja jastal jac ja Espíritu Santo

2

1 Cuando jac ja sc'ac'uil ja
q'uin Pentecostés sbiil yujilei,
spetzanil ja ciento veinte
creyente, ti tzomane ba jun
cuarto spetzanile.
2 Iday, jun ta repente yabye
jun ruido ja ba satq'uinali,
pero tzatz lec jastal huax jac
ja bitus ja ba tzatz lequi. La-
jan soc ti mero co ja ba yoj
naitz ja ba culan ec' ja yenlei.
3 Huaj to yile, ja ba scuer-
poei, lajan soc jastal yat c'ac'
ti noc'an sbaje, cada jujunei.
4 Jaxa Espíritu Santo ti
yiaj majan ja stiei. Huaj to
snaa sbaje, och c'umanuque
otro abal, pero tuctuquil
xta sc'umale huanei, chican
jas c'umalil aaji yile yuj ja
Espíritu Santo.
5 Ja c'ac'u jumasa jahui,
ja judio jumasa ti ni huane
sq'ueljel ja q'uin ja ba
Jerusaleni, jaxa yenlei huax
xiuye yuj ja Diosi. Tuctuquil
ja lugar ja ba jacyei.
6 Jaxa cuando yabye ja
ruido jahui, sac ajnel xta
ch'ac stzom sbaje. Mi snaa jas
oj sc'uluque pensar porque
cada jujune huax yabye
huane c'umajel soc ja mero
yabalei.
7 Jel juntiro och ja spen-
sarei. Q'uelan jacane xta aye.
Ti yaltalaan sbajea: —¿Mi ma
sbajuque Galilea ja it jumasa
huane xta c'umal ba?
8 Iday, tuctuquil ja
jc'umaltic pijtzi jsatiqui, jaxa
huego, pero ¡huax cabtic ja jas
huane yaljel tac!
9 Ja ili ay jaquel ba suin-
quil Partia, soc cho ay sbaj
Media, soc ba Elam soc ba
Mesopotamia. Ay suinquil
Judea, cho ay ba Capadocia
soc ja ba Ponto. Ay ma' jaquel
ja ba Asia,
10 Soc ba Frigia soc ja ba
Panfilia. Ay suinquil Egipto
soc ay suinquil ja ba Africa ja
tey ba spatic ja Cirene. Soc ay
suinquil ja Roma ajyi pero ti
xa culane ja huego ja ili. Ja
janec' aye ja yenlei, ay ma'
mero judio ni manxia, soc
ay ma' sc'uan ja jDiostic ja
quentic ja janec' judiootiqui.
Lajan soc paxye ta judioil ja
yenle chomajquili.
11 Cho ay ma' jaquel ba
Creta soc ja ba Arabia pero
jpetzaniltic huax c'ulantic
entender ja jas huane yaljel
que jel bi tzamal ja jas huan
sc'ulajel ja Diosi y ¡ja' mismo
ja cabaltiqui! xchiye xta.
12 Jel juntiro och ja spen-
sarei. Mi snaa jas oj sc'uluque
pensar: —Pero ¿jas sbej ja
c'umal iti? xchiye ja jun

nolei.
13 Jaxa otro c'olei: —¡Yacbume ja it jumasa! xchiye, pero burla nia.

Ja jastal sloilta yab ja cristiano ja Pedro

14 Entonces ja Pedro xachachi xta q'ue tec'an. Ti cho ch'ac q'ue tec'an ja otro juluchuane jecabanumi. Entonces ja Pedro ti c'umani tzatz leca: —Huinique sbaj Judea, apetzanilex ja huenlex ja ma' culanex ja ba Jerusalén, naahuic lec ja iti. Maclayic lec ja jas oj cala huabyexi.
15 Ja quenticon ja janec' ayticoni, mi xa hualahuex que yacbeloticon porque mi to ni jun parte huala elticona.
16 Ja jastal it huanex yiljeli, ja' ni ja jas yalunej ja aluman-Dios Joel ja najatei.
17 Ja' bi ja último c'ac'u jumasa jau oj c'ot tic'an ja tiempo, ja Diosi oj bi sec yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja cristiano. Jaxa ma' oj to manxuqui, oj bi c'umanuque yuj ja yip ja Diosi, sea huinic, sea ixuc. Jaxa queremtiqui ay bi jas oj snajsatuque, jaxa ma' viejo xa jel bi jas oj huaychinuque.
18 Ja Diosi oj bi sec yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja ma' huax yatelta, sea huinic, sea ixuc, jaxa yenlei oj bi c'umanuque yuj ja yip ja Diosi.
19 Ja ba satq'uinali oj bi see ja Dios ja jas mi ni nunca huax ilxi, jaxa ba luumi, oj ilxuc seña. Oj bi ilxuc chic' soc c'ac' soc oj but'uc ja tab ja ba satq'uinali.
20 Ja c'ac'u oj q'uicbuc juntiro, jaxa luna lajan bi soc ja yelau ja chic' oj huajuqui. Ja seña jumasa iti, ja' ni mero seña que oj xa c'otuc ja c'ac'u oj xa jacuc ja Cajualtiqui. Ja c'ac'u jahui mi cualquierauc, jel nihuan juntiro.
21 Spetzanil ja ma' huas sc'ana yi ja Cajualtiqui que oj coltajuqui, libre ni bi oj huajuquea. Jach ni yala ja aluman-Dios Joel ja najate tac.
22 Huinique sbaj Israel, maclayic ja jas oj cala huabyex ba. Ja Jesús sbaj Nazaret, jel tzamal juntiro ja jas sc'ulan cuando ti to ay jmoctiqui. Sc'ulan jitzan milagro. Sea lec ja seña ba oja naex que jecubal ni yuj ja Diosi porque Dios ni ja ma' sc'ulan ja milagro jahui. ¡Ja huilahuex nia!
23 Pero iday, cuando aaji ba hua c'abexi mi ni modo huaxa c'ana oja sijpuquex. Ja huaahuex ba oj miljuc yuj ja tantic cristiano jau mi ni t'un huax xiu yuj ja Diosi. Pero como jach ni aya. ¡Jach ni ja spensar ja Dios tac! Huan ni snaa jastal oj ch'ac huajuca.
24 Eso sí, ja Cajualtiqui cham nia pero cho sacui. Yena ni sc'ulunej ganara. ¡Jastal modo mi oj sac-huuc porque Dios ni yaa sac'anil tac!
25 Ja Jesús jahui taaji ni ti' yuj ja rey David ja najate lequi. Oj bi yal jachuc:

Ja queni tola vida ni quila ja

Cajualtic ja ba jtz'eeli.
Huas syama qui ja
jc'abi ba mi oj xiucon,
26 jayuj ja caltzili jel ni gusto
ajyia, jaxa jas huax el ja ba
jtii, puro alegre huax yaa.
Anima huax cham ja jcuerpo,
pero seguro ayon oj cho
sac-huuc.
27 Jaxa caltzili mi ni modo
oja huaa can ja ba slugar
ja chamhuinic jumasaa. Ja
queni jel yaj huaxa huabyon.
Mi ni oja huaa can ba oj sloo
ja yalja ja jcuerpo.
28 Ja jea qui ja jbej jau ja ba
huax yaa vida. Cuando ti
xa ayon amoqui, jel gusto oj
ajyucon.
Jach yala ja Davidi, pero ja' ni
ja jas oj to el ja ba sti ja Jesús
ja mas tzaani.
29 Quermano jumasa, huan
nix naatic que cham ni ja rey
David ja ma' ec' pax ta cuj-
tiqui. Ti to ni huantic yiljel ja
sq'uejnal ja ba mucani.
30 Ja rey David jahui,
aluman-Dios nia jayuj huas
snaa lec que mi mentirauc ja
jas alji yab yuj ja Diosi: —Ay
jun ahuintil oj to manxuqui,
pero ja' ni ja Cristo. Dioson
nia jayuj huax cala huabi,
t'ilan ni oj c'ot smeranila. Rey
ni oj ajyuca ja huintil jahui
como jastal rey ja hueni,
x'utji ja David ja najatei.
31 Ja Davidi, ja' xa huan yaljel
ja jastal oj sac-huuc ja Cristo,
lajan soc ti xa huan yiljela,
iday, ay to lec sc'ana oj manx-
uqui y cho yala que mi ni bi oj
canuc ja yaltzil ja ba snajtzil
ja chamhuinic jumasa, jaxa
scuerpo mi ni bi oj tuubuca.
Jach ni yala can ja rey Davidi.
32 Iday, c'ot ni smeranila. Ja
Jesús jahui, aaji ni sac-huuc
yuj ja Diosa. Ja janec' ayti-
con ja quenticoni, testigooti-
con nia.
33 Ti xa aaji yi ja yatel ba
mas nihuan yuj ja Diosi soc
cho aaji yi ja Espíritu Santo
ja jastal alubal ni yab yuj ja
Tatal Diosi. Spetzanil ja jas
huanex yiljel ja huego soc ja
jas huanex yabjeli, como ja
Cristo cho seca con ja Yespir-
itu Santo, soc spetzanil ja
yipi.
34 Porque mi jauc ja rey David
q'ue ja ba satq'uinali. Eso sí,
ja Davidi yala ni que ja Dios
Tatali yal yab ja Cajualtiqui,
oj xa caa hui ja hua huatel ja
ba mas nihuani,
35 Pero oj cho caa hui ba yib
ac'ab ja hua condra jumasa,
x'utji ja Cajualtic Cristo yuj ja
mero Tatali.
36 Ja quentiqui, israeleñootic.
Sbej ni oj naatic que ja Jesús
it ahuaahuex ni locan ja ba
cruzi, ja' ni ja Cajualtiqui
porque jach ni huax yala ja
Diosi. Yena ni ja Cristo tza-
ubal yuj ja Diosi, xchi ja Pe-
dro.
37 Cuando ch'ac yabye ja cris-
tiano ja jastal iti, jom jun-
tiro ja s'olomei. Ti sobohue
yi ja Pedro soc ja otro jeca-
banum jumasa: —Quermano
jumasa, jaxa huego, ¿jas mas
lec oj c'ulticon ba? xchiye.
38 Ti yala ja Pedro: —Aa xa
suchuc ja hua c'ujolexi. Ia-
jic xa ja' yuj ja scuentosil
ja sbiil ja Jesucristo, ti xa
oj bob c'ulajuc perdonar ja

hua mulexi, jaxa Diosi oj yaa
huilex ja Espíritu Santo.
39 Ja iti, mi ni oj ec'uca. Oj
ni aajuc ahuilex ja Espíritu
Santo soc jach ni ja hua hu-
untiquilexi. Soc jach ni ja ma'
mi jmojuctic judioili, oj ni cho
jac soc ja yenle chomajquili.
Ja Espíritu Santo parejo ni oj
yii spetzanil ja ma' tzaubal
yuj ja Cajualtic Diosi, xchi ja
Pedro.
40 Jel ja jas yala ja Pedro,
mi quechanuc ja iti. Jel ja
razón yaa yile: —Colta ja hua
hualtzilexi. Pila bajic soc ja
jmojtic jel piero ja smodoei,
x'utjiye.
41 Ja mismo c'ac'u jahui, ja
ma' smaclaye ja razón jau aaji
yilei, ti xa aaji yie ja'. Ja
c'ac'u jahui oxe mil cristiano
yaa sbaje ja ba sc'ab ja Diosi.
Pilan ni ja matic creyente xa
ni.
42 Jaxa ma' yajc'achil
sc'uunejei, quechan xta
huane smaclajel ja yabal ja
Dios ja jastal huax jeeji yile
yuj ja jecabanum jumasa. Jel
ja sgustoe huas sc'umane ja
Diosi. Huas stzomo sbaje ba
oj yae ja santa cena. Jel gusto
huax yila sbaje juntiro.

Ja jastal ec' yujile ja matic bajtan sc'uanei

43 Jaxa jecabanum jumasa,
jel ja jas sc'ulanei. Jitzan mi-
lagro sc'ulane. Jel nihuan ilji
ja yip ja Diosi jaxa cristiano, ti
ch'ac canuque jacana.
44 Spetzanil ja ma' sc'uan
ta ja Diosi, jun xta yabale
jel jaman ja yaltzilei. Huas
sq'uebtalaan sbaje ja jas huas
staahuei.
45 Xchonohue can ja sastic
sbaje, ja jastic yiojei, ti spila
sbaje ja stz'acoli, chican ja-
sunc'a ja snesesidaei, cada ju-
june ja yenlei.
46 Cada c'ac'u huas stzomo
sbaje ja ba templo, jaxa ba
yoj snajei huax yaahue ja
santa cena sbaj ja Cajualtiqui.
Huax cho sloco sbaje huael.
Gusto xta huax ajyiye. Jun
xta sc'ujole spetzanile.
47 Jel huas stoyohue ja
Diosi y spetzanil ja cristiano
yaj huax yabye, jayuj cada
c'ac'u ay ma' huan sc'uajel ja
Diosi. Jaxa Cajualtiqui lajan
xa huax ya och cuenta soc ja
matic c'ulaji ta librar soc ja
smulei.

Jun renco aaji tojbuc

3

1 Jun c'ac'u ja Pedro soc
ja Juani mojan las tres de la
tarde ti huajye ba templo. Ja'
ni ja ora culan yujile huas
sc'umane ja Dios ja judio ju-
masa.
2 Cada c'ac'u ti ni moch'an
ec' jun huinic renco, pero yal-
ijel nia. Ti huax iiji och ja ba
sti ja templo. Ti huax aaji can
ja ba jun puerta ba jel tzamal
huax yalahue ja sbiili, ba ti
huas sc'ana ja limosna, como
ti jel huax och ja cristiano ja
ba puerta jahui.
3 Jaxa renco jahui, cuando
yila jacum xa ja Pedro soc ja
Juani, ti ochume ba templo, ti
sc'ana yi limosnaa.
4 Ja Pedro soc ja Juani ya-
jni yabye que huan sc'anjel

limosna, ti stojtosq'uelahuea:
—Q'eulahuoticon, xyutaj ja
Pedro.
5 Jaxa huiniqui sacha ja
sati. Huax yala que ay jas oj
aajuc yi.
6 Ti yala ja Pedro: —Ja
queni mi ni jun cinco quioj ba
oj caa hui pero ja jas quioji
oj ni caa huia. Yuj ja sbiil ja
Jesucristo ba Nazaret, q'uean
xa huego. Bejyan xa. ¡Ja yeni
oj yaa yip ja hua huoqui!
7 Ti yamji yi ja stojol sc'ab
yuj ja Pedro. Aaji q'ueuc.
Quechan pavor cuando ya
q'ue tec'an ja Pedro, staa
stzatzal huego ja yoqui.
Tzatzbi huego ja stornilloil ja
yoqui.
8 Entonces jaxa huinic jau
renco, quechan jun brinco
yaa yi, och bejyuc huego. Ti
xa och ja ba templo soc ja
Pedro soc ja Juani. Huan
xta bejyel och puro brinco
yuj ja sgusto. Huan yaajel yi
stz'acatal ja Diosi.
9 Spetzanil ja cristiano, ya-
jni yila huan bejyel, ja huinic
jahui yabye huan sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi,
10 Jel och juntiro ja spen-
sarei. Jel xiuye juntiro ja
yajni yilahue ja jastal iti,
como huan ni snaahue sbaj ja
huinic jahua. Snaa que yena
ni ja ma' huax och culan sc'an
ja limosna ja ba spuertail
ja templo, ja puerta jau jel
tzamal huax yalahuei.

Sloilta yab ja cristiano ja Pedro ja ba sten ja Salomoni

11 Ja ma' renco ajyi mi ni
modo huas sc'ana sijpuc ja
Pedro soc ja Juani. Spetzanil
ja cristiano sac ajnel xta ch'ac
huaj yile ja bay ja yenlei. Jel
juntiro ja spensarei. Ti aye
ba jun yoj ten, ja' bi ja sten ja
Salomoni.
12 Ja Pedro cuando yila
xnololi jan ja cristiano, ti
yalaa: —Huinique jumasa,
pero suinquilotic ba Israel.
¿Jasyuj jel huax och ja hua
pensarexi? ¿Huan ma xa
hualahuex ta quen caticon
tojbuc ja huinic iti? ¿Yuj
ama huaxa hualahuex ta ay
quipticon ba quen oj bob ca
bejyucticon ba? ¿Yuj ama
huaxa hualahuex que jel
huax c'uanticon ja Diosi?
13 ¡Mey quip ja quenticoni!
Pero ja sDios ja ma' ec' pax
ta cujtiqui, ja jastal ja Abra-
hami soc ja Isaqui, soc ja Ja-
cobi, ja' ni ja jDiostic jahui ya
nihuanbuc juntiro ja yunin
Jesusi. Pero ja huenlexi ja
c'ulanex entregar ba sc'ab ja
ma' ay yateli. Jaxa Pilato huas
sc'ana nique oj sijpuc nique
ajyi pero ja huenlexi mi ni
ac'anahuex oj huaj librea.
14 Ja huinic ja ma' mi ni jun
smul ayi, toj ni ay leca, sbej
nique oja c'anex oj huajuc li-
bre, pero iday, ja' ac'anahuex
ja ma' mero quechan xchol ja
milhuaneli.
15 Jach ni huaahuex
miljuc ja ma' huax yaa ja
jsac'aniltiqui. Eso sí, cham
nia pero ja Diosi cho ya
sac-huuc. Testigooticon ja
quenticoni. Quilaticon ni
sacuia.
16 Ja quenticoni, testigooti-
con nia jayuj cuando huax

taaticon ti' ja sbiil ja Jesús
jahui, jel ni ja yipa, jayuj ya
staa stzatzal ja yoc ja huinic
it huaxa huilahuexi. Huan ni
xa naahuex lec sbaja. Huax
c'uanticon ja yip ja Jesusi,
jayuj tojbi ni ja huinic ita.
¡Pero ti ni huanex yiljel tac!
17 Quermano jumasa, huan
nix naa ja queni. Ja huen-
lexi soc ja ma' ay yateli, ja
milahuex ja Jesusi pero mi ni
huaxa naahuex machunc'aa.
18 Como jach ni yala ja Dios
ja najatei, ja yora yiaj ma-
jan ja sti ja yalumani que ja
sCristo, jel ni bi t'ilan oj yii ja
huocoli.
19 Jayujil a suchuc ja hua
c'ujolexi. Cumxanic soc
ja Diosi ba oj ch'ayjuc ja
hua mulexi. Jach c'a huaxa
c'ulanex, ja Cajualtiqui oj ya
jamxuc ja hua hualtzilexi,
20 Jaxa Diosi oj seca huilex
ja Jesucristo. Ja yeni tzaubal
ni ba oj ajyuc amoquex.
21 Pero ja huego, t'ilan ti ni
oj ajyuc t'an ja ba satq'uinali
masan to oj ch'ac stojbes ja
jastaltic ay ja Diosi. Jach ni
yala cuando yiaj majan ja sti
ja yaluman jumasa ja najate
lequi.
22 Ja Moisesi yala ni yab
ja smoj jumasa que ja Ca-
jualtic Diosi oj to bi sec yile
jun aluman-Dios pero june
ja mero yintilei: —Ja jastal
secahuon ja quen amoquexi,
jach oj cho seca huilex otro,
xchi ja Moisesi, pero huas
sc'ana oja maclayex lec slu-
garil ja jas oj yala huabyexi,
xchi.
23 Ja aluman-Dios jau oj to
jecjuqui, ta ay c'a ma' mix yaa
caso, oj ni ch'ayjuc snaaje-
lea ja cristiano jumasa jahua.
Mi ni bi oj bob aajuc cuenta
soc ja mero yuntiquil ja Diosi.
Jach ni yala ja Moises tac.
24 Y jach ni ch'ac yalea,
spetzanil ja aluman-Dios ju-
masa. Jach mero q'ue yal ba-
jtan ja Samueli, jach cajcajil
ch'ac huajuque. Ja' ni mero
huane staajel ti' jastal oj jac ja
c'ac'u jau oj ilxuc smeranil ja
aluman-Dios jahui.
25 Dios ni mismo yiaj majan
ja stie ja aluman-Dios jumasa
ja najatei. Ja jas yalahuei ja
baj ni ja huenlexa. Q'uelahuil
ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja
Abrahami och trato soc ja
Diosi. Yala ja Diosi que yuj
spetzanil ja yintil ja Abra-
hami mi ni jun ma' mi oj sc'ul
recibir ja sbendicion ja Diosi.
Ja jastaltic ch'ac yali, ja' ni ba
jbientic ja quentiqui.
26 Y meran nia, quentic
ni mero bajtan jac yilotic ja
Jesús cuando huan tox ch'ac
ya sac-huuc ja Dios Tatali. Jac
yaa ja sbendicioni cosaque
ba cada jujune ja quentiqui
oj caatic can ja jmaloiltiqui,
xchi ja Pedro.

Ja Pedro soc ja Juani ti iiji
och ja ba sti sat ja ma' ay yateli

4

1 Ja Pedro soc ja Juani,
cuando huane to loil soc ja
cristiano, huaj to yile, jac ja
pagre jumasa soc ja sepe ja
soldado jumasa ja ba templo,
soc ti cho jacye jun partida
cristiano saduceo sbiile.

2 Pero jel xa coraja aye juntiro porque ja Pedro soc ja
Juani huane yaljel que meran
ni oj sac-huucotica porque
¿jas to mas? Yilahue ta bi que
sacui ta ni ja Jesusi.
3 Jayuj ti yiaje och ja ba
preso. Slutuhue cani como
och ta ni c'ac'ua. Ti ni canye
jun acuala.
4 Pero jitzan ja ma' yabye
ja jas yalahuei, sc'uane nia.
Jaxa ora jahui snolo sbaj mo-
jan joe mil creyente, soc spet-
zanil ja janec' creyente nii,
pero quechan ja huiniquei.
Mi och cuenta ja ixuquei.
5 Jaxa el ja c'ac'u ti stzomo
sbaje ba Jerusalén ja matic ay
yatel yujile ja judio jumasa.
Cho tey ja ma' banquilal yu-
jilei soc ja matic huas sea ja
smandar ja Moisesi.
6 Ti cho jac ja Anasi ja ma'
huas sc'ulan mandar ja pagre
jumasai. Cho ti ni ay ja Caifasi
soc ja Juani soc ja Alejandro,
spetzanil ja yermano jumasa
ja pagre jau mas nihuani.
7 Ti secahue spayjel ja Pe-
dro soc ja Juani. Ti yaahue
ja ba snalanei. Ti och job-
juc yilea: —¿Ma' yaa huilex ja
atel it huanex sc'ulajeli? ¿Jas
sbiil ja ma' yaa huilex ja hu-
atelexi?
8 Entonces ja Pedro jun-
tiro ti ni ay soc ja Espíritu
Santo, jayuj ti iiji majan ja
stia. Ti yalaa: —Quermano
jumasa, ay ni ahuatelex cujti-
cona, jachuc ja huenlex ban-
quilal jumasa ba Israel,
9 Lec ja huaxa jobohuex
jastal jel tzamal tojbi ja
huinic it empedido ajyi.
Huaxa c'ana naex jastal tojbi.
10 Pues lec, oj cala huabyex
satalajel abal ba oj snaa spet-
zanil ja suinquil ja Israeli. Ja
huinic it lec xa ay huax quila-
tiqui, oj cala huabyex, yuj ja
yip ja Jesucristo ba Nazareti
jayuj aaji tojbuc. Pero ja
huenlexi huaahuex q'ue lo-
can ja ba cruzi. Eso sí, chami
pero ja Diosi ya sac-huuc otro
vuelta.
11 Ja Jesús jahui lajan soc
jastal jun syojyal naitz ba mix
aaji caso pero iday, ja oy
jahui, ja mas tzaani, ja' mero
yaa yip ja naitzi.
12 Porque mi ni june ma'
oj bob sc'ulucotic librar soc
ja jmultiqui. ¿Ba oja taa
jun cristiano ja ba mundo iti
ba oj bob scoltayotic soc ja
jmultiqui? ¡Ja Diosi mi ni
ma' yaunej otro, quechan ni
yenaa! xchi ja Pedro.
13 Ja matic ay yateli, yajni
yilahue jel tzatz ja sti ja Pedro
soc ja Juani, mi ni t'un xiuyea,
iday, huas snaahue que mi
ni ochye escuela ja chahuane
huinique jahui - cualquiera
cristianoe nia pero soc ja
jahui jac sc'ujole que yenle ni
ja ma' ajyiye ec' soc ja Jesusi.
14 Cho ti xa ay soque ja ma'
empedido ajyi, jayuj juntiro
smaca stiei.
15 Ti alji yab ja Pedro soc
ja Juani que oj bi spil sbaje
t'usan ja ba yoj junta, jaxa
juntaanum jahui
16 Ti xa och yii yabal sbajea:
—¿Jasunc'a oj c'ultic yi ja tan-
tic huinique iti? xchiye. Spet-
zanil ja cristiano jumasa ja ba
Jerusaleni huan ni snaahue

que sc'uluneje ja milagro iti.
Mi ni oj bob caltic ta mi mer-
anuca.
17 Pero ba mi oj pucxuc ec'
mas ja jas sc'ulanei, la xa
jcomtic ba mi ni nunca oj stae
ti' mas ja sbiil ja tan Jesús
jahui, xchiye.
18 Ti xa cho spayahue jana.
Yaahue yi jun orden que mi
ni bi nunca oj c'umanuque
eq'ue, oj see ec' ja sbiil ja Jesús
jahui.
19 Ti yala ja Pedro soc
ja Juani: —¿Jasunc'a huaxa
c'anahuex ba? ¿Mas ma lec
oj c'uucaticon ja huenlexi ma
mas lec oj c'uucticon ja Diosi?
¿Baya mas lec oj yil ja Dios ba?
20 Ja quenticoni mi nix
bob jmac ja jtiiticon ja jas
quilunejticoni soc ja jastic
cabunejticoni, xchi ja Pedro
soc ja Juani.
21 Pero ja matic ay yateli,
quechan yalahue ta huan c'a
sc'ulane otro vuelta, oj bi aa-
juc yi castigo. Ti ya huajuque
librea. Mi ni bob yae yi cas-
tigoa porque spetzanil ja cris-
tiano ma' yilahue jastal huaji
huane xta stoyjel ja Diosi.
22 Ja huinic ma' tojbi yuj ja
smilagro ja Diosi, ay xa yioj
mas ja cuarenta jabili.

Ja creyente jumasa sc'anahue yi ja Diosi ba oj coltajuque

23 Ja Pedro soc ja Juani,
cuando aaji eluque libre, ti
huajye soc ja smoj jumasa.
Ti yalahue spetzanil ja jas
alji yabye yuj ja nihuac pa-
gre jumasa soc ja banquilal
jumasa.
24 Yajni yabye ja jastal ec'
yujilei, ti och sc'umuque ja
Dios spetzanile: —Cajual,
huena ni mero Diosaticona.
Ja c'ulan ja satq'uinali soc ja
luumi soc ja mari. Spetzanil
ja cosa jas teyi, huena ni
ac'ulana.
25 Ay jas ahuala ja najatei
cuando yiaj majan ja sti
ja David ja hua Huespiritu
Santo:

Ja cristiano ja ma' mi
judiouqui, huolan
ch'etan xta ni oj
ajyuque ec'a, jaxa otro
c'olei, lomtic xta ay ja
spensarei,

26 Jaxa rey jumasa ba spet-
zanil ja lugari jel ni-
huan huax yaa sbaje,
jaxa ma' ay yatel yu-
jile ja cristiano jumasa
jahui, oj stzom sbaje.
Condra ni oj yile ja
Cajualtic Diosi soc ja
Cristo ja ma' tzaubal
yuji.

Jach ni huax yala ja hua hua-
bal tac, Cajual.
27 Y jach ni c'ot smeranila.
Ja ba yoj chonab iti, ja rey
Herodesi soc ja Poncio Pi-
lato stzomo sbaje soc ja cris-
tiano ja ma' mi judiouqui
soc ja jmojticon israeleñoili.
Jach sc'ulane ba nolcondra oj
ochuque soc ja hua huunin
Jesusi, iday, mi ni xet'an ja
smuli. ¡Tzaubal ni ahuuj ja
Cristo tac!
28 Pero como jach ni
ahualunej desde najatea,
jayuj bob yujile. T'ilan ni jach
ec'a.
29 Ja huego, Cajual, ja huab

ja jas yala cabticoni que ay
bi jas oj sc'ul quiticon. Pero
ahuatjumoticon ni taca. Aa
snihuanil jc'ujolticon ba mi oj
xiucoticon oj calticon ja hua
huabali,
30 Jaxa hueni, soc spetzanil ja
hua huipi a tojbuc ja matic
malo ayi. C'ulan ja jas huaxa
c'ana ba oj iljuc que meran
ja jas huanoticon yaljeli. A
chijcajuc jitzan milagro ba
oj naajuc que ja hua huunin
Jesusi, mi tajneluc ja sbiili
porque ja yeni, mi cualquier-
auc, xchiye cuando huane
sc'umajel ja Diosi.
31 Cuando ch'ac sc'umuque ja
Diosi, ja lugar ja bayei, nijqui
ja luumi pero ja' ni seña que
jac ja Espíritu Santo ba tzatz
oj ajyuque eq'ue, ti iiji majan
ja stiei. Mi ni ay xihuele och
yale ec' ja yabal ja Diosi.

Spiltalaan ja jastic sbajei

32 Ja jun nole cristiano ja
janec' sc'uane ta, jun xta la-
jan ja jas huas sc'ulane pen-
sari soc jun xta ni yabal ayea.
Mi ni june huax yalahue que
sbaje stuch'il ja jas yiojei.
Spetzanil ja sas sbajei huax
yalahue que sbaje lajan.
33 Jaxa jecabanum jumasa
mi nix yaahue can ja yal-
jel ja jastal yilahue sacui ja
Cajualtic Jesusi. Con todo
fuerza huane. Yioje juntiro ja
slequil sc'ujol ja Diosi.
34 Jaxa creyente jumasa, mi
ni jas sc'ulan yile paltaa. Ja
ma' ay snaji soc ja ma' ay
sluumi xchonohue cani, jaxa
stz'acoli
35 Ti xa yiaje jan yi ja je-
cabanum jumasa. Sc'ulane
entregar ba sc'abe, jaxa jeca-
banum jumasa ti spila yi ja
ma' ay snesesida.
36 Jach ni cho sc'ulan jun
huinic sbiil José. Ja José jahui,
aaji sbiiluc Bernabé yuj ja je-
cabanum jumasa porque ja
yabal ja yenlei jach huax yaa
yi sbiil ja ma' jel huax yaa
nihuan c'ujoli. Ja Bernabeji
ja' to ni yintil ja ma' sbiil Leví
ajyi. Ja José Bernabé jahui
ti jaquel ba jun ch'in lugari,
jaxa lugar jahui joybanubal
yuj puro ja', Chipre sbiil.
37 Ja yeni ay yioj jun pedazo
luum. Xchono cani, ti xa yiaj
ja stz'acol ja sluum jahui. Jac
yaa yi ba sc'ab ja jecabanum
jumasa.

Ja jastal staa smul ja Ananias soc ja Safira

5

1 Cho ay otro huinic sbiil
Ananías, jaxa xcheumi, Safira
sbiil. Jach ni, cho xchono jun
pedazo sluume.
2 Ti huaj yaa yi ja jeca-
banum jumasa ja stz'acoli
pero iday, yiaje can snalan
ja yenlei. Lajti abal aye
xchahuanile.
3 Jaxa Pedro ti yalaa:
—Iday, Tata Ananías, ¿jasyuj
ahuaa yi lugar ja tan Satanás
ba oj ochuc ba hua c'ujoli?
Ja jas huaxa huala, ja' ni
huana slolajel ja Espíritu
Santo porque ahuiaj ni can
snalan ja stz'acol ja hua luum
hua chono.
4 Pe ¿mi ma abajuc ni
ja luum ba? Eso sí, ja

chono, pero abaj ni ahuen ja
stz'acola. ¿Jastal lec ac'ulan
pensar oja c'uluc ja jastal iti?
Ja hueni, huana ni lolanela, y
cho alola ta ja Espíritu Santo,
xchi ja Pedro.
5 Ja Ananiasi, quechan pa-
vor yab ja jas alji yabi, ti
jautz'uji huego man luuma.
El huego ja yaltzili. Spetzanil
ja ma' yab yabalil jastal huaj
ja Ananiasi, jel xiuye juntiro.
6 Entonces ti jacye chaboxe
queremtica. Sbech'ahue ja
scuerpo. Yiaje ba oj huaj
smuque cani.
7 Jaxa ay xa mojan oxe ora,
ti cho och c'ot ja xcheum ja
Ananiasi, pero mi ni t'un
huas snaa ta cham ta ja
statami.
8 Ti sobo ja Pedro: —Jaxa
huen nana, ala cabi, ¿meran
ma jach ni ja chonohuex ja lu-
umexi ja jastal ahualahuexi?
Ti yala ja yeni: —Meran, tata,
jach ni stz'acol huaja, xchi.
9 Ti yala ja Pedro: —Ja
huenlexi ¡lajubal lec ahu-
ujilex! ¿Jas lom huaxa
huixtalaanex ja Yespiritu ja
Cajualtiqui? Ja hua tatami,
huaj ta mucjuc cani. Ja
huego cumxume xa jan ja
queremtic jahui ba oj cho jac
yia och ja huen chomajquili,
xchi ja Pedro.
10 Quechan pavor ch'ac
aljuc yabi, cho jautz'uji
huego. Ti co baan ba yib yoc
ja Pedro. Jaxa yajni ochye c'ot
ja queremtic jahui, chamel
xa ni ja ixuc staahuea. Ti cho
ya eluquea. Huaj smuque
can ja ba stz'eel ja statami.
11 Spetzanil ja creyente ju-
masa soc ja ma' ch'ac yab ya-
balil ja cosa jumasa iti, jel och
ja xihuele juntiro.

Jitzan milagro c'ulaji

12 Jaxa jecabanum jumasa
huane xta ni ec' sc'ulajel ja
milagro, ja' ni huane seejel
yi ja cristiano que jel ja yip
ja Jesucristo. Spetzanile huas
stzomo sbaje ja ba yoj sten
ja Salomón ja c'ac'u jumasa
jahui.
13 Jaxa ma' mi creyen-
teuqui mi ni modo huas
sc'ana smojuque ja creyente
jumasa porque jel xihuel aye,
pero ja mero smeranili jel yaj
huax abjiye.
14 Pero c'ot ja c'ac'u, jel jun-
tiro ja ma' sc'uan ja Cajual-
tiqui, ixuque soc huinique.
15 Ja' ni ti c'ot ja ora ja ma'
malo ayi, ti aaji el jan ja ba
yoj snaji. Ti lichji ja suaynub
ja ba sti ja beji ja ba mojan
oj ec'uc ja Pedro cosaque an-
ima quechanuc ja yaxubil ja
Pedro oj ec'uc ja ba baan ec'
june ja chamum jahui.
16 Jach ni ja yal hacienda
jumasa ja ba mojan yioj
ja Jerusaleni. Tzalali xta
ch'ac huajuque ja cristiano
jumasa. Ch'ac yie och ja
ma' malo ay yujilei soc ja
ma' ixtalanubal yuj ja pucuji,
iday, tojbi spetzanile.

Ixta iljiye ja Pedro soc ja Juani

17 Entonces ja pagre mas
nihuani soc ja jun c'ole
huinique saduceo sbiil,
yamigo ni sbaje ja yenlea,
pero toj envidioso ja sc'ujolei.

18 Jayuj ti syamahue ja Pedro soc ja Juani. Xch'icahue preso ja ba yoj chonabi.

19 Pero yajni och ja acuali, jun yangel ja Cajualtiqui sama ja spuertail ja preso. Ti ya eluquea. Ti yalaa:

20 —Caxic xa. Ochanic ja ba templo. Alahuic yab ja cristiano jastal ay ja yajc'achil vida iti, xchi ja angeli.

21 Yajni yabye ja jastal alji yabyei, quechan el ja c'ac'u, ti huajye ba templo. Ti huane seejel yi ja cristiano. Cuando ti huane seejel ja ba templo, jaxa pagre mas nihuani soc ja smoj jumasa ti yaahue juntaa. Ti ch'ac c'otuque ja banquilal jumasa ja ba Israeli. Entonces ti xa secahue spayjel ja chahuane jecabanum jau ja ma' huas snaahue que slutuneje preso.

22 Pero cuando c'ot ja ba preso ja policía jumasa, mi xa ni ti ayuquea. Ti xa cumxiyea. Huaj yale que mi xa ni teyuc ja presoanum jahui.

23 —Pero ja preso, lutan ni leca. Ja soldado jumasa ti ni huane stalnajel ja ba puerta pero yajni jamaticon, huaj quilticon, mi xa ni mach aya, xchi ja policía jumasa.

24 Jaxa pagre mas nihuaqui soc ja sepeil ja policía ba templo soc ja nihuac spagreilei ti yalahuea: —¿Yuj ama jel nihuan ja jas oj cho bob sc'uluque ja it jumasa ba? xchiye.

25 Jaxa mero ora jahui, huaj to yile, c'ot jun huinic, ti yalaa: —Ja huinique jumasa jau ja lutuhuex preso, ¡ti xa aye ba templo soc ja cristiano! ¡Ti xa cho huane seejel c'ota! xchiye.

26 Entonces ja sepeil ja policía ba templo soc ja policía jumasa ti cho huaj yie jana, pero mi yixtalaane jani. Xihuel xihuel aye porque repente bi oj ch'ojuque ton yuj ja cristiano.

27 Cuando julyei, ti yaahue endregal ja ba sat ja juntaanumi. Ti yala ja pagre mas nihuani:

28 —¿Mi ma calaticon ahuabyex que mi xa lom xa taahuex ti' ja sbiil ja tan huinic jahui? Iday, ¡mi ni huaxa huabyexa! ¡Ch'ac ta puquex ec' ja ba spetzanil ja Jerusaleni! y huaxa c'anahuex que quen oj cuchticon ja jastal cham ja tan huinic jahui, xchi ja pagre mas nihuani.

29 Ti sac'ahue ja Pedro soc ja smoj jecabanumili: —Pero meran, sbej ni oj c'uuctic bajtan ja Diosi, tzaan ni oj c'uuctic ja yabal ja cristiano yen.

30 Ja sDios huas sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui, yena ni ya sac-huuc ja Jesusa, pero ja Jesusi, huenlex ni amilahuexa. Ti ahuaahuex q'ue locan ba cruz.

31 Pero ja Diosi, ja huego yaunej yi ja atel ba mas nihuan que spetzanil. Yen aaji och mero jepeil. Ay xa yip ba oj sc'ulotic librar ja quentic ja janec' israeleñootiqui. Huax yaa huilex tiempo ba

oj suchuc ja hua c'ujolexi
porque ja yeni, puesto ay ba
oj sc'uluquex perdonar.
32 Quilunejticon ja
smeranili. Testigooticon. Ja
Espíritu Santo huan nix yila
que meran nia, como ja Diosi
huan nix yaa yi ja Espíritu
Santo ja ma' huas sc'uan ja
yabali, xchi ja Pedro soc ja
smoj jumasa.
33 Cuando ch'ac yabye ja
jastal iti, juntiro q'ue ja scora-
jaei. Huas sc'ana oj smile.
34 Pero ja janec' ay ja yenle
ay yatele, tey jun huinic
fariseo, Gamaliel sbiil. Ja
yeni huas sea ja smandar
ja Moisesi, jaxa cristiano,
respetado ay yujile ja huinic
jahui. Jaxa yeni xachachi
xta q'ue tec'an. Sc'ulan
mandar que oj bi el t'an
jutz'in ba fuera ja chahuane
jecabanum jahui.
35 Yajni yila el ele ja Pedro
soc ja Juani, ti yal yab
ja ma' ay yateli: —Puro
israeleñootic, quermano
jumasa. Aa cuidadoex ja jas
huaxa c'ana c'uluquex yi ja
huinique iti.
36 Naahuic t'usan ja tiempo
jau ja ajyi jun Teudas jel
stoyo sbaji. Ay xa t'un c'ac'u
jahui, pero ja tan huinic jahui
staa smoj como cuatrociento
huinique. Pero iday, ja mas
tzaani, milji, jaxa smoj ju-
masa xaan tican huaj eq'ue.
Jach ch'ac huajuque ja yenlei.
37 Ti ec' mas tiempo, ja
mero yora q'ue ja censo iday,
huaj to cabtic, jitzan ma'
xch'icunej sbaj soc ja tan
Judas jau ba Galilea. Jach ni,
cho milji ja yen chomajquili,
jaxa ma' ti ni ay soqui, ch'ac
huajuque ec' lomtic.
38 Jayujil, actayic ja
huinique jumasa iti. Mi xa
ch'ica bajex soc ja yenlei. Ja
cosa iti, ta ja c'a sbaj cristiano,
oj lamxuque jachuc.
39 Pero ta ja c'a sbaj ja
Diosi, ja huenlexi mi oj bob
ach'ayex ja yatelei. Aa cuida-
doex. Moc ochanic pleito soc
ja Diosi, xchi ja Gamalieli.
40 Ti yala ja ma' ay yateli:
—¡Meran ni maa! La'
xa cactatic can ja tantic
huinique it jumasa, xyutaj
sbaje ja ma' ay yateli. Ti
xa huaj yie jan ja chahuane
jecabanum jahui. Yaahue yi
lec chicota, cho yaahue yi jun
orden mi xa bi oj to stae ti'
mas ja sbiil ja Jesusi. Ti xa ya
huajuque librea.
41 Jaxa chahuane jecaban-
umi ti elye ba sc'ab ja ma'
ay yateli, pero gusto xta aye.
Stz'acatal bi ja Diosi, huane
bi yiijel huocol yuj ja sbiil ja
Jesusi.
42 Y mi nix yaahue cana.
Huane ni seejel eq'ue. Ja' ni
mero toj sloile ec'a Jesucristo
tola vida. Jach huane lec ja ba
templo soc ja ba naitzaltiqui.

Leejiye ja jucuane diácono

6

1 Ja c'ac'u jumasa jahui,
mas to huane sc'uajel ja Dios
ja cristiano jumasa. Ay jun
c'ole ja ma' huax c'umani
griego, jaxa otro jun c'olei, ja'
huax c'umaniye hebreo. Jaxa

ma' huax c'umaniye griego ti
ochye parte soc ja jecabanum
jumasa, ti yalahuea: —Pero
ja svigudae ja jun c'ole jahui,
tola vida mas ni huax yiaje
ja suaelea, jaxa jvigudaticon
ja quenticoni, jel t'usan huax
aaji yile ja suaelei, xchiye.
2 Jaxa lajchahuane jeca-
banum jahui ti stzomo sbaje
soc spetzanil ja creyente
jumasa. Ti yalahuea: —Pero
quermano jumasa, mi sbejuc
quen oj pilticon ja suael ja
jvigudatiqui, jaxa yabal ja
Diosi, ¿oj ma caaticon can jun
lado ba?
3 ¿Jaxa mi xa leahuex juque
huinic ja janec' ayexi ba oj
spil ja huaelali? Tzaahuic ja
ma' lec huaxa huilahuex ja
smodo soc ja ma' vivo t'usani
soc ja ma' tzatz ay soc ja
Espíritu Santo.
4 Ja quenticoni oj ni
jc'ulticon seguir oj c'umticon
ja Diosi, oj cho jeeticon ja
yabali, xchi ja lajchahue
jecabanum jumasa.
5 Jaxa creyente jumasa
jun xta lajan jel lec yabye ja
jas alji yabyei. Ti stzaahue
ja Estebana. Ja yeni huas
sc'uan ja Dios soc spetzanil ja
sc'ujoli. Yaunej sbaj juntiro
soc ja Espíritu Santo. Ti cho
stzaahue ja Felipe soc ja
Prócoro soc ja Nicanori, soc
ja ma' sbiil Timoni, soc ja
Parmenasi, soc ja Nicolás it
sbaj Antioquía. Ja Nicolasi, ay
xa tiempo tey soc ja sreligión
ja judio jumasa.
6 Ti xa yiaje jan ja huinique
jumasa jau ja ba sti sat ja jeca-
banum jumasa, jaxa jecaban-
umi ti sc'umane ja Diosi. Ya
cajan ja sc'abe ja ba s'olome
ja jucuane huinique tzaubal
yujilei.
7 Jaxa yabal ja Diosi ch'ac
pucxuc eq'ue. Jel juntiro ja
ma' sc'uan ja ba Jerusaleni,
hasta ja pagre jumasa, jitzan
ja ma' sc'uan ja yabal ja Diosi.

Yamji ja Estebani

8 Ja Estebani jel yaj juntiro
huax yab ja cristiano. Como
jel ni tzatz ay soc ja Diosi jayuj
jel ja jas bob sc'uluqui. Ilji
claro que jel ja yip ja Diosi
soc ja milagro sc'ulan ja ora
jahui.
9 Pero ja ba yiglesia ja judio
jumasa, ay jun c'ole huax yaa
sbiiluc Mozo Libre ja yiglesi-
aei. Ja yenlei ay ma' jac ba
Cirene, soc ja ba Alejandría,
soc ja ba Cilicia soc ja ba Asia.
Ti stzaa sbaje jun nole, ti huaj
ochuque c'umal soc ja Este-
bani.
10 Pero lom ni huajye
c'umala. Ja Estebani, jel
nihuan juntiro ja jas huax
yala porque huax iiji majan
ja sti yuj ja Espíritu Santo.
11 Ti sleahue ma' oj stupe ba
oj ochuque testigoili siquiera
ba oj yale que jel piero ja jas
huan yaljel ja Estebani. Oj bi
yale que jel piero huas staa ti'
ja Moisesi soc ja Diosi.
12 Soc ja jastal jahui, ch'ac
q'ue ja scoraja spetzanil ja
cristiano soc ja banquilal
jumasa soc ja ma' huas
seahue ja smandar ja Moi-
sesi. Ti huaj slee ja Estebani.
Syamahue. Ti yiaje och ja

ba sti sat spetzanil ja ma' ay
yatel.
13 Ti c'umani och ja ma'
yaa sbaj oj och testigo pal-
soili: —Ja huinic iti tola vida
mi alben ja jas huan yal-
jel sbaj ja jsanto templotiqui,
jaxa smandar ja Moisesi, mi
ni t'usan huas sc'ulan casoa.
14 Cabticon yala que ja tan
Jesús jau ba Nazareti oj bi
xch'ay snaajel ja jtemplo-
tiqui. Oj bi cho jch'aytic ja
jcostumbretic yaa can quitic
ja Moisesi, xchiye xta.
15 Jaxa matic ay yateli soc
spetzanil ja ma' ti culan ec'
ja tihui, ti stojtoq'uelahue lec
ja Estebani pero ja sati jach
huaj jastal sat jun ángel.

*Ja jas jitzan yala ja Este-
bani*

7

1 Entonces ja pagre mas ni-
huani ti och sob yi ja Es-
tebani: —¿Meran ama jach
huana yaljel ja huen ba?
2 Ti yala ja Estebani:
—Tatjun jumasa, quermano
jumasa, maclayic ja jas oj cala
huabyexi. Ja najate lequi ja
quintiltic Abrahami cuando
ti to culan ja ba Mesopotamia
- mi tox huaj ja ba Harán ja
ora jahui - ja jDiostic sbaj ja
lugar jau ba jel xlijpi ti jac see
sbaj yi ja Abrahami.
3 Ti yalaa: Abraham, huax
c'ana oja huaa can ja hua
lugari soc spetzanil ja hua
huermano jumasa. Oj jea hui
ja lugar ba oj ajyan culani,
x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.
4 Jayuj ja Abrahami ti xa
el ja ba Mesopotamia ja ba
slugar ja caldeño jumasa. Ti
huaj culan t'usan tiempo ja
ba Harani jaxa mas tzaani,
cuando ch'ac chamuc ja stat
ja Abrahami, ti xa cho yiaj jan
ja Dios ja ba jlugartiqui.
5 Pero ja Dios ja ora jahui,
mi to ya sbajuc ja lugar iti, mi
ni ba oj ajyuc tec'ani. Pero
alji ni yab ja Abrahami que oj
ni sbajuc ja mas tzaani jaxa
cuando huax chami, oj ni bi
sbajuc can spetzanil ja yintil
oj to manxuqui, iday, ja ora
alji yab ja iti, mi to ni jun
yunin yioj.
6 Pero anima, ja Diosi cho
staa ti' jastal oj huajuc ba
otro lugar ja yintili, jaxa ba
luum jahui, puro bi polestero
oj ec'uque ja tihui. Oj bi
aaji ochuque mozoil. Cuatro-
ciento bi jabil oj ixtalajuque
lec.
7 Pero mix cham ac'ujol
Abraham, xchi ja Diosi. ¡A
smajlaye ja cristiano jau oj
yixtalauc ja hua huintil ju-
masa porque t'ilan ni oj couc
ja scastigoei! Cuando huax
jelxiye juntiro ja scondraei, ti
xa oj eluque ja ba lugar jahua,
ti oj xa ni jacuque culan ja
ba lugar iti ja hua huintil ju-
masa. Ti xa oj yateltayonea,
x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.
8 Ja Diosi ti sc'ulan jun trato
soc ja Abrahami jaxa ba seña
ja trato jahui, ja Abrahami
oj bi sc'ul circuncidar cada
yal querem huax manxi
jayuj yajni manxi ja yunin
Isaqui, cuando ay xa yioj
huaxaque c'ac'u, ti c'ulaji
circuncidara. Jach lamlamil
ch'ac huajuque. Jach sc'ulan

ja Isaac soc ja yunin Jacobi,
jaxa Jacobi, jach ni cho
sc'ulan soc ja yuntiquil ja
yeni, como lajchahuane
aye. Jayuj man ora ayotic
lajchahue c'ole ja ba Israeli.
Lamlamil quiajtic can ja sbiil
ja yenlei.
9 Pero ja lajchahuane yun-
tiquil ja Jacobi, ja ma' mero
ijtz'inali, José nia. Jel coraja
ilji yuj ja sbanquil jumasa,
jayuj xchonohue ja Josei, jaxa
ma' smana, suinquil ni ja
Egipto. Pero ja Diosi ti ni ajyi
soc ja José ja ba Egipto.
10 Coltaji lec ja ba yojol ja
suocoli. Jel vivo huaji, jayuj
jel ni lec ilji yuj ja rey Faraón
ba Egipto. Ja mas tzaani, aaji
ba sc'ab ja José ba oj sc'ul
mandar ja ba Egipto, jaxa ba
yoj snaj ja reyi, yena ni mero
huas sc'ulan mandar ja José
jahui.
11 Ec' ja tiempo, ti jac jun
nihuan huaina. Jel tzatz huaj
ja huocol ja ba Egipto soc jach
ni ja il ba jlugartiqui. Jel yiaje
huain ja quintiltiqui. Huocol
juntiro staa ja jas oj yabyei.
12 Pero ja viejito Jacobi
cuando yab yabalil que ay
to bi trigo ja ba Egipto, jayuj
ti seca ja yuntiquili. Jayuj
ti huajye ja mero primero
vuelta ja ba Egipto ja quin-
tiltiqui.
13 Jaxa ba xchabil vuelta
huajyei, ti chicnaji lec que ja'
ni yijtz'ine ja Josei, hasta ja
rey Faraoni snaa sbaj ja sban-
quil jumasa.
14 Ja Josei ti xa seca spayjel
ja stati soc spetzanil ja yer-
mano jumasa. Oj bi jacuque
culan ja ba Egipto, jaxa yenlei
aye xa setenta cinco ja janec'
puro yermano sbajei.
15 Jayuj ti huaj culan ba
Egipto ja viejito Jacobi. Ti
cham ja tihui, jach ni spet-
zanil ja yuntiquil jumasa ja
matic ec' pax ta cujtiqui.
16 Jaxa mas tzaani ti xa yi-
aje jan ja sbaquele ja matic
ch'ac ta cham yujilei jayuj ti
xa mucane ba Siquem ja ba
q'ueen smana can ja Abra-
ham ja najatei. Jaxa q'ueen
jahui, ja' ni sbaj ajyi ja yun-
tiquil jun huinic sbiil Hamor
sbaj Siquem, pero ja luumi,
yena ni smana ja Abrahami.
17 Jaxa quintiltic ja yora ti
to ajyiye ba Egipto huane po-
jxel, huane pojxel, pero huan
xa mojxel ja tiempo oj c'ot
smeranil ja jas alji yab ja
Abrahami, que oj ni sbajuque
ja lugar iti: Como Dioson nia,
oj ni c'ot smeranil ja jas huax
cala, xchi nia.
18 C'ot ja c'ac'u, ti och jun
yajc'achil rey ja ba Egipto,
jaxa yeni, mi xa ni snaa sbaj
ja chamhuinic Josei.
19 Ja rey jahui mero
lolanum. Yixtalaan lec ja ma'
ec' pax ta cujtiqui hasta yaa
jun orden que cuando huax
manxi ja yal alatz ta querem
c'a, oj bi jipjuc ele, siquiera oj
chamuc spetzanile.
20 Ja tiempo jahui, ja' ni ja
yora manxi ja Moisesi pero
jun yal alatz jel lec huax ilji
yuj ja Diosi. Ja snan stati oxe
ixau snac'ahue juntiro ja ba
snajei.

21 Pero c'ot ja c'ac'u cuando
mi xax bob nacxuc yujile ja
ba snajei. Ti huaj yae cana,
iday, ja ma' stulu, ja' ni ja
yunin ixuc ja rey Faraoni. Ti
ya q'uiuc como jastal mero ja
yali.
22 Jayuj ja Moisesi aaji och
escuela. Sneba spetzanil ja
jas huas snaahue ja suinquil
ja Egipto. Jel vivo huaji. Huas
snaa jastal oj c'umanuc soc jel
tzatz ja yateli.
23 Cuando ay xa yioj
cuarenta jabil ja Moisesi, ti
jac ja sgana oj huaj soc ja ma'
jun ta razail ay soqui, ja' ni ja
jmojtic israeleñoili.
24 Cuando ti xa ay soc ja
smoj jumasai, ti yila ja ma'
mero srazail ba Israeli huan
ixtalajel lec yuj june ja suin-
quil ja Egipto. Ja Moisesi ti
huaj scoltaa, iday, smila ni
el juntiro ja egipciano jahui.
Como huax yala ta huan c'a bi
smila ele, ti bi oj stup ja smuli.
25 Huax yala ja Moisesi que
ja smoj israeleñoili, seguro oj
snaa que c'ot ta ni ja ora
oj aaji eluque libre yuj ja
Diosi, que yena ni bi ja Moi-
sesi oj coltanuc, pero mi jach
sc'ulane entender ja yenlei.
26 Jaxa ba xchabil c'ac'u,
ja Moisesi ti cho yila huane
c'umal chahuane ja smoj
israeleñoili. Ti huaja ba
oj ya culan yi ja sc'ujole
ja pleitoanumi, ti yalaa:
Ja huenlexi jun xta hua
razailexi. Mi ni sbejuc coraja
huaxa huila bajex ja huenlex
mismo, xyutaj.
27 Jaxa jun ma' jel piero ja
smodo soc ja smoji, ti huaj
sutbuc ja Moisesi: ¿Yuj ama
ay ahuatel huaxa huala? ¿Ma
juez ja hueni? ¡Mi ahuochelu-
coticon!
28 ¿Yuj ama huaxa c'ana oja
milon ja quen ja jastal amila
ja tan egipciano ja eque ba?
xchi ja pleitoanumi.
29 Yajni yab ja Moisés ja
jastal iti, ti el ajnela. Ti huaj
ba jun lugar Madián sbiil. Ti
ajyi culan ja tihui. Ajyi como
polestero. Ti manxi chab
yuntiquil ja tihui.
30 Ti cho ec' otro cuarenta
jabila. Jun c'ac'u ja Moisesi
tey ba jun ch'ayan lugar mo-
jan ja ba huitz sbiil Sinaí.
Huaj to yile, ti huan ajlel jun
q'uiix ja ba stz'eeli. Ja ba yoj
c'ac' jahui, ti c'umani jan ja
yangel ja Diosi.
31 Jaxa Moisesi jel och ja
spensar ja yila ja jastal huan
ajlel ja c'aq'ui pero och och
mas c'uban ja ba stz'eel ja
c'ac' jahui ba oj yil lec. Ti yab
ja sc'umal ja Cajualtiqui:
32 Quen sDioson ja ma' ec'
pax ta huujili. SDioson ja
Abrahami soc ja Isaqui soc ja
Jacobi, xchi ja Cajualtiqui. Ja
Moisesi ti och q'uitc'onuc yuj
ja xihueli. Mi xax yaa sbaj oj
sq'uel mas.
33 Jaxa Cajualtiqui ti yalaa:
Sopo el ja hua xanabi porque
ja ba tec'ana eq'ue, mi
cualquiera luumuc.
34 Ja queni quilunej ja
suocol ja cuntiquil tey ba
Egipto. Cabunej lec jastal
huax och mebaoc'uque, jayuj
coyon jani ba oj huaj c'uluque
librar, jayuj ja hueni, oj
xa jeca ba Egipto, x'utji ja

Moisesi.
35 Eso sí, ja Moisesi mix
yaahue caso ajyi. Huax
yalahue sbaj que mey yatel,
mi bi juezuc ja yeni. Pero
ja huego aaji ni yatel yuj ja
Diosi ba oj huaj sc'ul librar
ja jmojtic israeleñoili, pero ja'
ni mojtanubal yuj ja ángel ja
ma' sea sbaj yi ba yoj yajlel ja
q'uiix ja c'ac'u jahui.
36 Ja' ni ja Moisés ja ma' ya
el libre ba Egipto ja quintiltic
ja najatei. Sc'ulan jitzan mi-
lagro. Soc ja jas jel nihuan
sc'ulani, ilji ja yip ja Dios ja
ba lugar jahui. Sea lec ja yip
ja ba Mar Rojo, jach ni ja ba
ch'ayan lugari. Yilahue ni
cuarenta jabil ja yip ja Diosi.
37 Yena ni mismo Moisés
ja ma' yal yab ja jmojtic is-
raeleñoili que oj to bi sec june
ja aluman-Diosi pero ti ni ba
yintil ja yenlei. Yala ni ja
Moisesi: Ja jastal secahuon ja
quen ja Diosi, jach oj cho sec
ja yaluman jahui, pero a sc'ul
caso ja jas oj aljuc yab ja ma'
sac'an ja tiempo huax jac ja
yeni, xchi ja Moisesi.
38 Ja Moisesi yena ni ajyi ec'
soc ja cristiano ja ba ch'ayan
lugar jahui. Ti ni jac soc ja
ángel ja ba huitz Sinaí, yena
ni ja ángel jau sc'uman ja Moi-
sesi. Ja Moisesi ja' ni cho smo-
jan ec' ja ma' ec' pax ta cuj-
tiqui. Ja yeni aaji yi ja man-
dar it huax yaa jsac'aniltiqui
jayuj lamlamil huax naatic ja
mandar jumasa jahui.
39 Pero ja ma' ec' pax ta cuj-
tiqui mi sc'ana oj sc'uuque ja
jas huax yala ja Moisesi. Mix
yaahue caso. Ti huas sc'ana
oj cumxuque ja ba Egipto. Jex
oc' sc'ujole juntiro ja jas ay ba
Egipto.
40 Jayuj ti yalahue yab ja
Aarón ja yermano ja Moisesi:
Huax c'anaticon ta ay modo
oja c'uluc chaboxe ja jdios-
tiqui cosaque ti oj caatic ja ba
sti jsatiqui porque ja Moisés it
ya elcotic jan ja ba Egipto, mi
na' bay ec'a, xchi ja cristiano.
41 Entonces ti och sc'uluque
ja sdiosei, jaxa sdiose jahui,
jach sc'ulane jastal ja splanta
ja yal becerro. Ti cho och
smile ja chante jumasa ba oj
yaa yi smajtan ja sdiosei. Ti
xa och q'ueuc ja sq'uine yuj
ja sgustoe soc ja sdiose ch'ac
sc'uluquei.
42 Ja yila jas huane ja
cristiano jumasa iti, ja Diosi
ti xa yaa can jun ladoa. Sipa
can sc'ujol ba oj sdiosuc ja
jastic huax yilahue ja ba
satq'uinali, como jach ni
tz'ijbanubal ja ba slibro ja
aluman-Dios jumasa:

Ja huenlex suinquil ba Israel,
ja cuarenta jabil ti
ajyiyex ja ba ch'ayan
lugar jahui, ¿huan
ma xa hualahuex
yuj ja hua milahuex
ja chante jumasa,
¿quen ama huaxa
huaahuex qui ja huaxa
hualahuexi?

43 Pero miyuc. Ja' la
c'uchuchiyex ec' soc
ja snicho ja hua
dios Moloquexi iday,
ja huenlex ita ni
ac'ulunejexa. Ja
huaahuex ta och diosil
ja c'anali, Renfán sbiil

ahuujilexi. ¡Majlayic,
ti oja huilex ta mi
oj xa ca elanic ja ba
hua lugarexi! ¡Ti oj
poctzuquex masan ba
Babilonia!
xchi ja ba slibro ja
aluman-Diosi.
44 Ja ba ch'ayan lugari ja ma'
ec' pax ta cujtiqui ay yioje ja
stemplo ja Diosi, ja' ni ja tem-
plo jau puro c'uutz c'ulubal
soc. Ti nolan yujile ja ton jau
ja ba tz'ijbanubal ja sman-
dar ja Moisés ac'ubal yi yuj ja
Diosi. Ja templo jahui jach ni
c'ulubal ja jastal ni alji yab ja
Moisesi. Oj bi sc'uluc ja jastal
ja splanta jeeji yi yuj ja Diosi.
45 Ja mismo templo jau
c'ulubal ni soc c'uutzi, lam-
lamil can ba sc'ab ja ma' ec'
pax ta cujtiqui. Entonces
ja ma' jac soc ja Josuei ti ni
yioje jana. Ti ni yioje cuando
sbajane can ja jlugartiqui
porque ja tiempo jahui, ti to
ay ba sc'ab ja tzeil cristiano
ja lugar iti. Pero ja Diosi sapa
yile ja luumi ba oj sbajuque
ja quintiltic ja quentiqui.
Ja templo jau c'ulubal soc
c'uutzi maconi yujile lec
masan to och reyil ja Davidi.
46 Jaxa rey Davidi jel lec ilji
yuj ja Diosi jayuj ja yen, jel ja
sgana oj sc'ul yi jun snaj ba oj
jac culan ja jDiostiqui, ja' ni ja
mismo sDios ja cham Jacobi.
47 Pero mi bob yuj ja rey Da-
vidi. Ja yunin Salomoni, yena
ni sc'ulan ja snaj ja Diosi.
48 Pero ja mero smeranili, ja
Dios jel nihuani mi ni modo
oj jac culan juntiro ba jun
templo c'ulubal yuj cristiano.
Jach ni yala ja aluman-Diosi:
49 Ja ba satq'uinali ti ni huax
c'ulan mandara, jaxa
ba luumi, quechan ba
huala bejyiyon eq'ue.
¿Jas tiq'ue naitzil oja
c'uluquex quii? xchi ja
Cajualtiqui. Ja queni
mi ni huax c'ulan nece-
sitar ba oj jijlucona.
50 ¿Mi ma quenuc ni jc'ulan
spetzanil ja cosa jas ay
ja il ba?
Jach ni xchi ja ba slibro ja
aluman-Diosi.
51 Meran nia, jel ch'uuy ja
sc'ujol ja ma' ec' pax ta cu-
jtiqui pero jach ni ja huen-
lex chomajquili. ¡Jel ch'uuyex
juntiro! Lajanex soc ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi. Huax jac
sc'umuquex ja Espíritu Santo
pe ¡ba oja huaex yi caso!
52 Ja ma' ec' pax ta cuj-
tiqui, mi ni siquiera june ja
aluman-Dios ba mi yixta-
laane. Cuando mi tox jac ja
ma' jel ni toji, ja aluman-Dios
jumasa huan nix yalahue que
oj ni jacuca pero iday, ja' ni
yuj miljiye ni yuj ja jas huane
yaljeli. Jaxa huego jac nia
pero cho huiajex ni spatica.
¡Ja milahuex nia!
53 Iday, ¡ay ni ahuiojex ja
smandar ja Diosi! Ti ni ay ba
hua c'abexa - ángel ja ma' yaa
huilex ja mandari pero iday,
¡mi ni t'un huaxa c'uanex ja
mandar jahui! xchi ja Este-
bani.

Cham ja Estebani

54 Cuando yabye ja jas ch'ac
yal ja Estebani, ti xa q'ue jun-
tiro ja scorajaei. Xbatbuniye
xta eq'ue.

55 Pero ja Estebani, como
juntiro yaunej sbaj soc ja
Espíritu Santo, ti sq'uela q'ue
ja satq'uinali. Huaj to yile,
ti huan lijpel ja Diosi, jaxa
Jesusi ti yila tec'an ec' ja ba
lado stojol sc'ab ja Dios Tatali.
56 Ti yala ja Estebani:
—Q'uelahuilex, ja satq'uinali
jaman ni huax quilaa. Tey ja
ma' co jan ja ba luumi, ti xa
tec'an ec' ba lado stojol sc'ab
ja Dios Tatali, xchi.
57 Pero ja yenlei ch'ac smac
ja xchiquinei. Och ch'eljuque
ahuanel. Ti jacye botz'an sbaj
ja Estebani.
58 Ti squichahue ja ba sti ja
chonabi. Ti och xch'oje tona.
Jaxa ma' och testigoil ja ora
jahui ti soptalaan ja sc'uei,
ti yaahue can talnuman ja
sc'uei, jaxa ma' huan stalna-
jeli, jun soltero sbiil Saulo.
59 Ja Estebani, cuando
huan coel sbaj ja toni, ti och
sc'umuc ja Diosi: —Cajual
Jesús, iaj xa qui ja caltzili,
xchi.
60 Ti co mec'ana. Ahuani
tzatz lec: —Cajual, moc hua
scuche can ja smule ja it ju-
masa, xchi. Yajni ch'ac yal ja
jastal iti, ti xa chama.

Ja Saulo yixtalaan ec' ja creyente

8

1 Jaxa Saulo ja it ma' stalna
ja c'uutz ja yora milji ja Este-
bani, lajti abal ni ay yujilea.
Ja c'ac'u ja yora smilahue ja
Estebani, ja' ni mero c'ac'u
q'ue jun nihuan suocole
spetzanil ja creyente ja ba
Jerusaleni. Ch'ac nutzjuque
ele. Xaan tican ch'ac hua-
juque ec' ja ba sutanal ja
Judea soc ja ba Samaria.
Quechan xta ti ch'ac canuque
ja lajchahuane jecabanumi.
2 Pero ay chaboxe ja ma' jel
xiuye yuj ja Diosi. Yenle ni
smucuhue ja Estebani. Jel ni
ocye juntiroa.
3 Jaxa ora jahui ja Sauloi ti
och yixtalauc lec ja creyente
jumasa, pero chol yiaj ec' ja
naitzaltiqui. Quichubal huax
ya eluc ja suinquil ja naitzi,
sea huinic, sea ixuc. Ti huax
ch'ac huaj xch'ictalauc can ja
ba yoj preso.

Loiltaji ja yabal ja Dios ja ba Samaria

4 Jaxa matic nutzji el ja ba
Jerusaleni, ti huaj spuque ec'
ja yabal ja Diosi, chican ba
lado aye ec'a.
5 June ja yenlei, Felipe sbiil,
ti huaj ba jun chonab ba
Samaria. Ti och sloilta ec'
ja Jesusi, que yena ni bi ja
Cristoa.
6 Jaxa samariteño jumasa
huego stzomo sbaje ba oj
smaclaye ja jas huan yaljel
ja Felipe, pero soc spetzanil
ja sc'ujole huane smaclajeli,
cho yilahue ja milagro huan
sc'ulajeli. Ti jac sc'ujolea que
ja' yip ja Dios ja jas huan
sc'ulajeli.
7 Jel jitzan ja ma' ixta-
lanubal yuj ja pucuji aaji
eluque libre ja ora jahui.
Ja pucuji cuando huax el ja
ba jun cristiano ti huax och
ahuanuque tzatz leca. Jel ja
ma' tulido ay soc ay ma' renco
ay, ch'ac tojbuque ja c'ac'u
jumasa jahui.

8 Jaxa suinquil ja lugar
Samaria jel gusto ch'ac
huajuque.
9 Pero tey jun huinic, Simón
sbiil. Ja mero xcholi huax
ajnani eq'ue pero jel juntiro
huas slola ja suinquil ja
lugar jahui. Xiubal yuj ja
samariteño jumasa. Jel huas
stoyo sbaj juntiro ja Simón
jahui.
10 Jaxa cristiano jel huas
sc'uane ja huinic jahui, sea
viejo, sea yal untic: —Ja
huinic iti, jel vivo. Jel tz'ican
ja sentido ac'ubal yi yuj ja
Diosi. Jach huax yalahue sbaj
ja ajnanum jahui.
11 Jel huas sc'uane porque
ay xa lec tiempo huax ajna-
jiye yuj pero iday, huane lo-
lajel lec yuj ja tan ajnanum
jahui. Jel vivo juntiro soc ja
smaloili.
12 Pero yajni yabye ja jas
huax yala ja Felipe que sbej
huax yaa sbaje ja ba yib sc'ab
ja Diosi, sbej bi oj syajtaye ja
sbiil ja Jesucristo, entonces ja
cristiano ti xa aaji yie jaa con
todo ixuque, huinique.
13 Jaxa Simón jahui, ja
ora jahui, cho sc'uan ni ja
yen chomajquila. Cuando
ch'ac aajuc yi ja', ti cho huaj
nochan soc ja Felipe. Yajni
yila ja milagro jumasa, jel
och ja spensari ja yila ja jas
jel nihuan huan sc'ulajel ja
Diosi.
14 Jaxa jecabanum jumasa
ti canele ba Jerusaleni,
cuando yabye yabalil huane
xa sc'uajel ja yabal ja Dios
ja samariteño jumasa, ti xa
secahue och ja Pedro soc ja
Juani.
15 Cuando c'otye ja ba
Samaria, ti och sc'ane yi
ja Diosi ba oj aajuc yile ja
Espíritu Santo ja ma' ajc'ach
huan ochel creyenteili,
16 Porque mi to ni june ja
yenle coel sbaj ja Espíritu ja
ora jahui. Quechan yioneje
xa ja' yuj ja sbiil ja Cajualtic
Jesusi.
17 Ja Pedro soc ja Juani ti
ya cajan ja sc'abe ja ba s'olom
ja yenlei, ti xa co sbaje ja
Espíritu Santo.
18 Ja Simoni, cuando yila
quechan huax ya cajan ja
sc'ab ja jecabanum jumasa
huax co jan ja Espíritu Santo,
ti sc'apa yi taq'uin ja Pedro
soc ja Juani.
19 Ti yalaa: —Jel lec ta
huaxa huaa qui quip ja jastal
jau ja queni cosaque chican
ma' oj ca cajan ja jc'ab ja ba
s'olomei, oj ni co jan soque
ja Espíritu Santo. Oj ni caa
hui hua taq'uinexa, xchi ja
Simoni.
20 Ti yala ja Pedro: —¡Ta
huan c'a sc'ana ja Diosi, oj
ya ch'ayuc anaajel soc ja hua
taq'uini! ¿Huan ma xa huala
ta oj bob aman soc taq'uin ja
jas huax yaa ja Diosi?
21 Ja hueni, ja atel iti, mi ni
abajuca porque mi tojuc ay ja
hua c'ujol ja ba sti sat ja Diosi.
22 ¡A ch'ay ac'ujol ja hua
maloil jahui! C'uman ja Diosi.
Bob ta oj sc'uluc perdonar
spetzanil ja malo tey ba hua
c'ujoli
23 Porque huax quilahua
que toj piero juntiro ja hua

pensari. Ja hua muli, lajan
soc yuch'ana yuj te'.
24 Ti yala ja Simoni: —¡Moc
ma sc'an ja Diosi! Mas lec
c'umanic ja Diosi ba mi oj co
ja jcastigo, xchi.
25 Ja Pedro soc ja Juani
soc ja Felipe, cuando ch'ac
sloiltaye ja yabal ja Cajual-
tiqui, ch'ac yale spetzanil ja
jas yilunejei, ti cho yiaj ja
sbejei ba oj cumxuque ja ba
Jerusaleni, jaxa spetzanil ja
yal lugar ja ba ch'ac ec'uquei,
ti huax huaj xchole ec' ja ya-
bal ja Diosi.

Ja Felipe staa jun huinic ba Etiopía

26 Cuando ti xa aye ba
Jerusaleni, jun yangel ja
Cajualtiqui ti yal yab ja
Felipe: —Felipe, chapa baj.
Cax ba Gaza. Ti xa huiaj ja
bej jau huax ec' ja ba ch'ayan
lugari, x'utji.
27-28 Yajni yab ja it ja Felipe,
ti xa xchapa sbaja. Huaji,
jaxa ba beji ti staa jun huinic,
suinquil ja Etiopía. Ja huinic
jahui ac'ubal ba sc'ab jun
nihuan atel yuj ja reina
Candace ba Etiopía. Tey ba
sc'ab spetzanil ja sastic sbaji.
Jaxa ora jahui, cumxel jan
ja ba Jerusaleni. Ti huaj ba
Jerusalén ba oj huajuc ja ba
stemplo ja Dios sac'ani. Jaxa
cuando taaji bej yuj ja Felipe,
ti ni culan ec' ja ba scarreta
huan sq'ueljel ja slibro ja
aluman-Dios Isaiasi.
29 Ja Espíritu Santo ti yal
yab ja Felipe: —Jitzan oche
ja ba stz'eel ja carreta jahui,
x'utji.
30 Cuando ti xa ay ba
stz'eel ja Felipe, ti yab que
huan sc'umajel ja slibro ja
aluman-Dios Isaiasi: —¿Huan
ma xa huab sbej ja jas huana
sq'ueljeli? xchi ja Felipe.
31 Ti yala ja huinic jahui:
—Miyuc, como mi ni ma'
huas sea qui. ¿Mi ma xa c'ana
oj q'uean jmoc ja ba jcarreta?
xchi ja huiniqui. Ti xa q'ue ja
Felipe. Ochye culan lajan.
32 Ja yabal ja Diosi ja ba
huan sq'ueljel ja huiniqui
jach huax yala ja jastal iti:
Oj miljuc jastal jun chej.
Jastal jun chej cuando
huan joxjel ja sc'ui mi
ni huax ahuania, jach
ja yen chomajquili. Mi
ni jun palabra oj sam
ja stii.
33 Jel oj c'ulajuc yi burla pero
iday, mi ni ay smula oj
yaahue yi castigo. Mi
alben ja jas oj c'ulajuc
yi yuj ja jun lame cris-
tiano jahui. Oj ni smile
ela,
xchi ja ba slibro ja Isaiasi.
34 Ja huinic jau ay yateli ti
sobo yi ja Felipe: —Ala cabi,
¿machunc'a huan staajel ti' ja
aluman-Diosi? ¿Yen ta ma
huaxa yala sbaj, ma pilan ma'
huan staajel ti'? xchi.
35 Entonces ja Felipe ti xa och
ya q'ueuc ja sloil ja ba sq'uela
ta ni ja suun ja aluman-Diosi.
Tacal tacal slea modo jastal
oj xchol yab ja jastal ec' ja
Jesusi.
36 Cuando yioje xa beji, ti ecye
ba mojan sti jun ja'. Ti yala
ja huiniqui: —Ja ili ay ja'. ¿Mi
ma oj bob oj xa quii ja'?

37 —Huan c'a xa c'uan soc
spetzanil ja hua c'ujoli oj
bobuc, xchi ja Felipe. Ti yala
ja huiniqui: —Huan. Huax
c'uan. Ja Jesucristo, huax naa
que yunin Dios nia, xchi.
38 Ti xa ya tec'an can ja scar-
reta. Ti cooye xchahuanile ja
ba yoj jai. Ja Felipe ti ya yii ja'
ja huinic jahui.
39 Cuando elye ja ba sti jai,
huaj to yil ja huiniqui, meyuc
ja Felipe. Iiji yuj ja Yespiritu
ja Cajualtiqui. Mi ni yila ba
huaja, pero cho stulu ja sbeji.
Gusto ni huaja.
40 Jaxa Felipe, huaj to snaa
sbaj, ti xa ay ba jun yal
hacienda Azoto sbiil. Chol
yiaj ja yal hacienda jumasa.
Huan sloiltajel ec' ja yabal ja
Diosi. Ti c'ot ba jun chonab
sbiil Cesarea.

Suchi ja sc'ujol ja Saulo
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)

9

1 Ja tiempo jumasa jahui,
ja Saulo jel coraja ay juntiro.
Huan xta yaljel ec' que mas
lec oj ch'ac chamuc spetzanil
ja ma' huas sc'uan ja Cajual-
tiqui, jayuj ti huaj soc ja pagre
mas nihuani
2 Ba oj sc'an yi jun juun.
Oj xa bi huajuc ja ba Dam-
asco, jaxa juuni oj bi yaa yi
ja ma' ay yatel ja ba yiglesia
ja judio jumasa. Huan c'a bi
staa ja ma' huan ochel soc ja
tan yajc'achil religión iti, oj bi
squich och ja ba Jerusaleni,
sea ixuque, sea huinique.
3 Ja Saulo cuando mojan xa
oj c'otuc ja ba Damasco, huaj
to yile, jun ta repente lijpi jun
luz ja ba satq'uinali. Ti co ja
mero bayi.
4 Jaxa Saulo man luum co
baan. Ti yab jun c'umala:
—Saulo, Saulo, ¿jas lom jel
huaxa huixtalaanoni? xchi ja
c'umal jahui.
5 —Pero ¿mach aya ba Ca-
jual? xchi ja Saulo. —¡Quena
ni Jesuson tac! Quena ni
huaxa huixtalaanon ec'a.
Pero ja hueni lajana soc ja
c'ac'al toro cuando mi to
c'ajyeluc soc ja sni cubo.
Huen ta ni huaxa yajbes abaj
atuch'ila.
6 Jaxa Saulo och q'uitc'onuc
yuj ja xihueli. Ti yalaa:
—Pero Cajual, ¿jasunc'a huaxa
c'ana oj c'uluc ba? Ti yala
ja Cajualtiqui: —Q'uean xa
huego. Cax ja ba yoj chonabi.
Cuando ti xa aya ja tihui, ti
oj aljuc ahuab jasunc'a oja
c'uluqui, x'utji.
7 Jaxa huinique jau smoj ja
Saulo, jel xiuye juntiro. Mix
bob el sc'umale. Eso sí, mi
ni ma' yilahuea pero yabye ja
c'umali.
8 Jaxa Saulo ti xa stulu sbaj
ja ba luumi, iday, huaj spitz
ja sati, mi ni modo xbob il-
huanuca, jayuj ti xa chechji
och ja ba yojol ja chonab
Damascoi.
9 Oxe c'ac'u mi ni bob il-
huanuca. Ja oxe c'ac'u jahui
mi ni xe'n jas yaba soc mi ni
t'un ja' yuaj.
10 Ja ba Damasco ti culan
jun creyente, Ananías sbiil.
Jun c'ac'u ja Ananiasi ti
snajsatin ja Cajualtiqui:
—Ananías, xchi ja Cajual-
tiqui. Jaxa Ananías: —It
bayon jula Cajual, xchi.

11 Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uelahuil. Cax ja ba calle jau toj xta huax huaji. Cuando huaxa taa ba snaj ja Judasi, ti xa jobo yabalil jun huinic sbaj Tarso, Saulo sbiil. Ja yeni huan xa ni sc'umanona.

12 Snajsatina ta ja hueni hasta huas snaa jasunc'a abiili. Yila que ochya ja ba yoj naitzi ti hua cajan ja hua c'ab ja ba s'olomi ba oj bob cho ilhuanuc otro vuelta, x'utji ja Ananiasi.

13 Cuando yab ja jastal it ja Ananiasi, ti yalaa: —Cajual, pero jel cabunej yabalil ja huinic jau ja jas huas sc'ulan yi ja ma' huas sc'uan ja ba Jerusaleni. Toj bi malo ja sc'ujoli.

14 Jaxa huego ti xa ay ja ili. Elel yuj jun juun ba oj bob syam spetzanil ja ma' huan xa sc'uana ja hueni. Ac'ubal yi yuj ja pagre ja mero mas nihuani, xchi ja Ananiasi.

15 Ti yala ja Cajualtiqui: —Jach ni mero smodo ajyia pero ja huego, mi xa jachucuc. Cax huego porque ja huinic jahui tzaubal xa ni cuja. Oj huaj sloilta ec' ja cabali. Oj sloilta yab ja tzeil cristiano soc ja ma' ay yatel yujilei soc jach ni ja hua moj israeleñoili. Oj ya nihuanbuc lec ja jbiili.

16 Pero oj ni yii lec ja huocola. Sbej ni oj snaa ja ita, x'utji ja Ananiasi.

17 Ja Ananiasi ti xa huaj ja ba naitz bay ja Saulo. Ti ocha. Ti huaj ya cajan ja sc'ab ja ba s'olomi. Ti yalaa: —Hermano Saulo, ja Cajualtic Jesusi, yena ni sea sbaj ahui ja yora ti jacuma ba beji jaxa queni jecubalon ahui ba oj bob ahuil q'uinal otro vuelta. Oj bi couc abaj con todo yip ja Espíritu Santo.

18 Jaxa ch'ac yal jachuc ja Ananiasi, huego huego ch'ay ja jas tey ba yoj sat ja Saulo. Bob yil q'uinal huego. Ti xachachi xta q'ue tec'an huego. Ti xa c'ulaji bautizara.

19 Jaxa yajni ch'ac ta yii jai, ti xa och huauca. Ti cujlaji lec ja sc'ujola. Ja Saulo ti can soc chaboxe c'ac'u ja creyente jumasa ba Damasco.

Ja Saulo sloilta ec' ja yabal ja Diosi ja ba Damasco

20 Ja Saulo ti xa huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti yalaa: —Ja Jesusi ja' ni mero yunin Diosa, xchi nia.

21 Jaxa spetzanil ja matic ch'ac yab ja jas huan yaljel ja Saulo, jel och juntiro ja spensarei: —Pero ¿mi ma yenuc ja huinic it huan yixtalajel ec' ajyi ja tantic creyente jumasa tey ba Jerusalén ba? Quechan bi ja huax yab huas staahue ti' ja sbiil ja tan Jesús jahui, jel huax q'ue ja scoraja. ¡Pe jayuj jac ja il tac! Oj bi yie och ja ba sc'ab ja pagre mas nihuaqui. ¡Yuch'ubal bi spetzanile oj yie oche! xchiye xta.

22 Pero ja Saulo mas to con gana och yal que yena ni meran ja Cristo ja Jesusi, jaxa judio jumasa ba Damasco mi snaa jas oj sc'uluque pensar porque jel bi tzatz juntiro ja sti ja Saulo.

Ja Saulo yoj sc'ab el yuj ja smoj judioili

23 Jaxa ec' jitzan c'ac'u, ja judio jumasa ti och slaje lec que oj bi smile.

24 Pero ja Saulo yab que huan chapjel yabalil. Ja judio jumasa c'ac'u acual ti huas smacahue bej ja ba sti ja chonabi ba oj bob smile.

25 Ja chonab jahui macan sutanal soc cimiento, pero chaan lec, jayuj ja creyente jumasa ti sleahue jun nihuan mooch ba acual oj ya couque ja Saulo. Jach el libre ja ba sc'ab ja smoj judioili.

Ja Saulo ti huaj ba Jerusalén

26 Ja Saulo cuando ti c'ot ja ba Jerusaleni, huas slea modo jastal oj bob och loil soc ja creyente jumasa pero ja yenlei jel huane xihuel. Huax yalahue que mi meran creyenteuc.

27 Pero ja Bernabeji ti huaj soc ja Saulo ba oj snaa sbaje soc ja jecabanum jumasa. Ti och xchol jastal yilunej ja Cajualtic ja Saulo ja ba beji. C'umaji bi yuj ja mero Cajualtiqui jayuj cuando ti ajyi ba Damasco mi ni bi t'un xiu ja cuando staa ti' ja sbiil ja Jesusi.

28 Jayuj ja Saulo yamigoan ja smoj creyenteili. Ti ajyi ec' soc ja jecabanum jumasa ja ba Jerusaleni.

29 Huax och loil soc ja smoj judioili ja ma' huax c'umaniye griego pero ja' ni huan staajel ti' ja Cajualtiqui, pero mi ni t'un huax xiu ja huan yaljeli. Pero ja yenlei, xuoljiye xta huax q'ueye. Huas sleahue modo jastal oj bob smile.

30 Pero ja ma' creyente xa ni ayi, yermano xa ni sbaje soc ja Saulo, yajni c'ot xchiquine ja jastal jahui, ti huaj yale yab ja Saulo que mas bi lec oj huajuc ja ba Tarso, jayuj ti huaj ya eluque can ja ba Cesarea.

31 Ja creyente jumasa ja ma' huas stzomo sbaje ba cada iglesia ba Judea soc ja ba Galilea soc ja ba Samaria, lamxi t'usan ja suocole ja tiempo jahui. Huane ni xihuel yuj ja Cajualtiqui. Ay snihuanil sc'ujole yuj ja Espíritu Santo. Tola vida ay ma' huan sc'uajel yajc'achil ja yabal ja Diosi.

Aaji tojbuc ja Eneasi

32 Ja Pedro chol ni huax huaj ec' ja ba yal hacienda jumasa ba huan yulatajel ec' ja creyente jumasa. Ti c'ot ja ba jun yal hacienda Lida sbiil

33 Jaxa tihui ti staa jun huinic Eneas sbiil. Ay xa huaxaque jabil staunej xch'at porque ja yoc sc'abi mi ni modo huax bob snica.

34 Jayuj ja Pedro ti yal yaba: —Eneas, ja Jesucristo oj ni ya tojbana. Q'uean huego. Tulu xa hua huaynubi, xchi. Jaxa Eneasi ti q'ue huegoa.

35 Ja suinquil ja Lida soc ja Saroni yilahue que tojbi ja huinic jahui, jayuj ti xa yaahue can ja jas huas sc'uane ba poco. Ti xa suchi ja sc'ujole soc ja Cajualtiqui.

Aaji sac-huuc ja Dorcasi

36 Ja tiempo jahui tey
jun ixuc creyente ja ba jun
chonab Jope sbiil. Tabita sbiil
ja ixuc jahui pero ja ma' huax
c'umani griego, Dorcas huax
el ja sbiili. Ja yeni jel lec ja
sc'ujoli. Huas scolta ja ma'
mi jas yioji. Tola vida jach ni
huas sc'ulana.
37 Ja c'ac'u jumasa jahui,
ja Dorcasi yamji chamel.
Chami, jaxa scuerpo ti sto-
jbesea. Ti huaj yae can ja
scuerpo ba jun cuarto ba
xchabil piso.
38 Ja chonab Jope, mojan
yioj sbaj soc ja yal hacienda
Lida ja bay ja Pedro ja ora
jahui. Jaxa creyente jumasa
ba Jope yabye yabalil que tey
mojan ja Pedro jayuj ti sec-
ahue chab huinica ba oj huaj
yie jan ja Pedro. Ti yalahue
yaba: —A ta mi bi oja c'ul pa-
vor oj huajan jmocticon mas
ligero. Jach alji cabticon ja
quenticoni, xyutaje ja Pedro.
39 Ja Pedro ti huaj soc ja
huinique jahui. Ja c'otyei, ti
yiaje q'ue ja ba cuarto ja bay
ja scuerpo ja chamhuiniqui.
Ja viguda jumasa ti ch'ac
jacuque parte soc ja Pedro.
Jel huax ocye, ti och seeta-
lauque ja sc'uei, jaxa Dorcas,
yen bi ch'ac stz'is can ja sc'ue
ja viguda jumasa jau ja yora
sac'an to.
40 Entonces ja Pedro ti
sc'ana yi pavor que oj eluque
ja cristiano jumasa jahui. Ti
co mec'ana. Och sc'umuc ja
Diosi. Ti stojtoq'uela lec ja
ixuc jau chamel xa: —Tabita,
q'uean xa, xchi. Entonces ja
Tabita spitza huego ja sati.
Cuando yila ja Pedro, ti q'ue
culana.
41 Ja Pedro ti syama yi ja
sc'abi. Ya q'ue tec'an. Spaya
huego ja creyente jumasa soc
ja viguda jumasa: —Quer-
mano jumasa, q'uelahuilex.
Ja quermanatic Tabita, sacui
ta, xchi.
42 Ja jastal sacui ja Tabita,
huego huego ch'ac yabye ya-
balil ja suinquil ja Jope, jaxa
cristiano jumasa, jel ja ma'
sc'uan ja Cajualtiqui.
43 Ja Pedro ti albi t'usan ja
ba chonab jahui. Ti jijlel ba
snaj jun huinic Simón sbiil.
Ja yeni huas sc'ulan curtir ja
tz'uumi.

Ja Pedro soc ja Cornelio

10

1 Ja ba chonab Cesarea tey
jun huinic Cornelio sbiil, jaxa
huinic jahui capitán ay. Huan
ni sc'ulan mandar jun nole
soldado. Ja yenlei aaji sbi-
iluque Italianos, como ti ni
jaquele ja ba lugar Italia ja
soldado jumasa.
2 Jaxa Cornelio soc ja
xcheumi, yuntiquili, huan
ni xiuye yuj ja Diosa. Huan
ni sc'uanea. Tola vida huas
sq'ueba ja staq'uin ba oj
scolta ja cristiano ja ma' ay
snesesida. Huas sc'umane ja
Dios ja ba yoj snajei.
3 Pero jun c'ac'u mojan las
tres de la tarde ja Cornelio ti
snajsatin jun yangel ja Diosi.
Yila juntiro ti och ja bay ja
yeni. Ti alji yaba: —Cornelio,
x'utji.

4 Jaxa Cornelio ti och
stojtoq'uel lec ja angeli, pero
huan lec xihuel: —¿Jasunc'a
Cajual? xchi. Ti yala ja
angeli: —Ja jastal huaxa
c'umanex ja Diosi, jaxa jastal
huaxa colta ja ma' jel ajul ja
sbajei, jel bi lec huax yila ja
Diosi.
5 Jayujil jeca chaboxe
huinique ba oj huaj spay jan
ja Simón ja ma' huax cho alji
yab Pedroili.
6 Ti ni jijlela ba snaj jun
curtidor Simón ni sbiil ja yen
chomajquili. Ja snaji tey ba
sti ja jai. Ja Simón Pedro jahui
oj yala huab jasunc'a mas lec
oja c'uluc, x'utji ja Cornelio
yuj ja angeli.
7 Cuando huaj ja ángel ja it
jac c'umanuqui, ja Cornelio ti
spaya chabe ja smozo soc jun
soldado ja ma' huax cho xiu
yuj ja Diosi.
8 Ti ch'ac yal spetzanil ja
jastal yila ja angeli. Ti seca ja
huinique jau ja ba Jope.
9 Jaxa ba xchabil c'ac'u bej
xa ay ja huinique jahui. Oj
xa c'otuque ja ba Jope mojan
xa culan c'ac'u. Jaxa Pedro
ti q'ue ja ba s'olom ja naitzi
porque ja tihui, jel tzamal la-
jan. Ti huaj ba oj bob sc'umuc
ja Diosi.
10 Pero jel huain xyabi.
Huas sc'ana nique oj huauc
pero cuando huan tojbesjel
ja suaeli, huaj to yile,
11 Lajan soc jamxi juntiro ja
satq'uinali. Ti yila co jan jun
nihuan sábana ja ba luumi,
mochan xchanil ja xchiquini.
12 Ja ba yojol ja sábana jahui
tey spetzanil ja chante chane
yoc sc'abi soc ja chante xb-
itz'ilji ec' ja ba luumi, soc ja
chante ay suech'i.
13 Ti yab jun c'umala:
—Q'uean Pedro. Mila.
C'uxan, xchi ja c'umal jahui.
14 —Miyuc Cajual porque
mi jcostumbreuc huax c'uxu
jun cosa quistal ¡como huan
nix naa que mi jach huax yala
ja hua mandar tac! xchi ja
Pedro.
15 Ti cho ajyi otro vuelta ja
c'umali: —Ja jas huax yala
que lec sc'uxjel ja Diosi, mi xa
huala ta quistaluc.
16 Jach alji yab oxe vuelta.
Ti xa cho q'ue q'ue ja ba
satq'uinal ja sábana jahui soc
spetzanil ja chante jumasa.
17 Ja Pedro ti can tz'uyana:
—¿Jas sbej ja it ba? xchi. Huaj
to yabi, ti xa aye ba puerta ja
secabanum ja Cornelio. Job-
job yabalil xta huane jan bay
ja snaj ja Simón jahui.
18 Jayujil cuando c'otye ja
ba puerta, ti c'umaniye tzatz
leca. Sobohue ta ti smajunej
naitz jun huinic sbiil Simón
ja ma' huax cho alji sbaj Pe-
droili.
19 Pero ja Pedro huan to
sc'ulajel pensar ja jas snajsa-
tini. Ti alji yab yuj ja Espíritu
Santo: —Huana leejel yuj ox-
huane huinique.
20 Tulu xa baj. Coan. Cax
soc ja yenlei pero moc lom jas
oja c'ul pensar porque quena
ni jecunej jan ahuia, xchi ja
Espíritu Santo.
21 Jaxa Pedro ti co ja bay
ja huinique secunej ja Cor-
nelio. Ti yalaa: —Quena ni
huaxa leahuonex ec'a. ¿Jas

jac ac'uluquex ba?

22 Ti yala ja yenlei: —Yen
secahuoticon ja capitán Cor-
nelio. Ja yeni huax xiu yuj
ja Diosi. Jel lec juntiro ja
sc'ujoli. Jel yaj huax abji yuj
ja judio jumasa. Jel ni huax
c'anjia. Pero jun yangel ja
Diosi alji yab que oj bi spaya,
jayuj oj bi huajan ja ba snaji,
jaxa yeni oj bi smacla ja jas
oja hual yabi, x'utji ja Pedro.

23 Jaxa Pedro yajni yab ja
jastal iti, ti xa ya och och ja
huinique jumasa jau ja ba yoj
naitzi. Ti canye lajan ja acual
jahui. Jaxa el ja c'ac'u ja Pe-
dro ti huaj soc ja yenlei. Ti
cho huajye nochan chaboxe
creyente ja ma' culan ba Jope.

24 Jaxa xchabil c'ac'u ti
c'otye ba Cesarea ja ba huane
majlajel yuj ja Cornelio. Tey
soc ja yermano jumasa soc
chaboxe ja yamigo ja ma' jel
ni lec huax yila sbaj soqui,
como sloconej ni jana.

25 Cuando c'ot ja Pedro ja ba
naitz jahui, ti el jan ja Corne-
lio. Jaxa ba sti sat ja Pedro, ti
co mec'ana lajan soc ja jastal
huax co mec'an ja ba sti sat ja
Diosi.

26 Pero ja Pedro ti sachaa,
ti yalaa: —¡Q'uean! ¡Cris-
tianoon ja queni jastal cris-
tianoa huen tac! xchi ja Pe-
dro.

27 Ti xa ochye loila. Ti
ochye och ja ba yoj naitzi.
Huaj to yil ja Pedro soc ja
smoj jumasa, jel aay ja cris-
tiano ti tzomanei.

28 Ti yala ja Pedro: —Ja
huenlexi huaxa naahuex
jastal ja jreligionticoni, que
mix bob jmojuc jbajticon
soc ja ma' mi judiouqui.
Mi sbejuc huala ochticon ja
ba hua najexi como tuc ja
huenlexi. Pero ja Diosi yala ta
cabi que mi bi sbejuc que tuc
bi oj quilticon ja ma' otro raza
ayi, mi ni bi sbejuc oj suticon
jun lado ja jsaticoni.

29 Jayujil cuando c'ot ja
payumanoni, mi ni cala
que mi oj jacona. Jacyon
ni huegoa. Ja huego, huax
c'ana jnaa jas sbej ja hua
payahuonex jani.

30 Ja Cornelio ti yalaa: —Ay
xa chane c'ac'u ja yaani, jach
mero ora jastal iti, huanon
sc'umajel ja Dios jastal ni cu-
lan cujtiqui. Ja c'ac'u jahui
mi ni xe'n sti huaj huax c'ulan
probar. Huaj to quile, ti
tec'an ec' ba jtz'eel jun huinic,
jaxa sc'ui huax lijpi juntiro.

31 Ti yala caba: —Cornelio,
ja huaxa c'uman ja Diosi
abunubal ni leca, xyutajon.
Ja Diosi huas snaa jastal
huaxa colta ja ma' jel ja
suocoli

32 Jayuj jeca spayjel ja
Simón ja ma' Pedro ni huax
alji sbaj. Ti xa ay ba Jope ja
huego. Ti smajunej naitz ba
jun huinic Simón ni sbiil ja
yen chomajquili. Ja Simón
jau suinquil ja naitzi huas
sc'ulan curtir tz'uum, jaxa
snaji tey ba sti ja jai. Cuando
xac ja Simón Pedro, ay jas oj
yala huabi, xyutajon jastal iti.

33 Jayuj jeca huego apayjel.
Pero jel lec yuj ja jacya. Jayuj
ja huego ti xa ayotic lajan
ja ba sti sat ja Diosi. Huax
c'ana jmaclaticon spetzanil ja

jas oja hual cabticoni, como yena ni oj yala huab ja Cajualtic ja jas oja hual cabticoni, xchi ja Cornelio.

Ja jas yala ja Pedro ja ba snaj ja Cornelio

34 Ja Pedro ti yalaa: —Ja huego huax c'uan que ja Diosi, mi ni jun ma' menos huax yilaa.

35 Chican jastic razailotica, ja ma' huax xiu yuj ja Diosi, ja ma' huas sc'ulan yi lec ja smoji, lec ni huax yila ja Diosa.

36 Seguro ahuabunejex yabalil ja jas jel tzamal c'ulaji quiticon ja janec' israeleñooticoni. Ay xa bi modo jastal laman oj ajyucoticon soc ja Dios ja yaani, stz'acatal lec ja Jesucristo. Yena ni huax yaahuotic laman. Yena ni Cajualtic jpetzaniltic.

37 Ja abal iti ti mero el jan ja ba Galilea ja yora huan bautismo ja Juani, ti ch'ac pucxuc ec' ja ba sutanal ja Judea.

38 Huaxa naahuex lec jastal tzaaji ja Jesús sbaj Nazareti ti co jan sbaj ja Espíritu Santo con todo yip, jayuj jel tzamal ja jas sc'ulan eq'ue. Como tzaubal yuj ja Diosi, bob ya el libre spetzanil ja ma' tey ba yib sc'ab ja tan diablo.

39 Ja quenticoni testigooticon. Quilaticon spetzanil ja jas sc'ulan ja Jesús ja ba yal lugar jumasa ba Judea soc jach ni ja ba Jerusaleni. Pero iday, ja mas tzaani, smilahue. Yaahue q'ue locan ba cruz.

40 Pero ja yoxil c'ac'u ja Diosi ya sac-huuc. Ti alji yab que oj bi see sbaj quiticon ja quenticoni.

41 Pero mi yila spetzanil ja cristiano, quechan ja quenticoni, como Dios ni stzaunejoticon nia ba oj ochcoticon testigoil. Eso sí, ja Cajualtic Jesusi chami pero cho sacui nia. Cho jac ni huaa jmocticon como siempre.

42 Yala cabticon oj huaj loiltaticon ja yabali. Yena ni bi oj ch'ac yii cuenta spetzanil ja cristiano, sea chamel xa ma sac'an to cuando huax c'ot ja c'ac'u jahui. Pero yena ni bi oj stojbesotic soc ja jmultiqui.

43 Spetzanil ja aluman-Dios jumasa yala ni ja najatei que ja ma' huas sc'uan ja yeni oj c'ulajuque perdonar soc ja smulei porque ja sbiil ja Jesusi, mi tajneluc.

Co jan sbaj ja Espíritu Santo ja ma' mi judiouqui

44 Cuando jach to huan yaljel ja Pedro, huaj to yile, co jan ja Espíritu Santo soc cada jujune ja ma' huan smaclajel ja yabal ja Diosi.

45 Jaxa judio jumasa ja matic creyente jaquel soc ja Pedro, yajni yilahue ja jastal iti, jel och ja spensare porque mi judiouc ja ma' co jan sbaj ja Espíritu Santo,

46 Como yabye och c'umanuque soc otro abal. Huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi.

47 Ti yala ja Pedro: —Ja cristiano jumasa iti cho co ta sbaje ja Espíritu Santo ja

jastal ja quentiqui. Mi ni
modo oj caltic que mi oj bob
yie jaa, xchi.
48 Ti yala que oj aajuc yile
ja' soc ja sbiil ja Jesucristo. Ya-
jni ch'ac yie jai, ti sc'anahue
yi pavor ja Pedro ta mi oj bob
can soque chaboxe c'ac'u.

Ch'ac huaj xchol can ja ba Jerusalén ja Pedro

11

1 Ja jecabanum jumasa soc
ja creyente jumasa ja ma' tey
ba Judea ti yabye yabalil que
jel jitzan ja ma' mi judiouc
sc'uan ta ja yabal ja Diosi.
2 Jaxa Pedro cuando cumxi
ja ba Jerusaleni, jaxa smoj ju-
dioil ja ma' creyente ni ayei, ti
och huooljuque sbaja:
3 —¿Jastal lec huajya soc ja
ma' mi judiouc ja huen ba?
¡Pe a ta ti huana huael soque
jun ta mesa ja yenlei!
4 Entonces ja Pedro ti och
xchol jastal q'uea. Ti yalaa:
5 —Ja queni ti ayon ba
Jope ja ora jahui. Ti huanon
sc'umajel ja Diosi iday, huaj
to quile, ti huanon snajsati-
jela. Quila lajan soc jun
nihuan sábana ti huan coel
jan ja ba satq'uinali. Mochan
xchanil ja xchiquini. Ti co ja
ba mero bayoni.
6 Ti och jq'uel c'ubana.
Huaj to quile, ja ba yojoli
quila ja chante ay chane yoc
sc'abi soc ja c'ac'al chante
jumasa soc ja chante huax
bitz'itz'i eq'ue soc ja chante
huax jujpi nalan chaani.
7 Ti cab jun c'umala:
—Q'uean Pedro. Mila ja
chante jumasa iti. C'uxan,
xyutajon ja c'umal jahui.
8 Jaxa queni ti calaa:
—Miyuc Cajual porque mi
jcostumbreuc huax c'uxu jun
cosa ba quistal. Judioon nia,
xcutaj.
9 Y cho sac'a jan ja c'umal
ba satq'uinali: —Ja cosa ba
lec huax yila ja Diosi, mi xa
huala ta quistaluc, xchi.
10 Jach alji cab oxe vuelta.
Ti xa cho q'ue ja ba satq'uinal
ja nihuan sábana jahui soc
spetzanil ja chante ba yojoli.
11 Jaxa mero ora jahui,
ti c'ot oxe huinic ja ba
naitz ja bayoni. Ti elye
jan ba Cesarea. Quen bi
huas sleahuone eq'ue ba oj
huajcon soque.
12 Jaxa Espíritu Santo ti yala
cab que sbej ni ba oj huajcon
soquea: —Moc jas ac'ul pen-
sar, xyutajon. Jaxa huacuane
quermanotic iti ti cho huaj
jmoquea. Jpetzanilticon ti
ochticon ja ba snaj ja huinic
jau ba Cesarea, Cornelio sbiil.
13 Jaxa yeni ti yala cabti-
con jastal yila jun ángel ja ba
snaji. Jaxa ángel jahui ti bi
yalaa: Jeca chaboxe huinic ja
ba Jope. A yii jan ja Simoni, ja
ma' huax alji sbaj Pedroili
14 Jaxa yeni oj yala huab
jastal oj bob elan libre soc ja
hua muli, soc jach ni spet-
zanil ja hua huermano ju-
masa, oj ni bob huaj libre soc
ja smulea, x'utji bi ja Corne-
lio.
15 Cuando och cal yab ja
yabal ja Diosi, jaxa Espíritu
Santo ti co jan sbaj cada ju-

june ja yenlei, lajan soc ja jastal co jbajtic ja quentic ja mero bajtani.

16 Ti jac jc'ujol ja jas yala ja Cajualtiqui: —Eso sí, ja Juani ya huiex ja' pero t'usan c'ac'u sc'ana oj ni jacuc amoquex ja Espíritu Santo pero soc spetzanil ja yipi, xchi nia.

17 Pero ja yenlei cho aaji ni yile ja Espíritu Santo yuj ja Diosi lajan soc ja jastal aaji quitic ja quentiqui yuj ja jc'uantic ta ja Cajualtic Jesucristo. ¡Janec' to ni ja quen oj cal que mi lecuc ja jas huan sc'ulajel ja Diosi! xchi ja Pedro.

18 Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, yajni yabye ja jastal iti, ti ch'ac canuque jac'ana. —¡Ta jach c'a, la xa jc'antic yi stz'acatal ja Diosi! Jel lec ja jas huan sc'ulajel soc ja ma' mi judiouqui. Ta huan c'a suchi ja sc'ujolei, oj ni bob stae ja svidae jau jel tzamali, xchiye soc ja sgustoei.

Ja creyente jumasa ba Antioquía

19 Cuando milji ja Estebani, ti cho och ixtalajuc ja ma' creyente ni ayi. Ay ma' spaca ajnel, ti huaj ba Fenicia soc ay ma' huaj ba Chipre soc ay ma' huaj ba Antioquía. Ti huax yalahue ec' ja yabal ja Dios ja judio jumasa, jaxa ma' mi judiouqui, mi huax yalahue yabi.

20 Pero ay chaboxe creyente sbaj Chipre soc ja sbaj Cirene, ja yenlei ti huajye ba Antioquía. Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Cajualtic Jesusi soc ja cristiano griego.

21 Jel tzatz juntiro huane sloiltajel eq'ue jayuj jel jitzan ja griego xch'aya sc'ujol ja viejo scostumbreei cuando sc'uane ja Cajualtiqui.

22 Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, cuando c'ot xchiquine jastal huane xa sc'uajel ja griego jumasa ja ba Antioquía, ti secahue och ja Bernabeji.

23 Cuando c'oti, ti yila ja Bernabeji jel tzamal ja jas huan sc'ulajel ja Diosi. Jel gusto juntiro yabi. Ti ch'ac yaa yi razón ja ma' ajc'ach to huane sc'uajel ja Cajualtiqui. —Tzatz xa huaa bajex ba oja c'uluquex seguir ja Cajualtiqui, xchi ja Bernabeji.

24 Porque ja Bernabeji, jel toj ay juntiro. Tzatz ni ay lec soc ja Espíritu Santo soc jel huas sc'uan, jayuj jel ja ma' sc'uan ja Cajualtic yuj ja yeni.

25 Ja ec' chaboxe c'ac'u ja jastal iti, ja Bernabeji ti huaj ba Tarso. Huaj slee ja Saulo ba oj yii jan ja ba Antioquía.

26 Ti ajyiye jun jabil soc ja creyente jumasa ja yenlei. Seahue yi jitzan ja cristiano ja yabal ja Diosi. Ti ni mero ba Antioquía aaji sbiiluque cristiano ja creyente jumasa porque ja' huas stzajlaye ja Cristo.

27 Ja tiempo jahui ajyi chaboxe aluman-Dios ja ba Jerusaleni. Ti huajye ba Antioquía.

28 June ja yenlei, Agabo sbiil, ti q'ue tec'an ja ba

snalan ja creyente jumasa. Iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti yala que oj bi jac jun nihuan huain ba spetzanil ja lugari. Y mi ni t'un ec' ja jas yalai. Ja tiempo gobierno ay ja Claudio, jac ni ja huain jahua.

29 Jaxa creyente jumasa ba Antioquía ti yalahue que ta mi oj bob scoltaye ja creyente jumasa ba Judea, chican jas oj bob yae cada jujune.

30 Y jach ni sc'ulanea. Secahue ni ja jas bob yujile oj sequei. Ja Bernabeji soc ja Saulo ti yiaje ocha. Huaj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja anciano jumasa ba Judea.

Ja jastal milji ja Jacobo soc cho iiji och preso ja Pedro

12

1 Ja tiempo jahui ja rey Herodesi ti och stul yixtalajel ja creyente jumasa pero jel ni yixtalaan juntiroa.

2 Jaxa Jacobo yermano sbaj soc ja Juani, ja rey Herodesi ti seca miluman soc espada.

3 Jaxa judio jumasa ja ma' mi creyenteuqui, jel ni ja sgustoea jayuj ja Herodesi ti cho seca yamuman ja Pedro chomajquili. Jach ni sc'ulane cuando yora ajyi ja q'uin jau huas sueahue ja pan ja ba mey slevaduraili.

4 Yajni syamahue ja Pedro, jaxa Herodesi ti xa ya och ba presoa. Aaji talnajuc yuj chan c'ole ja soldado, dieciseis ja spetzanilei. Ja spensar ja Herodesi oj smajla oj ec'uc ja q'uini, ti oj ya eluc ja Pedro ja ba sti sat ja cristiano.

5 Jayuj ja Pedro cuando tey ba yoj preso, talnanubal ni leca ba mi oj bob eluc. Pero ja creyente jumasa huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi yuj ja Pedro, pero soc spetzanil ja sc'ujolei.

Ja Diosi sc'ulan librar ja ba yoj preso ja Pedro

6 Jaxa jastal to jechel oj ya eluc ja ba sti sat ja cristiano ja Herodesi, jaxa acual jahui, ja Pedro ti huan huayel soc chab soldado. Nalanajel ac'ubal ja Pedro. Mochobal lec soc chab cadena. Jaxa tuc soldado jumasa, ti huane stalnajel ja spuertail ja preso.

7 Jun ta repente ti jac jun yangel ja Cajualtiqui y huego huego lijpi ja luz ja ba yoj preso. Ja angeli ti huaj snic tzatz lec ja ba scostilla ja Pedro: —Q'uean huego, xyutaj. Huaj to yile, ja cadena ja ba sc'ab ja Pedro ch'ac tucuc.

8 —Mocho lec ja hua sincho. Lapa hua xanabi, x'utji ja Pedro yuj ja angeli. Yajni ch'ac ta xchap sbaj ja Pedro, ti yala ja angeli: —Lapa ja hua cotoni, ti la jac nochan ba jpatic, xchi.

9 Ja Pedro ti huaj nochan ja ba spatic ja angeli, pero mi snaa ta meran ma mi meranuc ja jas huan sc'ulajel ja angeli. —¡Mi ma quechan huanucon snajsatijel ja iti! xyutaj sbaj yen mismo.

10 Iday, ti ecye ba stz'eele jun c'ole soldado ja it tey bajtani. Huaj to yile, cho

staahue otro c'olei. Ti xa
c'otye ja ba mero último
puerta ja ba calle. Ja puerta
jahui, c'ulubal ni soc puro
taq'uina, iday, jamxi ni
stuch'ila. Elye, ti bejyiye
jun maq'ue lajan to ni huan
bejyel soc ja angela, ti xa aaji
can stuch'il ja Pedro.
11 Ti xa jac sc'ujol que
meran ni ja jas ch'ac yila, ti
xa yalaa: —¡Je! ¡Ja' scoltayon
meran ja Cajual tac! Seca ni
qui ja yangel ba oj ya elcon
libre ja ba sc'ab ja tan rey
Herodesi, jaxa tantic jmoj
judioili mi ni bob yujile ja jas
huas sc'ana oj sc'uluque qui
ajyi, xchi ja Pedro.
12 Jach mero huan pensar
jayuj ti huaj ja ba snaj ja
María ja snan ja Juan ja ma'
huax cho aaji sbiiluc Mar-
cosili. Jaxa ba yoj naitz jahui,
ti tzomane jitzan ja cristiano
huane xta sc'umajel ja Diosi.
13 Ja Pedro ti sc'ojtzin ja
puerta calle. Ti el jan jun
aq'uix Rode sbiil, ba oj yil
machunc'a.
14 Pero yajni yab que ja'
sc'umal ja Pedro, jel gusto
yabi. Mi ni snaa oj sam yi
ja puerta. Och och huego ba
yoj naitzi ba oj huaj yal yab ja
ma' huane sc'umajel ja Diosi
que tey ja Pedro.
15 —Loca ma aya ja hueni,
xchi ja ma' naca tey ba yoj
naitz. Pero ja aq'uixi huan
xta yaljel que meran. —Mi
yenuc. Bob ta ja' ángel it
huan talnajel ec' yuji pero
mi yenuc mismo ja Pedro,
xchiye.
16 Pero ja Pedro huan xta
sc'ojtzijel tzatz ja puerta. Ti
xa samahuea. Ti yilahue que
yena nia. Jel xiuye juntiro.
17 Ti sea ja sc'ab ja Pedro
ba oj ch'abajuque. Ti xa och
yal jastal aaji eluc ba preso
yuj ja Cajualtiqui. —Ti xa
hualahuex yab ja Jacobo soc
spetzanil ja quermanotic ju-
masa, xchi. Ti xa huaja. Ti
huaj ba otro lugar.
18 Jaxa soldado jumasa
cuando el ja c'ac'u, mi snaa
jas oj sc'uluque porque mi
snaahue jastal el ja Pedro.
19 Iday, jaxa rey Herodesi
seca ja soldado ba oj yii och ja
Pedro pero cuando c'otye ja
ba preso, huaj to yile, meyuc
ja Pedro. Entonces ti xa seca
spayjel ja soldado jumasa jau
ja ma' aaji ba sc'ab oj stalna ja
Pedro. Yajni yab jas yalahue
ja soldado jumasa, ti yala ja
rey Herodesi: —¡Mas lec mi-
lahuic el ja tantic jaragán ju-
masa iti! xchi ja Herodesi.
Jayuj ja Herodesi ti el ja ba
Judea. Ti huaj culan ja ba
Cesarea.

Cham ja Herodesi

20 Pero iday, jaxa tihui
jel coraja yila ja cristiano.
Coraja ch'ac yil ja suinquil
ja Tiro soc ja Sidoni pero
ja suinquil ja lugar jahui
sc'uman sbaje ba oj huaj
slaanc'umuque ja Herodesi
porque ti huax jac ja suaele ja
ba slugar ja tan rey Herodesi.
Jayuj ti huaj yamigouque
bajtan jun huinic Blasto sbiil
porque ja yeni ay ni yatel yuj
ja tan reyi. Ta ja' c'a huas slea
ja yamigoe jahui, ti bi oj bob

sc'uluque contentar ja rey
Herodes chomajquili, xchiye.
21 Ja reyi ti yala jas c'ac'uil
ba oj smajla ja cristiano
jahui. Ja mero c'ac'u jahui
ti slapa ja sc'u jastal ni huas
slapa ja rey jumasa. Ti och
culan ja ba huas sc'ulan
mandari, jaxa cristiano naca
ti tzomanea. Ja reyi ti xa q'ue
c'umanuca pero jel juntiro ja
jas yala.
22 Jaxa cristiano lom
xta xch'eljiye, ti yalahuea:
—¡Ja ma' huan c'umali, mi
huinicuc, Dios nia! xchiye
xta.
23 Jaxa rey Herodesi, jel
sgusto. Mi ni t'un huas snaa
que ta Dios ac'ubal yi ja
yateli. Huaj to snaa sbaj, jel
piero huaji porque huego
huego co jan jun ángel ba oj
yaa yi ja smajtani. But' puro
lumbris ja scuerpo, ti chama
24 Pero jaxa yabal ja Diosi
ti pucxi masa. Ch'ac loiltajuc
ec' ja ba spetzanil ja lugari.
25 Ja Bernabeji soc ja
Saulo cuando ch'ac ja jas
huaj sc'uluquei, ti xa elye
ja ba Jerusaleni. Ti huaj
nochjuque yuj ja Juan ja
ma' huax cho aaji sbiiluc
Marcosili.

Ja Bernabé soc ja Saulo jecubal huajye sloiltajel ja yabal ja Diosi

13

1 Ja janec' aye ja creyente ja
ba Antioquía, aye ni chaboxe
aluman-Dios ja yenlea soc ay
ni smaestroe ba huax jeeji
yile ja yabal ja Diosi. Tey ja
Bernabeji soc ja Simón ja ma'
huax cho alji yab Negroili,
soc ja Lucio sbaj Cirene, soc
ja Manaén ja ma' smoj q'uiel
ja Herodes ja ma' gobierno ni
ja ba Galilea, soc ti ni ay ja
Sauloa.
2 Jun c'ac'u cuando naca ti
tzomanei, ti ni mero aye ja
ba yojol ja sculto ja Cajual-
tiqui - pero ja c'ac'u jahui
naca sin huael ni ayea - ti alji
yabye yuj ja Espíritu Santo:
—Ja Bernabé soc ja Saulo oj
xa pila bajex soc porque jtza-
uneje xa ba pilan xa oj ajyuc
ja yatelei, x'utjiye.
3 Como scomoneje ni ja
suaele ja creyente jumasa
jahui, ti och sc'umuque ja
Diosi. Ti ya cajan ja sc'abe
ja ba s'olom ja Bernabeji soc
ja Saulo. Ti xa yiaj ja sbeje ba
oj huaj sloiltaye ec' ja yabal ja
Diosi.

Ja chahuane jecabanum huaj sloilta ba Chipre

4 Jaxa mas tzaani, como
jecubale ni yuj ja Espíritu
Santo, ti huajye ba jun
chonab Seleucia sbiil. Ti
q'ueye jun barcoa, ti huajye
ba jun lugar Chipre sbiil, jaxa
yal lugar jahui, joybanubal
yuj ja mari.
5 Pero ja mero chonab ba
c'ot tec'an ja sbarcoei, Salam-
ina sbiil, jaxa tihui, ti mero
q'ue yale ja yabal ja Diosi ja
ba yiglesia ja judio jumasa.
Cho ti huaj soque ja querem
jau Juan Marcos sbiili ba oj
bob coltajuque t'usan.
6 Jaxa ba yal lugar jahui,
ch'ac sbejtaye ec' spetzanil.
Ti c'otye ba jun chonab sbiil
Pafos, jaxa tihui ti staahue

jun huinic judio Barjesús sbiil. Ja yeni tan ajnanum iday, huax cho stoyo sbaj que aluman-Dios bi.

7 Pero mero yamigo sbaje soc ja ma' ay yatel yujilei, Sergio Paulo sbiil, iday, ja yeni jel vivo juntiro. Huas sc'ana oj smacla ja yabal ja Diosi jayuj ti seca spayjel ja Bernabé soc ja Saulo.

8 Pero ja tan ajnanum jahui huan nix cho aaji sbiiluc Elimasili. Ja yeni jel condra yila ja Bernabeji soc ja Saulo. Mi ni modo huax yaa yi lugar ba oj sc'uuc ja yamigo Sergio Paulo.

9 Jayujil ja Saulo ja ma' huax cho aaji sbiiluc Pabloili, ti stojtoq'uela lec ja tan ajnanumi, ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo:

10 —Ch'abanan ja hueni, tan lolanum. ¡Malo juntiro ja hua c'ujoli! Ja' mero hua tat ja tan diablo jaxa ba lequi, coraja juntiro huaxa huila. Ja ba sbej ja Diosi, huaxa huala ja hueni que mi lecuc.

11 Pero ja Cajualtiqui, ¡majla huile ti oja huil ta mi oj ni yaa hui castigoa, ti oja huil ta mi oj ni canan pac'asatil chaboxe c'ac'ua! Mi ni oj bob ahuil q'uinala, xchi ja Pablo. Y meran nia. Huego huego huaj to snaa sbaj, mi ni modo xbob yil q'uinala. Lajan soc ti aaji can nujan ja ba q'uiq'uinali jayuj ti slea ta ay ma' oj xchech eq'ue.

12 Jaxa huinic jau ay yateli, Sergio Paulo sbiil, como huan ni sc'ulan gusto ja yabal ja Cajualtiqui - jel gusto huax yab ja yabal ja Diosi pero mi to sc'uan - yajni yila ja jas sc'ulan ja ajnanum jahui, ti xa sc'uan juntiroa.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti aajiye ja ba Antioquía sbaj Pisidia

13 Ja Pablo soc ja chahuane smoji ti q'ueye barco ja ba Pafos. Ti huajye ba Perge sbaj lugar Panfilia pero ja Juan Marcosi ti yaa can ja smoj jumasa ja tihui ti cumxi ja ba Jerusaleni.

14 Ja mas tzaani, ja Bernabeji soc ja Pablo ti xa elye ja ba Perge. Ti huajye ba chonab Antioquía sbaj lugar Pisidia. Jaxa tihui, ja sc'ac'uil ja jijleli ti ochye ba yiglesia ja judio jumasa. Ti ochye culana.

15 Jaxa tihui, ay ma' huas sc'uman ja libro ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Moisesi soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. Cuando ch'acyei ja matic huas sc'ulan mandar ja ba yoj iglesia jahui, ti secahue jun ma' oj huaj yal yab ja Pablo ta ay jas huas sc'ana oj yale yab ja cristiano, ta ay c'a jun razón oj yale.

16 Yajni ch'ac yab ja Pablo ja jastal iti, xachachi xta q'ue tec'an. Ti sea ja sc'abi ba oj ch'abajuc ja cristiano, ti yalaa: —Huinique jumasa, puro israeleñootic. Huan ni la xiutic yuj ja Diosi. Maclayic ja jas oj cala huabyexi.

17 Ja jDiostiqui tzaubal ni yuj ja ma' ec' pax ta cujtiqui.

Ja yora tzaajiyei, jel ni pojxiyea, pero ja' ni yuj ja Diosi, pero ti to ni ajyiye culan ja ba Egipto jastal polestero. Ja mas tzaani, ti aaji eluque ja tihui yuj ja yip ja jDiostiqui.

18 Jaxa cuando ti ajyiye ja ba ch'ayan lugari, ja Diosi sc'ulan ahuantar cuarenta jabil ja jastal jel piero ja smodoei

19 Hasta yaa yi ja jlugartic ba Canaani. Ja tiempo jahui ay ni suinquil ajyia pero ja Diosi xch'aya ele. Xch'aya el suquil c'ole cristiano ba oj aajuc yile ja quintiltiqui. Jach lamlamil ecye mojan cuatrociento cincuenta jabil.

20 Ti xa och yatel ja juez jumasa. Yenle ni sc'ulane mandar masan to c'ot ja stiempo ja aluman-Dios Samueli.

21 Jaxa tiempo jahui, ti sc'anahue que oj ajyuc jun sreyea ba oj c'ulajuque mandar, jaxa Diosi ti yala que oj och reyil ja Sauli. Ja yeni ja' stat ja ma' sbiil Quis, ja' ni yintile ja Benjamín ja ba najatei. Jaxa rey Saul jahui sc'ulan ni mandar cuarenta jabila.

22 Jaxa ec' ja cuarenta jabil jahui, ti xa aaji el yi ja yatel ja Saul yuj ja Diosi, ti xa ya och reyil ja Davida. Ti yala ja Diosi: —Jtzaa ta jun huinic, ja' ni ja David ja ma' sbiil Isaí ja stati. Ja Davidi jel lec huax cab juntiro. Oj ni sc'ul spetzanil ja jas huax c'ana, xchi ja Diosi.

23 Ti cho ec' jitzan tiempoa. Ja' ni ba mismo yintil ja rey David jahui, ti manxi ja Jesús ja yen ja ma' tzaubal yuj ja Diosi. Yena ni bi oj ya el libre ja janec' israeleñootiqui. Ja jas huanon yaljeli huan nix naatic desde najatea.

24 Pero cuando mi to stul ja yatel ja Jesusi, ja Juani huan ni sloiltajel ec' cabtic ja janec' suinquilotic ja Israeli. Yala nia: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi. Iajic xa ja' xchi xta ni ec'a. Jach ni yalaa

25 Pero cuando jel xa mojan oj chamuqui, ti yalaa: —Ja queni mi xa hualahuex ta quena ni ja ma' huaxa majlayexi pero oj xa jacuc, jaxa ma' oj jacuqui, mi ni ba oj sop yi ja xanab oj maconucon, xchi ni ja Juani.

26 Quermano jumasa, yintilotic ni ja Abrahami. Huan ni la xiutic yuj ja Dios sac'ani. Quentic ni alji cabtic jastal oj bob elcotic libre soc ja jmultiqui.

27 Eso sí, meran, ja matic culan ja ba Jerusaleni soc ja matic ay yatel yujilei mi ni snaahue machunc'a ja Jesusa, mi ni sc'ulane entender ja suun ja aluman-Dios jumasa, iday, cada sc'ac'uil ja jijleli ja ba yiglesiaei huan ni sc'umane ja slibro ja Diosi. Yenle ni mero yaahue c'ot smeranil ja jas yala ja aluman-Dios jumasa ja najatei que oj bi miljuc ja Jesusi.

28 Es mi nique sbejuc oj chamuc porque yabye que mi ni ay smula pero anima, secahue ja ba sti sat ja Pilato ba oj yaahue miljuc.

29 Yajni ch'ac c'ulajuc
yi spetzanil ja jastal ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi, ti xa aaji couc ja ba
cruzi. Ti huaj mucjuca.
30 Eso sí chami, pero ja
Diosi yaa ni sac-huuca.
31 Iday, ja c'ac'u jumasa
jahui sea ni sbaj yi ja cris-
tiano ja ma' smojta ni ec'
sbaj soc ja cuando elye ba
Galilea desde yora c'otye
ja ba Jerusaleni. Ja huego
ja cristiano jumasa jahui,
huane ni yaljel ec' ja jas
yilahuei.
32 Soc jach ni ja quenticoni.
Jac calticon ahuabyex ja jas
jel tzamali pero ja' ni mismo
ja jas alji yab ja ma' ec' pax ta
cujtiqui.
33 Yintilotic ni ja quentiqui.
Ja Diosi yena ni yala que
ja Jesusi oj ni ya sac-huuca
y meran nia. Ja quentiqui,
huanotic ni yiljel ja jas huax
yala ja ba segundo Salmo:

Ja c'ac'u iti, caa ta chijcajuc
que huena ni cunina

xchi ja ba Salmo jahui.
34 Jaxa ba otro juun
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi:

Huanex ni yiljel ja jas jel tza-
mali, ja jastal ni alji
yab ja rey Davidi.

Jach ni xchi ja juun jahui.
Pero ja mero sbej ja jach
yalai, que ja Jesusi oj chamuc
pero ja Diosi oj ni ya
sac-huuca, jaxa scuerpo ja
Jesusi mi ni bi sbejuc oj
c'auca.
35 Porque cho yala ba otro
Salmo:

Ja hua huunini mi ni jun smul
ay, mi ni oj hua c'auc ja
scuerpoa,

xchi.
36 Ja rey Davidi cuando sac'an
ajyi, ajyi yatel soc ja smoj ju-
masa pero yuj ni jach huax
yala ja Diosi. Jaxa yajni
chami, ti ni mucji soc ja ma'
ec' pax ta cujtiqui. Ja scuerpo
c'a nia
37 Pero ja scuerpo ja ma' aaji
sac-huuc yuj ja Diosi mi ni
c'aa.
38 Jayujil yuj ja yeni huax cala
huabyex que oj sc'uluquex
perdonar soc ja hua mulexi.
Sbej xa ni oja naexa, quer-
mano jumasa.
39 Eso sí, ja ba smandar ja
Moisesi, mi la c'ulajitic per-
donar pero ja huego, spet-
zanil ja ma' huax yaa sbaj soc
ja Jesusi, huan nix c'ulaji per-
donara.
40 Pero aa cuidadoex. Mi
c'a, ay modo oj couc aba-
jex ja castigo ja jastal yala ja
aluman-Dios jumasa:

41 Q'uelahuilex ja huen-
lex ja ma' huanex
burlaaneli, ¡ma-
jlayic! Ja huenlexi ay
modo jastal oj ch'ay
anaajelex porque
quena ni ja hua
Diosonex. Cuando
tiempo sac'anex ja
huenlexi, jel nihuan ja
jas oj c'uluqui. ¡Pero
jastal ay ja iti! oj
chianic. Anima ay ma'
oj yala huabyex, mi ni
oj ac'uuquexa.

Jach ni huax yala ja juun jau
tz'ijbanubal ja najatei. Spet-
zani1 ja iti, jach ch'ac yal ja

Pablo ja ba yiglesia ja judio
jumasa.
42 Jaxa Pablo soc ja smoj ju-
masa ti xa elye ja ba igle-
sia, jaxa ma' mi judiouqui
pero yaa ta sbaje soc ja sreli-
gionei, ti sc'anahue yi pavor
ja Pablo: —¿Mi ma oj bob cho
ajee quiticon ja otro sc'ac'uil
jijleli? xchiye.
43 Yutzil huan tox och spil
sbaje - ch'ac ta ja scultoei -
ti jac jitzan ja judio jumasa
soc jitzan ja ma' tey soc ja
sreligion ja judio. Jel ja sgusto
oj sc'uuc ja jas huax yala ja
Pablo soc ja Bernabeji. Ti
alji yabye que tzatz lec oj
ajyuque soc ja Diosi porque
ja yeni, jel bi ja syajal sc'ujol
jmoctiqui.
44 Ti ec' huaque c'ac'ua, jaxa
sc'ac'uil ja jijleli, ti stzomo
sbajea, pero spetzanil ja suin-
quil ja chonab jahui. Jel ni
t'usan ja ma' mi jaca. Jac
smaclaye ja yabal ja Diosi.
45 Pero ja ma' mero judioi,
cuando yilahue jel stzomo
sbaje ja cristiano, ti jel q'ue ja
scorajaei, ti yalahuea: —¿Jas
huane ja cristiano jumasa ja
it lajan soc ja xanich aye jul
ja ili? Jaxa tantic mentiroso
huinique jumasa iti, lom ni ja
jas huane yaljel jula, xchiye
xta.
46 Entonces ja Pablo soc ja
Bernabeji ti cho och yale mas
con gana, pero mi ni t'un
huax xiuyea: —Ja huenlexi,
mero judioex. Sbej ni oja
huabyex bajtan ja huenlex ja
yabal ja Diosi porque judioex
nia, iday, mi xa c'anahuex. Ja
sac'anil it mi ni nunca huax
ch'aqui, mi ni modo huaxa
c'ana bajuquexa. Pues lec,
amulex ni huenlexa, jayuj ja
huego oj xa huajcoticon soc ja
ma' mi judiouqui.
47 Jach ni yala cabticon ja Ca-
jualtica: —Cax soc ja ma' mi
judiouqui. Oj ajyan jastal
jun luz ja ba snalan ja yen-
lei. Yuj ja hueni, oj yabye
jastal oj c'ulajuque librar soc
ja smulei pero ja ba spet-
zanil ja xchanil xchiquin ja
satq'uinali. Jach ni yala jastal
ita, xchi ja Pablo.
48 Yajni ch'ac yale ja jastal
iti, jaxa ma' mi judiouqui jel
gusto yabye juntiro. Ti och
yale que jel ni bi lec ja yabal
ja Cajualtiqui, jaxa ora jahui,
sc'uane ni spetzanil ja ma'
t'ujpinubal nii ba oj sbajuque
ja sac'anil jau mi ni nunca
huax ch'aqui.
49 Jachuc, ch'ac ni loiltajuc ec'
ja yabal ja Cajualtic ja ba spet-
zanil ja lugar jumasa jahui.
50 Pero ja judio jumasa ti hua-
jye soc chaboxe ixuque ja ma'
tola vida huax huajye iglesia -
jel toyobale yujilei - cho hua-
jye soc ja huinique jumasa ja
ma' ay yateli pero ba oj yile
condra ja Pablo soc ja Bern-
abeji. Ti yalahuea: —¡Mas
lec ta huax yaa can huego ja
jlugartiqui! xchiye.
51 Jaxa Pablo soc ja Bern-
abeji, yajni yabye ja jas
huax yalahuei, ti stzijune
can ja spolvoil ja yoquei,
ti yalahuea: —Pues lec, ta
mi c'a xa c'anahuexi, mi
quechanuc lugar ja iti. Ay
otro lugar, xchiye. Ti elyea.

Ti huajye ba jun chonab sbiil
Iconio.
52 Pero ja ma' ch'ac ta
sc'uuque ja Diosi, jel gusto
aye juntiro. Jel xa tzatz aye
soc ja Espíritu Santo.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti huajye ba Iconio

14

1 Jaxa Pablo soc ja Bernabeji, cuando c'otye ba Iconio, ti ochye ja ba yiglesia ja judio jumasa. Pero cuando och c'umanuquei, jel tzamal ja jas yalahuei, jaxa ora jahui jel ni ja judio jumasa ja ma' sc'uanea, soc cho sc'uane ni ja cristiano griego.

2 Pero ja judio ja ma' mi sc'uanei, ti huaj yal yab ja ma' mi judiouqui: —Ja jun c'ole cristiano jau ja ma' huax yermanoan sbajei, jel malo juntiro ja jas huas sc'uanei. Jach ni huajye chono abal ja jastal iti.

3 Pero anima, ja Pablo soc ja Bernabeji ti ni ajyi jitzan tiempo ja tihua jaxa cuando huane yaljel ja yabal ja Diosi, mi ni t'un huax xiuyea. Tzatz ni juntiro ja stie ja jas huax yalahuei porque con todo sc'ujole huas sc'uane ja Cajualtiqui. Ja' ni huane seejel ec' ja jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi. Jayujil ja Diosi aaji yipe ba oj sc'uluque milagro. Ja cristiano cuando yilahuei, jel ni och ja spensarea. Ti jac sc'ujolea que ja' ni yip ja Diosi.

4 Jaxa suinquil ja chonab jahui, c'olan c'olan xta aye soc ja loili. Ja jun c'olei ti huajye ba sparte ja judio jumasa, jaxa otro c'olei, tey soc ja jecabanum jumasa.

5 Spetzanil ja ma' mi creyenteuqui, sea judio, sea mi judiouque, ti huajye soc ja ma' ay yateli. Slajahue lec ba oj yixtaluque ja Pablo soc ja Bernabeji, que oj bi xch'oje ton.

6 Pero ja Pablo soc ja Bernabeji yabye yabalil que huan chapjel yabalile, jayuj ti xa elye ba lugar jahui. Ti huajye ba Listra soc ja ba Derbe, jaxa chab chonab jahui, tey ba lugar Licaonia. Ti ajyiye ec' ja ba lugar jumasa jahui.

7 Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Diosi.

Ch'oji ton ja Pablo ja ba Listra

8 Jaxa ba Listra ay jun huinic mix bob bejyuc. Ja huinic jahui ti ni huax ajyi culan ja tihui porque desde yalatzil mi ni nunca bob bejyuca.

9 Jaxa jas huan yaljel ja Pablo ti huan smaclajel ja yeni, iday, jun ta repente c'ot sat ja Pablo. Yila ja smodo que huan xa sc'uajel ja Diosi.

10 Entonces ti c'umani tzatz lec ja Pablo: —A q'ue tec'an toj lec ja hua huoqui, xyutaj. Jaxa huinic jahui bajti to q'ue tec'an, ti och bejyuca.

11 Jaxa cristiano yajni yilahue jas sc'ulan yi ja huinic jau ja Pablo, lom xta xch'eljiye yuj ja sgustoei, pero ja' ni ja sc'umale ja yenle ja janec' aye ja suinquil ja Licaonia. Ti yalahuea: —Ja

huinique jumasa iti, ¡lom ni
huas sea sbaje jastal huinica!
¡Diose ni ja yenlea! Cooye ta ni
jan jmoctica, xchiye xta soc ja
sc'umalei.
12 Yalahue que ja Bern-
abeji, ja' ni ja sdiose Júpiter,
jaxa Pablo, ja' ni bi ja sdiose
Mercurio sbiili. Yaahue och
Mercurioil ja Pablo porque
jel bi tzamal huax c'umani
ja sdiose Mercurioi. Yena
ni bi mero huax ya ec' ja
sc'umal ja tuc dios jumasa.
Jaxa Pablo, como yena ni
mero huax c'umani masa.
Pero ja mero smeranili, ja
Pablo soc ja Bernabeji mi ni
huax yabye ja sc'umale, jayuj
mi huas snaahue jasunc'a ja
spensarei.
13 Jaxa smayordomoil ja
sdiose jau Jupiteri, ay jun
stemplo ja ba mero sti ja
chonabi. Ja yeni soc ja
cristiano jumasa ti huaj
smaque jan chaboxe toroa
cho yiaje jan jitzan nichim
pero ja' bi ba oj yaahue yi ja
Pablo soc ja Bernabeji. Oj bi
smile ja toro jumasa jahui, ti
bi oj yaahue yi ja ba sti satei.
14 Pero ja Pablo soc ja
Bernabeji yajni jac sc'ujole ja
jas huane ja cristiano jumasa
jahui, jom juntiro ja s'olomei.
Ti huajye tec'an ja ba snalan
ja cristiano jumasa. Ti och
c'umanuquea, pero tzatz lec:
15 —Huinique jumasa,
¿jasyuj jach huanex sc'ulajeli?
¿Huan ma xa hualahuex
ta mi huinicucoticon ja
quenticoni como jastal ja
huenlexi? Ja quenticoni
jayuj jacticon ba oj calticon
ahuabyex oja huaex can ja
cosa huaxa c'uanex ba mi
sbejuqui. Huax c'anaticon
ba oja c'uuquex ja Dios ba
sac'an lequi, ja ma' sc'ulan ja
satq'uinali soc ja luumi soc ja
mari, soc spetzanil ja sbaali.
16 Ja tiempo ec' ta, yaa can
suelto ja cristiano ja Diosi,
chican jas huas sc'ana oj
sc'uluquei.
17 Pero ja mero smeranili,
ay ni jitzan ja jas huax quila-
tiqui. Como jel lec ja Diosi
jayuj huax ya co jan quitic ja
jai. Mi sc'ulan quitic palta ja
juaeltiqui. Jel ja jas huax yaa
quitic ba gusto oj ajyucotic.
Huan nix jac jc'ujoltic ja sle-
quil sc'ujol ja Diosi.
18 Jach ni yala ja Pablo
jastal iti pero ja cristiano, mi
ni modo xyabye comjela. Jel
ni ja sgusto oj smile ja toro ju-
masa ba oj yaahue yi ja sma-
jtan ja chahuane huinique
jahui, como huax yalahue
que ja' sdiosei.
19 Pero como ti ni c'otel
chaboxe judio suinquil ja
Antioquía soc ja ba Iconio,
jayuj ti yalahue que mi sbejuc
ja jas huane sc'ulajeli porque
tantic mal cristiano ja Pablo
soc ja Bernabeji, jayuj ti och
xch'oje ton ja Pablo. Yalahue
que cham ta yujile, ti xa
squichahue el ja ba sti ja
xchonabilei.
20 Pero ja creyente jumasa
ti ochye joyan sbaj ja Pablo.
Huaj to yile, snica sbaj, ti
q'ue tec'ana, ti cho huaj otro
vuelta ja ba yoj chonabi. Jaxa
sbaj xchabil c'ac'u ti xa el soc
ja Bernabeji. Ti huajye ba

Derbe.
21 Jaxa ba chonab jahui, ti
yalahue ja yabal ja Diosi y jel
ja ma' sc'uanei. Ti xa cho
cumxiye ja ba Listra soc ja ba
Iconio soc ja ba Antioquía.
22 Jaxa creyente ja ba
chonab jumasa jahui, ja
Pablo soc ja Bernabeji
ti yaahue yi razón ba oj
sc'uluque seguir sbaje soc ja
jas huas sc'uanei. Ti yalahue
ja jastal iti: —Ta juntiro
ch'ican ac'ujolex soc ja Diosi,
ta mandar xa c'a ayex yuj
merani, t'ilan ni jel oja huiex
ja huocola porque jach ni ay
soc ja ma' huas sc'uan ja Dios
sac'ani, xchi ja Pablo.
23 Ja ba cada chonab ti stza-
ahue ja ma' oj bob yuj ja
atel ba iglesia. Ti yaahue
sbiiluc ancianoila. Cuando
tzaubal yujile ja anciano ju-
masa, ti huas stzomo sba-
jea. Scomonej ni ja suaelea,
ti huax yalahuea: —Cajual, ti
huax caaticon ba hua c'ab ja
quermanoticon anciano ju-
masa iti, xchiye.

Ja Pablo soc ja Bernabé cumxiye ja ba Antioquía sbaj Siria

24 Ja Pablo soc ja Bernabeji
ti elye ja tihui. Ti ecye ba
Pisidia. Ti c'otye ba Panfilia.
25 Jaxa ba chonab Perge, ti
cho yalahue ja yabal ja Diosi.
Ti huajye ba Atalia.
26 Jaxa tihui ti q'ueye jun
barcoa. Ti ec' sc'utze ja jai.
C'otye ja ba Antioquía ja
chonab jau ja ba elyei. Ja
smoj creyenteil ja ba iglesia
ja tihui, yenle ni ja ma'
sc'uman ja Dios yuj ja Pablo
soc ja Bernabeji cuando mi
tox huaj sloiltaye ja yabal
ja Diosi. Ti alji yabye ja ora
jahui: —Naahuic que yuj ja
slequil sc'ujol ja Diosi jayuj oj
xa huaj aloiltayex ja yabali,
x'utjiye. Jaxa huego c'ot ni
smeranila. Ch'ac ni sc'uluque
spetzanil ja yatele ac'ubal
yile ja viaje jahui.
27 Cuando ch'ac c'otuque ja
ba Antioquía, ti xa stzomo
sbaje ja ba iglesia, jaxa Pablo
soc ja Bernabeji ti ch'ac xc-
hole spetzanil ja jas c'ulaji
yile yuj ja Diosi. Ti yalahuea:
—Ja Cajualtiqui, ja ma' mi ju-
diouqui, yaa ta libre ba oj
suchuc ja sc'ujole ja yenle
chomajquili. Huane xa ni
sc'uajela, xchiye.
28 Ti canye jitzan tiempo
soc ja creyente jumasa ja ti-
hui.

Ti stzomo sbaje ja ba Jerusaleni

15

1 Pero ja tiempo jahui ay
chaboxe huinique suinquil ja
Judea, ti c'otye ba Antioquía.
Ti och see yi ja creyente ju-
masa ta huan c'a sc'ana oj
eluque libre soc ja smulei, jel
ni bi t'ilan oj c'ulajuque cir-
cuncidar porque jach ni bi
yaa can ja smandar ja Moi-
sesi.
2 Pero ja Pablo soc ja
Bernabeji ti ochye c'umal
soc ja cristiano jahui. Ti alji
yabye yuj ja creyente jumasa
ja ba iglesia ba Antioquía
que mas lec a huajuque ja ba
Jerusaleni soc chaboxe smoj
creyenteil ja tihui. Mas bi

lec oj huaj stojbese ja loil iti
ba sat ja jecabanum jumasa
soc ja anciano jumasa ja ba
iglesia tihui.
3 Jayuj ti huajyea pero je-
cubale yuj ja creyente ju-
masa ja ba Antioquía. Ja
Pablo soc ja Bernabeji ti ni
ecye ba Fenicia soc ja ba
Samaria. Ti ec' yulataye ja
creyente jumasa pero ja' ni
huane sloiltajel ja jas sc'ulan
ja ma' mi judiouqui. Yajni bi
sc'uane ja Dios merani, ch'ay
bi sc'ujole ja viejo scostum-
breei. Yajni ch'ac yabye ja
creyente jumasa jel sgustoe
juntiro.
4 Ja Pablo soc ja Bern-
abeji, cuando c'otye ja ba
Jerusaleni, jel gusto iljiye
yuj ja creyente jumasa soc
jach ni ja jecabanum jumasa
soc ja anciano jumasa. Ti
och xchole spetzanil ja jastal
ch'ac huajuquei: —Jel tzamal
ja jas sc'ulan ja Diosi, xchiye.
5 Pero tey chaboxe fariseo
ja ma' sc'uane ta ni. Yajni
yabye ja jas yala ja Pablo soc
ja Bernabeji, ti xachaljiye xta
q'ueye tec'ana. Ti yalahuea:
—Pero quermano jumasa,
sbej ni oj c'ulajuc circuncidar
ja yenle ja ma' mi judiouqui,
anima huane xa sc'uajel.
¡T'ilan ni oj c'uaxuc ja sman-
dar ja Moisesi! xchiye.
6 Ti stzomo sbaje ja jeca-
banum jumasa soc ja anciano
jumasa ba oj sc'uluque pen-
sar jasunc'a oj sc'uluque ja ba
mas lequi.
7 Jel najatbi ja sloilei. Ti
xa q'ue ja Pedro, ti yalaa:
—Quermano jumasa, huaxa
naahuex jastal stzaahuon ja
Dios ja najatei. Quena ni sec-
ahuon soc ja tzeil cristiano
ba oj loilta yabye ja yabal ja
Diosi ba oj bob sc'uuc ja yenle
chomajquili.
8 Ja Diosi, como huax yila
spetzanil ja jc'ujoltiqui, seca
yile ja Espíritu Santo ja jastal
seca quitiqui. Malan soc ja
jahui, huax naatic que huax
c'ulajiye recibir ja yenlei, an-
ima mi judiouque.
9 Ja Diosi ja jas sc'ulan
quitic ja quentiqui, jach ni
cho c'ulaji yile ja yenle ja ma'
mi judiouqui. Jach ni ch'ayji
yile ja smulei, porque sc'uane
nia.
10 Pero ja huenlexi, lajan
soc mi gusto ayuquex soc
ja yatel ja Dios ja ba sc'ujol
ja yenlei. Huaxa c'anahuex
oja huaahuex scuche jun
montón mandar. Ja carga
jahui, mi ni bob scuche ja ma'
ec' pax ta cujtiqui soc mi ni ja
quentiqui. ¿Sbej ama oj caatic
scuche ja yenle ba?
11 Eso sí, oj to elcotic libre
juntiro soc ja jmultiqui pero
puro slequil sc'ujol ja Diosi y
jach ni ja yenle chomajquili,
xchi ja Pedro.
12 Ti ch'ajbajiye spet-
zanilea. Ti xa smaclaye
ja jas yala ja Pablo soc ja
Bernabeji. Ti och xchole
jastal bob sc'uluque milagro
ja yora ti huane atel soc ja ma'
mi judiouqui.
13 Cuando ch'ac c'umanuque
ja Pablo soc ja Bernabeji, ti
yala ja Jacobo: —Quermano
jumasa, q'uelahuilex.

14 Ja Simón Pedro ch'ac ta
yal cabtic jastal q'ue atjuc ja
Dios ja ba yojol ja cristiano
jumasa ja ma' mi judiouqui.
Jitzan ja yenle chomajquili,
tzaubale ni yuj ja Diosi. Yun-
tiquile ni ja Dios ja yenle
chomajquili.
15 Como jach ni stz'ijbaye
can ja aluman-Dios jumasa:
16 Ja tzaan ja iti, ti oj cho ja-
con otro vuelta porque
ja tiempo jahui, ch'in
juntiro oj iljuc ja yintil
ja rey Davidi jayuj oj
cho jac ca nihuanbuc
ja yenlei. Oj cho bob
stul sbaje.
17 Huan c'a la jacyoni, spet-
zanil ja cristiano oj
bob slee ja Cajualtiqui.
Hasta ja ma' mi ju-
diouqui, siquiera huas
snaahue ja jbiili.
18 Jach ni yala can ja Cajual-
tiqui desde najate lec
tac.
19 Jayuj huax cala ja queni,
mi ni sbejuc oj caatic yi mas
huocol ja quermanotic ja ma'
mi judiouqui. ¿Jas mas huax
c'anatic? Huane xa yaajel
can ja poco scostumbreei.
Huane xa sc'uajel ja Diosi.
20 Malan ni soca. La xa
jtz'ijbatic que aa xa xch'ay
sc'ujole juntiro ja dios
c'ulubali. Moc lom ya cuxbuc
ja yaltzile soc ja suael ja
dios jumasa jahui. Ja quer-
manotic jumasa, moc lom
slola sbaj soc otro ixuc, jaxa
quermanatic jumasa, moc
lom slola sbaj soc otro huinic.
Cuando huas smilahue ja
chante ba oj sc'uxei, a yaahue
el bajtan ja xchiq'ueli. Ta mi
c'a sc'ulane jachuqui, moc
lom sc'uxe soc moc lom oj
sloe xchiq'ueli.
21 Mi t'ilanuc oj caltic yab jun
montón smandar ja Moisesi
porque ja ba cada chonab
desde najate lec huan jeejel ja
mandar jumasa jahui. Cada
sc'ac'uil ja jijleli huax c'umaji
ja ba quiglesiatic ja janec' ju-
diootic ni, xchi ja Jacobo.
22 Entonces ja jecabanum ju-
masa soc ja anciano jumasa,
spetzanil ja creyente ja ba
iglesia jahui, ti sc'uman sbaje
oj stzae chaboxe ja janec' aye
ja yenlei ba oj seque soc ja
Pablo soc ja Bernabeji ja ba
Antioquía. Stzaahue ja Ju-
das ja ma' cho aaji sbiiluc
Barsabasili, soc cho stzaahue
ja Silasi. Ja yenlei jel yaj huax
abjiye ja ba yojol ja creyente
jumasa.
23 Ti huaj yae can ja carta ja
yenlei, jaxa carta jahui, jach
huax yala ja jastal iti: Lec ay
quermano jumasa, ja huen-
lex ja ma' mi judiouquexi,
ja ti culanex ja ba Antio-
quía soc ja ba Siria soc ja
ba Cilicia. Ja quenticoni ja
janec' jecabanumoticoni soc
ja anciano jumasa soc spet-
zanil ja quermanotiqui huax
jecaticon spatulabil ja hua
c'ujolexi.
24 Cabticon que ay chaboxe
huinique ja sbaj ili huajye
ba hua lugarexi. Quechan
bi huaj som ja hua olomexi
soc ja jas huax yala huabyexi.
Yala bi ahuabyex t'ilan bi oj
c'ulajananic circuncidar soc

oj bi ac'uuquex spetzanil ja
smandar ja Moisesi. Pero ja
quenticoni mi ni huax naati-
con jas huane ec'a.
25 Jayuj jc'uman ta jbajticon
lec ja iglesia ili ba oj jecticon
ahuilex chab huinique. La-
jan oj huajuque soc ja quer-
manotic Bernabé soc ja quer-
manotic Pablo ja ma' jel yaj
huax cabticoni.
26 Ja quermanotic jumasa
huax jecaticon ahuilexi
yaunej xa sbaje soc ja Ca-
jualtic Jesucristo, chican
jastal huax ec' yujile, anima
huax chamye.
27 Ja quermanotic Judasi soc
ja quermanotic Silasi huax
jecaticon ba oj huaj yala
huabyex claro lec ja jastal ja
jpensarticoni.
28 Jel piero xcabticon ja oj
caaticon ahuilex mas ja huo-
coli porque ja Espíritu Santo,
mi ni jachucuc huas sc'anaa.
Malan soc ja it ba mas jel
t'ilani:
29 Moc lomuc ac'uxex ja
sbactel ja chante ja huax
aaji yi ja dios c'ulubali. Moc
xa loex xchiq'uel ja chantei.
Moc ac'uxex ja sbactel ja
chante ta mi c'a el ja xchiq'uel
ja yora milji. Quermanoticon
jumasa, moc xa lom alola
bajex soc otro ixuc y jachuc
ja huenlex quermanaticon
jumasa, moc alola bajex
soc otro huinic. Ta mi
c'a huanuquex sc'ulajel ja
cosa jumasa iti, oj ni ec'uc
ahuujilex leca. Sc'an to Dios,
lec ni oj ajyanica. Jach ni
ch'ac yale ja ba scartaei.
30 Ti jecjiye soc ja Pablo soc ja
Bernabé ja chahuane huinic
jahui. Cuando c'otye ja ba
Antioquía, ti stzomo sbaje ja
creyente jumasa. Ti yaahue
endregal ja carta.
31 Cuando sq'uelahue ja carta
jahui ja creyente jumasa, jel
sgustoe juntiro. Ti xa cujlaji
juntiro ja sc'ujolei.
32 Jaxa Judasi soc ja Silasi,
como aluman-Diose nia,
jayuj jel ni yaahue ni-
huanc'ujola, jaxa jas yalahue
ja chahuane jahui, mas to con
gana yaa sbaje soc con todo
sc'ujoli.
33 Ti tejc'ajiye chaboxe
tiempo ja tihui. Cuando
oj xa cumxuque soc ja ma'
jecubale yuji, ti xa sc'uman
can sbajea: —Xa hual yab
coltanuc lec ja quermanotic
jumasa. Ila lec abajex,
x'utjiye.
34 Pero ja Silasi ti yala oj can
soc ja iglesia ja ba Antioquía.
35 Jachuc ja Pablo soc ja Bern-
abé, cho canye ja yenlei, pero
ja' ni huane seejel ja yabal ja
Cajualtiqui. Huane ni sloilta-
jel ec' ja yabal ja Diosi. Ay
ni jitzan ja smoje atel ja ba
iglesia jahui.

Ja Pablo cho huaj otro viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

36 Ja mas tzaani ec' t'usan
ja c'ac'u, ja Pablo ti yal yab
ja Bernabeji: —Bernabé, la
xa cho huajtic otro vuelta.
La huaj culatatic t'usan ja
quermanotic ja ba spetzanil
ja chonab jumasa, ja ba
calunejtic ni ja yabal ja
Cajualtiqui. La huaj quiltic
jas huanea. —Lec huajtic, ti

oj quiltic jastal aye merana, xchi ja Bernabeji.
37 Pero ja Bernabeji huas sc'ana oj cho huajuc ja Juan it huax cho aaji sbiiluc Marcosili.
38 Pero ja Pablo ti yalaa: —Miyuc porque ¿jasyuj lom yaahuotic can ja ba Panfilia ba? Mi ni scoltayotic soc ja atela, xchi ja Pablo.
39 Ti q'ueye c'umala, iday, mi quechanuc c'umal q'ueye. Spila ni sbaje soc ja jahua. Ja Bernabeji ti huaj soc ja Juan Marcosi. Q'ueye jun barco, ti huajye ba Chipre.
40 Jaxa Pablo, ja' ni scuagriyaan ja Silasi. Cuando oj xa huajuquei ti stzomo sbaje ja creyente jumasa, ti yalahue: —Jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesusi. Dios oj scoltayex. Ila lec abajex, xchiye. Ti cho elye ja Pablo soc ja Silasi.
41 Ti huajye ja ba Siria soc ja ba Cilicia. Ja ba cada iglesia huax yaahue nihuan sc'ujol ja quermanotic jumasa.

Ja Timoteo smojta ja Pablo soc ja Silasi

16

1 Ja Pablo soc ja Silasi ti c'otye ba Derbe soc ja ba Listra. Ti staahue jun creyente Timoteo sbiil. Ja snani jun creyente judia, jaxa stati, griego.
2 Ja Timoteo jel yaj abji yuj ja creyente jumasa ja ba Listra soc ja ba Iconio.
3 Jayuj ja Pablo huas sc'ana oj yii ja Timoteo ba oj smojta sbaje ec' soc. Pero como judio ja cristiano ja ba oj huajuquei, jayuj yala ja Pablo que mas lec oj c'ulajuc circuncidar ja Timoteo como spetzanile huas snaahue que griego ni ja stata, jaxa griego jumasa mi ni scostumbreuque huas sc'ulan circuncidar sbajea.
4 Jaxa ba lugar jumasa ecyei, ti huax yaahue yi razón ja creyente jumasa pero ja' ni ja jas yalahue ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ja yora ajyi stzomjele ja ba Jerusaleni.
5 Jayuj ja creyente jumasa ja ba cada iglesia mas jel con gana ochye soc ja Diosi. Cada c'ac'u ay matic huane sc'uajel ja Dios yajc'achili.

Ja Pablo snajsatin jun huinic ba Macedonia

6 Ja Pablo ti huas sc'ana oj huaj yale ja yabal ja Diosi ja ba Asia pero ja Espíritu Santo mi aaji yile lugar ba oj huajuque jayuj ti bejyiye ec' ja ba yojol ja Frigia soc ja ba Galacia.
7 Ti c'otye ja ba Misia ja ba mero frontera. Ti huax yalahue oj ec'uque ja ba Bitinia, pero ja Yespíritu ja Jesusi alji yabye que mi bi oj ec'uque ja tihui.
8 Jayuj soybaye ja ba Misia. Ti huajye ja ba Troasi, ja ba sti ja mari
9 Jaxa tihui ja Pablo jun acual ti snajsatin jun huinic, jaxa huinic jahui, macedeño ni bia. Yila juntiro ti tec'an ec'a. Ti yalaa: —Pablo, ti la jacyex ja ba Macedonia.

C'ulanic ja pavori, la coltay-
oticon, xchi ja huinic jahui.
10 Yajni ch'ac yil ja Pablo ja
jastal iti, ti jchapa jbajticon
huego ba oj huajcoticon ja ba
Macedonia. Jel seguro ayti-
con que huas spayahuoticon
ja Diosi ba oj huaj calticon ja
yabal ja Dios ja tihui.

*Ja Pablo soc ja Silasi ti hua-
jye ba Filipos*

11 Ja ba Troasi ti q'ueticon
jun barcoa. Toj xta huajticon
ja ba Samotracia ja yal lugar
jau joybanubal yuj ja jai. Jaxa
ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja
ba Neapolisi.
12 Elticon ja tihui, ti hua-
jticon ba Filiposi, ja' ni ja
chonab mas nihuan que ba
spetzanil ja chonab jau ba
Macedonia pero mandar ay
yuj ja cristiano romano. Ja
tihui ti ajyiticon chaboxe
c'ac'u.
13 Jaxa jun sc'ac'uil ja jijleli
ti elticon ja ba sti ja chonabi.
Huanticon sleejel jun lugar
ja ba sti ja jai ba oj bob
jc'umticon ja Diosi. Ti ochti-
con culana. Ti caaticon q'ue
ja jloilticon soc ja ixuque ja
ma' ti xa ay ja yora c'oticoni.
14 June ja yenlei, Lidia sbiil,
ti ni jaquel ja ba chonab
Tiatira. Ja yeni chonac'uutz,
jaxa c'uutz huax chono, puro
pino morado ja yelahuili.
Huan ni sc'uan ja Diosa jayuj
ti ni huan smaclajel ja jas
huan yaljel ja Pablo, jaxa
Cajualtiqui ya jac sc'ujol que
puro smeranil.
15 Jayuj ti yiaj ja' ja Lidia
soc jach ni spetzanil ja suin-
quil ja snaji. Ja yajni ch'ac
ta c'ulajuque bautizari, ti yal
cabticona: —Ta huan c'a xa
c'uanonex que meran ja huax
c'uan ja Cajualtiqui, ¿jaxa yuj
ja mix huaj jijlanic ja ba jnaji?
Pero fuerza ni yala que ti oj
cancoticona.
16 Jaxa otro c'ac'u ti hua-
jumoticon ja ba lugar jau ja
ba huax c'umanticon ja Diosi.
Tey jun soltera ja tihui, jaxa
yeni tey juntiro soc ja pu-
cuji, jayuj huax bob yujil ja
q'uintaneli. Jaxa taq'uini, jel
ni aay huas sc'ulan ganara,
pero lom ni juntiroa. Mi ni
huas sbajana. Ja' ni huax
ch'ac yii ja matic mero huas
sc'ulan mandari.
17 Jaxa soltera jahui ti jac
nochan soc ja Pablo soc ja
quenticoni. Ti huax yalaa:
—Ja huinique iti huan ni
sc'uane ja Dios jel nihuana.
Huan nix yalahue jastal
oj bob elcotic libre soc ja
jmultiqui, xchi xta, pero
ahuanel huan.
18 Jach ni sc'ulan jitzan
c'ac'ua. Pero ja Pablo yajni el
ja sgana, ti sutu sbaja. Ti yal
yab ja pucuj jau huan yixtajel
ja soltera jahui: —Elan ja
huen pucuj. ¡Aa can ja aq'uix
iti! ¡Huanon yaljel ja iti pero
ja' yuj ja sbiil ja Jesucristo!
xchi ja Pablo. Jaxa pucuj
jahui, huego huego yaa can
ja soltera jahui.
19 Pero ja yajual jumasa ja
aq'uix jahui, cuando yilahue
mi xa huax bob sc'uluque ga-
nar ja taq'uini, ti syamahue
ja Pablo soc ja Silasi. Ti yiaje
och ja ba sat ja ma' ay yatel ja

ba yojol ja plaza.
20 Ti sc'ulane endregal
ja ba sc'ab ja juez jumasa
ti yalahuea: —¡Ja tantic
huinique iti, tantic judioe
nia! ¡Huane somjel s'olom ja
suinquil ja jlugartiqui!
21 Huane seejel otro modo
ja ili pero ja quentiqui, mi
ni modo oj bob jtzajlatic ja
jas huas sc'uanei porque ro-
manootic nia, xchiye xta.
22 Yajni yab ja cristiano ja
jastal iti, ti q'ueye huooljuque
sbajea, jaxa juez jumasa
sopohue ja sc'u ja Pablo soc
ja smoji, ti yalahue que oj
smaq'uea. Con gana yaahue
yile soc vara.
23 Yajni ch'ac ta smaq'ue
lequi, ti xa yiaje och ba pre-
soa. Ti alji yab ja ma' huan
stalnajel preso que oj yaa lec
scuidado.
24 Yajni ch'ac yab ja jastal it
ja ma' huan stalnajel ja preso,
ti ya och och ja ba man ba
huax c'ot tic'an ja preso. Ti
ya och can ja yoque ba snalan
chab planchón ba mi oj bob
snic sbaje.
25 Jaxa yajni staa snalan
acuali, ja Pablo soc ja Silasi
huane sc'umajel ja Diosi.
Huane stz'ebotajel ja Diosi.
Jaxa otro presoanumi ti
huane smaclajela.
26 Iday, jun ta repente jac
jun templor, pero tzatz lec.
Nijqui juntiro ja luumi, jaxa
mero ora jahui, ch'ac jamxuc
spetzanil ja puerta ja ba
preso. Ch'ac tucuc spetzanil
ja cadena ja ba yuch'an ja
presoanum jumasa.
27 Jaxa yajni yaa sbaj ja
ma' huan stalnajel ja preso,
ti yila que jaman spetzanil ja
puerta, ti stasa ja yespada.
Huas sc'ana oj smil sbaj
porque huax yala que ja
presoanumi ch'ac ta spaque
ajnel.
28 Pero ja Pablo ti ahuania.
Ti yalaa: —Moc amil abaj
porque naca ti to ni ayticona.
29 Yajni ch'ac yab ja huinic
jahui, ja ma' huan stalnajel ja
preso ti sc'ana t'un c'ac' ba oj
yil ja sbeji. Ti och och ajnel
ja bayei. Huan xta q'uitc'onel
yuj ja xihueli. Ti huaj sip sbaj
ba yoc ja Pablo soc ja Silasi,
30 Ti yalaa: —Huinique ju-
masa, elanic jani. ¡Alahuic cab
jasunc'a oj c'uluc ba mas lec
ba oj bob elcon libre soc ja
jmuli porque jel ja jmul tac!
31 —Huan c'a xa c'uan ja
Cajualtic Jesucristo, oj ni
c'ulajanan perdonara soc
jach ni spetzanil ja suinquil
ja hua naji, xchi ja Pablo.
32 Ti och yale ja yabal ja
Cajualtiqui, jaxa huinic jahui
soc spetzanil ja suinquil ja
snaji huane smaclajel, como
ti ni ch'ac c'otuque ajnel ja
nijqui ja luumi.
33 Ay to ni lec ja acuala,
pero ja yen ja ma' huas stalna
ja preso ti och sac' yi ja syaj-
bel ja Pablo soc ja Silasi, jaxa
mas tzaani, ti c'ulaji bautizar
ja yeni soc spetzanil ja suin-
quil ja snaji.
34 Entonces ti xa yiaj och ja
ba snaja. Yaa yi ja suaelei,
jaxa huinic jahui jel gusto aye
soc spetzanil ja suinquil ja
snaji porque sc'uane ta ni ja

Diosi.
35 Yajni el ja c'ac'u ja juez
jumasa ti secahue policía ja
ba preso ba oj huaj yal yab ja
ma' huan stalnajel ja preso oj
xa bi el libre ja Pablo soc ja
Silasi.
36 Jayuj ja huinic jau ja ma'
huas stalna ja preso, ti huaj
yal yab ja Pablo: —Ay xa
quioj orden oj xa bi elanic
libre. Jach seca ta qui razón
ja juez jumasa, jayuj ja huego,
caxic xa ni bi gustoa.
37 Pero ja Pablo ti yal
yab ja policía jumasa:
—Q'uelahuilex, ja quenticoni
romanooticon nia, iday,
aaji ni lec ja jmajtanticon
ja ba yoj comona. Lom
q'uiq'uinal och smac'oticon.
Mi ni sobohue jasunc'a ja
jmulticoni. Jaxa yajni el
sganae ja maacuaneli, ti cho
jac slutoticon can ba preso.
¡Jaxa huego huas sc'ana oj
sijpucoticon nac'ulti abal!
¡Bob ta mi oj bob yujile yena!
¿Jaxa mix jac ja yenle ba? xchi
ja Pablo.
38 Jaxa policía jumasa ti
huaj yal yab ja juez jumasa
ja jas yala ja Pablo. Como
yalahue que romanoe nia,
jaxa yajni yab ja juez jumasa,
jel xiuye juntiro.
39 Jayuj ti xa huajye yenle
mismoa. Huaj sc'ane yi
perdón ja Pablo soc ja Silasi,
ti yaahue el libre ja ba preso.
Sc'anahue yi lec pavor ta ay
modo oj xa bob eluque ja ba
xchonabilei.
40 Pero ja Pablo soc ja Silasi
cuando elye ja ba preso, ti
huajye toj ja ba snaj ja Lidia.
Ja' ni ch'ac huaj sc'umuque
can spetzanil ja creyente ju-
masa ba mas bi con gana
oj yaa sbaje soc ja Cajual-
tiqui. Ti to huajye ja ba otro
chonab.

Q'ue jun c'umal ba Tesalónica

17

1 Ja Pablo soc ja Silasi, como
huane ni bejyel ec'a, ti ecye
ja ba chonab Anfípolis soc ja
ba Apolonia. Ti c'otye ja ba
chonab Tesalónica, jaxa tihui
ay jun yiglesia ja judio ju-
masa.
2 Jaxa Pablo como jach ni
smodoa, ti huaj ja ba iglesia
jahui. Como ti ajyi oxe sem-
ana ja tihui, cada huax el jul
ja sc'ac'uil ja jijleli, huan nix
huaj ja ba iglesia.
3 Ja' ni huan yaljel yab ja
cristiano que ja Cristo t'ilan
ni bi oj yii huocola. Eso sí,
oj ni bi chamuca pero ja mas
tzaani, oj aaji sac-huuc. Ja' ni
huan yaljel ja jas tz'ijbanubal
ja ba yabal ja Diosi: —Ja Jesús
it huax cala huabyexi, ja' ni
ja Cristo ja ma' tzaubal ni yuj
ja Diosi. Yena ni ja ma' huax
taaji ti' ja ba yabal ja Diosi,
xchi ja Pablo.
4 Yajni ch'ac yabye ja jastal
iti, tey chaboxe ja ma' judioe
nii, jaxa yenlei sc'uane nia.
Smoj xa ni sbaje creyenteil
soc ja Pablo soc ja Silasi. Soc
jach ni jitzan ja ma' huax
c'umaniye griego, como ja
yenlei huan ni sc'uane ja Dios
sac'ani soc cho sc'uan jitzan
ja rico ixuque ja matic naubal
lec sbajei.

5 Iday, yajni yila ja judio
jumasa ja ma' mi sc'uanei,
jel q'ue ja scorajei. Ti huaj
slee ja yamigo ja tantic
uc'atrago jumasa ba oj
yaahue q'ueuque jun bola
pleito ja ba yoj chonab jahui.
Ti huaj soybaye ja spat snaj
jun huinic creyente Jasón
sbiil. Huax yalahue ta ti
to ay ja Pablo soc ja Silasi
ba oj syame. Oj bi huaj
sc'uluque endregal ja ba
sc'ab ja cristiano jumasa.
6 Pero iday, mi xa ni
staahuea jayuj ti squichahue
och ja Jasoni soc chaboxe
otro creyente. Ti yiaje och
ja ba sat ja ma' ay yateli.
Ti yalahuea: —Ja tantic
huinique iti, quechan huane
somjel ec' ja lugar jumasa,
jaxa huego, ti xa aye ja ba
mero jlugartiqui.
7 Jaxa tan Jasoni ti ya ji-
jluc ja ba snaji. Ja yenlei
ja' ni huane sc'oquel ec' ja
jleytic yaa quitic ja gobierno
Cesari. ¿Jas sbej ja huax jac
yale que ay otro gobierno tan
Jesús bi sbiil pe xchiye tac,
pero ahuanel huane ja tantic
uc'atrago jahui.
8 Yajni ch'ac yabye ja jastal
it ja cristiano soc ja ma' ay
yateli, xuooljiye xta ch'ac
q'ueuque ja c'umali.
9 Pero ja Jasoni soc ja smoj
jumasa masan yaahue multa
entonces ti xa aaji huajuque
librea.

*Ja Pablo soc ja Silas ti hua-
jye ba Berea*

10 Ti xa yala ja creyente
jumasa mas bi lec a eluque
acual ja quermanotic Pablo
soc ja quermanotic Silasi. Aa
bi huajuque ja ba Berea, jayuj
ti xa huajyea. Jaxa yajni cho
c'otye ja tihui, ti cho huajye ja
ba yiglesia ja judio jumasa.
11 Jaxa judio jumasa ja ti-
hui, mas ni jel lec ja smo-
doe que yuj ja judio jumasa
ja ba Tesalónica. Jel sgusto
smaclaye ja yabal ja Diosi.
Cada c'ac'u huane estudio ja
yabal ja Diosi ba oj yil ta
meran ja jas huax alji yabyei.
12 Y meran nia. Jitzan ja
yenlei sc'uane nia, cho jach
ni ja ma' huax c'umaniye
griegoi, huinique soc ixuque,
pero rico cristianoe.
13 Pero ja judio jumasa ba
Tesalónica, ja ma' mi creyen-
teuqui, yajni yabye yabalil
que huan yaljel ja yabal ja
Dios ja Pablo ja ba Berea,
ti huajyea, pero quechan ba
oj yaahue q'ueuc jun nihuan
c'umal.
14 Pero ja creyente jumasa
yajni snaahue ja iti, ti sec-
ahue huego ja Pablo ba oj
eluc ja tihui. Oj bi huajuc
ja ba jun chonab ja ba sti ja
mari, pero ja Silasi soc ja Tim-
oteo ti canye ja yenle ja ba
Berea.
15 Jaxa ma' huaj soc ja
Pablo ti yaahue can ja ba
jun chonab Atenas sbiil, ti
xa cumxiye ja yenlea. Ti
huaj yale yab ja Silas soc ja
Timoteo ta ay c'a bi modo, a bi
huaj stae mas ligero ja Pablo.

Ja Pablo ti huaj ba Atenasi

16 Jaxa Pablo ti huan sma-
jlajel ja Silasi soc ja Timoteo

ja ba Atenas pero jel tuc huaj
ja spensar ja huax yila jastal
ay ja chonab jahui. Sacchol-
chol xta ec' ja sdiosei.
17 Jayuj ti huaj ja ba yiglesia
ja judio jumasa. Ti och loil
soc ja smoj judioili, jach ni ja
ma' mi judiouqui pero huan
ni sc'uane ja Dios sac'ani.
Cada c'ac'u ti ni huax huaj ja
ba plaza, jaxa cristiano huas
staa ja tihui, ti huax q'ue yal
yab ja yabal ja Diosi.
18 Huax och loil soc ja
huinique jau ja ma' huas
sc'ulan estudiar ja jas huas
sc'uane ja epicúreo jumasa
soc jach ni ja ma' huas sc'ulan
estudiar ja jas huas sc'uane
ja estóico jumasa, como tuc-
tuquil ni ja jas huas sc'uanea.
Ay ma' huax yala: —¿Ay ama
jas oj yal cabtic ja tan Pablo
it huan xta bulbunuc ec' ba?
xchiye. Jaxa tuqui: —¿Yuj
ama ay otro dios oj yaa quitic
ba? Lajan soc jach huax
yala cabtic tac, xchiye xta.
Jach huax yalahue porque ja
Pablo, ja' ni huan staajel ti' ja
Jesusi soc ja jastal sacui ta.
19 Ti yiaje och ja ba jun yal
huitz ja ba huax yaahue ja
juntai, Areópago sbiil yujile
ja huitz jahui. Ti yalahue
yab ja Pablo: —Ja quenticoni
huax c'ana jnaaticon jasunc'a
yajc'achil huana yaljel eq'ue
20 Porque jel tuc huax cabti-
con ja jas huana yaljeli. Huax
c'ana jnaaticon jas sbej spet-
zanil ja jahui, xchiye.
21 Como ja' ni huajel sc'ujol
ja suinquil ja Atenasi, chican
jas yajc'achil huax yabye, jel
sgusto oj snae. Ta ay c'a jas
huax yabye yajc'achil, ja' ni
mero sloilea. Soc jach ni huas
sc'ulane ja ma' polestero ay ja
ma' huax jacye culan ja tihui.
Smodoe ni ja suinquil ja tihui.
22 Ja Pablo ti q'ue tec'an
ja ba snalan ja yenlei, como
ti tzomane ja ba yal huitz
jau Areópago sbiili. Ti yalaa:
—Huinique jumasa, ja huen-
lexi ti culanex ja ba Atenasi,
huax quila que jel juntiro ja
hua diosexi.
23 Cuando huala huajyon
paxyali huax quila ja ba
jachan yaman ec' ja hua
diosexi, jaxa jun c'ac'u ti jtaa
jun nicho ja ba tz'ijbanubal
ahuujilex: Ja nicho iti, ja' ni
sbaj ja dios ja ba mix naatic
sbaji, xchi ja sletreroili. Ja
dios it huaxa hualahuex mi
xa naahuex sbaji, huax c'ana
oj cala huabyex machunc'a.
24 Ja' ni ja Dios jau ja ma'
sc'ulan ja mundo soc spet-
zanil ja cosa tey ba mundo. Ja
yeni, ti huas sc'ulan mandar
ja ba satq'uinali soc jach ni ja
ba luumi. Mi ni ti ayuca ja
ba templo ja ba sc'ulunej ja
cristiano.
25 Ja yeni mey snesesida ay
jas oj c'ulajuc yi yuj ja cris-
tiano. Yena ni huax yaa quitic
ja jsac'aniltiqui. Huax quia-
jtic ic' yuj ja yeni. Mi ni jas mi
huax yaa quitica.
26 Spetzanil ja cristiano
ba sutanal ja satq'uinali,
chican jas tiq'ue c'umal huax
c'umani, porque jun ita ni
yaahuotic ja Diosi, jayuj yaa
can ja lugar jumasa ba oj
ajyucotic ec' xaan tican. Yen
yala jas tiempoil oj ajyucotic

sac'an ja ba luumi, cho stzaa
quitic ja lugar ba oj ajyucotic
eq'ui
27 Pero siquiera oja leex
t'un bay ja Dios sac'an jahui.
Bob ta quechan huala max-
muniyex eq'ue. Ay modo
oj ni ataexa pero ja mero
smeranili, ja Dios sac'ani, mi
ni najatuc ay jmoctica.
28 Porque yuj ja yeni,
sac'anotic - huax bob jnic
jbajtic. Ti ni aytic ja ba luum
yuj ja yeni. ¿Mi ma jauc june
ja huenlex ja ma' stz'ijba can
que yuntiquilotic ja Dios ba?
29 Ta meran c'a huax naatic
que yuntiquilotic ja Diosi,
¿jastal modo oj c'ultic pensar
ta oro ma plata ma ton ja
yeni? Ja hua diosex jumasa
jahui cristiano ni ja ma'
sc'ulana. Huas sc'ulane, pero
chican jas planta huas sc'ana
sc'uluque.
30 Ja mero Diosi, ja jastic
q'uiq'uinal ch'ac sc'uluque ja
ma' ec' pax ta cujtiqui, la-
jan soc c'an ta yila mi yila ja
Diosi, mi ni yaa casoa. Pero ja
huego, huan yaljel yab spet-
zanil ja cristiano ja ba spet-
zanil ja lugari ba oj xa bi
suchuc ja sc'ujolei
31 Porque ja yeni spilunej
jun c'ac'u ba oj ch'ac yii
cuenta spetzanil ja cristiano,
pero mi ni jas ch'aybena. Ja
ma' oj stojbesotiqui, tzaubal
ni yuja. Ja yeni chami pero
iday, cho aaji sac-huuc, ¡tey ja
probar tac! xchi ja Pablo.
32 Cuando yabye que ay ma'
chami pero cho sacui, ay ma'
jel tzeeniye, pero ja tuqui
ti yalahuea: —Lec Pablo, ti
oj jmaclayaticon otro c'ac'ua,
xchiye.
33 Jayuj ja Pablo, ti xa huaja.
34 Pero ay chaboxe ja ma'
huaj soqui. Sc'uane nia. Jaxa
janec' aye ja yenlei, ay jun
huinic Dionisio sbiil, ja' ni
june ja ma' ay yatel ja ba sun-
taei. Cho tey jun ixuc sbiil
Dámaris. Cho sc'uan ni ja
yena. Soc ay otro cristiano ja
ma' sc'uan ja c'ac'u jahui.

Ja Pablo ti huaj ba Corinto

18

1 Tzaan ja iti, ja Pablo ti el
ja ba Atenasi. Ti huaj ja ba
chonab Corinto.
2 Jaxa tihui ti staa jun ju-
dio Aquilo sbiil. Ja huinic
jahui, ja' ni sbaj lugar Ponto,
pero ajc'ach to julel ja ba Cor-
into porque ja yeni soc ja
xcheum Priscila, nutzjiye ni
ja ba Italia. Ja gobierno Clau-
dio yaa jun orden spetzanil
bi ja judio jumasa oj bi ch'ac
eluque ja ba Romai. Jayuj ja
Pablo ti huaj yalata ja Aquilo
soc ja Priscila,
3 Como jun xta ja yatele
huane sc'ulajeli. Huas
stz'isahue c'uutz ba lona, jaxa
c'uutz jahui, ja' huas sc'ulane
soc yal naitz, pero carpa ni
sbiil ja yal naitz jahua. Jayuj
ti smojan sbaje atela.
4 Pero cada huax el jul ja
sc'ac'uil ja jijleli, ja Pablo ti
huax huaj ja ba yiglesia ja
judio jumasa. Ti huax huaj
yal ja yabal ja Diosi, jaxa cris-
tiano ti huax canye jac'ana
como huan ni snaahue que

meran nia. Jachuc ja judio
soc ja ma' mi judiouqui.
5 Entonces ti xa c'otye ja
Silasi soc ja Timoteo. Ti elye
jan ja ba Macedonia. Cuando
c'otye ja yenle ja ba Corinto,
ja Pablo ti xa yaa sbaj jun-
tiro ba con gana oj yal yab ja
yabal ja Dios ja smoj judioili.
Yala claro lec que ja Jesús it
jac ta, yena ni ja Cristo ja ma'
huane ni smajlajela.
6 Pero ja judio jumasa ti
och yile condra ja Pablo. Jel
piero ja jas huax yalahuei.
Jaxa Pablo ti yalaa: —Pues lec
ta mi huaxa c'anahuexi. Ja
yaani ti ni oj chamanic soc ja
hua mulexi pero ja queni mi
xa cocheluc. Oj xa ni huajcon
soc ja ma' mi judiouqui.
7 Yajni ch'ac yal ja jastal iti,
ti el ja ba yiglesiaei. Ti huaj
ja ba snaj ja huinic Justo sbiil.
Ja yeni huas sc'uan ja Diosi,
jaxa snaji tey ba lado bay ja
yiglesia ja judio jumasa.
8 Pero ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba iglesia jahui,
sc'uane ni ja Cajualtica. Ja
huinic jahui, Crispo sbiil.
Ch'ac ni sc'uuque spetzanil
ja suinquil ja snaji. Jel ni
ja suinquil ja Corinto ja ma'
sc'uanei, cuando yabye ja
yabal ja Diosi. Ti aaji yie jaa.
9 Jaxa Pablo, jun acual ti
snajsatin ja Cajualtiqui. Ti
alji yaba: —Pablo, mi lom
la xihui. C'ulan seguir oja
hual ec' ja cabali. Moc lom
el agana. C'ulan seguir ala
eq'ue
10 Porque ja queni ti ni
ayon ec' amoca. Mi ni ma' ay
jas oj bob sc'uluca hui porque
ja ba yoj chonab iti, jel ni ja
ma' oj to sc'uuconi, x'utji ja
Pablo yuj ja Cajualtiqui.
11 Jayuj ja Pablo ti can ja
tihui. Jun jabil soc snalan ti ni
ajyi ba Corinto. Ti huan seejel
ec' ja yabal ja Dios ja tihui.
12 Pero ja tiempo och
gobiernoil ja huinic Galioni
ja ba Acaya jaxa judio jumasa
ti cho och q'ueuque otro
vuelta ja c'umali. Syamahue
ja Pablo ti yiaje och ja ba sti
sat ja ma' ay yateli,
13 Ti yalahuea: —Ja tan
huinic iti huan xta smonjel
ec' ja cristiano. Huax yala
que oj sc'uuc ja cristiano ja
sDios huas sc'uan ja yeni pero
mi ni jleyuctic tac, xchiye xta.
14 Ja Pablo oj xa c'umanuc
altiro ajyi pero huaj to
cho yabi, c'umani jan ja
gobierno Galioni: —¡Ja
huenlex judio, quechan huax
jac ac'uluconex molestar!
¡Jasunc'a ja smuli! ¿Yuj ama
milhuanel? Ta nihuan
mulal c'a yioji, eso sí, oj ni
jmaclayexa, porque jach ni
ja jleytica.
15 Pero ja iti, quechan lom
huanex xta bulbunuc jul ja
ili. Ja' huanex staajel ti' ja
sbiil ja ma' ec' pax ta huu-
jilexi soc ja hua leyexi. Ja
cosa jastal iti, ¡tojbes abajex ja
huenlex mismo! Mix c'ana oj
tojbes ja queni.
16 ¡Fuera elanic ja ba sti jsati!
x'utjiye.
17 Entonces ja judio
jumasa ja jun nole jau
huax c'umaniye griego, ti
syamahue ja sepe ja yiglesi-

aei, Sóstenes sbiil. Ja ba sat
ja ma' ay yateli, ti smac'ahue
leca, jaxa Galioni, lajan soc
mi yila.

Ja Pablo cumxi ja ba Antioquía, ti xa huaj ba yoxil viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

18 Pero ja Pablo ti can
jitzan c'ac'u ja ba Corinto ti
xa sc'uman can ja creyente
jumasa. Ti q'ue jun barco
huajum ja ba lugar Siria.
Smoj sbaje soc ja Aquilo soc ja
xcheum Priscila. Jaxa barco,
cuando c'ot ja ba Cencrea, ti
co ja Pabloa. Huaj ya joxjuc
juntiro ja s'olomi como jach
ni trato ay soc ja Diosa.
19 Cuando c'otye ja ba
Efeso, ja Pablo ti xa yaa can
ja Aquilo soc ja Priscila, jaxa
yeni ti huaj ja ba yiglesia ja
judio jumasa. Ti och loil soc
ja smoj judioili, como ay jun
nole huas stzomo sbaje ja
tihui.
20 Huas sc'anahue nique
que oj canuc mas tiempo ja
Pablo, pero ja yeni mi sc'ana
jayuj ti yalaa:
21 —T'ilan ti oj ca ec'uc ja
q'uin ja ba Jerusaleni pero oj
to cho cumxucon otro vuelta
ta jach c'a huas sc'ana ja
Diosi, xchi. Ti xa c'umani
cani. Ti huaj q'ue jun barco.
Ti xa yaa can ja chonab Efesoa.
22 Ti huaj ba Cesarea, jaxa
el ja tihui, ti huaj ja ba
Jerusalén ja Pablo. Ti huaj
sc'umuc ja creyente jumasa
ja ba iglesia ja tihui. Jaxa
tzaan ja jahui, ti huaj ja ba
Antioquía.
23 Ti ajyi chaboxe c'ac'u ja
tihui, jaxa cuando cho eli, ja'
ti cho cumxi otro vuelta ja
ba Galacia soc ja ba Frigia.
Ti ec' ba cada yal hacienda.
Ja' ni huax ec' yal yab ja
creyente jumasa que tzatz ni
bi oj ajyuque soc ja Diosi.

Ja Apolosi sloilta ja yabal ja Dios ja ba Efeso

24 Ja mismo tiempo jahui ti
c'ot jun judio ja ba Efeso, jaxa
huinic jahui sbiil Apolos. Ja'
ni suinquil ja chonab Alejandría. Jel tzamal juntiro ja jas
huan xcholjeli como jel huas
snaa ja yabal ja Diosi.
25 Jel ja jas jeubal yi jastal
ja sbej ja Cajualtiqui jayuj jel
claro juntiro huas sea ja yabal ja Diosi. Jel con gana
ay, como smodo nia. Pero
quechan huas snaa jastal yaa
bautismo ja Juani.
26 Jaxa ba yiglesia ja judio
jumasa, cuando huan seejel
ja yabal ja Diosi, jel tzatz juntiro huax yala ja jas huas
snaa. Jaxa Aquilo soc ja
Priscila, cuando yabye ja jas
ch'ac yal ja Apolosi, ti spila
sbaje soc t'un stuch'ila. Ti och
yale yab ja ba jas mi to huas
snaa lequi, jastal ja mero sbej
ja Diosi.
27 Jaxa mas tzaani ja
Apolosi ti huas sc'ana huajuc
ja ba lugar Acaya, jayuj ja
creyente jumasa ja ba Efeso
ti scoltayea. Stz'ijbaye jun
carta ba oj sc'ul yi endregal
ja creyente jumasa ba oj
c'ulajuc recibir ja ba huan
huajeli. Jaxa cuando c'ot ja
ba Acaya ja Apolosi jel ni bob

scolta ja creyente jumasa ja
ma' sc'uunej xa yuj ja jel ni ja
syajal sc'ujol ja Diosi.
28 Ja smoj judioili huax
q'ueye c'umal soc ja Apolosi
pero mi bob yujile como jel
ni tzatz juntiro ja Apolosi.
Puro ba yabal ja Dios ja jas
huan yaljeli. Ja Apolosi ti
yalaa: —Ja huenlexi huanex
to smajlajel jun Cristo pero ja
Cristo Jesusi jac ta nia. C'ot
ta ni smeranil spetzanil ja jas
huax yala ja yabal ja Diosi.

Ja Pablo huaj ba Efeso

19

1 Ja Apolosi ti cho huaj ja ba
Corinto. Cuando ti ajyi ja ti-
hui, jaxa Pablo ti huan bejyel
ec' ja ba yal hacienda jumasa
ja ba huitz. Ti c'ot ja ba Efeso
jaxa tihui, ti staa jun yal nole
creyente.
2 Ja Pablo ti soboa: —Jaxa
huenlexi ¿aaji ma huilex ja
Espíritu Santo ja yora hua
c'uanexi? Ti yala ja yenlei:
—Pero mi ni huax cabticon
yabalil ta ay Espíritu Santo.
3 Entonces ja Pablo ti cho
yalaa: —¿Jas bautismoil ja
aaji ahuilex ba? —Pues ja' ni
ja jastal huax yaa ja Juan ajyi,
xchiye.
4 Ti yala ja Pablo: —Eso
sí, ja Juani sc'ulan bautizar
ja cristiano cuando suchi
ja sc'ujolei pero yala nia,
cuando xch'ac ja yatel ja yeni,
ay ma' oj jacuc, ja' ni ja Jesús
ja ma' Cristo ni, ja yen ja ma'
tzaubal yuj ja Diosi: Yena ni
ja ma' oja c'uuquexi, xchi nia.
5 Jaxa creyente jumasa
cuando yabye ja jas yala ja
Pablo, ti c'ulajiye bautizar yuj
ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
6 Ja Pablo ti ya cajan ja
sc'ab ja ba s'olom ja yenlei
jayuj ja Espíritu Santo ti co jan
sbajea. Huaj to snaa sbaje,
huane c'umal soc otro abal,
pero ja' ni iiji majan ja stie yuj
ja Diosi.
7 Jaxa janec' ay ja yenlei,
aye mojan lajchahuane.
8 Oxe ixau juntiro tola vida
huax huaj ja Pablo ja ba yigle-
sia ja judio jumasa ja tihui
jaxa cuando huax och yal ja
yabal ja Diosi, jel con gana
huax yala. Ja' ni mero toj
sloila jastal oj bob caa jbajtic
soc ja Diosi y ti huax ch'ac can
jac'an ja cristiano.
9 Pero ay ma' ch'uuybi jun-
tiro ja sc'ujolei. Mi ni modo
huas sc'ana sc'uuquea. Mi al-
ben ja jas huax yalahue sbaj
ja abal it jel tzamal yajc'achil
huan loiltajel yabyei. Pero ja
huinique jahui sat ni ja cris-
tiano huax ochye c'umala,
jayuj ja Pablo ti spila sbaja.
Yiaj ja creyente jumasa ti
huajye ba jun escuela sbaj
jun huinic Tiranno sbiil, jaxa
cada c'ac'u ti huas sea ja ya-
bal ja Diosi. Mi xa huas sea ja
ba yiglesia ja smoj judioili.
10 Jach ni sc'ulan chab
jabila, jayujil spetzanil ja
suinquil ja ba lugar Asia ch'ac
yabye yabalil ja Cajualtic
Jesusi. Yabye ja judio ju-
masa cho yabye ja ma' mi
judiouqui.
11 Jaxa Pablo jitzan milagro
bob sc'uluc, pero ja' ni tey soc
juntiro ja yip ja Diosi. Pero

tuc ja milagro sc'ulani.
12 Anima quechan huas
syama jun mojchilal ja Pablo,
ma jun c'uutz, y huax cho aaji
syame ja ma' malo ayi, malan
soc ja jahui, huax tojbiye.
Jach ni ja ma' ixtalanubal yuj
ja pucuji, huan nix c'ulajiye
can librara.
13-14 Pero ay jucuane
huinique judio. Ja yenlei chol
ni yioje ec' ja yal hacienda
jumasa. Jaxa huinique
jahui, smoj'alijel ni sbaje
sucuanilea, jaxa statei Esceva
sbiil. Ja Escevai, yena ni
sepeil ja pagre jumasa. Ta
ay c'a ma' ixtalanubal yuj ja
pucuji, ti huax huaj ya eluque
ja jucuane jahui. Jaxa yajni
yilahue ja jas huas sc'ulan
ja Pablo, ti huas sc'ana sneb
ja yenlei. Ti huax yalahue
yab ja pucuji: —¡Actayic can
ja huinic iti! Huax cala
huabyex soc ja sbiil ja Jesús
it huas staa ti' ja Pablo, huax
yutaje. Malan bi soc oj stae ti'
ja Jesusi, oj bi bob ya eluque
ja pucuji.
15 Jaxa yajni sc'ulane pro-
bar jun vuelta, ti alji yabye
yuj ja pucuj jahui: —Huan
nix naa sbaj ja Jesusi, huax
cho jnaa machunc'a ja Pabloi,
jaxa huenlexi, ¿mach ayex ba?
xchi ja tan pucuji.
16 Yajni ch'ac yal ja
jachuqui, jaxa huinic jau ja
ma' ixtalanubal yuj ja pucuji,
ti huaj locan sbaj ja juque
huinique jahui. Yixtalaan
lec, como jel juntiro ja yipi.
Jaxa yenlei loan ch'ian xta
sc'ue ch'ac eluque ajneli,
pero naca yajbele ni leca.
17 Jaxa suinquil ja Efeso -
ay judio soc ay ja ma' mi ju-
diouqui - yajni ch'ac yabye
yabalil ja iti, jel och juntiro
ja xihuelei. Jel toyubal yujile
juntiro ja sbiil ja Cajualtic Je-
susi.
18 Jaxa matic sc'uan
yajc'achil ja Cajualtic ja ora
jahui, ch'ac yale ja jas malo
huas sc'ulane ajyi soc ja
sbrujoilei.
19 Jel ja ma' ja' ni xchol ja
ajnaneli. Jaxa yenlei ch'ac yie
jan ja slibroe ja it huax ma-
coni yujile soc ja yajnanele
huas sc'ulanei, jaxa ba sti sat
ja cristiano jumasa, ti ch'ac
stziquea. Ti sc'ulane tantear
janec' stupuhue ja slibroei,
iday, el mojan ciento veinte
cinco mil peso.
20 Jayuj ja yabal ja Cajual-
tiqui, jach ni pucxi ec'a como
ilji jastal jel ja yip ja Diosi.
21 Jaxa ch'ac ec'uc ja cosa
jumasa iti, ja Pablo ti jac
sc'ujol oj huaj yulata ja
creyente jumasa ja ba Mace-
donia soc ja ba Acaya. Jaxa
mas tzaani, ti bi oj huajuc ja
ba Jerusaleni. Jaxa cuando
huax el ja ba Jerusaleni, t'ilan
bi ti oj huajuc ja ba Roma.
22 Jayuj ja ora jahui, ti seca
chabe ja ma' huan coltanel
soc ja yatel ja Diosi, ja' ni ja
Timoteo soc ja Erasto. Yenle
ni jecjiye ja ba Macedonia,
jaxa Pablo ti can jun tiempo
ja ba Asia.

Q'ue jun c'umal ja ba Efeso

23 Jaxa c'ac'u jumasa jahui,
ti ch'ac q'ueuque jun nihuan

c'umal yuj ja ma' huan ochel
soc ja yabal ja Diosi.
24 Ja ma' mero snica, ja' ni
jun huinic Demetrio. Ja yeni,
ja' mero xchol huas sc'ulan
yal ch'in naitz ja jastal ja
splanta ja templo ja bay ja
sdiose Diana. Huas sc'ulan
soc plata, como platero nia.
Jaxa ma' huax atji soqui, jel ja
sganarei.
25 Jaxa tan Demetrio jahui,
ti ch'ac stzom ja smoj ateli
soc jitzan ja matic mojan yioj
sbaje ja yatelei. Ti yalaa:
—Huinique, huax naatic ja
cateltic huax c'ulantiqui, ja'
ni yuj jel xa lec ayotica
26 Pero ja huenlexi, siem-
pre huaxa huilahuex ja tan
Pablo ti huan bejyel eq'ue.
Huaxa huabyex ja jas huax
yala que ja dios jumasa
c'ulubali, que mi bi diosuc.
Pero jel xa jitzan ja ma'
xch'icuneje xa sbaje soqui.
Yaujuc to lec quechanuc ja
jchonabiltic ja ba Efeso, pero
ja iti, spetzanil xa sutanal
ja ba lugar Asia huane xa
sc'uajel ja tantic cristiano.
27 Ja iti, jel piero juntiro.
Ay modo jastal oj ch'ayuc ja
jnegociotiqui. ¡Vaya ta lec
quechanuqui! Pero ja iti, ja
jxeptic nana Diana, huan tox
huaj naatic, ch'ay ta snaajel ja
stoyjel cujtiqui. Y seguro jach
ni, mi ni oj yae caso ja smi-
lagro ja jnihuan diostic Di-
anai. Naubal lec sbaj ja ba
spetzanil ja Asia. ¡Bob ta mi ni
june ja cristiano ja ba mundo
mi huas snaahue jastal jel ja
smilagro ja jdiostiqui!
28 Cuando yabye ja jas yala
ja Demetrio, jel q'ue ja sco-
rajaei. Ti och ahuanuquea:
—¡Viva nana Diana, yix-
ahualil ja suinquil ja Efeso!
29 Jaxa ba spetzanil ja
chonabi, ti xa jom juntiro ja
s'olomei. Ay chab huinique
ja smoj ja Pablo, Golo sbiil
ja juni, jaxa juni, Aristarco.
Jaxa yenlei ja' ni suinquil
ja Macedonia. Ti yamjiyea.
Squichahue och ja ba jun
naitz ba huax yaahue junta.
30 Jaxa Pablo huax cho
sc'ana ochuc ja yen choma-
jquili pero ja creyente ju-
masa scomohue. Mi ya
ochuque.
31 Jachuc chaboxe
huinique ja ma' ay yatel ja ba
Asia. Como yamigo sbaje soc
ja Pablo, jayuj secahue razón
que mi bi sbejuc oj xch'ic sbaj
soc ja jun montón cristiano
jahui.
32 Jaxa ba yoj naitz ti
tzomanei, lom xta xch'eljiye,
pero tuctuquil xta ja jas
huax yalahuei. Es huane
xta huooljuc pero lom
q'uiq'uinal. Ja mero
smeranili, jel t'usan ja ma'
huas snaahue jas sbej ja
stzomonej sbajei.
33 Pero tey jun huinic Ale-
jandro sbiil. Ti alji yab yuj
chaboxe huinic jas sbej ja ni-
huan c'umal jahui. Jaxa Ale-
jandro, ti seca fuerza ja judio
jumasa ba oj huaj c'umanuc
ja ba sti sat ja cristiano. Yajni
ti xa ay ba sti sat ja cristiano
ja Alejandro ti sea seña soc
ja sc'abi ba oj ch'ajbajuque.
Huas sc'ana oj scolta ja Golo

soc ja Aristarco.

34 Pero ja cristiano cuando yabye que judio ja Alejandro chomajquili, ti cho och ahuanuquea: —¡Viva nana Diana yixahualil ja suinquil ja Efeso! xchi ja svivailei, pero ahuanel huane.

35 Jaxa ma' secretario ay ja ba chonab jahui, cuando bob ya ch'ajbajuc t'usan ja cristiano, ti yalaa: —Huinique ba Efeso, spetzanil ja cristiano huas snaa que ja jchonabiltic it ba Efeso, tey ba jc'abtic ja stemplo ja jnantic Diana. Jel nihuan juntiro ja jnantic jahui. Sbactelani ni sbaja. Ti ni coel jan ja ba satq'uinali.

36 Mi ni ma' oj bob yal que miyuc. Malan soca. Jayuj ch'abananic. Toj la ajyiyex soc ja jas huaxa c'ulanexi.

37 Porque ja tantic huinique jau aquichahuex jani, mey smule. Mi huanuque staajel ti' malo ja jdiostiqui.

38 Jaxa Demetrio soc ja smoj ateli, ta huas sc'ana ochuque parte, ja' yatel ay juez, ay juzgado. Ay modo jastal oj ochuque parte ba sat ja ma' ay yateli. Ta ay c'a sbej ja jas huanei, oj ni bob yal ja jas huas sc'anahuei.

39 Ta mi c'a sbajuc ja juez oj stojbesi, ti oj jecjuc ja ba yoj juntatiqui, pero a sc'uluque ja ba toj lequi.

40 Porque ja jas ac'ulanex ja huaanto, ja ma' ay yateli, ay modo jastal oj ya q'ue jc'ajc'altic. Oj yal que huantic snicjel guerra, jaxa quentiqui, ta huan c'ax jobji quitic jas sbej ja c'umal iti, ti oj ch'ac cancotic jac'ana. Mi oj naatic jasunc'a oj caltiqui, xchi ja secretario.

41 Yajni ch'ac yal ja jastal jahui, ti xa ch'acye ja juntaa.

Ja Pablo huaj ba Macedonia soc ja ba Grecia

20

1 Cuando lamxi ja c'umal jahui, ja Pablo ti seca spayjel ja creyente jumasa. Yajni ch'ac yaa yi razona, ti syamtalaan can ja sc'abea. Ti xa huaj ja Pablo. Ti stulu ja bej ja ba Macedonia.

2 Ti huaj yulata spetzanil ja lugar jumasa ja ba eq'uel ni eq'ue pero ja' ni huan yaljel ba mas tzatz oj ajyuc ja creyente jumasa. Ja el ja tihui, ti huaj ba Grecia.

3 Jaxa ba Grecia ti can oxe ixahua. Cuando chapan xa oj xa huaj soc barco ja ba Siria, ti yab yabalil que chapubal xa lec yabalil yuj ja judio jumasa jayuj ti sc'ulan pensar mas lec ti oj cho cumxuc otro vuelta ja ba Macedonia, pero bejyel ni huaja.

4 Ti stzomo sbaje jun nole lec ba oj smojtaye och ja Pablo ja ba beji. Huaj ja Sópater sbaj Berea, cho huaj ja Aristarco soc huaj ja Segundo sbaj Tesalónica. Cho huaj ja Golo sbaj Derbe, soc ja Timoteo, soc jach ni ja Tíquico soc ja Trófimo. Ja Tíquico soc ja Trófimo ti ni jaquele ba Asiaa.

5 Ti jc'uman jbajticona ba oj xa bob ec'uque bajtan ja

chaboxe quermanotic jahui.
Ti xa oj huaj smajlayoticon
soc ja Pablo ja ba chonab
Troasi.
6 Jaxa quenticoni, canticon
ba ti oj caatic ec'uc ja q'uin
jau huax looxi ja pan mey sl-
evaduraili. Ti q'ueticon jun
barco ja ba Filiposi, jaxa ba
soil c'ac'u ti jtaaticon ja yenle
ja ba Troasi. Ti canticon jpet-
zanilticon juque c'ac'u ja ti-
hui.

Ja Pablo huaj yulata ja creyente ja ba Troas

7 Jaxa sbajtanil c'ac'u ja se-
mana, como domingo nia, ti
stzomo sbaj ja creyente ju-
masa ba oj yae ja cena ja
Cajualtiqui, jaxa Pablo ti sea
quiticon ja yabal ja Diosi.
Quechan xta ni último acual
tey jmocticona. Oj xa ni hua-
juc cuando huax el ja c'ac'u,
jayuj mi ni modo huax ch'ac
ja sloili. Staa snalan acuali,
ti ni huan yaljel cabticon ja
yabal ja Diosi.
8 Pero ti ni tzomanoticon ba
jun cuarto ba yoxil piso ja ba
huan ajlel jitzan yal candili.
9 Ay jun soltero querem Eu-
tico sbiil, jaxa yeni ti och
culan ja ba sti ja ventana.
Pero ja Pablo como jel najat
huaj ja sloili, jelxi ja suayel ja
soltero jahui, iday, jun ta re-
pente moq'ui pero toj eq'uel
huaj man luum. Ja ba moc'
coni, ja' ni ja sventanail ja ba
yoxil pisoa, jayuj chamel xa
ni tuljia.
10 Jayuj ti co ja Pablo. Ti
huaj chuban ba oj sq'uel
leca. Ti stelaa, ti yal yab
ja creyente jumasa: —Mi la
xiuyex. Sac'an to, xchi.
11 Ti xa q'ueye q'ue otro
vuelta ja ba nalan chaani.
Jaxa Pablo ti spila ja pani, ti
jlooticona. Ti cho och stul
ja sloila. Man to sacbi ja
q'uinali, ti xa ch'ac jpil jbajti-
cona. Ti xa huaj ja querman-
otic Pablo.
12 Jaxa soltero jahui, lec
xa ni ay cana, jayuj jel ni
jgustoticon cuando jpila jba-
jticoni.

Ja Pablo el ja ba Troas, ti huaj ba Mileto

13 Ja quenticoni elticon baj-
tan. Huajticon soc barco ja ba
chonab Asoni porque jach ca-
laticon soc ja Pablo, que ti oj
taa jbajticon ja tihui porque
ja Pablo huas sc'ana oj huaj
soc yoc.
14 Cuando ti jtaa jbajticon
ja ba chonab Asoni, ti xa
q'ue jmocticon ja ba barco
ja Pablo. Ti huajticon ja ba
chonab Mitilene.
15 Cuando elticon ja ba
chonab jahui, jaxa ba xchabil
c'ac'u, ti ecticon ja ba sti ja lu-
gar Quío, jaxa ba yoxil c'ac'u
ti c'oticon ja ba lugar Samosi.
Ti jijliticon ja ba chonab
Trogilio, jaxa cuando cho
el ja c'ac'u ti cho q'ueticon
ja barco. Ti huajticon ja ba
chonab Mileto.
16 Mi cooticon ja ba chonab
Efeso como ja Pablo mi xa
sc'ana oj ya ec' tiempo ja ba
lugar Asia. Huas sc'ana oj c'ot
mas ligero ja ba Jerusaleni
porque jel xa mojan ja q'uin
Pentecostesi. Ta ay c'a bi

modo, ti bi oj ya ec'uc ja q'uin
ja tihui.

Q'ue ja sloil ja Pablo soc ja anciano ba Efeso

17 Cuando ti to ayticon ba
Mileto ja Pablo ti seca spayjel
ja anciano jumasa ja ba igle-
sia tey ba Efeso.
18 Cuando c'otye ja yen-
lei, ja Pablo ti yalaa: —Ja
huenlexi huan ni xa naahuex
ja jmodo desde ja sbajtanil
c'ac'u julyon ja ba Asia.
19 Ti ajyiyon amoquex pero
ja' ni yuj ja yatel ja Cajual-
tiqui. Pero ja ora jahui, lajan
soc paxyon yal untiquil. Jel
quila ja huocoli. Jpec'a ni lec
ja yaalel jsata yuj ja jas huas
sc'ana sc'uluque qui ja jmo-
jtic judioili. Chapan xa ni lec
cabalil yujile ajyia.
20 Pero anima, mi ni caa
can yaljel ja yabal ja Diosi,
siquiera oja huilex ja hua
bien ja huenlexi. Cuando
huaxa tzoma bajexi, huax
huaj cala huabyex ja yabal ja
Diosi y jach ni, huax cho la
huajyon ja ba hua najexi.
21 Ja petzanilex, sea judio,
sea ja ma' mi judiouqui, como
cala jastal oj suchuc ja hua
c'ujolex soc ja Diosi. Ora xa
oja c'uuquex ja Cajualtic Jesu-
cristo, la chiyon nia.
22 Jayuj ja huego oj xa huaj-
con ja ba Jerusaleni. Jel triste
ayon huax cabi. Mi to nix naa
jastal oj ec' cujil ja tihui. Pero
lajan soc jel t'ilan huax cab oj
huajcon.
23 Quechan único huax naa,
ay bi ba oj aaji ochcon preso.
Oj ni quii lec ja huocola
porque jach ni huax yala cab
ja Espíritu Santo.
24 Pero spetzanil ja jahui,
mi ni huax cham jc'ujola. ¡Ti
la chamyona! Ja jcuerpo mi
ni valeuca siquiera ja cateli,
oj ch'ac gusto lec. Siquiera
oj yab spetzanil ja cristiano
jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi,
como ja' ni catel yaa qui ja
Cajualtic Jesusa.
25 Jachuc ja huenlexi, ch'ac
ni cala huabyex lec jastal
huas sc'ulan mandar ja Dios
ja ba jc'ujoltiqui pero huax
naa lec mi ni june ja janec'
ayex ja huenlexi oja huilonex
otro vuelta.
26 Jayuj huax c'ana cala
huabyex ja huego, mi xa
quenuc ay jmul huax cabi
27 Porque ch'ac jtaa ti'
spetzanil jastal ja spensar ja
Diosi. Mi ni jas jnac'a huilexa.
28 Jayuj huax cala huabyex,
ila bajex lec soc talnayic ja
quermanotic jumasa choma-
jquili porque ja Espíritu Santo
ti xa yaunej ba hua c'abex
ja creyente jumasa. Ja yen-
lei sbaj xa ni ja Cajualtiqui
porque ja' ni stupunej soc ja
xchiq'ueli.
29 Cuando huala huajyoni
huax naa que ay ma' oj bob
jac som ja hua olomexi pero
quechan ba oj sc'an oj xch'ay
snaajel ja creyente jumasa.
Jach ni oj huaj jastal jun
c'ac'al oq'uil ja it huax jac
smil ja cheji pero mi pilan
cristianouc. Huenlex ni
junea.
30 Jaxa huenlexi ay ma'
oj yal que ja' huan yaljel ja
mero smeranili pero iday,

snalan mentira ni ja jas oj sea
siquiera ba oj slee ja smoj soc
ja mentira huan yaljeli.
31 Aa jitzan acuidadoex.
Moc lom ch'ayuc ac'ujolex
ja oxe jabil ti ajyiyon amo-
quexi. C'ac'u acual huax caa
huilex consejo soc huax cala
huabyex ja yabal ja Diosi
hasta que huala ocyon.
32 Jayuj ja huego, quer-
mano jumasa, huax caahuex
can ja ba sc'ab ja Diosi.
Moc ch'ay ac'ujolex ja syajal
sc'ujol ja Dios amoquexi
porque ja yabali, ay ni yipa
ba mas to tzatz oj ajyanic.
Huan c'a xa c'uanex meran ja
abal iti, oja huilex que ja' ni
oja mojuquex ja ma' yauneje
xa sbaje juntiro soc ja Diosi.
33-34 Huan ni xa naahuex
que mi jach ta huax taa ja
jtaq'uini. Mey xc'ana ec' ja
jc'ui. Huala atjiticon, ti huax
taa ja jnesesidaticoni.
35 Jach ni huax cala
huabyexa. T'ilan oj atjucotic
ba oj coltatic ja ma' ay
snesesida. La jnaatic ja jas
yala ja Cajualtic Jesusi: Mas
ni jel lec huax yila ja ma'
huax yaa que yuj ja ma' huas
sc'ulan recibiri, xchi.
36 Yajni ch'ac yal jachuc
ja Pablo, ti co mec'ana. Ti
sc'umane ja Dios spetzanilea.
37 Ch'ac oc'uque spetzanile.
Ch'ac syamtalauc ja sc'abei
38 Porque alubal ni yabye
que mi xa oj to yile sat otro
vuelta ja Pablo jayuj jel ni
triste canye juntiroa. Ti huaj
ya eluque can ja bay ja bar-
coa.

Ja Pablo ti huaj ja ba Jerusaleni

21

1 Cuando caaticon can ja
quermanotic jumasa jahui ti
xa q'ueticon ja barcoa. Ti
ni huajticon toj ja ba lugar
Cos, jaxa ba xchabil c'ac'u,
ti c'oticon ja ba lugar Ro-
das. Jaxa cho elticon ja ti-
hui, ti huajticon ja ba chonab
Pátara,
2 Jaxa ba Pátara ti jtaaticon
jun barco ti huajum ja ba
Fenicia. Q'ueticon ja barco
jahui ti elticon ja tihui.
3 Cuando huan lec bejyel
ja barco, huaj to quilticon, ti
can ja yal lugar ba Chipre ja
ba lado surdero jc'abticoni
pero ecticon toj. Ti toj
c'oticon ja ba lugar Siria, jaxa
ba chonab Tiro, ti cooticon ja
tihui, como yaa can carga ja
barco.
4 Jaxa tihui, ti huaj leeticon
ja creyente jumasa. Cuando
jtaaticoni, ti canticon juque
c'ac'u soc ja yenlei. Ja
creyente jumasa ja jahui ti
yalahue yab ja Pablo moc bi
lom huajuc ja ba Jerusaleni,
como alubal bi yabye yuj ja
Espíritu Santo.
5 Cuando ec' ja juque
c'ac'u jahui, ti xa elticona.
Spetzanil ja creyente jumasa
soc ja xcheumei, yuntiquilei,
huaj ya elcoticon can man
ba sti ja lugari, jaxa ba sti
ja mari ti cooticon mec'ana.
Jc'umanticon ja Diosi.
6 Ti jc'uman can jbajticona.
Ti q'ueticon ja barco jaxa
yenlei, ti xa cumxiye ja ba
snajea.

7 Jaxa quenticoni ti xa elticon ja ba chonab Tiro. Ti huajticon soc barco ja ba chonab Tolemaida, jaxa ba Tolemaida, mi xa ni q'ueticon barco ja elticon ja tihua. Ti canticon jun c'ac'u soc ja quermanotic ja tihui.

8 Jaxa ba xchabil c'ac'u ja Pablo soc ja ma' tey jmocticoni ti elticon ja tihui. Ti huajticon ja ba Cesarea ja ba snaj ja Felipe jau ja ma' huas sloilta ec' ja yabal ja Diosi, ja' ni june ja jucuane jau ja ma' tzaaji ni ba oj atjuc jastal diácono ja ba yoj iglesia. Ti canticon ja ba snaji.

9 Ja Felipe, ay chane yuntiquil, puro solterae, jaxa yenlei, aluman-Diose nia.

10 Ti ajyiticon chaboxe c'ac'u ja ba snaj ja Felipe, iday, ti xa c'ot jun aluman-Dios sbiil Agabo. Ti el jan ja ba Judea ba

11 Oj jac yiloticon. Jaxa cuando ti huan loil jmocticoni, ti sc'ana yi ja sincho ja Pablo, jaxa soc ja sincho jahui, ti smocho soc xchanil ja yoc sc'abi, ti yalaa: —Ja Espíritu Santo yala cabi que jach oj mochjuc ja suinquil ja sincho iti ja ba Jerusaleni yuj ja jmojtic judioil jumasa. Oj bi c'ulajuc endregal ja ba sc'ab ja tzeil cristiano ja ma' mi judiouqui, xchi ja aluman-Dios Agaboi.

12 Jaxa ch'ac cabticon ja quenticon ja jastal iti soc ja creyente ba Cesarea, ti calaticon yab leca que moc lom huajuc ja ba Jerusalén ja quermanotic Pablo.

13 Pero ja Pablo ti yalaa: —Mi lom la ocyex. Quechan huax hua tristeaxuconex. Ja queni puesto ayon mi quechan oj mochjucon. Ta huan c'a la chamyon, ti la chamyon ja ba Jerusaleni, como ja' ni oj chamcon yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi, xchi ja Pablo.

14 Pero como mix c'ocxi cujticon, ti caaticon huajuca: —Pues chican ja jastal huas sc'ana ja Cajualtiqui, la chiticon.

15 Jayuj ti jchapa jbajticon ba oj huajticon ja ba Jerusalén soc ja Pablo.

16 Ti cho huaj jmocticon chaboxe creyente ja ba Cesarea. Jaxa janec' ay ja yenlei, ay jun huinic sbaj Chipre sbiil Mnasón. Ja yeni viejo creyente nia, jayuj yala cabticon que ti bi oj jijlucoticon ja ba snaj ja ba Jerusaleni.

Ja Pablo huaj sc'umuc ja Jacobo

17 Jaxa cuando c'oticon ja ba Jerusaleni, jel gusto sc'ulanoticon recibir ja quermanotic jumasa ja tihui.

18 Jaxa cuando el ja c'ac'u, ti huajticon soc ja Pablo. Huaj quilticon ja quermanotic Jacobo soc ja anciano jumasa ti ni aye ja tihui.

19 Ti caaticon yi Diosa, jaxa Pablo ti och xchol spetzanil ja jastic ch'ac sc'uluc ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui, pero ja' ni bi yuj jel nihuan ja yip ja Diosi.

20 Cuando yabye ja yenlei, ti sc'anahue yi lec stz'acatal ja

Diosa. Ti yalahuea: —Meran,
hermano Pablo, pero huaxa
naa que ja jmojtic judioili ay
miles ja ma' sc'uane ta nii
pero ja yenlei, jel ni bi t'ilan
huax yabye que oj c'uuctic ja
smandar ja Moisesi.
21 Pero ja hueni alji bi
yabye que ja hueni ja' bi
huana seejel yi ja judio ti
culane ba tuctuquil lugari
que mi bi oj sc'uluque seguir
ja smandar ja Moisesi. Huan
bi xa huala que mi xa sbejuc
oj sc'uluque circuncidar ja
yuntiquilei, jaxa jcostumbre-
tiqui, huan bi xa huala oj
xch'ay sc'ujole la chi bi.
22 Jayuj ja huego, ¿jasunc'a
mas lec oj c'ultic ba? Porque
ja quermanotic judio jumasa
oj ni stzom sbaje cuando
xyabye yabalil que julelai.
23 ¿Mi ma mas lec oj c'ultic
jachuc? Ja ili ay chanhuane
ja quermanotiqui. Ja yenlei
trato ni aye soc ja Diosi pero
ay to jas mey sc'ulane.
24 Mas ma lec cax soc
ja yenlei. Chican jas huas
sc'ulan ja yenlei, cho c'ulan ja
hueni. Cho c'ulan spetzanil
ja jastal ja jcostumbretiqui.
Mas lec tupu ja huen ja janec'
oj eluc ja sgastoei, jaxa yenlei
oj eluc jox ja s'olomei. Ta
jach c'a huaxa c'ulan, ja
quermanotic judio jumasa
ti oj snaa que mi meranuc
ja jas huax alji abaji. Oj yile
que mi huaxa huila menos ja
smandar ja Moisesi.
25 Pero ja quermanotic ja
ma' mi judiouqui, jecatic ni ja
scartaea. Calatic ni yab que
moc lom oj sc'uluque pensar
ja cosa jumasa it ja yenlei,
quechan moc lom oj sc'ux ja
baq'uet ja it huax yaahue yi
ja ba sti sat ja tantic dios
c'ulubali, mi ni ja sbactel ja
chante ba mi huax aaji eluc
ja xchiq'uel ja cuando huax
milji, soc moc lom oj sloe
chic', soc moc lom slola sbaje
soc otro ixuc ja huiniquei,
jaxa ixuquei, moc lom slola
sbaje soc otro huinic. Jach
ni ch'ac calticon yabye ja ba
carta jahui, xchiye.

Yamji ja Pablo ja ba templo

26 Entonces ja Pablo ti huaj
soc ja chanhuane huinique
jahui, jaxa ba xchabil c'ac'u,
ti huaj sc'uluque ja jastal ja
scostumbre ja sreligionei.
Entonces ja Pablo ti huaj ja
ba templo. Huaj yal jaye to
c'ac'u huas sc'ana oj ch'ac
sc'uluque ja smoj jumasa
jaxa cuando huax ch'acyei,
ti xa bi oj huaj yae can ja
smajtan ja Diosi. Jach huaj
yal can ja ba templo.
27 Pero cuando oj xa
ch'acuque ja jas huane
sc'ulajeli, ja' xa ni ti huax
ch'ac ja juque c'ac'ua, ti julye
chaboxe judio suinquil ja
Asia. Cuando yilahue tey ja
Pablo ja ba templo, snicjele
ta ch'ac huajuque. Ti xa q'ue
syame ja Pablo.
28 Ti och ahuanuquea:
—Huinique sbaj Israel,
coltayoticon ba. Ja' ni ja
tan huinic it ch'ac ta sbejta
ec' ba spetzanil ja lugari.
Quechan xchol ja huan
yaljel ec' yab ja cristiano
que jel bi piero ja smodo ja

suinquil ja jlugartiqui, soc
mi xa sbejuc oj c'uuctic ja
smandar ja Moisesi, jaxa
santo jtemplotic iti, mi ni bi
sbejuc huax yajtatica. Jaxa
huego ¿mi ma xihuelauc sbaj
ja jas huan sc'ulajel ja ba
yojol ja santo jtemplotic ba?
¡Ti xa ch'ican soc ja tantic
griego jumasa iti! iday, snaj
ja Dios ja baye tac, xchiye xta,
pero ahuanel.

29 Jach ni yalahue ja jastal
iti porque yilahue ni ja Pablo
smoj ec' ja Trófimo ja ba yoj
chonabi, como mi judiouc ja
yeni. Huax yalahue que ja
Pablo, yen yiaj bi jan ja ba
templo ja Trófimo pero iday,
mi meranuc. Ja Trófimo mi ni
jac ja ba templo.

30 Jayuj ja cristiano jel
nihuan yaahue q'ueuc
ja c'umali. Sutanal ja
Jerusaleni, sac ajnel xta
ch'ac jacuc ja cristiano. Ti
syamahue ja Pablo. Socohue
el ja ba templo, ti slutuhue
huego ja puerta jumasa.

31 Huas sc'ana oj smile
huego ja Pablo pero ja mero
ora jahui, yab yabalil ja
comandante que spetzanil
ja jerusaleño jumasa huane
bi pleito. Jaxa comandante
jahui, como tey ba sc'ab
jitzan lec ja soldado,

32 Jayuj ti stzomo jun nolea
soc ti ni ay ja sepeilei. Ti ch'ac
huajuque ajnel ja bay ja cris-
tiano. Huan xta huooljuque
sbaj ja Pablo. Jaxa cristiano
yajni yilahue que ti xa ay ja
comandante soc ja soldado
jumasa, ti xa scomo sbaje
t'usan ja huane smaacjel ja
Pablo.

33 Jaxa comandante ti och
ocha. Ti syama ja Pablo.
Ti seca ba oj mochjuc can
soc chab cadenaa. Ti yalaa:
—¿Machunc'a ja huinic it ba?
¿Jasunc'a ja sc'uluneji? xchi ja
comandante.

34 Jaxa cristiano lom xta
xch'elji ch'ac q'ueuque.
Tuctuquil xta ja jas huax
yalahuei, jaxa comandante
mi snaa ba oj smacla porque
lom xta xuooljiye, jayuj ti
seca ja ba naitz ja ba huax
ajyi ja soldado jumasa.

35 Cuando ti xa aye ba
sgradail ja naitz jahui, ja
soldado jumasa ti xa slicahue
ja Pablo porque ja cristiano,
q'ue ta juntiro ja sc'ajc'alei.

36 Spetzanil ja ma' ti
nochanei, xch'eljiye xta:
—¡La xa jmiltic, la xa jmiltic!
xchiye xta.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj

37 Cuando ti xa ay ba
sgradail ja naitz jahui, ja
Pablo ti sobo yi ja coman-
dante ja ma' huas sc'ulan
mandar ja soldado jumasa:
—¿Ay ama modo oj bob
c'umanucon ja queni? xchi ja
Pablo. Ti yala ja comandante:
—¿Huan ma la c'umani griego
ja huen ba? —Huan, xchi ja
Pablo.

38 —¿Mi ma huenuc ja tan
egipcianoa ba? Ja tan huinic
jahui ay xa t'un tiempo slea
jitzan ja smoji pero quechan
ba huan snicjel ec' ja cris-
tiano. Aye como chane mil ja
yenlei pero lajan soc puro tan

milhuanum. Ti huax ajyiye
ec' ja ba ch'ayan lugari, xchi
ja comandante.
39 Ti yala ja Pablo: —Miyuc,
ja queni judioon nia. Ti
manxiyon ja ba Tarso. Mero
suinquilon ja Cilicia. C'ulan
qui ja hua pavori. Aa qui
tiempo ba oj c'umuc ja cris-
tiano jumasa.
40 Jaxa comandante ti
yalaa: —Pues lec, c'uman,
xchi. Ja Pablo ti och tec'an ja
ba sgradail ja naitzi. Ti sea ja
sc'abi ba oj ch'ajbajuc ja cris-
tiano. Cuando ch'ajbajiyei,
ti c'umani soc ja sc'umal
ja judio jumasa, ja' ni ja
hebreoi, ti yalaa:

22

1 —Quermano jumasa,
tatjun jumasa, ay jas oj
cala huabyex, mi jauc yuj
huax c'ana que oj colta jbaj.
Maclayonic ja jas oj cala
huabyexi, xchi ja Pablo.
2 Cuando yabye que ja'
sc'umal ja yenlei, ja' ni ja
c'umal hebreo, ti xch'ababi
xta ch'ac huajuque. Ti xa och
c'umanuc mas ja Pabloa. Ti
yalaa:
3 —Ja queni judioon nia. Ti
manxiyon ja ba Tarso sbaj
Cilicia pero ti q'uiyon ja il ja
ba Jerusaleni. Ti ochyon ja ba
escuela ja ili. Ja' ni ja jmae-
stro ja maestro Gamalieli. Ja
queni, ja jastal ja sley ja ma'
ec' pax ta cujtiqui, jach ni
jc'ulan ja quena, pero jel tzat-
zon. Tzatz ajyiyon soc ja
mandari. Desde man q'uiyon
soc spetzanil ja jc'ujol huax
c'ana catelta ja Diosi ja jastal
ni huanex sc'ulajel ja huen-
lex ja huego chomajquili.
4 Ja quen ajyi, huax quix-
talaan lec ja ma' huas sc'uan
ja Jesucristo, hasta ay ma'
chami porque jel tzatzon jun-
tiro ja quen, jaxa tuqui, huax
mochohue. Huax quiaje ba
preso, sea ixuque, huinique.
5 Jaxa nihuan pagre soc
ja banquilal cujtiqui, ta
huaxa c'anahuex, oj ni yala
huabyexa, porque ja yenlei
sc'ulane qui ja carta jumasa
ba oj caa yi ja quermanotic
judio ja ba Damasco. Ti
huajyon ja tihui porque mix
quila ora oj lee jan ja creyente
jumasa. Oj quich jan ja il ja ba
Jerusaleni ba oj yie castigo.

Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

6 Pero cuando ti ni hua-
jumoni, mojan xa oj c'otcon
ja ba Damasco, mojan culan
c'ac'u, huaj to quile, jun ta
repente jac jun luz pero ti ni
co jan ja ba satq'uinali. Soy-
bayon huego pero jel tzatz
juntiro ja yijlabi.
7 Jaxa queni coyon baan
man luum, ti cab jun c'umala:
—Saulo, Saulo, ¿jas lom jel
huaxa huixtalaanon ec' ba?
xchi ja c'umal jahui.
8 —¿Mach ay ja huen ba
Cajual? xcutaj. Ti yala ja
yeni: —Quena Jesuson sbaj
Nazareti, ja ma' huaxa huix-
talaan eq'ue, xchi.
9 Jaxa jmoj jumasa yilahue
ni ja luz jahui pero ja c'umali,
mi yabye. Pero jel xiuye jun-
tiro.

10 Ti cala ja queni: —Cajual, ¿jasunc'a oj c'uluc ba mas lec ba? Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uean. C'ulan seguir ja hua beji. Cax ja ba Damasco, jaxa tihui ti oj aljuc ahuab spetzanil ja jas oja c'uluqui, xyutajon.

11 Pero ja ora jahui ja queni mi ni modo huax bob quil q'uinal porque ja luzi jel tzatz lijpi juntiro, jayuj chechubal xa yiajone ja jmoj jumasa. Jach ni c'otyon yujile man Damascoa.

12 Jaxa tihui tey jun huinic Ananías sbiil. Ja yeni jel juntiro huas sc'uan ja smandar ja Moisesi jayuj jel lec huax ilji yuj spetzanil ja jmojtic judioil ba Damasco.

13 Jaxa Ananiasi ti huaj yilona. Cuando c'oti ti yalaa: —Hermano Saulo, ja huegoi oj xa huil q'uinal otro vuelta, xyutajon. Y meran nia, ja mismo ora jahui, quila q'uinal huego.

14 Ti yala caba: —Ja jDiostic it huax cho sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui stzauneja ni desde najate. Oj ni bi anaa jasunc'a huas scana ja yeni. Oj ni bi ahuil ja sat ja yen ja ma' jel toji soc oj cho huab oj c'umanuc soc mismo ja stii

15 Porque oj ni bi ataa ec' ti' ja Cajualtiqui ja ba spetzanil ja cristiano. Oja chol ec' ja jas ahuiluneji soc ja jas ahuabuneji.

16 ¿Jas mas huaxa c'ana? Jayuj ja huego, q'uean. Oja huii ja'. C'uan xa que mi tajneluc ja sbiil ja Cajualtiqui. Oj ni sc'ul perdonar spetzanil ja hua mula, xyutajon ja Ananías jahui.

Ja Pablo yala jastal jecji soc ja ma' mi judiouqui

17 Cuando yajni cumxiyon ja il ba Jerusaleni, ti huajyon ja ba templo ba oj c'umuc ja Diosi. Jaxa cuando ti ayon c'ot ja tihui, ti jnajsatin

18 Ja Cajualtic Jesusi, ti yala caba: —Mas lec Saulo, elan huego ja ba Jerusaleni porque ja ili mi oj c'ulajuc recibir ja jas huaxa huala jbaj ja queni, xyutajon.

19 Ti cala ja queni: —Pero Cajual, ja jmoj judioili huan ni snaahue jbaj. Quena ni huala huajyon ja ba spetzanil ja quiglesiaticoni y cuando huax taa ja ma' huas sc'uan ja hueni, huax mac'a lec, ti huax huaj ch'ique can presoa. Naubalon ni leca.

20 Jaxa yora pec' ja xchiq'uel ja Esteban it ja hua huatjum nii, quechan ni smul ja huas staahua ec' ti' ja hueni, jaxa queni ti ni tec'anon ec' ja tihui. Lajti abal ni ay cujticon jpetzanilticona. Quena ni jtalna can ja sc'ue ja ma' milhuani tac, xcutaj.

21 —Pero anima, cax ja ba najat lequi, pero ja' ni oja lee ec' ja ma' mi judiouqui, xyutajon ja Cajualtiqui, xchi ja Pablo.

Ja Pablo ti aaji ba sc'ab ja comandante

22 Spetzanil ja ch'ac yal ja jastal it ja Pablo, huane smaclajel ja cristiano pero cuando yajni yala que jecji

ba oj huajuc soc ja ma' mi judiouqui, ti q'ue ahuanuquea:
—¡Milahuic el ja tan huinic
jahui! Mi xa ni sbejuc que ti
to aya, xchiye xta.
23 Ja cristiano jumasa lom
xta xch'eljiye. Huane xa
stz'oljel ja sc'abil sc'uei ba oj
xa smaq'ue ja Pablo. Huax
yiaje ja stz'ubil luumi. Huas
sticahue nalan chaan yuj ja
scorajaei,
24 Jayuj ja comandante ti
yaa orden ba oj aaji och och
ja Pablo ja ba yoj naitzi. Ti
bi oj jobjuc yi jas sbej ja
huan xta huooljuc ja cristiano. —Aahuic yi lec chicote,
ti oj quiltic ta oj el sti ja smuli,
xchi ja comandante.
25 Pero cuando mochan xa
yujile ba oj smaq'uei, ja Pablo
ti yal yab ja capitán ja ma' ti
tec'an ec' ja tihui: —Ja queni
mero suinquilon ja Roma.
¿Sbej ama oja mac'onex? Ja
ma' ay yateli mi huax yab
sbej jasunc'a ja jmuli, xchi ja
Pablo.
26 Jaxa capitani, cuando
yab ja jas yala ja Pablo, ti huaj
yal yab ja comandante: —Aa
cuidado soc ja jas oja c'ul yi ja
huinic jahui porque ja yeni,
mero bi suinquil ja Roma.
27 Entonces ja comandante
ti huaj sob yi ja Pablo:
—¿Meran ama suinquila
Roma ja hueni? —Meran,
xchi ja Pablo.
28 Ti yala ja comandante:
—Ja queni jel aay jtupu ja
ochyon suinquil romanoili.
Ti yala ja Pablo: —Pero ja
queni ti ni manxelona.
29 Soc ja jahui, ja ma' huas
sc'ana oj smac' ja Pablo, ti
ch'ac c'otuque tec'ana. Jaxa
comandante, yajni yab que
mero suinquil ba Roma ja
Pablo, jel och xihuel yuj ja
smochohue ta.

Ja Pablo ja ba yoj sunta ja judio jumasa

30 Jaxa ba xchabil c'ac'u
ja comandante, como huas
sc'ana snaa jas sbej ja scorajae ja judio jumasa, jayuj seca
spayjel ja sepeil ja pagre jumasa soc ja ma' ay yatel yujile ja judio jumasa. Ti ch'ac
stzom sbaje ja ba junta. Ti
yaahue el ja scadenail ja yoc
sc'ab ja Pablo. Ti yiaje och ja
ba junta.

23

1 Ja Pablo ti sq'uela lec spetzanil ja huinique ja ba yoj
junta, ti yalaa: —Quermano
jumasa, ja ba sti sat ja Diosi,
mey jmul huax cabi.
2 Entonces ja sepeil ja pagre
jumasa, Ananías sbiil, ti yal
yab ja ma' tey mojan ja ba
stz'eel ja Pablo: —Poctzinic yi
ja sti ja jahui, xyutaj.
3 Pero ja Pablo ti yalaa:
—Ja hueni ¡toj tan chab cara
aya juntiro! ¿Yuj ama huaxa
huala yuj ja ti culana ec' ja
tihui, jayuj ti oj hua maacjucona? ¿Jach ama huax yala ja
ley ba? ¡Majla! ¡Oja huil ta mi
huenuc oj couc abaj ja iti!
4 Ti yala ja ma' ti tec'an ec'
ja tihui: —¿Jaxa yuj ja jach
huaxa huala jas sbej huaxa
jac'a yi sti ja nihuan jpagretic
sbaj Diosi?

5 Ti yala ja Pablo: —Pues
quermano jumasa, mi huax
naa que ta yena. Meran
nia jach ni huax yala ja ba
yabal ja Diosi que mi oj
c'umanucotic sbaj malo ja
ma' ay yatel cujtiqui, xchi ja
Pablo.
6 Huaj to yil ja Pablo, ti
jac sc'ujol que tey chab c'ole
cristiano ja ba yoj junta. Ja
jun c'olei, saduceo, jaxa otro
c'olei, fariseo jayuj ti yala,
pero tzatz lec: —Quermano
jumasa, ja queni fariseoon
nia. Fariseo ni ja jtati soc jach
ni ja stat ja yeni. Huan nix
c'uanticon que oj sac-huuc ja
ma' huax chami. ¿Ja' ma jmul
ahuujilex ba?
7 Cuando yabye ja jastal
yala ja Pablo, entonces ja
chab c'ole jahui ti q'ueye jun
c'umal yenle itaa. Soc ja
jahui, ti jom ja razón ja ba yoj
juntaa
8 Porque ja fariseo jumasa
huas sc'uane que ja ma' huax
chami oj ni cho sac-huuquea.
Huan ni sc'uane que ay ni
yangel ja Diosi. Cuando huax
yilahue jun cosa ba jel tzamal
ti huax yalahuea: ¡Sbaj ni ja
Dios ja ita! xchiye pero ja
saduceo mi ni ay sbej huax
yabyea ja jas huas sc'uane ja
fariseo jumasa.
9 Spetzanil ja huiniquei
huane xta ch'eljuc. Ti q'ue
tec'an chaboxe ja ma' huas
sea ja smandar ja Moisesi
- fariseoe ni ja yenlea. Ti
yalahuea: —Ja huinic iti mi
jas sc'ulunej malo. ¡Seguro
jecji ni yi yuj ja Diosi! Bob ta
meran ni ja c'umaji yuj june
ja ángel sbaj Diosi. Jach c'a
ay, jel ni tzamal juntiroa. Ta
ay c'a jas huax c'ulantic yi, oj
ni jtaa jmultic ja ba sti sat ja
Diosa, xchi ja fariseo jumasa.
10 Pero mi ni modoa. Mas
to yaahue q'ueel juntiro ja
c'umali, jaxa comandante
huan xa xihuel como lajan
soc oj xa aaji el choc' pedazo
ja Pablo, jayuj ti seca ja
soldado ba oj ya eluque jan
ja Pablo. Ti bi oj yie och otro
vuelta ja ba yoj naitz ja ba
huax ajyi ja soldado jumasa.
11 Jaxa acual jahui ja Pablo,
huaj to yile, tey ja Cajualtiqui.
Ti alji yaba: —Pablo, moc
lom xihuan. Como jastal ja
loiltayon ec' ja ba Jerusaleni,
jach t'ilan oj cho loiltayon ec'
ja ba Roma, x'utji.

Chapji yabalil ja Pablo

12 Jaxa ba xchabil c'ac'u ti
sc'uman sbaje jun nole lec
ja judio jumasa ba oj smile
ja Pablo. Ti yalahuea: —Oj
c'a huaj miltic pero mi jas oj
cabtic oj huajtic, mi ni jun
cosa jas oj cabtic masan to
cuando cham ta can cujtiqui,
ti xa oj jac huaacotic gustoa,
xchiye.
13 Jach ni sc'ulane tratoa,
jaxa janec' aye ja yenlei, aye
mas ja cuarenta huinique jau
xchapuneje yabalil ja Pablo.
14 Ti huajye soc ja sepeil
ja pagre jumasa soc ja
banquilal jumasa yujilei, ti
yalahuea: —Ja quenticoni
trato xa ayticon mi ni oj huaa-
coticon ta mi c'ax milaticon ja
tan Pablo jahui.

15 Jayuj ja huenlexi, apetzanilex ja janec' ay ni ahuatelexi, c'anahuic yi pavor ja comandante a sec jan ahuilex ja tan Pablo ja jecheli pero leahuic lec modo jas oja hualex yabi. Alahuic yabi ay jas yajc'achil ahuabunejex. Alahuic yab ja comandante: —Quechan oj jobticon yia, utajic. Jaxa quenticoni chapan xta oj ajyucoticon ja ba beji. Ti oj caaticon yia, xchi ja jun nole judio jahui.

16 Iday, ay jun yal ja yermana ja Pablo ti yab yabalil ja jas huane xchapjel sbaj ja Pablo. Ti huaj ja ba huax ajyi ja soldado ba oj ch'ac yal yab ja sbanquil Pablo.

17 Jayuj ja Pablo ti spaya jan june ja capitani. Ti yal yaba: —Iaj och qui ja querem it ja bay ja comandante. Ay jas huas sc'ana oj yale, x'utji.

18 Jaxa capitani ti yiaj och ja bay ja comandante ja querem jahui, ti yalaa: —Ja tan presoanum Pablo spayahuon ba oj quii jan ahui ja querem iti. Ay bi jas oj yala huabi, xchi ja capitani.

19 Jaxa comandante ti xchecha yi ja sc'abi ba oj yii och pilan, ti sobo yia: —¿Jasunc'a huaxa c'ana hual cabi?

20 Ti yala ja queremi: —Ay jas huax c'ana cala huabi porque ja judio jumasa slajuneje xa lec, jayuj oj bi jac sc'ana hui que oja jec ja jechel ja Pablo ja ba suntaei. Oj bi yala huab que ay bi jas yajc'achil yabuneje: Quechan oj jobticon yia, oj bi yuta.

21 Pero moc ac'uuc porque ay bi mas ja cuarenta huinique oj bi smajla ba beji. Yaluneje que mi bi jas oj yabye ta mi to bi smilahue ja jbanquil Pabloi. Ja huego chapane xa nia. Quechan huane smajlajel ta oja jec ja jbanquili, xchi ja queremi.

22 Jaxa comandante ti xa seca ja querem jahui. Yal yab que mi ni ma' oj yal yab ja jas jac yal cani.

Ja Pablo jecji ja ba sti sat ja gobierno Felix

23 Ti seca spayjel chabe ja scapitani. Ti yal yabyea: —Cax alahuic yab huego a xchap sbaj ja dos ciento soldado it ja matic ni huax bejyiye ec' soc yoquei, jaxa ma' huax q'ueye cahuu, aa cho xchap sbaje setenta ja yenlei, jaxa janec' ja ma' huas snaa syamjel ja espada, a huajuque dos ciento ja yenle chomajquili. A eluque a las nueve de la noche ja ili. Ti oj huajuque ja ba Cesarea.

24 Cho chapahuic chaboxe cahuu ba oj q'ueuc ja Pablo porque huax c'ana que sac'an oj c'otuc soc mi yajbeluc oj och ja ba sti sat ja gobierno Felixi, xchi ja comandante.

25 Ti sc'ulan jun carta ba oj sec soc ja yenlei. Jach huax yala ja carta ja jastal iti:

26 Muy estimado gobernador Felix: Ja queni Claudio Lisiason. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujoli.

27 Ja judio jumasa ja sbaj ili syamahue ba oj ya ochuc

preso ja huinic huax jeca
huii. Huas sc'ana oj smile
pero cuando cab yabalil que
romano ni ja yeni, jayuj
ca coltajuc yuj ja soldado
jumasa.
28 Huax c'ana jnaa jasunc'a
ja smuli, jayuj quiaj och ja ba
yoj sunta ja judio jumasa
29 Pero huax yalahue que
jel bi huas sc'oco ja sleye ja
yenlei. Pero ja queni mi sbe-
juc huax cab ba oj smile soc
mi ni ba oj ya ochuque preso.
30 Ti cab yabalil que ja ju-
dio jumasa huane xchapjel
yabalil ja Pablo que oj smile,
jayuj ti huax jeca hui ba hua
c'ab ja hueni, jaxa ma' huan
sleejel yi ja smuli, cala ta
yabye que oj huajuque ja ba
sti ja hua sati, jaxa tihui, huen
ni oja tojbesa. Jayuj huax cala
huab spetzanil. Ti oj c'um
jbajtica, xchi ja scarta ja co-
mandante.
31 Entonces ja soldado ju-
masa ti sc'ulane ja jas alji
yabyei. Acual ni yiaje och ja
Pablo. Ti c'otye ba chonab
Antípatris.
32 Jaxa cuando el ja c'ac'u
ja soldado jumasa jau huax
bejyiye ec' soc yoquei, ti
cumxiye ja ba huan nix
ajyiyei, jaxa soldado jumasa
ja ma' ay scahuuei, ti huajye
soc ja Pablo.
33 Cuando ti xa aye c'ot ja ba
Cesarea, ti sc'ulane endregal
ja carta jau ja ba sc'ab ja go-
bierno, cho sc'ulane endregal
ja Pablo.
34 Jaxa gobierno, yajni
ch'ac sc'umuc ja carta, ti sobo
ba sbaj ja Pablo. Cuando yab
que ti sbaj Cilicia,
35 Ti yalaa: —Cuando huax
jac ja ma' huas slea hua
muli, ti oj maclayaa, xyutaj
ja Pablo. Ti yaa orden que oj
bi lutjuc ba jun cuarto ja ba
spalacio ja rey Herodesi. Oj
bi talnajuc lec.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj ja ba sti sat ja Felix

24

1 Jaxa ba soil c'ac'u ja
Ananías jau ja sepeil ja
pagre jumasa ti c'ot ja ba
Cesarea. Ti ni smoj chaboxe
ja banquilal jumasa soc
jun licenciado sbiil Tértulo.
Ti huajye ja ba sti sat ja
gobierno ba oj yal ja smul ja
Pablo.
2 Ti xa iiji jan ja Pablo. Jaxa
licenciado Tértulo ti och xchol
yab ja Felix jastal ay ja smul ja
Pablo. Ti yalaa: —Tz'acatal ja
huen señor gobernador. Yuj
ja hueni, lec ayticon. Tzamal
laman ayticon. Ja hua man-
dar huaxa huaa, jel toj, como
jel ni huaxa naaa. Señor Fe-
lix, jel tzamal juntiro ja hua
huateli.
3 Jpetzanilticon, lec ni huax
cabticona, chican ba ayticon
ec'a. Huax caaticon ahui lec
tz'acatal.
4 Pero mix c'ana oj ch'ay ja
hua tiempo pero ay jas huax
c'ana oj cala huabi, siquiera
jutz'in. C'ulan quiticon ja pa-
vori, maclayoticon.
5 Ja tan huinic iti jel piero
juntiro ja jas huan sc'ulajel
eq'ue. Huan tox huaj cabti-
con, tey ba lugar iti, huan tox
cho huaj cabticon, cho tey ba

lugar iti. Quechan huax ya
yil sbaje condra ja judio ju-
masa. ¿Sbej ama jas huan ec'
ba? Jun xta jas huas sea soc
ja tan huinic jau it el jan ja
ba Nazareti. Yena ni olomal
canela.
6 Mi alben ja jas huas sc'ana
sc'uluc ja ba yojol ja jtem-
ploticoni, jayuj jyamaticon.
Huax c'ana oj tojbesticon ja
jastal ja jleyticoni,
7 Pero ja comandante
Lisiasi xch'ica sbaj ja yeni.
Fuerza sapa quiticon, como
jel nihuan huax yaa sbaj
como huas snaa que tey ba
sc'ab spetzanil ja soldado
jumasa.
8 Ti yala cabticona ta jel c'a
bi t'ilan oj tojbesticon, oj bi
jacoticon amoc. Jaxa huego,
jayuj sbej ni oja job yi ja
tan Pablo iti, ti oja huab que
meran ja jas huanon yaljel
ahuabi.
9 Jaxa judio jumasa ja ma' ti
ni ay ja tihui, jun xta stiei.
10 Jaxa gobierno ti sea
yi seña ja Pablo que oj xa
c'umanuc ja yen, jayuj ja
Pablo ti xa yalaa: —Lec señor
gobernador, jel jgusto oj cala
huab ja jas huanon sc'ulajel
ajyi, como huan ni xa naa que
ay xa tiempo huena ni huaxa
tojbes ja suinquil ja lugar iti.
11 Ja hueni, bob ta jac ta ni
ac'ujola ay to lajchahue c'ac'u
ti c'otyon ja ba Jerusaleni
ba ti oj c'uluc ja jas huax
c'ulanticon ja ba sti sat ja
jDiosticoni.
12 Ja queni, mi ni ma'
huanon abal soc, jaxa cris-
tiano ba templo mi jas
huax cala sbaj, soc mi ni ja
cristiano ja ba yoj quiglesiati-
coni, soc mi ni jas huax c'ulan
yi ja cristiano ba calle.
13 Ja cristiano jumasa iti, mi
huas staahue modo jastal oj
sc'uluque probar ta meran ay
ja jmuli.
14 Pero oj cala huab ja mero
smeranili. Huan nix catelta
ja mismo sDios ja ma' ec'
pax ta cujticoni, jaxa abal it
yajc'achil sbaj ja ma' el jan ja
ba Nazareti, huan nix c'uana.
Jaxa yenlei, jel piero huax
yabye porque huax yalahue
que mi xa huax c'uan ja
smandar ja Moisesi que mi
bi huax c'uan ja slibro ja
aluman-Dios jumasa pero mi
meranuc porque huax c'uan
spetzanil.
15 Ja sDiose huas sc'uan ja
yenlei, ja' ni mismo huax cho
jc'uan ja quen chomajquili.
Huax c'uan ja ma' huax
chami, t'ilan oj cho sac-huuc,
sea lec, ma malo.
16 Jayuj ja queni, huax
c'ulan fuerza que mi oj lee
jmul soc ja Diosi soc mi ni ja
cristiano.
17 Ay xa chaboxe jabil
huanon bejyel ec' ja ba
otro lugar jumasa, ti cho
cumxiyon ja ba jlugari ba oj
caa jlimosna. Jex c'anc'oni
huax cab que ay jas oj caa yi
ja Diosi.
18 Jach huanon sc'ulajel
ja ba templo, ti yilahuon
chaboxe jmoj judioili ja
sbaj Asia. Pero ja ora
jahui, quechan ni pavor
ch'ac jc'uluc ja jastal ni ja
jcostumbreticoni huax tojbes

jbajticon ja ba sti sat ja Diosi.
Pero mey jitzan cristiano. Mi
ni ma' och c'umal jbaj ja ora
jahui.
19 Pero ja ma' yilahuon ja
ora jahui, sbej ni oj jacuc ja
yenlea. Ta ay c'a jas jc'ulani,
oj ni yale ja yenlea.
20 Pero ja huinique ju-
masa iti, quechan yilahuone
cuando ti ajyiyon ja ba yoj
sunta ja judio jumasa. Ta ay
c'a jas cala ja ora jahui, a yale
huego ja yenle ba.
21 Eso sí, ay jas cala t'usan.
Cala que huax c'uan que oj to
sac-huuc ja ma' huax chami.
Ti jobo yilea: ¿Ja' ma jmul ja
iti? xcutaje.
22 Yajni ch'ac yab ja jastal
it ja gobierno Felixi, ti yalaa:
—Jijlanic, ti to oj cho jto-
jbestic otro c'ac'u. Cuando
xac ja comandante Lisiasi,
oj job yi jastal ay ja hua
pleitoexi, xyutaj ja cristiano
jumasa. Jach sc'ulan ja Felix
como yabunej xa lec ja abal
it yajc'achil huane sc'uajel ja
cristiano.
23 Jayuj ti yal yab ja capitán
que oj yaa can ja ba preso
ja Pablo, pero aahuic ochuc
ja yamigo jumasa ba oj
ochuque loil soc ba oj aajuc yi
ja jas huas sc'ulan nesesitari.
24 Ti ec' chaboxe c'ac'ua.
Ti cho c'ot ja Felix ja tihui
soc ja xcheum Drusilai. Ja
xcheumi, judia nia. Ti seca
spayjel ja Pablo ba oj jac yal
ja jastal huas sc'uan ja Jesu-
cristo.
25 Jaxa Pablo jel aay ja jas
yala ja ora jahui. Yala que
sbej oj ajyucotic toj. Staa
ti' ja jcuerpotiqui, que mi bi
oj jelxucotic soc, cho yala
jastal oj cho caatic cuenta ja
último c'ac'u. Cuando ch'ac
yab ja jastal it ja gobierno
Felixi jel och juntiro ja xi-
hueli. Ti yalaa: —Tz'acatal,
cax xa. Cuando ay jtiempo
otro c'ac'u, ti oj cho jpayaa,
xchi.
26 Como ja yeni, quechan
huan smajlajel ta ay modo oj
aajuc yi taq'uin yuj ja Pablo, ti
oj ya huaj librea, jayuj jitzan
vuelta ni spaya ba oj lolanuc
soca.
27 Chab jabil ni ec' ja jastal
jahua, entonces ja Felix ti xa
aaji eluc ja yatel gobiernoili.
Syama can ja yatel jun huinic
sbiil Porcio Festo. Como ja
Felixi, jel sgusto oj can soc lec
ja judio jumasa, jayuj mi ya
eluc ja ba preso ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja Festo

25

1 Jaxa Festo ti huaj ja ba
Cesarea ba oj sc'ul recibir
ja yatel gobiernoili, jaxa ec'
ja yoxil c'ac'u, ti huaj ja ba
Jerusalén.
2 Jaxa tihui ja sepeil ja pa-
gre jumasa soc ja judio ja
ma' mas nihuan ja yatelei, ti
ochye parte soc ja gobierno
Festo. Ch'ac ni huaj yale yab
ja jastal ja smul ja Pablo.
3 Ti sc'anahue yi jun ni-
huan pavora ta mi oj bob sec
spayjel ja Pablo oj jacuc ja ba
Jerusaleni, como chapan xa
ni yujile ja yenle ti oj smile ja
ba beji.

4 Pero ja Festo ti yalaa:
—¿Pero jas sbej? Ja yeni ti
ni lutan c'ot preso ja ba Ce-
sarea, jaxa queni huax c'ulan
pensar ti oj huajcon ja c'ac'u
jumasa iti.

5 Ja huenlex ja ma' sbej ni
oja tojbesexi, t'ilan oj hua-
janic jmoc ja ba Cesarea, jaxa
huinic jahui, ta meran c'a ay
ja smuli, ti oja tojbes abajex
soc ja tihui, xchi ja Festo.

6 Ja Festo ti ajyi mojan la-
june c'ac'u ja ba Jerusaleni,
ti cumxi ja ba Cesarea. Jaxa
ba xchabil c'ac'u, ti huaj ja
ba juzgado, ti seca spayjel ja
Pablo,

7 Jaxa cuando och ja ti-
hui, huaj to yile, ti xa sac-
ulcul ec' ja judio suinquil ja
Jerusaleni. Ti och xchole
ja jastal ay ja smul ja Pablo
pero ja jas ch'ac yalei, ni-
huan mulal juntiro sleahue
yi. Pero mey sprobare, ti ta
huax ch'ac jom yabalea.

8 Entonces ja Pablo, ti cho
och c'umanuc ja yena. Ti
yalaa: —Ja queni, mi huanu-
con pleito soc ja sley ja judio
jumasa, soc mi jas huax cala
sbaj ja jtemploticoni, soc mey
xtaa ti' malo ja jgobiernotic ja
ba Roma, xchi ja Pablo.

9 Pero ja gobierno Festo,
como huas sc'ana oj can soc
lec ja judio jumasa, jayuj ti
sobo yi ja Pablo: —¿Huan ama
xa c'ana ti oj tojbes abajex ja
ba Jerusalén ja huen Pablo?

10 Ti yala ja Pablo: —Ja
queni mi sbejuc huax cabi
porque ti xa ayon ja ba hua
c'abi, jaxa hueni ti ni aya
ba sc'ab ja jgobiernotic ja ba
Roma. Sbej ni huen oja to-
jbeson ja ili. ¡Pero suinquilon
ja Roma ja quen tac! Como
ja jmoj judioili mi ni ay jmul
soca. Huan nix cho anaa ja
huen chomajquili.

11 Ta meran c'a jel nihuan
ja jmul yujilei entonces bob
ta sbej ni oj chamcona. Mi
ni oj bob jcolta jbaja. Oj ni
chamcona. Pero ta puro c'a
mentira ja jas huax yalahue
jbaj ja yenlei, mi ni modo oj
bob ahuaon ja ba sc'ab ja yen-
lei. Huax c'ana que ja' mismo
ja jgobiernotic ja ba Roma oj
stojbeson, xchi ja Pablo.

12 Ja Festo cuando ch'ac yab
ja jas yala ja Pablo, ti yiaj
yabal ja smoj jumasa. Ti
yalaa: —Entonces ja hueni
huaxa c'ana huajan ja ba sti
sat ja jgobiernotic ja ba Roma
ta jachuqui. Pues caax, x'utji
ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja rey Agripa

13 Ti ec' chaboxe c'ac'ua.
Ti huaj ja ba Cesarea ja rey
Agripa soc ja Berenice ja
xcheumi. Ja' huaj yulataye
ja Festo.

14 Como tejc'ajiye chaboxe
c'ac'u ja tihui, jayuj ja Festo ti
yal yabye ja jastal ay ja Pablo:
—Tey jun huinic ja ili. Yen to
ya och can preso ja Felixi.

15 Jaxa cuando huajyon ja
ba Jerusaleni, ja sepeil ja pa-
gre jumasa soc ja banquilal
jumasa yujile ja judio ti och
yale cab jastal ay ja smul ja
Pablo. Huas sc'ana que oj caa

permiso ba oj xch'aye snaa-
jel.
16 Pero ja queni cal yab
que mi jachucuc ja jleytic ja
quentic ja romanootiqui. Mi
jleyuctic ba oj caatic miljuc
jun cristiano ta mi c'ax jac
ja ma' huan sleejel ja smuli.
¿Jastal oj bob scolta sbaj ja ma'
huan leejel ja smul ba? Jach
ni cal yabyea.
17 Jayuj ja cuando julye ja
judio jumasa ja ili, mi ca ec'
mas tiempo, jayuj ja el ja
c'ac'u ja ba xchabil c'ac'u ti
huaj tojbese ja ba juzgado.
Jeca spayjel ja Pablo.
18 Jaxa scondra jumasa, ja
smul huas sleahue yi, jel tuc
cabi. Mi jachucuc como jastal
huax c'ulan pensar ajyi ja
queni.
19 Quechan huas staahue ti'
ja sreligionei. Ay bi jun Jesús
cham ta, jaxa Pablo huan bi
yaljel que sac'an bi.
20 Ja queni mix naa jas
oj c'uluc soc ja cosa jahui,
ti jobo yi ja Pablo ta huas
sc'ana oj huaj tojbesjuc ja ba
Jerusaleni.
21 Pero ja yeni sc'ana que oj
bi tojbesjuc ja ba sat ja gob-
ierno Augusto, jayuj cala que
oj cho aaji och can ja ba preso
masan to huax cala oj jec ja
ba sti sat ja gobierno, xchi ja
Festo.
22 Ti yala ja rey Agripa:
—Pero ja queni huax c'ana oj
cab jastal ay ja huinic jahui.
—Pues lec, ti xa macla ja
jecheli, xchi ja Festo.
23 Yajni el ja c'ac'u ja
rey Agripa soc ja xcheum
Berenice ti huajye ja ba jun
cuarto pero xpocholjiye xta
och soc ja sc'uei. Tzatzjele
lec ochye. Jaxa ba spatic
ja yenlei, ti nochane och
spetzanil ja sepeil ja soldado
soc ja ma' ay yatele ja ba
chonab jahui. Jaxa Festo ti
seca spayjel ja Pablo.
24 Cuando c'oti, ti yala ja
Festo: —Rey Agripa, apet-
zanilex ja janec' ti tzomanex
ja ili, ti xa ay ba sti ja hua
satex ja huinic iti. Jitzan ja
judio jumasa jac yale cab
jasunc'a ja smul ja huinic
iti. Cuando ti ayon ja ba
Jerusalén, yalahue cabi.
Cuando cumxiyon ja il ba
Cesarea, cho jacye. El ta
jgana porque quechan huax
jac yale cabi que t'ilan bi oj
chamuc.
25 Pero ja queni lajan soc mi
sbejuc huax cab oj chamuc.
Como yen mismo sc'ana oj
jecjuc ja ba sti sat ja gobierno
Augusto, jayuj ti xa oj jec ja
tihui.
26 Pero como t'ilan oj jec yi
jun juun ja señor gobierno,
pero como mix naa jas oj
tz'ijba ja juun jahui, jayuj
jeca spayjel ja ba sti asatex
ja huenlexi. Pero ja huen,
rey Agripa, huax quiaj lec ja
huabal. Yajni xch'ac ajob yi,
ti oja hual cab jastal oj bob
jtz'ijba ja jcarta.
27 Mi c'a, quechan c'a
jboboil oj jec jun presoanum
y mi oj bob cal jas sbej ja
smuli.

Ja Pablo ch'ac yal jastal ay ja ba sti sat ja rey Agripa

26

1 Entonces ja rey Agripa ti
yal yab ja Pablo: —¿Ay ama
jas oj bob oja hual cabi? Ja
Pablo ti sacha ja sc'abi, ti
c'umania:
2 —Ay nia, señor rey Agripa
porque ja judio jumasa jel ja
jas huax yalahue jbaji, jaxa
quen ja huego huax c'ana
cala huab ja mero smeranili.
3 Como ja hueni huan ni
xa naa jastal ja jcostumbreti-
coni ja janec' judiooticoni.
Ja huabunej ni lec jastal jel
ni huala ochticon c'umal yuj
ja jas ni huax c'uanticoni.
Jayuj huax cala huab ta oj
bob ahuaa hua pasensia,
maclayon ahuile.

Ja Pablo yala jastal ay ajyi cuando mi to suchi ja sc'ujoli

4 Spetzanil ja judio jumasa
huan ni snaahue jbaja desde
jch'inil. Huan ni snaahue jbaj
cuando ti ajyiyon ja ba jlu-
gari soc cho huan ni snaahue
jbaj cuando ti huajyon ja ba
Jerusaleni.
5 Ja yenlei huan ni
snaahuea - oj bob yale ta
huas sc'anahuei, que desde
jsolteroil, ochyon fariseoil,
iday, ja fariseo, mas jel tzatz
ay juntiro soc ja jreligionti-
coni.
6 Jaxa huego, spavor ja yen-
lei, jayuj ti ayon ja ba sti ja
hua satexi. Ja' mero jmul
yujile, yuj ja huax cala que
oj to sac-huuc ja ma' huax
chamyei, como jach ni alji
yabye ja ma' ec' pax ta cujti-
con yuj ja Diosi.
7 Spetzanil ja lajchauc'ole
jau ja sbaj Israeli, huanticon
ni smajlajel jas ora oj c'ot
smeranil ja jastal yala can
ja Dios que oj ni sac-huuc
ja cristiano. Como jach alji
yabyea, jayuj c'ac'u acual
huala cooticon mec'an ja
ba sti sat ja Diosi. Huax
cateltaticon ja Diosi. Señor
rey Agripa, ja queni ja' ni
huanon smajlajel jas ora oj
c'ot smeranil ja jahui, jayuj
jach ni huax c'uanticona,
iday, ja jmoj judioili, ja mero
jmul yujile.
8 ¿Mi ma xa c'uan ja huen-
lex ba, que ja Diosi oj ni ya
sac-huuc ja ma' huax chami?

Ja Pablo yala jastal huax yixtalaan ja creyente ajyi

9 Jach ni ja quen ajyi. Mix
bob cab ja sbiil ja Jesús sbaj
Nazaret. Cuando huax cabi,
jel huax q'ue jcoraja. Mix naa
jas oj c'ul yi.
10 Jaxa ba Jerusaleni, quix-
talaane ni leca. Hasta jc'ana
yi permiso ja sepeil ja pagre
jumasa ba oj ca ochuque
preso jitzan ja creyente
jumasa, jaxa cuando huax
miljiye, ti ni ayon ja queni.
11 Mi na' jaye vuelta caa
yi lec castigo siquiera ba oj
yae can ja Jesús jahui. Jach
ni jc'ulan ja ba spetzanil ja
quiglesiaticoni. Jel coraja
quilahue juntiro. Cuando
huax nutzjiye ja ba otro lu-
gari, ti nochanon ec' soquea.

Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

12 Pero jun vuelta ti huajumon ja ba Damasco pero jecubalon ni yujile ja sepeil ja pagre jumasa. Ay ni yauneje qui jun juun ba oj bob jyam ja creyente jumasa.

13 Pero señor rey, ja ba nalan beji como mojan culan c'ac'u, ti quila co jan jun luz ja ba satq'uinali, pero huax lijpi juntiro. Ch'ac soybayoticon ja janec' jmoj jbajticoni. Eso sí, leman ja c'ac'u pero ja luz iti, mas jel tzatz lijpi.

14 Ch'ac ya mocoticon man luum. Ti cab jun c'umala, jaxa c'umal jahui, ja' ni ja jc'umalticon hebreo: Saulo, Saulo, ¿jasyuj huaxa huixtalaanon eq'ui? Ja hueni lajana soc ja c'ac'al toro cuando mi to c'ajyeluc soc ja staq'uinil sni cubo. Huen ta ni huaxa yajbes abaj atuch'ila, xchi ja c'umali.

15 Ti cala ja queni: ¿Mach aya huen ba Cajual? Jaxa Cajualtiqui ti yalaa: Quena ni ja Jesusoni. Quena ni huaxa huixtalaanon eq'ui.

16 Pero ja huego, q'uean tec'an porque ja hueni, jayuj huana yabjel ja jc'umali porque oj ni ahuateltayon ec'a. Oj ni ochan testigoil ja jas huana yiljel ja huego pero mi quechanuca. Ay to jas jitzan oja huil eq'ue oj c'uluqui. Ja jahui, oj ni ch'ac ahual ec'a.

17 Oj c'uluca librar ja ba sc'ab ja judio jumasa soc jach ni ja ba sc'ab ja ma' mi judiouqui porque ja huego oj jeca ba oj huajan soc ja ma' mi judiouqui, xyutajon.

18 Oj huajan soc ja yenlei ba oja jam yi mas ja satei ba mi xa oj bejyuque ja ba q'uiq'uinali, ba ti xa oj bejyuque ja ba luzi. Oj eluque libre ja ba sc'ab ja Satanasi. Oj ajyuque ja ba sc'ab ja Diosi. Oj sc'uucone ja queni. Oj ni c'ulajuque perdonar ja smulea. Oj ni ochuque cuenta soc ja ma' ch'ayubal xa ja smulei. Jach ni yala caba.

Ja Pablo sc'uan ja jas ch'ac yili

19 Jayuj jc'uan ni ja quena, señor rey Agripa, como ti ni co jan ja ba satq'uinal ja c'umal jahui.

20 Jayuj ja mero bajtani, ti huajyon ja ba Damasco. Ti mero och jchol ja yabal ja Dios ja tihui. Ti cho huaj cal ja ba Jerusaleni, jaxa mas tzaani, ti huajyon ja ba sutanal ja lugar Judea. Cho jloilta yabye ja ma' mi judiouqui. Huax cal yabye que a suchuc ja sc'ujolei, a cumxuque soc ja Diosi. Ta huan c'a stucbes ja smodoei, oj yil ja cristiano que huax tucbi meran ja spensarei.

21 Jach ni huax cala ec' yabyea. Ja' ni mero yuj syamahuone ja judio jumasa ja ba templo. Huas sc'ana oj smilone.

22 Pero como jel huas scoltayon ja Diosi, jayuj mi ni cumxiyon ja ba jpatica. Oj ni cal yab ja ma' mero snihuaquili soc oj cho cal yab ja ma' jel ch'in huax ilji. Ja jastal yala ja aluman-Dios

jumasa ja ba najatei soc ja
Moisesi, ja' ni huanon yaljel
ec' ja queni.
23 Yalahue nia, ja Cristo
t'ilan ni bi oj yii ja huocola.
T'ilan ni bi oj chamuca pero
oj ni sac-huuca. Bajtan bi oj
sac-huuc ja yeni, ti xa bi oj
loiltajuc ec' ja ba spetzanil ja
lugari. Oj bi aljuc yab ja jmoj
judioili soc jach ni ja ma' mi
judiouqui.

Ja Pablo fuerza huan soc ja Agripa ba oj och creyenteil

24 Cuando ch'ac yal ja jastal
it ja Pablo, ja Festo ti yalaa:
—Ja huen Pablo, loco xa aya.
¡Jelxi ta ja hua huestudio!
xchi ja Festo, pero tzatz lec
yala.
25 Ja Pablo ti yalaa: —Pero
señor gobierno Festo, ja jas
huax cala, razón nia. Mero
smeranil nia. Mi loco ayucon.
26 Lec yuj ja tey ja rey
Agripa. Ja yeni huan ni
snaa lec ja jas huanon yaljeli,
jayuj soc spetzanil ja jc'ujol
huanon xcholjel ja ba sti ja
hua satexi. Huan nix naa
que huas snaa spetzanil ja
iti porque ja iti, mi nac'ul
abaluc, como mi ni huax bob
nacxuca.
27 Jaxa huen rey Agripa,
¿mi ma huaxa c'uan ja jas
yalahue can ja aluman-Dios
jumasa ba? ¡Seguro huan ni
xa c'uana!
28 Ja rey Agripa ti yalaa:
—Pablo, ¡como jel ja jas
huaxa huala, mi naben ta mi
huan tox huaj na', ochyon ta
creyenteil amoc porque jel ja
jas huaxa huala tac!
29 —Stz'acatal xa ni lec
ja Diosi ta huan c'a la
och meran yen, y ¡sc'an
to Dios mi quechanuc ja
hueni! Siquiera spetzanil ja
ma' huane smaclajel ja jas
huanon yaljeli. Porque ja
queni, ja' ni mero huanon
sleejel ja jmoja pero mi huax
c'ana oj och scadenaile ja
jastal ayon ja quen ja huego.
30 Yajni ch'ac yal jachuc
ja Pablo, ti q'ue ja reyi soc
ja gobierno Festo soc ja
Berenice. Spetzanil ja matic
culan eq'ue ch'ac q'ueuque
tec'an
31 Ti huajye ja ba otro
cuarto ba oj sc'um sbaje lec.
Ti yalahuea: —Ja huinic iti,
mi ni jun sbej oj chamuc
porque mey smul. Mi ni jun
sbej que ti lutan ba preso,
xchiye.
32 Ja rey Agripa ti yal yab ja
gobierno Festo: —Mi c'a yen
mismo sc'ana huajuc ja ba sat
ja gobierno Augusto, sbej ni
oja sijpuc ajyi, xchi.

Ja Pablo jecji ba Roma

27

1 Cuando yalahue que oj
xa jecjuc ja ba Roma sbaj
Italia, ja Pablo soc ja smoj
presoanumili ti c'ulajiye
endregal ja ba sc'ab jun
capitán sbiil Julio. Ja yeni
huas sc'ulan mandar jun nole
soldado jaxa soldado jumasa
jahui, ja' ni yioje ja sbiil ja
Augusto ja it ja ma' mero
gobierno ay ba Roma.
2 Ti q'ueticon jun barco ja
sbaj chonab Adramitio. Ti

bi oj huajuc ja ba chonab jumasa ja ba Asia. Cho ti ni ay jmocticon ja Aristarco it sbaj Tesalónica, jun chonab sbaj lugar Macedonia.

3 Ja ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja ba chonab Sidón, jaxa tihui jel tzamal ja jas sc'ulan ja capitán Julio. Stalna syaujulal ja Pablo ba oj sc'ul bestar ja yamigo jumasa, jaxa yamigo jumasa jel ni huax c'ulaji yi pavora.

4 Jaxa cuando elticon ja ba Sidoni, ti cho huajticon soc barco. Ti caaticon can ja yal lugar Chipre ja ba lado surdero jc'abticoni como ja iq'ui ti jacum ja ba lado sti jsaticoni.

5 Cuando huan bejyel ja barco jau ba q'ueeloticoni, jaxa quenticoni ti quilaticon can ja lugar ba Cilicia soc ja lugar ba Panfilia. Ti c'oticon ba chonab Mira, jaxa chonab jahui, ja' ni sbaj ja lugar Licia.

6 Ja tihui ja capitani ti staa jun barco sbaj Alejandría. Ti bi huajum ja ba Italia ja ba mojan stz'eel ja Roma, jayuj ti ya q'uecoticon ja ba barco jahui.

7 Jitzan ni c'ac'u bejyiticona. Tacal tacal ni huajticona. Jel huocol c'oticon ja ba sti ja Gnido. Como ti to ni jacum ja ic' ja ba sti jsaticoni, ti ecticon ja ba sti ja lugar Salmoni. Ti quiajticon vuelta ja ba jun yal lugar Creta sbiil.

8 Jel huocol juntiro ecticon ja ba sti ja lugar jumasa jahui porque jel najat, pero c'oticon ba jun lugar sbiil Buenos Puertos. Mojan yioj sbaj soc ja ba chonab Lasea.

9 Jel xa jch'ayaticon ta ja tiempo pero ja ora iti, je xa xihuel ja sbaj huax bejyi ja barco ja ba yoj jai porque jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja iq'ui.

10 Jayuj ti yala ja Pablo: —Huinique, ja huego lajan soc jel oj quiitic juntiro ja viaje iti. Ay modo jastal oj ch'ay cujtic ja barco soc ja scarga, jaxa quentiqui, ¡saber ta mi oj ni chamcotica!

11 Pero ja scapitan ja barco mi yaa yi caso ja jas yala ja Pablo. Ja' och yii yabal ja ma' huas syama ja barco soc ja ma' huan sc'ulajel mandar ja ba barco jahui.

12 Ja lugar jau ba yaahue tec'an ja barco, cuando jel tzatz ja iq'ui, jel ni ja peligroa. Jayuj spetzanile huax yalahue que mas bi lec oj eluque ja tihui. Bob ta bi oj c'otuque ja ba Fenice, ja' ni jun lugar ba Creta ja ba huax yaahue tec'an ja sbarcoei porque ja tihui, mi ni bi huax ec' tzatz ja ic'a. Ta huan c'a bix c'otye ja tihui, ti bi oj smajlaye oj ec'uc ja stiempo ja iq'ui.

Ja jastal ajyi ja tzatzal ic' ja ba mari

13 Cuando jach to huane sc'ulajel pensari, huaj to cabticon, ti jac jun ic'a ja ba jpaticticoni pero ja ic' jahui, jel ni tzamal jaca. Ti yalahuea: —Ja huego lajan soc ay modo jastal oj c'otcotic. Ti xa cho och ya bejyuc

ja barco pero ti bejyiye ba
mojan sti ja lugar Creta.
14 Jaxa cuando huan lec be-
jyel ja barco, jun ta repente
cho jac jun tzatzal ic' lec. Ti
jac ja ba sti jsaticoni, jaxa ic'
jahui, noreste sbiil yujile.
15 Pero jel tzatz juntiro.
Huas slica ja barco. Mi ni
modo huax bob bejyucoti-
con yuj ja ic' jahui. Jayuj
jc'an moc jc'anticon, ti cho
cumxiticon ja ba jpaticticoni.
16 Jayuj ti huajticon ja ba
spatic jun yal ch'in lugar sbiil
Clauda, jaxa tihui, mi mero
jel tzatzuc huax ec' ja iq'ui.
Pero como ay jun yal ch'in
barco jocan yuj ja nihuan
barco ti q'ueeloticoni, jayuj
jc'ulanticon pensar oj licticon
q'ue ja ba yoj nihuan barco.
Pero jel huocol q'ue cujticon.
17 Cuando q'ue ta cujticoni,
ti yiaje ja tolan lazo jumasa
ti xa stz'alahue lec ja stz'eel
stz'eel ja barco jahui. Jaxa ti-
hui, mojan xa quiojticon jun
lugar sbiil Sirte. Pero huane
xihuel, como jel ni ja jijcab ja
ba sti ja jai, jayuj yaahue couc
ja nihuan c'uutz jau huax ya
bejyuc ja barco ja ba huas
smaca ja iq'ui. Quechan pa-
vor co ja c'uutz jahui, jaxa
barco ti huaj jaa. Ja quenti-
coni, mi xa ay modo jastal oj
bob jcolta jbajticoni.
18 Jaxa ba xchabil c'ac'u, jel
to ni tzatz ay juntiro ja iq'ui,
jayuj ti sipahue co ba yoj ja' ja
carga tey ba yojol ja barco.
19 Jaxa ba yoxil c'ac'u, spet-
zanil ja steil ja barco ja ba
mas ali, ch'ac caaticon eluc.
Jipaticon can ja ba yoj ja'.
20 Mi na' jaye c'ac'u mu-
san juntiro ja satq'uinali. Mi
ni t'un huax lemxi ja c'ac'u,
jaxa acuali, mi ni jun c'anal
quilaticon. Quechan puro ic'.
Lom xta xuui huax jaqui. Ca-
laticon jpetzanilticon que ti
oj chamcoticon can ja tihui.
21 Ay xa jitzan c'ac'u mi
ni ma' huax huaa cujticona.
Ja Pablo ti q'ue tec'an ja
ba jnalanticoni, ti yalaa:
—Huinique, q'uelahuilex.
Mi ahuaahuonex caso. Cala
huabyex que oj cancotic ja ba
Creta. Mi c'a, jel oj quiitic ja
huocoli, xcutajex nia.
22 Jayuj ja huego, tzatzalc'ujolan
abajex. Mi ni ma' oj cham
cujtica. Ja barco, sí, oj ni
ch'ayuca.
23 Porque ja acuale sea qui
sbaj jun ángel, ja' ni seca qui
ja Dios ja it ma' huax c'uani,
ja' ni ja ma' huanon yateltajel
ja huego.
24 Ja ángel jahui ti yala
caba: —Pablo, mi lom la
xihui porque t'ilan oja c'ul
abaj presentar ja ba sti sat
ja gobierno ba Roma. Yuj ja
hueni jayuj ja Diosi oj sc'ul
librar spetzanil ja hua moj
jumasa ja ba barco, xyutajon
ja angeli.
25 Jayuj, huinique, mi la xi-
uyex. Huax c'uan ja Diosi. Ja
jas jac yal cab ja angeli, oj ni
c'ot smeranila.
26 Eso sí, ay modo oj ni can-
cotic ja ba nalan beji pero oj
ni bob elcotic c'ot ja ba taquin
lugara, xchi ja Pablo ja ora
jahui.
27 Ay xa chab semana ti

huanticon bejyel soc barco.
Ti xa ayticon ja ba jun ja' sbiil
Adria. Cuando och ja acuali,
ti cho jac otro vuelta ja iq'ui,
pero jel tzatz juntiro, jaxa
barco huax licji, huax cho
mucji. Mojan nalan acual ja
marinero jumasa ti snaahue
que mojan xa ay sti ja jai.
28 Ti sbisahue janec' to
xchaanil ja ja' ja bayei.
Treinta seis metro to bi.
Ti cho bejyiticon otro jun
maq'ue masa. Ti cho
sbisahuea. Ti cho yilahuea,
veinte siete metro xta.
29 Huane xa xihuel repente
oj staa sbaj soc ja ton ja
barcoi, jayuj ti huajye ja ba
stop ja barco. Ti yaahue co
chane nihuac taq'uin ba jel
al, mochan soc lazo, ba mi oj
bob bejyuc mas ja barco. Mix
yilahue ora oj eluc ja c'ac'u.
Jel huane pensar juntiro.
30 Pero ja marinero jumasa
huas sc'ana quechan yenle
oj eluque libre ja ba nihuan
barco. Oj bi couque ja bay
ja yal ch'in barco, ja' ba oj
yaa can mas najat ja nihuac
taq'uin ja sti ja barco cosaque
mi bi oj bob snic sbaj mas ja
barco. Pero ja mero spen-
sarei, ja' bi cuando ti xa aye ja
ba yal ch'in barco jahui, ti xa
bi oj bob spaque ajnel soca.
31 Pero ja Pablo ti huaj yal
yab ja capitani soc ja sol-
dado jumasa: —Ta huan c'ax
huajye ja yenlei, ja huen-
lexi ay modo jastal oj ch'ac
chamanic ja ili, xchi.
32 Jayuj ja soldado jumasa
ti huaj sc'utze ja slazoil ja yal
barco. Gana sipahue siquiera
moc ma' oj eluc.
33 Cuando sacbi ja q'uinali
ja Pablo ti yalaa: —Ja huego
la xa huaacotic porque ay
xa chab semana mi ni huala
huaatica soc mi ni huax och
ja juayeltica.
34 C'ulanic ja pavori.
Huaanic t'usan porque jel ni
t'ilana. Mi c'a, ¿jastal oj bob
jcolta jbajtic ba? Porque mi
ni ma' oj cham cujtica. Mi ni
june ja stzotzil ja j'olomtiqui
oj ch'ayuc.
35 Ja Pablo ti syama jun
pan. Ti och sc'an yi stz'acatal
ja Dios ja ba sti sat spetzanil
ja yenlei. Ti spila yilea. Ti och
huauca.
36 Cuando yilahue huan
huael ja Pablo, ti cujlaji t'usan
ja sc'ujolea. Ti cho och huauc
ja yenle chomajquila.
37 Jpetzanilticon ja janec'
ayticon ja ba barco, dos
ciento setenta seis.
38 Cuando ch'ac huaaticoni,
ja yenlei ti ch'ac sipe can ba
ja' ja trigo ja it tey ba yoj
barco ba mas oj yoopjuc ja
yalal ja barco.

Ja jastal jom ja barco

39 Cuando el ja c'ac'u ja
marinero jumasa ti yilahue
ja luumi pero mi snaahue jas
lugaril. Pero yilahue que jel
tzamal xojan ja jai soc ja ba sti
ja ja' jahui, jel lajan ja luumi.
Ti sc'uman sbaje ta oj bob yu-
jile oj huaj ochuc ja barco ja
tihui.
40 Ti sc'utzuhue ja slazoil
ja nihuac staq'uinil ja barco.
Ti sipahue can ja ba yoj jai.
Ti syopese ja smaniqueta
ja barco ja ba huax maconi

ba huax yaahue yi vuelta ja
barco. Jaxa ba sti sat ja barco
ti ya q'ueuque ja nihuan
c'uutz huax maconi huax
bejyi ja barco. Tacal tacal
huaj och soc ja iq'ui.
41 Jel ni tzamal huane hua-
jel ajyia, iday, jun ta repente
ti huaj ch'ican ja ba huas staa
sbaj chab ja' ba huax jaqui
soc huax huaji, jayuj huaj
to snaa sbaje, can tz'apan ja
barco ba yoj jijcabi. Ja sti
sat ja barco tz'apan lec tzatz
cani. Mi xa ni modo xbob
nijcuc yujilea, jaxa lado ba
stopi, huan xta spuctzin sbaj
ja jai. Ch'ac el pedazo ja
barco.
42 Ja soldado jumasa huas
sc'ana oj ch'ac smil spetzanil
ja presoanumi ba mi oj bob
eluque ajnel soc noxel
43 Pero comjiye yuj ja scap-
itanei. Ja yeni mi huas sc'ana
oj chamuc ja Pablo. Ti yaa
ordena: —¡Ja ma' huas snaa
noxeli, jipa bajex ja ba yoj jai!
¡Elanic ja ba sti jai!
44 Ta mi c'a xa naahuex, ¡ia-
jic ja aq'uintei, chican jas teil
huaxa taahuex ja ba speda-
zoil ja barco! xchi ja capi-
tani. Jach ni ch'ac eluque c'ot
sac'an jpetzanilticon ja ba sti
ja jai.

Ja Pablo ti ajyi ja ba yal lugar ja ba Malta

28

1 Cuando ch'ac ta elcoticon
c'ot jpetzanilticon sac'ani, ti
alji cabticon que Malta sbiil ja
yal lugar jahui.
2 Ja suinquil ja lugar jahui,
jel lec yilahuoticon juntiro. Ti
ya q'ueuque jun nihuan c'ac'
lec ba oj c'atnucoticon, como
huanticon q'uitc'onel yuj ja
chee, como jel ni cho huan ja
jaa.
3 Ja Pablo ti stzomo jan
t'usan ja si' ba taquini. Ti
ya ochuc ja ba yoj c'aq'ui.
Cuando huan ochel yujili,
huaj to yile, ti el jan jun mal
chan ja ba si' jahui, como yab
ja sq'uixnal ja c'aq'ui. Ti jac
tz'olan ja ba sc'ab ja Pablo, ti
sc'uxua.
4 Ja suinquil ja yal lugar
jahui, cuando yilahue ti
quenubal ja sc'ab ja Pablo, ti
och yal sbajea: —Ja huinic
iti bob ta milhuanel. Eso
sí, el jan sac'an ja ba yoj
mari pero ja Diosi oj ni yaa
yi ja scastigoa. T'ilan ni oj
chamuca, xchiye xta.
5 Pero ja Pablo stzijun ja
sc'ab ja ba yoj c'aq'ui ti co ba
yoj c'ac' ja tan chani. Mi ni jas
sc'ulana.
6 Spetzanile huane smajla-
jel que ta oj sitz'uc ja sc'abi,
jaxa tuqui huax yalahue que
jun ta repente oj moc' luum ja
Pablo. Oj ni bi chamuca. Pero
iday, cuando yilahue mi ni
jas huas sc'ulani, ti yalahuea:
—Ja iti, bob ta dios, xchiye.
7 Jaxa mojan ja bayoticoni,
tey ja sluum ja sepeil ja yal
lugar jahui, Publio sbiil. Ja
yeni slocohuoticon ja ba
snaji. Oxe c'ac'u ti ajyiticon
ja tihui. Jel lec yilahuoticon.
8 Jaxa stat ja Publio baan
eq'ue. Jel ja sc'ajc'ali, cho ay
yioj sintería. Ja Pablo ti huaj
yile. Sc'uman ja Dios yuj ja
yeni, ti ya cajan ja sc'ab ja ba

scuerpo, iday, huaj to yabi,
lec xa ay.
9 Jaxa ma' yab yabilal ja iti,
ti ch'ac jacuque ja ma' malo
ay ja ba sutanal ja yal lugar
jahui. Ch'ac ni tojbuque spet-
zanilea.
10 Jel ni lec juntiro ja smo-
doei. Jel tzamal ja jas sc'ulan
quiticoni. Jayuj cuando oj xa
elcoticon soc ja barco, ch'ac
yaa quiticon spetzanil ja jne-
sesidaticon ja ba beji.

Ja Pablo c'ot ja ba Roma

11 Pero como ja ba yal lu-
gar jahui, oxe ixau ni ti can-
ticona. Cho ti ajyi jun barcoa.
Ja suinquil ja barco jahui, ja'
huane smajlajel oj ec'uc ja
stiempo ja iq'ui. Jaxa cuando
el ja barco, ti huajticon soca.
Sbaj ni Alejandría ja barcoi,
jaxa sbaj scostilla ja barcoi,
ti pac'an ec' ja sdibujoil ja
c'ulubal diosi. Ja juni, Cástor
sbiil, jaxa juni, Pólux.
12 Ti c'oticon ja ba chonab
Siracusa. Oxe c'ac'u ajyiticon
ja tihui.
13 Cuando elticon ja tihui, ti
bejyiticon ba mojan sti ja jai.
Ti c'oticon ja ba chonab Re-
gio. Ja ba xchabil c'ac'u ti jac
jun ic' ja ba lado jpatiticoni,
jaxa ba yoxil c'ac'u ti c'oticon
ja ba chonab Puteoli.
14 Ja ba chonab jahui ti
jtaaticon chaboxe querman-
otiqui. Ti slocohuoticon ja ba
snajei, jayuj ti canticon jun
semana soc ja yenlei. Jaxa
cuando elticon ja tihui, ti xa
huajticon man ba Roma.
15 Ja quermanotic tey ba
Roma yabye yabalil que ti xa
huajumoticon ja tihui, jayuj
ti xa jac staoticon ba nalan
bej. Ti to jac staoticon ja ba
jun lugar Foro de Apio sbiil,
jaxa tuc quermanotiqui ti cho
staahuoticon ja ba lugar Tres
Tabernas. Jaxa Pablo cuando
yila, ti sc'ana yi stz'acatal ja
Diosi. Jel juntiro ja sgusto.
16 Cuando ti c'oticon ja ba
Roma, ja capitani ti sc'ulan
endregal ja presoanum ju-
masa. Yaa ba sc'ab ja sepeil
ja soldado jumasa ja tihui
pero ja Pablo ti aaji ba jun
naitz. Quechan ti talnanubal
yuj jun soldado.

Ja Pablo sloilta ja yabal ja Dios ja ba Roma

17 Yajni ec' oxe c'ac'u ja
Pablo ti seca spayjel spetzanil
ja judio ja matic ay yatel ja
ba yiglesia ja judio jumasa
ja ba Roma. Yajni ch'ac
ta staa sbaje, ti xa yala ja
Pablo: —Quermano jumasa,
ja queni mi jas jc'ulan
yile ja jmojtic judioili soc
mey xc'oco ja scostumbre
ja ma' ec' pax ta cujtiqui
pero iday, yaahuone ja ba
sc'ab ja romano jumasa ja
ba Jerusaleni, jaxa yenlei,
slutuhuone ba preso.
18 Cuando ti huajyon ja ba
sti sat ja ma' ay yateli, yajni
yabye ja jas cala, huas sc'ana
oj sijpucone como mi bi sbe-
juc huax yabye oj chamcon.
19 Pero ja jmojtic judioili,
jel c'aq'ue, jayuj ja queni ti
cala que oj jac tojbesjucon
ja ba sti sat ja gobierno sbaj
ili. Eso sí, ja yenlei jel coraja
huax yilahuone, pero ja

queni, mi ni t'usan ay jpleito
soque huax cabi.
20 Jayuj jeca payjelex ja
huenlexi. Huax c'ana oj quil
ja hua satexi, oj c'umuquex.
Ja quentiqui israeleñootic
nia. Ay ni jun snihuanil
jc'ujoltica ay to ni jas oj
quiltica. Ja' ni mero sbej,
jayuj q'uelahuilex jastal ay ja
jcadenail yujile tac.
21 Ti yala ja yenlei: —Ja
quenticoni, mi ni t'un huax
cabticon ja jastal iti. Mi ni
june ja ma' tey ba Judea huas
seca quiticon carta soc mi ni
june ja jmojtic judioil ja ma'
huax c'otye ja tihui, ¡mi huas
staahua ti' malo ja huen tac!
22 Pero jel gusto oj maclati-
con ja jas huaxa c'ana oja
hual cabticoni. Huax naati-
con que ba spetzanil parte
coraja huax iljiye ja ma' huas
sc'uan ja yajc'achil abal iti,
xchiye.
23 Ti sc'uman sbaje jas
c'ac'uil oj cho jacuque otro
vuelta, jaxa c'ac'u yalahuei,
jitzan cristiano ni staa sbajea.
Ti stzomo sbaje ja ba naitz
ja bay ja Pablo. Jaxa Pablo,
desde sacbel q'ue ja sloili,
masan och ja c'ac'u, pero
ja' ni ja sloil ja jastal oj
bob c'ulajucotic mandar yuj
ja Diosi. Yala jastal iti ba
oj bob yabye slugaril que
ja Jesusi, ja' ni ja Cristo
huane smajlajeli, como ja'
ni huan sq'ueljel ja smandar
ja Moisesi soc ja slibro ja
aluman-Dios jumasa.
24 Ay ni ma' sc'uan ja jas
yala ja Pablo, soc ay ma'
miyuc.
25 Tuctuquil ja spensare ja
ora jahui, jayuj ti elye ja ti-
hui. Cuando yila ja Pablo
que huan xa stulu sbaje, ti
yalaa: —Meran ni ja jas yala
ja Espíritu Santo ja yora yiaj
majan ja sti ja Isaiasi, jaxa
ma' ec' pax ta cujtiqui, alji ni
yabyea:

26 Cax al yab ja cristiano ju-
masa iti que tola vida
oj smaclaye pero mi
oj sc'uluque entender.
Xchabil ja sate ti oj
ajyuc botan, pero lom
nia. Mi oj yile q'uinal.

27 Porque ja sc'ujolei, jel xa
ch'uuy ch'ac ta hua-
juc. Eso sí, huax yabye
q'uinal, pero toj eq'uel
huax ec' ba otro lado.
Gana huas smacahue
ja satei ba mi oj yile.
Ay xchiquine pero mix
yabye q'uinal. Mi huax
yaa sc'ujole. Mi xa
huax jacye jmoc ba oj
ca aajuc tojbuque.

Huan ni xa naahuex que jach
ni huax yala ja suun ja Isaiasi.
28 Lec ay, ja huego ti c'ot tic'an
ja c'ac'u ja ba ja huenlexi. Ja
huego, ja ma' mi judiouqui oj
ni yabye slugarila. Oj ni bob
c'ulajuque librar ja yenle yuj
ja Diosi.
29 Yajni ch'ac yal jachuc ja
Pablo, ti huajye ja judio ju-
masa. Ti och bulbunuque
sbaj ja Pablo.
30 Ja Pablo ti can chab jabil
ja ba naitz jau huan stupeli.
Chican ja ma' huax huaj il-
huanuqui, jel gusto huax yila
ja Pablo.

31 Tola vida ja' ni huan sloil-
tajel ja jastal oj bob caa jba-
jtic ba oj sc'ulucotic mandar
ja Diosi soc ja' ni mero huan
seejel ja jastal ay ja Cajualtic
Jesucristoi. Libre juntiro ay
huax yala ja yabal ja Diosi. Ti
ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Romanos
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Roma Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Roma

1 Lec ay quermano jumasa, quena Pablooni, ja' ni yatjumon ja Jesucristo. Stzaunejon ba oj huajcon jastal jecubanumil. Oj bi caa jbaj oj loilta ec' ja abal it jel tzamali, ja' ni sbaj ja Diosi.

2 Ja abal iti, taubal ni tia yuj ja aluman-Dios jumasa ja najate lequi, como ti ni tz'ijbanubal can ja ba yabal ja Diosi.

3 Ja' ni huas staa ti' ja jastal ja yunin ja Diosi. Ja yeni ti manxi ja ba yintil ja rey Davidi

4 Jaxa mas tzaani, cham nia. Pero cho aaji ni sac-huuca, jayuj ti ilji que jel ja yipi, cho ilji ni que mi ni jun smul aya, como ja' ni mero yunin ja Dios ja Cajualtic Jesucristoi.

5 Stz'acatal ja yeni, jel lec juntiro jmoc, jayuj ya ochcon secabanumil ba oj secon ja ba spetzanil ja mundo cosaque ja cristiano oj bob snae jastal oj sc'uuque ja sbiil ja Jesucristo.

6 Y jachuc ja huenlex chomajquili, ja c'uanex nia. Ja Diosi sleahuex ba oj cho sbajuquex ja Jesucristoi.

7 Huax jeca spatulabil ac'ujolex apetzanil ja janec' ti ayex ja ba Roma. Jel yaj xyabyex ja Diosi, jayuj sleahuex ba oj sbajuquex. Sc'an to Dios, oja naex jastal jel ja syajal sc'ujol amoquexi soc laman oj ajyanic porque jach ni huas sc'ana jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo.

Ja Pablo sc'ana oj huajuc ba Roma

8 Pero bajtan huax c'ana cala huabyex, stz'acatal lec ja Jesucristo, cho stz'acatal ja Diosi yuj apetzanil ahuenlexi. Ja ba spetzanil ja lugari huala taajiyex ti' yuj ja huanex xa ni sc'uajel ja Diosi.

9 Ja queni, soc spetzanil ja jc'ujoli, huanon yateltajel ja Diosi. Huanon sloiltajel ec' ja yabal it jel tzamal ja sbaj ja yunini. Ja Diosi huas snaa que tola vida huax c'uman yuj ja huenlexi.

10 Huanon sc'anjel yi, ta jach c'a huas sc'ana ja yeni, oj xa c'otuc ja c'ac'u oj huaj quilex, ta ay c'a modo.

11 Jel jgana juntiro oj huaj quil ja hua satexi porque huax c'ana coltayex ba oja c'uluquex recibir ja jas oj yaa huilex ja Espíritu Santo ba mas jel tzatz oj huajanic ja ba sti sat ja Diosi.

12 Jachuc, oj caa jbajtic nihuanc'ujol cuando huax quilahuex jastal huaxa c'uanexi y oj cho huilex jastal huax c'uan ja quen chomajquili.

13 Quermano jumasa, huax
c'ana oja naex mi na' jaye
vuelta huax c'ana huaj quilex
pero man ora, lajan soc mi
ni huax aaji huajcona. Jel
jgana oj huaj loilta ja yabal
ja Dios ba oj bob quil sat
ja atel ja ba yojol ja huen-
lexi ja jastal quilunej ja ba
otro lugar soc ja hua mojex
ja janec' ja huenlex ja ma' mi
judiouquexi
14 Porque lajan soc ay jel
huax cab soc spetzanil ja cris-
tiano, sea ja ma' ay lec yes-
cuela ma mi ni t'un ocheluc
escuela, sea ja ma' jel nihuan
huax yaa sbaji ma ja ma' jel
ch'in huax ilji. Jel t'ilan huax
cab oj loilta yabye ja yabal ja
Diosi.
15 Jachuc ja huenlex ja ma'
ti ayex ja ba Roma, mi xax
quila ora oj loilta huabyex ja
yabal ja Diosi.

Ay yip ja yabal ja Diosi.

16 Porque ja abal it jel
tzamali, mi ni t'un huala
q'uixhuiyon ja huax cala
como ja' ni ja yabal ja Diosi.
Ay yip ba oj sc'ul librar spet-
zanil ja ma' huas sc'uani. Ja
mero bajtani, alji ni yabye ja
cristiano jmoj judioil jumasa,
jaxa huego huane xa ni yabjel
spetzanil ja cristiano jumasa.
17 Ja abal iti huas sea quitic
jastal oj bob ajyucotic toj ja ba
sti sat ja Diosi ja cuando huax
c'uantic ja yeni. Ata huab jas
huax yala ja yabal ja Dios tac:

Ja ma' huas sc'uani, toj bi oj
ajyuc ja ba sti sat ja
Diosi. Jachuc, oj ni bi
staa ja svida ba mas
leca.

¡Jach ni huax yala taca!

Jel ja smul ja cristiano

18 Pero ja ma' mi huas
sc'ulan caso ja Diosi, huax
naatic lec que ja Dios tey ba
satq'uinali huax ya couc ja
scastigo sbaj ja yenlei, como
toj malo ja sc'ujolei. Mi sc'ana
oj abxuc ja smeranili.
19 Iday, huan ni snaahue
leca que ay jun Dios. ¡Pero
Dios ni ja ma' ya jac sc'ujole
que ay ni jun Diosa!
20 Porque desde cujlaji ja
satq'uinali, huan ni snaa ja
cristiano que ay jun nihuan
Dios. Huax naaxi ja iti
porque ti ni huax ilxi ja jas
sc'ulan cani. Jayuj mi ni
modo oj yale que mi huas
snaahue.
21 Huan ni snaahue que ja'
ni yuj ja Diosa pero anima,
mi ni huax yaahue casoa. Mi
ni huax yaahue yi stz'acatala.
Toj bobo ni ay ja spensarea.
22 Pero iday, huas stoyo
sbaje que jel huas snaahue.
Pero ja mero smeranili, mi ni
jas huas snaahuea.
23 Ti huax yaahue can jun
lado ja Dios ba sac'an huax
ijlabani. Ja' huajel sc'ujole
soc ja sdiose c'ulubali, chican
jasunc'a ja splanta ja sdio-
sei. Ay ba oj slaj ja cristiano,
soc ay ba yalchan, soc ay ba
chante, soc ay ba oj slaj ja
chan it huax bitz'itz'i eq'ue.
24 Jayuj ja Diosi yaa ta huaj
suelto ja cristiano ba oj bob
sc'uluque ja jas jex c'anc'oni
xyabyei. ¡Q'uixhuel ja sbaj

ja jastal huas sc'ulan soc ja scuerpoei!

25 Pero ja' ni scastigoe yuj ja mi ni huas sc'anahue ja smeranil ja sbaj Diosi. Ja' huajel sc'ujole puro mentira. Huax cooye mec'an ja ba sti sat ja jastic sc'ulunej ni can ja Diosi, jaxa yen mismo ja Diosi, mi ni huax yaahue casoa. Iday, sbej ni oj caatic yi stz'acatal ja Dios tola vida. ¡Aleluya!

26 Jayuj ja Diosi ya huajuque suelto ja cristiano ba oj sc'uluque ja jas jex c'anc'oni ja scuerpoei. Hasta ja ixuquei, mi xa huas sc'ana nupanuque soc ja huiniqui. Mi alben ja jastal huas slea ja smul soc ja smoj ixuquili.

27 Jachuc ja huiniquei, mi xa huas sc'ana slee ja xcheumei. Ja' t'ilan huax yab huas slea ja smoj huiniquili. ¡Q'uixhuel ja sbaj jastal huax yiaj sbaje smoj huiniquil sbajei! Hasta ja smodoei huax tucbi juntiro. Pero sbej ni jach ay ja scastigoea como mi ni sbejuc ja jastal huax yiaj sbajei.

28 Como mi ni huas sc'ana sc'uuque ja Diosi, jayuj aaji huajuque suelto ba oj sc'uluque pensar ja jas jel piero. Mi alben ja jas huas sc'ulanei.

29 Toj malo juntiro huajel ja spensarei. Puro ni piero ja jas huas sc'ulanei. Toj ilc'ujolanel ja sgustoei. Coraja huax yila sbaje. Envidioso aye. Huas smila sbaje. Puro pleito aye. Huas slola sbaje. Spatic huax yiaj sbaje. Huax yutaj sbaje ec' spatique.

30 Huax xchono yabalil sbaje. Coraja xta huax yilahue ja Diosi. Huax yutaj sbaje. Huas stoyo sbaje. Jel nihuan huas sc'ana oj iljuque. Quechan huajel ja spensare ja jas yajc'achil oj sc'uluque ba malo. Mi huas sc'uan ja yabal ja snan statei.

31 Toj boboe juntiro. Mi huax c'ot smeranil ja jas huax yalahuei. Mey syajal ja sc'ujolei. Mi huas stalna ja syaujulal ja smojei.

32 Iday, huas snaahue lec ja jas huax yala ja Diosi que ja ma' huas sc'ulan jachuqui, oj ni bi ch'ay snaajela. Pero anima, huan ni sc'ulanea. Jaxa cuando huax yilahue jach huas sc'ulan ja smoje chomajquili, jel sgustoe juntiro.

Ja Diosi huax yaa castigo ja ba smeranili

2

1 Ja cuando huaxa huabyex ja jastal iti, ti oja hualexa: ¡A, jel piero ja jas huas sc'ulan ja cristiano jumasa jahui! oj chianic. ¡Pero majlayic! Eso sí, huaxa hualahuex jel piero ja jas huas sc'ulan ja tuqui, iday, ¿jaxa huenlex ba? ¿Huan ma xa hualahuex que meyuc amulex ja huenlex chomajquili?

2 Huan nix naatic que sbej ni oj yaa yi castigo ja Dios ja ma' huas slea ja smul ja jachuqui.

3 Pero jachuc ja huenlex chomajquili, ¡huanex ni sleejel ja hua mulex tac! Iday, huanex yaljel que jel piero ja jastal huas slea ja smul ja tuqui. ¿Yuj ama xa hualahuex ta mi oja huiex castigo ja huenlex chomajquil ba?

4 Iday, huaxa huala: Mi oj yaa qui castigo ja Diosi. Jel lec juntiro jmoc tac, la chi. Jel ja yahuanta, jel huax yaa spasensia, la chi. Eso sí, jel ni lec juntiro jmoctic ja Diosa, jayuj huax yaa quitic tiempo ba oj suchuc ja jc'ujoltiqui.

5 Pero ja huenlex cristiano jumasa, ¡jel ch'uuy juntiro ja hua c'ujolexi! Mi ni modo huaxa c'ana oj suchuc ja hua c'ujolexi. ¡Majlayic, ti oja huilex ta mi oj c'otuc ja c'ac'u oj q'ueuc ja scoraja ja Diosi! ¿Yuj ama huaxa hualahuex que mi sbejuc ni oj yaa huilex castigo ja Diosa?

6 Spetzanil ja cristiano oj ni chicnajuc ja yatelea, ti oj sc'uluque recibir ja jas oj aajuc yile yuj ja Diosi, sea lec ma sea malo.

7 Eso sí, ja cristiano ja ma' huas sc'ana oj ya nihuanbuc ja sbiil ja Diosi, tola vida huax yaahue yi stz'acatal, huas snaahue que oj ni ajyuque sac'anile tola vidaa, ja yenlei tola vida huane sc'ulajel ja ba lequi. Ja Diosi oj ni yaa yile ja sac'anile jahui.

8 Pero ja ma' mix c'ocxi soc mi ni huas sc'uane ja smeranili, puro malo huajel sc'ujole, ja c'ac'u jahui, oj ni aajuc yile ja scastigoei porque yaahue ta ni q'ueuc ja scoraja ja Diosi.

9 ¡Jel ni oj yie ja huocola, pero meran! Mi loiltajneluc ja huocol jahui. Spetzanil ja ma' jel malo ja jas sc'ulanei, con todo judio, mi ni ma' oj el libre ja c'ac'u jahui.

10 Pero ja ma' huan sleejel ba lequi, oj ni aaji lijpuc ja ora jahua. Oj toyjuque lec yuj ja Diosi. Laman juntiro oj ajyuque, sea judio, sea ja ma' mi judiouc

11 Porque ja Diosi, jun xta yabal huax yilahuotic jpetzaniltic.

12 Eso sí, meran ni ja cristiano ja ma' mi ni jas huas snaahue ja smandar ja Moisesi, oj ni ch'ay snaajela, como slea ni ja smulea. Pero ja c'ac'u jahui, ja Diosi mi ni oj sob jasyuj ja mi sc'uane ja smandar ja Moisesi, como mi ni snaahuea. Pero ja ma' tey ba sc'ab ja smandar ja Moisesi, iday, huan ni slea ja smula, jaxa Diosi, oj ni aajuc yile ja scastigoea como huan ni snaahue ja jas huax yala ja mandar jumasa.

13 Mi xa hualahuex que ta quechan jel toj ja ma' huas snaa ja smandar ja Moisesi. ¡Miyuc! Ja' ni ja ma' huas sc'ulan merani. Ja jau jumasa, ja' ni lec huax yila ja Diosa.

14 Q'uelahuil ja ma' mi judiouqui. Mi jas huas snaahue ja smandar ja Moisesi. Pero ay ma' huax yab ja ba sc'ujoli mi lecuc sc'ulajel ja cosa malo y mi ni huas sc'ulanea. Eso sí, meran mi teyuc ba sc'ab ja smandar ja Moisesi, pero tey

ba sc'ujole ja jas huas sc'ana
ja Diosi.
15 Cuando huax ilji que jel
tojei, yuj ni huas sc'ulane ja
jas ti xta t'aban ba sc'ujole
ja jastal huas sc'ana ja Diosi.
Huax jac sc'ujole cuando
huane sc'ulajel lec, huax cho
jac sc'ujole cuando huane
sc'ulajel malo. Ti huax
yalahuea: Mi ni lecuc ja jas
jc'ulana, xchiye. Mi c'a, oj
yale: Lec ja jas jc'ulani, oj
chiuque.
16 Jaxa c'ac'u jau oj caatic yi
cuenta ja Diosi, ja Cristo Je-
susi oj ya chicnajuc spetzanil
ja jas nac'an ay ja ba sc'ujol
ja cristiano. Ti oj yal ta lec
ma mi lecuc ja jas sc'ulanei.
Jach ni huax yala ja abal it jel
tzamal huanon sloiltajel ec'
tac.

Ja judio jumasa soc ja smandar ja Moisesi

17 Pero ja huenlex ja
janec' judioexi ti huaxa
hualahuexa: Ja quenticoni,
judiooticon nia. Ja sman-
dar ja Moisesi, ja' ni mero
snihuanil jc'ujolticona, la
chiyex. Jel xa toya bajex que
huaxa naahuex sbaj ja Dios
merani.
18 Huaxa naahuex jasunc'a
huas sc'ana. Je xa c'ulanex
gusto ja ba mas lequi como
jeeji ta ni huilex ja jas huax
yala ja smandar ja Moisesi.
19 Huaxa hualahuex que oj
bob ajeex yi ja sbej ja ma'
mutz'an ja satei, jaxa ma'
tey ba yoj q'uiq'uinali, huaxa
c'ana jeex yi ja luzi.
20 Huaxa c'anahuex oja
huaa yi consejo ja ma' jel
bobo. Oja jeex yi ja ma' mi
jas huas snaahuei porque
huaxa hualahuex que huaxa
naahuex ja smeranili, como
ti ni ay ba hua c'abex ja
smandar ja Moisesi.
21 Ja huenlexi huaxa
jeahuex yi ja tuqui ba oj
sc'uuque ja yabal ja Diosi,
pero ja huenlex ba, mi ni
huaxa c'ulanex ja jas huax
yala ja yabal ja Dios tac.
Huaxa hualahuex yab ja
tuqui que mi sbejuc huax
elc'aniye, iday, ¿jaxa huen-
lex ba? ¿Jastal lec huala
elc'aniyex ba?
22 Mi lom xa lea otro ja hua
cheumexi, la chiyex. ¿Jaxa
huenlex ba? ¿Mi ma huaxa
cheumanex ja otro ixuque
ba? ¡Ba miyuca! Eso sí,
mix bob ahuilex ja c'ulubal
dios jumasa pero iday, ja ba
mero sacjachjach ec' ja dios
jumasa jahui, ti huala ochyex
ja elc'aneli.
23 Meran, je xa toya bajex
que ay ahuiojex ja smandar
ja Moisesi, pero huan ni xa
c'ocohuex leca. ¡Huax hua
ch'inbuquex ja sbiil ja Diosi!
24 Jach ni tz'ijbanubal ja ba
yabal ja Diosa que ja ma' mi
judiouqui, jel piero huax yab
ja sbiil ja Diosi, pero ja' ni yuj
ja hua mul ja huenlexi. ¡Jach
ni huax yala taca!
25 Eso sí, huala c'ulajiyex
circuncidar. Jel ni lec yena ta
huan c'a xa c'uanex ja sman-
dar ja Moisesi. Pero ta mi
c'a xa c'uanex, lajan soc mi ni
c'ulajiyex circuncidara.
26 Jach ni ta ay c'a jun
huinic mi circuncidado ayuc,

pero ta huas sc'uan ja smandar ja Moisesi, ¿mi ma oj yal ja Dios que lajan soc circuncidado ni ay ba?

27 Meran nia, ja ba scuerpoei, mi circuncidado ayuque, pero toj ni aye soc ja mandara. Jayuj ja huenlex ja janec' tey ba hua c'abex ja mandar jastal tz'ijbanubal cani, ¡jel ni ajul abajex oj huajanica! Eso sí, naca circuncidado ayex pero iday, ja' mero huajel ac'ujolex ja sc'oquel ja mandar jumasa.

28 Jun ma' manxi ba yintil ja cristiano judio, moc lom ahualex que yuj quechan ja jahui oj bob och yuntiquilil ja Diosi. Jachuc ja ma' quechan c'ulaji ta circuncidar ja scuerpo, ¡ja jahui, mi ni jas yioja!

29 Jun yuntiquil meran ja Diosi, ja' ni ja ma' huas sc'uan ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli. Lajan soc c'ulaji ta circuncidar meran cuando atji ja Yespiritu ja Dios ja ba sc'ujoli ba c'un oj ajyuc ja ba sti sat ja Diosi. Ja lec moc to jauc ja Diosi, mi ni jas oj bob cujtic soc quechan ja mandari. Mi jas yioj ta mi c'a huala toyjitic yuj ja cristiano siquiera ta huala toyjitic yuj ja Diosi.

3

1 Ja janec' judiooticoni, naca c'ulubaloticon ni circuncidara. ¿Lec ama, ma miyuc?

2 ¡Jastal mi lecuc! Ja ba mas jel tzamali, yuj ja ja' ni ja jrazaticon judioil ja ma' aaji yi ja ba sc'ab ja yabal ja Diosi.

3 Meran, ay jitzan ja jmoj judioil jumasa yaahue ta can jun lado ja Diosi, pero caso oja hual que mi oj c'ot smeranil ja jas yalunej ni. Ja cristianootiqui tuctuquil xta jpensartiqui pero ja Diosi, jun xta mismo ay tola vida.

4 Anima spetzanil ja cristianootiqui puro mentirosootic, pero ja Diosi, mi ni nunca oj slee ja mentira. ¿Mi ma huan ni xa naahuex ja jas huax yala yabal ja Dios ba?

Eso sí, ja cristiano mix yiaje snihuanil ja jas huax yala ja Diosi. ¿Yuj ama huax yalahue que mi oj c'ot smeranil ja jas yalunej ja Diosi? ¡Ba miyuca! ¡Dios ni ja yen tac!

Jach ni huax yala ja ba yabal tac.

5-8 Pero ay cristiano toj malo ja spensarei. Huax yalahue que huanon seejel que lec bi huax lea ja jmultiqui porque ta huan c'a bix lea ja jmultiqui y ta huan c'a sc'ulanotic perdonar ja Diosi, jel nihuan huax caatic iljuc ja Diosi. Ta jach c'a ja jas huax yala ja yenlei, entonces mi ni sbejuc huax yaa quitic castigo ja Diosa. Entonces libre aytic juntiro ta jachuqui. Chican jas ora huax c'ana jlee ja jmultiqui. Jayuj pacaxero ni juntiro ja spensarea porque ja Diosi jel ni toja, jayuj huax bob yaa yi ja scastigo ja suinquil ja mundo iti. Es meran

ni yena, ta huan c'ax lea mentira y ta huan c'a sc'ulanon perdonar ja Dios ja jastal ni huax yala oj sc'uluqui - como smodo nia, huan ni sc'ulan ja jas huax yala oj sc'uluqui - jel ni huax toyji ja Dios ja jastal jahua. Pero ta mi c'a huas suchi ja jc'ujoli, sbej ni oj yaa qui ja jcastigoa porque ti to ni cuchan cuj ja jmula. Jayuj mi ni t'un tojuc ja spensare ja jas huax yalahuei. Ja queni mi huanucon yaljel que lec huax lea ja jmultiqui ba oj caatic toyjuc ja Diosi. Ja ma' jach huan yaljel jbaji, ¡sbej ni oj yie castigo ja yenlea!

Jpetzaniltic ay jmultic

9 Ja mero smeranili, ja janec' judiooticoni, lajan huax taa jbajticon soc ja ma' mi judiouqui. Sea judio, sea ja ma' mi judiouqui, naca yuch'anotic ni soc ja jmultica.

10 Ti ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios ja jastal it tac:

Spetzanil ja cristiano, mi ni ma' leca. Como meran nia, mi ni june ma' lec t'usana.

11 Mi ni ma' huax oc' sc'ujol oj yab slugaril jastal ay ja Diosi. Mi ni ma' huas sc'ana oj slee ja sbej ja Diosi.

12 Spetzanile yaahue can jun lado ja sbej ja Diosi. Xch'ayelale ni juntiroa. Como meran nia, ¿ay ama junuc ja ma' huas sc'ulan ja ba lec ba? ¡Mey yena, mi ni june!

13 Ja jas huax el ja ba stiei, jel piero juntiro. Puro lolanel ja sgustoei. Jel yaj juntiro ja jas huax yalahuei,

14 Puro malo ja jastal huas staahue ti' ja smojei. Huax ya yajbuc ja yaltzilei.

15 Ja' jel listoe soc ja milhuaneli.

16 Chican ba huax huajyei, quechan xchole huax yaahue yi huocol ja smojei.

17 Mi ni huas snaahue jastal oj bob ajyuque lamana.

18 Mi ni t'un ay xihuele yuj ja Diosi.

Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.

19 Ja jas huax yala, jbaj ni ja quenticoni ja janec' judiooticoni porque tey ba jc'abticon ja yabal ja Dios tac. Jayuj mas lec, laj mac ja jtiiticoni porque mi ni june ma' oj bob huajuc libre. Jpetzaniltic t'ilan ni oj caatic cuenta soc ja Diosa.

20 Mi ni june ma' huax bob sc'uuc spetzanil ja mandar jumasa jau aaji yi ja Moisesi. Mi lom xa hualahuex yuj ja ay ahuiojex ja mandar jumasa jahui, jayuj toj ayex ahuabaluquexi. ¡Ba tojuquexa! porque ja Diosi mi ni t'un lec huax yilahuex. Es meran nia huan nix maconi cujtic ja smandar ja Diosa. Yuj ja mandar jumasa jahui jayuj huax naatic que ay jmultic como mi ni huax c'ulantic ja jas huax yala oj c'uluctiqui.

Ja jastal huax c'uantic ja Diosi, jayuj huax bob jtaatic ja scoltajel ja caltziltiqui

21-22 Pero ja yaani ja Diosi huan xax ya jnaatic que ay xa bi modo ta huan c'ax c'uantic ja Jesucristo oj xa bi yilotic lec ja Diosi. Mi jauc ba oj toy jbajtic que yuj huax c'ulantic spetzanil ja smandari, jayuj oj yilotic lec ja Diosi. ¡Miyuc! Jayujil ta huax c'uantic ja Cristo, quechan único modoa. Ja jastal iti, jach ni huax yala ja Dios ja ba libro ja bay ja smandari soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. Ja Diosi huax yilahuotic que jun xta cabaltic puro mulanumotic ja ba sti sati

23 Como huan nix ch'ac jlee ja jmultica. ¿Machunc'a oj slaj ja jastal jel toj ja Dios ba? ¡Mi ni june!

24 Jayuj puro slequil sc'ujol ja Diosi ja huax yala que mi xa bi oj to jtup ja jmultiqui, como stupu ta bi quitic ja Cristo Jesusi. ¡Puro ni q'uebubal yaa quitica!

25 Como yalunej ni ja Diosi que ja mulanumi t'ilan ni oj chamuque ajyia jayuj seca con quitic ja Jesusi, jaxa yeni yaa sbaj och ja ba jloc'oltiqui. Ta huan c'ax c'uantic ja yeni, oj ni c'ulajuc perdonar ja jmultica. Eso sí, ja ma' ec' pax ta cujtiqui slea ni ja smulea, jaxa Diosi, lajan soc c'an ta yila mi yila.

26 Pero cuando cham ja Jesusi, ti huax naaxi que ch'ac ni yil spetzanil ja smulei. Jach ni ja jbajtic chomajquili pero cuando huan xax c'uantiqui, oj ni sc'ul perdonara.

27 Jayuj mi sbejuc oj toy jbajtic ja quentiqui. ¿Jasunc'a oj bob jc'uluctic ba toj oj yilotic ja Diosi? Pues meyuc. Quechan único oj c'uuctic ja Jesucristo.

28 Huan xax naatic que toj xa ayotic ja ba sti sat ja Diosi yuj ja huan xa nix c'uantic ja Jesusi, mi jauc ba quentic mismo oj caltic que yuj huax c'ulantic ja mandar jumasa porque mi ni huax bob jc'uluctic meran taca.

29 ¿Jaxa yenle ja ma' mey yioj ja mandar jumasa, ¿jastal ay ja yenle ba? ¿Yuj ama quechan ja quentic judiootic ay jDiostic ba? Miyuc, porque quechan ni june ja jDiostic tac.

30 Ja quentiqui judiootic nia, jaxa cuando huax c'uantic ja Jesusi, toj xa ni huax yilahuotic ja Diosi. Y jach ni ja ma' mi judiouqui. Ta huan c'a sc'uane ja Jesusi, toj ni oj cho iljuque ja yenle chomajquila.

31 Mi huanucon yaljel que mi xa oj to caatic caso ja mandar jumasa yuj ja huan xax c'uantic ja Jesusi. ¡Miyuc! Cuando huax c'uantic ja yeni, ¿mi ma ti to ni huax bob jc'uuctic ja mandar ba?

Ja jas sea quitic ja Abrahami

4

1 Q'uelahuil ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujticon ja janec' judiooticoni.

2 Ja Diosi yala que jel toj ja huinic jahui pero mi xa hualahuex que yuj bob sc'ul spetzanil ja smandar ja Diosi. Ja lec bobuc to yujili, ay modo

jastal oj stoy sbaj, pero ja iti,
mi bob yuj. Mi ni modo oj bob
stoy sbaj ja ba sti sat ja Diosi.
3 Pero ata huabilex ja jas
huax yala ja yabal ja Diosi,
que ja Abrahami sc'uan ja
Diosi, jayuj libre bi huaj soc ja
smuli. Jach ni huax yala taca.
4 Meran nia. La caltic que
ay jun huinic huan atel soc ja
yajuali. Cuando huax tupji,
mi pavoruc huas sc'ulan
recibir ja stz'acoli, como atji
nia.
5 Pero ja quentiqui, puro
pavor huas sc'ulanotic per-
donar ja Cajualtic Diosi.
Anima huax c'ulantic fuerza
ba oj ajyucotic toj, pero
mi ahualahuex yuj ja jach
huax c'ulantiqui, jayuj
oj c'ulajucotic perdonar.
Miyuc, quechan único ta huax
c'uantic meran ja Diosi, oj
ni bi sc'ulucotic perdonara.
Hasta ja ma' mi xa ajtaben
ja smuli, pero ta huan c'a
bi sc'uan, oj ni bi c'ulajuc
perdonar yuj ja Diosa.
6 Ja najatei, ja rey Davidi,
jel tzamal staa ti' ja ma'
sc'uan ni ja Diosi.
Jel lec huax yilahue ja ma' toj
xa ni huax ilji yuj ja
Diosi,
xchi, jaxa jas sc'ulan cuando
mi to sc'uani, sea lec, sea
malo, ja jahui, mi ni jas yioja.
7 Jel lec huax yilahue ja ma'
c'ulaji ta perdonar ja
jas jel malo sc'ulanei.
Tup ta ni ja smulea.
8 Jel lec huax yila ja ma' huax
alji yab yuj ja Diosi
que mi xa bi oj stup ja
smuli.
Jach ni yala ja David tac.
9 Jaxa jas yala ja Davidi,
¿quechan ama huan taajel
ti' ja janec' judiootic ja ma'
c'ulubalotic circuncidar ba?
Miyuc, mi ni sbejuc ja oj caltic
ja jachuca. Huax cho taaji ti'
ja ma' mi c'ulubaluc circun-
cidar chomajquili porque
q'uelahuil ja Abrahami. Yuj
ja sc'uan ja Diosi, jayuj yala
ni ja Diosi que perdonado xa
ay: Ja Abrahami toj xa ni ay
huax quilaa, xchi ja Diosi.
10 Cuando yala ja Dios ja jastal
iti, ¿circuncidado xa ma ay ja
Abraham ba? Pero huan nix
naaxi que mi to ni circunci-
dado ayuca.
11 Eso sí, ja mas tzaani, c'ulaji
ni circuncidara. Pero alahuic
cabi, ¿jastal lec c'ulaji circun-
cidar? Pero ¿mi ma jauc
seña que sc'uan ta ja Dios
ba, c'ulaji ta perdonar yuj ja
Diosi? Pero bajtan sc'uan
ja Diosi, tzaan ti c'ulaji cir-
cuncidara. Jayuj ja Abra-
hami, yen ni mero sea yi ja
sbej ja ma' mi circuncidado
ayuqui. Como sc'uane ta
ni ja Diosi, jayuj perdonado
xa ni ayea. Ja jastal c'ulaji
perdonar ja Abrahami, jach
c'ulajiye ta perdonar ja yenle
chomajquili.
12 Pero jaxa quentic ja
c'ulubalotic circuncidari,
¿jas baal cujtic ja Abraham
huaxa hualahuexi? Pero ta
quechan c'a yuj ja jcuerpotic
c'ulubalotic circuncidari, mi
ni jas yioj ja jau yen. Ja mas
t'ilani, ta huan c'ax c'uantic
jastal ja yen ja sc'uan ja yora
mi tox c'ulaji circuncidari,

entonces mi ni lomuc ja huax
calatic que mero quintiltic ja
Abrahami.

Cuando huax c'uantic ja Diosi, huax quilatic jastal huax c'ot smeranil ja jas yalunej ja Diosi

13 Huan ni xa naahuex ja
Abrahami alji yab yuj ja Diosi
que oj to bi sc'ul mandar ja
ba mundo ja yintil jumasa.
Jach ni alji yab ja jastal iti
yuj ja sc'uani, mi jauc yuj que
bob sc'uluc spetzanil ja jastal
huas sc'ana ja Diosi. Como
sc'uan, ti yila ja Diosi que jel
xa toj.

14 Jaxa ma' ja' nihuan
sc'ujol que yen oj aajuc ba
sc'ab oj sc'uluque mandar ba
mundo yuj huax yabye que
jel toj aye soc ja mandari,
ta lec jach c'a ay meran,
entonces ja quentiqui lom
ni altiro huantic sc'uajel ja
Diosi. Entonces ja Diosi, ¿yuj
ama mentiroso ba? porque
ja yeni yala que ja ma'
huas sc'uani, yena ni bi oj
sc'uluque mandara. Jach ni
yal yab ja Abraham tac.

15 Ja mero smeranili, ja
cristiano ja ma' huas stoya
sbaje que huane sc'ulajel ja
mandar jumasa, pero iday,
huane ni sc'oquel leca jayuj
quechan huax yaahue q'ueuc
ja scoraja ja Diosi. Ja lec
meyuc ja mandari, entonces
mi oj chijcajuc que huantic
sc'oquela. Mi oj naatic jastal
huax taa ja jmultica.

16 Pero ja iti, quechan único
modo yuj ja huax c'uantic ja
Diosi, jayuj ti oj scoltayotica.
Puro ni pavor huas sc'ulan
quitica. Jach ni trato ay jmoc-
tic ja Diosi. Ja trato iti mi
quechanuc sbaj ja ma' tey ba
sc'abe ja smandar ja Diosi.
Cho sbaj ni ja ma' huas sc'uan
ja jastal sc'uan ja Abrahami
porque ja yeni sea quitic ja
jbejtic ja jastal oj c'uuctic ja
Diosi.

17 Jach ni tz'ijbanubal can
ja jastal jahui, que ja Abra-
hami, jel to ni bi oj pojxuc ja
yintila, jaxa Abrahami sc'uan
ni ja jas alji yaba. Huas snaa
que oj ni c'ot smeranila, como
Dios ni ja ma' yala. Jaxa
jDiostiqui, jel nihuan juntiro.
Hasta ja ma' cham ta, huax
bob ya sac-huuc. Huax cho
bob yal jastal mi to nix eq'ui.

18 Porque ata huabilex ja
jas yal yab ja Abraham tac. Oj
to bi ajyuc jitzan lec ja yin-
til ba spetzanil ja cristiano.
Jaxa cuando yab ja Abraham
ja jastal iti, ja' ni mero yip
sc'ujol huaja porque

19 Huas snaa que je xa
viejo. Oj xa staa cien jabil ja
yeni, jaxa xcheum Sara, ec' ta
stiempo huax yila unticanel.
Pero anima, como sc'uan ni
ja jas alji yab yuj ja Diosi.

20 Sc'uan ja jas alji yab que
oj to ajyuc ja yintili. Mi ni
t'un huax yala que miyuc.
Tola vida huan sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi y mas to
con gana huan sc'uajel.

21 Mi ni t'un huax yala ta
mi oj bob sc'uluc ja Dios ja jas
yaluneji,

22 Jayuj ja Diosi yala que
ja Abrahami, lequil huinic
ni leca, como jel ni huas

sc'uana.
23 Jaxa jastal alji sbaj ja
Abrahami, tz'ijbaji ni cana,
jayuj ja huego,
24-25 Jbajtic ni ja quentic
chomajquili como huan nix
c'uantica. Ja jDiostic ja quen-
tiqui ya sac-huuc ja Cajualtic
Jesús ja yora chami. Seca con
ba oj yaa sbaj yuj ja jmultiqui.
Ya sac-huuc ba oj ch'ayjuc ja
jmultiqui. Huan c'ax c'uantic
meran ja jDiostic jahui, en-
tonces ti oj yal jbajtica: Ja
cunin jahui, toj xa huax quila,
oj chiuc.

Cuando huax yaa perdón ja Diosi, jel ja jas huax yaa quitic

5

1 Jaxa huego, yuj ja huan
xa nix c'uantiqui, ja Diosi toj
xa ni huax yilahuotica, jayuj
laman xa ni ay ja jc'ujoltiqui.
Jel ni gusto huax cabtic yuj
ja gusto xa huax yilahuotic
ja Diosi, stz'acatal lec ja Ca-
jualtic Jesucristo.
2 Yuj ja Cristo, jayuj huan
xax c'ulantic recibir ja sben-
dicion ja Diosi. Jayuj jel gusto
aytic ja huego porque oj ni
c'otuc ja c'ac'u lajan oj ajyu-
cotic soc ja ba lugar jau jel
tzamal ja bay ja Diosi. Ja'
ni mero snihuanil jc'ujoltic ja
jahui.
3 Y mi quechanuc ja jahui.
Anima jel juntiro huocol
aytic, pero huax jac jun gusto
ja ba jc'ujoltiqui. Huax naatic
que cuando ti aytic ja ba yojol
ja huocoli, huas scoltayotic
ja Diosi ba oj bob jc'ultic
ahuantar.
4 Cuando huax bob jc'ultic
ahuantar ja huocoli, mas
tzatz huala huajtic porque
huas staa mas yip ja
jc'ujoltiqui, jayuj quechan
xta huanotic smajlajel oj
c'otuc ja jas yalunej cani.
5 Jaxa jas yaluneji, mi xa
huala que ti oj yaotic can
q'uelana porque ja Espíritu
Santo yaunej xa ni quitica.
Seunej xa ni quitic jastal ja
syajal sc'ujol ja Diosi.
6 Mix naa jastal oj colta jba-
jtic ajyi. Mix naatic jastal oj
elcotic libre soc ja jmultiqui,
jaxa mero ora jahui, ti jac ja
Cristo ba oj chamuc yuj ja
quentiqui. Iday, jel malootic,
pero jaqui.
7 Ja quentiqui. ¿machunc'a
oj yaa svida yuj ja smoji, an-
ima jel lec juntiro ja smoji?
Bob ta ay ma' oj yaa sbaj ¡pero
jujuntic!
8 Pero ja Diosi, jel ja sya-
jal sc'ujol jmoctiqui porque
seca ja Cristo ba oj cham yuj
ja quentiqui, iday, ¡but'elotic
juntiro soc ja jmaloiltiqui!
9 Spec'a ja xchiq'uel ba oj
bob c'ulajucotic perdonar
cuando huax c'uantiqui, ¡jauc
to mi oj cho scoltayotic ja
c'ac'u jau oj co ja scastigo ja
Diosi!
10 Ja ajyi, mix bob cabtic ja
sbiil ja Cajualtic Diosi, pero
anima, ja yunin ja Diosi cham
ni yuj ja quentica, jaxa mas
tzaani, yamigoanotic ja Diosi.
¡Ba mi oj cho yaa quitic ja jvi-
datic ja ba jel lequi! Como
sac'an xa ni ja Cristo tac.
11 Y mi quechanuc ja jahui,
la xa caatic yi stz'acatal

ja Diosi yuj ja Cajualtic
Jesucristo porque yena ni ja
ma' sleahuotic bajtan ba oj
yamigoucotiqui.

Ja Adani soc ja Cristo

12 Q'uelahuil jastal och ja
mulal ja ba mundo. Smul
ni jun huinic sbiil Adán, jaxa
scastigo ja slea ja smuli, cham
nia. Jayuj cajcajil huala
chamtic porque mi ni ma' mi
huas slea ja smuli.
13 Ja najate lequi, ja cuando
mi tox aaji yi ja Moisés ja
smandar ja Diosi, ja cristiano
huane ni sleejel ja smulea,
pero mi ni modo oj bob yale
que huane sc'oquel ja smandar ja Diosi, como mi to ni
june ma' ac'ubal ba sc'ab ja
mandar ja ora jahui.
14 Pero anima, cajcajil
huane chamel ja cristiano
desde slea ja smul ja Adani.
Eso sí, bob ta tuctuquil ja
smul ja cristiano, mi jauc
ja jastal ja smul ja Adani,
pero mulal nia. Porque
q'uelahuil ja Adán tac. Jel
piero juntiro ja jas sc'ulani,
pero anima, cuando jac ja
Cristo, jac sc'uluc ja ba jel
tzamal juntiro.
15 Eso sí, yuj ja jastal slea ja
smul ja Adani, jayuj cajcajil
huax cham ja cristiano, pero
ja stz'acatal lec ja Diosi, cajcajil huas sc'ulan perdonar
porque ja Cristo, jel ni juntiro
ja slequil sc'ujola.
16 Ja Adani slea ja smuli.
Ti yala ja Diosi que t'ilan
bi oj yii castigo spetzanil ja
cristiano. Pero ja Cristo, jel
ja spavor jmoctiqui. Anima
jel juntiro ja jmultiqui, huan
ni sc'ulanotic perdonara. Y
puro ni q'uebubal huax yaa
quitica.
17 Yuj ja smul ja Adani,
jayuj cajcajil huax cham
ja cristiano, pero yuj ja
jas sc'ulan ja Jesucristo,
jayuj cajcajil huane c'ulajel
perdonar, como toj xa ni
huane iljel yuj ja Diosi.
Huane staajel ja svida ja ba
jel tzamali.
18 Jach ni aya. Yuj ja jun
huinic jahui slea ja smuli,
jayuj spetzanil ja cristiano
huax co ja scastigoei, pero yuj
ja jas jel nihuan sc'ulunej ja
Jesucristo, jayuj ja cristiano
huan xax bob huaj libre soc ja
smulei. Huax cho staahue ja
svidae jau ja ba jel lequi.
19 Quechan jun huinic ja
ma' mi sc'ulan ja jas alji yab
yuj ja Diosi, iday, mi ajtaben
ja ma' huane sleejel ja smule
man ora. Pero ja Cristo, yuj ja
spetzanil ch'ac sc'uluc ja jas
alji yab yuj ja Diosi, jayuj jel
xa ni ja ma' toj huane iljel yuj
ja Diosi.
20 Ja Diosi, jayuj yaa ja
smandari ba oj naatic jastal
jel huax lea ja jmultiqui. Pero
ja mandar jumasa jahui mi
scoltayotic porque jel ni juntiro ja jmultiqui, jayuj mas
to jel yaa ja slequil sc'ujol ja
Diosi ba oj yaa ja sperdoni.
21 Eso sí, cajcajil huax cham
ja cristiano yuj ja yuch'ane
ni te' yuj ja mulali. Pero ja
yaani, como jel lec juntiro ja
Diosi, jel xa ma' huane staajel
ja vida jau ba jel tzamali, ja' ni

ja jastal huax yaa ja Cajualtic
Jesucristoi, y toj xa huax iljiye
yuj ja Diosi.

Lajan soc chamtic ta soc ja
mulali, pero ja huego, ay xa
jsac'aniltic yuj ja Cristo

6

1 Meran nia, but'elotic soc
ja jmultic ajyi, jayuj ti jac
stalna jyaujulaltic ja Diosi. Ja
yaani, ¿sbej to ma oj c'ultic
seguir oj lee ja jmultic ba,
siquiera ba oj quiltic ta oj yaa
mas ja syajal sc'ujoli?
2 ¡Mi xa ni sbejuc yena!
porque ja viejo jmodotiqui,
quechan huax ya jlee ja jmul-
tiqui - ja jahui, caatic ta can
juntiro. Ja yaani, la xa caltic
que lajan soc chamtic ta, jaxa
huego, yajc'achil xa ja jvida-
tiqui.
3 Q'uelahuilex ja jastal
quiajtic jai. ¿Mi xa ma xa
naahuex jastal ja sbej ba?
Pues oj cala huabyex jasunc'a
ja sbeji. Cuando quiajtic ta
jai, yuj ni sbajotic xa ja Cristo
Jesusi. Lajan soc chamtic
como jastal cham ja yeni.
4 Jach ni ja quentiqui, lajan
soc cho mucjitic, jayuj ti
bob cho caatic can ja viejo
costumbre ja quiojtic ajyi.
Pero ja huego ay xa jun
jvidatic yajc'achil como jach
ni ja Cristo. Yuj ja yip ja
Tatal Diosi, aaji yi ja svida ba
yajc'achili. Jayuj jach ni mero
sbej cuando huax quiajtic jai.
5 Meran nia, cham ja Cristo,
jayuj jach ni ja quentiqui,
lajan soc cho chamtic ta
jayuj ¡ba mi oj cho yaa quitic
jun jvidatic ba yajc'achila!
Porque q'uelahuil ja yen tac.
Dios aaji sac-huuc yuj, cho
aaji ni yi ja svidaa.
6 Porque ja jastal ayotic
soc ja viejo jmodotic ajyi, ja
yora q'ue locan ba cruz ja
Cristo, yen ch'ac scuch spet-
zanil, jayuj lajan soc ti ni cho
chamtic soc lajan ja yeni. Ja
jcuerpotic ja it jex c'anc'oni
yuj ja maloil ajyi, lajan soc ti
q'ue locan soc lajan ja Cristo,
jayuj mi xa oj to sc'ulucotic
ganar mas ja mulali.
7 Porque ta ay c'a ma' cham
ta, mi ni modo oj caltic que
huan to pensar oj slee ja
smuli.
8 Meran nia, yuj ja lajan soc
chamtic ta soc lajan ja Cristo,
jayuj huan xax naatic que ja
jvidatic yajc'achil iti, yuj ti xa
ni ay jmoctic ja Cristo.
9 Huax cho jnaatic que
mi ni nunca oj chamuc otro
vuelta ja Cristo. Eso sí,
cham nia, pero cuando sacui,
juntiro ba spetzanil tiempo.
10 Jayuj ja yora cuando
chami, yen xch'aya snaajel
ja yip ja mulali, pero juntiro
ba spetzanil tiempo. Ja
yaani, sac'an lec. Ja' huan xa
sc'ulajel ja jas huas sc'ana ja
Dios Tatali.
11 Jaxa quentiqui, cuando
mero mojan oj xa jtaa ja jmul-
tiqui, laj naatic que mi xa
quen quiojtic ja jcuerpotic
huax ya jlee ja jmultiqui. La
xa jnaatic que cham ta cani,
iday, ¿jastal oj to bob slee ja
smul ja jastal jau ba? La
cho jnaatic que ja jvidatic
yajc'achil xa, ja' xa ni sbaj ja

Diosi, stz'acatal ja Cristo Jesusi.
12 Jayuj mi xa lom xa huaa
bajex oj sc'uluquex ganar ja
mulal ja ba hua cuerpoex ja
jas huas sc'ana.
13 Mi xa huaahuex yi
lugar ja hua cuerpoex ba
oj sc'uluquex mandar ba
piero oja c'uluquex. Aa bajex
ja ba sc'ab ja Diosi porque
yajc'achil xa ja hua vidaexi.
Porque ja ba viejo, cham ta
nia. Aa xa ba sc'ab ja Dios ja
hua cuerpoexi ba puro lec xa
oja c'uluquex.
14 Ja yaani, mi xa mandar
ayuquex yuj ja mulali. Eso
sí, ajyi ti ni ay ja mandar ju-
masa pero mi ni t'un huax
naatic jastal oj elcotic libre
soc ja jmultiqui. Pero ja
yaani, stz'acatal ja Diosi, ya
elcotic libre, pero puro sle-
quil sc'ujol ja yeni.

Ja yaani, mi xa sbejuc oj ajyucotic soc ja viejo mandari

15 Ja ajyi, eso sí meran nia,
ti ni aytic ja ba sc'ab ja man-
dari pero jel yaj huax c'ot ja
ba jc'ujoltiqui porque mi ni
huax bob jc'uluctica. Pero
ja yaani, huan xax yaa spa-
vor jmoctic ja Diosi. ¿Entonces
sbej ama oj leetic mas ja jmul-
tic ba? ¡Mi ni sbejuca!
16 Pero huan nix naatic
ja sleejel ja mulali lajan soc
jastal huala huajtic soc jun
ajualal. Mandar juntiro huax
caa jbajtic y jel ni t'ilana.
Jach mero huala huajtic soc
ja mulali. Y mandar ni aytic
yuja. ¿Y jasunc'a oj caatic el
ba? Quechan ni huax leatic
ja jchameltica. Pero ta huan
c'ax c'uantic ja Diosi, oj ni
jtaatic jun jvidatic ba oj bob
ajyucotic mas toj.
17 Meran nia, porque ajyi,
mandar huax yaahuotic ja
mulali pero stz'acatal ja
Diosi, huan xa xa c'uanex
ja jas huan jeejel ahuilexi, y
huanex soc spetzanil ja hua
c'ujolexi.
18 Ja Diosi, yaa ta elanic li-
bre ba toj xa oj ajyanic. Man-
dar xa ayex yuj, jayuj mi
xa t'ilanuc oja leex ja hua
mulexi.
19 Huanon sleejel modo
jastal oja c'uluquex entender
ja jas huanon yaljeli porque
ja ajyi, huax caatic yi lugar
ja jcuerpotic ba oj sc'ulucotic
mandar, pero ja yaani, aa xa
bajex con todo acuerpoexi,
pero ba toj oj ajyanic porque
sbej xa ni oj caa jbajtic soc
juntiro ja Diosi.
20 Meran nia, ja ba lequi, mi
ni t'ilanuc huax cabtic ajyia.
Ja' ni huajel jc'ujoltic soc ja
maloili.
21 Pero ja yaani, huan xax
yaa jun q'uixhuel ja jastal
ch'ac ec' cujtiqui. Iday, ¿ay
ama jas ca eltic ba? Moc to ja'
scoltayotic ja Diosi, quechan
ni huax leatic ja jch'ayelaltic
ajyi.
22 Pero ja huego, libre xa
ac'ubalotic. Mi xa mochanu-
cotic te' soc ja jmultiqui.
Mandar xa huax yaahuotic
ja Diosi como caunej xa
ni jbajtic ba sc'aba, jayuj
huanotic xa ni sleejel jastal
oj ajyucotic mas toj. Y oj
ni jacuc ja c'ac'u oj ochcotic

juntiro ja ba vida jau jel
tzamali.
23 Porque ja jmultic ajyi, ja'
ni mero jtz'acoltic oj ch'ay
lom ja caltziltic ajyi. Pero
stz'acatal lec ja Cajualtic
Cristo Jesusi, ja Diosi puro
q'uebubal yaunej quitic ja
jvidatic ja ba jel tzamali.

Eltic ta libre soc ja smandar ja Moisesi

7

1 Ja quentic judiootiqui,
quentic ni ja ma' huax naatic
lec ja smandar ja Diosi. Ja
cuando sac'anotic to, sbej ni
oj c'uuctic ja mandar jumasa,
pero ta ay c'a ma' huax cham
cujtic, libre xa oj huajuc soc ja
mandari, como cham ta nia.
2 Huas slaja jastal jun ixuc
soc ja statami. Cuando sac'an
to ja statami, ja ixuqui, ay to
ni c'abala como jach ni huax
yala ja leyi. Pero cuando
huax cham ja statami, libre
huax cani.
3 Huan c'a sc'ana, oj cho
nupanuc otro vuelta, como
mi xa tey ba sc'ab ja primero
statami. Pero ta ti c'a ay
soc ja statami, pero ta huan
c'a maña soc otro huinic, ja
jahui, mulal nia.
4 Jach ni ayotic ja quen-
tic quermano jumasa. Lajan
soc chamtic ja yora cham ja
Cristo, jaxa mandar jumasa,
mi xax bob oj yaotic yib sc'ab
ja yaani. Ti xa ni aytic ja
ba sc'ab ja ma' chami pero
como cho aaji ni sac-huuca.
Cuando ti xa aytic ja ba sc'ab
ja Cristo, huan xa ni la ma-
conitic yuj ja Diosa.
5 Pero ajyi, cuando yora
mi tox yaahuotic mandar ja
Espíritu Santo, jex c'anc'oni
juntiro oj lee ja jmultiqui y
huan nix leatica. Jch'ayelaltic
ni juntiro ajyia. Iday, huax
yala cabtic ja mandari que mi
lecuc ja jas huantic sc'ulajeli
pero anima, mey tuc huax alji
cabtic que mas to oj c'ultic soc
ja jmultica.
6 Yuch'anotic te' soc ja man-
dar ajyi pero ja huego, mi
xa smozoucotic ja mandar ju-
masa jahui. Como lajan soc
chamtic soc ja Cristo, libre
xa ayotic yuj. Ay xa jun jvi-
datic yajc'achil. Oj xa bob
maconucotic yuj ja Diosi. Mi
ni t'un oj slaj ja mandar ja
jastal tz'ijbanubal ja najatei.
Ja yaani, ay xa quiojtic jun
yajc'achil vida, ja' ni ja jastal
yaa quitic ja Espíritu Santo.

Quechan ja Cristo huax bob ya elcon libre soc ja mulali

7 ¿Entonces ja' ma smul ja
mandar ja huax lea ja jmultic
ajyi ba? ¡Miyuc! Moc to jauc
ja smandar ja Diosi, ¿jastal oj
jac jc'ujoltic que mi sbejuc ja
jas huantic sc'ulajeli? Meran,
ja ajyi, jel envidioso ayon. La-
jan soc mix c'ana oj staa ja
sastic sbaj ja jmoji. Ti jq'uela
ja smandar ja Diosi: Mi lom
x'oc' ac'ujol ja sastic sbaj ja
hua moji, xchi ni ja sman-
dara. Ti jnaa que mi jach
huas sc'ana ja Diosi.
8 Pero ¡malaya! Cuando cab
ja jas yala ja Diosi, lajan soc
snicahuon mas. Mas to pe-
gor huajyon. Puro ilc'ujol ja
jgusto. Ja lec moc to cho jnaa

jastal huax yala ja smandar ja
Diosi, mi ni oj naa ajyi jastal
jel ja jmuli.
9 Cuando mi tox q'uela lec
ja smandar ja Diosi, xcala
quen que mero lequil huini-
con. Ti jq'uela ja jas huax
yala ja Diosi pero iday, mey
tuc yala cab que oj lee mas ja
jmuli. Pero huan nix naa que
jmul ni ja jas huax lea pero
¡jel ajul ja jbaj! Mix taa modo
jastal oj elcon libre.
10 Pero ja Diosi, cuando yaa
ja smandari, ja' ni ba huas
sc'ana oj taatic ja vida jau
ba jel tzamali. Pero iday, ja
queni, lajan soc huax lea ba
jch'ayelal
11 Porque cuando cab ja
jas huas sc'ana ja Diosi, huas
snicahuon mas. Ja' jnihuan
jc'ujol que oj taa ja jvida ba jel
tzamali ta meran huan c'ax
bob jc'uuc spetzanil ja smandar ja Diosi. Pero iday, huan
tox huaj na', toj jchamel ni
huanon sleejela.
12 Pero mi jauc huax ca
smuluc ja smandar ja Diosi
porque toj juntiro ja mandari. Ja jas huax yala ja Diosi,
sbej nia. Jel tzamal juntiro.
13 Jel ni tzamal ja smandar
ja Diosi. Caso jauc yuj ja mandar oj chamcon ajyi. ¡Miyuc!
Oj chamcon yuj ja jmuli. Pero
ja' ni ja smandar ja Diosi ya
jac jc'ujol que jel piero ja jas
huanon sc'ulajeli. Cuando
jq'uela lec, ti jnaa que xihuel
ja sbaj ja jmul huax lea.
14 Porque ja mandar jahui,
sbaj ni Diosa. Huas snica
ja jc'ujoltiqui. Pero ja queni
quioj jun cuerpo but'el mulal.
Mandar ayon juntiro yuj.
15 Caso huax naa jastal
huanon huajel. Cuando huax
c'ana jc'uluc ja ba lequi, mi
huax c'ulan, jaxa ba coraja
huax cab oj c'uluqui, iday,
huan tox huaj na' ja' mero
huanon sc'ulajel.
16 Huax naa que jel toj
ja smandar ja Diosi porque
cuando huax c'ulan ja ba mi
lecuqui, mi ni t'un culanuc
ja jc'ujoli porque huax naa
que ja mandari jel toj, iday,
gana ja' huax c'ulan ja ba mi
lecuqui.
17 Ja mero smeranili, ja
ba jc'ujoli, mix c'ana oj lee
ja jmuli pero como but'elon
puro mulal, huan tox huaj
jna', jc'ulan ta.
18 Huan nix naa que ja
jcuerpo, puro ni malo huas
sc'anaa. Mi ni jas yioj ja
ba leca: Ja yaani, oj c'uluc
ja ba lequi, huala chiyon ja
ba jc'ujoli, pero ¡mi ni modo
huax bob cuja!
19 Jel huax c'ana oj c'uluc
ja ba lequi, pero mi ni huax
c'ulana. Mix c'ana jc'uluc
ja ba malo, pero iday, ja' ni
huax c'ulana.
20 ¡Jastal ay ja iti! Mix c'ana
oj lee ja ba malo pero iday,
ja' ni huax taaa. ¡Pero ja'
ni yuj ja but'elon puro mulalil porque ja ba jc'ujoli, mi
jachucuc huas sc'ana.
21 Pero lajan soc ay ma'
huas sulbeson: —C'ulan ja
iti, c'ulan ja iti, huax yutajon,
iday, huax c'ulan anima mi
huax c'ana ja ba jc'ujoli.
22 Jel tzamal huax cab ja
smandar ja Diosi ja ba mero

jc'ujoli,
23 Pero lajan soc suelto
ayon juntiro. Tuctuquil xta ja
jas huax c'ana jc'uluqui, jaxa
ba jc'ujoli, tzamal nique huas
sc'ana. Pero huan tox huaj
na', lajan soc mozo xa ayon
yuj ja jmuli. Yibc'abal ni ayon
juntiro yuj ja jmula.
24 ¡Jel ajul ja jbaj ja queni!
Ja jcuerpo quechan huax yaa
qui ba jch'ayelal. ¿Mach ma
junuca oj bob sc'ulucon li-
brar ja quen ba?
25 Porque ja ba jc'ujoli,
huan nique xc'ana oj c'uluc
ja smandar ja Diosi, pero
ja jcuerpo, mandar xa ayon
yuj juntiro soc ja mulali.
Quechan yuj ja Diosi oj bob
ya elcon libre soc ja jmuli,
yuj ja stz'acatal ja Cajualtic
Jesucristo, cho stz'acatal lec
ja Diosi.

Ja Espíritu Santo huax ya elcotic libre soc ja mulali

8

1 Porque ja janec' ti xa ay-
otic ja ba sparte ja Jesucristo,
eltic ta ni libre soc ja castigo
oj ni quiitic ajyia, como caatic
ta can ja viejo jcostumbre-
tiqui. Huan xa nix c'uantic
ja jas huax yala ja Espíritu
Santo.
2 Cuando huan xax c'uantic
ja Cristo Jesusi, huax yaa
quitic ja Yespiritu, jaxa yeni
huax yaa quitic jun yajc'achil
vida. Huax ya elcotic libre ba
mi xa t'ilanuc oj lee ja jmul-
tiqui. Mi xa ni huanucotic
sleejel ja jch'ayelaltiqui.
3 Porque quechan soc ja
mandari, mi ni nunca huax
bob jtaa ja jcoltajeltiqui
porque ja quentiqui jel tzat-
zotic huax lea ja jmultiqui.
Pero ja Diosi seca ta con ja
mero yunini. Yaa yi jun
scuerpo ja jastal ja jbajtiqui
- quechan ja yeni, mi ni jun
smul sleaa - jayuj bob xch'ay
snaajel ja mulali. Huan
xa scoltayotic ba mi xa oj
c'anc'onuc oj leetic mas ja
jmultiqui.
4 Jaxa huego, ay xa modo
jastal oj bob ajyucotic mas toj
ja jastal ni huax yala ja sman-
dar ja Diosi, ta huan c'ax caa
jbajtic soc ja Espíritu Santo.
Mi xa sbejuc oj c'ultic seguir
soc ja viejo jcostumbretic ja
jastal huax ya jlee ja jmulti-
qui.
5 Porque ja ma' ja' huajel
sc'ujole soc ja jas jex c'anc'oni
huas slea ja smulei, ja' ni
mero huane pensar soca.
Pero ja ma' ja' huajel sc'ujole
soc ja Espíritu Santo, quechan
ni ja' huane sc'ulajel pensara.
6 Ja ma' ja' ni sgustoe ja slee-
jel ja smulei, toj xch'ayelale
huane ni sleejela. Pero ja ma'
ja' xa ni huajel sc'ujol soc ja
Espíritu Santo, oj ni staa ja
svidae ba jel tzamali. Laman
oj ajyuc ja sc'ujolei.
7 Pero ja ma' quechan
huane pensar ja sleejel ja
smulei, condra ni juntiro
huax yabye ja sbiil ja Diosi,
mi ni huax bob yujile oj
sc'uluque ja jas huas sc'ana
ja Diosi, como mi ni huas
sc'anahuea.
8 Mi ni lec huax iljiye yuj
ja Diosa, como toj piero ni
juntiro ja spensarea.

9 Pero ja quentiqui, como caatic ta can ja viejo jcostumbretic ja jastal mi ni t'un sbejuc ja jas huax c'ulantic ajyi, porque ti xa ni ay jmoctic ja Espíritu Santo ta meran c'a lec ti xa ay amoquex ja Yespiritu ja Dios ja huenlex chomajquili. Porque ta mi c'a teyuc amoquex ja Yespiritu ja Cristo, yuj ni mi ni sbajuquexa.

10 Pero ta ti xa c'a ayotic soc ja Cristo, lajan soc chamtic ta nia. Mi xa ni sbejuc oj lee ja jmultica. Toj xa huax yilahuotic ja Diosi. Yuj ja huan xa ni atel ja Yespiritu ja ba jc'ujoltiqui,

11 Jaxa jcuerpotiqui, oj ni ya sac-huuca porque ti xa ni ay jmoctic ja Yespiritu ja Diosi. Yena ni ja ma' ya sac-huuc ja Cristo Jesusi.

12 Jayuj quermano jumasa, sbej ni huax caatic can spetzanil ja costumbre jastal huax ya jlee ja jmultiqui.

13 Porque ta huan c'ax c'ulantic seguir soc ja jcostumbretic jastal ni huax lea ja jmultiqui, xch'ayelal ni juntiro ja caltziltica. Pero ta huan c'ax caa jbajtic juntiro soc ja Espíritu, ja yeni oj ni xch'ay snaajel ja jmultica. Oj yaa quitic jun vida ba yajc'achil

14 Porque spetzanil ja ma' huax yaa sbaj soc ja Espíritu, yuntiquil xa ni ja Diosa.

15 Ja Espíritu sbaj Dios ja it jc'ulantic ta recibir ja quentiqui, mi t'enubalucotic yuj, mi ni huax xijtayotica ja jastal ja smodo ja pucuji. Yuj ja yeni, yuntiquilotic xa ni ja Diosa. Huax ya jnaatic jastal oj c'umtic ja Diosi: O Dios, abajoticon nia, la chitic.

16 Huax bob jtatuctic ja Diosi porque ja Espíritu huax ya jac jc'ujoltic que meran yuntiquilotic nia.

17 Como yuntiquilotic nia, ay ni jas jel tzamal juntiro oj to ni yaa quitic ja Diosa. Oj ni yaa quitic lajan soc ja Cristoa pero ta huan c'ax caa jbajtic meran soc ja yeni, anima huax quiajtic huocol yuj ja huax c'uantiqui. Ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni aaji nihuanbucotic ja jastal aaji nihuanbuc ja yeni.

18 Ja huocol ja ba mundo iti, jel ni huocola pero cuando ti xa aytic ja ba lugar jau jex lijpi juntiro, mi xa ni oj naatic ja jastal ja huocol ectic ja ba luumi.

19 Ja c'ac'u jau oj to aaji snaa sbaj spetzanil ja yuntiquil ja Diosi, hasta ja jastic sc'ulan ja Dios ja ba mundo ja jastal ja chantei soc ja jastic cosa huax q'uii, mi xa nix yilahue ora oj jac ja c'ac'u jahui.

20 Porque spetzanil ja jas huax q'uii soc ja chantei, eso sí, ja huego jel tzamale pero cuando huax ilxi ja ora jau cuando huax aaji tzamalbuque lequi, ja jastal huax quilatic ja huego ja quentiqui, toj triste ni juntiro ayea. Pero mi oj caltic que gana yen mismo huas somo sbaje. Yuj ni Dios jach ni yaunej t'an cana

21 Porque oj to jac ja c'ac'u

oj ch'ac ya tzamalbuc spetzanil ja jas ayi. ¡Pero jmajlatic ahuile, ja c'ac'u jau cuando huax huaj libre spetzanil ja yuntiquil ja Diosi, jach ni ja spetzanil ja jas ay ja ba mundo. Jel ni tzamal juntiro oj ajyuquea, chican jastic cosa sc'ulunej ja Diosi.

22 Porque desde yora q'ue ja mulali, lajan soc naca yajyajchamel xta ay spetzanil. Lajan soc huane xta alaluc.

23 Pero mi quechanuc ja yenlei. Jach ni ja quentic chomajquili. Es meran, ti xa quiojtic ja Espíritu Santo pero masan ba jc'ujoltic huax c'ot ja syajal ja juocoltiqui. Mi xax quilatic ora oj el jul ja c'ac'u que oj sc'ulucotic recibir jastal ja mero yuntiquilotic ja Diosi, ti xa oj yaa quitic ja yajc'achil jcuerpotiqui. Libre ni juntiro oj huajtic ja ora jahua. Eso sí, ja Yespiritu secunej xa ni quitic ja huego, jel ni tzamala pero ja jastic oj to ni yaa quitiqui, mi ni ajtabena.

24 Ja yora q'ue scoltayotic ja Dios soc ja jmultiqui, ti ya jac jc'ujoltic que oj ajyuc jun snihuan jc'ujoltic que ay jas to mas jel tzamal oj quiltic. Meran, mi tox quilatic sat, pero ja' ni mero snihuanil jc'ujoltic que oj ni quiltica. Ja c'ac'u huax quilatic spetzanil ja jas oj to yaa quitic ja Diosi, ¿jas to junuc'a mas snihuanil jc'ujoltic oj yaa quitic ba?

25 Pero ja huego, como mi tox quilatic, jayuj q'uelan xta ni jsatica.

26 Pero como ti to ni aytic ja ba mundo ja huego, jayuj huan nix jac scoltayotic ja Espíritu Santo, como huan ni snaa que mey quiptica. Mi ni ba jastal oj c'umtic ja Diosi, mix naatic. Pero ja Espíritu huas sc'uman ja Dios yuj ja quentiqui. Jaxa jc'ujoltiqui huax yaaubi juntiro cuando mero huan sc'umajel ja Diosi, jayuj mi ni ja jc'umaltic, mi huax bob eluc ja ora jahui.

27 Pero ja Diosi huax yila jastal huan huajel ja jc'ujoltiqui. Huas snaa ja yen jasunc'a huan yaljel ja Espíritu Santo, jaxa jas huan sc'anjel yuj ja quentiqui ja janec' yuntiquilotic xa ni ja Diosi, ja' ni ja jastal huas sc'ana ja Dios Tatal chomajquili.

28 Y huan nix naatica, chican jastal huax ec' cujtic, Dios ni huax yaa, pero ja' ni ba jlequilaltic ja quentic ja janec' yaj huax cabtic ja Diosi. Leubalotic ni yuj ba oj ochcotic yuntiquilil ja Diosi. Jach ni mero spensar desde cujlaji ja satq'uinali.

29 Cuando yora mi to la manxitiqui, t'ujpinubalotic yuj ja Diosi que oj lajtic ja jastal ja yunini. Mero xa ni quermano jbajtic soc ja Jesucristo, jaxa yeni, yena ni mero banquilal ay cujtic jpetzaniltica.

30 Cuando yora st'ujpinotic ja Diosi, stzaunejotic nia. Ti yala ja Diosi que oj bi yilotic como jastal mi ni jun jmultic aytic. Y mi quechanuc ja

jahui, oj to bi ya lijpucotic.
31 ¡Jel tzamal juntiro ja jas
huas sc'ulan quitic ja Diosi!
¡Jas to mas oj caltic ja jastal iti!
Ta meran c'a ti xa aytic ja ba
stz'eel ja Diosi, ¿jastal oj bob
sc'ul quitic malo ja jcondra-
tiqui?
32 Porque ja Diosi yaa ja
yunin ba oj scoltayotic, hasta
yaa quitic ba oj chamuc, ¡jauc
to ma mi oj yaa quitic spet-
zanil ja jas huax c'ulantic
necesitar ja quentiqui!
33 Como Dios ni yalunej que
yilunejotic que mey jmultic,
¿machunc'a oj bob yal que mi
meranuc ba?
34 Anima huax yalahue que
sbej oj quiitic castigo, como
ja Cristo Jesusi, yena ni ja ma'
cham yuj ja quentiqui. Yena
ni ja ma' aaji sac-huuqui.
Jaxa yen ja huego, ti xa ni
culan ec' ja ba mero stz'eel ja
Tatal Diosi. Yena ni ja Cristo
huan sc'umajel lec ja Dios yuj
ja quentiqui.
35 Mi lom xa hualahuex ta
ay ma' oj ya el quitic ja jastal
huas syajtayotic ja Cristo. An-
ima huax jac jun tzatzal huo-
col, ma mi xax naa ba oj
huajtica, ma huala ixtalaiitic
yuj ja huax c'uantic ja Cristo.
Anima huax jac jun nihuan
huain, ma mi xa ay jc'uutic,
ma mojan xa ay ja peligro,
ma ja' jchameltiqui, pero laj
majlatic, Cristo ni oj syajtay-
otica.
36 Como jach ni tz'ijbanubala
sbaj ja creyente jumasa:

Tola vida lajan soc huanotic
miljel ja jastal ja chej
huax milji,
xchi ja ba suuni.
37 Pero mi ni oj bob
c'ulajucotic ganara. Quentic
ni oj c'ultic ganar yuj ja ti
ni ay jmoctic ja ma' jel huas
syajtayotiqui.
38 Jel ni seguro ayona que
mi ni ma' oj bob ya el quitic
ja jastal huas syajtayotic ja
Diosi. Anima huala chamtic,
ma sac'anotic, huan ni syaj-
tayotica. Anima huax jac jun
ángel, ma huax jac ja pucuji,
anima lajan soc jel ja yipei ba
oj sap quitic ja syajal sc'ujol
huax yaa quitic ja Diosi, pero
mi oj bob yujile. Chican jastal
huax eq'ui, anima huax jac
huego, ma oj to jacuc, pero ja
Diosi, jel ni huas syajtayotica.
39 Chican jastal oj ec'uc ja ba
satq'uinali, ma ba yoj mari,
chican jastal huax ec' ja jas
sc'ulunej can ja Diosi, pero
ja Diosi, yaj ni huax yabyot-
ica. La jnaatic ja jastal seca
con ja Cajualtic Cristo Jesusi,
jayuj huan nix naatic que jel
ni huas syajtayotic ja Diosa.

Ja Diosi stzaunej ja israeleño jumasa

9

1 Huax yilahuon ja Cristo,
huax cho yila ja jc'ujol ja
Espíritu Santo que ja' mero
smeranil ja jas huanon yal-
jeli. Mi mentirauc ja huax
cala que
2 Jel triste ayon juntiro.
Tola vida huas syatz'a sbaj ja
caltzili
3 Cuando huax c'ulan pen-
sar ja jmoj judioili. Mas ma
lec ta quen huala jipjiyon ba
yoj sc'ajc'al ja inpierno ja ba

mi ni nunca oj yilon ja Cristo
siquiera oj stae ja scoltajel ja
yenlei.

4 Porque ja jrazaticoni,
quintilticon ni ja Israel sbaj
najatei, jaxa Diosi lajan
soc mero ni yuntiquiloticon
yilahuoticona. Ja jrazaticoni
yilahue ni jastal huax lijpi
ja Diosa. Quenticon ni ja
ma' sc'ulan ja trato soc ja
Diosi. Aaji ba jc'abticon ja
smandar ja Moisés, ti sea
quiticon jastal oj c'umticon
ja Diosi. Mi na' jaye vuelta ay
jas alji yabye ja quintilticon
yuj ja Diosi que ay bi jas oj
see quiticon.

5 Jach ch'ac q'ueuc ja jraza-
ilticoni soc ja Abrahami soc
ja Isaqui, soc ja Jacobi ja
ma' Israel huax cho alji sbaji,
iday, ja Cristo ja ma' tzaubal
yuj ja Diosi, ti manxi ja ba
mero quintilticon ja quenti-
coni. La xa caatic yi tola vida
stz'acatal lec ja Diosi porque
yen, mandar ay yuj spetzanil.
¡Aleluya!

6 Jayuj jel triste ayon
porque mi ni modo oj cal que
mi c'ot smeranil ja jas yalunej
cabticon ja Dios desde najate.
Es meran, ja jcuerpoticoni, ja'
to ni srazail ja Israeli, pero
ja tuc jmoj jumasa, najat ay
juntiro ja spensare soc ja
Diosi. Ja mero smeranili,
ja yenlei lajan soc mi xa ni
yintiluque ja Israeli

7 Soc mi ni ja Abrahami.
¿Mi ma xa naahuex ja jas alji
yab ja Abraham ba? —Ja
hua huunin Isaqui, yena ni
ja ma' cuenta ay ahuuji. Yuj
ja yintil ja yeni ti ni oj ilxuc
ja smeranil ja jas calunej ni
ahuabi, x'utji ja Abraham yuj
ja Diosi.

8 Ja Diosi yala jachuc ba oj
naatic que chican jasunc'a
ja jrazailtiqui, mi ni modo
oj bob caltic que tzaubal ita
ja ma' oj bob och yuntiquilil
ja Diosi pero ta huan c'ax
c'uantic meran ja jas yalunej
can ja Diosi, ochelotic ni
cuenta jastal mero yintilotic
ja Isaqui.

9 Porque ata huabilex ja jas
alji yab ja Abraham tac:

Jach ora otro jun jnab oj cho
jacon, jaxa ora jahui, ja
hua cheum Sarai oj xa
sman jun yal alatz,

x'utji ja Abrahami.

10 Y mi quechanuc ja Abra-
hami. Cho q'uelahuil ja
yunin Isaqui. Ja yora je xa
mojan oj xa sman chab yal
yuntiquil ja xcheum Rebeca
- como loj ni jac ja yal alatz
jumasa jahui -

11-13 Ti jac aljuc yab yuj ja
Diosi que mi bi jauc ja ban-
quilal Esaú oj sc'ul mandar
pero ja' ni bi ja yijtz'in Jacobi
porque ti ni tz'ijbanubal ja
ba slibro ja Diosi que ja' ni
ja Jacob ja ma' tzaubal yuj ja
Dios ba oj yajtajuc, mi jauc
ja Esaú. —Ja Esaú jel coraja
huax quila ja smodo, xchi ja
Diosi. Cuando yora mi tox
manxi ja yenlei, mi to chi-
canuc ta lec ma mi lecuc ja jas
oj sc'uluquei, pero ja Diosi,
tzaubal xa ni yuj ja Jacobi.
Jayuj huan ni snaa jastal huas
st'ujpinotic cada jujune, pero

ja' ni ja ba huas stzaa ja yeni
porque huas snaa ja yeni ja
ma' oj to ni maconuc yuji, sea
ta lec ja jmodotiqui ma mi
lecuc.
14 ¿Jel ama piero huaxa huab
ja jastal huas sc'ulan ja Dios
ba? Lajan soc mi ni t'un sbej
huaxa huabyexa pero ¡ba mi
sbejuca!
15 Q'uelahuil ja jas alji yab
ja Moisés ja najatei. Yala
que yen oj snaa machunc'a oj
stalna syaujulali, pero ja' ni ja
ba huas sc'ana ja yeni, jaxa ba
mi huas sc'ana ja yen, mi ni oj
yaa yi ja syajal sc'ujoli.
16 Anima jel huax c'anatic
nique ma huax c'ulantic
fuerza oj ochcotic pero ja
Diosi, mi jauc oj sc'uluc ja
jas huax c'ana ja quentiqui.
Ja' chican ja jastal ja yutzil
sc'ujol ja yeni.
17 Q'uelahuil ja rey Faraón
ja sbaj najatei. Ti ni
tz'ijbanubal ja ba yabal ja
Diosi. Huax yala ja jas alji
sbaji, pero Dios ni yala que
aaji och reyil ja rey jahui ba ti
oj chijcajuc jastal jel nihuan
ja Diosi.
Spetzanil ja cristiano ja ba
sutanal ja mundo oj ni
snaa que Dioson nia,
xchi ja ora jahui.
18 Porque ja Diosi, jach ni ja
smodo. Jel ja syajal sc'ujoli,
pero tzaubal yuj ja ma' oj yaa
yii. Huan c'ax yala oj ya
ch'uuybuc ja sc'ujol jun cris-
tiano ja jastal ya ch'uuybuc ja
sc'ujol ja rey Faraoni, jach ni
oj sc'uluca.
19 Bueno, ta Dios c'a huax ya
ch'uuybuc ja sc'ujol ja cris-
tiano, ¿jastal oj bob scolta sbaj
ba? ¿Sbej ama ti oj ya huaj
soc ja smul ba, yuj ja mi ni
huax bob sc'uuc ja Diosi ta
Dios c'a huax ya ch'uuybuc ja
jc'ujoltiqui? Eso sí, ay ni ma'
jach huax yalaa.
20 ¡Pero mas lec a ch'ajbajuque!
¡Janeq'uex to ni ja huenlexi oja
jaq'uex sti ja Diosi! Porque
q'uelahuil jun c'ulaoxom.
Huas sc'ulan soc lococ pero
mi ni modo oj caltic que mi
jach ni oj sc'uluca.
21 Ja c'ulaoxom jahui huas
snaa jastal oj sc'uluc ja
yoxomi. Huas sc'ulan ja ba
tzamal lec pero ja mismo
luum jahui, huax cho sc'ulan
otro ba jel calax. Jaxa ba
mas calax jahui, mi ni modo
oj bob yal yab ja c'ulaoxom
jahui: —¿Jaxa yuj ja jel piero
ja c'ulanon ja quen ba? mi oj
bob chiuc. Y jach ni ja Diosi,
mi ni modo oj bob jactic stia.
22 Jayuj ta Dios c'a huas sc'ana
oj yaa scastigo, ta huan c'a
sc'ana oj see que mi loil-
tajneluc ja yipi, jayuj huas
sc'ulan ahuantar ja smaloil ja
cristiano ja ma' oj to ni yaa yi
castigo. Xch'ayelale ni ja mas
tzaana.
23 Jayuj jach huas sc'ulan
ba oj bob jnaatic jastal jel
ja syajal sc'ujol jmoctiqui.
Porque ja quentiqui, jel ajul
ja jbajtic huax yilahuotic,
pero stz'acatal ja yeni, jayuj
desde najate st'ujpinejotic ba
oj ajyucotic ja ba huan lijpel
ja yeni.
24 Tzaubalotic ni yuj ja Diosa,
pero mi quechanuc ja quen-
ticon ja janec' judiooticoni.

Huax cho stzaa ja ma' mi judiouc chomajquili.
25 Jach ni huax yala ja ba slibro ja aluman-Dios Oseasi:
Ja ma' tuc cristiano juntiro, oj ni och cuntiquilila. Ja ajyi, ja ma' mi yajtanubaluc cuji, pero ja yaani, yajtanubal xa ni cuja.
26 Jaxa ba yalunej ja Diosi: Ja huenlexi mi ni cuntiquiluquexa pero ja huego, ochye ta ni yuntiquilil ja Dios sac'ani, oj chiuque.
Jach tz'ijbanubal ja ba slibro ja Oseas tac.
27 Jach ni ja aluman-Dios Isaiasi, ata huabil ja jas yala sbaj ja jmoj israeleñoili:
Eso sí, ja israeleño jumasa, lajane soc ja ami, huan xta tananuc, pero jasa, mi xa ni mero jel aayuc ja ma' oj bob staa ja scoltajeli
28 Porque ja Cajualtiqui, oj ni c'otuc ja jas huax yalaa. Jun ta ch'ayc'ujol oj ya co ja scastigo ja ba luumi, pero mi loiltajneluc.
29 Cho yalunej ni ja Isaiasi ja lec moc to bi stalnunejuc ja jyaujulalticon ja Cajualtiqui, mi ni bi jun ma' oj can sac'an ja quenticon ja suinquiloticon ja Israeli porque ja jDiostiqui, mi na' jaye tropa ángel mandar ay yuj ja yeni. Moc to, mes bi oj cancoticon como jastal ja suinquil ja chonab jumasa jau ba Sodoma soc ja ba Gomorra.
30 Porque q'uelahuil ja ma' mi judiouqui. Conser najat ay ja spensare ba toj oj ajyuque ja ba sti sat ja Diosi, iday, yenle ni ja ma' toj xa bi huax yila ja Diosi porque sc'uane nia. ¿Ay ama jas oj caltic ja jastal jau ba?
31 Jaxa jmoj israeleñoili ja ma' huane lec fuerza soc ja smandar ja Diosi siquiera oj iljuque lec yuj ja Diosi, iday, mi ni bob yujilea.
32 ¿Huan ma xa naahuex jasyuj? ¡Porque mi ni t'un huas sc'uane ja Diosi! Eso sí, jel huas stoyo sbaje que jel huas sc'uane pero ja ba sti sat ja Diosi, lom ni altiroa, porque mi ni modo c'ot sc'uuque que ja' ni ja Cristo ja Jesusi. —¿Jastal bi jauc tzaubal yuj ja Dios ja yeni? xchiye nia, iday, yuj ja jach yalahuei, jitzan ni ja ma' staa ni ja xch'ayelala.
33 ¡Jastal miyuc! porque jach ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Dios tac:
Q'uelahuile, ja ba slugar ja Israeli ay ma' oj jeque pero coraja xta ni oj iljuc yuj ja cristiano, jaxa yenle ja cristiano jahui, yen ita ni huas sleahue jastal oj ch'ayjuc snaajele yuj ja ma' oj huajuqui. Pero ja ma' huax yiaj slequili soc huas sc'uani, entonces ja ba sti sat ja yeni, mi ni oj q'uixhuuquea,
xchi ni ja yabal ja Diosi.

10

1 Quermano jumasa, soc spetzanil ja jc'ujol huax c'ana

ba oj staa ja scoltajel ja jmoj israeleñoil jumasa. Jach ni mero huanon sc'anjel yi ja Diosi.
2 Eso sí, jel con gana aye soc ja Diosi pero ja jas to huanei, toj q'uiq'uinal ni ayea.
3 Mi to snaahue jastal toj oj bob ajyuque ja ba sti sat ja Diosi. Ja' ni huane ni soc ja jas huas sc'ulane pensar ja yenle mismo. Mi ni modo huax yaa sbaje soc ja jas huas sc'apa quitic yajc'achil ja Diosi.
4 Porque ja Cristo, yena ni huas scoltayotic ba oj bob ajyucotic toj ja ba sti sat ja Diosi. Quechan huas sc'ana oj jip jc'ujoltic juntiro soc ja yeni, ti oj taatic ja jcoltajeltic huantic sleejel soc ja mandar jumasa.
5 Meran nia, ta huan c'ax bob jc'ultic tola vida ja smandar ja Diosi, ja jastal jahui, oj ni jtaatic ja jvidatic jau jel tzamali. Jach ni yala ja Moisés tac.
6 Pero cuando huax c'uantic ja Cristo, huax yala ja yabal ja Diosi que jtaatic ta ja jcoltajeltiqui. Mi xa ni sbejuc oj caltic que oj huaj leetic ec' ja ba satq'uinal ba oj quiitic con ja Cristo ba oj scoltayotic,
7 Soc mi ni sbejuc oj caltic oj huaj leetic ec' ja ba yoj q'ueeni ba oj quiitic jani.
8 Porque ja yabal ja Diosi huax yala que cuando jc'uantic ja Cristo, jtaatic ta ja jcoltajeltiqui. Ti xa bi ay ja ba jc'ujoltiqui. Ja' ni huantic staajel ti' tola vida. Ja abal iti, ja' ni jastal huax c'uantic ja Cajualtiqui. Huantic ni sloiltajel ec'a.
9 Porque meran nia, ta huan c'ax el ati que yena ni ja Huajual ja Jesusi, yuj ni huan xa xa c'uan ja ba hua c'ujol que aaji sac-huuc yuj ja Dios ja yora chami. Malan soc ja jahui, oj ni ataa ja hua coltajeli.
10 Porque cuando huax c'uantic meran soc spetzanil ja jc'ujoltiqui, ja Diosi huas sc'ulanotic perdonar soc spetzanil ja jmultiqui. Pero t'ilan oj caltic yab ja jmojtiqui. Jachuc, ti ni oj taatic ja jcoltajeltica
11 Porque jach ni huax yala ja yabal ja Diosi, que ja ma' huas sc'uani, mi ni oj can q'uelana.
12 Ja mero smeranili, jun xta yabal ja ma' judio soc ja ma' mi judiouqui porque ja Cajualtiqui, jun xta lajan huax yilahuotic jpetzaniltic. Quechan huas smajlayotic ba oj leetic, ti huax jac yaa quitic, pero mi ajtaben ja jas huax yaa.
13 Mi ni ma' mi oj staa ja scoltajeli ta huan c'a slea meran ja Cajualtiqui. Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac.
14 Pero ja cristiano ta mi to c'a huas sc'uane que ja Cristo, ja' ni ja Jesusi, mi ni huas sc'ana oj slee, jayuj t'ilan ni oj yabye sbeja porque ta mi c'a ma' huax aluni yabye, ¿jastal oj bob sc'uuque ba? Jayuj t'ilan ni ay ma' oj huaj yala.
15 Jaxa ma' huax huaji, ¿jastal oj bob huajuc ta mi c'a ay ma' huas seca? Huan nix

yala ja ba yabal ja Diosi que
jel lec oj yile ja ma' huax huaj
sloilta ec' ja yabal ja Diosi.
16 Eso sí, meran nia, mi
spetzaniluc ja cristiano ja
ma' oj yii snihuanil ja abal
iti. Hasta ja Isaiasi sobo yi
ja Cajualtiqui jasyuj quechan
t'usan ja cristiano huas
sc'uan ja jas huan loiltajel
yabyei.
17 Pero t'ilan ni oj loiltajuc
yabye ja jastal ay ja Cristo
porque ta mi c'ax yabye ya-
balil, ¿jastal oj bob sc'uuque
ba?
18 ¿Pero ja jmoj israeleñoil
ba? ¿Yuj ama mi yabye ja
razón iti? ¡Seguro yabye!
como jach ni huax yala ja ba
yabal ja Dios tac:

Ja abal iti, abunubal ja ba
sutanal ja mundoi,
masan ba ja xchanil
xchiquin ja satq'uinali.

Jach ni tz'ijbanubala.
19 Pero huax c'ana oj jobe:
¿Yuj ama mi yabye slugaril
ja israeleño ba? Porque ata
huabyex ja jas huax yala ja
Moisés tac. Yala que gana
oj aajuc q'ueuc ja scorajaei
yuj ja Diosi porque oj bi huaj
scolta ja cristiano ja ma' mi
quitz'ubaluqui porque mi ni
jas huas snaahuea, jaxa is-
raeleño jumasa, coraja bi oj
ilhuanuque.
20 Jel claro juntiro yala ja
Diosi cuando yiaj majan ja sti
ja Isaiasi:

Ja ma' mi ni t'un huas
sleahuonei, huan ni
staahuonea, jaxa ma'
mi ni t'un huas sc'ulan
pensar oj sleonei,
yenle ni jea jbaj yilea.

21 Pero ja cuntiquil ja ba
Israeli, tola vida bechan
ja jc'abi, pero mi ni modo
yaa sbaje quia. Mi ni huas
sc'uanonea. Ja jas huax cal
yabyei, huan ni sac'ahue jtia,
xchi ja Diosi.

*Ja israeleño jumasa ja ma'
mero sc'uane ja Diosi*

11

1 Pero mi oj caltic que
jpetzanilticon jipjiticon ta
jun lado yuj ja Diosi. Mi
ni yena, porque q'uelahuil
ja quen tac. Israeleñoon
chomajquil. Mero yintilon ja
Abrahami soc ja Benjamini.
2 Cuando mi tox cujlaji
ja satq'uinali, ja Diosi yala
que oj ni ochcoticon yun-
tiquilila, jayuj mi ni huax
ch'ayahuoticon sc'ujola.
Porque q'uelahuilex ja Elías
tac. Huan ni xa naahuex
jastal och parte soc ja Diosi,
3 Ti yalaa: —A Cajual, ¿jastal
oj ajyuc ja tan israeleño ju-
masa iti? Jel huas smilahue ja
hua hualuman jumasa. Gana
huas semahue ja ba huax
aaxi cajan ja hua majtani,
jaxa huego, quechan ja queni
huax c'uana meran iday, ¡cha-
pan xa cabalil yujile que oj
smilone.
4 Jaxa Diosi, ¿mi ma xa
naahuex jas yala ba? —Mi
quechanuc ja huen huaxa
c'uanon Elías, xchi. Ay to
ni quioj juque mil huinic ja
ma' mix jotye ba oj couque
mec'an ja ba sti sat ja sdiose
c'ulubal yujilei, ja' ni ja tan

Baal jahui. Pe jach ni yala ja
Dios tac.
5 Y jach ni man ora. Ay to
ni ja israeleño ja ma' huas
sc'uan ja Diosi pero puro
yutzil sc'ujol ja Diosi ja jastal
stzaahuoticoni,
6 Mi jauc que yuj jel lec
ja jas huanticon sc'ulajeli.
Porque ta je c'a lec ja jas
huanticon sc'ulajeli, ta jach
c'a, entonces ja syajal sc'ujol
ja Diosi, lajan soc lom nia.
Miyuc, porque ja iti, puro
spavor ja yen, jayuj stza-
ahuoticon ja janec' huax
c'uanticoni.
7 Meran nia, ja jmoj is-
raeleñoili, lajan soc jel huas
sc'anahue oj ajyuque toj soc
ja Diosi pero jel ni t'usan ja
ma' huan bobel yuji, ja' ni ja
ma' tzaubal yuji. Jaxa ma' mi
ni huax bob yuji, ch'uuybi ta
juntiro ja sc'ujolei.
8 Jach ni tz'ijbanubal tac:

Ja Diosi ti ya huajuque suelto
ja yenlei. Seña xta aye
ja ba sti sat ja Diosi.
Tey ja satei, pero la-
jan soc mi xax yilahue.
Ay xchiquine, pero mi
xax cho yabye q'uinal,
jayuj jach ni aye man
ora,

xchi ja yabal ja Diosi.
9 Cho q'uelahuil ja jas yala ja
Davidi:

Es meran, jel lec huax yabye
mi jas huas sc'ulan
palta yujile, pero iday,
huan tox huaj snaa
sbaje, mi xa snaa ba oj
yie ic'a yuj ni ti xa ay
ja scastigoea, pero sbej
xa nia.
10 Jaxa satei, lajan soc q'uic'
xa juntiro ja q'uinal
oj yilei. Q'uelan ja-
can xta ba spatic yuj
ja xihuelei. Y jach oj
ajyuque tola vida,

xchi ja Davidi.

Ja ma' mi judiouqui oj staa ja scoltajel ja yaltzilei

11 Y meran nia, jel ajul
ja sbaje yuj ja mi ni t'usan
sc'anahue ja Cristo, pero ja
Diosi mi oja hual que oj yaa
can jun lado tola vida ja jmoj
israeleñoili porque cuando
huane yiljel jastal huan
coltajel ja ma' mi judiouqui,
huan nix q'ue ja scorajaea
pero ja smeranili, huan nix
cho oc' sc'ujole ja yenlei.
12 Jel ni piero ja jas sc'ulane
ja jmoj judioili pero siquiera
ya stae ja scoltajel ja ma' mi
judiouqui. Jayuj japji yile ja
sbendicion ja Dios ja yenlei,
ja' ni aaji yile ja ma' mi ju-
diouqui. Pero ay to jas mas jel
tzamal oj huajuc ja ma' yioj
xa ni ja sbendicion ja Diosi
ja cuando xc'ot ja c'ac'u jau
oj sc'uuc ja Cristo spetzanil ja
jmoj judioili.
13 Jaxa huenlex ja ma' mi
judiouquexi, ay jas oj cala
huabyex ja sbaj ja yabal ja
Diosi porque ja' ni mero
catela. Jecubalon yuj ja Diosi
ba oj loilta huabyex ja yabali
y huanon soc spetzanil ja
jc'ujoli siquiera ba jitzan oja
c'uuquex ja huenlexi.
14 Es meran, ja jmoj judioili,
coraja ni oj yilexa pero mix
cham ac'ujolex. Yuj ja iti, ay

modo que oj staa ja scoltajele
ja yenle chomajquili.
15 Ja huego, ac'ubale t'an
can jun lado pero ba oj bob
ajyuque laman soc ja Dios
ja ma' mi judiouqui. Pero
cuando huax cho cumxiye
soc ja Dios ja jmoj judioili, ¡jel
tzamal juntiro oj huajuc! Ja
huego, lajan soc naca chamel
aye pero oj jac ja c'ac'u oj staa
ja svidae yajc'achili.
16 Porque q'uelahuilex ja
ma' ec' pax ta cujticoni, tza-
ubale ni yuj ja Diosi, y mero
ni yintiloticon to nia. Jach
ni ja quenticon chomajquili,
mi ni oj xch'ayoticon sc'ujol
ja Diosa. Ja yenlei, lajane soc
jun te' ba yaax to ay ja yechi,
jaxa quenticoni, xoloticon to
nia.
17 Meran nia, ja ma' ec'
pax ta cujticoni, lajane soc
yenle ni ja mero steili pero
jaxa sc'ab ja te' jahui, lajan
soc c'utzji ta ele, jaxa huen-
lex ja ma' mi judiouquexi,
lajan soc ja huenlex aaji
ochanic sloc'ol ja sc'ab ja
te' jau c'utzji ele. Iday, ja
huenlexi lajanex soc jun te'
ti huax q'ui ja ba huitzi.
Mi ni yajtanubaluquexa.
Pero jaxa huego, lajan soc
noc'anex xa ni soc ja te' jau
ba yajtanubali. Huan xa nix
yaa ja hua sac'anilexa.
18 Pero mi jauc oja hualex
que mas lec ja huenlexi que
soc ja sc'ab jau c'utzji ele. Ta
jach c'a huaxa toya bajex, a
jac t'unuc ac'ujolex que ja te'
jau ba noc'anex sbaji, yuj ni
tz'unan lec ja yecha, jayuj lec
xa ayex. Porque mi ni modo
oja hualex que huen huaxa
huaahuex yi ja yipi, ja' ni ja te'
jau huax yaa ja hua huipexi.
19-20 Meran nia, ja judio ju-
masa lajan soc c'utzjiye ele
yuj ja mi ni huas sc'uanei,
jayuj ja huenlexi ochyex ja
ba sloc'olei, pero ja' yujil hua
c'uanexi. Jayuj mi ni sbejuc
oja toya bajexa. Aa cuida-
doex
21 Porque ta mi c'a, oj
jacuc ja c'ac'u ja Diosi mi
ni oj sc'uluquex perdonara
porque q'uelahuil ja sc'ab
ja te' jau tac. Ja' ni mero
smoj ja jmoj judioili. Tza-
ubaloticon nia pero como mi
ni c'ocxiyea, jayuj c'utzji el ja
sc'ab ja te' jau tac.
22 Q'uelahuil ja jastal ja
slequil ja Diosi, pero jachuc
ja sdelicadoil chomajquili.
Porque q'uelahuil ja jastal
sipa el jun lado ja jmoj ju-
masa yuj ja mi ni modo huax
c'ocxiyei pero ja huenlexi, jel
gusto ay amoquex. Pero t'ilan
oja c'ul seguir abajex porque
ta mi c'a, oj to huaj anaex,
oj spoctzuquex jun lado ja
huenlex chomajquili.
23 Jaxa jmoj judioili, ta
huan to c'a sc'uane otro
vuelta, ja Diosi oj ni sc'ul
recibir yajc'achila. Oj ni bob
yujila como jel ni ja yipi.
24 Porque q'uelahuil ja
huenlex tac. Tuc cristiano
ayex juntiro pero iday,
sc'ulanex ni recibir ja Diosa,
¡jauc to ma ja ma' mero
tzaubal ni yuji mi ni modo
oj caltic que mi oj ni sc'ul
recibira!

Ja israeleño jumasa oj to ni

sc'uuque ja Cristo

25 Huax c'ana que oja naex
que mi ni sbejuc que oja toya
bajex que jel xa lec ilubalex
yuj ja Diosi. Quermano ju-
masa, huan xa chicnajel ja
jas jel tzamal huan sc'ulajel
ja Diosi, y huax c'ana oja
naex ja mero sbeji. Ja is-
raeleño jumasa, jel xa ch'uuy
ja sc'ujolei, pero mi lomuc.
Jach ni oj ajyuque masan to
tz'ican xa lec ja janec' oja
c'uuquex ja huenlex ja ma' mi
judiouquex.

26 Cuando huax c'ot tic'an
ja tiempo jahui, ti oja huilex
que spetzanil ja israeleño
jumasa oj cho eluque li-
bre cuando yajc'achil huas
sc'uane ja Diosi. Jach ni huax
yala ja yabal ja Dios tac:

Ja ba yojol ja Israeli, ti ni
oj ajyuc ja ma' oj ya
el libre ja cristiano ju-
masa. Yuj ja yeni, ja is-
raeleño jumasa oj yaa
can jun lado spetzanil
ja smaloilei.

27 Oj ni jc'ul perdonar ja
smulei, como jach ni
ja jtrato amoquexi,
x'utjiye yuj ja Diosi.

28 Eso sí, ja yabal it jel tza-
mal sbaj ja Cristo, mi ni t'un
huas sc'anahue ja jmoj ju-
masa, jayuj jel coraja huax
iljiye yuj ja Diosi. Pero ja
jahui, ja' ni ja hua lequil ja
huenlexi. Pero moc ch'ay
ac'ujolex, mi lomuc ja jas alji
yab ja ma' ec' pax ta cujticoni.
Tzaubale nia, jaxa quenti-
coni, yintiloticon nia. Eso sí,
huax q'ue ja scoraja pero ay
to ni syajal sc'ujola.

29 Ja Diosi, mi smodouc oj yaa
jun cosa, oj cho sape. Cuando
huas stzaa jun cristiano, mi
huax yala ja mas tzaani que
mi huas sc'ana.

30 Q'uelahuil ja huenlexi. Ja
ajyi, najat juntiro ja hua pen-
sarex soc ja jas huas sc'ana
ja Diosi pero, stz'acatal ja is-
raeleño jumasa, ti xa talnaji
ayaujulalexa, pero ja' ni yuj
mi ni huas sc'ana sc'uuc ja
yenlei.

31 Jaxa huego, yenle xa ni ja
najat ay ja spensarei. Mi ni
modo huax c'ocxiyea pero mi
lomuc ja jach ayei. Cuando
huax yilahuex jastal jel lec
amoquex ja Diosi, oj ni c'ot ja
c'ac'u oj cho talnajuc ja syau-
julal ja yenlei.

32 Dios ni ya huajucotic suelto
jpetzaniltic jayuj jel ch'uuybi
ja jc'ujoltiqui pero yuj ja
jastal jahui, ti huax jac stalna
jyaujulaltic jpetzaniltic.

33 ¡Machunc'a oj slaj ja Diosi!
Jel huas snaa juntiro. Huas
snaa spetzanil. Tey ba sc'ab
spetzanil ja jas ayi. Mi ni
modo oj naatic ja jas huan ja
Diosi. Mi ni t'un huax naatic
sbej ja jas huan sc'ulajeli.

34 ¿Ay ama ma' oj bob snaa
jastal huan pensar ja Ca-
jualtic ba, ma ay ma' oj huaj
see yi jas oj sc'uluc ja yeni?

35 ¿Ay ama ma' ay jas yaunej
yi ja Dios ba, ba oj cho ma-
jlayex que ay jas oj yaa huilex
ja huenlex chomajquili?
Miyuc

36 Porque ja Diosi, q'uebubal
huax yaa spetzanil, como
yena ni sc'ulunej cana.
Spetzanil ni huan maconel

yuja. ¡Stz'acatal ja Dios jel nihuani ba spetzanil ja tiempo! ¡Amén!

Ja jastal ay cuando huax caa jbajtic meran soc ja Diosi

12

1 Quermano jumasa, ja Diosi jel juntiro stalna ja jyaujulaltiqui, jayuj tz'acataluquex, huax cala huabyex, aa bajex yi ja jastal huax caatic yi ajyi ja chante ja ba sti sat ja yeni. Pero ja huego, mi xa chanteuc oj caatic yi. Quentic xa mismo oj caa jbajtic soc spetzanil ja jc'ujoltiqui. Ja jastal jahui, huan nix caatic yi gusto ja Diosa. Jach ni mero huas sc'ana oj caatic yi stz'acatal ja Dios ja ba sti sati.

2 A ch'ay ac'ujolex ja modo ja ba mundo iti. Sbej xa que oj tucbuc juntiro ja jpensartiqui ba oj naatic jasunc'a mero huas sc'ana ja Dios oj c'ultiqui. Porque ja jas huas sc'ana ja yeni, ja jas huax c'ulantic ja ba tzamali soc ja ba toji. Jach ni mero huas sc'ulan gusto ja yen ja jastal jahui.

3 Stz'acatal lec ja Diosi, yena ni yaunej qui ja atel iti jayuj ay ni sbej que oj cala huabyex, moc lom jelxanic ba oja toya bajex que quechan ja huenlex jel nihuan huax yilahuex ja Diosi. C'ulanic pensar toj lec porque cada jujuneotic, Dios ni huas scoltayotica, jayuj huax bob jc'uuctic ja yeni.

4 Porque q'uelahuil ja jcuerpotiqui. Ay jc'abtic, ay coctic, ay jchiquintic, ay jsatic, ay jniitic, ay jtiitic. Tuctuquil ja xchol cujtiqui.

5 Jayuj jach ni ja janec' creyenteotic xa nii. Jel jitzanotic pero tuctuquil ja jcholtiqui. Pero como huan xax c'uantic ja Cristo, jayuj lajan soc jun ita ni ayotic jpetzaniltica.

6 Ja Diosi yaunej ni jcholtic cada jujunea, jayuj sbej ni oj c'ultic soc spetzanil ja jc'ujoltica. Ay quermanotic ac'ubal yi ba oj iijuc majan ja sti yuj ja Diosi. Pues a sc'uuc con todo sc'ujol ja Diosi ba oj bob ya ec' quitic ja abal jahui.

7 Cho ay ma' ac'ubal yi ba oj bob scolta ja yermano. Pues a scolta soc todo sc'ujol. Ay ni ma' jel tzamal huas sea ja yabal ja Diosi. Yuj ni jach ac'ubal yia, pues a yaa sbaj juntiro ba oj see.

8 Ay ma' ac'ubal yi yuj ja Diosi ba huax bob yaa yi snihuanil sc'ujol ja smoji. Pues sbej ni huas scoltaa. Jaxa otro ja quermanotiqui, jach ni ac'ubal yi ba huax bob sq'ueb yi ja smoji, pero a sc'ul con todo sc'ujol. Jaxa ma' ac'ubal yi xchol ba oj sc'ul dirigir ja servicio, a sc'uluc pero a yaa lec scuidado. Jaxa ma' huas scolta ja ma' ay snesesida, sbej ni jel gusto oj ajyuc cuando huax ch'ac scolta.

Ja jastal ja sbej cuando huax c'uantic ja Diosi

9 A ajyuc ja syajal ac'ujol abajex, pero meran. Aa xa ch'ayuc ja hua c'ujolex ja ba malo. Leanic xa ja ba lequi.

10 Yaj xa huab abajex como jastal ja mero ja hua huermano abajexi porque jun ahuermano, sbej ni mas to yaj oja huabi que yuj ja huen mismo.

11 Tzatz la ajyiyex soc ja Cajualtiqui, mi jauc oja yoopes abajexi. Ateltayic ja Cajualtiqui con todo ac'ujolexi.

12 Ay ni lec snihuanil jc'ujoltica jayuj sbej ni jel alegre oj ajyucotica. Cuando huax jac ja hua huocolexi, aa hua pasensiaexi. C'umanic tola vida ja Diosi.

13 Coltayic ja quermanotic jumasa ja ma' ay snesesida. C'ulanic recibir ja ma' huax jac yulatayexi.

14 C'umanic ja Dios yuj ja ma' huax yixtalaanexi ba oj c'ulajuque bendiciar ba lec oj ec'uc ja svidaei.

15 Gusto ajyanic soc lajan ja ma' jel ja sgustoei. Jach ni ja ma' huan oq'uel soc ja stristeili, cho oc'anic ja huenlex chomajquili.

16 Yaj xa huab abajex soc ja hua mojexi. Mi jauc ja jel nihuan oja huaa bajexi. Aa bajic ch'in soc ja ma' jel coel huax ilji. Moc lom alola bajex que jel huaxa naahuex.

17 Moc ac'ul yi malo ja ma' malo huas sc'ulan ahui. C'ulanic fuerza ba lec oja c'uluquex tola vida pero mi jauc ba oja leex modo jastal lec oj yilex ja hua mojexi.

18 C'ulanic ja janec' oj bob ahuujilex ja huenlexi ba oj bob laman oj ajyanic apetzanilex.

19 Quermano jumasa, mi lom xa hua stup ja smul ja hua moji. Aa ba sc'ab ja Diosi. Yen oj snaa jas castigoil oj yaa yi porque jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:

Quen huax naa jas castigoil oj ca stupe, xchi ja Cajualtiqui.

20 Y huax cho yala:

Ta ay c'a acondra, huain c'a xyabi, a huauc. Ma taquin sti, aa yi ja' ba oj yu'. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, ti oja huilex que oj ni q'uixhuuc leca,

xchi ja yabal ja Diosi.

21 Mi xa huaa bajex ba oj sc'uluquex ganar ja maloili. Miyuc. Sbej ni oja c'ul ganara porque huana sc'ulajel fuerza ba oja c'uluc ja ba lequi.

13

1 Cada creyente, sbej ni oj c'uaxuc ja ma' ay yatel porque ja yenlei, Dios ni yala que oj aajuc yile ja yatelei.

2 Jayuj ja ma' mix c'ocxi ja ba sti sat ja ma' ay yateli, jach ni, mi huax c'ocxi ja ba sti sat ja Dios chomajquili. Porque mi c'ax c'ocxiye, ti oja huilex que oj ni aajuc yile ja scastigoea.

3 Pero ta toj c'a ayex soc ja leyi, mi oj xihuanic yuj ja ma' ay yateli. Mi c'a huaxa c'anahuex oj yaa huilex castigo, pues mas lec, c'ulanic ja ba lequi, ti oj iljanic leca. Mi

ni oj ajyuc ja xihuelex soc ja
ma' ay yateli.
4 Porque lajane soc ja
yatjum ja Dios ja yenle
chomajquili. Ac'ubal yile ya-
tel ba lec oj ec' cujtic. Pero ta
huan c'ax taatic ja jmultiqui,
sbej ni oj xihuucotica porque
ja yenlei, tey ba sc'abe que
oj sc'ul castigar ja ma' huas
sc'oco ja leyi. Yalunej ni ja
Dios que oj bob sc'uluque
castigar ja ma' huas staa ja
smuli.
5 Jayuj c'uanic, ba mi oj
couc abajex ja scastigo ja
Diosi, como jach ni huas
sc'ana ja yeni.
6 Jayuj t'ilan ni oja tupex
ja contribucioni. Dios ni
ac'ubal ba sc'ab ja ma' ay ya-
tel que jach ni oj sc'uluquea.
7 Aahuic yi ja ba t'ilan ni oja
huaex yi. Sbej ni oja tupex
ja contribucioni, jayuj aahuic
nia. Chican jas pago huax
c'anji ahuilex, tupuhuic nia
porque sbej ni oja c'uluquex
respetara.
8 Mi sbejuc huaxa jela bajex
soc ja hua mojexi. Miyuc. Ja
mas t'ilani, jea bajex ja syajal
ja hua c'ujolexi. ¿Huan ama
x'oc' ac'ujolex oja c'uluquex
spetzanil ja smandar ja
Diosi? Yajta bajex soc ja
hua mojexi, ti oja huilex que
huanex ni sc'ulajela.
9 Yaj xa huab ja hua moji ja
jastal yaj huaxa huab
abaj ja huen mismo,
xchi ja yabal ja Diosi. Huan
c'a xa c'ulan meran ja jahui,
yuj ni mi ni huaxa c'oco ja
smandar ja Diosi. Mi oja
lee otro ja hua cheumexi,
mi oj milhuananic, mi oj
elc'ananic, mi oj oc' ac'ujolex
ja jas yioj ja hua mojexi.
10 Porque yaj c'a huaxa huab
ja hua moji, mi oja c'ul yi
malo. Ta meran c'a yaj huax
cabtic, entonces ja' ni huantic
sc'ulajel ja smandar ja Diosi.
11 Sbej xa ni oj ajyucotic toj
como jastal huax yala ja Diosi
porque huan xa mojxel ja
tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui.
La xa jchap jbajtic porque
oj xa cumxuc ja yeni porque
mas mojan xa ay ja huego soc
ja yora q'ue jc'uuctiqui.
12 Jel xa q'uiq'uinal ja ba
mundo iti pero jel xa mojan
ja tiempo oj ajyuc ja luzi.
Sbej xa oj xa ch'ac caatic can
spetzanil ja jas huax c'ulantic
ja ba q'uiq'uinali. La xa jchap
jbajtic ba oj bob jc'uluc ganar
ja diablo.
13 Jaxa jas huax c'ulantiqui,
la jnaatic que yuj ni ti xa
aytic ja ba sacal q'uinali. Tza-
mal oj ajyucotic. Mi xa oj
c'ultic ja jas jc'ulantic ajyi,
ja jastal huax c'ulantic q'uin,
huala yacbitic, huax leatic
ja jcheumtiqui, huax leatic
pleito, huax c'ulantic ja ba mi
sbejuqui. Toj envidiosootic
ajyi.
14 Pero ja huego, la xa caa
jbajtic juntiro soc ja Cajualtic
Jesucristo. Mi xa oj caatic
yi lugar ja jmaloiltic ja jastal
huax c'ulantic ajyi.

Mi lom xa lea smul ja hua huermano

14

1 C'ulanic recibir ja quer-

manotic ja janec' huas sc'ana
smojuquex, anima mi tox
yab lec sbej ja jas huax
c'uantiqui. Bob ta ay ba jel
tuc ja spensarei, pero aahuic
ja hua pasensiaexi
2 Porque ta mero huas
sc'uane ja Diosi, ay modo oj
yal que mi sbejuc huax cabtic
ja baq'ueti, ma chican jas
cosa - quechan puro bi yal
c'ul ja ba lec sloojeli, jach bi
sbej oj lootic. Jaxa otro ja
quermanotiqui, huas sc'uan
que lec yabjel spetzanil ja
cosa.
3 Pero mi ni ja juni, soc
mi ni ja juni, mi sbejuc oj
yaa yochel sbaje. Ja ma'
huas sc'uxu baq'uet, mi sbe-
juc ch'in oj yil ja ma' quechan
huas sloo ja yal c'ul jumasa.
Jach ni ja quermanotic ja ma'
huas sloo ja c'uli, mi sbe-
juc ay jas oj yal sbaj ja ma'
huax cho sc'uxu ja baq'ueti
porque ja Diosi, yuntiquile ni
xchahuanilea.
4 Yatjumex ni ja Diosa ja
janeq'uex to ni ja huenlex
huaxa huaa huochel ja ba-
jexi. Quechan ja ma' mero
Ajualali huas snaa ta lec ma
mi lecuc ja jas huas sc'ulan ja
yatjum jumasa. Oj ni colta-
juque yuj ja Diosa ba oj bob
sc'uluque mas lec.
5 Jach ni, ay quermanotic
huax yala que sbej oj tal-
naxuc ja c'ac'u jahui, cho ay
otro quermanotic huax yala
que miyuc, que mi bi sbejuc.
Jun xta bi mismo spetzanil ja
c'ac'u jumasa. Pero chican
bay ja jc'ujoltic cada jujune.
6 Porque ja ma' huas stalna
jun c'ac'u, yuj ni huas stalna
yuj ja Cajualtiqui. Jach ni
ja ma' mi huas stalna, mi ni
huas stalnaa, pero ja' ni yuj ja
Cajualtiqui. Jaxa ma' mi huas
scolo ja jas huax yabi, huan
nix cho yaa yi stz'acatal ja
Diosi, pero ja' ni bi yuj ja Ca-
jualtiqui. Jaxa quermanotic
ja ma' tzaubal ita ja suaelei,
pero ja' ni bi yuj ja Cajualtic y
stz'acatal bi ja Diosi.
7 Porque ja janec' creyen-
teotiqui, mi xa quenuctic to
huax c'ulan jbajtic mandar.
Mandar xa aytic yuj ja
Cajualtiqui ja janec' tiempo
huax yaa ja jsac'aniltiqui y
quechan ja yeni huas snaa jas
ora oj chamcotic.
8 Pero ta sac'anotic c'a, ma
ta huan c'a la chamtic, sba-
jotic ni ja Cajualtica.
9 Jayuj cham ja Cristoi,
cho sacui, ba oj bob ca-
jualuctic, sea sac'anotic, ma
chamelotic.
10 Mi sbejuc huax caa jba-
jtic cocheltic ja janec' quer-
mano jbajtica, mi ni sbejuc
mi huax caatic casoa porque
mi ni ma' mi oj yaa yi cuenta
ja Diosi,
11 Como jach ni tz'ijbanubal
can ja ba yabal ja Diosi:
Ja queni sac'anon nia. Spet-
zanil ja cristiano oj ni
couc mec'an ja ba sti
jsati, ti oj yaahue qui
lec tz'acatala.
Jach ni xchi ja Cajualtic tac.
12 Jayuj cada jujuneotic oj
caatic yi cuenta ja Diosi.

Mi xa hua sle smul ja hua huermano

13 Jayuj mi ni sbejuc oj caatic cochel ja otro quermanotiqui. La xa jleetic modo jastal mi oj caatic slee ja smuli. Mi sbejuc gana oj caatic slee ja smuli.

14 Ja queni huax c'uan ja Cajualtic Jesusi y seguro ni ayon soc ja ita: Ay jas oj bob jc'ultic que mi oj lee ja jmultiqui. Pero ay otro ja quermanotiqui, ta huan c'a sc'ulane ja mismo cosa, huax yabye que huas slee ja smulei, y huan ni slea ja smulea.

15 Por cuenta, ta ay c'a jun ahuermano huax yala que oj staa ja smuli ta huan c'a stiahue jun cosa, iday, jaxa hueni gana huaxa tia, quechan huaxa lea jastal oj yajbuc lec ja hua moj jahua, mi ni ay syajal ja hua c'ujol soc ja hua huermanoa. Mi sbejuc huax hua ch'ayuc ja yaltzil jun cristiano, porque cham ja Cristo yuj ja yenle chomajquili. ¡Quechan c'a yuj jex c'anc'oni oja ti' jun cosa, jayuj oj ch'ayuc ja yaltzilei!

16 Es meran, ja huen jel lec huaxa huab ja jas huana sc'ulajeli, pero ja tuqui huax yalahue que mi lecuc. Pues mas lec, actayic cani.

17 Porque cuando huax caa jbajtic ja ba smandar ja Diosi, sbej ni oj c'ultic ja ba leca. Laman oj ajyucotic. Gusto oj ajyucotic yuj ja Espíritu Santo. Mi jauc oj caa jc'ujoltic ta lec ma mi lecuc ja juaeltiqui.

18 Jaxa ma' huas sc'ulan ja jastal iti, yuj ni ja' huan sc'ulajel ja jas huas sc'ana ja Cristo, como jach ni mero huas sc'ana ja Dios chomajquili. Oj ni cho iljuque lec yuj ja smoj cristianoili.

19 La xa jleetic modo jastal laman oj ajyucotic, jastal oj bob jcolta jbajtic ba oj bob jc'uuctic mas ja Diosi.

20 La xa caa jcuidadotic que mi oj ch'aytic ja yatel ja Diosi yuj ja scuentosil ja juaeltiqui. Smeranil nia, spetzanil ja cosa, naca lec ni yabjela, pero ja ba mi sbejuc huax cab ja queni, ta huan c'ax c'uxutic jun cosa ba oj bob slee ja smul ja otro quermanotiqui.

21 Jayuj mas ni leca, actayic cani. Ta mi lec huax yabye ja baq'ueti, pues actayic cani. Soc mi nix cho huuajex ja yaalel tz'usubi. Chican ja jas huaxa huabyex que mi lecuc huax yabye ja quermanotic jumasa, pues actayic cani ta ja c'a oj staa ja smuli yuj ja jach huas sc'uani.

22 Eso sí, ja jas huaxa c'uanexi, c'uanic soc spetzanil ja hua c'ujolex ja ba sti sat ja Diosi. Jel lec huax yila ja ma' huax yab ja ba sc'ujol que mi huas staa ja smul soc ja jas huas sc'ulani.

23 Pero ja ma' huas stia jun cosa pero huax yala ja sc'ujoli: Mi naben ta lec oj ti ja iti, ta xchi ja sc'ujoli, soc ja jahui, huan ni staa ja smula. Porque ta huax c'umani ja jc'ujoltic: ¿Lec ama oj c'ultic ja iti? y mi mero sgustouc, mulal nia.

Colta ja hua moji; mi

quechanuc oja naa baj ja huen mismo

15

1 Jayuj ja ma' tzatz xa ni ay soc ja jas huas sc'uani, sbej que yen cuchan yuj ba oj scolta ja ma' jel to yaau ayi. Mi sbejuc quechan ja quentic mismo oj lee ja jgustotiqui.

2 Miyuc. Cada jujuneotic sbej oj c'ultic pensar ja ba slequil ja jmojtiqui, jastal oj bob sc'uuque mas con gana ja Diosi.

3 Porque q'uelahuil ja Cristo. Mi oja hual que ja' sc'ulan ja jas huas sc'ana ja yeni. Ja' ni sc'ulan ja jas huas sc'ana ja Diosi. C'ot ni smeranil ja jas tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi:

Eso sí, ja cristiano mi alben ja jas huax yalahuei pero anima, oj ni jcuch spetzanila.

4 Jayuj spetzanil ja jas tz'ijbanubal ja najatei, tz'ijbaji ba ay jas oj nebtic ja quentiqui, jayuj ja' ni mero snihuanil jc'ujoltica. Yuj ja yabal ja Diosi huax bob jc'ultic ahuantar spetzanil ja huocoli.

5 Porque ja' ni ja Dios huas scoltayotic ba oj bob cuch cujtic ja huocoli. Huax yaa snihuanil jc'ujoltic. A scoltayex ba oja huil abajex lec porque jach ni seunej ja Cristo Jesusi.

6 Sc'an to Dios, jun xta lajan oja c'anex yi stz'acatal ja Diosi, ja' ni ja stat ja Cajualtic Jesucristo.

7 Yaj xa huab abajex. C'ulan recibir abajex como jastal sc'ulanotic recibir ja Cristo. Jachuc, oj iljuc que jel nihuan ja jDiostiqui.

8 Porque q'uelahuil ja Cristo tac. Jac yatelta ja jmoj judioili ja jastal ni yalunej yab ja ma' ec' pax ta cujticoni. C'ot ni smeranila, como jach ni smodo ja Diosi, mi ni oj ec' lom ja jas huax yala.

9 Pero jach ni ja ma' mi judiouqui. Cho jac scolta ja yenle chomajquili, jayuj huan xax yaahue yi stz'acatal ja Diosi yuj ja talnaji ta syaujulale ja yenle chomajquili. Ja iti, naca taubal ni tia ja ba yabal ja Diosi:

Jayuj cuando ti ayon soc ja ma' mi judiouqui, huan nix c'ana hui tz'acatala. Oj tz'ebotaya lec porque jel nihuana,

xchi ja ba yabal ja Diosi.

10 Huax cho yala ja ba otro parte ja yabal ja Diosi:

Ja huenlex ja janec' mi judiouquexi, ajyanic gusto soc lajan ja matic tzaubal ni yuj ja Diosi.

11 Cho ay otro parte huax yala jachuc:

Aahuic xa yi stz'acatal ja Cajualtiqui, ja huenlex ja ma' mi judiouquexi. Chican jas ja hua razailexi, c'anahuic yi stz'acatal ja Diosi.

12 Jaxa aluman-Dios Isaiasi huax cho yala:

Oj to ajyuc ja yintil ja Isaí, jaxa yeni, oj sc'ul mandar sbaj spetzanil ja ma' mi judiouqui, jayuj mi ni june mi

oj ajyuc snihuanil
sc'ujolei.
Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac.
13 Ja Dios ja ma' huax yaa
snihuanil ja jc'ujoltiqui, a
yaa huilex ja hua gustoexi.
C'uanic ja yeni y laman ni oj
ajyanica. Yuj ja yip ja Espíritu
Santo, jayuj q'uelan jacan xta
ni ajyanica.
14 Quermano jumasa, huax
caa yi stz'acatal ja Diosi ja
jastal xa ja hua modoexi.
Huanex snaajel mas y mas
jastal ay ja sbej ja Diosi. Huan
xa xa naahuex jastal oja huaa
bajex razón,
15 Jayuj huax jeca huilex ja
carta iti. Es, bob ta jel claro
ja jas cala huabyexi. Huax
c'ana que mi oj ch'ayuc ja
hua c'ujolexi. Huax cala
huabyex ja iti porque ja Diosi
yaunej qui ja catel it ba oj cala
huabyex.
16 Ja queni huanon yateltajel
ja Jesucristo ja ba yojol ja hua
mojex ja ma' mi judiouquexi.
Jaxa huenlexi, cuando huaxa
c'uanexi, ti huax caahuex ja
ba sc'ab ja Diosi como jastal
huax yaa yi ja smajtan ja
Dios ja jpagreticon ja janec'
judiooticoni. Jaxa Diosi huas
sc'ulanex recibir porque ja
Espíritu Santo huan atel ba
hua c'ujolex ba toj xa oj
ajyanic ja ba sti sat ja Diosi.
17 Stz'acatal ja Cristo Jesusi,
jel gusto ayon ja huanon
yateltajel ja Diosi porque jel
ni lec huan huajela.
18 Pero ja' ni mismo ja Cristo
huan atel ja ba hua c'ujolex ja
janec' mi judiouquexi. Jayuj
huan xa xa c'uanex ja yaani.
Meran nia, quena ni huanon
yaljel ja yabal ja Diosi, pero
Cristo, yena ni huan atel ja ba
hua c'ujolexi
19 Y huan seejel lec seña. Jel
nihuan juntiro ja milagro
huan seejel ja yeni porque
jel ni ja yip ja Espíritu Santo.
Jayuj huax bob jloilta ja abal
it jel tzamal sbaj Cristo. Q'ue
jloilta ja ba Jerusaleni, ti cho
jloilta ja ba spetzanil ja lugar
jumasa hasta que masan
c'otyon ja ba Ilírico
20 Porque ja queni ja' ni huax
c'ana oj loilta ja yabal ja Diosi
pero ja' ni ja ba mi tox yabye
ja sbiil ja Cristo. Porque ta
huala huajyon ja ba loiltaji
tai, entonces lajan soc huax
huaj jom yi ja yatel ja ma'
q'ueel xa ni yuji.
21 Mas lec ja' ni oj c'uluc ja jas
huax yala ja yabal ja Diosi:

Ja ma' mi ni nunca yabunej
yabalil ja Dios sac'ani,
oj ni bob jamxuc ja
satei. Jachuc ja ma' mi
ni nunca yab yabalili,
oj ni yabye slugarila,
xchi ja yabal ja Diosi.

Ja Pablo yala oj huajuc ja ba Roma

22 Como ti ni ayon ec' ja
ba lugar jumasa ja ba mi tox
yabye ja yabal ja Diosi, jayuj
man ora mix bob huaj quilex,
23 Pero ja huego, lajan soc
ch'ac ta catel ja ili. Ay xa
lec tiempo huax c'ana huaj
quilex
24 Jayuj, como oj xa ni hua-
jcon ja ba España, ti ni oj ec'

quilexa. Huanon xta sma-
jlajel ja ora jau cuando ti xa
ayon amoquexi. Jel gusto oj
ajyucotic, jaxa mas tzaani, ti
xa oj hua huajconexa.
25 Pero ja c'ac'u jumasa iti,
oj huajcon ja ba Jerusaleni
porque ay jas huax c'ana oj
qui och yi ja quermanotic ja
tihui ba oj bob coltajuque yuj.
26 Ja quermanotic jumasa
ja ba Macedonia soc ja ba
Acaya stzomoneje t'usan ja
jas oj sec yi ja quermanotic
pobre ja ba Jerusaleni.
27 Jel sgusto ja stzomohuei
porque stz'acatal ja yenle ja
ba Jerusaleni, jayuj abxi ta lec
ja yabal ja Dios ja bay ja cris-
tiano ja ma' mi judiouqui. Yuj
ja yenlei, staa ja scoltajel ja
yaltzilei, jaxa huego ja yenlei,
jel ja sgustoe oj coltanuque
t'usan soc ja taq'uini. Sbej ni
ja jastal huane coltaneli.
28 Cuando huax ch'ac
huaj caa can ja taq'uin jau
stzomonejei, ti oj ec' quilex
cuando huanon huajel ja ba
España.
29 Jaxa cuando huax quila
jbajtiqui, huax naa que jel
oj yaa quitic ja sbendicion ja
Cristo.
30 Quermano jumasa, la xa
ochcotic con gana. C'umanic
ja Dios yuj ja queni. Huax
c'ana huilex ja pavor iti yuj ja
Cajualtic Jesucristo. Yaj huax
cab jbajtic, pero ja' ni yuj ja
syajal sc'ujol huax yaa quitic
ja Espíritu Santo.
31 C'anahuic yi ja Diosi ba
mi jas oj bob c'ulajuc qui
yuj ja matic mi huas sc'uan
ja Cristo ja ba Judea. Cho
c'anahuic yi ja Diosi que jel
gusto oj sc'uluque recibir
ja taq'uin it huax quiaj och
yi ja quermanotic ja ba
Jerusaleni.
32 Cho c'anahuic yi, ta jach
c'a huas sc'ana ja yeni, que
jel gusto oj c'otcon ja ba hua
lugarexi ba oj lolanucotic y oj
jijlucon lec.
33 Huax c'ana que ti oj ajyuc
amoquex ja Diosi porque
yena ni huax ya lamxucotica.
¡Amén!

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

16

1 Huax cala can ahuabyex,
ilahuic lec ja quermanatic
Febe porque ja yeni, ac'ubal
yi yatel ja ba iglesia ba Cen-
crea.
2 Como puro ni quermano
xa jbajtic yuj ja Cajualtiqui,
sbej ni oja c'uluquex recibir
leca. Chican ja jas huas
sc'ulan nesesitari, aahuic yi
porque jach ni ja yeni, mi
na' jaye cristiano huas scolta.
Y cho scoltonejon ja quen
mismo.
3 Jaxa quermanotic Aquilo
soc ja xcheum Priscila, ti xa
hualahuex yab oj coltanuc
lec porque mero jmoj bejyel
jbaj soc ja ba yatel ja Cristo
Jesusi.
4 Cuando yora mojan xa oj
xa chamcon ajyi, jaxa yen-
lei, puesto xta aye ba oj cho
yaa sbaje. Jel ni scoltayonea.
Huax caa yile lec stz'acatal y
jach ni huax cho alji sbaje yuj
spetzanil ja quermanotic ja
ma' mi judiouqui.

5 Jaxa jun nole quermanotic huas stzomo sbaje ja ba snaj ja quermanotic Aquilo, xa hualahuex yabye xcoltanuc lec. Jaxa quermanotic Epeneto, jel yaj huax cab juntiro. Yena ni bajtan sc'uan ja Cristo ja ba Acaya. Huax jeca jitzan spatulabil ja sc'ujoli.

6 Jach ni ja quermanatic María, tix cho hualahuex yab xcoltanuc lec porque jel atji juntiro amoquex.

7 Tix cho hualahuex yab oj coltanuc ja jmoj Adrónico soc ja quermanotic Junias porque jmoj jbajticon ochticon ja preso. Naubale lec yuj spetzanil ja secabanum ja Cristo Jesusi. Bajtan sc'uane ja yenle que yuj ja queni.

8 Jaxa camigo Ampliasi, ja ma' jel yaj huax cab jbaj soqui, xa hualahuex yab xcoltanuc.

9 Jachuc ja jmoj atel Urbano ja ma' lajan atjiyon soc ja ba yatel ja Cristo Jesusi, soc ja camigo Estaquisi ja ma' jel yaj huax cho cabi, huax jeca spatulabil ja sc'ujolei.

10 Jachuc ja quermanotic Apelesi. Ja yeni jel xa c'ulaji ta probar pero anima, jel ni huas sc'uan ja Cristoa. Tix cho xa hualahuex yab ja suinquil ja snaj ja quermanotic Aristóbulo huax jeca spatulabil ja sc'ujole.

11 Jachuc ja quermano Herodión soc spetzanil ja suinquil ja snaj ja quermanotic Narciso ja janec' huas sc'uan ja Cajualtiqui.

12 Xa hualahuex yab oj coltanuc lec ja quermanatic Trifena soc ja quermanatic Trifosa porque ja yenlei, jel atele soc ja Cajualtiqui. Jachuc ja quermanatic Pérsida. Jel lec yaa sbaj soc ja yatel ja Cajualtiqui.

13 Jaxa quermanotic Rufo ja ma' jel ni naubal sbaji porque jel ni lec huas sc'uan ja Cajualtiqui, huax cho jeca spatulabil ja sc'ujoli. Jachuc ja snani, como lajan soc yal yilahuon.

14 Xa hualahuex yab jitzan xcoltanuc ja quermanotic Asíncrito soc ja quermanotic Flegonte, soc ja quermanotic Hermasi, soc ja quermanotic Patrobasi, soc ja quermanotic Hermesi, soc spetzanil ja quermanotic tey soc ja yenlei.

15 Huax cho jeca spatulabil ja sc'ujole ja quermanotic Filólogo soc ja quermanatic Julia soc ja quermanotic Nereo soc jach ni ja yermana, soc ja quermanotic Olimpasi soc spetzanil ja quermanotic ja matic tey soc ja yenlei porque huan ni cho sc'uanea.

16 Como naca yuntiquilotic xa ja Diosi, chican ba huaxa taa bajexa, sbej tzamal lec oja huaa bajex Dios. Spetzanil ja quermanotic ba cada grupo ja ili huas seca spatulabil ac'ujolex.

17 Quermano jumasa, huax cala huabyex, aa cuidadoex soc ja cristiano jumasa ja ma' ja' sgusto c'olan c'olan oj ahuil abajex siquiera ba oj ch'ay ac'ujolex ja jas huax

c'uantiqui. Ja jastal jahui, mi jauc huas sea ja jas jeubal ahuilexi. ¡Actayic! Mi xa huaahuex caso ja jas huax yalahuei

18 Porque ja cristiano jahui, mi jauc huax yateltaye ja Cajualtic Jesucristo. Ja' ni huajel sc'ujole ja smaloilei. Huas slolaye ja quermanotic ja ma' jel to coel ja spensarei porque lajan soc jel tzamal huas sleahue ja spalabraei soc huas sea sbaj que jel tzamal ja smodoei.

19 Pero ja huenlexi, naubal xa lec que huan xa xa c'uanex ja Diosi, jayuj jel gusto huax cabi. Huax c'ana que puesto xta oj ajyanic ba oja c'uluquex ja ba lequi, mi jauc que ja listo oj ajyanic oja c'uluquex ja ba malo. Miyuc.

20 Ta lec c'a huaxa c'ulanexi, ti oja huilex que ja Diosi jutz'in oj yaa can baan ja tan Satanasi. Satalajel ni oj ajyanic ja huenlexa. Ja Dios huax ya lamxucotic. Ja Cajualtic Jesucristo oj ni sc'uluquex bendiciara.

21 Huas seca spatulabil ja hua c'ujolex ja quermanotic Timoteo ja ma' jmoj ateli. Jach ni ja quermanotic Lucio soc ja quermanotic Jasoni soc ja quermanotic Sosípater, ja' ni ja quermanotic jumasa.

22 Ja queni Tercioon. Huanon stz'ijbajel ja jas huax yala cab ja quermanotic Pablo. Huax jeca spatulabil ja hua c'ujolexi yuj ja sbiil ja Cajualtiqui.

23 Jach ni ja quermanotic Golo ja ma' yaunej qui majan ja snaji. Como jach ni ja smodoa, huax yaa yi majan ja quermanotic jumasa. Huax cho seca spatulabil ja hua c'ujolex ja quermanotic Erasto ja ma' tesorero ay ja ba chonab iti. Jach ni ja quermanotic Cuarmo.

24 Ja Cajualtic Jesucristo oj ni sc'uluquex bendiciara. ¡Amén!

Ja Pablo jel stoyo ja Diosi

25 Ja yaani la xa caatic yi lec stz'acatal ja Diosi porque ja yeni huax bob yaa huipex ba tzatz oj ajyanic. C'uanic xa lec ja abal it jel tzamali ja jastal huax cala huabyexi soc ja jastal huax jea huilex ja yabal ja Jesucristoi. Spetzanil ja iti, ja' ni mero ja spensar ja Diosi desde yora mi tox cujlaji ja satq'uinali, pero mi ni huax cabtic claro ajyia.

26 Pero ja huego, huan xax cabtic jastal ay. Tey ba jc'abtic ja jas tz'ijbanubal can yuj ja aluman-Dios jumasa soc ja ba slibro ja bay ja smandar ja Dios sac'an tola vida, jaxa huego, spetzanil ja cristiano huane xa yabjel sbej, jayuj oj xa bob sc'uuque ja Jesucristo.

27 Ja jDiostiqui, ¡mey otro ja jastal ja yeni! Huas snaa spetzanil. ¡A toyjuc lec tola vida yuj ja stz'acatal ja Jesucristo! ¡Amén! Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Los Corintios

Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Corinto Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Corinto

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' huaxa tzoma bajex ja ti ba Corinto, ja janec' sbajex xa ja Diosi. Stzaunejex ba toj xa oj ajyanic yuj ja Cristo Jesusi. Jach ni spetzanil ja quermanotic ja ba spetzanil ja lugari, ja janec' ma' huan xa sc'umajel ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo, como yena ni Cajualtic jpetzaniltica. Ja queni Pabloon nia. Ja Diosi sleahuon ba oj secon jastal secabanumil ja Cristo Jesusi. Jach secahuon yuj ja jach ni huas sc'ana ja yeni. Cho ti ni ay jmoc ja quermanotic Sostenesi. Lajan huanticon stz'ijbajel ja carta iti.

3 Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica.

Ja jastal huax yaa ja bendición ja Cristo

4 Tola vida huax c'ana yi stz'acatal ja Diosi yuj ja yaunej xa huilex ja yutzil sc'ujoli, como ja' ni yuj ja Cristo Jesusi.

5 Como Cristo ni ya jac ac'ujolex jastal tzamal oj c'umananic. Huan nix cho ya naex lec jas sbej ja scosa sbaj Diosi.

6 Ja jas jeubal ahuilex ja sbaj Cristo, ja' ni mero ahuiojex snihuanila

7 Porque ja Santo Espíritu, jel tzamal ja hua chol yaunej ahuilexi. Jayuj ba ja hua hualtzilexi, mi jas huas sc'ulan ahuilex palta ja tiempo it huanotic to ni smajlajel oj cho jacuc ja Cajualtic Jesucristo.

8 Ja yeni, oj ni yaa huipex ba tzatz oj ajyanic masan to huax c'ot tic'an ja tiempo, jaxa c'ac'u oj cho jacuc ja Cajualtic Jesucristo, mi ni ma' oj bob slee amulexa.

9 Ja Diosi mi ni huas stucbes sbaja y yena ni ja ma' sleahuexi ba oja huil abajex jastal mero moj'alijel abajex soc ja yunini, ja' ni ja Cajualtic Jesucristo.

Ja creyente jumasa c'olan c'olan yiaj sbaje

10 Quermano jumasa, huax c'ana huilex lec pavor yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo, que jun ita hua pensarex oj ajyaniqui. Mi sbejuc c'olan c'olan oj ajyanic. Jun xta lajan a ajyuc ja hua pensarexi, pero toj.

11 Porque ja scristiano ja sbaj quermanatic Cloé ch'ac ta yale cab que puro pleito

ayex ja huenlex quermano
jumasa.
12 Tuctuquil bi juntiro ja
hua pensarexi. Ay ma' huax
yala huujilex: Ja queni ti
ayon soc ja quermanotic
Pablo, la chiyex. Soc ay
ma' huax cho yala: Ja queni
ti ayon soc ja quermanotic
Apolosi. Soc ay ma' huax cho
yala ti ay soc ja quermanotic
Pedro. Ti huax cho yala otro
jun c'olei: Ja queni ti ayon soc
ja Cristo, la chiyex. ¡Ata huab
jas huanex yaljel tac!
13 ¿Yuj ama jach c'olan
c'olan huax ec' ja Cristo ba?
¿Yuj ama quen q'ueyon ba
cruz yuj ja hua coltajelex
ba? ¿Yuj ama jbiil quena ja
huiajex ja' ba?
14 Stz'acatal ja Diosi, mi
jc'ulanex bautizar ja queni.
Es meran, ca yie ja' ja quer-
manotic Crispo soc ja quer-
manotic Golo, pero quechan
ja yenlei.
15 Siquiera mi ca huiex ja'
ja huenlexi, porque mi c'a,
oja hualex ja huego: Ja queni
quiaj ja' yuj ja sbiil ja quer-
manotic Pablo, oj chianic.
16 Meran, ay to otro ma'
jc'ulan bautizar, ja' ni ja quer-
manotic Estefanasi soc spet-
zanil ja suinquil ja snaji. Pero
lajan soc quechan ja yenlei.
17 Porque ja Cristo mi se-
cunejucon ba oj c'uluquex
bautizar. Secahuon ba oj
loilta huabyex ja abal it jel
tzamali, pero claro lec. Mi jac
ca q'ue jun najtil loil ba oja
huilex que jel huax naa. Ja
lec jach to jc'ulani, entonces
bob ta mi ma' oj yii snihuanil
ja jastal cham ja Cristo ja ba
cruzi.

Ja Cristo huax yaa quiptic soc huas sea quitic jastal ay ja Diosi

18 Eso sí, ja ma' ch'ayele
ni, ja cuando huaxa taa ti'
jastal cham ja Cristo ja ba
cruzi, lajan soc mi ni jun
sbej huax yabye ja yenlei.
Pero ja quentic ja janec' ti xa
huantic coltajel yuj ja Diosi,
huax naatic que ja jastal
cham ja ba cruzi, cuando
huax cabtic jastal jahui, huax
naatic jastal huax atji ja ba
jc'ujoltiqui, pero ja' ni ja yip
ja Diosi.
19 Jach ni tz'ijbanubal ja ba
yabal ja Dios tac.
Ja ma' jel vivoei, oj jom ja
svivoile jahui, jaxa
ma' jel huas snaahuei,
pero ja queni, mi ni
huax quiaj snihuanil
ja jas huas snaahuei,
como jach ni yala ja Dios tac.
20 Porque ja mero smeranili,
¿jas yatel ja svivoil ja cris-
tiano? Anima huax ochye
maestroil, huas snaahue
jastal huax och stae ti' jastal
ay ja mundo iti, pero ¡mi ni
nunca oj slaje jastal ay ja
spensar ja Diosi! Ja ma' jel
snaa ja ba mundo iti, pero
ja Diosi, satq'uinal oj ya pax
tontoil.
21 Porque ja Diosi, quechan
ni yen vivo leca, jayuj yala
ja ma' jel vivo ja ba mundo
iti, mi jayuj ja svivoile jahui
jayuj ti oj naajuc sbaj ja
yeni. Quechan ta huan c'a
xa c'uanex ja yabal ja Diosi,

quechan único modo oj bob
ataa coltajelexi. Eso sí, ja
cristiano, lajan soc mi ni jun
sbej huax yabyea, pero como
jach ni huas sc'ana ja Diosi.
22 Porque q'uelahuil ja jmoj
judioili. Ja' sgusto ja yenlei
ta huan bix yilahue jun mi-
lagro, ti bi oj yile ta meran
ay yip ja Diosi. Jaxa cristiano
ma' mi judiouqui, como jel ni
huas snaahuea, ja' bi sgustoe
oj smaclaye jun loil ba najat
lec ja yenlei.
23 Pero ja quenticoni, ja
jas huanticon yaljel eq'ue,
ja' ni quechan huanticon
yaljel ec' ja jastal cham ja
Cristo cuando aaji locan ja
ba cruzi. Jaxa judio jumasa,
cuando huax yabye huax
calaticon jastal chami, huan
bix q'uixhuiye yuj ja huax
calaticon ja jastal jahui. Jach
ni ja ma' mi judiouqui, mi ni
bi t'un sbej huax cho yabyea.
24 Pero ja ma' tzaubal yuj ja
Diosi, sea judio, sea ja ma'
mi judiouqui, cuando huan
xa sc'uane ja Cristo, huane
xa ni yabjel jastal ja yip ja
Diosi. Huan xa ni snaahue
jastal jel nihuan ja spensar ja
Dios ja jastal seca ja Cristo ba
oj chamuc yuj ja quentiqui.
25 Eso sí, huax yalahue que
mi ni jun sbej ja jas sc'ulan
ja Diosi pero como ja mero
smeranili, como jel tontoe
juntiro. ¡Jastal oj slaje ja
svivoil ja Diosi! Ja Cristo,
cuando aaji locan ja ba cruzi,
lajan soc jel coel sea sbaj
yi ja cristiano pero ja mero
smeranili, yenle ni mero jel
coelea. Ja Diosi, jel ni tzatz
juntiroa.
26 Quermano jumasa,
c'ulanic t'un pensar. Cuando
sleahuotic ja Diosi, ¿yuj ama
huan sleejel ja ma' jel ja
svivoil soc ja cosa ba mundo
ba? ¿Ma quechan huan sleejel
ja ma' nihuac ja yateli? ¿Yuj
ama quechan huan tzaajel
ja rico jumasa ba? Ja mero
smeranili, jel t'usan huax
taajiye ja cristiano jumasa ja
jastal iti.
27 Porque ja Diosi huas slea
ja ma' jel coel juntiro huax
ilji ja ba mundo, ja ma' mi
ni jun yatel huax ilji. Jach
huas stzaa ja Diosi ba jel oj
q'uixhuuc juntiro ja ma' jel
huas snaahuei soc ja ma' jel
tzatz huax yaa sbaji.
28 Jayuj ja Diosi huas slea ja
ma' ch'in huax ilji soc ja ma'
lajan soc tz'iilel huax ilji, soc
ja ma' mi ni t'un huax aaji
caso ja ba mundo iti. Jaxa
ma' jel nihuan huax yaa sbaji,
pero oj ni c'otuc ja c'ac'u oj
aaji ch'ay snaajel yuj ja Diosi.
29 Jach huas sc'ulan ja Diosi.
Jachuc, mi ni ma' oj bob stoy
sbaj ja ba sti sati.
30 Porque stz'acatal ja Diosi,
jayuj cuenta xa ayex yuj ja
Cristo Jesusi. Yuj ja Cristo,
jayuj jaman xa t'usan ja jsa-
tiqui. Huan xa ni scoltayotic
ba toj oj ajyucotic ba mi xa oj
to jleetic mas ja jmultiqui. Jac
ni yaa sbaj ba libre oj ajyu-
cotic.
31 Jayuj ti tz'ijbanubal ja ba
yabal ja Diosi que mi sbejuc
huax toyo jbajtic. Sbej ja' oj
toytic ja Cajualtiqui.

Ja Pablo sloilta jastal cham ja Cristo

2

1 Quermano jumasa, cuando huaj cala huabyex ja
mero smeranil ja Diosi, mi jlea modo ba oja huilonex
que jel nihuanon. Quechan huaj cala huabyex claro ja
yabal ja Diosi.
2 Cala nia, cuando ti ayon amoquexi quechan oj taa ti'
jastal ay ja Jesucristo soc ja jastal aaji locan ja ba cruzi.
Mi huax c'ana oj cal otro cosa.
3 Xihuel xihuel ayon porque huax naa que mey
quip. Hasta q'uitc'oniyon juntiro
4 Cuando huanon sloiltajel ahuabyex ja yabal ja Diosi.
Mi jlea modo oj c'umanucon jel tzamal ba ti oj bob
ac'uuquex ja jastal jahui. ¡Miyuc! Ja' ni ja Santo Espíritu
huan atel ba hua c'ujolex. Yuj ja yip ja yeni, jayuj
amaclayonex.
5 Jayuj cuando ac'uanexi, quechan yuj ja yip ja Diosi,
mi jauc yuj ja svivoil jun cristiano
6 Porque ja ma' ay lec ja yatelei, jel ni vivoea, pero
ja jastal huax cala ja quenticoni, mi ni oj yabye sbeja
porque ja yenlei, ec'um bej ita ni ayea. Pero ja quermanotic ja ma' tzatz xa ay soc ja
Cristo, ay ba huax q'ue najat ja jloilticon pero ay lec sbej.
Ja' ni huanticon staajel ti' ja Diosi. Pero ja loil jahui, mi
jauc ja sbaj mundo iti.

Huax naatic sbaj ja Dios yuj ja Espíritu Santo

7 Ja quenticoni, ja' ni huanticon yaljel ja jas ch'aban ti'
abal ay ajyi - mi ni ma' huas snaa. Quechan ja Dios huas
snaa. Porque cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, huan ni
snaa ja Dios jastal oj scoltayotic soc jastal oj to yiotic ja
ba lugar jau jex lijpi. Como ja spensar ja Diosi, jel nihuan
juntiro.
8 Mi ni june ja ma' ay yatel ja ba mundo sc'ulan entender ja jastal iti. Ja lec
yabye to slugarili, bob ta mi oj seque ba oj chamuc ba
cruz ja Ajualal it huas sc'ulan mandar ja ba lugar jau jex
lijpi.
9 Jach ni ay ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:

Ja ma' jel yaj huax yab ja Diosi, ay jas jel tzamal chapubal yile yuj ja Diosi. Mi ni jun cristiano ay ma' yilunej ja jastal jahui, mi ni huax cabtic yabalila. Najat ay juntiro ja jpensartic soc ja jastal iti,

xchi ni ja ba yabal ja Dios tac.
10 Pero ja quentic ja janec' huan xa nix c'uantiqui, huan
xa nix naatica porque huan xa sea quitic ja Espíritu Santo.
Ja yeni, mi ni jas mi huas snaa. Como huan ni snaa
jastal jel nihuan ja spensar ja Diosi.
11 Porque q'uelahuil ja quentic cristianootic. Mi ni modo
oj bob jnaatic jastal ay ja sc'ujol otro jun cristiano.
Quechan yen huas snaa jastal

ay ja sc'ujoli. Jayuj jach ay
ja Diosi. Quechan ja Espíritu
Santo huas snaa jastal ay ja
spensar ja Diosi.
12 Jaxa spensar ja Diosi, pilan
ay juntiro soc ja mundo. Jaxa
Espíritu Santo ti xa ni ay jmoc-
tica ba oj ya jnaatic jastal ay
ja yutzil sc'ujol ja Diosi.
13 Ja Espíritu huax ya jac
jc'ujolticon jastal huanticon
yaljel ja cosa jumasa iti.
Moc ahualex ta jnebunejti-
con. Pero huanticon seejel
ahuilex ja janec' huan xa
xa c'uanex ja Diosi, ja' ni
ja janec' ay xa huiojex ja
Espíritu Santo.
14 Pero ja ma' mi to sc'uanei,
mi to ni ay yioje ja Espíritu
Santo, mi ni huax yabye
sbej ja jas huas sea quitic ja
Espíritu Santo ja quentiqui
porque lajan soc mi ni ay sbej
huax yabyea. Mix bob yabye
slugaril porque masan to tey
jmoctic ja yen ja Espíritu, ti to
huax cabtic slugaril ja cosa
sbaj Diosi.
15 Pero ja creyente jumasa,
como ti xa ni ay soc ja Espíritu,
toj xa ni ja spensarea. Huan
xa snaahue ja ba lequi soc
ja ba mi lecuqui. Pero ja
ma' mi creyenteuqui mi huas
sc'ulane entender jastal ay ja
creyente jumasa.
16 Porque ja ba yabal ja Diosi
huax yala que mi ni june ja
ma' oj bob snaa jastal huan
pensar ja Cajualtiqui. Mi ni
bi ma' oj bob huaj see yi
jas oj sc'uluc ja yeni, xchi.
Pero ja quentic creyenteo-
tiqui, como ay xa quiojtic ja
Espíritu Santo, jayuj huan xax
bob jnaatic jasunc'a ja spen-
sar ja Cristo.

*Mero jmoj jbajtic ja ba ya-
tel ja Diosi*

3

1 Pero ja huenlex quer-
mano jumasa, mi bob cala
huabyex ja jastal huax cal
yab ja quermanotic ja ma'
huan xa jeejel yi yuj ja
Espíritu Santo. Como ja
huenlexi, ja hua pensarexi,
t'usan mi oj slaj jastal ja
spensar ja ma' mi sc'uan ja
Diosi. Lajanex soc jastal jun
yal untic. Jel to ni coel juntiro
ja hua pensarex soc ja Cristo.
2 Jayuj jlea modo jastal oj
cala huabyex ba mas claro.
Porque q'uelahuil jun yal
alatz ja ba huan to chuuneli.
Mi ni modo oj aaxuc yi ja
suael jastal huax yiaj jun
nihuan cristiano. Ja' to ni
mero amojex ja huenlexi
porque mi tox bob ahuabyex
sbej ja yabal ja Cristo ja
ba mas huocol huax c'ulaxi
entenderi
3 Porque mi tox tucbi ja
hua pensarexi. Jel najat
ay ja hua pensarexi soc ja
jastal huas sc'ulan pensar ja
Espíritu Santo porque jel to ni
envidioso ayex tac. Ja' mero
huajel ac'ujolex soc ja pleito.
C'olan c'olan xta huaxa huiaj
abajex. ¿Yuj ama jach huas
sc'ana ja Dios ja jastal huanex
sc'ualjel ba? Ja jastal jahui,
ja' ni smodo ja ma' mi huas
sc'uan ja Diosi.
4 Porque ay ma' huax yala
huujilex: Ja queni ti ayon soc

ja Pablo, la chiyex. Ay ma'
huax cho yala: Pero ja queni,
ti ayon soc ja Apolosi. Ja
jastal jahui, ti huax ilxi lec
que jun xta hua modoex soc
cualquiera cristiano.
5 Porque ja Apolosi soc ja
Pablo, mi sbejuc huaxa toy-
ohuex porque ja quenticoni,
quechan yuj ja yatjumoticon
ja Diosi, yuj ja jecubaloti-
con ja quenticoni, jayuj ja
c'uanex ja Dios ja huenlexi.
Cada jujuneoticon, ac'ubal
jcholticon yuj ja Cajualtiqui.
6 Ja jchol ja queni, lajan soc
jastal jtz'unu jun inat, jaxa
quermanotic Apolosi, lajan
soc yen huax ya och yaalel.
Jachuc ja xchol ja yeni. Jaxa
Diosi, yen huax ya q'uiuc.
7 Ja quenticoni, huas
tz'unuticon soc huax ca
ochticon yaalel, pero lec
moc to jauc ja Dios huax
ya q'uiuqui, lom nia. Ja
quenticoni, lomoticon nia.
8 Porque ja ma' huas
stz'unu soc ja ma' huax cho
ya och yaaleli, jun xta ni
yabalea. Jaxa Diosi, yen oj
yaa ja jtz'acolticoni, pero
chican jastal ay ja atel cada
jujunei.
9 Ja quenticoni, jmoj ni jba-
jticon atel ja ba yatel ja Diosi.
Jaxa huenlexi, lajanex soc
jastal jun luum, jaxa Diosi, ti
huax jac atjuca. Oj cho lajex
jastal jun naitz huan q'ueel,
pero ja' ni huan q'ueel yuj ja
Diosi.
10 Jaxa queni, lajanon soc
jastal jun maestro albañilon
porque yala cab ja Diosi jastal
oj tz'un can lec ja oyi. Pero tuc
xa ma' oj ch'ac sc'uluc ja naitz
jahui. Chican ja ma' huan
ateli, sbej ni oj yaa scuidado
jastal huan q'ueel yuji.
11 Pero ja syojyal tz'unubali,
mi ni june ma' oj bob stucbes
ja oy jahui, porque yena ni ja
Jesucristo.
12 Pero ja atjum jumasa,
chican jastal huas sc'ana
smacba ja yibel ja naitz jahui.
Ay ma' huax ya och oro,
ma chican jas taq'uinil, ma
tzamal ton, ma aq'uinte,
c'aem, ma ac. Pero ja ma'
huax ya och c'aem ma ac, ja'
ni smoj ja jas huas sea huilex
ja tantic ja maestroex jahui.
13 Pero cuando huax jac
ja c'ac'u oj ch'ac yaa cuenta
ja Diosi, ti oj ch'ac chijca-
juc jastic ja catelticon huanti-
coni. Porque ja c'ac'u jahui,
oj jacuc jun nihuan c'ac'. Ti
oj chijcajuc bay ja oj sc'ul
ahuantar ja c'ac' ja cateltiqui.
14 Jaxa cateltic ja ba jna-
jtiqui, ta huan c'a sc'ulan
ahuantar ja c'aq'ui, en-
tonces oj ni jc'ultic recibir ja
jtz'acoltiqui.
15 Pero ta mi c'a tojbeluc lec
ja ateli, oj ni ch'ac c'ac'a. Jun-
tiro telan coc jc'abtic oj can-
cotic. Huocol xta oj cancotic
sac'an ja ora jahui.
16 ¿Mi ma huaxa naahuex
que huenlex ni ja stemplo ja
Dios ba? ¿Jaxa Yespíritu ja
Diosi ti ni culan ja ba templo
jahui?
17 Pero ta huanex c'a
sc'uajel ja jas huas sea
huilex ja tantic huinique
jumasa jahui, gana ni juntiro
huaxa joma bajexa. Ti oja

huilex que ja Diosi oj xch'ay
snaajele porque yena ni
stemploexa. Jaxa templo
jahui, mi cualquierauc huax
yila ja Diosi, como huenlex
nia.
18 Mi lom xa lola bajex
que jel huaxa naahuex. Mas
lec, c'ulan abajex que mi jas
huaxa naahuex, ti oja huilex
que ay jas jel oja naex ja
smeranili.
19 Porque ja ma' jel ja jas
huas snaa ja tiempo iti, jaxa
Diosi, mi ni jas vale huax yila.
Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac:

Ja ma' jel huas snaa huax
yala, pero soc ja svivoil
jahui, oj aaji co trampa
yuj ja Diosi.

20 Huax cho yala ja ba otro
parte:

Ja jastal jel nihuan ja spen-
sar ja ma' jel vivo, ja
queni, lom ni juntiro
huax quilaa,

xchi ja Cajualtiqui.
21 Jayuj mi sbejuc oja toya
bajex yuj ja lajan huala be-
jyiyex soc jun huinic porque
ja quenticoni, quechan ni yuj
ja yatjumoticon ni ja Diosi.
22 Huanoticon atel pero ja'
ba hua lequilex ja huenlexi.
Jach ni ja quermanotic
Apolosi soc ja quermanotic
Pedro. Spetzanil ja ba hua
lequilex ja huenlexi, chican
jastal huan eq'uel ja mundo
ja huego, sea ta huala ajyitic
sac'an ma huala chamtic,
23 Como ti xa ni aytic ja ba
slado ja Cristo, jaxa Cristo,
sbaj ni Diosa.

*Ja yatel ja secabanum ju-
masa ja Diosi*

4

1 Meran nia, ja quenticoni
quechan yatjumoticon ja
Cristo, jayuj mi ni sbejuc
nihuan oja huiloticona.
Lajanoticon como jastal jun
mayordomo sbaj jun ajualal.
Ac'ubal ba jc'abticon ba oj
calticon spetzanil ja jastal mi
mero clarouc huax abxi ja
sbaj Dios ajyi.
2 Porque jun mayordomo
meran, ja mas t'ilani, oj ch'ac
sc'uluc spetzanil ja jas huax
yala ja yajuali.
3 Ay ma' huax yala huujilex
que jel lec ja jas huax c'ulani,
soc ay ma' huax cho yala mi
lecuc. Pero ja queni, mi mero
huax cham juntiro ja jc'ujol ja
jas huanex yaljel ja huenlexi,
soc mi ni ja jas huan yaljel ja
tuqui. Hasta ja quen mismo,
ja catel huanoni, mix bob cal
ta jel lec ma mi lecuc.
4 Eso sí, ja ba jc'ujoli, lec
huax cab ja jastal huanon
ateli, pero ay modo que mi
lecuc. Mi ni modo oj cal que
puro lec ja jas huax c'ulani.
Quechan ja Dios huas snaa.
5 Jayuj mi lom xa huaa
huochelex ja cosa jumasa ja
huan eq'uel ja huego porque
mi to ni stiempouca. Ma-
jlayic ja Cajualtiqui. Cuando
huax jac ja yeni, oj ni ch'ac
ya chijcajuc ja jas nac'an ay
ja huego. Cada jujuneotic, ja
Diosi, oj ya chijcajuc jastal ay
ja jpensartic ja ba jc'ujoltiqui,
jaxa ora jahui, ja ma' sbej ni

oj toyjuqui, yena ni oj yal ja
Diosi.
6 Quermano jumasa, ja
jastal ch'ac cala huabyexi,
ja' ni ba hua lequilalexi
porque mi sbejuc ja huanex
yaljel que mas lec ja queni,
ma ja' quermanotic Apolosi.
Ja mero sbeji, quechan oj
c'uuctic ja jas huax yala ja
yabal ja Diosi cosaque jachuc
mi ma' oj bob stoy sbaj que
jel lec ja lado bayai, jaxa otro
lado, mi oj yaa caso.
7 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex ta ay ma' huax
yala que jel nihuanex? Yuj
ja Diosi, jayuj ay jas huax
bob ac'uluquex. Moc to jauc
ja Diosi, mi ni jas oj bob
ac'uluquexa, iday, mi na'
jas sbej ja huanex stoyjel
abajexi. ¡Ja jastal jahui, lajan
soc ja' hua huip ja huenlexi!
8 Ja huenlexi, lajanex soc
jastal jun cristiano cuando
huaa ta lec. But'el xa. Mi
xa jas huas sc'ulan yi palta.
Jachuc ja huenlexi. Lajan soc
mi jas huas sc'ulan ahuilex
palta ja yabal ja Diosi. Pero
mi meranuc. Lajan soc rey
xa ayex, jaxa quenticoni, mi
xa ni t'un cuenta ayucoticon
ahuujilexa. Jel lec ja lec rey
ayuquex merani. Bob ta oj
ajyuc catelticon ja ba huaxa
c'ulanex mandari.
9 Pero ja iti, ja quenticon ja
janec' jecabanumoticon yuj
ja Cajualtiqui, lajan soc mi
xa cristianouc huala iljiticon
huax cab ja queni. Ja' ni mero
jmojticon ja ma' cuenta xa ay
ba oj chamuqui porque ixta
huax yilahuoticon spetzanil
ja cristiano. Hasta ja ángel
jumasa, cuando huax yilahue
jastal huala iljiticoni, cham
huax yabye juntiro.
10 Juntiro lajan soc mich-
inq'uinal ayoticon huala
iljiticon yuj ja scuentosil ja
Cristo, jaxa huenlexi, ¡ju,
juntiro vivo xa ayex huaxa
huabyex! Ja quenticoni,
jel coel huala iljiticon, jaxa
huenlexi, jel tzatz ayex
huaxa huabyex. Jaxa cris-
tiano, juntiro menos huax
yilahuoticon, jaxa huenlexi,
jel nihuan huanex iljel.
11 Ja quenticoni, ay vuelta
jel huax tec'aticon juntiro
ja huaini y huax tec'aticon
ja taquin tii. Mey lec ja
jc'uuticon. Mi ni ay jnajticon
eq'ue. Jaxa cristiano, ay
lom q'uiq'uinal huax och
smac'oticon.
12 Jel huala atjiticon porque
jel ni t'ilan oj magla jbajti-
cona pero anima, ja cristiano,
jel malo huax yutajoticon.
Jaxa quenticoni, huax leati-
con modo jastal oj jac'ticon
yile. Jel huax yixtalaanoticon
pero huan nix c'ulanticon
ahuantara.
13 Jel piero juntiro huas
staahuoticon ti' pero huax
leaticon modo jastal oj lamx-
uque. Huala iljiticon jastal ja
tz'iileli, como jastal ja cuxil
bacali. Masan ora, jach ni
huanticon iljela.
14 Mi huax cala huabyex ja
iti ba quechan oj tujmayex
porque ja huenlexi, lajan soc
cuntiquil huax quilahuex,
jayuj huax c'ana caa huilex
razón.

15 Es meran, mi ni ajtaben
ja ma' huas sea huilex jastal
ay ja Cristo, pero ja ma' la-
jan soc tatal ay ahuujilexi,
quechan ni junea. Quena nia
porque quena ni mero baj-
tan cala huabyex ja abal it jel
tzamal ja sbaj Cristo Jesusi.
Ja c'uanex nia yuj ja queni,
jayuj lajan soc ochyon tatalil
ahuujilex.
16 Pero huax c'ana huilex
lec pavor ja jastal huaxa
huilahuex huax c'ulan ja
queni, jach cho c'ulanic ja
huenlexi.
17 Ti huanon secjel ahuilex
ja quermanotic Timoteo jaxa
yeni oj ya jac ac'ujolex ja
jastal ahuilunejonex ni jastal
huax c'uan ja Cristo. Ja' ni
huanon seejel ec' ja ba spet-
zanil ja iglesia jumasa. Ja
Timoteo, jel ni yaj huax cabi.
Lajan soc huax quila jastal
cunin, pero ja' ni yuj ja Cristo,
como jel ni c'uanum abala.
18 Pero ay ma' ahuujilex ja
huenlexi que jel tzatz jun-
tiro ja hua tiexi. Huaxa
hualahuex que gana mi la
huajyon ja queni.
19 ¡Pero majlayic! Ta jach
huas sc'ana ja Cajualtiqui,
mas ligero oj huajcon ja ba
hua lugarexi. Pero cuando
la huajyoni, ti oj quiltic ta
meran ay jas oj bob yale cab
ja cristiano jumasa jahui, ma
quechan jel tzatz aye soc ja
stie yuj ja najat ayoni.
20 Porque ja ma' mandar xa
ay yuj ja Diosi, ay ni yipea,
pero mi jauc yuj ja stiei.
21 ¿Jasunc'a mas lec huaxa
huabyexi? ¿Oj ma huajcon
c'ac' lec ba oj cutex lec,
ma huaxa c'anahuex oj
laanc'umuquex? ¿Jasunc'a
mas lec huaxa c'anahuex ba?

Jun huinic ja ma' slea smuli, aaji yi castigo

5

1 Ay june ja huenlexi yioj
jastal xcheum ja smajanani.
Miyuc, mi oj chianic porque
pucan xa ni lec ja abal tac.
Ja mulal jahui, jel ni nihuana
porque mi ni ja ma' mi huas
sc'uan ja Diosi, mi ni huas
sc'ana ja jastal jahui.
2 Pero iday, ja huenlexi,
c'an ta xa huilahuex, mi
xa huilahuex. Huanex ni
sc'ulajel seguir huaxa toya
bajexa. Ja jastal jahui, sbej
ni lec que oj och lec ja
hua tristeilexi. Ja huinic
jau ja ma' huan sc'ulajel
ja jachuqui, sbej xa huaxa
nutzuhuex ele.
3 Es meran, mi ni teyu-
con amoquexa pero anima,
porque ti ni ay ja jpensara.
Ja queni jc'ulan ta ni pensar
jasunc'a lec oj c'ulaxuc yi ja
huinic jahui.
4 Jayuj tzomo xa bajex yuj
ja sbiil ja Cajualtic Jesucristo,
jaxa queni, eso sí, mi ni ti
oj ajyucona, pero lajan soc ti
ni ayon oja huabyexa. Ja' ni
hua huatelex yaunej ahuilex
ja Cajualtic Jesusi
5 Ba oj bob ahuaex ja ba
sc'ab ja Satanás ja huinic iti.
A sc'uluc ja sgusto masan to
huax el ja sgana. Bob ta soc
ja jahui, oj staa ja scoltajel ja
yaltzili ja cuando huax jac ja
Cajualtic Jesusi.

6 Pero ja huenlexi, mi sbejuc huaxa toya bajex que jel tojex. ¿Mi ma huaxa naahuex jastal huax calatic soc ja levadura? Anima quechan t'usanuc, pero ja t'usan jahui huas spucu sbaj spetzanil ja ba pani. ¡Pe ja' ni mero smoj ja levadura ja mulal tac! Jayuj ta ay c'a ma' huan sleejel ja smul ahuujilexi, pero ta mi c'a huaxa comohuexi, huan tox huaj anaa bajex, jach xa cho huan ja tuc quermanotiqui.

7 ¿Mi ma xa naahuex ja jcostumbretic ja janec' judiootic ba, ja cuando oj xa jac ja q'uin ja ba syalq'uinali? Huan nix jipatic el spetzanil ja pan it ay slevadurail tac. Jach ni huax c'ulantica porque ja ba q'uin jahui, quechan huax lootic ja pan ba mey slevaduraili. Jaxa jastal huax poctzintic el ba fuera ja levadura ajyi, sbej ni jach oj poctzuctic can jun lado ja jmultic ja huego. Jayuj aaji locan ba cruz ja Cristo tac, ba oj ajyucotic libre soc ja jmultiqui.

8 Porque ja ba syalq'uinali, jach ni huax c'ulantic cuando yora mi to huax c'uantic ja Cristo. Ja' ni mero huajel jc'ujoltic ja pan jau mey slevaduraili. Jaxa huego, como huan xax c'uantic, mi xa levadurauc huax jipatic ele. Jaxa ni sbej oj poctzuctic can jun lado ja jmultiqui ja jastal jel malo huax c'ulantic pensar ajyi soc ja jastal huajel jc'ujoltic puro malo. Ja huego, la xa jtucbestic ja jpensartiqui. La xa jc'ultic pensar ja mero smeranili.

9 Ja ba otro carta jtz'ijba huilexi, cala huabyex que ja ma' huan sleejel smul soc ja ixuquei, mi sbejuc oja hualex que ja huermano abajex soc.

10 Pero mi cala huabyex que mi oja huaex caso ja ma' mi to ni creyenteuqui. Eso sí, smodoe ni huan ni slea ja smule soc ja ixuquei. Quechan yenle huas sc'ana oj ajyuque lec. Huax elc'aniye. Huas sc'uane ja sdiose c'ulubali. Pero como ti ni aytic ja ba mundo iti, sbej ni oj ochcotic loil soc ja yenlea.

11 Pero ta creyente c'a ja ma' huan sleejel ja smul soc ja ixuquei, mi ni sbejuc oja hualex que ja huermano xa bajex soc. Jach ni ja ma' quechan yen huas sc'ana que oj ajyuc lequi. Jaxa ma' ti to ni yioj ja sc'ulubal diosi, soc ja ma' quechan huajel sc'ujol huax xchono yabalil ja smoji, soc ja ma' mi tox yaa can yujel ja trago, soc ja ma' ja' to ni huajel sc'ujol ja elc'aneli, creyente bi ja yabalilei, pero como jastal ja smodo huanei, mas lec, actayic cani.

12-13 Ja queni, mi cocheluc oj tojbes ja ma' mi creyenteuqui. Yen oj stojbes ja Dios ja yenlei. Pero ja ma' creyente ayi, oj tojbesjuc yuj ja smoj creyenteili, jayuj a eluquex ja huinic jau ja ma' huan sleejel ja smul soc ja smajanani.

Jun creyente mi sbejuc huax huaj soc ja ma' ay yateli

6

1 Ja huenlex quermano jumasa, ta huan c'a xa quichtalaan abajex parte, ¿jastal lec huala huajyex ja ba sti sat ja ma' ay yatel ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi? ¿Jastal lec mi xa c'ulanex t'un pensar que oj huajanic soc ja hua mojex creyenteili?

2 ¿Mi ma huaxa naahuex que ja ma' yuntiquilex xa ja Diosi, oj jac ja c'ac'u oj aajuc ba hua c'abex ba oja tojbesex spetzanil ja cristiano ba? Y oj ni bobuc ahuujilexa, ¡jauc to ma mi oj bobuc ahuujilex oja tojbesex ja yal ch'in cosa huan eq'uel ja huego!

3 ¿Mi ma huaxa naahuex, hasta ja ángel jumasa ja ma' slea ja smule ja najatei, oj tojbestic ja c'ac'u jahui? ¡Jauc to ma mi oj ni bob jtojbestic ja cristiano ja tiempo iti!

4 Iday, jaxa huenlexi, jun ch'in ahuocolex jaxa huocol jahui, jun yal untic oj bob stojbes, pero jaxa huenlexi, ti huanex huajel soc ja ma' mi creyenteuqui.

5 Jayuj huax cala huabyex ja iti ba oj q'uixhuanic t'usan. ¿Yuj ama mi ni june ja huenlexi oja naex jastal oja tojbesex ja jastal ayex ba? ¡Pero naca huermano abajex tac!

6 ¿Jel ama t'ilan oj huajanic parte soc ja ma' mi creyenteuc ba?

7 Ja jastal huanex xta squichtalajel abajex parte, ja mero smeranili, yuj ni jomel juntiro ja hua pensarexi. ¿Mi ma mas lec ja lec huaxa c'ulanex ahuantar ja jas mi sbejuc huaxa huabyexi? Ta ay c'a ma' huax jac slolayex soc ja jas ahuiojexi, anima, sbej ni oja huaa ja hua pasensiaexi.

8 Pero ja iti, ¡huanex lec ja huenlex jastal it tac! ¡Mi ni t'un toj ayuquexa! Huanex yelc'ajel abajex, iday, ja huermano xa ni abajex ja yabalili.

9 ¿Mi ni ma t'un xa naahuex ja huenlexi, ja ma' mi tojuqui mi ni oj bob ochuc ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi? Cuando ti ayex ja ba yojol ja jastaltic iti, mi lom xa lola bajex que oj bob ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi porque ja tihui, moc ahualex oj ochuc jun huinic ma jun ixuc cuando ja' huajel sc'ujole ja sleejel ja smule soc ja scuerpoei, mi ni ja ma' ja' huajel sc'ujole soc ja sdios c'ulubali, soc mi ni ja ma' nupanel xa ta huane c'a sleejel ja smule soc otro ixuc ma otro huinic. Soc mi ni ja jun tiq'ue huinique jau ja ma' yen ita huax yiaj sbaje smoj huiniquil sbajei,

10 Soc mi ja ma' ja' huajel sc'ujol ja elc'aneli soc mi ni ja ma' quechan yen huas sc'ana oj ajyuc lequi, soc mi ni ja ma' huajel sc'ujol ja yuujel trago, soc mi ni ja ma' ja' sgusto ja chonoj abali. Spetzanil ja ma' huas slola smoj soc ja sastic sbaji, mi ni oj bob ochuque ja ba huas sc'ulan mandar ja Diosi.

11 Ja jastal jahui, eso sí, ay ma' ec' ahuujilex jachuc ja huenlexi pero ja yaani, lajanex soc jun c'uutz ba sac xa

ay. Pilubalex xa yuj ja Diosi. Sbajex xa nia. Ja Diosi, lajan soc mi ni nunca hua lea hua mulexi. Jacha ni huax yilahuex ja Dios ja huegoa, pero quechan yuj ja stz'acatal ja Cajualtic Jesusi soc ja yip ja Yespíritu Santo ja jDiostiqui.

Mi sbejuc huax lea jmultic soc ja jcuerpotiqui

12 Eso sí, hasta oj caltic que libre ayotic ba oj c'ultic ja jas huax c'anatiqui. Pero ta jach c'a huax c'ulantic meran, ¿jasunc'a oj caatic el soc ja jahui? Quechan oj jom jbajtic soc ja Diosi. Meran ni yena, libre ni aytica pero mi sbejuc ba oj caa jbajtic ba oj c'ulajucotic mandar yuj ja jmultiqui.

13 Jel ja ma' huax yala jastal iti: Cuando jex c'anc'oni huax yab ja hua cuerpoex oj slee ja smuli, ¿jas lom huaxa c'ulanex ahuantar? Porque lajan soc cuando jel huain xcabtiqui, jel ni t'ilan oj huaacotic tac. Jach ni huax yalahuea, pero ja Diosi, mi jachucuc huax yala. Eso sí, ja juaeltiqui, ec'um bej ita nia, pero tuc juntiro ja jastal huax lea ja jmultic soc ja jcuerpotiqui porque ja jcuerpotiqui, yena ni sbaj ja Cajualtic tac. Huan ni maconel yujila.

14 Jaxa jcuerpotic jahui, oj to ni aaji sac-huuc yuj ja yip ja Diosi ja jastal ni aaji sac-huuc ja scuerpo ja Cajualtic Jesusi. Jayuj mi sbejuc oja leex amulex soc otro ixuqui, ma otro huiniqui. Jach ni ja ma' mi tox nupani, mi sbejuc huas slea ja smulei. Mas lec huax nupaniye.

15 ¿Mi ni ma t'un huaxa naahuex que cada jujune ja jcuerpotic ja quentiqui, yen ni sbaj ja Cristoi? Mi xa ni t'un sbejuc oj huajcon soc jun ixuc mañosa soc ja jcuerpo cuando sbaj xa Cristo.

16 Pero ja huenlexi, lajan soc mi xa naahuex cuando jun huinic huas sc'uman jun ixuc mañosa, ja jastal jahui, ¿mi ma huaxa naahuex ja jastal jahui, jun ita ni ja scuerpo huax huajyea? Porque jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi que jun huinic cuando huax ajyi soc jun ixuc, entonces mi xa chahuaneuque. Lajan soc jun ita ni ayea.

17 Jach mero aytic soc ja Cajualtiqui. Cuando sbajotic xa ni ja yeni, jun ita ni aytic soca.

18 Jipahuic xa can jun lado ja sleejel ja mulal soc otro ixuqui porque ja' ni mero huanex yixtalajel ja hua cuerpoex tac. Meran nia, jel ni ja mulala, pero ja mulal iti, ja' ni mero ja hua cuerpoex huanex yixtalajela.

19 ¿Mi ma huaxa naahuex que ja hua cuerpoexi, stemplo ni ja Espíritu Santo ja ma' secunej quitic ja Diosi? Yena ni ja Espíritu Santo ti ni culan ja ba templo jahui. Mi xa hualahuex que huen suinquilex ja hua cuerpoexi

20 Porque ja Diosi, mi cualquierauc ja stz'acol yauneji. Jayuj oja talnayex ja hua cuerpoexi ba oj bob ayajtayex meran ja Diosi.

Ja Pablo yaa yi razón ja ma' nupaneli

7

1 Jaxa huego oj ch'ac cala huabyex jastal ajobonejex qui ja ba hua cartaexi. Jel lec ta ay c'a ma' mi huas sc'ana oj nupanuqui

2 Pero como mi huocol oj bob jlee ja jmultiqui, jayuj sbej ni cada huinic oj slee ja xcheumi. Jach ni cada ixuc, oj yii ja statami.

3 Jun huinic, cuando huas sc'ana staa sbaj soc ja xcheumi, sbej ni oj yaa sbaj ja ixuca. Jaxa ixuqui, ta huas sc'ana oj staa sbaj soc ja statami, sbej ni oj yaa sbaj ja huinica.

4 Porque jun ixuc, cuando ay xa statami, mi xa ni sbajuc ja scuerpoa. Ja' xa ni sbaj ja statama. Jach ni jun huinic, cuando ay xa xcheumi, mi xa ni sbajuc ja scuerpoa. Ja' xa ni sbaj ja xcheuma.

5 Jayuj mi sbejuc mi oj yaa sbaj ja ixuqui. Y jach ni ja huinic chomajquili. Mi ni sbejuc mi oj yaa sbaj yi ja xcheuma. Quechan ta huan c'a xa c'uman abajex que oja c'umuquex ja Dios chaboxe c'ac'u. Pero ja mas tzaani, sbej oja taa bajex otro vuelta porque ta mi c'a ay modo mi oja c'uluquex ahuantar, ti oja lee amulexa porque ja Satanasi, ti xta ni ay mojana.

6 Como jel ni t'ilan huax cab oj cala huabyex ja iti, jayuj huanon ni yaljel ahuabyexa pero mi huanucon yaajel ahuilex jun mandar.

7 Jel lec ja lec huan tox bob ac'uluquex ahuantar ja meyuc acheumexi ja jastal jc'ulan ta ahuantar ja queni. Pero como mix bobi, ja Diosi tuctuquil ja jastal sc'ulan ja jcuerpotiqui. Ay ma' huax bob yuj, ay ma' miyuc.

8 Ja ma' huax can vigudaili, jel lec ja lec mi xax nupaniyei. Jach ni ja soltero jumasa, jel lec ja lec mix cho nupani ja yenlei porque q'uelahuil jastal ayon ja huego ja queni. Mi ni ay jcheum taca.

9 Pero ta mi c'ax bob ahujilexi, mas lec nupananic. ¡Jas yatel puro ahuantar oj ochanic yuj ja mi la nupaniyexi!

10 Pero ja ma' nupanel xa, huax cala huabyex, mi sbejuc oja huaex can ja hua tatamexi. Jach huax cala huabyex, como jach ni yaunej mandar ja Cajualtiqui. Mi quenuc huax cala iti.

11 Pero ta huan c'ax yaa can ja statami, mi sbejuc oj cho nupanuc soc otro huinic. Mas lec ta huas sc'ulan contentar sbaj soc ja statami. Jach ni ja huiniqui, mi sbejuc oj sc'ul divorciar sbaj soc ja xcheumi.

12 Jaxa huego, ay jas huax c'ana cala huabyex ja queni. Es meran, mi jach yalunej can ja Cajualtiqui, pero ta ay c'a june ja huenlex ja ma' mi to creyenteuc ja xcheumi, pero ta gusto c'a ay ja ixuqui, ti huax ajyi soc ja statam jahui, entonces ja quermanotic jahui, mi sbejuc

oj sc'ul divorciar sbaj soc ja
xcheumi.
13 Ma ay c'a jun quer-
manatic mi creyenteuc ja
statami, pero ta gusto c'a
ay ja huinic jahui, mi ni
sbejuc oj sc'ul divorciar sbaj
ja quermanatic jahui.
14 Porque ja statami, anima
mi to creyenteuc, pero como
creyente ni ay ja xcheumi,
jayuj cuenta xa ni ay ja ba
sti sat ja Dios ja huinic jahua.
Jach ni jun ixuc mi creyen-
teuqui, pero ta creyente c'a
ja statami, jach ni ja yeni,
cuenta xa ni ay ja ba sti sat ja
Diosi. Ta mi c'a jachucuc, en-
tonces ja hua huuntiquilexi,
lajan soc ja yuntiquile ja ma'
mi ni june huas sc'uan ja
Diosi. Pero como ay june ja
ma' huas sc'uan ja Diosi, jayuj
ja hua huuntiquilexi, cuenta
xa ay ja ba sti sat ja Diosi.
15-16 Porque mi to xa
naahuex ta mi oj to sc'uuc
ja hua cheumexi ma ja' hua
tatamexi yuj ja huenlex ja
huanex sc'uajeli. Pero ja ma'
mi creyenteuc ahuujilexi,
ma ja' hua tatamexi, ma hua
cheumexi, jel c'a fuerza huas
sc'ana oja pila bajex, pues
lec. Mi t'ilan oja c'uluquex
fuerza oj canuc porque ta yen
c'a huax yala oj huajuc, ja
huenlexi, libre ni oj cananica.
Ja Diosi mi huas sc'ana que
puro pleito oj ajyucotic ja ba
yoj jnajtiqui.
17 Pero chican jastal ayex
cuando hua c'uanexi. Soltero
c'a ayex, mi ay acheumex,
pues c'ulanic seguir. Cananic
ja jachuqui porque yuj ni
jach ni huas sc'ana ja Diosi.
Jach huax cal yabye spetzanil
ja iglesia jumasa.
18 Jach ni, ta circuncidado
c'a ayex ja yora hua c'uanexi,
lec nia. Pero ta mi c'a cir-
cuncidado ayex ja ora jahui,
mi sbejuc oja c'uluc abajex
circuncidar.
19 Mi jas yioj ta circunci-
dado ayex ma miyuc. Ja mas
t'ilani, oja c'uluquex ja jas
huas sc'ana ja Diosi.
20 Pero cada jujune, sbej
ni huax can ja jastal ay ja
cuando sc'uan ja Diosi.
21 Ta mozo c'a aya ja ora
jahui, pues mi lom xcham
ac'ujol. Pero ta ay c'a modo
jastal oj elan libre, sbej ni oja
c'uluca.
22 Eso sí, cuando yora hua
c'uan ja Cajualtiqui, mozo ni
ayaa, pero ja hualtzili libre
xa ni aya ba oj bob ahu-
atelta ja Cajualtiqui. Pero ja
ma' mi mozouc ja yora sc'uan
ja Cajualtiqui, pero ja yen
ja huego, och ta smozoil ja
Cristo.
23 Ja huenlexi, ja Diosi jel
ni caro stupunejexa. Mi xa
huaa bajex que yuch'an te' oj
ajyanic yuj ja cristiano.
24 Jayuj quermano jumasa,
cada jujune ja huenlexi,
c'ulan seguir abajex ja jastal
ayex cuando hua c'uanex ja
Diosi.
25 Jaxa ma' mi tox nu-
paniye, eso sí, ja Cajualtiqui
mi ni jun mandar yaa can
ja sbaj ja yenlei. Pero oj
cala huabyex jasunc'a huax
c'ulan pensar ja queni, como
huan nix bob ac'uuquex ja

jas huax cala, stz'acatal ja
Cajualtiqui porque jel ni yaj
huax yabyon juntiroa.
26 Como ti aytic ja ba jun
tiempo ba jel ja huocoli, jayuj
huax cala ja queni, mas lec
mix nupaniye.
27 Pero ta ay ahuiojex ja
hua cheumexi, mi lom xa jipa
cani. Pero ta meyuc, mas lec
mi xa leahuex.
28 Pero ta huan c'a la
nupaniyex, ja jahui, mi ni
pecadouca. Jach ni jun
aq'uix, ta huan c'ax nupani,
mi ni pecadouca. Pero ja ma'
huax nupaniyei, oj ni ajyuc
jitzan suocolea, jaxa queni,
mi huax c'ana oj ec'anic ja
huocol jastal jahui.
29 Quermano jumasa, ja jas
huax c'ana cala huabyexi, jel
t'usan ja tiempo oj ajyucotic
ja ba luum iti. Jaxa ma' ay
xcheum ahuujilexi, naahuic
que ec'um bej ni oj ajyanic
soc ja hua cheumexa porque
majan ni aytic juntiro ja ba
luum ita.
30 Jaxa ma' jel triste ay yuj
ay ma' chamel yujilei, a ya
culan ja sc'ujoli. Mix yaa sbaj
que oj ajyuc tristeil. Jaxa ma'
jel gusto ayi, a snaa que ec'um
bej ni ja sgustoe jahua. Ta
ay c'a jas huaxa manahuexi,
a jac ac'ujolexi que mi oja
cuchex och ja cuando huala
chamyexi.
31 Ja ma' huan yiljel lec sat
ja yateli, ay ni jas huan yiljel
sat ja yatela, ay ni jas huan
yiljel sat ja ba mundo ita,
pero ta creyente c'a meran,
mi sbejuc que jel nihuan oj
yaa sbaj soc ja sricoil jahui
porque ja mundo it ja bayo-
tiqui, oj ni ch'acuca.
32 Jayuj ja queni huax c'ana
que oj ajyuc libre ja hua pen-
sarexi porque q'uelahuile. Ja
ma' mi nupaneluc, ja' huajel
sc'ujol ja yatel ja Cajualtiqui
ba oj yaa yi gusto ja Diosi.
33 Pero ja ma' ay xcheum,
ja' huajel sc'ujole jastal oj
smagla sbaj soc ja yuntiquilei
soc jastal gusto oj ajyuc ja
xcheumi.
34 Jach ni ja ixuquei. Jel tuc
ja ma' ay statam soc ja ma'
mix nupani. Ja ma' mix nu-
pani, ja' huajel sc'ujol ja yatel
ja Cajualtiqui. Huax bob yaa
sbaj yi ja Dios ja yaltzili soc
jach ni ja scuerpo. Pero ja ma'
ay statami, ja' huajel sc'ujol ja
yatel ja ba yoj snaji soc jastal
oj ajyuc gusto ja statami.
35 Huax cala huabyex ja iti
pero ja' ba hua bien ja huen-
lexi. Mi huanucon yaljel ba
mi oj nupananic pero huax
c'ana que oj ajyanic toj ba oj
bob ahuaa bajex ja ba yatel ja
Cajualtiqui.
36 Pero ta ay c'a jun tatal,
jaxa yunin ixuqui huan
xa eq'uel ja stiempo oj
nupanuqui, huan c'ax yala
mas lec huax nupani, pues a
ya nupanuc ja yunin jahui.
Mi ni pecadouca.
37 Pero ta ay c'a jun tatal
huas sc'ulan pensar que mas
lec mix nupani ja yunini, jach
ni ja yeni, lec ja jas huas
sc'ulan pensari.
38 Jayuj ja ma' huax ya
nupanuc ja yuntiquili, lec
nia, jaxa ma' mi huax ya
nupanuqui, mas ni leca.

39 Jun ixuc, cuando sac'an
to ja statami, sbaj ni yenaa.
Pero ta huan c'ax cham ja
statami, libre xa ni aya. Ta
huan c'a sc'ana nupanuc soc
otro huinic, chican mach'a,
oj ni bobuca, siquiera ta
creyente c'a.
40 Pero mas to gusto oj
ajyuc ta mi c'ax cho nupani.
Ja queni, jach ni mero ja
jpensar jastal iti. Huax cho
jc'ulan pensar, lajan soc jach
huas sc'ana ja Yespíritu ja
Dios chomajquili.

Ja smajtan ja dios c'ulubali

8

1 Cuando huaxa taahuex ti'
ja dios c'ulubali soc ja huae-
lal huax yaahue ja ba sti
satei, pues ja huenlexi, lajan
soc huaxa naahuex spetzanil.
Jel nihuan huaxa huaa bajex
pero ja mas t'ilani, sbej oj
ilxuc ja syajal ja hua c'ujolexi.
Como huaxa jobohuex qui, oj
xa cala huabyex jasunc'a ja
jpensar ja queni.
2 Ta ay c'a ma' huax yala
que huas snaa spetzanil ja
jastal ay ja jahui, ay to jitzan
mas ja jas mi to snaa, y sbej ni
huas snaa,
3 Pero ja quermanotic ja
ma' yaj huax yab ja Diosi, ja
cristiano jahui, huan ni iljel
yuj ja Diosa.
4 Ja huaelal jau ti huax
yaahue can ja ba sti sat ja
sdiose jahui, pues ja quen-
tiqui huan nix naatic que ja
dios jau ti sacjachjach eq'ue,
mi mero Diosuc. Huax naatic
que quechan june ja Diosi.
5 Pero ja yenlei huax
yalahue que sac'an dios
nia, como smodoe nia hasta
ja jas huax yilahue ja ba
satq'uinali, huax yaahue och
diosil, jaxa ba luumi, jel
ja jas huax yajualane lom
q'uiq'uinal ja cristiano.
6 Pero ja quentiqui, huan
nix naatic que quechan june
ja jDiostiqui, ja' ni ja Dios
Tatali. Yuj ja yeni, jayuj tey
spetzanil ja jas ayi. Yena
ni yaa ja jvidatic ja quentic
chomajquili. Soc ay quechan
jun mero Ajualal, ja' ni ja Je-
sucristo ja ma' sc'ulan spet-
zanil ja cosa. Yuj ja yeni, jayuj
ay ja jsac'aniltic. Huan nix
naatic ja iti.
7 Pero ay ni ja quermanotic
ja ma' jel tuc ja spensarei. Ta
huan c'a sc'uxuhue ja baq'uet
jau huax aaxi ja ba sti sat ja
dios c'ulubali, jel tuc oj yab ja
yenlei porque huax yab que
sbaj ja dios c'ulubali. Ta huan
c'a xa c'uxuhuex ja huenlexi,
oj yabye que jel pecado, como
jel to yaau ja sc'ujolei.
8 Eso sí, ja ba sparte ja Dios
sac'ani, huan c'ax c'uxutic,
ma miyuc, jun xta mismo
huax yab ja yeni. Mi oj lecbuc
ja caltziltiqui, soc mi ni oj cho
jomuca.
9 Pero aa cuidadoex. Libre
huaxa huabyex ba oja c'uxex
ja huenlexi, pero ay modo oj
hua moc'uquex june ja jmoj-
tiqui.
10 Por cuenta, ja huen
huaxa c'ulan entender que
lom seña jun dios c'ulubal,
que mi jas yioj ja huaxa
c'uxu ja baq'uet ac'ubal yi.

Iday, ti huax och huaan ja
ba mojan ja ba ti sacjachjach
ja dios c'ulubali. Huan tox
huaj ahuabi, huala ilji yuj
jun quermanotic ja ma' huax
yala que mi lecuc ja sc'uxjel
ja huaelal jahui. Pero como
huana ni ja hueni, jayuj ti
huax cho och huauc ja yeni,
iday, ja ba sc'ujoli, huax yab
que mi lecuc ja jas huan
sc'ulajeli.
11 Pero ja' yuj ja hua mul
ja hueni porque huaxa huala
que huaxa naa lec jastal ay.
Huena ni amula huas slea ja
smul ja hua huermano ja ma'
mas tuc to ja spensari. Pero
naahuic t'usan, ja hermano
jahui, cham ni ja Cristo yuj ja
yen chomajquili.
12 Jel lom jel huaxa lea
mulex soc ja Cristo ja huen-
lexi porque ja quermanotic ja
ma' jel to yaau ay soc ja jas
huas sc'uanei, lajan soc gana
huaxa yajbesex ja yaltzilei.
13 Ja queni, ta huan c'ax
naa que ay jun quermano ja
ma' huax yala oj staa smul
ta huan c'a sc'uxu ja baq'uet
jahui, mi ni nunca oj c'ux
ja baq'ueti porque mix c'ana
que yuj ja queni, jayuj oj staa
ja smul ja quermano.

Ja secabanum Dios, ay sderecho

9

1 Mi jauc ba mi sbejuc oj
c'ux ja baq'uet jahui. Ja queni
libre ni ayon juntiro ta huax
c'ana oj c'uxi. ¡Secabanumon
ni ja Cristo tac! Quilunej ni
ja Cajualtic Jesusi, y yena ni
secahuon ba oj catelta. Ja' ni
seña lec yuj ja hua c'uanex ta
ja huenlexi.
2 Es meran, ay ma' huax
yala que mi mero secabanu-
mon ja Cristo, pero ja huen-
lexi huan nix xa naahuex lec
que secabanumon nia. Ja
Cajualtiqui, yena ni yaa qui
ja catela. Como huan xa ni
xa c'uanex ja huenlexa, ja' ni
mero jprueba jahua.
3 Pero ja ma' huas
staahuone ti' ba jpatiqui, ay
jas huax c'ana oj job yile:
4 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex ta mey jderecho
oja huaex huaacon? ¡Ba
miyuca!
5 Q'uelahuilex jastal huax
jacye ja tuc jecabanum ju-
masa, soc ja yermano jumasa
ja Cajualtiqui, soc ja quer-
manotic Pedro. Hasta huax
yiaje jan ja xcheumei. Jach ni
ja quenticoni, sbej ni jach oj
c'ulticon ta huax c'anaticoni.
6 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex que quechan ja
quenticon soc ja Bernabé
oj atjucoticon ba oj magla
jbajticon ba? ¿Sbej ama
jahui? Jaxa cuando huax jac
ja tuc jumasa, huan ni xa
maglayexa.
7 Porque q'uelahuil jun
huinic huax och soldadoil.
Sbej ni oj sc'ul ganara. ¿Jastal
oj smagla sbaj ta mi oj ni
sc'ul ganar ba? Q'uelahuilex
cuando huaxa tz'unuhuex ja
hua hualajex tac. ¿Mi ma sbej
ni huaxa c'ulanex probar ja
sbaal ba? Jaxa ma' ay yioj jun
nole chej, ¿mi ma sbej ni huas
syama can ja stz'acol cuando
huax xchono ja stzootzili?

8 Ja jas ch'ac ta cali, moc
ahual que quechan ti huan
elel ja ba j'olomi. ¿Mi ma jach
ni mero huax yala ja sman-
dar ja Moisés ba?
9 Mi lom xa ch'icahuex mor-
ral ja sti ja hua huacax-
exi cuando huan ateli,
xchi ja smandar ja Moisesi.
Iday, huacax nia, ¡jauc to ma
jun cristiano!
10 Sbej ni oj huauc ja ma'
huax atji soc ja yabal ja Diosi
porque q'uelahuil jun huinic
huax atji soc jun ajualal.
Huas sutu ja luumi, huax
cho sach'a ja iximi, pero mi
lomuc. Yuj ni huas snaa que
oj sc'ul recibir ja stz'acoli.
11 Pero jach ni ja quenticon
chomajquili. Lajan soc
jtz'ununejticon ja yabal ja
Dios ja janec' ayex ja huen-
lexi. ¿Jas la chiyex ba? ¿Mi ma
sbejuc oja coltayoticon t'usan
soc ja jnesesidaticoni?
12 Ja tuc jecabanum jumasa,
ay sderecho ja jastal iti, ¡jauc
to ma quenticoni! Sbej ni
huaxa coltayoticona pero
como mi jas huax c'anaticon
ahuilex. Jel ja jas huax
c'ulanticon ahuantar soc ja
jnesesidaticoni pero mas lec
mi huax c'ulanticon ahuilex
recibir porque ay modo oj
yal ja cristiano que quechan
huanticon sc'anjel ba oj
coltajucoticon y yuj ja jahui,
mi oj sc'uuque ja yabal ja
Cristo ja it jel tzamali.
13 Porque q'uelahuilex ja ma'
huax atji ja ba templo. ¿Mi
ma huas smagla sbaje soc ja
huaelal huax iiji och ba tem-
plo ba? Jaxa ma' ja' xchol ti
huax atji ja ba huax aaxi can
ja huaelal ja ba sti sat ja Diosi,
¿mi ma huas spilahue can ja
sracion ja yenle ba?
14 Pues jach ni ja ma' huan
xcholjel ec' ja yabal ja Diosi.
Ja Cajualtiqui yala que sbej ni
oj magnaluc ja ma' huax alji
yab ja yabal ja Diosi.
15 ¡Jach nique ja mero sbej
yen! Pero ja queni, mi
huax c'ana huilex ja jastal
iti. Moc ahualex ta ay jas
huanon sc'anjel ahuilex yuj
ja huanon stz'ijbajel ja carta
iti porque mi ni huax c'anaa.
Mas lec oj chamcon bajtan
que soc ja lom oj c'ul recibir
jaxa cristiano ti oj yal que
huanon yaljel ja yabal ja
Diosi pero quechan huala
ocyon yuj ja taq'uini.
16 Mi huax toyo jbaj yuj ja
huanon yaljel ja yabal ja
Diosi porque mi sbejuc. Jel
t'ilan huax cab oj cal ja yabal
ja Diosi y ¡jel ajul ja jbaj ta mi
c'a huax cala!
17-18 Porque ja atel iti, ac'ubal
qui y t'ilan huax cab huax
c'ulan. Meran nia, mi huala
tupjiyon pero anima, lajan
soc porque jel huax yaa qui
gusto huax cala ja yabal ja
Diosi y mi jas q'uelan jsat ba
oj yaa qui ja cristiano. Eso
sí, ja ma' huax yala ja ya-
bal ja Diosi, mi pierouc ta
huax tupjiyei, y jach ni ja
queni, pero gana mix c'ulan
recibir. Pero ta quen c'a
jtuch'il jc'ulan pensar oj lee
ja atel iti, entonces sbej ni oj
c'an ahuilex ja jtz'acola.
19 Ja queni libre ayon juntiro
huax cab soc ja cristiano ju-

masa, pero jun slado, mi libre
ayucon yuj ja yenlei porque
huax c'ana oj coltaye ba oj
bob sc'uuque ja Cristoi.
20 Cuando ti ayon soc ja
jmoj judioili, judioon nia.
Jach huax c'ulan ba oj bob
sc'uuque ja yenle choma-
jquili. Jaxa ma' jel nihuan
yioje ja smandar ja Moisesi,
jach ni ja quen chomajquili.
Huax bob ochcon loil soc
ja yenlei conser ja queni,
libre xa ni ayon juntiro soc
ja mandar jahua. Pero jach
huax c'ulan jbaj ba oj bob
sc'uuque ja yenlei.
21 Y jach ni, cuando ti ayon
soc ja cristiano ja ma' mi jas
huas snaahue soc ja sman-
dar ja Moisesi, mi huax taa
ti' ja mandar jahui conser ja
queni, huax naa lec jastal ay
ja smandar ja Diosi porque
ti xa ni ayon ja ba yib sc'ab
ja Cristo. Pero jach huax jea
jbaj ba oj sc'uuque ja yenle
chomajquili.
22 Cuando huala ochyon loil
soc ja quermanotic ja ma' jel
to yaau ay ja spensarei, huax
c'ulan fuerza ba mi oj ya-
jbes mas ja yaltzilei. Chican
jas tiq'ueil ja cristiano, huax
lea modo jastal oj ochcon loil
soque. Jach huax c'ulan ba
oj bob sc'uuc ja yenle choma-
jquili.
23 Yuj ja abal it jel tzamali,
jayuj huax lea modo jastal
oj bob jcolta ja cristiano, y
ja' ni ja ba jgusto ja quen
chomajquili porque ja ma'
huas sc'uan ja abal iti, huan
ni staa lec ja scoltajelea.
24 Huaxa naahuex cuando
huax ajyi jun carreda, jel ja
ma' huax ochi pero quechan
june ja ma' huas sc'ulan
recibir ja spremio. Jachuc
ja huenlexi, aa bajex soc
con todo ac'ujolex ba oja
c'uuquex ja abal iti. Jachuc,
ti oja c'uluquex recibir ja
premio.
25 Jaxa cristiano ja ma' ja'
ni xchol ja tajneli, jel tzatz
juntiro huax huaj ja scuer-
poei. Jach huas sc'ulane,
iday, ja spremioei, quechan
jun corona puro nichim. ¡Jauc
to ma mi oj c'ultic fuerza ba oj
c'ultic mandar ja jcuerpotic
ba mi oj lee ja jmultic ba oj
c'ultic recibir ja premio jau
ba mi ni nunca huax ch'aqui!
26 Meran nia, lajan soc ti aytic
ba jun carreda, jaxa queni toj
lec huanon carreda. Cuando
huala ochyon tajnel soc ja
jmoji, es que oj caa yi con
gana. Mi quechanuc huan
chahuinajuc ja jc'abi.
27 Ja queni, huan nix caa yi
huocol ja jcuerpoa. Quen
huax c'ulan mandar ba
oj sc'uucon porque ta mi
c'a, huan tox huaj cabi,
oj aljuc cabi que mi xa oj
to maconucon. Jach c'a
huax c'ulan, ¡q'uixhuel ja jbaj
juntiro! porque ay ni ma'
jeunej yile jastal oj ajyuque
toj ja yenlei.

Mi sbejuc huala cootic mec'an ja ba sti sat ja dios c'ulubali

10

1 Quermano jumasa, la
naatic t'usan que spetzanil
ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi

ni june ma' mi axubaniye soc
ja asoni, soc mi ni june ja ma'
mi ec' sc'utz ja jai.
2 Mi ni june ja yenlei ba
mi mojanuc yiaje sbaje soc ja
Moisesi cuando ti to aye ja ba
yaxubil ja asoni soc ja yora ec'
sc'utze ja nihuanja.
3 Mi ni june ja ma' mi
sloohue ja huaelal jau ti co
jan ja ba satq'uinali soc
4 Mi ni june ja ma' mi yuaj
ja ja' aaji yile yuj ja Diosi ja
yora bojti ja ba pataq'ui. Mi
cualquierauc ja ma' ti huaj
nochan ja ba spatiquei, ja' ni
ja Cristoi. Cristo ni yaa spet-
zanil ja snesesidaei
5 Pero iday, jel t'usan ja
yenle ilji lec yuj ja Diosi, jayuj
ti ch'ac canuque sacbanban
ja ba ch'ayan lugar jahui.
6 Yuj ja jas sc'ulan ja yenlei,
jayuj lec huax nebatic t'usan
ja quentiqui porque ja yenlei,
jel oc' sc'ujole juntiro ja malo
y mi ni sbejuc jach oj c'ultic ja
quentica.
7 Jayuj mi sbejuc oj coanic
mec'an ja ba sti sat ja c'ulubal
diosi porque jach ni sc'ulan
jitzan ja yenlea. Ata huabilex
ja jastal can tz'ijbanubal
sbaj ja yenle cuando ch'ac
yie jan ja smajtan ja sdiose
sc'uluneje ja jastal ja splanta
ja becerro:

Ti och huauquea, jaxa
cuando ch'ac huauquei,
ti q'ue chaanuque ja ba
sti sat ja sdiosei,

xchi ja yabal ja Diosi.
8 Soc mi ni sbejuc oj lee ja
jmultic soc ja ixuquei. Jach
sc'ulan jitzan ja yenlei iday,
quechan jun c'ac'u, chamye
veintetres mil.
9 Mi sbejuc oj c'ultic probar ja
Cajualtic Diosi ba oj quiltic ta
oj yaa castigo meran. Jach ni
sc'ulan ja yenlea, iday, ch'ac
ni chamuque yuj c'uxjiye yuj
ja mal chani.
10 Mi ni sbejuc ja jel ch'uuy
huala huajyexi ja jastal jel
ch'uuy huajye jitzan ja yen-
lei iday, seca ja ch'acuman ja
Diosi y ch'ac ni chamuquea.
11 Pero mi lomuc ja jastal
ch'ac ec' yujile ja israeleño
jumasa. Jach eq'ui ba oj
nebtic t'usan ja quentiqui. Ti
can tz'ijbanubal ba oj bob
jq'ueltic ja quentic ja ma' ti
ayotic ja ba mundo ja tiempo
iti porque mas mojan xa oj
jacuc ja Cristo ja huego.
12 Ja israeleño jumasa
yalahue que jel tzatz aye pero
iday, slea ni ja smulea, jayuj
ta ay c'a ma' huax yala que jel
tzatz ayi, a yaa scuidado ba
mi oj slee ja smuli.
13 Ta huan c'a la c'ulajiyex
lec probar yuj ja diablo,
ja prueba jahui, naahuic
t'usan que mi quechanuc
ja huenlex huala c'ulajiyex
probar. Jach ni huax yabye
syajal spetzanil ja cristiano
tac. Ja Diosi oj ni scoltayexa
ja jastal yaluneji. Mi ni
oj yaa huilex jun huocol
ba mi oj bob ac'uluquex
ahuantar. Cuando huax jac
jun ahuocolex, oj ni bob sea
huilex jastal oj bob elanic
librea. Jachuc, oj ni bob
ac'uluquex ahuantara.
14 Quermano jumasa, jel yaj
huax cabyex. Aahuic can jun-

tiro ja c'ulubal diosi.
15 Huanon yaljel jachuc
porque toj ja hua pensarexi.
C'ulanic t'un pensar ja jas
huax cala huabyexi.
16 Cuando huax cuajtic
ja yaalel tz'usub ja ba
santa cena, ja jahui, mi
ni cualquierauca. Ja' ni
mero seña que puro xa ni
quermano jbajtica porque ja'
ni yuj spec'a ja xchiq'uel ja
Cristo ja yora cham tac. Jayuj
sbej huax c'anatic yi que oj
sc'ul bendiciar ja Diosi. Jaxa
spanil ja santa cena huax
lootiqui, ja' ni mero sbej ba oj
jac jc'ujoltic que ja Cristo yaa
ja scuerpo yuj ja quentiqui.
17 Jpetzaniltic huax lootic
ja pan jahui. Aayotic nia
pero cuando huax lootic ja
pan jahui, lajan soc puro
moj'alijel jbajtic huala hua-
jtic.
18 Porque c'ulanic t'un pen-
sar jastal ja israeleño jumasa.
Cuando yaahue yi ja smajtan
ja Dios sac'ani, yuj ni sbaje ni
ja Diosa, jayuj yaahue ni taca.
19 ¿Huan ama xa naahuex jas
sbej ja jas huanon yaljel ja
iti? Mi huax cala que ay jas
yioj jun dios c'ulubal soc mi
ni ja smajtan huax yaahue
yii, como lom ni ja dios jau
c'ulubala soc lom ni juntiro ja
smajtan jahua.
20 Pero huanon yaljel que
ja cristiano ja ma' mi huas
snaa sbaj ja Diosi, cuando
huax yaahue yi ja smajtan
ja sdiose jau c'ulubali, ja' ni
huax yaahue yi ja diablo,
mi jauc ja jDiostiqui, jaxa
queni mi huax c'ana que ti
ch'icanex soc ja diablo ja
huenlexi.
21 Huanex yiijel ja cena ja
Cajualtiqui. Huaxa huuajex
ja yaalel tz'usubi. Huaxa
loohuex ja pani, iday, huax
cho la huajyex sc'uxjel ja
baq'uet jau tey ba sti sat ja
dios c'ulubali. Pero ja mero
smeranili, lajan soc ti ni ay ba
sti sat ja diablo jahua. ¿Sbej
ama huanex huajel ja jastal
jau ba?
22 ¿Lec ama huax caatic q'ue
ja scoraja ja Dios ja jastal jau
ba? ¿Yuj ama oj cal ja quen-
tiqui que mas tzatzotic que
yuj ja Dios ba?

Ja jastal huala eltic libre soc ja jastal oj caatic ja syajal ja jc'ujoltiqui

23 Meran nia, libre ayotic
ba oj bob jc'ultic ja jas huax
c'anatiqui, pero ta jach huax
c'ulantic meran soc ja jahui,
quechan ba oj jom jbajtic
soc ja Diosi. Meran ni yena,
libre ni aytica pero ta tola
vida huax c'ulantic ja jas
huax c'anatic ja quentic
mismo ¿entonces jastal oj
bob jcoltatic ja otro cristiano
ba? ¡Mi ni oj bob jcoltatica!
Miyuc.
24 La xa jleetic modo jastal
sbej oj jcoltatic ja jmojtiqui
ja ba slequil ja yenlei, mi
jauc quechan ja ba jgustotic
ja quentic mismo.
25 Chican jas huax chonji ja
ba mercado, pues mi t'ilanuc
huaxa jobohuex ta aaji ba
sti sat ja dios c'ulubali, ma
miyuc, porque ta huan c'a xa

jobohuex, quechan ba oj som
ja hua pensarexi
26 Porque ja mundo iti soc
spetzanil ja jas ayi, sbaj ni ja
Cajualtiqui.
27 Ta ay c'a ma' mi creyen-
teuqui, ta huan c'a sloco-
huex huael, ta huan c'a xa
c'ana huajanic, pues caaxic.
Chican jas huax yaa huilex,
c'ulanic recibir. Mi t'ilanuc
oja jobex jas huaelalila
porque huan c'a xa jobohuex,
quechan ba oj som ja hua
pensarexi.
28 Pero ta ti c'a huan huael
jun amoj, ti oj yala huaba:
Pero ja iti, ja' ni ja tan baq'uet
it yaahue ja ba sti sat ja sdiose
c'ulubali, ta xchi c'a, mas lec,
mi lom xa c'uxuhuex. Huan
c'a xa c'uxuhuex, jel piero oj
yab ja ma' yala jachuqui. Oja
jom ja spensari.
29 Yena ni oj jomuc, mi
ahuenuc. Pero cuando huax
cala ja razón iti, ay ma' mi
oj sc'ul gusto, ti oj c'umanuc
jana: ¿Pero sbej ama ay ma' oj
sc'ulucotic mandar ba? ¿Yuj
ja huas sc'uan ja yen que
maloi, jayuj oj cho jc'uuc ja
quentiqui?
30 Huax c'anatic yi
stz'acatal ja Diosi soc ja jas
huax cabtiqui y ¿sbej ama ay
ma' oj och c'umal ja ba jpatic-
tic ba? Ay ni quermanotic oj
yal ja jachuqui.
31 Pero ja huenlex ja ma'
creyenteex xa ni, chican
jasunc'a huaxa c'ulanexi,
hasta ja hua huaelex huaxa
huabyexi, pero ja mas t'ilani,
oja huab ba hua c'ujolex que
ay ni syajal sc'ujol ja Dios
amoquexa.
32 Mi xa hua sleex ja smul ja
hua mojexi, sea judio, sea ja
ma' mi judiouc, ma ja' ja ma'
huas sc'uan ja Diosi.
33 Pero ja queni, chican ja
jas huax c'ulan, huax c'ana
jc'uluc ja ba slequil spetzanil
ja cristiano. Mi jauc huax
lea ja jlequil ja queni, porque
huax c'ana ba oj c'ulajuque
librar ja yenle chomajquili.

11

1 Jaxa jastal huaxa
huilahuex huax c'ulan ja
queni, jach ni cho c'ulan ja
huenlex chomajquili porque
ja queni, huanon sc'ulajel ja
jas huas sc'ana ja Cristo.

Ja ixuque ja ba yoj servicio

2 Quermano jumasa, jel
gusto huax cab que huaxa
naahuonex, jaxa jas ch'ac
cala huabyexi, huan ni xa
c'ulanexa. Jel jgusto
3 Pero naahuic t'usan
porque ja ixuquei, mandar
ni aye yuj ja huiniquea,
jaxa huiniquei, mandar ni
ac'ubale yuj ja Cristo ja yenle
chomajquili, jaxa Cristo,
mandar ni ay yuj ja Dios
Tatali.
4 Pero jun huinic, ta huan
c'a smaca ja s'olom jastal jun
ixuc, ti huax och sc'umuc ja
Diosi, ma huax och yal ja ya-
bal ja Diosi, ¡jel q'uixhuel ja
sbaj ja jastal jahui!
5-6 Pero jach ni ja ixuque
chomajquili. Ta mi c'a huas
smusu ja s'olom cuando huas
sc'uman ja Diosi, ma huax
yala ja yabal ja Diosi, ¡jel
ni q'uixhuel ja sbaj ja yenle

chomajquili! Lajan soc huas soxo el ja s'olomei. Mas lec huas soxo el juntiro. Pero ta piero c'a huax abxi que ja ixuquei huax ya el ja s'olomei, ma huas soxo ja s'olomei, pues mas lec a smus ja s'olomei.

7 Pero ja huiniquei, mi sbejuc huas smusu ja s'olome ja jastal ja ixuquei porque ja yenlei, c'ulubale yuj ja Diosi ba jel nihuan oj ajyuque. Oj bi sc'uluque mandar ja ba mundo ja jastal huan sc'ulajel mandar ja Diosi. Pero ja ixuquei, c'ulubale ba oj scolta ja statamei. Ja yatel ja yenlei, mas ch'in que yuj ja statamei, jayuj sbej ni huas smusu ja s'olomei. Pero como huas sc'ulan mandar ja huiniquei, jayuj q'uixhuel ja sbaj ta huan c'a smusu ja s'olome ja yenlei.

8 Como ja yora sc'ulan ja Dios ja ixuqui, ja' ni ya el june ja xaax ja huiniqui. Pero cuando c'ulaji ja mero bajtan ja huiniqui, mi to ni c'ulubaluc ja ixuca.

9 Pero cuando c'ulaji ja ixuqui, ja' ni ba oj coltanuc, mi jauc ba oj coltajuc.

10 Jayuj sbej huas smusu ja s'olom ja ixuquei porque soc ja jahui, huax yala que mandar ni ayea, cho huane ni iljel yuj ja ángel jumasa.

11 Jach huax cala, pero jun slado, ja quentic ja ma' mandar ni ayotic soc ja Cajualtiqui, huax c'ulan necesitar jbajtic, sea ixuc, sea huinic.

12 Meran nia, cuando c'ulaji ja ixuqui, ti el el ja ba xaax ja huiniqui, pero ja huego, moc to jauc ja ixuquei, ¡jastal oj bob manxuc ja huinique ba! Ja' ni ja Diosi, jayuj huax ajyi spetzanil ja jas ayi.

13 ¿Sbej ama huaxa huabyex oj och sc'umuc ja Dios jun ixuc ta mi c'a musanuc ja s'olomi? ¿Jas la chiyex ba?

14 Jach ni, jel ni piero huax cabtic cuando huax ya q'uiuc ja s'olom jun huinic. Huax naatic que jel ni q'uixhuel ja sbaja.

15 Pero ja ixuquei, tuc nia. Cuando najat ja s'olomei, ja' ni mero snupea porque ja Diosi yaa ba oj ya q'uiuc ja s'olomei.

16 Pero ta ay c'a ma' huas sc'ana ya q'ueuc jun c'umal yuj ja cosa jumasa iti, oj cal yabi que sbej huax cabticon que jun ixuc, cuando huas sc'uman ja Diosi ma huax yala ja yabali, sbej ni huas smusu ja s'oloma. Jach ni huax yalahue ja ba spetzanil ja iglesia sbaj Diosi.

Ja jas mi sbejuc huax c'ulaxi ja ba cena ja Cajualtiqui

17-18 Ja huego, ay jas huax c'ana cala huabyex porque mix c'ulan gusto ja jas huanexi. Porque cuando huaxa tzoma bajexi, jel bi huaxa joma bajex. Mas lec juntiro ta mi xa tzoma bajexi. Huax cab ahuabalilex que cuando huaxa tzoma bajexi, mi bi jas huax lajxi ahuujilex. Y huan nix c'uan t'usana.

19 Meran nia, mi ni modo
jun xta yabal oj ajyuc ja hua
pensarexi, pero mi toj pier-
ouc ja jahui porque cuando
huax q'ue lec ja loilexi y mi
ni modo huas slaja sbaj, ti
huax chicnaji ja quermanotic
ja ma' toj ni ja spensarea.
20 Pero ja huenlexi, cuando
huaxa c'ana oja tzoma bajex:
La xa jtzom jbajtic soc ja cena
ja Cajualtiqui, la chiyex, pero
iday, cuando ti xa huanex
huaeli, mi xa ni jauc ja cena
ja Cajualtic huax huaj ahuu-
jilexa.
21 Cada jujune, cuando
huala c'otyexi, ti huax
och huaanica pero c'an ta
ch'ach'ahuex, mi ach'ach'ahuex
ja hua huaelexi, jaxa tuqui
quechan huas sq'uelahuex ja
huanex huaeli. Hasta ay ma'
huax yacbi ahuujilex. Jaxa
ma' ti huax can q'uelan, mi
huaxa huaahuex yi ja suaeli,
huain xyabye huax cumxiye
ja ba snajei.
22 ¿Yuj ama meyuc anajex
ba oj huaanic ba? ¿Sbej ama
huala yacbiyex ja ba snaj
ja Dios ba? ¡Ixta juntiro
huaxa huilahuex ja snaj
ja Diosi! ¡Gana huax hua
q'uixhuuquex ja ma' mi jas
yioj ba oj yii jani! ¿Jasunc'a
mas lec ba oj cala huabyex
soc ja jas huanexi? ¿Yuj ama
huaxa hualahuex que oj cala
huabyex que jel lec ja jas
huanexi?

Ja cena ja Cajualtiqui
(Mt. 26:26-29; Mr. 14:22-25; Lc. 22:14-20)

23 Ja queni cala ni huabyex
ja jas yala cab ja Cajualtiqui,
que ja Cajualtic Jesusi, ja
acual jau iiji spatiqui, ti yiaj
ja pani.
24 Ti yaa yi stz'acatal ja
Diosi. Ti xet'aa, ti yalaa:
—Q'uelahuilex, ay jas oj cala
huabyex soc ja pan oj caa
huilexi. Ja pan iti, ja' ni ja
jcuerpoa. Oj to ixtalajuc lec
yuj ja huenlexi. Ja huego,
loanic y mi quechanuc ja
huego. Sbej ni oja c'uluquex
seguira, ti oj jac ac'ujolex ja
jas jc'ulan ahuilex. Jach ni
yala ja Cajualtiqui.
25 Jaxa cuando ch'ac
huauque ja Jesús soc ja
snebumani, ti cho yala ja
yeni: —Ay xa jun yajc'achil
trato sc'ulunej ja Dios soc ja
cristiano, ja' cuando xpec'
ja jchiq'ueli, jel bi jitzane
oj huajuque libre soc ja
smulei. Jayuj uc'anic, jaxa
cada vuelta huaxa huuajexi,
ti oj jac ac'ujolex ja jas jc'ulan
ahuilexi, xchi bi ja Jesusi.
26 Y meran nia, cada huaxa
loohuex ja pani, cada huaxa
huuajex ja yaalel tz'usubi, la-
jan soc huanex yaljel jastal
cham ja Cajualtiqui. Jach ni
oja c'uluquex masan to huax
jac otro vuelta ja Cajualtic Je-
sucristoi.

Ja jastal sbej oj quiitic ja cena ja Cajualtiqui

27 Jayuj ta ay c'a ma' huas
sloo ja pani soc huax yuaj ja
yaalel tz'usub ja jastal yala
ni can ja Cajualtiqui, y mi ni
tojuc ja smodo, ja yeni huan
ni sleejel mas ja smula. Lajan
soc huax yala: —¿Jas cochel
ta ixtalaji ja scuerpo, ma pec'

ja xchiq'ueli? Anima mey
xyala, pero ta mi c'a tojuc
ja smodo, lajan soc huan nix
yalaa.
28 Mas lec, cuando mi to xa
huiajex ja pani soc ja yaalel
tz'usubi, c'ulanic t'un pensar
ta toj c'a aya, ma miyuc.
29 Porque ta quechan
huaxa yama jastal jun
cualquiera huaelal, mi c'a
huax jac ac'ujolex que ja
pan jahui, lajan soc ja' ni ja
scuerpo ja Cristo, ja jastal
jahui, lajan soc ti ni huaxa
jipa bajex ba yoj c'ac'a.
30 Yuj ja hua modoex jahui,
jayuj ay ma' cham ta huu-
jilexi, soc ay ni ma' malo xta
ay, cho ay ma' yaj chamel xta
ay ahuujilex.
31 Pero ta huan c'ax
c'ulantic pensar lec jastal ay
ja jc'ujoltiqui, entonces mi xa
t'ilanuc oj yaa quitic castigo
ja Diosi.
32 Pero ta huan c'ax yaa
jcastigotic ja ba luum iti, ja'
ni ba jlequiltiqui. Mi xa oj to
quiitic castigo ja ba otro lado
ja jastal oj ni yii ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi.
33 Miyuc, quermano ju-
masa. Cuando huaxa tzoma
bajex ba lajan oj huaanic,
aahuic yi t'usan ja ma' mey
yioji.
34 Ta ay c'a ma' jel huain
xyabi, mas lec a huauc t'usan
ja ba snaji. Mi c'a, oj ni staa
ja smul cuando ti xa tzoman
ayex y mi xa libre ayuc ja
jastal jahui. Jaxa otro ja hua
huocolexi, ti oj c'um jbajtic
cuando huala c'otyon ja ba
hua lugarexi.

Ja Espíritu Santo huax yaa quitic ja jcholtiqui

12

1 Quermano jumasa, ay
jas huax c'ana cala huabyex.
Huax c'ana oja naex jastal ay
ja jcholtic huax yaa ja Espíritu
Santo.
2 Huaxa naahuex lec
cuando mi to creyen-
teuquexi, huaxa huaa bajex
huala quichjiyex ja ba sti sat
ja c'ulubal dios mix c'umani
3 Pero ja huego, sbej huax
cab oj xa naex ta ja' c'a yuj
meran ja Espíritu Santo huax
iiji majan ja sti spetzanil ja
ma' huax c'umani. Ta ay c'a
ma' huax yala: —Ja Jesusi,
ja' ni mero Cajuala, ta xchi
c'a, entonces naahuic que ja
huinic jahui, yuj ni huax aaji
jac sc'ujol yuj ja Espíritu San-
toa porque ta mi c'a, mi oj
bob yal jachuc. Pero ta ay c'a
ma' quechan huax yab ja sbiil
ja Jesusi, ti huas tzujbaniyea,
naahuic que mi ni jauc ja
Yespíritu ja Dios ja jahua.
4 Ja quentiqui, tuctuquil ja
jas huax bob jc'ultiqui, pero
ja' ni ja Espíritu Santo huax
yaa quitiqui.
5 Tuctuquil modo huax bob
cateltatic ja Diosi, pero ja Ca-
jualtiqui, june ita.
6 Eso sí, tuctuquil ja modo
jastal huax bob jc'uluctiqui,
pero ja Diosi, quechan june.
Yena ni huax yala cabtic
jastal oj ajyucotic cada ju-
june.
7 Cada creyente, ja Dios
huax atji ja ba svida, jayuj
huan nix ilxi que tey soc

ja Espíritu Santo. Ja jastal
jahui, ja' ni ba jlequiltic jpet-
zaniltica.
8 Ay ja quermanotic jel tza-
mal oj bob yaa ja razoni, cho
ay ma' jel vivoe soc ja juuni.
Huax bob snebe lec, pero ja'
ni yuj ja Espíritu Santo, jayuj
huax bob yujile tac.
9 Cho ay ma' jel tzatz juntiro
huas sc'uane ja Diosi. Cho
ay ma' huax bob ya tojbuc ja
ma' malo ayi, pero ja' ni yuj ja
Espíritu Santo.
10 Ay ni ma' huax bob sc'ul
milagro, jaxa tuc jumasa
huax iiji majan ja stiei. Ay ja
quermanotic huas snaahue
ta diablo ja ma' huan c'umali,
ma ja' Espíritu Santo. Cho
ay ni quermanotic huax bob
c'umanuque soc tuctuquil
abal, jaxa otro quermano-
tiqui huax aaji jac sc'ujole
jasunc'a huax yala ja abal
jumasa jahui.
11 Pero chican jasunc'a
ac'ubal quitic ba oj bob
jc'ultiqui, ja' ni yuj ja Espíritu
Santoa. Yena ni huas snaa
jasunc'a ja cateltic huax yaa
quitic cada jujuneotiqui.

*Jpetzaniltic hualа ma-
conitic yuj ja Cristo*

12 Q'uelahuilex jun cris-
tiano. June ni ja scuerpoa
pero ja jun cuerpo jahui, jel
ja jas yioji porque ay sc'ab, ay
s'olom, ay sat, ay yoc. Y jach
ni ja quentic ja janec' huan
xax c'uantic ja Cristo. Lajan
soc jun ita ni ayotica.
13 Eso sí, ja mero smeranili,
jel aayotic pero ja Espíritu
Santo, jun xta huax yi-
lahuotic jpetzaniltica. Tuc-
tuquil ja jbiiltic huax aaji
quitic ajyi. Ay ma' judio
cujtic, soc ay ma' griego, soc
ay ma' mozo ni aya, soc ay
ma' libre ay. Pero ja huego,
yuj ja Santo Espíritu, mi xa
huan tox c'ulantic pensar ta
tuctuquilotic ajyi. Ja Espíritu
Santo, lajan soc ya paxcotic
jun ita cristianoil y ti xa ay
jmoctic cada jujuneotica.
14 Meran nia, ja jcuerpo-
tiqui, jel ja jas yioj, pero tuc-
tuquil.
15 Q'uelahuil, ta huan c'ax
cala huabyex: —Ja jc'abi, jel
huax maconi cuj, pero ja co-
qui, mi mero huax maconi, ta
huan c'a la chiyon, pero mi
huanucon yaljel que mas lec
meyuc ja coqui.
16 Y ta huan c'ax cho cala:
—Ja jsati, jex maconi juntiro
pero ja jchiquini, mi mero
huax maconi cuj, ta huan c'a
la chiyon, pero ja jahui, mi
huanucon yaljel que mas lec
meyuc ja jchiquini.
17 Porque ta meyuc ja
jchiquini, ¿jastal oj cab q'uinal
ba? Pero ta quechan c'a huax
cab q'uinal y meyuc ja jnii,
¿jastal oj bob quii ic' ba?
18 Pero ja mero smeranili,
mi ni jun cosa huas sc'ulan
quitic palta, como jach ni
sc'ulunejotic ja Diosi. Ja yeni
huas snaa que oj maconuc
cujtic cada parte ja jcuerpo-
tiqui.
19 Porque ta quechan
c'a tey ja jsati, y mi la
c'umaniyon, mix quiaj ic',
mi la bejyiyon, entonces

quechan ni ti oj ajyuc botan
jsata ta jachuqui.
20 Pero ja jastal iti, ja
jcuerpo mi ni jun cosa huas
sc'ulan palta, como jel ni
huax maconi spetzanila.
21 Mi ni t'un sbejuc oj cale:
—Ja jsati, jel huax maconi cuj,
jaxa jc'abi, miyuc. Ma ta
huan c'ax cala: —Ja j'olomi,
jel huax maconi cuj pero ja
coqui, miyuc. ¿Yuj ama sbej oj
cal ja jastal jau ba?
22-25 Ja mero smeranili, ja
ba oj cal lajan soc jel menos
huax quilatic y jaxa parte jau
ja jcuerpotiqui, lajan soc ja'
huax caatic smojuc ja quer-
manotic jumasa porque jel ni
ch'in huax quilatic tac. Pero
ja mero smeranili, ja parte
jumasa jahui, yajtanubal nia,
jayuj tola vida ni huax lapa
jc'uutica. Y jach mero ja sbej
jach oj quiltic ja querman-
otic jumasa jahua. Jach ni
mero huas sc'ana ja Diosi ba
oj yajta jbajtic soc spetzanil ja
quermanotiqui. Mi bi sbejuc
oj quil jbajtic condra. Sbej bi
oj yajta jbajtic lec. Ta huan
c'a huocol june ja querman-
otiqui, sbej ni oj cabtic syajal
jpetzaniltic
26 Porque q'uelahuil.
Cuando huax yajbi june ja
yal jc'abtiqui, huax yajbi
spetzanil ja jcuerpotic tac y
sbej ni jach oj cabtic syajal
ja quermanotic jumasa jastal
jahui. Jach ni, cuando ay jun
quermanotic jel tzamal ja jas
huas sc'ulani, sbej ni jpet-
zaniltic oj gustoaxucotica.
27 Porque jpetzaniltic, sba-
jotic ni ja Cristoa, pero cada
jujuneotic yaunej quitic ja
jcholtiqui.
28 Ja janec' jecabanumoti-
coni, Dios ni ya ochcoticon
secabanumila
29 Porque ja yeni yaa quitic
ja jcholtiqui ba tuctuquil ja
jas huax bob jc'ultiqui. Mi
yaa quitic ja jcholtic ba jun
xta lajan oj c'uluctic porque
mi jpetzaniluctic jecabanu-
motic. Cada jujune tuctuquil
ja jcholtiqui porque mi jpet-
zaniluctic huax iiji majan ja
jtiitiqui. Y jach ni ja ma' huax
bob see ja yabal ja Diosi, tza-
ubal nia. Y jach ni ja ma' huax
bob sc'ul milagro.
30 Jujuntic ja ma' huax bob
ya tojbuc ja chamumi, como
xchole nia. Mi jpetzaniluctic
huax bob c'umanucotic soc
otro abal. Jach ni ja ma'
huax cho bob yal jas sbej ja
jas huan yaljel ja ma' huax
c'umani soc otro abali. Cho
tzaubal ja yenle chomajquili.
Pero ja Espíritu Santo, ta
yaa c'a ochcotic secabanumil
jpetzaniltic, entonces jaxa
otro tuc ateli, ¿machunc'a oj
bob sc'ul ba?
31 Porque ja huenlexi, jel
juntiro huaxa c'anahuex
oj aajuc ahuilex ja hua
cholex jau jel nihuan huaxa
huilahuex ja huenlexi pero
ja mero smeranili, ja' huanex
sc'anjel ja ba mas to jel ch'ini.
Miyuc. Sbej huaxa c'anahuex
yi ja Dios ja hua cholex ja ba
mas nihuan merani.

Ja syajal ja jc'ujoltiqui

13

1 Anima huax bob
c'umanucotic tuctuquil abal
ja jastal ja sc'umal ja cris-
tiano, ma ta huan c'ax bob
c'umanucotic jastal huax
c'umani ja ángel jumasa,
pero ta meyuc ja syajal ja
jc'ujoltiqui, lom ni huanotic
bulbunuc ec'a.
2 Anima huax iiji majan ja
jtiitic yuj ja Diosi, pero ta
meyuc ja syajal ja jc'ujoltiqui,
mi ni t'un huala maconit-
ica. Anima huax jac jc'ujoltic
ja jas cosa mi huax naatic
ajyi, anima huax naatic spet-
zanil ja cosa, y jel tzatz huax
c'uantic ja Diosi, hasta oj bob
caltic yab ja huitzi: Elan ja ili,
y oj ni eluca, pero ta meyuc ja
syajal ja jc'ujoltiqui, mi ni jas
caṭeltic t'usana.
3 Ta huan c'ax q'uebatic
spetzanil ja jas quiojtiqui,
hasta ja jcuerpotic ay modo
oj caatic ba oj jusjuc c'ac',
pero ta meyuc ja syajal ja
jc'ujoltiqui, lom ni juntiro oj
caa jbajtica.
4 Ja ma' ay syajal ja sc'ujoli,
ay ni spasensiaa y jel ni tza-
mal ja smodoi. Mi envid-
iosouc ja yeni, y mi huanuc
sleejel ba oj cho toyjuc.
5 Ta meran c'a ay syajal ja
sc'ujoli, mi ni oj yaa sbaj ni-
huana. Oj sc'ul respetar ja
smoji. Jach c'a, mi quechanuc
huan sleejel ja ba slequil ja
yen - huan ni sleejel ja slequil
ja smoja. Ja ma' ay syajal ja
sc'ujoli, mi ni snicjiluc itaa,
soc mi huax yochelan ja smul
ja tuc jumasa.
6 Mi huas tzeeni cuando
huax yab que ay smul ja
smoji. Ja sgusto ja yeni, oj
sc'ul ganar ja ma' huan ja
smeranili.
7 Jel ja yahuantar soc spet-
zanil ja cosa, chican jastal
huax ec' yuj, como jel ni ja
syajal ja sc'ujoli, jayuj mi ni
huas sc'uan ja chono abala.
Como ja' ni mero snihuanil
sc'ujol ja Diosa, jayuj huan
nix bob sc'ul ahuantar spet-
zanila.
8 Ja syajal ja jc'ujoltiqui,
mi ni nunca oj ch'acuc. Ja
jastal huax c'umani ja cris-
tiano huax iiji majan ja stiei,
ja jahui, oj ni ec'uca. Jach
ni, ja jastal huax c'umaniye
tuctuquil abal ja cristiano, ja
modo jahui oj ch'acuc. Jaxa
ma' jel vivo, oj ni ch'acuc ja
svivoil jahua.
9 Es, jel ni huas snaahuea,
pero mi ni huas snaahue
spetzanila. Ay ni ma' huax iiji
majan ja sti yuj ja Diosi, pero
spetzanil ja jastal ac'ubal
quitic ja jastal iti, ec'um bej
ita nia.
10 Porque cuando ti aytic ja
ba lugar jau ja ba mi xa ni ay
ja q'uiq'uinali, mi xa ni oj to
maconuc ja jas ac'ubal quitic
ajyia.
11 Q'uelahuile, ja quen-
tiqui, cuando ch'inotic to, ja
jloiltiqui mi ni ay sbeja, como
yal unticotic nia. Mi ni tojuc
ja jpensartica pero cuando
huax jul ja jc'ujoltiqui, huax
tucbi ja jpensartiqui. Siem-
pre huax c'ulantic pensar ja
ba mas toji. Ja ba mundo iti,
ja jpensartiqui lajan soc ja
spensar ja yal untiqui pero
ja ba lugar jahui, oj tucbuc

juntiro ja jpensartiqui.
12 Ja ili, ja jas smeranil ja
sbaj Diosi, mi huax quilatic
claro. Lajan soc huantic
yiljel ja ba jun vigre ba jel
cux. Pero cuando ti xa aytic
ja tihui, oj ni ch'ac quiltic
claro leca. Ja ili, ay jas huax
c'ulantic entender t'usan,
pero ja tihui, oj ni ch'ac
jc'ultic entender spetzanila,
ja jastal huax yila ja jc'ujoltic
ja Dios ja huego.
13 Spetzanil ja jmajtantic
huax yaa quitic ja Diosi, oj ni
ch'acuca, pero ay oxe cosa mi
ni oj ch'acuca, ja' ni ja jastal
huax c'uantic ja Diosi, soc ja
snihuanil ja jc'ujoltiqui, soc
ja syajal ja jc'ujoltiqui. Pero
ja ba mas nihuan ja oxe jahui,
ja' ni ja jastal huax yajtatic ja
Diosi soc ja jastal huax yajta
jbajtic soc ja jmojtiqui.

Ja jastal ja sc'umal ja Espíritu Santo

14

1 Jayuj mas jel t'ilan oj
c'ultic fuerza oj yajtatic ja
Diosi soc oj cho jyajta jbajtic
soc ja jmojtiqui. Pero sbej ni
oj oc' ac'ujolex que ja Espíritu
Santo oj ni yaa ja hua cholex
cada jujuneex. Jel ni lec ja
huax yaa ja hua cholex ba oj
bob ahualex claro ja yabal ja
Diosi, ta huan c'ax iiji majan
meran ja hua tiexi.
2 Porque ja quermanotic ja
ma' huax c'umani soc otro
abal, ja yenlei, quechan ja
Dios huas snaa jas sbej ja jas
huane yaljeli. Ja cristiano, mi
ni huax yabye sbeja. Ja jas
huax yalahuei, ja' ni yuj ja
Espíritu, pero lajan soc nac'ul
abal nia.
3 Pero ja ma' huax iiji ma-
jan ja sti yuj ja Diosi ba oj yal
claro ja yabali, jel huas scolta
ja yaltzil ja smoji. Huax ya
jac jun sgana ba oj sc'uuc mas
ja Diosi y huan nix aaji yi lec
snihuan sc'ujolea.
4 Eso sí, ja ma' huax
c'umani soc otro abal, huas
scolta ja yaltzil ja yen mismo,
pero ja ma' huax yala claro ja
yabal ja Diosi, huas scolta ja
yaltzil ja smoj creyenteili.
5 Jel lec ja lec apetzanilex
huax bob c'umananic tuc-
tuquil ja abali pero mas to
jel lec huax cab ta huan c'ax
bob ahualex claro ja yabal ja
Diosi porque ja ma' huax iiji
majan ja sti ba oj yal claro,
mas lec juntiro que yuj ja
ma' huax c'umani soc otro
abali. Quechan ta ay c'a ma'
huax bob ya ec'uc jas bej ja
jas huane yaljeli, entonces
ja creyente jumasa, oj ni cho
coltajuc ja yaltzilea.
6 Quermano jumasa, ta
huan c'a la jacyon amoquexi,
y quechan huanon c'umal soc
tuctuquil ja abali, entonces
mi ni jas oja huabyex yajbal
t'usan ja huenlexa. Pero ta
claro lec huax cala huabyex
ja jas seunej qui ja Diosi, ja jas
huax naai, ta huan c'ax cala
huabyex ja jas oj to jacuqui,
ta toj c'a lec ja jas huax jea
huilexi, ja jastal jahui, yuj ni
oj bob jcoltayex merana.
7 Ja ma' huax c'umani soc
otro abali, lajan soc ja ma'
huan to snebjel ja suujel
ja ajmayi, ma ja syamjel

ja vigolini. Mix abxi jas
tz'ebojil ja huanei porque mi
to snaahue jastal oj yaahue yi
ja mero snuq'uili.
8 Q'uelahuilex. Cuando oj
ajyuc jun junta, pero ta tacal
huax aaji oc'uc ja cacho, en-
tonces mi ni oj snaa ja cris-
tiano ta meran oj ajyuc ja jun-
taa.
9 Pero ja' ni mero jmojtic ja
it ja quentic huala c'umanitic
soc otro abali. Ta mi c'a huax
calatic sbej ba oj sc'uluque
entender, ¿jastal oj snae ja
sbej ja yenle ba? Como mey
sbaquel ja jtiitiqui, quechan
huax jac'atic ja iq'ui. Huax
cho el huego.
10 Ja ba mundo, huan nix
naatic que jel ja c'umali. Se-
guro que mi ni june ba mey
sentido.
11 Pero ta ay c'a ma' huax
jaqui y tuc ja sc'umali, mi ni
oj cabtic sbej ja jas huax yala.
Y jach ja yeni, mi oj yab sbej
ja jas huax calatiqui.
12 Ja huenlexi, jex c'anc'oni
ahuujilex que ay jas oj yaa
huilex ja Espíritu Santo,
pero ja mero sbeji, sbej ni
oja c'anex ja jastal oj bob
acoltayex ja yaltzil spetzanil
ja quermanotiqui.
13 Ja ma' huax bob
c'umanuc soc otro abali, sbej
oj sc'an yi ja Diosi ba oj bob
yal jas sbej ja jas huan yaljeli.
14 Meran nia, huan
sc'umajel ja Dios soc otro
abal. Eso sí, ja yaltzili huax
gustoaxi pero mi ni huas
snaa jas sbej ja jas huan
yaljeli.
15 Entonces, ¿jasunc'a ja ba
sbej oj c'ultic ba? Pues sbej oj
c'ultic xchabil. La jc'umuctic
ja Dios soc ja tuctuquil abali
cuando jtuch'iltiqui, jaxa
cuando ti tzoman aytic ja
ba iglesia, la jc'umuctic ja
Dios soc ja mero cabaltiqui.
Cuando ti aytic ja ba yoj
jnajtiqui, la jtz'ebotatic ja
Diosi soc ja c'umal yaunej
quitic ja Espíritu pero cuando
ti aytic ja ba iglesia, la
tz'ebanucotic ja ba oj c'ultic
entender jpetzaniltiqui.
16 Porque ja hueni,
ta huana c'a sc'anjel yi
stz'acatal ja Diosi, pero
huana soc otro abal, ja cris-
tiano ja ma' huan smaclajeli,
¿jastal oj bob slaj sbaj ja hua
pensarex ja ba sti sat ja Diosi?
Mi oj bob yal: Meran nia
Cajual, mi ni oj bob chiuc ja
yenlea.
17 Ja jastal huaxa c'uman ja
Diosi, bob ta jel tzamal pero
ja tuc jumasa, mi ni huax
coltaji ja yaltzilea.
18 Stz'acatal ja Diosi, ja
queni mas jel huax bob
c'umanucon soc tuctuquil
abal que yuj ja huenlexi.
19 Pero cuando ti ayotic
ja ba iglesia, mas lec huax
cabi, anima chanjoe palabra
oj cale, siquiera huax yabye
sbej ja jmoj jumasa. Ja jastal
jahui, anima t'usanuc, ay ni
jas huane snebjela. Pero ta
huanon c'a soc otro abal, an-
ima mi na' jaye mil palabra
huanon yaljel, pero ¿jas oj ca
eluca? porque ja yenlei, mi ni
jas huax yabyea.
20 Quermano jumasa, moc

alajex ja spensar ja yal untiqui. Jel ni lec yena ta huan c'a xa lajahuex jastal jun yal alatz porque ja yal alatzi, mi to ni huas slea ja smula, pero ja iti, nihuaquex. Sbej ni oja c'uluquex pensar ja jastal ni sbej huas sc'ulan pensar ja nihuan cristiano.

21 Ja ba yabal ja Diosi ti huax yala que ja najatei ja Diosi huas sc'ana oj yab q'uinal ja ma' mi ni modo huax yab q'uinali. Hasta seca yi jitzan polestero ja ma' tuc ja sc'umalei, pero mi ni soc ja jahui, mi ni huas sc'uanea.

22 Y jach ay ja huego. Ja c'umal jumasa iti, mi ac'ubaluc ba oj yab q'uinal ja yuntiquil ja Diosi, como huan ni sc'uanea. Ja creyente jumasa, ja jas huax yala ja yenle ja ma' huax iiji majan ja stiei, yen ni sbajea. Pero ja tuctuquil abal huax yaa ja Espíritu Santo, cuando huax yab ja ma' mi to sc'uan ja Diosi, ti oj snae que jel ni nihuan ja jDiostic huax c'uan ja quentiqui.

23 Porque q'uelahuilex. Ta huan c'ax c'otye ja ma' mi huas sc'uane ja Diosi - tuc cristiano aye juntiro - ta huan c'ax jacye ja ba tzoman ayex ja huenlexi, iday, apetzanilex huanex soc ja tuctuquil abali, ti oj yal ja yenlea: —Ja it jumasa, ¡puro loco! oj chiuque. ¿Mi ma meranuc ni ba?

24 Pero ta huanex c'a yaljel claro lec ja yabal ja Diosi cuando huax c'ot ja yenlei, ay modo oj jac sc'ujole que jel ja smulei. Oj yab que t'ilan oj sc'uuque ja Diosi.

25 Porque spetzanil ja jas huas sc'ulan pensar malo ja ba sc'ujolei, oja hualex claro, como huan iijel majan ja hua tiex yuj ja Espíritu Santo. Cuando huax ch'ac yabyei, ay modo oj co mec'an ja ba sti sat ja Diosi. Oj yale que meran tey amoquex ja Dios ja huenlexi.

Sbej huax c'ulantic ja ba sbej ja ba yoj servicio

26 Quermano jumasa, oj cala huabyex ja jastal iti: Cuando huaxa tzoma bajex, ay ma' yioj jun Salmo, ay ma' tey ba sc'ujol ja jas oj sea huilex, cho ay ma' huax cho sc'ana yal jasunc'a jeubal yi yuj ja Diosi, soc ay ma' huas sc'ana oj c'umanuc soc otro abal, soc ay ma' oj cho yal jas sbej ja jas huan yaljeli - chican jasunc'a ja hua cholexi, pero c'ulanic ja ba ja hua lequilex apetzanilex ja janec' ti ni tzomanexi.

27 Cuando huax c'umani otro abal ja quermanotiqui, malan soc quechan chabe ma oxe, pero mi la ecyex mas que ja oxe jahui. Pero moc lom q'ueanic ja huoxhuanilex jun xta tiro. Cada huala ch'acyex jujune ja huenlexi, a q'ueuc ja ma' oj yal jas sbej ja jas huanex yaljeli.

28 Pero ta mi c'a ay ja ma' oj yal jas sbej ja abal jas huanex yaljeli, mas lec, maca ja hua tiexi. Quechan c'umananic ja Diosi, pero ti ba hua c'ujolexi.

29 Jaxa ma' ac'ubal yi ja ba oj yal claro ja yabal ja Diosi,

ja' ni ja quermanotic ja ma'
huax iiji majan ja stie yuj ja
Espíritu, malan soc chahuane
ma oxhuane oj c'umanuque,
jaxa ma' huan smaclajeli, a
sc'uluque pensar ja jas huane
yabjeli.
30 Pero la xa caltic que ti cu-
lan ec' jun ja quermanotiqui
y jun ta repente ay jas huax
alji yab yuj ja Diosi. Jel sgusto
oj q'ue yal huego, pero mi
sbejuc ja jahui. A ch'ac bajtan
ja ma' huan to c'umali.
31 Ja spetzanilex ja ma'
huaxa hualahuex ja yabal
ja Diosi, chol oja huia bajex.
Ta jach huaxa c'ulanex, ja
quermanotic ja ba iglesia, ay
jas oj snebe. Oj jac sgana que
mas to oj sc'uuque ja Diosi.
32 Ja huenlex ja ma' huax
iiji majan ja hua tiexi, coma
bajex porque huax bobi.
33 Ta ja' c'a sbaj Diosi, oj
ajyanic laman. Mi jach huas
sc'ana ja Diosi quechan oj
huooljananic ja tihui. Como
culan ni cujtic ja ba spetzanil
ja iglesia jumasa, chican bay
huas stzomo sbaje ja yun-
tiquil ja Diosi,
34 Ja ixuquei, mi sbejuc
huax c'umaniye ba yoj servi-
cio. Ja jastal jahui, mey licen-
cia. Huax yala ja smandar ja
Diosi que huinique bi oj sc'ul
mandar ja ba yoj iglesia.
35 Ta ay c'a jas huas sc'ana
oj snaa ja ixuquei, sbej huas
sobo yi ja statame ja ba yoj
snajei. Jel piero oj ilxuc ta
huan c'a sobo ba yoj servicio.
36 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex yuj ja huenlexi,
jayuj q'ue ja yabal ja Diosi?
¡Que quechan ja huenlex
huaxa c'uanex! ¡Pero miyuc!
37 Ja huenlex ja janec'
huanex yaljel que huax iiji
majan ja hua tiex yuj ja
Diosi, que ja Espíritu Santo
huax yala huabyex jas oja
c'uluquexi, ta meran c'a,
oj jac ac'ujolex que ja jas
huanon stz'ijbajel ahuilexi,
ja' ni ja smandar ja Diosa.
38 Pero ta ay c'a ma' huax
yala que mi smandaruc ja
Dios ja jas huax cala, ja ma'
huan yaljel jachuqui, mi xa
huaahuex caso.
39 Quermano jumasa,
c'anahuic yi ja Diosi, ta ay
modo oj yaa hui ja hua cholex
ba oj bob ahualex claro ja
yabal ja Diosi. Jaxa ma' huax
bob c'umanuc soc otro abal,
mi xa comohuex juntiro.
40 Pero chican ja jas huaxa
c'ulanex, sbej ni tzamal oja
c'uluquexa.

Ja jastal sacui ja Cristo

15

1 Quermano jumasa, ja
huego huax c'ana ca jul
ac'ujolex jastal cala huabyex
ja abal it jel tzamali, ja' ni ja
abal it ac'ulanex recibir ja
huenlexi, y huanex ni sc'uajel
ja huegoa.
2 Yuj ja hua c'uanex ja
jas cala huabyexi, jayuj
coltanubalex nia ta meran c'a
huaxa c'ulanex seguir soc ja
jas cala, mi c'a lomuc huanex
yaljel que huaxa c'uanexi.
3 Jeunej ahuilex ja jas sea
qui ja Diosi. Ja ba mas t'ilan
cala huabyexi, que ja Cristo

cham yuj ja jmultiqui ja jastal
ni huax yala ba yabali.
4 Mucji nia, jaxa ba yoxil
c'ac'u, aaji ni sac-huuca,
como jach ni huax cho yala
ja ba slibro ja Diosi.
5 Cala huabyex ja jastal sea
ni sbaj yi ja Pedro, jaxa mas
tzaani, cho sea sbaj yi ja seca-
banum jumasa.
6 Jaxa mas tzaan t'usan
ja jahui, ti tzomane mas de
quiniento ja quermanotiqui,
y ti jac see sbaj yilea. Eso
sí, ja yenle ja ma' yilahue ja
Cajualtiqui, ay ma' cham ta
yujile, pero jitzan to ni lec ja
yenlei, sac'ane to man ora.
7 Jaxa mas tzaani, ti cho
sea sbaj yi ja quermanotic Ja-
cobo. Ja mas tzaani, spet-
zanil ja secabanum jumasa
yilahue.
8 Jaxa mas tzaan juntiro, ti
sea sbaj qui ja queni. Col
xa moc ochcon. Eso sí, ja
mero smeranili, ay ni jeca-
banum jmoj q'uiel ni jbaj
soca, pero iday, quen mero
tzaan ochyon.
9 Ja ba spetzanil ja jmoj je-
cabanumili, quena ni mero
mas ch'inon ja ba spetzanil.
Mi ni sbejuc oj aljuc cab je-
cabanumila porque quena ni
huax quixtalaan ja yuntiquil
ja Dios ajyi.
10 Pero anima, ti ni ayona
porque ja Diosi, jel juntiro
ja syajal sc'ujol jmoqui y mi
ni lomuca. Porque quena ni
mas atjelon que spetzanil ja
yenlei. Pero mi ni quenuca,
ja' ni ja Dios jel lec juntiro
jmoqui.
11 Pero anima, chican
machunc'a huax atji masi,
yenle ma quena, ja mas
t'ilani, ja' ni ja abal huax
calaticoni, jaxa abal jahui,
ja' ni ja jas huanex sc'uajel
ja huenlexi.
12 Ay ma' huax yala hu-
ujilex ja huenlexi, cuando
huala chamtiqui, mi xa oj
to aaji sac-huucotic. Pero
ja quenticoni calaticon jastal
sacui ja Cristo. ¿Jastal modo
oja hualex ja jastal jahui?
13 Ta meran c'a mi xa oj
to sac-huucotic, entonces ja
Cristo, mi ni sacui otro vuelta
ta jachuca.
14 Y ja jas calaticon que
sacui nii, toj mentira ni ta
jachuca. Lajan soc lom ni
juntiro huanticon sloiltajel ja
yabal ja Dios ta jachuqui soc
lom ni hua c'uanexa.
15 Calaticon ahuabyex que
ja Diosi, yen ya sac-huuc
ja Cristo, pero ta meran c'a
ja jas huaxa hualahuexi,
entonces ja quenticoni,
toj mentirosooticon ja ba
sti sat ja Diosi. Huaxa
hualahuex que mi huas sacui
ja cristiano, y ta meran c'a,
entonces ja Diosi, ¿yuj ama mi
ya sac-huuc meran ja Cristo
ba?
16 Porque ta mi c'a mer-
anuc huas sacui ja ma' huax
chami, entonces mi ni ja
Cristo, mi aaji sac-huuc.
17 Ta mi c'a aaji sac-huuc ja
Cristo, entonces lom ni hua
c'uanexi. ¡Lajan soc ti to ni
ayex soc ja hua mulexa!
18 Entonces ja ma' cham ta,
ja ma' sc'uan ja Cristo, ¿yuj

ama ch'ayele ni ja yenle ba?
19 Ja quentiqui, ja Cristo jel
huax yaa snihuanil jc'ujoltic,
pero quechan c'a tiempo it ja
janec' oj ajyuc jsac'aniltic ja
ba luumi, entonces ¡jel ajul
ja jbajtic juntiro ta jachuqui!
Pero miyuc.
20 Ja mero smeranili, ja
Cristo aaji ni sac-huuca. Ja
yeni, yena ni mero bajtan
aaji sac-huuca, y oj to ni aaji
sac-huucotic jpetzaniltica.
21 Smul ni jun huinic, jayuj
huala chamtic jpetzaniltic
pero cho stz'acatal otro jun
huinic, ja' ni ja huinic jau ja
ma' pax cristianoili, jayuj oj
to aaji sac-huucotic.
22 Pero ja ma' smul ja huala
chamtiqui, ja' ni ja Adani,
como yintilotic nia, pero ja
ma' huas sc'uan ja Cristo oj ni
aaji sac-huuca como sbajotic
xa nia.
23 Pero mi cualquiera
c'ac'uuc. Ja' ni ja c'ac'u oj cho
jacuc otro vuelta ja Cristo, ti
oj sac-huuc spetzanil ja ma'
huas sc'uanei. Ja Cristo sacui
ta nia. Yen ni mero bajtan
sacuia.
24 Cuando huax aaji
sac-huucotic ja quentiqui,
ja' ni mero último c'ac'u oj
ch'acuc ja mundo iti. Ja
Cristo oj ch'ac sap yi ja yatel
spetzanil ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba luumi soc
spetzanil ja ma' ay yateli,
anima jel tzatz ja smandarei,
ti oj yaa yi ja ba sc'ab ja Dios
Tatali.
25 Ja Cristo t'ilan ni oj och
reyila y oj ni sc'ul mandar
masan to huax och ba yib
sc'ab spetzanil ja scondra.
26 Ja mero último oj
sc'uluqui, oj xch'ay snaa-
jel ja chamel ch'aqueli
porque ja huego, jel ni t'ilan
huas staahuotic ja chamel
ch'aqueli.
27 Yena ni ja Dios Tatali oj
ya ochuc spetzanil ja ba yib
sc'ab ja Cristo porque ja Dios
Tatali, quechan ja yen único
mas jel nihuan. Jach ni huax
yala ja ba slibro ja Dios tac.
28 Meran nia, ja' ni ja Dios
Tatali ja ma' oj ya och spet-
zanil ja ba yib sc'ab ja Cristo
ja yunini. Pero cuando ti xa
ay spetzanil ja ba sc'ab ja uni-
nali, ti oj cho yaa yi ja ba sc'ab
ja Dios Tatali, jaxa ora jahui,
quechan ja yen ja Tatal Diosi
mas nihuan oj huajuc, jaxa
uninali, mandar oj ajyuc.
29 Ay ma' huaxa hualahuex:
—C'ulanonic xa bautizar
porque jel triste ayon. Ay
ma' ch'ac ta cham cujil y mi
ni yiaj ja' huaja, la chiyex.
Pero iday, huaxa hualahuex
que ja ma' huax chami, mi
ni huas sacui otro vueltaa.
¡Jas sbej huaxa hualahuex oja
huiex ja' ja ba sloc'ol ja ma'
huaxa hualahuex mi ni oj
sac-huuquei!
30 Ta quechan c'a ti huax
ch'ac ja jvidatic ja ili, ¿jas lom
tola vida huax caa jbaj huax
quiaj huocol ba?
31 Ja Diosi huax yila que jel
huaxa huaahuex qui gusto
ja jastal huaxa c'uanexi,
stz'acatal lec ja Cajualtic
Jesucristoi. Huax cho yila
que mi mentirauc ja huax
cala que cualquiera ora ni

oj chamcona porque jel ni
mojan ja jpeligro.
32 Q'uelahuilex jastal ecyon
ja ba Efeso. ¡Ja suinquili
lajane soc chante! Jel ni
c'aq'ue juntiroa pero anima,
ja queni caa jbaj. Ochyon
ja ba snalanei. Pero ¿jas oj
ca eluc ja queni? Ta meran
c'a ja jastal huaxa hualahuex
que mi xa oj to sac-huucotic,
entonces lom ni juntiro ja jas
huanon ta jachuqui. Mas lec
ja jas huax yala ja mundo:
—La xa jc'ultic ja jgustotiqui
porque jechel chabe oj cham-
cotic y mi ni jas huax c'ulantic
probara.
33 Moc ahuaa bajex ba oj lo-
lajananic ja jastal jahui. Jayuj
mi xa mojanex ja ma' jel
piero ja smodo. Mi c'a, huaj to
ahuabyex, ti xa ch'icanex soc
ja yenlei.
34 Ja huenlexi, sbej xa ni
huaxa tucbes ja hua pen-
sarexi. Mi lom xa leahuex
mas ja hua mulexi porque
ja janec' ayex ja huenlexi, ay
ma' mi ni t'un huaxa naahuex
sbej ja Diosi y ¡q'uixhuel
abajex juntiro!

Ja Diosi, ja jastal oj aaji sac-huuc ja ma' cham ta

35 Cho ay ma' huaxa
hualahuex: —Pero ta huan
c'a la sacuitic ¿pero jastal?
¿Jastal oj huajuc ja jcuerpotic
ja ora jahui? la chiyex.
36 ¿Yuj ama jel tontoex
juntiro ba? ¿Mi ni ma
t'un huax jac ac'ujolex ba?
Porque q'uelahuilex jun sat
ixim huax tz'unxi. Ja mero
yaltzili, ja' ni huax el q'uen ja
ba sat luumi, jaxa parte ba mi
yaltziluqui, huax c'a ba yoj
luumi.
37 Sat ixim huax tz'unxi,
jaxa huax el q'uen ja ba yoj
luumi, ay xa spoohuil huax el
q'ueni. Jach ni ay spetzanil ja
jas huax tz'unxi.
38 Cada inat, chican jas
tiq'ue inatila, tuctuquil ni
ja spoohuil huax el q'ueni,
porque jach ni ya culan ja
Diosi.
39 Cho q'uelahuilex ja
quentic cristianootic tac. Tuc
juntiro ja jbactel ja quentiqui
soc ja sbaj ja chantei. Cho tuc
ja sbactel ja yalchani soc ja
chayi.
40 Jaxa ma' tey ba
satq'uinali, jel tuc juntiro
ja scuerpoei soc ja ma' tey
ba luumi porque ja ma' tey
ba satq'uinali, jel ni tzamal
juntiro ja scuerpoei. Eso sí, ja
ma' tey ba luumi, tzamal nia,
pero tuctuquil ja stzamalili.
41 Cho q'uelahuilex ja c'ac'u
soc ja luna soc ja c'anal ju-
masa. Huax lijpiye spet-
zanile pero tuctuquil modo
huax lijpiye. Hasta ja c'anal
jumasa, ay ba jel tzamal huax
lijpi juntiro soc ay ba miyuc.
42 Ja jastal tuctuquil ja
splanta cada cosa, jach ni
ja quentic chomajquil ja
ora oj cho sac-huucotiqui.
Oj ni tucbucotic juntiroa.
Ja jcuerpotic cuando huax
mucxi, oj ni c'auca pero
cuando oj aaji sac-huuc,
mi xa ni nunca oj c'a otro
vueltaa.
43 Jel ajul ja jbajtic cuando
oj xa chamcotiqui pero
cuando huax cho la sacuitic

otro vuelta, jel xa tzamal
huala q'uetic. Mey quiptic
huala chamtic pero cuando
huala sacuitic, jel xa tzatz oj
ajyucotic.
44 Ja huego, yuj ja jcuer-
potiqui, jel huocol aytic,
pero ja jcuerpotic oj aajuc
quitic yajc'achil ja ora jau
oj sac-huucotiqui, lajan soc
ay xa ni juechtic oj ajyucotic
ec'a. Ay jcuerpotic ja cuando
ti to aytic ja ba mundo iti,
y jach ni ja ba otro mundo,
t'ilan ni oj cho ajyuc ja
jcuerpotica.
45 Ja ba slibro ja Diosi
huax yala que ja mero bajtan
huiniqui, ja' ni ja Adani, aaji
yi ja sac'anil ba oj bob ajyuc ja
ba luumi pero ja otro Adani,
ja' ni ja Cristo, yena ni huax
yaa ja jsac'aniltic ba oj bob
ajyucotic ja ba satq'uinali.
46 Pero bajtan huax aaji
quitic ja jcuerpo quiojtic ja ba
luum iti, jaxa mas tzaani, ti
oj aajuc quitic ja jcuerpotic
jau lajan soc ic' ason xa ni oj
ajyuc eq'ue.
47 Ja bajtan huiniqui, ja' ni
sbaj ja luumi, como c'ulaji ni
soc luuma. Pero ja Cristo, pax
ni jastal huiniquil, jaxa yeni
ti co jan ja ba satq'uinali.
48 Ja quentic ja janec' ti ni
aytic ja ba luumi, ja' ni ja jmo-
jtic ja huinic jau ja ma' c'ulaji
ni soc luumi, jaxa cuando
huax q'ue ja jcuerpotiqui, ja'
xa ni jmojtic ja ma' ti xa ni
culan c'ot ja ba satq'uinali.
49 Ja jastal ja scuerpo ja
Adani, jach to ni ay ja jba-
jtic ja huego. Jaxa jastal
ja scuerpo ja Jesús ja huego,
jach ni oj to cho ajyuc ja jba-
jtic chomajquili.
50 Quermano jumasa,
huax cala huabyex que ja
jcuerpotic ja jastal jchiq'uel
jbacteltic aytic ja huego mi
ni nunca oj bob ochcotic
ja ba huas sc'ulan mandar
ja Diosi. Porque ja jastal
aytic ja huego, oj ni c'auc ja
jbacteltiqui. ¿Jastal oj bob och
jun cosa huax c'ai ja ba jun
lugar ba puro tzamal, mi ni
jas huax ch'aqui?
51 Q'uelahuilex. Ay jas oj
cala huabyex porque ajyi,
mi ni ma' huas snaa ja
iti. Cuando huax jac otro
vuelta ja Cristo, ay ma' sac'an
to cujtic oj staotic. Pero
anima mi xa sac'anucotic ja
ora jahui, jpetzaniltic oj ni
tucbucotica.
52 Ja ora jahui, oj oc' jun
trompeta, pero ja yoq'ueli,
ja' ni ja último oj oc'uc ja
trompeta ja ba luum iti.
Jutz'in altiro, huan tox
huaj jnaa jbajtic, tuc xa
ayotic. Cuando huax oc'
ja trompeta jahui, ja ma'
ch'ac ta chamuqui oj aaji
q'ueuc ba mi ni nunca oj
chamuc otro vuelta, jaxa ma'
sac'an to cujtic ja ora jahui, oj
tucbucotic juntiro.
53 Ja ili, huala viejoaxitic
pero ja ora jahui, t'ilan oj
tucbucotica y mi ni nunca oj
viejoaxucotic otro vuelta. Ja
jastal aytic ja huego, huan
ni la chamtica pero t'ilan oj
jacuc ja c'ac'u oj tucbucotic y
mi ni nunca oj chamcotic otro
vuelta.

54 Eso sí, huanotic viejoaxel. Huanotic chamel pero cuando huax c'ot ja c'ac'u que mi xa oj to viejoaxucotic, mi xa ni oj to chamcotica. Oj ni c'ot smeranil jastal ni huax yala ja slibro ja Diosi:

Mi xa oj staotic otro vuelta ja chamel ch'aqueli. Ja jahui, can ta ni jun ladoa.

55 Mi xa oj to cabtic ja syajal ja chamel ch'aqueli porque jc'ulantic ta ni ganar ja quentica,

xchi ja slibro ja Diosi.

56 Ta mi c'a huax c'ocotic ja smandar ja Diosi, entonces mi ni ay jmultica pero ja iti, como huax c'ocotic, jayuj ay ni jmultica, jayuj huan ni la chamtica.

57 Pero stz'acatal lec ja Diosi, yuj ja Cajualtic Jesucristo, jayuj oj to ni jc'ultic ganar leca.

58 Jayuj quermano jumasa, sbej ni tzatz oj ajyucotic soc ja Diosi. Mi sbejuc ja huala bech'eljitic ec' jastal yacbum. Aa bajex tola vida con todo ac'ujolex ja ba yatel ja Cajualtiqui. Naahuic t'usan que mi lomuc oja huateltayex ja Cajualtiqui.

Ja jastal stzomohue taq'uin ba oj seque ja yermano jumasa

16

1-2 Ja huego oj cala huabyex soc ja taq'uin oja tzomex ba oja jequex yile ja quermanotiqui. Ja jastal cal yab ja jasunc'a lec oj sc'uluque ja quermanotic ja ba Galacia, jach oja c'uluquex ja huenlex chomajquili. Cada sbajtanil c'ac'u ja semana, ja' ni ja domingo, jaxa c'ac'u jahui, ja' ni sbej oja huaex ja hua limosnaexi. Cada jujuneex, chican janec' huaxa c'ulanex ganar, pero aahuic. Ti xa nolohuexa, jaxa cuando huala c'otyon ja queni, ay xa ni nolan t'usana. Mi xa t'ilanuc oj tzomtic ja ora jahui.

3 Cuando huala c'otyon ja queni, ti oj jec ja ba Jerusalén ja ma' oj ni atzaex que oj huajuqui. Oj jectic yile carta ja quermanotic ja tihui soc ja hua taq'uinex oj sc'uluque recibir ja quermanotic jumasa ja tihui.

4 Ta huan c'a xa hualahuex que mas lec oj huajcon ja quen, oj ni huajcon soquea.

Ja Pablo yala jastal oj huajuc ja ba Macedonia

5 Pero bajtan oj huajcon ja ba Macedonia. Tzaan to oj huaj quilex ja ba Corinto.

6 Ay modo oj cancon amoquex chaboxe ixau. Bob ta ti ni oj ca ec' ja tihui ja stiempo chee. Ti oja huilonex que oj cho huajcon ja ba otro lado.

7 Mix c'ana ec'um bej xta oj ec' jc'umuquex can ja huenlexi. Huax c'ana oj ajyucon amoquex t'usan tiempo, ta jach huas sc'ana ja Cajualtiqui.

8 Pero ti ni oj cancon ja ba Efeso masan to huax ec' ja q'uin Pentecostesi

9 Porque ja ili, jel ja atel ja sbaj ja Cajualtiqui. Jel ja ma' huas sc'ana oj sc'uuqui, jayuj jel ja cateli. Eso sí, jel ja ma' coraja huax yilahuoni.

10 Cuando huax c'ot ja Timoteo ja ba hua lugarexi, c'ulanic recibir jastal ja ma' mero ja hua huermano abajexi, porque ja yeni huan atel ja ba yatel ja Dios ja jastal ja queni.

11 Mi xa huilahuex menos ja quermanotic Timoteo. Coltayic ba oj bob jac yilon mas ligero porque huanticon smajlajel soc ja quermanotic jumasa.

12 Jaxa quermanotic Apolosi, jc'ana yi lec pavor ba oj huaj yilex ja yora huaj ja otro quermanotic jumasa, pero mi ni yala oj huajuca. Bob ta oj ni huajuca pero cuando huax bob yujil.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

13 Q'uelan jacan ajyanic. Tzatz la ajyiyex soc ja jas huaxa c'uanexi, pero meran, como jastal huinic. Aa bajex meran.

14 Spetzanil ja jas huaxa c'ulanexi, c'ulanic yuj ja syajal ja hua c'ujolexi.

15 Quermano jumasa, huan ni xa naahuex que ja quermanotic Estefanasi, yen mismo bajtan sc'uan ja Dios soc spetzanil ja suinquil ja snaji. Mero bajtane ja ba spetzanil ja lugar ba Acaya, jaxa yenlei, yauneje sbaje ba oj scoltayex, apetzanilex ja janec' ayex huan xa xa c'uanex ja Dios ja tihui.

16 Jachuc ja huenlexi, huax c'ana que c'uanum abal oj ajyanic soc ja yenlei, soc jach ni spetzanil ja quermanotic jumasa jastal ja yenlei, ja ma' huax coltani soc ja yatel ja Cajualtiqui.

17 Jel jgusto ajecahuex jan ja quermanotic Estefanasi soc ja Fortunato soc ja Acaico. Ti xa aye jmoc ja huego. Jel huax ch'aych'uni huax cabyex ajyi pero cuando c'ot ja yenlei, lajan soc ch'ac jc'umuquex apetzanilex porque ch'ac cab jastal ayex.

18 Jac yae qui jun nihuan jc'ujol y jach ja huenlex chomajquili, seguro yaa huilex snihuanil ac'ujolex. Sbej huax naatic ja cristiano jumasa jastal ja yenlei.

19 Ja quermanotic jumasa ja ba Asia huas seca huilex jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Ja quermanotic Aquilo soc ja quermanatic Priscila huax cho seca huilex jitzan spatulabil ja hua c'ujolex yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Soc jach ni spetzanil ja quermanotic ja ma' huas stzomo sbaje ja ba snajei. La coltaniyex bi xyala spetzanil ja quermanotiqui.

20 Huax jecaticon spatulabil ja sc'ujol spetzanil ja quermanotiqui porque sbajotic xa ni ja Dios jpetzaniltica.

21 Ja queni Pabloon. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi y huanon stz'ijbajel ahuilex ja iti pero quena ni jc'ab huan stz'ijbajela.

22 Ta ay c'a ma' mi yajuc huax yab ja Cajualtiqui, ¡tix

yila ta mi oj co ja scastigo!
Cajualticon, ¡la xa!
23 Sc'an to Dios, oj jac
ac'ujolex ja slequil sc'ujol ja
Cajualtic Jesucristo.
24 Ja petzanil ja huenlexi,
huax c'ana oja naex que jel
yaj huax cabyex yuj ja Cristo
Jesusi. Ti ni ch'aca. Amén.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Los Corintios

Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Corinto Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ba Corinto

1 Quena Pablooni, y quena
ni huanon stz'ijbajel ahuilex
ja carta iti soc ja quermanotic
Timoteo. Secabanumon ni
ja Cristo Jesusi porque yena
ni seconejona. Ja juun iti,
huanticon secjel ahuilex
apetzanilex ja matic ti ayex
ja ba iglesia ba Corinto
ja janec' huaxa c'uanex ja
Diosi soc jach ni spetzanil
ja quermanotic ja ba lugar
Acaya.
2 Sc'an to Dios, oj bob
ahuilex ja sbendicion ja
jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo. Laman a ajyuc ja
hua c'ujolexi.

Ja jastal yiaj huocol ja Pablo

3 Stz'acatal lec ja Dios Tatali
porque yena ni yunin ja Ca-
jualtic Jesucristo. Ja Dios
Tatali, jel ni huas stalna jyau-
julaltica. Tola vida huax yaa
ja snihuanil ja jc'ujoltiqui
4 Porque chican jas huoco-
lil huala ectic ja quentiqui,
huan nix yaa snihuanil ja
jc'ujoltiqui. Jachuc, ja quen-
tiqui cuando huax quilatic
que huan huocol ja jmojtiqui,
oj bob caatic snihuanil ja
sc'ujol ja yenle chomajquili.
Como cabunejtic ni ja quentic
jastal jel tzamal xliquiqui
huax huaj ja caltziltiqui, jach
ni oj bob jcoltatic ja jmojtic ja
quentic chomajquili.
5 Ja huocol huantic yiijel ja
huego ja quentiqui, lajan soc
yen to ni huan yiijel ja huocol
ja Cristoa. Pero anima, como
sbajotic xa ni ja Cristo, jayuj
ja Diosi jel juntiro huax yaa
snihuanil ja jc'ujoltiqui.
6 Ta jach c'a huas sc'ana ja
Dios que oj quiiticon huocol
ja quenticoni, jayuj ja huo-
col jau huax quiajticoni, oj
bob caaticon laman ja hua
c'ujolex ja huenlex choma-
jquili. Ja' ni mero ti oja taa
ja hua coltajelexi porque ja
Diosi, yen huax yaa snihuanil
ja jc'ujoltiqui. Pero ta huax
el c'ot ja huocol jastal ec' ta
cujticon ja quenticoni, oj ni
cho bob ac'uluquex ahuantar
ja huenlexa.
7 Huax naaticon lec que
huanex ni huocola, pero an-
ima, huax cho jnaaticon que
ja Diosi huan nix yaa ja sni-
huanil ja hua c'ujolexa. Jach
huax calaticon porque ay ni
lec snihuanil jc'ujolticon yuj
ja hunelexa.
8 Quermano jumasa, sbej
huaxa naahuex jastal jel
quiajticon huocol ja ba Asia.
Pero huocol meran, hasta
calaticon que lajan soc mi
xa oj bob jc'ulticon ahuantar
mas, hasta lajan soc mi xa ay

jnihuan jc'ujolticon ba sac'an
oj ajyucoticon:
9 Ja' ma ti c'ot ja ora ja
huego, la chiticon ja ora
jahui. Ja quenticoni, hasta
lajan soc ch'ac ja quipticoni,
pero stz'acatal ja Diosi, yuj ja
jahui, jayuj jipaticon juntiro
ja jc'ujolticon soc ja Dios
ja ma' huax ya sac-huuc ja
chamhuiniqui.
10 Jel ja jpeligroticon ja
ora jahui. Lajan soc oj xa
chamcoticon altiro, pero
jac scoltayoticon ja Diosi.
Yena ni mero snihuanil
jc'ujolticon que oj ni scoltay-
oticon tola vida.
11 Como meran nia, oj ni
scoltayotica pero huas sc'ana
oja c'umuquex ja Dios yuj ja
quenticoni. Jel ja ma' huan
sc'anjel yi ja Dios ba oj bob
huajcoticon libre, jaxa Diosi
huan ni smaclajela. Mi na'
jaye ja quermanotic oj yaa yi
stz'acatal ja Diosi yuj ja colta-
jiticon ta ni.
12 Quermano jumasa, ja
quenticoni huanticon fuerza
ba toj ni oj ajyucoticona y ja
jas huanticon sc'ulajeli, soc
spetzanil ja jc'ujolticoni. Jach
ni huas snaa ja cristiano y
pegor ja huenlexi, ¡huan ni
xa naahuex leca! Jayuj mi
ni t'un huala q'uixhuiyon
ja huanon yaljel ja iti. Yuj
ja stz'acatal ja Diosi, jayuj
huax bob scoltayoticon ba
toj oj ajyucoticon t'usan. Moc
ahualex ta quenticon mismo
huax bob jc'ulucticon ja iti.
13 Jaxa jas huax cala
huabyex ja ba jcarta, claro
ni leca. Cuando huaxa
q'uelahuexi, oj ni bob
ac'uluquex entender lec jas
sbeja. Sc'an to Dios, jun
c'ac'u oj bob ac'uluquex lec
entender spetzanil.
14 Eso sí, ja huego ay ni
jas huaxa c'ulanex t'un en-
tendera pero cuando huaxa
c'ulanex entender spetzanili,
jel gusto oj ajyanic ja c'ac'u
jau oj caatic yi cuenta ja Diosi.
Ja huenlexi, oja huaex qui
gusto, jaxa queni, oj cho caa
huilex gusto.
15 Ja queni, huax cala soc
spetzanil ja jc'ujoli que huaxa
c'uanonex, jayuj huax c'ana
oj ec' quilex cuando ti hua-
jumon ba Macedonia. Ja lec
jc'uluc to ja jastal iti, entonces
chab vuelta oj ec' culatayex
ajyi. Chab vuelta oj caa jba-
jtic gusto ja jastal jahui.
16 Huax c'ulan pensar ajyi
oj ec' quilex cuando ti huaju-
mon ja ba Macedonia, como
bej ni ayexa, jaxa cuando la
cumxiyon jani, ti xa huaju-
mon ja ba Judea, oj ni cho ec'
quilex ajyia.
17 Pero como mi jc'ulan,
ja huego ja huenlexi, seguro
huanex yaljel que lom jun-
tiro ja jas huax cala. Mi ni
huax c'ot smeranila. ¿Yuj
ama huaxa hualahuex ja
huenlex que ja jpensari, lajan
soc ja spensar ja ma' tey ba
mundo? Ja yenlei, oj yala
huab jas oj sc'uluque, huaj
to ahuab jutz'in, cho tuc xa
ja jas huas sc'ulan pensar oj
sc'uluqui.
18 Pero ja Diosi huas snaa
ja jc'ujolticon ja quenticoni.

Huas snaa que mi tuc-
tuquiluc xta ja jas huanticon
yaljeli.
19-20 Porque ja Cristo Jesús
ja yunin ja Diosi, mi ni nunca
huax tucbi ja jas huax yala.
Ja yen ja Cristo, huax c'ot
smeranil spetzanil ja jas
huax yala. Cuando jac ja
yeni, ti ch'ac c'ot smeranil
spetzanil ja jas yalunej ja
Dios ja najatei. Yena ni ja
Cristo ja ma' huax taaticon
ti' ahuilexi, como ac'ubal ni
quiticon ja quenticon soc ja
Silasi soc ja Timoteo. Cuando
huax c'anatic yi stz'acatal ja
Diosi, Amén, Amén, la chitic
yuj ja Cristo Jesusi porque
ja palabra jahui haux yala:
Meran nia Cajual, meran ni
ja jas huaxa huala, xchi.
21 Ja quenticoni soc jach ni
ja huenlexi, ja Diosi, yena ni
huas scoltayotic ba tzatz oj
ajyucotic soc ja Cristo. Yena
ni cho yaunej quiticon ja
catelticon ja quenticoni.
22 Lajan soc huax ya och
jmarcatic ja ba spetzanil ja
janec' yuntiquilotic xa ni.
Yaunej quitic ja Yespíritu
Santo, pero cho yalunej lajan
bi soc jun prenda ja Yespíritu
porque ay to bi jas jitzan oj to
cho yaa quitic.
23 Es meran, ja queni,
jcomo ni jbaja, jayuj mi huaj
quilex ja ba Corinto. Pero
huas snaa ja Diosi que ja ba
hua lequilex ja huenlex ja mi
huajyoni. Pero ja lec huajcon
to, ay modo oj cala huabyex
lec abal, y mi sbejuc.
24 Ja queni mi ni modo oj
caex yib jc'ab soc ja jas huaxa
c'uanexi, como tzatz ni ayex
soc ja Diosi. Pero ba oj
bob gustoaxanic lec, ja' mero
huax c'anaticon.

2

1 Jayuj jc'ulan pensar mas
lec mi oj huaj quilex otro
vuelta ta quechan c'a oj caa
huilex huocol.
2 Porque ta quechan c'a
huax ca tristeaxanic, ¿jastal
oj cho ajyucon gusto ja quen
ba? Mi c'a gusto ayuquex ja
huenlexi, mi ni ja queni, mi
gusto oj ajyucon.
3 Como ahuabyex ni ja jas
cala ja yora cho jtz'ijbayex
ni. Sc'an to Dios, mi huajyon
porque quechan oj yaa qui
triste ja quermanotic jumasa
tac, y sbej oj yaa qui gusto.
Porque seguro ayon, ta gusto
c'a ayon ja queni, jachuc ja
huenlex chomajquili, gusto
ni oj ajyanica. Pero ta mi c'a
gusto ayucon ja quen, mi ni
ja huenlexi, mi oj cho ajyanic
gusto.
4 Ja carta jau jtz'ijba
huilexi, jel huocol jtz'ijba.
Jpec'a ni lec ja yaalel jsat ja
cuando huanon stz'ijbajeli.
Mi ni huax c'ana oj caa huilex
huocola. Quechan huax
c'ana oja naex que jel juntiro
yaj huax cabyex.

*C'ulaji perdonar ja ma'
slea smuli*

5 Mix c'ana oj jelxucon
porque ja quermanotic ja ma'
jel yaa huocoli, jel yaj cab ja
jas sc'ulan quii, pero mas jel
yaj ja jas ahuabunejex syajal
ja huenlexi.

6 Como mas ni jitzan lec
ja huenlex ja huaahuex yi ja
scastigo - como jel ni t'usan ja
ma' mi ocha - pero malan xa
soca.
7 Porque ay modo oj jelx-
anic y oj tristeaxuc juntiro
ja quermanotiqui. Ja huego,
c'ulanic xa perdonar. Aahuic
xa yi snihuan sc'ujol.
8 Huax c'ana huilex lec pa-
vor. Alahuic yabi que yaj ni
huaxa huabyexa.
9 Jayuj jtz'ijbayex nia
porque huax c'ulanex probar
ta oja c'uluquex meran ja jas
cala huabyexi.
10 Porque ta huan c'a xa
c'ulanex perdonar ja huen-
lexi, jach ni ja queni, oj ni
cho jc'ul perdonara. Huan
nix caa jperdon porque ja' ni
ba hua lequilex apetzanilex
ja tihui, como tola vida ti ni
aytic ja ba sti sat ja Cristo.
11 Mi c'ax caa jperdontiqui,
ay modo oj sc'ulucotic ganar
ja Satanasi. ¡Mi xa hualahuex
que ta mix naatic ja smaña ja
yeni!

Mi culanuc ja sc'ujol ja Pablo ja yora ti ajyi ja ba Troas

12 Jaxa cuando ti huaj cal ja
yabal ja Cristo ja ba Troasi,
jel ja ma' huas sc'ana oj yabi
jayuj jel ni jtaa ja cateli.
13 Pero mi ni t'un culanuc
ja jc'ujoli porque mi jtaa ja
quermanotic Tito ja tihui.
Jayuj ti jc'uman can ja
cristiano, ti huajyon ja ba
Macedonia.

Yuj ja Cristo, oj c'ultic ganar

14 Pero stz'acatal lec ja
Diosi, yuj ja Cristo, jayuj
tola vida huas scoltayotic
ba oj bob jc'ultic ganar
ja tan Satanasi. Chican
bayoticon eq'ue, ja' ni huan-
oticon sloiltajel ja Cristo,
jaxa cristiano, cuando huax
yabye ja jas huax calaticoni,
lajan soc jastal jun an huax
yabye. Xliquiqui huax huaj
ja yaltzilei.
15-16 Ja quenticon ja janec'
huanoticon sloiltajel ja yabal
ja Cristo, jel gusto huax yab
ja Dios ja jas huanoticon
eq'ue, jaxa ma' huane elel
libre cuando huax sc'uane
ja yabal ja Diosi, xliquiqui ni
huax huaj ja yaltzilei cuando
huas staahue ja alivio. Huax
aaji yile ja sac'anile ja ba jel
tzamal juntiro. Pero ja ma'
jel ni ch'ayele juntiro, lajan
soc jun veneno huax yab ja
yenlei y ja' ni oj chamuque
yuja. ¡Jel xihuel ja sbaj
cuando mix c'uantic ja yabal
ja Diosi! Ta mi c'a huas
scoltayoticon ja Diosi, mi ni
ma' oj ajyuc svalor ba oj yal
ja yabali.
17 Pero ja quenticoni,
stz'acatal ja Diosi, huan-
ticon yaljel soc con todo
jc'ujolticon ja yabali. Cuando
yaa ja catelticon ja Diosi,
jach ni yala que jach ni bi
oj c'ulticona, y huan yiljel
ja Diosi que huanoticon
sc'ulajel meran. Como mi
cualquierauc ja biilal quioj-
tiqui, ja' ni ja sbiil ja Cristo.
Mi jauc ja jpensarticon ba ay
jas oj q'uepjuc quiticon. Mi
huanucoticon stucbesjel ja
yabal ja Diosi ja jastal ay ni
ma' jach ni huan ni.

Ay jas yajc'achil sc'ulan quitic ja Diosi

3

1 Huan ni xa hualahuex que jel nihuan huax caa jbaj, jaxa jas huaxa huabyex huanon yaljel ja huego, ay modo jach oj cho hualex cab otro vuelta. Ja mero smeranili, huan ni xa naahuex lec jbaj. ¡Jas yatel oj c'an yi pavor que stz'ijba huilex jun carta june ja camigo oj yala huabyex que jel tzamal ja jas huanon sc'ulajel eq'ue. Mi ni t'ilanuc oj cho jc'an ahuilex pavor que oja tz'ijbayex qui jun carta, oja hualex que jel lecon. Eso sí, ja tuc jumasa, jach ni mero huas sc'ulanea.

2 ¿Jas yatel oj ca c'ulajuc jun carta ba oj yal que jel lec ja cateli? Malan soc ja huaxa c'uanex ja huenlexi, jaxa cristiano jumasa oj ni snaa spetzanile que mi lomuc ja cateli. Ja huenlexi, mas lec juntiro que soc jun carta.

3 Porque stz'acatal ja Yespíritu ja Dios sac'an lequi, ay xa huiojex jun apensarex ba yajc'achil. Jayuj ¿jas yatel cujtic jun carta ba oj yal que ja catelticoni jel tzamal? Porque ta tzamal c'a ja hua modoex ja huenlexi, malan soc ja jahui.

4 Stz'acatal ja Diosi, jel seguro ayon, ja cateli tzamal ni huan huajel yuj ja Cristo.

5 Porque mi ni modo oj bob jtoy jbaj que ay jas oj bob jc'uluc ja quen jtuch'ili. Ja jas huax bob jc'uluqui, ja' ni yuj ja Diosi.

6 Yena ni huas scoltayon, jayuj huax bob catelta. Huanon sloiltajel ec' jastal ay ja yajc'achil trato sc'ulunej ni quitic ja Diosi, jaxa trato jahui, jel ni tuc juntiro soc ja jastal huax c'ulantic fuerza ajyi ba mi oj c'octic ja mandar it tz'ijbanubal can ja najatei. Ja trato jahui, quechan jch'aya jbajtic soc. Pero ja yajc'achil trato iti, ja' ni ja yajc'achil vida huax yaa quitic ja Espíritu Santo.

7 Ja najatei cuando q'ue ja stiempo ja mandar jumasa jau tz'ijbanubal can ja ba toni, jel xihuel ja sbaj ja jastal lijpi ja Dios ja ora jahui, hasta ja sat ja Moisesi lijpi ni juntiroa. Ja israeleño jumasa mix bob sq'uele. Pero ja jastal jel huax lijpi, tacal tacal ch'ay ja jahui, jaxa mandar jumasa, ja cristiano, como jel ni huas sc'ocohuea, jayuj jel ni huas staa ja xch'ayelalea.

8 Pero ja huego, ti xa ayotic ja ba tiempo ja it huan ni atel ja Espíritu Santo. ¡Jastal modo mi oj ni ajyuc tzamal ja tiempo iti! ¡Sbej ni mas tzamal oj ajyuc ja huego!

9 Ja tiempo jahui, eso sí, quechan huax taa ja jmulticon soc ja huax c'ocoticon ja mandari, pero anima, ay ba jel juntiro tzamal lijpi ja tiempo jahui, ¡jauc to ma mi oj ajyuc mas tzamal ja tiempo iti, porque huan nix yala ja Diosi que perdonado xa ay ja jmultic ja huego!

10 Ja ajyi, huax cabticon
que jel tzamal, que jel lec
ayticon soc ja jastal yaunej
quiticon ja smandar ja Diosi.
Jach huax cabticon ajyi,
como mi ni huax naaticon ja
jastal huax naatic ja tiempo
iti. Pero ja huego, yuj ja jel
ni tzamal ja jas yajc'achil
huantic yiljel ja huego, jayuj
ja tiempo eq'ui, lajan soc mi
ni jas tzamal quilatic cuando
huax jac jc'ujoltiqui.
11 Eso sí, meran, jel ni bi
tzamal lijpi juntiro cuando
aaji yile ja mandar jumasa
pero tacal tacal ch'ay ja yijlab
jahui. Pero ja yajc'achil trato
it sc'ulunej quitic ja Diosi, mi
ni nunca oj ch'acuc. Jel tza-
mal juntiro. ¡Jastal modo mi
oj caltic mas tzamal ja jastal
aytic ja huego!
12 Como huan nix naa jastal
ay ja trato it sc'ulunej ja Diosi,
mi ni t'un huala xiuyon ja
huax cala ec' ja yabal ja Diosi.
13 Mi jach huax c'ulan
ja jastal sc'ulan ja Moisesi,
porque ja yeni smaca ni ja
sati. Mi sc'ana oj iljuc yuj ja
israeleño jastal oj ch'ayuc ja
luz ti huan lijpel ja ba sati.
14 Ja yenlei, jach ni aye man
ora. Cuando huas sq'uelahue
ja viejo trato jahui, ja' ni ja
smandar ja Dios ac'ubal yile
yuj ja Moisés ajyi, mi huas
sc'ulane entender. Lajan soc
mutz'an ja satei. Juntiro ni
macan ja spensarea. Unico ja
Cristo oj bob sam yi ja satei.
15 Porque meran, man ora,
cuando huax yabye ja jas yala
can ja Moisesi, lajan soc mu-
san juntiro ja satei.
16 Pero ja ma' huas sc'uan
ja Cajualtiqui, lajan soc huax
jamxi juntiro ja satq'uinal
huax yila.
17 Porque ja Espíritu, ja'
ni ja Yespíritu ja Cajualtiqui,
cuando ti xa ay jmoctic ja
yeni, libre huax huaj ja
caltziltiqui.
18 Mi xa macanuc ja jpen-
sartic ja quentic ja janec'
huan xax c'uantiqui. Lajan
soc huan xax quilatic jastal
huax lijpi ja Cajualtiqui.
Tacal tacal, c'ac'u c'ac'u, huan
tucbel ja jmodotiqui hasta
oj to c'otuc ja c'ac'u meran
huantic sc'ulajel ja ba lequi,
como jastal huas sc'ulan ja
yen mismo ja Cristo. Ja iti,
ja' ni ja yatel ja Yespíritu ja
Cajualtic ja ba jc'ujoltiqui.

4

1 Yuj ja jel lec jmoc ja Diosi,
jayuj yala que oj catelta y mi
ni huax el jgana soc ja cateli.
2 Ja jastal huanon ateli,
mi huanucon sc'ulajel
nac'ul abal jun cosa ba oj
q'uixhuucon ja mas tzaani.
Ja nac'ul abal ja queni, ch'ay
ta ni jc'ujola. ¿Jas sbej oj
lola ja cristiano? ¡Jastal
modo oj tucbes ja yabal ja
Diosi? Claro ni lec ja jas
huanon yaljeli. Huas snaa
ja Diosi que huanon yaljel
ja smeranili, jaxa ma' huax
yab ja jas huax cala, huan nix
jac sc'ujole que meran ja jas
huanon yaljeli.
3 Quechan ta ay c'a ma'
mi ni t'un sbej huax yab
ja jas huax calai, yuj ni jel

ch'ayele ja yenlea, yuj ni mi
oj sc'uluque entendera,
4 Como mi ni oj sc'uuquea.
Como ja ma' huan c'ulajel
mandar yuj ja tan yajualil ja
ba mundo iti, huax macji yile
juntiro ja spensarei. Ja yeni,
mi ni huas sc'ana oj ochuc ja
luz ja ba sc'ujol ja cristiano
jastal jahua. Ja luzi, ja' ni ja
abal huax yala jastal jel tza-
mal ja Cristo porque ja yeni,
lajan soc yena ni mero Dios
Tatali, como Dios ni ja yen
tac.
5 Ja jas huanticon sloiltajel
eq'ue, mi jauc huanticon yal-
jel que jel lecoticon ja quen-
ticoni. Ja' huanticon yal-
jel que ja Jesucristo, yena ni
mero Cajualtica. Ja quen-
ticoni, quechan atjumoticon
nia. Yuj ja syajal sc'ujol
ja Jesusi, jayuj caunej jbajti-
con ocheloticon jastal ahu-
atjumoticon ja huenlexi.
6 Ja mismo jDiostic ja
ma' yaa smandar que oj
ijlabanuc ja mundo ja ora jau
q'uiq'uinal to ni ajyi, yena
ni huan xa ijlabanel ja ba
jc'ujoltic ja huego. Lajan soc
ay xa quiojtic jun luz meran,
jaxa ba luz jahui, lajan soc
huax quilatic ja sat ja Cristo.
Ja yeni huax ya jnaatic jastal
jel nihuan juntiro ja Diosi.

Ja jastal huan xax c'uantic ja Diosi

7 Eso sí, jel nihuan ja jastal
huax naatic sbaj ja Diosi,
pero ja quenticoni, jel ni
coeloticon juntiroa. Pero ja
jastal iti, ja' ni mero ba oj
iljuc que Dios ni huax yaa
ja quipticoni. Mi ni quipuc
quenticona.
8 Porque naahuic t'usan.
Ja quenticoni, q'uelahuilex
jastal tola vida jel huax
quiajticon ja huocol tac, iday,
huan nix bob jc'ulticon ga-
nara. Libre ni huala elticona.
Ay ba mix naaticon jasunc'a
mas lec oj c'ulticoni, pero mi
ni nunca huax calaticon que
mi oj taa ja jcoltajelticoni.
9 Condra huala iljiticon
pero mi ni nunca huala
aajiticon can jtuch'ilticon yuj
ja Diosi. Ay ba huala aajiticon
baan man luum, pero huax
cho la q'ueticon.
10 Ja quenticoni, cualquiera
ora oj ni chamcoticona, como
jach ni ec' yuj ja Cajualtic
Jesusi cuando ti ajyi ba luumi
pero anima, siquiera huax
yila ja cristiano que Jesús ni
huax yaa quipticoni. ¡A snae
que sac'an ni leca!
11 Ja janec' tiempo huax
aaji jsac'anilticon ja ba luum
iti, cada c'ac'u mix naaticon
ta sac'anoticon cuando huax
och ja c'ac'u, pero quechan
yuj ja huax c'uanticon ja Je-
susi. Pero ja jcuerpoticoni,
tix yila sbaja, siquiera oj snae
ja cristiano que sac'an lec ja
Jesusi.
12 Ja quenticoni, ti ni ay-
oticon ja ba yoj peligro, pero
siquiera ja huenlexi, oj ajyuc
ja hua sac'anilexi.
13 Ja ba yabal ja Diosi ay ma'
yala jachuc:
Ja queni huax c'uan, jayuj
huax cala claro,
xchi. Y jach ni ja quenticoni,
huax c'uanticon y huax cho

calaticon claro.
14 Anima huala chamticon, como huan nix c'uanticon ja Jesusi, jayuj huan nix naaticon que ja Diosi, oj ni ya sac-huucoticona. Aaji ni sac-huuc ja Cajualtic Jesús tac. Oj ni yiotic jpetzaniltic ja bay ja yeni.
15 Pero chican jastal huax ec' cujticon ja quenticoni, ja' ni ba hua lequilex ja huenlexi. Oj to ni sc'uuque jitzan lec ja cristiano, ti oj jac sc'ujole jastal jel lec ja Diosi. Oj ni yae yi lec stz'acatala. ¡Siquiera oj iljuc nihuan lec ja Diosi!
16 Jayuj mi ni nunca huax el jganaticon. Ja jcuerpoticoni huax yiaj lec huocol pero ja caltzilticoni, mas to tzatz huax huaj cada c'ac'u.
17 Ja huocol jumasa ja ba tiempo iti, mi ni jas yioja porque ec'um bej ita ni ayotic ja ila. Ja' ni huanotic xchap-jel jbajtic ba oj ochcotic ja ba lugar jau jel tzamal huax lijpi. Ja ora jahui, mi xa ni oj c'ultic caso ja huocol jau ec' cujtic ja ba luumi.
18 Ja jastal huanoticon yiijel huocol ja huego, mi ni huax quiajticon snihuanila. Ja' ni q'uelan jsaticon ja jas mi to nix quilaticoni porque ja jahui, mi ni nunca oj ch'acuc. Ja jas huanoticon yiljel ja huego, ec'um bej ita nia.

5

1 Huan nix naatic que ja jcuerpotic quiojtic ja huego, oj ni ch'ayuca pero ja mero smeranili, ja Diosi oj ni yaa quitic jun yajc'achil jcuerpotic ja ba satq'uinali ba mi ni nunca oj ch'acuc. Lajan soc huanotic sipjel can jun viejo naitz, jaxa naitz oj ni aajuc quitiqui, mi ni jauc sc'ulunej ja cristiano.
2 Pero ja janec' tiempo ti ayotic ja ili, ay ni quiojtic ja jcuerpotiqui, pero cuando huax c'ulantic pensari: Ja' lec ja lec jauc xa ni quioj ja yajc'achil jcuerpo ja ba satq'uinali, la chitic.
3 Porque ja Diosi yala que oj ni ajyuc ja jcuerpotiqui, yuj ni mi huas sc'ana oj ajyucotic sin jcuerpotica.
4 Meran nia, ja janec' tiempo ti ayotic ja ba mundo soc ja jcuerpotiqui, ay huax jac jun triste ja ba jc'ujoltiqui. Lajan soc huas syatz'a sbaj ja caltziltiqui. Jel chamc'ujol ayotic. Mi jauc que huax c'anatic oj xa chamcotic. Ja' ni huax oc' jc'ujoltic ja vida jau oj to ni aajuc quitic yajc'achili, soc ja jcuerpotic yajc'achili. Spetzanil ja jas huan maconel cujtic ja ba mundo, oj ni ch'ayuc ja ora jahui
5 Porque ja Diosi huan xax chapahuotic ba oj ochcotic ja ba vida jahui. Yaunej quitic ja Yespíritu, jaxa jmajtantic jahui, lajan soc jun prenda porque oj to yaa quitic jitzan mas.
6 Jayuj ay snihuanil jc'ujoltic. Eso sí, yuj ja ti to ni aytic ja ba luumi, jayuj ti to ni quiojtic ja jcuerpotic ita, porque mi to ni la c'otic ja bay ja Cajualtiqui.
7 Pero anima mi tox

quilatic ja tihui, como huan
nix c'uantica.
8 Jayuj ay ni lec snihuanil
jc'ujoltica. Ay ba huax calatic
mas lec huan xax caatic can
ja mundo iti ba oj xa huajtic
culan soc ja Cajualtiqui.
9 Jayuj sbej oj c'ultic fuerza
ba oj c'ultic ja jas huas sc'ana
ja yeni, anima jauc ti to ayotic
ja ili, ma ja cuando ti xa ayotic
ja tihui.
10 Porque jpetzaniltic, t'ilan
ni oj c'ul presentar jbajtic
ja ba sti sat ja Cristo. Oj
ni caatic cuenta soc ja jas
huantic sc'ulajel ja tiempo iti.
Chican ja jas huax c'ulantic
recibiri, lec ma malo.

Ja Diosi huax yaahuotic laman

11 Jayuj ja queni, huala xi-
uyon yuj ja Cajualtiqui, jayuj
huanon ni sc'ulajel fuerza ba
oj sc'uuc ja cristiano. Dios
ni huas snaa lec jastal ay
ja jc'ujoli y jach ni ja huen-
lexi, sc'an to Dios que oj jac
ac'ujolex que toj ni ayona.
12 Pero mi huanucon
stoyjel jbaj que jel lecon. Pero
cuando huax jac amoquex
ja cristiano jau ja ma' jel
nihuan huax yaa sbajei,
huaxa hualahuex que jel
tzamal huax yalahue ja yabal
ja Diosi, naahuonic t'usan
ja ora jahui. A jac ac'ujolex
que siquiera, ja queni soc
spetzanil ja jc'ujol huanon.
13 —Loco xa ja querman-
otiqui, ¿oj ma chianic? ¡Pero
miyuc! Mi locoucoticon,
siquiera ba oj iljuc nihuan
ja Diosi, anima huax hua
ochcoticon locoil. Mi jas oj
sc'uluc. Pero ja iti, como toj
ni ja jpensarticoni, ja' ni ba
hua lequil ja huenlex tac.
14 Jayuj ja jas huanticon
sc'ulajeli, yuj ni huan xax
naaticon ja syajal sc'ujol ja
Cristo. Huax naaticon que ja
yeni cham yuj jpetzaniltic.
Sbej ni que oj chamcotic
ja quentic ajyi, pero ja
Cristo och jloc'oltic. Ja mero
smeranili, lajan soc ch'ac ni
chamcotic ja quentica.
15 Pero miyuc. Ja Cristo
cham ni ba jpetzaniltic jayuj
ja janec' ay xa ni jsac'aniltic
yuj ja yeni, mi mi sbejuc
quechan ja quentic mismo oj
c'ul pensar jbajtiqui. Sbej ni
ja' oj c'ultic ja jas huas sc'ana
ja ma' cham ni yuj ja quen-
tiqui, jaxa mas tzaani, aaji ni
sac-huuca.
16 Ja yaani, ja queni,
cuando huax quila ja cris-
tiano, mi ni nunca huax toyo
soc mi ni huax q'uena, como
mi ni huax naa jastal ay ja
sc'ujolei. Pero ajyi, mi ni t'un
huax c'ulan pensar jachuc.
Hasta mismo ja Cristo, jel caa
cochel, como jach ni huas
sc'ulan ja mundo. Ja huego,
mi ni t'un jach ay ja jpensar
soc ja yeni.
17 Jach ni ay ja ma' ti xa
ni ay ba sparte ja Cristo,
yajc'achil cristiano xa ni aya.
Ja jas poco, ch'ac ta ni ec'uca.
Puro ni yajc'achila.
18 Y ja jastal iti, quechan
ni oj bob sc'uluc ja Diosa.
Stz'acatal ja Cristo, yuj ja
yeni, jayuj laman xa ni aytic
soc ja Diosa. Y cho yala
cabticon ja quenticoni que

oj huaj loiltaticon ec' yab ja
cristiano que laman bi oj bob
ajyuque soc ja Diosi.
19 Pero ja' yuj ja Cristo,
jayuj ay xa cristiano ja ba
mundo iti, laman xa aye soc
ja Diosi. Jayuj cuando huax
c'uantic ja yeni, xch'aya ni
sc'ujol spetzanil ja jmultic jas
ec' ta. Jaxa quenticoni, ti
yaa ba jc'abticon ba oj calti-
con yab ja cristiano que oj
ajyuque laman soc ja Diosi.
20 Jayuj jecubaloticon yuj
ja Cristo, jaxa jas huanticon
yaljeli, ja' ni yala cabticon
que jach bi oj calticon
ahuabyex. Jayuj huax
c'anaticon ahuilex pavor yuj
ja jas yala cabticon ja Cristo,
que laman bi oj ajyanic soc ja
Diosi.
21 Ja Cristo, mi ni jun smul
slea pero yuj ja quentiqui,
jayuj ja Diosi yila jastal jun
mulanum ja yeni, jaxa quen-
tiqui, cuando huax c'uantic ja
Cristo, sbej xa ni toj oj ajyu-
cotica, como jel ni toj ja Diosi.

6

1 Ja quenticoni, huan atel
jmocticon ja Diosi, jayuj huax
c'anaticon ahuilex lec pavor,
moc ach'ay ac'ujolex jastal jel
lec jmoctic ja Diosi
2 Porque huax yala ja yabal
ja Diosi que ja' xa ni tiempo it
huas stalna yaujulalexi.
Ja queni t'abanex jc'ujol
tola vida. Ja tiempo
iti, ja' xa ni c'ac'u oj
c'ulajananic librara,
xchi ni ja Diosa. Como meran
nia, ja tiempo staa ti' ja na-
jatei, c'ot ta ni smeranil ja
huegoa. Yora xa ni oj ajyanic
libre soc ja hua mulexa.
3 Ja quenticoni, mi ni jun cosa
huax huaj calticon ba oj som
ja s'olom ja cristiano
4 Porque huax c'ana oj
ajyucoticon toj como yatju-
moticon ni ja Dios tac.
Jc'ulanticon ta lec ahuantar
jitzan huocol. Jel ja jas
sc'ulan quiticon palta pero
bob jc'ulticon ahuantar.
Ay ba jel tzatz huax jac
ja huocolticoni. Mi xax
naaticon ba oj quiiticon ic'.
5 Huala mac'jiticon lec. Huala
lutjiticon preso. Huala iijiti-
con och ba yoj junta. Jel huax
quiajticon juntiro, y huax cho
la atjiticon tzatz lec. Ay ba
mi huala huayticon snajtil ja
acuali, huax cho jtec'aticon
lec huain.
6 Como yatjumoticon ni ja
Diosi, jayuj huax c'ulantic
fuerza ba toj oj ajyucoti-
con. Huax cho jnaaticon
jasunc'a ja smeranili. Huax
caa jpasensiaticon. Huax
c'anaticon que oj iljuc ja sya-
jal ja jc'ujolticoni. Ja Espíritu
Santo ti ni ay jmocticona,
jayuj ay syajal ja jc'ujolticoni.
7 Ja quenticoni, puro
smeranil ja jas huanticon
yaljeli, jaxa jas huax bob
jc'ulticoni, ja' ni yuj ja yip
ja Diosi. Anima huala
iljiticon condra, siquiera ja
quenticoni huax c'ulanticon
fuerza ba toj oj ajyucoticon.
Ta jach c'a huax c'ulanticon,
entonces ta huan c'ax jac ja
jcondraticoni, oj ni bob jcolta
jbajticona.
8 Ja quenticoni, ay ba huala

toyjiticon soc ay ba mi ni t'un
huala aajiticon caso. Ay ma'
lec t'un huas staahuoticon ti'
soc ay ma' jel piero juntiro
huas staahuoticon ti' porque
ja quenticoni, ja jas huan-
ticon yaljeli, puro smeranil,
iday, ay ma' huax ya ochcoti-
con mentirosoil.
9 Ay vuelta huax alji cabticon:
—¿Mach ayex ja huenlexi? La-
jan soc mi huax naaji jbajti-
con, y ay ma' huas snaahuoti-
con tola vida. Ay tiempo la-
jan soc jel xa mojan ja corati-
con oj chamcoticon, pero mi
tox c'ot ja coraticoni, jayuj
sac'anoticon to ni tac. Jel
huax aaji quiticon ja castigo
pero mi to ni la miljiticona.
10 Eso sí, ay ba huax och
t'usan ja jtristeilticoni, pero
mas que jel alegre ayticon
eq'ue. Ja quenticoni po-
breoticon nia, pero jitzan ja
ma' huan staajel ja sricoil ja
ba yaltzile yuj ja quenticoni.
Eso sí, mi ni jas quiojticona
pero ja mero smeranili, mi
ni jas huas sc'ulan quiticon
paltaa.
11 Quermano jumasa ba
Corinto, mi ni jun cosa huax
nac'aticon ahuilex ba mi
huax calaticon ahuabyex
porque ja ba jc'ujolticoni,
jel yaj huax cabyaticon ja
huenlexi.
12 Ja ba jparte ja quenticoni,
jaman xa ayticon juntiro.
Mi xa ni jun cosa ay ja ba
jc'ujolticon soc ja huenlexi.
Pero ta ay c'a jas huax yab ja
hua c'ujolex soc ja queni,
13 Huax c'ana huilex pavor,
jama ja hua c'ujolexi ja jastal
jaman xa jc'ujol amoquex ja
queni. Huax c'ana huilex pa-
vor jastal jun tatal, como la-
jan soc cuntiquilex nia.

Lajanotic soc ja stemplo ja Diosi

14 Jaxa ma' jel lajan huas
staa sbaje soc ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi, mi la
ajyiyex ja jastal jahui porque
ja spensar ja yenlei, puro
malo, jaxa huenlexi, huanex
sc'ulajel pensar ja ba lequi.
¡Jastal oj bejyanic lec ja jastal
jahui! ¿Mi ma huax jac t'un
ac'ujolex que tuc ja yenlei soc
ja huenlex ba?
15 Q'uelahuilex ja Cristo soc
ja Satanasi, ¿mi ma jel ni tu-
cuc juntiro ba? Pues jach ni
ay jun creyente soc jun ja ma'
mi huas sc'uan ja Diosi, tuc
ja spensar ja juni, cho tuc ja
spensar ja otro juni.
16 ¿Oj ma bob aaji och jun
c'ulubal dios ja ba stemplo ja
Dios sac'an ba? ¡Pero quen-
tic ni ja stemplo ja Dios jau
tac! Ata huabilex ja jas yala ja
Dios tac:

Ja queni oj huajcon culan soc
ja yenlei y oj bejyu-
con soque lajan. Oj
ochcon sDiosile, jaxa
yenlei, oj ni ochuque
cuntiquilila.

17 Jayujil, aahuic can ja
mundoi, xchi ja Cajual-
tiqui. Mi lom xa ch'ica
bajex soc ja cosa ba
oj ya lea hua mulexi.
Aahuic xa cani. Oj xa
ni c'uluquex recibira.

18 Oj ochcon tatalil ahuujilex,
como cuntiquilex ni ja
huenlexa.
Jach ni huax yala ja Cajualtic
ja ma' jel ja yipi.

7

1 Jayuj quermano jumasa
ja huenlex ja jel yaj huax
cabyexi, jel tzamal ja jas
yalunej cabtic ja Diosi. Jayuj
sbej xa ni oj c'ultic lec fuerza
ba toj oj ajyucotic porque ta
mi c'a, huaj to cabtic, huantic
sleejel yajc'achil ja jmultiqui.
La xa cactatic can juntiro ja
jpiero modotic ajyi. Sbej ni oj
xiucotic yuj ja Diosi.

Ja creyente jumasa suchi ja sc'ujolei

2 Jayuj a jac syajal ja hua
c'ujolexi. C'ulanonic recibir
porque mi ni june ja huen-
lexi huax c'ulanticon ahuilex
malo. Mey xcaaticon alee ja
hua mulexi. Mey xlolayati-
con.
3 Mi huanucoticon yaljel ja
it quechan ba oj leeticon ja
hua mulexi, como ch'ac ta ni
cala huabyex jastal ay ja ba
jc'ujol ja quen, que jel yaj
huax cabyex. Anima huala
chamtic lajan, ma huax can
jsac'aniltic, jach ni mero ay ja
jc'ujol amoquexi.
4 Ja queni, jel huax c'uanex
soc spetzanil ja jc'ujoli.
Jel huax toyohuex jun-
tiro. Huaxa huaahuex sni-
huanil ja jc'ujoli. Jel huaxa
huaahuex gusto, anima jel ja
juocolticoni.
5 Huanticon ni huocol leca
cuando yora huajticon ja
ba Macedonia, jaxa cuando
c'oticon ja tihui, otro vuelta
cho q'ue lec ja juocolticoni.
Chican ba huala huajticoni,
jel ni t'ilan huax taaticon ja
huocoli. Mi ni nunca huax
bob ajyucoticon laman soc ja
huocoli. Jel juntiro ja xihueli
pero huax c'ulanticon fuerza.
6 Pero como jel lec ja Diosi.
Huax yila cuando jel triste
aytiqui. Ja ora jahui, huan
nix yaa quitic snihuanil
jc'ujoltica. Jach ni sc'ulan
quiticona. Seca quiticon
ja quermanotic Tito ja ora
jahui.
7 Cuando c'ot ja yeni, yaa
ni quiticon lec snihuanil
jc'ujolticona. Jel gusto
cuando cabticon yala que
jel huaxa naahuonex y huax
cho naahuex malaya ja jas
ac'ulanex quii. Jel xa bi
huaxa coltayonex cuando
huaxa huabyex ay ma' huas
staahuon ti' malo. Cuando
ch'ac cab spetzanil ja jahui,
jel gusto juntiro huajyon.
8 Ja carta it jtz'ijba huilexi,
yala que jel bi triste cuando
ahuabyex jasunc'a ch'ac cali.
Cuando ch'ac jeca huilexi, ti
huax calaa: —Mas lec moc
to jec yile ja carta jahui, la
chiyon. Pero ja huego, mi
xa jach to huax cala ja ba
jc'ujoli. Meran nia, jel ni
yaj ahuabyex ja jas cala, pero
quechan t'usan tiempo.
9 Ja queni jel gusto ayon.
Mi jauc gusto ayon yuj ja jas
ch'ac cala huabyexi, porque
yaj nia, pero siquiera soc ja
jahui, suchi ja hua c'ujolexi.
Yuj ni jach huas sc'ana ja
Diosi, como ja' ni ba hua

lequilex ja huenlexi.

10 Ja jtristeiltic jastal jahui,
mi ni huax yaa caso ja Diosi,
como huas snaa oj ni suchuc
ja jc'ujoltic soc ja tristeil
jahui. Como jach ni huax
bob jtaatic ja jcoltajeltic tac.
Porque cuando ec' ta c'ac'u,
mi xa ni jauc huax naatica.
¡Ba huas slaja ja tristeil ja ba
mundo! Ja jahui, oj ni bob
smilotica.

11 Pero meran ni taca.
Q'uelahuil ja carta jau tac.
Jel ni yaj ahuabyex ja jas
calai, pero soc ja jahui, ja
c'ulanex fuerza ba oja tojbes
abajex. Eso sí, tajquiyex nia
pero cho jac axihuelex. Yaj
ahuabyex pero jac ac'ujolex
que oja c'uluquex ja ba toji. Ja
huaahuex ni yi castigo ja ma'
huan sc'ulajel ja malo ajyi.
Jayuj ja huenlex ja huego,
mi xa cuchanuc ahuujilex ja
mulal jahui.

12 Meran nia, cuando
jtz'ijba ja carta jahui, jtaa
ni ti' ja ma' sc'ulan ja malo,
cho cala nia que jel yaj cab
ja jas sc'ulan quii. Pero ja
jas calai, huax lea modo
jastal oj jac ac'ujolex que ja
mero smeranili, yaj huaxa
huabyonex. Jach ni huax
yilahuex ja Dios ja ba sti sat
tac.

13 Y meran nia, ch'ac ta
cabticon jastal jel huala
yajtaniyex, jayuj jel xa ni
gusto ayticon juntiroa. Cho
jel huax yaa quiticon gusto
ja quermanotic Tito, como
jel gusto ay ja yen tac.
Porque yila jastal jel tzamal
ja hua modoexi, jayuj jel ni
huaahuex gustoaxuca.

14 Cuando mi tox huaj
ja Tito ja ba hua lugarexi,
huan nix toyohuexa, y mi
ahuaahuex q'uixhuucon
porque meran nia. Ja queni,
siempre huax c'ot smeranil
ja jas huax cala huabyexi. Y
jach ni ja tiempo iti, c'ot ni
smeranil ja jas cal yab ja Tito.

15 Jaxa quermanotic Tito,
ja huego, jel xa yaj huax
yabyex juntiro. Huax jac
sc'ujol jastal jel xihuel xihuel
ayex ja yora c'oti. Huax cho
snaa que jel huaxa c'uanex ja
jas huax yala.

16 Y jach ni ja queni, jel
jgusto juntiro, y huan nix bob
jc'uuquex ja huegoa.

Ja creyente jumasa ba Corinto, jel yaahue limosna

8

1 Quermano jumasa, huax
c'ana que oja naex que jel tza-
mal huan atel ja Dios ja ba
sc'ujole ja quermanotic ja ba
sutanal ja Macedonia.

2 Jel tzatz yiaje ta huocol.
C'ulajiye ta lec probar pero
anima, jel gusto aye juntiro.
Jaxa soc ja sgustoile jahui, ti
yaahue ja slimosnaei, pero
mi t'usanuc. Aay yaahue,
iday, jel pobree juntiro.

3 Pero como jel ni sgustoei,
jayuj yaahue nia. Yaahue
ni ja janec' huax bob yujilei,
hasta ecye mas, como huan
nix naa lec ja quen ja ita.

4 Cuando mi tox yaahuei,
como huax yabye yabalil
que huan yaajel ja tuqui,
jayuj ti sobohue qui ta mey

modo oj yaa ja slimosnae ja
yenle chomajquili porque
jel bi sgustoe oj scoltaye ja
yuntiquil ja Dios ja ma' jel
huane huocoli.
5 Y mas to jitzan yaahue
soc ja janec' huax c'ulan
pensar oj bob yaei, como
yaunej xa ni sbaje soc con
todo sc'ujole soc ja Cajual-
tiqui. Cho yalahue que huas
sc'anahue oj scoltayoticon ja
quenticoni, chican bi ja jastal
huax yala ja Diosi.
6 Jaxa quermanotic Tito,
calunej yabi que sbej oj
ch'ac stzom ja hua limosnaex
ja huenlexi, como yena ni
ya q'ueuc ja stzomjel ja
taq'uin iti. Meran nia, jel
tzamal juntiro ja jas huanex
sc'ulajeli. Ja' ni ja syajal ja
hua c'ujolexi.
7 Jayuj aahuic, pero soc
spetzanil ja hua c'ujolexi.
Como jach ni ja hua modoexa
- soc spetzanil ja hua c'ujolex
huaxa c'uanex ja Diosi. Soc
spetzanil ja hua c'ujolex
huaxa hualahuex ja yabal
ja Diosi. Huaxa huaa bajex
juntiro ba oja nebex mas
ja scosa sbaj Diosi. Chican
ja jas huaxa c'ulanexi, soc
spetzanil ja hua c'ujolex
huaxa c'ulanex. Hasta ja
syajal ac'ujolex jmoqui, yaj
juntiro huaxa huabyonex.
8 Mi huanucon yaljel ba
fuerza oja huaa ja hua
limosnaexi. Huax cala
huabyex jastal jel ja sgusto
huane yaajel ja otro quer-
manotiqui. Ta huan c'ax
cho xa huaahuex ja huenlex
chomajquili, oj ni cho ilxuc
jastal yaj ni huaxa huabyex
ja Diosa.
9 Porque huan ni xa
naahuex jastal jel lec juntiro
jmoctic ja Cajualtic Jesu-
cristo. Ja yeni, rico nia, pero
jac yaa sbaj jastal jun pobre
pero siquiera ba oj ajyuc
rico ja caltziltic ja quentiqui.
Jach ni sc'ulana pero ja ba
jlequiltic ja quentiqui.
10 Jayuj huax cab ja queni,
yora xa oj ch'ac atzomex ja
hua limosnaex jau q'ue at-
zomex ay xa jun jabili. Ja
ora jahui, jel ja hua gustoex
oja huaexi, jayuj q'ue ni at-
zomex tac, porque huenlex
ni mero bajtan q'ue atzomex
ja limosna jahui.
11 Jayuj huax c'ana que oj
ch'ac atzomex, pero gusto ja
jastal gusto ayex cuando och
atzomexi. Aahuic ja janec'
huax bob ahuujilexi.
12 Ja ba mas t'ilani, cuando
huax caa ja jlimosnatiqui,
que gusto lec oj caatic. Ja
Diosi huax yila ja janec'
quiojtiqui soc ja janec' huax
caatiqui. Mi huax yala oj
caatic cuando mey quioj-
tiqui.
13 Mi huanucon yaljel que
jel oja huaex ja huenlexi, jaxa
otro quermanotiqui oj hua-
juque libre.
14 Pero como ja tiempo iti,
mi jas huas sc'ulan ahuilex
palta, ay ni sobra ahuujilexa,
sbej ni oja coltayex ja ma'
huane huocol soc ja snesesi-
daei. Oj ni c'otuc ja c'ac'u que
jachuc ja huenlexi. Oj ajyuc
ja hua nesesidaexi, entonces

ja ora jahui, sbej oj scoltayex
ja otro quermanotiqui. Jach
ni mero sbej oj colta jbajtica.
15 Porque jach ni huax yala
ja yabal ja Diosi:
Ja ma' jel huas stzomohuei,
mi jas can sobra yujile,
jaxa ma' mi jeluc
stzomohuei, mi jas
sc'ulan yile palta,
xchi ja yabal ja Diosi.

Ja Tito soc ja smoj jumasa

16 Stz'acatal ja Diosi ja
quermanotic Tito, jel xa huas
snaahuex juntiro, lajan soc ja
jastal huax naahuex ja queni.
Pero Dios ni huan atel ja ba
sc'ujoli, jayuj ay xa syajal ja
sc'ujol amoquexi.
17 Cuando yab cala que
sbej huan xa tzomxel ja hua
limosnaexi, jel sgusto yala oj
huaj scoltayex, pero spensar
ni yenaa.
18 Huax cho jecaticon ja
quermanotic ja ma' jel yaj-
tanubal ay ja ba spetzanil ja
iglesia ba oj smojta sbaje soc
ja Tito soc ja otro quermano-
tiqui. Ja quermanotic jahui,
jel lec juntiro huas sloilta ec'
ja yabal ja Diosi, jayuj jel yaj-
tanubal ay.
19 Tzaubal xa ni yuj ja
iglesia jumasa ba oj smoj-
tayoticon ec' ja quenticoni.
Siquiera oj iljuc nihuan ja
Cajualtiqui, jayuj huanticon
sc'ulajel ec' ja tzamal atel iti
porque ja taq'uin it huan-
ticon stzomjel eq'ue, yuj ja
syajal sc'ujol ja querman-
otiqui, jayuj huane yaajel.
Huax c'anaticon que oj snaa
ja quermanotiqui que jel
ja jgustoticon huanticon
scoltajeli.
20 Ja limosna it huan
tzomxeli, mi ni t'usanuca.
Aay nia, jayuj huanticon
cuidado ba mi ni ma' oj
bob yal que mi tojuc ja jas
huanticon eq'ue.
21 Porque sbej ni oj ajyu-
cotic toj, mi quechanuc ja ba
sti sat ja Diosi, jach ni ja ba sti
sat ja cristiano. Jach ni mero
huax c'anaticona.
22 Jayuj huanticon secjel ja
quermanotic soc ja yenlei. Mi
na' jaye tiempo jc'ulanticon
ta probar ja yeni, pero tola
vida jel sgusto oj coltanuc.
Jaxa huego, como jel xa huas
sc'uanex, jel xa sgusto oj huaj
coltanuc ja ba hua lugarexi.
23 Jaxa quermanotic Tito,
ja' ni mero jmoj atel ja yeni.
Lajan huax c'anaticon oj
coltayaticon ja huenlexi.
Jaxa otro quermanotic ju-
masa ja ma' lajan oj huajuque
soc ja Tito, ja yenlei, jecubale
ni yuj ja iglesia jumasa. Jach
huane eq'ue ba oj taajuc ti'
nihuan ja sbiil ja Cristo.
24 Jaxa huego, como toy-
obalex ni lec cujila, jayuj
jeahuic ja syajal ja hua
c'ujolexi, ti oj snaa spetzanil
ja iglesia que meran ni ja jas
huax cala bajexi.

9

Ja taq'uin ba jecji yi ja creyente jumasa

1 Huax naa mi t'ilanuc huax
taa ti' ja taq'uin jau oj aajuc
yile ja yuntiquil ja Diosi.
2 Huan nix naa que jel ni
ja hua gustoex oja tzomex.

Cala ni yabye ja quermanotic ja ba Macedonia: —Pero q'uelahuilex, ja quermanotic ja ba Acaya, ay xa jun jabil chapan oj yae ja yenlei, la chiyon. Jel ni jtoyohuexa porque cuando ch'ac yabye jastal jel puesto ayex ja huenlexi, jach ni ja yenlei, jac sganae que oj yae ja slimosnaei.

3 Jayuj huanticon secjel ahuilex ja quermanotic jumasa. Seguro ayon que chapan oj ajyanic soc ja hua limosnaex cuando huax c'ot ja yenlei porque ta mi c'a, oj cancon mentirosoil ja queni, como calunej ni que oj ni ahuaexa.

4 Jaxa queni, ay modo oj smojtayon och chaboxe ja quermanotic ja ba Macedonia cuando huala huajyon ja ba hua lugarexi. C'ot ta ora lec mi xa huaahuex, y ta huan c'a la huajyon ja queni, jel ni oj huaahuex q'uixhuucon juntiroa. Soc jach ni ja huenlexi, jel ni oj q'uixhuanica. Jach c'a huaxa c'ulanex, lom ni juntiro jel huax c'uanexa.

5 Jayuj cala que mas lec oj jec bajtan ja quermanotiqui cosaque oj bob atzomex ja limosna it ja hualunejex ni que oj ahuaexi. Entonces cuando huala c'oticon ja quenticoni, chapan oj ajyanic. Ja limosna jahui, oja huaex yuj ja syajal ja hua c'ujolexi, mi jauc huan c'anjel ahuilex fuerza.

6 Porque naahuic t'usan ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:

Ja ma' jel mutzan ja sc'abi, ja janec' yioji, quechan ni yioja, jaxa ma' jaman ja sc'abi, ja janec' t'usan yioji, huan nix yaa, jaxa mas tzaani, huan ni sc'ulan recibir mas que soc ja ma' mi huax yaa.

7 Pero cada jujuneotic, quentic mismo oj c'ultic pensar. Mi sbejuc fuerza oj caatic ja jlimosnatiqui porque ta jach c'a, mala gana ni huax caatic ja jastal jahua. Ja Diosi huas sc'ana oj caatic ja jlimosnatiqui, pero soc spetzanil ja jc'ujoltic ja jgustotiqui.

8 Ta jach c'a huax caatic ja jlimosnatiqui, ja Diosi, mi huocoluc oj yaa quitic jitzan ja jbendiciontiqui, pero mi bisubaluc. Mi jas oj sc'ul quitic palta. Jaxa cuando ay jun nesesida ba oj caatic q'ue ja tzamal atel sbaj ja Diosi, oj ni ajyuc ba oj bob coltanucotic.

9 Jach ni taaji ti' jun cristiano ja ba yabal ja Diosi:

Ja yeni, aay ni ja jas yaa yi ja pobre jumasa y mi lomuc ja tzamal yatel jahua porque mi ni nunca oj ch'ay sc'ujol ja Dios ja atel jahui,

xchi ja ba yabal ja Diosi.

10 Y meran nia, como jel ni nihuan ja Diosi. Porque c'ulanic t'un pensar, anima huas tz'unutic ja quiximtiqui, pero mi c'a huax ya co jan ja ja' ja Diosi, ¿jastal oj q'uiuc ja yal ixim ba? Ja jastal huax quilatic ja jastal jahui, jach ni oj yaa quitic spetzanil ja jnesesidatiqui hasta oj ya

pojxuc mas ba oj bob cho
jcoltatic ja ma' huan q'ueel
yuj jun atel ja ba yabal ja
Diosi.
11 Meran nia, ja Diosi oj ni
yaa quitica, hasta oj bob can
sobra ba oj bob jq'ueptic
el ja quentic chomajquili.
Ja hua limosnaexi, cuando
huax quiajticon och yi ja
quermanotiqui, oj ni yae yi
lec stz'acatal ja Diosi.
12 Como huanex ni scoltajel ja
quermanotiqui, mi quechan
huax bob acoltayex soc ja
snesesida ja yenlei. Jach
ni ja yenlei, huane yaajel yi
stz'acatal ja Dios yuj ja huen-
lexi.
13 Ja jastal huanex yaajel ja
limosna it jel aayi, oj ni iljuc
que huanex sc'uajel meran
ja yabal ja Cristo it jel tza-
mali. ¡Jastal mi oj yae yi
stz'acatal ja Diosi! Ay xa yioje
ja jas huas sc'ulane necesitar
ja yenlei, y cho huanex ni
scoltajel ja tuqui, jayuj jel ni
oj yae stz'acatala.
14 Y ¡majlayic! Oj ni sc'umuque
ja Dios yuj ja huenlexi. Oj yae
yi lec stz'acatal yuj ja jastal jel
tzamal atji ja ba hua c'ujolexi
ja Diosi. Jel ni yaj oj yabyexa.
15 ¡Stz'acatal lec ja Diosi
porque ay jas yaunej quitic
ja ba jel nihuan juntiro, ja'
ni ja yunini. Mix bob caltic
ja jastal jel tzamal ja yeni, y
puro q'uebubal.

Ja Pablo, como secabanum Dios nia, ay amandar

10

1 Ja queni Pabloon nia, jaxa
jas oj cali, huax lea modo
jastal tzamal oj cale como jel
ni tzamal ja smodo ja Cristo.
Mi ni oj yal jun cosa ba jel
piero. Pero ay ma' huan
yaljel ahuujilex que jel ch'in
huax caa jbaj cuando ti ayon
amoquexi, jaxa cuando najat
ayon, jel bi c'ac'on.
2 Jayuj huax c'ana huilex
lec pavor, tojbes abajex
cuando mi to la c'otyoni
porque cuando huala
c'oticoni, mix c'ana quechan
oj huaj cutex c'ote porque ay
ma' huan yaljel ahuujilex que
ja cateli, lajan bi soc jastal jun
cualquiera atel.
3 Eso sí, ja quenticoni cris-
tianooticon nia, pero ja jcon-
draticoni, mi ni cristianouca.
Mi cualquierauc ja ma' huan-
ticon pleito soqui.
4 Pero anima, mas jel
ja quipticon ja quenticoni
porque Dios ni yaunej quiti-
cona. Jayuj can ta ibilajel
ja yen ja ma' huax yala jel
tzatz soc ja smaloili. Pero ta
quechan c'a quip quenticon
mismo, ¿jastal oj bob can
cujticon ibilajel ja diablo ba?
porque ay ni yip ja yenle
chomajquil tac.
5 Jayuj jachuc ja cristiano
porque ay ni ma' jel tzatz ja
stie tac. Pero anima, huan
nix bob jc'ulticon ganar ja
quenticona. Ay cristiano
huan ni snaahue que ay jun
Dios pero como jel tzatz huax
yaa sbaje, jayuj mi ni modo
huax c'ocxiyea. Cho ay ma'
huas stoyo sbaj que jel vivoe
pero anima, huan tox huaj
quilticon, huan xa suchel ja
sc'ujole soc ja Cristo.

6 Jayuj jachuc ja huenlex
tac. Ta mi c'a la c'ocxiyex ba
oja c'uuquex meran ja yabal
ja Diosi, ja queni, jel puesto ni
ayon ba oj c'uluquex castigar,
jayuj huanon yaajel ahuilex
t'un tiempo. C'uanic xa
meran ja Cristo.
7 Eso sí, huan ni xa
hualahuex que jel ni c'ac'ona.
Pero q'uelahuilex ja jastal
ayex ja tihui. ¿Mi ma mer-
anuc ni ja jas huanon yaljel
ba? Ja hua mojex jahui, ja'
ni mero cajan stie que ti xa
aye soc ja Cristo. Lec nia,
pero a snae t'usan que mi
quechanuc ja yenle huas
sc'uan ja Cristo. ¿Mi ma huan
nix c'uanticon ja quenticon
chomajquil ba?
8 Bob ta huaxa huabyex
huala jelxiyon yuj ja huax
cala que yaunej catel ja
Diosi pero mi ni t'usan huala
q'uixhuiyon ja huax cala,
como meran ni taca. Ja Diosi
mi yala cabticon que oj huaj
jomticon ja hua pensarexi.
Yala cabticon ba oj huaj
coltayaticon ba mas tzatz oja
c'uuquex ja Diosi.
9 Mi huax c'ana oj cho
ac'uluquex pensar que soc ja
jcarta jumasa iti, quechan ba
oj ca xihuanic. Miyuc, moc
ac'uluquex pensar ja jastal
jahui.
10 Porque huax naa ja-
sunc'a huane yaljel ja jcon-
dra jumasa: —Ja scarta
jumasa ja tan Pablo jahui, jel
tzatz juntiro ja jas huax yala,
iday, cuando ti xa ay ja ili, jel
coel juntiro. Mi ni huas snaa
jastal oj och loil, xchiye nia.
11 Pero ja cristiano jumasa
jahui, a snae, ja jastal jel tzatz
ja jcarta huax jeca, ta huax
c'ana, jach ni tzatz oj ajyucon
ja ba sti satei.
12 Eso sí, ja yenlei, quechan
xchole jel huas stoyo sbajei.
Ja queni mi ni t'un huax c'ana
oj toy jbaj que jel lecon. Pilan
juntiro ja yenlei, cho pilanon
ja queni. Ja yenlei, cuando
huax yila jas huan ja smojei,
ti huax yalahuea: —Siquiera,
ja queni, mi huax c'ulan ja jas
huan ja yenlei, jayuj mas ni
lecon ja quen yuj ja yenle tac,
xchiye. Pero stontoile ni ja
jas huane yaljela.
13 Ja queni, ja ba lugar
jecjiyoni, Dios ni yala cab
que ti ni oj huajcon ja ba lu-
gar jahua, jaxa hua lugar ja
huenlexi, seconejon ahuilex
ja Diosa. Ta mi c'a jecubalu-
con ahuilex, mi ni sbejuc oj
c'umanucona.
14 Pero ja iti, jecubaloticon
nia. Quenticon mero bajtan
c'oticon ja tihui ba oj calticon
ahuabyex ja yabal ja Cristo.
15 Mi huanucon stoyjel jbaj
que quen jc'ulan ja iti, jc'ulan
ja iti, iday, ja' sc'ulan ja otro
cristiano. Quechan huax ma-
jla jastal mas con gana oja
c'uuquex ja Dios ja huenlexi,
jaxa queni, cuando huax naa
que tzatz xa huanex sc'uajel
ja Diosi, ti xa oj bob huaj loilta
ja yabal ja Dios ja ba otro lu-
gari.
16 Bob ta oj ni c'ot ja c'ac'u
ba oj ni huajcon ja ba mas
najati. Oj huaj cal ja yabal ja
Diosi ja ba mi to ni ma' huax
huaji porque ta ay c'a ma'

huaj ta, lom q'uiq'uinal oj toy
jbajticon ja quenticon que
quen huax caaticon q'ueuc ja
ateli.
17 Ta jel c'a t'ilan oj toy jba-
jtic, ¿jaxa mi ja' xtoyotic t'usan
ja Cajualtic ba?
18 ¡Jas yatel jun cristiano
yen mismo huas stoyo sbaji!
Ta ja' c'a huax toyji yuj meran
ja Diosi, entonces yuj ni
meran huax ilji que tzamal
ja smodoa.

Ja ma' huas stoyo sbaje que secabanume Dios

11

1 Ay jas huax c'ana oj cala
huabyex ja huego pero bob ta
jel tuc oja huabyex. Pero aa
hua pasensiaexi.
2-3 Ja huenlexi huax
quilahuex jastal jun soltera
cuando mi tox yila huini-
caneli porque ja queni lajan
soc jc'ulan ta trato que oj ni
nupananic soc ja Cristo. Pero
ja huego, lajan soc huajel
ac'ujolex otro lado. Ja huaa
ta bajex ba oj lolajananic ja
jastal ja Eva lolaji yuj ja tan
chan jahui. Ja queni huanon
xihuel porque lajan soc oj xa
huaex can jun lado ja Cristo
tac
4 Porque ja' ni huajel
ac'ujolex soc ja tan cristiano
jau ja huax jac staa huilex
ti' jun Jesús, pero mi jauc ja
Jesús ja huax taa huilex ti'
ja queni. Huax cho jac yala
huabyex que ay jun espíritu,
pero mi jauc ja Santo Espíritu
jau ja c'ulanex ta recibiri. Jel
ja jas huax yala huabyexi
pero mi jauc oj slaj ja jastal
huax cala huabyex ja yabal
ja Dios ja queni.
5-6 Eso sí, bob ta huaxa
hualahuex mix naa jastal oj
c'umanucon pero huax naa
lec jasunc'a huax yala ja ya-
bal ja Diosi. Mi xa hualahuex
que miyuc porque ahuilune-
jex lec que huan nix naaa.
¿Yuj ama mas jel nihuan
huaxa huilahuex ja tantic
huinique jau huane stoyjel
sbaje que secabanume ja
Dios ba? Bob ta jach huaxa
huilahuex, pero lom ni
juntiroa. ¿Jasunc'a nihuan
huas sc'ulane ba?
7 Cuando huaj cala
huabyex ja yabal ja Diosi, mi
ni jun centavo quiaj huilex.
¿Ja' ma huax hua jmuluquex
ja jahui? ¿Ja' ma yuj jel ch'in
huaxa huilahuonex yuj ja
jahui? Es jach ni jc'ulan yena
pero ja' ni ba hua lequilex
ja huenlexi porque huan nix
c'ana oj coltayexa.
8 Eso sí, ay jas jc'ulan
recibir pero tuc iglesia nia,
pero siquiera ba oj cateltayex
ja huenlexi. Hasta lajan
soc huanon elc'anel porque
huanon sc'ulajel recibir ja
taq'uin ba otro lado.
9 Ja ora jahui ay ni jne-
sesidaa pero mi ni ma' cal
yabi porque ja ora jahui, ti
c'ot ja quermanotic jumasa
ba Macedonia jaxa yenlei,
scoltayone. Jayuj mi ni
cala huabyex que ay jas
huas sc'ulan qui palta ja ora
jahui. Naahuic t'unuc. Mi ni
acuchuhuex ja ita. Y anima
jel ja jnesesida ja queni, mi ni
oj ca cuchexa.

10 Cuando ti to ni ayon ja ba
Acaya, cala nia que mi ni ma'
oj cal yab que ay jnesesida y
mi ni ma' oj bob stucbes qui
ja jas huanon yaljeli. Huas
snaa ja Diosi que ja ba sti sat
ja Cristo, puro meran ja jas
huanon yaljeli.
11 Mi lom xa hualahuex que
mi yajuc huax cabyex, jayuj
mi huax c'ulan recibir ja hua
limosnaexi. Ja Diosi huas
snaa que jel yaj huax cabyex
juntiro.
12 Pero oj cala huabyex
jasyuj jel ch'uuyon soc ja iti.
Porque ta huan c'ax c'ulan
recibiri, jaxa tantic huinique
jau huan ni stoyo sbaje que
secabanume bi ja Diosi, que
jun xta bi mismo ja yatele
soc ja catel ja queni, jel oj
stzeucone juntiro. Ti oj yalea:
—Q'uelahuile, jun xta mismo
huan sc'ulajel ja yen soc ja
quentiqui, oj chiuque.
13 Pero ja mero smeranili
ja huax yalahue que se-
cabanume bi ja Diosi,
q'uiq'uinal juntiro huane yal-
jel. Quechan huane lolanel
ec' soc ja yatelei. Iday, huaxa
hualahuex que secabanume
ja Cristo, la chiyex. Es jach ni
huas sea sbaje yena, ¡pero toj
mentirosoe!
14 Pero mi smuluque, como
jach ni ja Satanás tac. Huax
cho jac see sbaj jastal jun
ángel ba jex lijpi.
15 Como ja' ni secabanume
ja Satanasi, ¡jastal mi oj see
sbaje que jel toje! ¿Yuj ama
huaxa hualahuex que oj jac
yala huabyex que ja' ni ja
smoje ja Satanasi? ¡Jastal oj
yale jachuc! Pero ¡majlayic!
ti oja huilex que oj c'otuc ja
c'ac'u oj sc'uluque recibir ja
stz'acol yuj ja smaloile jahui.

Yuj ja secabanum Dios ja Pablo, jayuj yiaj ni huocola

16 Otro vuelta huax cala
huabyex, mi xa hualahuex
que sloil loco ja jas huax cala
huabyexi. Pero ta huax hua
ochconex locoil, pues actay-
onic cani. Aahuic qui tiempo
ba oj toy jbaj ja quen jastal
huas stoyo sbaj jun loco ta
jach huaxa c'anahuexi.
17 Eso sí, mi yala cab
ja Cajualtic que jach oj
c'umanucon pero como huax
hua ochconex locoil, jayuj oj
ni jtoy jbaj leca.
18 Como jach ni ay ja tuc
jumasa. Chican jas huas
sc'ulane ja ba mundo iti, jel
nihuan huax yaa sbaje tac.
Jaxa jastal jel nihuan huax
yaa sbaje ja yenlei, jach ni oj
cho jc'uluc ja queni.
19 Como jel huaxa toya ba-
jex que vivoex ja huenlex tac,
jayuj c'ulanonic ahuantar soc
ja jlocoili.
20 Jel ni huaxa huaahuex
ja hua pasiensiaexi. Huax
jac ja ma' huax ya ochanic
ba yib sc'abei y mi jas huaxa
hualahuex. Huax jac ya
eluque ja hua taq'uinexi,
pero mi jas huaxa hualahuex.
C'uanum abal ayex juntiro
como jel ni nihuan huax
yaa sbajea, hasta lajan soc
huax yaa huilex vuelta ba
hua chojexi. Pero anima,
jel ni huaxa huaa ja hua
pasensiaex soqui.

21 Jach ni mero smodoea siquiera oja toyex que jel tzatz aye soc ja Diosi. Pero ja queni, mey jvalor ba oj c'uluc ja jastal jahui. Chican ja jastal huas stoyo sbaje, jach ni ja quen chomajquili, jach ni oj cho jtoy jbaja, anima huaxa hualahuex que sloil ja loco iti.

22 Como hebreoe ni ja yenlei, jach ni ja quen chomajquil tac. Israeleñoe nia y jach ni ja queni. Yintile ni ja Abrahami, cho yintilon ni ja queni.

23 ¿Huan ma xa hualahuex que huax yateltaye meran ja Cristo ja yenlei? Entonces ta jach c'a, lomon ni juntiro ja quena. ¡Pero miyuc! Ja mero smeranili, quena ni mero yatjumon ja Cristo tac. Bob ta oj huaahuex ochcon locoil yuj ja jas huax cala huabyex ja iti pero como huanon ni atel mas tzatz que yuj ja yenlei. ¿Jas ora ochye preso ja yenle ja jastal huala ochyon ja quen ba? Ja queni mi na' jaye vuelta mac'ubalon, hasta huax cala lajan soc oj xa chamcon.

24 Joe vuelta quechan xta jun coele mi tz'icui cuarenta smac'ahuone ja tantic judio jumasa.

25 Oxe vuelta smac'ahuone soc puro vara, jaxa jun vuelta, puro ton xch'ojohuone. Oxe vuelta cuando huanon bejyel soc barco, ibjaaxi ja barco q'ueeloni, jaxa jun vuelta, ti canyon t'ucan ba jun te'. Lec ama, ay jun te' ch'ipan ec' ja ba sat ja jai, jayuj ti ni canyon luchan jun acual soc jun c'ac'u.

26 Jel huala bejyiyon eq'ue y jel juntiro ja peligro. Ay ba jel mojan ja peligro cuando huax c'utzu ja jai soc ay ba huax taa peligro soc ja lagroni. Soc jel ni ja peligro soc ja jmoj judioil jumasa soc ay ni peligro soc ja ma' mi judiouqui. Ay peligro ja ba jun chonab y cho ay peligro ja ba huitzi. Ay peligro ja ba mari y cho ay peligro soc ja ma' huas stoyo sbaj lom que huas sc'uane ja Diosi.

27 Jel tzatz huala atjiyon. Quilunej jitzan huocol. Mi na' jaye acual mix och ja juayeli. Jtec'unej lec huain y taquin ti'. Tanteado ni juntiro huala huaayona. Jtec'unej lec chee yuj ja mi ni ayuc ja jc'ui.

28 Pero mi quechanuc ja jastal jahui. Jel ni chamc'ujol ayon juntiro soc spetzanil ja creyente ja ba spetzanil ja iglesia.

29 Como ay ni ma' jel to yaau aye ja ba sti sat ja Diosi, jayuj jel to ni chamc'ujol ayon yujilea. Lajan soc quena ni jel to yaau ayona. Mi sc'ulan palta. Ay ni ma' huax aaji slee ja smuli. Huax yaahue q'uixhuucone y huax q'ue lec ja jcoraja.

30-31 Yuj ja smul ja jcondra jumasa, jayuj huanon stoyjel jbaj. Pero mas lec oj cala huabyex ja mero smeranili. Ja queni mi ni jun quip ayon y mi huanucon sleejel ahuilex

mentira. Huas snaa ja Dios
Tatali, ja' ni ja stat ja Cajualtic
Jesusi ja ma' sbej tola vida oj
caatic yi stz'acatali.
32 Cuando ti ayon ja ba
Damasco, ja ma' ay yateli,
seca talnuman ja puerta ju-
masa porque huas sc'ana oj
syamone. Ja ma' mero rey ja
ora jahui, ja' ni ja rey Aretasi.
33 Pero mi bob yujile
porque ja queni, aaji coocon
ba jun mooch. Ti ayon ba
jun naitz, ja' ni pac'an sbaj ja
cemento jau it macan sutanal
ja sti ja chonabi. Ti aaji
coocon ba jun ventana. Y
jach elyon ja ba sc'abei.

Ja jas snajsatin ja Pablo

12

1 Bob ta huaxa hualahuex
que lom huax toyo jbaj ja jas
ch'ac ta cala huabyexi pero
sbej ni lec juntiro ja cala
huabyexa. Mas lec ja huego
oj cala huabyex jasunc'a ya
jnajsatuc ja Cajualtiqui.
2 Ay xa como catorce jabil ti
iijiyon q'ue ja ba satq'uinali.
Ecyon ja ba xchalamil ja
satq'uinali, jaxa ba yoxili,
ti aaji tec'anucona. Pero
mi jnajsatin ja iti. Mero
smeranil. Eso sí, ja jastal
huajyon, mix naa ta ay
jcuerpo ma miyuc. Quechan
ja Dios huas snaa jahui. Ja
queni, quechan huax naa
que huan nix c'uan ja Cristo.
3 Sea ta ay jcuerpo ma
miyuc, quechan Dios huas
snaa
4 Pero ti iijiyon ja ba lugar
jau jel tzamal juntiro. Ay jas
alji cabi pero mi bi ma' oj cal
yabi. Mi bi sbejuc ay ma' oj
yabi. Ch'aban ti' abal nia.
5 Ja jastal jeeji qui ja ora
jahui, sbej ni juntiro oj toy
jbaj ja lec jel to huax c'ana
pero ja iti, como mix c'ana oj
toy jbaj quen mismo. Mas lec
huax cabi cuando huax cala
mi ni jun quip ayoni.
6 Pero ta huan c'ax cala ja
jas quila, moc lomuc ahualex
que lom q'uiq'uinal huanon
stoyjel jbaj porque meran ni
quilaa. Ja queni mi jauc jmoj
ja yacbumi. Pero ay jas mi oj
cala huabyex porque repente
ay ma' oj stoyon yuj ja jahui.
Mas lec ta huan c'a la toyjiyon
yuj ja jas huax cala soc ja jas
huax c'ulani.
7 Ja jas quila ja ora jahui,
jel tzamal juntiro. Ja' ni
mero huajel jc'ujol soca pero
iday, jac ja tan Satanasi. Jac
yixtalaucon. Lajan soc jac
xch'ubon jun q'uiix, pero yuj
ni jach huas sc'ana ja Diosi
porque ta mi c'a, ay modo jel
oj toy jbaj ajyi.
8 Oxe vuelta ochyon parte
soc ja Diosi. Cal yabi que mix
c'ana huax yixtalaanon ja tan
Satanasi.
9 Ti yala cab ja Diosi: —Pero
como jel huaxa c'ulan nece-
sitar ja syajal ja jc'ujol tac.
Como mi ni ayuc ja hua huipi,
jayuj oj ni ahuil jastal oj bob
jcoltaya ja queni, xyutajon.
Jayuj ja huego, anima ti ayon
ja ba yoj snalan ja huocol ju-
masa, ay ba mi xax naa jastal
oj bob elcon libre pero ja ba
yojol ja huocol jahui, huax jac
jun jgusto porque huax naa,
yuj ja jahui, oj ni quil ja yip ja

Cristo.
10 Jayuj tac, mas lec ja
meyuc ja quipi. Anima ay
ma' jel piero huas staahuon
ti'. ¡A jacuc ja c'ac'u mi oj taa
ja jnesesida! ¡A ixtalajucon
lec! ¡Lec ja huax quiaj lec ja
huocol yuj ja Cristo! Porque
cuando mi ni ayuc ja quipi,
mas tzatz huala huajyon
huax cabi y jel jgusto.

Ja Pablo, ja jastal sc'ulan pensar ja creyente jumasa ja ba Corinto

11 Lajan soc paxyon ta lo-
coil yuj ja jastal ch'ac ta ni
jtoy jbaji pero yuj ja hua mul
ja huenlexi. Sbej ni que oja
coltayonex. Ja jtuch'ili, mi
ni huala maconiyona, pero
como huas scoltayon ja Diosi,
jayuj quena ni mas nihuanon
que yuj ja tantic nihuac jeca-
banum jau huaxa hualahuex
que jel nihuani.
12 Pero a jac t'un ac'ujolex
ja atel jc'ulunej ni ahuilexi.
Jel ni caa jpasensia cuando
huanon atel amoquexi. Jel
ni sea ja smilagro ja Dios ja
ora jahui, hasta cham juntiro
ch'ac ahuabyex. Ja jahui, ja'
ni mero seña que secabanu-
mon ni ja Diosi.
13 ¿Yuj ama huaxa
hualahuex que quechan ja
huenlexi quilahuex menos
que soc ja ba otro iglesia
jumasa? Ja mero smeranili,
quechan ja huenlex mi
ca eluc ahuilex ja hua
taq'uinexi. Ta ja' c'a jmul ja
jahui, c'ulanonic perdonar
quermano jumasa.
14 Ja queni, chapanon xa ba
oj huaj quilex, jaxa tiempo
iti, ja' ni ja yoxil vuelta huala
huajyon ja ba hua lugarexi.
Y mi huax huaj lee que ay
jas oja huaex qui porque
q'uelahuilex jastal jun tatal.
Yena ni huas slea jastal oj
smagla ja yuntiquila. Mi jauc
huax maglani ja yuntiquili.
Ja queni, mi jauc huax huaj
lee que oja huaex qui ja jas
ahuiojexi. Huax huaj leex ja
huenlex mismo, mi jauc ja
hua cosaexi.
15 Ja queni, anima huax caa
huilex spetzanil ja jas quioji,
hasta ja mismo jcuerpo, oj ni
caa, pero ja' ni ja ba slequil ja
hua hualtzilexi. Ja queni jel
juntiro yaj huax cabyex pero
ja huenlexi, lajan soc mi mer-
anuc huaxa huabyex porque
coraja ni huaxa huilahuonex.
16 Porque q'uelahuilex ja
jas huanex yaljel tac: —Eso sí,
mi ni huas sc'ulan recibir ja
jtaq'uintic satalajel abal pero
como jel huas snaa jastal
huas slolayotic. Jach ni mero
huanex yaljela.
17 ¿Jasyuj ja jach huanex
yaljel ba? ¿Yuj ama huaxa
hualahuex que jayuj jec ja
quermanotic ba oj huaj slo-
layex ba?
18 Ja queni jc'ana yi pa-
vor ja quermanotic Tito ba
oj huaj yulatayex, cho jc'ana
yi pavor que oj huaj smojta
ja otro quermanotiqui. ¿Yuj
ama slolayex ja Tito ba? Mix
c'uan porque ja quenticoni,
jun xta mismo ja jpensarti-
coni. Mi ahualahuex que oj
sc'uluc otro cosa ja yenlei.

19 Bob ta huanex yaljel que
quechan huanticon scoltajel
jbajticon jayuj huanon yaljel
spetzanil ja iti. Pero ja jas
huax calaticoni, ti ni ayticon
ja ba sti sat ja Diosi yuj ja sbiil
ja Cristo. Ja jas calaticoni,
calaticon ba oj ajyanic mas
tzatz soc ja Diosi, como jel ni
yaj huax cabyaticona.
20 Huala xiuyon t'usan
porque ay modo oj huaj
quilex, c'ot ora jun xta ay
ja hua pensarex jastal ja
huegoi. Mi oj c'ul gusto ja
queni soc mi ni ja huenlexi,
mi ni oja c'uluquex gusto
oj huajcon ja ora jahua.
Huala xiuyon que huanex
pleito ja huenlex mismo
ja la c'otyoni, ma huaxa
huilc'ujolan abajex. Coraja
xa huila bajex, huaxa chono
ahuabalil abajex, huaxa taa
bajex ti', lom huaxa toya
bajex. Ay modo jomelex
juntiro.
21 Pero oj ni huajcona
pero c'ot ora oj huaahuex
q'uixhuucon lec. Pero bob
ta jach huas sc'ana ja Diosi
ba oj ch'inbucon ja ba sti
ja hua satexi. Ay modo oj
oocon porque ay xa tiempo
huanex sleejel ja hua mulexi.
Mi ni t'un huaxa tucbes ja
hua modoexi porque ay to
ahuiojex otro hua cheumex
tac. Siempre jel ni huanex
sleejel ja hua mulexi. Ti ni
ahuiojex ja hua modoex ja
jastal anebunejex ni lequi.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

13

1 Meran nia, ja huala hua-
jyon ja huego, yoxil xa vuelta
huanon huajel amoquexa.
Pero naahuic t'unuc que ta
ay c'a ma' huan leejel smul
ahuujilex, t'ilan oj jac chab ja
hua testigoexi, ma oxe.
2 Jaxa cristiano jumasa jau
ja ma' sleahue ni ja smulei,
cuando ti ayon amoquex ja
xchabil vuelta ja huajyoni,
cal yab ja yenlei, cho cala
huabyex apetzanilex, ta mi to
c'a stojbes sbaje, y oj xa cho
huajcon otro vuelta, eso sí,
mi xa ni tajneluc oj huajcon
ja quena. Jayuj huax cala
huabyex otro vuelta, naahuic
nia.
3 Porque huanex yaljel que
mi xa naahuex ta meran je-
cubalon yuj ja Cristo, jaxa jas
huax cala, huaxa hualahuex
que ti huan elel ja ba j'olomi.
¡Pero majlayic! ti oja huilex
ta mi ja' ni huanon c'umal yuj
ja yip ja Cristo. Ja yeni, mi
oj slaj jun cristiano ba meyuc
ja yipi. Ja yip ja yeni, tzatz
ni juntiroa y oj ni ahuabyex
syajala.
4 Eso sí, ja Cristo ja yora aaji
locan ja ba cruzi, lajan soc
sea sbaj que mey yip pero ja
huego, sac'an lec. Yip ni Dios
ja yioja. Y jach ni ja queni,
como huax c'uan ja Cristo,
jayuj ay ba mey quip huala
huajyon. ¡Pero majlayic! Oja
huilex cuando huax tojbestic
ja cosa jumasa iti, ti oja huilex
ta mi ay ni quioj ja yip ja
Diosi.
5 C'ulanic t'un probar aba-
jex, quermano jumasa. ¿Huan

to ma xa c'uanex ja Diosi, ma
miyuc? ¿Mi ma huax yab
ac'ujolex que tey amoquex ja
Jesucristo? Ta mi c'a huax
yab ac'ujolex, yuj ni mi huaxa
c'uanexa.
6 Pero huax majla que oj jac
ac'ujolex ja quenticoni, huan
nix c'uanticon merana.
7 Huanticon ni sc'umajel
ja Dios yuj ja huenlexi ba
toj oj ajyanic, que mi oja
c'uluquex ja ba malo. Eso sí,
bob ta huaxa huilahuex que
mal cristianooticon ja quen-
ticoni, pero siquiera, ajyanic
toj ja huenlexi.
8 Mi ni modo oj bob
c'umanucoticon malo soc ja
jas smeranili. Ja' ni mero
caunej jbajticon soc ja jas
smeranili.
9 Jayuj ta tzatz c'a ayex soc
ja Dios merani, jel jgustoti-
con, anima jel ch'in huala
iljiticon ja quenticoni, mi ni
jas oj sc'uluca. Oj ni jc'ulticon
seguir oj c'umucticon ja Dios
yuj ja huenlexi ba mas tzatz
oj ajyanic soc ja jas huaxa
c'uanexi.
10 Spetzanil ja iti, huanon
stz'ijbajel ahuilex, como
najat to ayon. Huanon yaajel
ahuilex t'un tiempo ba oja
tojbes abajex lequil abal. Ja
mero smeranili, mix c'ana
oj c'ac'bucon amoquex. Mix
c'ana oj jea huilex ja catel
yaunej qui ja Cajualtiqui
porque ja yeni huas sc'ana
que oj colta ja quermanotic
jumasa. Mi sc'ana que oj jom
ja spensarei.
11 Lec ay quermano ju-
masa. Ti ch'ac ja jau huax
c'ana cala huabyex ajyi,
jayuj tojbes xa bajex ja
huego. C'ulanic qui pavor,
c'uanonic. Leahuic modo
jastal laman oj ajyanic apet-
zanilex. Oj ajyuc amoquex ja
Diosi, jaxa yeni oj scoltayex
ba yaj oja huaba bajex
porque yena ni huax bob
yaotic laman.
12 Cuando huaxa taa bajex
soc ja quermanotiqui, ti xa
hual yab que oj coltanuca.
13 Spetzanil ja quermano-
tiqui ja ma' tey ili huas seca
spatulabil ja hua c'ujolexi.
14 Sc'an to Dios oj bob
ahuilex ja sbendicion ja
Cajualtic Jesucristo soc ja
syajal sc'ujol ja Diosi. A jac
ac'ujolex apetzanil que tey
amoquex ja Espíritu Santo. Ti
ch'aca. Amén.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Gálatas
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Galacia Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Galacia

1-2 Lec ay quermano jumasa, apetzanilex ja ma' ti ayex ja ba iglesia jumasa ba Galacia. Ja queni Pabloon. Secabanumon ja Jesucristo soc ja Dios Tatali porque yena ni ja Dios Tatali ja ma' yaa ni sac-huuc otro vuelta ja Cajualtiqui. Ja queni mi cristianouc ja ma' secunejoni. Ja catel it quioji, mi yaunejuc qui jun cristiano. Jayuj ja carta it huax jeca huilexi, lajan huanoticon stz'ijbajel soc ja quermanotic jumasa ja ma' tey jmoqui.

3 Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica.

4 Stz'acatal lec ja Cajualtic Jesucristo ja jastal yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui. Eso sí, ti to bi ayotic ja ba yoj maloili pero anima, ja quentiqui libre xa ni ayotica. Jayuj yaa sbaj ja Cristo tac, como jach ni mero sc'ana ja jTatic Diosi.

5 Stz'acatal ja yen tola vida. ¡Amén!

Mey otro modo jastal oj taa ja jcoltajeltiqui

6 Ja Diosi stzaahuotic ba oj cabtic ja syajal sc'ujol ja Cristo y jach ni ac'ulanex chaboxe tiempo. Jayuj cham huax cab juntiro ja jastal tuc xa ja jas huanex sc'uajeli porque huajel xa c'ujolex otro lado tac.

7 Ja mero smeranili, lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huan jeejel ahuilexi. ¡Gana huax jac jomjuc ja hua olomexi! Ja abal it jel tzamal ahuabyex sbaj ja Cristo, iday, ja yenle ja tantic maestro jahui, gana jac stucbes ahuilex.

8 ¡Toj pacaxero juntiro ja jas huane seejel ja yenlei soc ja jas huax jeaticon ja quenticoni! Ja tantic cristiano jahui, ¡ti ni mero oj jipjuque ba yoj c'ac'a! Anima ta huax jac jun ángel ja ba satq'uinal y tuc ja jas huax jac yali, jachuc ja yeni, ti oj jipjuc ba yoj c'ac'. Jachuc ja quenticon chomajquili, ta huan c'ax tucbesticon ja jas huanticon seejeli, pues a cho jipjucoticon ja ba yoj c'aq'ui.

9 Oj cho cala huabyex otro vuelta, ta ay c'a ma' huax jac sea huilex y tuc ja jas huax jac sei soc ja jas anebunejex xa ni ja abal it jel tzamal sbaj Cristo, ¡a jipjuque ba yoj c'ac'!

10 Sea ta huax yilahuon lec ja cristiano ma miyuc, ja jahui, mi cocheluc. Mi jauc huanon sleejel jastal oj yilon lec ja cristiano. Quechan huax lea jastal oj bob yilon lec ja Diosi. Ja queni yatjumon ni ja Cristo pero ta ja c'a huanon

sleejel que lec oj yilon ja cristiano, entonces mi ni oj bob catelta ja Cristoa.

Ja jastal och jecabanumil ja Pablo

11 Jayuj naahuic ja it quermano jumasa, que ja jas jel tzamal huax jea huilex sbaj ja Cristo, mi jauc ti el ja ba s'olom jun cristiano.

12 Mi ni ma' yala cab ja iti, mi ni ma' sea qui. Ja ma' seunej qui, yena ni ja Jesucristo.

13 Ja huabunejex ni jastal ja jmodo ja cuando yora mi to nix c'uan ja Cristo. Ja' ni mero huax c'uan ja jas huas sc'uan ja jmoj judioili. Huan ni xa naahuex jastal jel piero juntiro ja jmodo jastal huax quixtalaan ja yuntiquil ja Dios ajyi. Huax c'ana oj ch'ac jch'ay snaajele spetzanile.

14 Meran nia, ja jastal huax c'uanticon ajyi, bob ta quechan ja quen mas jel huax naa que soc spetzanil ja jmoj q'uiel jbaj soqui. Jel tzatz juntiro ja jpensari. Ja' ni mero huax c'ana oj c'ul seguir ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujticoni.

15 Pero como ja Diosi stucbes qui juntiro ja jpensari, ti yaa qui ja catela. Jach ni mero ja spensar ja Diosi cuando mi to la manxiyoni. Yuj ja syajal sc'ujoli, jayuj tzaubalon ni yuja.

16 Pero como yuj ni jach ni huas sc'anaa, jayuj ya jnaa sbaj ja yunini ba oj bob huaj loilta ec' ja abal it jel tzamal sbaj ja yeni ja ba yojol ja ma' mi judiouqui. Cuando yora jac jc'ujol merani que ja yeni, yena ni meran ja yunin ja Diosa, mi ni june ma' huaj qui yabal.

17 Y mi ni huajyon ja ba Jerusalén ba oj huaj quil ja ma' secabanum xa ni. Pacaxero juntiro porque mi albiyon. Huajyon huego ja ba Arabia. Ti canyon t'usan tiempo ja tihui, ti xa cumxiyon otro vuelta ja ba Damascoa.

18 Ti ec' oxe jabila, ti to huajyon ja ba Jerusaleni. Ti to jnaa sbaj ja quermanotic Pedro. Ti ajyiyon quince día soc ja yeni.

19 Pero ja otro jecabanum jumasa, mi ni quilaa. Quechan ni quila ja Santiago ja yermano ja Cajualtiqui.

20 Ja jastal it huanon yaljel ahuabyexi, yuj ni merana. Huan nix yila ja Diosa.

21 Cuando cho elyon ja ba Jerusaleni, ti huajyon ja ba Siria soc ja ba Cilicia.

22 Ja quermanotic jumasa ja ba Judea ja ba spetzanil ja iglesia sbaj Cristo, mi to ni huas snaahue jbaj ajyia.

23 Eso sí, yabuneje huax alji jbaj ja quen ajyi jel huax quixtalaan ja creyente jumasa: —Pero ja huego, yena ni bi huan sloiltajel ec' ja abal it sbaj Diosi, iday, ja ajyi, yena ni huas sc'ana xch'ay snaajel ja creyente jumasa, xchiye.

24 Jayuj jel yaahue yi stz'acatal ja Dios yuj ja quen tac.

Ja Pablo c'ulaji recibir yuj ja smoj jecabanumili

2

1 Pero ec' catorce jabil, mi ni jun vuelta huajyon ja ba Jerusaleni. Pero cuando huajyoni, huajyon soc ja quermanotic Bernabé y cho quiaj ja Tito. Lajan haujticon.

2 Huajyon porque ya jac jc'ujol ja Diosi que oj ni huajcona. Jaxa ti ba Jerusaleni, ajyi jun tzomjel sbaj ja ma' huas sc'ulane mandar ja ba yojol ja jecabanum jumasa, como naubale que ay ni yatelea. Jaxa queni, ti cala claro spetzanil jastal huanon sloiltajel ec' ja yabal ja Dios ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui. Huax c'ana que oj yabye sbej ja jas huanon sloiltajel ec' ja queni porque ta mi c'a sbejuc ja jas huanon eq'ue, entonces lom q'uiq'uinal ja jas huanon ta jachuqui.

3 Pero miyuc, porque lajti abal ni ajyiticon ja ora jahua. Porque q'uelahuilex ja quermanotic Tito ja ma' ti ni jmoj ja ora jahui. Mi ni t'un jas yalahue que sbej oj c'ulaxuc circuncidar, iday, ja yeni mi ni judiouca.

4 Es meran, ay chaboxe ma' c'umani ba jpaticticon ja ora jahui pero ja yenlei, como seña ita ni creyenteea. Eso sí, jel tzamal huax jac see sbaje, pero lom nia. Quechan huax jac som ja spensar ja quermanotic jumasa, que mi bi meranuc que libre xa aytic cuando huax c'uantic ja Cristo. Huas sc'ana que mochan te' oj ajyucotic otro vuelta, jayuj yalahue que sbej bi huax c'ulaxi circuncidar ja quermanotic Tito tac.

5 Pero ja quenticoni, mi ni t'un caa jbajticon ba oj c'uucticon ja jas huax yala ja yenlei. Huanon pensar yuj ja huenlexi porque ta cala c'a oj c'ulajuc circuncidar ja Tito, entonces jach ni cajcajil oj cho huajanic ja huenlex chomajquila. Porque ja jahui, mi jauc ja jas yajc'achil yaunej quitic ja Cristo. Ja jas yajc'achili, sbej ni ja' quechan oja naa ja huenlexa porque mero smeranil nia.

6 Pero ja quermanotic ja ma' huas sc'ulane mandar ja ba yojol ja jecabanum jumasa, spetzanil ja quermanotic jumasa huas snaahue que ay yatele, eso sí, ja ba jparte ja queni, mi ni t'un huax caa cochel ja jas huane ja yenlei porque ja Diosi mi huax yala que ja yatel ja juni mas lec, jaxa otro juni, mi lecuc. Pero ja ora jau jtzomo jbajticoni, ja quermanotic jumasa jahui, mi ni jun cosa yalahue cab que oj c'uluc ja iti, ma oj c'uluc ja iti.

7 Porque jac sc'ujole que meran yaunej qui ja Dios ja catel it quioj ba huax loilta ec' ja abal it jel tzamal ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui. Porque jun xta ni mismo ja catelticon soc ja Pedro. Quechan ja yeni, ja' huan atel soc ja jmojticon judioili jaxa queni, huanon atel soc ja ma' mi judiouqui.

8 Dios ni ja ma' seca ja Pedro, y Dios ni ja ma' seconejon ja quen chomajquili.

9 Ja ba yoj junta jahui, cuando jac sc'ujole jastal jel tzamal huan atel ja Dios soc ja catelticon ja quenticoni, ti c'umani ja quermanotic Santiago soc ja Pedro soc ja Juani. Jel bi lec juntiro ja jas huanticon sc'ulajel soc ja quermanotic Bernabeji. Jaxa yenlei, yenle ni mero huas sc'ulane mandar ja tihui. Oj bi jc'ulticon seguir ja catelticon soc ja ma' mi judiouqui, jaxa yenlei, oj bi cho sc'uluque seguir oj atjuque soc ja ma' judio.

10 Quechan sc'ana quiticon lec pavor que mi bi oj ch'ay jc'ujolticon ja pobre jumasa. Y ja' ni mero ay jc'ujolticon ja quenticon ja pobre jumasa chomajquili.

Ja Pablo scomo ja Pedro ja ba Antioquía

11 Pero ja quermanotic Pedro, cuando huaj ja ba Antioquía, como jel tuc ja jas sc'ulani, jayuj ja queni jaxa ni lec utjela, pero sat cristiano nia. Porque mi ni t'un sbejuc ja jas huan sc'ulajel ja ora jahui.

12 Porque bajtan, huan huael soc ja quermanotic ja ma' mi judiouqui. Ti c'ot chaboxe ja jmojtic ja ma' jecubal yuj ja quermanotic Santiago. Yaj ni c'ot ja yenlei, mi xa ni jun vuelta huaa lajan soc ja ma' mi judiouqui. Lajan soc jel huan xihuel juntiro. Seguro huax yala que oj staa ja smul soc ja ma' jel nihuan yioj ja costumbre jastal huax c'ulaxi circuncidar ja cristiano ajyi.

13 Pero ja Pedro ja ora jahui, chab cara ni huaj juntiroa. Cuando yilahue jas sc'ulan ja Pedro, jach ni cho sc'ulane ja otro quermanotic judioil chomajquili. Hasta mismo ja quermanotic Bernabé, jach ni mero cho sc'ulan ja yen chomajquili.

14 Pero ja queni, cuando quila que toj pacaxero ja jas huanei - porque mi jach huax yala ja jas yajc'achil seunej quitic ja Cristo - ti cal yab ja Pedro ja ba sti sat spetzanil ja quermanotic tzomane ja tihui: —Meran ni yena Pedro, ja ajyi mi ni nunca oj huaacotic lajan soc ja ma' mi judiouqui porque mi ni june ja ma' mero judio sc'ulan ja jachuqui. Ja quentiqui mero jítimo judiootic pero caunejtic xa can ja jcostumbretic ja jastal ja jmojtic jahui. Iday, jaxa huego huaxa huala que lec y huax cho ahuala que oj stul ja jcostumbre ja ma' mi judiouqui. ¿Lec ama jau ba? Jach ni mero cal yab claroa.

Ja judio jumasa, t'ilan huax cho sc'uane ja Cristo

15 Quermano jumasa ja janec' judioexi, judiootic nia porque jach ni ja jnan jtatiqui. Pilan aytic juntiro soc ja tantic cristiano jumasa jau quechan huajel sc'ujole soc ja sleejel ja smulei.

16 Ja quentiqui huan nix c'ana jleetic modo jastal oj

bob jc'ultic spetzanil ja smandar ja Moisés ajyi pero mi ni soc ja jahui, mi ni bob ajyucotic toj ja ba sti sat ja Diosi. Ja jahui, huan nix naatic leca. Quechan único, ta huax c'uantic meran ja Jesucristo y huan xa nix c'uantica. Ja jastal jahui, jayuj huax bob sc'ulucotic recibir ja Diosa porque c'ulubal xa perdonar ja jmultiqui. Mi ni nunca ay jun cristiano oj bob ochuc ja ba sti sat ja Diosi yuj ja sc'ulan spetzanil ja smandar ja Moisesi. ¡Como mi ni june ma' huax bob sc'uuc spetzanil tac!

17 Cuando huax oc' jc'ujoltic que oj xch'ay quitic sc'ujol juntiro spetzanil ja jmultiqui, ti huax naatic que jel juntiro ja jmultiqui. Lajanotic soc ja ma' mi judiouc. Huan nix naatic ja lec moc to chamuc ja Cristo, mi ni oj bob sc'ulucotic perdonara. Y mi lom xcalatic que jach sc'ulanotic ja Cristo ba oj lee ja jmultiqui. Miyuc. Yena ni yaa sbaj ba mi xa oj leetic mas ja jmultiqui.

18 Eso sí, ta huan c'a la cumxitic soc ja viejo jcostumbretiqui, ja viejo mandar jumasa quiojtic ajyi, ja jastal jahui, oj ni jlee ja jmultic yen porque mi ni sbejuc ja jastal jahua.

19 Ja queni, ja ajyi cuando huanon fuerza ba oj c'uuc spetzanil ja smandar ja Moisesi, pero jac jc'ujol que mi ni oj bobuca. Jayuj t'ilan jc'ana yi ja Diosi que oj scoltayon. Jaxa huego, como ay xa quioj jun yajc'achil vida, huan xax bob jc'uuc ja smandar ja Diosi.

20 Jaxa Cristo, cuando aaji locan ja ba cruzi, cuando chami, lajan soc chamyon lajan soc ja yeni, jaxa yajc'achil jvida quioji, yen xa ni huas sc'ulanon mandar. Ja queni, mi xa ni huan tox c'ulan jbaj mandara, como huan xa nix c'uan ja yunin ja Dios ja ma' jel yaj huax yabyoni. Y yena ni yaa sbaj yuj ja queni.

21 Jayuj jel piero ta mi huax caa yi caso ja jas jel tzamal sc'ulan qui ja yunin ja Diosi. Ja viejo mandar quiojtic ajyi, lec nia, pero mi ni nunca oj bob elcotic libre soc ja jmultic yuj ja jahui. Ja lec jach to oj c'ulajucotic perdonar ajyi, entonces lom ni juntiro q'uiq'uinal cham ja Cristoa.

Ja sc'uajel ja mandari ma ja sc'uajel ja Cristo

3

1 Quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Galacia, ¿jas ac'ulanex ba? Lajan soc ay ma' jac ya paxanic mudoil porque je xa tucbi ta juntiro ja hua pensarex tac. Iday, ja ajyi, huan ni xa naahuex lec jas sbej ja cham ja Cristoa porque ja queni cala huabyex claro lec ja jastal aaji ni locan ja ba cruzi.

2 Ay jas huax c'ana oj joba huilex. ¿Yuj ama ja' yuj ti xa ay amoquex ja Espíritu Santo yuj ja hua c'uanex ja smandar ja Moisesi? Pero huaxa naahuex que miyuc.

Ja yora ahuabyex ja yabal ja Diosi, ti hua c'uanexa, jayuj ti jac amoquex ja Espíritu Santo tac.

3 Ta mi c'a jauc ja Espíritu, mi ni oj bob ac'uuquex ja Cristoa. Pero ja huego, ja' mero huajel ac'ujolex soc ja viejo mandar jumasa jau tac. ¿Yuj ama huaxa hualahuex que ja' oj sc'uluquex librar ja jau ba? ¡Jasyuj lajan soc paxyex ta boboili!

4 ¿Lom ama q'uiq'uinal jel ahuiajex huocol ba? ¡Miyuc! Ta huan c'a xa tojbes abajex, mi lomuc ahuocolex jahui.

5 Cuando ja' mero huajel jc'ujoltic soc ja smandar ja Moisesi, mi ni jun milagro huax quilatica. Mi ni huax quilatic que huan atel ja Espíritu Santo. Ja yatel ja Espíritu Santo, quilatic cuando jc'uantic meran ja Cajualtic Diosi.

6 Pe jach ni ja Abraham chomajquil tac, sc'uan ni ja Diosi, jayuj libre ni aaji huajuc soc ja smuli.

7 Ja yen ja Abrahami, mero ni tatal ay ba spetzanil ja janec' huax c'uantic ja Dios sac'ani. Lajan soc mero yintil spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Diosi, anima tuctuquil ja jrazailtiqui.

8 Jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi, que oj to bi jacuc ja c'ac'u, ja cristiano ja ma' mi judiouqui oj bi sc'uuc ja Dios sac'an chomajquili, jaxa Diosi, oj bi xch'ay sc'ujol juntiro jastal jel huas slea ja smule ajyi. Jach ni mero cho alji yab ja Abraham ja najatei:

Cunin Abraham, oj to jc'ul bendiciar jitzan ja cristiano, chican jas srazaile porque oj to sc'uucone ja jastal huaxa c'uanon ja hueni.

Jach alji yab ja Abraham yuj ja Diosi.

9 Jaxa huego, c'ot ta ni smeranil spetzanil ja jastal jahua. Spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Cristo, huan ni sc'ulan recibir ja sbendicion ja Diosi. Porque jach ni ja Abraham ja najatei, sc'ulan ni recibir ja sbendicion ja Diosi yuj ja sc'uan ja yeni.

10 Ta huan c'a xa hualahuex que oj bob elanic libre yuj ja huanex sc'uajel spetzanil ja viejo mandar jumasa, ¡majlayic! ti oja huilex ta mi oj ni couc lec ja scastigo ja Diosi porque jach ni huax yala ja Dios tac:

Ta ay c'a ma' huas sc'oco ja jmandar it tz'ijbanubal ja ba libro iti, anima quechan jun mandaruc huaxa c'ocohuex, ti oja huilex que mi ni oj elanic librea. Oj ni yaa huilex ja scastigo ja Diosi,

xchi ja yabal ja Diosi.

11 Jayuj anima huax c'ulantic lec fuerza ba oj c'uuctic ja viejo mandari, pero ¡ba oj bobuca porque mi ni jun cristiano oj bob xch'ay ja smul ja ba sti sat ja Dios ja jastal jahui. Pacaxero nia porque ja ma' toj ay t'usani, pero ja' ni yuj huas sc'uan ja Diosi. Jaxa

cristiano jahui oj ni staa ja
vida jau ba jel tzamali. Jach
ni huax yala ja yabal ja Dios
tac.
12 Tuc juntiro cuando ja' hua-
jel jc'ujoltic soc ja viejo man-
dar jumasa.

Ta huan c'ax bob ac'uluquex
meran spetzanil ja
mandar iti, ti oja taex
ja hua vidaexi,

xchi ni ja mandari, pero
como mix bobi. Porque mi
ni t'un huas staa ti' jastal jel
t'ilan oj c'uaxuc ja Diosi.
13 Pero stz'acatal ja Cristo,
yen jac ya elcotic libre soc
ja jmultiqui, jayuj mi xa
ni oj to quitic ja scastigo
ja Diosa porque ¿machunc'a
oj bob sc'uluc spetzanil ja
mandar jau ba? Jayuj yaa
sbaj aaji q'ue locan ja ba cruz
ja Cristo tac. Yen scuchu
spetzanil ja scastigo ja Dios
oj aajuc quitic ja quentic ajyi.
Lajan soc jastal jun mero
mulanum huaj ja yen ja ora
jahui porque ja ba yabal ja
Diosi, huax yala que ja ma'
huax aaji locan ja ba te', yuj
ni co ta lec ja scastigo ja Diosi.
14 Yuj ja cham ja Cristo, jayuj
ja ma' mi judiouqui ochele xa
cuenta ba oj sc'uluque recibir
ja sbendicion ja Diosi ja jastal
ni sc'ulan recibir ja sbendi-
cion ja Dios ja Abraham ja
najatei. Ja huego, chican ma'
huas sc'uan ja Cristo, ti huax
aaji yi ja Espíritu Santo, como
jach ni yala ja Dios ja najatei.

Ja smandar ja Moisesi soc ja jas alji yab ja Abrahami

15 Quermano jumasa, ja
trato sc'ulan ja Dios ja najate
soc ja Abrahami, lajan t'usan
soc ja jastal huax c'ulantic
jun trato ba jel seguro ja
quentiqui. Jun trato ba jel
seguro, t'ilan oj ochuc ja hua
biili. Y ta ochel c'a juun ja
hua biili, yuj ni jel seguro
juntiroa. Ja trato jahui, mi
ni nunca oj tucbuc, iday,
cristianootic nia,
16 ¡Jauc to ma trato jau
sc'ulan ja Dios soc ja Abra-
hami! Jel ni seguro jun-
tiro ja trato jahua. Pero
mi stuch'iluc ja Abrahami.
Ochel ni bi cuenta ja yintil
chomajquili, jaxa yintil huan
taajel ti' ja ba trato jahui, ja'
ni ja Cristoi. Jel ja yintil ja
Abrahami pero ja ba trato
jahui, quechan ja Cristo taaji
ti'.
17 Jaxa yora sc'ulan ja trato
jau soc ja Abrahami, mi to
nix yaa ja viejo mandar ju-
masa, como mi to nix manxi
ja ora jau ja Moisesa. Ec' to
mojan cuatro ciento treinta
jabil, ti to yaa ja viejo mandar
jumasa jahui. Pero cuando
yaa ja smandar jumasa jau
ja Diosi, mi yala que mi xa
valeuc ja strato sc'ulunej soc
ja Abraham ja najatei. Miyuc,
porque Dios ni ja ma' yala
que oj to bi c'ot smeranil spet-
zanil ja jas yal yab ja Abra-
ham ja ora jahui.
18 Spetzanil ja jas jel tza-
mal yal yab ja Abraham jastal
oj to yaa yi, puro slequil ja
sc'ujoli y jach man ora. Puro
slequil spetzanil ja jas huax
yaa quitic ja Diosi, mi jayuj

huax c'ulantic ja smandar ja
Moisesi.
19 Oj cala huabyex jas sbej
ja yaa yi ja smandar ja Moi-
sesi. Ja ora jahui, mi tox jac
ja Cristo, pero como ja cris-
tiano jel huane sleejel jun-
tiro ja smulei, jayuj ja Diosi
yaa yi ja smandar ja Moisesi
ba oj bob scom ja cristiano.
Ja mandar jumasa jahui ma-
coni masan to cuando jac ja
Cristo. Ja Diosi, ja yora yaa
ja smandar jumasa jahui, ti
seca jun ángel ba oj yal yab ja
Moisés spetzanil ja smandari,
jaxa Moisesi, yen ya ec' yi ja
cristiano jumasa.
20 Ja yora sc'ulan ja trato
soc ja Abrahami, yena ni
mismo Dios yala jasunc'a oj
to yaa yi. Pero cuando yaa yi
ja mandar jumasa ja Moisesi,
jaxa Moisesi ti ya ec' yi ja
jmoj judioil ja ma' ec' pax ta
cujticoni.

Ja jastal sbej ja mandari

21 Mi jauc huanon yaljel
que ja Diosi yuj ja yaa yi ja
mandar jumasai, jayuj mi oj
c'ot smeranil ja jas yal yab ja
Abrahami. Miyuc. Quechan
huax cala que ja mandar ju-
masa jau aaji yi ja Moisesi, mi
jauc huax taa ja jvidatic soc
ja jahui porque mi ni modo
huax bob jc'uuctic spetzanil.
Ja lec bob to jc'uuctiqui, eso
sí, ja jastal jahui, oj ni bob
ajyucotic toja. Ay modo oj ni
bob elcotic libre juntiro soc ja
jmultica.
22 Pero ja yabal ja Diosi
huax yala que yuch'anotic te'
yuj ja jmultiqui. Único modo
jastal oj bob elcotic libre, ta
huan c'ax c'uantic ja Cajualtic
Jesucristo, pero como huan
xax c'uantic ja yeni, jayuj
libre xa ayotic. C'ot ta ni
smeranil ja jas yalunej ja
Diosi.
23 Ja tiempo mi tox jac ja
Cristo, mi tox c'uaji ja yeni.
Ti ni aytic ja ba sc'ab ja viejo
mandar jumasa. Yuj ja man-
dar jumasa jahui, jayuj huax
naatic que mandar ni aytic ja
quentica. Ja iti maconi cujtic
masan to ni jac ja Cristo ba oj
bob jc'uuctic ja yeni.
24 Ja tiempo jahui, ja' ni
mero jmojtic ja spensar ja yal
untic jumasa, jaxa mandari,
lajan soc ja jnantiqui porque
huas sea quitic jasunc'a lec oj
c'ultiqui. Jach ni ectic masan
to jac ja Cristo, ti xa eltic
librea. Cuando jc'uantic ja
yeni, yena ni xch'aya quitic ja
jmultiqui.
25 Pero ja huego nihuan
cristiano ja jpensartiqui,
como jc'uunejtic xa ja Cristo.
26 Yuntiquilotic xa ni ja
Diosi ta meran c'a huax
c'uantic ja yeni, stz'acatal ja
jas sc'ulan quitic ja Cajualtic
Jesucristo.
27 Jayuj ja cuando huax
quiajtic ja' yuj ja sbiil ja yeni,
ay xa quiojtic ja spensar ja
Cristo.
28 Ja ba sti sat ja Cristo Je-
susi, jun xta cabaltic huax
yilahuotic. Mi tzaubaluc ita
ja ma' oj yil lequi. Jun xta
mismo huax yila ja ma' judio
soc ja ma' mi judiouqui. Jun
xta yabal ja ma' tey ba yib
sc'ab ja baldillo soc ja ma' li-

bre ayi. Sea huinic, sea ixuc,
jun xta huax yilahuotic ja Ca-
jualtiqui.
29 Chican machunc'a, pero
ta ti xa c'a ay ja ba sc'ab ja
Cristo, cuenta xa ni aye soc
ja yintil ja Abrahami. Jpet-
zaniltic jc'ulunejtic recibir ja
sbendicion ja Dios ja it alji
yab ja Abraham ja najatei.

4

1 La caltic que ay jun huinic
ay yioj jun pinca, jaxa huinic
jahui ay jun yal yunin. Pero
ja huinic jahui chami. Yala
cani que spetzanil ja sastic
sbaji, que oj aajuc yi ja yal
queremi. Pero como ch'in
to, jayuj mi to ni oj sc'ul
recibira, masan to cuando ay
xa sc'ujoli. Ja yeni, lajan soc
ay yajual. Es meran, sbaj
ni yen ja pinca jahua, pero
como mi to sc'ulan recibir.
2 Mandar to ni ay ja yal
querem jahui masan to ni
huax c'ot tic'an ja tiempo
yalunej can ja stati oj sc'ul
recibir ja sdote jahui.
3 Pe jach ni ja quentic ja
janec' judiootic tac. Cuando
mi tox jac ja Cristo, lajanotic
soc jastal jun yal untic. Man-
dar ni aytica. Chican ja jas
huax alji cabtiqui, chican ja
jas huax jeeji quitiqui, jach ni
mero huax c'uantica. Jach ni
ectic ja jastal jahui
4 Masan to c'ot ja c'ac'u ja
Dios Tatali seca con ja yunini,
jaxa yunin ja Dios jahui
manxi jastal jun cualquiera
yal alatz - ixuc ni ja snana.
Manxi ja ba tiempo jau
cuando ti to aytic ja ba sc'ab
ja smandar ja Moisesi. Judio
ni manxi ja yen chomajquili
5 Ba oj bob ya elcotic libre
ja janec' yuch'anotic te' yuj ja
mandar jumasa jahui. Jayuj
huax bob c'ulajucotic recibir
jastal mero yuntiquil ja Diosi.
6 Y meran nia, yuntiquilotic
xa nia jayuj seca con ja
Yespíritu ja yunini ba oj
smojtayotic ec' tola vida.
Jayuj mi lomuc huax calatic:
—JTaticon Dios, porque huax
naatic tey ba jc'ujoltic que
yuntiquilotic xa nia.
7 Mi xa ni yuch'anucotic tea
porque yuntiquilotic xa nia.
Ja jas yioj ja jTatiqui, jbajtic
nia como jach ni ja smodo jun
tatal soc ja yuntiquili.

Ja Pablo sc'ulan pensar ja creyente jumasa

8 Quermano jumasa ja ba
Galacia, ja huenlexi cuando
yora mi to xa naahuex sbaj ja
Dios sac'ani, ja' mero huajel
ac'ujolex soc ja dios c'ulubali,
chican jasunc'a huax hua
ochuquex diosili.
9 Pero ja huegoi, yuj ja
huan xa xa naahuex ja mero
Dios sac'ani - eso sí, ja mero
smeranili, yen ni staahuex ta
ja Diosi - ¿jastal modo oj cho
cumxanic otro vuelta ba hua
patiquexi? ¿Ja' ama jex oc'
ac'ujolex ja jas jel coel juntiro
huaxa naahuex ajyi ba? ¿Jel
ama gusto oj cho ochanic otro
vuelta ba yib sc'ab ja viejo
costumbre ba?
10 Porque q'uelahuilex ja
jas huanex man ora tac.
Huaxa hualahuex que jel
t'ilan oja talnayex ja c'ac'u iti,

ma ja ixau iti, ma ja jabil iti,
ma ja tiempo iti.
11 Huala xiuyon t'usan. Mi nabenuc ta mi lom
q'uiq'uinaluc ja jas jeunej
ahuilex ja sbaj Cristo.
12 Quermano jumasa, naahuic t'usan que libre xa
ayex, stz'acatal ja Cristo. Jach
ni ja quen tac, huax naa que libre xa ayon. Cuando
huajyon amoquexi, libre xa
ni ayona. Mi ni jun cosa ac'ulanex qui ba malo.
13 Ja queni, jel malo ayon ja tiempo jahui pero yuj ja
chamel jahui, jayuj ahuabyex
ja yabal ja Diosi. Huaxa naahuex lec ja iti.
14 Ja mero smeranili, jel piero ja jchamel ja jastal
maloaxiyoni pero anima, mi
ahuijnayonex. Ja c'ulanonex recibir jastal jun ángel sbaj
Dios. Jel tzamal ja hua
modoex jmoqui. Ja jastal hua c'ulanex qui, lajan soc
mi quenuc - lajan soc ja' ni
ja Cristo ja jas hua c'ulanex quii.
15 Pe jel gusto ajyiyex ja ora jau tac. Jaxa huego ¿jasyuj ja
jach huanex sc'ulajel ja huen-
lex ba? Ja ora jahui, pavor mi xa huaahuex qui ja hua
chiq'uelexi
16 Pero ja huego, ja con-
draonex xa juntiro. ¿Ja' ama
coraja huaxa huilahuonex
yuj ja cala huabyex ja
smeranil ba?
17 Ja tantic cristiano jau ja
ma' huane seejel ja ba mi sbe-
juqui, eso sí, jel huas stoy-
ohuex, pero lom nia. Mi jauc
ja ba hua lequil ja huenlexi.
Ja jas mero huas sc'ana ja
yenlei, quechan huas sc'ana
que ti oj ajyanic ba yib sc'ab.
Mi huas sc'ana oja c'uuquex
ja jas huax cala ja quenticoni.
Huane sleejel que quechan
lec oja huilex ja yenlei.
18 Eso sí, ja mero smeranili,
sbej ni yaj oj cab jbajtic
jpetzaniltica, pero ta ja
c'a huanotic meran soc ja
smeranili. Cuando ti ajyiyon
amoquex ja queni, y yaj
ahuabyonex, jel lec juntiro.
Ja lec jach ni lec huaxa
huilahuonex man ora, jel ni
lec juntiroa, pe ja iti, ¡coraja
xa huaxa huilahuonex tac!
19 Ja huenlexi lajan soc
mero cuntiquilex huax cabi,
jayujil ja jas huanexi, huas
syatz'a sbaj juntiro ja caltzil
ahuujilexi, lajan soc ja jastal
syatz'ani sbaj ja yora mi to
xa c'uanex ja Diosi. Mi oj
cujlajuc ja jc'ujoli masan to
huas suchi ac'ujolex soc ja
Cristo porque quechan ni yen
huax bob ya elcotic libre soc
ja jmultic tac. Mey otro modo
jastal oj bob ajyucotic toj ja
ba sti sat ja Diosi.
20 Jel juntiro huanon pen-
sar ahuujilex. Huax c'ana
nique oj huajcon huego amo-
quex ba oj bob ochcotic loil.
Bob ta soc ja jahui, oj bob
tucbuc t'usan ja hua pen-
sarexi.

Ja Agari soc ja Sara

21 Ja huenlex ja janec' ja'
mero jex oc' ac'ujolex oj
cho ochanic ja ba sc'ab ja
viejo mandar otro vuelta,
pero ja ba mismo libro ja

ba tz'ijbanubal ja mandar
jumasa jahui, ¿mi ma huaxa
naahuex jasunc'a huax yala
ba?
22 Porque jastal huax taaji
ti' ja Abrahami, huax yala
que ajyi chab yuntiquil. Ja
juni, ja snani, ja' ni ja ixuc
jau ja ma' baldiyana ni - yib
c'abal ay juntiro. Jaxa otro
ja yunini, ja' ni ja yal ja
Sarai, jaxa Sarai, libre ni aya
porque ixahualal ja yeni.
23 Jayuj ja chab queremtic
jahui, tuctuquile ni juntiro
cada jujune. Ja yal ja ma'
baldiyana ni ayi, mi ni t'un
cuenta ayuc soc ja yal ja
Sarai. Ja yal ja criadai, yen
manxi jastal jun cualquiera
alatz pero ja yal ja Sara, mi
cualquiera alatzuc porque ja
yal alatz jahui manxi ni yuj ja
jas yala ja Diosi.
24-25 Ja criada jau Agari,
soc ja yali, ja ma' baldiyanoe
ni ajyi, ja' ni mero smoj ja
ma' huajel sc'ujol ja mandar
jumasa jau ac'ubal ja ba huitz
Sinaí ba Arabia ja najatei.
Porque ja cristiano jahui,
lajan soc yuch'ane te' juntiro
y jach lamlamil huane eq'uel.
Y jach man ora. Ja jmoj
judioili huane huajel ba
Jerusaleni ba oj slee ja Dios
ba templo, lajan soc huax
ochye baldiyanoil. Porque ja
mandari, ti ni aytic juntiro ba
yib sc'ab.
26 Pero ja quentiqui, ja
mero sbeji, ja Jerusalentiqui,
ti ni ay ba satq'uinal porque
ti ni ay ja jDiostiqui. Yun-
tiquilotic ni ja yen ja ma'
huax yaahuotic libre.
27 Spetzanil ja jas huanon
yaljeli, ti ni tz'ijbanubal ja ba
yabal ja Diosi. Ata huabilex
ja jas yala ja aluman-Dios ja
najatei:

Ja huen ixuc, meran nia, mi
ni huaxa huila unti-
canel. Mi huaxa mana
ja yal alatzi. Ja huego,
lajan soc jipubala can
jun tiempo ¡pero majla!

Oj ni c'ot ja c'ac'u que mas
oj ajyuc lec ja hua hu-
untiquil ja hueni soc ja
ma' tey soc ja statam ja
huego. Jayuj sbej que
gusto oj ajyan. ¡Ahua-
nan yuj ja hua gusto
ixuc!

Jach ni huax yala it ja yabal ja
Dios tac.
28 Miyuc quermano jumasa,
ja quentiqui ja' ni jmojtic ja
Isaqui porque ja yeni manxi
yuj ja sc'uan ja jas alji yab yuj
ja Dios ja stati. Jayuj jachuc
ja quentic ja janec' huax
c'uantic ja yabal ja Diosi,
huan nix aaji quitic ja jvidatic
ba yajc'achili.
29 Porque ja yen ja Isaqui,
moc to jauc ja yatel ja Espíritu
Santo, mi ni oj manxuc ajyia,
pero ja sbanquil Ismaeli
manxi jastal jun cualquiera
alatz. Jayuj ja Ismaeli jel
coraja yila ja yijtz'in Isaqui.
Jayuj jach ni aytic man ora. Ja
janec' ti xa aytic ja ba sparte
ja Espíritu Santo, oj ni yaa
quitic huocol ja tuc jmojtiqui.
30 ¿Mi ma huaxa naahuex ja
jas huax yala ja yabal ja Dios
ba?

Nutzu el ja ixuc jau baldiyana
ayi, con todo yal.

Jach ni alji yab ja Abrahami.
Ja yal ja yen ja ma' yuch'an
tei, mi ni oj yil sat
ja jas cala huabi. Ja
ma' oj ni yil sati, ja' ni
ja yal ja mero ja hua
cheumi, como ja yeni,
ixahualal ni aya.
Jach ni alji yab jastal it ja
Abraham yuj ja Diosi.
31 Y jach ni ja quentic choma-
jquil quermano jumasa. Mi
xa ti ayucotic ja ba sc'ab ja
viejo mandari. Yaahuotic ta
libre ja Diosi, stz'acatal ja Ca-
jualtic Jesusi.

C'ulanic seguir abajex porque libre ayex

5

1 Meran nia, ja Cristo huas sc'ana oj ajyucotic libre jayuj yaa sbaj ba oj ya elcotic libre tac. Jayuj mi xa huaa bajex ba oj cho ochanic otro vuelta mozoil ja ba sc'ab ja viejo mandar jumasa. Mi lom la c'ocxiyex.

2 Pero ta huan c'a xa huaa bajex ba oj c'ulajananic circuncidar lom q'uiq'uinal, lom ni juntiro huaxa hualahuex que huaxa c'uanex ja Cristo ta jachuqui. Ja quen Pabloon. C'ulanic ja hua pavorexi, maclayic ja jas huax cala huabyexi.

3 Oj cala huabyex otro vuelta: Ta ay c'a ma' huax yaa sbaj ba oj c'ulajuc circuncidar, pues lec, a yaa sbaj ta oj c'a bob sc'uuc spetzanil ja mandar jumasa, mi quechanuc oj c'ulajuc circuncidar.

4 Ta huan c'a xa hualahuex que toj oj ajyanic ja ba sti sat ja Dios yuj ja huaxa c'uanex ja mandar jumasa jahui, entonces pilan juntiro ayex soc ja Cristo. Slugar que mi ni t'usan huaxa c'anahuex ja syajal sc'ujol ja Diosi. Huaxa jipahuex jun lado.

5 Pero ja quentic ja janec' jc'uunejtic xa ni ja Cristo, ja janec' ti xa ay jmoctic ja Espíritu Santo, ay xa snihuanil jc'ujoltic. Huax majlatic ja c'ac'u jau oj cabtic oj yal cabtic ja Diosi que perdonado xa ay spetzanil ja jmultiqui yuj ni toj xa huax yilahuotic ja yeni.

6 Porque ja Diosi mi huax yila que mas toj ja ma' circuncidado ayi soc mi ni ja ma' mi circuncidado ayuqui. Jun xta yabal huax yilahuotic ja Diosi. Ja mero mas t'ilani que yaj oj cab jbajtic soc ja jmojtiqui. Ja jastal jahui, huax jeatic que meran huax c'uantic ja Cristo Jesusi.

7 Ja huenlex ajyi, toj t'usan huanex bejyel. ¿Ay ama ma' yala huabyex que mi oja c'uuquex ja ba meran ba?

8 Ja hua pensar ja huenlexi, mi xa jauc ja sbaj Dios ja ma' tzaubalex ni yujil.

9 Huaxa naahuex lec jastal huax och ja levadura ja ba pani. Huax pucxi spetzanil. Y jach huanex huajel t'usan ja huenlexi.

10 Pero ja queni, ja snihuan jc'ujol soc ja Cajualtiqui, que mi xa oja c'uluquex seguir mas ja jas huanexi. Jaxa ma' huan somjel ja hua pen-

sarexi, chican machunc'a, ¡pero a smajlaye! Oj ni couc ja scastigoea.

11 Quermano jumasa, ta huanon c'a yaljel que sbej oj c'ulaxananic circuncidar, entonces ja jmoj judioili, mi ni corajauc oj yabyea. Oj ni sc'uluque gustoa porque mi ni jas oj cal ja jastal cham ja ba cruz ja Cristo. Mi ni pierouc oj yabye ja jastal jahua.

12 Pero ja tantic cristiano jau ja' mero huax yochelan que t'ilan oja c'uluc abajex circuncidar, mas lec a scup el ja sbactel ja yenle mismo pero ja iti, quechan huax jac som ja hua olomexi.

13 Pero ja huenlex quermano jumasa, tzaubalex ba oj ajyanic libre. Pero ja jahui, mi jauc huax yala que oj ajyucotic libre soc ja jas huax c'ana jc'ultic ja quentic mismo. Oj ajyucotic libre ba yaj oj cab jbajtic. Oj colta jbajtic jpetzaniltic.

14 Ay jun mandar huax yala:

Yaj xa huab ja hua moji como
jastal yaj ni huaxa
huab abaj ja huen
mismo.

Y meran nia, ta yaj c'a huax cab jbajtic merani, oj ni bob jc'ultic spetzanil ja mandar jumasaa.

15 Pero ja huenlexi, ta ja' c'a huajel ac'ujolex ja pleito ja janec' ahuermano abajexi, ja jastal jahui, lajan soc huolan ch'etan xta ni ayex soc ja pleito ja jastal jau yen porque bola xta ni ay ja hua c'umalex tac. Ta mi xa huaa cuidadoex, huaj to huabyex, spetzanil ja ma' creyente, oj jom spetzanil.

Ja viejo jcostumbretiqui soc ja jastal huas scoltayotic ja Espíritu Santo

16 Ja jas huax cala huabyex ja iti, c'ulanic ja jas huas sc'ana ja Espíritu Santo, ma jauc ja jau oja c'uluquex ja jas huaxa c'ana ja huenlex mismo.

17 Porque ja jas jex c'anc'oni oj c'ultic ja quentiqui, najat ay juntiro soc ja jas huas sc'ana ja Espíritu Santo. Tuc ja spensar ja yen, cho tuc ja jpensartic ja quentiqui. Lajan soc ay jun pleito ja ba jc'ujoltiqui porque huax c'ana jc'ultic ja ba lequi, pero como jex c'anc'oni oj c'ultic ja ba mi lecuc chomajquili, jayuj lajan soc ay jun nihuan pleito ja jastal jahui.

18 Pero ta ja' c'a caunej xa jbajtic meran soc ja Santo Espíritu, yuj ni eltic ta libre ja ba sc'ab ja viejo mandar ja jastal ni huax c'uantic ajyi.

19 Ja ma' ja' mero huan sc'ulajel pensar ja jas huas sc'ana ja yen mismo, yuj ni ja' mero huajel sc'ujol ja cosa ba malo. Huane sleejel tuc xcheume, ja' mero huajel sc'ujole ja sleejel ja smule soc ja ixuquei. Ja' ni mero smoje ja chante ja cristiano jumasa jastal jahua.

20 Jaxa sdiose huas sc'uanei, c'ulubal jastal ja splanta ja yenlei. Ja' mero

huajel sc'ujole soc ja jastal
ja smodoe ja brujo jumasa,
y ja' ni jel xchole ja pleitoa.
Puro envidia ja ba sc'ujolei.
Coraja huax yila sbaje -
lajan soc quechan yenle. Ja'
mero sgusto huax yabaltaye
ja smojei. Yuj ja jastal ja
smodo ja sti ja cristiano iti,
jayuj c'olan c'olan ja cristiano
jumasa.

21 Mi ni jas huas sc'anahuea
- mi ni t'un huas sc'ulane
gusto oj ajyuc lec t'usan
ja smojei. Quechan yenle
huas sc'ana ajyuque lec.
Mero tantic uc'atragoe. Mix
q'uixhuiye. Chol naitz huas
sleahue ec' ja stragoei. Ja' ni
mero ja smodoe ja cristiano
jau ja ma' huas sc'ulane ja
sgusto ja yenle mismo tac.
Jach ni cala huabyexa pero oj
cho cala huabyex otro vuelta,
ja cristiano jastal jahui, mi
ni nunca oj sbate ja lugar jau
ja ba huas sc'ulan mandar ja
Diosi.

22 Pero ja ma' sipunej
juntiro sc'ujol soc ja Espíritu
Santo, huax ilxi que tuc
juntiro ja smodo ja cristiano
jahui. Ay syajal sc'ujol sbaje.
Gusto huax ajyiye. Laman
aye. Ay spasensiae. Jel tza-
mal, jel lec ja smodoei. Ja jas
huax yalahue oj sc'uluque,
yuj ni oj sc'uluque merana,
mi quechan huax yalahue.

23 Mi huas stoyo sbaje.
Huax bob scom sbaje. Ja
jastal jahui, mi ni ma' oj yal
que mi lecuc.

24 Ja ma' tey ba sparte ja
Cristo Jesusi, huas snaahue
que ja jastal jel t'ilan huas
slea ja smule ajyi - chican
jas huas sc'ana sc'uluquei -
pero ja huego mi xa t'ilanuc.
Porque cuando cham ja
Cristo, lajan soc chamtic ja
quentic chomajquili, jaxa
jastal jel piero juntiro ja
jmodotic ajyi, sbej ni ec' ta
jahua.

25 Ja Espíritu Santo, yen
yaunej quitic ja yajc'achil jvi-
datiqui jayuj sbej ni tola vida
oj c'uuctic ja jas huas sc'ana ja
yeni.

26 Mi sbejuc oj toy jbajtic
porque ta jach c'a, quechan
gana oj caatic q'ue ja scoraja
ja jmojtiqui. Y mi sbejuc oj
quil jc'ujol jbajtic ja quentic
mismo.

*Colta ja hua moj creyen-
teili*

6

1 Quermano jumasa, ta ay
c'a june ja quermanotiqui
huan sleejel ja smuli, sbej
ni oja huaex yi razona,
pero ta toj c'a cho ayex ja
huenlex soc ja Diosi. Y
sbej ni oja c'uluquex fuerza
que tzamal ja hua modoex
cuando huanex yaajel ja
razoni. Naahuic t'usan ja
huenlex chomajquili, que mi
huocoluc oj cho bob alee ja
hua mulexi.

2 Jaxa cuando jel huan huo-
col june ja quermanotiqui,
coltayic ba oj ajyuc ja sni-
huanil sc'ujoli. Ta jach c'a
huax c'ulantic, entonces yuj
ni huanotic sc'uajel ja sman-
dar ja Cristoa.

3 Pero ta ay c'a ma' huax
yala ja ba sc'ujoli: Pero ja

queni, jel lecon juntiro, ta xchi c'a, entonces ja cristiano jahui, lom ni juntiro huan slolajel sbaja porque ja mero smeranili, jel ni coelotic juntiro ja ba sti sat ja Diosi.

4 Cada jujuneotic oj c'ultic pensar ta lec ja jas huax c'ulantiqui, ma miyuc. Ta huax yab ja jc'ujoltic que lec ja jas huanotiqui, entonces quentic mismo oj naatic. Mi sbejuc oj cocheluctic ja jmojtiqui.

5 Porque cuando oj caatic yi cuenta ja Diosi, mi jauc oj caatic cuenta sbaj ja yenlei. Ja' ni cada jujune oj caatic cuenta, chican ja jas jc'ulantiqui.

6 Ja huenlex ja janec' huan jeejel ahuilex ja yabal ja Diosi, sbej ni huaxa coltayex ja hua maestroexi, chican ja jas ahuiojexi porque huane seejel ahuilex.

7 Porque ta huala coltanitic, oj ni cho coltajucotic ja quentic chomajquili. Pero ta mi xa c'uanex ja jas huax yala ja Diosi, moc ahualex ta oj elanic libre. Moc lom alola bajex que oj elanic lec ja jastal jahui porque lajan soc huaxa huaahuex yi burla ja Diosi.

8 Ja cristiano jau ja ma' quechan huas sc'ulan sbaj pensar ja yenle mismo, jel huas somo juntiro ja yaltzilei. Xch'ayelal ni juntiro ja yaltzile ja jastal jahua. Pero ta ja' c'a huantic sleejel ja jas huas sc'ana ja Espíritu Santo, ja yeni oj ni yaa quitic ja jvidatic jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui.

9 Jayuj sbej tola vida oj leetic modo jastal oj c'ultic ja ba lequi. Mi sbejuc oj el jganatic porque oj jac ja c'ac'u cuando oj c'ultic recibir ja jmajtantiqui, pero ta mi c'a huax el ja jganatiqui.

10 Jayuj, cuando ay modo, la xa jc'ultic yi lec spetzanil ja cristiano, pero ja mas to jel t'ilani, ja janec' quermano xa ni jbajtic soqui.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

11 Quena ni huanon stz'ijbajel ahuilex ja iti y huaxa huilahuex que jel nihuan ja jletra.

12 Ja tantic cristiano jau ja ma' huas sc'ana fuerza oj c'ulaxananic circuncidari, jach huax yalahue ba oj bob iljuque lec, como mi ni huanuque sloiltajel jastal cham ja Cristo. Mi ni huas sc'anahue oj yie huocola.

13 Jel ni nihuan yioje ja jastal huax c'ulajiye circuncidari, jaxa otro mandar jumasa, mi ni huas sc'ulane caso tac. Iday, ja' mero huajel sc'ujole que oja c'uluc abajex circuncidar ja huenlexi. Huan c'a xa huaa bajex, entonces oj yal que yuj ja yenlei, jayuj huaxa c'uanex ja Diosi.

14 Ja mero smeranili, ja queni, mi sbejuc oj toy jbaj que yuj ja queni, jayuj huaxa c'uanex. Mi huanucon sleejel ba oj toyjucon. Ja jas jel jgusto ja jas huanon yaljel ja

queni, ja jastal cham ja Cajualtic Jesucristo ja ba cruzi. Ja jastal cham ja yeni, lajan soc cho chamyon lajan soc ja queni porque ja mundo iti, mi ni t'usan huax oc' jc'ujol. Ja queni, ja jastic ay ja ba mundo iti, mi ni huax caa cochela.

15 Ja mas jel t'ilani, que ta meran c'a yajc'achil cristianootic xa nii. Ja ma' mi circuncidado ayuqui, ma ja ma' circuncidado ay chomajquili, ja jahui, tix yila sbaja porque mi ni jas yioj tac.

16 Ta jach c'a mero ja hua pensarex ja jastal iti, entonces ja huenlexi, sbajex xa ni ja Diosa. Laman la ajyiyex. Oj ni ahuabyex ja syajal sc'ujol ja Diosi.

17 Ja huego, ja último ja jas huax cala huabyexi, mi xax c'ana que oj to ahuaahuex qui mas huocol. Ja queni, yatjumon ni ja Cajualtic Jesusi. Ja jcuerpo, ac'ubal xa ni qui lec señaa. Quechan yuj ja huax catelta ja Cajualtiqui, jayuj huax aaji qui lec ja jmajtani.

18 Quermano jumasa, ja Cajualtic Jesucristo a sc'uluquex bendiciar apetzanilex ja huenlexi. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Efesios
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Efeso Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Efeso

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Efeso, ja huenlex ja jipunejex xa ni ac'ujolex soc ja Cajualtic Jesucristo. Sbajex xa ni ja Diosa. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesusi. Laman ni oj ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Secabanumon ja Cajualtic Jesucristo, yuj ja jach ni huas sc'ana ja jTatic Diosi.

Ja bendición ja jastal huax yaa ja Cristo

3 Stz'acatal lec ja Diosi, ja stat ja Cajualtic Jesucristo, porque mi ni ajtaben ja sbendicion huax yaa quitiqui. Ja bendición jumasa jahui, ti ni mero coel jan ja ba satq'uinali, pero yuj ja huan xax c'uantic ja Cristo. Jayuj huan xa nix c'ulantic recibir ja bendición jahua.

4 Ja yora mi tox cujlaji ja satq'uinali, ja jTatic Diosi, tzaubalotic ni yuja ba oj c'uuctic ja Cajualtic Jesusi. Huas sc'ana que libre oj ajyucotic soc ja jmultiqui. Mi ni bi sbejuc oj leetic ja jmultic ja ba sti sat ja yeni.

5 Tzaubalotic xa ni bi yuja ba oj ochcotic yuntiquilil, yuj ni jach huas sc'anaa. Jayuj tola vida huan sleejel ja yuntiquil jumasa, pero ja' ni yuj ja Cajualtic Jesucristo.

6 Quechan yuj ja syajal sc'ujol ja yeni, jayuj sbej ni oj caatic yi lec stz'acatal ja Diosi. Como jel ni tzamal juntiro ja jas sc'ulan quitiqui, iday, ja quentiqui mi ni jun stz'acol huax caatic. ¡Stz'acatal lec ja yunin ja Diosi ja yen ja ma' jel huax yajtaji yuj ja Dios Tatali!

7 Yuj ja pec' ja xchiq'uel ja Cajualtiqui, jayuj ja quentic ja janec' huan xa nix c'uantiqui, libre xa ni aytic ja ba sc'ab ja diablo. C'ulubal xa perdonar ja jmultiqui, pero quechan yuj ja jel ja syajal sc'ujol ja Diosi.

8 Mi ajtaben ja jas jel tzamal sc'ulunej quitiqui.

9 Ja ajyi, lajan soc mutz'an ja jsatiqui. Mi huax c'ulantic entender ja jasunc'a ja spensar ja Dios jmoctic ajyi. Pero ja huego, lajan soc jamxi ta jsatiqui porque huan xax naatic t'usan jasunc'a ja spensar jasyuj ja seca quitic ja Jesucristo.

10 Pero cuando ch'ac sc'uluc spetzanil ja iti, mi ni cualquiera tiempouca, ja' ni jas ora mero sc'ulunej pensar ja Diosi. Jaxa spetzanil ja jas ay ja ba luumi soc ja ba satq'uinali, ti ni bi oj ajyuc ja ba sc'ab ja yunin jahui.

11-12 Ja quenticon ja janec' huanoticon smajlajel ajyi ja Cristo - como bajtan ni huax c'uanticon ja quenticon que

oj ni jacuca - jayuj tzaubaloticon ba oj caaticon nihuanbuc ja sbiil ja Cajualtiqui. Sbej ni oj caatic yi stz'acatala porque jach ni huas sc'ana ja Diosi, jaxa jDiostiqui, chican jasunc'a huax yala, huan nix c'ot smeranila.

13 Y jach ni ja huenlexi, stz'acatal ja Cajualtiqui, ja huabyex ja mero smeranili ja jastal huax yaahuotic libre ja Diosi. Yuj ja abal it jel tzamali, jayuj hua c'uanex ja Cajualtiqui. Cho jecubal quitic ja Espíritu Santo, jaxa yeni huax ya jac jc'ujoltic que mero yuntiquilotic ni ja Diosa.

14 Ja Espíritu Santo, lajan soc jastal jun prenda secunej quitic ja Diosi porque ay to ni jitzan cosa mas oj yaa quitica. Jayuj sbej ni oj caatic yi lec stz'acatal ja jDiostiqui porque jel nihuan juntiro tac.

Ja Pablo sc'ana yi ja Diosi ba oj yaa yi ja svivoil ja creyente jumasa

15 Cabunej ahuabalilex que jel bi huaxa c'uanex ja Cajualtic Jesusi y huax cho cab ahuabalilex que jel bi yaj huaxa huab abajex ja janec' yuntiquilex xa ni ja Diosi. Ja huax cab ja jahui soc ja huax naa jastal jel lec ja Diosi, jayuj

16 Jel huax caa yi stz'acatal juntiro ja Dios yuj ja huenlexi. Cuando huax c'uman ja Diosi, mi ni jun vuelta huax ch'ay jc'ujol ja hua biilexi.

17 Huax c'ana yi ja Diosi que oj yaa ja hua pensarexi, que vivo oj ajyanic ja ba sti sat ja yeni. Huax c'ana que oja nebex mas y mas ja yabal ja Diosi. Jach ni mero huanon sc'anjel yi ja stat ja Cajualtic Jesucristo, ja' ni ja ma' mero Tatal ay ja ba lugar jau jex lijpi juntiro.

18 Huax cho jc'ana yi ja Diosi que oj yaa huilex ja hua vivoilexi, que oj ya jac ac'ujolex jastal jel nihuan juntiro ja spensar jmoctiqui. Jayuj tzaubalotic xa tac. Ja jahui, ja' ni mero snihuanil ja jc'ujoltiqui. Huax cho jc'ana yi ja Diosi que oja naex, ja Diosi, jel rico ay huax yabi porque jel juntiro ja janec' yuntiquilotic xa nii.

19 Huanon ni sc'anjel yi ja Diosi que oja naex que ja janec' huax c'uantic ja Diosi, yaunej quitic ja mero yip ja yeni, jaxa yip jahui, jel nihuan juntiro. Mi cualquierauc ja ma' yip ja jahui

20 Porque naahuic t'unuc ja jastal ya sac-huuc ja Cajualtic Cristo, jaxa mas tzaani ti yaa yi ja yatel mas nihuan ja ba satq'uinali. Jel ja yip sea ja ora jahui y jach huan seejel quitic man ora.

21 Ja yatel ja Cristo, mi ni june ma' oj bob slaj jastal jel nihuan ja yatel ja yen. Eso sí, ay ma' jel nihuan ja yateli, jel tzatz ja smandari, pero mi oj slaj ja jastal ja yatel ja Cristo. Ja yeni, ¡jel nihuan juntiro! Mi ma' oj slaj ja jastal jel nihuan ja yeni, mi ni ja tiempo iti soc mi ni ja tiempo oj to jacuqui.

22-23 Ja Diosi yaunej spet-

zanil ja ba sc'ab ja Cristo,
jaxa quentic ja janec' huax
c'uantiqui, mandar ni aytic
yuja. Lajan soc ja' ni mero
jtatica porque jach ni huas
sc'ana ja Diosi. Yuntiquilotic
xa ni ja quentiqui. Jel oj
ch'aych'unuc oj yab ja Cristo
ta mi c'a huax c'uantic ja
quentiqui. Ja yeni, yena ni ja
ma' c'atan xta ni ay ec' ja ba
satq'uinali soc ja ba luumi.

Huax taa ja jcoltajeltiqui yuj ja syajal sc'ujol ja Diosi

2

1-2 Jaxa quentiqui, quentic
ni ja ma' yaunej quitic jun
vida yajc'achil. Pero cuando
mi tox c'uantic ja Diosi, ja'
ni mero huanotic sleejel
ja jch'ayelaltiqui porque
ja' mero huajel jc'ujoltic ja
sleejel ja jmultic tac. Ja jastal
ja smodo ja mundoi, jach
mero ja jmodotic ja quentic
chomajquil tac. Ja' ni mero ja
cajualtic ja tan ajualal it ja ba
mundo, ja ma' huas sc'ulan
mandar spetzanil ja tantic
cristiano ja ma' mi ni modo
huax c'ocxi ja ba sti sat ja
Diosi.
3 Porque jpetzaniltic nia,
chican jasunc'a jex c'anc'oni
oj c'ultic ajyi, chican jasunc'a
ja jpensartiqui, huan nix
c'ulantica. Ja lec moc to
jc'uuctic ja Diosi, oj ni couc
jbajtic ja scastigo ja Dios ajyi
porque jach ni ja ma' tey ba
mundo tac.
4 Pero stz'acatal lec ja Diosi
yuj ja jel juntiro stalna jyau-
julaltiqui. Jel ni ja syajal
sc'ujoli. Jel yaj huax yabyotic
juntiro,
5 Iday, jel ja jmultiqui.
Ch'ayelotic ni juntiro ajyia.
Pero como aaji sac-huuc ja
Cajualtic Cristo tac, jayuj ay
xa ni quiojtic ja jsac'aniltic ja
quentic chomajquili. Libre
xa ni ayotica pero ja' ni yuj ja
syajal sc'ujol ja Diosi.
6 Meran nia, ja Cajualtiqui
sc'ulan recibir yajc'achil otro
vuelta ja svidai, jayuj jachuc
ja quentiqui, jc'ulunejtic
recibir jun yajc'achil jvidatic.
Mi xa sbajucotic ja mundo.
Sbajotic xa ni ja satq'uinali ja
bay ja Cajualtiqui, ¡stz'acatal
lec ja jas sc'ulan quitiqui!
7 ¿Huan ma xa naa jasyuj
jach sc'ulan quitic spetzanil
ja it ja Diosi? Jach sc'ulan
porque ja Diosi huas sc'ana
oj see que jel juntiro ja syajal
sc'ujoli. Ja jastal huan see-
jel ja ba mundo iti, ¡jauc to
ma ja ba satq'uinali! Yuj ja
jas sc'ulan ja Cajualtic Cristoi,
jayuj tola vida oj ilxuc jastal
jel lec ja Diosi.
8 Meran nia, cuando
jc'uantic ja Diosi, libre
eltic soc ja jmultiqui pero
quechan yuj ja syajal sc'ujol
ja Diosi, mi jauc yuj jel
lec ja jas huax c'ulantic ja
quentiqui. Puro jmajtantic
yuj ja Diosi,
9 Mi jauc yuj jel tojotic.
Miyuc. Ja lec jachucuc to, ay
modo jel oj toy jbajtic,
10 Pero ja iti, Dios mismo la-
jan soc ya paxcotic yajc'achil
cristiano. Jach sc'ulan ba toj
oj ajyucotic soc ja jmojtiqui.

Ja iti, ja' ni mero spensar ja Dios desde najate. Huan ni sc'ana que spetzanil ja jas huax c'ulantiqui, que toj bi tola vida.

Ja Cristo huax ya laman ja jc'ujoltiqui

11 Moc ch'ay ac'ujolex ja jastal ecyex ajyi porque ja huenlexi, mi ni judiouquexa, jaxa quenticon ja ma' judiooticoni, jel piero ja jmodoticon amoquex ajyi, pero quechan yuj ja mi circuncidado ayuquexi. Quechan yuj ja cupubal xet'an ja jbactelticon ja quenticoni, jayuj lajan soc jel nihuan huax caa jbajticon.

12 Pero ja mero smeranili, jel ajul abajex juntiro porque jel najat juntiro ja hua pensarex soc ja Cristo y mi ni cuenta ayuquex soc ja yuntiquil ja Dios ja quenticon ja janec' israeleñooticoni. Mi ni ahuabyex yabalil ja trato jau sc'ulunej quiticon ja Dios ja najatei. Ti ayex ja ba mundo iti pero meyuc ja snihuanil ja hua c'ujolexi porque mi ni huaxa c'uanex ja Dios sac'ani. A jac ac'ujolex spetzanil ja iti.

13 Pero yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi ja jastal pec' ja xchiq'ueli, mojan xa huiojex ja Diosi. Pero cuando mi to xa c'uanexi, jel najat ahuiojex ja Diosi.

14 Ja quenticon ja janec' judiooticoni, jaxa huenlex ja janec' mi judiouquexi, jel ni coraja huax quila jbajtic ajyia. Tuc cristiano juntiro huax quila jbajtic pero ja huego, yuj ja Cristoi, mi xa jachucuc huax quila jbajtic. Ja Cristo jac ya lamxuc ja jpleitotiqui, jayuj yaj xa huax cab jbajtic ja huego.

15 Yaa sbaj ba oj ch'ayuc ja jun montón mandar quiojticon ajyi porque lajan soc ja' ni mero smul ja jcostumbreticon jumasa ja jau quiojticon, jayuj jel coraja huax quila jbajtic tac. Pero ja huego, stz'acatal ja Cristo, jayuj huan xa slaja sbaj ja jpensartiqui. Mi xa tuc cristiano huax quila jbajtic porque ja mero smeranili, puro xa ni quermano jbajtica. Culan xa jc'ujoltiqui.

16 Cuando mi tox c'uantic ja Dios ajyi, lajan soc ay jpleitotic soc ja Dios mismo pero cuando yaj ni cham ja Cristo ja ba cruzi, ya lamxuc ja jpleitotic soc ja Diosi. Y jach ni ja jpleitotic ja quentic mismo chomajquili. Bob ya lamxuc, jayuj laman xa ni ayotic ja huego tac.

17 Ja Cristo jac yal cabtic jpetzaniltic jastal oj bob ajyucotic laman. Jac yala huabyex ja huenlex ja janec' jel najat ahuiojex ajyi, y jach ni ja quenticoni. Eso sí, mas huax naaticon t'usan ja quenticon yen, pero cho jac yal cabticon ja quenticon chomajquili.

18 Ja huego, ay xa ni modo huax bob ochcotic jpetzaniltic ja ba sti sat ja Tatal Diosi, chican machunc'a, sea judio ma mi judioucotic. Libre xa ayotic huax bob ochcotic jpetzaniltic porque

ac'ubal xa quitic ja Espíritu Santo.
19 Ja ajyi, lajan soc polestero ni ayexa. Lajan soc ti huanex bejyel ja ba jun lugar ba mi abajuquexi pero ja huego, mi xa polestero ayuquex ja ba lugar jau ja ba mero bay ja Diosi. Yuntiquilex xa ni ja Diosa. Suinquilex xa ja ba xchonabil ja Diosi.
20 Ja Diosi lajan soc huan sc'ulajel jun naitz, jaxa quentiqui, lajanotic soc ja smacbal ja naitz jahui. Jaxa secabanum jumasa soc ja yalumani, como yenle ni bajtan ayea, jayuj ja yenlei, lajane ni soc ja yojyal ja naitzi. Pero ja Cajualtic Jesucristo, yena ni mero huax yaa yip ja naitz jahui.
21 Ja naitz it huan to sc'ulajel ja Diosi, ay to sc'ana oj ch'ac c'ulaxuc pero huan c'ulaxel. Cada cosa huan ochel yuj, huax ya staa slugar. Oj to huaj quiltic, oj pax jun stemploil ja Dios ja naitz jahui. Pero ja mero smeranili, ja templo jahui, quentic nia jpetzaniltic ja matic janec' huan xa nix c'uantic ja Diosi. Jaxa Cajualtiqui, ti ni ay jmoctica.
22 Jach ni ja huenlex tac quermano jumasa, cuenta ni ayex soc ja stemplo ja Dios jahui. Ja Diosi secunej ahuilex ja Yespíritu ba ti oj ajyuc amoquex tola vida ja yeni.

Ja Pablo jecubal yuj ja Diosi ba oj sloilta yab ja ma' mi judiouqui

3

1 Meran nia, cuenta xa ni ayex soc ja yuntiquil ja Dios ja huenlexi, jayuj lutubalon preso ja huego tac, como huax cala claro que ochelex xa cuenta ja huenlexi. Pero ja mero smeranili, yuj ni jach huas sc'ana ja Jesucristo, jayuj lutubalon.
2 Huan ni xa naahuex jasunc'a catel ac'ubal qui ba jel tzamali, que oj bi huajcon amoquex ja huenlex ja mi judiouquexi ba oj cala huabyex ja yabal ja Diosi.
3 Seguro ahuabyex jastal Dios mismo sea qui jasunc'a ja spensar soc ja huenlexi. Porque ajyi, ja quenticoni, mutz'an juntiro ja jsaticon soc ja iti. Ch'ac ta cala huabyex t'usan ja jastal iti
4 Pero cuando huax ch'ac ac'umuquex ja carta iti, oj jac ac'ujolex que meran huax c'ulan entender jasunc'a ja spensar ja Diosi jastal lec jac ja Cristo.
5 Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni t'un jac sc'ujole ja jastal huan xa snaa ja yuntiquil ja Dios ja huego, jastal ja secabanum jumasa ja ma' tzaubale yuj ja Diosi, soc ja ma' huax yala ja yabal ja Diosi, porque ja yenlei jeeji yile yuj ja Espíritu Santo.
6 Ja yenlei, huan xa snaahue que ja huenlex ja janec' mi judiouquexi, cuenta xa ni ayex soc ja ma' judiooticoni. Yuntiquilex ni ja Dios chomajquil jastal ja quenticoni. Ja c'uunejex ja yabal ja Cristo Jesusi,

jayuj cho elyex ja huenlex
chomajquil ja ba sc'ab ja
diablo. Ja huenlex ja ma' mi
judiouquexi, oj ni ac'uluquex
recibir ja jastal oj c'ulticon
recibir ja quenticon ja janec'
judiooticon nii.

7 Jaxa queni, ja jastal
huanon sloiltajel ec' ja abal
iti, stz'acatal lec ja Diosi
porque yena ni yaa qui ja
cateli. Ja' ni mero yutzil
sc'ujol ja yeni porque jel tzatz
atji ja ba jc'ujoli.

8 Iday, ja ba spetzanil ja
yuntiquil ja Diosi bob ta
quena ni mas jel ch'inon ja
ba sti sat ja Dios ajyi. Pero
quena ni ac'ubal qui ja atel iti
ba oj cala huabyex ja huenlex
ja ma' mi judiouquex ja jastal
jel nihuan juntiro ja Cristo.
¡Mi ajtaben ja sbendicion
huax yaa quitic ja Diosi!

9 Oj bi huaj cal yab spet-
zanil ja cristiano jastal ja
spensar ja Dios desde mi tox
cujlaji ja satq'uinali, porque
yena ni sc'ulan spetzanil ja
jas ayi. Jitzan ja ma' ec' pax
ta cujtiqui, lamlamil ecye,
pero mi ni huax jac sc'ujole
jastal jel tzamal juntiro huas
sc'ulan pensar ja Diosi. Mi
sc'ulane entender jastal oj
to c'ulajucotic librar soc ja
jmultiqui.

10 Pero yuj ni jach huas
sc'ana ja Diosi, jayuj mi ni
sc'ulane entender ja yenlei.
Quentic ni ja janec' huan xax
c'uantiqui, yuj ja quentiqui,
jayuj huan xax ilxi jastal
jel nihuan ja spensar ja
Dios yuj ja seca ni quitic ja
yunini. Spetzanil ja suinquil
ja satq'uinali, ja ma' jel
nihuan ja tihui soc ja ma' jel
ja yipi, huas sq'uelahuotic
coni. Jel cham huax yabye
ja jas huas sc'ulan quitic ja
Diosi.

11 Como jach ni yala ja Dios
ja najate lequi, que oj bi ilxuc
jastal jel juntiro tzamal ja
spensar ja jastal seca con ja
Cajualtic Jesucristo.

12 Jaxa quentic ja janec'
huax c'uantiqui, mi xa huala
xiutic ja huala ochtic ja ba sti
sati. Jun xa jc'ujoltic ayotic
soc ja Cajualtiqui.

13 Jayuj huax cala huabyex,
mi lom xcham ac'ujolex yuj
ja huanon huocol yuj ja
huenlexi. Ja huocol jumasa
iti, sbej ni oj ajyuc snihuanil
ac'ujolexa.

Ja syajal sc'ujol ja Cristo

14-15 Meran nia, stz'acatal ja
Diosi, ochelex cuenta soc ja
ma' el ta libre soc ja smulei,
jayuj huax c'ana yi ja jTatic
Dios ja yena ma' Tatal ay ba
spetzanil ja ma' huas sc'uan,
sea ti to aye ba luumi, ma ti xa
huajye ta ja ba satq'uinali.

16 Como jel juntiro nihuan
ja Diosi, jel lec ja sc'ujoli, jayuj
huax c'ana yi ba oj yaa yip
ja hua hualtzilex ja Yespíritu
Santo.

17 Huax cho jc'ana yi que
oja c'uuquex meran cosaque
oj snaa ja hua c'ujolex que tey
amoquex ja Cristo, que oja
naex que yajtanubalex jun-
tiro yuj ja yeni.

18 Sc'an to Dios, jpetzaniltic
ja janec' huan xax c'uantic

ja Diosi, oj bob jnaatic jastal
jel juntiro ja syajal sc'ujol
jmoctic ja Diosi. Ja Diosi
yaj huax yab spetzanil ja
cristiano ja ba mundo, anima
jel malo juntiro ja sc'ujolei.
Jach ni smodo desde cujlaji
ja satq'uinali. Jex oc' sc'ujol
que ti oj ajyuc soc ja ba
satq'uinali.
19 Ja mero smeranili, mi
huax lajxi ja jpensartic ja
jastal jel ja syajal sc'ujol
jmoctiqui. Jel yaj juntiro
huax yabyotic ja Diosi. Pero
huanon ni sc'anjel yi ja Diosi
que ja huenlexi oja huaa
bajex juntiro soc ja Diosi.
Jipa hua c'ujolex soqui, pero
meran, ti oja huilex oj ya jac
ac'ujolex jastal jel nihuan
juntiro ja yeni.
20 Stz'acatal lec ja Diosi
porque jel ja yipi. Ja quen-
tiqui, ay jas huax c'anatic yi
ja Diosi. Lajan soc jel nihuan
huax huaj ja jpensartiqui
pero stz'acatal ja yeni, mi
quechanuc huax yaa ja jas
huax c'anatiqui. Mas to jel
juntiro ja jas huax bob yai
porque ay ni yipa, jaxa yip
jahui, huax atji ja ba jc'ujoltic
ja quentiqui.
21 Jaxa janec' huax
c'uantiqui, sbej ni que cada
lame cristiano ja ba spet-
zanil ja tiempo oj caatic yi
stz'acatal ja Dios yuj ja sbiil
ja Cristo Jesusi.

Ja Espíritu Santo oj ya slaj sbaj ja hua pensarexi

4

1 Ja queni lutubalon preso
yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Oj
xa c'ana huilex jun pavor. Toj
la ajyiyex porque tzaubalex
nia.
2 Mi lom xa huaa bajex ni-
huan. Mi xa toya bajex. Aa
pacencia abajex. Ta ay c'a jas
huax c'ulaji ahuilex, c'ulanic
ahuantar. Yajta bajex soc ja
hua mojexi.
3 Leahuic modo jastal
laman oj ajyanic ba oj slaj
sbaj ja hua pensarexi,
4 Porque puro quermano
jbajtic jpetzaniltic ja janec'
huax c'uantiqui. Jpetzaniltic
ay quiojtic ja Espíritu Santo.
Como tzaubalotic xa nia,
jayuj jun xta ni cabaltic
q'uelan jsatica.
5 Ay quechan june ja Ca-
jualtiqui. Jun xta ni cabaltic
ja jas huax c'uantica, jaxa
jastal quionejtic jai, june ni ja
ma' yaunej quitica.
6 Porque ay quechan jun
Dios, ja' ni ja jTatic ba jpet-
zaniltica. Ja yeni mas nihuan
juntiro ba spezanil. Yena ni ja
ma' huan atel ba cada jujune
ja jc'ujoltic ja quentiqui. Tey
jmoctic ba jpetzaniltic.
7 Pero cada jujuneotic, tuc
ja jas huax bob jc'ultiqui.
Tuctuquil ja cateltiqui, pero
ja ma' huax yaa quitic ja
cateltic jahui, ja' ni ja Cristo.
8 Jayuj huax yala ja yabal ja
Dios tac:

Ja yeni, ti nochan soc jun nole
lec ja scondra jumasa
como ti xa ay ba sc'ab
ja huegoi. Ti xa q'ue
q'ue ja ba satq'uinal ja
yena, jaxa jastic yioji,

ti yaa yi ja yamigo jumasa,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
9 Jaxa huax yala que q'ue
ja ba satq'uinal ja Cajual-
tiqui, yuj ni co jan chaboxe
tiempo ja ba luumi, pero cho
q'ue q'ue otro vuelta ja ba
satq'uinali. Ja' ni mero sbej
ja jas huax yala iti.
10 Como meran nia, ja ma' co
jani, yena ni mismo ja ma'
q'ue ja ba satq'uinali. Jach
sc'ulan ba oj bob ajyuc ec'
ba spetzanil ja lugari, como
meran nia, c'atan xta ni ay ec'
ja yeni.
11 Jaxa jas yaa quitiqui, ja' ni
ja cateltica. Ay ma' yaa yi ba
oj ochuc jecabanumil, soc ay
ma' oj bi iijuc majan ja stie
ba oj bob c'umanuque soc ja
yip ja Espíritu Santo. Ay ma'
ja' ni xchol oj yale ja yabal
ja Diosi, soc ay ma' yaa yi ba
oj stalna ja creyente jumasa,
soc ay ma' oj bob see ja yabal
ja Diosi.
12 Jayuj cada jujuneotic, ta
ay c'a jun atel yaunej quitic
ja Espíritu, la xa jc'ultic ba
oj bob jcoltatic ja querman-
otic jumasa. Oj bob cateltatic
mas lec ja Cajualtiqui y mi ni
jas oj sc'ul yi palta ja jmojtic
creyenteili. Tzatz oj ajyucotic
ja ba sti sat ja Diosi.
13 Jayuj la xa jc'ultic seguir
soc ja atel ac'ubal quitiqui
masan to jun xta yabal ja
jpensartic soc ja jastal huax
c'uantic ja Cristo ja yunin ja
Diosi. Ja huego, lajan soc ja'
ni jmojtic ja yal untic jumasa,
pero oj c'otuc ja c'ac'u cuando
oj paxcotic nihuan cristianoil
ja ba sti sat ja Diosi. Jun c'ac'u
oj ajyucotic ja jastal ay ja Ca-
jualtic Jesucristo.
14 Ja c'ac'u jahui, mi xa yal un-
ticucotic porque q'uelahuil
ja yal untiqui, chican jas
huax alji yabye, huego huas
sc'uane y ti huax cho jac
otro june, huax jac aljuc
yab otro cosa, huax cho
sc'uane. Porque ay cristiano
ba jel vivo soc ja smaloilei.
Quechan huas sc'ana oj yiotic
ja ba mi sbejuqui.
15 Pero ja quentiqui, sbej que
tola vida puro meran ja jas
huax el ja ba jtiitiqui, pero
la jnaatic que oj c'uluctic soc
ja syajal ja jc'ujoltiqui. La
xa jc'ultic fuerza oj caatic can
spetzanil ja jmodotic ja jastal
lajanotic soc ja yal untic ajyi.
La xa jtzajlatic ja smodo ja
Cristo porque ja yeni mero
Cajualtic. Mandar xa ni ay-
otic yuja.
16 Ja yeni, yena ni huax yaa ja
jvidatiqui soc ja quiptiqui. Mi
xa tuc cristianoucotic. Puro
xa ni quermano jbajtica. Ta
cada jujuneotic ja quentiqui,
ta toj c'a ayotic meran, ta
meran c'a yaj huax cab jbajtic
jpetzaniltiqui, yuj ni paxtic ta
nihuan cristianoil ja ba sti sat
ja Diosa.

Ja Cristo huax yaa jun yajc'achil vida

17 Ay jas huax c'ana oj cala
huabyex quermano jumasa
ja janec' mi judiouquexi.
Huax c'ana cala huabyex yuj
ja sbiil ja Cajualtiqui. Mi xa
sbejuc huaxa c'ulanex seguir
ja smodo ja hua mojex ja

ma' mi huas sc'uane ja Diosi
porque ja yenlei, tuc juntiro
ja spensare soc ja huenlexi.
18 Ja spensarei, tey ba yoj
q'uiq'uinal. Najat juntiro
yioje ja Diosi. Mi jas huas
snaahue porque jel ch'uuy
juntiro ja sc'ujolei.
19 Mi xa ay sq'uixhuele.
Mi ni t'un huas sc'ulan pen-
sar jastal huas sc'ocohue ja
smandar ja Diosi. Chican
jas mulalil ba jel piero, jex
c'anc'oni yujile juntiro.
20 Pero ja quentiqui, ja
piero modo jahui, mi jachu-
cuc sea quitic ja Cristo.
21 Porque seguro huaxa
huabyex sbej jastal aytic soc
ja Cristo. Huan nix ya jac
jc'ujoltic que mi lecuc ja huax
lea ja jmultiqui cuando huax
c'uantic ja Cajualtic Jesusi. Y
ja' ni mero smeranil ja ita.
22 Ja ajyi, jel piero juntiro
ja jmodotiqui. Jex c'anc'oni
oj c'ultic ja ba mi sbejuqui.
Quentic mismo huax lola
jbajtic que lec ja jas huantic
sc'ulajeli. Ja viejo modo
jahui, ¡la xa cactatic cani!
23 La jtucbestic ja jpensar-
tiqui.
24 Sbej xa oj tultic ja
yajc'achil modo. La xa
ajyucotic toj t'usan, pero
meran. La xa jnebtic t'usan
ja smodo ja Diosi. Ja jastal
jahui, jach ni mero huas
sc'ana ja Diosi.
25 La xa jch'ay jc'ujoltic ja
mentira. Cuando huantic loil
soc ja jmojtiqui, la caltic ja
smeranili porque puro quer-
mano jbajtic tac.
26 Cuando huax q'ue ja jco-
rajatiqui, la caa jcuidadotic
porque ta mi c'a, huan tox
huaj naatic, huantic sleejel
ja jmultic soc ja coraja jahui.
Mix caatic ec'uc tiempo soc ja
jcorajatiqui.
27 Mix caa jbajtic ba oj
sc'ulucotic ganar ja diablo.
28 Ja ma' huax elc'ani ajyi, a
xa yacta can ja yelc'ali. A slee
jun atel ba oj bob smagla sbaj.
Y mi quechanuc. Oj cho bob
scolta ja ma' ay snesesida.
29 La caa jcuidadotic soc ja
jas huax el ja ba jtiitiqui ba mi
oj el jun cosa malo. Cuando
huala ochtic loil, la caltic ja
jas oj bob scolta ja yaltzil ja
jmojtiqui, chican jas modoil,
jaxa ma' huas smacla ja jas
huax calatiqui, oj alegreaxuc
ja yaltzili.
30 Ta tzamal c'a ja jastal
huala c'umanitiqui, mi ni oj
caatic tristeaxuc ja Yespíritu
ja Diosa porque ja yeni, jel ni
toja. Ta mi c'a jauc tey jmoc-
tic ja yeni, mi oj naajuc que
yuntiquilotic ja Dios ja c'ac'u
jau oj aajuc el libre ja mero
yuntiquil ja Diosi.
31 Jayuj la xa jch'ay
jc'ujoltic ja jastal jel coraja
huax quila jbajtiqui, porque
huax naatic jastal la posina-
jitic ec' soc ja jmojtic ajyi.
¡La xa cactatic can ja jahui!
Como ay ni ma' lajanotic
soc ja s'olom ja mentzululi,
jel jutz'in huax q'ue c'ac'
ja j'olomtiqui. Mi ni t'un
sbejuc ja jahui. La cactatic
can jastal gana huax leatic
modo jastal oj caatic yajbuc

ja jmojtiqui. A ch'ay jc'ujoltic
juntiro ja jpensartic malo soc
ja jmojtiqui.
32 Sbej que yaj oj cab jbajtic.
La jtalna jyaujulal jbajtic. La
jc'ul jbajtic perdonar ja jastal
sc'ulanotic perdonar ja Diosi
yuj ja seca con ja Cristo.

5

1 Como yuntiquilotic xa ja
Diosi - jel ni yaj huax yaby-
otica - jayuj sbej ni oj c'ultic
fuerza oj tzajlatic ja smodo ja
yeni.
2 Sbej ni oj yajta jbajtica
porque ja Cristo, jel juntiro ja
syajal sc'ujol jmoctiqui, jayuj
yaa sbaj yuj ja quentic tac.
Ja jastal huax milji ja chej
ba huax aaxi ja ba sti sat ja
Dios ajyi, jach ni yaa sbaj ja
Cajualtic jastal ja chej jahui
porque milubal cham ja yen
tac. Och majtanal ja Diosi
pero jun majtanal ba jel tza-
mal juntiro.
3 Jayuj tac, mi ni sbejuc oj
lee ja jmltic soc ja ixuquei.
Mi sbejuc huax c'ulantic
ja cosa malo jumasa. Mi
sbejuc cuando huax quilatic
jun cosa, lajan soc quechan
quentic oj bajuctic, japan
t'uchanotic xta. Ja jahui,
mi sbejuc huax taatic ti',
¡jauc to ma oj c'ultica! Como
yuntiquilotic xa ni ja Dios tac.
4 Mi sbejuc huax calatic
jun cosa ba q'uixhuel ja sbaj.
Jun loil ba mey sbej, mi ni
sbajuc ja ma' huas sc'uan ja
Diosi. Mas lec, la xa caatic yi
stz'acatal ja Diosi.
5 Ja ma' huas slea ja smul
soc otro ixuc soc ja ma' jel
envidioso, mi lom xyalahue
oj ochuque ja ba huas sc'ulan
mandar ja Cristo soc ja Dios
Tatali. Ja ma' quechan hua-
jel sc'ujol oj sbajuc jun cosa,
lajan soc huax ya och diosil
porque jex c'anc'oni xyabi.
6 Moc ahuaa bajex que
ay ma' oj jac yala huabyex
que lec ja modo jastal jahui
porque ja jas oj jac yala
huabyexi, puro mentira. Ja'
ni yuj ja mulal jastal jahui,
jayuj huax jac ja scastigo ja
Diosi yuj ja yenle ja ma' mix
c'ocxiyei.
7 Pilan la ajyiyex soc ja cris-
tiano jastal jahui.
8 Ja ajyi, eso sí, ti aytic ja
ba q'uiq'uinali pero ja huego,
ti xa aytic ja ba yijlab ja Ca-
jualtiqui. Jayuj sbej que toj oj
ajyucotic
9 Porque ta tzamal ja jmod-
otiqui, puro lec ja jas huax
c'ulantiqui, ta huan c'ax ca-
latic ja smeranili, ti huax
naaji que ti xa aytic ja ba yi-
jlab ja Cristo.
10 Quermano jumasa,
c'ulanic fuerza ba oja nebex
ja jas huas sc'ana ja Cajual-
tiqui.
11 Pila bajex soc spetzanil
ja maloili porque ja malo,
ja' ni sbaj ja q'uiq'uinali.
Huan c'a xa naahuex que
sbaj q'uiq'uinal ja jas huan
sc'ulajel jun cristiano, mas
lec, alahuic que mi lecuc ja
jas huanei.
12 Ja queni, mi t'ilanuc huas
jtz'ijba spetzanil ja jas nac'ul
abal huas sc'ulan ja cristiano
porque ¡q'uixhuel ja sbaj tac!

13 Pero ja huenlexi, sbej
huaxa hualahuex yab ja ma'
ay smuli que mi jachucuc
huas sc'ana ja Diosi. Porque
ta huan c'ax chicnaji ja
smulei, ay modo oj jac sc'ujol
que jel piero ja jas huane
sc'ulajeli pero cuando huax
yab huax chicnaji soc ja
smulei, ay modo oj ni tojbuca.
14 Porque ¿mi ma huaxa
naahuex jas huax calatic ba?
Ja huenlex ja lajan soc
chamelex xa, q'ueanic
ba hua huaynubexi ti
oja huilex que oj yaa ja
hua huijlabex ja Cristo.
15 Jayuj huax cala huabyex,
aa cuidadoex jastal huala be-
jyiyex ja ba mundo iti. Moc
jauc amojex ja tonto jumasa
16 Porque huan eq'uel ja
tiempo y jel xa quistal ja
mundo.
17 Mi la ajyiyex jastal ja ma'
mi ni t'un huas sc'ulan pen-
sari. Naahuic t'unuc ja jas
huas sc'ana ja Cajualtiqui.
18 Mi lom la yacbiyex porque
ja trago, quechan huax ya
jlee ja jch'ayelaltiqui. Mas
lec, aa bajex juntiro soc ja
Espíritu Santo.
19 Tz'ebananic. Alahuic
ja stz'eboj ja Diosi, cho
alahuic ja Salmo jumasa.
Soc spetzanil ja hua c'ujolexi
tz'ebotayic ja Diosi.
20 Taahuic ti' ja sbiil ja Ca-
jualtic Jesucristo. Yuj ja yeni,
aahuic yi stz'acatal ja jTatic
Dios soc spetzanil ja jas huax
yaa huilexi. Sbej ni jach oj
c'ultic tola vida.

Ja jastal sbej oj ajyucotic ja ba yoj jnajtiqui

21 Yuj ja huax yajtatic ja
Cristo, jayuj sbej ni que cada
jujuneotic ja janec' huax
c'uantiqui, oj c'uuc cabal
jbajtic.
22 Jachuc ja huenlex ix-
uquex, c'uanic ja yabal ja hua
tatamexi porque ta jach c'a
huaxa c'ulanex, huanex ni
syajtajel ja Cajualtiqui.
23 Porque ja hua tatamexi,
yen olomal ay ja ba yoj naitzi
como jach ni ja Cristo, yen
olomal ay ja ba spetzanil ja
janec' huan xax c'uantiqui.
Pero mi quechanuc. Yena
ni ja ma' huas scoltayotic
ba jpetzaniltic ja janec'
yuntiquilotic xa.
24 Como ja quentiqui, ti xa
aytic ja ba yib sc'ab, mandar
xa ni aytic yuja, sbej ni jach
oj cho sc'uluque ja ixuque
chomajquil soc ja statamei.
25 Jaxa huiniquei, sbej ni
yaj ni oj yab ja xcheumea
porque jach ni ja Cristo. Jel
yaj yabyotic juntiro, hasta
yaa svida yuj ja quentiqui.
26 Jach sc'ulan ba quechan
ja yen oj sbajucotic ba oj bob
ajyucotic toj. Quiajtic ja',
cho jc'uantic ja yabali, jayuj
sc'ulanotic librar soc ja jmul-
tic ja Cajualtiqui.
27 Ja yeni huas sc'ana que
cuando huala ochtic ja ba sti
sati, tzamal oj ochcotic. Libre
oj ochcotic porque mi xa ni
ayuc ja jmultica. Mi ni jun
ch'in cosa cux huas sc'ana oj
yil ja ba caltziltiqui.
28-29 Y jachuc ja tatamali.
Mi ni jun pedazo ja ba mi
huas syajta ja ba mismo

scuerpo. Sbej ni ja jastal
huas syajta sbaj, jach oj syajta
ja xcheum chomajquili.
Porque mi ni june ma' huax
yila coraja yen mismo ja
scuerpoi. Huax talnatic.
Huala huaatic, jayuj ja ma'
huan ni syajta ja xcheum tac,
yuj ni huas syajta ja mismo
scuerpo yena. Como jach
ni ja Cristo. Jel yaj huax
yabyotic ja quentic ja janec'
yuntiquilotic xa.
30 Sbajotic xa nia, jayuj jel
ja syajal sc'ujol jmoctic tac.
31 Jachuc jun tatamal soc ja
xcheumi. Jayuj sbej ni jun
huinic oj yaa can ja snan stati
ba oj huajuc soc ja xcheumi.
Chahuane ajyi, pero ja huego,
lajan soc jun ita cuerpo paxye
ta.
32 Y jach mero ay jmoctic
ja Cristo. Lajan soc quechan
ni june aytic soca. Jel huocol
huax c'ulantic entender ja iti,
pero jach ni aya.
33 Jayuj ja huenlex
huiniquex, ja jastal yaj huaxa
huabyex ja hua cuerpoex
ja huenlex mismo, sbej ni
jach yaj oja huabyex ja hua
cheumexi. Jaxa huenlex ix-
uquex, sbej que oja c'uuquex
yabal ja hua tatamexi.

6

1 Jaxa huenlex ja ti to ayex
ja ba yib sc'ab ja hua nan ata-
texi, c'uanic ja yabali porque
sbej nia. Jach huas sc'ana ja
Cajualtic tac.
2-3 Yajtayic ja hua nan atatexi,
xchi ja smandar ja Diosi.
Pero ja mandar iti, ta huan
c'a bix c'uantic, ay ni bi jas oj
sc'ul quitic ja Diosa porque
ata huabilex ja jas huax yala
tac:
Ta huan c'a bix ayajta ja hua
nan atatexi, jel lec oj
ec' ahuujilex. Oj najat-
buc ja hua c'ac'uex ja
ba luumi,
xchi ja Diosi. Porque ja man-
dar iti, quechan ni altiro jach
huax yalaa.
4 Jaxa huenlex huiniquex ja
janec' ay ja huuntiquilexi,
mix hua q'ueuquex scoraja
lom ja hua huuntiquilexi.
Eso sí, sbej ni huaxa c'ulan
mandara pero mi la jelxiyex.
Jeahuic yi jastal oj ajyuque
toj soc ja Diosi.
5 Jaxa huenlex ja janec' yib
c'abal ayexi, c'uanic ja yabal
ja hua huajualexi. Yajtayic.
Ateltayic soc spetzanil ja hua
c'ujolexi. Jachuc, lajan soc ja'
ni huanex yateltajel ja Cristo.
Xihuanic ta mi xa c'ulanex ja
ba lequi.
6 Atjananic, mi quechanuc
cuando huas sq'uelahuex ja
hua huajualexi ba oj cananic
lec soc ja yenlei. Yatjumex
ni ja Cristo, jayuj sbej ni oj
atjananic soc spetzanil ja hua
c'ujolexi porque jach huas
sc'ana ja Dios tac.
7-8 Ta huan c'a la atjiyex soc
spetzanil ja hua c'ujolex,
yuj ni huanex yateltajel
ja Cajualtiqui, mi jauc ja
cristiano. Huax naatic ta
huax c'ulantic ja ba lequi, oj
ni jc'ultic recibir ja smajtan
ja Diosa, sea yib c'abal aytic,
ma libre aytic.
9 Ja huenlex ja ajualalex
chomajquili, jachuc ja huen-

lexi. Mi xa c'acla ja hua huatjumexi. Naahuic que ja huenlexi, ay ahuajualex ja ba satq'uinal chomajquili, jaxa Ajualal ja tihui, mi tzaubaluc huax yila ja cristiano. Yajual ja yenle ja mozo jumasa, cho huajualex ni ja huenlexi.

Ja jastal oj c'ultic ganar ja ba mundo

10 Jaxa huego, quermano jumasa, tzatzalc'ujolan abajex soc ja Cajualtiqui porque ay xa ni ahuiojex ja yip ja yeni, y mi cualquierauc.

11 Ja diablo jel huas snaa juntiro, jayuj sbej chapan oj ajyanic ba oj bob ac'uluquex ganar.

12 Mi cristianouc ja ma' huantic pleito soqui. Ja jcondratic jumasa, ic' ason aye. Huas sc'ulane mandar y jel tzatz ja smandarei. Ja mundo iti, ti ni ay ja ba yib sc'abea, jayuj jel ja q'uiq'uinal tac. Como jun montón ja yenlei y c'atan xta aye eq'ue.

13 Huax jac yaa quitic tac, y jel maloe. Jayuj sbej huax chapa jbajtic soc ja yip ja Diosi ba mi oj bob syamotic. Mi quechanuc la xa ajyucotic chapan, ¡la cho ajyucotic tzatz!

14 ¡Tzatz la ajyucotic soc ja jcondratiqui! La xa caa jbajtic soc ja smeranili. La ajyucotic toj.

15 La xa huaj caltic ja yabal ja Diosi ba oj ajyuc laman ja yaltzil ja cristiano.

16 La xa jc'uuctic meran ja Diosi. Jachuc, anima huas sc'ana oj sc'ulucotic probar tzatz lec ja yen ja ma' toj malo, mi ni oj bob sc'ulucotic ganara.

17 La xa jnaatic que libre xa ayotic soc ja jmultiqui. La xa jc'uuctic ja yabal ja Diosi porque ja Espíritu Santo, ja' ni mero huax atji soc ja yabal ja Diosi.

18 Jayuj aa bajic soc ja yen ja Espíritu ba oja naex jastal oja c'umuquex ja Diosi. C'anahuic yi ja Diosi ba oj sc'ul bendiciar spetzanil ja yuntiquili. Jach ni sbej oj c'ultic tola vidaa.

19-20 C'anahuic yi ja Dios yuj ja quen chomajquili ba oj bob jnaa jastal oj c'umanucon, que mi oj xiucon. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj bob cal claro ja yabal ja Diosi ja jastal jac sc'ulucotic librar soc ja jmultiqui. Ja ajyi, mi huax jac jc'ujoltic ja jastal ja spensar ja Diosi. Yuj ja yabal ja Diosi, jayuj jecubalon ni ba oj cala. Eso sí, ja huego, mochobalon soc cadena, pero c'umanic ja Diosi ba mi oj xiucon soc ba oj loilta yab ja cristiano, porque sbej ni oj cala.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

21 Ja quermanotic Tíquico ja ma' jel yaj huax cabtiqui, jel huas scoltayon soc ja yatel ja Cajualtiqui. Ja yeni, tola vida jun xta ay ja smodo. Yena ni oj huaj yala huabyex spetzanil ja jastal ayon ja ili soc ja jas huanticon sc'ulajeli.

22 Oj xa jeque ba oja naex jastal ayticon ja quenticon ja ili ba oj yaa snihuanil ja hua c'ujolexi.

23 Quermano jumasa, ja
jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo huax ya laman
ja hua c'ujolexi. Huax yaa
syajal ja hua c'ujolexi. Huax
ya c'uuquex mas.
24 Sc'an to Dios, huanex
yiljel ja yutzil sc'ujoli apet-
zanilex ja janec' yaj huaxa
huabyex ja Cajualtic Jesu-
cristo. Ja syajal ja hua
c'ujolex jahui, mi ni nunca oj
ch'acuc. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Filipenses
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Filipos Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo cuando tey ba preso, ti stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Filipos

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' cuenta xa ayex soc ja Cajualtic Cristo Jesús ja ba Filipos, con todo ja quermanotic anciano soc ja quermanotic diácano. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo. Laman ni oj ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Lajan huanon stz'ijbajel ahuilex soc ja quermanotic Timoteo porque yatjumoticon ja Cristo Jesusi.

Ja Pablo sc'ana yi ja Diosi ba oj sc'ul bendiciar ja creyente jumasa

3 Cuando huax naahuex ja huenlexi, huax c'ana yi stz'acatal ja Diosi.

4 Jel jgusto cada huax c'uman ja Dios yuj ja huenlexi

5 Porque desde yora hua c'uanexi, lajan huantic atel soc ja yabal ja Diosi, jayuj huax caa yi stz'acatal ja Diosi.

6 Ja yora ac'uanex ja yabal ja Diosi, jel tzamal juntiro atji ba hua c'ujolex ja Diosi y jach ni oj sc'ul seguira masan to ja c'ac'u jau oj jac otro vuelta ja Cajualtic Jesucristo. Jel seguro ayon soc ja jahui.

7 Jach ni mero ja jpensari. Ja quen ja ba jpensari, lajan soc ti ni ayon amoquexa porque huax naahuex tola vida, como lajan huantic yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios tac. Eso sí, ja queni lutanon ni presoa, iday, ja huenlex chomajquili, huanex ni yabjel ja syajal ja juocola. Chican jas atel huantic sc'ulajel lajani, ma lutanon preso ja queni, pero anima, tola vida huax quilatic ja slequil sc'ujol ja Diosi.

8 Ja Diosi huan nix yila jastal jel juntiro yaj huax cabyex pero mi ni quenuca, ja' ni ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Cristo Jesusi. Jel ja jgana oj cho quil ja hua satexi.

9 Huanon sc'anjel yi ja Diosi que cada c'ac'u, mas jel yaj oja huab abajex, que mas y mas oja naex jastal ay ja Diosi - que oj vivoaxanic ja ba sti sat ja yeni.

10 Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oja naex ta ja' sbaj Diosi ma miyuc, jaxa c'ac'u jau oj ochcotic ja ba sti sat ja Cristo, oj yil que toj ni ja jas ac'ulanexa. Mi ni oj ajyuc ja hua mulex oj ec'anic ja ba sti sati.

11 Yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi, oj yil que tzamal oj ec'anic ja ba luumi, como jach ni ja ma' toj ni ay soc ja Diosi. Huax ya nihuanbuc ja sbiil ja Diosi. Yuj ja jas huaxa

c'ulanexi, oj ni toyjuc lec ja Diosa.

Ja queni ja ba jvida, ja mas t'ilani, ja Cristo

12 Quermano jumasa, ay jas huax c'ana cala huabyex. Yuj ja jastic ch'ac c'ulajuc quii, jayuj huan pucxel ec' ja yabal ja Diosi.

13 Ja huego, spetzanil ja huinique ja ma' huas stalnayonei, huane yaljel yab lec ja smojei. Huan xax ch'ac snae spetzanil ja smoj soldadoilei. Soc ay jitzan mas cristiano ja ma' yabuneje xa. Huan xa snaahue que yuj ja Cristo, jayuj lutanon preso.

14 Jaxa quermanotic jumasa ja ili, mas jel tzatz huane sc'uajel ja Dios ja yenle chomajquili, yuj ja ti ayon ba preso. Ja ajyi huax xiuye pero ja huego mi ni t'un huax xiuye ja cuando huax yalahue ja yabal ja Diosi. Jel t'usan ja ma' huane xihuel ja huego.

15 Meran nia, ay ni ma' huane sloiltajel ja yabal ja Cristo soc spetzanil ja sc'ujolei, jaxa otro quermanotiqui cho huane nia, pero ay ma' jel coraja huax yilahuone. Mi ni t'un sgustouque yuj ja ti ayon ja queni.

16-17 Huas sc'anahue ja yenlei que quechan yenle oj iljuque lec. Huas snaahue que ti lutanon preso iday, jaxa yenlei, jel sgustoe juntiro. Quechan huas sleahue jastal oj ya yajbucone lec soc ja jtristeili. Eso sí, huane ni yaljel ja yabal ja Diosi pero mi soc con todo sc'ujoluque. Pero ja ma' huane soc con todo sc'ujole, jel ni yaj huax yabyone ja yenlea. Porque huax jac sc'ujole que jecubalon ja ili ba oj ca snaa ja cristiano que ja yabal ja Diosi, mero smeranil nia.

18 Sea ta spetzanil sc'ujol huane, ma miyuc, pero ja queni jel jgusto siquiera ta huan aljel ja yabal ja Cristo. Anima ay ma' coraja huax yilahuon, ja jahui, ¡tix yila sbaja!

19 Spetzanil ja huocol jastal huan eq'uel cuji, anima, como oj ni coltajucona. Huax naa porque huanex sc'umajel ja Dios ja huenlex tac y oj ni scoltayon ja Yespíritu ja Jesucristo. Sbej ni oj ajyucon gustoa.

20 Ja' ni mero q'uelan jsat oj quil jas oj sc'ul qui ja Diosi. Ja' ni mero huanon smajlajela. Huax naa que oj ni sc'ul quia. Mi ni oj q'uixhuucona. Jayuj huax c'ana yi ba oj yaa qui mas quip ba oj bob ca nihuanbuc ja sbiil ja Cristo, sea ta huala chamyon ma huala canyon sac'an.

21 Porque ja mero smeranili, ta huan c'a la canyon sac'an, siquiera ta tey jmoc ja Cristo. Tix yila sbaj ja jastic oj ch'ac ec' yen. Y ta huan c'ax cho la chamyon, ¡mas to lec juntiro ja jahui!

22 Huan c'ax yala ja Dios oj cancon sac'an, yuj ni oj to quil sat ja catela. Huan c'ax alji cab ta mas lec oj chamcon ma miyuc, mi ni oj naa jasunc'a

oj cala.
23 Jel huocol oj bob cal ta
mas lec huala chamyon ma oj
ajyucon sac'an. Mi ni oj naa
jasunc'a oj cala. Pero jel lec
juntiro ta huan xa c'a la hua-
jyon ja bay ja Cristo porque
jel tzamal juntiro ja tihui.
24 Pero huax cho jc'ulanex
pensar ja huenlexi. Bob
ta mas lec huala canyon
ja il amoquexi ba oj bob
jcoltayex.
25 Meran nia, yuj ja huen-
lexi, jac ta jc'ujol que mi to
ni oj chamcona. Oj to ni
ajyucon t'usan mas tiempo ja
ili, oj to bob jea huilex mas
ja jas huax c'uantiqui ba oj
tzatzbanic mas ja ba sti sat
ja Diosi ba mas to gusto oj
ajyanic juntiroa.
26 Ta huan to c'a la hua-
jyon amoquex otro vuelta, ja
huenlexi, oj ni ahuaahuex yi
lec stz'acatal ja Cristo Jesusi.
27 Pero ta huan to c'a la
huajyon ba hua lugarexi, ma
miyuc, pero ja mas t'ilani que
oj ajyanic toj porque ay xa
ni ahuiojex ja yabal ja Cristo
y sbej ni oj ajyanic toja. Jel
lec ta huax cab ahuabalilex
que jel tzatz ayex soc ja ya-
bal ja Diosi pero huax c'ana
que apetzanilex. Mix c'ana
oj cab jun cosa que tuctuquil
ja jas huanex yaljel. Huax
c'ana que jun xta huabalex
oj ajyanic apetzanilex. Aa
bajex soc con todo ac'ujolex,
siquiera ba oj c'uajuc ja yabal
ja Diosi.
28 Mi sbejuc oj xihuanic yuj
ja ma' coraja oj yilexi, chican
jas huas sc'ana oj sc'uluquex.
Porque ta mi c'a la xiuyex
yujile, oj jac sc'ujole que tey
amoquex ja Diosi. Oj ni snaa
que xch'ayelale ni ja yenlei.
29 Como jel lec ja Diosi - mi
bi quechanuc oj c'uuctic ja
Cristo, oj bi quiitic huocol yuj
ja yeni.
30 ¡Pe q'uelahuilex jastal
huanon huocol ja quen tac!
Ja huilahuex nia jastal jel ec'
cuj ja huocol ja tihui, jaxa
huego, cho huanex yabjel
cabalil jastal huanon huocol
ja ili. Pe jach ni ja huenlex
tac, ¡jun xta mismo huax
quiajtic huocol cuando huax
c'uantic ja Cristo!

Ja jastal ch'inbi ja Cristo soc ja jastal cho nihuanbi

2

1 Quermano jumasa, huan
ni xa naahuex jex liquiqui
huax huaj ja hua hualtzilex
cuando huax yaa huilex ja
snihuanil ja hua c'ujolex
ja Cristo. Jel gusto huaxa
huabyex cuando huax jac
ac'ujolex que yajtanubalex
yuj ja yeni, que huaxa
naahuex que tey amoquex ja
Yespíritu. Huax cujlaji ja hua
c'ujolex cuando huax jac ba
hua tz'eelex ja Cajualtiqui.
2 Pero quermano jumasa,
ay jun cosa huax c'ana cala
huabyex. Ta huan c'a xa
c'ulanex, jel gusto oj cabi.
Huax c'ana que apetzanilex
oj ajyanic gusto, que meran
yaj oja huab abajex. Eso sí,
aayex nia y tuctuquil cada
jujuneex, pero soc ja Cristo,

sbaj que jun xta huabalex oja
huila bajex.
3 Porque ja janec' ayexi,
mi sbejuc que ay ma' lajan
soc quechan yen yaj oj yab
sbaj. Naahuic que ay otro
ja hua mojexi, mi quechanuc
ja huenlex. Miyuc, ja mero
smeranili, sbej que nihuan
oja huilex ja hua mojexi, jaxa
huenlexi, ch'in aa bajic.
4 Mi quechanuc xa c'ulanex
pensar ja bajex ja huenlex
jastal oj ajyanic lec. Cho
c'ulanic pensar ja otro ja hua
mojexi.
5-6 Porque q'uelahuilex ja
Cajualtic Cristo Jesusi, ¡jauc to
ma quentiqui! Mi ni t'un sbej
quechan ja quentic oj yajta
jbajtiqui. Ja Cristo, Dios nia,
pero anima, mi ni t'un syajta
sbaj yen mismoa. Mi ni t'un
sc'ulan pensar que oj see sbaj
jastal Dios,
7 Iday, yaunej can ja jastal
jex lijpi cuando ti ajyi ja
ba satq'uinali. Jac manxuc
jastal jun yal alatz pero mi
quechanuc ja jahui. Jac ba oj
yatelta ja cristiano jumasa.
8 Jaxa scuerpo, ja' ni jastal
scuerpo jun huinic. Pero
cuando yalahue ja cristiano
jumasa que oj smile ja ba
cruzi, ja Cristo mi ni t'un
scolta sbaj ja yen ja ora jahui.
9 Yuj ja jach sc'ulani, ja Dios
Tatali, ya nihuanbuc lec. Eso
sí, ay ni ma' jel nihuana pero
mi ni june ja yenlei oj slaj
ja jastal jel nihuan ja Cajual-
tiqui.
10 Mi ni june ma' mi oj co
mec'an ja ba sti sat ja Ca-
jualtic Cristo Jesusi. Spet-
zanil ja ma' tey ba luumi
soc spetzanil ja ma' tey ba
satq'uinali, spetzanil, chican
ba rinconil ayei, oj ni yale ja
ora jahui:
11 —Ja Jesucristo, yena ni
mero Ajualal aya, oj chiuque.
Jaxa Dios Tatali oj ni toyjuc
lec ja ora jahua.

Lajanotic jastal luz ja ba mundo

12 Jayuj quermano jumasa,
c'uanic ja jas huax cala
huabyexi. Como amodoex
nia, cuando ti ayon amo-
quexi, jel huaxa c'uanex ja
jas huax cala. Eso sí, ja
huego, najat quioj jbajtic
pero c'ulanic fuerza que oja
c'uuquex meran ja jas huax
cala huabyexi. Jipa c'ujolex
soc ja Diosi. Naahuic jastal
jel huas scoltayex. Sbej ni oj
xihuanic yuj ja Diosi.
13 Yena ni huan atel ba
hua c'ujolexi, jayuj huaxa
c'anahuex oj ajyanic toj ja
huenlex chomajquili. Huaxa
naahuex que jel sgusto
ja Diosi cuando huanex
sc'ulajel ja ba lequi.
14 Chican ja jas huaxa
c'ulanexi, mi lom la bul-
buniyex porque mi ni sbejuc
soc c'umal oja c'uluquex jun
cosa.
15 C'ulanic soc spetzanil ja
hua c'ujolex cosaque mi ni
ma' oj c'umanuc amoquexa.
Ti aytic ja ba jun mundo
ba jel piero, jaxa cristiano
jumasa, mi ni tojuca. Pero ja
huenlexi, como yuntiquilex
ja Diosi, sbej que toj oj
ajyanic. Ajyanic jastal luz ja

huenlexi porque ja mundo,
lajan soc ti huane bejyel ba
q'uiq'uinal.
16 Huan xa xa naahuex
ja abal it huax yaa
jsac'aniltiqui. Sbej que oja
c'uuquex soc oja loiltayex
eq'ue. Ta jach c'a huaxa
c'ulanex, jel gusto oj ajyucon
ja c'ac'u jau oj jac otro vuelta
ja Cajualtiqui. Ti oj naa que
mi lomuc ja jastal atjiyon
amoquexa, mi lomuc quiaj
huocol yuj ja huenlexi.
17 Anima ay jas huax c'ulaji
qui, anima huala chamyon,
pero jel jgusto juntiro, como
huaxa c'uanex ja Diosi.
18 Cho gustoaxanic ja huen-
lexi, y naahuic jastal gusto
ayon ja queni.

Ja Timoteo soc ja Epafrodito

19 Ta jach huas sc'ana ja
Cajualtic Jesusi, ay modo oj
jec mas ligero ja quermanotic
Timoteo. Mix quila ora oj
cab ahuabalilex jastal ayex ja
huenlexi, pero ta huan c'ax
cab ahuabalilex jastal ayex, ti
oj cujlajuc ja jc'ujola.
20 Ja quermanotic Timoteo,
mey quioj otro jmoj oj slaj
jastal ja yeni. Jel huax cham
sc'ujol yuj ja huenlexi: —Mi
na' ta lec aye ja huegoi, xchi.
21 Ja tuc jumasa, najat jun-
tiro ja spensare soc ja yatel
ja Jesucristo. Quechan yen
huas sc'ulan sbaje pensar.
22 Pero huan ni xa naahuex
ja smodo ja quermanotic
Timoteo. Lajan soc cunin,
jaxa yeni, lajan soc staton.
Ay xa tiempo lajan huanticon
atel soc ja yabal ja Diosi.
23 Jayuj quechan huanon
smajlajel jasunc'a oj c'ulajuc
qui ja il ja queni, ti oj jeca.
24 Huax c'uan ja Cajual-
tiqui, ta jach c'a huas sc'ana,
oj cho huaj quilex ja quen
chomajquil mas ligero.
25 Jaxa quermanotic
Epafrodito, tz'acatalex hua
jecahuex qui ba huax bob
scoltayon soc ja juocoli. Mero
jmoj atel ja yeni. Lajan
ecticon ja huocoli. Huax cala
que sbej huax cho jeca ja
yeni.
26 Jel huax ch'aych'uni
huax yabyex. Jel huas sc'ulan
pensar porque ja huabyex
yabalil que malo ay.
27 Y meran nia. Malo ni ay
ajyia. Lajan soc oj xa chamuc.
Pero talnaji syaujulal yuj ja
Diosi, cho talnaji jyaujulal ja
queni. Moc to, puro triste oj
ajyucon ja lec chamuc to.
28 Jayuj jel jgana nique oj
jeca huilex ba oja huilex otro
vuelta ja sati porque seguro,
jel gusto oja huilex. Y jaxa
quen chomajquili, oj cho
ajyucon mas gusto porque
huanon cham jc'ujol yuj ja
huenlexi.
29 C'ulanic recibir soc spet-
zanil ja hua c'ujolexi yuj ja
sbiil ja Cajualtiqui. Sbej que
yaj oja huabyex ja cristiano
jastal ja yeni.
30 T'usan col chamuc yuj ja
yatel ja Cristo. Como meran
mi bob jacanic ja huenlex ja
ili pero ja jecahuex qui y jel
huas scoltayon juntiro. Mi ni
t'un huas syajta sbaja.

Ja jastal oj ajyucotic toj merani

3

1 Jaxa huego quermano jumasa, gusto ajyanic ja ba sti sat ja Cajualtiqui. Ay jas oj cala huabyex. Jtz'ijbayex nia pero anima, mi pierouc huax cab oj cho jtz'ijbayex otro vuelta porque ja jas oj cala huabyexi, ja ba hua lequilex ja huenlexi.

2 Aa cuidadoex soc ja tantic cristiano jau lajan soc chantee. Soc cho aa cuidadoex ja yenle ja ma' toj malo ja jas huas sc'ulanei. Jach ni ja jun c'ole jau huax yalahue que jel bi t'ilan oj c'ulaxananic circuncidar

3 Porque lom huane yaljel. Mi jachucuc huax yala ja Diosi. Ja Diosi huax yala que jel gusto huax yila ja ma' huax jac soc spetzanil ja sc'ujol ja ba sti sati, soc ja ma' ja' ni huajel sc'ujole soc ja Cristo Jesusi. Ja cristiano jastal jahui, huas snaa que mi ni jun yip yioj ja yen stuch'il, que ja' ni ja yip ja Diosi. Jaxa jastal jahui, ja' ni mero huas sc'ana ja Diosi.

4 Q'uelahuilex ja quen tac. Ay modo que jel oj toy jbaj ajyi. Ja lec sbejuc to huas stoyo sbaj ja cristiano que jel nihuan, entonces ja queni mas to jel oj toy jbaj juntiro

5 Porque cuando ay quioj huaxaque c'ac'u, c'ulajiyon circuncidar, como israeleñoon nia. Ja queni, ja' ni mero quintil ja Benjamini. Spetzanil ja ma' ec' pax ta cuji, puro israeleño, jayuj mero israeleñoon ni ja quena. Huax cala ajyi jel huax naa sbej ja smandar ja Diosi, pero como fariseoon ni ja quen ajyi tac.

6 Y soc spetzanil ja jc'ujol huanon ajyi, hasta quixtalaan lec ja yuntiquil ja Diosi. Pero mi ni ma' huax bob slee qui jmul porque jel huax caa jcuidado soc ja smandar ja Diosi.

7 Pero ja yora staahuon ja Cristo, spetzanil ja jas jel huax quiaj snihuanil ajyi, jac jc'ujol que lom ni juntiroa.

8 Y jach man ora. Huan xax naa sbaj ja Cajualtic Cristo Jesusi y malan soca. Porque jas yatel oj caa jbaj nihuan, oj cal que jach ayon jastal iti, jastal iti. Ja único huax oc' jc'ujol ja queni, yuj ja ti xa ay jmoc ja Cristo, jaxa spetzanil ja jas huax quiaj snihuanil ajyi, ja huego, mi xa ni ay yatel huax quilaa. Huan xax quila jastal jun cuxil bacal.

9 Ja queni, ja jas mero huax oc' jc'ujoli, que ti oj ajyucon ja ba sti sat ja Cristo, que oj c'uuc meran ba oj bob ajyucon toj. Porque ¿jastal oj bob ajyucon toj ta mi c'a jauc ja yen? ¡Mi ni nunca oj bob jc'uuc spetzanil ja smandar ja Diosi! Ja jastal jahui, sbaj ni Diosa porque ta huax c'uantic meran ja Cristo, toj ni t'un huala ajyitica. Ja ajyi, huax cala ta huan c'ax bob jc'uuc spetzanil ja smandar ja Diosi, soc ja jahui, oj bob ajyucon toj. Pero iday, lom nia. ¡Mi ni t'un bob cuja!

10 Pero ja huego, huax c'ana
oj naa mas y mas jastal ay ja
Diosi. Siquiera oj yaa qui ja
quipi ja jastal ja mismo yip
ja Diosi ja jastal ya sac-huuc
ja Cajualtiqui. ¡Jel lec ja ta
huan c'ax cab syajal ja huocol
ja jastal yiaj huocol ja Cristoi!
Spetzanil ja jviejo modoi, sbej
ni huax ch'ay snaajela. Ja
Cajualtiqui chami. Jach ni ja
piero jmodotiqui, sbej ni oj
cham juntiro.
11 Chican jastal huax ec'
cuj ja huegoi, pero siquiera
ay modo que oj ni aaji
sac-huucon ja c'ac'u jahua.

*Ja bej ba toji, jel huocol yi-
ijel*

12 Mi huanucon yaljel que
ch'ay ta juntiro spetzanil ja
jviejo modo, que mi xa huax
lea ja jmuli. Pero tola vida
huanon fuerza ba oj ajyucon
toj, jayuj sbajanon ja Cristo
tac, ba oj bob ajyucon toj.
13 Miyuc quermano ju-
masa, ja queni ay ba huax lea
ja jmuli pero huanon fuerza
ba oj ch'ay ja jmodo jahui.
Huax c'ana oj ch'ay jc'ujol
spetzanil ja jas ec' ta. Huanon
fuerza ba oj bob jc'ul recibir
ja jas oj to ni aajuc quii.
14 Porque ja queni, q'uelan
jsat oj to huajcon ja ba
satq'uinal ja bay ja Diosi soc
ja Cristo Jesusi, jayuj huanon
con gana. Huax c'ana oj to
aajuc qui ja jmajtani.
15 Y jach apetzanilex ja
janec' tzatz xa ayex t'usan
ja ba sti sat ja Diosi, sbej
huala ochyex con gana ba
oja c'uluquex recibir ja hua
majtanex ja c'ac'u jahui.
Ta ay c'a ba mix lajxi ja
jpensartiqui, tix yila sbaj ja
jahui. Ja Diosi tacal tacal oj
sea huilex ja smeranili.
16 Pero ja ba mas t'ilani, la
xa jc'ul seguir jbajtic soc ja
janec' huan xax naatic ja ba
lequi.
17 Quermano jumasa,
huanon sc'ulajel fuerza ba
oj ajyucon toj y sbej ni jach
oj cho ac'uluquex ja huenlex
chomajquili. Ja quermanotic
ja ma' toj ayei, sbej huaxa
tzajlayex ja smodoei porque
jeubal yile yuj ja quenticoni.
18 Pero ay jitzan cristiano,
cuando huax yabye jastal
cham ja Cristo ja ba cruzi, mi
ni t'un huas sc'ulane gusto.
Coraja huax yabye. Mi ni
jauc ja primero vuelta huax
taa ti' ja yenlei. Huan ni
xa naahuex ja smodo ja jun
tiq'ue cristiano jau tac, como
calunej ni ahuabyexa. Ay ba
huax ya oocone lec.
19 Quechan huajel sc'ujole
ja jastal jel tzamal oj hua-
juque. Huax ya ochuque
diosil ja slucumei. Q'uixhuel
ja sbaje pero mi jach ja
spensar ja yenlei. Huax
yalahue que jel lec ja jas huas
sc'ulanei. Ja' mero huajel
sc'ujole ja jas ay ba mundo.
Oj ni ch'ayuquea.
20 Pero ja quentiqui, ja jas
huajel jc'ujoltiqui, ja' ni ja ba
satq'uinali, como ja' ni mero
jlugartic ja tihui. Ti ni oj co
jan jun ja ma' oj ya elcotic
libre juntiro, ja' ni ja Cajualtic
Jesucristo. Yena ni ja ma'

huanotic smajlajeli.
21 Oj jac stucbes ja jcuerpo-
tiqui. Ja jcuerpotic ja jastal
quiojtic ja huego, oj ya pax
jastal ja scuerpo ja yeni. Jel
tzamal juntiro oj huajuc. Oj
ni bob yujila porque jel ja
yipi. Mi ni jun cosa ba mi
oj ajyuc ja ba sc'ab tola vida,
¡jauc to ma mi oj bob stucbes
ja jcuerpotiqui!

*Ajyanic gusto soc ja Ca-
jualtiqui*

4

1 Jayuj quermano jumasa,
tzatz la ajyiyex soc ja Cajual-
tiqui. Jel huax ch'aych'uni
huax cabyex porque jel yaj
huax cabyex. Jel huaxa
huaahuex qui gusto. Ja huen-
lexi, lajan soc sq'uebunejex
qui ja Diosi.
2 Xa hualahuex yab ja quer-
manatic Evodia soc ja quer-
manatic Síntique huax c'ana
yile lec pavor, lajan a ajyuque
ja spensare soc ja Cajualtiqui.
3 Jach ni ja huen quer-
mano, colta ja ixuque jahui
porque jmoje atel ajyi soc
ja quermanotic Clemente.
Lajan atjiticon soc ja yabal
ja Diosi. Ay ni otro ja jmoj
ateli - spetzanil ja sbiilei ti
tz'ijbanubal ja ba libro jau
ba ochel spetzanil ja ma' ay
xa sac'anilei. Jaxa quentic
quermano, jmoj ni jbajtic atel
ajyi ja quentic chomajquili.
Jel ni lec juntiro acoltayona.
4 Gusto ajyanic tola vida ja
ba sti sat ja Cajualtiqui. Pero
meran, oj cala huabyex otro
vuelta, gusto ni la ajyiyexa.
5 Sbej ni spetzanil ja cris-
tiano oj yil que tzamal ja hua
modoexi porque jel xa mojan
ja tiempo oj jacuc ja Cajual-
tiqui.
6 Chican jastal huax
ec' ahuujilexi, mix cham
ac'ujolex. C'umanic ja Diosi.
C'anahuic yi lec pavor ja Dios
ba oj scoltayex. Aahuic yi lec
stz'acatal.
7 Jaxa Diosi oj ya laman ja
hua c'ujolexi. Oj ya cujlajuc
ja hua c'ujolexi porque ta ti
c'a ay ja hua pensarex soc ja
Cristo Jesusi, oj ya ec' ahuilex
ja chamc'ujoli. Lajan soc mi
oja c'uuquex que oj ajyanic
laman pero oj ni bob ajyanic
lamana yuj ja stz'acatal ja
Diosi.

C'ulanic pensar ja ba lequi

8 Jaxa huego quermano ju-
masa, oj cala huabyex ja-
sunc'a sbej oj c'ultic pensari.
La xa caa jbajtic quechan oj
c'ultic pensar ja jas merani.
La xa jch'ay jc'ujoltic ja jas
oj yaa q'uixol ja ba sti sat ja
Diosi. La xa caatic can ja
jpensartic ba jel cuxi. Sbej
que quechan oj c'ultic pen-
sar ja jas toji soc ja jas jel
huax yaa alegre soc spetzanil
ja jas ba jel tzamali. Ja jpen-
sartiqui, sbej que puro lec.
Jachuc, oj bob caatic yi lec
stz'acatal ja Diosa.
9 Ay jas jel anebunejex yuj
ja queni. Ja huabunejex ja
jas calunej ahuabyexi. Ja
huilunejonex - huan ni xa
naahuex lec jastal ja jmodo.
Ta huan c'a xa c'ulanex ja
huenlex jastal iti, ja Diosi oj

ajyuc amoquex y laman oj ya
ajyanic.
10 Jel gusto huax cabi que
huan xa xa c'ulanonex pen-
sar otro vuelta. Mi jauc que
ach'ayahuonex ac'ujolex,
quechan mi bob acoltayonex.
11 Mi huanucon parte
amoquex que ay jnesesida.
Miyuc. Jnebunej jastal oj
ajyucon gusto soc ja jas
quioji, ma ta ay c'a ba mi jas
quioj, gusto ni ayona.
12 Huax naa jasunc'a ja
pobrezaili, huax cho jnaa
jasunc'a cuando ay quioj
t'usani. Huax naa jastal oj
ajyucon cuando ay quioj ja
juaeli, huax cho jnaa cuando
mi jas quioji - huain ni huax
caba. Ay ba ay quioj y huas
sc'ulan sobra, y ay tiempo ba
mi ni jas quioj altiroa.
13 Pero anima, huax bob cuj
spetzanil pero ja' ni ja Cristo
huax yaa ja quipi.
14 Pero como jel lec jun-
tiro ja jas ac'ulanex ta qui
ja huenlexi. Jel acoltayonex
juntiro soc ja juocoli.
15 Ja huenlex ja janec' ti
ayex ba Filipos, huan ni xa
naahuex que ja yora cuando
q'ue jloilta ja yabal ja Diosi,
cuando yora elyon ja ba
Macedonia, quechan altiro
ja huenlex ay jas ajecahuex
qui t'usan. Mey otro iglesia ja
ma' scoltayon ja ora jahui.
16 Mi na' jaye vuelta ja jec-
ahuex qui cuando ti to ayon
ja ba Tesalónica.
17 Jel ni lec ja jas ac'ulanex
quii pero ja ba mas jel lec
huax cabi, que mi lomuc
ja hua pavorex jmoqui. Ay
ni jas oja c'uluquex recibir
ja huenlex chomajquili y ja
queni, ja' ni mero jgusto ta
ay c'a jas huaxa c'ulanex
recibiri.
18 Jc'ulan ta recibir spet-
zanil ja jas ajecahuex quii.
Ja quermanotic Epafrodito
sc'ulan ta qui entregar y
malan lec quipa. Ja mero
smeranili, huax can sobra.
Ja jastic cosa ajecahuex quii,
ja' ni smoj jastal jun smajtan
ja Dios ba jel tzamal. Ja
Diosi huax yila jastal huanex
sq'uepjel. Lajan soc yen huas
sc'ulan recibir ja jas huaxa
huaahuex yi y jel sgusto.
19 Jachuc ja huenlex
chomajquili, spetzanil ja hua
nesesidaexi, Dios ni oj yaa
huilexa porque ja yeni, mi
ajtaben ja jas yioji. Jel sgusto
huax yaa quitic ja janec' huax
c'uantic ja Cristo Jesusi.
20 ¡La xa caatic lec stz'acatal
tola vida ja Dios Tatali!
¡Amén!

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

21 Xa hualahuex yab oj
coltanuc spetzanil ja ma'
huas sc'uan ja Dios ja tihui,
yuj ja sbiil ja Cristo Jesusi.
Spetzanil ja jmoj querman-
otic ja ili huas secahue jitzan
spatulabil ja hua c'ujolexi.
22 Jach ni spetzanil ja
yuntiquil ja Dios ja ili, la
coltaniyex bi xyalahue, pero
mas to huax yalahue que
la coltaniyex bi lec huax
yalahue ja quermanotic

jumasa ja ma' tey ba snaj ja
gobierno Cesari.
23 Sc'an to Dios, huanex yil-
jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic
Jesucristo. Naahuic soc spet-
zanil ja hua c'ujolexi. Ti
ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Los Colosenses
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Suinquil Ja Colosas Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja creyente jumasa ja ba Colosas

1-2 Lec ay quermano jumasa ja janec' ti ayex ja ba Colosas, ja huenlex ja ma' sbajex xa ni ja Diosi. Desde ac'uanex, mi ni huaxa huaahuex can ja Cristoi. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali. Laman ni oj ya ajyanica. Ja queni, Pabloon nia. Secabanumon ja Cajualtic Cristo Jesusi, yuj ja jach ni huas sc'ana ja Diosi. Lajan huanon stz'ijbajel ahuilex soc ja quermanotic Timoteo.

Ja Pablo sc'uman ja Dios sbaj ja creyente jumasa

3 Quermano jumasa, tola vida cuando huax c'umanticon ja Diosi, jel huax c'anaticon yi stz'acatal yuj ja huenlexi. Huax caaticon yi stz'acatal ja Dios Tatali, ja' ni ja stat ja Cajualtic Jesucristo

4 Porque cabticon ahuabalilex jastal huaxa c'uanex ja yeni. Cho cabticon jastal jel yaj huaxa huabyex spetzanil ja yuntiquil ja Diosi.

5 Jach ni bi amodoexa como ay ni snihuanil ac'ujolex yuj ja oj ni huajanic ja ba satq'uinali. Q'uelan xa ni asatex ja jas jel tzamal oj to ahuilex ja tihui. Jach ni ayex desde yora huabyex primero vuelta ja yabal ja Diosi porque ja abal jahui, smeranil nia.

6-7 Ja huabunejex ni ja huenlexi. Pero mi quechanuc ja huenlex. Ja ba spetzanil ja lugari huan pucxel ja yabal ja Diosi. Jel ja cristiano huane sc'uajeli y huan ni tucbel ja smodoea. Y jachuc ja huenlex tac, quermano jumasa. Desde yora jac sloilta huabyex ja quermanotic Epafrasi, huan tucbel ja hua modoexi. Cuando jac ja quermanotic jahui - yena ni mero jmojticon atela y jel ni yaj huax cabticona - jayuj ti ahuabyex ja mero smeranil ja yabal ja Diosi. Ti anaahuex jastal ja syajal sc'ujol amoquex ja Diosi. Ja quermanotic Epafrasi, yatjum ja Cristo ja yeni. Ja' ni mero huajel sc'ujol ja atel jahua. Ja quenticoni mi bob huajticon ja ba hua lugarexi, jayuj ja quermanotic Epafrasi, yen huaji.

8 Yena ni yala cabticon jastal huan atel ba hua c'ujolex ja Espíritu Santo. Jayujil, ¡jel ni ja syajal ja hua c'ujolexa!

9 Meran nia, cuando cabticon ahuabalilex jastal huaxa c'uanexi, ti och jc'umticon ja Dios yuj ja huenlexi. Mi ni nunca huax ch'ayahuaticon jc'ujolticon. Tola vida huanticon sc'anjel yi ja Diosi

que quechan oja c'anex oja
c'uluquex ja jas huas sc'ana
ja jDiostiqui, que ja Santo
Espíritu oj yaa huilex ja hua
pensarexi soc ja hua vivoilexi
10 Ba oj bob ajyanic toj,
porque sbej nia. ¡Ay xa quio-
jtic ja sbiil ja Cajualtic tac!
Huax cho jc'ana yi ja Diosi
que oja c'uluquex ja jas lec oj
yil ja yeni, jaxa mismo ja hua
vidaexi, oja huabyex que mas
tzamal huan huajel ja hua
modoexi. Sbej ni oja naex
mas y mas jastal ay ja Diosi.
11 Ja yeni oj yaa ja hua
huipex ba tzatz oj ajyanic.
Como Dios ja ma' huax yaa,
jel ni tzatz ja yip jahua. Oj
bob ac'ul seguir abajex, an-
ima huax jac jitzan ja prueba
y oj cho bob ajyanic gusto.
Spetzanil ja iti, jach huanon
sc'anjel yi ja Dios yuj ja huen-
lexi.
12 Jel huax c'ana yi
stz'acatal ja Dios Tatal ja ma'
stucbesotic ba oj bob ochtic
cuenta soc ja yuntiquil ja
Dios ja janec' ti xa aytic ja ba
yijlab ja Cristo. Sbej bi oj xa
jc'ultic recibir ja sbendicion
chomajquili.
13 Jac ya elcotic ja ba
q'uiq'uinal ba oj bob ajyu-
cotic ja ba sparte ja yunini,
ja ma' jel yajtanubal yuj ja
Tatali.
14 Stz'acatal ja yunin ja
Diosi, yen stupu ba oj elcotic
libre ja ba sc'ab ja diablo,
jayuj libre xa ni aytic soc ja
jmultic tac.

Yuj ja cham ja Cristo, jayuj laman huax yaahuotic ja Diosi

15 Ja Diosi mix bob quiltic
pero yuj ja yunini, jayuj sea
quitic jastal ay, como jun xta
ni yabale soc ja yunini. Ja
Cristo, mero Ajualal ay ja
ba spetzanil ja jas sc'ulani.
Cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, ti ni ay ja yunin
ja Diosi.
16 Spetzanil ja jas ayi, ti
ni ay yuj ja yeni, sea ja ba
satq'uinali ma ja ba luumi,
sea cosa huax ilxi ma mi huax
ilxi. Como ay ni ma' jel ni-
huan ja yateli, jel tzatz ja
smandarei, ac'ubal xchole. Ti
ayea pero ja' ni yuj ja Cajual-
tiqui. Yuj huane maconel yuj
ja Diosi, jayuj ti ayea.
17 Cuando mi to ni jas ayi,
mi ni ayuc ja satq'uinali, pero
ti ni ay ja yeni. Yajni cujlaji
ja satq'uinali, yena ni tey ba
sc'ab spetzanil. Moc to, oj ni
jomuca.
18 Ja Cristo, yena ni mero
Ajualal ay ba spetzanil
ja janec' huax c'uantic ja
yeni. Mi c'a jauc ja yeni,
entonces chamel ni juntiro
ja caltziltica porque yena
ni huax yaa ja jvidatic tac.
Lajan soc quentic ni ja
stemploil ja Diosi porque ja
yeni, yena ni huax yaa ja
jvidatiqui. Jaxa ba spetzanil
ja ma' oj to sac-huuqui, yena
ni mas jel nihuana, como
t'ilan ni quechan ni yen mas
jel nihuan oj ajyuc ja Cristoa.
19 Ja Dios Tatali seca con ja
Cristo ba oj see quitic jastal ay
ja yeni. Y como meran nia,
como jastal ay ja Diosi, jach ni
mero jac ja Cristo. Ch'ac see
quitic spetzanil ja jastal ay ja

Dios Tatali.
20 Porque huas sc'ana ja
Dios Tatali que oj ajyuc
laman soc ja ba spetzanil,
ja ma' ti culan ja ba luumi
soc ja ma' tey ba satq'uinali.
Jayuj seca con ja Cristo ba oj
chamuc ja ba cruzi.
21 Ja quentic ajyi, najat jun-
tiro quiojtic ja Diosi. Condra
ni huax quilatic ja Dios ja ba
jc'ujoltiqui. Puro ni piero ja
jas huax c'ulantica. Pero ja
huego yaa ta lamxucotic yen
mismo ja Diosi
22 Yuj ja yaa sbaj ja Cristo.
Ja scuerpo ja yeni aaji q'ue
locan ja ba cruzi. Jach sc'ulan
ba oj bob ajyucotic toj ja ba sti
sati ba mi xa oj lee ja jmulti-
qui. Jachuc, mi ni ma' oj bob
yal que ay jmultic.
23 Jayuj sbej oj c'ul seguir
jbajtic oj c'uuctic ja yeni,
pero siquiera ta tzatz c'a
ayex merani. Mi jauc oja
huaex can jun lado ja ya-
bal ja Diosi. Moc lomuc
ach'ay ac'ujolex spetzanil ja
jas q'uelan ni jsatiqui. Ja
huenlexi ja huabunejex ja
yabal ja Dios it huan aljel ec'
yab ba spetzanil ja cristiano.
Q'uelahuilex ja quen tac, ja'
ni mero huanon sloiltajel
ec'a.

Ja Pablo cuchan yuj ba oj atjuc ja ba iglesia

24 Jayuj huax aaji jmuluc
ja quen tac, jayuj huanon ni
huocol ja huego, pero anima,
jel jgusto porque huanex ni
sc'uajel ja huenlexi. Porque
jach ja Cristo tac. Jel yiaj
juntiro yuj ja quentic ja
janec' huantic sc'uajel ja
huego. Ja queni, huax cala
huanon huocol ja huego
pero ¡ba oj slaj ja suocol ja
yeni! Jaxa cuando jel huantic
huocol ja quentiqui, jach ni
ja Cajualtiqui, huan nix yab
syajal ja yen chomajquili.
25 Jayuj ja queni, yaunej ni
qui ja atel iti y sbej ni oj
c'uluca. T'ilan ni huax cab
que oj huajcon soc spetzanil
ja ma' mi judiouqui, siquiera
mi ni june ja ma' mi oj yab ja
yabal ja Diosi.
26 Jaxa jas huanticon sloil-
tajel eq'ue - ja huenlex ja
janec' ay xa huiojex ja sbiil
ja Diosi, huanex xa ni yabjela
- pero ja ma' ec' pax ta cu-
jtiqui, mi lom xa hualahuex
que yabye ja jastal huanex
yabjel ja huenlex ja huego. Ja
yenle ja ora jahui, ja Diosi,
lajan soc snac'unej to ni ja
jas jel claro huanotic yabjel ja
huego ja quentiqui.
27 Mi ni t'un jac sc'ujole que
oj ochanic cuenta ja huenlex
ja ma' mi judiouquexi. Mi
ni t'un snaahue que ja huen-
lex ni oj bob jac culan ba
hua c'ujolex ja Yespíritu ja
Cristo ja yen ja ma' ja' mero
snihuanil jc'ujoltic ja huego,
que oj to ni quiltic ja yijlabi.
Yuj ja stz'acatal ja Dios sea
quitic, jayuj ja huego huan
xax naatic ja quentic ja janec'
huan xax c'uantiqui.
28 Como meran nia, yena ni
ja Cristo huanticon sloiltajel
eq'ue. Huax calaticon yab
ja cristiano y ta mi c'a huas
sc'uane, yelel sc'ujole porque
huanticon yaljel yabye ja

quenticoni. Ja janec' huax
naaticon ja quenticon ja sbaj
ja yabal ja Diosi, ja' ni mero
huax jeaticon yi spetzanil
ja cristiano porque cuando
huax ochye ja ba sti sat ja
Diosi, mi huax c'anaticon que
oj ochuque jastal jun yal alatz
ja ba sti sat ja Cristo ja ora
jahui. Sbej que oj ochuque
jastal nihuan cristiano.
29 Jayuj con gana ni huanon
atel tac. Cristo ni ja ma'
huan yaajel qui ja quipi, jaxa
queni, huanon soc spetzanil
ja jc'ujoli.

2

1 Quermano jumasa, huax
c'ana que oja naex que jel
juntiro huanon pensar ahuu-
jilex ja huenlexi, soc jach ni ja
quermanotic ja ba Laodicea,
spetzanil ja huenlex ja janec'
mi to nix naa bajexi.
2 Sc'an to Dios, oja huaa
bajex nihuan c'ujol yuj ja
yaj ni huaxa huab abajexi,
como puro xa ni ahuermano
abajex xa. Huax cho jc'ana
que oja naex, oj jac ac'ujolex
jastal ay ja jas nac'an yuj
ja Dios ajyi, porque mi ni
t'un ma' huas snaa jastal
ay ja Cristo ajyi. Pero ja
huego, ta meran c'a huax jac
ac'ujolex jastal ay ja yeni,
pues tzatz ni oj ajyanica, jaxa
hua hualtzilexi, jel alegre oj
ajyuc.
3 Porque ta huan c'ax
c'uantic meran ja Cristo, mi
jas oj sc'ul quitic palta. Yen oj
ya jnaatic spetzanil porque
mi ni jun cosa ja ba mi huas
snaa ja yen tac.
4 Jach huax cala jastal iti
porque ay ma' lajan soc jel
tzamal ja sloilei, iday, lom
ni juntiroa. Quechan xchole
huax lolani eq'ue.
5 Jaxa queni, eso sí, najat
ayon pero ja jpensari, ti ni
ay amoquexa. Jel huax yaa
qui gusto ja huax cab ahua-
balilex que jel tzamal ja hua
modoexi. Jel bi tzatz huaxa
c'uanex ja Cristo.
6 Ja jastal hua c'uanex t'an
ja Cristo Jesús ja Cajualtiqui,
jach c'ulan seguir abajex.
7 Naahuic que yena ni huax
yaa ja jvidatiqui y yen huax
yaa yip ja hua hualtzilexi
ta meran c'a huaxa c'uanex
ja jastal ni jeubal ahuilexi.
¡Sbej que tola vida huax caatic
stz'acatal ja yeni!

Ja yajc'achil vida huax yaa ja Cristo

8 Aa cuidadoex porque ta
mi c'a, huaj to ahuabyex,
lolajiyex ta lec porque ay
ni ma' jel tuc ja spensarei.
Puro spensar ja ma' tey ba
mundo y lom ni juntiroa.
Huan tox huaj ahuabyex,
jach bi oja c'uluquex ja jastal
iti, jastal iti. Huan c'a bix
ac'ulanex ja jastal iti, mi
bi lecuc. Pero spetzanil ja
smandare jumasa ja jahui,
lom ni juntiroa porque mi
jachucuc huax yala ja Cristo.
9 Ja jastal ja yijlab ja Diosi,
ja jastal jel lec ja sc'ujoli, ja
jastal jel ja syajal sc'ujoli soc
jel ja yipi, jach ni ja Cristo
chomajquil tac.
10 Jaxa cuando huax
c'uantic ja Cristo ja quen-

tiqui, pues jach xa ni aytic ja
quentic chomajquil ja jastal
ay ja yeni. Eso sí, jel ni ja ma'
huas sc'ulan mandari pero
mi oj slaj jastal jel tzatz huas
sc'ulan mandar ja yen.

11 Ch'ay ta jc'ujoltic ja viejo
jmodotic jau ba quechan
huax ya jlee ja jmultic ajyi,
jayuj huax ilxi que sbajotic
xa ni ja Cristo, como ti xa ay
jmoctic ja Yespíritu.

12 Ja iti, ja' ni mero sbej ja
jastal quiajtic ta jai. Porque
cuando jc'uantic ja Diosi, ti
jnaatic que cuando cham ja
Cristo, lajan soc cho chamtic
ja quentiqui, como ja viejo
jmodotic quiojtic ajyi, lajan
soc ti ch'ay jc'ujoltic ja ora
jahui. Jaxa cuando cho aaji
sac-huuc yuj ja Diosi, lajan
soc ti cho sacuitic ja quentic
chomajquili. Ja ora jahui, la-
jan soc paxtic yajc'achil cris-
tianoil. Jach ni mero sbej ja
jastal quiajtic ja' tac.

13 Jaxa huenlex ja janec'
mi judiouquexi, ch'ayelex
juntiro ajyi. Quechan
huajel ac'ujolex sleejel ja
hua mulexi. Najat juntiro
ahuiojex ja Diosi. Pero
ja huego, como huan xa
xa c'uanex ja Cristo, yaa
ta huilex jun yajc'achil ja
hua vidaexi. Stz'acatal ja
yeni, sc'ulanotic ta perdonar
spetzanil ja jmultiqui.

14 Ja lec moc to jach sc'ul
quitic ja Diosi, quentic ni oj
tuptic ajyia, como jach ni
huax yala ja smandar ja Dios
tac. Pero ja iti, yala que
mi xa oj tup ja quentiqui yuj
ja cham ja ba cruz ja Ca-
jualtiqui, jayuj ja mandar jau
huax yala que oj tuptic ja
quentiqui, xch'aya ni el quit-
ica.

15 Jaxa tantic pucuj jumasa
jau ajyi huax yala que jel
tzatz ja smandarei, cuando
cham ja Cajualtiqui, ti ilxi
machunc'a mas jel tzatzi. Ja
ora jahui, ti q'uixhuiye can
leca. Sc'ulan ganar lec ja
Cristo ja ba cruzi.

Leahuic ja cosa sbaj Diosi

16 Jayuj mi sbejuc huaxa
huaa bajex que ay ma' oj yala
huabyex que mi lecuc oja
c'uxex ja iti, que t'ilan bi oja
talna ja q'uin iti, jaxa q'uin iti,
mi bi oja talna. Ma cuando
huax cajpuji ja luna, t'ilan oja
c'uluquex q'uin, ma cada bi
semana t'ilan oja c'uluquex ja
iti.

17 Eso sí, ja ajyi ay ni sbej
ja jastal huax c'ulantic ja
jastal jahui pero puro seña
nia. Pero ja huego, jac ta
ba luum ja mero yeni. ¿Jas
lom oj to jc'ultic seguir soc ja
seña cuando jac ta ma' mero
smeranili?

18 Mi xa huaa bajex que oj
japjuc ahuilex ja jas oj to ni
ac'uluquex recibir. Porque ta
huan c'a xa c'ulan seguir aba-
jex, oj ni ac'uluquex recibira.
Ay ni cristiano lajan soc jel
ch'in huas sea sbaje porque
huax yalahue jastal bi oj bob
ochcotic ja ba sti sat ja Diosi.
Ja' bi oj ochcotic mec'an ja
ba sti sat ja ángel jumasa.
Huaxa c'uanex porque huax
yalahue que jach bi snajsa-
tine ta y jel tzatz ja stiei.

T'ilan bi que oja c'uuquex ja
jas huax yalahuei. Jach ni
huax yala huabyexa. Iday
ja mero smeranili, lom jun-
tiro huax yalahue. Jach huax
yalahue porque jel nihuan
huax yaa sbaje
19 Como ch'ay ta sc'ujole ja
Cristo ja ma' mero Ajualal ay
ja ba spetzanil ja janec' huax
c'uantiqui. Yena ni huax yaa
ja jvidatiqui. Yuj ja yeni,
jayuj puro xa ni quermano
jbajtica. Ja iti, jach ni mero
huas sc'ana ja Diosi.
20 Meran nia, cuando huax
c'uantic ja Cristo, lajan soc la-
jan chamtic soc ja yeni. Sbej
que oj ch'ay jc'ujoltic ja viejo
jcostumbretic ja jastal lajan
soc t'ilan huax cabtic oj c'ultic
ajyi. Porque ajyi, jel bi t'ilan
oj c'ultic ja iti soc ja iti, mi bi
sbejuc oj c'ultic ja iti soc ja iti.
Jach ni mero huax c'ulantica
pero quechan puro ja' cus-
tumbre ja jahui. Pero ja
huenlex quermano jumasa,
lajan soc ay to ni ahuiojex ja
costumbre jumasa jahua. La-
jan soc ja' to ni amojex ja ma'
mi huas sc'uan ja Diosi. ¿Jas
lom huan to xa huaa bajex
huaxa c'uanex ja hua viejo
costumbreex ba?
21 Porque ay ma' ahuujilex
huax yala que mi bi lecuc xa
yamahuex ja iti, mi bi lecuc
xa yamahuex ja iti, y mi bi
lecuc oja c'uxex ja iti, ma
quechan ba lec ja iti, y mi bi
lec huaxa mojanex ja jahui,
ja' bi lec ja iti.
22 ¡Jas yioj ja cosa jumasa ja
jahui! ¡Pero oj ni ch'ac taca! Ja
costumbre jumasa jahui, ja'
sc'ulunej ja cristiano jumasa,
mi jauc ja sbaj Diosi.
23 Porque q'uelahuil ja ma'
lajan soc jel tzatz ay soc ja
costumbre jumasa jahui. La-
jan soc jel sbej ja jas huas
sc'ulanei. Jel bi ch'in oja
huaa bajex. Ja yenlei soc
spetzanil ja sc'ujolei huane,
anima huax yiaje huocol yuj
ja jas huanei. Pero lom ni
q'uiq'uinal juntiroa. Anima
huax ch'ac ac'uluquex spet-
zanil ja jas huax yalahuei, ja
smaloil ja jc'ujoltiqui, ti ni
aya.

3

1 Meran nia, cuando cho
aaji sac-huuc ja Cristo, lajan
soc ti cho sacuitic ja quen-
tiqui. Jayuj sbej oj leetic ja
cosa sbaj Diosi. Sbej que
ja' huajel jc'ujoltic ja bay ja
Cristo, yena ni ja ma' ac'ubal
yi ja atel ba mas jel nihuani.
2 Sbej oj naatic tola vida
jastal ay ja ba satq'uinali. Mi
jauc ja' oj huaj jc'ujoltic soc ja
jas ay ja ba luum iti
3 Porque ja quentiqui, lajan
soc lajan ni chamtic soc ja
Cristo - mi xa quiojuctic to ja
viejo jmodotiqui. Ti xa ay-
otic ja ba sc'ab ja Cristo, jaxa
Cristo, ti aytic soc lajan ja ba
sc'ab ja Diosi.
4 Ja Cristo, yena ni huax
yaa ja jvidatica. Jaxa cuando
huax jac otro vuelta, oj ni
huajcotic soc ja yena. Ti oj
huajcotic ja ba lugar jau jel
huax lijpi.

Ja viejo jcostumbretiqui
soc ja yajc'achil jvidatiqui

5 Jayuj t'ilan oj ch'aytic
snaajel spetzanil ja smaloil
ja jc'ujoltiqui. Spetzanil
ja jas quiojtic sbaj mundo
sbej ni oj ch'aytica. Sbej oj
ch'ay jc'ujoltic jastal huax
lea otro ja jcheumtiqui soc
spetzanil ja cosa jel quistal
ja jastal jahui. Mi sbejuc
huax oc' jc'ujoltic ja jas mi
sc'ana ja Diosi. Cuando jex
c'anc'oni huax cabtic oj lee ja
jmultiqui, la xa jcom jbajtic
soc ja jahui. Mix ajyi mutz'an
ja hua c'abexi porque ja jastal
jahui, ja jas ahuiojexi, huan
nix huaahuex och diosila.
6 Ta jach c'a huanex,
naahuic t'unuc que mi oj
elanic libre soc ja hua mulex
jahui. Oj ni couc ja scastigo ja
Diosa.
7 Eso sí, ja ajyi, jmodotic nia
8 Pero ja huego, la xa jch'ay
jc'ujoltic spetzanil ja jahui.
Mi xa sbejuc huax quilatic
coraja jun cristiano - mi ni
sbejuc huax q'ue ja jcorajatic
soqui. Spetzanil ja smaloil
ja jc'ujoltiqui ja jastal huax
taatic ti' malo ja jmojtiqui, ma
chican jasunc'a huax calatic
piero, la xa jch'aytic ja modo
jahui.
9 Mi xa sbejuc huax leatic yi
mentira ja jmojtiqui porque
ja mentira sbaj ja viejo jmod-
otiqui. La xa jch'ay jc'ujoltic
ja jastal jahui.
10 Yajc'achil juntiro ja jastic
huantic snebjel ja huego. Y
oj to jnebtic mas y mas ja jas
huas sc'ana ja Diosi porque
yena ni huan stucbesjel
quitic ja jmodotiqui. Huas
sc'ana que oj lajtic jastal ja
smodo ja yeni.
11 Ja jastal aytic ja huego,
jun xta ni cabaltic aytica, sea
judiootic ma mi judioucotiqui, sea ta c'ulubal circuncidar ma miyuc, sea jun
polestero ma jun cristiano
ti culan ba otro lugar. Sea
ay ma' ay yajual ma libre ay,
pero ta huan c'ax c'uantic ja
Cristo, tix yila sbaj ja jastal
jahui. Ja ba mas jel t'ilani, ja
Cristo, siquiera ta tey jmoctic
jpetzaniltic.
12 Quermano jumasa, tza-
ubalotic yuj ja Diosi. Jel ni yaj
huax yabyotica, jayuj xch'aya
quitic ja jmultiqui. Jayuj sbej
oj talnatic jyaujulal jbajtic. Oj
leetic modo jastal oj colta jba-
jtic. Mi oj toy jbajtic soc ja
jmojtiqui - mi oj caatic yajbuc
ja jmojtiqui. Oj c'uuc jbajtic.
Oj c'ultic ahuantar ja huocoli.
13 Sbej oj caa jbajtic pasen-
sia. Ta ay c'a ma' ay jas
huas sc'ulan quitic, sbej oj
c'ul perdonar jbajtic. Ja jastal
sc'ulanotic perdonar ja Diosi,
jach sbej oj c'ultic perdonar
jbajtic ja quentiqui.
14 Pero ja ba mas t'ilani, yaj
oj cab jbajtic porque ta ay c'a
syajal ja jc'ujoltic merani, oj
quil jbajtic jastal mero quer-
mano jbajtic.
15 La xa ajyucotic laman
jpetzaniltic porque ja modo
jahui, ja' ni sbaj Cristo. Ja
yeni huan ni sc'ana que oj
ajyucotic lamana. Jun xta
cabaltic aytic ja ba sti sat ja
Diosi, jayuj sbej que oj ajyu-
cotic laman. Sbej ni oj caatic
yi stz'acatal lec ja Diosi.

16 Sbej que tola vida huax
nebatic ja yabal ja Cristo, que
ja' huajel jc'ujoltic soc ja jas
huax yala ja yeni. Jea bajex ja
yabal ja Cristo. A juluc ac'ujol
abajex soc ja hua mojexi,
pero leahuic jun modo ba
tzamal oja hualex yabi.
Tz'ebotayic ja Diosi. Alahuic
ja Salmo jumasa, aahuic yi
stz'acatal ja Dios soc ja tz'eboj
jumasa, jaxa cuando huas
snica hua c'ujolex ja Espíritu,
tz'ebananic. Aahuic yi
stz'acatal ja ba hua c'ujolexi.
17 Chican jas huaxa
c'ulanexi, pero c'ulanic yuj
ja sbiil ja Cajualtic Jesusi.
C'anahuic yi stz'acatal ja Dios
Tatali yuj ja sbiil ja yeni.

Ja jastal oj ajyucotic soc ja quermanotic jumasa

18 Ja huenlex ixuquex,
c'uanic ja yabal ja hua
tatamexi porque ta huan c'a
xa c'uanex ja Cajualtiqui, sbej
nia.
19 Jaxa huenlex huiniquex,
yaj xa huab ja hua cheumexi.
Mi xa c'aclayex.
20 Jaxa huenlex ti to ayex ja
ba sc'ab ja hua nan atatexi,
c'uanic spetzanil ja jas huax
yala huabyexi porque jach ni
huas sc'ana ja Cajualtica.
21 Jaxa huenlex ja ma' ay
yuntiquil ahuujilexi, mix
huaahuex q'ue scoraja lom
ja hua huuntiquilexi ba mi oj
el sganae.
22 Jaxa huenlex ja janec'
yib c'abal ayexi, c'uanic ja
yabal ja hua huajualexi.
Atjananic, mi quechanuc
cuando huas sq'uelahuex ja
hua huajualexi ba oj cananic
lec soc ja yenlei. Ateltayic
soc spetzanil ja hua c'ujolexi
porque huan nix yilahuex ja
Diosi y sbej ni oj xihuanica.
23-24 Chican jasunc'a ja hua
huatelexi, pero c'ulanic soc
spetzanil ja hua c'ujolexi
porque ja mero smeranili,
lajan soc ja' huanex yateltajel
ja Cajualtiqui, mi jauc ja
yenlei. Oj ni yaa huilex ja hua
majtanexi ta toj c'a ayex soc
ja hua huatelexi porque lajan
soc ja' ni ja Cajualtic Cristo
huanex yateltajel. Naahuic
t'unuc ja iti.
25 Pero ta ay c'a ma' mi to-
juc huax yatelta ja yajualei,
a smajla. Mi xa hualahuex
ta ay ma' oj huaj libre ja ora
jahui.

4

1 Jaxa huenlex ja ajualalex
chomajquili, jachuc ja huen-
lexi. Toj la ajyiyex soc ja hua
huatjumexi. Mi xa lolayex.
Naahuic ja huenlex choma-
jquili, ti ni ay ahuajualex ja
ba satq'uinali.
2 Aa bajex ba oja
c'umuquex tola vida ja Diosi.
Q'uelan jacan ajyanic ba
oja huilex ja jas oj sc'uluc
ahuilex ja Diosi. C'anahuic
yi stz'acatal ja Diosi.
3 Cho c'umanic ja Dios
yuj ja queni ba oj bob
jloiltaticon ja yabal ja Dios
ja ili, ba oj naaticon jastal
oj c'umanucoticon cuando
huax taaticon ti' jastal cham
ja Cristo ba oj stup ja jmultic
jpetzaniltic. Como jach ni

huanon yaljela cuando aaji
ochcon preso.
4 Pero c'umanic ja Dios ba
oj bob cal claro, como sbej
nia.
5 Toj la ajyiyex soc ja
ma' mi huas sc'uan ja
Diosi. Atjananic soc - mi
xa ch'ayahuex lom ja hua
tiempoexi.
6 Aa cuidadoex ja jastal
huala c'umaniyexi porque
sbej ni tzamal oj ajyuc ja
jloiltica, jaxa cuando huantic
loil soc ja jmojtiqui, sbej que
tzamal oj jactic ja sloilei.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

7 Ja quermanotic Tíquico oj
yala huabyex jastal ayon ja ili
soc ja jas huanticon sc'ulajeli.
Ja quermanotic iti, jel yaj-
tanubal cujticoni. Mero jmoj
jbajticon atel ja ba yatel ja
Diosi. Jun xta ay tola vida ja
quermanotiqui,
8 Jayuj huanon secjel
ahuilex ba oja naex jastal
ayticon ja quenticoni soc ba
oja huaa bajex nihuanc'ujol.
9 Ja' oj huajuc soc ja
quermanotic Onésimo, ja
ma' ti ni culan ajyi ja tihui.
Ja quermanotic Onésimo
chomajquili, jel yaj huax
cabticon. Mi ni nunca huax
xeh'aya sc'ujol ja Diosi. Oj
yala huabyex spetzanil ja jas
huanticon ja ili.
10-11 Ja quermanotic
Aristarco, ja' ni ja ma' lajan
lutanoticon preso, huas seca
huilex jitzan spatulabil ja
hua c'ujolex ja huenlexi. Jach
ni ja quermanotic Marcosi, ja
yijtz'in ja quermanotic Bern-
abeji, huas seca spatulabil
ja hua c'ujolexi. Yena ni ja
ma' cala huabyex ta huan
c'ax c'ot ja ba hua lugarexi,
leahuic yi jun naitz ba oj bob
jijluc. La coltaniyex bi xchi
ja quermanotic Jesús Justo.
Spetzanil ja quermanotic
jumasa iti, quechan único ja
yenle ja ba spetzanil ja jmoj
judioili huas scoltayone soc
ja yatel ja Diosi. Huanticon
sloiltajel ec' yab ja cristiano
que oj yaa sbaj ja ba sc'ab ja
Diosi. Stz'acatal ja jmoj ju-
masa iti, jayuj ay ni snihuanil
jc'ujola.
12-13 Jaxa quermanotic
Epafrasi, ja mero yatjum
ja Cristo Jesusi, huax cho
seca jitzan spatulabil ja hua
c'ujolexi. Yena ni ja ma' ti
culan ajyi ba hua lugarexi.
Ja quermanotic iti, cuando
cada huas sc'uman ja Diosi,
mix xch'ayahuex sc'ujol.
Huas sc'ana que tzatz oj
ajyanic soc ja Diosi, que oja
nebex ja smandari ba oj bob
ac'uluquex. Ja quermanotic
Epafrasi, ja queni huax naa
que jel tzatz huan atel yuj ja
huenlex ja janec' ti ayex ba
Colosas soc ja ba Laodicea soc
ja ba Hierápolisi.
14 Jach ni ja quermanotic
doctor Lucasi, ja ma' jel
yaj huax cabtiqui, huax
cho seca jitzan spatulabil
ja hua c'ujolexi. Jachuc ja
quermanotic Demasi.
15 Xa hualahuex yab
xcoltanuc spetzanil ja quer-
manotic ja ba Laodicea. Jach

ni ja quermanatic Ninfasi soc
spetzanil ja quermanotic ja
ma' huas stzomo sbaje ja ba
snaj ja yeni, xa hualahuex
yab oj coltanuque spetzanile.
16 Quermano jumasa,
cuando huax ch'ac ac'umuquex
ja carta iti, ti xa jecahuex
yi ja quermanotic jumasa
ja ba Laodicea ba oj sq'uel
ja yenle chomajquili. Jaxa
carta jeca yile ja ba Laodicea,
cho q'uelahuic ja huenlex
chomajquili.
17 C'ulanic qui ja pavori,
alahuic yab ja quermanotic
Arquipo que a xch'ac sc'uluc
spetzanil ja atel jau ac'ubal yi
yuj ja Cajualtiqui.
18 Lec ay quermano ju-
masa, ja letra iti, quena huax
tz'ijbaa. Huax jeca huilex
jitzan spatulabil ja hua
c'ujolexi. Moc ch'ay ac'ujolex
que ti lutanon preso. Sc'an to
Dios, huanex yiljel ja slequil
sc'ujol ja yeni. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Los Tesalonicenses

Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Tesalónica Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo soc ja smoj jumasa stz'ijbaye ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa, ja quen Pabloon nia, cho tey jmoc ja quermanotic Silvano ja ma' huaxa hualahuex Silasi, soc ja quermanotic Timoteo. Huax jecaticon ahuilex ja carta iti ba oja q'uelex apetzanilex ja janec' huaxa tzoma bajex ja suinquil ja Tesalónica. Ja huenlexi, sbajex xa ni ja Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo. Sc'an to Dios, huanex xa yiljel ja sbendicion ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo ba laman oj ajyanic.

2 Tola vida huax caaticon yi stz'acatal ja Diosi yuj ja janec' ayex ja huenlexi, jayuj cuando huax c'umanticon ja Diosi, huan nix naahuaticon ja huenlexi.

3 Huax naaticon jastal huaxa huateltayex ja Diosi pero yuj ni jel huaxa c'uanexa. Yaj ni huaxa huabyexa, jayuj huanex atel con todo ac'ujolex. Mi ni t'un huaxa yoopin abajexa, como ja Cajualtic Jesucristo, yena ni mero snihuanil ja hua c'ujolexi.

4 Quermano jumasa, ja Diosi jel yaj huax yabyex. Huax naaticon que yena ni stzaunejexa.

5 Ja quenticoni, cuando calaticon ahuabyex ja abal it jel tzamali, ja jas calaticoni, mi ni lom c'umaniticona. Ja' ni yuj ja yip ja Espíritu Santo, jayuj juntiro jnaaticon que ja abal iti, puro ni smeranila. Huan ni xa naahuex jastal ecticon amoquex. Huanticon fuerza ba toj oj ajyucoticon soc ja Diosi, pero ja' ni ba hua lequilex ja huenlexi.

6 Ja jastal ahuilahuex huax c'ulanticoni, jach ni cho atuluhuex ja huenlexi. Ja' ni ac'ulanex ja jas huax yala ja Cajualtiqui. Cuando ahuabyex ja yabal ja Diosi, jel ni alegre huaj ja hualtzilexi, pero ja' ni yaa hua gustoex ja Espíritu Santo porque jel ni ahuiajex ja huocol tac.

7 Y jach ni ja quermanotic ja ba Macedonia soc ja ba Acaya, cuando yabye ahuabalilex, cho bob ec' yujile ja huocol ja yenle chomajquili.

8 Jaxa huego, pucan xa ec' ja yabal ja Cajualtiqui, mi quechanuc ja ba Macedonia soc ja ba Acaya. Ja ba spetzanil ja lugar jumasa, naca snaoneje xa ja jastal huaxa c'uanex ja Dios ja huenlexi. Ja quenticoni, mi t'ilanuc huax taahuaticon ti' ja huenlexi porque naubalex xa ni jastal huaxa c'uanex ja

Diosi.
9 Yenle ni huax q'ue yale. Ja' ni mero sloilea, jastal huajticon ja ba hua lugarex, ja jastal bi amaclayoticoni, ja jastal bi ahuaahuex can jun lado ja hua diosex c'ulubali, ja jastal ac'uanex ja Dios mero sac'ani.
10 Huanex bi smajlajel oj co jan otro vuelta ja ba satq'uinal ja Jesús ja yunin ja Diosi, ja' ni ja ma' chami pero cho aaji sac-huuc yuj ja Diosi. Yena ni bi ja ma' oj sc'ulucotic librar soc ja castigo jau oj to jacuc jel tzatzi. Jach ni mero sloile spetzanil ja quermanotic jumasa.

Ja jas ch'ac yal ja Pablo ja ba Tesalónica

2

1 Quermano jumasa, huan ni xa naahuex que mi lomuc ja huajticon ja ba hua lugarexi.
2 Eso sí, ja ora jahui, huaxa naahuex que ajc'ach to ixtalanubaloticon yuj ja tantic cristiano suinquil ja Filiposi. Mi alben ja jas alji cabticon ja tihui, jaxa yajni cho huajticon ja ba hua lugarexi, jel scoltayoticon juntiro ja Diosi porque con todo quipticon calaticon ahuabyex ja yabal ja Diosi. Iday, ja ora jahui, ti ni mero cho huan huooljuc spetzanil ja jcondratiqui.
3 Pero como ja jas huax calaticoni, huan nix naaticon que ja' ni mero smeranila. Mi huanucticon yaljel yuj ja smaloil ja jc'ujolticoni. Huanticon ni sleejel ja hua lequilex ja huenlexi.
4 Dios ni huax yila ja jc'ujolticoni y yena ni huas snaa que ja jas jc'ulanticon ja tihui, yuj ni huax c'anaticon oj sc'ul gusto ja yeni, como yena ni yaa ja catelticon ba oj calticon ec' ja yabali. Huan ni snaa que oj calticon ja mero smeranili, jayuj yaa ja ba jc'abticon ja atel it tac. Mi huanucticon sleejel ba lec oj yiloticon ja cristiano.
5 Huan ni xa naahuex mi huax toyohuaticon ba quechan oja huiloticon lec y mi jauc huax leaticon ba oj aajuc quiticon taq'uin. Ja Diosi, yen snaa jastal ec' cujticon ja ora jahui.
6 Mi ni nunca huaj leeticon cristiano ba quechan oj stoyoticon soc mi ni ja huenlexi, mi huax c'anaticon ba oja toyoticon. Es meran, sbej nique porque mi cualquierauc ja ma' secahuoticoni - yena ni ja Cristo ja ma' secahuoticon. Pero ja quenticoni mi huanucoticon sleejel ba oj toyjucoticon.
7 Mi ni jach jc'ulanticon ja jastal ita. Jel yaj cabyaticon. Huax quilahuaticon jastal jun cuntiquilticon. Lajan soc nanal tataloticon.
8 Jel juntiro ja jgustoticon huax calaticon ahuabyex ja yabal ja Diosi. Y mi quechanuca. Puesto ayticon oj caa ja jvidaticoni porque jel ni yaj huax cabyaticona.
9 Quermano jumasa, huaxa naahuex jastal atjiticon ba

oj taaticon ja jnesesidaticoni.
Jel jleaticon modo. C'ac'u
acual atjiticon. Mi ni june
ja huenlexi jc'anaticon que
huen cajan abajex ja jnesesi-
daticoni, anima ti ni huanti-
con yaljel ahuabyex ja yabal
ja Diosi.
10 Huaxa naahuex jastal ec-
ticon ja yora ti ajyiticon ba
hua lugarexi. Huax c'ana oj
ajyucoticon toj. Mi ni jas
jc'ulanticon ba oj bob leejuc
ja jmulticoni porque ajc'ach
to huanex sc'uajel ja Diosi. Ja
Diosi, yen yila jastal ec' cujti-
con ja tihui.
11 Jastal mero cuntiquilti-
con, jach quilahuaticon.
Huaxa naahuex que mi ni
june ja ma' mi caaticon yi
consejo: —Aa bajex tzatz,
xcutajaticon. Huax leaticon
modo jastal oj caaticon
nihuan ac'ujolex
12 Cosaque oj bob ajyanic
toj porque sbej nia, como ti
xa ni ayex ja ba sparte ja
Diosi. Mandar xa ni ayex yuj
ja yeni. Oj ni jac ja c'ac'u oja
huilex ja ba jel tzamal huax
lijpi ja Diosi.
13 Pero stz'acatal ja Diosi,
cuando yora ahuabyex huan-
ticon sloiltajel ja yabal ja
Diosi, ja maclayex lec, ti jac
ac'ujolex que sbaj ni Diosa,
mi sbajuc ja cristiano. Meran
nia, Dios ni sbaj ja abal
iti porque desde yora hua
c'uanexi, ti ni huan atel ba
hua c'ujolex ja yabali porque
huanex yiljel jun cambio tac.
¡Ja' ni ja sprueba ja jahui!
14 Jaxa jastal q'ue ja c'umal
sbaj ja ma' huas sc'uan ja
Dios ja ba Judea - como
huane xa sc'uajel ja Cristo
Jesusi - jach ni q'ue ja c'umal
ja ba hua lugarexi. Ja
quermanotic jumasa jahui,
smoje judioil ja ma' ya
q'ueuc ja huocol ja tihui, jaxa
huenlexi, mero ni amojex
chomajquila. Pero como
ahuabyex yabalil ja yenle
jastal ec' yujile ja huocoli,
jayuj bob ahuaa pasensiaex
ja huenlex chomajquili.
15 Ja judio jumasa jahui,
yenle ni ja ma' smilahue ja
Cajualtic Jesusi. Lajan huas
staa sbaje soc ja matic ch'ac
ec' pax ta cujticoni. Yenle
ni smilahue ja aluman-Dios
ja ma' jecji yilei, jaxa jun
lame iti, coraja xta huax il-
huaniyei. Mi ni t'un lec huax
yila ja Dios ja jastal huas
snutzuhuoticoni. Hasta ja
ma' mi creyenteuqui, puro
coraja huax yilahuei
16 Porque cuando huax
c'ana oj huajcoticon soc
ja ma' mi judiouqui ba oj
calticon yab ja yabal ja Diosi,
mi ni modoa. Mi bi sbejuc
oj c'ulajuque librar ja ma' mi
judiouqui. Ja jun c'ole judio
iti, jach ni huane stzomjel
mas ja smulei, jayuj ja huego,
jel xa mojan ay ja scastigo ja
Dios oj aajuc yilei, ¡pero tzatz
ni leca!

Ja Pablo mix yila ora oj cho huaj ba Tesalónica

17 Quermano jumasa,
cuando jpila jbajtic chaboxe
tiempo, anima mi huax quila
jbajtic pero ti ni t'abanex

jc'ujolticona. Jel juntiro
jganaticon oj huaj quilaticon
18 Y cajan ni jc'ujolticon
que oj ni huajcoticona. Mi na'
jaye vuelta cala oj huajcon
ja queni - ja quen Pabloon
ni - pero ja tan Satanasi mi
sc'ulan palta jastal smaca ja
jbejticoni.
19 ¡Ba mi oj c'an oj huaj
quilaticon! porque cuando
huax jac ja Cajualtic Jesusi y
huala ochticon ja ba sti sati,
huenlex ni oj taaticon ti'. Yuj
ja hua c'uanexi, jayuj oj ajyu-
coticon gusto cuando huax
c'ulanticon recibir ja jcoro-
naticoni. Meran nia, porque
yuj ja huenlexi, jayuj ay ni lec
snihuanil jc'ujolticona.
20 Jel huax toyohuaticon
como jel huaxa huaahuex
quiticon gusto tac.

3

1 Meran nia, ec' ja tiempo,
ec' ja tiempo. Mi ni modo
huax bob huaj quilex, jayuj
ti cala mas lec ti la canyon
jtuch'il ja ba Atenas ja queni
2 Siquiera oj huaj yilex
ja quermanotic Timoteo.
Ja yeni oj snaa jastal oj
scoltayex ba oja huaa bajex
mas tzatz soc ja Diosi como
ja yeni, yatjum ni ja Diosa.
Xchol ni huas sloilta ec' ja
yabal ja Cristo. Jayujil quen
jeca huilex ja Timoteo ba oj
yaa mas ahuipexi
3 Porque jel ni tzatz ja huo-
col tac. Pero anima, mi sbejuc
oja yoopes abajex. Huan ni
xa naahuex que ja huocoli, jel
ni t'ilana.
4 Jach ni calaticon ja yora ti
to ni ayticon amoquexi. —Ja
huocoli, jel ni oj quiitica, la
chiticon nia. Y meran nia, ti
xa ni ay ja huocol jahua.
5 Jayuj ja queni, jel huax
c'ana oj naa ta huanex
sc'ulajel seguir abajex. —C'ot
ta ora lec lolajiye ta yuj
ja tan diablo. Ta jach c'a,
ja catelticoni, lom nia, la
chiyon. Jach mero ja jpensari
jayuj mix quila ora oj jec
joboman.
6 Pero ja huego, cumxi ta
ja Timoteo y jel tzamal ja jas
ch'ac yal cabticoni. Yala que
huan ni xa c'uanex ja Diosi.
Jel bi ja syajal ja hua c'ujolexi.
Tola vida bi huaxa naahuoti-
con ja quenticoni. Jel bi ja
hua gustoex oja huiloticoni.
Jachuc ja quenticon choma-
jquili, mix quilaticon ora oj
quilticon ja hua satexi.
7 Quermano jumasa,
jachuc ja quenticon choma-
jquili, ti ni ayticon ja ba
yojol ja huocoli. Coraja
ni juntiro ic'ubaloticona
pero cuando cabticon que
ja huenlexi, tzatz ni ayexa,
jel ni yaa quiticon snihuanil
jc'ujolticona.
8 Lajan soc jamxi ja
satq'uinal cabticon que mi ni
t'un huaxa yoopin abajex soc
ja Cajualtiqui.
9 Jel huaxa huaahuex
quiticon juntiro gusto. Huax
caaticon yi jitzan stz'acatal ja
Dios yuj ja huenlex merani.
10 C'ac'u acual huanticon
sc'anjel yi pavor ja Diosi ba oj
bob huaj quilaticon. Eso sí,
huan ni xa c'uanex ja Diosa,

pero ay to jas huas sc'ana que
oj to anebex. Jel jgustoticon
que oj jeeticon ahuilex mas.
11 Sc'an to Dios, oj ni bob
huajcoticona. Oj ni sam quiti-
con ja jbejticon ja jTatic Diosi
soc ja Cajualtic Jesucristo.
12 Yaj xa huab abajex ja
huenlex mismo soc jach ni,
yaj xa huabyex spetzanil
ja cristiano como jastal yaj
huax cabyaticon ja quen-
ticoni. Oj ni scoltayex ja
Cajualtiqui que oj ajyuc
mas y mas ja syajal ja hua
c'ujolexi.
13 Ta ay c'a syajal ja hua
c'ujolexi, toj ni oj bob ajyanic
ja ba sti sat ja jTatic Diosi,
jaxa cuando huax jac ja Ca-
jualtiqui soc spetzanil ja yun-
tiquil ja Diosi, mi ni ay ma' ay
jas oj bob yala.

Ja jastal huas sc'ana oj ajyucotic ja Diosi

4

1 Lec ay quermano jumasa,
ja quenticoni jeunejticon
ahuilex que sbej oj ajyanic
toj porque jach ni huas
sc'ana ja Diosi y jach ni bi
huanex sc'ulajela. Pero ja
huego, c'ulanic mas fuerza
ba cada c'ac'u mas toj oj
ajyanic. Tz'acatal lec huax
c'anaticon ahuilex yuj ja sbiil
ja Cajualtic Jesusi.
2 Huan ni xa naahuex
spetzanil ja jas calaticon
ahuabyex, ja' ni ja smandar
ja Cajualtic Jesusi
3 Porque ja Diosi huas
sc'ana que oj caatic can jun
lado spetzanil ja jmultiqui ba
oj caa jbajtic juntiro soc ja
yeni. Por cuenta, sbej huax
ch'ay jc'ujoltic jastal huax lea
jmultic soc ja ixuquei ma ja
huiniquei.
4 Sbej oja nebex jastal oja
leex meran ja hua cheumexi.
Yaj oja huabyex. A ajyuc toj
ja hua pensarex soc ja hua
cheumexi.
5 Porque ja ma' mi huas
sc'uan ja Diosi, toj chante
huax huaj ja spensarei.
6 Pero ja quentic ja huan
xax c'uantic ja Diosi, mi sbe-
juc huax lea jmultic ja jastal
jahui. Moc ahuiex spatic ja
hua mojex huiniquili porque
ja Cajualtiqui, mi tajneluc oj
yaa castigo ja jastal jahui. Mi
xa hualahuex ta mi calunejti-
con ahuabyex con tiempo ja
iti
7 Porque ja Diosi mi huax
yala que oj paxcotic chanteil.
Huas sc'ana ja yeni puro tza-
mal, toj juntiro oj ajyucotic.
¡Jayuj stzaunejotic ja yen tac!
8 Pero ta ay c'a ma' mi
sc'ulan caso ja mandar iti,
mi smandar cristianouc ja jas
huan sc'ocjeli. Smandar Dios
nia. Ja' ni ja smandar ja Dios
sac'an ja ma' huax yaa quitic
ja Yespíritu Santo.
9 Ja huego oj xa jtaa ti' jastal
yaj oj cab jbajtic ja janec'
huan xax c'uantic ja Diosi. Ja
mero smeranili, mi t'ilanuc
ay ma' oj stz'ijbayex oj yala
huabyex ja jastal iti porque
yen mismo ja Diosi seunej
ahuilex que sbej oj quil jba-
jtic lec ja quentiqui.
10 Ja quermanotic ba Mace-
donia, yaj ni huaxa huab aba-

jexa. Pero tz'acatal lec, leanic
modo jastal oja jeex yile mas
ja syajal ja hua c'ujolexi.
11 C'ulanic fuerza ba laman
oj ec' ja hua vidaexi. Mi
xa leahuex pleito. Mi lom
xa ch'ica bajex soc ja ba mi
abajuquexi. Atjananic con
gana ba oja taa ja hua nesesi-
daexi como jastal calaticon
ahuabyexi.
12 Porque ta mi c'a la
atjiyexi, jel ch'in oj yilex ja
ma' mi huas sc'uan ja Diosi.
Mi sbejuc oja majlayex ay ma'
oj yaa huilex.

*Ja jastal oj jacuc ja Cajual-
tiqui*

13 Quermano jumasa, ja
ma' ch'ac ta chamuc cujtiqui,
sbej huaxa naahuex jastal oj
to ec'uc ja yenlei. Mi sbejuc oj
ajyanic triste ja jastal ja ma'
mi huas sc'uane ja Diosi. Ja
yenle merani, mey snihuanil
ja sc'ujolei.
14 Pero ja quentiqui, huan
xax naatic que ja Diosi, oj
to sec jan spetzanil ja ma'
cham ta cujtiqui. Cuando
huax jac ja Jesusi, ti ni oj
jacuque nochan ja yenlei. ¡Ba
miyuca! porque q'uelahuilex
ja Cajualtic Jesús tac. Ja yeni
chami jaxa mas tzaani, cho
sacui nia, jayujil oj ni cho
sac-huuc ja scuerpo ja janec'
huas sc'uane ja yeni.
15 Jaxa ma' sac'an to ja
cuando huax jac ja Cajual-
tiqui, mi yenuc bajtan oj
huaj sta. Ja' bi bajtan oj
huaj stae ja ma' ch'ac ta
chamuquei. Ja ma' creyente
ni, yenle ni bi oj huaj stae
cona. Ja jas huanoticon
yaljel ahuabyexi, ja' ni ja jas
yalunej ja Cajualtiqui.
16 Yena ni ja Cajualtic oj co
jan ja ba satq'uinali. Tzatz
lec oj yaa ja smandar ja ora
jahui. Jach ni ja ángel jau
ba jel nihuan ja yateli, oj
ahuanuc ja yen chomajquili.
Oj cho oc'uc ja strompeta
ja Diosi, ti xa oj sac-huuc
ja scuerpo ja matic ch'ac ta
chamuc ja janec' sc'uane ja
Diosi. Bajtan oj iijuque q'ue
ja yenlei,
17 Ti xa oj iijucotic q'ue ja
quentic ja janec' sac'anotic to
ja ora jahui. Ti xa oj huaj jtaa
jbajtic jpetzaniltic soc ja Ca-
jualtic ja ba nalanchaan ja ba
yoj asoni. Ti xa ni oj ajyucotic
soc ja Cajualtic tola vidaa.
18 Jayuj sbej huaxa huala
bajex ja jastal iti, ti oja huilex
que oj gustoaxuc ja hua
hualtzilexi.

5

1 Quermano jumasa, ba
oj cala huabyex jas ora, jas
c'ac'uil oj jacuc ja Cajualtiqui,
mi ni t'ilanuc oj tz'ijbayex
2 Porque ja c'ac'u jahui,
huan ni xa naahuex que mi
huax naaxi jas mero ora.
Cuando mi huanucotic sma-
jlajeli, ja' ni mero oj jacuc.
Q'uelahuilex jun lagron
tac, cuando mi huanucotic
smajlajeli, huan tox huaj
cabtic, huas sama ja jnajtiqui.
3 Ja ora jau oj jac ja Cajual-
tiqui, ja cristiano ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi oj yal que
jel tzamal laman aye. Mi bi
jas oj sc'uluque. Pero iday,

jun ta repente oj q'ue tzatz
lec ja suocolei. Lajan soc jun
ixuc cuando jun ta repente
huax q'ue ja suocol ja cuando
oj xa manxuc ja yali. Mi ni
modo oj sc'ul librar sbaj, yuj
ni ti c'ot ja ora oj manxuc ja
yala.
4 Pero ja huenlex quer-
mano jumasa, mi sbejuc que
ch'ayc'ujol oj taajanic cuando
huax c'ot ja c'ac'u jau oj jacuc
ja Cajualtiqui porque mi xa
mutz'anuc ja hua satex ja
huenlexi.
5 Jaman xa jsatiqui. Ac'ubal
xa quitic ja yijlab ja Cristo. Mi
xa sbajucotic ja q'uiq'uinal ja
quentiqui.
6 Sbej xa ni q'uelan jacan
oj ajyucotic, toj xa oj ajyuc ja
jpensartiqui. Ja ma' mi huas
sc'uan ja Diosi, meran nia,
lajan soc yacbele. Chamele
huayel porque
7 Puro sbaj q'uiq'uinal ja
spensar ja yenlei.
8 Pero ja quentiqui, como
ay xa quiojtic ja yijlab ja
Cristo, sbej que toj xa jpen-
sartiqui. Sbej que ay sya-
jal ja jc'ujoltiqui. Jachuc, mi
ni oj bob c'ulajucotic ganara.
Huan xax naatic que eltic ta
libre soc ja jmultiqui - ja'
ni mero snihuanil jc'ujoltic
ja jahui, jayuj huan xax bob
jcolta jbajtic ja huego.
9 Ja quentiqui mi t'ujpinubalucotic
ba oj aajuc quitic ja scastigo
ja Dios ja c'ac'u jau oj q'ueuc
lec ja scoraja. Tzaubalotic ba
juntiro oj elcotic libre pero ja'
ni yuj ja Cajualtic Jesucristo.
10 Ja yeni cham yuj ja quen-
tiqui pero ba oj ajyucotic cu-
lan jun ta lugar soc ja yeni.
Ma sac'anotic cuando huax
jac otro vuelta, ma miyuc, jun
xta ni yabala.
11 Jayujil, sbej ni ja jastal
huan xa xa huaa bajex
nihuanc'ujol. C'ulan seguir
abajex ja jastal huan xa ni xa
colta bajexi ba oj aajuc mas
yip ja hua hualtzilexi. Sbej ni
juntiro ja jas huanexa.

Ja Pablo yaa yi razón ja creyente jumasa

12 Quermano jumasa, ja
yenle ja quermanotic ja ma'
ay yatel ahuujilexi, ja' ni
ja ma' huas sea huilex ja
smandar ja Diosi, sbej huaxa
yajtayex. Yena ni ja Cajualtic
yaunej yile ja yatelei, jayuj aa
hua pavorexi, yajtayic.
13 Sbej ni huaxa jea yile ja
syajal ja hua c'ujolexi porque
mi cualquierauc ja yatelei.
Jaxa huenlexi, leahuic modo
jastal laman oj ajyanic apet-
zanilex.
14 Ta ay c'a ma' mi sc'ana
oj atjuqui, aahuic yi razón,
jaxa ma' mi tzatzuc ayuque
soc ja Diosi, coltayic. Aahuic
yi yip ja yaltzilei. Jach ni ja
ma' jel to yaau ay ja yaltzilei,
aa hua pasensiaex soc spet-
zanile. C'ulanic ja hua pa-
vorex iti.
15 Ta ay c'a ma' huas sc'ulan
ahuilex malo, aa cuidadoex,
moc ac'uluquex yi malo
ja huenlex chomajquili.
Leahuic modo jastal oja
c'uluquex yi lec, sea ja'
quermanotic creyente ma ja
ma' mi creyenteuqui.
16 Ajyanic gusto tola vida.

17 C'ac'u acual c'umanic ja
Diosi.
18 Chican jastal huax
ec' ahuujilex, c'anahuic yi
stz'acatal tola vida ja Diosi,
porque ta huan c'ax c'uantic
ja Cristo Jesusi, jach ni mero
huas sc'ana ja Diosa.
19 Moc acomex ja yatel ja
Espíritu Santo. Aahuic yi libre
ba oj bob atjuc ja ba hua vi-
daexi.
20 Ja Diosi ta huan c'ax
yiaj majan ja sti june ja yun-
tiquili, moc ahuilex menos ja
jas huax el ja ba stii.
21 Pero spetzanil ja cosa,
aa lec acuidadoex ta ja' mero
sbaj ja Diosi. Ti la ajyiyex ja
ba lado ja bay ja lequi.
22 Pila bajex soc juntiro
spetzanil ja maloili.
23 Ja Diosi huax yaahuotic
laman. A scoltayex ja Diosi
ba mi ni jun amulex oja leex.
Aahuic ba oj stalna ja hua
hualtzilexi soc ja hua cuer-
poexi cosaque cuando huax
jac ja Cajualtic Jesucristo, mi
ni jun amulex oj bob staexa.
24 Ja ma' stzaunejexi mi ni
nunca oj xch'ay sc'ujolexa. Oj
ni c'ot smeranil spetzanil ja
jas yalunej cani.

Ja Pablo seca spatulabil sc'ujol ja creyente jumasa

25 Quermano jumasa,
c'umanic ja Dios yuj ja
quenticoni.
26 Huax jecaticon spatu-
labil ja sc'ujole spetzanil ja
quermanotiqui porque Dios
xa ni sbajotic jpetzaniltica.
27 Huax cala huabyex yuj ja
sbiil ja Cajualtiqui, c'umanic
ja carta iti ja ba sat spetzanil
ja quermanotic jumasa.
28 Sc'an to Dios, huanex yil-
jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic
Jesucristo. Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Los Tesalonicenses

Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yile Ja Suinquil Ja Tesalónica Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo soc ja smoj jumasa stz'ijbaye ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa, suinquilex ja Tesalónica, ja janec' sbajex xa Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo. Ja queni Pabloon, soc ti ni ay jmoc ja quermanotic Silvano ja ma' huax calatic Silasi, soc ja quermanotic Timoteo. Quena ni huax tz'ijba huilex ja carta iti.

2 ¡Sc'an to Dios oj bob ahuilex ja sbendicion ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo! Laman a ajyuc ja hua c'ujolexi.

Ja Diosi oj ch'ac yii cuenta ja mulali cuando huax jac ja Cristo

3 Quermano jumasa, sbej ni huax c'anaticon yi stz'acatal ja Dios yuj ja huenlexi porque ja huego ja jastal huaxa c'uanexi, mas con gana ayex, soc mas to jel ja syajal ja hua c'ujolexi.

4 Jayuj ja huenlexi, toyobalex ni lec cujticona. Cuando ti ayticon ja ba yoj iglesia jumasa ja sbaj Diosi, ti huax calaticon jastal jel huaxa huiajexi. Huanex ni lec huocola pero ay ni lec ja snihuanil ja hua c'ujolexi. ¡Jel huaxa c'uanex ja Dios tac!

5 Huanex ni sc'ulajel ahuantara jayuj huax ilxi que jel huanex coltajel yuj ja Diosi. Mix cham ac'ujolex ja jahui. Ja jahui, ja' ni huanex chapjel ba oj bob ochanic ja ba huas sc'ulan mandar ja yeni. Ja' ni sbej ja hua huocolexa.

6 Pero ja ma' huax yaa huilex ja huocoli, tzatz to ni oj aajuc yi ja scastigo ja yenlei pero sbej nia.

7 Jaxa huenlexi, sbej xa oj aaji jijlanic soc ja huocoli. Lajan xa ni oj jijlucotic jpetzaniltic ja c'ac'u oj jacuc ja Cajualtiqui. Oj xta juuc con ja yajlel ja c'aq'ui, ja' oj co jan soc ja ba satq'uinali. Ja' ni smoj oj jacuc ja yangel jumasa jel ja yipei.

8 Oj jacuc, pero ja' ni oj jac yaa scastigo ja ma' mi yaa caso ja Diosi, ja' ni ja ma' mi c'ocxi oj sc'uuque ja abal it jel tzamal sbaj ja Cajualtic Jesucristo.

9 Ja scastigoei, oj ni ch'ayjuc snaajelea. Oj poctzujuque ele jun lado ja ba mi ni nunca oj yil ja sat ja Cajualtiqui soc mi oj yil ja ba jel ja yip huax lijpi.

10 Ja iti, ja' ni ja c'ac'u cuando huax jac ja Cajualtiqui. Pero ja c'ac'u jahui, oj toyjuc lec ja Diosi porque ti xa oj ajyuc ja yuntiquili pero oj tucbuque juntiro. Lajan soc yioje xa ja splanta

ja Diosi. Jaxa huenlex
quermano jumasa, ti ni oj
ochanic cuenta lajana, como
ac'uanex ja jas jeaticoni.
11 Jayuj tola vida huax
c'umanticon ja Dios yuj ja
huenlexi. Huax c'anaticon
yi ja Diosi ba oj scoltayex ba
toj oj ajyanic eq'ue porque
stzaunejex nia. Huax cho
jc'anaticon yi ba oj see ja
yipi. Oj yaa huipex ba oj
bob ac'uluc ja jas huaxa
c'anahuexi. Jaxa atel huaxa
c'ulanex sbaj ja yeni, jel
tzamal oj huajuc yuj ja jel
huaxa c'uanexi.
12 Ta jach c'a huax huaji, jel
ni toyobal oj huajuc ja sbiil
ja Cajualtic Jesucristo yuj ja
huenlexi. Y jachuc ja huen-
lex chomajquili, toyobal oj
ajyanic, como ahuiojex ni ja
yutzil sc'ujol ja jDiostiqui soc
ja Cajualtic Jesucristo.

Ja huinic but'el soc mulali

2

1 Quermano jumasa,
meran ni oj to jacuc ja
Cajualtic Jesucristo ba oj
stzomotic ba oj huajtic soc ja
yeni pero aa cuidadoex.
2 Mi xa huaa bajex ba oj
jomjuc ja hua pensarexi. Mi
la xiuyex yuj ja ma' huax
yala que jacum xa ja Cajual-
tiqui, anima huax yala que
ja' alubal yab yuj ja Espíritu
Santo. Bob ta jel tzamal ja
jas huax yala, pero moc ni
lom oja huaex casoa. Ma oj
yale que sc'ulane recibir ja
jcarta ja quenticoni, que ti xa
bi jacum ja Cajualtiqui, xyu-
tajoticon ja Pablo, anima jach
oj yala huabyex.
3 Pero chican jas modo oj
yala huabyex, moc ni lom oja
huaa bajex lolajela porque ay
to jas oj iljuc bajtan mi tox jac
ja Cajualtiqui. Ja ora jahui,
mi ni ja sbiil ja Dios oj bob
yab ja cristiano, ti oj see sbaj
jun huinica. Ja yeni, but'el
juntiro puro mulal. Mi oj bob
ajyuc toj, jayuj oj ni ch'ayjuc
snaajela.
4 Pero ja huinic jahui,
coraja xta juntiro oj yab
ja sbiil ja Diosi, ma chican
jas huas sc'uan ja cristiano,
mi ni oj bob yaba. Hasta
que oj huaj culan ja ba yoj
stemplo ja Diosi. Ti oj yal ja
huinic jahui: —Quena mero
Diosoni, oj chiuc.
5 ¿Mi xa ma xa naahuex ja
jas cala huabyex ja yora ti
ajyiyon amoquex ba? Ch'ac
ni cala huabyex spetzanil ja
ita.
6 Pero ja huinic jau ja it
but'el soc mulali, macubal to
masan huas staa stiempo y
huan ni xa naahuex jasyuj ja
mi tox bob jacuqui.
7 Ja mulali, naca ti ni ay ja
ba mundo ja huego. Tzatz ni
leca pero mi to huax chijcaji
juntiro porque ti to ay ja ma'
macan yuji. Pero cuando x'el
ja yen ja ma' huan to scomjel
ja maloili,
8 Ti oj see sbaj ja tan mal
huinic jahui, jaxa Cajualtic
Jesusi, malan soc oj su soc ja
stii, soc ja yijlab oj jac soqui,
soc ja jahui, oj xch'ay el snaa-
jel huego.

9 Pero cuando huas sea sbaj
ja huinic jahui, jel juntiro oj
ajyuc ja yipi. Oj bob sc'ul
milagro. Jel ja jas oj sei. La-
jan soc Dios meran ja jas oj
sc'uluqui, pero mi ni Diosuca.
Ja' ni ja yip ja tan Satanasi.
10 ¡Xihuel ja sbaj ja yeni,
jayuj chican jas modo oj
slola ja cristiano, pero ja' ni
ma' huane ch'ayeli! Mi ni
modo huax c'ocxiye ba oj
sc'uuque ja mero smeranili
ba oj bob aaji eluque libre soc
ja smulei.
11 Jayuj ja Diosi ti xa oj
yaa ba oj lolajuque yuj ja tan
mentiroso jahui.
12 Tzatz ni lec ja scastigo oj
aajuc yilei, yuj ja mi ni huas
sc'uane ja smeranili. Ja' ni toj
huajel sc'ujole ja maloili.

Ja ma' tzaubal ba oj eluque libre soc ja smulei

13 Quermano jumasa, ja
Cajualtiqui jel yaj huax
yabyex. Sbej ni tola vida
huax c'anaticon yi stz'acatal
ja Dios yuj ja huenlexi porque
stzaahuex ja yora mi tox
cujlaji ja satq'uinali ba oj
bob elanic libre soc ja hua
mulexi. Elyex nia, pero ja'
ni yuj ja Espíritu Santo, ja ma'
scoltayex ba oja huaa can ja
hua mulexi y ja' ni ac'uanex
ja smeranila.
14 Dios ni sleahuexa jayuj
jac ni ac'ujolex ja yora
jloiltaticon ahuabyex ja abal
it jel tzamali. Sleahuex ba oj
yaex ja ba huax lijpi yuj ja
Cajualtic Jesucristo.
15 Quermano jumasa,
c'ulanic seguir ba tzatz oj
ajyanic soc ja Diosi. Moc
ch'ay ac'ujolex ja jas jeaticon
ahuilex ja yora ti ajyiticon
amoquexi, soc jach ni ja jas
calaticon ja ba jcartaticoni.
16-17 Ja jTatic Diosi jel
ja yutzil sc'ujoli, jayuj jel
yaj huax yabyotic. Ja yeni
huan nix yaa quitic jni-
huanc'ujoltic tola vidaa. Mix
quilatic ora oj quiltic sat ja jas
oj ni yaa quitiqui. Ja Cajualtic
Jesucristo soc ja jTatic Diosi,
ja' ni yip ja hua c'ujolexi. A
scoltayex tola vida ba toj oj
ajyanic soc toj oj c'umananic.

C'umanic ja Dios yuj ja quenticoni

3

1 Quermano jumasa, ay
to ni jas oj cala huabyexa.
C'umanic ja Dios yuj ja
quenticoni cosaque ja yabal
ja Cajualtiqui oj pucxuc mas
ligero ja ba spetzanil ja
lugari. Sc'an to Dios, gusto
oj yab ja cristiano ja jastal
ahuabyex ja huenlexi.
2 Cho c'umanic yi ja Diosi
ba mi oj bob sc'ulucoticon
ganar ja tantic huinique jel
malo, ja it ma' mi icben sbej
ja smodoei porque mi spet-
zaniluc oj sc'uuque.
3 Pero ja Cajualtiqui mi
ni nunca oj sipex cani.
Oj scoltayex ba mi oj bob
ayoopuc abajex. Oj stalnayex
ja ba yoj maloili.
4 Ja' snihuanil jc'ujolticon
ja Cajualtiqui ba oj scoltayex
soc ja jas huanex sc'uajeli, ja
it jas calaticon can ahuabyex
oja c'uluquexi.

5 A syam ja hua c'ujolex ja
Cajualtiqui ba oja naex ja sya-
jal sc'ujol ja Diosi. A ajyuc
ja hua pasensiaexi ja jastal ja
spasensia ja Cristo.

Ja jastal t'ilan ja ateli

6 Quermano jumasa, oj
cala huabyex ja jastal huas
sc'ulan mandar ja Cajualtic
Jesucristo. Moc bi lom ach'ic
abajex soc ja quermanotic
ja ma' mi sc'ana oj atjuquei
porque mix yaahue caso ja
jas huax jeaticoni.
7 Huaxa naahuex jastal oj
ajyanic porque ahuilunejex
ja jastal ja jmodoticoni. Mi
oja hualex que mi atjiticon ja
yora ti ajyiticon amoquexi.
8 Mi ni huaaticon
q'uebubala. C'ac'u acual
atjiticon. Jach ni jc'ulanticon
fuerza ba mi ni june ja
huenlexi oja cuchex ja jne-
sesidaticoni.
9 Eso si, sbej ni oja huaex
ajyi ja jnesesidaticoni pero
iday, huax c'ana oj jeeticon
ahuilex jastal oj ajyanic ja
huenlexi, jayuj atjiticon nia.
10 Cuando ti ajyiticon amo-
quexi, caaticon ahuilex ja or-
den iti: Ja ma' mi sc'ana
atjuqui, ti mix huaa, la chiti-
con nia.
11 Porque huax alji cabti-
con ja janec' ayexi, ay ma'
lom huan eq'uel yuj jachuc ja
c'ac'u. Quechan xchol huas
sq'uela ec' ja smoji.
12 Ja cristiano jumasa jahui,
huax caa huilex orden soc ja
mandar iti: Atjananic gusto
jun ac'ujolex ba lec oj ec'
ahuujilex. Huax calaticon
ahuabyex ja iti soc ja sbiil ja
Cajualtic Jesucristo.
13 Quermano jumasa, moc
lom oj eluc ja hua ganaex ba
oja c'uluquex ja ba lequi.
14 Ta ay c'a ma' mix yaa
caso ja razón ja ba carta iti,
aa satex machunc'a. Actayic
cani. Quechan q'uelahuic ba
oj q'uixhuuc t'usan
15 Pero moc ahuilex con-
dra. Aahuic yi razón como
jastal ahuermanoex.

Ja jastal ch'ac ja carta

16 Ja Cajualtiqui laman xta
ni aya, jach oj cho yaex laman
ba spetzanil ja tiempo. Chi-
can jastal huan eq'uel ahuu-
jilex, oj ni ajyanic lamana. Ja
yeni, ti ni oj ajyuc amoquexa.
17 Ja quen Pabloon ni.
Huax jeca huilex ja spatulabil
ja hua c'ujolexi. Pero ja letra
iti, ja' ni soc mismo jc'ab
jc'ulani. Jach ni ja jletra ba
cada jcarta. Jach ni huax
tz'ijbaa.
18 A sc'uluquex bendiciar
ja Cajualtic Jesucristo apet-
zanilex. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pablo A Timoteo

Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Jecji Yi Ja Timoteo Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Timoteo

1 Lec ay quermano Timoteo, ja queni Pabloon nia. Secabanumon ni ja Jesucristo. Ja' ni ja Dios ja ma' sc'ulanotic librari. Yena ni secahuona. Cho secahuon ni ja Cajualtic Jesucristo, yena ni ja ma' mero snihuanil ja jc'ujoltiqui.

2 Timoteo, ja hueni lajan soc mero cunina porque spetzanil ac'uan ja jas cala huabi. Quena ni huax tz'ijba hui ja carta iti. Huax c'ana oj sc'uluca bendiciar ja Diosi soc ja syajal sc'ujoli ba laman oj ya ajyuc ja hua c'ujol ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic Cristo Jesusi.

Aa cuidadoex soc ja ma' huas sea sbaj que jel huas snaa

3 Quermano, huax c'ana que ti oj ajyan t'an ja ba Efeso, como jach ni jc'uman jbajtic cuando elumon xa ba oj jacon ja il ba Macedonia porque ay jun c'ole cristiano jumasa ja ba iglesia ja tihui, ay jas huane seejel ja ba mi sbejuqui. Al yabye que moc lom see ja jastal jahui.

4 Jaxa spetzanil ja jastal quechan huas staahue ti' ja matic ec' pax ta yujilei, quechan sloile mi huax ch'ac yale ja jastal jahui. Al yabye aa xa ch'ay sc'ujole porque ja sloile jahui, quechan huas snica otro c'umal ba mey sbej. Mi ni t'un huas scoltayotic oj c'ultic ja jas yalunej cabtic oj c'uuctic ja Diosi.

5 Ja jas huanon yaljeli, mi lomuc. Huax cala ba yaj oj cab jbajtic. Ta meran c'a huax naatic que sac'ubal xa jc'ujoltiqui, ta meran c'a huan xax c'uantic ja Diosi, yaj ni oj cab jbajtica.

6 Pero ay quermanotic ch'ay ta sc'ujole ja jastal iti. Ja' huajel sc'ujole soc ja loil jumasa jau mey sbeji.

7 Huas stoyo sbaje que jel huas snaahue ja smandar ja Moisesi. Maestroe bi pero ja jas huan elel ja ba stiei, mi huas snaahue jas sbeja. Eso sí, con gana huane seejel pero mi huas snaahue jas sbej.

8 Huax naatic ja smandar ja Moisesi, jel lec juntiro pero ta huanotic c'a sc'uajel ja mero sbeji.

9 Ja mandari, mi jauc sbaj ja ma' toji pero ja' ni sbaj ja ma' mix c'ocxi, ja ma' mix yab sbeji, toj malo ja sc'ujolei, jel huas slea ja smulei, mix yaahue caso ja Diosi soc mi ni ja jas huas sea quitiqui. Ja ma' huas smila ja snani, ma ja stati, ja ma' quechan ni milhuanel ja sgusto, ja' yujil ja cristiano jumasa jahui, jayuj t'ilan ay ja leya.

10 Jach ni ja ma' ja' ni huajel sc'ujol ja sleejel ja otro ixuqui, jaxa ixuquei, ja' huajel sc'ujol ja sleejel ja otro huiniqui, jaxa ma' ja' huajel sc'ujol ja sleejel ja smul ja jastal ja suinquil ja Sodoma ajyi, jaxa ma' huax yelc'an ja cristiano ba oj sc'ul mandar, ja ma' jel mentiroso, ja ma' huax yaa sbaj testigoili pero puro mentira ja jas huax yala, spetzanil ja cristiano jumasa jahui, yena ni sbaje ja mandar jumasai. Jaxa spetzanil ja ma' jel coraja huax yabye ja jas jel tzamal huantic seejeli, jach ni, mandar ni huas sc'anahuea.

11 Ja razón it ba jel toj oja hual yabye ja quermanotic jumasa, ja' ni ja mismo abal it jel tzamal ac'ubal qui ba jc'ab ba oj loilta eq'ue. Ja abal iti, ja' ni ja yabal ja Dios it jel lec juntiro.

Ja Pablo jel huax yaa yi stz'acatal ja Diosi

12 Huax c'ana yi stz'acatal ja Cajualtic Jesucristo porque huax yaa quip ba oj c'uluc ja catel it yaunej quii. Huax yila que jun xta ay ja jc'ujoli jayuj yaunej ni qui ja catel iti.

13 Jach sc'ulunej qui conser jel piero huax taa ti' ajyi. Jel juntiro quixtalaan. Mi alben ja jas huax cala sbaj ajyi. Pero ja Diosi jel stalna jyaujulal ja queni porque mi to creyenteucon, como huas snaa que mix naa ja jas huanon sc'ulajel eq'ue.

14 Jel ja yutzil sc'ujol ja Cajualtiqui. Jel nihuan juntiro ja jas sc'ulan quii, jayuj huan xax c'uan ja yeni. Yuj ja stz'acatal ja Cristo Jesusi, jayuj yaj xa huax cab jbajtic.

15 Porque ja yeni jac ja ba mundo ba oj sc'ul librar ja mulanum jumasa y sbej ni oj sc'uuque ja cristiano jumasa, como smeranil nia. Huax cala como ja quen, quena ni mas jel ja jmul ajyia.

16 Pero ja Diosi stalna jyaujulali. Ja Jesucristo yaa spasensia jmoc ja queni, ¡jauc to ma tuc ja ma' mi mero jel huas slea ja smuli! Ja jastal aaji qui ja vida it mi ni nunca huax ch'aqui cuando yora jc'uani, jach ni oj aajuc yile spetzanile ja ma' huas sc'uane merani.

17 Jayuj la xa caatic yi stz'acatal ja rey ja ma' huas sc'ulan mandar tola vida. ¡La xa coocotic mec'an ja ba sti sati! Eso sí, mix quilatic, ¡pero sac'an ni tola vidaa! ¡Quechan ni yen único Diosa! ¡Amén!

18 Hijo Timoteo, huax caa ba hua c'ab ja hua huatel ja tihui. Ochan con gana ja jastal ni yalahue ja quermanotic jumasa ja yora iiji majan ja stie yuj ja Espíritu Santo, ti oja huil que jel lec oj ec' ahuuj. Pero c'uan lec ja Diosi. Tola vida lea ja bay ja lequi.

19 Pero ay ma' mi xa huax yaahue caso ja jas huas sc'ulanei, sea lec, sea malo. Yuj ja ch'ay ta ni sc'ujole ja jastal huas sc'uane ja Dios ajyi.

20 Jach sc'ulan ja Himeneo soc ja Alejandro, jayuj ja queni ti caa yi ja ba sc'ab ja

tan Satanasi siquiera oj jac sc'ujole que jel piero juntiro ja jastal huas staahue ti' ja Diosi.

Ja jastal oj c'umaxuc ja Diosi

2

1 Bajtan oj cala huabyex ja iti. C'umanic ja Diosi. C'anahuic yi ja Dios ja jas huaxa c'anahuexi. C'umanic ja Dios ba spetzanil ja cristiano jumasa. C'anahuic yi lec stz'acatal ja Diosi.

2 Sbej ni oja c'umuquex ja Diosi yuj ja ma' ay yateli soc ja gobierno jumasa, ba laman oj bob ajyucotic, ba lec oj ec' cujtic, ba oj bob caa jbajtic meran soc ja Diosi, ba oj iljuc que toj ja jpensartiqui.

3 Ja jastal jahui, ja' ni mero jel leca. Jach ni huas sc'ana ja jDiostic ja ma' ya elcotic libre soc ja jmultiqui.

4 Ja yeni huas sc'ana que mi ni june oj ch'ayuc ja caltziltiqui. Huas sc'ana que jpetzaniltic oj cabtic ja smeranil ja sbaj Diosi.

5 Porque ay quechan june ja jDiostiqui pero ay ni june ma' huax cho ya ec' ja jc'umaltiqui, ja' ni ja Jesucristo, jaxa yeni, cristiano ni jac jmoctica.

6 Ja Jesucristo yaa sbaj ba oj chamuc. Jach sc'ulan ba oj bob ya elcotic libre soc ja jmultiqui. Pero ja tiempo yaa sbaji, mi ni cualquiera tiempouca. Ja' ni mero jas ora yala ja Diosi.

7 Jayuj ja queni leejiyon ba oj huaj loilta ec' ja jastal huax c'uantiqui. Jecubalon ba oj cal yab ja smeranili ja ma' mi judiouqui. Ja' ni yuj ja huax c'uan ja Cristo, jayuj huanon yaljel ja smeranili. Mi ni mentirauc huanona.

8 Ja queni jex oc' jc'ujol ja lec spetzanil ja mundo huax taxi ja ma' huas sc'umane ja Dios sac'ani. Jel jgusto oj quile ta naca q'ueel ja sc'abei huane yaajel yi stz'acatal ja Diosi porque sbej nia ta perdonado xa c'a ay ja smulei, pero con ta mi xa c'a jun coraja ay ja ba sc'ujolei, mi xa huax yaa sbaje huocol soc ja stiei.

9 Huax cho jc'ana que ja ixuquei, cuando huas stzomo sbaje ba oj smaclaye ja yabal ja Diosi, que tojbel oj jacuque soc ja sc'uei como jastal ni sbeji. Mi jauc oj slap ja sc'u ba quechan oj sc'an ba oj q'ueljuque. Jaxa s'olomei, a stojbes sbaje tzamal ja ja jastal ni sbej oj stojbes sbajei, pero moc lom jelxuque. Lec huas slapahue ja slicchiquinei soc ja yujei, pero mi sbejuc que ja' oj huaj sc'ujole que quechan oj sc'uluque gasto soc ja sc'uei.

10 Ja mas t'ilani ba oj scolta ja smoj jumasa. Jach ni sbej oj ajyuque ja ixuque ja ma' yaunej xa sbaje meran soc ja Diosi.

11 Ja ixuquei, cuando oj smaclaye ja yabal ja Diosi, sbej ni oj yaa ja sc'ujolea. Moc lom ja' oj huaj sc'ujole ja loili. Sbej ni c'un oj yaa sbajea.

12 Jun ixuc, mi ni sbejuc oj see ja yabal ja Diosi cuando

tzoman aye soc ja huiniquei
porque ja queni mi ni oj caa
yi permisoa. Mi ni sbejuc
oj jelxuc ja ixuquei soc ja
huiniquei. Sbej ni ch'aban oj
ajyuquea.
13 Porque huinic ni ja ma'
c'ulaji bajtan yuj ja Diosi, ja'
ni ja Adani. Ti xa cho c'ulaji
ja ixuqui, ja' ni ja Evaa.
14 Pero cuando staa ja
smulei, mi jauc ja Adán ja ma'
lolaji ja ora jahui. Ja' ni lolaji
ja Eva. Jach ni slea smula.
15 Pero ja ixuquei, sbej ni
oj yil lec ja yuntiquili, soc oj
cho ajyuc syajal ja sc'ujolei.
Puro lec ja jas oj sleei. Toj
lec a ajyuc ja spensarei. Ta
jach c'a huas sc'ulane, huan
c'a sc'uane ja Dios merani, oj
ni coltajuquea.

Ja jastal oj sc'uluc ja ma' ay yatel ja ba iglesia

3

1 Ta ay c'a ma' huas sc'ana
que oj aajuc yi ja yatel ja
ba iglesia, jel ni lec ja jas
huas sc'ana sc'uluqui, como
smeranil nia.
2 Pero ja ma' huax aaji yi
jun yatel, jel t'ilan que toj oj
ajyuc ba mi jas oj bob aljuc
sbaj. Sbej ni quechan june
ja xcheum oj ajyuc soc ba mi
jas oj bob aljuc sbaj. Huan
c'ax yala jun cosa, sbej ni
oj sc'uluca. Sbej ni toj oj
ajyuc ja spensara. Ta jach c'a
huas sc'ulan, oj ni c'ulajuc re-
spetara. Ja ba snaji, sbej huas
sc'ulan recibir ja ma' huax jac
ulatajuc yuji. Sbej que oj snaa
seejel ja yabal ja Diosi.
3 Ta huan c'a sc'ana yatel
ja ba iglesia, mi sbejuc huax
yuaj trago. Mi sbejuc huas
slea pleito. Mi sbejuc oj sc'ul
recibir jun taq'uin ta huas
snaa que ay ma' slolunej soc
jun trato. Ja ma' ay yatel
ja ba iglesia, sbej que tzamal
ja smodo, laman ja spensari,
mi jauc oj huaj sc'ujol soc ja
taq'uini.
4 Sbej que oj snaa jastal
toj oj yaa smandar ja ba yoj
snaji. Jachuc ja yuntiquili,
oj sc'uuc ja yabali. Oj ni
sc'uluque respetar ja statea.
5 Porque ta mi c'a huas snaa
jastal oj sc'ul mandar ja ba
mismo ja snaji, ¡jauc to ma oj
snaa jastal oj bob sc'ul man-
dar ja ba yiglesia ja Diosi!
6 Ja ma' huax aaji och ya-
tel ja ba iglesia, mi sbejuc
oj ochuc ja ma' jel to ajc'ach
ochel creyenteili. Ta huan
c'ax och ja jastal jahui, ay
modo jel nihuan oj yaa sbaj.
Jach c'a, oj to huaj snaa sbaj,
co ta scastigo ja jastal co
ja scastigo ja diablo choma-
jquili.
7 Ja huinic jahui, sbej ni oj
iljuc lec yuj ja ma' mi creyen-
teuqui. Mi c'a, oj to huaj
snaa sbaj, oj aaji q'uixhuuc
lec. Mas to ixta oj iljuc yuj ja
diablo.

Ja jastal oj sc'uluc ja diácano jumasa

8 Jachuc ja ma' huax och
diaconoili. Sbej ni ja' oj
ochuque ja huinique jau ja
ma' lec huax ilji yuj ja smoj
jumasa. Ja jas huax yalahuei,
sbej huax c'ot smeranila. Mi

sbejuc huax yuaje trago. Mi sbejuc oj sc'ul recibir jun taq'uin ta huas snaa que ay ma' slolunej soc jun trato.

9 Ja jastal huax c'uantic ja Diosi, sbej huax yaa sbaje con todo sc'ujole. Ta ay c'a smule huax yabye, sbej huas stojbes sbaje.

10 Ja ma' huas sc'ana och diaconoili, sbej ni huax c'ulaji probar bajtan. Ta lec huaxa huilahuex ec' ja prueba jahui, entonces oj ni bob och diaconoila.

11 Pero chican jastal ja smodo ja xcheumei. Ja xcheumei, sbej huax c'ulajiye respetar yuj ja smoj jumasa chomajquili. Mi sbejuc oj slee smul ja smojei. Huan c'ax yala jun cosa, sbej ni oj sc'uluca. Naubal sbaj que ja yatel ac'ubal yi, oj ni sc'uluca.

12 Ja ma' huax och diaconoili, sbej ni quechan june ja xcheum oj ajyuc soqui, jaxa ba yoj snaji, oj snaa jastal oj sc'ul mandar ja yuntiquili.

13 Ja diácono jumasa, ta huan c'a sc'ulane tzamal ja yatelei, jel ni lec oj iljuquea. Mi oj xihuuque ba oj yale jastal huas sc'uane ja Cristo Jesusi.

Ja jas huax c'uantiqui

14 Timoteo, mix quila ora oj huaj quila mas ligero pero huax tz'ijba hui ja juun iti porque

15 Ay modo mi oj bob huajcon mas ligero. Huax c'ana oja naa jastal sbej oj ajyucotic como yuntiquilotic xa ni ja Diosi. Ochelotic xa ni yiglesiail ja Diosa. Quentic ni huantic yaljel ec' ja smeranil ja yabal ja Diosi. Moc to jauc ja quentiqui, oj ni ch'ay snaajel ja jas merani.

16 Ja ajyi, mi ni ma' jac sc'ujol jastal jel tzamal ja jas huax c'uantiqui. Ja Diosi jac see sbaj jastal cristiano. Mi ni jun smul slea. Sac juntiro ja sc'ujoli. Ilji yuj ja ángel jumasa. Loiltaji ec' ja ba spetzanil ja lugari. Mi ni jun lugar ja ba mi c'uaji. C'ulaji ni recibir ja ba satq'uinali.

Ja ma' oj ch'ay sc'ujol ja jas huas sc'uanei

4

1 Ja Espítitu Santo claro juntiro huax yala que cuando jel xa mojan ja tiempo, ay ma' oj ch'ay sc'ujol ja jas huas sc'uanei. Oj lolajuque yuj ja tantic pucuj jumasa, ja' ni oj sc'uuque ja jas oj jeejuc yile, pero ja' ni sbaj ja pucuj jumasa.

2 Ja smaestro jumasa quechan huajel sc'ujole ja lolaneli. Toj mentirosoe juntiro. Jel xa ch'uuye soc ja smaloilei - mi xa ni huax yabye syajal ja smaloile huas sc'ulanei.

3 Huan tox huaj ahuabi, oj yale que mi sbejuc ja nupaneli. Huaj to huabyex, huax cho yalahue que mi lecuc oj cabtic ja huaelal iti, ma ja huaelal iti. Iday, ja huaelal jumasa jahui, yena ni huax yaa ni quitic ja Diosi. Sbej oj caatic yi stz'acatal como

creyenteotic xa nia. Huan
xax c'uantic ja smeranili.
4 Spetzanil ja jas sc'ulan ja
Diosi, lec nia. Mi ni sbejuc
oj caltic que mi lec oj cabtica.
Oj ni cabtica. Oj c'antic yi
stz'acatal ja Diosi
5 Porque ja ba yabal ja
Diosi huax yala que sbej oj
caatic yi stz'acatal, jaxa yeni
huas sc'ulan bendiciar ja
juaeltiqui.

Jun lequil yatjum ja Jesucristo

6 Timoteo, ta jach c'a huaxa
jea yi ja quermanotic jumasa
ja tihui, yuj ni mero yatjuma
ja Jesucristo. Pero ja hueni,
ja hua huaeli, ja' ni ja yabal
ja Dios it huaxa c'uani, ja' ni
oja huipuc ja jas jel tzamal
jeubal ahuii, ja it huana ni
stzajlajeli.
7 Jayuj, mi lom xa huaa
caso ja tantic loil jumasa ba
mundo porque puro tonto
loil nia. C'ulan fuerza ba cada
c'ac'u tzatz oj ajyan soc ja
Diosi. A tzatzbuc lec ja hua
hualtzili.
8 Q'uelahuile ja jcuerpotic
tac. Jel ni lec ja cuando
tzatz ni ay lequi, pero ja mero
smeranili, quechan huax maconi cujtic ja ba vida iti. Pero
ja caltziltiqui, ta tzatz c'a ay,
huax maconi cujtic ja ba vida
iti soc ja ba vida oj to jacuqui.
9 Ja jas huax cala, meran
nia. Sbej ni oja c'uuquex
apetzanilex.
10 Jayuj con gana huanticon atel, anima jel yaj ja jas
huax yala jbajticon ja cristiano porque ja mero snihuanil ja jc'ujolticoni, ja' ni ja
jDiostic sac'ani. Yena ni yaa
sbaj ja ba spetzanil ja mundo,
jayuj ja quentic ja huan xax
c'uantiqui, libre xa ni aytic
juntiroa.
11 Jayuj spetzanil ja jas
huanon yaljel ahuab ja
iti, al yab ja quermanotic
spetzanil y jea yile que sbej
oj sc'uluque.
12 Meran Timoteo, jel to
untica pero mi ni sbejuc mi
oj maclajuc ja jas oja huali
porque ja hueni oja lee modo
jastal oj c'umanan toj. Toj
la ajyi. Yaj xa huab ja Diosi
soc ja quermanotiqui. Jea
tzamal ja hua modo jastal
huaxa c'uani. Ta huan c'a xa
c'ulan ja jachuqui, jaxa quermanotic jumasa oj sc'ane oj
sc'uluc ja yenle chomajquil ja
jastal huaxa c'ulan ja huen.
13 Ja cuando mi to la
c'otyoni, malan huana
sc'umajel ja yabal ja Dios
ja ba sti sat spetzanil ja
quermanotiqui. Aa yile lec
snihuanil ja sc'ujolei. Jea yile
ja yabal ja Diosi.
14 Moc ch'ay ac'ujol ja yora
jtzomo jbajtic soc ja anciano
jumasa ja ba iglesia, ja jastal
yaahue cajan ja sc'abe ja ba
hua olomi. Ja jahui, Dios ni
snica ja sc'ujolei, jaxa hueni,
ja c'ulan recibir ja jas huan
nix yaa ja Diosi. Aa lec
acuidado porque ja' ni sbaj ja
Diosi.
15 Ochan con gana soc ja jas
sc'ulan ahui. Jach c'a huaxa
c'ulan, ja quermanotiqui oj
yile que huana bejyel tzatz
soc ja Diosi.
16 Aa lec acuidado ba ja

huen mismo. Jach ni ja jas huana seejeli, aa cuidado soc. Tzatz la ajyi soc spetzanil. Ta jach c'a huaxa c'ulan ja hueni, oj ni ataa ja hua coltajela y oj cho huaj staa ja scoltajel ja ma' huas smaclaya.

Ja jastal oj ajyucotic toj soc ja jmojtic creyenteili

5

1 Moc lomuc ajax utjel ja ma' ay xa sc'ujoli. Aa yile razón. Ila jastal ja mero atat. Jaxa ma' untic to, ila jastal ja hua huermano.

2 Jaxa viejita jumasa, ila jastal anan, jaxa aq'uixuc jumasa, ila jastal ja hua huermana, pero toj ajyan soc ja yenlei.

3 Colta ja viguda jumasa, ja ma' meran mi ma' huax bob scolta.

4 Pero ta ay c'a jun viguda ay yuntiquil - bob ta mi xa sac'anuc ja yuntiquili, pero ay to yij jumasa - ja yenlei, sbej huas snebahue jastal oj scoltaye ja snanei ma ja smexepei. Lajan soc ay sele porque aaji q'uiuque. Ja jastal jahui, sbej nia. Jach ni huas sc'ana ja Diosi.

5 Pero ta ay c'a jun viguda, mi mach ay yuj, stuch'il ay juntiro, ja yeni, ja' yip sc'ujol ja Diosi. C'ac'u acual huan sc'umajel ja Dios ba oj coltajuc.

6 Pero ja viguda ja ma' huajel sc'ujol ja sleejel ja sgusto ja scuerpo ja yen mismo, ja yaltzili lajan soc ch'ay ta nia.

7 Ja jastal ch'ac ta cala huabi, jach ni oj ch'ac ac'ul mandar ja quermanatic jumasa. Ta huan c'a sc'uane, mi ni sbejuc oja jax utjel ja mas tzaana.

8 Pero ta ay c'a jun ja quermanotiqui mi huax yaa caso ta ay snesesida ja yermano jumasa, mi ni ja ma' mero smoj'alijeli, lajan soc ch'ay ta sc'ujol ja jas huas sc'uani. Mas to pegor ja yen soc ja ma' mi ni huas sc'uan ja Diosi.

9 Ja juun ba ochel ja sbiil ja viguda jumasa, ja' ni ja ma' huan coltajel yuj ja iglesia, mi sbejuc huax och jun viguda ta mi to c'a staa sesenta jabili. Ta nupani c'a chaboxe vuelta, mi ni sbejuc oj ochuc ja sbiili.

10 Pero ja viguda jumasa jau huax och ja sbiile ba juun jahui, sbej ni naubal sbaj ta sc'ulunej ja ba lequi. Por cuenta, ta ya q'uiuc ja yuntiquili, ta lec ja smodo soc ja ma' huax c'ot ja ba snaji, ta huan c'a scolta soc spetzanil ja sc'ujol ja smoj creyenteili, ta huan c'a scolta ja ma' huan huocoli, chican jas tzamal huas sc'ulani. Ja yenle ma' jach huas sc'ulani, oj ni bob ochuc ja sbiilea.

11-12 Pero ja viguda jau mi to staa ja sesenta jabili, mi ni sbejuc oj hua ochuquex ja sbiil ja ba juun jahui. Huax yalahue que oj yaa sbaje juntiro soc ja yatel ja Cristo, pero huaj to snaa sbaj, yaa can jun lado ja strato soc ja Diosi porque jex c'anc'oni oj cho nupanuque otro vuelta. Ch'ay ta sc'ujole ja strato soc

ja Diosi. Jach ni huas slea
smulea.
13 Pero mi quechanuc ja
jahui porque ta quechan
c'a xchole huax yiaje chol
ja naitzi, huax paxye jara-
ganail. Quechan ni xchole
huas sloiltaye ec' ja cristiano.
Huax yochelane spetzanil.
Ja' ni mero huane yaljel ja
cosa ja ba mi sbejuqui.
14 Jayuj huax c'ana que ja
viguda ba jel to untiqui, a
nupanuque, a unticanuque,
a sc'ule mandar ja yuntiquile
ja ba yoj snajei. Ta jach c'a
huas sc'ulane, ja jcondratiqui
mi ni jas oj bob yala.
15 Porque ay ni viguda
yaahue ta can jun lado. Yaa
ta ni sbaje soc ja tan Satanasi.
16 Ja janec' creyenteotiqui,
sea huinic, sea ixuc, pero ta
ay ma' viguda ay ja janec' ja
jmoj'alijel jbajtiqui, sbej ni oj
coltatic. Mi sbejuc oj caatic
scuch ja iglesia. Ta jach c'a,
ja viguda jumasa jau ja ma'
meran ay snesesidaei, oj ni
bob scolta ja iglesia.
17 Ja anciano jumasa ja ma'
meran huax yaa sbaj soc ja
atel ja ba iglesia, huas sea ja
yabal ja Diosi soc huas sloilta
ja yabal ja Diosi, sbej ni oj
yajtajuque leca
18 Porque huax yala ja ya-
bal ja Diosi:

Mi sbejuc oj caatic och
jun morral ja ba sti
ja huacaxi cuando
huan suchel ja c'aemi
porque sbej ni oj
huauca.

Huax cho yala ja yabal ja
Diosi:

Jun atjum, sbej ni huax
tupjia.

19 Jun anciano, ta ay c'a ma'
huas slea yi ja smuli, moc
lomuc ac'uuquex ta mey
chaboxe testigo.
20 Pero ta ay c'a ma' huan
sc'ulajel seguir sleejel ja
smuli, sbej ni oja tojbes ja
ba sti sat ja creyente jumasa
ba jachuc, oj yil ja tuqui, ti
oj och xihuele t'usana ba
mi oj cho sc'uluque ja yenle
chomajquili.
21 Ja mandar jumasa iti, t'ilan
ni jach oja c'uluca. Jun xta
yabal oja huil ja quermano-
tiqui, anima mi ahuamigouc,
ma huamigo. Huax cala huab
ja it porque ti huan yabjel
ja Diosi soc ja Cajualtic Jesu-
cristo soc ja yangel jumasa
tzaubal yuji.
22 Cuando huaxa tzaa ja ma'
oj och ancianoil ja ba iglesia,
mi jauc ja ajnel jomel oj hua
ochuqui porque ta huas staa
smul ja yen, entonces huena
ni amula. Mas lec' c'ulan lec
pensar ja machunc'a oj hua
ochuqui ba mi oj elan malo ja
mas tzaani.
23 Hijo Timoteo, ta jel c'a
huax yajbi ja hua hualtzili,
mi xa huuaj quechan cheel
ja'. Mas lec uc'an t'usan ja
yaalel tz'usubi. Yuj ja yaj
chamel xta ni ayaa.
24 Ay ma' chican lec ja smulei
ja janec' ti to aye ja ili. Pero
ja tuqui, mi ni t'usan huax
chijcaji ja smulei pero oj jac
ja c'ac'u oj ch'ac yii cuenta ja
Diosi, jaxa c'ac'u jahui, mi ni
jas nac'an oj canuca.
25 Jach ni soc ja jas lec huax

c'ulantiqui. Ay ba jel claro huax chicnaji pero ta mi c'a, oj to ni chicnajuca. Mi ni modo mi oj naaxuc que jel tzamal ja cateltiqui.

6

1 Ja quermanotic ja ma' yib mandar ni ayi, sbej ni oj sc'uluque respetar ja yajualei cosaque mi oj bob tajuc ti' malo ja jDiostiqui soc mi ni ja jas huax jeatiqui.

2 Pero ta ay c'a jun quermanotic, creyente ni ja yajuali, mi ni sbejuc oj yil menos yuj ja yermano xa sbaje yuj ja jas huas sc'uanei. Sbej ni mas to oj yatelta porque ja ma' huax ateltaji, yuj ni creyente nia, yermano xa ni sbajea. Sbej ni yaj oj yab sbajea. Jach oja hual yab ja quermanotiqui. C'ulan consejar lec.

Jel huax ya culan jc'ujoltic ja jas huax c'uantiqui

3 Ta ay c'a ma' huax och see ja jastal mi ni t'un huas slaja ja jastal sea quitic ja Cajualtic Jesucristo, tuc ni juntiro soc ja jas huax c'uantiqui,

4 Ja jahui, quechan huas sc'ana que jel nihuan oj yaa sbaje. Ja mero smeranili, mi ni jas huas snaaa. Quechan xchol huan snicjel ec' ja c'umali. Soc ja jahui, huan tox huaj cabtic, coraja huax yila sbaje ja quermanotiqui. Huax yutalaan sbaje. Mi xa huax yaa cuenta sbaje.

5 Puro pleito aye tola vida como mi xa tojuc ja spensarei. Ch'ay ta sc'ujole ja jas merani. Huax yalahue que ja ma' tey ba religioni, quechan ba oj q'ueuque ricoil. Pero ja huen hijo, moc lom ach'ic abaj soc ja cristiano jastal jahui.

6 Meran nia, ja jas huax c'uantiqui, jun slado, ricootic nia pero ja' ni ja sricoil ja jas tey ba caltziltiqui. Anima jel pobreotic pero siquiera, ja caltziltiqui, rico ni aya

7 Porque mi ni jas quiojtic ja cuando jul jchonjeltiqui, y mi ni jas oj bob quiitic och ja cuando huala chamtiqui.

8 Porque ta ay c'a jc'uutic, ta ay c'a juaeltic, malan soc ja jahui. Sbej ni oj ajyucotic gustoa.

9 Pero ja ma' quechan huajel sc'ujol jex c'anc'oni ja sc'ujol soc ja taq'uini, huan to huax huaj snaa sbaj, soc ja staq'uin jahui, mi xa snaa jastal oj bob el libre soc ja smuli. Huas somo sbaj juntiro. Toj xch'ayelal juntiro huas slea ja yaltzila.

10 Porque ta jel c'a huax oc' jc'ujoltic ja taq'uini, oj to huaj naa jbajtic, jel huax lea jmultic soc porque spetzanil ja mulali huax ya jac soc ja taq'uini. Ay ni quermanotic toj ja' huajel sc'ujole ja taq'uini, iday, ch'ay ta sc'ujole ja jas huax c'uantiqui. Pero soc ja mismo staq'uinei, jel huax yiaje huocol soc. Pero como jex c'anc'oni yujile, but'ele soc jitzan spensare.

Ochan tzatz lec soc ja jas huaxa c'uani

11 Pero ja hueni, sbaja ni ja
Diosi. A ch'ay ac'ujol ja jastic
iti. Jipa c'ujol juntiro soc ja
Diosi ba oj bob ajyan mas toj.
Xihuan yuj ja Diosi. C'uan
soc spetzanil ja hua c'ujoli. A
ajyuc ja syajal ja hua c'ujoli.
A nihuanbuc ja hua c'ujoli.
Aa hua pasensia soc ja hua
moji. C'un aa baj ja ba sti sat
ja Diosi.
12 Aa baj tzatz lec soc ja jas
huaxa c'uani ba oja taa ja hua
vida jau mi ni nunca huax
ch'aqui. ¡Jayuj sleahua ja Dios
tac! Satalajel abal ahualunej
claro ja jas jel tzamal huaxa
c'uani. ¡Jel ja testigo tac!
13-14 Pero ja huego, tz'acatal
huax c'ana hui, c'ulan ja jas
huax cala huabi, pero moc
atucbes. C'ulan fuerza ba mi
oj tajuc amul ba mi jas oj bob
aljuc ahuabi cuando huax jac
ja Cajualtic Jesucristo. Ja
mandar it huax cala huabi, ti
huax yila ja Dios ja ma' huax
yaa sac'anil ja ba spetzanili.
Huax cho yila ja Jesucristo ja
ma' yala claro ja ba sti sat ja
Poncio Pilato que yunin Dios
nia.
15 Cuando huas staa
stiempo ja jas ora yalunej
ja Diosi, ja' ni oj jacuc ja
Cajualtica. Quechan único
yen ja jDiostiqui. Jel lec
juntiro soc jel ja yipi. Yen
único rey. Srey ni ja ma' rey
ay ja ili. Yen único Ajualal.
Yajual ni ja ma' ajualal ay ja
ili.
16 Yena ni ja ma' mi ni
nunca oj chamuqui. Ti ni
aya ba mero tzatz ay lec ja
yijlabi ja ba mi ni june ma' oj
bob smojuqui. Mi ni jun cris-
tiano yilunej, como mi ni oj
bob q'ueljuca. Sbej quechan
yen mi ni nunca oj ch'ac jtoyt-
ica porque jel tzatz juntiro ja
yipi. ¡Amén!
17 Ja quermanotic ja ma' ay
sricoile ja ba mundo iti, al
yabye que mi jauc ja jel ni-
huan oj yaa sbaje soqui. Mi
jauc oj huaj sc'ujole soc ja sri-
coile jahui porque ja taq'uin
jahui oj ni ch'acuca. Sbej que
ja' oj sip sc'ujole soc ja Dios
sac'an lequi porque yena ni
huax yaa quitic spetzanil ja
cosa ja ba jlequiltiqui hasta
huax can sobra.
18 Ja quermanotic rico, al
yabye a sc'uluque ja ba lequi,
porque ta huan c'a sc'ulane
ja ba lequi, ja' ni mero huane
sleejel ja sricoilei. Sbej que
tola vida jaman ja sc'abe oj
ajyuquei. A yaa sbaje oj
scoltaye ja ma' ay snesesi-
daei.
19 Ta jach c'a huane
sc'ulajel, lajan soc ti huane
snoljel ja sriquesail ja ba vida
jau oj to jacuqui. Jel tzamal ja
jas oj to aajuc ja ba sc'abe ja
c'ac'u jahui.
20 Timoteo, aa cuidado lec
ja jas cala huab oja c'uuqui.
Moc ahuaa caso ja tantic loco
c'umal ja ba mundo porque
lom ni huane bulbunuca. Eso
sí, huas sea sbaje que jel
huas snaahue pero lom ni
juntiroa.
21 Porque ay ma' creyente
yabalile, iday, xch'ica sbaje
soc ja cristiano jau huas
sea sbaje que jel vivoe, jaxa
huego, ch'ay ta sc'ujole ja jas

huas sc'uane ajyi. ¡A sc'uluca bendiciar ja Diosi! Amén. Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pablo A Timoteo

Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Jecji Yi Ja Timoteo Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Timoteo

1 Lec ay Timoteo, ja queni Pabloon, secabanumon ja Jesucristo porque jach ni huas sc'ana ja Diosi. Yalunej cabtic que oj yaa quitic jun vida ba mi ni nunca oj ch'acuc ta huan c'ax c'uantic ja Cristo Jesusi. Jach bi oj huaj chol eq'ue.

2 Timoteo, huax jeca spatulabil ja hua c'ujoli. Jel yaj huax cabya. Como jastal jun cunin huax quilahua. Ja Dios Tatali soc ja Cajualtic Jesucristo oj yaa hui ja sbendicioni. Jel oj stalna yaujulal ba laman oj ajyan.

Ja Pablo ch'ac yal jastal ch'ac c'ulajuc yi yuj ja Cristo

3 C'ac'u acual huax c'uman ja Diosi y huax c'ana yi stz'acatal yuj ja hueni. Huax catelta ja Diosi, como puro ni lec huax c'ana jleetica. Jach ni yateltaye ja ma' ec' pax ta cujtiqui.

4 Tola vida huax naa jastal jel ocya, jayuj mix quila ora oj huaj quila, ti oj cujlajuc lec ja jc'ujola.

5 Huan nix naa jastal huaxa c'uan soc con todo ja hua c'ujoli. Ja hua mexep Loidai soc ja hua nan Eunice, bajtan sc'uane ja yenlei, jayuj ti ac'uan ja huen chomajquil ja mas tzaani. Jel seguro ayon que huaxa c'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli.

6 Ja yora ca cajan ja jc'ab ja ba hua olomi, anaa nia que ay jas yaa hui ja Diosi ba oj bob ahuatelta mas lec ja yeni. Mi jauc oja huaa can ja jahui. ¡Jipa c'ujol soc juntiro!

7 Ta huanotic xihuel, ja jahui, mi sbajuc ja Diosi. Ja yen huax yaa quiptic ba mi oj xiucotic. Huas scoltayotic ba yaj oj cab jbajtic, ba toj oj ajyuc ja jpensartiqui.

8 Moc q'uixhuan oja taa ti' ja Cajualtiqui soc moc q'uixhuan cuj ja quen yuj ja ti ayon ba preso, porque ti ayon ja ili yuj ja sbiil ja Cajualtiqui. Jachuc ja hueni, c'ulan recibir ja huocol it huax jac yuj ja abal it jel tzamal sbaj Diosi. Oj ni yaa hua huip ja Diosi ba oj bob ac'ul ahuantar spetzanil.

9 Ja Diosi ya elcotic libre soc ja jmultiqui. Sleunejotic ba quechan yen oj cateltatic. Mi yuj sleahuotic que yuj ay jas huax c'ulantic ja ba lequi. ¡Miyuc! Yuj ni jach huas sc'anaa, como jel ni ja syajal sc'ujol jmoctiqui y sbajotic xa Cristo Jesusi. Cuando mi tox cujlaji ja satq'uinali, ja Diosi stalnunej ni ja jyaujulaltiqui

10 Porque ch'ac ta ni quiltica porque jac ta ni ja Jesucristo tac. Ja ajyi, jel huantic xihuel soc ja

chamel ch'aquel mi ni nunca
oj ec'uqui, pero ja huego,
stz'acatal lec ja yeni, mi xa
oj ecotic ja tihui. Lec yuj ja
cabunejtic xa ja abal it jel
tzamali, huan xax naatic lec
que ay ni jun vida ba mi ni
nunca oj ch'acuqui.
11 Dios ni ja ma' stzaahuon
ba oj loilta ec' ja abal it jel
tzamali. Secahuon jastal jun
secabanum ba oj jee yi ja ma'
mi judiouqui.
12 Jayuj ti ni huanon huocol
ja ili pero mi ni t'un huala
q'uixhuiyona porque huax
naa machunc'a snihuanil ja
jc'ujoli. Ti caunej yi ba sc'ab
ja jvida. Huan nix naa lec que
ti nolan yuj hasta masan oj
caatic cuenta ja ba sti sat ja
Diosi.
13 Timoteo, jel toj ja jas je-
unej ahuii. Ja' ni xa tza-
jlaa porque sbajotic xa ni ja
Cristo Jesusi, jayuj sbej xa oj
c'uuctic soc oj ajyuc ja syajal
ja jc'ujoltiqui.
14 Ja Diosi jel ja jas yaunej
ba hua c'abi, pero aa lec
acuidado soc. Oj scoltaya ja
Yespíritu Santo ja ma' ti ni ay
ec' jmoctiqui.
15 Ja quermanotic ja ba
Asia, huan ni xa naa jastal
yaahuone can jtuch'il. Ja
janec' ay ja yenlei, ti ni ay ja
Figelo soc ja Hermógenes,
16 Pero ja quermanotic
Onesíforo soc spetzanil ja
suinquil ja snaji, sc'an to
Dios, oj yile ja sbendicion
ja Cajualtiqui, porque mi
na' jaye vuelta jac yae ja
snihuanil ja jc'ujoli, jaxa
caltzili xliquiqui ni huaja. Mi
ni t'un q'uixhuiye yuj ja ti
ayon ba preso.
17 Jaxa cuando c'ot ja ba
Roma, fuerza ni sleahuona
masan ni staahuona.
18 Sc'an to Dios, oj talnajuc
syaal yuj ja Cajualtic ja último
c'ac'u. Huan ni xa naa lec
jastal jel scoltayon ja yora ti
ayon ja ba Efeso.

*Soldadootic ni ja Jesu-
cristo*

2

1 Hijo, c'ulan recibir ja
sbendicion ja Dios huax yaa
quitiqui. Tzatzalc'ujolan lec
abaj como ti xa ni aytic ja ba
sparte ja Cristo Jesusi.
2 Como jastal ahuab cala ja
ba sti sat jitzan ja cristiano,
jachuc ja huen chomajquili,
tzaa ja ma' huaxa huila tzatz
xa ni ay soc ja Diosi, ti xa
jea yile ja yabal ja Diosi, jaxa
yenle chomajquili, oj cho bob
see yi ja otro cristiano.
3 Pero ja hueni, c'ulan
ahuantar ja huocol jumasa,
como yena ni ja jcapitantic ja
Jesucristo. Soldadootic nia.
4 Q'uelahuil jun soldado
tac. Cuando huax aaji och
soldadoili, mi xa libre ayuc
porque ay xa ni ma' huax
c'ulaji yuj mandara.
5 Cho q'uelahuil ja ma'
huax och jun tajnel. Ta
mi c'a huas sc'ulan jastal ja
mero sbeji, mi ni oj staa ja
spremioa.
6 Cho q'uelahuil jun huinic
huas sc'ulan ja yalaji. Yena
sbej oj sc'ul recibir ja sbaal ja
yalaji.

7 C'ulan t'un pensar ja jas
cala huabi. Oj ya jac ac'ujol
ja Cajualtic jas sbej ja jas
huanon yaljel ahuabi.
8 A jac t'un ac'ujol ja Jesu-
cristo ja ma' aaji sac-huuc ja
yora chami. Ja yeni yintil ni
ja rey Davidi. Ja iti, ja' ni ja jas
huanon sloiltajel eq'ue.
9 Jayuj huanon ni huocol
leca, jayuj ay jcadenail
yujile, lajan soc jastal jun
milhuanum pero ja yabal ja
Diosi, ¡mey scadenail!
10 Pero huax c'ulan ahuan-
tar spetzanil pero ja' ni ba sle-
quil ja ma' stzaunej ja Diosi
cosaque oj coltajuque soc ja
smulei. Porque cuando sba-
jotic ja Cristo Jesusi, jel tza-
mal juntiro ja jas huas sc'ulan
quitiqui y mi ni nunca huax
ch'aqui.
11 Oj xa cala huab ja mero
smeranili: Ja quentiqui lajan
soc chamtic soc ja yeni, jayuj
ti ni oj cho huajtic culan ja
quentic ja bay ja yeni.
12 Ta huan c'ax quiajtic ja
huocoli, entonces oj ni jc'ultic
mandar lajan soc ja yena.
Pero ta huan c'ax nac'atic
ja yeni, jach ni ja yeni, oj
snac'otic.
13 Eso sí, huax caa jbajtic
soc ja Diosi pero ay ba mi
huax bob cujtic. Pero ja yeni,
jun xta ay tola vida. Mi ni
modo oj caltic que oj stucbes
sbaj.

Jun atjum probado ay lec

14 Ja quermanotic ja tihui,
al yabye a yactaye can
ja spleito soc ja stiei. Ja
c'umal jahui, mi nix maconia.
Quechan huax somohue ja
s'olom ja ma' huan smacla-
jeli. A jul sc'ujol ja jas huanei
porque ja Cajualtiqui huan ni
yiljela.
15 Moc ch'ayuc ac'ujol
porque oj to ni ac'ul presen-
tar abaj ja ba sti sat ja Diosi.
C'ulan fuerza ba oj ec'an
jastal jun atjum probado
ay lec. Sc'an to Dios mi oj
q'uixhuan ja c'ac'u jahui,
como toj ni aloilta ec' ja yabal
ja Dios merani.
16 Ja loil jumasa jau ja sbaj
mundo, lom q'uiq'uinal jun-
tiroa. Tan tonto loil nia. Mi
lom xa ch'ica baj soc ja jahui
porque ja ma' ja' xchol huan
yaljeli, huan ochel mas ja ba
yoj maloili
17 Porque ja jas huas
seahuei, lajan soc ja ma' huas
staa ja llaga. Tacal tacal
huax pucxi ja ba spetzanil
ja scuerpo. Jach ni huax
pucxi yujilea. Q'uelahuil ja
Himeneo soc ja Fileto. Ja' ni
mero xchol huanea.
18 Yaahue ta can jun
lado ja smeranili. Mi xa
huas sc'uane que oj to aaji
sac-huucotic. Ay ni ma'
huane somjel ja spensarei.
19 Pero ja Diosi, ja jas
yaluneji, t'ilan ni oj c'ot
smeranila. Ata huabil ja jas
huax yala tac:

Ja Cajualtiqui huas snaa sbaj
ja yuntiquili. Spetzanil
ja ma' ay xa yioj ja
sbiil ja Cristo, sbej xa ni
huas spila sbaje soc ja
maloili.

Jach ni yala ja Dios ja jastal iti.
20 Meran nia, q'uelahuil jun
naitz sbaj jun rico. Ay jitzan

tiq'ue ja plato yiojei. Ay ba oro, ay ba plata, soc ay ja ba c'ulubal soc te', soc ay ba luum. Pero tzaubal ni huas syama, ja' ni ba mas jel ja stz'acoli, jaxa ba mey svalori, huas syama ba cada c'ac'u.
21 Ja quentic ja janec' creyenteotiqui, ta huan c'ax c'anatic oj ajyucotic jastal ja plato jau tzaubali, sac oj ajyucotic, oj maconucotic yuj ja Cajualtiqui. La xa caatic can ja jmaloiltiqui. La xa jc'ultic lec fuerza que sac oj ajyucotic. Jachuc, oj bob maconucotic yuj ja Cajualtiqui.
22 Timoteo, huax cala huabi, aa lec acuidado como jel to untica porque ja ma' untic to, ay ba jex c'anc'oni juntiro ja sleejel ja smuli pero ja hueni, toj lec la ajyi. C'uan meran ja Diosi. Jea ja syajal ja hua c'ujoli. Laman la ajyi. Jach ni sbej oj ajyan spetzanil ja ma' sac'ubal xa ni ja sc'ujolei, ja ma' ja' huajel sc'ujol huan sleejel ja Cajualtiqui.
23 Mi lom xa ch'ica baj soc ja ma' ja' huajel sc'ujol ja tan tonto loili porque mey sbej. Huan ni xa naa quechan huas snicahue pleito
24 Porque jun yatjum ja Cajualtiqui mi sbejuc oj ya q'ue pleito. Sbej ni yaj oj yab spetzanil ja smoji. Sbej ni tzamal lec oj see ja yabal ja Diosi. Sbej ni oj yaa lec ja spasensia soc ja smoji.
25 Ta ay c'a ma' mix c'ocxi, sbej oj yaa yi lec razón, pero ja ma' huan yaajeli, tzamal oj see ja smodo. Jachuc, ja Diosi oj ni ya suchuc ja sc'ujoli. Oj ya snaa bay ja smeranili.
26 Porque huan ni sc'anahue razona. Jachuc, ba oj jac sc'ujole que mi lecuc ja jas huane sc'ulajeli ba oj eluque libre soc porque ja tan diablo, lajan soc naca yuch'ane te' yujil. Mandar ni ac'ubale yuj juntiroa.

Ja jastal oj ch'ac huajuc ja cristiano ja último c'ac'u

3

1 Jach ni, sbej oja naa que cuando jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja Cajualtiqui, jel oj ajyuc ja huocoli.
2 Ja cristiano, quechan yen oj sc'ul pensar sbaj. Mi oj snaa que ay yaltzil ja smoji. Quechan ja' jex oc' sc'ujole ja taq'uini ba lec oj ajyuque quechan ja yenle mismo. Jel oj stoy sbaje. Vanoso xta oj ajyuque. Oj stae ti' malo ja sbiil ja Diosi. Mi oj sc'uuc ja yabal ja snan statei, mi ni oj snae jastal oj yae stz'acatala. Cuando huax yabye ja sbiil ja Diosi, quechan oj spechtiuque.
3 Coraja xta oj ajyuque - mi ni oj ajyuc syajal sc'ujolea. Toj chonoabal ja sgustoei. Mi oj bob scom sbaj soc ja smaloilei. Oj syajbes juntiro ja smojei. Oj ni yile condra spetzanil ja ba lequi.
4 Spatic ni oj yie ja yamigo jumasa. Oj ni c'ajyuque juntiro soc ja smaloilei. Ja' huajel sc'ujole soc spetzanil ja jas ay ba mundo. Quechan ja' huajel sc'ujole ja sleejel ja sgusto ja yenle mismo, jaxa

soc jastal oj slee ja Diosi, mi ni
t'un huax yaahue casoa.
5 Ay ma' oj see sbaj que
creyentee bi pero mi huas
sc'uan que ay yip ja Diosi.
Ja cristiano jastal jahui, moc
ach'ica baj soc.
6 Ja janec' ja yenlei, ay
ma' chol huax yiaje ja naitzi.
Quechan huax huaj slolaye
ja ixuque jumasa ba meyuc
ja yipi. Smodoe nia, como
but'ele mulal. Mi huocoluc
huax lolajiye.
7 Lajan soc huane sneb-
jel ja ba lequi pero ja mero
smeranil ja sbaj Diosi, najat
yioje juntiro
8 Como jach ja smaestroei.
Jel coraja huax yabye ja
smeranil ja sbaj Diosi. Ja' ni
mero smoje ja tantic brujo
jumasa ja scondra ja Moisesi,
ja' ni ja tan Janesi soc ja tan
Jambresi. Pacaxero juntiro ja
spensarei. Mi xa tojuc ja jas
huas sc'uanei. Yaahue ta pax
mentirail ja jas huas sc'uanei.
9 Pero mi oj bob sc'uluque
seguir porque oj ni couque
soc ja smentiraea. Spetzanil
ja cristiano oj jac sc'ujole que
toj tonto ja spensarei. Jach
ni oj ec'uque ja jas sc'ulan ja
chahuane scondra ja Moisesi.

Ja jas alji yab ja Timoteo yuj ja Pablo

10 Pero ja huen Timoteo,
anebunej ni ja jas jeunej ni
ahuii, ja jastal huaxa huila
huala ecyon ja queni. Huaxa
naa que mi jauc huax c'ulan
ja jas huax oc' jc'ujol ja quen
mismo. Huaxa naa que huax
c'uan meran ja Diosi. Ja
huilunej ni jastal huax caa ja
jpasensia y ja huilunej jastal
ja syajal ja jc'ujoli. Huaxa naa
que jel huax quiaj ja huocoli.
Huan nix c'ulan ahuantara.
11 Jel ixta huala iljiyon. Jel
eq'uel cuj ja huocoli. Huaxa
naa spetzanil ja jas c'ulaji
qui ja ba Antioquía soc ja ba
Iconio soc ja ba Listra. Jel
yaahue qui juntiro ja huocoli
pero ja Cajualtiqui scoltayon
soc spetzanil ja juocol jahui.
12 Ja mero smeranili, spet-
zanil ja ma' huas sc'ana oj yaa
sbaj juntiro soc ja Cristo Je-
susi, t'ilan oj yie ja huocoli.
13 Pero ja tan cristiano jau
jel malo, quechan lolanel
huajel ja sc'ujolei, pegor
juntiro oj huajuque cada
c'ac'u. Oj sc'uluque seguir
oj lolanuque eq'ue pero
oj cho lolajuque ja yenle
chomajquili.
14 Pero ja hueni, tzatz la
ajyi soc ja jas anebuneji
porque huaxa naa que
smeranil nia. Huaxa naa
machunc'a seunej ahuii
15 Porque man ach'inil
huaxa naa ja yabal ja Diosi.
Jel ja jas huas sea huii. Yuj
ja stz'acatal ja yabal ja Diosi,
jayuj libre xa aya yuj ja huan
xa ni xa c'uan ja Cristo Jesusi.
16 Spetzanil ja yabal ja
Diosi, Dios ni ya jac sc'ujol ja
ma' stz'ijba cani. Sbej ni oj
jeetica. Ta mi c'a tojuc ayotic,
huas scomohuotic. Huas see
quitic ja ba lequi ba oj quiitic
jun jvidatic ba mas toj
17 Porque ta huan c'ax
c'uantic ja yabal ja Diosi,
mi jas oj sc'ul quitic palta

ja ba caltziltiqui. Chapan
ni oj ajyucotic ba oj c'ultic
spetzanil ja ba lequi.

4

1 Ja Cajualtiqui oj ch'ac yii
cuenta spetzanil ja jmultiqui,
sea sac'an ma chamelotic
ja ora oj jac sc'ul mandar
ja Cajualtic Jesucristo. Jaxa
huen Timoteo, huax caa hui
ja mandar iti, como ti ni huax
yab ja Diosi soc ja Cajualtiqui:
2 Loilta ec' ja yabal ja
Diosi pero con gana. Anima
huas sc'anahue ma mi huas
sc'anahue, pero ja hueni,
c'ulan fuerza. T'ilan oja hual
yabye porque ta huana soc
con todo ac'ujol, ay ni ma'
oj sc'uuquea. Como ja ma'
huaxa huila mi tojuc ja jas
huane sc'ulajeli, aa yi razón.
Aa hua pasensia soquei. Jea
yile ja yabal ja Diosi.
3 Porque oj c'ot ja tiempo mi
ni oj sc'an oj jeejuc yile ja ba
toji. Quechan oj huaj sc'ujole
oj slee jun montón maestro
ba oj jeejuc yile ja jastal huas
sc'ana ja yenle mismo.
4 Cuando huax yabye ja ba
merani, quechan oj sute can
jun lado ja satei pero jun loil
ba mey sbeji, ja' ni mero oj
huaj sc'ujole soca.
5 Pero ja hueni, toj lec a
ajyuc ja hua pensari. Aa baj
juntiro oja hual ja yabal ja
Diosi. Ja hua huatel ac'ubal
ahuii, c'ulan spetzanil, pero
soc spetzanil ac'ujol y huan
c'ax jac ja hua huocoli, c'ulan
ahuantar spetzanil.
6 Ja queni lajanon soc jun
yal chante ja jastal huax
milxi ti huax aaxi yi ja Diosi
porque jel xa mojan ja cora.
7 Eso sí, mi ni t'un ba
quiaj ec' ic'a, pero mi ni caa
jbaj oj c'ulajucon ganara.
Masan ochyon hasta que mi
ni nunca ch'ac ja quipi. Mi ni
t'un el jgana soc ja jas huax
c'uani.
8 Jc'ulan ni lec fuerza ba
oj ajyucon toj, jaxa huego,
q'uelan xa jsat. Mi xax quila
ora oj c'ul recibir ja jas oj ni
yaa qui ja Cajualtiqui ja c'ac'u
jahui. Ja yeni, yena ni ja juez
jel toji. Pero mi quechanuc ja
quen oj yaa quii. Oj cho yaa yi
spetzanil ja ma' jel xa sgusto
huane smajlajeli.

Ja Pablo yal yab ja Timoteo jas oj sc'uluc

9 Jayuj c'ulan fuerza ba oj
jac ahuilon mas ligero ba,
10 Porque ja Demasi
yaahuon ta cani. Ja' huajel
sc'ujol ja cosa ba mundo,
jayuj ti huaj ta ba Tesalónica,
jaxa Crecente ti huaj ta ba
Galacia, jaxa Tito, ti huaj ta
ba Dalmacia.
11 Quechan xta tey jmoc ja
Lucas ja huego. Lean ja Mar-
cos, tix jac amoca ba oj bob
scoltayon soc ja atel ja ili.
12 Ja Tíquico, ti jeca ta ba
Efeso.
13 Cuando la jaqui, ti xa
huiaj jan qui ja jcotoni. Ti
caa can ja ba snaj ja Carpo
tey ba Troas. Jach ni ja jlibro
jumasa, pero ja mas jel t'ilan
huax cabi, ja juun jumasa.
14 Jaxa tan Alejandro
tan herrero, jel malo ja
jas sc'ulan ta quii, pero ja

Cajualtiqui oj ni ya stup
spetzanil ja smuli.
15 Aa cuidado soc ja hueni
porque jel coraja huax yila ja
jas huax jeatiqui.
16 Ja primero vuelta jecji
jpayjel ja ba sti sat ja ma'
ay yateli, mi ni june ma'
scoltayon ja ora jahui. Ch'ac
ni sipone can jtuch'il, pero
sc'an to Dios, oj c'ulajuque
perdonar yuj ja jas sc'ulane
quii.
17 Pero ja Cajualtiqui, yen
scoltayon. Yaa qui quip.
Ch'ac jloilta ec' ja yabali ja ba
spetzanil ja ma' mi judiouqui.
Ti ajyiyon ja ba yojol ja
cristiano ja ma' lajane soc
ja choji pero ja Cajualtiqui
sc'ulanon librar.
18 Jach ni oj sc'ulucon li-
brar ja ba spetzanil ja maloili
masan to cuando huax yiajon
ja ba huas sc'ulan mandar ja
ba satq'uinali. ¡Stz'acatal ja
Dios ba spetzanil ja tiempo!
¡Aleluya, amén!

Jecji spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

19 Huax jeca spatulabil
ja sc'ujole ja quermanotic
Aquilo soc ja quermanatic
Priscila, soc jach ni ja
quermanotic Onesíforo soc
spetzanil ja suinquil ja snaji.
20 Ja Erasto ti can ja ba Cor-
into, jaxa Trófimo ti caa can ja
ba Mileto porque malo ay.
21 Lea modo jastal oj
jacan mas ligero porque oj
xa jacuc ja stiempo chee.
Huas secahue spatulabil ja
hua c'ujolex ja quermanotic
Eubulo soc ja Pudente soc
ja Lino soc ja Claudio. Jach
spetzanil ja quermanotic
jumasa, la coltaniyex bi
xyalahue.
22 Ja Cajualtic Jesucristo
ti oj ajyuc amoquexa, jaxa
Diosi a sc'uluquex bendiciar
apetzanilex. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Tito
Ja Carta Iti Jecji Yi Ja Tito Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Tito

1 Lec ay quermano Tito, ja
queni Pabloon. Yatjumon ni
ja Diosi soc secubanumon
ja Jesucristo. Secahuon ba
oj huaj cal yabye ja yabal
ja Diosi porque ay ni ma'
tzaubal yuja ba oj bob snae
ja smeranil ja jas huax
c'uantiqui.
2 Oj huaj caa yi ja snihuanil
ja sc'ujolei soc ja vida jau mi
ni nunca huax ch'aqui. Ja
vida jahui, ja' ni ja vida jau
yala ja Dios desde mi tox cu-
jlaji ja satq'uinali, jaxa Diosi,
mi ni oj ec' ja jas yaluneja.
3 Ja tiempo iti, ja' ni ja mero
tiempo yala ja Dios que oj ya
jnaatic ja yabali. Yena ni sec-
ahuon ba oj loilta ec' ja yabal
iti porque yena ni ja ma' ya
elcotic libre soc ja jmultiqui.
4 Tito, lajan soc meran cun-
ina porque hua c'uan ja jas
huax c'uan ja queni. Huax
tz'ijba hui ja carta iti. Sc'an
to Dios, huana xa yiljel ja
sbendicioni soc ja syajal ja
sc'ujoli. Laman ni oj ya ajyan
ja jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo ja ma' sc'ulanotic
ta librar soc ja jmultiqui.

Ja yatel ja Tito ja ba Creta

5 Ja yora caahua can ja ba
yal lugar Creta, yuj ja ay to jas
mi to tojbeluqui, jayuj canya
ba oja tojbes cani, soc cala
huab que oja tzaa ja anciano
jumasa ja ma' oj atjuc ba cada
iglesia ba cada lugar.
6 Jun anciano, sbej ni toj
lec oj ajyuca ba mi ni jas
oj bob aljuc sbaj. Sbej ni
quechan june ja xcheum oj
ajyuca, jaxa yuntiquili, sbej
ni huas sc'uane ja Cajualtic
Jesucristoa. Mi oj c'antic ta
huan c'ax taajiye ti' que jel
malo ja smodoei, ma mix
c'ocxiye.
7 Porque ja ma' huax aaji
och ba oj sc'ul mandar ba jun
iglesia, ac'ubal ni ba sc'ab ja
atel jau ja sbaj Diosi, jayuj
sbej ni t'ilan ni oj ajyuque
toja. Mi sbejuc jel nihuan oj
yaa sbaj. Mi sbejuc nechan
xta oj ajyuc soc ja cristiano,
mi ni sbejuc oj yacbuca soc
mi ni sbejuc oj slee pleito, soc
mi ni sbejuc oj sc'ul recibir ja
taq'uin ta huas snaahue que
ay ma' slolonej soc jun trato.
8 Sbej ni jaman oj yaa ja
snaj tola vida, chican ma'
huas smaja. Sbej ni oj sc'uluc
ja ba lequi soc sbej que toj lec
oj ajyuc ja spensari, que jun
xta oj ajyuc tola vida. Oj yaa
sbaj juntiro soc ja Diosi. Oj
snaa jastal oj scom sbaj.
9 Ja abal it puro smeranil
jeubal yii, sbej ni tzatz lec
oj ajyuc soca. Ta tzatz c'a
ay ja yeni, oj bob yaa sni-
huanil ja sc'ujol ja ma' huas
sea yi ja yen chomajquili.
Ta ay c'a ma' jel ch'uuy ja

sc'ujolei, oj bob ya jac sc'ujol
que smeranil ja jas huan yal-
jeli.
10 Porque jel ja ma' mix
c'ocxi, pero mas to jel ja ju-
dio jumasa que mix c'ocxiyei.
Huax c'umaniye ba mi sbe-
juqui. Quechan huas slolaye
ja cristiano.
11 Ja jau jumasa huas sc'ana
smacjel ja stiei porque huas
somo juntiro ja s'olome ja
suinquil jun naitz entero.
Huas seahue ja ba mi sbe-
juqui siquiera ba oj aajuc yile
taq'uin lom juntiro.
12 Porque jach ni yala jun
aluman-Dios entre mismo ja
yenlei, suinquil ni ja ba yal
lugar Creta: —Ja suinquil ja
jlugari, toj mentirosoe nia.
Lajane soc chante. Quechan
xchole ja huaeli, y mi huas
sc'ana atjuque. Quechan
pavor huas sc'ana huauque,
xchi nia.
13 Como mero ni smeranil
ja jas yalaa. Jayuj ja huen
Tito, comohue, pero tzatz lec,
siquiera oj ajyuque toj soc ja
jas huax c'uantiqui.
14 Al yabye mi lom xyaahue
caso ja sloil ja judio jumasa
porque lom ni huax el ja ba
s'olomea. Soc jach ni ja sman-
dar ja ma' yaa ta can jun lado
ja smeranili, xa hual yabye
que mi lom xyaahue caso.
15 Ja ma' toj xa ay ja spen-
sari, ja jas huax yila ba piero
ajyi, pero ja yaani huas snaa
que mi jauc huas staa smul
soqui. Pero ja ma' mi tojuc
ja spensari, mi ni huas sc'uan
ja Cristoa. Spetzanil ja jas
huas sc'ulani, ti ni huas staa
smuli. Toj piero ja spensarei.
Ch'uuybi ta ele ja sc'ujolei.
16 Huax yalahue que jel
huas snaahue ja Diosi pero
yuj ja jas huas sc'ulanei,
huax naaxi que mi meranuc.
Coraja xta ni ayea. Mix
c'ocxiye. Mi snaahue jastal
oj sc'uluque ja ba lequi.

Jel toj ja jas huane seejeli

2

1 Pero ja huen Tito, ja jas
huaxa jea, sbej ni ja' oja jee
ja jas huax c'uantic ja mero
smeranili.
2 Al yab spetzanil ja
quermanotic ja matic ay xa
sc'ujolei, a ajyuque toj lec
ba mi ma' jas oj bob alunuc
sbaje. A ajyuque vivoil soc ja
ba toji. A sc'ul seguir sbaje
soc ja smeranil ja jas huax
c'uantiqui. A see ja syajal ja
sc'ujoli. A yaa spasensiaei.
3 Jachuc ja quermanatic ja
matic ay xa sc'ujolei, al yabye
que toj oj ajyuque como mi
cualquierauc ja ma' huantic
stzajlajeli. Moc xchon ya-
balil ja smoj jumasa. Moc
yacbuque. Ja yenlei, sbej ni
tzamal oj see
4 Yi ja ma' untic to ba yaj oj
yab sbaj soc ja statamei soc ja
yuntiquilei.
5 Ja quermanatic viejita ju-
masa, sbej oj yal yab ja quer-
manatic ja ma' untic to que oj
ajyuque toj, que mi oj xch'ic
sbaj soc ja jas oj ya cuxbuc
ja yaltzilei, jaxa ba yoj sna-
jei, a ajyuque tulan jachan
soc. A ajyuc tzamal ja smo-
doei. A sc'uuc ja smandar

ja statamei. Ta jach c'a huas
sc'ulanei, mi ni ma' oj bob
staa ti' malo ja yabal ja Diosa.
6 Jach ni ja queremtiqui, a
ajyuque toj.
7 Ja huen Tito, sbej huala
ajyi toj porque ta toj c'a aya
ja hueni, jach ni ja yenle
chomajquili, oj cho snebe
jastal oj ajyuque toj. Pero
lea modo jastal tzamal oj och
ahual yabye porque ja atel iti,
mi cualquierauc.
8 Aa lec acuidado ja jastal
huala c'umani. Jachuc, mi
ma' oj bob staa ec' ti' ja ba
hua patiqui. Y ta ay c'a ma'
huas staahua ec' ti' jaxa mas
tzaani oj ni q'uixhuuque leca.
Mi ni ma' oj bob yilex condra
ja huenlexi. Ta toj c'a ayex
merani, t'ilan ni oj smaque
stiea.
9 Jaxa ma' ochel mozoili ma
criadaili, aa yile razón tzamal
a ajyuc ja smodoei. Moc lom
sac' sti ja yajualei. A sc'uuque
abal.
10 Moc lom elc'anuque.
Jachuc, oj ni bob c'uajuquea.
Ta tzamal c'a ja smodoei,
ja yabal ja Diosi oj ni iljuc
que jel ni tzamala, que
meran ni quechan yen huax
bob sc'ulucotic librar soc ja
jmultic ja Cajualtiqui.
11 Porque ja Diosi seunej
quitic ja syajal ja sc'ujoli,
jayuj huan xax bob ya eluc
libre spetzanil ja cristiano ba
spetzanil ja mundo.
12 Ja' mero huas sea quitic
jastal sbej oj caatic can
spetzanil ja jmaloiltiqui,
spetzanil ja jas jex c'anc'oni
ja ba mundo iti. Huax yala
cabtic jastal sbej oj ajyucotic
toj. Sbej que quechan ja yen
ja Dios sac'ani oj jip jc'ujoltic
soc.
13 Sbej que q'uelan jacan
xta oj ajyucotic jas ora oj
jacuc ja jDiostic jel nihuani
soc ja Cajualtic Jesucristo
porque oj ni lijpuc juntiro
cuando huax jaqui. Jach ni
mero yalunej can tac.
14 Yena ni yaa sbaj ba oj
chamuc yuj ja quentiqui ba oj
ya elcotic libre soc spetzanil
ja jmultiqui. Sac'ahuotic
soc ja xchiq'ueli. Xch'aya
quitic spetzanil ja jmultiqui
ba oj bob ochcotic yuntiquilil,
jayuj sbej que oj caa jbajtic
soc spetzanil ja jc'ujoltiqui ba
oj c'ultic ja ba lequi.
15 Ja jas ch'ac cala huabi,
sbej ni huaxa jea yi ja quer-
manotiqui. Colta ba oj bob
ajyuc ja snihuanil ja sc'ujolei.
Y ta ay c'a ma' mi tojuc ay
huaxa huila, como, como ja'
ni ahuatel ti aya ja tihui.
Sbej ni huaxa comoa. Pero
aa cuidado ba mi oj jelxan.
Jachuc, mi ni ma' oj bob yila
condra.

Ja jastal jel t'ilan oj sc'uluc ja creyente jumasa

3

1 Al yabye ja quermano-
tiqui c'un oj ajyuque soc ja
gobierno, chican ja ma' ay
yateli. A sc'uuque, chican
ja jas huax alji yabye oj
sc'uluque ja ba lequi.
2 Moc lom ma' oj stae ti'
malo. Laman a ajyuque, tza-
mal a ajyuc ja smodoei. Ch'in
a yaa sbaje soc spetzanil ja

cristiano porque oj ni bobuc
ta huax yaa sbaje soc meran
ja Diosi
3 Porque ja quentic ajyi,
jach ni, jel piero ja jmodotic
ajyi. Mi huax c'uantic ja ya-
bal ja Diosi. Ch'ayelotic ni
juntiro ajyia. Quechan huajel
jc'ujoltic oj lee ja jmultiqui.
Lajan soc smozotic ja tan dia-
blo ajyi. But'elotic ni juntiro
ja malo. Toj envidia ni ja
jc'ujoltiqui. Coraja xta ayotic
tola vida. Jach ni huax quila
jbajtic jpetzaniltica.
4 Pero como jel lec ja Diosi,
jayuj sea yi ja syajal ja sc'ujol
ja ba spetzanil ja cristiano.
Jac ya elcotic libre
5 Soc ja jmultiqui. Mi jauc oj
caltic que ay jas lec jc'ulantic.
Miyuc. Quechan yuj ja sya-
jal sc'ujoli, jayuj stalna jyau-
julaltic. Ja Espíritu Santo
jac ya paxcotic yajc'achil cris-
tianoil. Stucbes quitic juntiro
ja jpensartiqui. Sac'a quitic
spetzanil ja jmaloiltiqui.
6 Yuj ja stz'acatal ja yen
ja ma' ya elcotic libre soc ja
jmultiqui, ja' ni ja Jesucristo,
yuj ja Diosi yaunej quitic ja
Espíritu Santo, pero soc con
todo yip.
7 Jayujil ja syajal ja sc'ujoli
sc'ulanotic ta recibir. Yaa ta
quitic ja jsac'aniltic ba mi ni
nunca huax ch'aqui. Ja' ni
mero snihuanil ja jc'ujoltic ja
jahui.
8 Ja jas huax cala, mero ni
smeranila. Huax c'ana que
tola vida jach oja hual yab ja
quermanotiqui porque huan
xa ni sc'uane ja Diosi. Sbej
que ja' oj yaa sc'ujole ba oj
sc'uluque ja ba lequi. Jel tza-
mal spetzanil ja jas huax ca-
latiqui, ja' ni ja sbaj jlequil-
tiqui.
9 Pero ja tantic tonto loil
jau lamlamil huax eq'ui,
huax taaji ti' ja matic ch'ac ta
chamuquei, acta can ja jahui.
Mi lom xa ch'ica baj soc ja
sc'umale jahui, anima jauc
huas staahue ti' ja smandar ja
Moisesi. Ja loil jumasa jahui,
mi nix maconia. Mi ni ay
sbeja.
10 Ta ay c'a jun quer-
manotic ja ba iglesia, huas
spiltalaan ja quermanotiqui,
coraja c'a huax yila sbaje
yuj ja yeni, pues aa yi razón
chaboxe vuelta. Pero ta mi
c'ax yaahua caso, tix hua eluc
ja ba iglesia
11 Porque ja huinic jahui,
somo ta ni sbaja. Gana
huan sc'ulajel seguir soc ja
smaloili.

Ja jas alji yab ja Tito

12 Cuando huax jeca hui
ja quermanotic Artemasi, ma
ja' quermanotic Tíquico, ti xa
c'ulan fuerza oj jac ahuilon
mas ligero ja ba Nicópolisi
porque huax c'ana ti oj ca ec'
ja tiu ja stiempo chee.
13 Colta ja janec' huax bob
oja colta ja licenciado Zenasi
soc ja quermanotic Apolosi.
Aa yile ja jas huas sc'ulane
nesesitari ja ba sviajeei ba mi
jas oj sc'ul yile palta.
14 Jaxa quermanotic ju-
masa ja tihui, a snebe jastal oj
cho coltanuc ja yenle choma-
jquili. Cuando ay jun ma' ay
jas huas sc'ulan nesesitari,

a scoltaye. Jach c'a huas
sc'ulane, oj ni maconuque
yuj ja Cajualtiqui.

Jecji spatulabil ja sc'ujoli

15 Spetzanil ja ma' tey jmo-
qui, huas seca hui spatula-
bil ja hua c'ujoli. Al yab
xcoltanuque ja quermanotic
ja ma' yaj huax cab jbajtic
soc yuj ja jas huax c'uantiqui.
A sc'uluque bendiciar ja Dios
apetzanilex ja janec' ayex ja
tihui. Amén. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Pablo A Filemón
Ja Carta Iti Jecji Yi Ja Filemón Yuj Ja San Pablo

Ja Pablo stz'ijba ja Filemoni

1 Lec ay quermano Filemón, ja quen Pabloon. Lutanon preso pero ja' ni
yuj ja huanon yaljel ec'
jastal ay ja Cristo Jesusi. Jaxa huego, huanoticon
stz'ijbajel ja carta iti soc ja
quermanotic Timoteo ba oj
jecticon ahui porque huena
ni mero jmojaticon atela. Jel
yaj huax cabyaticon.
2 Pero c'ulan qui pavor, ti
xa c'uman yi ja quermanotic
jumasa ja janec' huaxa tzoma
bajex ja ba hua naji, jach ni
ja quermanatic Apia soc ja
quermanotic Arquipo. Yena
ni ja ma' lajan con gana huan-
ticon sloiltajel ec' ja yabal ja
Diosi.
3 A sc'uluquex bendiciar ja
jTatic Diosi soc ja Cajualtic
Jesucristo. Laman oj ajyanic
yuj ja yeni.

Ja jastal huas sc'uan soc ja syajal sc'ujoli

4 Tola vida huax c'ana yi
stz'acatal ja Dios yuj ja hueni
cuando huanon sc'umajel ja
Diosi
5 Porque cabunej ahuabalil
jastal huaxa c'uan meran ja
Cajualtic Jesusi soc cabunej
jastal jel yaj huaxa huabi soc
jach ni, yaj huaxa huab spet-
zanil ja yuntiquil ja Diosi.
6 Jaxa matic sc'uunej ja
jastal huaxa c'uan ja hueni,
huax c'ana yi ja Diosi que
jachuc ja yenle chomajquili,
que oj to yile spetzanil ja
sbendicion huax yaa quitic
ja Cristo Jesusi.
7 Quermano, cuando huax
jac jc'ujol jastal ja syajal ja
hua c'ujoli, jel juntiro huala
gustoaxiyon. Mas to con gana
huala huajyon. Jach ni spet-
zanil ja quermanotic jumasa,
huas staa snihuanil sc'ujole
yuj ja hueni.

Ja Pablo huas sc'ana pavor oj c'ulajuc recibir ja Onésimo

8-9 Ja quen Pabloon, seca-
banumon ni ja Cristo. Sbej
ni quechan oj ch'ac jchola
huab jas oj ni ac'uluqui pero
mas lec oj c'an ahui lec pavor
porque jel yaj huax cabya. Ja
queni viejoon xa y ti lutanon
ba preso yuj ja scuentosil ja
yabal ja Cristo Jesusi,
10 Jayuj tz'acatal huax
c'ana hui yuj ja quermanotic
Onésimo porque ja il ba yoj
preso, lajan soc cunin huax
quila porque sc'uan ja yabal
ja Diosi ja cuando cal yabi.
11 Eso sí, ja tiempo jau ec' ta,
ja Onésimo, ja mozo ni ajyia,
pero lom ni altiroa. Mi ni
t'un maconi ahuujila. Pero ja
huego oj xa maconuc ahuuj
lec. Huax cala huab ja jastal
iti porque ja quen, huan ma-
conel cuj.
12 Pero ja huego huax
jeca hui otro vuelta. C'ulan

recibir como jastal huaxa
c'ulanon recibir ja queni.
13 Ja queni jel jgusto nique
oj can jmoc ja ili ba oj
maconuc cuj, como ti to ni
lutanon preso yuj ja scuen-
tosil ja abal it jel tzamali
porque ta huan c'ax cani,
lajan soc huena ni mismo oj
bob acoltayona.
14 Pero como mi huax c'ana
oj quii cani como mi tox naa
jasunc'a oja hual ja hueni.
Porque mi huax c'ana que
fuerza oj quii cani.
15 Ja quermanotic Onésimo,
eso sí, spila sbaj t'usan
tiempo amoc pero bob ta mas
ni leca porque ja huego, ti xa
ni oj ajyuc amoc tola vida.
16 Ja yaani mi quechanuc
amozouc pero mas to lec
que yuj jun amozo. Mero
ahuermano xa ni abaj soca.
Yaj oja huabi. Ja queni, jel
yaj huax cab juntiro pero ja
hueni, sbej ni mas to jel yaj
oja huaba. Mi quechanuc
jastal jun ahuatjum ba oja
c'ul mandar. Miyuc. Porque
quermano xa ni jbajtic soc ja
Cajualtic tac.
17 Ja quentiqui mero
jmoj xa ni jbajtica. Jach
c'ulan recibir ja quermanotic
Onésimo como jastal huaxa
c'ulanon recibir ja queni.
18 Ta ay c'a jas sc'ulan ahui,
ma ay c'a sel ahuuj, ala cabi.
Oj tupa hui quena.
19 Ja quen Pabloon. Quen
huanon stz'ijbajel soc ja jc'ab
ja juun iti yuj oj ni tupa huia.
Pero moc cho ch'ayuc ac'ujol
ja jas jc'ulunej ahuii. Yuj ja
queni, jel xa alegre ay ja hua
hualtzil ja hueni.
20 Porque meran ni quer-
mano, jayuj oja c'ul qui ja pa-
vor iti yuj ja huan ni xa c'uan
ja Cajualtiqui. A nihuan qui
ja jc'ujoli, como quermano xa
ni jbajtic soc ja Cristo tac.
21 Jayuj huax jeca hui ja
juun iti porque huan nix naa
que oj ni ac'uucona. Huax
naa que oja c'ul mas, mi
quechanuc ja janec' huax
c'ana hui ja pavor iti.
22 Jach ni, huax c'ana oj cho
cala huabi, tojbes qui jun yal
lugar ja ba oj bob jijluconi
porque quechan huanon
smajlajel jas oj yal ja Diosi
yuj ja huanex ni sc'umajel ja
Dios yuj ja queni. Porque jun
ta repente oj yal que oj huaj
quilex.

Jecji spatulabil sc'ujol ja Filemoni

23 Huas seca spatula-
bil ac'ujol ja quermanotic
Epafrasi. Ti ni ayticon lajan
ja ba preso yuj ja yabal ja
Cristo Jesusi.
24 Jach ni ja Marcosi soc
ja Aristarco soc ja Demasi
soc ja Lucasi. Ja yenlei jel
huas scoltayone soc ja atel
iti. Huax cho secahue jitzan
spatulabil ac'ujol ja yenlei.
25 A sc'uluquex bendiciar
ja Cajualtic Jesucristo apet-
zanilex ja janec ayex ja tihui.
Amén. Ti ch'aca.

La Carta A Los Hebreos
Ja Carta Iti Jecji Yile Ja Ebreo Jumasa

Ja Uninali, yena ni huax yala cabtic jastal ay ja Dios Tatali

1 Ja najatei ja Diosi jitzan vuelta sc'uman ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja ora jahui, ja' ni yiaj majan ja sti ja yaluman jumasa. Tuctuquil modo ja jastal sea sbaj ja Dios ja ora jahui

2 Pero ja tiempo iti, ch'ac ta c'ot smeranil spetzanil ja jas yalahue ja yaluman jumasa ja najatei. Jayuj ja huego ja mero yunin ja Diosi, yena ni ch'ac yal can cabtic spetzanil ja jas huax naatic ja huego. Ja uninal iti, yena ni bi oj to aa-juc ba sc'ab spetzanil ja jastic ayi. Yena ni ja ma' alji yab yuj ja Diosi que oj sc'uluc ja mundo iti.

3 Ja yen ja yunin ja Diosi huax lijpi juntiro, pero ja' ni yuj ja yijlab ja Dios Tatali, jaxa jastal ja smodo ja Dios Tatali, jach ni mero ja smodo ja yunini. Jel juntiro ja yip ja spalabra, jayuj mi ni huax ch'ac ja jastic sc'uluneji. Ja yeni, cuando ch'ac yaa sbaj ba oj stup ja jmultiqui, ti xa huaj culan ja bay ja Dios jel nihuan ja ba satq'uinali, jaxa tihui, ti aaji yi ja yatel ja ba mas tzatzi.

Ja yunin ja Diosi, mas jel nihuan que yuj ja ángel jumasa

4 Mi ni ja angeli, mi oj slaj ja jastal jel nihuan ja yeni porque ja yeni, mero yunin ja Diosi, jaxa ángel jumasa, quechan atjume.

5 Como jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac, que ja Jesusi, ja' ni mero yunin ja Diosi.

Ja hueni mero cunina nia.
Ja yaani, yajtanubal ni lec oj ajyana,
xchi. ¡Mi oj caltic que jach oj cho yal yab ja ángel jumasa ja jastal iti! Jaxa ba otro parte cuando cho staa ti' ja yunini, ti yalaa:

Quena ni cunina, jaxa yeni,
staton nia,
xchi nia.

6 Jaxa cuando huax cho jac otro vuelta ja ba mundo ja Cristo, huax yala ja yabal ja Diosi que oj bi couque mec'an spetzanil ja ángel jumasa ja ba sti sat ja yunin ja Diosi. Jayuj huan nix naatic que mas jel nihuan ja uninali que soc ja ángel jumasa.

7 Pero cuando huax taaji ti' ja ángel jumasa, ti huax yala jastal iti:

Ja ángel jumasa, cuando huax
c'ulaji mandar yuj ja Diosi, lajan soc jastal ic' huax huajye huego, como atjume ni ja sbaj Dios ja yenlea. Jel ja yipei. Ja' ni mero smoj ja c'ac' cuando huax eli,
xchi ja ba yabal ja Diosi.

8 Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi ja mero smeranili, ja' ni ja yunin ja Dios ja ma' huan

c'umajeli porque jach huax
yala ja jastal iti:
Ja huen Dios, mi ni nunca
oj ch'acuc ja hua man-
dari, jaxa jastal huaxa
c'ulan mandari, toj ni
juntiroa.
9 Jel huax q'ue ja hua coraja
cuando huax c'ocji ja
hua mandari. Jel huax
oc' ac'ujol oj c'ulajuc ja
ba lequi, jayuj huena
ni ac'ubal ahui ba oja
c'ul mandar, jaxa hua
huatel jahui, Dios ni ja
ma' yaa huia. Ja hua
moj atel jumasa, gusto
ni ayea, pero mas to jel
gusto aya ja hueni,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
10 Huax cho yala ja ba otro
parte:
Ja huen Cajual, huena ni
ac'ulan ja mundo ja na-
jatei, jaxa satq'uinali,
huena ni ac'uluneja,
11 Pero anima, oj ni ch'acuca.
Pero ja hueni, ti
ni oj ajyan tola vi-
daa. Ja mundo soc
ja satq'uinali oj ni
pocoaxuca jastal jun
c'uutz.
12 Oja bal jastal jun pop. Jel
tuc oj huajuc juntiro
pero ja huen, jun xta
huabal oj ajyan tola
vida. Mi ni nunca oj
chaman ja hueni.
Jach alji sbaj ja Cajualtiqui.
13 Pero jun ángel, mi ni nunca
alji yab que oj aajuc yi ja ya-
tel ja ba mas nihuani soc mi
cho alji yab que oj aajuc ba
yib sc'ab spetzanil ja scondra,
pero ja Cristo ja uninali, jach
ni alji yab jastal ita, porque
14 Ja ángel jumasa, quechan
yuj atjume ni sbaj Dios ja yen-
lei. Ic' ason aye. Jecubale
huax jacye ba oj scoltayotic ja
janec' oj to huajtic libre jun-
tiro soc ja jmultiqui.

La xa jip jc'ujoltic juntiro soc ja Diosi

2

1 Meran nia, mas jel nihuan
juntiro ja yunin ja Diosi, jayuj
jel t'ilan oj caa jc'ujoltic ja
jas cabunejtic yala ja yeni.
Mi c'a, tacal tacal oj ch'ay
jc'ujoltic ja Diosi.
2 Naahuic t'usan ja mandar
jumasa ac'ubal ja ba najatei.
Ángel ni ja ma' jac yal ja man-
dar jumasa jahui, iday, c'ot ni
smeranila. Yalahue ta huan
c'a bi slea smul ja cristiano,
ta huan c'a bi sc'ocohue ja
smandar ja Dios jahui, oj bi
aajuc yile castigo. Y jach ni
ec'a,
3 ¡Jauc to ma oj bob elcotic
libre ja quentiqui ta huan
c'ax caatic can jun lado
ja jastal sc'ulanotic librar
ja Diosi porque jel nihuan
juntiro ja jas sc'ulan quitic
tac! Ja bajtan, yala ni ja
Cajualtic jastal oj scoltayotic
soc ja jmultiqui, jaxa mas
tzaani, jach ni mero cho
yalahue ja ma' yab ja jas
yalai. Y jach ni cho alji cabtic
ja quentic ja jastal alji yabye
ja yenle chomajquili.
4 Huan nix naatic que
meran nia porque ja Diosi sea
jitzan seña, cho sc'ulan jitzan

milagro. Ja Espíritu Santo, chican ja spensar ja yeni, cho yaa yi cada creyente ja xcholei, chican jas modo huax bob sc'uluque. Jel juntiro huax yaa pensar ja jastal jac scoltayotic ja Diosi.

Ja Jesucristo pax ni cristianoila

5 Ja mundo it huanticon staajel tii, ja' ni ja mundo oj to jacuqui, mi xa huala ta ángel oj to sc'ul mandar ja tihui. Miyuc.

6 Cristiano ni oj sc'ul mandar ja tihua, como jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac.

A Dios, ¿jastal lec jel huaxa naa ja cristiano jumasa? porque ja mero smeranili, jel coeloticon juntiro ja ba sti ja hua sat tac. ¿Jastal lec jel huaxa yajtayoticon ba?

7 Eso sí, ja tiempo iti ja hualaunej que oj ajyuc mas nihuan ja ángel jumasa que yuj ja quenticon ja janec' ti huanticon eq'uel ja ba luumi pero anima, oj to bi jac ja c'ac'u, jel to bi oj yajtajucoticon leca. Eso sí, cristianooticon nia pero jel to bi nihuan oj bob huajcoticon porque jach bi huaxa c'ana ja hueni.

8 Hasta oj to bi c'otuc ja c'ac'u, spetzanil ja jas ayi oj bi aajuc ja ba jc'abticoni. Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac. Y jach ni ay merana porque mi ni jun cosa jas mi oj to yaa ja ba jc'abtic ja Diosi. Pero ja huego, jel ja jas mi tox aaji ja ba jc'abtiqui. Mi to mero huax naatic jasunc'a jel to tzamal ja jas oj to ni aajuc ja ba jc'abtiqui.

9 Quechan huax naatic que ja Jesusi, jel xa yajtanubal ay juntiro ja huego porque aaji ta ni yi ja yatel ja ba mas tzatzi. Meran nia, ec' jun tiempo cuando pax cristianoil ja yeni, jaxa tiempo jahui, mas ch'in ja yen que yuj ja angeli. Pero yuj ja jel yaj huax yabyotic ja Dios Tatali, jayuj yala oj yii lec huocol ja yunini. T'ilan bi oj chamuc yuj ja quentiqui, ti bi oj iljuc mas nihuan lec ja mas tzaani.

10 Ja Dios Tatal ja ma' sc'ulan spetzanil ja jastic ayi - yuj ni oj maconuc yuja - yena ni yala que sbej bi oj yii lec huocol ja yunini. Jachuc oj bi bob ya huajcotic libre soc ja jmultiqui. Yuj ja ec' yuj ja huocol ja Jesusi, jayuj bob see ja bej ja ba satq'uinali, jaxa huego jitzan lec ja yuntiquil ja Diosi huane ni ochel ja ba bej jahua.

11 Yuj ja stz'acatal ja yeni, ochtic ta ni yuntiquil ja Diosa. Yermanootic xa porque ja sTat ja yeni, ja' ja' ni ja jTatic ja quentic chomajquili. Y mi ni huax q'uixhui huax yala que yermanootic porque

12 Maclayic ahuilex ja jas huax yala ja yabal ja Diosi:

Tatey, oj huaj cal yab ja quer-

mano jumasa que jel
tzamal ja hua biil ja
hueni. Oj huaj toya yile
spetzanil ja ma' huas
sc'uan ja hueni,
xchi.
13 Cho ay otro parte ba huax
cho yala:
Jayuj jipunej ja jc'ujol soc ja
Dios ja quen choma-
jquil tac,
xchi. Jaxa ba otro parte huax
yala:
It bayon jul soc ja cuntiquil
yaa qui ja Diosi,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
14 Y meran nia, yuntiquilotic
ni ja Diosi pero cristianootic
to nia. Ay ni jcuerpotic, jaxa
Jesusi cho yiaj jun scuerpo
ja jastal ja quentiqui. Jach
sc'ulan porque ta mi c'a ay
scuerpo jastal ja quentiqui,
entonces mi ni oj bob cham
ajyia. Pero ja iti, cham nia.
Ja lec moc to jauc smul ja
tan diabloi, mi ni june ma' oj
bob cham cujtica. Pero yuj
ja sacui otro vuelta ja Jesusi,
jayuj yaa can ibilajel ja dia-
blo. Sc'ulan ni ganar lec ja
yena.
15 Ja ajyi, cuando huax
c'ulantic pensar jastal huala
chamtiqui, jel huala xiutic
como lajan soc yuch'anotic
te' yuj ja xihuel jahui. Pero ja
huego, yuj ja cham ja Jesusi,
jayuj ec' ta ni ja xihuel jahua.
16 Porque ja Jesusi mi jauc jac
scolta ja ángel jumasa. Quen-
tic ni ja ma' yintilotic ni ja
Abraham jac scoltayotic tac.
17 Ja Jesusi, como yer-
manootic nia, jayuj sbej ni
ec' yuj spetzanil ja jastal
huala ectic ja ba mundo
ja quentiqui. Mi c'a yab
syajal jastal ja juocoltic ja
quentiqui, entonces mi oj
bob huaj yal yab ja Dios jastal
jel ajul ja jbajtiqui. Pero
como ec' yuj ja jastal huax
ec' cujtic ja quentiqui, jayuj
sbej ni huax jipa jc'ujoltic soc
juntiro ja yen tac. Huax bob
stalna ja jyaujulaltic, jaxa
jmultiqui, cuando jac stup
quitic ja yeni, ti can gusto
jmoctic ja Diosi.
18 Ja Jesusi yab ni lec syajal
ja huocoli y jel c'ulaji pro-
bar yuj ja diablo, jayuj huax
bob scoltayotic ja quentiqui
porque ay ba huala c'ulajitic
lec probar tac.

Ja Jesusi mas jel nihuan que yuj ja Moisesi

3

1 Quermano jumasa, sba-
jotic xa ni ja Diosi. Tza-
ubalotic xa ba oj huajtic
culan ja ba satq'uinali, jayuj
sbej ni ja' mero oj huaj
jc'ujoltic soc ja Jesusi. Yena
ni jecji con quitic yuj ja Dios
Tatali, jaxa huego, yen huax
och ja ba sti sat ja Diosi.
Huax huaj sc'an yi perdón
ja jmultiqui. Jayuj sbej ni
yen mero oj cajualuctic ja
huegoa.
2 Ja Jesusi jel toj ay soc ja
Diosi, como Dios ni yaa yi ja
yatel yioji. Eso sí, ja Moisesi
jel ni toj atji soc ja ma' ec' pax
ta cujtiqui
3 Pero mi oj slaj ja yatel ja
Jesusi porque ja yeni, mas ni
jel toj juntiro ja yateli. Jayuj

sbej ni mas ni yajtanubal oj
caatic ajyuc ja Jesusi.
4 Pero ja ma' mero Ajualali,
ja' ni ja Tatal Diosi.
5 Ja Moisesi, ja yatel ja yeni,
oj slaj jastal jun mayordomo
porque chican jasunc'a alji
yab yuj ja Cajualtic Diosi, yen
ya ec' yi ja scristiano jumasa.
6 Pero ja Cristo, yunin ni
ja Cajualtic Dios jahui, y jun
uninal meran. Tola vida ni jel
huas sc'uan ja yabal ja sTati.
Jaxa huego, quentic ni scris-
tianootica ta meran c'a huax
c'ulantic seguir ja Diosi, ta ja'
c'a mero snihuanil jc'ujoltic
ja yeni. Porque ta yen c'a
mero snihuanil jc'ujoltic, sbej
ni toyobal lec oj caatica.

Ja Diosi huas sc'ana oj ajyuc laman ja yuntiquili

7 Jayuj yala ja Espíritu Santo
ja ba yabal ja Diosi:
Ja yaani, cuando huaxa
huabyex ja jas huax
yala ja Diosi,
8 Mi jauc jach jel ch'uuy oj
ajyuc ja hua c'ujolex
ja jastal jel ch'uuy ja
sc'ujole ja ma' ec' pax
ta huujilexi. Mi ni
modo c'ocxiye cuando
ti ajyiye ja ba ch'ayan
lugari. Sc'ulane lec
probar ja Diosi.
9 Jayuj jach ni yala ja Dios
tac: —Cuarenta jabil
puro pavor jc'ulan
yile ja ma' ec' pax ta
huujilexi, iday, jaxa
yenlei, mi ni t'un huax
jac sc'ujolea. Quechan
huas sc'ulanone lec
probar.
10 Jayuj q'ue ni lec ja jcoraja
yujile tac. Ja' ni mero
smodo ja cristiano iti,
la chiyon, como meran
nia, mi ni tojuquea. Mi
ni t'un huas sc'ana oj
yie ja jbeji.
11 Jayuj tajquiyon ni lec yujile
tac. Jayuj cala que tix
yila sbajea. Ja queni
huax bob ca lamxuque
pero ja jastal iti, mi
ni nunca oj ajyuque
laman. Ja queni, Dio-
son nia. Ti oj yile que
meran ja jas huax cala,
xchi ja Dios ja ba yabali.
12 Quermano jumasa, la xa
caatic cuidado soc ja caltzil-
tiqui porque ay modo que ay
jun malo ja ba jc'ujoltiqui, ma
gana mix c'uantic ja Diosi,
iday, huan tox huaj naa jba-
jtic, ch'ay ta jc'ujoltic ja jDios-
tic sac'ani.
13 Jayuj sbej huax colta jba-
jtic cada c'ac'u spetzanil ja
janec' tiempo huax yaa quitic
ja Diosi. La xa jac jc'ujoltic
que toj oj ajyucotic porque
jex loloani ja mulali. Mi c'a,
tacal tacal oj ch'uuybuc ja
jc'ujoltiqui.
14 Pero ta tola vida huan c'ax
c'ulan seguir jbajtic ja jastal
cuando huax c'uantic t'an ja
Cristo, ta jach c'a, yuj ni sba-
jotic ni meran ja Cristoi.
15 Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac:
Ja huego, cuando huaxa
huabyex ja jas huax
yala ja Diosi, moc
hua ch'uuybuc ja hua
c'ujolexi. Mi jauc ja
jach oj ajyanic como

jastal ajyi ja cristiano
jau mi ni modo huax
c'ocxiye ja najatei,
xchi ja ba yabal ja Diosi.
16 Jaxa yenle ja ma' huas
snaahue lec ja jas yala
ja Diosi pero mi ni modo
huax c'ocxiye, ¿huan ma xa
naahuex machunc'a? Pe ja'
ni ja jun nole ja ma' elye ba
Egipto tac, jaxa sepeei, ja' ni
ja Moisesi.
17 Yenle ni ja ma' jel yaahue
q'ue ja scoraja ja Diosi, ¡pero
cuarenta jabil nia! Yenle
ni ja ma' jel juntiro sleahue
ja smulei, jayuj ti ch'ac can
sacbanban ja scuerpoe ja ba
ch'ayan lugar jahui.
18 Yuj ja mi ni modo huas
sc'uanei, jayuj yala ja Diosi:
Ja queni Dioson nia. Ja jun
c'ole cristiano iti, mi ni
nunca oj ca laman ja
yaltzilei,
xchi.
19 Jayuj mi ni nunca ajyiye
laman soc ja Diosi, pero ja' ni
yuj ja mi ni modo sc'uanei.

4

1 Pero ja tiempo iti, cho
yalunej ja Diosi que ay to
bi modo jastal oj bob ajyu-
cotic laman. Pero la xa caa
jcuidadotic porque ta mi c'a
huan tox huaj naatic, ay ma'
cujtic mi oj staa ja bej it jel
tzamali.
2 Porque ja quentic choma-
jquili cho cabunejtic ni ja
abal it jel tzamal ja jastal
yabye ja jmojtic israeleño ja
najatei. Pero ja yenlei, eso
sí, smaclaye ja yabal ja Diosi,
pero lom ni juntiroa. Lajan
soc c'an ta yabye, mi yabye ja
jas alji yabyei.
3 Jayuj yala ja Diosi:
Ja queni, Dioson nia y meran
ja jas huax cala que ja
it jumasa, mi ni nunca
oj ajyuque laman ja
ba sti jsati porque jel
huax yaahue q'ue ja
jcorajai,
xchi ja Diosi. Pero ja quen-
tic ja janec' jc'uunejtic xa ja
Diosi, culan xa ja jc'ujoltiqui.
Como jach ni huas sc'ana ja
yeni. Porque ja Diosi, cuando
ch'ac sc'uluc ja satq'uinali,
spetzanil ja jastic ayi, ti bi cu-
jlaji juntiro ja sc'ujoli, y jijli
bi.
4 Porque ja ba yabal ja Diosi
huax yala que huaque c'ac'u
sc'ulan spetzanil ja yateli,
jaxa suquil c'ac'u, ti bi jijlia.
5 Cho ay otro parte ba huax
yala ja Diosi:
Ja cristiano iti, mi ni nunca
oj c'uluque recibir. Mi
ni nunca oj bob ajyuc
laman ja sc'ujolei,
xchi ja Diosi.
6 Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, eso
sí, yabye ja loil it jel tzamali
pero anima, mi ni modo huas
sc'ana oj sc'uuque. Jayuj mi
ni bob ajyuque laman ja yen-
lei. Eso sí, jach ni sc'ulan ja
yenlei pero anima, ja Diosi,
ja huego huan ni sc'ana que
ay ma' oj huajuc ja ba slado
ja yena. Huas sc'ana que oj
ajyucotic laman ja quentiqui.
7 Pero ja yaani, ja Diosi cho
yaunej quitic tiempo ba oj
caa jbajtic soc ja yeni, como
jach ni cala huabyex ja jas
yala ja rey Davidi:

Ja huego, cuando huaxa huabyex ja jas huax yala ja Diosi, moc hua ch'uuybuc ja hua c'ujolexi.

Jach ni huax yala ja ba yabal ja Dios tac.

8 Ja yuntiquil ja ma' ec' pax ta cujtiqui, cuando c'otye ja ba sluume soc ja Josuei, eso sí, ajyiye t'usan mas gusto. Pero ja sgustoe jahui, mi ni jauc ja huan staajel ti' ja Dios ajyi, porque ja mas tzaan lequi, ti cho yala ja Diosi ay to bi jun tiempo jastal oj to bi bob ajyuque laman meran ja yuntiquili.

9 Jayuj huax naatic que oj to jac jun c'ac'u cuando oj cujlajuc juntiro ja sc'ujol ja yuntiquil ja Diosi. Xliquiqui bi oj ch'ac huajuc ja caltziltiqui ja jastal ja cuando ch'ac sc'uluc ja satq'uinal ja Diosi, jaxa ba suquil c'ac'u ti bi cujlaji juntiro ja sc'ujoli.

10 Ja Diosi, cuando oj yaa quitic ja jijleltic ja jastal jahui, oj ni ch'ay jc'ujoltic juntiro ja juocoltiqui. Ja jastal cujlaji ja sc'ujol ja Diosi, jach bi cho oj cujlajuc ja jc'ujoltic ja quentic chomajquili.

11 Jayuj sbej oj caa jbajtic juntiro soc spetzanil ja jc'ujoltiqui ba oj ajyucotic laman soc ja Diosi porque ta mi c'a, huan tox huaj naatic, mi xa huan tox c'uantic ja Diosi. Jach ni mero sc'ulan ja ma' ec' pax ta cujtic tac.

12 Ja yabal ja Diosi mi tajneluc - ay ni yipa. Jayuj spetzanil ja ma' huas sc'uan ja yabal ja yeni, huan ni staa ja svida ba jel tzamali. Ja yabali huax yala spetzanil. Huax yala jastal huax lea ja jmultiqui. Hasta ja jpensartiqui, huaX yala. Mi ni june ma' oj bob snae pero ja yabal ja Diosi huas snaa lec spetzanil ja jpensartiqui.

13 Mi ni jas nac'an ay ja ba sti sat ja Diosi. Yen huax yila spetzanil ja jc'ujoltiqui. Yena ni ja ma' oj caatic cuenta soqui.

Ja Jesusi ti xa ay ja ba sti sat ja Diosi Ti huan atel yuj ja quentiqui

14 Ja Cajualtic Jesusi, ja' ni ja yunin ja Diosi, cumxi ta ja ba satq'uinali. Ti ni ay ja ba sti sat ja Dios Tatali pero yen mero huan sc'anjel yi pavor yuj ja quentiqui. Jayuj sbej ni oj jip ja jc'ujoltic soc ja jas huax c'uantiqui.

15 Como meran nia, ti ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ja' mero huan sc'anjel lec pavor yuj ja quentiqui porque jel yaj sc'ujolotic. Huan ni snaa que mi ni jun quip ayotic. Ja jastal jel huala c'ulajitic probar yuj ja diablo ja quentiqui, jach ni ec' ja yen chomajquil tac, iday, ja yeni mi ni staa smula.

16 Jayuj la xa ochcotic mas y mas gusto ja ba sti sat ja Diosi porque ja yeni, jel yaj huax yabyotic juntiro. Jach c'a ayotic soc meran ja Diosi, oj ni stalna jyaujulaltica. Cuando jel ja juocoltiqui, oj jac ya culan ja jc'ujoltiqui, como jel lec ja yeni.

5

1 Ja quentic ja janec' judiootiqui, ja jastal huax c'uantic ajyi, q'uelahuil ja jnihuan pagretiqui. Dios ni stzaa ja ma' oj och nihuan pagreili. Ja' ni tzaaji june ja jmojtiqui, pero como cristiano ja yen chomajquili, jayuj bob scoltayotic. Mi quenuctic ochyotic ja ba sti sat ja Dios ba oj caatic yi ja smajtani. Yena ni ja jnihuan pagretic ochi. Yena ni sc'ulan endregal ja smajtani ba oj bob xch'ay ja jmultiqui.

2 Jaxa jnihuan pagretic jahui, como mi ni jun yip ay ja yen chomajquili, jayuj huax bob stalna jyaujulaltic ja quentic ja jastal jel tontootiqui, ja jastal tola vida huax caatic can jun lado ja jbejtiqui, huax quiajtic otro bej.

3 Como jel coel ja yen chomajquili, jayuj t'ilan huax cho smila chante ba oj ch'ay ja smul ja yen mismo, mi quechanuc ja jmojtic cristianoil jumasa.

4 Ja nihuan pagre jahui, ja yateli, mi cualquierauc. Jaxa ma' huax och nihuan pagreili, Dios ni ja ma' stzaa ja yenlea, como jach ni tzaaji ja pagre Aarón ja najate tac. Mi ni june ma' lom oj bob xch'ic sbaj ja ba atel jahui.

5 Jach ni ja Cristo tac. Jel nihuan ja yatel aaji yii, pero ja atel jahui, mi yenuc sc'aba sbaj ba oj sc'uluc. Dios ni stzaa.

Ja hueni, mero cunina jaxa
yaani, oj ni iljuc que
meran ni cuninaa.

Jach ni alji yab yuj ja Dios Tatali.

6 Jaxa ba otro parte ja yabal ja Diosi, ti huax cho alji yab ja Cristo ja jastal iti:

Ja jastal ja yatel ja nihuan
pagre Melquisedequi,
jach ni ay ja huatel
ja hueni, jaxa hua hu-
ateli, mi ni nunca oj
ch'acuc,

xchi nia.

7 Cuando ti ajyi ja ba mundo ja Jesusi, jel ja suocoli. Ay ba huas syatz'a sbaj ja yaltzili. Ay tiempo cuando spec'a lec ja yaalel ja sat ja huax och sc'umuc ja Dios Tatali, jaxa Dios Tatali, ay modo jastal oj bob ya el libre nique ajyi. Ja Diosi smacla ni ja jas yala ja Jesusi como yala ni ja Jesusi: —Ja jTati, jel ni huax yajta juntiroa, xchi nia.

8 Yunin Dios nia, pero anima, sneba jastal oj sc'uuc ja yabal ja sTati por yuj ja syajal ja huocol jel ni huax yiaji.

9 Mi ni jun vuelta ba mi sc'uan ja Diosi, jayuj bob yuj ja yen ba oj bob ya huajcotic libre soc ja jmultiqui ba oj ajyucotic tola vida soc ja Diosi. Spetzanil ja ma' huas sc'uan ja yen, huax c'ulaji librar soc ja smulei.

10 Cristo ni ja ma' tzaubal yuj ja Diosi ba tola vida huax och ja ba sti sati, jaxa tihui, ti huan sc'anjel lec pavor yuj ja quentiqui. Jach ni mero ja yatel ja nihuan pagre Melquisedec ja najatei. Yatelta ni ja scristiano ja yen chomajquili.

Jel xihuel ja sbaj ta huan c'ax caatic can jun lado ja jas huax c'uantiqui

11 Jaxa jastal ec' ja pagre Melquisedequi, jel ja jas huax c'ana cala huabyex pero jel huocol huax cabi porque ja huenlexi, lajan soc mi xa ni t'un huaxa huabyex sbej ja yabal ja Diosi.

12 Ja mero smeranili, ec' ta tiempo. Sbej xa ni que maestro xa ayex ja huenlexi, iday, huen to ni huanex sc'anjel ja hua maestroexa porque ja jas jeeji ahuilex cuando huan tox och ac'uuquex t'an ja Diosi, iday, ja huego ch'ay ta ni ac'ujolexa. Lajanex soc yal alatz ba t'ilan ay ma' huax ch'icuni sti ja suaeli.

13 Jaxa jun yal alatz, ¿jastal oj snaa ja yenle ba oj ajyuque toj soc ja Diosi? Mi ni huas snaahue oj bob ajyuque toja porque alatze ni ja yenle tac.

14 Pero ja ma' tzatz xa ay soc ja Diosi, huan xa snaa jasunc'a ba lequi soc ja ba mi lecuqui como ay xa tiempo huane xa sc'uajel ja Diosi. Jun xta sc'ujole ja' huajel sc'ujole huas sleahue ja ba mas lequi.

6

1 Jayuj sbej mas y mas tzatz oj ajyucotic soc ja Diosi. Ja jas jeeji quitic ja yora primero cabtic ja yabal ja Cristo, lec nia, pero mi malanuc soc ja jahui. Quechan altiro huanex staajel ti' ja jastal suchi ja jc'ujoltic cuando yora jel to piero ja jmodotiqui, ja' ni mero huantic sleejel ja xch'ayelaltic ja caltziltiqui. Tola vida ja' huanex yaljel jastal huaxa c'uanex ja Diosi.

2 Mi c'a jau huanex yaljel ja jahui, ja' huanex yaljel jastal ahuiajex ja'. Mi c'a, ja' huanex yaljel jastal huax ya cajan ja sc'ab ba j'olomtic ja ma' ay yatel ja ba iglesia. Huan ni xa naahuex jastal huax cham ja cristiano pero ja mas tzaani oj ni sac-huuquea. Oj ni c'ot ja c'ac'u t'ilan oj yae cuenta soc ja Diosi.

3 Ja jastal iti, lec ni spetzanila, pero sbej mi quechan oj nebtic ja jahui. Sbej ni oj nebtic masa. Jach ni huas sc'ana ja Diosi.

4-6 Porque q'uelahuil ja ma' gana huax yaa can jun lado ja Diosi. Anima jamanuc lec ja sate ajyi, yabuneje lec ja yajbal ja sbendicion ja Diosi, huas snaahue jastal ja yip ja Espíritu Santo, yabuneje lec jastal jel tzamal ja yabal ja Diosi, yiluneje t'usan ja yip ja Dios oj to quiltic ja ba vida jau oj to jacuqui. Jel ja jas jel tzamal huas snaahuei, pero ta huan c'ax yaahue can jun lado ja Diosi, lajan soc huax yaahue locan ba cruz otro vuelta ja yunin ja Diosi. Lajan soc huas sc'ulane burla ba sat cristiano ja Cajualtiqui. Ja ma' huas sc'ulane jachuc, mi xa ni nunca oj bob suchuc ja sc'ujolei.

7-8 Ja yenlei lajane soc jastal jun luum ba quechan huax q'ui puro q'uiix. Ja luum jahui, mi ni huax maconi ba oj tz'unxuc otro inat. Jayuj

jachuc ja cristiano jau tac. Mi ni ay yioj ja sbendicion ja Diosa. Oj ni c'otuc ja c'ac'u oj aaji ochuque ba yoj c'aq'ui. Pero ja cristiano ja ma' huas sc'ulan seguir sbaj soc ja Diosi, lajane soc jastal jun luum ba jel yaax. Jel huax yaa yi gusto ja suinquili porque jel huax q'ui ja sbaali. Ja cristiano jastal jahui, ay ni yioj ja sbendicion ja Diosi.

Ja jas huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui

9 Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex. Jel seguro ayticon que ja huenlexi, ja' ni amojex ja cristiano jau jel tzamal ja smodoei. Ja jastal jahui, huanex xa ni seejel que c'ulajiyex ta ni librar soc ja hua mulexa.

10 Como ja Diosi, jel lec ja smodo, jayuj mi ni oj ch'ay sc'ujol ja jas huanex sc'ulajeli, ja jastal huaxa coltayex ja quermanotiqui yuj ja syajal ja hua c'ujolexi y jach huanex man ora.

11 Ja' mero huax c'ana ja quenticoni. C'ulanic seguir ja jastal huanex ni sc'ulajeli masan to la chamyex, pero soc spetzanil ja hua c'ujolexi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni ac'uluquex recibir ja hua majtanex jel nihuana.

12 Moc lomuc ayoopuc abajex ba oj el aganaex. Q'uelahuilex ja ma' ec' pax ta cujtic tac. Alji ni yabye jitzan cosa yuj ja Dios ja yenlei. Eso sí, jitzan tiempo ni ec'a ja jas alji yabyei, pero anima, ja yenlei sc'uane nia.

13-14 Pe ata huabilex ja jas alji yab ja Abraham tac:

Ja huen Abraham, ay to jas jel tzamal oj c'uluc ahui porque oj to ajyuc jun ahuunin, jaxa yeni jel ni oj pojxuc ja yintili. C'uan ja jas huax cala porque Dioson ni ja quena. Mi ni june ma' mas nihuan que yuj ja queni.

Jach ni yal yab ja Abraham ja Diosi.

15 Jaxa cuando ch'ac yal ja jastal iti, ec' ni jitzan tiempo leca, pero como ja Abrahami huas sc'uan lec ja Diosi, c'ot ni smeranil ja jas yala ja Diosi.

16 Porque q'uelahuil jun cristiano cuando huas sc'ana oj c'uajuqui, ti huax yalaa: —Xila Dios, ta mi c'a meranuc, oj ni yaa qui castigo ja Diosi, xchi. Jach huax yala porque mey otro ma' mas nihuan que yuj ja Diosi.

17 Porque ata huabilex jasunc'a mero yala ja Dios tac:

¡Jastal mi oj c'ot smeranil ja jas huax cala porque Dioson nia,

xchi. Jach yala ba oj yabye slugaril que meran ja jas oj to ni ec'uqui, que mi bi loiltajneluc ja jas huax yala ja yen. Ja jas huax yala ja Diosi, mi ni nunca oj tucbuc.

18 Ja Diosi mix bob slee mentira. Cuando huax yala oj sc'ul jun cosa, yuj ni oj sc'ul merana. Jaxa tiempo it ja quentiqui, lajan soc ixta huala iljitic pero ja mero smeranili, mi ni sbejuc oj xiucotica. Sbej

ja' mero nihuan jc'ujoltic
oj ajyucotic cuando huax
c'ulantic pensar que seguro
xa ni ayotic ba oj ochcotic ja
ba satq'uinali.
19 Como huan xax naatic que
oj huajtic ja ba satq'uinali,
chican jastal huax ec' cujtic,
pero siquiera ti ayotic ja ba
sc'ab ja Diosi. Huax naatic
lec ja Cajualtic Jesucristo, ti ni
ay ja ba satq'uinal ja yen tac.
¡Jas mas huax c'anatic! Ja' ni
nihuan jc'ujoltic ja yeni.
20 Porque ja yeni, ti xa ay c'ot
ja tihui. Yena ni huan samjel
quitic ja jbejtica. Ti xa ni ay
ja ba sti sat ja Diosi. Ti huan
sc'anjel pavor tola vida yuj ja
quentiqui. Ja jas yatel huani,
mi ni nunca oj ch'acuc, ja' ni
mero oj slaj ja yatel ja nihuan
pagre Melquisedec ja najatei.

Ja yatel ja Melquisedequi soc ja yatel ja Jesusi

7

1 Jaxa pagre Melquisedec
jahui, la xa jnaatic jastal ec' ja
yeni. Rey ni ay ja ba chonab
Salemi, cho nihuan pagre ay
chomajquil. Tola vida huan
ochel ja ba sti sat ja jDiostic
jel sac'ani. Jaxa cuando huan
cumxel ja Abraham cuando
huaj guerra soc ja rey jumasa
- ja ora jahui, ja Abrahami
sc'ulan ni ganara - ti huaj staa
jan ja pagre Melquisedequi.
Cuando staa sbajei, ti c'ulaji
bendiciar ja Abraham yuj ja
pagre Melquisedequi.
2 Jaxa Abrahami, como yen
yiaj can ja sastic sbaj ja scon-
dra jumasa ch'ac chamuqui,
jayuj ti yaa yi t'usana. Ja
ba cada diez cosa yioji, yaa
yi june ja pagre Melquisede-
qui. Ay ni sbej ja biilal
Melquisedec - jun rey ba jel
toj - jach ni sbej ja biilal jahui.
Jaxa palabra Salemi, ja' ni ja
chonab ja ba sc'ulan mandar
ja Melquisedequi, ja palabra
jahui huax yala que jun lugar
ja ba laman ja suinquili.
3 Jaxa Melquisedequi, lajan
soc stuch'il jac ja ba mundo iti
porque mi ni ma' huas snaa
machunc'a ja snan stati, mi ni
ja yintili. Mi ni ma' huas snaa
jas ora manxi, mi ni jas ora
chami, jaxa yateli, jach ni. Mi
ni ma' huax yala ta ch'aqui.
Pero jach ni ja yunin ja Dios
tac. Ja yatel ja yen ja jastal
huax och ja ba sti sat ja Dios
yuj ja quentiqui, mi ni nunca
oj ch'acuc.
4 Q'uelahuil ja Abraham ja
ma' ec' pax ta cujtic ja na-
jatei. Mi cualquierauc ja yeni
pero anima, como mas jel
nihuan ja pagre Melquisede-
qui, jayuj sc'ulan respetar ja
Abrahama. Sq'ueba ni yi
jitzan cosa porque cuando
och guerra soc ja rey jumasa,
sc'ulan ni ganar ja Abrahami.
Ch'ac chamuque ja rey ju-
masa, jayuj yen ni ch'ac yii
can ja Abraham t'usan ja sas-
tic sbaj ja scondra jumasa
jahui.
5 Oj ma nique jc'ultic en-
tender mas lec ja lec jauc
to junuc ja ma' ec' pax ta
cujtic ja pagre Melquisede-
qui, pero ja iti, mi ni jauc
yintil ja ma' ec' pax ta cu-

jtic tac. Es meran nia, ja quentic ja janec' judiootiqui, huan nix caatic ja jlimosnatiqui pero ja jnihuan pagretic jumasa, ja' ni ja jmojtic judioili. Porque ja jpagretic ja quentiqui, quechan ni huax och ja yintil ja Leví jumasa. Pero puro ni quermano jbajtic soc ja yenlea porque jpetzaniltic yintilotic ni ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yenlei, ay ni sbej oj tzomtic yi ja slimosnaei.

6 Iday, jaxa pagre Melquisedequi, pe tuquil cristiano ni juntiro ja yen tac. Pero anima, ja Abraham it ja ma' jel tzamal ja jas alji yab yuj ja Diosi, yena ni yaa yi ja slimosna ja pagre Melquisedequi, jaxa pagre Melquisedequi sc'ulan bendiciar ja Abrahami.

7 Ja quentiqui huan nix naatic que ja ma' mas nihuani, huas sc'ulan bendiciar ja ma' mas ch'ini.

8 Ja pagre Melquisedequi cho mas ni nihuana que yuj ja jnihuan pagretic ja janec' judiootiqui porque ja jnihuan pagretiqui, lamlamil huax chamye. Pero ja ba yabal ja Diosi, ja pagre Melquisedequi, mi ni huax yala que chami.

9-10 Meran nia, ja quermanotic levita jumasa huas sc'ulane recibir ja jlimosnatiqui pero ja lec ti xa ayuque ja ba mundo ja tiempo ec' ja pagre Melquisedequi, seguro cho stzomohue ja slimosna ja yenlei ba oj yae yi ja pagre Melquisedequi ja jastal ni sc'ulan ja Abrahami cuando yora jac taajuc yuj ja pagre Melquisedequi. Jach ni oj cho sc'uluc ja mero tatal Leví ajyi pero como mi to teyuca, jayuj mi ni sc'ulan ja jastal iti. Y sbej ni oj yae yia, porque mas jel nihuan ja pagre Melquisedec que yuj ja jpagretic levita jumasa.

11 Ja yintil ja Levii, yenle ni ochye nihuan pagreila. Yenle ni sea quitic ja smandar ja Diosi, pero quechana. Mi ni bob sc'ul librar ja mulanum jumasa. Ja lec bob to yujilei, ja Diosi mi oj sec otro ja ma' oj bob och sloc'olil ja jnihuan pagretic jumasa. Pero ja yatel ja Cristo Jesusi jel tuc juntiro soc ja yatel ja jnihuan pagretiqui. Ja mero primero jnihuan pagretic ja najatei, ja' ni ja pagre Aaroni pero ja yatel ja Cajualtiqui, ja' ni mero oj slaj ja yatel ja Melquisedequi.

12 Ja Diosi, como huas snaa que mi xax maconi ja yatel ja jnihuan pagretic ja huego, porque ja Cristo jac xch'ay quitic ja mandar jun xa montón quiojtic ajyi. Puro xa yajc'achil ja jas yaunej can quitic ja quentiqui.

13 Ja Cajualtic ja ma' huax taaji ti' ja ba yabal ja Dios que oj bi och sloc'ol ja jnihuan pagretiqui, iday, tuc ja sbiili. Mi levitauc. Mi ni june ja ma' ec' pax yuj ja yeni mi ni och pagreila.

14 Porque huax naatic lec, ja Cajualtiqui, ti ni jac ja ba yintil ja Judá, jaxa yintil ja

Judá jumasa, mi ni nunca
yala ja Moisés que oj ochuque
pagreil ja yenle ja jun c'ole
jahui.
15 Huax naatic lec que mas
jel xa tuc ayotic ja huego
porque ja Cajualtic Cristoi,
yena ni huax och ja ba sti sat
ja Dios yuj ja quentiqui. Ja' ni
oj slaj t'usan ja yatel ja pagre
Melquisedequi.
16 Eso sí meran, ja jpagretic
levita jumasa, cuando huax
chamye june ja yenlei, ti
huax cho och can sloc'ol june
ja yermano jumasa, como
jach ni yala ja smandar ja
Diosi, jayuj jach ni cajcajil
huane eq'uela. Pero ja Cristo,
mi jachucuc. Como ja yeni,
mi ni nunca oj chamuc, jayuj
jel tzatz ay juntiro, jaxa
yatel ja yeni, mi ni nunca oj
ch'acuc.
17 Ja ba yabal ja Diosi, jach
ni huax alji sbaja:

Ja hueni, ja hua huatel oj caa
huii, ja' ni ja hua hu-
atel oj ochan tola vida
ja ba sti jsati ba chi-
can jasunc'a oja c'an
qui yuj ja cristiano ju-
masa. Ja hua huatel
jahui, ja' ni mero jastal
ja yatel ja nihuan pa-
gre Melquisedequi,

xchi ja yabal ja Diosi.
18 Es meran, ja jastal huala
huajtic soc ja jpagretic ajyi,
spetzanil ja yatel ja yenlei, jel
nihuan quiojtic ajyi pero ja
huego, mi xa bi oj to caatic
cuenta porque ja modo ju-
masa ja jastal quiojtic ajyi,
mi ni huas scoltayotic soc
ja jmultiqui porque mey yip,
jayuj mi ni mero maconia.
19 Ja mandar jumasa ac'ubal
yi ja Moisesi, anima sc'ulane
lec fuerza ja cristiano ba
oj sc'uuque, pero mi ni
bob ajyuque toja. Pero ja
jastal aytic ja huego, ay
jun snihuanil ja jc'ujoltiqui,
pero meran. Huan xax bob
ochcotic ja ba sti sat ja Diosi.
Mi xa ay jxihueltic.
20 Ja Diosi mi huanuc tajnel
cuando yaa yi ja yatel ja Ca-
jualtiqui. Tola vida oj bi huaj
c'umajuc, como yena ni bi
Tatala.
21 Pero ja jnihuac pagretic
quiojtic ajyi, mi ni modo oj
caltic que oj aljuc yabye ja
jastal iti. Pero ja Cristo,
cuando sc'ulan recibir ja ya-
tel yioj ja huego, ti yala ja
Diosi:

Ja queni Dioson meran, jayuj
huax cala huab que
tola vida oj ochan ja ba
sti jsati ba oja hual cab
ja jastal ay ja hua moj
cristianoili,

x'utji ja Cristo yuj ja Dios
Tatali. Jach ni huax yala ja ba
yabal ja Diosi. Ata huabilex
tac:

Ja queni, ja hua Huajualon
nia porque Dioson ni
ja quena. Ja queni mi
ni nunca oj tucbes ja
jas huax calai, jayuj
huax cala huabi, tola
vida oj jac ac'umucon
yuj ja tey ba hua c'ab
ja cristiano jumasa,
como jach ni sc'ulan ja
pagre Melquisedec yuj
ja scristiano ja yeni,

xchi ja yabal ja Diosi.

22 Jayuj ja jastal ayotic ja huego soc ja Diosi, mas jel xa lec juntiro que soc ja jastal aytic ajyi soc ja smandar ja Moisesi porque ja huego, ay xa quiojtic ja Jesusi.

23 Ja jnihuan pagretic levita jumasa, mi na' jaye ecye ja yenlei, como huax cham ja juni, huax cho och ja juni. Jach ni cajcajil ecyea

24 Pero ja Cajualtic Jesusi, mi ni ma' oj ochuc ja ba yatel ja yena como mi ni oj chamuca.

25 Jayuj chican ja ma' huas sc'ana huajuc ja ba sti sat ja Diosi, ta huan c'ax huajye yuj ja Jesusi, oj ni aaji eluque libre juntiro soc ja smulea. Ja' ni mero yatel ja Jesusi ba huax och sc'umuc ja Dios Tatal yuj ja quentiqui. Jach ni oj sc'uluc tola vida porque mi ni nunca oj chamuc ja yeni.

26 Ja jastal huas scoltayotic ja huego ja Cajualtic Jesusi, ja' ni mero huas sc'ulan quitic palta ajyia, porque ja yeni, mi ni jun smul ay. Pilan ay juntiro soc ja mulali. Jel ni tzamal juntiro ja smodo ja yena. Ja yaani, yajtanubal xa lec. Ti xa ay ba satq'uinali.

27 Porque c'ulanic t'un pensar ja jnihuac pagretic ajyi. Ja yenlei tola vida huane smiljel chante ba oj yaahue yi ja ba sti sat ja Diosi. Cada c'ac'u jach huane ja jastal iti. Ja mero bajtan, huas smilahue ja ba smule ja yenle mismo, ti huax cho smilahue ja ba smule ja cristiano jumasa. Eso sí, ja Jesusi yaa ni yi ja smajtan ja Dios chomajquil yen, pe como yena ni mismo yaa sbaja, y quechan ni jun vueltaa.

28 Jaxa jpagretic ajyi, mulanume nia pero anima, como ja mandar jumasa ja tiempo jahui huax yala que oj ni ochuque pagreila. Jach ni ec' ja tiempo jahui. Pero ja huegoi, ja Diosi yaa ta yi yatel ja yunini. Yen xa bi och ta sloc'ol ja pagre jumasa jahui.

Como Dioson nia, oj caa hui ja atel iti, xchi ni ja Dios Tatali. Jach ni alji yab ja Cajualtic ja yora sc'ulan recibir ja yateli, como ja yeni, mi ni jun smul ay. Y jach ni ay tola vida.

Ja Jesusi yaunej quitic jun yajc'achil trato

8

1 Ja mas t'ilan huax c'ana calticon ahuabyexi, oj xa calticon ahuabyex ja huego que ay xa ma' huan xa ochel ja ba sti sat ja Dios yuj ja quentiqui. Yuj ja yen ja ma' huan ocheli, jayuj huan xa la c'ulajitic recibir yuj ja Diosi. Ja Cajualtic jahui, ti xa culan ec' ja ba satq'uinali, jaxa jDiostic jel nihuani yaunej yi ja yatel jau yioj mi cualquierauqui

2 Porque ti ni ay ja ba mero sti sat ja Diosi. Ja lugar ja bay ja yen ja huego, c'ulubal ni yuj ja Cajualtiqui. Mi c'ulubaluc yuj cristiano.

3 Ja jnihuan pagretic ja jastal huax c'uantic ajyi, yenle ni sc'ulane recibir ja smajtan ja Dios huax caatic ajyi, ti huax huaj yaahue can

ja ba sti sat ja Diosi, como ja' ni yatel ac'ubal yile. Pero ja huego como ja' xa ni ochel sloc'ol ja jnihuan pagretic ja Jesucristo, jayuj t'ilan ni ay jas oj yaa ja ba sti sat ja Dios ja yeni, pero como yena ni yaa sbaja.

4 Ti ni huan atel ja ba satq'uinali porque ta ti c'a ay ja ba mundo, mi ni modo oj bob och pagreili. Mi oj bob huaj yaa can ja smajtan ja Dios ja ba sti sati ja jastal yala ja smandar ja Moisesi

5 Pero ja ba satq'uinali, ti xa huan atel ja mero smeranil ja ba sti sat ja Diosi, jaxa yatel huas sc'ulane ja nihuan pagre jumasa quechan jun seejel huane, porque cuando jac ja Cristo, ti sea ja mero smeranili. Cho q'uelahuilex ja Moisesi. Cuando oj xa sc'uluc ja iglesia, ti alji yab yuj ja Diosi:

Aa lec acuidado ja jastal oja c'uluc ja iglesia iti porque cuando ti aytic ja ba huitzi, cala ni ahuab jastal oja c'uluc, y jach ni oja c'uluca.

Y ja jastal alji yab ja Moisesi, jach ni alji yab ja jnihuan pagretic jumasa ja najatei.

6 Pero ja jas sc'ulan ja pagre jumasa jahui, mi ni modo oj caltic que oj slaj ja jas huan sc'ulajel ja Cristo ja ba satq'uinal ja huego, porque jel nihuan ja jas huan sc'ulajel tac. Y jach ni ja trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni modo oj caltic oj slaj jastal jel tzamal huan sc'ulajel quitic ja huego ja Diosi, y ay to bi jas jel jitzan oj quiltic ja ba jel tzamali.

7 Eso sí, ja viejo mandar ja ba najatei, lec nia, pero ay to jas huas sc'ulan palta, jayuj ti cho yaa otro mandar ja ba mas jel xa lec ja Diosi.

8 Ja Diosi huan ni snaa que mix bob sc'uuque ja mandar jumasa ac'ubal yile ja najatei, jayuj desde tiempo yala oj ni c'otuc ja c'ac'u oj sc'uluc jun yajc'achil trato jmoctic ja janec' israeleñootiqui.

9 Ja trato oj to jc'uluqui, tuc juntiro soc ja trato jc'ulan soc ja ma' ec' pax ta yujilei, ja' ni ja trato jc'ulan ja yora ca eluque ja ba Egipto ja israeleño jumasa. Ja trato jau jc'ulan soquei, lom ni q'uiq'uinal juntiro porque mi ni bob yujile ja yenlea, jayuj el ni juntiro jgana yujile tac.

10 Pero majlayic, oj ni jac ja c'ac'u oj cho jc'ul otro jun yajc'achil trato soc ja cuntiquili. Oj ca jac sc'ujole oj sc'uucone. Oj syajtayone porque sDiosone nia, jaxa yenlei, oj ochuque mero cuntiquile.

11 Ja ora jahui, mi t'ilanuc oj aljuc yabye: C'uanic ja Cajualtiqui, mi oj utjuque. Mi t'ilanuc ay ma' oj jeeunuc yile ja jastal jahui porque ja ba sc'ujolei oj ni snae

jbaja, sea nihuan cristiano ma yal untic.
12 Oj talna syaujulale. Oj c'ul perdonar ja smulei. Mi ni nunca oj jac jc'ujol otro vuelta ja smulei.
13 Jach ni mero yala ja Dios Tatal jastal iti ja ba yajc'achil strato jmoctiqui porque ja viejo trato jahui, huas snaa que mi xax maconi, que oj xa ch'ayuc mas ligero.

Ja yiglesia ja ma' ec' pax ta cujtiqui soc ja lugar ja bay ja Cristo ja huego

9

1 Ja primero trato sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jel jitzan ja mandar aaji yile ba oj c'ulaxuc ja ba iglesia jau c'ulubal yuj ja yenle ja ba luum iti. Oj bi sc'uluque spetzanil ja mandar jumasa jahui.
2 Ja iglesia jahui, c'ulubal ni soc c'uutza. Ja ba primero cuarto, ti jachan ec' jun candelerio soc ay jun mesa ja ba jian ec' ja pan jau ac'ubal yi ja Diosi. Ja cuarto jahui, jun lugar ba mi cualquierauc. Tzaubal ni ja ma' huax och ja tihui.
3 Jaxa ba yojoli, ay otro cuarto c'utzan, jaxa ba snalan ja chab cuarto, ti lich'an otro jun nihuan c'uutz. Ja primero cuarto jahui, eso sí, mi cualquierauca pero ja cuarto mas yojol oche, mas to jel delicado juntiro
4 Porque ja ba yojoli, ay jun mesa ba jel tzamal, puro oro. Ti aaji culan ja tzicupomi. Cho ay jun cofre ti culan ec' ja tihui, jaxa ba sati, puro oro c'ulubal, ja' ni ja cofre ja ba nolan ja trato jau sc'ulan ja Dios soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja ba yojol ja cofre jahui, tey jun jarro c'ulubal soc oro, jaxa ba yojol ja jarro jahui, ti nolan t'usan ja pan jau it co jan ja ba satq'uinal ja tiempo eq'ui, maná sbiil yujile. Cho ti ni ay ba yojol ja cofre ja svara syama ja pagre Aaroni, ja' ni ja vara jau xolini. Cho ti ni ay ja chab lechan ton ja ba tz'ijbanubal can yuj ja Dios ja smandari.
5 Jaxa ba smajquil sti ja cofre jahui, ti ni st'olohue ja xchiq'uel ja chante ja nihuac pagre jumasa. Jach sc'ulane ba oj c'ulajuc perdonar ja smul ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Jaxa ba sat ja cofre jahui, ti lich'an ec' ja suech' chab ángel pero mi cualquierauc. Lijpiye ni yuj ja yijlab ja Diosi. Jel tzamalic juntiro. Queribines sbiil ja ángel jumasa jahui. Pero ja jastal ch'ac ta cali, malan xa soca.
6 Spetzanil jel chapan juntiro ja ba yoj iglesia jahui, jaxa nihuac pagre jumasa, tola vida huax ochye, huax elye ja ba primero cuarto jahui, como ja' ni huane sc'ulajel ja atel ac'ubal yile.
7 Pero ja ba xchabil cuarto, quechan och ja mero jepe ja ba spetzanil ja pagre jumasa, pero quechan ni jun vuelta cada jabil huax ocha. Pero ta mi c'a ay yioj ja chiq'ui,

entonces mi ni bob ochuca.
Ja xchiq'uel ja chante jahui, ti
st'olo ja ba sti sat ja Diosi ba
oj c'ulajuc perdonar ja smul
ja yeni, soc jach ni ja ba spet-
zanil ja cristiano.

8 Spetzanil ja jastic huax
cala huabyex ja jastal huax
taa ti' ja iglesia jau c'ulaji
soc c'uutzi, yuj ja ma' ec' pax
ta cujtiqui, mi lomuc huax
cala huabyex ja iti. Ay jas
huas sea quitic ja Espíritu
Santo ja ba jbaj ja quentic
chomajquili. Huax ya jc'ultic
entender soc ja jas sc'ulane
soc ja primero cuarto jahui
porque huax naatic que ja
cristiano jastal ja quentiqui,
mi ni nunca bob ochuque ja
tihui, ¡pegor to ja ba cuarto jau
mas to delicado ja ba mero
bay ja Diosi!

9 Ja yaani huax jac jc'ujoltic
jas sbej spetzanil ja jas ch'ac
sc'uluque ja yenlei. Smilahue
jitzan chante ba oj yae yi ja
Diosi. Tuctuquil yaahue yi
ja smajtan ja Diosi pero mi
ni soc ja jahui, mi snaahue
ta huax c'ulaji perdonar ja
smulei.

10 Spetzanil ja jas sc'ulan ja
yenlei, seña ita pero cuando
jac ja Cristo, ti xa yala
jasunc'a mas lec oj c'ultic ja
quentiqui. Ja yenlei, jel tzatz
ja smandare soc ja suaelei.
Mi bi lec oj yabye ja iti,
quechan bi lec ja iti, xchiye
nia. Huax yalahue que jitzan
bi vuelta oj sac' ja sc'abei, soc
otro mas jitzan mandar yioje
ajyi.

11-12 Pero yajni jac ja Cristo,
yen och sloc'ol ja jnihuan pa-
gretic jau ajyi porque ja yen
chomajquili, och ja ba jun lu-
gar ba mas to mi cualquier-
auqui, jaxa tihui ti ni oj ajyuc
tola vidaa. Yena ni huan
sc'ulajel quitic spetzanil ja
ba jel tzamali. Ja iglesia ja
ba huan atel ja Cajualtic ja
huego, mas lec juntiro que
soc ja iglesia ja ba atjiye ja ni-
huan pagre ja najatei, como
ja' ni mero ba sti sat ja Diosi.
Mi sc'ulunejuc ja cristiano ja
lugar jau ja bay ja yeni. Pi-
lan ay juntiro soc ja jas huax
c'ulaji ja ba mundo. Cuando
yora och ja ba sti sat ja Dios
ja yeni, mi yiaj ja xchiq'uel ja
chibo soc mi ni ja xchiq'uel ja
becerro. Ja' ni mero huaj sc'ul
presentar ja mero xchiq'uel
ja yeni cuando chami, jayuj ja
Diosi ya elcotic libre ja quen-
tic chomajquili. Ti bi oj ajyu-
cotic soc tola vida ja yeni.

13 Pero ja jastal ja jviejo
modotic ajyi, ta ay c'a jas
huax c'ulantic, mi ni ja ba
spatioil ja quiglesiatiqui,
mi ni bob ochcotica. Jayuj
ja jnihuan pagretiqui ti
stzijunotic ja xchiq'uel ja toro
soc ja xchiq'uel ja yal chibo,
jaxa mas tzaani, ti yiaje ja
staanil ja becerro stzicahuei,
ti cho sticahue jbajtica, ti alji
cabtica: —Ja huego oj xa bob
ochanic ja ba sti sat ja Diosi,
la utjitic.

14 Pero ja huego, ja Cristo
ja ma' mi ni slea ja smuli,
yen spec'a xchiq'uel ba oj
huaj see ja ba sti sat ja Diosi.
Jach sc'ulan yuj ja yip ja
Espíritu Santo, ja yen ja ma'
sac'an ni tola vida. Jayuj

mas ni lec xa ayotic juntiro
ja jastal ayotic ja huego
tac. Huan xax bob jnaatic
que ja Diosi sc'ulanotic ta
perdonar spetzanil ja jas
malo huax c'ulantic ajyi. Ja'
ni mero ja mulal jau huax
ya jlee ja jchameltica. Huax
yaa quitic ja sperdoni ba oj
bob cateltatic ja jDiostic jel
sac'ani.
15 Yuj ja cham ja Cajualtic
Jesucristo, jayuj ac'ubal xa
quitic ja yajc'achil trato. Ja
trato jahui, ja' ni huax yala
que perdonado xa bi ay ja
jmultic huax leatic ajyi, hasta
spetzanil ja ma' ec' pax ta cu-
jtiqui ja janec' sc'ocohue ni ja
mandari, pero como huan ni
sc'uane ja Diosa. Tzaubalotic
xa bi ba oj ajyucotic culan
tola vida ja ba satq'uinali. Ja
iti, ja' ni mero yala ja Diosi.
16 Porque la jnaatic jastal
ja jcostumbretiqui cuando ay
t'un sastic sbaj ja jnan jta-
tiqui. Cuando sac'ane to,
huax ya c'ulajuc jun juun, ti
huax yala jastal oj pil jbajtic
ja sastic sbajei. Pero ja juun
jahui, ta mi to c'a xchamye,
mi to nix bob oj pil jbajtic ja
sastic sbaj ja jnan jtatica.
17 Pero cuando huax
chamyei, ay xa ni modo oj
bob jpil jbajtic soc ja cosa
jumasa jahua.
18 Ja jcostumbretic iti, ja'
ni mero smoj ja jastal sc'ulan
ja trato ja najate ja Diosi.
Ja trato jahui, ja lec moc to
chamuc ja chante jumasa, en-
tonces lom ni q'uiq'uinal jun-
tiro.
19 Cho q'uelahuilex ja
Moisés ja yora ch'ac yal
yab ja cristiano spetzanil
ja smandar ja Dios tac. Ti
syama ja stzootzil ja cheji
bonobal soc orchila chac. Ti
cho sotzo jun bome yal c'ula,
hisopo sbiil. Ja tzootz jahui
soc ja jun yal bome c'ul jahui,
ti smulu co ba yojol ja ba
pachan ja xchiq'uel ja yal
becerro soc ja yal chibo. Ja
chic' jahui, socan ni soc jaa.
Yajni ch'ac smuli, ti stzijun
ja ba tz'ijbanubal ja smandar
ja Diosi. Jach ni ja cristiano,
cho ch'ac tzijujuc sbaj chic' ja
yenle chomajquili.
20 Ti yala ja Moisesi: —A jac
ac'ujolex soc ja trato it sc'ulan
ahuilex ja Diosi. Ja chic' iti,
mi ni lomuca. Ja' ni huax yala
jastal oj c'ul seguir jbajtic soc
ja trato yaunej quitic ja Diosi.
Sbej ni oj ni jc'uuctica.
21 Jach ni cho sc'ulan ja
Moisés soc ja chic' ja ba yo-
jol ja yiglesiaei soc ja cosa ju-
masa huax maconi yujile ja
ba sti sat ja Diosi. Ch'ac stzi-
juc ec' chic' spetzanil.
22 Y jach ni ja jcostumbretic
ja tiempo jau jel nihuan quio-
jtic ja smandar ja Diosi. Jel
t'ilan huax pecxi sbaj chic'
spetzanil ja cosa - jel t'usan ja
jas mix pecxi sbaj ja chiq'ui
porque ta mi c'a, lajan soc
ay mulal ja ba yoj iglesia. Y
jach ni ja jmultiqui. Moc to
pec'uc ja chiq'ui, mi ni oj bob
c'ulajuc perdonar ja jmultica.

*Yuj ja yaa sbaj ja Cristo,
jayuj huax xch'aya quitic ja
jmultiqui*

23 Meran nia, ja jastal ja
jcostumbretic ja ba quigle-
siatic ajyi, t'ilan jpec'atic
sbaj chic' spetzanil ja cosa
jumasa jahui porque ta mi
c'a, mi ni huax yilahuotic
lec ja Diosa pero ja jastal
jc'ulantic ja jahui, puro seejel
ita ni jeatica. Ja' ni mero
huantic seejel jastal oj bob
ajyucotic c'uban soc ja Dios ja
ba satq'uinali. Pero ja jastal
oj ochcotic ja ba satq'uinali,
ja xchiq'uel ja chante jumasa
mi ni huax maconia. Huan
nix c'ulantic necesitar jun
chic' ba mas jel ja yipi ba
oj bob c'ulajuc perdonar ja
jmultiqui.
24 Ja iglesia jau sc'ulan ja
ma' ec' pax ta cujtiqui, ja
jahui, mi ni ti och ja Cristoa.
Ja iglesia jahui, quechan jun
seejel ja jastal ja mero ja ba ni
ay ja slugar ja Cristo ja huego,
ja' ni ja ba satq'uinal tac. Ti
ni ay c'ot ja yen ja ba sti sat ja
Diosi. Tola vida huan sc'anjel
pavor yuj ja quentiqui.
25 Ja quentic ja janec'
judiootiqui, ja ma' mero
sepeil ja jnihuan pagretiqui,
jun eq'uele cada jabil, ti
huax och ja ba cuarto jau
jel delicado juntiro. Ja chic'
huax yiaj och ja tihui, ja' ni
ja xchiq'uel ja chantei. Mi ni
sbajuc ja pagre jumasa. Pero
ja Cristo, jun ita vuelta spec'a
ja xchiq'ueli, pero ja chic'
jahui, ja' ni mero ja xchiq'uel
ja yeni.
26 Pero ta jach c'a sc'ulan
ja jastal sc'ulan ja sepeil ja
jpagretic jumasa, entonces
t'ilan ni oj cham jitzan vuelta
ta jachuqui porque tola vida
ni huane smiljel ja chante
jumasa tac. Jach c'a, mi
na' jaye vuelta cham ta
Cristo desde man cujlaji ja
satq'uinali. Pero ja iti, jac
ta yaa sbaj ba oj bob stup ja
jmultic tac. Y ja tiempo jaqui,
ja' ni ja tiempo ja jas ora yala
que oj jacuc ja Dios Tatali.
27 Jpetzaniltic t'ilan ni oj
ch'ac chamcotica, jaxa mas
tzaani, t'ilan oj ch'ac caatic
cuenta soc ja Diosi.
28 Jach ni ja Cristo, cham
nia, pero quechan jun vuelta.
Yaa sbaj ba oj och smajtanil ja
Diosi ba oj bob stup ja jmul-
tic ja janec' huax c'uantiqui.
Pero oj to cho jac otro vuelta
pero ja cuando huax jaqui,
mi xa oj to jac stup ja smul ja
cristiano. Oj jacuc ba oj jac
yii ja ma' q'uelan sat jas ora oj
jacuqui.

10

1 Spetzanil ja mandar aaji
yi ja Moisés ja jastal oj smile
ja chante ajyi, spetzanil ja
jahui, seña ita nia. Quechan
jun seejel seahue porque ja
mas tzaani, mi xa ni maconi
ja xchiq'uel ja chante jumasa.
Eso sí, pec' to ni ja chic'a pero
ja' ni ja xchiq'uel ja Cristo.
Ja jastal jac ta ni ja Cristo,
ja' ni ja mero smeranili. Eso
sí, ja ajyi, cada jabil milxi
jitzan chante ba oj aaxuc ja
ba sti sat ja Diosi. Jel nique
x'oc' sc'ujole ba oj ajyuque
mas c'uban soc ja Diosi yuj ja
jastic sc'ulanei, pero mi jauc
yuj c'ulaji perdonar ja smule

ja cristiano ja tiempo jumasa jahui.

2 Porque ja lec c'ulajuque to perdonar soc ja smule ja jastal jahui, entonces ajyi ni laman ja sc'ujolea. Pero ja iti, mi ni ajyiye laman tac, jayuj mi ni yab ja ba sc'ujolei que perdonado xa aye. Porque ta laman xa c'a aye, mi xa ni t'ilan oj yae yi huahuanto ja smajtan ja Diosi.

3 Pero ja iti, cada jabil y cada jabil huane smiljel ja chantei, ti huax jul sc'ujole mas ja smule cuando huane soc ja jastal jahui.

4 ¡Jel ajul ja sbaje! Huane yaajel ja xchiq'uel ja toro soc ja xchiq'uel ja chibo pero ¡jastal oj bob c'ulajuque perdonar ja jastal jau ba!

5 Ata huabilex ja jas yala ja Cristo cuando jac ja ba mundo tac. Och loil soc ja Tatal Diosi:

Tatey, ja hueni mi ni huax oc' ac'ujol ba oj miljuc chante ba sti ja hua sati. Ja jas quechan jel huax oc' ac'ujoli, yuj ja ti xa ni ayon ba mundoi, como paxyon ta ni cristianoila.

6 Mi ni t'un huax yaa hui gusto ja jas sq'ueba hui ja cristiano jumasa. Eso sí, huas smilahue chante, ti huas stzicahue ja ba sti ja hua sati. Jach huas sc'ulane. Jachuc, oj bi bob ac'ul perdonar ja smulei. Pero lom q'uiq'uinal juntiro ja jas huane.

7 Jayuj cala que oj jac jc'uluc ja jas huaxa c'ana huen tac Tatey. Como jach ni tz'ijbanubalon ja ba hua libro tac.

8 Jach ni yala jastal it ja Cajualtiqui. Ja' mero bajtani, yala Cristo que ja Diosi mi bix oc' sc'ujol ja jas huax aaji yi ja ba sti sati. Mi bi sc'ana huax iiji jan yi chante ja ba sti sati ba oj tzicjuc ba oj bi tupuc ja smulei. Eso sí, jach ni huax yala ja mandar yen, pero mi yuj huax yala que yuj ja jahui, jayuj ti oj tupuc ja mulali.

9 Ch'ac ta yal jachuc ja Cristo, ti yala que ja' bi yuj jaqui, ba oj bi sc'uluc ja jas huas sc'ana ja sTati. Jayuj huan xax naatic que ja viejo jmodotiqui, ja jastal huax milatic jitzan chante ba oj aaxuc yi ja Diosi, ja modo jahui, mi xa lecuc. Ja ba mas lec juntiro, ja jastal cham ja Cristo ba oj stup ja jmultic ja yeni.

10 Meran nia, jac ta ni yaa sbaj ja Jesucristo porque jach ni sc'ana ja Dios Tatali. Ja scuerpo ja Cajualtiqui lajan soc yaa yi jastal jun smajtan ja Diosi pero ja majtanal jahui quechan ni jun vuelta yaaa. Pero yuj ja jas sc'ulani jayuj yuntiquilotic xa Diosi.

11 Ja jnihuan pagretiqui tola vida huane atel ja ba iglesia. Cada c'ac'u huane smiljel ja chante ba oj yae yi ja ba sti sat ja Diosi. Pero mi ni soc ja jastal jahui, mi oj bob tupuc ja jmultiqui.

12 Pero ja jas sc'ulan ja Cristo, tuc ni juntiro soc ja jas huas sc'ulan ja yenlea. Ja yeni jun

ita ni vuelta yaa sbaj ba oj
stup ja jmultiqui. Yaj ni yaa
sbaj, pero jun ita ni vueltaa,
ti xa huaj culan ja ba stz'eel ja
Dios Tatali jaxa tihui ti aaji yi
ja yatel ba mas jel nihuani.
13 Ti huan smajlajel ja c'ac'u
jau cuando oj aaji och ba yib
sc'ab spetzanil ja scondra ju-
masai
14 Porque ¿jas yatel oj yaa sbaj
otro vuelta? Malan soc ja
jastal sc'ulan ta ni quitic ja
quentic ja janec' ochtic ta ni
yuntiquil ja Diosi. Stz'acatal
ja yeni, jayuj toj xa ni ayotic
t'usana.
15 Ja Espíritu Santo huas
scoltayotic ba oj bob jc'ultic
entender lec ja jas yala ja
Cajualtiqui. Ti yala jastal iti:
16 Oj ni jac ja c'ac'u oj c'ul jun
trato soc ja cuntiquili.
Ja jmandari ti oj caa ba
sc'ujole tola vida. Oj
ni ca jac sc'ujole ja jas
huax c'anai.
Jach ni yala ja Cajualtic tac.
17 Jaxa mas tzaani, ti cho yala
otro vueltaa:
Ja jas huas sc'ulane ja ba mi
lecuqui, ja jastal huas
slea ja smulei, oj ch'ay
jc'ujol juntiro. Mi xa oj
to ca jac jc'ujol.
Jach ni yala ja Cajualtic ja ba
yabal tac.
18 Como meran nia, c'ulubal
xa ni juntiro perdonar ja
jmultic tac. ¿Jas yatel oj to
huaj miltic mas chante ba oj
caatic yi ja smajtan ja Diosi?

Sbej oj ajyucotic mas c'uban soc ja Diosi

19 Ja Jesusi yaa ta sbaj. Pec'
ja xchiq'uel ja yen mismo,
jayuj quermano jumasa, ay
xa modo huax bob ochcotic
ja ba lugar jau mi cualquier-
auqui, ja' ni ja ba mero sti
sat ja Diosi. Huan xax bob
ochcotic con todo jc'ujoltic ja
huego.
20 Pero ajyi, ja lugar jau
ja bay ja Diosi, mi nix bob
ochcotica porque ti ni ay ja
nihuan c'uutz jahui, jayuj
mi ni sbejuc huala ochtica.
Pero ja huego, yajc'achil to
juntiro ja modo it ja jastal
huan xax bob ochcotic ja
tihui. Jaxa ba huala ochtic
ja huego, sac'an ni leca,
mi ni loiltajneluca. Pero
quechan ni yuj ja stz'acatal ja
Cajualtiqui, como jel ni yiaj ja
scuerpo.
21 Mi xa t'ilanuc huas
scoltayotic ja jnihuan pa-
gretiqui porque Jesús ni
huan xa scoltajel spetzanil ja
yuntiquil ja Diosi. Yen xa ni
mero jnihuan pagretica.
22 Jayuj la xa ochcotic gusto
ja ba sti sat ja Diosi. La
xa jc'uuctic soc spetzanil ja
jc'ujoltic meran. La xa ajyu-
cotic jaman ja caltziltic soc
ja Diosi. Pe pec' ta ni ja
xchiq'uel ja Cristo tac, jayuj
sac'unej xa quitic ja jmulti-
qui. Lajan soc cuando ch'ac
ta atnucotic ja ba jel yaax
ja jai. Mi xax c'ulantic pen-
sar ja jmultic ec' ta porque
sac'ubalotic xa nia.
23 La xa ca jul jc'ujol jba-
jtic tola vida spetzanil ja jas
q'uelan ni jsatic huantic sma-
jlajeli. Mi sbejuc balan su-
tan oj ajyuc ja jc'ujoltic soc
ja Diosi porque ja Diosi, yen

yalunej spetzanil ja jas oj
to ni jc'ultic recibir y mi ni
modo oj caltic que mi mer-
anuc ni oj yaa quitica.
24 La jc'ultic pensar ja
yaltzil ja otro jmojtiqui. Mi
ni sbejuc quechan quentic
mismo oj c'ul jbajtic pensara.
Sbej ni oj yajtatic ja jmojtica.
La xa jleetic modo jastal oj
colta jbajtic.
25 Jayuj tac, c'ulanic fuerza
oja tzom abajex tola vida ja
janec' ni creyente xa ni ayexi
porque ay chaboxe ja huen-
lex mismo mi xa ni huan to
sc'anahue oj sc'uluque fuerza
ba oj jacuque cuando huaxa
tzoma bajex. Sbej huax caa
jbajtic nihuanc'ujol porque
jel xa ni mojan ja c'ac'u jau oj
jac ja Cajualtiqui.
26 Ja Cajualtic Jesucristo
yaa ni sbaj ba oj stup ja jmul-
tiqui. Huan nix c'uantica
como meran nia. Pero ja
huego, ta gana c'a huax caatic
can ja jas huax c'uantiqui,
¿jasunc'a oj yaa quitic ja Dios
ba? Mi ni modo oj caltic que
oj cho yaa sbaj quitic otro
vuelta.
27 Quechan único, la jma-
jlatic ja scastigo ja Dios oj
jacuqui, pero ja castigo jahui,
mi loiltajneluc. Ta gana c'a
huax jipatic can jun lado ja
jas huax naatiqui, pues lajan
soc ti ni huax jipa jbajtic jun-
tiro ba yoj c'ac'a, jaxa ba yoj
c'ac' jahui, ti ni ay spetzanil ja
scondra ja Dios ja tiu tac.
28 Porque la jnaatic t'usan
soc ja jastal ja ma' sc'ocohue
ni ja smandar ja Moisesi. Eso
sí, t'ilan ni ay chaboxe tes-
tigoa, pero ta meran ni c'a
ay ni smulea, sin lástima aaji
yile ja smajtanei. Chamye
nia. Iday, quechan ni huane
sc'ocjel ja smandar ja Moi-
sesi,
29 ¡Jauc to ma ja ma' jel ch'in
juntiro huax yila ja yunin ja
Diosi! Ja yenle ja cristiano
jastal jahui, ¡xihuel ja sbaj jun-
tiro jastal ja scastigo oj aajuc
yile! Jel menos huax yilahue
ja jastal spec'a ja xchiq'uel ba
oj bob ochcotic yuntiquil ja
Diosi. Sbej nique oj ajyucotic
t'usan toj pero iday, mas to
pegor. Jel piero huas staahue
ti' ja Espíritu Santo, iday, ja
Espíritu Santo, puro lec ja jas
huas sc'ulani.
30 Huax naatic que ja Ca-
jualtiqui oj ya jtuptic ja jmul-
tic ta jach c'a ja jmodotiqui
porque ata huabilex ja jas
yala tac:

¡A smajlaye, ti oj yile ta mi oj
ni ca stup ja smulei!

xchi ja Cajualtiqui. Cho ay
otro parte ba huax yala:

Ja Cajualtic Diosi, yena ni
oj yaa yi castigo ja
yuntiquil ja ma' mix
c'ocxii.

31 ¡Jel xihuel ja sbaj ja jastal oj
ochcotic ja ba sc'ab ja jDiostic
jel sac'ani!
32 A jac ac'ujolex jastal ec'
ahuujilex ja cuando hua
c'uanex t'an ja Diosi, ja'
ni cuando elyex ja ba yoj
q'uiq'uinali. Ja tiempo jahui,
jel ajyi ja hua pasensiaexi
como huanex ni lec yiijel ja
huocola.
33 Ay ma' ahuujilex ja huen-
lexi iijiyex ja ba yoj junta.

Ti ch'opji lec ja hua satex
ja ba sat ja cristiano. Jel
ni alji huabyex juntiroa.
Jaxa ma' mi mero scuchu ja
huocol jahui, pero anima,
ja huabyex ni syajala, apet-
zanilex.
34 Ja talnayex ni syaujulal ja
hua mojex ja ma' aaji ni och
preso. Cuando huan jap-
jel ahuilex ja hua jastic aba-
jexi, huala tzeeniyex yuj ja
hua gustoexi porque huaxa
naahuex ja ba satq'uinali ay
jas ahuiojex ja ba mas jel tza-
mal juntiro, jaxa jas jel tza-
mal jahui, ja bajex nia. Mi
ni nunca ay ma' oj bob sap
ahuilex ja jahui. Jach ni
mero ecyex ja cuando ch'ac
ac'uuquex t'an ja Dios tac.
35 Jayuj jel ni lástima ta
huan c'a xa huaahuex can
jun lado ja Dios ja huego.
Porque q'uelahuilex, ta huan
c'a xa c'ulanex seguir ja
jastal huaxa c'uanex ajyi, oja
huilahuilex, jel nihuan ja jas
oja c'uluquex recibiri.
36 Jayuj tac, aa hua pasensi-
aexi porque huan ni sc'ana
pasensia jastal jahui ba oj
bob jc'ultic ja jas huas sc'ana
Diosi. Ta jach c'a huax
c'ulantic, oj ni jc'ultic recibir
spetzanil ja jas yalunej ni oj
yaa quitic ja Diosi.
37-38 Porque ata huabilex ja
jas huax yala ba yabali:

T'usan huas sc'ana, oj xa ni
jacuc mas ligero ja ma'
oj ni jacuqui. Cuando
huas sc'ana oj jacuqui,
mi ni oj albuca. Jaxa
ma' mero xa ni cun-
tiquili, sbej ni oj ajyuc
snihuanil sc'ujole yuj
ja quena. Pero ta huax
cumxiye ba spatique,
mi ni nunca oj ajyucon
gusto yujile.

Jach ni mero ch'ac yal ja Dios
ja jastal iti.
39 Pero ja quentiqui, como
mi jauc jmojtic ja ma' huax
cumxi ja ba spatiqui porque
ja yenlei, oj ni ch'ay snaajel ja
yaltzilea. Ja quentiqui huan
nix c'uantica jayuj oj ni el li-
bre ja caltziltica.

Ja jastal huax c'uantiqui

11

1 Oj cala huabyex jasunc'a
mero smeranil ja jastal huax
c'uantic ja Diosi. Como
yalunej cabtic ja jas oj ni
jc'ultic recibir, jayuj huan
nix c'uantic que oj ni jc'ultic
recibira. Meran nia, mi tox
quilatic, pero ja' xa ni mero
q'uelan jsatica.
2 Jach ni ec' ja ma' ec' pax
ta cujtic tac. Ja yenlei sc'uane,
jayuj jel ni yaahue yi gusto ja
Diosa.
3 Ja huego, como huan
xax c'uantic ja Diosi, huax
naatic que yena ni sc'ulan
ja mundo. Cuando mi tox
cujlaji ja mundo, mi ni jas
ay altiroa, pero yuj ja yip
ja sc'umali, jayuj cujlaji ja
mundo iti.
4 Q'uelahuilex ja Caín soc
ja yijtz'in Abel tac. Yaahue ni
yi ja smajtan ja Diosi, pero ja
Caini, mi ni sc'ulan recibir ja
Dios ja jas yaa ja yeni. Jaxa
Abeli, como sc'uan ni meran
ja Diosa, jayuj ja Diosi sc'ulan
recibir ja jas yaa. —Ja cunin

iti, jel ni lec huax quilaa
porque huan ni sc'uanon
merana, xchi ni ja Diosa. Eso
sí, najate ni lec cham ja Abel
yen, pero anima, yuj ja jastal
sc'uan ja Dios ja yeni, jayuj
man ora huax ya jac jc'ujoltic
jastal oj cho jc'uuctic ja Dios
ja quentic chomajquili.
5 Cho q'uelahuilex jastal
sc'uan ja Dios ja Enoc tac.
Sac'an bi juntiro iiji q'ue
ja ba satq'uinali - mi ni bi
chama. Leeji bi ec' lec yuj ja
smoj cristianoili pero mi ni
bi taajia, como iiji ta q'ue yuj
ja Diosi. Como jel bi gusto ilji
yuj ja Dios ja jastal ec' ja svida
ja Enoqui. Jach ni huax yala
ja yabal ja Dios tac.
6 Jayuj jach ni ja quentic
tac. Ta mi c'a huax c'uantic
soc con todo jc'ujoltic ja Diosi,
mi ni nunca oj yilotic lec.
¿Jastal oj bob huajtic ja ba sti
sat ja Dios ta huan c'ax calatic
que meyuc ja Dios ba? Jayuj
t'ilan oj c'uuctic que ay ni jun
Diosa, jaxa ma' meran huas
sc'uan ja Diosi y huas slea
meran, pues oj ni coltajuca.
7 Jach ni ja Noeji. Ja yeni
sc'uan ni ja Dios chomajquili,
jayuj ti yala ja Dios tac: —Ja
huego cunin, ay to jas mey xa
huila. Jayuj huax cala huabi,
chapa baj porque oj xa jac
jun nihuan butja ja ba luumi.
Jach ni alji yab ja Noeji y
cuando yab ja Noeji ja jastal
iti, jel xihui, jayuj sc'uan nia.
Ti sc'ulan jun nihuan bar-
coa ba oj bob ochuque soc ja
xcheumi soc ja yuntiquil ju-
masa. Pero ja Noej jahui, yal
yab lec ja cristiano jumasa:
—C'uanic ja Diosi porque ta
mi c'a xa c'uanex, ti oja huilex
ta mi oj ni ch'ac ch'ayuc anaa-
jelexa, xchi. Y como meran
nia, jach ni huaja. Ch'ac ni
chamuque yuj ja butja jahua.
Pero ja Noeji, como sc'uan ja
Diosi, jayuj jel ni lec ilji yuj
ja Diosa: —Ja cunin Noeji,
jel ni toja porque huan ni
sc'uanona. jach ni yala jastal
it ja Diosi.
8 Jach ni ja Abrahami, jel
sc'uan ja Diosi. Porque alji
yabi que oj bi yaa can ja slu-
gari, oj bi huajuc ba otro lu-
gar. Jaxa lugar jahui, oj bi
aajuc yi jastal sdote. Cuando
el ja ba slugari, mi ni snaa bay
ja lugar jau oj aajuc yia. Pero
como huas sc'uan, jayuj huaj
nia.
9 Y tuc lugar ni ja ba huaji.
Jaxa snaji mi c'ulubaluc jastal
ni huax c'ulaxi ja otro naitz
ja ba lugar jahui. Ja snaji
c'ulubal soc c'uutz. Ajyi ec'
jastal jun polestero ja ba lu-
gar jau oj to bi aajuc ja ba
sc'ab ja yintili. Jach ni cho
sc'ulane ja yunin Isaqui soc
ja yij Jacobi, como cuenta ni
aye soc ja trato jau sc'ulunej
ja Diosi.
10 Jaxa Abrahami, ja' ni
mero snihuanil sc'ujol que oj
to ni yil ja chonab jau c'ulubal
yuj ja Diosi. Yena ni spilunej
ja Dios ja tzamal lugar jau ba
mi ni nunca oj ch'acuqui.
11 Y jach ni ja xcheum Sarai.
Eso sí, jel xa vieja, pero an-
ima, ajyi to ni jun yala pero
ja' ni yuj ja yip ja Diosi. Como
sc'uan ni ja jas alji yab yuj ja
Diosi.

12 Jaxa Abraham ja ora jau
cuando tucbi ja xcheumi, jel
xa ni viejoa pero anima, ajyi
to ni jun yunina, jaxa querem
jahui, jel ni aay pojxi ja yin-
tila. Mix bob och cuenta
janec' porque yintilotic ni ja
quentic chomajquil tac.
13 Spetzanil ja cristiano ju-
masa ch'ac ta cala huabyexi,
cuando chamyei, mi ni
yilahue sat ja jas alubal
yabye yuj ja Diosi. Pero
como sc'uane, ja ba spensar
ja yenlei, lajan soc huane
yiljel, pero najat lec. Jayuj
jel sgustoe juntiro ba oj yile
mas mojan. Jayuj yalahue
spetzanile tac, que ec'um bej
bi aye ba mundo iti,
14 Jaxa ma' huax yala
jachuqui, huax naatic lec que
ja' ni mero huane pensar soc
ja otro vida ja ba jel lequi.
15 Porque ta ja' c'a hua-
jel sc'ujole soc ja lugar ja ba
elyei, pues oj ni bob cumx-
uquea.
16 Pero ja iti, como jex oc'
sc'ujole oj huajuque ja ba jun
lugar mas jel tzamali, ja' ni
ja lugar jau ja ba satq'uinali.
Jayuj ja Dios tac, jel gusto ay
cuando huax taaji ti' ja sbiil
yuj ja yuntiquili, como cha-
pan yuj jun tzamal lugar ba oj
bob ajyuque tola vida.
17-18 Jel juntiro sc'uan ja
Dios ja Abrahami porque
q'uelahuilex ja yora c'ulaji
probari. Ja ora jahui, alubal
yab yuj ja Diosi que yuj ja
yunin Isaqui, jel bi jitzan oj
ajyuc ja yintili. Iday, jaxa
huego cho alji yab yuj ja Diosi
que oj bi yaa yi smajtanil ja
Diosi. Oj bi smil ja Isaqui.
Iday, ja yunin jahui, ja' ni
mero cuenta ay que oj to
ajyuc jitzan ja yintili. Pero
como Dios ni ja ma' alji yab
que oj bi smil ja yunini, jayuj
sc'uan nia.
19 Pero como huan ni snaa
ta jach c'a huas sc'ana ja
Diosi, oj ni bob ya sac-huuc
otro vueltaa. Ja mero
smeranili, lajan soc smila ni
ja yunina porque oj xa ni smil
altiro ajyi tac. Pero como yila
ja Dios jastal jel huax c'uaji
yuj ja Abrahami, jayuj cho
yaa yi otro vuelta ba sc'ab ja
Isaac ja yunini.
20 Jach ni ja Isaqui, sc'uan
ni ja Diosi. Yaa yi snihuanil
sc'ujole ja yuntiquil Jacobi
soc ja Esaú. Aa bi sc'uuque
ja Dios ja yenle chomajquili
porque oj ni bi c'ot smeranil
spetzanil ja jas alubal yab yuj
ja Dios ja statahuelo Abra-
hami.
21 Y jach ni ja viejito Jacob
cuando yora oj xa chamuqui,
ti spaya jan ja chahuane yun-
tiquil ja José ja yunini. Ya-
man yuj ja snajbantei. Ti yi-
pan ja snajbante jahui. Ti ya
co tinan ja s'olomi. Cuando
ch'ac sc'umuc ja Diosi, ti ya
jac sc'ujole ja chahuane jahui
ja jastal ni ja stratoe soc ja
Diosi. Como ja viejito Jacobi
huan ni sc'uan lec ja jastal ni
alubal yabye yuj ja Diosi.
22 Y jach ni ja Josei. Mi
tox elye ba Egipto ja smoj is-
raeleño jumasa ja yora oj xa
chamuqui pero como sc'uan
ja jas yala ja Diosi, jayuj ti
yalaa: —Cuando huala elyex

ja ba lugar iti, ti xa huiajex
ja jbaqueli, ti xa mucuhuex ja
ba mero jlugartiqui, xyutaj ja
smoj jumasa.
23 Y jach ni ja snan stat ja
Moisesi. Jel sc'uane ja Dios
ja yenle chomajquili, jayuj
cuando manxi ja Moisesi,
snac'ahue oxe ixau. Yilahue
jastal jel tzamal ja yal alatz
jahui. Eso sí, snaahue lec
jastal ja sley ja tan reyi huax
yala oj ch'ac milxuc spetzanil
ja yal queremtiqui, pero
anima, ja yenlei mi ni xiuyea.
24 Jaxa Moisesi, cuando
q'uii, cho sc'uan ja Dios ja
yen chomajquili. Porque
q'uelahuilex ja jas sc'ulan tac.
Aaji q'uiuc yuj ja yunin ja rey
ba Egipto. Lajan soc ja' ni
snana porque yen ya q'uiuc
tac, pero ja yen ja Moisesi mi
ni t'un yala oj snanuca.
25 Mas bi lec, anima bi
huax yiaj huocol, siquiera oj
och cuenta soc ja yuntiquil
ja Diosi. Eso sí, ja mero
smeranili, oj bi bob sc'uluc ja
sgusto soc jitzan cosa ta huas
sc'ana. Oj bi bob slee ja smuli,
pero como huas snaa ja cosa
jumasa jahui, ec'um bej ita
nia, jayuj mi ni sc'anaa.
26 Como sc'ulan pensar lec,
mas bi lec oj yii huocol ja
jastal oj to ni yii huocol ja
Cristo, anima bi jel coraja oj
iljuc. Jach ni bi sc'ulan pen-
sar ja Moisesi. Mas bi lec jun-
tiro ja jastal jahui que soc oj
bi ajyuc ba sc'ab spetzanil ja
sricoil ja lugar jau ba Egipto.
Jach mero ja spensari porque
ja Moisesi, ja' mero huax oc'
sc'ujol ja jas oj ni aajuc yi yuj
ja Diosi.
27 Sc'uan nia, jayuj el ja ba
Egipto. Iday, huan ni snaa lec
que jel ni oj q'ue ja scoraja
ja reya pero anima, huaj nia.
Mi ni xihua. Jel ni ja svalora
como huan ni snaa que ti ni
ay soc ja Diosi. Eso sí, mi ni
huax yilaa pero como
28 Jel huas sc'uan. Ja
Moisesi, ja mero sbajtanil
q'ue stalnaye ja q'uin ba
syalq'uinal ja israeleño ju-
masa. Yena ni yaa orden ba
oj bi sax chic' ja ba spuertaei.
Porque ta jaxubal c'a chic' ja
spuertae ja israeleño jumasa,
ja ángel it ja ma' jecubal ba oj
smil ja ma' mero banquilali,
mi bi oj bob ochuc ta jaxubal
c'a chic' ja puertai.
29 Q'uelahuilex jastal
sc'uan ja Dios ja jmojtic
israeleño jumasa tac. Jayuj
bob sc'utze ja nihuanja ja it
huax calatic Chacal Ja' tac.
Ecye lajan soc jun cualquiera
bej iday, mi ni ma' huax bob
ec'uc ja ba yoj snalan ja ja'
jahui. Pero ja yenlei, ecye
nia. Y jaxa egipciano jumasa,
yajni yilahue jastal ec' ja jmo-
jtic israeleñoili, ti cho huajye
nochan ja yenlei. Huax yala
oj sc'uluque ja jastal yila huas
sc'ulan ja jmojtiqui pero ¡ba
bob yujilea! Pe ti ni ch'ac
chamuque can ba yoj ja' tac.
30 Cho q'uelahuilex jastal
ch'ac jemuc ja cimiento lutan
ja ba sti ja chonab Jericó.
Porque juque c'ac'u soybaye
ja chonab jahui. Huane
marche eq'ue ja jmojtic
israeleño jumasa pero como

jel huas sc'uane ja Diosi,
jayuj huaj to yile, jun ta
repente ch'ac moc'uc ja
nihuan cimiento ja ba sti ja
chonab jahui.

31 Jaxa suinquil ja chonab
jahui, como mi huas sc'uane,
jayuj ch'ac ni chamuque
spetzanilea. Pero ay jun ixuc,
yuj ja sc'uani, jayuj mi cham
ja yeni. Yena ni ja ma' yaa
majan ja snaji cuando nac'ul
abal jac sq'uele ja lugar ja
chaboxe israeleño jumasa.
Rahab ja sbiil ja ixuc jahui,
iday, ja yen ajyi, jel huas slea
smul soc ja huiniquei.

32 ¿Jasunc'a oj cal masi? Ja
lec ayuc to tiempo, oj cala
huabyex jastal ec' ja Gedeoni,
soc ja Baraqui, soc ja San-
soni, soc ja Jefté, soc ja Da-
vidi, soc ja Samueli, soc ja
aluman-Dios jumasa.

33 Yuj ja sc'uan ja yenlei,
jayuj bob sc'uluque ganar ja
lugar jumasa. Jel toj yaahue
yi mandar ja scristiano ju-
masa. Coltajiye ni ja jastal
yala ja Dios que oj ni colta-
juquei. Yuj ja sc'uanei, jayuj
bob yum ja sti ja choji.

34 Jaxa sc'ajc'al ja horno jau
mi cualquierauqui, mi ni jas
c'ulaji yile. Mi bob c'ulajuque
ganar, mi ni miljiyea. Yuj ja
sc'uane meran ja Diosi, jayuj
jel tzatz huajye, anima ay ma'
yujile que mey lec ja yipe ajyi.
Jayuj jel tzatz ajyiye cuando
huajye ba guerra. Eso sí, jel
ni ja scondraea, pero sc'ulane
ganar lec ja yenlei.

35 Cho ay ixuque ja ma'
cham ta ajyi ja yuntiquilei,
pero aaji ni sac-huuc yilea.
Ay ma' ixtalajiye lec, hasta
chamye. Eso sí, ay modo
jastal oj bob huajuque libre
ta huan c'a sc'uane ja jastal
huas sc'uane ja scondra ju-
masa, pero como mi c'ocxiye
ba oj yae can ja sc'uajel ja
Diosi. Anima huax chamye
pero como ja' huajel sc'ujole
ba oj stae ja svidae jau ba mas
jel tzamali.

36 Jach ecye. Tuctuquil ja
suocolei. Ay ma' c'ulaji yile
burla. Cho ay ma' mac'jiye y
ay ma' mochjiye soc cadena.
Ay ma' lutji ba preso.

37 Ay ma' ch'oji lec ton.
Chamye nia. Ay ma' cupji soc
sierra ja snalanei. C'ulajiye
ni lec probara. Jel ja ma'
milji ni soc machiti. Sactan-
tan ajyiye eq'ue, jaxa sc'uei,
mi xa ni huan to slapahue
jastal mero c'uutz. Ja' xa huas
sc'uutes sbaje soc ja saleya,
ja' ni ja stz'ujmil ja cheji ma ja
stz'ujmil ja chibo. Jel ni ajul ja
sbajea. Puro chamc'ujol xta
aye eq'ue. Ixta huax iljiye.

38 Lajan soc ja tz'i huax
iljiye ja ba mundo iti pero ja
mero smeranili, ja huinique
jumasa jahui, jel nihuane
juntiro huax iljiye ja ba sti
sat ja Diosi. Ti ajyiye ec' ja ba
ch'ayan lugari soc ja ba yoj
huitzi. Ja' huax maconi yuj
jastal snaj ja q'ueen jumasa.
Ti huas snac'a sbaj ja ba
spatic ja nihuac toni. Jach ni
ec' ja svidae ja ba luum ita.

39 Pero ja ba sti sat ja Diosi,
jel tzamal ecye porque jel
sc'uane tac. Eso sí, ja mero

smeranili, mi ni sc'ulane
recibir spetzanil ja jas jel
tzamal alubal yabye yuj ja
Diosi
40 Porque ja Diosi, ay jas
yioj ba mas jel tzamal oj to
aajuc yile ja yenlei. Pero ti
ni huax ya ochcotic cuenta ja
quentic chomajquili. Jayuj ja
yenle tac, alji yabye que mas
lec oj smajlayotic ja quen-
tiqui ba oj c'ultic recibir lajan
jpetzaniltic. Jaxa c'ac'u jahui,
mi ni bi jas oj sc'ul quitic
palta, mi ni ja yenlei, soc mi
ni ja quentiqui.

La xa jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja Jesusi

12

1 Eso sí, ja jun nole cristiano
jahui, ja jastal sc'uane ja
Dios ja yenlei, huax ya jac
jc'ujoltic jastal mi lomuc
huax c'uantic ja Dios ja
quentic chomajquili. Jayuj
tac, la xa caatic can jun lado
spetzanil ja jas huas somo
ja jpensartiqui y la xa cho
caatic can jun lado ja jastal jel
huax lea ja jmultiqui porque
ja tan mulal jahui, quechan
huas smochohuotic te'. La xa
jip juntiro ja jc'ujoltic soc ja
Diosi, chican jas ja juocoltic
huax eq'ui. La xa jc'ultic
seguir meran ja Diosi.
2 Pero meran, la xa jip
juntiro ja jc'ujoltic soc ja Je-
susi. Yena ni mero huas
scoltayotic tac, jayuj huan
nix c'uantic ja Diosa. Cada
c'ac'u mas huax yaa stzatzal
ja jc'ujoltiqui, pero ja' ni yuj
ja stz'acatal ja yeni. Ja Jesusi
jel yiaj huocol ja yora cham
ja ba cruzi. Cuando yaahue
locan ja ba cruz ja cristiano
jumasa, jel ni q'uixhuel ja
sbaj juntiroa, pero anima, ja
yeni ch'ac ni sc'ul ahuantara
porque huas snaa, cuando
huax ch'ac ec' ja huocol jahui,
jel gusto oj ajyuc porque oj
bob ya elcotic libre soc ja
jmultiqui. Ti huaj culan ja ba
stz'eel ja Tatal Diosi. Ti aaji yi
ja yatel ba jel nihuani.
3 Jayuj ja quentic tac, sbej
huax c'ulantic pensar jastal
jel yiaj huocol ja Jesusi. Pe
ixta ni ilji yuj ja tantic mu-
lanum jumasa tac. Jayuj ja
quentiqui, mi sbejuc oj caatic
can jun lado y mi ni sbejuc oj
el jganatica.
4 Eso sí, ja mero smeranili,
mi huocoluc huax lea ja jmul-
tiqui pero siquiera huantic
fuerza ba oj ajyucotic toj. Ja
yeni cham yuj ja jmultiqui
pero ja quentiqui, mi xa oj
chamcotic yuj ja jmultiqui.
5 ¿Yuj ama ch'ay ta c'ujolex
ja jas huax yala ja Dios ba?
Pe huax yala cabtic que yun-
tiquilotic tac:

Cuntiquil, xchi, mi lecuc ja jas
hua c'ulanexi jayuj oj
ni caa hua castigoexa,
pero tojbanic soc ja
jahui porque quena ni
ahuajualonexa. Oj ni
caa huilexa pero moc
el aganaex

6 Porque ja queni huan nix
caa yi castigo ja ma' yaj
huax cabi. Spetzanil ja
ma' och ta cuntiquili,
huan nix caa yi scasti-
goea.

Jach ni huax yala ja Dios ja ba
yabal tac.
7 Jayuj ja huenlexi, aa hua
pasensiaexi cuando huax
ajyi jun ahuocolex y ja' ni sbaj
ja Diosi. Soc ja jahui, huax ilxi
que yuntiquilex ni ja Diosi.
8 Porque mi ni jun tatal que
mi huax yaa yi ja scastigo ja
yuntiquili. Ta mi c'a huax
yaa huilex castigo ja huen-
lexi, yuj ni mi ti ayuquex ja ba
sc'aba.
9 Porque q'uelahuilex.
Cuando ch'inotic to y ay jas
huax c'ulantic ba mi lecuqui,
ja jnan jtatiqui huan nix yaa
quitic castigoa. Pero yuj ja
scastigo huax yaa quitiqui,
jayuj mas ni jel yaj huax
cabtic ja jnan jtatica, ¡jauc to
ma jTatic ja ba satq'uinali!
Sbej ni mas to oj c'uuctic ja
smandar ja yeni porque ta
jach c'a huax c'ulantic, oj ni
jtaa jvidatic ja ba jel tzamali.
10 Ja jnan jtatiqui, ta huan
c'ax yalahue que sbej ni
oj yaa quitic castigo, huan
nix yaahuea. Pero quechan
cuando ch'inotic to. Jayuj
jach ni ja Dios tac. Huax
yaa jcastigotic, pero ja' ni ba
jlequiltiqui. Huas slea modo
jastal oj ajyucotic toj, como ja
yeni, jel ni toja.
11 Ja mero smeranili, mi nix
c'ulantic gusto cuando huax
aaji quitic castigo. Jel yaj
huax cabtic. Pero ta huan c'a
la tojbitic soc ja castigo jahui,
jel ni lec juntiroa. Huan nix
cujlaji juntiro ja jc'ujoltica.

Sbej huax maclatic ja jas huax yala ja Diosi

12 Pero ja iti, ja huenlexi,
huan xa ni elel ja hua ganaex
porque jacan jacan xa ni ayex
taca. Jayujil, c'ulanic fuerza
otro vuelta.
13 Cho leanic ja sbej ja Diosi.
Tzatz ajyanic soc ja jas huaxa
c'uanexi ba oj bob bejyanic
toj ja ba bej jahui. Jaxa
quermanotic ja ma' jel to ni
yaau ayi, coltayic ba oj ajyuc
snihuanil ja sc'ujole ja yenle
chomajquili. Mix c'anatic
que oj moc'uque.
14 C'ulanic fuerza ba oj
ajyanic laman apetzanilex.
Yuntiquilex xa Diosi, jayuj
sbej ni oja c'uluquex fuerza
que oj ajyanic toj porque ja
ma' mix yaa can ja sleejel ja
smuli, mi ni nunca oj bob yil
sat ja Cajualtiqui.
15 Eso sí, ja Diosi jel lec
juntiro jmoctic pero ta mi
c'ax caa jcuidadotic, mi ni
nunca oj bob jnaatic jastal
ja syajal sc'ujoli. Mi sbe-
juc buc'an ahuujilex acora-
jaexi porque ta jach c'a ayex,
huaj to ahuabyex, oj q'ue
jun apleitoex ja huenlex ita
mismo y jaxa pleito jahui, jel
nihuan oj huajuc ahuujilex.
Jel ja ma' oj slee smul yuj ja
hua corajaex jahui.
16 Ja huenlexi mi ni sbe-
juc ay ma' oj slee otro ja
xcheumi, soc jachuc ja hua
huixuquilexi, mi ni sbejuc
oj slee otro ja statamei. Ja
cosa sbaj Diosi, aa cuidadoex
soc. Porque ta jel c'a ch'in
huaxa huilahuex ja cosa sbaj
Diosi, entonces ja' ni mero
amojex ja tan Esaú. Porque
q'uelahuil ja yen tac. Sbej ni

que oj yii can ajyi ja sastic
sbaj ja stati, pero iday, ja yeni,
quechan jun vuelta huaa lec.
Soc ja huaelal jahui, ch'ac yaa
yi spetzanil ja yijtz'ini.
17 Pero iday, ja mas tzaani,
snaa to lec malaya. Pero lom
xta porque mi xa ni bob aajuc
yia. Huaxa naahuex jastal oc'
lec xchabil ja sati pero como
ec' ta, ¡jastal to modo oj bob
cumxuc!
18 Ja quentiqui mi quilatic
ja q'uiq'uinal jastal yila ja
jmojtic israeleñoil ja najatei.
Mi quilatic jastal ajli ni ja c'ac'
ja ora jahui, y cho ajyi bi jun
tzatzal ic'. Xihuelani bi sbaj ja
jastal ajyi.
19 Mi ni nunca cabtic ja
jastal oc' ja corneta ja ora
jahui. Ja yenlei yabye ni ja
sc'umal ja Diosi pero como
mi cualquiera c'umaluc ja
sc'umal ja Diosi, jayuj ti
yalahue tac, que mas bi lec
mi xax c'umajiye mas yuj ja
Diosi.
20 Porque jel ni bi xiuye
juntiro soc ja mandar aaji
yile yuj ja Diosi. ¡Ba miyuca!
porque alji yabye que mi bi
oj huajuque ja ba huitz tac.
Mi ni bi ja chantei, ¡jauc to
ma yenlei! Porque ta ay
c'a bi ma' huax huaji, sea
chante, sea cristiano, puro
bi ton oj ch'ojuque, ti bi oj
chamuquea.
21 Hasta mismo yen ja
Moisesi yala que huan bi
q'uitc'onel yuj ja xihueli
porque jel ni bi xihuel ja sbaj
juntiro ja jastal ajyi ja ora
jahui.
22 Pero ja quentiqui, jel tuc
juntiro soc ja jastal ecye ja
yenlei porque jel xa ni mojan
quiojtic ja bay ja xchonabil ja
Dios tac. Ja satq'uinali mojan
ni quiojtica y mi na' jaye mil
ángel huas stzomo sbaje ba oj
stz'ebotaye ja Diosi.
23 Ja mero smeranili, mo-
jan ni juntiro quiojtic ja yun-
tiquil ja Dios ja ma' chamye
ta ni. Cuenta xa ni aye ja ba
satq'uinali porque suinquile
xa nia. Mi xa ni huax c'ulaji
yile palta. Jaxa quentiqui,
sbajotic xa ja ma' oj ni yaotic
cuenta jpetzaniltiqui.
24 Sbajotic xa ni ja Jesusi,
jayuj ja huego jel tzamal jun-
tiro ja jas huas sc'ulan qui-
tiqui. ¡Ba oj slaj ja jastal
ajyitic ajyi! Ja yeni pecji ni ja
xchiq'ueli ba oj c'ulajuc per-
donar ja jmultiqui. Eso sí,
ja Abel ja najatei cho pecji
ni ja xchiq'uel ja yen choma-
jquili pero ja chic' jahui, mi
ni c'ulaji perdonar ja mulala.
Pacaxero juntiro porque ja
ma' spec'a ja chic' jahui, aaji
ni yi lec castigoa.
25 Jayuj quermano jumasa,
aa cuidadoex. Mi jauc ja
mi oja c'uuquex ja jas huax
yala ja Diosi. Eso sí, ja ma'
ec' pax ta cujtiqui, jach ni
mero smodoea. Cuando
c'umajiye yuj ja Diosi, jaxa
yenlei, c'an ta yabye mi yabye
ja jas alji yabyei. Iday, yuj
ja mi sc'uanei, stupuhue ni
leca, ¡jauc to ma quentic ta
huan c'ax caatic can jun lado
ja sc'uajel ja Diosi! Pe tey
ba satq'uinal ja ma' huas
sc'umanotic tac.
26 Ja tiempo jahui, nijqui

ni juntiro ja luuma pero ja tiempo oj to jacuqui, mi bi quechanuc oj nijcuc ja luumi. Oj ni bi cho nijcuc lec ja satq'uinali. Jach ni huax yala ja Dios tac.

27 Spetzanil ja jas sc'ulunej ja Dios ja ba luum iti, oj ni ch'ay snaajela. Quechan ja jas tey ba jc'ujoltiqui, ja' ni ja scosa sbaj Diosi. Ja jahui, mi ni nunca oj bob ch'ay snaajela.

28 Jaxa jastal ti xa aytic ja ba sc'ab ja Diosi, mi xa ni june ma' oj bob sap quitica. Jayuj sbej la xa caatic yi lec stz'acatal ja Diosi.

29 Porque ja jDiostiqui lajan soc jun c'ac'. Huax ch'aca el spetzanil ja jas huax yila que mi lecuqui.

Ja jas huas sc'ana oj c'ultic ja Diosi

13

1 Yaj xa huab abajex tola vida jastal mero ahuermano abajexi.

2 Huan ni xa naahuex que sbej ni oja c'uluquex recibir ja hua huulaex ja ba hua najexi. Mi jauc oja ch'ay ac'ujolex ja iti porque ay ma' sc'ulane recibir ja ma' jac ja ba snajei y mi cualquiera ulauc ja yenlei. Ja' ni ja ángel ja ba satq'uinali pero mi snaahue ja suinquil ja naitzi.

3 Mi jauc ja oja ch'ay ac'ujolex ja ma' tey ba preso porque jach ni ja huenlexi, ay modo cualquiera c'ac'u oj bob ochanic lajan ja preso soc ja yenle chomajquili. C'ulanic t'un pensar ja quermanotic ja ma' huane ni ixtalajel lequi porque jpetzaniltic ay jcuerpotic. Ay modo oj ni cho bob ixtalajuca.

4 Cuando huala nupanitiqui, mi ixtauc. Mi sbejuc oj c'ultic pensar otro ixuc ma otro huinic porque ja Diosi oj ni yaa yi scastigo ja ma' huajel sc'ujol soc otro ixuqui ma otro huiniqui.

5 Mi jauc ja ja' oj huaj ac'ujol soc ja taq'uini. Ajyanic gusto soc ja janec' ahuiojexi porque ja Diosi yalunej que mi ni nunca oj xch'ayotic sc'ujol. Yuj ni oj yilotic tola vidaa.

6 Jayuj tac, sbej ni oj ajyuc snihuanil ja jc'ujoltic soc ja Cajualtiqui porque yena ni huas scoltayotica. Mi sbejuc oj xiucotic yuj ja cristiano. Mi ni modo oj caltic ta ay jas oj sc'ul quitica.

7 Moc ach'ay ac'ujolex ja ma' huas sc'ulanex mandar ja ba iglesia soc ja ma' seunej ahuilex ja yabal ja Diosi. Naahuic jastal sc'uan ja Dios ja yenlei - mi ni t'un sc'ulane pensar oj cumxuque ja ba spatiqui - y cho c'ulanic seguir ja huenlex ja jastal ja yenlei.

8 Ja Cajualtic Jesucristo, ja yeni jun xta ay tola vida. Ja jastal ec' ta, jach ay man ora. Jach ni oj sc'ul seguira. Mi ni nunca oj stucbes sbaj.

9 Jayujil ta ay c'a ma' huax jac sea huilex otro cosa mi jauc ja oja c'uuquexi. Porque q'uelahuilex ja tantic huinique ja ma' huax jac yal

que lec bi oj c'uxtic ja iti,
jaxa iti, mi bi lecuc oj c'uxyic.
Porque ja jastal jahui, tuc
juntiro soc ja jastal huala
ajyitic tzatz ja ba sti sat ja
Diosi. Quechan yuj ja syajal
sc'ujol ja yeni, jayuj huax bob
ajyucotic t'usan tzatz soc ja
Diosi. Jayuj lom q'uiq'uinal
juntiro ja jas huane seejel ja
yenlei.
10 Porque ja Cristo yaa ta
sbaj ja jastal ni huas sc'ana
ja Diosi pero ja' ni ja ba jle-
quiltic ja quentiqui. Pero ta
huan c'ax calatic que oj bob
huajtic libre soc ja jas huax
c'ulantiqui - ja jas huax cabtic
cuando huala huaatiqui, ja
jastal ja jviejo modotiqui - ta
jach c'a ja jpensartiqui, en-
tonces mi ni oj bob elcotic li-
bre soc ja jas sc'ulan ta quitic
ja Cristo.
11 Huan nix naatic jas
sc'ulan ja jnihuac pagretic
ajyi. Huas smilahue ja chante
jumasa, ti huax yiaje ja
xchiq'ueli. Ti huax yiaje och
ja ba cuarto jau jel delicado
juntiro, jaxa tihui, ti huas
st'olohue ja ba sti sat ja Diosi,
ja' bi oj xch'ay ja jmultiqui.
Jaxa sbactel ja chante jumasa
jau smilahuei, ti yiaje ja ba
sti ja chonabi, jaxa tihui, ti
stzicahuea.
12 Jaxa mas tzaani cho ay
ni ma' iiji och ja ba sti ja
chonabi, pero ja' ni ja Ca-
jualtic Jesucristo. Ja tihui,
yiaj lec huocol, ja' ni yuj ja
quentiqui. Pec' ja xchiq'uel
ba oj bob c'ulajuc perdonar
ja jmultiqui, jaxa janec' huan
xa nix c'uantiqui, huan xax
bob yilotic jastal mero ja yun-
tiquili.
13 Jayuj tac, la xa jip juntiro
ja jc'ujoltic soc ja Jesusi, an-
ima huala tujmajitic lec. An-
ima jel ch'in huala iljitic pero
siquiera ti xa aytic soc ja yeni.
14 ¡Jas yioj ta huax c'ulantic
supriri! porque mi ni oj ajyu-
cotic sac'an tola vida ja ba
mundo iti. Q'uelan ni jsatic ja
lugar jau ba mas jel tzamali.
15 La xa jamtic ja jtiitiqui.
La xa caatic yi stz'acatal ja
Jesusi, jaxa yeni oj ni ya ec' yi
ja Dios Tatali. Ja jastal iti, ja'
ni mero smajtan huas sc'ana
ja Diosi.
16 Sbej ni tola vida huantic
sc'ulajel ja ba lequi, jaxa jas
huax yaa quitic ja Diosi, sbej
ni oj bob jcoltatic soc ja jmo-
jtiqui. Mi sbejuc quechan oj
q'ueltic ja suocol ja ma' huan
ni huocoli. Ja jastal jahui,
lajan soc jastal jun smajtan
ja Diosi, y jach ni mero huas
sc'ana.
17 C'uanic ja yabal ja ma'
huas sc'ulanex mandar ja ba
iglesia. Pero c'uanic meran
ja jas huax yala huabyexi
porque ja yenlei tola vida
huane fuerza, pero ja' ni
ja ba slequil ahualtzilex ja
huenlexi. Huan ni snaahue
que oj ni yae cuenta soc ja
Diosi yuj ja yatele yiojei.
Jayuj c'ulanic fuerza ajyanic
toj cosaque jachuc, ja yenlei
oj bob atjuque soc spetzanil
ja sc'ujolei. Porque ta huaxa
huaahuex huocol, oj ni
tristeaxuque lec ja yenlea y
jach ni ja huenlexi, mi ni jas
lec oj huaahuex eluca.

18 C'umanic ja Dios yuj ja
quenticoni. Huax c'ana oj
ajyucoticon toj soc spetzanil
ja cristiano. Ta jach c'a huax
c'ulantic, laman ni oj ajyuc
tola vida ja caltziltiqui.
19 Cho c'umanic ja Dios yuj
ja quenticoni ba oj bob hua-
jcoticon otro vuelta ba hua
lugarexi. Sc'an to Dios, oj ni
bob huajcoticon mas ligeroa.

Jecji spatulabil ja sc'ujol ja quermanotic jumasa

20 Ja jDiostiqui jel laman
juntiro y huas sc'ana que
jach oj ajyucotic laman ja
quentic chomajquili. Yena
ni ya sac-huuc ja Cajualtic
Jesucristo. Ja yeni lajan soc
jun talnachej, huas stalna
ec' ja yuntiquil jumasa. Jaxa
strato ja yeni, mi ni nunca oj
tucbuc porque spec'a ta ni ja
xchiq'ueli.
21 Jayuj xch'aya ta ni snaa-
jel ja jmultiqui. Huanticon
sc'umajel ja Dios yuj ja huen-
lexi. Huanticon sc'anjel yi ba
mi jas oj sc'uluc ahuilex palta
ba oj bob ac'uluquex ja jas
huas sc'ana ja yeni. Ja Diosi
huas snaa jasunc'a mas lec ja
ba hua baj ja huenlexi y oj
ni yaa huilexa yuj ja syajal
sc'ujol ja Jesucristo. ¡Stz'acatal
lec ja Cajualtic Cristo tola
vida! ¡Amén!
22 Quermano jumasa, huax
c'ana huilex pavor, aa hua
pasensiaex soc ja jastal caa
huilex razoni. Jayuj huax
jeca huilex ja ch'in carta iti.
23 Huax c'ana cala huabyex
que el ta libre ja ba preso
ja quermanotic Timoteo. Ta
huan c'ax jac mas ligero, oj
huaj jmoc cuando huala hua-
jyon ja ba hua lugarexi.
24 Huax jeca spatulabil
sc'ujole ja ma' huas sc'ulanex
mandar ja ba hua huiglesi-
aexi soc jach ni spetzanil ja
quermanotiqui. Spetzanil ja
quermanotic ja ma' tey ba
Italia huas seca spatulabil ja
hua c'ujolexi.
25 A sc'uluquex bendiciar ja
Dios apetzanilex ja huenlexi.
Ti ch'aca.

La Carta De Santiago
Ja Carta Iti, Ja' Ni Stz'ijba Ja Santiago

Ja Santiago stz'ijba ja creyente ja ma' sactantan aye eq'ue

1 Lec ay quermano jumasa, apetzanil ja janec' sactantan ayex ja ba spetzanil ja lugari. Ja queni Santiagoon nia. Yatjumon ni ja Diosi soc ja Cajualtic Jesucristo. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi.

Ja vivoil huax yaa ja Diosi

2-3 Quermano jumasa, cuando jel tzatz huax jac ja huocoli, mi la tristeaxiyex porque yuj ja huocol jau ba jel tzatzi, oj bob jc'uuctic mas con gana ja Diosi. Ja mero smeranili, sbej que gusto oj ajyucotic ja cuando jel ja juocoltiqui.

4 Porque ta jel c'a tzatz ja huocoli, y mi c'a huax el ja jganatiqui, chican jastal huax ec' cujtic, ja Diosi oj bob atjuc ja ba jc'ujoltiqui y mas to jel tzamal oj huajuc ja caltziltiqui. Oj tucbuc juntiro ja jmodotiqui - mi jas oj sc'ul quitic palta.

5 Ta ay c'a ma' mi ni t'un jas huas snaa jas oj sc'uluc, mi huas snaa jasunc'a mas lequi, pues a sc'umuc ja Diosi. A sc'an yi jasunc'a mas lec oj sc'uluqui. Ja cristiano jastal jahui, ja Diosi, mi ni t'un coraja huax yila. Jel ni sgusto oj scolta soc ja jas huan sc'anjel yi. Oj ni ya jac sc'ujol jasunc'a mas lec oj sc'uluqui.

6 Pero ja cristiano jahui, cuando huax och ja ba sti sat ja Diosi, mi sbejuc que oj ec' ja sc'ujol que mi oj bob coltajuc. A snaa machunc'a huan huajel soqui - a sc'uuc que oj ni aajuc yi ja jas huan sc'anjeli. Porque ta tuctuquil c'a ja spensari, ja huinic jahui, lajan soc jun montón tz'iilel. Cuando huax jac ja iq'ui, huax iiji ba jun lado, huax cho iiji ba otro lado.

7-8 Ja cristiano jastal jahui, mas lec huax jac sc'ujol que mi ni oj aajuc yi ja jas huan sc'anjeli, como xchabil lado ay ja spensari. Jutz'in huax yala que oj coltajuc yuj ja Diosi, otro jutz'in huax yala: —Mi naben ta oj scoltayon ja Diosi, xchi.

9 Jaxa quermanotic ja ma' jel ajul ja sbaj ja yoj snaji, a jac sc'ujole, ja ba sti sat ja Diosi, jel nihuan huax iljiye.

10-11 Jaxa quermanotic ja ma' ay t'usan ja sastic sbajei, a yaa yi stz'acatal ja Diosi porque ajyi, jel nihuan huax yaa sbaj soc ja sricoili pero ja huego, aa xa jac sc'ujol que jun xta yabal ay soc ja ma' pobre. Ja mero smeranili, ja ma' rico, ja' ni ja smoj ja snichmal ja yal c'ul ja ba huitzi. Porque cuando huax el q'uen ja c'ac'u, huan tox huaj ahuilex, huax lujbaji ja yal snichmali, jaxa yal c'uli, huax tacji. Mi xa ni t'un tza-

maluca. Jayuj ja' ni mero smoj ja ma' rico tac. Jel lec ay. Huan atel soc ja staq'uini. Pero iday, jun ta repente, huan tox huaj snaa, ch'ac ta ch'ay yuj ja staq'uini. Mi ni jas yioj huax cani. Huax can telan yoc sc'ab.

Ja prueba jumasa

12 Jayuj jel lec huax yila ja cristiano ja ma' huax ec' yuj spetzanil ja huocol tac. Cuando huax ilxi que huax bob yuj ja yen, oj ni aajuc yi ba oj ochuc ja ba vida jau ba mi ni nunca oj ch'acuqui. Pe jach ni huax yala ja Dios tac. Spetzanil ja ma' yaj huax yab ja Dios merani, oj bi ochuque ja ba vida jahui.

13 Pero ta huan c'ax jac jc'ujoltic oj lee ja jmultiqui, mi ni t'un sbejuc oj caatic smuluc ja Diosi: —Jach sc'ulanon ja Diosi, oj chicotic. Ja jahui, mi ni t'un sbejuca. Porque ja Diosi, mi ni jun smul ay ja yeni y mix calatic que smul ja yen ja huax lea ja jmultiqui.

14 Ja quentiqui, malootic nia. Ja' mismo ja jc'ujoltiqui huas sc'ana oj slee ja jmultiqui. Jex c'anc'oni juntiro.

15 Jayuj cuando huax lea jmultiqui, yuj ni ti ni ay ja ba jc'ujoltica. Y ta huan c'ax c'ulantic seguir ja huax lea jmultiqui, toj jch'ayelaltic ni juntiro huax leatica.

16 Quermano jumasa, mi lom xa lola bajex.

17 Spetzanil ja jas huax c'ulantic recibir ja ba lequi soc ja ba tzamali, Dios ni huax yaa. Dios ni huas seca con quitic. Yena ni sc'ulunej spetzanil ja jas huax lijpi ja ba satq'uinali. Q'uelahuilex ja luna tac. Huax ch'ayi y huax cho jaqui. Pero ja jDiostiqui, mi ni nunca huas stucbes sbaj. Tola vida jun xta ay.

18 Jaxa quentiqui, cuando cabtic ja yabal ja Diosi, yaa ta ni ochcotic cuenta ja yen soc ja yuntiquili. Huan to sleejel jitzan mas ja yuntiquili pero, stz'acatal lec ja Diosi, yuj ni jach huas sc'ana, jayuj bajtan ochtic ja quentiqui.

Ja jastal ja mero sc'uajel ja Diosi

19 Quermano jumasa, huax c'ana oja naex ja iti, que sbej huax maclatic, pero mi sbejuc que oj c'umanucotic huego huego. La caa jcuidadotic mi huegouc oj q'ue ja jcorajatic

20 Porque cuando q'ueel ja jcorajatiqui, mi tojuc ja jpensartiqui. Ja jahui, mi ni sbajuc ja Diosa.

21 Jayuj sbej huax ch'ay jc'ujoltic spetzanil ja jmaloiltiqui soc ja spieroil ja jmodotiqui porque como but'elotic ni soc ja cosa jahui. La xa ajyucotic ch'in ba oj bob jmaclatic ja yabal ja Diosi. Oj bob can jc'ujoltic. Ta jach c'a huax c'ulantiqui, oj ni jtaatic ja vida jau ba huax ya huaj libre ja caltziltiqui.

22 Mi lom xa lola bajex quechan oja maclayex soc ja hua olomex ja yabal ja

Diosi. Miyuc quermano ju-
masa. Oja c'uuquex soc spet-
zanil ja hua c'ujolexi.
23-24 Porque q'uelahuilex
jun cristiano. Huax sq'uela ja
sbaj ba jun espejo. Huax yila
que jel cux ja sati, pero iday,
jutz'in huax ch'ay sc'ujol. Mi
huas sac'a. Ja' ni mero smoj ja
ma' quechan huas smacla ja
yabal ja Diosi. Huax yab sbej
jastal jel cux ja yaltzili, pero
anima, mi huax yaa yi caso.
25 Pero ta huan c'a smacla
soc spetzanil ja sc'ujol ja
yabal ja Diosi, ta huan c'a
sc'ulan entender jastal oj bob
huajuc libre soc ja smuli, y
ta mi c'a huax ch'ay sc'ujol
ja janec' huax yabi, huan c'a
sc'ulan meran ja jas huax
yalai, jel ni lec oj yil ja
cristiano jahua. Mi oj slaj
ja yen ja ma' quechan altiro
huax yabi, huax ch'ay sc'ujol
huego.
26 Ta ay c'a ma' huax yala
que huas sc'uan ja Diosi, pero
ta mi c'a huax yaa scuidado
ja jastal huax c'umani, yen
ita ni mismo huas slola sbaj.
Lom q'uiq'uinal juntiro ja
jastal huas stoyo sbaj que
huas sc'uan ja Diosi.
27 Oj cala huabyex jasunc'a
lec oj c'ultic ta huan c'ax
c'uantic meran ja Diosi: Oj
caa jsatic ja meba jumasa - oj
quiltic. Jaxa viguda jumasa
ja ma' jel ja suocolei, sbej ni
oj coltatica. Mi sbejuc que oj
caa jbajtic que oj cuxbuc ja
caltziltic ja ba mundo iti. Ta
huala coltanitic ja jastal sbeji
y mi huax caa jbajtic que oj
cuxbuc ja caltziltiqui, toj ni oj
yilotic ja Dios Tatali, con ta mi
ni jas malo huantic sc'ulajeli.

Mi tzaubaluc ja ma' lec oja huili

2

1 Quermano jumasa, huan
xax c'uantic ja Cajualtic Jesu-
cristo ja yen ja ma' mero jel
nihuan soc huax lijpi juntiro,
jayuj mi sbejuc oj quiltic ch'in
jun cristiano, jaxa otro jun
cristiano, nihuan oj quiltic.
2-3 Por cuenta, ta huan c'ax
jac ba servicio jun huinic ba
jel tzamal ja sc'ui - ay c'a
chaboxe yanillo ba puro oro -
ta huan c'a xa leahuex yi jun
lugar ba mas tzamal oj och
culani, entonces ti huax cho
jac jun huinic ba jel ajul ja
sbaj ja sc'ui, y ta huan c'a xa
hualahuex yabi: —Ja huen,
lea ba oj ochan culan ma oj
ajyan tec'an, ta jach c'a huaxa
hualahuex, ja jastal jahui,
4 Yuj ni huanex stzaa-
jel ja ma' mas lec huaxa
huilahuexa. Y ¿sbej ama jau
ba? —Ja huinic iti, jel tzamal
huax jaqui, jaxa tan huinic
iti, jel piero ja sc'ui, la chiyex,
y mi ni t'un tojuc ja hua
pensarex ja jastal jahui.
5 Quermano jumasa,
naahuic ja iti, que ja Diosi
huan stzaajel jitzan ja ma'
jel ajul ja sbaj ja ba mundo
iti. Eso sí, ja mero smeranili,
jel ni pobreea pero cuando
huas sc'uane ja Diosi, lajan
soc huax paxye ricoil porque
ja yaltzilei, jel ni alegre huax
huaja. Porque q'uelahuilex
ja jas yalunej cabtic ja
jDiostiqui, que spetzanil ja

jas yioj ja yeni, ay xa ni bi
jderechotic oj quiitica. Y jach
ni ja quermanotic jumasa ja
ma' jel pobre juntiro ja yoj
snajei, ochele ni bi cuenta ja
yenle chomajquili.
6 Pero ja huenlexi, cuando
huax jac ja ma' jel pobre,
lajan soc c'an ta huaxa
huilahuex mi xa huilahuex.
Iday, ¿jasyuj jach huaxa
c'ulanex soc ja tantic rico
ba? Pe ¿mi ma yenluque huas
quichahuex ja ba sti sat ja ma'
ay yatel ba?
7 Y cuando huaxa taahuex
ti' ja sbiil ja Cajualtic Jesusi,
pero ¡huax taquin stzujbaniye
tac! Y jaxa biilal quiojtic xa,
mi cualquiera biilaluc.
8 Ja ma' mero nihuan jrey-
tiqui yaunej quitic ja sman-
dari, que yaj bi oj cabtic ja
jmojtiqui ja jastal jel yaj huax
cab jbajtic ja quentic mismo.
Ta huan c'ax c'uantic meran
ja jas huax yala ja ba yabal ja
Diosi, oj ni jc'ultic ja ba leca.
9 Jayujil ja cuando tzaubal
ita ja ma' yaj huax cabtic tac:
—Ja yeni jel yaj huax cabi,
jaxa jun jahui, mi yajuc huax
cabi, la chiyex, huanex ni
sleejel ja hua mulex ja jastal
jahui, jaxa yabal ja Diosi
huax yala que mi ni oj huajtic
libre ta jach huax c'ulantiqui.
10 Porque huantic sc'ocjel
ja smandar ja Diosi. La caltic
que ay jun huinic que huas
sc'uan spetzanil ja smandar
ja Diosi. Pero ay c'a jun man-
dar mi huas sc'uan, lajan soc
huan sc'ocjel spetzanil.
11 Q'uelahuilex ja Diosi.
Yena ni yaa ja smandari.
Yena ni yala que mi bi oj lee ja
jmultic soc otro ixuc soc mi bi
oj milhuanucotic. Bob ta ay
june ja quermanotiqui mi ni
huas slea smul soc otro ixuc
pero ta huan c'ax milhuani,
huan ni sc'ocjel ja smandar
ja Diosa.
12 Porque meran, libre
xa ni ayotic soc ja jmul-
tiqui, jayuj sbej oj xa caa
jcuidadotic soc ja jastal huala
c'umanitiqui soc ja jas huax
c'ulantiqui porque la jnaatic
que oj ni caatic cuenta soc ja
Diosi.
13 Porque ta ay c'a june ma'
mi ni t'un huas stalna syau-
julal ja smoji, jach ni ja yen
chomajquili, mi ni t'un oj tal-
najuc syaujulal ja c'ac'u jau
oj caatic cuenta soc ja Diosi.
Pero ja ma' huas stalna syau-
julal ja smoji, mi oj xihuuc
ja c'ac'u jahui, iday, ¡xihuel
ja sbaj ja scastigo ja Dios ja
c'ac'u jahui!

Ja jas huaxa c'uani soc ja jas huaxa c'ulani

14 Quermano jumasa, ay
ni ma' huas stoyo sbaj que
jel huas sc'uan ja Diosi pero
iday, lom q'uiq'uinal juntiro
ja jas huan elel ja ba stii
porque ja smodo, mi ni t'un
tzamaluca. Mi xa huala ta oj
c'ulajuc librar ja c'ac'u jahui.
15 Porque ta ay c'a june ja
quermanotiqui jel ajul ja sbaj
ja sc'ui, mi ni huax bob staa ja
sualeli,
16 Ta huan c'ax calatic
yabi: —Mix cham ac'ujol
quermano, caax, oj ni ataa
hua c'u jastal oja musa baj
soc ja cheei. Oj cho ataa ja

hua huaeli y mi ni jas huax caatic yi ba oj coltatic, ¿lec ama jastal jau ba? ¿Oj ma staa snesesida quechan huax calatic ja jastal jau ba?

17 Eso sí, huantic yaljel soc ja jtiitiqui que huax c'uantic ja Diosi pero lom nia porque mi ni t'un huax coltatic ja jmojtic tac. Mas lec huax maca jtiitiqui. Lom q'uiq'uinal juntiro huantic yaljel que huax c'uantic ja Diosi.

18 Porque ay ni ma' jel tzatz ja stiei que huan ni sc'uane que malan bi soc ja jastal jahui, oj ni huajuc librea. Pero ta mi c'a jas huan sc'ulajeli, ta quechan altiro huane soc ja stiei, lom ni juntiro ja jastal jahui. Ja queni, huax c'ana quil que meran huas sc'uane ja Diosi. Miyuc. Ja queni oj ni jcolta ja jmoji. Oj ni jc'uuc ja smandar ja Diosa y soc ja jahui, ti oj iljuc que meran ni huax c'uan ja Diosi.

19 Ja cristiano jau jel tzatz ja stie que huas sc'uan ja Diosi, que huan xa bi sc'uane quechan june ja Dios ja ma' sac'ani, eso sí, lec ni ja jas huax yalahuea. Pero jach ni ja tan pucuj jumasa tac, huan ni sc'uane que quechan ay june ja Diosi y huax q'uitc'oniye yuj ja xihuelei. ¡Pero siquiera mas to lec ja yenlei - huan nix xihuiyea!

20 A jac t'un sc'ujole ja yenle ja tantic tonto jahui ta quechan c'a huane yaljel que huas sc'uane ja Diosi, ta mi c'a toj ayuque soc ja jas huane sc'ulajeli, pues lom ni juntiroa.

21 Porque q'uelahuilex ja Abraham ja ma' ec' pax ta cujtic tac. Ja yeni, hasta que smochonej xa ja ba sat ja ton ja yunin Isaqui. Oj xa smil altiro ajyi ba oj yaa yi smajtanil ja Diosi, jaxa Diosi, yajni yila ja jas sc'ulan ja Abrahami, jayuj yala que toj ni ay ja ba sti sati.

22 Como meran nia, ja Abrahami sc'uan ni ja Diosa pero mi quechanuc yala que huas sc'uan ja Diosi. Ay jas sc'ulan ba meran oj ilxuc que huan sc'uajel meran ja Diosi.

23 Jayuj huax yala ja yabal ja Diosi que ja Abrahami sc'uan ni meran ja Diosi, jayuj ja Diosi yala que jel ni bi toj ec' ja Abrahami. Y como meran nia, yamigo ni bi ja Dios ja Abrahami.

24 Jayuj t'ilan oj ajyucotic toj. Oj c'uuctic meran ja smandar ja Diosi, ti oj iljuc que huax c'uantic meran ja Diosi. Mi malanuc quechan huantic yaljel que huax c'uantic.

25 Cho q'uelahuilex ja ixuc jau Rahab tac. Ja yeni jun ixuc ba mi tojuc ja smodo soc ja huiniquei pero iday, sc'ulan recibir ja huinique jau jecubale ba oj sq'uele ja lugar jahui. Ja Rahabi seca ba otro bej ba mi oj bob yamjuque ja huinique jahui, jaxa yuj ja jas sc'ulan ja ba jel lequi, jayuj ti yala ja Diosi que jel bi toj ja jas sc'ulani. Jel ni lec ilji yuj ja Diosa.

26 Q'uelahuilex. Ja huax

cham ja jcuerpotic tac, como
el ta ni ja caltziltica, jayuj ja
jcuerpotiqui mi xa nix maco-
nia. Y ja' ni mero smoj ja
ma' lom huax yalahue que jel
huas sc'uan ja Diosi. Ta mi c'a
tojuc ay, ta mi c'a huas sc'uan
ja smandar ja Diosi, ja cris-
tiano jahui lajan soc chamel
xa ni ja ba sti sat ja Diosi. Mi
ni t'un huax maconia.

Ja jas huax el ja ba jtiitiqui

3

1 Quermano jumasa, mi
sbejuc que ay ma' jitzan huas
sc'ana oj och see ja yabal
ja Diosi. Naahuic t'usan
que ja janec' huax jeatic ja
yabal ja Diosi, ta mi c'a tojuc
ayucotiqui, mas ni jel tzatz oj
aajuc quitic ja jcastigotiqui.
2 Meran nia, mi ni ay june
ja ma' mi huax bob staa smuli
pero jel lec huax yila ja ma'
mi huas slea smul soc ja stii.
Ja cristiano jahui, yuj ni toj xa
ni aya. Ta huan c'a snaa jastal
oj ajyuc toj soc ja jas huax el ja
ba stii, oj ni bob scom sbaj soc
spetzanil ja jas maloa.
3 Q'uelahuilex jun cahuu.
Huax caatic och jun preno ja
ba sti ba oj sc'uuc ja jas huax
c'anatic ja quentiqui. Malan
soc ja jun yal pedazo taq'uin
jahui, ja cahuui oj ni huajuc
ja ba huax c'anatica.
4 Cho q'uelahuilex ja ni-
huan barco jumasa. Jel ni-
huac juntiro pero ay yioje
jun ch'in taq'uin, jaxa soc ja
taq'uin jahui, chican ba huas
sc'ana oj ya huajuc ja barco
ja ma' huan syamjeli, oj ni
huajuca. Ja iq'ui ay ba jel
tzatz juntiro pero anima, ja
yal taq'uin jahui, yen huas
sea yi ba oj huajuc ja barcoi.
5 Jaxa yal staq'uinil ja
barco, ja' ni mero smoj
ja jtiitiqui. Q'uelahuil ja
jtiitic tac. Mi chican baya
pero ¡ela baj soc ja jastal
huala c'umanitiqui! Cho
q'uelahuilex ja c'ac' tac.
Anima quechan jun yal ch'in
snich c'ac'uc pero malan soc
ja jahui, oj tzic nihuan lec ja
lugari.
6 Ja yal ch'in c'ac' jahui, ja'
ni mero smoj ja jtiitiqui. Jun
yal ch'in pero ja jastal huax
c'umani, jel nihuan huax
huaji. Porque ja jtiitiqui, jel
quistal juntiro. Bob ta ba
spetzanil ja jcuerpotiqui, bob
ta mas to jel huax ya jlee ja
jmultic ja jtiitiqui. Quechan
soc ja jas huax calatiqui, lajan
soc huala lapjitic c'ac'. Huas
somo ja jpensartiqui. Lajan
soc huax jac yal cabtic ja
diablo ja jas huax calatiqui.
7-8 Y mi ni modo huax bob
jc'ajtestic ja jtiitiqui. Spet-
zanil ja chantei huax bob
c'ajtexuc, jach ni ja yalchani.
Hasta ja chan jumasa huax
bitz'itz'i ec' ba luumi, huax
bob mansoaxuc. Jach ni ja
xchajnul ja jai. Pero ja jti-
itiqui, ¿machunc'a huax bob
sc'ajtesi? Mi ni nunca huax
aaji laman. Puro malo tola
vida huan. Lajan soc but'el ni
venenoa.
9 Jel tuc juntiro ja jtiitiqui.
Huax c'anatic yi stz'acatal ja
Dios Tatali, ti huax taatic ti'
malo ja jmojtic cristianoili,
iday, ja yenlei c'ulubale yuj ja

Diosi. Ja jastal ja splanta ja
Diosi, jach ni cho c'ulubal ja
yenle chomajquili.
10 Ja ba mismo ja jtiitiqui
huantic yaajel yi stz'acatal
ja Diosi, iday, cho huantic
staajel ti' malo ja jmojtiqui.
Quermano jumasa, ¿sbej ama
jastal jau ba?
11 Q'uelahuilex ja satja tac.
Mi lom xa hualahuex que ay
chab tiq'ue ja' huax el ja tihui.
Mi huax el jun tiq'ue ba ay
yiq'uil soc jun tiq'ue ba mey
yiq'uil.
12 Quermano jumasa, huan
c'a xa c'ana jun pata, mi oj
huaj atul ba jun steil naranga.
Ta huan c'a xa c'ana jun lima,
mi oj huaj atul ba steil jun
lobal. Jayuj jach ni ja ba jun
satja tac. Mi oj ajyuc jun
tiq'ue ba ay yatz'mil soc jun
tiq'ue ba mey yatz'mil.

Ja vivoil ja jas smeranili

13 Quermano jumasa, oj
cala huabyex machunc'a
mero vivo ahuujilexi - ja'
ni ja ma' toj ay soc ja jas
huas sc'ulani, iday, mi ni oj
stoy sbaj soc ja smodo jahui.
Ja cristiano jastal jahui, ay
ni yioj ja svivoil ja mero
smeranili.
14 Pero ta huan xta
c'a huaatzhuunuc ja hua
c'ujolexi, ta quechan c'a huen
huaxa c'ana oj ajyanic lec,
mas lec maca hua tiexi. Mi
lom xa toya bajex que jel
huaxa naahuex ja yabal ja
Diosi. Mi lom xa hualahuex
que lec ja hua modoex ja
jastal jahui porque ta jach
c'a huaxa hualahuexi, toj
mentira huanex.
15 Eso sí, jel ja jas huaxa
naahuexi, pero mi jauc ja
svivoil ja Diosi, ja' ni ja svivoil
ja tan diablo.
16 Porque cuando jel ja en-
vidia, cuando quechan huax
c'ana oj ajyucotic lec ja quen-
tiqui, ja jastal jahui, jome-
laltic ni juntiroa, y huan tox
huaj cabtic, huanotic sleejel
ja jmultiqui. Toj malo ja jas
huantiqui.
17 Pero ja ma' ac'ubal yi ja
svivoil yuj ja Diosi, ja mas
t'ilani, que toj ay y laman
aye ja yenle mismo. Tzamal
ja smodoei. Huas smaclaye
ja razoni. Huas stalnaye ja
syaujulal ja smoj jumasa.
Huas sc'ulane ja ba lequi.
Jaman ja stiei. Ja jas huas
sc'ulanei, soc spetzanil ja
sc'ujolei.
18 Ja ma' laman ayi soc huas
slea modo jastal oj yaa laman
ja smoji, yuj ni toj ni ay ja
yena.

Ja jas huax yaa oc'ujolal ja ba mundo

4

1 Pero ja huenlexi, ¿jas lom
huanex xta pleito? Oj cala
huabyex jas sbej ja coraja
huaxa huila bajexi. Yuj ni
quechan ja huenlex huax
oc' ac'ujolex que oj ajyanic
gusto, oj ajyanic lec ja ba vida
iti.
2 Jel huax oc' ac'ujolex
que oja taex jun cosa, iday,
cuando mi xa taahuexi, jayuj
lajan soc oj bob milhuananic
siquiera oja taex. Lajan soc
oja huilex sat jun cosa huego
pero mi xa taahuex modo

jastal oja bajuquex, jayuj huax q'ue lec ja hua corajaexi. Huala ochyex bulbunel yuj ja hua corajaexi. Pero ja mero smeranili, como mi ni huaxa c'anahuex yi ja Diosi, jayuj mi xa huilahuex sat ja jas huaxa c'anahuexi.

3 Eso sí, ay ba huaxa c'anahuex yi ja Dios jun cosa, pero como ja hua c'ujolexi, quechan huaxa c'anahuex ba oj ajyanic lec ja huenlex mismo, jayuj mix yaa huilex ja Dios tac.

4 Ja huenlexi, chab cara ayex juntiro soc ja Diosi. Ta ja' c'a yaj oja huabyex ja mundo, yuj ni coraja huaxa huilahuex ja Diosi - huan ni xa naahuex ja iti. Jayuj tac, chican ja ma' huajel sc'ujol ja tan mundo iti, yuj ni gana huas slea jastal coraja oj yil ja Diosa.

5 Porque ja yabal ja Diosi huax yala que ac'ubal quitic ja Espíritu Santo, jaxa Dios Tatali, jel bi huax q'ue scoraja ta huajel c'a otro lado ja jc'ujoltiqui. Pero ja huenlexi, lajan soc mi meranuc huaxa huabyex que ti huax yala ba yabal ja Dios ja iti.

6 Pero anima, ja Diosi jel nihuan juntiro. Jel ja syajal sc'ujol jmoctiqui, jayuj huax cho yala ja yabal tac. Jel condra huax yila ja ma' jel nihuan huax yaa sbaji, pero ja ma' ch'in ay ja ba sti sati, jel huas sea yi ja syajal ja sc'ujoli.

7 Sbej ni oja jip ac'ujolex juntiro soc ja Diosi. Mi lom xa huaa bajex soc ja tan diablo. Tzatz c'a ayex, huan tox huaj anaex, spaca ta ajnel ja tan diablo.

8 Ajyanic c'uban soc ja Diosi, jach ni ja yeni, mojan ni oj ajyuc amoquexa. Ja petzanilex ja ma' huanex sleejel ja hua mulexi, tojbes abajex. A ch'ay ac'ujolex ja hua piero modoexi. Ta ja' c'a chab lado ja hua pensarexi, c'anahuic yi ja Diosi ba oj yaa huilex yajc'achil ja hua pensarexi ba oj bob ajyanic toj.

9 Sbej huala tristeaxiyex juntiro ja jastal ja hua modoexi. Jipahuic xa can jun lado ja hua tzeejexi soc ja hua gustoexi. Sbej huala ocyex lec siquiera

10 Oj c'ocxanic ja ba sti sat ja Cajualtic Diosi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, ja Diosi oj ya nihuanbananic ja ba sti sati.

Mi xa taa bajex ti' malo

11 Quermano jumasa, mi xa taa bajex ti' malo. —Jel pecado juntiro ja jas huan sc'ulajel ja quermanotiqui, la chiyex. Y mi ni huaxa naahuex jas sbej. Jaxa smandar ja Diosi huax yala que mi sbejuc lom huax taatic ti' malo ja jmojtiqui. Lajan soc huax ch'ica jbajtic ba oj tojbestic ja cristiano ja quentic ja jastal jahui. Y ¿jaxa quentic ba? ¿Mi ma huanucotic sc'oquel ja mandar ja jastal huantic staajel ti' ja jmojtiqui? Entonces lajan soc huala ochtic Diosil ja quentic chomajquil ta jachuqui.

12 ¿Jasunquilucotic ja quentiqui ba oj caltic que lec huan

sc'ulajel jun cristiano, ma mi
lecuc? Quechan ja Dios ja ma'
huax yaa ja smandari, yena
ni oj yal ta lec ma mi lecuc
ja jas huane sc'ulajeli. Yena
ni oj yal ta oj huajuc libre ja
cristiano ma oj yii castigo.

Mi jas seguro ja ba jecheli

13 Aa cuidadoex soc ja jas
huaxa hualahuexi: —Mi c'a
la huajyon ja yaani, jechel
oj huajcon ba jun lugar. Oj
tejc'ajucon jun jabil ja tihui.
Oj quil jas oj mane, ti oj cho
jchona. Jach oj taa t'usan ja
taq'uini, la chiyex.
14 Pero ja mero smeranili,
mi ni huaxa naahuex ta
oj eluc ja c'ac'u ja jecheli,
ma miyuc, porque ja
jsac'aniltiqui, mi jmanune-
juctic. Ec'um bej ni aytic ja
ba luum ita.
15 Jayuj mas lec nique ja
lec huan to xa hualahuex
jachuqui: —Ta jach c'a huas
sc'ana ja Diosi, ta ay to c'a
jsac'aniltiqui, oj c'ultic ja iti,
oj c'ultic ja iti.
16 Pero ja huenlexi, lom
juntiro jel nihuan huaxa
huaa bajex soc ja jas huaxa
c'ana oja c'uluquexi. Ja jastal
huaxa toya bajexi, jel piero
juntiro.
17 Huan c'ax naatic ja ba
lequi, pero mi huax c'ulantic,
gana ni huax lea jmultic ja
jastal jahua.

*A yaa scuidado ja rico ju-
masa*

5

1 Ja huenlex ja matic jel ri-
coexi, ay jas oj cala huabyex.
¡Maclayic! Oj to q'ueuc lec ja
hua huocolexi, jayuj sbej que
oj mebaoc'anic lec.
2 Porque q'uelahuilex ja
jastic abajexi. Ay ba huan
c'ael, soc ja tzamal ja hua
c'uexi, huan ch'aquel xoj lom
stuch'il.
3 Ja hua taq'uinexi huan
cuxbel lom. Malan soc ja
jahui, huax ilxi que lom
nolan ahuujilex ja jas ahuio-
jexi. Ja' ni mero ja hua
ch'ayelalex ja jastal jahui.
4 Naahuic t'usan ja ma'
atjiye ja ba hua hualajexi.
Mi ni atupuhuex ja jastal
sbej ni. Caso huax bob
nacxuc ja jastal jahui. Ja
hua huatjumex jumasa jahui,
huane parte soc ja yen ja ma'
huan sc'ulajel mandar ja ba
spetzanil.
5 Ja huenlexi, jel lec ja hua
vidaex huan eq'uel ahuujilex
ja ba luumi. Quechan
huanex sc'ulajel ja hua gus-
toexi. Huaxa magla bajex lec.
Cojlelex xta. ¡Pero majlayic!
Jach ni ja huacax huax milji
ja mas tzaan tac.
6 Ja huenlexi, huaxa
huaahuex yi castigo ja ma'
mey smuli. Huaxa milahuex,
como mix ochye parte ja
yenlei.

*Aa hua pacienciaexi soc
c'umanic ja Diosi*

7 Pero quermano jumasa,
aa hua pasensiaexi porque
oj xa jacuc ja Cajualtiqui.
Q'uelahuilex jun huinic ja
ma' huax atji soc ja luumi.
Huas smajla huax jac ja jai.
Huax yaa spasensia masan
to huax ajyi ja sbaal ja yalaji.

8 Y jach ni ja huenlexi. Aa hua pasensiaex soc spetzanil ja hua huocolexi. Tzatz la ajyiyex porque oj xa jacuc ja Cajualtiqui.

9 Mi sbejuc ja huanex sleejel smul ja hua mojex creyenteili porque jach c'a huanex, huanex ni sleejel ja hua mulex ja huenlex chomajquili. Jel xa mojan oj jacuc ja ma' oj caatic cuenta soqui.

10 Miyuc quermano jumasa, aa hua pasensiaexi. C'ulanic ahuantar ja huocoli ja jastal sc'ulan ahuantar ja yaluman-Dios jumasa ja najatei, ja yenle ja ma' iiji majan ja stie yuj ja Cajualtiqui.

11 Ja yenlei sc'ulane seguir sbaje, jayuj huax calatic que jel lec yilahue. Huan nix naatic jastal jel tzatz ec' ja Job soc ja Diosi. Huax naatic jastal jel lec huaj ja mas tzaani porque jach ni huas sc'ana ja Cajualtic Diosi. Jel ni huas stalna jyaujulaltic ja Cajualtiqui. Huan nix yab ja syajal ja juocoltiqui.

12 Pero quermano jumasa, ay to jas mas jel t'ilan juntiro, ja' ni ja jas huax el ja ba jtiitiqui. Huan c'ax calatic que oj c'ultic jun cosa, yuj ni oj c'ultic merana. Mi c'a oj c'ultic, la xa caltic claro que miyuc. Mi t'ilanuc huax taatic ti' ja Diosi ba oj bob c'uajucotic porque ta jach c'a huax c'ulantiqui, oj ni taa ja jmultica.

13 Ta ay c'a quermanotic jel huan huocoli, sbej ni oj sc'umuc ja Diosi. Ta ay c'a ma' jel gusto ay, a tz'ebanuque. A yaa yi stz'acatal ja Diosi.

14 Ta ay c'a ma' ahuujilex malo ayi, a sec spayjel ja anciano jumasa ja ba iglesia ba oj jac sc'umuque ja Dios yuj ja ma' malo ayi. A saxe yi aceite ja ba s'olomi yuj ja sbiil ja Cajualtiqui.

15 Ta huan c'a sc'uane meran oj tojbuc ja ma' malo ayi, oj ni tojbuca. Yena ni mismo ja Cajualtic oj ya tojbuc. Ta ja' c'a slea ta smul ja yen ja ma' malo ayi, oj ni c'ulajuc perdonara.

16 Jayuj sbej oj cal jbajtic claro ja jmultiqui ba oj bob jc'umtic Dios jbajtic. Ta jach c'a huax c'ulantic, oj ni ec' ja jchameltica. Porque meran nia, ja ma' toj ayi, cuando huas sc'uman ja Diosi, ay c'a jas huas sc'ana yi ja Diosi, oj ni aajuc yia, como ja yip ja Diosi ti ni ay soc ja huinic jahui.

17 Porque q'uelahuilex ja Eliasi. Jmojtic cristianoil ni ja yen chomajquili pero sc'uman ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli. Sc'ana yi ja Diosi que mi bi oj sec con ja jai y jach ni ec'a. Oxe jabil soc snalan mi ni jun t'uje ja' yaa.

18 Ti cho sc'uman otro vuelta ja Diosi, ti xa yaa jaa, ti xa ajyi sbaal ja luumi.

19-20 Quermano jumasa, ta ay c'a ma' huas slea smul ahujilexi, huan c'ax yaa can jun lado ja smeranili, pero ta ay c'a otro jun quermanotic ja ma' huas scolta ja mulanum jahui ba oj cumxuc soc ja

Diosi, a snaa que jel nihuan ja jas sc'ulani. Yuj ja yeni, jayuj mi ch'ay ja yaltzil ja ma' huas slea smuli. Stz'acatal ja ma' sea yi que mi lecuc ja sbej huan huajel ajyi. Yuj ja jastal coltaji, jayuj ch'ayji yi ja jun montón ja smul ajyi. Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Pedro

Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Stz'ijba Ja San Pedro

Ja Pedro stz'ijba ja creyente jumasa ja ma' sactantan aye eq'ue

1 Lec ay quermano jumasa, ja huenlex ja janec' sactantan ayex ec' ja ba tuctuquil lugar jumasa. Polestero ni ayex ec' ja ba lugar Ponto soc ja ba Galacia soc ja ba Capadocia soc ja ba Asia soc ja ba Bitinia. Ja queni, Pedroon nia. Quena ni huanon stz'ijbajel ahuilex ja carta iti.

2 Ja huenlexi t'ujpinubalex ba oj tzaajanic yuj ja Dios Tatali. Stz'acatal ja Yespíritu Santo, tuc xa cristiano ayex ba oj bob ac'uuquex ja Cajualtic Jesucristo soc ba oj ch'ayuc ja hua mulex yuj ja xchiq'ueli. Sc'an to Dios, huanex yiljel mas y mas ja syajal sc'ujoli, soc laman ajyanic.

Ja Diosi huax yaa snihuanil ja jc'ujoltiqui

3 Stz'acatal lec ja Dios ja yen ja sTat ja Cajualtic Jesucristo porque yuj ja syajal sc'ujol ja yeni ay xa quiojtic jun yajc'achil vida. Ay xa ni snihuanil ja jc'ujoltica que mi ni nunca oj chamuc ja caltziltiqui porque eso sí, cham ni ja Cajualtiqui pero ja mas tzaani, cho sacui nia.

4 Oj bi ochcotic ja lugar jau ba huas sc'ulan mandar ja Diosi. Ja tihui, mi jas oj jomuc soc mi ni jun mulal ay. Mi jas oj pocoaxuc ja tihui. Spetzanil ja jas oj to jc'ultic recibiri, ti ni nolobal quitic ja ba satq'uinali.

5 Huan xax c'uantic ja Diosi, jayuj ja Diosi oj ni scoltayotic porque jel ja yip ja yeni. Oj yaotic sat masan to huax c'ulantic recibir spetzanil ja jas oj to yaa quitic cuando huax c'ot tic'an ja tiempo.

6 Jayuj jel gusto ayotic tac. Eso sí, ja tiempo jumasa ja iti, jel t'ilan huax jac ja juocoltiqui pero ja mero smeranili, ja tiempo iti, jel com juntiro.

7 Ja huocoli, t'ilan ni oj ajyuca porque yuj ja huocol jahui, ti huax ilxi ta meran ja huax c'uantic ja Diosi. Q'uelahuil ja oro tac. T'ilan huax och ja ba yoj c'aq'ui, ti huax ilxi ta oro ni merana. Pero ja jastal huax c'uantic ja Diosi, mas jel xajan juntiro que yuj ja oro porque ja oro huan nix ch'aca. Porque cuando huax jac ja Cajualtic Jesucristo, ta huan c'ax c'uantic merani, oj toyjuc lec ja sbiili. Oj caatic nihuanbuc ja yeni. Oj yajtajuc lec.

8 Meran nia, mi ni nunca quilatic ja Cajualtiqui pero anima, jel yaj huax cabtic. Ja huego, mix bob quiltic soc ja jsatiqui pero huan nix c'uantica. Mi aaben jastal huax huaj ja sgustoil ja

caltziltiqui.
9 Ja Diosi huan nix yila que
huax c'uantic merana, jayuj
oj ni c'ot ja c'ac'u oj ya huajuc
libre juntiro ja caltziltiqui.
10 Ja najatei ja yaluman-Dios
jumasa stz'ijbaye can jastal
oj to see quitic ja syajal
sc'ujol ja Diosi. Pero mi
mero sc'ulane entender ja
jas huane stz'ijbajeli. Mi jac
sc'ujole jastal oj scoltayotic
ja Diosi. Jel ni och spensarea
pero mi mero sc'ulane enten-
der.
11 Eso sí, ja Yespíritu ja
Cristo aaji jac sc'ujole que
oj to ni bi yii lec huocol
ja yen ja Cristo, jaxa mas
tzaani, oj bi aaji nihuanbuc
lec. Pero jel huas sc'ana oj
snae machunc'a jau oj yii ja
huocoli soc jas bi ora oj ec'uc
ja jas huan jeejel yilei.
12 Jaxa Diosi cho aaji jac
sc'ujole que mi bi yenluque
oj yil ja cosa jumasa jahui.
Quentic ni bi ja janec' mi to ni
la manxitic ja ora jahui. Pero
ja yaani cabunejtic xa. Yala
ta cabtic ja ma' huan sloilta-
jel ja yabal ja Diosi porque ja
yenlei jeubale yuj ja Espíritu
Santo ja yen ja ma' jecubal
quitic con ja ba satq'uinali.
Jaxa jas alji cabtiqui, jel ni-
huan juntiro. Hasta ja ángel
jumasa huas sc'ana nique oj
yab slugaril ja jas huantic
yabjel ja quentiqui.

Ja Diosi huas sc'ana oj ajyucotic toj

13 Jayuj tac, sbej huaxa
c'ulanex pensar toj lec. Sbej
que huajel jc'ujoltic soc
spetzanil ja jas oj to jc'ultic
recibir cuando oj jacuc ja
Cajualtiqui porque puro
syajal sc'ujol ja Dios ja iti.
14 Como yuntiquilotic ni ja
Diosi, sbej huax c'uantic ja
jas huax yalai. Mi sbejuc oj
cumxucotic soc ja jviejo mod-
otic ba jel maloi. Jach aytic
ajyi porque mi ni jas huax
naatic ja tiempo jahui.
15 Ja ma' stzaahuotiqui, toj
ni juntiroa, jayuj jach ni ja
quentiqui, sbej ni oj ajyucotic
toj soc spetzanil ja jas huax
c'ulantiqui.
16 Como jach ni tz'ijbanubala:
Toj la ajyiyex ja huenlexi
porque ja queni, toj ni
ayona.
17 Ja Diosi mi lomuc huax yaa
castigo ja juni, jaxa otro juni,
huax ya huajuc libre. Miyuc.
Chican ja jastal huax ec' cada
jujune, jach oj ni yii ja cas-
tigoa. Ja' ni ja jDiostic jau
huax yaahuotic cuenta, yena
ni chomajquil ja ma' huax
tatantiqui. Jayuj sbej oj xi-
ucotic ja tiempo it ec'um be-
jotic ja ba luumi.
18 Stz'acatal lec ja Diosi, ya
huajcotic libre soc ja jpoco
modotic ja jastal sea quitic
ja jnan jtatiqui porque ja
poco modo jahui, lom ni
q'uiq'uinala. Mi oj caltic
que taq'uin yaa ja Cajualtic
ba oj elcotic libre porque ja
taq'uini, huan nix ch'aca.
19 Miyuc. Ja' ni yaa ja
xchiq'ueli y ja chic' jahui,
mi cualquiera chic'uc. Ja
Cajualtiqui, ja' ni smoj ja yal
chej tzaubal ba oj aaxuc ja
ba sti sat ja Diosi. Ja yal chej

jahui, mi ni jun syajbel yioj
soc mi ni jun cux ay.
20 Ja Cajualtic Cristo, ja yora
cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, ti ni culana que oj
to jac yaa sbaj. Pero ec' jitzan
tiempo mi jaqui. Ja ora iti,
yajc'achil juntiro jac yaa sbaj
yuj ja quentiqui.
21 Jayuj tac, huan nix c'uantic
ja Dios ja ma' ya sac-huuc
ja Cajualtiqui soc yaa ni ni-
huanbuc leca. Meran nia,
huan nix c'uantic ja Diosa.
Yena ni mero ja ma' snihuanil
ja jc'ujoltiqui.
22 Ja huego, yaj xa huax
cabtic ja quermanotiqui
pero meran, porque cuando
jc'uantic ja smeranili, ch'ay
spetzanil ja scuxil ja caltzil-
tiqui. Jayuj ja huego tac, soc
spetzanil ja jc'ujoltiqui yaj
huax bob cab jbajtic.
23 Ja mero smeranili, lajan
soc paxyotic ta yal alatzil
otro vuelta porque yajc'achil
juntiro ja jvidatiqui. Yuj
ni jc'uantic ta ja yabal ja
Diosi, ja abal it mi ni nunca
oj ch'acuqui. Ja jas huax
yala ja yabal ja Diosi, ay ni
yipa porque sac'an ni lec
ja ma' c'umani. Cuando
mi tox c'uantic ja Diosi, tuc
ja vida yaa quitic ja jnan
jtatiqui porque ja yenlei,
como cristianoe nia, huax
chamye.
24 Huan nix yala ja yabal ja
Dios ja jastal iti:

Ja cristiano, ja' ni smoj ja
yal ac ja ba huitzi.
Huax yabye que jel
nihuane pero ja mero
smeranili, lajane soc
ja snich ja ac jahui.
Q'uelahuil ja aqui.
Huax tacji, ti huax
lujbaji ja snicha,
25 Pero ja yabal ja Diosi mi ni
nunca huax ch'aqui. Ti
ni oj ajyuc tola vidaa.

Jach ni huax yala ja yabal ja
Dios tac. Jayuj ja jas alji ta
cabtiqui, ja' ni ja yabal ja Dios
jel nihuani.

2

1 Jayuj tac, a ch'ay ac'ujolex
jastal coraja huaxa huila ba-
jex ajyi. Mi xa sbejuc oj to
jlola jbajtic. Mi xa sbejuc
quechan oj q'uel jsat jbajtic.
Ja envidia, mi sbejuc ja ma'
huas sc'uan ja Diosi. Mi sbe-
juc oj leetic modo jastal oj
iljuc condra ja jmojtiqui.
2-3 Porque ta huan c'ax
naatic ja ba lequi, ta quilune-
jtic c'a t'usan ja slequil sc'ujol
ja Cajualtiqui, sbej xa oj
oc' jc'ujoltic oj quiltic masa.
Jach c'a huax c'ulantic, oj
tzatzbucotic mas ja ba sti sat
ja Diosi. Porque q'uelahuilex
jun yahual alatz. Ja' ni mero
huajel sc'ujol oj slee ja smixi
como ja' ni mero huax q'uiye
soc tac.

Ja Cristo, lajan soc jun tzatzal oy

4 Quermano jumasa, jipa
c'ujolex juntiro soc ja Cristo.
La jnaatic t'usan, ja yeni mi
ni c'anji yuj ja cristiano ju-
masa. Huaxa naahuex jastal
huax c'ulaji jun naitz. Huax
tzaaxi ja yojyal ja ba mas toj
soc ja ba mas lequi. Iday, ja
Cajualtiqui jach ilji jastal jun
oy ba mi tzamaluc ba huax

jipji can jun lado. Pero ja
Diosi tzaubal juntiro yila. Jel
nihuan yila.
5 Y jachuc ja huenlexi.
Huan c'a xa huaa bajex,
oj maconanic yuj ja Diosi.
Porque ja Diosi, lajan soc
huan q'ueel yuj jun nihuan
naitz. Pero tuc ja naitz
huan q'ueel yuj ja yeni. Mey
syojyal soc mey sacteil. Lajan
soc quentic ja janec' huax
c'uantic ja Diosi huala ochtic
steil ja naitz jahui. Ja ma'
tey ba naitz jahui, ja' ni ja
Yespíritu ja Diosi. Ja yeni huas
sc'ana que oj ajyucotic toj.
Oj bi ochcotic ja ba sti sat ja
Diosi ba oj caatic yi stz'acatal
tola vida. Tola vida oj bi caa
jbajtic ja ba sc'ab ja Diosi
yuj ja Cristo Jesusi, pero soc
spetzanil ja jc'ujoltiqui.
6 Jayuj huax yala ja Dios ja
ba yabal tac:

Ja ba jlugar Sioni ti huax
caa can jun oy, jaxa
oy jahui, tzaubal y jel
tzamal juntiro. Ja' ni
mero huax yaa yip ja
naitzi. Jaxa ma' huas
sc'uan ja yeni, mi oj
stae q'uixol,

xchi ja yabal ja Diosi.
7 Jayuj ja janec' huax
c'uantiqui, huax naatic que
mi cualquierauc ja yeni.
Pero ¡pobre ja ma' mi huas
sc'uanei!

Ja oy jau mi quitzji yuj ja
c'ulanaitzi, pero ja
yaani, ja' ni ja ba huax
yaa mas yip ja naitzi,

xchi ja yabal ja Diosi.
8 Ti huax cho yala ba otro
parte:

Oj ya moc'uc ja cristiano ja oy
jahui. Oj couque luum
juntiro,

xchi ni ja yabal ja Diosi.
Como meran nia, ja cristiano,
jel ajul ja sbaj porque mi ni
modo huax c'ocxiye ba oj
sc'uuque ja Diosi. Yuj ni ma
yalijele nia - mix c'ocxiye.

Ja ma' sbaj ja Diosi

9 Pero ja huenlexi, yuj ja
tzaubalex ni, oj bi ochanic ja
ba sti sat ja jnihuan reytiqui
ba oja huaex yi stz'acatal ja
Diosi. Tzaubalotic bi ba oj
ajyucotic toj. Ja Diosi yaa ta
ochcotic mero scristiano. Ti
xa aytic ja ba sparte ja yeni.
Jach sc'ulan ba oj bi huaj
caltic spetzanil ja jas jel tza-
mal sc'ulunej quitiqui, jastal
ya elcotic ja ba q'uiq'uinali ba
oj bi huajtic ja ba yijlab ja
yeni ja ba jel tzamal juntiro.
10 Ja ajyi, mi ni cuentau-
cotic ja quentiqui pero ja
huego, yuntiquilotic xa ja
Diosi. Ja ajyi, mi ni t'un huax
quilatic ja syajal sc'ujol ja
Diosi pero ja yaani, stalna ta
ni ja jyaujulaltiqui.

Aa bajic ba oja huateltayex ja Diosi

11 Quermano jumasa, mi xa
sbajuquex ja mundo. Ec'um
bejotic ni ja ba mundo iti,
jayuj huax c'ana huilex lec
pavor, mi xa huaa bajex ba
oj oc' ac'ujolex ja jas ay ja ba
mundo. Ja jas jex c'anc'oni
huax cabtiqui, ja' ni mero
huas somo ja caltziltiqui.
12 Ti ayex ja ba yojol ja
cristiano ja ma' mi creyen-
teuque, jayuj sbej que toj

oj ajyanic. Jel malo huas
staahuex ti' porque jel bi
maloex juntiro. Pero ta
huane c'a yiljel que jel lec ja
jas huaxa c'ulanexi, ay modo
oj ni cho sc'uuque ja yenle
chomajquili, jaxa c'ac'u jau
oj to caatic yi cuenta ja Diosi,
ja yenlei oj yaa yi stz'acatal ja
Diosi.
13 Yuj ja huax c'uantic ja
Cajualtiqui, jayuj sbej huax
c'uantic spetzanil ja ma' ay
yateli, sea ja ma' mas jel ni-
huan ja yateli
14 Ma chican jas gobiernoil
secunej ja ma' mero ay yateli.
Jecubal ni aye ba oj yaa scas-
tigo ja ma' huas slea smuli,
jaxa ma' toj ayi, oj bi stoye.
15 Pero ay cristiano ja ma'
jel bobo. Q'uiq'uinal juntiro
huax och utanuque. Pero ta
toj c'a ayex ja huenlexi, t'ilan
oj smac ja stiei. Como jach ni
huas sc'ana ja Diosi, que toj oj
ajyucotic.
16 Mi xa mochanucotic te'
ja huego - aaji ta elcotic libre
pero mi jauc libre ayotic ba
oj c'ultic ja malo. La xa ajyu-
cotic jastal mero yatjumil ja
Diosi porque sbej nia.
17 La xa jyajtatic spetzanil
ja cristiano, jaxa quermano-
tiqui, sbej ni yaj oj cab jbajtic
soca. Sbej ni oj xiucotic yuj ja
Diosi jayuj oj cho jyajtatic ja
ma' ay yateli.

Ja jastal yiaj huocol ja Cristo, jach ni oj quiitic ja quentiqui

18 Ja huenlex ja janec'
ay ahuajualexi, c'uanic.
C'ulanic respetar, mi
quechan ja ma' tzamal
ja smodo soc ja ma' mix
c'umani. Anima ja ma'
jel piero ja smodoei, pero
c'ulanic respetar.
19 Jel lec juntiro ta huax
bob ac'uluquex ahuantar
ja huocoli, anima lom
q'uiq'uinaluc, pero como
huaxa c'uanex ja Diosi.
20 Jel tuc juntiro ta ay c'a
hua mul merani. Ay modo mi
jas oja hual ta huala mac'ji,
como ay ni hua mul merana.
Pero ta meyuc ja hua muli, y
huala mac'ji, ma chican jastal
huax aaji ahui ja hua cas-
tigo, y mi jas huaxa huala, ja
Diosi huax yilahuotic ja jastal
jahui. Gusto ni oj yilotic ja
Diosa.
21 Porque q'uelahuilex ja
Cristo tac. Lom yiaj huocol
ja yeni. Sc'ulan suprir yuj
ja quentiqui. Y jach man
ora. Ja Cajualtiqui huan slee-
jel ja ma' oj bob sc'ul ahuan-
tar ja huocoli ja jastal sc'ulan
ahuantar ja yeni.
22 Ja yeni, mi ni jun smul
eq'ui. Mi ni nunca slea men-
tira.
23 Ja tiempo yora jel piero
huax taaji ti' yuj ja scon-
dra jumasa, mi ni jun pal-
abra ja jas yala ja Cajualtiqui.
Cuando jel huan huocoli, mi
jas yal yab ja scondra jumasa.
Quechan yaa can ja ba sc'ab
ja Tatal Dios ja yen ja ma'
huas snaa jastal huas stojbes
mas lec ja cristiano.
24 Ja Cristo, yen mismo
scuchu ja jmultic ja yora
aaji locan ja ba cruzi. Jach
sc'ulan ba oj ch'ay jc'ujoltic

juntiro ja sleejel ja jmultiqui.
Huas sc'ana oj ajyucotic toj ja
quentiqui. Jel yajbi juntiro
pero yuj ja syajbel jahui,
jayuj tojbi ja caltziltic ja
quentiqui.
25 Ja ajyi, ch'ayelotic jastal
jun ch'ayel chej pero ja
huego, cumxelotic soc ja ma'
huas stalnayotiqui, ja yen
ja ma' huax cho stalna ja
caltziltiqui.

Ja jastal oj yil sbaje ja ma' nupaneli

3

1 Quermana jumasa ja
janec' ay atatamexi, c'uanic
ja yabalei. Ay ni atatamex
mi ni t'usan huas sc'uane ja
yabal ja Diosi pero ta toj c'a
ayex ja huenlexi, mi t'ilanuc
tanto c'umal oj ochanic soc.
Ay modo oj sc'uuque
2 Porque huane yiljel
que toj ni hua pensarex ja
huenlexi, como huanex xa ni
sc'uajel meran ja Diosi.
3 Mi sbejuc ja' oj huaj
ac'ujolex jastal botzan xta
oj ajyanic, porque ja jahui,
mi jas yioj ja ba caltziltiqui.
Quechan huax jeatic ja
jplantatiqui ja ba fuerai.
4 Mas lec, c'ulanic pensar
ja hua hualtzilexi. Jeahuic
ja syajal ja hua c'ujolexi. A
ajyuc tzamal ja hua modoexi
porque ja modo jastal jahui,
jel gusto huax yila ja Diosi.
Ja jastal huaxa tojbes aba-
jex soc ja hua c'uexi soc ja
hua olomexi, oj ni ch'acuca
pero ja hua modoex ba jel tza-
mali, mi ni nunca oj ch'acuc.
Jel gusto huax yila juntiro ja
Dios ja jastal jahui.
5 Jach ni ec' ja quermanatic
ja najate ja ma' ja' ni sni-
huanil ja sc'ujole ja Dios tac.
Jel tzamal ja smodoei. Huas
sc'uan ja yabal ja statamei.
6 Q'uelahuilex ja Sara jastal
sc'uan ja statam Abrahami.
Huax yal yab tateyil. Jaxa
Sara, ja' ni mero amojex
ja huenlex ja ma' huaxa
c'ulanex ja ba lequi, mi ni lom
huala xiuyexa.
7 Jachuc ja huenlex quer-
mano jumasa. Yajtayic ja
hua cheumexi. Naahuic
t'unuc que jun ixuc, mas
mey ja yip ja yenlei soc
ja huenlex ja huiniquexi.
Pero anima, lajan huaxa
c'ulanex recibir ja yajc'achil
vida huax yaa ja Diosi, como
puro syajal sc'ujol ja yeni.
Huan c'a la ajyiyex toj soc ja
hua cheumexi, oja huilex oj
maclajananic cuando huaxa
c'umanex ja Diosi. Pero mi
c'a toj ayuquex soc ja hua
cheumexi, lom ni q'uiq'uinal
oja c'umuquex ja Diosi.

Ja ma' huas sc'ulan ja ba lequi, oj ni yii huocola

8 Jaxa huego quermano ju-
masa, apetzanilex, jun ita a
ajyuc ja hua pensarexi. Talna
yaujulal abajex. Yaj xa huab
abajex. C'un a ajyuc ja hua
c'ujolex. Naahuic jastal oj
ajyanic ch'in ja ba sti sat ja
Diosi.
9 Ta ay c'a ma' huas sc'ulan
ahui malo, acta cani. Mi
xa c'ulan yi malo ja hueni.

Ta jel c'a piero huax yutajex, maca hua tiexi. Mi la utaniyex ja huenlexi. Mas lec, c'anahuic yi ja Diosi ba oj yaa ja sbendicion ja hua condraexi porque sbej nia. Jayuj sleahuex ja Dios tac, ba oj ajyanic toj ja huenlexi. Ta jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni ahuilex ja sbendicion ja Diosi.

10 Jach ni huax yala ja yabal ja Dios tac:

Ta huan c'a xa c'ana oj ec' tzamal ja hua vidai, aa cuidado soc ja hua tii. Mi lom xa taa ti' ja jas maloi, soc mi lom xa lea mentira.

11 A ch'ay juntiro ac'ujol ja ba malo. Lea ba lequi. A ch'ay ac'ujol ja pleito. Laman la ajyi.

12 Porque ja ma' toji, huan iljel yuj ja Diosi. Huan maclajel cuando huas sc'uman ja Diosi. Pero ja ma' puro malo huane soqui, coraja huax ilji yuj ja Diosi,

xchi ni ja yabal ja Dios tac.

13 Porque ta ja' c'a huajel ac'ujolex ba quechan oja c'uluquex ja ba lequi, jel t'usan ja ma' oj sc'uluc ahuilex malo.

14 Pero ta ay c'a ma' huax yila que jel toj ayex y gana huala ixtalajiyex, mix cham ac'ujolex. Oj ni ahuilex ja sbendicion ja Diosi. Mi la xiuyex yuj ja cristiano jahui.

15 Ja mas t'ilani, oja naex machunc'a ja hua Huajualexi. Ja ba hua hualtzilexi oja naex ja Cajualtic Cristo. Ta ay c'a ma' huas sobo huilex jas sbej ja jastal ajipunej ja hua c'ujolex soc ja Cristo, chapan la ajyiyex ba oj ochanic loil soc. Pero leahuic jun modo jastal ba tzamal oja hualex. Naahuic t'unuc que Dios ni ja ma' huanex staajel ti'.

16 Toj la ajyiyex. Mi xa huaa t'aban ac'ujolex ja jas malo porque ay modo ay ma' gana oj jac sc'uluquex probar: —¡Baya huaxa hualahuex huaxa c'uanex ja Cristo! oj yutex. Pero ta mi c'a jas nolan ahuujilex ja ba hua c'ujolexi, oj ni q'uixhuuque leca.

17 Ja Diosi ta jach c'a huas sc'ana oj quiitic huocol, mas lec oj quiitic huocol yuj ja huantic sc'ulajel ja ba lequi no que jau oj c'ultic ja ba malo.

18 Jel ni ja jmultic ajyi, jayuj cham ja Cristo tac. Jun ita vuelta chami ba jpetzaniltic. Jel malootic juntiro, jaxa Cristo, jel lec, pero anima, yiaj huocol ba oj bob ochcotic ja ba sti sat ja Diosi. Ja scuerpo ja Cajualtiqui cham nia pero ja yaltzili,

19-20 Ti huaj ja ba lugar jau ja ba lutan jitzan lec ja ma' mi ni modo sc'uan ja Dios ja najate cuando yora tiempo ec' ja Noeji. Huaj sloilta yabye ja yabal ja Diosi. Cuando huan sc'ulajel ja barco ja Noeji, jel yaa spasensia ja Diosi pero iday, jel t'usan altiro ja ma' coltaji ja yora jac ja butjai. Quechan altiro huaxaque cristiano.

21 Ja jastal c'ulaji librar ja

Noeji soc ja butjai, jach ni
cuando huax quiajtic ja' ja
quentiqui. Huantic snaajel
jastal c'ulubalotic librar soc
ja jmultiqui. Ja jastal huax
quiajtic ja', mi huax quia-
jtic ja' ba oj sac' ja jcuer-
potiqui. Huax quiajtic ja'
porque ja Diosi sc'ulanotic ta
librar. Huantic sc'anjel yi ba
oj yaa quitic jun jc'ujoltic ba
sac, como ja' ni yuj sacui ja
Cajualtic Jesucristo.
22 Jaxa yen ja huego, ti xa
ay ja ba satq'uinali. Ja Diosi
yaunej ba sc'ab spetzanil
ja ángel jumasa, sea lec ja
yatelei, ma malo. Pero
ja Cajualtiqui, mas jel xa
nihuan juntiro ja yatel ja
yeni.

*Chican jastal huas scoltay-
otic ja Diosi, la xa cateltatic ja
yeni*

4

1 Meran nia, jel juntiro yiaj
huocol cuando tey ba luum ja
Cajualtiqui. Y jach ja quen-
tic chomajquili, la xa jnaatic
que sbej ni oj quiitic huo-
cola. Pero anima, ja mero
smeranili, ta huan c'ax quia-
jtic ja huocoli, huala tojbitic
soc. Huax ch'ay jc'ujoltic ja
sleejel ja jmultiqui.
2 Ja ba yojol ja juocoltiqui
mi huax oc' jc'ujoltic oj c'ultic
ja malo iti, ma oj c'ultic ja
malo iti. Miyuc. Ja' ni huajel
jc'ujoltic oj c'ultic ja jas huas
sc'ana ja Diosi.
3 Ja hua maloilexi, malan
soc ja jastal huanex sc'ulajel
ajyi ja yora tiempo jau
huanex sc'ulajel ja jastal
huan sc'ulajel ja cristiano
ja ma' mi huas sc'uan ja
Diosi. Ja tiempo jahui,
chican jasunc'a jex c'anc'oni
huaxa huabyexi, huan
nix ac'ulanexa, anima jel
quistaluc ja jas huanexi.
Huala yacbiyex, huaxa
c'ulanex q'uin, huax jelxi
juntiro huaxa huuajex trago,
ti huala ochyex ja ba sti sat ja
dios jau ba mi ni t'un sbejuc
oj ochaniqui.
4 Jaxa huego, ja hua mo-
jexi, jel cham huax yabye
huax yila mi xax oc' ac'ujolex
ja quistal cosa jumasa jahui.
Jayuj jel xa huax yixtalaanex
tac.
5 Pero ¡a smajlaye! Oj to
ni yae cuenta soc ja ma' huas
snaa jastal oj stojbes ja cris-
tiano, sea ta sac'ane to ja ora
jahui, ma chamye ta.
6 Ja cristiano jahui, eso sí,
jel ja ma' chamele xa, pero ja
yora sac'ane to, alji ni yabye
ja yabal ja Dios ba oj bob aa-
juc yile ja yajc'achil vida sbaj
Diosi. Ja scuerpoei, chamye
nia porque mi ni ma' mi huax
chami. Ja' ni ja jcastigo-
tiqui porque puro mulanu-
motic nia.
7 Jel xa mojan ja tiempo oj
jacuc ja Cajualtiqui jayuj sbej
oj ajyanic toj. Aa bajex soc
spetzanil ja hua c'ujolex ba
oja c'umuquex ja Diosi.
8 Pero ja mas t'ilani, yaj xa
huab abajex tola vida porque
ta meran c'a yaj huax cab jba-
jtic, mi ni jauc huantic pen-
sar soc ja smul ja otro juni.
Ja syajal ja jc'ujoltiqui huax

xch'aya snaajel jitzan ja mu-
lali.
9 Aahuic majan ja hua na-
jexi pero soc spetzanil ja hua
c'ujolexi.
10 Stz'acatal ja Diosi porque
jel ja syajal sc'ujol jmoc-
tiqui. Ac'ubal quitic cada
jujuneotic ja jas huax bob
jc'ultiqui, jayuj sbej ni oj colta
jbajtic ja janec' huax bob
cujtiqui porque ta jach c'a
huax colta jbajtiqui, yuj ni
mero yatjumotic ja Diosi.
11 Porque ay ni ja quer-
manotiqui jel tzamal huax
bob yale ja yabal ja Diosi.
Jel lec ja huax bob yalei
pero a jac sc'ujole que Dios
ni ja ma' huan yaljeli. Ta
ay c'a ma' huax yala oj
coltanuqui, lec nia pero a
jac sc'ujole que Dios ni huax
yaa ja yipei. Chican jas
huax bob jc'ultiqui, pero
siquiera oj caatic nihuanbuc
ja sbiil ja Diosi yuj ja Cajualtic
Jesucristo. Stz'acatal lec ja
yeni porque mi ni nunca oj
ch'acuc ja smandari. ¡Amén!

*Jun creyente oj ni yii huo-
cola*

12 Quermano jumasa, mix
och apensarex cuando jel
tzatz huax jac ja huocolexi.
Mi xa hualahuex que jel
tuc ja huax jac ja huocoli.
Huax jaqui pero ba oj ilxuc
ta meran c'a huax c'uantic ja
Diosi.
13 Sbej ni oj caatic yi
stz'acatal ja Dios yuj ja huocol
jahui porque jach ni ja Cristo
tac, jel yiaj juntiro ja yeni.
Jaxa cuando huax cho jac
otro vuelta ja Cristo, yajni
huax quilatic jastal huax lijpi,
jel ni gusto oj ajyucotic ja ora
jahui. Oj cho caatic yi lec
stz'acatal ja yeni.
14 Ja mero smeranili, ta
coraja c'a huala iljiyex yuj ja
huiojex ja sbiil ja Cristo, jel
lec oja huilex porque cuando
huala ixtalajitic yuj ja scuen-
tosil ja Diosi, ti huax jac mo-
jan ja Yespíritu. Huax ya jac
jc'ujoltic jastal jel nihuan jun-
tiro ja yeni.
15 Lec ni huaxa huiajex
ja huocola pero siquiera
mi huanuquex milhuanel.
Mi huanuquex elc'anel. Mi
huanuquex sleejel ja hua
mulexi. Mi huanuquex
xch'iquel abajex ja ba mi
sbejuqui.
16 Ja huocol huax ec'
cujtic ja jastal huax c'uantic
ja Diosi, mi sbejuc oj
q'uixhuucotic yuj ja jahui.
Stz'acatal lec ja Diosi, ay xa
quiojtic ja sbiil ja Cristo.
17 Como q'ueel xa ni ja
tiempo huan stojbesjel ja
cristiano ja Diosi, jaxa quen-
tic ja janec' huax c'uantiqui,
bajtan xa ni huantic to-
jbesjela. ¡Pero pobre ja ma'
mi ni t'un huas sc'ana oj
sc'uuque ja yabal ja Diosi!
¡Jastal ma oj huajuc ja yenlei!
18 Ja quentic ja janec'
huantic fuerza oj ajyucotic
t'usan toji, jel ni huocol huax
bob coltajucotica, ¡jauc to ma
yenle ja ma' quechan huajel
sc'ujole ja sleejel ja smulei!
Toj malo juntiro ja sc'ujol ja
yenlei.
19 Jayuj tac, ta huan c'ax

quiajtic huocol yuj ja jach
huas sc'ana ja Diosi, sbej ni
oj c'ultic seguir ja ba lequi.
La xa caa jbajtic soc ja yen ja
ma' sc'ulanotiqui ba oj stalna
ja caltziltiqui porque oj ni
c'ot smeranil spetzanil ja jas
yaluneji.

Aaji yi razón ja creyente jumasa

5

1 Ja huego ay jas huax c'ana
cala huabyex ja ma' anciano
ay ahuujilex. Ja queni
ancianoon ni chomajquila.
Quilunej jastal yiaj huocol ja
Cajualtic Cristo, jaxa cuando
oj jacuqui, jach ni, ¡ti ni oj
ajyucon ja quen ja ba yijlabi!
2 Huax cala huabyex,
talnayic ja matic ac'ubal ba
hua c'abex yuj ja Diosi, pero
soc spetzanil ja hua c'ujolexi.
Ja yenlei, lajane soc jun nole
chej, jaxa huenlexi, ochelex
jastal jun talnachej. Ja hua
huatelex iti, mi ma' huax
yala huabyex que t'ilan oja
c'uluquex. Mi sbejuc ja'
cahuan atiex oj ajyanic que
oj tupjanic. Aa bajex soc con
todo ac'ujolex.
3 Mi la jelxiyex soc ja hua
mandarexi porque ta toj c'a
ayex ja huenlexi, oj ni yile ja
hua chejexi. Oj ni jac sc'ujole
que jach ni sbej oj ajyuque ja
yenle chomajquili.
4 Ja Cajualtiqui, yena ni
ja ma' huas stalnayotic jpetzaniltiqui. Cuando huax jac
ja yeni, ta toj c'a ecyex soc
ja xchej ja Diosi, oj ni aajuc
ahuilex jun corona ba tzamal
oj ajyuc tola vida, ja' ni ja
corona huax aaji quitic ja ba
lugar jau jex lijpi.
5 Jaxa huenlex ja ma' untiquex to, c'uanic ja yabal ja
matic ay xa sc'ujolei. Ch'in
xa huaa bajex apetzanilex
porque ja Diosi jel bi coraja
huax yila ja ma' jel nihuan
huax yaa sbaji, pero ja ma'
ch'in huax yaa sbaji, huan bi
sea yi ja syajal sc'ujoli.
6 Jayuj tac, ch'in xa huaa
bajex ja ba yib sc'ab ja Diosi.
Jach c'a huaxa c'ulanex, oj ni
jacuc ja c'ac'u oj ya nihuanbananic ja Diosi.
7 Spetzanil ja hua huocolexi soc ja hua pensarexi, ti
xa huaahuex can ja ba sc'ab
ja Diosi porque ja Diosi, huan
nix yaahuex sata.
8 Q'uelan jacan ajyanic
porque ja diablo ti huan
ahuanel ec' jastal jun tan
choj. Jel xa puesto ay ba oj
sbuquex coe. Mero ja hua
condraex ja yeni.
9 Pero mi xa huaahuex yi
lugar. C'uanic soc spetzanil ja
hua c'ujolex ja Diosi. Naahuic
t'unuc que spetzanil ja jmojtic creyenteil ja ba sutanal ja
mundo, jun xta lajan ja juocoltiqui.
10 Pero ja juocoltic iti,
t'usan tiempo nia. Ja Diosi
oj to ni ya ec'uca. Oj ya tojbuc
ja hua hualtzilexi. Oj cho yaa
huipex ba oj tzatzbanic ja ba
sti sati porque jel ni ja syajal
ja sc'ujola. Oj ni huajanic ja
bay ja Cristo, ti ni oj ajyanic
tola vida ja ba lugar jau jex
lijpi.
11 Stz'acatal ja yen ja ma' mi

ni nunca oj ch'acuc ja smandari. ¡Amén!

Ja Pedro seca spatulabil sc'ujol ja yamigo jumasa

12 Soc ja ch'in carta iti, ch'ac ta cala huabyex ja smeranil ja jastal huas sea quitic ja syajal sc'ujol ja Diosi. Sc'an to Dios, oj ajyanic tzatz ja ba sti sat ja yeni. Huanon secjel ja juun iti soc ja quermanotic Silvano. Ja quermanotic Silvanoi, ja jastal q'ue sc'uuc ja Diosi, jach ni huan sc'uajel man ora. Jach huax quila ja queni.

13 Ja quermanotic jumasa tey ba Babilonia, ja' ni ja ma' tzaubale yuj ja Diosi, huas secahue jitzan spatulabil ja hua c'ujolexi. Jach ni ja quermanotic Marcos, la coltaniyex bi xyala.

14 Cuando huaxa taa bajex, jea bajex ja syajal ja hua c'ujolexi. Ja petzanilex ja janec' ahuiojex ja sbiil ja Cajualtic Cristo, laman la ajyiyex. Ti ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Pedro
Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Stz'ijba Ja San Pedro

Ja Pedro stz'ijba ja creyente jumasa

1 Lec ay quermano jumasa. Ja huenlexi huan xa xa
c'uanex ja Dios ja jastal huax
c'uanticon ja quenticoni.
Ja Cajualtic Dios Jesucristo,
como jel ni toja, jayuj bob ya
elcotic libre. Ja queni Simón
Pedroon nia y quena ni
huanon stz'ijbajel ja carta iti.
Yatjumon soc secabanumon
ja Jesucristo.
2 Sc'an to Dios, huanex
snebjel mas jastal ay ja Diosi
soc ja Cajualtic Jesusi. Ta
jach c'a huanex, oj to ahuilex
mas y mas ja syajal sc'ujoli y
laman ni oj ajyanica.

Ja smodo ja ma' huas sc'uan ja Diosi

3 Cuando huaxa naahuex
sbaj mas ja Diosi, oj ni sea
huilex ja yipi. Oj scoltayex ba
oj bob ajyanic toj ja ba vida
iti. Oj bob ajyanic ja jastal
huas sc'ana ja Diosi. Oj bi see
quitic jastal jel nihuan ja yeni
soc jastal jel tzatz ja yateli.
4 Jel tzamal juntiro ja jas
yalunej cabtic ja jastal oj
to ni sc'uluc quitiqui. Ti ni
ay ja ba jc'ujoltic spetzanil
ja jas yaluneji, jayuj ay
quiptic ba mi t'ilanuc oj ch'ic
jbajtic soc ja cosa jumasa
ja jas ay ba mundo porque
ja jahui, ja' mero huax
leatic ja jch'ayelaltiqui. Jel
quistal juntiro ja mundo
tac pero stz'acatal ja Diosi,
yaa ta quitic jun yajc'achil
jpensartic ja jastal ja spensar
ja yeni.
5 Jayuj tac, mi malanuc
quechan huaxa c'uanex ja
Diosi. Cho c'ulanic fuerza
ba oj ajyanic toj. Nebahuic
t'usan mas y mas jastal ay ja
Diosi soc jasunc'a huas sc'ana
oja c'uluquexi.
6 Mi xa hualahuex que
quechan oja c'uluquex ja hua
gusto ja huenlexi. Miyuc.
Como bajic soc spetzanil. Ja
jastal q'ue ac'uuquex ja Diosi,
jach c'ulan seguir abajex
tola vida. Nebahuic jasunc'a
huas sc'ana ja Diosi, ti xa
c'ulanexa.
7 Leahuic modo jastal oj
ajyanic gusto soc ja hua mo-
jex jumasa. Yaj xa huab aba-
jex soc yaj xa huabyex ja
Diosi.
8 Ta jach c'a huaxa c'ulanex
ja jas ch'ac ta cala huabyexi,
pero soc spetzanil ja hua
c'ujolexi, tzatz oj ajyanic soc
ja Diosi. Oj ni maconananic
yuj ja Cajualtic Jesucristo.
9 Pero ta mi c'a xa c'ulanex
caso ja jastic cosa huax calai,
yuj ni lajan soc mutz'an ja
hua satexa. Mi ni t'usan
huaxa c'ulanex entender ja
cosa sbaj Diosi. Ta mi c'a
xa c'ulan seguir abajex, huaj
to huabyex, ch'ay ta c'ujolex
jastal aaji elanic libre soc ja

hua mulexi.
10 Jayuj quermano jumasa, c'ulanic fuerza. A iljuc que ti xa ayex ja ba sparte ja Cristo, que tzaubalex xa ni merana. Ta huanex c'a fuerza, mi ni nunca oja huaex can jun lado ja Cristo.
11 Ja Diosi oj sea huilex ja bej ba oj bob ochanic gusto ja ba lugar jau ba huas sc'ulan mandar tola vida ja Cajualtic Jesucristo ja yen ja ma' yaa ta elcotic libre soc ja jmultiqui.
12 Ja quen ja ba jpensari, tola vida huax c'ana oj ca jul ac'ujolex ja cosa jumasa iti. Huan ni xa naahuexa. Tzatz ni ayex soc ja jas huaxa naahuex merani.
13 Pero anima, huan nix c'ana oj ca jul ac'ujolexa ja janec' tiempo huax aaji qui ja jsac'anili, como sbej nia. Jach ni huax cala ja quena.
14 Huan xax yab jchiq'uel que oj xa chamcon mas ligero como jach ni seunej qui ja Cajualtic Jesucristo, jayuj huax ca jul ac'ujolex tac.
15 Siquiera oj can ac'ujolex, jaxa cuando huala chamyoni, ti oj jac ac'ujolex spetzanil ja jas calunej ahuabyex sbaj ja Diosi.

Ay ma' yila que jel nihuan ja Cristo

16 Mi ti el ja ba j'olom ja jas jeaticon ahuilex ja jastal jel ja yip ja Cajualtic Jesucristo soc ja jastal oj to jacuqui. Quen mismo quilaticon jastal jex lijpi.
17 Cabticon jastal jel toyji yuj ja Tatal Diosi. Ja ora jahui, jel tzamal juntiro quilaticon lijpi ja yijlab ja Diosi. Lijpi juntiro ja bayticoni, ti cabticon yala ja Dios Tatali: —Ja iti, ja' ni ja cunini. Jel yaj juntiro huax cabi. Jel gusto huax quila, xchi nia.
18 Ja sc'umal ja Tatal Dios ja ora jahui, ti co jan ja ba satq'uinali, como ja quenticoni, ti ni ayticon lajan soc ja Cajualtiqui ja ba huitz jau mi cualquierauqui.
19 Jayuj ja quenticon tac, jel seguro ayticon que ja jas yala ja yaluman-Dios ja najatei, meran nia. Y sbej ni oja c'uuquex ja huenlex chomajquili porque ja spalabraei, lajan soc jun luz huan ajlel ja ba yoj q'uiq'uinali. Tacal tacal oj jac ac'ujolex ja smeranil ja jas yalahuei. Lajan soc ja cuando huala elyex bejyel cuando q'uic' to lec ja satq'uinali, mi to nix el ja c'ac'ua. Pero tacal tacal huaxa huilahuex huax sacbi ja q'uinali. Lajan soc ja jastal huax ijlabani ja hua bejexi. Jach huax jac yaa yijlab ja Cajualtic ja hua c'ujolexi.
20 Pero t'ilan oja naex que spetzanil ja jas yala can ja aluman-Dios jumasa, mey jderechotic oj caltic jtuch'iltic jun cosa que jach sbej iti, jach sbej iti
21 Porque mi ti el ja ba s'olome ja jas yalahuei. Yena ni ja Espíritu Santo yiaj majan ja sti ja yenlei. Dios ni ja ma' c'umani, mi yenluque.

Ay ma' huas sea puro mentira
(Judas 4-13)

2

1 Pero ja tiempo jau ja najatei, ay ni ma' quechan sea sbaj que aluman-Dios bi y jach ni ay ja tiempo it chomajquili. Ay ni ja ma' jel huas stoyo sbaj que jel huas snaahue ja yabal ja Diosi. Eso sí, mi oj see sbaje claro que mentira huane pero ja mero smeranili, yaahue ta can jun lado ja Cajualtic ja ma' yaa xchiq'uel ba oj bob eluque libre. Ja jas huane seejeli, ja' ni sbaj xch'ayelal ja ma' huas sc'uane y jach ni ja yenle mismo, huaj to huabyex, xch'ay ta snaajele.

2 Jel ni ja ma' oj stzajla ja smodoe ba jel piero - mi bi malouc ta huas sc'ana cualquiera ixuc, xchiye - jaxa ma' mi huas sc'uane ja Diosi, huas staahue ti' malo ja sbej ja Dios ba merani yuj ja smul ja yenle ja jastal ja smodoei.

3 Chican jas modo oj slolayex siquiera oj stae jastal oja huaex yi ja suaelei. Pero ¡a smajlaye! Oj ni ch'ay snaajelea. Najate ni huan yaljel ja Diosi que oj ni ch'ay snaajelea. Mi xa hualahuex ta oj ch'ay sc'ujol ja Dios ja iti.

4 Porque q'uelahuilex ja tantic ángel jau ja ma' slea smulei. Mi xa hualahuex ta huajye libre ja yenlei. Ti jipjiye co ja ba yoj inpierno. Ti lutjiye ja ba q'ueen jau ja ba q'uiq'uinali. Ti bi canele masan to bi ja c'ac'u jau oj yae yi cuenta ja Diosi.

5 Jach ni ja tantic cristiano ja matic ec' ba luum cuando mi tox jac ja butjai. Quechan altiro el libre ja Noeji soc juque ja suinquil ja snaji. Como toj ni ay ja Noeji. Huan nix yala jastal ay ja sbej ja Diosi pero ja tantic cristiano, jel najat juntiro yioje ja Diosi. Jayuj jac jun nihuan butja ja ba mundo ja ora jau tac.

6 Cho q'uelahuilex ja chab chonab jau Sodoma soc ja Gomorra. Ja Diosi xch'aya el snaajel juntiro. Quechan can ja staanilei, pero puro castigo. Meran nia, jel tzatz juntiro co ja scastigoe ja suinquil ja Sodoma soc ja Gomorra. Pero jel lec juntiro porque man ora, ja ma' mi huas squitz'ahue ja Diosi, a snae t'usan que mi loiltajneluc ja scastigo ja Diosi.

7 Y ti ni ay ja Lot ja ba Sodoma ja ora jahui. Como toj t'usan ja yeni, jayuj jel piero yila ja smodo ja suinquil ja xchonabili. Puro malo ja sc'ujolei. Ja huiniquei huajel sc'ujole juntiro soc ja sleejel ja smule soc ja smoj huiniquilei, jayuj ja Diosi, ya el libre ja Lot ja ba chonab jahui.

8 C'ac'u acual t'aban sc'ujol ja Loti que mi ni t'un sbejuc ja jas huane ja smoj jumasai, como tola vida huan yiljel soc huan yabjel ja smulei, jaxa yeni, toj t'usan soc ja Diosi.

9 Pero ja Cajualtiqui, como huas snaa jastal oj ya elcotic libre ja ba huocol ja janec' huantic sleejel ja Diosi, soc huax cho snaa jas oj sc'uluc soc ja ma' chamele xa y mi ni sc'uan ja yeni. Tola vida

huane huocol y jach ni oj
ajyuca masan oj c'otuc ja
c'ac'u jau oj huaj yae cuenta
soc ja smulei.
10 Mas to pegor ja tantic
cristiano it toj quistal ja spen-
sarei. Mi alben ja smulei.
Mi ni t'un huax c'ocxi ba oj
sc'uuque jun mandar. Mix
q'uixhuiye. Jel tzatze juntiro.
Huan c'ax yabye huax taaji
ti' ja matic jel nihuan ja ba
satq'uinali, ti huax ochye tu-
jmanela.
11 Iday ja ángel jumasa,
conser mas jel nihuane
juntiro soc jel ja yipei - ti huax
ajyi ja ba sti sat ja Dios tac -
pero iday, mi ni nunca oj stae
ti' malo ja tantic cristiano
jumasa jahui. Mi ni nunca
oj yale yab ja Diosi que oj
aajuc yile castigo ja scondra
jau jumasa.
12 Pero ja tantic mentiroso
it jumasa, quechan xchole
huas slolaye ja cristiano. Toj
chantee nia. Mi jas huas
snaahue altiro. Chican jas
huas sc'ana oj sc'uluquei,
huan ni sc'ulanea. Ti huax
jac ja ba mundo iti ba oj
yamjuque soc ba oj miljuque.
Lom q'uiq'uinal huax och
utanuque malo, iday, yenle
mismo mi huas sc'ulan
entender jasyuj ja huane
utaneli. Ja jastal huax ch'ay
snaajel jun chante, jach ni oj
ch'ay snaajele ja yenlei.
13 Jel huax yaahue yi
huocol ja tuqui pero jach ni ja
yenlei, oj ni aajuc yile huocol,
pero meran. Satalajel abal
huas sleahue ja smulei, como
jach ni huas sc'ulane gustoa.
¡Q'uixhuel ja sbaje! Mi icben
sbej jastal ay ja smodoei
iday, ti huax jac xch'ic sbaje
amoquex cuando huaxa
huaahuex jun huaelal. Jaxa
yenlei huas stzeeyex lec ja
hua patiquex ja jastal huas
slolayexi.
14 Jex c'anc'oni huax yabye
huas slea smule soc ja ix-
uquei. Jaxa ma' jel to yaau
soc ja Diosi, ja' mero huas
slolaye. Ja' ni mero huajel
sc'ujole jastal oj staa ja suaele
pavori. Ja cristiano iti, sbej ni
huax yiaj scastigo ja Diosi.
15 Porque yaahue ta can
juntiro ja sbej ja Diosi.
Xch'ayelale ni juntiroa. Ja'
ni mero smoje ja tan Balaam
ja yunin ja tan Beori porque
q'uelahuilex jas sc'ulan ja
yen tac. Toj malo ja jas
sc'ulane, iday, como jex oc'
yuj ja taq'uini, jayuj sc'ulan
yi malo ja yuntiquil ja Diosi.
16 Pero ja mas tzaani,
jaxji lec utjel yuj jun men
burra porque ja men burra
jahui c'umani jastal jun
cristiano. Scomo lec ja tan
mentiroso Balaam jahui
porque huas sea sbaj jastal
jun aluman-Dios pero toj
bobo juntiro huaj ja ora
jahui.
17 Y jach ni ja tantic cris-
tiano it ja ma' huas slolayex
lequi. Lom juntiro huane
seejel ja yabal ja Diosi porque
mi ni jas huas snaahuea.
Quechan huane sc'ulajel ja
sgusto ja yenlei. ¡A smajlaye!
Ay jun lugar chapan lec ba oj
huajuc ja yenlei, ja' ni ja ba

jel q'uic' ja q'uinali.

18 Eso sí, ja jas huax yalahue ja tantic mentiroso maestro jahui, lajan soc jel nihuan juntiro, jaxa pobre ja ma' huane lolajeli, ja' ni ja ma' yajc'achil to elele ja ba yoj q'uiq'uinali, huan tox cho huaj yabye, ti xa cho aye otro vuelta soc ja mulal ba jel piero. Como jach ni ja smodo ja ma' huan jeunel yilei.

19 Eso sí, mi jach huax yalahue ta huan c'a bix huaj soc ja yenlei. Oj bi ajyuque libre juntiro. Pero ja mero smeranili, ja tantic maestro jahui, mochane te' juntiro soc ja jas quechan huax yaa xch'ayelalei. Como jach ni aya. Tan mulali, chican jas tiq'ueil, lajan soc huas syuch'uhuotic te'.

20 Porque q'uelahuilex jun cristiano ja ma' huas sc'uan ja yabal ja Cajualtic Jesucristo, que huax ya elcotic libre soc ja jmultiqui, ti huax yaa can ja cosa ba jel quistal ja ba mundo. Pero ja mas tzaani, ta huan c'a xch'ica sbaj otro vuelta ja ba mundo, huan tox huaj yile, c'ulajiye ta ganar juntiro. Mi xa ni modo huax bob eluque libre. Mas to ma lec moc to sc'uuque ja Diosi porque mas to pegor huax huajye ja mas tzaani.

21 Mas ma lec moc to yabye ja ba mas lequi porque ja iti, yabuneje y huax cho cumxiye otro vuelta ja ba spatique. Mi xa huan to snaahue ja mandar jau mi cualquierauqui ja jastal huas snaahue ajyi.

22 Meran ni ja jas huax calatiqui que jun tz'i huax cho cumxi huax cho huaj sloo ja xej otro vuelta, jaxa chitami ch'ac ta atnuc huaanto ba yaxal ja', huaj to cho huile, ti huan sbaljel sbaj lococ otro vuelta. Y ja' ni mero smoj ja tantic cristiano it huane stzajlajel ja tantic mentiroso maestro jumasa.

Oj to jacuc ja Cajualtiqui

3

1 Ja carta iti, ja' ni ja xchabil carta jtz'ijbunej ahuilex, quermano jumasa. Soc ja juun iti, soc jach ni ja ba sbajtanili, huax c'ana oj ca juluc ac'ujolex

2 Ja jas yalahue can ja aluman-Diosi soc jach ni ja jecabanum jumasa chomajquili ja matic sea huilex ja smandar ja Cajualtiqui porque ja yeni, yen yaa ta elcotic libre soc ja jmultiqui.

3 Pero ja mas t'ilani, huax c'ana que oja naex que cuando mojan xa oj jacuc ja Cajualtiqui, oj ni cho jacuc ja tantic cristiano ja ma' quechan oj stujmaye ja ma' huas sc'uan ja Diosi. Chican ja sgusto ja yenlei, ja' ni oj sc'uluquea.

4 Ti oj yalea: —¿Pero mi ma yala que oj to jacuc ba? ¡Jastal ay ja iti, pe meyuc tac! Lamlamil huan eq'uel ja cristiano, pero huan sc'ulajel seguir lo mismo desde cujlaji ja satq'uinali, oj chiuque.

5-6 Pero gana huas stucbese
porque mi meranuc ja jahui
porque ja Diosi xch'aya snaa-
jel spetzanil ja cristiano ja
yora seca ja nihuan butjai.
Eso sí, jitzan tiempo ni ec'a
cuando yora jac ja butjai,
pero jac nia. Primero, cu-
jlaji ja satq'uinali, ti xa chic-
naji ja luumi, como ti ni aya -
quechan mucan ja' ajyi. Spet-
zanil ja jastal it ch'ac ec'uqui
yuj ni jach yaa ja smandar ja
Diosi.
7 Y jach to oj cho yaa otro
vuelta ja smandari, jaxa
mundo iti oj ni ch'ac c'ac'a.
Jayuj, ¡a smajla ja ma' mi ni
t'un huas sc'ulane caso ja
Diosi! Oj ni jac ja c'ac'u jau
oj yae cuenta soc ja smulei, ti
oj yile ta mi oj ni ch'ac ch'ay
snaajelea.
8 Pero mix ch'ay ac'ujolex
quermano jumasa, que ja Ca-
jualtiqui, tuc juntiro huax
yila ja yen jastal huax ec' ja
tiempo. Ja Diosi, ja jun c'ac'u
huax cala ja quentiqui, jaxa
yeni, jun jabil huax yala.
9 Meran nia, lajan soc mi ni
nunca oj c'ot smeranil ja jas
huax yala ja Cajualtiqui pero
majlayic, ti oja huilex ta mi
oj ni c'ot smeranila. Mi tox
jaqui, como jel ja spasensia
jmoctiqui. Mi huas sc'ana
ay ma' oj ch'ayuc ja yaltzili.
Ja sgusto ja Cajualtiqui,
que spetzanil ja cristiano oj
suchuc ja sc'ujolei.
10 Pero oj ni jacuca.
Q'uelahuilex jun lagron. Mi
oja hualex que oj yal jas ora
oj jacuc. Y jach ni ja c'ac'u oj
jacuc ja Cajualtiqui. Oj xta
tzininuc oj huajuc. Oj ch'ac
spetzanil ja satq'uinali. Ti
oj q'ueuc jun nihuan c'ac'a.
Mi ni jun cosa oj canuc, mi
ni ja luumi. Oj ch'ac ch'ac
spetzanil.
11 Meran nia, oj ch'acuc
juntiro spetzanil ja jas ayi,
jayuj sbej ni oj ajyucotic toj.
Sbej oj leetic ja Dios tola vida.
12 Sbej que q'uelan jacan
ni oj ajyucotica. La xa
c'uuctic ja smandar ja Diosi
ba oj jac mas ligero ja c'ac'u
jahui. Meran nia, oj ch'ac ja
satq'uinali, jaxa luumi, ti oj
loclonuc ja ba yoj c'aq'ui
13 Pero ja quentiqui, ja'
ni snihuanil jc'ujoltic ja
satq'uinal jau ba yajc'achili
soc ja luum jau yajc'achil oj
aajuc quitic ja jastal ni yalai.
Ja tihui, puro toj ja suinquili.
14 Jayuj quermano jumasa,
como jipan ac'ujolex oj
huajanic ja tihui, sbej ni oj
ajyanic toj ja ba sti sat ja
Diosi. Mi sbejuc que huanex
sleejel ja hua mulexi. Sbej
que laman ayex ja ba sti sati.
15 Meran nia, jel albi ta
ja Cajualtiqui pero naahuic
t'unuc ja' huan yaajel spasen-
sia soc ja cristiano jumasa.
Jex oc' sc'ujol ba oj ya eluque
libre soc ja smulei.
16 Jach ni yala ja ba
scarta ja quermanotic Pablo,
jaxa spetzanil ja jas stz'ijba
huilexi, aaji ni jac sc'ujol yuj
ja Diosi. Mi ni jun carta huax
stz'ijba ba mi huas staa ti' ja
jastal oj to jacuc ja Cajual-
tiqui. Eso sí, ay ni ja jas huax
yala ja quermanotic Pablo

ba jel huocol y mi ni huax
c'ulantic entendera, jayuj ja
tantic cristiano jau ja ma'
mi chinq'uinal ay tac, huas
stucbese juntiro ja jas huax
yala. Smodoe nia porque
jach ni huas sc'ulane soc ja
yabal ja Dios chomajquili.
Pero soc ja Diosi, mi ni jun yip
aye, jaxa jas huas sc'ulanei,
xch'ayelale nia.
17 Pero ja huenlex quer-
mano jumasa, huan xa xa
naahuex ja smodoei, jayuj aa
cuidadoex soc ja cristiano jau
ja ma' huax yaahue can jun
lado ja smandar ja Diosi. Mi
c'a, huaj to huabyex, ti xa
ch'icanex soquea y najat jun-
tiro oja huaex can ja Diosi.
18 Miyuc, quermano ju-
masa, c'ulanic fuerza ba oja
naex mas y mas jastal ay
ja Cajualtic Cristo Jesusi soc
jastal yaahuotic ta libre ja
yeni. Tzatz la ajyiyex ja ba
sti sati. Ja huego, stz'acatal
lec tola vida ja Cajualtiqui,
masan to ja c'ac'u jau oj
ochcotic ja ba vida jau ba mi
ni nunca oj ch'acuqui. ¡Amén!
Ti ch'aca.

Primera Carta Del Apóstol San Juan

Ja Carta Iti, Ja' Mero Sbajtanil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Ja ma' huax yaa ja jvidatiqui

1 Lec ay quermano jumasa, huax tz'ijba huilex ja carta iti porque huax c'ana oj cala huabyex jastal ay ja yen ja ma' ti ni ay ja yora cujlaji ja satq'uinali. Ja quenticoni cabticon ja sc'umali soc cho quilaticon ja sati soc cho quilaticon ja smodoi. Jyamaticon ja sc'ab ja yen ja ma' jac yal cabtic jastal ay ja Diosi. Yena ni huax yaa quitic ja jvidatiqui.

2 Meran nia, ja yen ja ma' huax yaa ja jvidatiqui, yen jac see sbaj quitic. Eso sí, ja quenticon quilaticon ni soc mismo ja jsaticoni, jayuj huanticon yaljel ahuabyex ja huenlex ja huego. Huax cala huabyex que ajyi, ti ajyi soc ja Dios Tatali y ja jastal ay ajyi, jach xa ni ay ja huego ja ba spetzanil ja tiempo. Yena ni ja ma' jac see sbaj quiticoni.

3 Jaxa jas quilaticoni, soc ja jas cabticon yalai, oj ni cho calticon ahuabyexa. Oj cala huabyex ba oj bob jc'ul entender jbajtic - jaman ni oj ajyucotic jpetzaniltica. Jpetzaniltic oj bob ajyucotic gusto ja ba sti sat ja Dios Tatali soc ja yunin Jesucristo.

4 Jayuj huanticon stz'ijbajel ahuilex spetzanil ja iti porque cuando huaxa huabyex ja mero smeranili, mas to jel gusto juntiro oj huajanic.

Ja yijlab ja Diosi

5 Oj xa cala huabyex jasunc'a cabticon yala ja yeni. Yala que ja Diosi jel lec juntiro, que mi ni jun q'uiq'uinal ay ja ba sbaj ja yeni,

6 Y ta huan c'ax calatic que mojan quiojtic ja Diosi, pero iday, huanotic soc ja mismo viejo jmodo quiojtic ja ba q'uiq'uinali, ja jastal jahui, lom ni q'uiq'uinal huantic sleejel mentiraa. Toj pacaxero ja jas huantic sc'ulajel tac.

7 Pero ta huan c'a la bejyitic ja ba yijlab ja Diosi - porque ja yen, mi ni jun q'uiq'uinal ay - entonces ja quentiqui, gusto oj quil jbajtic. Oj bob ochcotic loil. Ta ay c'a ba huax lea jmultiqui, ay xa modo jastal oj bob c'ulajucotic perdonar porque jayujil pec' ja xchiq'uel ja Cajualtic Jesucristo tac.

8 Pero ta huan c'ax calatic que mey jmultic, lom huax lola jbajtic quentic mismo, porque mi meranuc. Mentira ni huantica.

9 Pero ta huan c'ax calatic ja smeranil ja jmultiqui, huax naatic que ja Diosi, oj ni sc'ul quitic ja ba toji. Oj ni sc'ul quitic perdonar ja jmultiqui.

Oj xch'ay quitic spetzanil ja
jmaloiltiqui.
10 Pero ta huan c'ax calatic
que mey xlea jmultiqui, la-
jan soc huax caatic och men-
tirosoil ja Diosi. Yuj ni mi
huax c'uantic ja yabal ja Dios
ta jachuqui.

*Ja Cristo, ja' ni mero jlisen-
siadotiqui*

2

1 Cuntiquil jumasa, ja jas
huax cala huabyex ja ba carta
iti, huanon yaljel ba mi oja
lee ja hua mulexi. Pero ta
ay c'a ma' huas slea ja smuli,
naahuic que ay jun jlisensi-
adotic, ja' ni ja Cajualtic Jesu-
cristo. Ja yeni huax och ja ba
sti sat ja Dios Tatali, y jel toj ja
yeni.
2 Yena ni yaa sbaj ba
oj stup ja jmultiqui, pero
mi quechanuc ja jbajtiqui.
Stupu ba spetzanil ja cris-
tiano chomajquili.
3 Jaxa quentiqui, ta huan
c'ax c'uantic meran ja sman-
dar ja Diosi, yuj ni huan
xax c'uantic soc spetzanil ja
jc'ujoltic ja Diosa.
4 Pero ta ay c'a ma' huax
yala que huas sc'uan ja Diosi,
pero ta mi c'a huas sc'uan ja
smandari, toj mentiroso nia.
Lom q'uiq'uinal huas sea sbaj
que huas sc'uan ja Diosi.
5 Pero ja ma' huas sc'uan
meran ja smandar ja Diosi,
yuj ni yaj huax yab meran ja
Dios soc spetzanil ja sc'ujoli.
Ta jach c'a huantic sc'ulajel
meran, oj ni jac jc'ujoltic que
meran sbajotic xa ni ja Diosi.
6 Ta huan c'ax el jtiitic que
huan xax c'uantic ja Diosi,
sbej ni oj ajyucotic ja jastal
ajyi ja ba luum ja Jesucristo.

Ja yajc'achil mandari

7 Quermano jumasa, ja
jas huax cala huabyex que
sbej oja c'uluquexi, mi jauc
primero vuelta huanex
yabjel ja iti. Alji ni ahuabyex
ja yora hua c'uanex t'ani -
ja' ni ja mismo ja jas jeubal
ahuilex ja najatei.
8 Pero ja mero smeranili,
lajan soc yajc'achil otro
vuelta huax cabtic ja sman-
dar ja Diosi. Ja Cajualtiqui,
cuando yala cabticon ja
smandari, ja' ni primero
vuelta yalaa. Y jach ni ja
huenlex chomajquili, ja yora
primero ahuabyex ja abal iti,
yajc'achil juntiro ahuabyex.
Pero yuj ja stz'acatal ja abal
jau jel tzamali, jayuj ja huego,
tacal tacal huan xa eq'uel
cujtic ja q'uiq'uinali, jaxa
yijlab ja Cajualtiqui, ay xa ni
quiojtica.
9 Pero ta ay c'a ma' huax
yala que ti xa ay ba yijlab ja
Cristo, iday, coraja c'a huax
yila ja yermano, ja jahui,
yuj ni mi to huax el ja ba
q'uiq'uinali.
10 Porque cuando ti xa aytic
ja ba yijlab ja Cristo, sbej que
yaj oj cabtic ja quermano-
tiqui. Mi oj c'ultic gana jun
cosa ba oj cho caatic slee smul
ja quermanotiqui.
11 Pero ja ma' coraja huax
yila ja yermano, yuj ni ti to ay
ja ba q'uiq'uinali. Mi ni huax
jac sc'ujol jastal jel piero ja

smuli. Mi ni t'un huas snaa
que toj xch'ayelal ja jas huan
sc'ulajeli. Lajan soc mutz'an
juntiro ja satei.
12 Yal untic jumasa, huax
jeca huilex ja carta iti yuj
ja stz'acatal ja Cajualtiqui,
c'ulubal xa ni perdonar ja
hua mulexa.
13 Jaxa huenlex jbanquil
jumasa, huax cho jtz'ijba
huilex ja huenlexi, como
huan ni xa c'uanex ja yen ja
ma' ti ni aya ja yora cujlaji
ja satq'uinali. Jaxa huenlex
ja ma' mi to ayuc ac'ujolexi,
huax cho jtz'ijbayex porque
ja c'ulanex ta lec ganar ja yen
ja ma' jel malo. Jaxa huenlex
quijtz'in jumasa, huanon
secjel ahuilex ja carta iti
porque huan xa xa c'uanex
ja jTatic Diosi.
14 Jaxa huenlex tatjun ju-
masa, huan ni xa c'uanex ja
yen ja ma' ti ni aya ja yora
cujlaji ja satq'uinali. Jaxa
huenlex quijtz'in jumasa, mi
to ni ayuc ja hua c'ujolexi,
tzatz ni ayex soc ja Diosi.
Ti t'aban ac'ujolex tola vida
ja yabal ja Diosi, jayuj mix
bob sc'uluquex ganar ja yen
ja ma' jel malo. Jayuj huax
tz'ijbayex apetzanilex.
15 Mi lom xa yajtayex ja jas
ay ja ba mundo porque ja ma'
huas syajta ja cosa ba mundo,
mi ni yajuc huax yab ja Dios
Tatala.
16 Porque q'uelahuilex ja
cosa ba mundo. Quechan oj
q'ueltic y jel huax payhuani
y cuando ay xa quiojtiqui,
jel nihuan huala huajtic soc.
Ja jastic iti, mi huax jac yuj
ja Tatali - ti huax jac ja ba
mundo.
17 Jaxa jas ay ja ba mundo
ba jex c'anc'oni, oj ni
ch'acuca, pero ja ma' huas
sc'ulan ja jas huas sc'ana ja
Diosi, mi ni nunca oj ch'acuc
- oj ajyuc sac'anil tola vida.

Ja smeranili soc ja mentira

18 Cuntiquil jumasa, jel
xa mojan ja oj c'ot tic'an
ja tiempo. Huan ni xa
naahuex cuando jel xa mojan
ja tiempo oj bi jac ja ma' oj
sc'an oj som el ja yatel ja
Cajualtiqui. Y jacha ni aya
ja huegoi. Jel ja ma' ja mero
smeranili, jel coraja huax
yabye ja sbiil ja Cristo, jayuj
huax naatic que je xa mojan
ja tiempo.
19 Eso sí, ja ajyi, cuenta bi ay
jmoctic ajyi, pero como elye
ta, huan nix ilxi que mi ni
jbajuctica. Ta ja' c'a mero
huas sc'uan ja Diosi, mi oj
spil sbaje, pero como spila ta
sbaje, ti huax ilxi claro que
tuc juntiro ja spensare soc ja
jbajtiqui.
20 Pero ja huenlex quer-
mano jumasa, como tza-
ubalex yuj ja Cajualtic Jesusi,
jayuj huax jac ac'ujolex
que meran ni ja jas huax
c'uantiqui.
21 Jayuj huanon stz'ijbajel
ahuilex ja carta iti porque
huan ni xa naahuex lec
ja smeranili. Mi huanu-
con stz'ijbajel que yuj mi
xa naahuex. Huan ni
xa naahuex leca. Huaxa
naahuex que jel tuc juntiro
ja mentira soc ja smeranili.

22 Por cuenta, ja ma' huax
yala que mi Cristouc ja Jesusi,
mero ni mentiroso ja jau ju-
masa. Lajan soc huane yal-
jel que mi yuninuc ja Dios ja
Jesusi, mi bi sTatuc ja Dios
Tatali. Ja ma' huax yala
jachuqui, mero ni scondra ja
Diosi soc ja yunini.
23 Ta huan c'ax yalahue
que ja Jesusi mi bi jauc ja
yunin ja Diosi, mi ni ja yen-
lei, mi yuntiquiluque ja Dios
chomajquili. Pero ja ma'
huas sc'uane que ja Jesusi, ja'
ni mero yunin ja Diosi, jach
ni ja yenlei, yuntiquile ni ja
Diosa.
24 Quermano jumasa, ja
jas alji ahuabyex ja yora
hua c'uanex t'an ja Diosi,
moc hua ch'ayuc ac'ujolex.
Naahuic tola vida. Ta tola
vida huaxa pensaran ja jas
jeubal ahuilex ja ora jahui,
oj ni jac ac'ujolex que mojan
juntiro ahuiojex ja Diosi soc
ja yunini,
25 Jaxa yeni, yala ni cabtic
que mi ni nunca oj ch'acotic,
que oj bi yaa quitic ja
jsac'aniltic it ba mi ni nunca
huax ch'aqui.
26 Huax c'ana oj ca jul
ac'ujolex porque ay ni ma'
quechan sgusto que oj slo-
layex.
27 Pero ja huenlexi, ti xa
ayex ja ba sc'ab ja Diosi soc
ti xa ay amoquex ja Espíritu
Santo. Ja yeni, ac'ubal
ahuilex yuj ja Diosi y malan
soca. ¡Jas yatel ay jas oj jac
sea huilex ja tantic cristiano
jahui! Ja Santo Espíritu huax
ya jul jc'ujoltic spetzanil ja
smeranili. Mi ni mentirauc
ja jas huas sea ja yena. Jipa
xa c'ujolex juntiro soc ja
yeni, como jach ni huax yala
cabtica.
28 Cuntiquil jumasa, oj xa
jacuc ja Cajualtiqui, jayuj sbej
que tola vida huax caa jbajtic
ja ba sc'ab ja yeni. Ta jach
c'a huax c'ulantic tola vida,
ja ora huax jac ja yeni, mi
oj q'uixhuucotic yuj. Pero ta
huan c'ax ch'ay ja jc'ujoltic ja
Cajualtiqui, oj q'uixhuucotic
lec ja ora huax jaqui. Oj
c'antic oj nac' jbajtic ba mi oj
yilotic.
29 Huan ni xa naahuex que
ja Diosi, jel toj juntiro jayuj
cuando huaxa huilahuex ja
ma' toj ja jas huas sc'ulanei,
huan ni xa naahuex que
mero yuntiquil ja Dios ja
cristiano jastal jahui.

Ja yuntiquil ja Diosi

3

1 C'ulanic t'un pensar jastal
jel lec ja Diosi. Yaa ta ochcotic
yuntiquilil y yuntiquilotic xa
nia. Pero ja jastal sc'ulan
quitiqui, puro syajal sc'ujol
ja Diosi. Pero ja ma' tey
ba mundo, mi ni t'un huax
jac sc'ujole jastal ay ja sya-
jal sc'ujol ja Diosi, jayuj jel
tuc juntiro huax yilahuotic ja
quentic tac.
2 Quermano jumasa, yun-
tiquilotic xa bi ja Dios ja
huego, pero cuando huax jac
ja yeni, mi ni t'un huax jac
jc'ujoltic jastal oj to ajyucotic
ja ora jahui. Pero ay jas huax
naatic t'usan. Cuando huax
jac ja yeni, oj bi quiltic ja sat ja

Cajualtiqui. Oj bi tucbucotic juntiro. Oj bi ajyucotic jastal ay ja yeni.

3 Ta jach c'a meran ja snihuanil ja jc'ujoltiqui, mi ni june ma' oj sc'an oj slee ja smuli. Ja jastal toj ay ja Cajualtic Cristo, jach ni ja quentic chomajquili, oj c'ultic fuerza oj ajyucotic toj.

4 Jpetzaniltic cuando huax lea ja jmultiqui, yuj ni huantic sc'oquel ja smandar ja Diosi. Jach ni ay ja mulal tac, ja' ni huax c'ocotic ja smandar ja Diosi.

5 Pero ja Cristo, jayuj jaqui, ba oj xch'ay quitic ja jmultiqui. Huan ni xa naahuex lec ja iti. Ja Cajualtic Cristo Jesusi, mi ni jun smul ay ja yeni.

6 Y jach ni ja ma' huas sc'uan soc spetzanil ja sc'ujoli, mi xa huas slea ja smuli porque ja ma' huajel sc'ujol ja smuli, yuj ni mi ni t'un teyuc ja spensar soc ja Diosi. Mi ni t'un huax jac sc'ujol jastal ay ja Diosi.

7 Cuntiquil jumasa, mi lom xa huaa bajex ba oj lolajananic porque ja ma' toj ja jas huas sc'ulani, yuj ni toj ay ja spensari, ja jastal ni toj ay ja Cajualtiqui.

8 Jaxa ma' huajel sc'ujol ja sleejel ja smulei, yuj ni ja' mero yajuale ja tan diabloa, porque ja tan diablo, jach ni smodoa. Mi ni jun tiempo ajyi desde ora pax diabloili que mi huas slea ja smuli. Pero jayuj jac ja yunin ja Dios tac. Jac ba oj xch'ay snaajel ja yatel ja tan diablo.

9 Pero ja ma' mero smeranil och ta yuntiquil ja Diosi, mi xa huas slea ja smulei, como ay xa yioj ja smodo ja Diosi. Ja ma' yuntiquil xa ni ja Dios merani, mix bob yaa sbaje ba oj lolajuque ba oj slee ja smulei porque Dios ni ja sTat ja yenlei - yuntiquile xa ni ja Diosi.

10 Jayuj huax bob ilxuc machunc'a ja yuntiquil ja Diosi soc machunc'a ja yuntiquil ja diablo. Ja ma' mi tojuqui soc ja ma' mi yajuc huax yab ja smojei, yuj ni mi sbajuc ja Diosa.

Yaj bi oj cab jbajtic

11 Cuando yora ch'ac ac'uuquex t'an ja Diosi, alji ni ahuabyex que sbej bi yaj oj cab jbajtic.

12 Mi bi sbejuc oj c'ultic ja jastal sc'ulan ja tan Caini porque ja tan Caini smila ni ja yijtz'ini. Ja jahui, sbaj ni ja diabloa. Pero como jel toj ja yijtz'ini, jaxa yeni, toj malo ja sc'ujoli, jayuj jel ja scoraja tac, jayuj smila nia.

13 Quermano jumasa, mi lom xa c'ulanex pensar yuj ja jel coraja huala iljiyex yuj ja ma' tey ba mundo.

14 Ja quentiqui, yaj huax cab jbajtic, jayuj huax jac jc'ujoltic que yajc'achil ja jvidatiqui. Caatic ta can ja jmodotic jau quiojtic ajyi quechan huax lea ja jch'ayelaltiqui. Ja ma' mey syajal ja sc'ujoli, yuj ni ti to ay soc ja sviejo modo ja jastal quechan huas slea ja xch'ayelalei y mi xa

hualahuex ta oj el libre ta
jach c'a huas sc'ulane seguiri.
15 Ja ma' jel coraja huax yila
ja smoji, ja mulal jahui, la-
jan soc huan nix milhuania.
Y huaxa naahuex que ja ma'
huax milhuani, yuj ni mey
yioj ja yajc'achil vida jau ba
mi ni nunca huax ch'aqui.
16 Huax naatic que jel ja
syajal sc'ujol jmoctic ja Cristo
porque q'uelahuilex jastal
yaa svida yuj ja quentic tac.
Y jach ni sbej oj c'ultic ja
quentic chomajquili. Sbej
oj caa jbajtic oj coltatic ja
jmojtic jumasa ja ma' ay
suocolei.
17 Por cuenta, ta ay c'a ma'
ay jas yioj t'usani, pero ta
huan c'ax yila jun yermano
que mi jas yioj, jaxa yen ja
ma' ay jas yioji, c'an tax yila,
mix yila, ja jastal jahui, mi ni
t'un ay yioj ja syajal sc'ujol ja
Dios ja ba yaltzili.
18 Cuntiquil jumasa, mi
huocoluc oj el jtiitic que jel
yaj huax cabtic ja quermano-
tiqui. Sbej que oj coltatic, ti oj
iljuc que yaj huax cab jbajtic
merana.

Oj ajyucotic laman ja ba sti sat ja Diosi

19 Porque ta yaj c'a huax
cab jbajtic merani, oj ni jac
jc'ujoltic que huantic sc'uajel
meran ja Diosi. Oj ajyucotic
laman ja ba sti sat ja yeni.
20 Porque ay ba jel piero
huax huaj ja jpensartiqui.
Huax jul jc'ujoltic spetzanil
ja jmultiqui. Pero ja Diosi
huan ni snaa spetzanil, como
jel nihuan ja yeni. Jayuj
sc'ulan perdonar spetzanil ja
jas malo ja ba jc'ujoltiqui.
21 Pero quermano jumasa,
ta huan c'ax cabtic que to-
jbelotic xa soc ja Diosi, mi
xa huala q'uixhuitic huala
ochtic ja ba sti sat ja yeni.
22 Chican ja jas huax
c'anatic yi, oj ni yaa quitica
con ta huantic sc'uajel meran
ja smandari, jaxa jas huax
c'ulantiqui, jel ni gusto huax
yilaa.
23 Oj bi jc'uuctic meran ja
yunin Jesucristo. Yaj bi oj cab
jbajtic jpetzaniltic ja jastal ni
yala cabtiqui. Ja' ni mero ja
smandar ja Dios ja jastal iti.
24 Spetzanil ja ma' huas
sc'uan ja smandar ja Diosi,
yuj ni mojan yioje ja Diosa.
Tey ba stz'eele tola vida.
Huax naatic que tey jmoctic
ja Diosi porque huax ya jac
jc'ujoltic ja Yespíritu, jaxa
Espíritu yaunej ni quitic ja
Diosi.

Ja Espíritu Santo soc ja mal espíritu

4

1 Quermano jumasa, eso
sí, jel ja ma' huax jac sea
huilexi. Huax yalahue
que aluman-Dios bi ja yen-
lei. Pero mi sbejuc huaxa
c'uanex huego. C'ulanic lec
probar bajtan, ti oja huilex
ta meran ja' Dios huan yiijel
majan ja stiei.
2 Ta huan c'ax yalahue
jastal jac ja Jesucristo, jac
manxuc jastal jun yal alatz,
eso sí, soc ja jahui, oja naex

que ja' ni ja Yespíritu ja Dios
huan yiijel majan ja stiei.
3 Pero ta mi c'a huax
yalahue que jac ja ba luum
jastal cristiano ja Cajualtic
Jesusi, sbej ni oj jac ac'ujolexa
que mi ni sbajuque ja Diosi.
Ja cristiano jahui, ja' ni ja ma'
taubale ti' desde tiempo que
oj ni jacuquea, jaxa huego ti
xa ni ay ja ba jnalantica. Ja
mero smeranili, jel bi coraja
oj yabye ja sbiil ja Cajualtiqui.
4 Pero ja huenlex cuntiquil
jumasa, como cuenta xa ni
ayex soc ja Diosi, jayuj mas
jel tzatz ja huenlex soc ja jun
c'ole jahui - oj ni ac'uluquex
ganar leca. Ja ma' huas
sc'ulan mandar ja ma' tey ba
mundo, ay ni yipa pero mi
oj slaj jastal ja yip ja ma' tey
amoquex ja huenlexi, ja' ni ja
Yespíritu ja Diosi.
5 Porque ja jun c'ole jau
quechan huane lolaneli,
sbaje ni ja mundoa, jaxa
jas huax el ja ba stiei, puro
cosa ba mundo. Jayuj tac, jel
sgusto ja smoj jumasa ja ma'
sbaje ni ja mundo. Jel bi lec ja
jas huas seahuei.
6 Pero ja quentic quermano
jumasa, sbajotic xa ni ja
Diosi, jaxa ma' yuntiquil xa
ni ja Diosi, huas smaclayotic
- huas sc'uane ja jas huax
calatiqui. Pero ja ma' mi
huas sc'uan ja Diosi, mi ni
t'un huax yaahue caso ja
jas huax calatiqui. Malan
soc ta huas smaclayotic, ma
miyuc, ja jastal jahui ti huax
chicnaji ta huan c'a sc'uane
ja smeranili, ma ja' huas
sc'uane ja mentira.

*Ja Diosi jel yaj huax yaby-
otic*

7 Quermano jumasa, sbej
que yaj oj cab jbajtic porque
ta ay c'a syajal ja jc'ujoltiqui,
ja jahui, yuj ni ac'ubal xa
quitic yuj ja Diosa. Ja ma' ay
syajal sc'ujol merani, yuj ni
mero yuntiquil xa ni ja Diosi
Huan xa ni snaa sbaj meran
ja Diosa.
8 Jaxa ma' mey syajal ja
sc'ujoli, yuj ni mi to huas snaa
sbaj ja Diosi porque ja Diosi,
jel juntiro ja syajal sc'ujoli.
9 Jayuj seca ba mundo ja
mero yunini ba oj yaa quitic
jun vida yajc'achil. Soc ja
jastal seca ja Cajualtiqui,
jayuj huax naatic que jel ja
syajal sc'ujol ja Diosi.
10 Ja quentiqui, mi ni modo
oj caltic que yaj huax cabtic
ja Dios ajyi. Miyuc. Yena
ni bajtan yaj yabyotica, jayuj
seca con ja yunin tac, ba oj
stup ja jmultiqui. Ja jahui,
puro syajal sc'ujol ja Diosi.
11 Quermano jumasa, jel
juntiro yaj yabyotic ja Diosi y
sbej ni que yaj oj cab jbajtic ja
quentic chomajquili,
12 Porque ta yaj c'a meran
huax cab jbajtiqui, ti oj ilxuc
que tey jmoctic ja Diosi.
Eso sí, mi ni nunca ay ma'
yilunej ja sat ja Diosi, pero
ta meran c'a ay syajal ja
jc'ujoltic soc ja jmojtiqui, ti
ni oj jac jc'ujoltic que ti ni
ay jmoctic ja Diosi. Ta huan
c'ax c'ulan seguir jbajtic soc
ja syajal ja jc'ujoltiqui, jach
ni ja Diosi, mas y mas yaj oj
cabtic ja yeni.

13 Ja Diosi yaunej quitic
ja Yespíritu, jayuj huax bob
jnaatic que tey jmoctic tola
vida ja Diosi.
14 Ja quenticoni quilunejti-
con ja mero yunin ja Diosi,
jayuj huax bob calticon que
ja Diosi seca con ja ba mundo
ja yunini ba oj ya el libre ja
cristiano.
15 Ta ay c'a ma' huas
sc'uane meran que ja Jesusi,
yunin ni Diosa y huan nix
yalahue meran soc ja stiea,
ja Diosi ti huax jac soc ja
cristiano jahui, ti huax ajyi
ba stz'eele tola vida.
16 Jayuj huax naatic que
jel ja syajal sc'ujol jmoctic ja
Diosi. Jel ni ja syajal sc'ujola.
Jayujil, ja ma' jel ja syajal
sc'ujol chomajquili, yuj ni tey
soc ja Diosi.
17 Mi ni t'usan oj xihuuc ja
c'ac'u jau oj caatic cuenta soc
ja Diosi porque q'uelahuilex
jastal ec' ja Cajualtic Jesús tac.
Ja yeni mi ni xiu yuj ja sTati.
Y jachuc ja quentiqui, sbej
ni mi oj xiucotic yuj ja Tatal
Diosa.
18-19 Ta ay c'a syajal
jc'ujoltic merani, mi ni ayuc
ja xihuela porque ta ay c'a
syajal jc'ujoltic merani, huax
xch'aya quitic ja xihueli. Ja
mero smeranili, ja xihueli,
mas lec ta ay ma' huax yaa
hui castigo. Ja quentic ja
janec' huan xax c'uantiqui,
pero ta huan to c'a la xiutic,
yuj ni ch'ay ta jc'ujoltic ja
syajal ja jc'ujoltiqui. Ja Diosi,
yaj yabyotic ja quentiqui,
jayuj ja huego, ja quentiqui,
ay xa syajal ja jc'ujoltiqui.
20 Pero ta ay c'a ma' huax
yala que yaj bi huax yab ja
Diosi, pero ta coraja c'a huax
yila ja yermano, jel ni men-
tirosoa. Iday, huax yila ja
yermano y mi yajuc huax
yabi, ¡jauc to ma yaj oj yab ja
Diosi cuando mi huax yila!
21 Oj cala huabyex jasunc'a
huas sc'ana ja Diosi: Ta yaj c'a
bi huax cabtic ja Diosi, sbej
ni yaj oj cab jbajtic ja janec'
quermano xa jbajtic choma-
jquili.

Oj c'ultic ganar ja mundo

5

1-2 Spetzanil ja ma' huas
sc'uan que Cristo ja Jesusi,
yuj ni yuntiquil xa ja Dios ja
yenlei. Jaxa cuando yaj huax
cabtic ja Diosi y huax c'uantic
ja jas huas sc'ulan mandar
ja yeni, jach ni ja jmojtic ja
janec' yuntiquile xa ni ja Dios
ja yenle chomajquili. Yaj ni
oj cabtic ja yenlei. Porque
jach ni aya. Cuando yaj
huax cabtic jun cristiano, yaj
huax cho cabtic ja yuntiquile
chomajquili.
3 Ta yaj c'a huax cabtic
meran ja Diosi, oj ni jc'uuctic
meran ja smandari. Y mi
huocoluc huax cabtic huax
c'uantic ja jas huax yala ja
yeni.
4 Spetzanil ja ma' yun-
tiquil ja Dios merani, mi
oj c'ulajuque ganar yuj ja
mundo. Malan soc ja huax
c'uantic ja Diosi, oj ni jc'ultic
ganar lec ja tan mundo iti.
5 Ja ma' huas sc'uan que ja
Jesusi, yena ni mero yunin ja

Diosi, ja cristiano jahui oj ni
sc'ul ganar ja mundo.

Ja jas alji sbaj ja yunin ja Diosi

6 Ja Cajualtic Jesusi jac ja ba
luumi, jaxa yora aaji yi jai, ti
ilji que yena ni ja Cristo. Jach
ni ja yora spec'a ja xchiq'uel
ja ba cruzi, ti ilji lec que
yena ni meran ja Cristo. Mi
quechanuc ilji que Cristo ja
yora yiaj jai, porque cho ilji ja
yora pec' ja xchiq'uel choma-
jquili.
7 Jaxa quentic ja huego, ja'
ni ja Espíritu Santo huax ya
jac jc'ujoltic que ja Jesusi, ja'
ni mero Cristoa, jaxa Espíritu
mi ni nunca oj slee quitic
mentira.
8 Jayuj tac, huax naatic
meran que Cristo ni ja Jesusi.
Huax ya jac jc'ujoltic ja
Espíritu Santo, jaxa yora yiaj
ja' ja Jesusi, ti ilji que mero
yunin ja Diosi. Jach ja yora
cho spec'a ja xchiq'uel ja ba
cruzi, ti naaji que yena ni
mero ja Cristo. Ja oxe seña
iti, ja' ni mero huas sea quitic
que ja Cajualtic Jesusi, yena
ni ja Cristo.
9 Q'uelahuilex. Cuando ay
jun cosa huax tojbestic ba
sti sat ja ma' ay yateli, t'ilan
huax c'anatic jun testigo,
pero jun testigo ba huax
naaxi que meran ja jas huax
yala, y huan nix c'uantica,
¡jauc to ma mi oj c'uuctic ja
jas huax yala ja Diosi que ja
Jesusi, yunin nia! ¿Oj ma slee
mentira ja Dios ba?
10 Jaxa ma' huas sc'uan ja
yunin ja Diosi, huas snaa
ja ba sc'ujoli que meran ja
jas huan sc'uajeli. Pero ja
ma' mi huas sc'uan ja Diosi,
mi ni oj sc'uuc ja jas huax
yala cuando huas staa ti' ja
yunini. Ja mero smeranili,
huax yaahue och mentirosoil
ja Diosi.
11 Ja Diosi yala que yaa ta
quitic ja vida jau ba mi ni
nunca oj ch'acuc. Ja vida jau
quiojtiqui, ti huax jac ja ba
yunin ja Diosi
12 Porque ja ma' huas
sc'uan meran ja yunin ja
Diosi, yioj xa ni ja vida jahui.
Jaxa ma' mi huas sc'uani, mi
ni ay yioja.

Ja Juani yaa mas razón

13 Ja carta iti huanon
secjel ahuilex ja janec' huaxa
c'uanex ja yunin ja Diosi.
Huax c'ana que oja naex que
ac'ubal xa huilex ja vida jau
ba mi ni nunca huax ch'aqui.
14 Huax bob jc'uuctic ja
Diosi que huan ni smaclay-
otica, chican jasunc'a huax
c'anatic yii. Ta jach c'a
huas sc'ana ja yen, oj ni yaa
quitica.
15 Ta huan c'ax c'uantic que
huas smaclayotic ja jas huax
c'anatic yii, jaxa quentiqui,
sbej oj jac jc'ujoltic que oj ni
yaa quitica. Lajan soc ay xa ni
quiojtica.
16 Ta ay c'a jun querman-
otic huan sleejel ja smuli,
sbej oj c'umtic ja Dios yuj
ja yeni. Quechan ta huan
c'a xa huilahuex mi ni modo,
que toj xch'ayelal ja jas huan
sc'ulajeli, pues, actayic cani.
Pero ta huan c'a xa huilahuex

que ay modo, c'umanic ja
Diosi. Oj ni aajuc yi jun
yajc'achil svida. Porque ay
ni mulal quechan huax yaa
jch'ayelaltiqui. Ta ja' c'a mu-
lal jastal jahui, pues lom ni
juntiro oj c'umtic ja Dios yuj
ja cristiano jahui.
17 Spetzanil ja jas huax
c'ulantic ja ba mi tojuqui,
mulal nia, pero ja tan mu-
lal it huax cala huabyexi,
quechan altiro huax ya jlee
ja jch'ayelaltiqui.
18 Huan xa nix naatic que
spetzanil ja ma' yuntiquil ja
Dios merani, mi xa huas slea
ja smulei. Talnanubale xa yuj
ja mero yunin ja Diosi. Mi xa
huax bob syam ja tan diabloi.
19 Huax naatic que ja
huego, sbajotic xa ja Diosi
pero ja ma' tey ba mundo,
ti aye juntiro ja ba sc'ab ja
diablo.
20 Huax cho jnaatic que
jac ta ja yunin ja Diosi, jaxa
yeni huax ya jac jc'ujoltic
machunc'a ja Dios sac'ani.
¡Stz'acatal lec ja Jesucristo,
jayuj cuenta xa ni aytic soc
ja mero Dios sac'ani! Yena
ni huax yaa quitic ja vida
jau ba mi ni nunca huax
ch'aqui, como sac'an lec ja
yen chomajquili.
21 Cuntiquil jumasa, mi xa
huaa ba sti asatex ja tantic
dios c'ulubali. Amén. Ti
ch'aca.

Segunda Carta Del Apóstol San Juan

Ja Carta Iti, Ja' Ni Xchabil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Ja smeranili soc ja syajal sc'ujol ja Diosi

1 Lec ay quermana, huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujoli soc jach ni ja hua huuntiquil jumasa. Ja huenlexi, tzaubalex yuj ja Diosi. Jel ni yaj huax cabyex soc spetzanil ja jc'ujoli y jach ni spetzanil ja quermanotic ja janec' huan xa snaahue ja ba merani. Ja queni, quena ni ja viejo ancianoon xa.

2 Jel yaj huax cabyaticon porque ay xa quiojtic ja smeranili. Ti xa ni ay ba jc'ujoltiqui y mi ni nunca oj ch'ay jc'ujoltic ja smeranil ja Diosi.

3 Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja Dios Tatali soc ja yunin Jesucristo. Huan ni stalna ja jyaujulaltiqui y huax yaahuotic laman. Ja yeni, puro meran ja jas huax yala y jel ni juntiro ja syajal sc'ujol jmoctiqui.

4 Cuando jtaa ja hua huuntiquil jumasa, ja queni, jel yaa qui gusto juntiro ja jastal huane sc'ulajel seguir ja smandar ja jTatic Diosi porque jach ni huas sc'ana oj c'ultic jpetzaniltic.

5 Quermana, huax c'ana oj ca jul ac'ujol ja mandar jau alji cabtic ja yora jc'uantic t'ani, que yaj bi oj cab jbajtic jpetzaniltic. Ja mandar iti, mi yajc'achiluc, jayuj huax c'ana hui lec pavor, c'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli.

6 Porque ta huan c'ax c'uantic ja smandar ja Diosi, yaj ni oj cab jbajtic merana. Ja mandar it jastal yaj oj cab jbajtiqui, ja' ni mismo ja jastal alji cabtic ja yora jc'uantic t'an ja Diosi.

Ja tantic lolanumi

7 Pero ay jitzan tantic huinique huane bejyel ec' ba spetzanil ja lugari. Jach huane eq'ue pero quechan xchole ec' ja lolaneli. Mi ni modo huas staahue ti' que ja Diosi jac manxuc jastal jun yal alatz, y mi huax yalahue que ja Jesusi, yena ni ja Cristo. Ja tantic cristiano jahui, toj lolanel ja sgustoei. Mi ni t'un yamigouque ja Cajualtic Cristo - mero scondrae nia.

8 Jayuj tac, aa cuidadoex soc ja yenlei. Mi c'a, huan tox huaj anaex, mi ni jas oja c'uluquex recibir ja c'ac'u jau oj aajuc quitic ja jmajtantiqui. Lom ni ch'ayel juntiro ja hua huatelex ac'ulanexi. Miyuc quermano jumasa, sbej oja c'uluquex recibir spetzanil ja jas nolobal ahuilex ja ba satq'uinali.

9 Porque ay cristiano huax yaahue can jun lado ja yabal ja Diosi. Huax ch'ay sc'ujole juntiro ja jas jeubal quitic

sbaj ja Cristo. Ja jastal jahui,
huas stoyo sbaje que mas bi
huas snaa ja yenlei pero ja
mero smeranili, mi sbajuque
ja Dios ja cristiano jumasa ja
jastal jahui. Pero ja quentic ja
janec' huax c'uantic ja yabal
ja Diosi, sbajotic xa ni ja Dios
Tatali soc ja Dios uninali.
10 Jayuj tac quermana, ta ay
c'a june ja yenlei huan c'ax
jac ja ba hua naji, ta tuc c'a ja
jas huan seejel soc ja jas huax
naatic ja quentiqui, mi lomx
hua ochuc ba hua naji. Mi la
ochyex loil soc porque
11 Ta huan c'a la och loil soc,
huan tox huaj ahuabi, ti xa
ch'icana soc ja mulal jahui.

Huax ch'ac ja carta iti

12 Jel ja jas huax c'ana oj
cala huabi pero mi oj cala
huab soc carta. Sc'an to Dios,
oj bob huajcon ja ba hua lu-
garexi, ti oj ch'ac cala huab
spetzanila. Ja jastal jahui, jel
oj yaa quitic gusto.
13 Ja yuntiquil jumasa ja
hua huermana huas secahue
jitzan spatulabil ja hua
c'ujolexi. Jach ni ja yen
chomajquili, tzaubal ni lec
yuj ja Diosi. Amén. Ti ch'aca.

Tercera Carta Del Apóstol San Juan
Ja Carta Iti, Ja' Ni Yoxil Carta Stz'ijba Ja San Juani

Jel bi tzamal ja smodo ja Golo

1 Lec ay quermano Golo. Ja queni, quena ni ja viejo
ancianoon xa y ja mero smeranili, jel yaj huax cabya.
2 Quermano, sc'an to Dios, lec aya ja hueni, siquiera ta
lec huana huajel soc spetzanil. Ja hua hualtzili, huan
nix naa que tzamal ni aya.
3 Cuando jul chaboxe ja quermanotic ja ili, ti cab
ahuabalil jastal huana huajel ja tihui. Huana bi sc'ulajel
seguir soc ja smeranil ja yabal ja Diosi. Cuando cab ja
jas yalahuei, jel yaa qui gusto.
4 Porque jach ni ja jmodo. Cuando huax cab yabalil
jastal huane huajel ja quermano jumasa, que huane
sc'ulajel seguir soc ja smeranil ja yabal ja Diosi, jel
huax yaa qui gusto. Jel ja jas huax yaa qui gusto, pero
mas to jel gusto huax cab ahuabalilex ja huenlexi.
5 Quermano, cuando huaxa colta ja quermanotiqui, ti
huax ilxi que huaxa c'uan meran ja Diosi. Mas to ja ma'
huax jac ba pilan lugari.
6 Ja yenlei ti huax jac yal cabticon jpetzanilticon ja ba
yoj jservicioticon jastal jel ja syajal ja hua c'ujol soquei.
C'ulan ja hua pavor quermano, ila ta ay yioj spetzanil
ja jas huas sc'ulane necesitar ja ba sbejei cuando huax
elye ja ba hua naji. Porque sbej nia, como ti aye ja ba
yatel ja Diosi.
7 Porque ja' yuj ja Diosi, jayuj yaahue can ja slugarei
ba oj huaj yale ja yabal ja Diosi. Mi ni modo oj caltic
que ay jas oj bob smajlaye oj aajuc yile yuj ja ma' mi huas
sc'uan ja Diosi.
8 Jayuj sbej ni oj coltatic ja quentica. Ta huan c'ax
coltatic ba oj bob sloiltaye ja smeranil ja yabal ja Dios
ja yenlei, lajan soc quentic huanotic sloiltajel eq'ue.

Jel piero ja smodo ja Diótrefes

9 Ja queni jeca yi jun carta ja quermanotic jumasa ja ma'
tey tihui pero ja quermanotic Diótrefes mi sc'ulan gusto ja
jas cala porque huas sc'ana que quechan ja yen oj sc'ul
mandar ja tihui.
10 Jayuj jel jgusto oj huajcon ja tihui ba oj ch'ac cala
huabyex spetzanil ja jas huan sc'ulajeli. Jel piero juntiro
huas staahuon ti' tac. Y mi quechanuc ja smaloil
jahui porque cuando huax c'ot ja quermanotic jumasa
ja tihui, mi ni modo huas sc'ulane recibira. Y jel bi
huax q'ue scoraja cuando huax c'ulajiye recibir yuj otro
cristiano. Mi bi sbejuc huas sc'ulane recibir. Jaxa ma'

huas sc'ulane recibir, huas
snutzu el ja ba iglesia.
11 Quermano, jel piero
ja jas huan sc'ulajel ja tan
huinic jahui. Moc aneb ja
smodo ja hueni. C'ulan ja
ba lequi porque ta huan c'a
xa c'ulan ja ba lequi, sbaja
ni Diosa. Porque ja ma' puro
malo ja jas huas sc'ulani, yuj
ni mi ni huas snaa sbaj ja
Diosa.

Ja Demetrio, jel tzamal taji ti'

12 Pero ja quermanotic
Demetrio, jel lec huax taaji
ti' ja yeni. Y huan nix ilxi que
jel tzamal ja smodo. Jach ni
ja queni, huan nix naa que
jun lequil huinic. Jaxa hueni,
huaxa naa que meran ja jas
huax calai.

Huax ch'ac ja carta iti

13 Jel ja jas huax c'ana oj
cala huabi pero mas lec mi to
oj cala huab ja huego
14 Porque ay snihuanil
jc'ujol que oj huaj quila
mas ligero. Ti oj cala huab
spetzanil.
15 Laman la ajyi. Ja hua
huamigo jumasa ili huas sec-
ahue jitzan spatulabil ja hua
c'ujoli. Y jach ni ja queni,
huax jeca yi jitzan spatulabil
sc'ujole spetzanil ja camigo ja
tihui. Ti ch'aca.

La Carta Del Apóstol San Judas

Ja Carta Iti, Ja' Ni Stz'ijba Ja San Judasi

Ja Judasi stz'ijba ja creyente ja ma' tzaubal yuj ja Diosi

1 Lec ay quermano jumasa ja janec' tzaubalex xa yuj ja Dios Tatali. Ja yeni jel ni huas syajtayexa. Talnanubalex lec yuj ja Jesucristo. Ja queni Judason. Ja' ni ja jbanquil ja quermanotic Santiago. Yatjumon ni ja Jesucristoa.

2 Huan ni xa naahuex jastal huas stalna jyaujulaltic ja Diosi. Huanex yiljel jastal huax yaahuotic laman soc jastal ja syajal sc'ujol jmoctiqui. Sc'an to Dios, oja huilex mas y mas ja slequil sc'ujol ja jDiostiqui.

Ay ma' huan seejel mentira (2 Pedro 2:1-17)

3 Quermano jumasa, jel yaj huax cabyex, jayuj huanon ni pensar ajyi que huan nix c'ana oj tz'ijbayex. Huax c'ana oj cala huabyex t'usan mas ja jastal huax c'uantic, jastal yaahuotic ta el libre soc ja jmultic ja Diosi. Pero jac jc'ujol que jel t'ilan oj tz'ijbayex mas ligero porque huax c'ana oja huaa cuidadoex soc ja jcondratiqui. Huan xa xa naahuex ja ba lequi - jeubal xa ni quitic spetzanil ja jas huan xa nix c'uantiqui. Ja quentic ja janec' yuntiquilotic xa ja Diosi, huan xa nix naatica.

4 Pero ja jun tiq'ue cristiano it huax cala huabyexi, como meran, huaj to anaex, ti xa ni ch'ican amoquexa. Jel huas snaahue jasunc'a huax yala huabyexi. ¡Ba miyuca! Huax yala que ja Diosi, jel bi lec juntiro, jayuj chican bi jasunc'a oja c'uluquexi. Chican bi jasunc'a oj oc' ac'ujolexi, mi ni bi malouca, xchiye nia. Pero ja mero smeranili, najat juntiro yioje ja jas huas sc'ana ja Diosi. Ja jas huas seahue ja yenlei, mi ni t'un huax yaahue caso ja Cajualtic Jesucristo ja yen ja ma' único huas sc'ulanotic mandar ja quentiqui. Ja tantic cristiano jumasa iti, t'ujpinubale ni desde najate ba oj jacuque ja ba mundo iti ba quechan ni oj jac slee ja xch'ayelalea.

5 Huan ni xa naahuex jasunc'a oj cala huabyexi pero huax cho jc'ana oj ca juluc ac'ujolex jastal jel t'ilan huax co ja scastigo ja Diosi. Ja yuntiquil ja Dios jau tey ba Egipto ja najatei, huan ni xa naahuex jastal aaji eluque libre ja ba lugar jahui. Pero ja mas tzaani, ay jitzan ja ma' mi ni modo huax c'ocxiye ba oj sc'uuque ja Diosi, jaxa Diosi, juntiro xch'aya el snaajel ja cristiano jumasa jahui.

6 Jach ni ja ángel jumasa jau ja ma' ac'ubal yile ja yatelei, iday, ja yenlei mi gusto ayuque soc, jayuj ti xch'ica sbaje ja ba mi sbejuc tac. Jaxa huego, ja Diosi

huas snaa bay ja yenlei. Lajan soc yuch'ubale soc jun cadena. Ti ni tz'inane ec' ja ba q'uiq'uinali. Quechan huane smajlajel oj aajuc yile ja scastigoe ja c'ac'u jau mi cualquierauc cuando huax jac yaa castigo ja Diosi.

7 Cho q'uelahuilex ja ba Sodoma soc ja ba Gomorra soc spetzanil ja yal hacienda ja ba mojan yioj sbajei. Mi alben ja jastal ja smulei porque jun huinic huas slea ja smoj huiniquili, y mi jachucuc ja sbeji. Iday, co ni ja scastigoea. Co jan ja c'aq'ui, pero ja c'ac' jahui, ja' ni smoj ja c'ac' jau ba mi ni nunca huax tupi. Ch'ac ch'ay snaajele juntiro.

8 Pero jach ni ja tantic cristiano it huax cala huabyex tac. Ay bi ba huax huaychiniye y jel bi ja jas huax jeeji yile. Mi bi malouc jastal jel quistal huas slea ja smulei. Anima bi mix c'ocxiye soc ja ma' ay yateli, lec ni bia. Ja yenlei mi bi malouc ja jastal jel piero huas staahue ti' ja ma' tey ba lugar jau jel tzamali, ja' ni ja ma' jel nihuan ja yatelei.

9 Pero cuando q'ue ja spleitoe ja ángel Migueli soc ja tan diabloi, mi staa sbaj ti' que yen oj yaa castigo. Staa ti', pero ja' ni staa ti' ja Diosi. Yal yab ja diablo que oj bi aajuc yi scastigo yuj ja Diosi, iday, jel nihuan ja yatel ja ángel Migueli. Ochye pleito yuj ja scuerpo ja Moisesi, jas bi oj sc'uluque soc ja scuerpoi.

10 Pero ja tantic cristiano ti ch'ican amoquexi, mi ni t'un huax xiuye. Lom q'uiq'uinal huax ochye utanel malo, como mi ni jas huas snaahuea. Quechan jel vivoe soc ja smaloilei. Ja' ni mero smoje ja chantei. Toj xch'ayelale juntiro huas sleahue.

11 Pero ¡a smajlaye! Ja' ni mero ja smoje ja tan Caini soc ja tan Balaami porque quechan huajel sc'ujole ja jas huax bob ya eluc ahuilexi. Ja jastal ja tan Balaami, mi ni t'un huax c'ocxiye ja ba sti sat ja Diosi. Huaj to ahuilex, ch'ac ta ch'ayuque ja jastal ja tan Coré cuando yora mi ni modo huax c'ocxi ja yeni.

12 Quermano jumasa, ja huenlexi, jel yaj huaxa huab abajex, jayuj ay ba huaxa loco bajex huael. Pero cuando huax jac ja tantic cristiano jahui, quechan yenle huas sc'ana oj xchitamuc sbaje. Mi yocheluque ta mi oj huauque ja otro, siquiera ta huax huaa ja yenlei. Mi ni t'un huax q'uixhuiyea, pero ja jas huas sc'ulanei, ¡q'uixhuela ja sbaj juntiro! Lom seña ti aye ja tihui - mi ni t'un huax maconiye. Sbej nique oj sea huilex ja yabal ja Diosi pero iday, mas to lec moc to jacuque ja tihui porque mi ni ay yatele taca. Quechan huane sleejel ja xch'ayelalei. Ja Diosi oj ni yaa ja scastigoea.

13 Lajane soc ja c'ac'al cahuu huax posinajiye ec' tac. Mi ni nunca huax ajyiye laman. ¡Jastal oj yae yijlab

ja cristiano! Ch'ayel ja sbej
ja yenle chomajquil tac. Ti
xa huajume ba bej jau ba
mi ni nunca huax ch'ac ja
q'uiq'uinali.
14 Yenle ni ja ma' taajiye ti'
ja najate yuj ja aluman-Dios
Enoqui. Jach ni yala ja jastal
iti: —Q'uelahuilex, ja Cajual-
tiqui oj jacuc soc jun nole lec
ja ángel jumasa.
15 Oj jac yile ta lec ma mi
lecuc ja jastal ec' ja cristiano
ja ba luumi. Oj yaa yi scastigo
ja ma' mi ni t'un sc'uan ja
Diosi porque ja yenlei, mi
ni t'un sbajuc ja Dios ja
jas ch'ac sc'uluquei. Mi xa
hualahuex ta oj huajuque
libre ja tantic mulanum jahui
porque jel piero staahue ti' ja
Diosi, xchi ja Enoc ja najatei.
Porque ja Enoqui, quechan
ec' juque lame cristiano
desde ja stiempo ja Adani
cuando ch'ac staa ti' ja tantic
cristiano iti.
16 Mi ni nunca gusto aye
- tola vida huane parte soc
ja smojei. Chican jas huax
jac sc'ujole oj sc'uluque, ja'
ni huas sc'ulanea. Lom
huax och bulbunuque eq'ue.
Quechan xchole huas stoyo
sbaje eq'ue. Pero ta ay
jas huas sc'ana oj ya eluc
ahuilex, jel tzamal ja sloile
oj ochuc amoquex.

Ja Judas yaa yi razón ja creyente jumasa

17 Pero quermano jumasa,
moc ch'ay ac'ujolex ja jas
yala huabyex spetzanil ja
secabanum ja Cajualtic Jesu-
cristo.
18 Cuando je xa bi mojan
ja tiempo, oj bi ajyuc ja ma'
quechan huaxa taahuex ti' ja
smandar ja Diosi, oj bi stuj-
mayex. Chican bi jas huax
oc' sc'ujole oj sc'uluque, oj ni
sc'uluquea, anima mi sbajuc
ja Dios ja jas oj sc'uluquei.
Jach ni yala ja jecabanum ju-
masa tac.
19 Iday, yenle ni ja tantic
cristiano it ja ma' gana huax
yaahue yil sbaje coraja ja
quermanotic jumasa. Como
mi ni ay yioje ja Yespíritu ja
Diosi - sbaje ni ja mundoa.
20 Pero ja huenlex ja ma'
yajtanubalex lequi, tzatz
la ajyiyex soc ja jas huax
c'uantiqui porque ja jahui,
ja' ni mero sbaj ja Diosi.
C'anahuic yi ja Espíritu Santo
ba oj ya jac ac'ujolex jastal oja
c'umuquex ja Diosi.
21 Ajyanic toj ba oja huilex
tola vida ja jastal ja syajal
sc'ujol ja Diosi. Q'uelan jacan
ajyanic porque oj xa jac ja
c'ac'u oj jacuc ja Cajualtiqui.
Oj xa jac yaa quitic ja jvi-
datic jau ba mi ni nunca huax
ch'aqui. Pero puro syajal ja
sc'ujol ja jac yaa quitiqui.
22 Ta ay c'a ma' huan eq'uel
sc'ujol que ta mi meranuc ja
jas huax c'uantiqui, coltayic.
Alahuic yab ja smeranili.
23 Coltayic porque lajan soc
ti xa aye ba yoj c'ac' y sbej
oj huaahuex eluc ja huenlexi.
Cho ay otro cristiano, pero
aa cuidadoex porque huaj to
ahuabyex, ti xa ch'icanex soc
ja yenlei. Jel xa jelxiye ta soc
ja smulei. Cux xa ni juntiro
ja yaltzilei. Lajan soc tuue xa.

Eso sí, ja mero smeranili, sbej
oja talnayex syaujulale pero
cho aa cuidadoex soc.

Jel toyji ja Diosi

24 Stz'acatal ja Dios ja ma'
huax bob scoltayex ba mi oj
bob ach'ayex ja mero beji.
Yuj ja stz'acatal ja yeni, oj to
huajanic ja ba lugar jau ba
jex lijpi ja ba sti sat ja Diosi.
Mi ni june amulex oj taajuc
ahuilex ja tihui. Puro gusto oj
ajyanic ja ora jahui.
25 Ja jDiostiqui, quechan
june. Yaa ta elcotic libre,
stz'acatal lec ja Cajualtic Je-
sucristo. Huax lijpi tola vida
ja jDiostiqui. Mi ni ma' otro
oj bob slaj ja yeni. Tey ba
sc'ab spetzanil y jel ni tzatz
ja smandara. Cuando mi tox
cujlaji ja satq'uinali, jel ni ni-
huan ilji ja Diosi, y jach ni
huan iljel man ora, y jach ni
oj iljuc ba spetzanil ja tiempo.
Amén. Ti ch'aca.

El Apocalipsis O Revelación A San Juan

Ja Libro Iti, Ja' Ni Huax Yala Ja Jastal Ch'ac Snajsatuc Ja San Juani

Ja jastal jeeji yi ja Jesucristo

1 Ja libro iti huax yala jasunc'a jeeji yi ja Jesucristo yuj ja Diosi ba oj bi cho see quitic ja quentic chomajquili, como yatjumotic ni ja yeni. Ja' huas sc'ana yal cabtic jastal oj to ni ec'uqui, jayuj ja Jesusi seca qui ja yangel ba oj jac yal cabi. Jaxa queni, quena ni Juanoni, yatjumon ni ja Jesucristoi.

2 Jaxa huego oj cho cala huabyex ja jas yala ja Diosi soc ja jas cho yala ja Jesucristoi.

3 Jel lec oj yil ja ma' huas sc'uman tzatz ja juun it ja ba huax yala jastal oj to ec'uqui. Jach ni ja ma' huas smacla soc huas sc'uan ja jas huanon stz'ijbajel cani, porque jel xa mojan ja tiempo oj c'ot smeranil spetzanil ja iti.

Ja Juani stz'ijba ja juque iglesia

4 Lec ay apetzanilex ja janec' creyente ayex ja ba juque iglesia tey ba Asia. Ja queni, Juanon nia. Sc'an to Dios, huanex yiljel ja syajal sc'ujol ja yen ja ma' ti ni ay jmoctiqui. Yena ni ja ma' ya culan ja satq'uinali, y yena ni oj cho jacuc cuando huax c'ot tic'an ja tiempo. Y jach ni, yena ni huax yaahuex laman. Jach ni ja Espíritu Santo ja ma' ti ni ay ja ba sti sat ja Diosi. Ja Diosi ti ni culan ec' huan yaajel ja mandari. Jaxa Espíritu Santo jahui huax cho sc'ana que oj bi ahuilex ja syajal sc'ujol ja Diosi.

5 Jach ni ja Jesucristo ja ma' tola vida huas sea quitic ja smeranil ja Diosi. Ja yeni, tey ba sc'ab spetzanil ja ma' ch'ac ta ni chamuquei. Jach ni spetzanil ja ma' ay yatel ja ba luum iti, yena ni mandar ay yuja. Stz'acatal lec ja Cristo ja ma' jel huas syajtayotiqui. Sc'ulanotic ta ni librar soc ja jmultiqui, pero ja' ni yuj ja xchiq'uel ja spec'ai.

6 Cho stz'acatal ja yeni, cuenta xa ni ayotic soc spetzanil ja ma' mandar xa ni aye yuj ja Cajualtiqui. Oj xa bi ochcotic ja ba sti sat ja Tatal Diosi ba oj caatic yi stz'acatal tola vida. Lec huax toyotic tola vida ja Cajualtic Jesucristo porque ja yeni, mi ni nunca oj ch'ac ja smandari. ¡Amén!

7 Q'uelahuilex ja Cristo tac. Lajan soc huanon yiljel ja oj to jacuc ja Cristo ja ba yoj asoni. Mi ni jun cristiano ba mi oj yile cuando huax jac merani. Oj to cho yile ja ma' yaahue yajbuc ja Cajualtiqui. Jel oj ajyuc ja oq'uel ja ora jahui porque ja ba spetzanil ja lugari, ja cristiano oj oc'uc cuando huax yilahue huax jaqui y mi to huax suchi

ja sc'ujolei. Pero lec ni oj
oc'uquea.
8 Ata huabilex ja jas huax
yala ja Cajualtic Dios ja ma'
mi ni jun cosa mi oj bob
yuji: —Ja queni, cuando mi
to mach ay ja ba mundo, ti ni
ayona, jaxa cuando huax c'ot
tic'an ja tiempo, ti ni oj ajyu-
cona, xchi nia. Y meran nia,
ja yeni ti ni ay ja huego, cho
ti ni ay cuando mi tox cujlaji
ja satq'uinali. Jaxa cuando
huax c'ot tic'an ja tiempo, ti ni
oj ajyuca.
9 Ja queni Juanon nia, mero
ahuermanoonex. Jaxa jastal
huanex lec huocol ja huenlex
quermano jumasa, jach ni
ja quen chomajquili. Pero
siquiera, jpetzaniltic ti xa
aytic ja ba sc'ab ja Diosi,
jayuj ja' ni snihuanil jc'ujoltic
ja jahua. Ja queni, como
huanon ni yaljel ja yabal ja
Diosi - huanon ni staajel ti'
ja Cajualtic Jesusi, jayuj ti
lutjiyon preso ja il ba Patmos,
iday, ja lugari, joybanubal
puro ja'.
10 Ja jastal ja c'ac'u culan
cujtic huax huaj c'umtic ja
Cajualtiqui, ti ni ajyiyon ja
ili, pero huaj to cabi, lajan
soc mi xa jcuerpo quen ja
quioji porque ja ora jahui, ti
jac jmoc ja Espíritu Santo. Ti
cho cab jun ruido ja ba jpa-
tiqui pero lajan soc yoq'uel
jun trompeta, pero jel tzatz
juntiro.
11 Ti cho yala caba: —Ja
huen Juan, tz'ijba can ja jas oj
xa jea hui, tix cho jeca yi ja
creyente jumasa ja ma' huas
stzomo sbaje ja ba juque igle-
sia jau ja ba Asia. Es meran,
tuctuquil ja bayei. Ay jun
c'ole tey ba Efeso, soc jun c'ole
tey ba Esmirna, soc jach ni ja
ba Pérgamo, soc ja ba Tiatira,
soc ja ba Sardisi, soc ja ba
Filadelfia, soc ja ba Laodicea.
Jach ni ch'ac yal caba.
12 Ti jsutu jbaja. Huax
c'ana oj quil machunc'a
huas sc'umanoni, iday,
cuando jsutu jbaji, ti quila ti
sactec'tec' ec' juque candele-
rio puro oro.
13 Jaxa ba snalan ja juque
candelerio, ti tec'an ec' jun
huinica. Pero mi cualquiera
huinicuc ja jahui. Ja sc'ui,
c'otel man ba yoc, jaxa sin-
cho, nihuan lec ja sati man ba
sni yaltzil, pero puro oro.
14 Jaxa s'olomi, sac juntiro
como jastal ja tenoq'ui.
Sact'ojt'oj xta ni juntiroa.
Jaxa sbac sati, lajan soc ja
yajlel ja c'aq'ui porque ja yeni
huas snaa spetzanil ja jas tey
ba jc'ujoltiqui.
15 Jaxa yoqui, chacjoljol
xta juntiro como jastal jun
taq'uin ti huax ajyi ba yoj
c'ac'. Jach ni ja sc'umali,
jachuc ja sruidoil como jastal
huax juulji ja nihuac jai.
16 Ja ba stojol sc'abi, yaman
yuj juque c'anal, jaxa ba stii,
tey jun espada xchabil lado ja
yeji, pero jay xta snii. Jaxa
sati, lajan soc ja c'ac'u cuando
huax lijpi tzatz lequi.
17 Cuando quila, ti mocyon
ja ba sti sati, lajan soc chamel
coyon, iday, jaxa yeni, ti
syamahuon soc ja stojol
sc'abi, ti yalaa: —Mi la

xihui porque quena ni desde
cujlaji, soc quena ni man oj
c'ot tic'an ja tiempo.
18 Quena ni ja ma' sacui
ni. Meran nia, chamyon nia
pero ja huego, sac'anon xa
sbaj spetzanil ja tiempo. Cho
quena ni huax cala jas ora
oj cham ja cristiano soc huax
cho cala ba oj huajuc ja huax
chamyei.
19 Jayuj ja huego, Juan,
tz'ijba ja jas huana yiljeli.
Tz'ijba ja jas huan eq'uel ja
huego ja ba mundo, soc jach
ni ja jastal oj to ni ec'uqui.
20 Jel tuc ahuila ja juque
c'anal yaman cuj ja ba stojol
jc'abi, pero oj cala huab
jasunc'a ja sbeji. Ja' ni ja
jucuane ja ma' huas sc'ulane
mandar ja juc'ole creyente
ja ba tuctuquil iglesia. Jaxa
juque candelerio ba puro
oro, ja' ni ja juc'ole creyente.
Jach ni yala cab ja Cajualtic
Jesusi.

Ja carta jumasa jecji yile ja juque iglesia: Ja carta it jecji ba Efeso

2

1 Ti cho yala cab ja Cajual-
tiqui: —Ti xa tz'ijba ja ma'
huas sc'ulan mandar ja ba
iglesia ba Efeso. Xa hual yab
jachuc: Ja jas oj cala huabi,
ja' ni ja jas huax yala ja Ca-
jualtiqui. Ja yeni yaman yuj
ja juque c'anal ja ba stojol
sc'abi, como yena ni huan be-
jyel ec' ja ba snalan ja juque
candelerio puro oroi.
2 Ja jas huax yala, ja' ni ja
jastal iti: Huan nix naa ja
hua modoexi. Jel tzatz jun-
tiro huanex atel y huan ni xa
c'ulanex ahuantar ja huocoli.
Jaxa tantic huinique jau huas
stoyo sbaje que jecubale yuj
ja queni, jel lec ja jastal huaxa
c'ulanex probari porque ti
huaxa huilahuex que puro ni
mentira ja jas huanei. Jel lec
ja jastal mi xa huaahuex caso
ja tantic malo cristiano jahui.
3 Jel ahuaa ta ja hua pasen-
siaexi. Jel ahuiajex ta huocol
yuj ja queni. Atjiyex lec, pero
mi ni t'un huax el aganaexa.
4 Pero ay ni jas huax c'ana
cala huabyex ba mi lec huax
quila. Ja ajyi, jel juntiro yaj
xa huabyonex pero ja huego,
lajan soc ch'ay ta syajal ja hua
c'ujolex jmoqui.
5 A jac t'unuc ja hua
c'ujolex ja jastal yaj huaxa
huabyonex ajyi. A suchuc
ja hua c'ujolex ba oj cho
ajyanic toj. Mi c'a, oj jac jap
ahuilex ja hua candelerioexi,
ti oja huilex que oj q'uicbuc
ja q'uinal ja ba hua lugarexi
porque mi xa oj abxuc ja
yabal ja Dios ja tihui.
6 Pero ay ni ja ba huax la-
jxi juntiro ja jpensartiqui. Ja
matic huane stzajlajel ja tan
Nicolás jahui, jel lec ja huaxa
huilahuex coraja porque jach
ni ja queni, coraja huax quila.
Jel piero ja jas huane ja jun
c'ole jahui.
7 Ja huenlex ja creyenteex
ti ayex ba iglesia jumasa,
huan c'a xa huabyex slugaril,
maclayic ja jas huan yaljel
ahuabyex ja Espíritu Santo:
—Ja ma' mi huax cumxiye ja

ba spatiqui, ja yenlei, oj ni ca
sloo ja sat ja te' ja it ba huax
yaa sac'anil ba spetzanil ja
tiempo, ja' ni ja te' ja it tey ba
snalan ja juerta jau jel tzamal
ja bay ja Diosi.

Ja carta it jecji ba Esmirna

8 Ti cho yala cab ja Cajual-
tiqui: —Jaxa huego, ti xa
tz'ijba ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba iglesia ba
Esmirna. Al yab ja jastal iti:
Ja jas oj cala huabyexi, ja' ni
ja jas huax yala ja Cajualtiqui.
Ja yeni, ti ni aya cuando yora
mi tox cujlaji ja satq'uinali,
jaxa cuando oj cho c'ot tic'ani,
ti ni oj ajyuca. Yena ni ja
ma' chami soc yena ni ja ma'
sacui ta.
9 Huan nix naa que jel
ahuiajex ta huocoli. Huax
naa que jel ajul ja bajex
pero ja mero smeranili, rico
ayex soc ja Diosi. Cabunej
jastal jel piero huas staahuex
ti' ja tantic cristiano jahui.
Stz'acatal bi lec ja Diosi,
mero bi judioe ja yenlei -
yuntiquile bi ja Dios sac'ani.
Pero lom huax yalahue
jachuc. Es ay ni ja yiglesiaei,
pero ja yajualei, ja' ni ja tan
Satanasi.
10 Meran nia, jel ni mo-
jan ahuocolexa pero moc xi-
huanic porque t'ilan ni oj
c'ulajananic probar. Ay ma'
oj aaji ochanic preso pero
ja' ni yuj ja tan diablo. Ti
ni oj cananic lutan chaboxe
tiempo y jel ni oja huiex ja
huocola. Hasta ay ma' oj
bob yaa svida. Pero ta huan
c'ax cuch ahuujilex ja huocol
jahui, entonces jaxa queni oj
caa huilex ja hua coronaex
ja jastal huas slapa ja ma' oj
ochuc ja ba vida jau mi ni
nunca huax ch'aqui.
11 Ja huenlex ja creyenteex
ti ayex ba iglesia jumasa,
huan c'a xa huabyex slugaril,
maclayic ja jas huax yala ja
Espíritu Santo: —Ja ma' mi
huax cumxiye ja ba spatiqui,
ja yenlei, mi ni jun huocol oj
yil ja ba otro vida jastal oj yil
ja ma' huax ch'ay ja yaltzili.
Jach ni alji caba y oj bi cho
jtz'ijba cani.

Ja carta it jecji ba Pérgamo

12 Ti cho yala cab ja Ca-
jualtiqui: —Jaxa huego, ti
xa tz'ijba ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba iglesia ba
Pérgamo. Al yab jastal iti:
Ja iti, ja' ni ja spalabra ja
Cajualtiqui. Ja yeni, sbaj ni
ja espada jau xchabil lado ay
ja yeji y jel jay ja snii. Jach
huax yala jastal iti:
13 —Huax naa ba culanex
ja huenlexi. Ti ayex ja ba
mero huan sc'ulajel mandar
ja tan Satanasi porque jel jun-
tiro ja maloil ja tihui pero an-
ima, mi huax ch'ay ac'ujolex
ja jbiili. Huax naa jastal milji
ja catjum Antipasi ja ba hua
lugarexi. Ja yeni mi ni nunca
yacta can ja sloiltajel ja ca-
bali conser ti mero culan ja
diablo Satanás ja tihui. Jach
ni ja huenlexi, mi ni huaxa
hualahuex que oja huaonex
can jun lado.
14 Pero ay jas mi lec
huax quila ja jas huanexi.
Ay jujuntic ja huenlexi ja'

ni smoje ja tan Balaami.
Porque q'uelahuilex ja jastal
slajahue ja tan Balaam soc
ja rey Balaqui. Oj bi ya slee
smule ja israeleño jumasa. Oj
bi yale que lec bi huax huajye
soc ja tantic dios c'ulubali,
que lec bi oj smojuque
ja tantic cristiano ja ma'
huas sc'uxuhue ja sbactel ja
chante huax aaxi ba sti sat
ja tantic dios c'ulubali. Soc
lec bi huax cho yiaje otro
ja xcheumei. Jacha ni mero
huanex chaboxe ja huenlexi.

15 Soc ay ni ja huenlex mi ni
modo huaxa c'ana oja huaex
can ja jas huas sea ja tan Nico-
lasi.

16 A suchuc ja hua c'ujolex
ba, porque ta mi c'a, oj to huaj
ahuilex, ti xa ayon ja tihui
soc ja quespada it huax el ja
ba jtii, jaxa tantic cristiano
jahui, ti oj yil que mi huanu-
con tajnel ja queni.

17 Ja huenlex ja creyenteex
ti ayex ba iglesia jumasa,
huan c'a xa huabyex slugaril,
maclayic ja jas huan yaljel
ahuabyex ja Espíritu Santo.
Ti huax yala jachuqui: —Ja
ma' mi huax cumxiye ja ba
spatiqui, ja yenlei, oj caa yi
spetzanil ba mi jas oj sc'ul
yi palta ja ba satq'uinali. Oj
caa yi yajc'achil ja sbiili como
ajc'ach xa ja smodo como
jastal ni ja jmodo ja queni. Ja
biilal jahui, quechan ja quen
soc ja yen oj bob snaa jas sbej.

18 Ti cho yala cab ja Ca-
jualtiqui: —Jaxa huego, cho
tz'ijba ja ma' huas sc'ulan
mandar ja ba iglesia ba
Tiatira. Xa hual yab jachuc:
Ja iti, ja' ni ja jas huax yala ja
yunin ja Dios ja ma' lajan soc
yajlel ja c'ac' ja sbac sati, jaxa
yoqui, chacjoljol xta juntiro
como jastal jun taq'uin ti
huax ajyi ja ba yoj c'ac'.

19 Huax naa ja hua mod-
oexi soc huax naa que jel ja
syajal ja hua c'ujolexi. Huan
ni xa c'uanex ja Dios merani.
Gusto huaxa colta bajex y jel
huaxa huaa ja hua pasensi-
aexi. Cada c'ac'u mas con
gana ayex.

20 Pero ay jas mi lec huax
quila ja jas huanexi. Mi ni
modo huaxa nutzuhuex ja
men ixuc jau ja ma' huan
slolajel lec ja catjum jumasa.
Ja' ni mero smoj ja men
Jezabel ja ba najatei. Es
meran, jel huas stoyo sbaj
que Dios bi huax alji yab ja
jas huan seejeli pero ja mero
smeranili, mero lolanum.
Lec bi huaxa huiajex tuc ja
hua cheumexi. Mi bi jas yioj
ta huaxa c'uxuhuex ja chante
it huax yaahue yi ja sdiose
c'ulubali.

21 Ja queni, caa ta yi ja
jpasensia pero mi ni modo
huax suchi ja sc'ujoli. Ti ni
huan sc'ulajel seguir soc ja
smaloili.

22 Pero ja huego ti oja huil
que oj staa xch'at, pero tzatz
ni lec ja xchamel oj ajyuqui,
jaxa yajmul jumasa, ta mi
c'ax suchi ja sc'ujole soc ja
jas huane soc ja men Jezabel
jahui, jach ni ja yenlei, sin
lástima ja huocol oj caa yile.

23 Jaxa ma' ch'ican soc ja
ixuc jahui, oj ni ch'ac jmil ela,
jaxa janec' ja creyente ayex

ja ba spetzanil ja iglesia ja tihui, ti oja huilex que huan nix naa jasunc'a ja hua pensarexi. Huan nix naa jastal ay ja hua c'ujolexi. Chican jastal huanex eq'uel cada jujunex, pero oj ni caa ja hua castigoexa.

24 Pero ay ni ja huenlex ja ma' tey ba Tiatira, mi huaxa ch'ica bajex soc ja jas huan seejel ja ixuc jahui. Eso sí, ja yenlei huax yalahue que mi cualquierauc ja jas huane snebjel pero ja mero smeranili, ja jas huax jeeji yile, ja' ni sbaj ja tan diablo Satanasi. Jel lec ja mi xa ch'ica bajex y mi jas oj cala huabyex que ay jas oja c'uluquex mas.

25 Ja janec' huan xa xa naahuexi, c'ulan seguir abajex soc masan to cuando huala jacyon otro vuelta.

26 Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, ta huan c'a sc'ulan seguir soc ja catel hasta man ba oj c'ot tic'an ja tiempo, oj ni caa yi ba oj sc'ul mandar ja ba tuctuquil lugari.

27 Jel tzatz oj ajyuc ja smandari. Como jastal yaunej qui ja jTati huax c'ulan mandar ja queni, jach oj sc'ul mandar ja yen chomajquili. Ta mi c'ax c'ocxi ja ma' mandar ay yuji, quechan oj sach ja svara, pedazo oj huajuc ja jastal huax poj ja oxom c'ulubal soc luumi.

28 Mi quechanuc oj caa yi yatel, oj cho caa yi ba oj iljuc nihuan ja jastal nihuan huala iljiyon ja quen ja huego.

29 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Sardis

3

1 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, cho tz'ijba ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Sardisi. Xa hual yab jachuc: Ja iti, ja' ni ja jas huax yala ja ma' sbaj ja Yespíritu Santo ja Diosi. Yena ni ja ma' yaman yuj ja juque c'anali, ja' ni ja juque huinique ja ma' ay yatel ja ba juque iglesia jahui. Huax naa spetzanil ja hua modoexi. Eso sí, huala taajiyex ti' que jel huaxa c'uanex ja Diosi pero ja queni, mi jachucuc huax quilahuex porque lajan soc mi xa xa c'uanex tac.

2 Jayuj sbej aa c'ujolex otro vuelta ja ba lequi. Tzatzalc'ujolan abajex soc ja janec' mi tox ch'ay ac'ujolexi porque je xa mojan juntiro oj xa ch'ay ac'ujolex spetzanil ja ba lequi. Ja jas huanex sc'ulajeli, mi ni t'un tojuc huax yila ja jDiostiqui.

3 A cho jac ac'ujolex otro vuelta ja jas jeeji ahuilexi. C'ulan seguir abajex soc ja jahui. A suchuc ja hua c'ujolexi porque ta mi c'a xa huaa cuidadoex, mi c'a xa huaa c'ujolex ja scosa sbaj Diosi, oj to huaj ahuabyex, oj jacon ba oj caa huilex ja castigo. Y jach ni oj jacon

jastal jun lagron. Mi oj cala huabyex jas ora.

4 Pero ay to ni chaboxe ja huenlex tey ba Sardisi mi to huaxa ch'ica bajex soc ja malóili, jayuj sbej ni oj to alapex ja hua c'uex ba saqui porque jach ni huas slapa ja ma' huax ajyi t'usan toji. Sbej ni lajan oj bejyucotic ec' ja ba satq'uinali.

5 Porque ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei oj ni aaji slape ja sc'uei, pero puro sac. Jaxa queni mi ni oj cus ja sbiile ti tz'ijbanubal ja ba libro jau ja bay ja lista ja ma' oj yil ja vida jau jel tzamali. Cuando ti ayon soc ja jTati soc ja yangel jumasa, claro ni oj cal ja sbiile ja cristiano jumasa jahui.

6 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Filadelfia

7 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Filadelfia. Xa hual yab jachuc: Ja palabra iti, ja' ni ja jas huax yala ja Cristo ja ma' mi ni jun smul yioji, ja' ni ja ma' puro smeranil ja jas huax yala. Yena ni ja ma' mandar yaunej spetzanil, jayuj ta huas sc'ana ja yeni, ta ay ma' oj ochuc ja ba huas sc'ulan mandar ja yeni, yen bi oj sam ja beji y mi ni ma' oj bob smaque. Huan c'a sc'ana oj cho smac ja beji, mi ni jun ma' oj cho bob ec'uc ja tihui.

8 Huan nix naa ja hua modoexi jayuj jamunej xa huilex ja bej ba oj bob aloiltayex ja cabali y mi xa hualahuex ta ay ma' oj bob scomex. Huan nix naa que mi mero tzatzuquex pero huan ni xa c'uanex ja cabali. Mi ni huaxa nac'ahuex ja jbiili.

9 Jaxa ma' jel huas stoyo sbaj que mero judioe bi, mero bi yuntiquile ja Diosi, pero oj jac ja c'ac'u oj sc'uuque ja jas huaxa hualahuexi, ti oj jac sc'ujole que yaj ni huax cabyexa. Pero ja huego, ja yenlei, eso sí, jel huax huajye ba yiglesiaei pero ja yajualei, ja' ni ja tan Satanasi. ¡Yac chiuquea! Jach huas sea sbaje que mero judioe pero ja mero smeranili, mi meranuc.

10 Pero ja huenlexi, jel ac'ulanex ta ahuantar ja huocoli ja jastal jc'ulan ahuantar ja queni. Jayuj ja tiempo oj jac ja tzatzal huocol ja ba spetzanil ja mundo - porque oj to ni c'ulajuc lec probar ja cristiano - pero ja huenlex ja ora jahui, oj ni jcoltayexa.

11 Oj xa jacon mas ligero. Ja janec' huaxa naahuexi, c'ulanic xa seguir abajex soc porque jel lástima ta tuc c'a ja ma' oj sc'ul recibir ja corona jau ja sbej oja c'uluquex recibir ja huenlexi.

12 Ja ma' mi huax cumxiye ja ba spatiqui, ja yenlei, ti oj ca huajuc ja ba satq'uinal

ja bay ja Diosi, jaxa tihui, oj naajuc que mero yuntiquile ja Diosi. Mi ni nunca oj eluc ja ba xchonabil ja Diosi, ja' ni ja Jerusalén ba yajc'achil oj to ajyuqui, ja it ti ni ay ja ba satq'uinali. Oj cal claro, ja cristiano jahui, ja' ni cuntiquil quena.

13 Ja huenlex ja creyenteex ti ayex ba iglesia jumasa, huan c'a xa huabyex slugaril, maclayic ja jas huan yaljel ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja carta it jecji ba Laodicea

14 Ti cho yala cab ja Cajualtiqui: —Jaxa huego, ti xa tz'ijba ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba iglesia ba Laodicea. Xa hual yab jachuc: Ja jas oj cala huabyexi, ja' ni ja spalabra ja Cajualtiqui. Ja yeni, huax c'ot smeranil spetzanil ja jas huax yala. Huax bob c'uajuc porque mi huas sea sbaj tuctuquil modo. Cuando q'ue sc'uluc ja jastic cosa ja Diosi, ti ni ay ja yeni.

15-16 Huan nix naa ja hua modoexi. Es meran, huan ni xa c'uanex ja Diosi. Mi huax cala que mi huaxa c'uanex, pero mi ni modo huaxa jipa c'ujolex juntiro jmoqui. Ta mi c'a huaxa jipa c'ujolex jmoc juntiro ja queni, mas to lec moc to huabyex yabalil ja cabali. Pero ja iti, huaxa hualahuex huaxa c'uanex pero lom ta ni señaa porque mi xa jipa c'ujolex juntiro. ¡Ta mi xa tojbes abajex, ti oja huil ta mi oj ch'ay anaajelexa!

17 Jel huaxa toya bajex que jel xa rico ayex, que mi xa jas huas sc'ulan ahuilex palta, y meran ni yena, ricoex nia pero ja hua hualtzilexi, toj pobre ni ay juntiroa. Lajanex soc ja ma' tupel ja sati, mi xa ni sc'ue huas staahue.

18 Pero ja queni, maclayic ja razón oj caa huilexi. Mas lec, jipa hua c'ujolex jmoqui. Aa bajex juntiro ti oja huilex que rico oj ajyanic merana porque ja jas huax caa ja queni, lajan soc ja oro it huax och ja c'aq'ui jaxa mas tzaani, mi xa ni jun scuxil huax cana. Oj cho caa ja hua c'uexi ja ba sac lequi, ja' ni ja jastal huas slapa ja ma' huax ec' toj lequi yuj ja sc'uanone ni merani. Oj bob amaca bajex ja jastal huanex q'uixhuel cuj ja huego porque cuando ay amulex, lajan soc basan ni ayex ja ba sti jsati. Oj cho caa huilex jun colirio ba oj hua ochuquex ba hua satexi cosaque oj xa huilex q'uinal merana.

19 Ja queni, ja ma' jel yaj huax cabi, pero ta mi c'a tojuc ayei, huax caa yi razón. Huax cho caa yi castigo ta mi c'a stojbes sbajei. Jayuj huax cala huabyex, c'uanonic soc spetzanil ja hua c'ujolexi. A suchuc ja hua c'ujolexi.

20 Ja queni lajan soc ti huanon huajel ja ba hua najexi: ¿Ay ama modo oj ochcon? huala chiyon. Jaxa ma' huax yab ja jc'umali: Ochan, oj chiuc. Ti huas sama ja puertaa. Ti huala ochyona. Ti huala huaayon soc lajana.

Lajan gusto oj ajyucotic.
21 Jaxa ma' mi huax
cumxiye ja ba spatiqui, ja
yenlei, oj ni ajyuc yatel
ja jastal ay catel ja queni.
Porque jach ni ja queni,
quena ni jc'ulan ganara, jayuj
ay catel ja ba culan ec' ja jTati,
ja ba huan yaajel mandar ja
yeni.
22 Ja huenlex ja creyenteex
ti ayex ja ba iglesia jumasa,
huan c'a xa huabyex slugaril,
maclayic ja jas huan yaljel
ahuabyex ja Espíritu Santo.

Ja jastal huax toyji ja Dios ja ba satq'uinali

4

1 Ja cuando ch'ac yal cab
spetzanil ja jastal iti, ti
jq'uelaa. Ti quila jun puerta
ja ba satq'uinali, jaman. Ti
cho yala cab otro vuelta, pero
ja' ni ja mismo c'umal jau
lajan soc ja tzatzal yoq'uel
jun trompeta: —Q'uean jan
ja ili, ti oj jea hui jastal oj to
huajuqui, xyutajon.
2 Jun ta repente, lajan
soc mi xa jcuerpo quen ja
quioji yuj ni ti jac jmoc ja
Espíritu Santo. Ti jq'uela ja
satq'uinali, jaxa tihui, ti quila
jun tzamal silla ba jel nihuan
y ay xa ma' culan ec' huan
mandar ja tihui, pero ja' ni ja
Diosi.
3 Y jel tzamal juntiro. Jel
lijpi y jel ja yelahuili. Lajan
soc ja yelahuil ja ton jau jaspe
sbiil ba jel tzamal ja syaaxali,
soc jun ton ba jel chac, cor-
nalina sbiil. Jaxa ti ba culan
ec' ja Diosi, joybanubal spet-
zanil lado ay jun q'uintum,
jaxa yijlab ja q'uintum jahui,
ja yelahuili, huax lijpi jastal
ja yelahuil ja ton jau sbiil es-
meralda. Jel tzamal juntiro ja
syaaxali.
4 Jaxa ba joybanubal ja
bay ja Diosi, cho ay otro
veintecuatro nihuac silla y ti
ni culan ec' ja veintecuatro
huinique jau puro ancianoei.
Ja sc'uei, naca puro sac, jaxa
ba s'olomei, ti slapuneje
jujune scoronae puro oro.
5 Jaxa ba silla jau ja ba
mero nalanajel ja ba culan ec'
ja Diosi, huax lijpi juntiro ja
jastal ja chamtzelahui. Huan
xta pumuljuc jastal chahuuc.
Lajan soc oja hual jel jitzan
ja ma' huan c'umali. Jaxa
ba sti sat ja Dios ti culan
ec' ja ba nihuan silla jahui,
tey juque yajlel c'ac', pero la-
jan soc juque penca taj huan
ajlel, pero ti jac jc'ujol que ja'
ni ja Yespíritu ja Diosi.
6 Ja nihuan silla jahui, tey
ba mero sti ja jai, pero ja jai,
lajan soc jun cristal jel tza-
mal huax lijpi. Jaxa ba cada
lado ja silla jahui, tey chane
cosa, lajan soc t'usan splanta
ja ángel jumasa, jaxa yenlei,
ja' ni sbaal ja satq'uinali. Ja
s'olomei, but'el puro satal su-
tanal.
7 Ja bajtani, lajan soc ja
splanta ja choji, jaxa juni,
lajan soc ja splanta huacax,
jaxa otro juni, ja sati, lajan
soc sat jun huinic, jaxa otro
juni, lajan soc jun águila huan
jujpel eq'ue.
8 Pero cada jujune ja yen-

lei, ay huactique suech', jaxa
suech'ei, cholan xta ja satei
ja ba yibeli soc ja ba spa-
tiqui. C'ac'u acual huane yal-
jel: —Ja Cajualtic Diosi, mi
ni jas mix bob yuj. Ja yeni
ti ni ay ja huego, cho ti ni
ay cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali, jaxa cuando huax
c'ot tic'an ja tiempo, ti ni oj
ajyuca. ¡Jel lec ja Diosi, jel
lec ja Diosi, jel lec ja Diosi!
xchiye xta ja yenlei.
9 Jach ni huane tola vidaa,
como sbaale ni ja satq'uinali.
Jel huas stoyohue ja Diosi.
Jel huas syajtaye. Jaxa
cuando huax q'ue yaahue
yi stz'acatal ja Dios ja ma' ti
culan ec' ja ba nihuan silla
jahui, ja' ni ja ma' sac'an ay ja
ba spetzanil ja tiempo.
10 Jach ni ja veintecuatro
anciano chomajquili, huax
cho jacye ja yenlei. Huax jac
couque mec'an ja ba sti sat ja
Dios ti culan ec' ja ba nihuan
silla jahui. Stz'acatal bi ja
yen ja ma' sac'an tola vida,
xchiye xta. Como jel nihuan
huax yilahue ja Diosi, ti huax
yaahue ja scoronae ja ba sti
sat ja nihuan sillai. Ti huax ya
q'ueuque jun stz'eboje:
11 —Cajualticon Dios, sbej
ni huala toyjia. Sbej ni huala
yajtajia porque jel juntiro ja
hua huipi. Huena ni ac'ulan
spetzanil ja jas ayi. Ti xa ni
ay spetzanil ja cosa porque
ja huen ac'ulan. Jach ni
ac'anaa, xchi ja stz'ejboje ja
anciano jumasa.

Ja libro soc ja xchej ja Diosi

5

1 Jaxa ba stojol sc'ab ja
Dios Tatal ti culan ec' huan
yaajel mandar ja ba nihuan
silla jahui, ti quila yaman
yuj jun juun, pero balubal.
Tz'ijbanubal ja ba yojoli soc
ja ba spatiqui, jaxa ba sti ja
juuni, ay juque sello ba mi oj
bob spaa sbaj ja juuni.
2 Ti quila jac jun ángel pero
¡por algo! Jel ja yipi. Ti yalaa,
pero jel tzatz c'umani: —¿Ay
ama ma' jel toj ba oj bob xch'i
ja sello it ba oj bob q'uelxuc ja
juun ba? xchi ja angeli.
3 Iday, mi ni ja ba
satq'uinali soc mi ni ja ba
luumi, soc mi ni ja ba lugar
jau ja bay ja matic ch'ac
chamuquei, mi ni june ma'
bob sam ja juun jahui, jayuj
mi ni bob sq'uele ja jas yalai.
4 Jaxa queni, ti jel ocyon
juntiroa cuando cab que mi
ni jun ma' oj bob ya el ja sel-
loili ba oj bob spaa ja juun
jahui, mi ni oj bob sq'uelea.
5 Ti yala cab june ja anciano
jahui: —Mi xa lom la oq'ui
porque ay ni ja ma' sc'ulan
ta ganar spetzanil ja maloili.
Yen xa ni oj bob xch'i ja sello
ba oj bob spaa ja juuni. Yena
ni ja Cajualtic ja ma' jel tzatz
ja smandari oj bob xch'ie. Ja
yeni, yintil ni ja Judai soc ja
rey Davidi, xyutajon ja an-
ciano jahui.
6 Ti quila tec'an ec' jun chej
ja ba stz'eel ja bay ja nihuan
silla. Jaxa chej jahui, joy-
banubal yuj ja chanhuane ja
yenle ja ma' lajane t'usan soc
ja angeli, cho ti ni ay ja an-
ciano jumasa. Pero jel tuc

juntiro quila ja chej jahui
porque jac ni jc'ujola que
milji ta ni ajyi, iday, ja huego
ti tec'an eq'ue pero sac'an
xa. Jayuj ti calaa: —¡Ja' ni
ja Cajualtic Jesucristo tac! la
chiyon. Pero como entero
splanta chej quila. Ti quila
que ay juque ja scacho soc
juque ja sati, pero ja juque
sat yioji, jc'ulan entender que
ja' ni ja Espíritu Santo ja ma'
jecubal ba oj huajuc ja ba su-
tanal ja mundo.

7 Jaxa Cajualtic Jesús ja ma'
lajan soc splanta ja cheji, ti
huaj yii ja juun ja it ti yaman
yuj ja stojol sc'ab ja Tatal Dios
ti culan ec' ja ba nihuan silla
jahui.

8 Cuando syama ja juuni,
jaxa xchanhuane ja yenle
ja ma' lajan soc splanta ja
angeli, soc ja veintecuatro
anciano, spetzanile ti coye
mec'an ja ba sti sat ja cheji.
Ja anciano jumasa, naca ay
yaman yujile jujune sq'unie
sbiil harpa, soc cho yaman
yujile mi na' jaye nihuac
vaso, pero puro oro. Jaxa
vaso jumasa jahui, but'el
pom. Ti jac jc'ujol jas sbej
ja pom ja ba yojol ja svasoei.
Ja' bi spetzanil ja spalabra ja
jastal huas sc'umane ja Dios
spetzanil ja yuntiquili.

9 Spetzanil ja ma' tey tihui,
ti ya q'ueque jun yajc'achil
tz'eboj ja jastal iti: —Ja
cristiano, naca tuctuquil raza
aye soc jach ni ja sc'umalei.
Soc tuctuquil ni ja slugarei,
pero anima, ja hueni chamya
sbaj spetzanile. Soc mero
achiq'uel apec'a ba oj bob
eluque libre ja ba sc'ab ja
diablo, jayuj ti xa aye ja
ba sc'ab ja Dios ja huego.
Jayuj ja huen Cajual, huen
único oj bob ayam ja juun iti.
Quechan ja hueni, sbej oja
ch'i ja selloili.

10 Ja yaani, ja hua huun-
tiquil jumasa, ay xa yatel
ahuuj. Oj xa ochuque ja ba
sti sat ja Diosi ba oj yae yi
stz'acatal tola vida. Jel ni-
huan oj ajyuc ja yatelei y oj xa
sc'uluque mandar ja ba luum
chomajquili. Jachuc ja sbej
ja stz'eboje ja anciano jumasa
soc ja chanhuane ja ma' la-
jane t'usan soc ja angeli.

11 Jaxa queni ti ni huanon
q'uelhuanel cuando cho cabi,
xcululi xta jitzan lec ja ángel
jumasa soc ja chanhuane it
lajan t'usan soc ja angeli, soc
jach ni ja anciano jumasa.
Naca ti joybanubale ja ba ni-
huan sillai pero mi na' jaye
mil ja yenlei.

12 Ti yalahuea, pero tzatz
lec ja stz'ebojei: —¡Stz'acatal
ja chej iti! Milji nia pero ja
huego, sac'an xa. Sbej xa ni
tzatz lec oj ajyuca. Sbej ni mi
ni jas oj sc'ul yi palta. Sbej
mi ajtaben ja svivoil oj yii ba
tzatz lec oj aajuc ja yipi. Sbej
jel nihuan oj iljuc. Sbej toy-
obal lec oj ajyuc porque jel xa
huan lijpel ja chej iti, xchiye
xta soc ja stz'ebojei. Pero
cuando staahue ti' ja cheji,
huan nix naa que ja' ni ja Ca-
jualtic Jesucristoi.

13 Jaxa spetzanil ja jas
c'ulubal yuj ja Diosi, ja' ni ja
jas tey ba satq'uinali soc ja ba

luumi, soc ja ba lugar jau bay
ja matic ch'ac chamuquei,
soc spetzanil ja jas ay ja ba
yoj mari, ti cho yalahue ja
jastal iti: —Ja ma' ti culan
ec' ja ba nihuan sillai, soc
jach ni ja cheji, la xa caatic
yi lec stz'acatal ba spetzanil
ja tiempo. La xa naatic que
jel nihuac ja yatelei. Jel huax
lijpiye porque jel tzatz ja
yipei. Jach ch'ac yale ja yenle
chomajquili.
14 Y jach ni ja chanhuane
ja matic lajane soc ja angeli,
ti yalahuea: —Meran ja jas
huaxa hualahuexi. Meran
nia, xchiye xta. Jaxa vein-
tecuatro anciano ti ch'ac
couque mec'an ja ba sti sat
ja Diosi. Jachuc ja yenlei,
ch'ac yae yi jitzan stz'acatal
ja Diosi.

Ja juque sello

6

1 Yuj ja ti ni huanon
q'uelhuaneli, ti quila ja
Cajualtic Jesucristo - pero
lajan soc ja splanta jastal
jun chej quilai - ti quila
xch'ia ja primero sello, como
juque sello yioj ja juun
jahui. Ti c'umani june ja
chanhuane ja matic lajane
soc ja splanta ja angeli. Ja
snuq'ui, lajan soc jastal ja
yoq'uel ja chahuuqui. Ti yala
caba: —La q'uelahuil ja iti,
xyutajon.
2 Ti jq'uelaa iday, ti quila
jun cahuu melado, jaxa ma'
cajani, yaman yuj ja saap. La-
jan soc chapan xa ba oj hua-
juc guerra. Yuj ja jel sc'ulan
ta ganari, jayuj ti aaji yi jun
scorona. Mi na' jaye vuelta
huaj ja ba guerra pero cada
vuelta mas to jel tzatz huax
huaji. Ti jac jc'ujol ja queni
que oj ni sc'ul ganar lec otro
vueltaa.
3 Jaxa chej jahui, ti cho
xch'ia ja ba xchabil sello, ti
cho yala cab ja ba xchabil
ja yenle ja ma' lajane soc ja
angeli: —La q'uelahuil ja iti,
xyutajon.
4 Ti cho quilaa pero ja jas
quilai, lajan soc mi huanucon
snajsatijel. Ti cho quila otro
jun cahuu ela, jun alasán.
Jaxa ma' cajani, ti aaji yi jun
nihuan espada ja ba sc'abi.
Ti alji yab que oj bi huaj ya
q'ueuc pleito ba spetzanil ja
mundo. Yuj ja yeni, jayuj
oj ya smil sbaje jitzan lec ja
cristiano y mi ni oj ajyuque
lamana. Jach ni mero quilaa.
5 Jaxa chej jahui, ti cho
xch'ia ja ba yoxil selloi. Ti cho
yala cab ja ba yoxil ja it lajane
soc ja angeli: —La q'uelahuil
ja iti, xyutajon. Ti jq'uelaa
iday, ti el jan jun cahuu es-
curo, jaxa ma' cajani, yaman
yuj ja sbisol ja iximi.
6 Ti cab jun c'umal ja bay ja
chanhuane ja it lajane soc ja
angeli. Ti yalaa: —¡A, jel tzatz
ja huaini! Q'uelahuil ja ixim
tac. Quechan jun kilo, y jun
c'ac'u atel huax tupxi. Jach
ni ja cebadai, quechan oxe
kilo, jun c'ac'u atel huax cho
tupxi, jayuj ja steil ja olivo soc
ja tz'usubi, actayic cani. Mi
lom xa huixtalaanex, xchi ja
c'umal jahui.
7 Ja cheji, cuando xch'ia ja
ba xchanil ja selloi, ti cho yala

cab ja ba xchanil ja yenle ja
ma' lajane soc ja angeli: —La
q'uelahuil ja iti, xyutajon.
8 Ti cho jq'uelaa. Ti cho
quila el jan jun c'anal cahuua,
jaxa ma' cajani, lajan soc
mero milhuanumi porque jel
ja cristiano huax cham yuji.
Jaxa ba spatiqui, ti nochan
jan otro june. Jel quistal jun-
tiro. Lajan soc ch'ac ta el
jan ja ba slugar ja ma' ch'ac
chamuquei. Jaxa chanhuane
jahui, ac'ubal yipe ba oj bob
yen ita oj ya smil sbaj ja cris-
tiano ba guerra, jaxa ma' mix
huaj ja jastal iti, soc huain oj
chamuc ma soc chamel jel pe-
gadiso. Mi c'a, ja' oj miljuque
yuj ja mal chan jumasa ja it
huax bejyiye ec' ja ba huitzi.
Ba cada chanc'ole cristiano,
jach bi oj ch'ac chamuque.
9 Jaxa chej jahui, cuando
xch'ia ja soil selloi, ay jas
quila ja ba yibel ja juegon ja
ba huax tzicxi ja chante huax
aaxi yi ja Diosi. Quila jitzan
ja altzilali, ja' ni ja ma' yaa
svida yuj ja sloiltaye ja yabal
ja Diosi.
10 Ti ahuaniye ja altzilal
jumasa: —¡A Dios, quechan ja
huen mas nihuana. Quechan
ja huen mero toja. Puro
smeranil ja jas huaxa huala.
Cajual, ¿mi to ma orauc oj
c'otuc ja jas ahualuneji? ¿Jas
ora oja huaa yi castigo ja
jcondraticon ja ba mundo
ba? Porque sbej xa nia.
Yuj ni yenle, jayuj pec' ja
jchiq'uelticon ja quenticon
tac, xchiye xta.
11 Jaxa Diosi ti yaa yile
jujune sc'ue puro sac. Ti
alji yabyea: —Jijlanic t'ani
porque ay to t'un sc'ana
oj tz'ic-huuc ja hua huer-
manoex ja ma' huane to
yateltajel ja Cristo. Oj to ni
miljuquea ja jastal miljiyex
ja huenlexi. Jach ni utjiyea.
12 Jaxa chej jahui - pero ja'
ni ja Cajualtiqui - ti xch'ia ja
suaquil selloil ja juuni. Ti cho
jq'uelaa, iday, jun ta repente
nijqui ja luumi, pero tzatz lec.
Jaxa c'ac'ui q'uicbi juntiro.
Q'uictz'ubtz'ub xta huaji.
Jaxa luna, como llena ja ora
jahui, pero chacbi juntiro
jastal ja xchacal ja chiq'ui.
13 Jaxa c'anal ja ba
satq'uinali, xtanani xta coni
ja jastal huax lujbaji ja
spoohuil ja te' ja cuando
stiempoil ja cuaresma.
14 Jaxa satq'uinali, ti ni
q'uelanon cuando ch'ay jsat.
Sbala sbaj como jastal huax
balxi ja popi. Jaxa huitz
jumasa soc ja yal ch'in lugar
ba joybanubal soc ja mari,
ch'ac stucbes ja slugarei.
15 Jaxa nihuac rey jumasa
ja ba mundo, ti quila ch'ac sn-
actalauc sbaje ba yoj q'ueen
ma ba patac' ja ba huitzi. Jach
ni spetzanil ja ma' ay yatelei,
soc ja rico jumasa, soc ja sol-
dado jumasa, soc ja ma' jel
tzatz ay huax yabyei. Pero
ja ora jahui, ja ba q'ueen ju-
masa ma ba yojol ja nihuac
toni, jun xta yabal ay ja cris-
tiano. Jun xta lajan ay ja suo-
col ja ma' ajualal ay soc ja ma'
mozo ayi.
16 Ti yalahuea: —¡Mas lec
ja lec huanuc xmoc' jbajtic

ja huitz jumasa soc ja toni
siquiera ba mi oj yilotic ja yen
ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan
sillai porque oj xa yaa castigo
ja chej it mi cualquierauqui!
Jel xa q'ueel ja scorajaei,
17 Porque c'ot ta ni tic'an
ja c'ac'u ja jcastigotiqui y
¡machunc'a mero oj cuch yuj
ja jastal iti! xchiye xta.

Ja matic oj sc'ul recibir ja sello ba Israeli

7

1 Yajni ch'ac quil ja jahui,
ti cho quila otro chane ángel,
pero mero ángel ja yenlei. Ti
tec'ane eq'ue ja ba xchanil
xchiquin ja satq'uinali. Ti
huane smacjel ja xchanil ja ic'
it huax bejyi ja ba luumi, ja'
bi ba mi ni t'un ic' oj ajyuc ja
ba luumi soc mi ni ja ba mari,
soc mi ni ja tei, mi ni t'un oj
nijcuca.
2 Ti xa ni quila otro jun
ángel ti jacum lado ba huax el
q'uen ja c'ac'u. Ti yaman yuj
jun sello, pero ja' ni ja sello
ja Dios sac'ani. Jaxa ángel
jahui, ti xa sc'uman tzatz lec
ja otro ángel tey ba xchanil
xchiquin ja satq'uinali, ja' ni
ja ma' ac'ubal yipe ba oj yix-
talauc ja luumi soc ja mari. Ti
alji yabyea:
3 —Moc to huixtalauquex
t'an ja luumi soc ja mari soc ja
tei porque mi to ocheluc cu-
jticon ja sello ja jDiostic ja ba
spatane ja yuntiquil ja Diosi,
xchi ja ángel jahui.
4-8 Ti cab yalaa que ciento
cuarenta y cuatro mil ja ma'
oj bob yii ja sello jahui. Puro
bi israeleñoe ja ma' oj yie.
Como lajchahue c'ole ja yen-
lei, oj bi el 12,000 cada c'ole ja
yintil ja Israeli ja jastal ja lista
iti:
Judá 12,000
Rubén 12,000
Gad 12,000
Aser 12,000
Neftalí 12,000
Manasés 12,000
Simeón 12,000
Leví 12,000
Isacar 12,000
Zabalón 12,000
José 12,000
Benjamín 12,000
Ja janec' ja cristiano jahui, ja'
bi oj yii ja sello ja Dios sac'ani.

Ja cristiano ja ma' lapan ja sc'ue ba saqui

9 Yajni ch'ac cab ja jastal iti,
ti cho quila jitzan lec ja cris-
tiano ti tec'an ec' ja ba sti sat
ja ma' ti culan ec' ba nihuan
silla soc ja ba sti sat ja cheji.
Ti jaquele ja ba spetzanil ja
mundo. Chican jas razail,
chican jastal ja sc'umalei, chi-
can baatic slugarea, pero jel
juntiro. Mi ni june ma' bob
yaa cuenta. Ja sc'uei puro sac,
jaxa ba sc'abei, naca yaman
yujile ja spoohuil ja xaani.
10 Huane ahuanel, pero
tzatz lec: —¡Jel nihuan ja
jDiostic ti culan ec' ja ba
nihuan silla! ¡Jel nihuan ja
yal cheji, ja' ni ja Cajualtic
Jesucristo, porque yenle ni ja
ma' yaahue elcotic libre soc
ja jmultiqui! xchiye xta.
11 Jaxa spetzanil ja ángel ju-
masa ti soybuneje ja nihuan
silla jahui, jaxa ba nalanajel,

cho tey ja veintecuatro anciano soc ja chanhuane jau ja ma' ja' ni el ja ángel jumasa. Jaxa mero ángel jumasa, ti huax cho jacuque ja ba sti sat ja ma' tey ba nihuan silla, ti huax ch'ac couque pacana. Ti huax och yaahue yi stz'acatal ja Diosi.

12 Ti huax cho yalahuea: —Meran nia, ¡stz'acatal lec ja jDiostiqui porque jel huax lijpi juntiro! Spetzanil, yen huas snaa. ¡La xa caatic yi mas stz'acatal! ¡La xa yajtatic porque jel ja yipi! ¡Tzatz ni leca! ¡Toyobal ni oj caatic tola vida! ¡Amén! xchiye.

13 Ti xa sobo qui june ja anciano jumasa: —¿Machtic junuc ja it jumasa sac ja sc'ue ba? ¿Ba jaquelea?

14 Ti cal yab ja queni: —Pero tata, huen huaxa naa. ¡Jastal oj naa ja quen ba! Ti xa yala caba: —Ja it jumasa, yenle ni ja ma' ec' ni yujile ja último huocol ja ba mas jel tzatzi. Oj cala huab jasyuj jel sac ja sc'uei. Como sc'anahue yi ja Diosi que oj sacjuque yuj ja xchiq'uel ja cheji.

15 Jayuj ti xa aye ja ba sti sat ja silla ja ba culan ec' ja Diosi. C'ac'u acual huane yaajel yi stz'acatal ja Dios ja ba satq'uinali. Talnanubale lec yuj ja ma' ti culan ec' ja ba nihuan silla, como ti xa ni aye ja ba sti sati.

16 Mi xa oj to yii huocol soc ja huaini soc mi ni ja taquin tii. Mi xa oj to ch'acuque c'ac'u. Mi xa ni nunca oj yabye ja syajal ja c'ac'ui.

17 Porque ja chej jahui, pero ja' ni ja Cajualtiqui, ti tec'an ec' ja ba stz'eel ja nihuan silla. Yena ni huax talnani. Lajan soc chej huax talnajiye ja cristiano jau ja ma' ec' ta yujile ja nihuan huocoli. Ti huax iijiye ja ba yoc ja' ja ba huax bob yaa ja jsac'aniltiqui soc ja jgustotiqui. Jaxa Diosi, ti huax yalaa: —Mi xa la ocyex mas ja yaani, huax utjiye. Jach ni yala cab ja anciano jahui.

Ja suquil sello soc ja tzicupom ba puro oro

8

1 Jaxa cheji ti xa xch'ia ja suquil selloil ja juuni, jaxa ba satq'uinali, juntiro xch'ababi can como mojan nalan ora.

2 Ti xa cho quila juque ángel naca ti tec'ane ec' ja ba sti sat ja Diosi. Ti aaji yile jujune ja sq'uinei, trompeta sbiil.

3 Ti xa cho jac otro jun angela, jaxa yeni ti yioj jan jun tzicupom, puro oro. Ti huaj tec'an ja ba stz'eel ja juegon ja ba huax tzicxi ja smajtan ja Diosi, como oro ni chomajquila. Jaxa juegon jahui, tey ba mero sti sat ja nihuan silla ja ba culan ec' ja Dios Tatali. Ti xa aaji yi ja ángel jahui jitzan ja pomi. Jaxa tihui, como ti ni nolobal spetzanil ja jastal huas sc'uman ja Dios ja yuntiquili, jaxa angeli, ti xa huax ya staa sbaj soc ja pomi ja ba sat ja juegoni.

4 Como ti xa ni yaman yuj
ja ángel ja tzicupomi, jaxa sta-
bil ja pomi ti huan q'ueel ja
mero bay ja Diosi, como yaa
ta ni staa sbaj soc ja jastal
huas sc'umane ja Dios ja yun-
tiquili.
5 Yajni ch'ac ja jahui, como
tey ja chacal c'ac' ja ba sat
ja juegoni, jaxa angeli, ti
xa sbut'u soc chacal c'ac' ja
tzicupom yaman yuji. Ti xa
ch'ac sip con ja ba luumi.
Jaxa chahuuqui, lom xta
xbotolji. Ti cho ajyi otro jun
ruido pero jel tzatz juntiro.
Cho jel lijpi ja chamtzelahui
y jel tzatz nijqui ja luumi.

Ja trompeta jumasa

6 Jaxa juque angeli ja ma'
yioj jujune strompetaei, cha-
pan xta aye ba oj ya oc'uque.
7 Jaxa ma' bajtan yujilei, ti
suu ja strompeta. Ti cho co
lec ja bati, pero socan soc c'ac'
soc socan soc chic'. Jach ni co
jani, jaxa ba luumi, tzic jun-
tiro mojan snalan, con todo ja
tei, jaxa ac ja ba yaaxi, mi ni
jas can altiroa.
8 Jaxa ba xchabil ja angeli,
ti cho suu ja strompeta. Ti
jipji con como jastal jun ni-
huan huitz ja ba yojol ja mari,
pero huan ajlel soc c'ac'.
9 Jaxa ba mari, mojan
snalan pax jastal chic'. Jaxa
sbaal ja mari mojan snalan
ch'ac chamuc. Jach ni ja
barco jumasa, mojan snalan
ch'ac ch'ayuc.
10 Jaxa ba yoxil angeli, ti
cho suu ja strompeta. Ti xa
co jan jun nihuan c'anal ja ba
satq'uinali, pero huan ajlel
como jastal yajlel ja c'aq'ui.
Cuando moq'ui, ja yajleli ti
ch'ac couc ja ba sat ja ni-
huacja soc ja ch'in yoc jai,
pero mojan snalan ja ja' ja ba
spetzanil ja mundo.
11 Jaxa c'anal jahui, sbi-
ilane c'ajte, jaxa mojan
snalan ja ja' jumasa, c'aj
juntiro ch'ac huajuc. Jitzan
lec ja cristiano ja ma' cham
yuj ja ja' jumasa jahui porque
ch'ac c'ajbuc juntiro.
12 Jaxa ba xchanil ja angeli,
ti quila cho suu ja strompeta
ja yeni. Ti ya q'uicbuc mo-
jan snalan ja sat c'ac'u, soc
jach ni ja luna, soc jach ni
ja c'anali, jaxa slugar ja ba
sat c'ac'u, t'usila altiro huax
ijlabani. Jach ni ja acuali, jun-
tiro q'uicbi ja q'uinali porque
mey yip ja c'anali soc mi ni ja
luna.
13 Ti xa cho quila otro
jun ángel ti huan jujpel ec'
ja ba snalan ja satq'uinali.
Ti huan ahuanel tzatz leca:
—¡Ay pobre ja suinquil ja
luumi ja cuando huas suu ja
strompeta ja otro oxe angeli!
xchi ja ángel it huan jujpel
eq'ue.

9

1 Jaxa ba soil angeli ti suu ja
strompeta. Ti cho quila lajan
soc otro jun c'anal ti moc' con
ja ba satq'uinali pero jac ni
jc'ujola que mi c'analuc. Jun
ángel, pero mi jauc ja yangel
ja Diosi. Ti xa aaji yi ja sllaveil
jun tan q'ueen ba jel chaan
juntiro soc jel q'uic'.
2 Ti xa sama ja q'ueen jahui,
jaxa tihui, lom xta xtomomi

q'ue ja tabi. Ya q'uicbuc juntiro ja satq'uinali.
3 Jaxa ba yojol ja tab jahui
ti ch'ac eluc jitzan ja lemi.
Lom xta xnololi ch'ac eluc
y naca ac'ubal yipe ba oj
c'uxhuanuque como jastal
huax c'uxhuani ja tan tzequi.
4 Pero alubal yabye que mi
oj sc'uxe ja jas huax q'ui ja
ba luumi, soc mi ni ja te' ju-
masa. Quechan jaquele ba oj
sc'uxe ja cristiano jau ja ma'
mi yiojuc ja sello ja Dios ja ba
spatanei.
5 Pero cho alubal yabye
que mi bi oj smile juntiro ja
cristiano jumasa. Quechan
oj bi yixtalauque joe ixau,
pero ja syajal ja ba huax
c'uxhuani ja chan jahui, la-
jan soc jastal cuando huax
c'uxhuani ja tzequi.
6 Jaxa c'ac'u jumasa jahui,
ja ma' huax c'uxji, oj sc'an oj
cham huego pero mi ni modo
oj chamuquea.
7 Jaxa lem jumasa jahui, la-
jane soc ja splanta ja cahuu
ba chapan xta ba oj huajuque
guerra, jaxa ba s'olomei, ti
lapan yujile jujune scoronae
puro oro. Jaxa satei, lajane
soc ja sat ja cristiano.
8 Jaxa stzotzil ja s'olomei,
lajan soc ja s'olom ja ixuquei,
jaxa yejei, lajan soc ja yej ja
choji.
9 Jaxa ba sni yaltzilei, lajan
soc ja spatic ja chayi porque
puro ay sq'uiixil, pero lajan
soc taq'uin. Jaxa sruidoil ja
suech'ei, lom xta xpumulji
como jastal huan huajel
guerra jitzan carreta soc
cahuu.
10 Naca ay sneje, pero en-
tero splanta jastal ja tzequi,
pero ja' ni huax c'uxhuani soc
ja snejei. Pero joe ixau oj bob
yixtalauc ja cristiano.
11 Ja lem jumasa jahui,
ay ni jun sepeea, pero ja'
ni ja ángel it ja ma' huas
stalna ja tan q'ueen jau jel
chaani. Jaxa ángel jahui
huax alji sbaj Abadón ba
c'umal ja ba hebreo, jaxa
ba c'umal griego, Apolión
huax yalahue. Pero ja mero
sbej ja sbiil ja ba cabaltic ja
quentiqui, ch'ac-huanum.
12 Jach ec' ja huocol ja it yaa
ja lem jumasa, pero ti cho jac
otro chab huocol.
13 Jaxa ba suaquil angeli, ti
suu ja strompeta, ti cab jun
c'umal huan elel ja ba sat
ja juegon ja ba huax aaxi ja
smajtan ja ba sti sat ja Diosi.
Jaxa juegon jahui, puro ni
oroa. Ja c'umal ti mero huan
elel ja bay ja chane cacho ja
ba cada xchiquin ja juegoni.
14 Ti alji yab ja suaquil
ángel jau ja ma' ch'ac ta suu
ja strompeta: —Tucu xa ja
chane ángel jau ti mochane ja
ba sti ja nihuanja ba Eufrates,
xchi ja c'umal jahui.
15 Jayuj ti xa ch'ac hua-
juque suelto ja chane ángel
jahui, ja' bi ba oj ch'ac smil
mojan snalan ja cristiano ja
ba mundo. Pero ja ora jahui,
yuj ni ti c'ot tic'an ja stiempoe
oj xa q'ueuc ja yatelei.
16 Ti cab yala que aye do-
scientos millón ja soldado,
naca cajane cahuu.
17 Oj cala huab jastal ch'ac

jnajsatuc ja cahuu jumasa. Ja
ma' cajanei, naca lapan yujile
jun taq'uin ja ba sni yaltzilei,
pero oxtiq'ue yelahuili - chac,
yaax, soc c'an. Jaxa cahuu
jumasa, ja s'olomei, lajan soc
ja s'olom ja choji, jaxa ba stii,
huan elel c'ac' soc tab, pero ja
yelahuili, jel quistal porque
ti socan soc jun polvo sbiil
azufre.
18 Jaxa cristiano, mojan
snalan ja ba mundo ch'ac
cham yuj ja oxtiq'ue cosa ti
huan elel ja ba sti ja cahuu
jumasa - ja c'aq'ui, soc ja
tabi, soc ja azufrei. Jel yiaje
juntiro.
19 Porque ja yip ja cahuu
jumasa jahui, tey ba stie soc
jach ni ja snejei porque ja
snejei, lajan soc ja mal chan it
huax bitz'itz'i ec' ja ba luumi.
Ay s'olom ja tan chan jahui,
jayuj huax bob yixtalauc ja
cristiano.
20 Pero ja ma' mi ch'ac
chamuc yuj ja tantic quistal
cosa jumasa jahui, mi ni
modo huax suchi ja sc'ujolei.
Como siempre aye huas
sc'ulane seguir ja cosa ba
diablo. Ti huane soc ja sdiose
c'ulubal soc oro, ma chican
jas taq'uinil, ma ton, ma te'.
Pero lom nia ja tantic sdiose
jahui porque mix ilhuaniye.
Mix yabye q'uinal. Mix
bejyiye.
21 Ja cristiano jumasa, mi
ni huax yaahue can jastal
huax milhuaniye ma ja sbru-
joilei. Puro piero ja jas huas
sc'ulane ja huinique soc ja ix-
uquei. Puro elc'al ja sgustoei.

Ja ángel ja ma' yioj ja ch'in libro

10

1 Ti quila otro jun ángel,
pero jel tzatz juntiro. Ti
huan coel jan ja ba satq'uinal
potzan soc jun ason. Jaxa
ba s'olomi, tey jun q'uintum
lajan soc jastal scorona. Jaxa
sati, huan lijpel jastal ja
sat ja c'ac'u, jaxa yechmali,
chacjoljol xta y huan nijquel
lajan soc jastal huax yiaj
vuelta ja yat c'aq'ui.
2 Ti yioj jun yal juun balan
ajyi, pero ja huego, paubal
xa, ti yaman yuj ja ba sc'abi.
Ti xeta och ja stojol yoc ja
ba yoj mari, pero ja surdero
yoqui, ti sbatunej ja taquin
luumi.
3 Ti xa ahuani tzatz leca,
jastal huax ahuani ja choji.
Huaj to cabi, ti q'ue oc' juque
vuelta ja chahuuqui.
4 Yajni ch'ac oc'uc juque
vuelta ja chahuuqui, jaxa
queni huax c'ana nique oj
tz'ijba huego ja jas ch'ac cabi,
pero ti cho cab huego otro
jun c'umala ja ba satq'uinali.
Ti yala caba: —Moc atz'ijba
ja jas ahuab yala ja yoq'uel
ja juque chahuuc jahui. Mi
ni sbejuc huax abxi ja jas
yalahuei, xyutajon ja c'umal
jahui.
5 Jaxa ángel it quila xetan
jun yoc ba yoj mari soc ja
ba luumi, ti xa sacha sto-
jol sc'abi, ti sq'uela q'ue ja
satq'uinali, ti yalaa:
6 —Ja ma' sac'an ni lec tola
vida, ja' ni ja ma' sc'ulunej ja
satq'uinali soc ja luumi, soc

ja mari, soc spetzanil ja cosa,
ti huax yila que meran ja jas
huanon yaljel. ¿Jas to junuc oj
majla masi?
7 Porque oj xa q'ue suu ja
strompeta ja ba suquil ángel
tac. Ja jas quechan yen huas
snaa ja Diosi soc ja yaluman
ja ma' yatjum ni - como alji
ni yabye ja yenle chomajquili
- pero spetzanil ja jas huas
snaahuei, huan xa ni c'otel
smeranila, xchi ja ángel jahui.
8 Ti cho cab otro vuelta ja
sc'umal ja ma' huan c'umal
con ja ba satq'uinali. Ti cho
yala caba: —Cax iaj ja yal
juun it yaman yuj ja ángel jau
ti xetan ec' jun yoc ja ba mari
soc ja ba luumi, como jaman
xa ni yuja.
9 Ti huajyon ja bay ja an-
geli. Ti jc'ana yi ja yal juun
yaman yuji. Ti yala caba:
—Lec, iaj, ti xa bucu coe, jaxa
ba hua tii, jel chi' oja huabi
como jastal yaalchab. Pero
cuando huax coi, c'aj oj hua-
juc juntiro ja hua hualtzili,
xyutajon.
10 Ti quiaj ja yal juun ja
ba sc'ab ja ángel jahui. Ti
jbucu coa y meran nia, ja
ba jtii, jel chi' cabi jastal ja
yaalchab, jaxa mas tzaani,
cuando jbucu ta, jaxa ba
caltzili juntiro c'ajbi.
11 Ti cho alji cabi que t'ilan
bi oj yii majan ja jti ja Diosi
porque ay to bi jas oj cal
sbaj jitzan lec ja cristiano soc
ja slugarei, anima tuctuquil
ja sc'umalei, ma tuctuquil ja
ma' ay yatel yujilei.

Ja chab testigo

11

1 Ja queni Juanon nia, jaxa
jas huanon yaljeli, ja' ni ja jas
quila ja yora jnajsatin jitzan
cosa. Ti cho quila que aaji
qui jun tan aj, pero oj bi ma-
conuc cuj jastal jun metro ba
oj bi bob bishuanucon. Ti
alji caba: —Cax bisa janec' ja
snihuanil ja stemplo ja Diosi,
ti xa bisa ja juegon ja ba huax
aaxi cajan ja smajtani, tix cho
huaa cuenta ja cristiano ja
ma' huax och sc'umuque ja
Dios ja ba stemploi.
2 Pero moc abis ja ba ste-
nil ja templo porque ja parte
jahui, ti xa ac'ubal ba sc'ab
ja tuc cristiano, ja ma' mi
judiouqui. Ja cristiano ju-
masa jahui, ti ni oj yixta-
lauque lec ja chonab jau ba
mi cualquierauqui, ja' ni ja
ba Jerusaleni. Oxe jabil soc
snalan oj yixtalauque.
3 Ti xa oj jec chahuane ja
ma' tola vida oj sea huilex ja
smeranil ja Diosi. Oxe jabil
soc snalan oj iijuc majan ja
stiei. Jaxa sc'u oj slapei, lajan
soc jastal coxtal porque jel ni
triste oj ajyuc ja tiempo jahui.
4 Jaxa chahuane jau ja ma'
oj yal ec' ja cabali, ti ni oj
ajyuque tola vida ja ba sti sat
ja Diosi. Ay yioje ja yip ja
Espíritu Santo soc ja yijlab ja
yabal ja Diosi.
5 Ta ay c'a ma' huas sc'ana
yixtalauc ja chab cuntiquil
jahui, entonces ja yenlei oj ya
el huego c'ac' ja ba stiei, jaxa
scondraei, oj ni ch'ac slape
c'ac'a. Y jach ni t'ujbinubal
ja ma' huax yixtalaane ja
chahuane cuntiquil jau huax

yalahue ec' ja cabali, oj ni
ch'ac chamuquea.
6 Jaxa chab cuntiquil jau oj
huaj yal ec' ja cabali, ay yip
ba oj smaque ja' ba mi oj yaa
ja' snajtil ja tiempo cuando
huane yaljel ja spalabra ja
Diosi. Soc cho ay ni yipe ba
oj bob ya paxuque chiq'uil ja
jai. Pero mi quechanuc ja
jahui. Chican jas tiq'ue huo-
col huas sc'ana yae ja ba lu-
umi, oj ni bob yujilea, chican
jas ora huax yalahuei.
7 Pero cuando ch'ac ta ja
yatele jahui, ch'ac ta yale
spetzanil ja jas huas sc'an
oj yale ja Diosi, jaxa ba tan
q'ueen jau jel chaani, ay
ma' oj eluc ja tihui, pero jel
quistal, ja' ni mero yajualil ja
tan q'ueeni. Ti oj syamtalauc
ja chab cuntiquil jau huane
yaljel ec' ja cabali, y man oj
sc'ul ganar. Oj ni miljuquea.
8 Jaxa scuerpoei ti oj can
baan ba calle ja ba chonab
jau ja ba aaji locan ba
cruz ja Cajualtiqui, jayuj
mi cualquierauc ja chonab
jahui. Pero ja ora jahui, yuj
ja jel ja maloili, mi xa jauc
ja mero sbiil ja chonab jau
oj sbiiluqui. Oj aajuc sbiiluc
Sodomail ma Egipto.
9 Yenturil oxe c'ac'u
soc snalan, quechan oj
q'uelhuanuque can ja cris-
tiano, chican jas tiq'ueil ja
sc'umalei soc chican baatic ja
slugarei pero ti oj yile jastal ti
baan ec' ja scuerpoe ja chab
cuntiquil ja ma' ch'ac yale ec'
ja cabali. Mi ni ma' oj bob
smuca.
10 Ja cristiano ja ba spet-
zanil ja mundo jel alegre
juntiro oj huajuc yuj ja
miljiyei. Oj sc'uluque q'uin
y yuj ja sgustoei ay jas oj
sq'ueptalauc sbaje porque
ja chab cuntiquil jahui,
quechan bi xchole huax
yaahue huocol spetzanil ja
cristiano.
11 Pero cuando yajni
huax ec' ja oxe c'ac'u soc
snalani, jaxa Diosi quila cho
ya sac-huuc otro vuelta ja
chab yuntiquil jahui. Jun
ta repente ch'ac q'ueuque
tec'an, jaxa spetzanil ja ma'
ch'ac yile, juntiro jel xiuye.
12 Jaxa chahuane ja ma'
yalahue ec' ja yabal ja Diosi,
ti yabye jun tzatzal c'umal
huego ja ba satq'uinali.
Ti alji yabyea: —Q'ueanic
xa q'ueni, x'utjiye. Ti xa
q'ueye q'ue ja ba satq'uinali
soc ason, jaxa spetzanil ja
scondra jumasa, ti ch'ac
canuque jacana.
13 Jaxa mismo ora jahui,
ti ajyi jun templora. Jel ja
jas ch'ac jemuqui. Chamye
juque mil cristiano, jaxa ma'
mi cham yuj ja templori, jel
xiuye juntiro. Ti xa och stoye
ja Dios ja ba satq'uinali.
14 Jach ec' ja xchabil huocol
jahui, ti xa cho jac ja ba yoxil
huocoli.

Ja suquil trompeta

15 Jaxa ba suquil angeli, ti
suu ja strompeta, ti abxi ja
tzatzal c'umal jumasa ja ba
satq'uinali. Jach huane yal-
jel: —Ja ma' jel nihuan ja
yatele ja ba mundo, c'ot ta ni
ora mi xa ni oj to sc'uluque

mandara. Yen xa oj sc'uluc
mandar ja Cajualtic Diosi soc
ja Cristo ja huegoi. Yen xa
oj sc'ul mandar ba spetzanil
ja tiempo, xchi ja c'umal ju-
masa.
16 Jaxa veintecuatro an-
ciano ja ma' ti culane ec' ja
ba sillae ja ba sti sat ja Diosi,
ti ch'ac couque pacan ja ba sti
sat ja Diosi.
17 Ti yalahuea: —Cajualti-
con Dios, huax caaticon ahui
lec tz'acatal porque mi jas
mix bob ahuujil. Ja hueni
ti ni aya ja cuando cujlaji ja
satq'uinali y ti ni oj ajyana
cuando huax c'ot tic'an ja
tiempo. Ja yaani q'ueel xa
tiempo oj xa c'ul mandari y
jel xa tzatz juntiro aya.
18 Ja ba spetzanil ja lugar ba
mundo, jel q'ueel ja scoraja
ja cristiano pero c'ot ta ni ja
c'ac'u oj xa ni ahuaa castigo.
Jach ni ja ma' cham ta. C'ot
ta ni ora oj xa ch'ac hua och
cuenta, jaxa huatjum ja ma'
staahua tii, oj xa sc'ul recibir
ja jas oja huaa yi. Jach ni
ja ma' yaa sbaj amoqui, soc
ja ma' nihuan yioj ja hua bi-
ili, sea ma' nihuan ilji ja ba
mundo, ma ja ma' jel ch'in ilji.
Ti cho c'ot ja c'ac'u oja ch'ay
ele ja ma' mero huas somo ja
suinquil ja luumi. Jach ch'ac
yale ja anciano jumasa.
19 Entonces ti xa jamxi
ja stemplo ja Dios ja ba
satq'uinali. Ti quila jun
cajón mi cualquierauc ja ba ti
nolan ja trato jau sc'ulunej ja
Dios soc ja yuntiquil jumasa
desde najate. Ti huan xta
lijpel ja chahuuqui, soc ay
jitzan ruido. Huan xta
botoljuc ja chahuuqui. Nijqui
tzatz lec ja luumi. Ti cho ajyi
jun bat, pero jel nihuac.

Ja ixuqui soc ja dragoni

12

1 Ti quila jun ixuc ja ba
satq'uinali, jaxa sc'ui, mi
c'uutzuc pero ja' ni spotzunej
sbaj soc ja yijlab ja c'ac'u y
lajan soc ti tec'an ja ba mero
sat ja luna. Ja ba s'olomi, sla-
punej jun corona puro c'anal
- ay ni lajchahue c'anala ja
ba scorona. Cuando quila,
huego jnaa que mi lomuc ja
jas huanon yiljeli. Ay ni lec
sbeja y mi tzamaluc porque
2 Oj xa sman altiro jun yal.
Huaj to cabi, jun ta repente
q'ue ahuanuc porque ja' xa
ni ora oj manxuc ja yala. Jel
huan huocol juntiro.
3 Ti quila jun tan nihuan
chan leca pero jel quistal jun-
tiro. Lajan t'usan jastal ja
splanta jun ojcotz pero ni-
huan lec soc chac juntiro ja
yelahuili. Ay juque ja s'olomi,
jaxa ba cada s'olom ti lapan
yuj jun scorona. Huaj to cho
quile, ay yioj lajune scacho.
Dragón bi sbiil ja tan chan
jahui. Jac jc'ujol que mi loil-
tajneluc ja jas huanon yiljeli.
4 Ja dragón jahui ti sima
tzatz lec ja sneji, iday, xtan-
tani xta co man luum mo-
jan snalan ja c'anali. Ja tan
quistal chan jahui ti jac tec'an
ja ba sti sat ja ixuc jau huan
huocoli. Quechan xta huan
smajlajel oj manxuc ja yal
alatzi, ti bi oj sbuc coe.

5 Cuando ch'ac manxuc ja
yal alatzi, como querem nia,
ti iiji q'ue huego ja bay ja
Diosi, ja mero ba huas sc'ulan
mandar ja ba satq'uinali
porque ja alatz jahui, ja' ni
ja ma' oj to sc'ul mandar
spetzanil ja mundo. Jel bi
tzatz juntiro oj huajuc ja
smandari.
6 Jaxa ixuqui, cuando ch'ac
sman ja yali, ti spaca ajnela.
Ti huaj ja ba jun ch'ayan lu-
gari, ja' ni jun lugar chapan
lec yuj ja Diosi ba ti bi oj ajyuc
mojan oxe jabil soc snalan ja
ixuc jahui.
7 Ti quila q'ue jun nihuan
guerra ja ba satq'uinali. Jun
ángel sbiil Miguel soc ja smoj
jumasa, ja yenlei huane
pleito soc ja tan chan dragoni
soc ja smoj jumasa ja yeni.
8 Pero ja tan dragoni soc
ja smoj jumasai, c'ujlajiye lec
ganar. Nutzjiye ele ja ba
satq'uinali.
9 Ja tan nihuan dragoni ti
jipji con man luuma porque
ja yeni, ja' ni ja mismo ja tan
chan jau ba najatei, ja' ni
ja tan diablo sbiil Satanasi.
Yena ni ja ma' xchol huas
slola spetzanil ja cristiano
ja ba mundoi. Pero mi
stuch'iluc jipji co man luum.
Cho jipjiye co ja tuc smoj
jumasa. Jach ni quila ja yora
jnajsatin jitzan cosa.
10 Ti cab jun c'umal ja
ba satq'uinali pero jel tzatz
c'umani. Ti yalaa: —Eso sí, ja
yaani nutzji ta el ja yen ja ma'
c'ac'u acual huan slocjel abal
ja quermanotiqui. Tola vida
ti xta huan abal ja ba sti sat ja
jDiostiqui pero ja yaani, jipji
ta coe, jaxa quermanotiqui,
elye ta libre juntiro. Huantic
xa yiljel meran jastal jel ja yip
ja Diosi. Huan xa ni mandar
meran ja jDiostica. Och ta ni
yatel meran ja Cristo ja ma'
tzaubal ni yuj ja Diosi.
11 Meran nia, ja quermano-
tiqui sc'ulane ta ni lec ganar
ja tan diablo porque ti xa aye
ja ba sparte ja chej ja it spec'a
ja xchiq'ueli, ja' ni ja Cajual-
tiqui. Ja quermanotiqui, ja' ni
mero tola vida huane staajel
ti'. Oj bi yaa sbaje meran soc
ja Diosi anima huax yaa svi-
dae yuj ja jas huas sc'uanei.
12 Jayuj jel lec huax yi-
lahue spetzanil ja ma' tey
ba satq'uinali. Sbej huax
yaahue yi lec stz'acatal ja
Diosi. Pero ¡jel ajul ja sbaj
spetzanil ja ma' tey ba luumi
porque ti xa ni ay ja tan
diablo chomajquili. Jel xa
q'ueel juntiro ja scoraja
porque huan ni snaa que
bisubal xa lec ja stiempo ja
oj bob yixtalauc ja cristiano
ja ba luumi, xchi ni con ja
tzatzal c'umal jahui.
13 Ja tan dragoni, cuando
huaj yil que jipji ta con ja ba
luumi, ti xa huaj nochan soc
ja ixuc jau ja ma' smana ja yal
queremi.
14 Pero huaj to quile, ja
ixuqui, ay xa yioj jun ni-
huan suech' jastal ja suech' ja
águila, jayuj bob el libre ja ba
sc'ab ja tan chani porque ti
jujpi och ja ba ch'ayan lugar
ja ixuqui. Ja tihui ti talnaji yuj
ja Diosi oxe jabil soc snalan.

15 Pero cuando ti to huan
nutzjel yuj ja tan chani, ti
quila scahua sti ja tan chani.
Huaj to quile, xchototi xta el
ja ja' ja ba stii pero xlepepi
xta huaji. Ya pax jun nihuan
butjail. Ja tan dragón jahui
huax yala que oj ya huaj ja' ja
ixuqui.
16 Iday, huaj to quile, ti
sama sbaj ja luumi. Yuaj spet-
zanil ja ja' jau el jan ja ba sti ja
tan dragoni, jayuj huaj libre
ja ixuqui.
17 Ti q'ue juntiro ja scoraja
ja tan dragoni. Cuando yila
mi bob yuj ja xch'ay snaajel
ja ixuqui, ti huaj pleito soc
ja yintil ja ixuc jahui, ja' ni
spetzanil ja ma' huas sc'uan
ja smandar ja Diosi soc ja ma'
yaluneje claro que huane xa
sc'uajel ja Jesusi.

Ja chab chan jahui

13

1 Ja queni Juanon nia. Oj
xa cala huabyex mas ja jastal
quila ja yora jnajsatin jitzan
cosa. Ja queni ti bi ayon ba
jun sti ja'. Puro bi jijcab ja
ba tec'anon eq'ue. Huaj to
quile, ti quila el jan jun tan
nihuan chan ja ba yoj jai pero
jel xihuel ja sbaj juntiro. Ay
juque ja s'olomi soc lajune
scacho, jaxa ba cada scacho
ay jun scorona. Ja ba cada
s'olomi, tuctuquil ja jas
tz'ijbanubali, pero ja mero
smeranili, jel piero jastal
tz'ijbanubali porque ja jas
huax yala ja ba tz'ijbanubali,
jel piero huas staa ti' ja Diosi.
2 Ja splanta ja tan chan
jau quilai, lajan t'usan jastal
ja splanta jun tan tigre pero
ja yoqui, entero yoc jun tan
chan oso sbiil, jaxa stii, lajan
ni soc ja sti ja tan choji. Jel
juntiro ja yipi. Ay ni yatela
porque ac'ubal ni yi yuj ja
otro tan quistal chan ja tan
dragoni.
3 Ja chan it jastal ja splanta
ja tigre, june ja s'olomi, ay
seña pero jel piero juntiro ja
seña jahui. ¡Saber jastal lec mi
cham cuando aaji yajbuqui
pero cuando quila ja queni,
lec xa ni aya. Quechan xta
quila ja seña. Jaxa spetzanil
ja cristiano ja ba luumi, quila
jastal jel gusto aye. Jel ni huas
syajtaye ja tan quistal chan
jahui. Chican jasunc'a yala
ja tan chan jahui, jel huas
sc'uane.
4 Jaxa tan dragoni, ja
cristiano yaahue och sdiosile.
Huan ni snaahue que yuj ja
tan dragoni, jayuj jel tzatz
ja smandar ja tan quistal
tigre. Jach ni ja tan tigre,
cho yaahue och sdiosile
chomajquili. Ti yalahuea:
—¡Machunc'a oj bob slaj ja
chan iti! Ta ay c'a ma' huax
och pleito soc ja yeni, ¡ba oj
bob yujila! xchiye xta.
5 Ti q'ue see jun smodo ja
tan chan jau jastal ja tigre.
Och stoy sbaj juntiro. Lajan
bi soc jastal Dios ja yeni. Jel
piero juntiro ja jastal stoyo
sbaji, iday, ti cho quila oxe
jabil soc snalan aaji yi ja yatel
ba jel tzatzi.
6 Spetzanil ja tiempo jel
tzatz ja yateli, mas to jel tzatz

juntiro huax c'umani. Jel
piero staa ti' ja Diosi. ¡Ba bi ni-
huanuc ja sbiil ja Diosi! ¡Mas
bi nihuan ja yeni! ¡Jastal bi
modo jel tzamaluc ja ba culan
ja Diosi! Jaxa ma' ti xa ay ja ba
satq'uinali, jel piero staa ti'.

7 Jel tzatz juntiro huaji,
hasta quila jastal yixtalaan
lec ja ma' huas sc'uan ja Diosi
y sc'ulan lec ganar ja tan chan
jahui. Pero como yuj ni jach
huas sc'ana ja Diosi. Mi ni
ma' mi mandar ayuc yuj ja
tan tigre chan jahui. Chican
jas c'umal huax c'umaniye
ja cristiano, chican ba lugar
ayei, chican jas cristianoile,
naca teye ba sc'ab ja tan tigre
chan jahui.

8 Spetzanil ja cristiano ja ba
luumi, oj bi yae och diosil ja
tan chan jahui. Quechan ja
ma' ti xa tz'ijbanubal ja sbiile
ja ba slibro ja Diosi, como ti
xa ni ay ba lista ja ma' staa ta
svidaei, ja yenlei, mi yaahue
och diosil ja tan chani. Ja
libro jau ja ba tz'ijbanubal ja
sbiilei, ja' ni sbaj ja chej jau
milji ja najatei, ja' ni ja Ca-
jualtic Jesusi. Cuando yora
mi tox cujlaji ja satq'uinali,
naubal ni machunc'a oj to
ochuc ja sbiil ja ba libro jahui.

9 Ja ma' ay xchiquin ahuu-
jilexi, abyic lec sbej ja jas oj to
cala huabyexi

10 Porque ta jach huas
sc'ana ja Dios que oj ochanic
preso, oj ni ochanica. Ta
huan c'a sc'ana oj chamanic,
yuj ni oj chamanica. Mix
cham ac'ujolex. Quechan
c'uanic meran ja Diosi. Oj ni
bob ac'uluquex ahuantar ja
huocola.

11 Ti cho quila otro jun tan
chan ba jel xihuel ja sbaj pero
ja tan chan iti, ti quila el jan
ja ba yoj luumi. Ay chabe sca-
cho jastal ja scacho ja cheji
pero cuando c'umani, lajan
juntiro ja jastal huax c'umani
ja tan dragoni.

12 Ja otro ja tan chan jau jun
xta splanta soc ja tan tigre, ja'
ni ja it jel piero ja señai, ja'
ni mero smoj sbaje soc ja tan
chan it el jan ja ba yoj luumi,
jaxa yeni, cho tzatz juntiro ja
smandar ja yen chomajquili.
Ti yala que mi ni bi june ma'
mi oj jac couque mec'an ba
sti sat ja tan tigre chan jahui,
pero tzatz ja smandar yaai.

13 Ba oj c'uajuc yuj ja
cristiano que jel tzatz ja yeni,
jayuj bob see jitzan seña.
Hasta yala que oj coo con c'ac'
ja ba satq'uinali ba oj yil ja
cristiano jastal jel ja yipi, y
meran nia, bob ni yuj quilaa.

14 Jel ja jas bob see ja tan
chan it el jan ja ba luumi.
Pe tola vida ti ni ay ec' soc
ja chan it lajan soc ja tan ti-
gre. Yuj ja jastic bob see, jayuj
lolajiye lec spetzanil ja cris-
tiano ja ba mundo. Ti yala ja
tan chan it el jan ja ba luumi
que sbej ni bi oj sc'uluque jun
nihuan dios jastal ja splanta
ja tan tigre chan it jel piero
ja seña. Porque ja tan chan
jahui sbej ni oj chamuc ajyi,
iday, mi chami.

15 Ti quila jastal och
sc'uluque ja tan dios jahui,
iday, huaj to quile, huan
yiijel ic' soc huan c'umal ja

tan c'ulubal dios jahui, pero
ja' ni ja yip ja tan chan it
el jan ja ba luumi. Yuj ja
yen chomajquili, jayuj ch'ac
miljuque spetzanil ja ma'
mi c'ocxiye ba oj couque
mec'an ja ba sti sat ja tan
dios tigre jahui. Pero ja mero
smeranili, yuj ja jach huas
sc'ana ja Dios sac'ani, jayuj
bob yujil ja it jumasa.
16 Ti quila que spetzanil ja
cristiano, sea ch'in, sea ni-
huan, sea rico, sea pobre, sea
libre aye ma ay yajuale, pero
ti quila huan ochel marca
ja ba stojol sc'abei. Ta mi
c'a jauc ja sc'abei, ti huan
ochel ja ba spatanei pero ja'
ni ja smandar ja tan chan jau
quila el jan ja ba luumi.
17 Ta mi c'a bi yioje ja marca
jahui, mi ni bi jas oj bob chon-
juc yile, mi ni oj bob xchone
ja sastic sbajei. Ja marca
jahui, ja' ni ja sbiil ja tan tigre
chani. Mi c'a jauc ja sbiili, ja'
ni ja snumero.
18 Porque ay ni yioj nu-
meroa - seis cientos sesenta y
seis - ja jastal ja numero huax
yala cualquiera cristiano.
Pero quechan ja ma' vivo
t'usani oj bob snaa jas sbej
ja snumero ja tan tigre chan
jahui.

*Ja stz'eboje ja 144,000 cris-
tiano*

14

1 Ti cho jq'uelaa. Ti quila
ja Cajualtiqui pero entero
splanta jastal jun chej. Ti
ni tec'an ec' ja ba huitz
Sioni pero ay ni smoja. Ay
jun nole lec ja cristiano,
ciento cuarenta cuatro mil
bi, jaxa ba spatan ja cada
jujunei, ti tz'ijbanubal ja
sbiil ja Cajualtiqui soc cho ti
tz'ijbanubal ja sbiil ja Tatal
Dios chomajquili.
2 Ti cab jun ruido ba jel tuc
ja ba satq'uinali. Lajan soc ja
cuando ay jitzan ja' huas staa
sbaji, jex cululi. Ti cho cab
xcululi xtaa, lajan soc jastal
huax ahuani ja chahuuqui.
Y huaj to cabi, cho cab ay
jitzan lec ja cristiano huane
bi q'uinanel.
3 Jaxa jun c'ole cristiano
jau ja ma' tey soc ja cheji
huane tz'eboj pero yajc'achil
ja stz'ebojei. Ti aye ja ba sti
sat ja ma' ti culan ec' ja ba
nihuan silla soc ti cho quila
ti aye soc ja chanhuane jau
ja ma' lajane soc t'usan ja
angeli. Soc tey ja anciano
jumasa chomajquili. Pero
ja tz'eboj it huane ja ciento
cuarenta cuatro mil cristiano
jahui, quechan yenle huax
bob tz'ebanuquea porque
yenle ni ja ma' aaji eluque
libre ja ba sc'ab ja diablo.
Jayuj pec' ja xchiq'uel ja
Cristo tac.
4 Meran nia, ja jun c'ole it
ciento cuarenta cuatro mili,
tzaubale nia. Cuando ti to aye
ja ba luumi, mi ni nunca slea
smule soc otro ixuc. Toj ecye
ja ba luumi. Sipa ni sc'ujole
juntiro soc ja Cajualtic ja
ma' yaa svida jastal ja cheji.
Sc'uane meran ja Diosi, jayuj
bajtan tzaajiye ja yenlea.
5 Mi ni lolaniyea. Jel toj
juntiro ecye ja ba luumi.

Ja jas yalahue ja oxe angeli

6 Huaj to cho quile, ti huan
jujpel ec' ja ba satq'uinali
otro jun ángel. Jecubal ba oj
huaj yal ja yabal ja Diosi. Ja'
bi oj huaj yal yab spetzanil
ja ma' tey ba mundo, chican
bi ba lugar culane, chican
bi jas razaile, chican bi jas
c'umalile ma jas cristianoilei,
pero oj bi huaj yal ja abal it mi
ni nunca oj ch'acuqui.
7 Ja ángel jahui ti och
c'umanuc tzatz leca, ti yalaa:
—¡Xihuanic yuj ja Dios sac'ani!
Aahuic yi lec stz'acatal
porque jel xa mojan ja ora
jau oja huaex yi cuenta ja hua
mulexi. Ja jDiostiqui, yena ni
ja ma' sc'ulan ja luumi soc
ja satq'uinali. Cho sc'ulan
ja mari soc spetzanil ja ja'
jumasai, jayuj sbej huala
coyex mec'an ja ba sti sat ja
yeni, xchi ja ángel jau quila
ba satq'uinali.
8 Ti cho quila otro jun ángel
ti nochan ec' soc ja jun it
bajtan quilai. Ti yala ja ángel
ti nochani: —¡Jel ajul ja sbaj ja
tan Babilonia! Mero nihuan
chonab lec ajyi pero ch'ac ta
ch'ay snaajel. ¡Ba miyuca!
Jelxiye juntiro soc ja mulal
tac, pero mi quechanuca.
¡Cho somo spetzanil ja lugar
jumasa ba oj cho slee smul ja
yenle chomajquili! xchi.
9 Ti cho quila otro jun
angela, ti ni nochan soc ja
ba xchabili. Ti ahuani tzatz
leca: —Maclayic apetzanilex
porque ja ma' huax och
soc ja tan chan it jastal ja
splanta ja tan tigre, huan
c'ax coye mec'an ja ba sti
sat ja dios c'ulubal jastal
ja splanta ja yeni, huan c'a
sc'ulane recibir ja smarca ja
ba sc'abei, ma ja spatanei, ¡a
smajlaye!
10 Oj ni q'ue lec ja scoraja ja
Diosi. ¡Oj aajuc yile ja scasti-
goei, pero meran! Sin lástima
oj ya'. Oj jipjuque ba yoj c'ac'
ja ba sti sat ja ángel jumasa
soc ja ba sti sat ja cheji.
11 Tola vida xtomomi xta
stabil ja c'ac' ja ba huane
huocoli. C'ac'u acual oj
yie huocol. Mi ni nunca
oj bob jijluque ta huan c'a
sipa sc'ujole soc ja tan tigre
chan jahui. Huan c'ax ochye
mec'an ja ba sti sat ja sdiosi,
huan c'ax yiaje ja smarca soc
ja sbiil ja tan chani, mi ni
nunca oj ajyuque lec.
12 Pero ja ma' toji, ja ma'
huas sc'uan ja smandar ja
Diosi, ja' ni ja ma' huas sc'uan
meran ja Jesusi, sbej huas
sc'ulan ahuantar. Sbej huax
yaa spasensiae ja tiempo
jahui.
13 Ti cho cab ay ma' huan
c'umal con ja ba satq'uinali.
Ti yala caba: —A och juun
ja jas huax cala huabi. Jel
lec huax yila ja ma' huas
sc'uan ja Cajualtiqui cuando
huax chamyei porque oj xa
jijluque juntiro. Mi xa oj
atjuque mas, mi xa ni oj yie
mas huocola. Ja jas sc'ulunej
ja ba lequi, mi ni lomuca.
Mi ni oj ch'ayuca, xchi ja
Yespíritu ja Diosi. Jach ni yala
caba.

Pitzji ja yalel ja tz'usubi

14 Ti cho jq'uela q'ue ja ba
satq'uinali. Ti quila jun ason,

sac juntiro, jaxa ba sat ja asoni, ti culan ec' ja yen ja ma' ti co jan ja ba satq'uinal ja najatei. Lapan yuj jun scorona puro oro, jaxa ba sc'abi, ti yaman yuj jun machit ba jel ja yeji.

15 Ti cho quila el jan ja ba templo otro jun ángel. Ti c'umani tzatz leca. Ti yal yab ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba sat ja asoni: —Cax ja ba luumi. Iaj hua machiti. Ora xa ni oj c'uchuc ja tz'usubi. Tac'an xa lec ja huego, xchi ja angeli. Jach yala ba oj naaxuc que c'ot ta ni ora oj aaxuc yi cuenta ja Diosi.

16 Jayuj ja yen ja ma' ti culan ec' ja ba sat ja asoni, ti huaj sc'utz ja tz'usubi man to och spetzanil.

17 Ti cho quila el jan ja ba templo otro jun ángel. Jachuc ja yeni, cho yaman yuj jun machit ba jel ja yeji.

18 Jaxa otro jun angeli, ti cho quila el jan ba stz'eel ja mesa jau ba huax aaxi ja smajtan ja Diosi pero tuc ja yatel ja yeni. Ja yeni, huan bi sc'ulan mandar ja c'aq'ui. Ja ángel iti ti yal yab ja ángel jau yaman yuj ja smachit it jel ja yeji: —Ja hueni, cax huego ja ba luumi porque ja tan tz'usubi, tac'an xa lec. Ochan soc ja hua machiti. Tzomo ja tz'usubi, x'utji.

19 Y jach ni sc'ulana. Ti co jan ja ba luumi, ti och yaa yi con gana soc ja smachiti. Stzomo spetzanil ja tz'usubi, ti sipa och ja ba jun yoxmal ton ja ba huax pichi ja yaaleli. Ja sbej ja iti, ja' ni jastal jel tzatz oj jacuc ja scastigo ja Diosi.

20 Ja naitz ja ba pichi ja yaalel ja tz'usubi tey ba sti chonab. Ti quila lom xta xlepepi huan elel ja chic' ja ba yoj naitz jahui. Jel chaan juntiro huaj ja chiq'ui. Oj slaj jastal ja xchaanil jun cahuu. El yoc como mojan cien lehua.

Ja ángel jumasa ja ma' aaji juque vaso

15

1 Ja queni Juanon nia, jaxa spetzanil ja jas huanon yaljeli, ja' ni ja jas jnajsatini. Ti cho jq'uela ja ba satq'uinali y jel xihuel ja sbaj ja jas quilai. Ti cho quila lec otro juque ángel, jaxa cada jujune ja yenlei, ti bi ay ba sc'abe ba oj yae huocol ja ba luumi. Ti jac jc'ujol que mi loiltajneluc ja jas huanon yiljeli porque slugar que juque huocol oj yae coni. Ti alji caba que soc ja juque huocol jumasa iti, ti to bi oj eluc ja scoraja ja Diosi. Mi xa bi oj ajyuc mas huocol cuando huax ec' ja juque huocol iti.

2 Ti cho quila jun jaa pero mi mero jauc porque lajan soc jun cristal. Quechan jel chac jastal ja c'aq'ui. Jaxa ba sti ja ja' jau lajan soc ja cristali, ti quila tec'an ec' jun nole lec ja cristiano. Ja' bi ja ma' sc'ulane ta ganari. Mi ni bi t'un yalahue que oj ochuque soc ja tan tigre chani, mi ni soc ja dios jau c'ulubal jastal ja splantai. Mi

ni yiaje ja smarca soc ja sbiili
soc mi ni ja snumero. Naca ay
yioje jujune sq'uine pero ja'
ac'ubal yile yuj ja Diosi.

3 Tuctuquil ja stz'ebojei. Ay
ba huax yaahue yi ja stz'eboj
ja Moisés ja yatjum ja Dios
ja najatei. Soc ay ba huax
yaahue yi ja stz'eboj ja xchej
ja Diosi. Ti huax yalahuea:
—A Cajual Dios, ja hueni mi
jas mix bob ahuuj. Jel nihuan
ja jas huaxa c'ulani soc jel
xihuel ja sbaj ja hua huateli.
Jel toj ja jas huaxa c'ulani soc
mero smeranil nia. Ja hueni,
mero rey aya ja ba spetzanil
ja tiempo.

4 Cajual, spetzanil ja cris-
tiano oj to xihuuque yuj ja
hua biil ja hueni. Oj ni yae
ahui lec tz'acatal porque
quechan ja hueni, jel toj
aya. Ja ba spetzanil ja lugari
oj jacuc ja cristiano ba oj
couque mec'an ja ba sti ja hua
sati porque malan soc ja jas
ch'ac ac'uluqui, huax ilxi que
puro lec ja hua huateli. Jach
yalahue soc ja stz'ebojei.

5 Cuando ch'ac tz'ebanuque
ja cristiano jumasa jahui, ti
cho quila jamxi ja spuerta ja
templo ja bay ja Diosi.

6 Ti el jan ja juque ángel jau
ja ma' tey ba sc'abe ba oj yae
huocol ja ba luumi. Ja sc'uei
jel tzamal juntiro ja c'uutzi
soc sact'ost'os xta ay. Ja ba
sni sc'ujolei, ti mochan yujile
jujune sincho pero puro oro.

7 Ti jac june ja yenle ja ma'
lajan t'usan soc ja ángel pero
mi jauc ja mero angeli. Ja
yeni ay yioj juque taza pero
puro oro ja taza yioji. Ti
yaa yi jun taza cada jujune
ja juque ángel jahui. Ay ni
sbaal ja taza jumasai. But'el
bi scoraja ja jDiostic ja ma' mi
ni nunca oj ch'acuqui.

8 Ti quila que jel huan lijpel
juntiro ja ba yojol ja temploi.
Jel ni ja yip ja Diosa, jayuj but'
ja tab ja temploi. Mi ni bi
ma' oj bob och ja ba templo
masan to bi ch'ac yaa con ja
juque huocol ja juque ángel
jahui.

Ja sbaal ja juque vaso pecji co ja ba luumi

16

1 Ti cho cab ay ma' huan
c'umal ja ba yoj templo ja
ba satq'uinali. Yora xa bi oj
couque jan ja juque ángel ja
ba luumi. Ti yalaa: —Iajic
ja taza jumasa jau ja it but'el
ja scoraja ja Diosi. Caxic ja
ba luum, ti xa pec'ahuex el ja
tihui, x'utjiye.

2 Jayuj ti huaj ja sbajtanil
angeli. Huaj spec' can ja
sbaal ja stazai, jaxa spetzanil
ja ma' yioje xa smarca ja
tan chani soc ja ma' sipunej
sbaje soc ja sdios c'ulubal
jastal ja splanta ja tan chan
jahui, huaj to yile, but'ele
puro c'oon, pero jel quistal
juntiro. Jel bi tuu juntiro ja
c'oon jahui.

3 Jaxa ba xchabil angeli,
ti huaj spec' can ja ba yoj
mar ja sbaal ja staza ja yeni.
Huaj to quile, pax chiq'uil
ja jai pero ja chiq'ui jastal
ja xchiq'uel jun chamhuinic.

Ch'ac chamuc spetzanil ja sbaal ja jai.

4 Jaxa ba yoxil angeli, ti huaj ba spetzanil ja ja' jumasa ja ba luumi, sea nihuacja ma paman ja' ma satja pero ti ch'ac spec' can ja sbaal ja staza ja yeni, iday, ti cho ch'ac pax chiq'uil spetzanil ja ja' jumasa jau chomajquili.

5 Ti cab yala jun ángel ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja ja' jumasa ja ba mundo: —A Dios, sbej ni ja jastal huana yaajel castigo. Jel ni toja ja hueni. Ja hueni ti ni aya tola vidaa, cho ti ni ayaa desde yora cujlaji ja satq'uinali.

6 Ja cristiano jumasa smilunej ja hua huuntiquil jumasai, cho smilunej ja hua hualuman jumasa, jayuj sbej ni huaxa huaa yi ba oj yue ja chic' iti, xchi ja angeli.

7 Ti cab el jan jun c'umal ja ba mesa jau ba huax aaxi can ja smajtan ja Diosi. Ti yalaa: —Meran nia, Cajual Dios. Ja hueni, mi jas mi oj bob ahuuj. Huaxa huaa castigo meran pero sbej ni juntiro ja jas huaxa c'ulani. Toj juntiro huaxa huaa.

8 Jaxa ba xchanil angeli, ti huaj spec' can ja sbaal ja staza ja ba sat ja c'ac'u, iday, jel tzatz juntiro huaj ja c'ac'u. Ja cristiano chayc'ac' xta ch'ac huajuc ja sbactelei.

9 Xlemluni xta ja sbactelei, jayuj ti och c'umanuque malo. Jel piero staahue ti' ja sbiil ja Diosi, iday, Dios ni ja ma' tey ba sc'ab spetzanil ja castigo jumasa jahui. Pero mi ni modo c'ocxiye ja tantic cristiano. ¡Ba oj yaahue yi stz'acatal ja Diosi!

10 Jaxa ba soil angeli, ti huaj spec' ja sbaal ja staza ti ba lugar ba mero huan sc'ulajel mandar ja tan chani. Malan soc ja jahui, ti q'uicbi ja q'uinal ja ba sutanal ja lugar jau mandar ay yuj ja tan chan jahui. Jel juntiro tzatz huaj ja huocol ja ora jahui. Hasta quila lec que ja cristiano, xech'elji ja yejei yuj ja suocolei.

11 Och stae ti' malo ja Dios ja ba satq'uinali. Yen bi secunej ja huocol huane yiijeli soc huane yabjel ja syajal ja c'oon yiojei. Pero iday, mi ni suchi ja sc'ujolei soc ja huocol jahui.

12 Jaxa ba suaquil angeli, ti quila huaj spec' can ja sbaal ja stazai. Ti huaj spec' can ja ba nihuanja Eufratesi, iday, huego tacji ja jai pero lec nia porque taquin xa bej ba oj ec'uque ja tantic rey jumasa ja ba lado huax el q'uen ja c'ac'u. Oj ni jacuque mas tzaan ja ba guerra.

13 Ti jq'uela lec ja tan dragoni soc ja tan tigre chani soc ja yen ja ma' huax yaa smandar que oj couque mec'an ja ba sti sat ja c'ulubal dios jau yioj ja splanta ja tan tigre chani. Ay jas jel quistal quila huan elel ja ba stiei. Lajan soc jastal ja splanta ja ch'uch'i. Pero huego jac jc'ujol que ja' ni ja yespíritu jumasa it mandar aye yuj ja tan diablo.

14 Y meran nia, porque jecubale bi yuj ja tan diablo.

Huan bix jecjiye ja ba rey
jumasa ja ba sutanal ja
satq'uinali. Oj bi huaj yale
yabi que aa bi xchap sbaje
ba oj stzom sbaje ba oj ya
q'ueuque jun nihuan guerra.
Pero ja c'ac'u jau oj q'ueuc ja
guerra, ja' ni ja c'ac'u oj bi see
ja yip meran ja Diosi. Ti oj
yile lec que mi ni jas mi oj
bob yuj ja Diosi. Pero ja tantic
espíritu quila huan elel ja ba
stie ja cristiano jumasa jahui,
jel ni tzatza, hasta huax bob
sc'ul milagro. Jel ja jas huas
seahuei.

15 Ti yala ja Cajualtic Jesu-
cristo: —¡A smajlaye! porque
cuando mi huanuque pensar,
ja' ni mero oj jacon. Jel lec oj
yil ja ma' q'uelan jacan xta ja
ora jahui, ja ma' chapan aye.
Porque ja ma' chapan ayei,
mi ni oj q'uixhuuquea.

16 Ti quila lec jastal stzomo
sbaje spetzanil ja ma' ay
yatel ja ba mundo soc ja
soldado jumasa. Pero ja
mero smeranili, jecubale yuj
ja tan pucuji. Ti ni mero
stzomo sbaje ja ba lugar jau
Armagedón sbiil yujile ja
matic hebreo ja sc'umalei.

17 Jaxa ba suquil angeli,
ti quila jastal slumtz'in q'ue
nalan chaan ja sbaal ja stazai.
Ti cab el jan jun tzatzal
c'umal ja ba nihuan silla ja
ba yojol ja templo jau ja ba
satq'uinali: —Lec xa ay. Ti
ch'aca, xchi ja c'umal jahui.

18 Jun ta repente lijpi ja
chahuuqui. Ti cho ahuani
tzatz leca. Tuctuquil ja ruido
cab ja ora jahui. Ti nijqui
tzatz lec ja luumi pero desde
cujlaji ja satq'uinali, mi ni
bi nunca ajyi jun templor ja
jastal jahui.

19 Quila lec ja tan nihuan
chonab jau Babilonia. Sama
sbaj juntiro ja luumi. Staunej
sbaj ajyi ja chonabi pero yuj
ja templori, jayuj oxe parte
spila sbaj. Mi xa huala que
ch'ay sc'ujol ja Dios jastal
jelxiye soc ja mulali. Cuando
ch'ac yaa ja tzatzal scastigo
iti, ti to lamxi t'usana. Ti
cho quila jitzan ja chonab
ba tuctuquil lugar. Ch'ac je-
muc spetzanil soc ja templor
jahui.

20 Spetzanil ja yal ch'in
luum joybanubal soc ja mari,
mi ni june cani. Ti ch'ac
ch'ayuque ba yoj ja'. Jach
ni ja huitz jumasa ja ba
spetzanil ja mundo, ch'ac
jemuc spetzanil. Lajan
q'uinal ch'ac canuc.

21 Huaj to cho quile, ti
co ja bati pero jel xihuel ja
sbaj porque t'usan mi staa
cuarenta kilo ja yalal cada
jujune. Pero ja cristiano,
lom xta xbulbuniye ch'ac
huajuque. ¡Jas bi sbej jach
huax c'ulaji yile yuj ja Diosi!
Jel piero juntiro staahue ti' ja
Dios ja ora jahui.

Ch'ay snajel ja ixuc jau jel malo

17

1 Ti quila jac ja ba jtz'eel
june ja juque ángel jau ja ma'
aaji yile ja taza. Ti yala caba:
—La ilahuile jastal oj yii cas-
tigo ja men ixuc jau ti cu-
lan mojan jitzan ja jai. Ja
yeni jel xa slea ta smul soc ja

huiniquei. Mandar xa ay yuj
ja yenlei.

2 Hasta ja tantic rey ju-
masa, ja' ni mero huax huaj
slee ja smule soc ja men ixuc
jahui. Pero mi quechanuca.
Yuj ja jel juntiro slea ta smul
ja yeni, jayuj seunej yi spet-
zanil ja cristiano. Mi xa huax
q'uixhuiye. Culan xa yujile ja
huas sleahue ja smulei. Jach
yala cab ja ángel jahui.

3 Huaj to cho cabi, lajan soc
mi xa jcuerpo ja quioji. Ti
iijiyon ba jun ch'ayan lugar,
jaxa tihui, ti quila jun men
ixuca. Ja ixuc jahui, quila que
q'ueel jun tan chan chac ja
yelahuili. Ay juque ja s'olom
ja tan chan jahui soc ay la-
june scacho. Ja ba scuerpo, ti
quila tz'ijbanubal spetzanil,
pero q'uixhuel ja sbaj ja jas
huax yalai porque quechan
huan staajel ti' piero ja Diosi.

4 Ja ixuc jau q'ueel ja tan
chani, ja sc'ui, morado soc
chac. Lapan yuj jitzan ja yuji,
pero puro pino. Ay oro soc
ay perla ba jel ja stz'acoli. Ya-
man yuj jun vaso puro oro,
pero gana, siquiera oj jac ba
stz'eel ja huiniquei. Toj malo
ja spensari soc ja tan piero
smodo yioji oj bi jac slee smul
soc ja yeni.

5 Ti quila que ay jas
tz'ijbanubal ja ba spatan ja
men ixuqui pero ja jas yalai,
mix bob naaxuc jastal ja
sbeji. Yala jastal iti: Ja queni
Babiloniaon. Jel nihuanon
juntiro. Quena ni mero huax
jea ja maloili. Yuj ja queni,
jayuj but'el mulal ja mundoi,
xchi ja ba tz'ijbanubali.

6 Ti quila jastal huan yacbel
ja men ixuc jahui, pero iday,
huaj to quile, mi bi tragouc ja
huan yuujeli - chic' nia. Ja'
ni bi ja xchiq'uel ja yuntiquil
ja Diosi soc ni ja ma' yaunej
xa svidae yuj ja huas sc'uane
ja Jesusi. Jel juntiro och ja
jpensari.

7 Ti cho yala cab ja angeli:
—Mi lom x'och ja hua pen-
sari. Ja ixuc jahui, lajan soc
mi oj jac ac'ujol jas sbej pero
oj cala huab jastal ay ja yeni
soc oj cho cala huab jas sbej
ja chan it ba cajan eq'ue, ja' ni
ja it yioj juque ja s'olomi soc
lajune ja scacho.

8 Ja tan chan jau hua huilai,
jel ja yip ajyi, pero ja huego,
mi xa ay yip. Oj to jipjuc
ba jun q'ueen chaan lec pero
oj cho eluc. Ti jel oj och ja
spensar ja cristiano cuando
huax yilahuei porque oj yal ja
yenlei que cham ta nia. Mi
oj snae ta oj to sac-huuc otro
vuelta. Pero como jach ni
t'ujpinubal ba jach oj ch'ay
snaajela. Pero ja cristiano,
cham oj yabyei. Ja cristiano
jahui, ja' ni ja ma' mi ocheluc
juun ja sbiilei. Mi ni oj staa
ja svidaei, porque ja biilal
jumasa tz'ijbanubal ja ba li-
bro jau huax calai, ti ni ochel
juun cuando mi tox cujlaji ja
satq'uinali. Pero ja it jumasa,
mi ocheluc ja sbiil ja yenlei.

9 Ja sbej ja juque s'olom ja
chan jahui, ja' ni ja juque yal
huitz ja ba chonab ja ba culan
ja men ixuqui. Huas sc'ana ja
ma' vivo t'usan ba oj bob snaa

ja iti.
10 Jaxa juque s'olomi, ja' ni
ja juque reyi. Joe ja tantic
reyi, c'ulajiye ta ganar, jaxa
juni, ti ni bi huan mandar ja
huego, jaxa otro juni, oj to bi
aajuc yi ja yateli. Pero mi ni oj
albuc lec soc ja yatel ja yeni.
11 Jaxa tan chan it ahuila
cajan ec' ja men ixuqui, ja
sbej ja jahui, ja' ni ja rey it ba
mi xa tzatzuc ja yateli, pero ti
to ni ayaa. Ay modo oj caltic
que ja yeni, ja' ni ja suaxaquil
reyi. Pero lajan huas staa
sbaje soc ja otro juque reyi. ¡A
smajla! ¡Oj ni ch'ay snaajela!
12 Jaxa lajune scacho ja tan
chan jahui, ja sbej ja jahui,
ja' ni ja lajune rey ja ma'
mi to huas sc'ulane recibir ja
yatelei - mi tox ochye reyil
pero oj to ni ochuquea. Lajan
oj sc'uluque mandar soc ja
tan chan jahui pero mi oj al-
buc oj ochuque reyil. T'usan
tiempo ita oj sc'uluque man-
dar.
13 Pero lajti abal oj ajyuque.
Oj bi sc'uuc sbaje que mas
bi lec oj sc'ul mandar ja
tan chani, jaxa yenlei, oj bi
sc'uluque ja jas huax yala ja
tan chan jahui.
14 Oj bi snique jun guerra
soc ja Cajualtic ja ma' yaa
svida jastal ja cheji, pero oj
c'ulajuque ganar lec porque
¡machunc'a oj slaj ja ma' mero
Cajualtiqui! Ja yeni mero
ni rey aya, jaxa ma' tey ba
sparte ja Cajualtiqui, yuj ni
tzaubale juntiro. Tzaajiye yuj
ja Cajualtiqui y oj ni stzajlaye
tola vidaa.
15 Ti cho yala cab ja angeli:
—Jaxa jitzan ja' ja huila ja ba
culan ja men ixuc jau jel huas
slea smul soc ja huiniquei, ja
sbej ja ja' jumasa jahui, ja' ni
jitzan lec ja cristiano. Tuc-
tuquil ja slugarei, tuctuquil
ja sc'umalei. Jel aaye juntiro
pero ja' ni ja sbej ja jitzan ja
ja' ja huilai.
16 Jaxa lajune scacho ja tan
chan jau ja ba q'ueel ec' ja
men ixuqui, ja' ni ja lajune
reyi. Ja rey jumasa jahui soc
ja tan chan chomajquili, oj to
q'ueuc lec ja scorajaei. Coraja
juntiro oj yile ja men ixuc jau
jel huas slola ja huiniquei. Oj
sape yi spetzanil ja jas yioji.
Telan sc'ab oj canuc ja men
ixuqui. Ti oj sipe yoj c'ac'.
Oj xch'aye juntiro snaajel ja
men ixuc jahui
17 Porque ja' ni ja Dios ja
ma' oj ya jac sc'ujole que jach
oj sc'uluque ja tantic rey ju-
masa. Jayuj tac, lajti abal
oj ajyuque juntiro soc ja tan
chani. Ja mero smeranili, ja'
ni ja tan chan oj sc'ul man-
dari pero yuj ni jach huas
sc'ana ja Diosi masan to huax
c'ot smeranil spetzanil ja jas
yalunej ja Diosi.
18 Jaxa men ixuc it ja huilai,
mi mero ixucuc pero ja' ni ja
tantic suinquil ja ba chonab
jau jel nihuan oj huajuqui.
Oj ni sc'uluque mandar spet-
zanil ja ma' ay yatel ja ba
mundo.

*Ch'ay snajel ja chonab Ba-
bilonia*

18

1 Ja mas tzaani ti quila otro
jun ángel ti huan coel jan ja

ba satq'uinali. Chican ba huax ajyi eq'ue, jel tzamal lijpi ja bayai. Ti jnaa que mi cualquierauc ja ángel iti - jel ni tzatz ja smandari.

2 Ti c'umani tzatz leca. Ti yalaa: —¡Ay pobre ja Babilonia! Jun nihuan chonab ajyi pero oj xa ch'ay juntiro snaajel, jaxa ba oj co laman ja stz'ubil ja chonabi, ti oj jac culan ja tantic pucuji. Spetzanil ja tantic espíritu ba jel quistali ti oj ajyuque ec' ja tihui. Oj cho jac culan ja tantic tujculi soc ja tantic xoch'i.

3 Pero mi lomuc oj ch'ay snaajel ja tan Babilonia. Jelxiye juntiro ja suinquil tac, iday, cho seahue yi spetzanil ja mundo ja jas maloi. Spetzanil ja tantic rey ja ba mundo, quechan xta huas stzajlaye ja jas malo yilahue huane sc'ulajel ja ba Babilonia y como jel ja jas huax chonxi ja tihui, soc jel ja jas huax manxi, jayuj huax q'ueye ricoil ja tantic comerciante jumasa. Jel huax c'anc'oni ja jas jel tzamal ja tihui, xchi ja ángel it jel tzatz ja smandari.

4 Ti cho cab ay ma' huan c'umal con ja ba satq'uinali. Ti yalaa: —¡A cuntiquil jumasa, elanic ja ba tan chonab jahui! Mi c'a, huaj to ahuabyex, ti xa ch'icanex soc ja tantic mulal ja huenlex chomajquili, iday, oj ni couc ja castigoa.

5 Ja tantic cristiano ja tihui, montón xta smulei. Mi xa hualahuex que mi huax c'ulan caso ja jas huane ja iti. Huan nix quilaa.

6 Jayuj ja huenlexi, sbej huaxa huaahuex yi, pero aahuic yi meran. Chican jas modo, pero aahuic yi con gana. Ja cristiano ja tihui, jel piero ja smodoe jastal slolaye ja otro cristiano. Jayuj ochanic, pero ja jastal yaa ja yenlei, cho aahuic yi ja huenlexi, pero mas to tzatz

7 Porque ja tantic suinquil ja Babilonia jahui, ¡el abaj soc ja jastal jel huas stoyo sbaje ajyi! Jach yalahue ja jastal iti: —Ja quentiqui, lec aytic juntiro. Mi ni nunca oj quiltic ja huocol ja quentiqui, xchiye xta ja ba sc'ujolei. Ja spensare ja cristiano jumasa jahui, puro gusto huas sc'ana oj ajyuque. Lec bi juntiro huas sc'ana oj ec' yujile, jayuj cuntiquil, huax cala huabyex, ¡aahuic yi con gana! ¡A yabye lec ja syajal ja huocoli! ¡A tristeaxuque lec!

8 ¡A smajlaye! Oj yile ta mi jun ita c'ac'u oj jacuc jitzan ja suocolei. Oj chamuc soc chamel - jel oj ajyuc ja oq'ueli. Jel tzatz oj jacuc ja huaini. Ja xchonabilei juntiro oj ch'ac c'ac' porque quena ni oj jec ja scastigo y jel ni nihuanona.

9 Jaxa spetzanil ja ma' ay yatel ba tuctuquil lugari, jel oj oc'uque cuando huax yilahue huan q'ueel ja stabil ja sc'ajc'al ja chonab jahui. ¡Ba miyuca! Ti ni mero huaj slee ja smule ja yenle chomajquil tac. Ti ni mero gustoaxiye soc ja smaloilei.

10 ¡Xihuel ja sbaj ja suocol ja

tan cristiano ba Babilonia ja
ora jahui! Jayuj ja tantic rey
jumasa najat ita ni oj sq'uele
cuando ora huan ch'aquel lec
c'aq'ui, ti oj yalea: —Lástima
juntiro, oj chiuque, porque
mero nihuan tzamal chonab
ajyi ja Babilonia, iday, jutz'in
altiro coel ja scastigo, oj bi
chiuque ja ora jahui.

11 Jaxa spetzanil ja comer-
ciante ja ma' ti huax huaj
xchon can ja sastic sbaje ja
ba Babilonia ajyi, jel bi oj
oc'uque

12 Porque ti mero huax
huaj xchone ja yoroei ma
chican jas taq'uin ba jel
xajani. Huax xchonohue
tzamal ton ba jel ja stz'acoli,
soc perla, soc tzamal c'uutz
ba morado soc chac. Huax
xchonohue seda soc te' ba jel
tzamal ja yiq'uili. Huax cho
xchonohue ja yej ja elepante,
ma chican jas cosa c'ulubal
soc te' ba jel ja stz'acoli, ma
c'ulubal soc taq'uin, ma ton.

13 Huax xchonohue canela
ma chican jas yajnal huae-
lalili. Huax cho xchonohue
pom soc mirra soc perpume.
Huax xchonohue yaalel
tz'usub soc aceite soc harina
ba jel pino. Huax xchonohue
huacax, soc chej, soc cahuu,
soc carreta ba jel pino. Ja'
ni mero ba chonab jahui, ti
ch'ac iijuque och ja matic
ch'ac chonjuquei, iday, ay
yaltzile ja yenlei.

14 Jayuj jel oj taajuc ti' ja
chonab jahui: —¡Pobre Ba-
bilonia! Spetzanil ja jas jex
c'anc'oni ahuujilex ajyi, ch'ac
ta. ¿Jastal oj to ataex ja jas
jel x'oc' ac'ujolex ajyi? ¡Mi xa
ni nunca oja huilex sat otro
vuelta!

15 Ja matic huax xchono-
hue ja tantic cosa jumasa
ajyi, ja ma' mero staa sri-
coile ja ba yoj chonab jahui,
pero ja yaani, ¡jastal oj to
bob ochuque ba oj xchone
ja scosae ja tihui! Quechan
ti huane q'uelahuanel najat
ja huego. Huane xa lec xi-
huel porque meran nia, ¡jel
xihuel ja sbaj juntiro jastal
huan coel ja castigo! Huane
xta ch'eljuque ahuanel. Ti
huax yalahuea:

16 —¡Jel ajul ja sbaj ja
chonabi! Nihuan chonab lec
ajyi. Tzatzjele xta huax bejyi
ec' ja suinquil ajyi. Buen
oro soc perla huas slapahue
eq'ue. Mero tzamal ton huax
yaahue och ja ba sc'uei, pero
iday,

17 Jun ita ora co ja scasti-
goei, iday, jaxa huego ch'ac
ch'ayuc ja sricoilei. Jach ni
huax ch'ac yale ja ba yoj
yoq'uelei. Jaxa spetzanil ja
ma' huas syamahue ja nihuac
barco, spetzanil ja cristiano
ja ma' huax atjiye ba barco
cuando huax yiaje jan ja tan-
tic cosa huax chonxi ajyi, mi
ni bob jacuque mojan ja ba
chonab jahui.

18 Najat huane sq'ueljel
huan ch'aquel c'ac' ja tan
chonabi, jayuj ti yalahuea:
—¿Jas chonabil oj slaj ja jastal
ja chonab it ajyi? Mero
nihuan tzamal chonab lec
ajyi tac, xchiye xta.

19 Naca huas st'uxpintalaan
ja sc'abe yuj ja stristeilei.

Jel ocye juntiro, ti huax yalahuea: —¡A lástima juntiro porque ja chonab iti, ti mero huax c'ot spetzanil ja jbarcotic ajyi! Ti mero q'ueye ricoil ja suinquil ja barco jumasa porque jel ni huax tax ja taq'uin ja ili. Iday, quechan jutz'in, ch'ac jem spetzanil ja snajei, xchiye spetzanil ja ma' huax atjiye ja ba barco jumasa.

20 Ja queni Juanon nia. Ti cab jun c'umal ja ba satq'uinali. Ti cab yalaa: —Jaxa huenlex ja janec' ti xa ayex ja ba satq'uinali, ja janec' huaxa c'uanex ja Diosi, sbej huala gustoaxiyex lec. A ajyuque gusto spetzanil ja jecabanumi soc ja yaluman-Diosi porque ja ba tan Babilonia ja ba jel ni ixtalajiyexi, co ta scastigo ja Dios ja huego, xchi ja ma' huan c'umal coni.

21 Ti cho quila jun nihuan ángel leca. Ti stulu jun nihuan ton jastal ja splanta jun cha' pero mas to jel nihuan juntiro. Ti sipa co ja ba yojol ja mari, ti yalaa: —Jach oj ch'ay snaajel ja tan nihuan chonab Babilonia. Sin lástima oj aajuc yi ja scastigo. Mi ni seña oj canuc ja jastal ja snihuanil ajyi.

22 Ja ajyi, eso sí, jel ja q'uin ja ba yoj chonab jahui pero ja huego ¡ba xa taa jun q'uinanuma! Mi chican ba ch'ac huajuc ja sguitarraei soc ja yajmayei soc ja svigolinei soc ja scornetaei. Ja ajyi, jel ja ma' huas snaa lec atel. Jel tzamal ja jas huas sc'ulanei pero ¡ba xa taa siquiera junuc ja huego! Mi ni jun cheenum oja huil ja huego, ¡jauc to ma tuqui, ba oja taa!

23 Ja ajyi, jel tzamal xlijpi ja yajlel ja lámpara ba yoj chonabi pero ja huego, mi ni bi nunca oj ajluc ja luz ja tihui. Jaxa yalegreil ja nupanum jumasa, ch'ac ch'ac spetzanil. Ja comerciante jumasa ba Babilonia, mentado lec ja svivoilei soc ja sricoilei. Pero como huax cho snaahue juntiro soc ja smaloilei. Jel slolaye ja cristiano. Mi ni june ma' mi bob slolaye.

24 Jaxa ba yojol ja chonab jahui, ti mero pec' ja xchiq'uel jitzan ja yuntiquil ja Diosi soc ja yaluman jumasa. Anima mi tiuc chamye ja ba mero yoj chonab jahui, pero smule ni yenlea. Jel jitzan ja cristiano cham yuj ja yenlei.

19

1 Ja mas tzaani, ti cho cab huan c'umal jitzan lec ja cristiano, pero xcululiye xta. Ti yalahuea: —¡Stz'acatal lec ja jDiostiqui porque quechan ja yeni huax bob ya elcotic libre soc ja jmultiqui! ¡Jel juntiro ja yipi, aleluya!

2 Cuando huax yaa castigo ja yeni, yuj ni sbej ni leca. Puro smeranil huas sc'ulan ja yeni. Q'uelahuilex jastal yaa yi castigo ja men ixuc jau jel slea smul soc ja huinique tac. Ja yeni, quechan huas somo ja cristiano porque huax yila jastal jel huas slea smul ja

yen. Cho smila jitzan ja
yatjum ja Diosi. ¡Lec ni ja
stupu ja smula! xchiye xta.
3 Ti cho q'ue c'umanuque
otro vuelta ja cristiano ju-
masa jahui: —Q'uelahuilex.
Xtomomi xta ja stabil ja ba
slugar ja men ixuc jahui. Mi
ni nunca oj tupuc ja c'ac'
jahui. ¡Aleluya! xchiye xta.
4 Jach ni ja veinticuatro an-
ciano soc ja chanhuane ja
matic lajane t'usan jastal ja
angeli. Spetzanile ti coye
mec'an ja ba sti sat ja Diosi
ja ma' ti culan ec' ja ba lu-
gar jau ba huas sc'ulan man-
dari. Ti yalahuea: —¡Meran
nia! ¡Amén! ¡Aleluya! xchiye
xta.
5 Ti cho cab el jan jun
c'umal ja ba mojan ja ba cu-
lan ec' ja Diosi. Ti yalaa:
—Ja huenlexi, yatjumex ni
ja Diosi. Huala xiuyex yuj
ja jDiostiqui. Sbej xa huaxa
huaahuex yi stz'acatal ja Dios
apetzanilex, sea ch'in, sea ni-
huan.
6 Ti cho cab otro jun ruido.
Lajan soc ja sruidoil ja ja'
cuando lom xta xcululi.
Lajan soc ja cuando jel tzatz
huan ahuanel ja chahuuqui.
Ti cho cab ay jitzan ja
ma' huan c'umali. Ti cab
yalahuea: —Ja huego, huan
xa mandar ja Cajualtic Diosi.
Ja yeni, mi jas mi huax bob
sc'uluc. ¡Aleluya!
7 La xa caatic yi stz'acatal.
La xa ajyucotic gusto porque
oj xa yii ja xcheum ja yen ja
ma' yaa svida jastal ja cheji.
Chapan xa lec ja xcheumi.
8 Ac'ubal xa yi jun sc'u ba
jel tzamal. Jel sac soc jex li-
jpi. Pero ja cheumali, ja' ni
ja ma' huas sc'uan ja Diosi,
jaxa sacal sc'ui, ja' ni jastal
sac'ubale xa ni soc ja smulei.
Toj xa ni aye ja ba sti sat ja
Diosi, xchiye xta ja ma' huane
c'umali.
9 Ti cho yala cab ja angeli:
—Ti xa tz'ijba can ja jastal
iti, xyutajon. Jel lec xyilahue
ja ma' locobale ja ba ch'ac
abal iti porque oj xa yii ja
xcheum ja cheji. Ja iti, ja'
mero smeranil porque jach
ni huax yala ja Diosi, xchi ja
angeli.
10 Ti xa coyon mec'an ja ba
sti sat ja ángel jahui. Ti yala
caba: —Mi ni t'un sbejuc ja
jas huanai. Jmoj jbajtic yatju-
mil ja Dios tac. Jun xta ca-
baltic soc spetzanil ja quer-
manotic ja janec' huantic yal-
jel ja yabal ja Jesusi. Dios ni
ja ma' oj coocotic mec'an ja ba
sti sati, quechan ja yeni, xchi
ja ángel jahui. Meran nia, chi-
can ja ma' huax yala ja yabal
ja Jesusi, yaluman Diose nia.

Ja ma' cajan ja cahuu melado

11 Ti quila jamxi ja
satq'uinali. Huaj to quile, ti
tec'an ec' jun cahuu melado,
jaxa ma' cajan eq'ue, ti alji
cabi que jel bi toj juntiro ja
yeni. Ta huan c'a bix yaa
castigo, yuj ni sbej juntiroa.
Ta huan c'a bix ya q'ue jun
guerra, yuj ni huas snaa
que sbej nia. Huan ni bix
c'ot smeranil spetzanil ja
jas huax yalai. Mi ni bi

nunca oj yal jun cosa ba mi
meranuqui.
12 Jayuj ti jq'uela lec ja
sati. Ti quila que huan
ajlel jastal jun c'ac', jaxa
ba s'olomi, cajcajil xta ja
scorona jumasa. Ti quila
que ay jas tz'ijbanubala, jaxa
jas tz'ijbanubali, ja' ni bi ja
sbiili pero ja mero smeranili,
quechan ja yen huas snaa jas
sbej. Mi mero chicanuc ja
sbeji.
13 Lapan yuj jun sc'u pero
mulan chic'. Ja yabal ja Diosi,
ja' ni sbiil huax alji sbaji.
14 Ti cho quila jac jitzan sol-
dado, naca q'ueele cahuu y
jach ni ja yenle chomajquili,
puro melado ja scahuuei, cho
sac juntiro ja sc'uei. Mi ni jun
cux yioje. Nochane soc ja yen
ja ma' huax alji sbaj que ja
yabal ja Diosi.
15 Jaxa ba sti ja yen ja ma'
bajtan ayi, ja' ni ja Cajual-
tiqui, quenan yuj jun nihuan
cuchilu. Ti jac jc'ujol jas sbej
ja jas huanon yiljeli. Ti bi oj
huaj yaa yi castigo spetzanil
ja cristiano ja ba tuctuquil lu-
gari. Cuando huas sc'ulan ga-
nari, oj bi sc'ul mandar pero
jel bi tzatz oj ajyuc ja smar-
dari. Sin lástima oj yaa yi cas-
tigo ja ma' mi tojuqui porque
jel bi tzatz q'ueel ja scoraja ja
Dios ja yen ja ma' mi ni jas mi
oj bob sc'uluqui.
16 Ja ba sc'u lapan yuj ja yen
ja ma' yabal ja Dios huax alji
sbaji, ti tz'ijbanubal ja sbiili,
cho ti ni tz'ijbanubal ja ba
yechmali. Mero ni Rey Jel Ni-
huani - mero ni Ajualal ay ja
yeni, xchi ja ba tz'ijbanubali.
17 Ti quila que jel leman
juntiro ja c'ac'u. Ti cho quila
jun angela. Huan spayjel
jan spetzanil ja mentic chan
huax jujpiye ec' ja ba nalan
chaani. Tzatz lec ahuani ja
ángel jahui. Ti yalaa: —La
apetzanilex. Tzoma bajex
porque ja Diosi huan yaajel
jun nihuan huaelal.
18 La c'uxuhuic ja sbactel ja
tantic reyi soc ja tantic sol-
dado soc ja tantic cristiano
ja ma' stoyonej sbaj que jel
nihuaque. Cho tey ja sbactel
ja scahuue chomajquili. Mi oj
sc'ul palta ja baq'ueti porque
jel ja ma' milji ta tac, ja' ni
spetzanil ja ma' huax q'ue
ajyi ja tantic cahuu jahui.
Sea ch'in ja cristiano ma ni-
huaque, sea ay yajuale ma
meyuc, jel juntiro ja ma' ch'ac
ta chamuquei, xchi ja ángel
ja huan spayjel jan ja mentic
chani.
19 Huaj to cho quile, ti quila
stzomonej sbaje ja tan tigre
chani soc jun nole lec ja tantic
rey ja ba sutanal ja mundo. Ti
ni ay ja tantic soldadoei pero
mi ajtabene. Chapane lec ba
oj huajuque guerra soc ja Ca-
jualtic ja ma' cajan ja melado
cahuu soc ja soldado jumasa
ja yeni.
20 Ti quila lec yamji ja tan
tigre chani soc ja tan huinic
jau tola vida huas smojta sbaj
soc ja tan tigre jahui. Ja
tan huinic jahui, ja' ni ja
ma' huax yaa smandar que ja
cristiano oj bi couque mec'an
ba sti sat ja dios c'ulubal
jastal ja splanta ja tan tigre

chani. Jel ni slola juntiro ja
cristiano jau ja ma' yioje xa
smarca ja tan chani soc ja ma'
ochele soc ja sdios c'ulubali.
Ja chahuane jahui, ti jipjiye ja
ba jun nihuan c'ac' socan soc
azufre.
21 Jaxa tuc smoje jumasa,
ch'ac miljuque porque ja yen
ja ma' cajan ja melado cahuu,
ti ni yiaj ja nihuan cuchilu ja
ba stii. Ch'ac smil spetzanil.
Ja tzaan ja jahui, spetzanil ja
mentic chan huax jujpi ja ba
nalan chaani, ti jac sbut' sba-
jea.

Ja jastal oj to ec'uc ja mil jabili

20

1 Jitzan lec ja jas quila ja
yora jnajsatin ja jastal oj to
jacuqui. Ti cho quila jun ángel
co jan ja ba satq'uinali. Ja ba
sc'abi ti yaman yuj jun llave,
ja' bi ja sllaveil ja q'ueen jau
jel chaani. Soc cho ay yioj jun
nihuan cadena.
2 Ti quila jastal syama ja
tan dragoni, ja' ni ja tan chan
ti ni ay desde najate lequi. Ja
chan jahui, ja' ni ja tan diablo
Satanasi. Ti quila mochjia.
Mi ni bi oj aaji eluc suelto
masan to bi huax ec' jun mil
jabil.
3 Ti jipji co ja ba tan q'ueen
jel chaani. Ja angeli ti smaca
can ja stii, ti ya och jun
sello ba mi ni modo oj bob
eluc ja tan diablo ba oj slola
otro vuelta ja cristiano ja ba
mundo, masan to bi huax
ec' ja mil jabil jahui. Jaxa
cuando huax ec' ja mil jabili,
ti to bi oj aaji el t'un sueltoa.
4-5 Ti cho jq'uela q'ue ja ba
satq'uinali. Ti quila saculcul
ec' ja ba nihuan silla jumasa
ja matic huax yaa yi castigo
ja cristiano. Ti cho quila
jitzan ja matic mi ni t'usan
syoopes sbaje soc ja yabal
ja Diosi. Spetzanile yalahue
claro que huas sc'uane ja Je-
susi, iday, mi ni june ja ma'
mi c'utzji ja s'olomei. Mi ni bi
modo yaa sbaje soc ja tan ti-
gre chan jahui, mi ni yalahue
oj couque mec'an ja ba sti sat
ja sdiosi. Mi c'ocxiye ba oj och
ja smarca ja ba spatanei ma
ja sc'abei. Eso sí, spetzanile
c'utzji yile ja s'olomei pero ja
mas tzaani quila cho sacuiye.
Ti quila que aaji yile jun ni-
huan yatelea. Ti bi oj ajyuque
culan tola vida soc ja Diosi.
Lajan bi oj sc'uluque man-
dar jun mil jabil soc ja Cristo.
Pero ja tuc jumasa ja matic
chamyei, mi bi oj sac-huuc ja
scuerpoei masan to huax ec'
ja mil jabil jahui.

6 Jel bi lec oj yil ja ma' oj
ajyuc culan tola vida soc ja
Diosi. Yuj ni jel toj ecye,
jayuj mi ni oj jipjuque ja
ba yoj c'ac' jahui porque ja
matic huax jipjiye ba yoj c'ac'
jahui, lajan bi soc chab vuelta
oj chamuque. Pero ja cris-
tiano jumasa ja it ja ma' oj
ni sac-huuquei, oj bi aajuc
yatele. Tola vida bi ti oj
ochuque ja ba sti sat ja Dios
Tatali soc ja Cristoi ba oj yae
yi stz'acatale. Mil jabil bi oj
sc'uluque mandar lajan soc
ja Cristo.

7 Jaxa cuando huax ec' ja

mil jabil jahui, ti bi oj aajuc el
suelto ja tan Satanasi porque
lajan bi soc ti ni ay ba yoj
preso ja mil jabil jahui.
8 Ti bi oj huaj ec' ja ba
sutanal ja satq'uinal ja yeni,
quechan bi ba oj huaj slola
ec' ja cristiano. Oj bi stzom
ja tan Gog soc Magog, ja' ni
spetzanil ja tantic cristiano ja
ba mundo ba oj huajuque ba
guerra. Mi ajtaben ja janec'
oj to stzom sbaje. Mi icben
sbej ja cristiano - lajan soc ja
xanichi.
9 Lajan soc meran juntiro
ja jas quilai. Ja ba spetzanil
ja cañada huane xta marche
ja soldado jumasa. Ti soy-
buneje ja lugar ba tzoman
sbaje ja yuntiquil ja Diosi, ja'
ni ja ba yoj chonab jau jel
yajtanubal cujtiqui. Huaj to
cho quile, ti co jan jun c'ac' ja
ba satq'uinali. Ti quila ch'ac
ch'ac c'ac' spetzanil ja scon-
draei.
10 Jaxa tan diablo ja ma' jex
lolani, ti quila jipji yoj c'ac'
ja ba huan ajlel soc ja tan
azufre. Ja' ni smoj sbaje soc
ja tan tigre chani soc ja tan
huinic jau jel tzatz yaa sman-
dar que oj bi ochuque ja cris-
tiano soc ja sdios ja tan chani.
Mi ni bi nunca oj yie ic' soc
ja huocol ja ba yoj c'ac' jahui.
C'ac'u acual bi oj yabye ja sya-
jal ja huocoli.

Ja jastal oj to yae yi cuenta ja Dios ja cristiano

11 Ti quila que ay ma' ti cu-
lan ec' ba jun nihuan sacal
silla. Jel xihuel ja sbaj porque
ja ba sti sati, jun ta repente
quila que ch'ay ja luumi soc ja
satq'uinali.
12 Huaj to cho quile, ti
tec'an ec' ja ba sti sat ja
Diosi spetzanil ja matic ch'ac
chamuque ja ba luumi pero
ja huego, ti xa aye ja ba sti sat
ja Diosi, sea ch'in cristiano
ma nihuac cristiano. Ti quila
jamxi spetzanil ja libro ju-
masa, jaxa cristiano jumasa,
chican jastal tz'ijbanubal ja
jastal ecyei, jach ni c'ulajiye
castigara. Jaxa mas tzaani,
ti cho jamxi ja libro jau ja
ba tz'ijbanubal ja sbiil ja
cristiano jumasa jau ja ma'
staunej ja svidaei.
13 Chican jastal chamye.
Anima ti chamye ba yoj mar
pero ti ni elele ja ba lugar jau
ja ba huax nolxi ja ma' ch'ac
ta chamuquei. Spetzanile. Mi
ni june ba mi q'uelji ba juun
jastal ec' ja svida cuando ti to
aye ja ba luumi.
14 Ja c'ac'u jahui, ti c'ot
tic'an ja tiempo huax cham
ja cristiano, jaxa lugar jau
ja ba huax nolji ja ma' huax
chamye ajyi, con todo ja
suinquili, ti ni jipjiye co
ja ba yojol ja c'ac' jau mi
cualquierauqui. Ja' xa bi
xchabil vuelta huax cham ja
cristiano cuando huax jipjiye
co ja ba yoj c'ac' jahui.
15 Porque ta mi c'a bix taaxi
ja sbiile ja ba libro jau ja ba
tz'ijbanubal ja sbiile ja ma'
staunej xa svidaei, ti bi oj
jipjuque ja ba yoj c'aq'ui.

Ja yajc'achil satq'uinali soc ja yajc'achil luumi

21

1 Ti quila jun yajc'achil
satq'uinal soc jun yajc'achil
luum como ch'ac ch'acuc ja
primero satq'uinali soc ja
primero luumi, con todo ja
mari.
2 Ti cho quila coel coel huan
ja chonab jau mi cualquier-
auqui, ja' ni ja yajch'achil
Jerusaleni. Ti mero huan elel
con ja ba sti sat ja Dios tey
ba satq'uinali. Jel tzamal to-
jbel juntiro ja chonabi, lajan
soc jastal jun ixuc oj xa yii ja
statami. Tzatzjel lec.
3 Ti cab ay ma' c'umani
con tzatz lec ja ba satq'uinali.
Ja c'umali ti mero el jan ja
ba mojan ja nihuan sacal sil-
lai. Ti yalaa: —Maclayic
porque ja yaani, ja Diosi oj
jac culan juntiro soc ja yun-
tiquili. Spetzanile oj ajyuque
ja ba sparte ja yeni, jaxa
Diosi ti oj ajyuc tola vida ja
ba stz'eelei. Mi ni nunca oj
canuque stuch'il.
4 Mi xa ni oj to oc'uque otro
vuelta. Mi xa oj to tristeax-
uque. Mi xa ni oj couc mas
ja xchamelei. Mi oj ajyuc ja
syajal ja scuerpoei. Mi ni ma'
oj chamuca porque ja svidae
jastal ajyi, ec' ta ni juntiroa,
stz'acatal ja Diosi.
5 Ti c'umani ja yen ja ma' ti
culan ec' ja ba nihuan silla:
—Meran nia. Puro yajc'achil
oj c'uluc spetzanil ja jas ayi,
xchi. Ti yala cab ja queni:
—Jaxa huen Juan, tz'ijba can
ja jas oj cala huabi porque
smeranil nia. Huax bob
ac'uuc spetzanil ja jas huax
cala huabi. Tz'ijba jastal iti
6 Porque ja yaani, ch'ac ta
c'ulaxuc spetzanil. Ja queni,
ti ni ayon ja yora cujlaji ja
satq'uinali y ti ni oj ajyucon
tola vidaa. Jaxa ma' jel taquin
ja stii, oj caa yi ja ja' jau
huax yaa sac'anil tola vida y
q'uebubal juntiro oj caa yi.
Mi ni ay stz'acol oj stupa.
7 Ja ma' mi huax cumxiye
ja ba spatiqui, ja yenlei oj ni
ochuque jastal cuntiquila. Jel
ja jas yajc'achil oj aajuc yile:
—Mero jTataticon ja huen
Dios, oj yutone. —Jach ni ja
huenlexi, mero cuntiquilex,
oj cho chicon ja queni.
8 Pero jel ajul ja sbaj ja tuc
jumasa. Ja yenlei oj jipjuque
ja ba yoj c'ac' jau huan ajlel
socan soc ja azufre, jaxa ma'
huax jipji ja tihui, lajan soc
chab vuelta huax chamye. Ti
ni oj jipjuque spetzanil ja ma'
huas sc'ana oj sc'uucone pero
como jel huax xiuye. Oj ni
jipjuque yoj c'ac' ja ma' mi ni
huas sc'uanei, soc ja ma' jel
quistal ja smodoei, soc spet-
zanil ja ma' huax milhuaniye,
soc ja ma' huas slea tuc ja
xcheumei ma tuc ja statamei.
Yoj c'ac' ni oj cho jipjuque ja
tantic brujo soc jach ni ja ma'
huax yaa sbaje soc ja c'ulubal
diosi soc ja tantic mentiroso
jumasa. Jach ni yala cab ja
Dios ja ora jahui.

Ja yajc'achil Jerusaleni

9 Ti jac ba jtz'eel june ja
juque ángel jau ja ma' huaj
spec' can ja sbaal ja stazae ba
oj jac ja huocol ja ba mundo.
Ti yala caba: —La xa porque
oj xa jea hui ja ixuc jau ja ma'

oj xa yii ja statami, ja' ni ja
xcheum ja yen ja ma' huax
alji sbaj que ja yal xchej ja
Diosi.
10 Huaj to cabi, lajan soc mi
xa jcuerpouc ja quioji. Huaj
to cho jnaa, ti xa ayon ba
jun nihuan huitz, jel chaan
juntiro. Ja angeli ti xch'utu
qui ja ba licubal nalan chaan
ja chonab jau yajc'achil
Jerusaleni bi sbiili. Ja' mero
coel jan ja ba spunto ja ba sti
sat ja Dios ja ba satq'uinali.
11 Jex lijpi juntiro ja
chonabi pero ja' ni ja yijlab
ja Diosi. Oj slaj jastal jun
tzamal ton sbiil jaspe, pero
ja yelahuili, lajan soc jun ja'
ba jel yaax.
12 Ja chonab jahui, joy-
banubal soc jun nihuan
cimiento. Caa ni cuenta ja
puerta jumasa ja tihui. Ay
lajchahue puerta, jaxa ba
cada puerta, ti quila tec'an
ec' jun ángel. Cho ay jas
tz'ijbanubal ba cada puerta,
pero ja' ni ja lajchahue sbiil
ja yuntiquil ja viejito Israel
ba najatei, pero cada biilal
jahui, jach ni can ja sbiil cada
c'ole ba Israel ja huego.
13 Ay chane lado ja chonabi,
jaxa ba cada lado ay oxtique
puerta.
14 Ay lajchahue nihuac
ton, jaxa lajchahue ton
jahui, ja' ni ja scujlayub
ja tan cimiento. Jaxa ba
cada nihuan ton jahui, ti
ni tz'ijbanubal ja sbiil ja
lajchahue secabanum ja yen
ja ma' huax alji sbaj que xchej
ja Diosi.
15 Jaxa ángel jau ja ma' sea
qui ja yajc'achil Jerusaleni, ti
yaman yuj jun metro puro
oro. Oj bi huaj sbis ja ba yoj
chonabi. Oj bi sbis ja puerta
jumasa soc ja cimiento.
16 Ti sbisaa, jaxa sbisoli,
jun xta mismo ja xchiquin
ja chonabi soc ja sati soc ja
xchaanili. Mojan bi dos mil
kilómetro cada lado.
17 Ja ángel jahui ti sbisa ja
xchaanil ja cimiento. Sesenta
cuatro bi metro ja xchaanili,
jaxa metro yaman yuji, ja'
ni jun xta mismo jastal huas
syama ja cristiano choma-
jquili.
18 Ja cimiento jahui
c'ulubal soc puro ton jaspe
sbiil, jaxa naitz jumasa ja
ba yoj chonabi, puro bi oro
c'ulubal soqui pero huax lijpi
jastal cuando jel yaax ja jai.
19 Jaxa scujlayub ja
cimiento ja ba joybanubal
ja chonabi, jel ochel ja
yelahuili. Tuctuquil ja ton
yioji. Ay bi ochel jaspe soc
ay jun ton yaxt'ost'os xta,
zafiro bi sbiil. Ay otro ton
sacquesques ja yelahuili,
ágata bi sbiil. Soc ay jun
yaax ba jel tzamal juntiro,
esmeralda bi sbiil.
20 Cho quila otro jun sacal
ton, ónice bi ja sbiili. Soc ay
jun chacal ton, cornalina bi.
Soc ay otro ton lajan soc ja
yelahuil ja oro, crisólito sbiil.
Cho ay jun tan yaxal ton,
berilo bi. Cho ay otro c'anal
ton, topacio bi, soc jun tan
crisoprasa. Ja jahui, jun yaax,
pero tuc ja syaaxali. Ay jun
chacal ton, jacinto bi soc ay bi
jun amatista, toj morado.

21 Jaxa lajchahue puertai,
cada jujune puerta, c'ulubal
soc jun nihuan perla. Jaxa
calle ba yoj chonabi, puro ni
oroa, pero ja' ni ja oro it huax
lijpi jastal jun ja' ba jel yaaxi.
22 Huanon lec sq'ueljel ba
oj quil bay ja templo pero mi
ni quilaa porque Dios ni bi ja
stemploil ja chonab jahui. Ja
nihuan Cajualtic Dios ba jel
ja yipi soc ja yen ja ma' huax
alji sbaj que ja xchej ja Diosi,
yenle ni bi ja templo ja tihui.
23 Jaxa luz ja ba chonab
jahui, ja' ni ja yijlab ja Diosi
soc ja yijlab ja xchej ja Diosi.
Mi bi t'ilanuc ja yijlab ja c'ac'u
ma ja yijlab ja luna, mi ni ja
yijlab ja lámpara porque
24 Ja yijlab ja Dios tey ba
chonab jahui, jel huax lijpi
juntiro. Hasta ja cristiano
ba tuctuquil lugari oj bob be-
jyuque ja ba luz jau huax el ja
ba chonab jahui. Jaxa ma' ay
yatel ba spetzanil ja mundo,
oj bi jac yae yi stz'acatal ja
Dios ja ba yajc'achil Jerusalén
jahui.
25 Mi ni bi nunca oj luchuc
ja puerta ja ba chonab jahui.
Como mi xa ni bi nunca oj och
ja acual ja tihui.
26 Ja ba sutanal ja mundo
oj bi jacuc ja cristiano. Oj bi
yie jan jitzan ja sricoilei soc oj
jac yae yi stz'acatal ja Dios ja
tihui.
27 Pero mi xa hualahuex
que ay jas cux oj ochuc ja
ba chonab jahui. Mey li-
cencia oj och ja ma' piero ja
smodo soc ja ma' huas slea
mentira. Quechan bi ja ma'
tz'ijbanubal ja sbiil ja ba li-
bro jau ja bay ja slista ja sbi-
ile spetzanil ja ma' stauneje
ja svidaei, stz'acatal ja yen
ja ma' huax alji sbaj que yal
xchej ja Diosi.

22

1 Ja ángel jahui ti sea qui jun
nihuanja, ja' bi ja ja' jau huax
yaa jsac'aniltiqui. Jel yaax
juntiro, lajan soc ja cristali. Ti
mero huax bojti ja ba lugar
jau huas sc'ulan mandar ja
Dios Tatali soc ja yen huax
alji sbaj que ja xchej ja Diosi.
2 Ja ba snalan ja calle, ja jai
ti mero huan eq'uel ja yoqui,
jaxa ba sti ja jai, tey ja te'
jau ta huan c'a bi xa loo ja
sati, ti ni bi oja taa sac'anili.
Lajchahue tiq'ue bi sat huax
yaa. Cada bi ixau, tuctuquil
bi ja sat huax ajyi. Jaxa
spoohuil ja tei, ja cristiano
ja ba mundo huax jac stule
porque jex ajbani huax huaj
ja scuerpoei cuando huax
yatinei.
3 Ja ba yoj chonab jahui,
mi ni bi nunca oj ochuc jun
cosa ta mi c'a yioj ja sbendi-
cion ja Diosi. Ti ni bi mero
oj sc'ul mandar ja Dios soc ja
xcheji. Ti ni mero oj yae yi
stz'acatal tola vida spetzanil
ja ma' huax yateltaye ja Diosi.
4 Oj ni yile ja sat ja Diosi,
jaxa ba spatane ja yuntiquil
ja Diosi, ti bi oj tz'ijbaxuc ja
sbiil ja jDiostiqui.
5 Ja tihui, mi xa ni bi oj
och ja acuali. Mi xa ni oj
sc'uluque necesitar ja yijlab
ja c'ac'u, mi ni ja lámpara
porque ja Cajualtic Diosi,
yena ni oj yaa ja yijlabi. Mi ni

bi nunca oj aajuc el ja yatele
ja yuntiquil ja Dios ja tihui.

Jel xa mojan ja ora oj jacuc ja Cajualtiqui

6 Ti cho yala cab ja angeli:
—Ja jas huax cala huabi,
meran nia. Huax bob ac'uuc
spetzanil ja jas huax cala
porque ja Cajualtic Diosi,
yena ni huax yaa yi ja
spensar jastal oj c'umanuc
spetzanil ja yalumani. Cho
yena ni secahuon ba oj cal
spetzanil ja iti cosaque oj
bi snaa ja yatjum ja Dios
jasunc'a oj to ec'uqui.
7 Huan nix yala ja Cajualtic
Jesusi que oj xa jac mas
ligero: —Oj ni jacon mas
ligero, xyutajon, xchi ja
angeli. Jel lec huax yila ja ma'
huas sc'uan ja jas huax yala
ja libro iti.
8 Ja queni, Juanon nia.
Quena ni cab ja jas alji
cabi soc quena ni quila
chomajquila. Jaxa yora ch'ac
cabi, ja yora quila ja jas
quilai, ti coyon mec'an ja ba
sti sat ja ángel jau ja ma' sea
quii.
9 Pero ja yeni ti yala can
que mi sbejuc ja jach huanon
sc'ulajeli. Ja yeni, jun xta
bi yabal soc ja queni soc ja
quermanotic yaluman-Dios
ni. Spetzanil ja ma' huas
sc'uan ja jas huax yala ja libro
iti, jun xta cabaltic aytic, xchi.
Miyuc, quechan ja Diosi oj
coan mec'an ja ba sti sati,
xyutajon ja ora jahui.
10 Ti cho yala caba: —Jaxa
spetzanil ja jas huax yala ja li-
bro iti jastal oj to jacuqui, sbej
huaxa pucu eq'ue. Mi jauc
ja ti oja nol ja ba hua c'ujoli
porque mojan xa tiempo oj
c'ot smeranil spetzanil ja cosa
jumasa iti.
11 Pero ta mi ni modo huax
c'ocxi ja ma' jel piero ja
smodo, acta cani. Ja ma' toj
malo ja jas huajel sc'ujolei,
acta cani. A sc'uluque seguir
soc ja mismo ja piero ja
smodoei. Jaxa ma' toj ayi, a
cho sc'ul seguir sbaj. Ja ma'
sbaj ja Diosi, a yaa sbaj mas
con gana.
12 Porque ja Cajualtic Jesusi
oj ni jacuca. —Oj ni jacon mas
ligeroa, jaxa cuando huala ja-
cyoni, oj ni caa yi scastigo ja
ma' jel piero ja jas sc'ulunejei.
Pero ta toj c'a eq'ui, jach ni ja
yeni, oj ni caa yi ja smajtani
pero ja smajtan jahui, mi jauc
que oj maq'ue
13 Porque ja queni, ti
ni ayon cuando cujlaji ja
satq'uinali. Mi ni jun tiempo
ba mi ti oj ajyucon ja queni,
xchi ni ja Cajualtiqui.
14 Jel lec oj yil ja ma' sc'ana
perdón soc ja smulei. Ja yen-
lei, lajan soc slapuneje tza-
mal ja sc'uei. Ay xa sderecho
oj sloo ja sat ja te' jau huax
yaa jsac'aniltiqui. Oj cho bob
ochuque ja ba puerta ja ba
yajc'achil chonab jahui.
15 Quechan oj can juera ja
ma' jel quistal ja smodoei soc
ja tantic brujo jumasa soc ja
ma' ja' sgusto ja tuctuquil ix-
uqui ma huiniquei. Mi ni oj
ochuc ja ma' huax milhuani
soc mi ni ja ma' huas sc'uan ja
tantic dios c'ulubali soc ja ma'
ja' xchol ja mentira.

16 Ti c'umani ja Jesusi: —Ja
queni Jesuson nia. Ch'ac ta
jeca hui ja cangeli ba oj yala
huab jitzan cosa, jaxa hueni,
ti xa hual yab ja cuntiquil ja
ba tuctuquil iglesia. Ja queni
bajtan ni ayona. Ti huaj
manxucon ja ba yintil ja rey
Davidi. Huan ni xa huilahuex
jastal jel tzamal huax lijpi ja
nihuan c'anali. Jach ni ja
quen tac, jel tzamal ja qui-
jlabi, xchi ja Jesusi.
17 Jayuj huax yala ja
Yespíritu ja Dios tac: —Laic,
xchi. Jach ni ja quentic
ja janec' oj iijucotic yuj ja
jtatamtic Jesucristo, la xa
jpaytic ja cristiano. Jaxa ma'
jex oc' sc'ujol ja cosa jumasa
iti ¡a jacuc! A cho yuu ja ja'
jau huax yaa jsac'aniltiqui
porque q'uebubal juntiro.
Jaxa janec' huane yabjel ja
jas huan alxel ja iti, jachuc
ja huenlexi, paya jan ja hua
mojexi. ¡Laic! utajic.
18 Pero ay jun peligro.
Spetzanil ja ma' huax yab
ja jas huax yala ja libro iti,
ja huabyex ta jastal oj to
ec'uqui, moc hua ochuquex
mas. Ta huax hua ochuquex
mas, ja Diosi oj bi sec ja
mismo castigo ja jastal huas
staa ti' ja libro iti.
19 Y jach ni, ta mi c'a huax
yala spetzanili, ta ay c'a jas
huas snac'a can ja jas huax
yala ja libro it jastal oj to
jacuqui, ja Diosi mi oj yaa li-
cencia oj sloo ja sat ja te' jau
huax yaa sac'anili. Mi ni bi
oj bob ochuc ja ba chonab jau
mi cualquierauqui ja jastal
tz'ijbanubal ja ba libro iti.
20 Mismo ja Cajualtic Jesusi
huax yala que puro smeranil
spetzanil ja jas tz'ijbanubal ja
ba libro iti: —Oj ni jacon mas
ligeroa, xchi ja Cajualtiqui.
—Lec nia Cajual. ¡La mas
ligero ta jach huaxa c'ana!
21 Sc'an to Dios huanex yil-
jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic
Jesusi, como yuntiquilotic xa
ja Diosi. Amén. Ti ch'aca.